Dr. Dora A. Lee
4473 Winding River Cir.
Stockton, CA 95219-6515

Digitized by the Internet Archive
in 2025

https://archive.org/details/sanyeukshengkeng0000vari

SHENG-KENG.

SAN-YEUK SHENG-KENG.

TS'UEN SHUE.

KWONG-TUNG T'O WA.

PAK-HOI.

— 1906 —

THE

NEW TESTAMENT

in

Cantonese Colloquial.

as issued by

The American Bible Society.

Printed at the Pakhoi Mission Press

— 1906 —

NO. 138 FOR SALE BY
ELMER A. JONES
836 GRANT AVE.

T'AI-MUK.

Mă-t'aaì fuk-yam 1
Mă-hóh fuk-yam 52
Lô-ka fuk-yam 84
Yeuk-hôn fuk-yam. 140
Sż-t'ō hăng ch'uēn. 183
Lōh-mă yān shue 235
1 Koh-lām-toh yān shue 257
2 Koh-lām-toh yān shue 280
Ka-la-t'aaì yān shue 295
I-fat-shóh yān shue 303
Feī-laāp-peí yān shue 311
Koh-lōh-sai yān shue. 316
1 T'ip-saat-lōh-neī-ka yān shue . . . 322
2 T'ip-saat-lōh-neī-ka yān shue . . . 327
1 T'aī-moh-t'aaì shue 330
2 T'aī-moh-t'aaì shue 336
T'aī-toh shue 340
Feī-leî-moōn shue 343
Hei-paak-loī yān shue 345
Ngă-kok shue 361
1 Peí-tak shue 367
2 Peí-tak shue 373
1 Yeuk-hôn shue 377
2 Yeuk-hôn shue 383
3 Yeuk-hôn shue 384
Yaū-taaî shue. 385
Māk-shî-lūk 387

MA-T'AAI

FUK-YAM SHUE.

1.

A-PAAK-LA-HON kè haû-yuî, Taaî-waî kè haû-yuî, Yē-So Kei-Tuk tsūk-p'ó.

2 ¶ A-paak-la-hón shang I-saat, I-saat shang Ngă-kok, Ngă-kok shang Yaū-taaî, kûng maaī k'uĭ kè heng-taî.

3 Yaū-taaî ts'ūng Taaî-mă shî shang Faat-lāk-sẑ, Saat-la, Faat-lāk-sẑ shang I-sẑ-lūn, I-sẑ-lūn shang A-laān.

4 A-laān shang A-maĭ-nā-taāt, A-maĭ-nā-taāt shang Nā-shûn, Nā-shûn shang Saat-moōn.

5 Saat-moōn ts'ūng La-hōp shî shang Poh-sẑ, Poh-sẑ ts'ūng Lô-tak shî shang Oh-paak, Oh-paak shang Yē-sai.

6 Yē-sai shang Taaî-waî wōng, Taaî-waî ts'ūng Oo-leî-à kè ts'ai shang Shóh-lōh-moōn.

7 Shóh-lōh-moōn shang Lōh-poh-òm, Lōh-poh-òm shang A-peí-à, A-peí-à shang A-saat.

8 A-saat shang Yeuk-sha-faat, Yeuk-sha-faat shang Yeuk-laān, Yeuk-laān shang Oo-sai-à.

9 Oo-sai-à shang Yeuk-taam, Yeuk-taam shang A-hâ-sẑ, A-hâ-sẑ shang Hei-sai-ka.

10 Hei-sai-ka shang Mă-nā-sai, Mă-nā-sai shang A-moōn, A-moōn shang Yeuk-sai-à.

11 Paak$_{O}$-sèng peî poon huì Pa-peí-lūn kòh shī, Yeuk-sai-à shang Yē-koh-neī-à, kûng-maaī k'uĭ kè heng-taî.

12 Peî poon tò Pa-peí-lūn chi haû, Yē-koh-neī-à shang Saat-la-t'it, Saat-la-t'it shang Shóh-lōh-pá-paak.

13 Shóh-lōh-pá-paak shang A-peí-wat, A-peí-wat shang I-leî-à-kam, I-leî-à-kam shang A-shóh.

14 A-shóh shang Saat-tōk, Saat-tōk shang A-kam, A-kam shang I-lūt.

15 I-lūt shang I-leî-à-saat, I-leî-à-saat shang Mă-taam, Mă-taam shang Ngă-kok.

16 Ngă-kok shang Yeuk-shat, tsik-haî Mă-leî-à kè cheûng-foo, Mă-leî-à shang Yē-So, ch'eng waî Kei-Tuk.

17 Kóm-yeûng tsż A-paak-la-hón hei, tò Taaî-waî, kûng shāp-sż toî, tsż Taaî-waî hei, tò peî poon huì Pa-peí-lūn chi shī, yīk haî shāp-sż toî, tsż poon tò Pa-peí-lūn hei, tò Kei-Tuk, yaû haî shāp-sż toî.

18 ¶ Yē-So Kei-Tuk ch'ut shaì, līt mēng tsoî haû, k'uĭ mŏ-ts'an Mā-leî-à, haî ĭ-keng huí-p'èng Yeuk-shat, taûn meî-ts'āng shēng fan, kok$_{o}$ tak k'uĭ shaû Shèng-Shān kóm-tûng laī waaî-yân.

19 K'uĭ kòh cheûng-foo Yeuk-shat haî kung-î kè yāu, īn háng hín-în sau-yūk k'uí, tsaû seúng tsêng chung t'uì ts'an.

20 Chèng tsoî seúng hoi ni-ti sż kòh shī, Chué kè sż-ché, tsoî mûng chung hín-în kwòh k'uí, wâ, Taaî-waî kè haû-yuî Yeuk-shat à, īn p'à ts'uì neí kè ts'ai Má-leî-à, yan-waî k'uĭ shóh waaî chi yân, haî ts'ūng Shèng-Shān kóm-tûng kè.

21 K'uĭ tseung-loī shang kòh tsaí, neĭ tsaû koí k'uĭ mēng tsô Yē-So, yan k'uĭ iù kaû k'uĭ paak$_{o}$-sèng ch'ut tsuî-ok$_{o}$ chung kè.

22 Taân-faān ni-ti sż tsô shēng, tsaû yèng hiu Chué t'ok$_{o}$ sin-chi shóh kóng.

23 Wâ, t'aí a, tseung-loī yaŭ kòh meî kà kè nuĭ, waaî-yân shang tsaí, yān teî kiù k'uĭ mēng tsô I-Má-Noî-Leî, faan yīk tsik-haî Sheûng-Chué t'ūng-maaî ngŏh-teî.

24 Yeuk-shat fàu séng heí shan, i-chuê Chué kè sż-ché fan-foò huì tsô, tsaû ts'uì k'uĭ ts'ai.

25 Taân īn kûng k'uĭ t'ūng fōng, chì-tò k'uĭ shang tsaí, tsaû koí k'uĭ mēng tsô Yē-So.

2.

TONG Hei-lūt wōng kòh-shī, Yē-So keì haí Yaū-t'aaì Paak-leî-hāng ch'ut shaì, yaŭ keí waî pok$_{o}$-sż, haí tung pîn laī tò Yē-lô-sèat-laāng.

2 Wâ, shang ch'ut laī tsô Yaū-t'aaì yān wōng kè, haí pin ch'uè ni? yan ngŏh-teî haí tung pîn, mông kìn k'uĭ nap-seng, keò-ts'ź laī ʃpaaì k'uĭ.

3 Hei-lūt wōng t'eng-mān, tsaû fong heí laī, t'ung Yē-lô-saat-laāng to haî.

4 Kóm-tsaû kiù ts'aī chùng tsaì-sz-cheúng, t'ūng mān kaan tūk-shue-yāu laī mân, wâ, Kei-Tuk yeng-koi haí pin ch'uè ch'ut shaì ni?

5 Chùng-yān tuì k'uĭ wâ, haí Yaū-t'aaì Paak-leî-hāng, yan-waî sin-chi yaŭ sé lōk kóm wâ,

6 Yaū-t'aaì teî Paak-leî-hāng à, neĭ haí Yaū-t'aaì feó uên chung, īn haî chì siú kè, yan-waî tseung loī yaŭ kòh kwan wōng, haí neĭ ch'uè ch'ut, laī pó-yeŭng ngŏh I-shik-līt paak$_{o}$-sèng kè.

7 Ue-shî, Hei-lūt tsêng tséng kiù kòh-ti pok$_{o}$-sż loī, saì mân kòh nap-seng, haî keí-shī în ch'ut.

8 Tsaû tá-faat$_{o}$ k'uĭ-teî huì Paak-leî-hāng, wâ, neĭ huì lōk lîk ch'ā-mân kòh saì-man-tsaí, wán cheūk, tsaû wâ kwòh ngŏh chi, táng ngŏh yīk huì paaì k'uĭ.

9 Pok$_{o}$-sż t'eng-kìn wōng shóh kóng, tsaû heí hāng huì lok$_{o}$, fat-în tsoî tung pîn shóh kìn kòh nap-seng, haí ts'īn t'aû

yăn k'uĭ-teî, yăn tò kòh saì-man-tsaí, shóh chuê kòh ch'uè, tsaû chí tsoî k'uĭ sheûng t'aū.

10 Pok$_{o}$-sż t'aí-kìn kòh nap-seng, foon-heí tò liŭ-pat-tak.

11 Yāp tò uk luĭ, kìn saì-man-tsaí, t'ūng-maaī k'uĭ mŏ-ts'an Mă-leî-à, tsaû kwaî tó paaì kòh saì-man-tsaí, tá hoi k'uĭ kè pó-hōp, k'aaĭ laĭ-māt hìn sheŭng, tsik haî wōng-kam uĕ-heng moōt-yeūk.

12 Pok$_{c}$-sż haí mûng chung tak māk-shî, kiù maī faan-huì Hei-lūt ch'uè, tsaû haí pīt t'iū lô faan-kwai poón-t'ó.

13 ¶ K'uĭ-teî huì chi haû, Chué kè sż-ché, tsoî mûng chung hín-ín kwòh Yeuk-shat, wâ, heí shan, taaì kòh saì-man-tsaí, t'ūng-maaī k'uĭ mŏ-ts'an, tsaú huì Oi-k'āp, haí kòh ch'uè táng ngŏh chí-tim neĭ, yan-waî Hei-lūt tseung iù chaaú-ts'ām kòh saì-man-tsaí laī shaat$_{o}$ k'uĭ.

14 Yeuk-shat tsik shī heí shan, taaì kòh saì-man-tsaí, t'ūng k'uĭ mŏ-ts'an, laû-yê tsaú huì Oi-k'āp.

15 Haí kòh ch'uè, chì-tò Hei-lūt sż hiu, kóm-tsaû yèng hiu Chué t'ok$_{o}$ sin-chi shóh kóng, wâ, ĭ-keng kiù ngŏh tsż ch'ut Oi-k'āp lok$_{o}$.

16 Kòh-chân Hei-lūt keì chi-tò peî pok$_{o}$-sż hei-p'ìn tó, tsaû kīk mau, shaí yān tseung Paak-leî-hāng, uĕ-k'āp kòh ch'uè foô-kân kè teî-fong, shóh yaŭ saì-man-tsaí, i-chuê saì mân pok$_{o}$-sż kòh-shí, taân-faān tsż leūng suì ĭ hâ kè, tsûn teî shaat$_{o}$ saaì.

17 Kóm-tsaû yèng hiu sin-chi Yē-leî-meĭ shóh kóng, wâ,

18 Haí La-mă teî-fong, t'eng-mān kiù-haàm sham sheung kè sheng, La-kit shî haàm k'uĭ tsaí, yan mŏ tak laū-ts'uēn, shóh-ĭ īm shaû on-waì.

19 Hei-lūt sż hiu, Chué kè sż-ché, haí Oi-k'āp ch'uè, tsoî mûng chung hín-în kwòh Yeuk-shat.

20 Wâ, heí shan, taaì kòh saì-man-tsaí, t'ūng k'uĭ mŏ-ts'an huì I-shik-lit teî-fong, yan kòh ti chaaú-ts'ām saì-man-tsaí sèng-mêng kè, ì-keng sż lok$_{o}$.

21 K'uĭ tsaû heí shan, taaì kòh saì-man-tsaí t'ūng k'uĭ mŏ-ts'an, laī tò I-shik-līt teî-fong.

22 Taân haî mān tak A-kei-lŏ haí Yaū t'aaì kaì chuê foô-ts'an Hei-lūt tsô wōng, tsaû p'à huì kòh ch'uè, waì haî tsoî mûng chung tak māk-shî, koò-ts'ź faan-huì Ka-leî-leî kéng teî.

23 Tò yat kòh shēng, mēng kiù Nā-saat-lāk, tsaû haí ch'uè kui-chuê, kóm tsaû yèng hiu chùng sin-chi shóh kóng, yān teî tseung iù kiù k'uĭ tsô Nā-saat-lāk yān lok$_{o}$.

3.

TONG kòh-chân-shī, shi saí-laĭ kè Yeuk-hôn laī tò, haí Yaū-t'aaì kw'ông-yĕ ch'uēn tô, wâ,

2 Neĭ-teî tong iù fooì-koí, yan-waî t'in-kwok$_{o}$ kân lok.

3 Ni kòh yān, tsaû haî sin-chi I-ts'oì-à shóh kóng kè, wâ, tsoî kw'ông-yĕ yaŭ yān sheng iu wâ, uê-peî Chué taaî lô, chéng chīk k'uĭ siú lô.

4 Ni kòh Yeuk-hôn, shóh cheuk$_{o}$ kè haî lok$_{o}$-t'ōh mō, iu ch'uk p'eî taaì, shóh shīk kè haî wōng-ch'ūng yĕ māt.

5 Kòh-chân-shī, Yē-lô-saat-laăng t'ung Yaŭ-t'aaì uĕ-k'ăp Yeuk-taân sż-fong kè yān, to laī ts'an-tsaû k'uĭ.

6 Chùng-yān yêng tsż-keí tsuî, haí Yeuk-taân hōh shaû k'uĭ saí-laĭ.

7 Yeuk-hôn t'aí-kìn hó toh Faat-leî-ts'oì yān, t'ūng-maaī Saat-t'ó-koi yān, lai shaû k'uĭ kè saí-laī, tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, tūk shē chi luî à, pin kòh kaaù neĭ peî haû loī kè chàn nô ni?

8 Shóh-ĭ tong kit_{o} kwóh hōp ue fooì-koí.

9 Neĭ-teî sam chung maĭ wâ, ngŏh-teî yaŭ A-paak-la-hón haî tsó-tsung à, yan-waî ngŏh wâ neĭ chi, Sheûng-Chué nāng tseung ni-ti shēk tsô A-paak-la-hón kè tsź-suen.

10 Uē-kam foó-t'aū ĭ-keng chai lōk shuê $keuk_{o}$, taân-faāu shuê-mūk ĭn kit_{o} hó kwóh kè, tsaû chaám hiu weng lōk fóh ch'uè.

11 Ngŏh yûng shuí shi saí neĭ-teî, chì hōp ue fooì-koí, taân-haî yaŭ yat kòh haû kwòh ngŏh laī kè, kàng shèng kwòh ngŏh, ngŏh t'ūng k'uĭ nim haaī to ĭn ch'èng, k'uĭ tseung yûng Shèng-Shān kûng fóh shi saí neĭ-teî.

12 K'uĭ shaú ning kòh shai-kei, iù shai ts'eng k'uĭ kè wōh-ch'eūng mak shau yāp ch'ong, taân hong yûng pat mit kè fóh laī shiu.

13 ¶ Kòh-chân-shī, Yē-So haí Ka-leî-leî laī tò Yeuk-taân, ts'an tsaû Yeuk-hôn seúng shaû k'uĭ saí-laĭ.

14 Taân haî Yeuk-hôn t'ui-ts'ż k'uĭ, wâ, ngŏh iù shaû neĭ shi-saí, neí faán chuèn laī ngŏh ch'uè me?

15 Yē-So $taap_{o}$ k'uĭ wâ, uē-kam chik koón yeng-wăn ngŏh, yan-waî ngŏh-teî tong iù kóm-yeûng, tsô shēng kok_{o} yeûng shîn î, ue-shî Yeuk-hôn yeng-wăn k'uĭ.

16 Yē-So ĭ-keng shaû hiu saí-laĭ, tsaû haí shuí sheūng laī, t'in fat-īn waî k'uĭ hoi hiu, k'uĭ t'aí-kìn Sheûng-Chué kè Shèng-Shān, hó-ts'ż paāk-kop_{o} kóm-yeûng, kòng-lām k'uĭ shan sheûng.

17 I-ch'é tsż t'in yaŭ sheng wâ, ni kòh haî ngŏh kè oì tsź, ngŏh shóh foon-hei kè à.

4.

KOH-CHAN-SHI, Shèng-Shān yān Yē-So huì tò kw'òng-yĕ, peî moh-kwaí shì k'uĭ.

2 I-keng ĭn shīk sż-shāp yāt sż-shāp yĕ kòm noî, haû loī t'ŏ-ngóh.

3 Kòh shì-ché laī tuì k'uĭ wâ, neĭ yeūk haî Sheûng-Chué chi tsź, hóh-ĭ fan-foò ni-ti shēk pìn tsô péng.

4 Yē-So $taap_{o}$ k'uĭ wâ, shèng-shue yaŭ sé, yān pat tūk í-laaî péng laī shang, waī-haî í-laaî Sheûng-Chué haú faān shóh ch'ut kè $shuet_{o}$-wâ.

5 Ue-shî moh-kwaí taaì k'uĭ huì shèng keng, lêng k'uĭ k'eĭ tó tîu téng sheûng.

6 Tuì k'uí wâ, neĭ yeūk haî Sheûng-Chué chi tsź, tsaû tsż-keí t'iù lōk huì la, yan-waî shèng-shue yaŭ sé, k'uĭ waî neĭ fan-foò k'uĭ kè t'in-sż, k'uĭ-teî tsaû k'aaĭ shaú foō-chuê neĭ, mĭn-chì neí $keuk_{o}$ $t'ek_{o}$ ts'an shēk.

7 Yē-So tuì k'uĭ wâ, shèng-shue yaû yaŭ sé, neĭ ĭn hó shì Chué, neĭ kè Sheûng-Chué.

8 Moh-kwaí yaû taaì k'uĭ sheŭng hó ko kè shaan, k'aaí t'in-hâ lĭt-kwok$_{o}$, k'ăp lĭt-kwok$_{o}$ kè wēng-wā peí k'uĭ t'aí.

9 Yaû tuì k'uĭ wâ, neĭ yeŭk kwaî hă paaì ngŏh, ngŏh k'aaí ni-ti peí saaì kwòh neĭ.

10 Yē-So tsaû tuì k'uĭ wâ, Saat-taân tuì lòh, yan-waî shèng-shue yaŭ wâ, neĭ tong paaì Chué neĭ kè Sheûng-Chué, tūk-haî fûng-sz̀ k'uí.

11 Ue-shî moh-kwaí leī-hoi Yē-So, yaû yaŭ t'in-sz̀ laī fūk-sz̀ k'uĭ.

12 ¶ Yē-So mān tak Yeuk-hôn peî aap$_{o}$-chuê, tsaû huì Ka-leî-leî.

13 Yaû leī-hoi Nā-saat-lāk tò Ka-paak-nūng ch'uè chuê, kòh ti teî-fong, haî hoí-pin, tsoî Sai-pò-lūn Naāp-taaî-leî kéng noî.

14 Kóm tsaû yèng hiu sin-chi I-ts'oì-à shóh kóng wâ,

15 Sai-pò-lūn Naāp-taaî-leî teî kân hoí kòh ch'uè, haí Yeuk-taân-ngoi, î-pong yān kè Ka-leî-leî.

16 Haí kòh ch'uè chuê tó hak-òm kè paak$_{o}$-sèng, tak kìn taaî kwong, chuê tó sz̀ mōng yam-aì teî fong kè, yaŭ kwong chiù k'uí-teî.

17 ¶ Yē-So tsz̀ kòh-chân-shī, heĭ shaú ch'uēn tô, wâ, neĭ-teî iù fooì-koí, yan-waî t'in kwok$_{o}$ kân lok$_{o}$.

18 Yē-So hāng yaū Ka-leî-leî hoí pin, t'aí-kìn leŭng heng-taî, tsik-haî Sai-moōn ch'eng waî Peí-tak, kûng k'uí heng-taî On-tak-lĭt, saat$_{o}$ mŏng lōk hoí, yan k'uĭ-teî haî lóh uē kè yān.

19 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, laī kan-ts'ūng ngŏh, ngŏh tseung lêng neĭ-teî lóh yān, hó-ts'z̀ lóh uē yat-yeûng.

20 K'uĭ-teî tsaû tiu lōk kòh cheung mŏng, kan-ts'ūng Yē-So.

21 Haí kòh ch'uè hāng mŏ uĕn, yaû kìn leŭng heng-taî, tsik-haî Sai-peí-t'aaì kè tsaí Ngă-kok, k'ăp k'uĭ heng-taî Yeuk-hôn, t'ūng k'uĭ foô-ts'an Sai-peí-t'aaì, haí shuēn sheûng pó mŏng, Yē-So tsaû kiù k'uĭ-teî.

22 K'uĭ tsik shī leī hoi kòh chek$_{o}$ shuēn, t'ūng foô-ts'an seung pīt, kan-ts'ūng Yē-So.

23 ¶ Yē-So chau-waî hāng kwòh Ka-leî-leî sz̀ fong, haí kok$_{o}$ ooî-t'ōng kaaû-fooì, suen ch'uēn t'in kwok$_{o}$ fuk-yam, yaû haí paak$_{o}$-sèng chi chung, i kok$_{o}$ yeûng pêng-t'ùng, kok$_{o}$ yeûng tsāt foó.

24 K'uĭ kè mēng-sheng, ch'uēn wān Tsuî-leî-à kok$_{o}$ ch'uè, taân-faān yān yaŭ kok$_{o}$-yeûng tsāt pêng, uĕ-k'ăp t'ùng foó, kûng peí kwaí maī kè, faat$_{o}$ yeūng-tiù kè, fung-t'aán kè, to taaì laī Yē-So ch'uè, Yē-So tsaû i-hó k'uĭ-teî.

25 Kòh shī tsz̀ Ka-leî-leî, Taí-ka-poh-leî, Yē-lô-saat-laāng, Yaû-t'aaì, Yeuk-taân ngoî, yaŭ kw'ān chùng laī kan-ts'ūng k'uĭ.

5.

YE-SO t'aí-kìn kw'ān chùng, tsaû sheŭng kòh shaan ts'ŏh, k'uĭ moōn-shang laī k'uĭ ch'uè.

2 Yē-So tsaû hoi haú kaaû k'uĭ-teî, wâ,

3 Hui-sam kè yān yaŭ fuk lok , yan-waî t'in-kwok$_{o}$ haî k'uĭ kè kwok$_{o}$ à.

4 Pei-ts'it$_{o}$ kè yān yaŭ fuk lok$_{o}$

yan-waî k'uĭ pit tak on-waì à.

5 Wan-yaū kè yān yaŭ fuk lok$_{o}$, yan-waî k'uĭ pit tak t'ó-teî à.

6 Uē kei-hot$_{o}$ oì-mô kung-î kè yān yaŭ fuk lok$_{o}$. yan-waî k'uĭ pit tak paaú à.

7 Hóh-līn yān kè yaŭ fuk lok$_{o}$, yan-waî k'uĭ pit shaû hóh-līn à.

8 Ts'eng-sam kè yān yaŭ fuk lok$_{o}$, yan-waî k'uĭ pit tak kìn Sheûng-Chué à.

9 Lêng yān wōh-mūk kè yān yaŭ fuk lok$_{o}$, yan-waî k'uī pit tak ch'eng waī Sheûng-Chué chi tsź à.

10 Waî kung-î peî yān paak-hoî kè yān yaŭ fuk lok$_{o}$. yan-waî t'in-kwok$_{o}$ haî k'uĭ kè kwok$_{o}$ à.

11 Neĭ waî ngŏh shaû yān nô-mâ paak-hoî neī, yaû k'aaí kok$_{o}$-yeûng ok$_{o}$-sź laī waí-p'òng neĭ, tsaû yaŭ fuk lok$_{o}$.

12 Neĭ yeng-koi foon-heí faaì-lōk, yan-waî neĭ tak tsoî t'in kè sh úng-ts'ź haî taaî à, tsoî neĭ-teî ĭ ts'īn kè sin-chi, to haî kóm-yeûng peî yān paak-hoî lok$_{o}$.

13 ¶ Neĭ haî teî kè īm, t'óng-yeūk īm shat hiu meî-tô, tím shēng tak faan īm ni? haû loī pit têng mŏ yûng, tūk haî weng hiu ch'ut ngoî, yâm-yān ch'aaí-taāp che.

14 Neĭ haî shaì sheûng kè kwong, yat kòh shēng heí tó shaan sheûng, haî pat nāng cheím kè.

15 Yān teî tím tang, īn k'aaĭ laī chai tó taú hâ, waī haî chai tó tang t'oī sheûng, tsaû chiù chuê yat ka kè yān lok$_{o}$.

16 Kóm-yeûng neĭ-teî kè kwong, tong iù chiù tsoî yān ts'in, lêng k'uĭ t'aí-kìn neī kè hó hāng-waī, tsaû kwaí wēng neĭ tsoî t'in kè Foô.

17 ¶ Maĭ ĭ-waī ngŏh laī waaî lūt faat$_{o}$, uĕ-k'āp sin-chi, ngŏh īn haî faì-waaî, chèng haî shēng-tsaû k'uĭ à.

18 Ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, chīk tò t'in-teî faì-waaî, lūt-faat$_{o}$ yat tím yat waāk tuèn pat nāng faì-waaî, yat ti to tak shēng-tsaû kè.

19 Koò-ts'ź taân-faān waí-waaî ni-ti kaaì-mêng, chì meī siú kè yat t'iū, yaû kaaù yān kóm-yeûng tsô, haí t'in kwok$_{o}$ pit-têng wâ k'uĭ haî chì meī siú, waī haî taân-faān tsun-i kaaì-mêng laī tsô, k'āp kaaù yān kè, haí t'in-kwok$_{o}$ pit-têng wâ k'uĭ haî taaî lok$_{o}$.

20 Ngŏh wâ neĭ chi, t'óng-yeūk neĭ kè shîn-î, īn shèng tak kwòh tūk-shue yān, uĕ-k'āp Faat-teî-ts'oì yān kè shîn-î, tuèn īn yāp tak t'in-kwok$_{o}$.

21 ¶ Neĭ māu tak yaŭ tuì kwòh koó yān wâ, maĭ shaat$_{o}$ yān, taân-faān shaat$_{o}$ yān kè, tsaû naān mĭn shám-p'oòn chî tsuî.

22 Taân ngŏh wâ neĭ chi, taân-faān mō koò nau-nô heng-taî kè, naān mĭn shám-p'oòn chî tsuî, taâu-faān tuì heng-taî wâ haî La-ka kè, naān mĭn kung-ooî chî tsuî, taân-faān tuì heng-taî wâ, haî Moh-leî kè, (la-ka moh-leî k'ui mâ yān uĕ) naān mĭn teî-yūk kè fóh.

23 Koò-ts'ź neĭ yeūk haî ning laĭ-māt huì t'aān, haí kòh ch'uè keì heí heng-taî yaû mat-yĕ tsuî chap tak neĭ.

24 Tsaû laū-lōk neĭ laĭ-māt haí

t'aān ts'īn, sin huì kûng neĭ heng-taî wōh-hó faan, īn haû laī hin neĭ laī-māt.

25 Yaŭ kò-tsûng neĭ kè, neĭ chûng kûng k'uĭ haí lô sheûng, iù kap ti kûng k'uí wōh-hó, húng-p'à kò neĭ kè sùng neĭ tò koon, koon faat$_{o}$ neĭ lōk ch'aai, neĭ tsaû peî aap tsoî kaam luí lok$_{o}$.

26 Ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, t'óng-yeūk neĭ yat hō yat leĭ meî-ts'āng waān ts'eng, tuèn pat nāng haí kòh ch'uè ch'ut tak laī.

27 ¶ Neĭ mān tak yaŭ wâ, maí hāng kaan-yām.

28 Taân haî ngŏh tuì neĭ wâ, taân-faān t'aí-kin foó-yān tsaû tûng heí yām sam, k'uĭ sam luĭ ĭ-keng hāng kuan-yām lok$_{o}$.

29 Ch'it$_{o}$-sź yaû ngaān hoâm neĭ faân tsuí, tsaû waat$_{o}$ hiu weng k'uí, nēng hóh paak$_{o}$ t'aí shat hiu yat t'aí, mĭn-chì ts'uēn shan tá lōk teî-yūk.

30 Ch'it$_{o}$-sź yaû-shaí haâm neĭ faân-tsuî, tsaû chaám t'uēn weng k'uĭ, nēng hóh paak$_{o}$ t'aí shat hiu yat t'aí, mĭn-chì ts'uēn shan lōk teî-yūk.

31 ¶ Yaû yaŭ wâ, yeūk haî yaŭ yān ch'ut kòh ts'ai, tsaû iù sé fan shue peí kwòh k'uĭ.

32 Taân haî ngŏh tuì neĭ wâ, taân-faān m̄ haî yan kaan-yām kè nēn-koò ch'ut k'uĭ ts'ai, tsaû haî shaí k'uĭ hāng yām lok$_{o}$, yān yeūk ts'uì kòh peî ch'ut kè foó-yān, yīk haî hāng yām lok$_{o}$.

33 ¶ Neĭ yaû mān tak yaŭ tuì kwòh koó yān wâ, neĭ shóh faat$_{o}$ kè shaî, m̄ hó waî-pooì, tuì Chué faat$_{o}$-shaî kè, pit iù i faan laī tsô.

34 Taân haî ngŏh tuì neĭ wâ, tsúng m̄ hó faat$_{o}$-shaî, m̄ hó chí t'in laī shaí, yan-waî t'in haî Sheûng-Chué kè tsŏh-waî à.

35 M̄ hó chí teî laī shaî, yan-waî teî haî k'uí kè keuk$_{o}$ tàng à, m̄ hó chí Yē-lô-saat-laāng laī shaî, yan Yē-lô-saat-laāng, haî taaî wōng kè keng-to à.

36 Yaû m̄ hó chí tsź-keí t'aū laī shaî, yan neĭ pat nāng shaí tak yat t'iù t'aū-faat$_{o}$, waāk hak waāk paāk à.

37 Taân neĭ-teî kè shuet-wâ, iù shi-shî faú-faú, toh kwòh niti kè, haî yaū ok$_{o}$ faat$_{o}$ ch'ut laī lok$_{o}$.

38 ¶ Neĭ mān tak yaŭ wâ, k'aaî ngaān p'ooī ngaān, k'aaí ngá p'ooī ngá.

39 Taân haî ngŏh tuì neĭ wâ, neĭ maí kûng ok$_{o}$ tsô tuì-tīk, yeūk yaŭ yān tá neĭ yaû pîn soi-kaap$_{o}$, tsaû tiû chuèn tsóh pîn peí k'uĭ tá.

40 Yeūk yaŭ yān seúng kò neĭ, ts'uí neĭ luĭ pîn i-fūk, līn ngoî pîn i-fūk to yaū tak k'uĭ ts'uí.

41 Yaû yān mĭn-k'eúng neĭ hāng yat leĭ lô, neĭ tsaû kûng k'uĭ hāng î leĭ lô.

42 K'aū neĭ kè tsaû peí kwòh k'uĭ, seúng kûng neí tsè kè maí t'ui-ts'ź k'uí.

43 ¶ Neĭ mān tak yaŭ wâ, iù oì neĭ kè lūn-shè, tsang neĭ ch'aū-tīk.

44 Taân haî ngŏh tuì neĭ wâ, kûng neĭ tsô ch'aū-tīk kè iù oì k'uí, naān-waī neĭ kè iù t'aì k'uí k'ei-t'ó.

45 Kóm yeûng tsaû hóh ĭ tsô tak neĭ T'in-Foô kè tsaí lok$_{o}$, yan k'uĭ ch'ut īt-t'aū laī chiù shin

yān k'āp ok$_{o}$ yān, lōk uĕ haí î yān k'āp pat î yān ch'uè à.

46 Neĭ yeūk haî oì kòh tì oì neĭ kè, yaŭ mat sheúng-ts'ż ni? shuì-lcî yīk m̄ haî kóm-yeûng tsô me?

47 Yeūk tsêng haî mân neĭ heng-taî on, yaŭ mat hó kwòh yān ni? I-pong yān yīk m̄ haî kóm-yeûng tsô me?

48 Shóh-ĭ neĭ tong iù tsô tò uēn-ts'uēn, hó-ts'ż neĭ T'in-Foô haî uēn-ts'uēn kè à.

6.

CHI kán maĭ haí yān mîn-ts'în hāng shîn lêng yān t'aí-kìn, yeūk haî kóm, tsaû m̄ tak neĭ T'in-Foô kè sheúng-ts'ż lok$_{o}$.

2 Shóh-ĭ neĭ shi-shé kòh shī, maĭ ch'ui heúng-kok$_{o}$ haí neĭ mîn-ts'în, hó-ts'ż ngaî-shîn kè yān, haí ooî-t'ông uĕ-k'āp kaai hông shóh tsô, táng yān peí t'aí-mîn k'uĭ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, k'uĭ ĭ-keng tak tó k'uĭ kè sheúng-ts'ż lok$_{o}$.

3 Taân haî neĭ shi-shé kòh shī, maĭ peí tsóh-shaú chi tò yaû-shaú shóh tsô.

4 Lêng neĭ shi-shé kè sż̂ tsoî òm chung laĭ tsô, neĭ Foô tsaû tsoî òm chung ch'uè kaàm-ch'aat$_{o}$, pit-têng pò-taap$_{o}$ neĭ.

5 ¶ Neĭ k'eĭ-t'ó kòh shī, maĭ ts'ż ngaî-shîn kè yān, yan-waî k'uĭ hò k'eĭ tó ooî-t'ōng, k'āp taaî kaai kè lô haú k'eĭ-t'ó, lêng yān t'aí-kìn, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, k'uĭ ĭ-keng tak tó k'uĭ kè sheúng-ts'ż lok$_{o}$.

6 Taân neĭ-teî k'eĭ-t'ó kòh shī, yāp neĭ māt-shat chi chung, shaan maaī moōn, k'eĭ-t'ó neĭ òm chung kè Foô, neĭ Foô tsoî òm chung ch'uè kaàm-ch'aat$_{o}$, pit-têng pò-taap$_{o}$ neĭ.

7 Neĭ-teî k'eĭ-t'ó kòh shī, shuet$_{o}$-wâ maĭ luî chuî, hó-ts'ż î-pong yān kóm-yeûng, yan-waî k'uĭ-teî ĭ-waī shuet$_{o}$-wâ toh, chì tak t'eng-mān à.

8 Shóh-ĭ neĭ-teî m̄ hó hōk k'uĭ-teî, yan-waî neĭ meî k'aū k'uĭ chi sin, neĭ Foô chi-tò neĭ sui-yûng kè lok$_{o}$.

9 Koò-ts'ż neĭ-teî k'eĭ-t'ó, tong iù kóm-yeûng wâ, ngŏh-teî kè Foô tsoî t'in, uên neĭ kè mēng haî shèng.

10 Neĭ kè kwok$_{o}$ -kòng-lām, neĭ kè chí-ì tak shēng-tsaû, tsoî teî hó-ts'ż tsoî t'in yat yeûng.

11 Ngŏh-teî sui-yûng kè leūng, kam yāt ts'ż ngŏh, yaû mĭn ngŏh teî kè hìm-foô, hó-ts'ż ngŏh-teî mĭn hiu yān hìm-foô ngŏh kè.

13 Maĭ yān ngŏh-teî yāp shì-waāk, ch'éng-kaù ngŏh-teî ch'ut tsuî-ok$_{o}$ (yan-waî kwok$_{o}$ à, k'uēn-à, wēng-à, kaai haî neĭ yaŭ chì tò shaì shaì, shēng sam shóh uên.)

14 Neĭ-teî yeūk haî mĭn yān-teî kè tsuî-kwòh, neĭ T'in-Foô to mĭn neĭ kè tsuî-kwòh.

15 T'óng-yeūk neĭ-teî m̄ mĭn yān-teî kè tsuî-kwòh, neĭ Foô yīk m̄ mĭn neĭ kè tsuî-kwòh.

16 ¶ Neĭ-teî kàm-shīk kòh shī, maĭ ts'ż ngaî-shîn kè yān, tsok$_{o}$ yau-shaū yeûng tsź, yan-waî k'uĭ pìn hiu mîn-maaû, lêng yāu t'aí-kìn k'uĭ kàm-shīk, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, k'uĭ ĭ-keng tak tó k'uĭ kè sheúng-ts'ż lok$_{o}$.

17 Waī haî neĭ kàm-shīk kòh shī, ch'ā neĭ t'aū, saí neĭ mîn.

18 Chì tò neĭ kàm-shīk m̄ în

ch'ut kwòh yān kìn, taûn-haî în ch'ut kwòh neĭ òm chung kè Foô kìn, kóm neĭ Foô tsoî òm chung ch'uè kaàm-ch'aat$_{o}$, pit-têng pò-taap$_{o}$ neĭ.

19 ¶ Maĭ tsik-maaī ts'oī-paāk haí teî sheûng, tsik-haî ch'ūng ooĭ shīk, saù ooĭ waaî, uĕ-k'āp tô-ts'aāk hóh-ĭ hoi lung laī t'au kòh ch'uè.

20 Taân iù waî tsź-keí tsik-maaī ts'oī-paāk haí t'in sheûng, mŏ ch'ūng shīk, mŏ saù waaî, uĕ-k'āp tô-ts'aāk m̄ hoi lung laī t'au kòh ch'uè.

21 Yau-waî neĭ ts'oī-paāk shóh tsoî, neĭ sam yīk tsoî kòh ch'uè à.

22 ¶ Ngaăn tsaû haî shan-kè tang le, neĭ ngaăn-tseng yeūk haî mēng, neĭ tsaû yat shan to kwong.

23 Neĭ ngaăn-tseng yeūk haî mūng, tsaû neĭ yat shan to òm, koò-ts'ź neĭ kè kwong yeūk haî òm, kóh ti òm tsaû hó taaî lok$_{o}$.

24 ¶ Mŏ yān nāng fūk-sź tak leŭng kòh chué-yān, yan-waî k'uĭ pit-têng tsang ni kòh, oì kóh kòh, waāk t'aí chûng ni kòh, t'aí heng kóh kòh, neĭ pat nāng fūk-sź Sheûng-Chué yaû fūk-sź ts'oī-paāk à.

25 Koò-ts'ź ngŏh wâ neĭ-teî chi, neĭ m̄ shaí yau-luî neĭ shang-mêng shīk mat-yĕ, waāk yám mat-yĕ, neĭ shan-t'aí cheuk$_{o}$ mat-yĕ, shang-mêng m̄ haî kwaì-chûng kwòh shīk māt me? shan-t'aí m̄ haî kwaì-chûng kwòh i-fūk me?

26 Shì t'aí hă t'in sheûng kè tseuk$_{o}$-niŭ à, k'uĭ m̄ kaang-chùng, m̄ shau-kot$_{o}$, m̄ tsik-ch'uk sheŭng ts'ong-lăm, neĭ T'in-Foô sheûng-ch'é yeŭng k'uĭ, neĭ m̄ haî kwaì-chûng kwòh tseuk$_{o}$-niŭ me?

27 Neĭ-teî mat-shuī yan yau-luî nāng ch'eūng toh yat hak shang-mêng ni?

28 Neĭ shaí mat waî i-fuk yau-luî ni? shì seúng hă kw'òng-yĕ kòh ti paak$_{o}$-hōp-fa, tím yeûng shang-cheúng, k'uĭ m̄ lō-līk, m̄ fóng chik.

29 Taân-haî ngŏh wâ neĭ chi, tsik-sź Shóh-loh-moōn kīk wēng-wā chi shī, k'uĭ shóh cheuk$_{o}$ to m̄ ts'ź tak ni-ti fa yat tóh.

30 Chì ue yĕ ngoî kè ts'ó, kam-yāt sheûng tsoî, mēng yāt tsaû weng lōk lō, Sheûng-Chué sheûng ch'é kóm yeûng chong-shik k'uĭ, hōh fòng neĭ-teî siú sùn kè yān ni?

31 Koò-ts'ź m̄ shaí yau-luî wâ, ngŏh-teî shīk mat-yĕ, waāk yám mat-yĕ, waāk cheuk$_{o}$ mat-yĕ?

32 Yan-waî ni-ti, to haî î-pong yān shóh k'aū kè, waī-haî T'in-Foô chi-tò ni-ti yĕ, to haî neĭ-teî iù yûng kè.

33 Taân neĭ-teî sin k'aū Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$, uĕ-k'āp k'uĭ kung-î, kóm k'uĭ pit-têng tseung ni-ti lêng-ngoî peí kwòh neĭ lok$_{o}$.

34 Koò-ts'ź maĭ waî mēng yāt yau-luî, yan-waî mēng-yāt kè sź, mēng-yāt chì yau-luî, yat yāt kè lō-foó, yat yāt tsaû kaù lok$_{o}$.

7.

MAI ĭ-lûn yān, tsaû m̄ peî yān ĭ-lûn neĭ.

2 Yan-waî neĭ kóm-yeûng ĭ-lûn yān, tsaû peî yān kóm-yeûng ĭ-lûn neĭ, neĭ kóm-yeûng

leūng-tōk yān, tsaû peî yān kóm-yeûng leūng-tōk neĭ.

3 Neĭ heng-taî ngaăn luĭ yaŭ t'iū ts'ż, neĭ tsaû t'aí-kìn, neĭ tsż-keí ngaăn luĭ yaŭ t'iū ch'aám, neĭ tsż-keí to m̄ kìn kok$_{o}$, waí mat ni?

4 Neĭ tsż-keí ngaăn sheûng-ch'é yaŭ t'iū ch'aám, tím nāng tuì heng-taî wâ, neĭ ngaăn yaŭ t'iū ts'ż, táng ngōh t'aì neĭ màng ch'ut laî ni?

5 Ngaî-shîn kè yān à, sin iù màng ch'ut tsż-keí ngaăn luĭ kè ch'aám, haû loī chì t'aí tak mēng-pāk, màng ch'ut heng-taî ngaăn luĭ kè ts'ż à.

6 Maĭ peí shèng māt kwòh kaú, maĭ weng neĭ kè chan-chue lōk chue ts'in, húng-p'à k'uĭ k'aaî keuk$_{o}$ laî ch'aaí, ĭ-ch'é faan-chuèn t'aū ngaaū neĭ.

7 ¶ Neĭ-teî k'aū tsaû pit peí neĭ, wán tsaû pit uê-cheūk, tá moōn tsaû pit hoi kwòh neĭ.

8 Yan-waî taân-faăn k'aū kè tsaû tak, wán kè tsaû uê-cheūk, tá moōn kè tsaû tak hoi à.

9 Neĭ-teî chi chung, pin kòh yaŭ tsaí k'aū péng, peí shēk kwòh k'uĭ ni?

10 Waāk-ché k'aū uē, peí shē kwòh k'uĭ ni?

11 Neĭ-teî sui haî ok$_{o}$, sheûng-ch'é chi tò peí hó yĕ kwòh tsaî-muĭ, hōh fòng neĭ Foô tsoî t'in, yaŭ m̄ k'aaî hó yĕ ts'ż kwòh k'aū k'uĭ kè me?

12 Shóh-ĭ neĭ-teî taân-faăn seúng yān kóm-yeûng toî neĭ, neĭ shî-pit iù kóm yeûng toî yān, yan-waî ni-ti haî lūt-faat$_{o}$ uĕ-k'āp sin-chi kè ì-sż à.

13 ¶ Neĭ yeng-koi yāp kòh tô chaak$_{o}$ moōn, yan-waî yăn yān tò ch'am-lūn ch'uè, kòh tô moōn haî foot$_{o}$, kòh t'iū lô haî taaî, yaû yāp huĭ kòh ch'uè kè haî toh.

14 Taân haî yăn yān tò shang-oōt ch'uè, kóh tô moōn haî chaak$_{o}$, kóh t'iū lô haî saì, yaû wáu tak cheūk kè haî shiú.

15 ¶ Neĭ-teî t'aī-fōng kòh ti ngaî sin-chi, k'uĭ laī neĭ ch'uè, ngoî mîn chong shēng yeūng-me kóm, luĭ-t'aū shāt haî ts'aăn ok$_{o}$ kè ch'aaī-lōng.

16 Yan k'uĭ kè kwóh-tsź, tsaû hóh-ĭ shik tak k'uĭ ch'ut le, haí keng kik, chaāk tak tó p'ō t'aī-tsź me? haí laī-tsāt, chaāk tak tó mō-fa-kwóh me?

17 Kóm yeûng, taân-faăn shîn shuê kit$_{o}$ shîn kwóh, ok$_{o}$ shuê kit$_{o}$ ok kwóh.

18 Shîn shuê pat nāng kit$_{o}$ ok$_{o}$ kwóh, ok$_{o}$ shuê pat nāng kit$_{o}$ shîn kwóh.

19 Taân-faăn shuê mūk m̄ kit$_{o}$ shîn kwóh kè, tsaû chaám hiu weng lōk fóh ch'uè.

20 Koò-ts'ź neĭ yan k'uĭ kè kwóh, tsaû shik-tak k'uí ch'ut lok$_{o}$.

21 ¶ Taân-faăn ch'eng-foo ngōh wâ, Chué à, Chué à kè, meî pit tsûn yāp tak t'in kwok$_{o}$, tūk haî tsun hāng ngōh T'in-Foô chí-ì kè yāp tak che.

22 Tsoî kòh yāt, hó toh yān tseung tuì ngōh wâ, Chué à, Chué à, ngōh-teî hoí m̄ haî t'ok$_{o}$ neĭ mēng ch'uēn kaaù, t'ok$_{o}$ neĭ mēng kón kwaí, t'ok$_{o}$ neĭ mēng hāng hó toh k'eĭ-nāng me?

23 Kòh-chân-shī, ngōh tsaû kóng mēng k'uĭ chi, ngōh m̄ ts'āng shik neĭ-teî, neĭ waī ok$_{o}$

chi yān, leī hoi ngŏh huì lok$_{o}$.

24 Shóh-ī taân-faân t'eng ngŏh ni-ti shuet$_{o}$-wâ laī tsô kè, ngŏh tseung k'uĭ laī peí-kaaù yaŭ kin-shik kè yān, heí k'uĭ kè uk haí taaî shĕk chi sheûng.

25 Tsik-sź uĕ lām, shuí tsàm, fung ch'ui chông kòh kaan uk, to m̄ tit$_{o}$-tó, yan-waî kei-teî tsoî taaî shĕk chi sheûng à.

26 Taân-faân t'eng ngŏh ni-ti shuet$_{o}$-wâ m̄ tsô kè, ngŏh tseung k'uĭ laī peí kaaù ngoī-ch'ún kè yān, heí k'uĭ kè uk haí sha sheûng.

27 Uĕ lām, shuí tsàm, fung ch'ui, chông kòh kaan uk, tsaû tit$_{o}$ hiu, ī-ch'é tit$_{o}$ tak hó kaau-kwaan à.

28 Yē-So kóng uēn ni-ti shuet$_{o}$-wâ kòh shī, paak$_{o}$ sèng keng-k'eī k'uĭ kè kaaù-fàn.

29 Yan-waî k'uĭ kaaù taaî chùng, hó-ts'ź yaŭ k'uēn-pèng kóm, m̄ t'ūng k'uĭ kè tūk-shue-yān à.

8.

YE-SO haí kòh shaan lōk laī, kw'ān-chùng kan-ts'ūng k'uĭ.

2 Yaŭ kòh mā-fung kè laī paaì k'uĭ, wâ, Chué, neĭ yeūk-haî háng, tsaû nāng kit$_{o}$-tsêng ngŏh lok$_{o}$.

3 Yē-So shan shaú moh hă k'uĭ, wâ, ngŏh háng, neĭ tak kit$_{o}$-tsêng lok$_{o}$, k'uĭ kè mā-fung tsik-shī kit$_{o}$-tsêng.

4 Yē-So tsaû tuì k'uĭ wâ, chì kán maĭ wâ kwòh yān chi, taân huì peí tsź-keí kwòh tsaì-sz t'aí, ī-ch'é hìn Moh-sai shóh fan-foò kè laĭ-māt, peí kwòh chùng-yān tsô kìn-chèng.

5 ¶ Yē-So yāp huì Ka-paak-nūng shī, yaŭ kòh paak-pá-tsúng laī k'aū Yē-So wâ,

6 Chué à, ngŏh yaŭ kòh pūk fung-t'án, fàn tó uk luĭ, san-foó chi kīk à.

7 Yē-So tuì k'uĭ wâ, ngŏh huì i k'uĭ la.

8 Paak-pá-tsúng taap$_{o}$-wâ, Chué tò ngŏh shè hâ, ngŏh m̄ kóm tong, taân kóng yat kuì shuet$_{o}$-wâ, ngŏh pūk pit-têng hó faan.

9 Yan-waî ngŏh shūk yān k'uēn hâ, yīk yaŭ peng shūk ngŏh k'uēn hâ, fan-foò ni-kòh huì tsaû huì, fan-foò kóh-kòh laī tsaû laĭ, fan-foò ngŏh pūk tsô ni-ti k'uĭ tsaû tsô.

10 Yē-So t'eng-kìn ĭ-waī ch'ut-k'eī, tsaû tuì kòh ti kan-ts'uī kè wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ-teî chi, tsoî I-shik-līt yān chi chung, m̄ ts'āng kìn kwòh kòm taaî sùn-tak à.

11 Ngŏh wâ neĭ-teî chi, tseung loī yaŭ hó toh yān ts'ūng tung-fong k'āp sai-fong laī, kûng A-paak-la-hón, I-saat, Ngă-kok, t'ūng-maaī ts'ŏh tsoî t'in-kwok$_{o}$ à.

12 Taân-haî kòh kwok$_{o}$ kè tsź-mān, tsaû peî kón ch'ut ngoî pîn hak-òm, haí kòh ch'uè, pit-têng oi-huk, k'āp ngaaŭ chuê ngā-ch'í lok$_{o}$.

13 Yē-So tuì kòh paak-pá-tsúng, wâ, huì lòh, chiù neĭ shóh sùn, sź pit tsô shēng lok$_{o}$. kòh shī-haû k'uĭ pūk tsaû hó faan.

14 ¶ Yē-So laī tò Peí-tak ka chung, kìn k'uĭ ngoî-mŏ faat$_{o}$ ĭt pêng, fàn tó ch'uè.

15 Tsaû moh hă k'uĭ shaú, ĭt

tsik t'uì hiu, k'uĭ tsaû hcí shan laī fūk-sż k'uĭ.

16 Chì-tò aai-maăn, yaŭ ti taaì hó toh peí kwaí maī kè laī k'uĭ ch'uè, k'uĭ k'aaĭ shuet$_{o}$-wâ tsaû kón kwaí huì, ī-ch'é ī-hó shóh yaŭ pêng yān.

17 Kóm-tsaû yèng hiu sin-chi I-ts'oì-à shóh kóng, wâ, k'uĭ shēng-shaû ngŏh ti uĕn-yeūk, taam-tong ngŏh ti pêng-chèng.

18 ¶ Yē-So kìn kw'ān-chùng waī chuê tsż-keí, tsaû fan-foò kwòh huì tuì ngôn.

19 Yaŭ yat kòh tūk-shue-yān laī tuì k'uĭ wâ, Lŏ-Sz à, neī īn lûn huì pin ch'uè, ngŏh to kan-ts'ūng neĭ.

20 Yē-So tuì k'uĭ wâ, oō-leī yaŭ uēt, hung chung kè tseuk$_{o}$-niŭ yaŭ ch'aaū, taân Yāu-Tsź līn chám-t'aū kè teî-fong to mŏ à.

21 Yaû yaŭ yat kòh moōn-shang tuì k'uī wâ, Chué à, yūng ngŏh sin huì tsòng ngŏh foô-ts'an a.

22 Taân Yē-So tuì k'uĭ wâ, neĭ kan-ts'ūng ngŏh, yâm-ts'ūng sż yān tsòng k'uĭ kè sż yān la.

23 ¶ Yē-So lōk shuēn, k'uĭ moōn-shang tsaû kan-ts'ūng k'uĭ.

24 Fat-īn tsoî hoí sheûng, tá hcí taaî fung-kuî, chì-tò shuēn to peî lông che-paì, taân-haî Yē-So fàn cheūk hiu.

25 Moōu-shang maaī huì kiù séng k'uĭ, wâ, Chué à, kaù ngŏh-teî la, ngŏh-teî sż lok$_{o}$.

26 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, siú sùn kè yān à, neĭ-teî shaí mat kòm fong ni? tsaû hcí shan hot$_{o}$ kòh ti fung kûng hoí, ue-shî taaî p'ēng-tsêng.

27 Kòh ti yān kìn ch'ut-k'eī, tsaû wâ, ni kòh haî mat-yĕ yān ni? fung kûng hoí yīk shûn-ts'ūng k'uĭ à.

28 ¶ I-keng tò kòh pîn ngôn, tò Ka-taaî-la kè teî-fong, yaŭ leŭng kòh peí kwaí maī kè yān, shàm hung-maăng, chì-tò mó yān hāng tak kwòh kòh t'iū lô kè, k'uĭ haí fān-mô ch'ut laī, uê-cheūk Yē-So.

29 Fat-īn iu wâ, Sheûng-Chué chi Tsź à, ngŏh-teî uĕ neĭ hŏh kon ni? k'eī, meì tò, neĭ laī ni ch'uè naăn-waī ngŏh-teî me?

30 Kûng k'uĭ-teî kaak$_{o}$ hó uĕn, yaŭ yat taaî tuî chue shīk kán yĕ.

31 Kòh-ti kwaí tsaû k'aū k'uĭ wâ, t'óng-yeūk iù kón ngŏh-teî, tsaû tá-faat$_{o}$ ngŏh yāp kòh tuî chue ch'uè.

32 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, huì lòh, kòh-ti kwaí tsaû leî-hoi, yāp huì chue ch'uè, fat-īn-kaan shēng tuî tsaú lōk shaan-p'oh, t'aū hoí sż tsoî shuí chung.

33 Hon chue kè yān tsaú faan yāp shēng, tsaû k'aaĭ shóh yaŭ sż-ts'ēng, uĕ-k'āp peí kwaí hoî kè ts'ēng-yaū laī kóng.

34 T'ung shēng kè yān ch'ut laī, uê-cheūk Yē-So kìn k'uĭ, tsaû k'aū leī-hoi k'uĭ-teî kè kóng-kaaì.

9.

YE-SO kóm-tsaû lōk shuēn, kwòh hiu hoí, faan kwai tsż-keí kòh shēng.

2 Yaŭ yān t'oī yat kòh fung-t'aán kè, fàn tó ch'ōng, laī tò k'uĭ ch'uè, Yē-So kìn k'uĭ-teî kòm sham sùn, tuì fung-t'aán kè wâ, siú-tsź à, fòng sam lòh, neĭ

kè tsuî tak shè lok$_{o}$.

3 Shuī chi tūk-shue yān chung, yaŭ keí kòh sam noî wâ, ni kòh yān haî sit$_{o}$-tūk à.

4 Yē-So chi-tò k'uĭ ì-sż, wâ, neĭ-teî yan hōh sam-chung waaī ok$_{o}$ mîn ni?

5 Wâ neĭ kè tsuî tak shè, yik-waāk wâ neĭ heí shan hāng, pin yeûng î ni?

6 Taân-haî lêng neĭ-teî chi-tò Yān-Tsż haí teî sheûng yaŭ shè tsuî kè k'uēn-pèng, tsaû tuì kòh fung-t'aán yāu wâ, heí-shan, ning neĭ kòh cheung ch'ōng huì kwai.

7 K'uĭ tsaû heí-shan faan-huì uk-k'eĭ.

8 Chùng-yān t'aí-kìn keng-k'eī heí laī, tsaû kwai-wēng Sheûng-Chué, k'aaī kóm-yeûng kè k'uēn-pèng ts'ż kwòh yān à.

9 ¶ Yē-So haí kòh ch'uè ts'īn huì, t'aí-kìn yat kòh yan, mēng kiù tsò Mā-t'aai, ts'ŏh tsoî shuì-kwaan, Yē-So tuì k'uĭ wâ, kan-ts'ūng ngŏh, k'uĭ tsaû heí-shan kan-ts'ūng.

10 Yē-So haí k'uĭ uk luĭ ts'ŏh-tsīk, yaŭ hó toh shau-shuì kè, kûng yaŭ tsuî kè yān, līn-maaī Yē-So k'ăp k'uĭ moōn-shang t'ūng tsīk.

11 Faat-leî-ts'oì yān t'aí-kìn, tuì k'uĭ moōn-shang wâ, neĭ lŏ-sz yan hōh kûng shau-shuì kè k'ăp tsuî-yān t'ūng shīk ni?

12 Yē-So mān tak, tsaû wâ, chòng-kîn kè m̄ shaí iù i-shang, waī-haî yaŭ pêng kè chì iù che.

13 Taân neĭ-teî huì hōk ngŏh oì keng-sut, m̄ oì tsaì-tsż, kòh kuì haî mat-yē ì-sż ni? yan-waî ngŏh laī m̄ haî kiù î-yān fooì-koí, haî kiù tsuî-yān fooì-koí che.

14 ¶ Kòh-chân-shī, Yeuk-hôn kè moōn-shang laī Yē-So ch'uè wâ, ngŏh-teî kûng Faat-leî-ts'oì yāu sheūng-shī kàm-shīk, tsô mat neĭ moōn-shang m̄ kàm-shīk ni?

15 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, san-lōng chùng haí ch'uè, hôh san-lōng kè heí yaŭ pei-oi me? waī-haî tseung loī san-lōng leī-pīt k'uí-teî huì hiu, kòh-chân-shī, tsaû pit kàm-shīk lok$_{o}$.

16 Mŏ yān k'aaī san pò laī pó kaû i-fūk, yan-waî pó lōk huì faán maak$_{o}$ laân kòh kîn i-fūk, chì lêng p'òh chaân chûng kwaan-haî.

17 Mŏ yān tseung san tsaú tsoì lōk kaû p'eī-toî, p'à kòh p'eī-toi līt laân, tsaú laû ch'ut laī, p'eī-toî yik waaî hiu, taân-haî san tsaú pit tsoì lōk san p'eī-toî, kóm-tsaû leūng-yeûng to pó-ts'uēn lōk.

18 ¶ Yē-So tuì k'uĭ-teî kóng kán kòh-shī, yaŭ yat kòh koon laī paaì k'uĭ wâ, ngŏh nuĭ uē-kam sż-hiu, taân-haî neĭ laī peí, shaú òn hă k'uĭ shan sheûng, tsaû pit-têng shang lok$_{o}$.

19 Yē-So tsaû heí shan kan chuê k'uĭ, moōn-shang to haî.

20 Yaŭ kòh nuĭ-yān, yaŭ huet$_{o}$ laû shāp-î nīn kòm-noî, laî tò k'uí haû-pîn, móh k'uĭ kè shaam-pin.

21 Yan-waî k'uĭ sam luĭ wâ, ngŏh taân móh hă k'uĭ shaam, tsaû pit-têng tak-hó

22 Yē-So ooī t'aū kìn k'uĭ, wâ, nuĭ à, neĭ fòng-sam, neĭ kè sùn-tak ĭ-keng kaù neĭ lok$_{o}$, nuĭ yān ts'ūng kòh-shī-haû tsaû hó-faan saaì,

23 Yē-So yāp tò kòh koon kè

ka chung, t'aí-kìn yaŭ ti ch'ui siu kè, uĕ-k'āp chùng-yān ts'ō-tsaāp.

24 Tsaû wâ, hāng hoi la, nuĭ-tsaí ū haî sź, pat kwòh fàn-cheūk che, chùng-yāu siù k'uĭ.

25 I-keng shaí chùng-yān ch'ut huì, tsaû yāp huì chap-chuê k'uĭ shaú, kòh nuĭ-tsaí tsik-shi heí-shan.

26 Ue-shî ni kîn sź kè fung-sheng, chau-waī ch'uēn-hoi kòh-ch'uè lok .

27 ¶ Yē-So yaū kòh-ch'uè ts'īn huì, yaŭ leŭng kòh maāng-ngaān yān kan chuê k'uĭ, iu wâ, Taaî-waî kè tsź-suen, hóh-līn ngŏh-teî à.

28 K'uĭ yāp hiu uk, kòh ti maāng-ngaān yān laī tò k'uĭ ch'uè, Yē-So tuì k'uí-teî wâ ,neĭ sùn ngòh tsô tak ni-ti sź ū sùn ni? K'uĭ-teî wâ, Chué, haî lok$_{o}$.

29 Yē-So tsaû moh hă k'uĭ ngaān, wâ, chiù-i neĭ-teî kè sùn-tak, neĭ kè sź pit tsô shēng lok$_{c}$.

30 K'uĭ ti ngaān tsaû hoi faan, Yē-So īm-kaaì k'uĭ-teî wâ, neĭ siú-sam maĭ peí yān chi-tò.

31 K'uĭ-teî ch'ut huì, chau-waī haí kòh ch'uè, ch'uēn-yeūng k'uĭ kè mēng-sheng.

32 ¶ Tong k'uĭ-teî ch'ut huì kòh châu, yaŭ taaì yat kòh á-yān haî peí kwaí maī kè, laī tò k'uĭ ch'uè.

33 Yē-So tseung kwaí kón ch'ut, á kè tsaû kóng, chùng-yān ĭ-waī ch'ut-k'eī, wâ, I-shik-līt kòh ch'uè, meî-ts'āng kìn kóm-yeûng kè à.

34 Taân-haî kòh-ti Faat-leî-ts'oì yān wâ, k'uĭ í-laaî kwaí wōng laī kón kwaí che.

35 ¶ Yē-So chau-waī huì kok$_{o}$ shēng kok$_{c}$ heung, tsoî k'uĭ-teî ooî-t'ōng kaaù-fooì, ch'uēn kóng t'in-kwok$_{o}$ yam, i kok$_{o}$ yeûng tsaāt-pêng.

36 T'aí-kìn chùng-yān, tsaû hóh-līn k'uĭ, yan-waî kòh-ti yān kw'àn-fóó laū-leī, hó-ts'ź yeūng-me mŏ mūk-yān à.

37 Kóm-tsaû tuì k'uĭ moōn-shang wâ, iù shau-kot$_{o}$ haî toh, taân kung-yān shiú.

38 Shóh-ĭ neĭ iù k'aū t'īn Chué, tá-faat$_{o}$ kung-yān huì k'uĭ shau-kot$_{o}$ kòh ch'uè à.

10.

YE-SO kiù k'uĭ shāp-î kòh moōn-shang laī, ts'ź k'uĭ-teî yaŭ k'uēn, nāng kón-chūk ts'ē-kwaí, ī-ch'é i kok$_{o}$-yeûng tsāt-pêng.

2 Shāp-î sź-t'ō kè mēng tsź, hoi līt ue tsóh, t'aū yat kòh haî Sai-moōn, yaû kiù tsô Peí-tak, uĕ-k'āp k'uĭ heng-taî Ou-tak-līt, Sai-peí-t'aaì kè tsaí Ngă-kok, uĕ-k'āp k'uĭ heng-taî Yeuk-hôn.

3 Feī-līk uĕ-k'āp Pa-toh-lōh-maaĭ, Toh-mă, uĕ-k'āp shuì-leî Mă-t'aaì, A-lāk-feī kè tsaí Ngă-kok, uĕ-k'āp Taāt-t'aaì.

4 Yuî kaaù kè Sai-moōn, uĕ-k'āp maaî Yē-So kè Ka-leuk yān Yaū-taaî.

5 ¶ Yē-So tá-faat$_{o}$ ni shāp-î yāu, fan-foò k'uĭ-teî wâ, î-pong kè lô maĭ hāng, Saat-mă-leî-à kè shēng maĭ yāp.

6 Nēng hóh huì I-shik-līt ka shat yeūng kòh ch'uè.

7 Neĭ-teî huì kòh shī, tsaû ch'uēn kóng kóm wâ, t'in-kwok$_{o}$ haî kân lok$_{o}$.

8 I-hó yaŭ pêng kè, lêng sź kè fŭk-shang, chéng kon-tsêng mā-fung kè, yaû tseung ts'ē-kwaí kón-chŭk, neĭ paāk paāk tak laĭ kè, yĭk iù paāk paāk shi ch'ut huì.

9 M shaí uê-peî kam ngān k'āp t'ūng ts'īn, haí neĭ iu taaì.

10 Waāk hāng lô kè toî, waāk leŭng kîn shaam, waāk haaī, waāk kwaaí-cheûng, yan-waî kung yān yeng-koi tak leūng-shīk à.

11 Taân-faān neĭ yāp tò kè shēng, waāk ts'uen-heung, tsaû fóng mān pin-kòh haî hó yān, tsaû t'ūng k'uĭ chuê, chuê tò neĭ-teî leī-hoi kòh ch'uè.

12 Neĭ yāp tò yān ka, iù t'aì k'uĭ k'aū on.

13 K'uĭ kòh ka t'óng-yeūk haî hó kè, neĭ shóh k'aū kè p'ēng-on, pit kòng-lām k'uĭ, t'óng-yeūk haî m̄ hó kè, neĭ shóh k'aū kè p'ēng-on, yēng-īn kwai faan tsź-keí.

14 Taân-faān m̄ chiu-tsip$_c$ neĭ, m̄ t'eng neĭ shuet$_o$-wâ kè, neĭ leī-hoi k'uĭ ka, waāk shēng, p'aak$_o$ huì neĭ keuk$_o$ hâ ch'ān-oi.

15 Ngŏh shāt tsoî wâ neĭ-teî chi, tong shám-p'oòn yāt tsź, Shóh-toh-mă uĕ-k'āp Ngŏh-moh-la kè yēng, peí chi ni kòh shēng kè chûng î shaû à.

16 ¶ Ngŏh tá faat$_o$ neĭ-teî, hó-peí yeūng-me yāp ch'aaī-lōng chi chung, koò-ts'ź tong iù shē kòm tseng, paāk-kop$_o$ kóm shîn.

17 Iù t'aī-fōng shaì yān, yan-waî k'uĭ pit kaaì neĭ huì ĭ-sź kung-ooî, haí k'uĭ-teî ooî-t'ōng pin neĭ.

18 Neĭ-teî pit waî ngŏh kè uēn-koò, peî kaaì tò haū-wōng ch'uè, laī tsô kòh ti yān k'āp î-pong yān kè chèng-kuì.

19 Kaaì neĭ-teî kòh-chân-shī, m̄ shaí yau-lui tím-yeûng kóng, waāk kóng mat-yĕ, yan-waì tò kòh-chân-shī, pit ts'ź kwòh neí kóng à.

20 Yan-waî m̄ haî neĭ tsź-keí kóng, huî neĭ Foô kè Shèng-Shān, haí neĭ luĭ-t'aū kóng à.

21 Heng-taî pit kaaì heng-taî chì ue sź teî, foô-ts'an toî tsaí yĭk haî kóm-yeûng, tsaí-nuĭ pit iù kung-kik foô-mŏ, lêng k'uĭ shaû sź.

22 Yaû neĭ-teî waî ngŏh kè mēng, pit shaû chùng-yān tsang-oò, waī haî yán-noî tò taí kè, k'uĭ pit tak kaù à.

23 Yaŭ yān haí ni kòh shēng paak-hoî neĭ, tsaû tsaú huì pīt-kòh shēng, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ-teî chi, I-shik-līt kòm toh shēng, neĭ to meî-ts'āng hāng tak wān, Yān-Tsź pit-têng tò lok$_o$.

24 Hōk-shang m̄ hó tak kwòh lŏ-sz, nō-pūk m̄ hó tak kwòh chué-yān.

25 Hōk-shang peí tak tó lŏ-sz, nō-pūk peí tak tó chué-yān, tsuk ĭ lok$_o$, t'óng-yeūk k'uĭ-teî kiù ka Chué tsô Pīt-sai-puk, (Pīt-sai-puk haî kwaí-wōng chi mēng) hōh-fòng k'uĭ kè ka yān ni?

26 Koò-ts'ź m̄ shaí p'à k'uĭ-teî lok$_o$, yan-waî mŏ ti ts'ōng-maaī kè m̄ lô ch'ut, mŏ ti yán-maaī kè m̄ hín-în à.

27 Ngŏh haí yau-òm ch'uè wâ neĭ-teî chi kè, neĭ pit iù tsoî kwong-mēng ch'uè kóng ch'ut laī, neĭ haí ĭ pin t'eng kè, neĭ pit iù tsoî uk sheûng suen-ch'uēn ch'ut laī.

28 Shaat$_o$ tak yūk-shan, m̄ shaat$_o$ tak leng-wān kè, m̄ shaí

p'à k'uĭ-teî, nēng hóh p'à nāng mīt lēng-wān, uĕ-k'āp yūk-shan haí teî-yūk kè.

29 Leŭng chek$_{o}$ mā-tseuk$_{o}$, m̄ haî maaî tak yat fan-ngān chì me? yeūk neĭ Foô m̄ chún, k'uĭ tsaû yat chek$_{o}$, to m̄ tit$_{o}$ tak lōk teî.

30 Taân-haî neĭ-teî kè t'aū-faat$_{c}$, to tsûn-teî shó kwòh kè.

31 Koò-ts'ź m̄ shaí fong, neĭ-teî kwaì-chûng kwòh hó toh mā-tseuk$_{o}$ à.

32 Taân-faān haí yān mîn-ts'īn yêng ngŏh, ngŏh yīk haí T'in-Foô mîn-ts'īn yêng k'uĭ.

33 Taân-faān haí yān mîn-ts'īn m̄ yêng ngŏh, ngŏh yīk haí T'in-Foô mîn-ts'īn m̄ yêng k'uĭ lok$_{o}$.

34 ¶ Maĭ ĭ-waĭ ngŏh laī, haî lêng teî sheûng t'aaì-p'ēng, ngŏh laī m̄ haî lêng k'uĭ t'aaì-p'ēng, faán chuèn heng tûng to-kìm che.

35 Yan-waî ngŏh laī, lêng yān shoh-leī foô-ts'an, nuĭ-tsaí shoh-leī mŏ-ts'an, sik-foŏ shoh-leī kap'ōh.

36 Yān kè ch'aū-tīk, tsaû haî tsź-keí kè ka yān lok$_{o}$.

37 Oì foô-mŏ toh kwòh oì ngŏh kè, uĕ ngŏh m̄ seung-ī à, oì tsaí-nuĭ toh kwòh ngŏh kè, uĕ ngŏh m̄ seung-ī à.

38 I-ch'é m̄ tseung k'uĭ shāp-tsź-kà kan-ts'ūng ngŏh kè, yīk uĕ ngŏh m̄ seung-ī à.

39 Wán tó k'uĭ shang-mêng kè, pit-têng sòng-shat, yan ngŏh chì-tò sòng-shat k'uí shang-mêng kè, pit-têng tak faan.

40 Chiu-tsip$_{o}$ neĭ-teî kè, tsik-haî chiu-tsip$_{c}$ ngŏh, chiu-tsip$_{o}$ ngŏh kè, tsik-haî chiu-tsip$_{o}$ tá-faat$_{o}$ ngŏh laī kè à.

41 Yan sin-chi kè mēng, laī chiu-tsip$_{o}$ sin-chi, pit tak sin-chi kè sheúng-ts'ź, yan î-yān kè mēng, laī chiu-tsip$_{o}$ î-yān, pit shaû î-yān kè sheúng-ts'ź.

42 Ni-ti siú-tsź chi chung yat kòh, yan moōn-shang kè mēng, pat kwòh k'aaĭ yat pooi tùng shuí peí k'uĭ yám, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ-teî chi, kòh yān pit-têng m̄ shat k'uĭ kè sheúng-ts'ź lok$_{o}$.

11.

YE-SO fan-foò uēn shāp-î moōn-shang chi shī, tsaû leī-hoi kòh ch'uè, huì k'uĭ-teî kok$_{o}$ shēng ch'uēn kaaù kóng tô.

2 ¶ Yeuk-hôn haí kaam mān tak Kei-Tuk shóh tsô, tsaû tá-faat$_{o}$ k'uĭ moōn-shang huì.

3 Mân wâ, yeng-koi laī kè haî neĭ a? yik-waāk ngŏh-teî iù mông pīt yān ni?

4 Yē-So tsaû taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, k'aaĭ neĭ shóh kìn shóh mān kè, huì kóng kwòh Yeuk-hôn chi.

5 Tsik-haî maāng kè t'aí tak kìn, pai kè ooĭ hāng, mā-fung kè tak kit$_{o}$-tsêng, ĭ-lūng kè t'eng tak mān, sź kè fūk-shang, p'ān-k'ūng kè tak t'eng fuk-yam.

6 Taân-faān m̄ ìm-heì ngŏh kè, tsaû yaŭ fuk lok$_{o}$.

7 ¶ K'uĭ-teî huì hiu, Yē-So tsaû kóng heí Yeuk-hôn, tuì chùng-yān wâ, neĭ ch'ut kw'òng-yĕ t'aí mat-yĕ ni? seúng t'aí fung ch'ui lō-tīk-ts'ó me?

8 Neĭ ch'ut huì t'aí mat-yĕ ni? seúng t'aí yat kòh cheuk$_{o}$ wā-meĭ i-fūk kè yān me? taân kòh ti cheuk$_{o}$ wā-meĭ i-fūk kè, haî tsoî

wōng-kung luĭ kè à.

9 Neĭ-teî waî-mat sz̆ ch'ut huì ni? seúng t'aí kòh sin-chi me? chan haî lok$_{o}$, ngŏh wâ neĭ chi, k'uĭ haî taaî kwòh sin-chi à.

10 Shèng-keng shóh sé, ngŏh tá-faat$_{o}$ ngŏh kè sz̆-ché haí neĭ mîn-ts'īn, tsoî sin uê-peî neĭ kè lô, tsaû haî chí ni kòh yān lok$_{o}$.

11 Ngŏh shāt tsoî wâ neĭ chi, foŏ-yān shóh shang kè, meî yaŭ taaî tak kwòh shi saí-laĭ kè Yeuk-hôn à, taân haî t'in-kwok$_{o}$ chì saì kè, to taaî kwòh k'uĭ.

12 Tsz̆ ts'ūng shi saí-laĭ Yeuk-hôn kè yāt-tsz̆, chì-tò uē-kam, t'in-kwok$_{o}$ haî yûng lĭk chì yāp tak, yûng lĭk kè yān, tsaû tuēt tak lok$_{o}$.

13 Yan-waî chùng sin-chi k'āp lūt-faat, uê sin kóng kè, chì-tò Yeuk-hôn.

14 Neĭ yeūk háng shēng shaû ngŏh kè īn-uĕ, yeng-koi laĭ kè I-leî-à, tsaû haî ni kòh yān lok$_{o}$.

15 Yaŭ ĭ hóh t'eng kè, tsaû iù t'eng là.

16 ¶ Taân ngŏh k'aaĭ mat-yĕ laĭ peí-kaaù ni kòh shaì-toî ní, hó-peí saì-man-tsaí ts'ŏh-tó shĭ-sheûng, kiù k'uĭ t'ūng-paan-pooì kè wâ,

17 Ngŏh-teî tuì chuê neĭ ch'ui-siu, neĭ m̄ t'iù-mŏ, ngŏh-teî ch'eùng oi-koh, neĭ m̄ t'aī-huk.

18 Yan-waî Yeuk-hôn laĭ tò, m̄ yám m̄ shīk, yān teî wâ k'uĭ haî peî kwaí-maī.

19 Yān-Tsz̆ laĭ tò, yaû yám yaû shīk, yān teî wà, t'aí hă, kòh hò yám hŏ shīk kè yān, haî shuì-leî tsuî-yān kè p'āng-yaŭ, waī-haî chì-waî kè tsaí, kòh kòh to mēng chì-waî kè î à.

20 ¶ Kòh-chân-shī, Yē-So yăn tsz̆-kcí hāng kwòh chì toh î-tsik kè shēng laī chaak$_{o}$-shēng, yan k'uĭ m̄ fooì-koí.

21 Tsaû kóm wâ, Koh-la-sùn neĭ yaŭ wôh lok$_{o}$, Paak-ts'oì-taaî neĭ yaŭ wôh lok$_{o}$, yan-waî haí neĭ-teî ch'uè shóh hāng kè î-tsik, t'óng-yeūk hāng tsoî T'ui-lōh Sai-tûn, k'uĭ tsaû taaî tsó cheuk$_{o}$ mā-shaam, ts'ŏh tó fooi ch'uè laĭ fooì-koí lok$_{o}$.

22 Taân-haî ngŏh wâ neĭ chi, tong shám-p'oòn chi yāt, T'ui-lōh Sai-tûn kè yēng-fāt, peí-kaaù neĭ kè kàng î shaû à.

23 Ka-paak-nūng à, neĭ tak sheng ko tò t'in me? tseung-loĭ pit t'ui lōk teî-yūk lok$_{o}$, yan-waî haí neĭ ch'uè shóh hāng kè î-tsik, yeūk haî hāng tsoî Shóh-toh-mă ch'uè, k'uĭ shî-pit kam-yāt chûng ts'uēn.

24 Taân-haî ngŏh wâ neĭ chi, tong shám-p'oòn chi yāt, Shóh-toh-mă kè yēng-fāt, peí-kaaù neĭ kè kàng î shaû à.

25 ¶ Kòh-chân-shī, Yē-So taap$_{o}$ wâ, Foô à, t'in teî kè Chué à, ngŏh tsaàn-meĭ neĭ, yan-waî neĭ tseung ni-ti sz̆-ts'ēng, tuì chuê chì-waî kè, t'ung-taāt kè, tsaû yán-ts'ōng maaī, tuì chuê siú-tsz̆, tsaû hín ch'ut laī.

26 Foô à, yan-waî neĭ kìn kóm-yeûng haî shîn lok$_{o}$.

27 Maân māt to haî ngŏh Foô ts'z̆ kwòh ngŏh, ch'uē Foô chi ngoî, mŏ yān shik tak kòh Tsz̆, ch'uē Tsz̆ kûng Tsz̆ shóh heí-foon chí-shî kè, mŏ yān shik tak kòh Foô.

28 ¶ Taân-faān lō-foó taam

chuê ch'ŭng yĕ kè laî ngŏh ch'uè, ngŏh tsaû ts'ż neĭ-teî p'ēng-on.

29 Yan-waî ngŏh sam wan-yaū him-sùn, neĭ me heí ngŏh aak$_{o}$ laî hŏk ngŏh, neĭ lēng-wān pit-têng tak on.

30 Yan-waî ngŏh kè aak$_{o}$ haî î, ngŏh kè taàm haî heng à.

12.

KOH-CHAN-SHI, Yē-So chèng tsoî on-sik-yāt, keng kwòh wŏh-t'în, k'uĭ moōn-shang t'ŏ-ngôh, chaāk ti wŏh-suī laî shīk.

2 Taân-haî Faat-leî-ts'oì yān t'aí-kìn, tsaû tuì k'uĭ wâ, neĭ moōn-shang tsô on-sik-yāt m̄ cheūk tsô kè sż à.

3 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, Taaî-waî uĕ-k'āp kan k'uĭ kè yān t'ŏ-ngôh chi shī, shóh tsô kè sż, neĭ-teî meî-ts'āng tūk kwòh me?

4 Tsik-haî k'uĭ yāp Sheûng-Chué tîn, shīk kòh-ti paaí-ch'it$_{o}$ kè péng, taân kòh-ti péng, k'uĭ kûng kan-ts'uī k'uĭ kè to m̄ cheūk shīk, tūk haî tsaì-sz chì shīk tak che.

5 Yaû lūt-faat$_{o}$ shóh tsoì tong on-sik-yāt, tsaì-sz haí tîn luĭ-t'aū, faân on-sik-yāt, to mŏ tsuî, neĭ yīk meî-ts'āng tūk kwòh me?

6 Taân-haî ngŏh wâ neĭ-teî chi, ni ch'uè yaŭ kòh kàng taaî kwòh tîn kè.

7 T'óng-yeūk neĭ-teî hiú-tak ngŏh oì keng-sut, m̄ oì tsaì-tsż kòh kuì kè ì-sż, tsaû m̄ chap-chaak$_{o}$ mŏ tsuî kè lok$_{o}$.

8 Yan-waî Yān-Tsź haî on-sik-yāt kè Chué à.

9 ¶ Yē-So leī hiu kòh ch'uè, yāp k'uĭ-teî kè ooî-t'ŏng.

10 Yaŭ kòh yān foo hiu yat chek$_{o}$ shaú, yaŭ yān mân Yĕ-So wâ, tong on-sik-yāt shi i, cheūk m̄ cheūk ni? ì sż seúng kò-tsûng k'uĭ.

11 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî mat yān yaŭ yat chek$_{o}$ yeūng, t'óng-yeūk tong on-sik-yāt, tit$_{o}$ lōk haang ch'uè, m̄ cha chuê laai k'uĭ sheûng laî ni?

12 Yān kwaì-chûng kwòh yeūng keí-toh ni? shóh-ĭ tong on-sik-yāt hāng shîn, haî cheūk kè.

13 Tsaû tuì kòh yān wâ, shan neĭ shaú, k'uĭ shan hoi, tsaû hó faan, hó-ts'ż pīt chek$_{o}$ yat yeûng.

14 ¶ Faat-leî-ts'oì yān ch'ut huì, t'ūng maū tím-yeûng laî shaat, Yē-So.

15 Taân haî Yē-So chi-tò, tsaû leî hiu kòh ch'uè, hó-toh yān kan ts'ūng k'uĭ, Yē-So i hó saaì k'uĭ-teî.

16 Im-kaaì k'uĭ-teî, m̄ hó tseung k'uĭ kóng kwòh yān chí.

17 Kóm-tsaû yèng hiu sin-chí I-ts'oì-à shóh kóng wâ,

18 T'aí hă, ngŏh shóh kaán-chaāk kè shān-tsź, haî ngŏh shóh oì kè, ngŏh sam foon-heí kè, ngŏh tseung ngŏh Shèng-Shān ts'ż-peí k'uĭ, k'uĭ pit-têng k'aaĭ lūt-faat$_{o}$ laî chí-shî î-pong yān.

19 K'uĭ m̄ chaang-taù, m̄ ts'ō-ch'aaú, haí kaai-sheûng mŏ yān t'eng-kìn k'uĭ sheng.

20 I sheung kè lō-tīk, k'uĭ m̄ aaú-chit, tseung mīt kè tang-fa, k'uĭ m̄ chéng sik, chì-tò shaí lūt-faat$_{o}$ laî tak shèng.

21 I-pong yān yīk iù yeŭng-mông k'uĭ mēng lok$_{o}$.

22 ¶ Kòh-chân-shî, yaŭ yān taaì yat kòh peí kwaí hoî tò maāng kûng á kè laî, Yē-So tsaû

ĭ k'uĭ, lêng kòh maāng kûng á kè yat tsź kóng, yat tsź t'aí-kìn.

23 Chùng paak$_{o}$-sèng ĭ waī ch'ut-k'eī, tsaû wâ, ni-kòh m̄ haî Taaî-waî kè tsź-suen me?

24 Waī-haî Faat-leî-ts'oì yān t'eng-kìn wâ, ni-kòh kón kwaí kè, mō-fei tsīk-laaî kwaí wōng Pīt-sai-puk che.

25 Taân-haî Yē-So chi-tò k'uĭ ì-sź, tsaû wâ, taân-faān kwok$_{o}$ tsź-keí seung-chaang, tsaû pit-têng pìn waī hui, taân-faān yat shēng yat ka tsź-keí seung-chaang, pit pat nāng laāp.

26 T'óng-yeūk Saat-taân kón-chūk Saat-taân, tsaû haî tsź-keí seung-chaang le, k'uĭ kè kwok$_{o}$ tím nāng shēng laāp ni?

27 Yeūk haî ngŏh tsīk-laaî Pīt-sai-puk laī kón kwaí, neĭ kè tsź-taî, tsaû tsīk-laaî mat-shuī laī kón kwaí ni? koò-ts'ź k'uĭ-teî tseung ĭ-lûn neĭ lok$_{o}$.

28 Yeūk haî ngŏh tsīk-laaî Sheûng-Chué kè Shèng-Shān laī kón kwaí, kóm tsaû Sheûng-Chué kwok$_{o}$ kòng-lām tò neĭ lok$_{o}$.

29 Pin kòh yān, nāng yāp yŭng-sź̂ kè uk, kip$_{o}$ k'uĭ kè heì-kuî ni? ch'uē fei sin póng chuê yŭng-sź̂, īn-haû chì kip$_{o}$ tak k'uĭ uk che.

30 M kwai-heùng ngŏh kè, tsaû haî kung-tá ngŏh, m̄ kûng ngŏh tsuî-maaī kè, tsaû haî fan-saàn kè lok$_{o}$.

31 Koò-ts'ź ngŏh wâ neĭ chi, taân-faān tsuî-ok$_{o}$ k'āp sit$_{o}$-tūk kè, kòh ti yān hóh-ĭ shè tak, tūk-haî sit$_{o}$-tūk Shèng-Shān kè, pat hóh-ĭ shè tak.

32 Yaû taân-faān kóng shuet$_{o}$-wâ laī kung-kik Yān-Tsź kè, kòh yān hóh-ĭ shè tak, tūk-haî k'aaĭ shuet$_{o}$-wâ laī kung-kik Shèng-Shān kè, kam shaì loī shaì, to pat hóh-ĭ shè k'uĭ.

33 Waāk ĭ-waī kòh p'oh shuê haî shîn, līn maaī k'uĭ kè kwóh to shîn, waāk ĭ-waī kòh p'oh shuê haî ok$_{o}$, līn maaī k'uĭ kè kwóh to ok$_{o}$, yan-waî t'aí-kìn k'uĭ kè kwóh, tsaû shik tak shuê ch'ut lok$_{o}$.

34 Tūk-shē chi luî à, neĭ keì īn haî ok$_{o}$, tím nāng kóng tak shîn ni? yan-waî yaū sam ch'ung-moŏn kè, haú tsaû kóng ch'ut laī.

35 Shîn yān yaū k'uĭ tsik-maaī kè shîn, faat$_{o}$ ch'ut tsaû haî shîn, ok$_{o}$ yān yaū k'uĭ tsik-maaī kè ok$_{o}$, faat$_{o}$ ch'ut tsaû haî ok$_{o}$.

36 Taân-haî ngŏh wâ neĭ chi, yān-teî kóng mat-yĕ haān wâ, tong shám-p'oòn kè yāt, pit-têng iù chīk ch'ān ch'ut laī lok$_{o}$.

37 Yan-waî yaū neĭ kè shuet$_{o}$-wâ tsaû ch'eng waī î, yīk yaū neĭ kè shuet$_{o}$-wâ, tsaû têng tak tsuî à.

38 ¶ Kòh-chân-shī, yaŭ ti tūk-shue-yān, uĕ-k'āp Faat-leî-ts'oì yān, tuì k'uĭ wâ, lŏ-sz à, ngŏh-teî seúng kìn neĭ kè k'eī-chiû.

39 Taân-baî Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, kaan-ok$_{o}$ kè shaì-toî wán k'eī-chiû, ch'uē hiu sin-chi Yeuk-nā k'eī-chiû chi ngoî, mŏ k'aaĭ pĭt yeûng k'eī-chiû peí k'uĭ t'aí.

40 Yan-waî hó-ts'ź Yeuk-nā, saam yāt saam yê, haí taaî uē kè t'ŏ luĭ. Yān-Tsź yīk tseung saam yāt saam yê tsoî teî sam lok$_{o}$.

41 Neī-neī-meī yān, tong shám-p'oòn shī, tuì ni toî kè yān, ooĭ heí laī têng k'uĭ kè tsuî, yan-waî Neī-neī-meī yān t'eng Yeuk-nā suen-kóng, tsaû fooì-koí lok$_{o}$, hōh-

fòng yaŭ taaî kwòh Yeuk-nā kè haí ni ch'uè à.

42 Naām-fong kè nuĭ-wōng, tong shám-p'oòn shī, tuì ni toî kè yān, ooī heí laī têng k'uĭ kè tsuî, yan-waî nuĭ-wōng haí teî chi kĭk laī, t'eng Shóh-lōh-moōn kè chì-waî lok$_{o}$, hōh-fòng yaŭ taaî kwòh Shóh-lōh-moōn kè haí ni ch'uè à.

43 ¶ Ts'ē-kwaí keì leī hoi yān, haí hŏn teî yaū-hāng, k'aū on-lōk, yaû m̄ tak.

44 Tsaû wâ, ngŏh iù faan-huì ngŏh ch'ut laī kè uk, huì tò, tsaû kìn kòh kaan-uk hung-hùi, tá-sò sau-shik kwòh lok$_{o}$.

45 K'uĭ tsaû ch'ut huì, yaû taaì ts'at chek kwaí, ok$_{o}$ kwòh tsż-keí kè, t'ūng-maaī yāp huì, chuê tó kòh ch'uè, kóm-tsaû kóh-kòh yān kè haû-waân, peí-kaaù sin yāt uēt-faat$_{o}$ kwaan-haî, ni-ti waî ok$_{o}$ kè shaì-toî, tseung-loī to haî kóm-yeûng à.

46 ¶ Yē-So t'ūng chùng yān kóng kán kòh shī, k'uĭ mŏ-ts'an uĕ-k'āp k'uĭ heng-taî, k'eĭ tó ngoî t'aū ch'uè, seúng kûng k'uĭ kóng.

47 Yaŭ yān tuì k'uĭ wâ, neĭ mŏ-ts'an k'āp neĭ heng-taî, k'eĭ tó ngoî-t'aū ch'uè, seúng kûng neĭ kóng.

48 K'uĭ tsaû taap$_{o}$ kòh yān wâ, mat-shuī haî ngŏh mŏ ts'an, mat-shuī haî ngŏh heng-taî ni?

49 Tsaû shan shaú chí chuê k'uĭ moōn-shang wâ, t'aí hă ngŏh mŏ-ts'an t'ūng-maaī ngŏh heng-taî a.

50 Taân-faān i ngŏh T'in-Foô chí-ì laī hāng kè, tsaû haî ngŏh heng-taî tsź-mooî mŏ-ts'an lok$_{o}$.

13.

TONG kòh yāt, Yē-So ch'ut hiu ka ngoî, ts'ŏh tó hoí pin.

2 Yaŭ kw'ān-chùng tsuî-maaī laī tò k'uĭ ch'uè, kóm-tsaû k'uĭ lōk shuēn ts'ŏh, chùng yān k'eĭ tsoî ngôn sheûng.

3 Tsaû toh-fong ch'it$_{o}$ p'eì-uē laī kóng wâ, yaŭ yat kòh saat$_{o}$ chúng kè yān, ch'ut huì saat$_{o}$ chúng.

4 Saat$_{o}$ kòh-chân-shī, yaŭ ti tit$_{o}$ lōk lô pin kè, tseuk$_{o}$-niŭ laī tò, tsûn teî shīk saaì.

5 Yaŭ ti tit$_{o}$ lōk shēk teî ch'uè, naī-t'ó ts'ín-pōk, tsik-shī faat$_{o}$-shang, yan-waî naī mŏ keí sham à.

6 It-t'aū ch'ut laī cheng k'uĭ, yan mŏ kan-k'eŭng, tsaû kon-foo hiu.

7 Yaŭ ti tit$_{o}$ lōk keng-kik luĭ-t'aū, keng-kik shang heí laī pik chuê k'uĭ.

8 Yaŭ ti tit$_{o}$ lōk feī teî, kit$_{o}$ shāt yaŭ paak$_{o}$ p'ooĭ, yaŭ lūk-shāp p'ooĭ, yaŭ saam-shāp p'ooĭ.

9 Yaŭ ĭ hóh t'eng kè, tsaû iù t'eng là.

10 ¶ Moōn-shang laī tuì k'uĭ wâ, tsô mat t'ūng chùng yān kóng p'eì-uē ni?

11 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, yan-waî t'in-kwok$_{o}$ kè ò-miû, ts'ż kwòh neĭ-teî chi-tò, waī-haî m̄ ts'ż kwòh k'uĭ-teî.

12 Yan-waî taân-faān yaŭ kè, pit-têng ts'ż k'uĭ, chì-tò yaŭ uē, taân-faān mŏ kè, līn k'uĭ shóh yaŭ, to iù tuēt maaī.

13 Koò-ts'ź ngŏh yûng p'eì-uē t'ūng k'uĭ-teî kóng, yan-waî k'uĭ-

teî t'aí to t'aí m̄ kìn, t'eng to t'eng m̄ mān, yaû m̄ hiú à.

14 Kóm-tsaû tsoî ni-ti yān, yèng hiu I-ts'oì-à siu-chi kè wâ, neĭ-teî t'eng kè to t'eng m̄ hiú, t'aí kè to t'aí m̄ kìn.

15 Yan-waî ni-ti paak$_{o}$-sèng, sam haî waān-káng, k'uĭ ĭ laăn t'eng, k'uĭ ngaăn tsz̆-kcí paì maaī, p'à tò peí ngaăn t'aí-kìn, peí ĭ t'eng mān, sam chung hiú tak, tsaû ooĭ koí-pìn, peí ngŏh i-hó à.

16 Taăn-haî neĭ-teî ngaăn yaŭ fuk lok$_{o}$, yan-waî t'aí-kìn à, neĭ-teî ĭ yaŭ fuk lok$_{o}$, yan-waî t'eng-mān à.

17 Ngŏh shāt tsoî wâ neĭ-teî chi, sik yāt yaŭ hó toh sin-chi uĕ-k'āp î-yāu, seúng kìn neĭ shóh kin kè to m̄ tak kìn, seúng mān neĭ shóh mān kè to m̄ tak mān.

18 Shóh-ĭ neĭ-teî iù t'eng saat$_{o}$ chúng kè p'eì-uē à.

19 Taăn-faăn t'eng-mān t'in-kwok$_{o}$ kè tô-leĭ m̄ hiú, ok$_{o}$ kwaí laī tò, tuēt hiu saat$_{o}$ lōk k'uĭ sam kè, ni-ti tsaû haî saat$_{o}$ lōk lô pin kè la.

20 Saat$_{o}$ lōk shēk teî kè, tsik-haî kòh kòh mān tô, tsaû foon-heí tsip$_{o}$-shaû.

21 Taăn-haî sam noî mŏ kau-k'eŭng, pat kwòh haî tsaăm-shī che, k'āp chì waî tô yaŭ kaan-naān, waāk paak-hoî, k'uĭ tsaû tsik shī ìm-heì.

22 Saat$_{o}$ lōk keng-kik luĭ-t'aū kè, tsik-haî mān tô chi yān, yan kam shaì kè kwà-luî, uĕ-k'āp ts'īn-ts'oī kè maī-waāk, pik chuê kòh-ti tô, tsaû m̄ kit$_{o}$ tak shāt.

23 Saat$_{o}$ lōk feī-teî kè, tsik-haî mān tô tsaû hiú, yīk kit$_{o}$ shāt heí laī, yaŭ paak$_{o}$ p'ooĭ, yaŭ lūk-shāp p'ooĭ, yaŭ saam-shāp p'ooĭ.

24 ¶ Yaû ch'it$_{o}$ p'eì-uē tuî chùng yān wâ, t'in-kwok$_{o}$ hó-peí yāu saat$_{o}$ hó chúng lōk k'uĭ kè t'īu.

25 Taăn-haî tong yān teî fàn cheūk kòh shī, k'uĭ ch'aū-tīk laī tò, saat$_{o}$ ti paî lōk kuk luĭ ch'uè tsaû huì hiu.

26 K'āp chì ti yeung saù-maû, ī-ch'é kit$_{o}$ shēng kuk, kòh chân paî yīk în ch'ut.

27 T'in chué kè pūk, laī tuì k'uĭ wâ, chué à, neĭ m̄ haî saat$_{o}$ hó chúng haí neĭ t'īn me, paî haí pin ch'uè laī kè ni?

28 Chué tuì k'uĭ-teî wâ, ni-ti haî ch'aū-tīk tsô kè, pūk-yān wâ, neĭ seúng ngŏh-teî huì ho hiu k'uĭ m̄ ni?

29 Chué-yān wâ, m̄ hó, fong-p'à ho kòh ti paî, līn maaī māk to pāt heí laī.

30 Yaū tak k'uĭ leŭng yeûng yat-ts'aī cheúng taaî, chì-tò shau kot$_{o}$, shau kot$_{o}$ kòh-shī, ngŏh wâ kwòh shau kot$_{o}$ kè yān chi, sin kaán heí ti paî, chaat$_{o}$ maaī shēng pá laī shiu k'uĭ, tūk haî shau māk yāp ngŏh kè ts'ong.

31 ¶ Yaû ch'it$_{o}$ p'eì-uē tuì k'uĭ-teî wâ, t'in kwok$_{o}$ hó peí yat nap kaaì-ts'oì-yān, yaŭ yāu ning laī saat$_{o}$ lōk k'uĭ kè t'īu.

32 K'uĭ haî paak$_{o}$ yeûng yān chi chung chì saì kè, k'āp chì shang cheúng heí laī, taaî kwòh kok$_{o}$ yeûng shoh-ts'oì, ī-ch'é shēng waî shuê mūk, chì-tò hung chung kè tseuk$_{o}$-niŭ, laī chuê tó k'uĭ ti chi ch'uè.

33 ¶ Yaû ch'it$_{o}$ p'eì-uē tuì k'uĭ-teî wâ, t'in kwok$_{o}$ hó-peí mîn chúng, yaŭ kòh nuĭ-yān, ning laī

chai lōk saam taú mîn chung, chì lêng tsûn teî faat$_{0}$ heí laī.

34 Ni-ti kòm toh, to haî Yē-So ch'it$_{0}$ p'eì-uē kóng kwòh chùng yān chi, yeūk īn haî p'eì-uē, tsaû īn t'ūng k'uĭ-teî kóng.

35 Kóm-tsaû yèng hiu sin-chi shóh kóng kè wâ, ngŏh tseung iù hoi haú ch'it$_{0}$ p'eì-uē, ngŏh tseung iù kóng mēng tsż ch'òng-shaì ĭ-loī shóh yán-ts'ōng kè.

36 ¶ Kòh-chân-shī, Yē-So kiù chùng yān saàn hiu, yāp huì uk-luĭ, k'uĭ moōn-shang laī k'uī ch'uè wâ, t'īn paî kè p'eì-uē, ts'éng kaaí mēng ngŏh-teî t'eng.

37 Yē-So taap$_{0}$ k'uĭ-teî wâ, saat$_{0}$ hó chúng kè, haî Yān-Tsź à.

38 T'īn haî shaì-kaaì, hó chúng haî t'īn kwok$_{0}$ kè tsź-mān, paî haî hung-ok$_{0}$ kè tsź-mān.

39 Ch'aū-tīk saat$_{0}$ paî kè haî moh-kwaí, shau kot$_{0}$ kòh shī, haî shaì-kaaì moōt yāt, shau kot$_{0}$ kè, haî t'in-sż à.

40 Shóh-ĭ hó-ts'ż tsuî-tsaāp ti paî, peí fóh laī shiu, tsoî shaì-kaaì moōt yāt yīk haî kóm-yeûng.

41 Yān-Tsź tseung iù tá-faat$_{0}$ k'uī kè sż-ché, yaū k'uĭ kwok$_{0}$ chung, tsuî-tsaāp maaī shóh yaŭ haâm yān lōk tsuî kè, uē-k'āp waì ok$_{0}$ kè yān.

42 Tiu k'uĭ lōk fóh lō, haí kòh-ch'uè pit-têng oi-huk, ngaaū-chuê ngā-ch'í lok$_{0}$.

43 Kòh-chân-shī, kung-î kè yān haí k'uĭ Foô kè kwok$_{0}$ ch'uè, hó-ts'ż yāt kòm kwong-mēng; yaŭ ĭ hóh t'eng kè, tsaû t'eng là.

44 ¶ T'in-kwok$_{0}$ hó peí pó-māt ts'óng lōk t'īn laī, yaŭ yān uê-cheūk, tsaû yán-peì chuê, hó foon-heí huì maaî hiu shóh yaŭ kè laī maaĭ kòh taat$_{0}$ t'in.

45 ¶ T'in-kwok$_{0}$ yaû hó-peí yat kòh tsô shang-ì kè yān, wán hó chan-chue.

46 Uê-cheūk yat nap chan-chue, hó chīk ts'īn kè, tsaû huì maaî hiu shóh yaŭ kè laī maaĭ k'uĭ.

47 ¶ T'in-kwok$_{0}$ yaû hó peí mŏng saat$_{0}$ lōk hoí, tsuî-tsaāp maaī kok$_{0}$ yeûng shuí tsūk.

48 I-keng moŏn hiu, tsaû laaí sheŭng ngôn, ts'óh tó ch'uè, kaán heí kòh ti hó kè, yāp lōk heì-mĕng, īn hó kè weng hiu.

49 Shaì-kaaì moōt yāt, yīk pit haî kóm-yeûng, t'in-sż ch'ut laī, haí shîn yān chi-chung, fan pīt ch'ut ok$_{0}$ yān.

50 Weng k'uĭ-teî lōk fóh-lō, haí kòh ch'uè, pit-têng oi-huk ngaaŭ-chuê ngā-ch'í lok$_{0}$.

51 ¶ Yē-So wâ, neĭ hiú-tak saaì ni-ti īn ni? k'uĭ-teî wâ, hiú-tak lok$_{0}$.

52 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, koò-ts'ż taân-faāu tūk-shue chi yān, hōk hiú t'in-kwok$_{0}$ kè, hó peí yat kòh ka chué, haí k'uĭ foò-fōng, lóh san kaû kè māt-kîn ch'ut laī à.

53 ¶ Yē-So kóng uēn ni-ti p'eì-uē, leī hoi kòh ch'uè.

54 Tsaû tò tsż-keí ka heung, haí k'uĭ-teî ooî-t'ōng kaaû chùng yān, chùng yān tsaû kìn ch'ut-k'eī, wâ, ni kòh yān, ts'ūng pin ch'uè tak ni-ti chì-waî, uē-k'āp ts'oī-nāng ni?

55 Ni kòh īn haî mūk-tseûng kè tsaí me? k'uĭ mŏ ts'an īn haî kiù tsô Mā-leî-à me? k'uĭ heng-taî īn haî Ngā-kok, Yeuk-shat, Sai-moōn, Yaū-taaî me?

56 I-ch'é k'uĭ tsź-mooî, īn haî

to tsoî ni ch'uè chuê me? K'uĭ ts'ūng pin ch'uè tak saaì ni-ti ni?

57 Kóm-tsaû ìm-heì k'uĭ, taân Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, tsô sin-chi kè yān, ch'uē hiu k'uĭ poón heung poón ka chi ngoî, mō pat tsuen-kèng k'uĭ.

58 Yē-So haí kòh ch'uè, m̄ toh hāng k'eï-nāng, yan-waî k'uĭ-teî m̄ sùn à.

14.

KOH-CHAN-SHI, fan-fung kè kwok$_{o}$ wōng Hei-lūt, mān tak Yē-So mēng-sheng.

2 Tsaû tuì k'uĭ shān-tsź wâ, ni kòh haî shi saí-laĭ kè Yeuk-hôn, k'uĭ yaū sź fūk-shang kè, koò-ts'ź tsô ch'ut k'eī-nāng à.

3 Sin shī Hei-lūt yan k'uĭ heng-taî Feī-līk kè ts'ai, Heï-lōh-taí uēn-koò, chuk Yeuk-hôn póng chuê, kw'àn yāp kaam luĭ.

4 Yan-waî Yeuk-hôn ts'āng tuì k'uĭ wâ, neĭ yaŭ ni-kòh foŏ-yān, m̄ cheūk à.

5 Hei-lūt seúng shaat$_{o}$ k'uĭ, taân-haî p'à chùug-yān, yan-waî chùng-yān tòng k'uĭ haî sin-chi.

6 Shik-chīk Hei-lūt shang-yāt, Hei-lōh-taí kè nuĭ, tsoî chùng-yān chi ts'īn t'iù-mŏ, lêng Hei-lūt foon-heí.

7 Hei-lūt tsaû faat$_{o}$ hcí shaî laĭ, yeng-shēng k'uĭ k'aū mat-yĕ to ts'ź kwòh k'uĭ.

8 K'uĭ t'eng lŏ-mŏ kè chuk-foò, tsaû wâ, k'aaĭ shi saí-laĭ Yeuk-hôn kè t'aū, tsoì lōk p'oōn sheûng, haí ni ch'uè ts'ź ngŏh.

9 Wōng tsaû paì-aì heí laĭ, taân yan ĭ-keng faat$_{o}$-shaî, yaû yan t'ūng tsŭk kè haí ch'uè, tsaû fan-foò ts'ź kwòh k'uĭ.

10 Ue-shî tá-faat$_{o}$ yān haí kaam chaám Yeuk-hôn.

11 Chai k'uĭ kòh t'aū lōk p'oōn, ning laĭ ts'ź kwòh kòh nuĭ, nuĭ nim laĭ k'uĭ lŏ-mŏ.

12 K'uĭ moōn-shang laĭ tò, chap kòh shi tsòng maaĭ, huì wâ kwòh Yē-So chi.

13 Yē-So mān tak, tsaû lōk shuēn, leī hoi kòh taat$_{o}$, ch'ut huì kw'òng-yĕ yau-tsêng chi ch'uè, chùng-yān t'eng-mān, tsaû yaū kok$_{o}$ shēng pô hāng kan-ts'ūng k'uĭ.

14 ¶ Yē-So ch'ut laĭ, t'aí-kìn taaî chùng, tsaû hóh-līn k'uĭ, yaû i-hó k'uĭ-teî kè pêng yāu.

15 Tò aai-maăn, moōn-shang laĭ wâ, ni ch'uè haî kw'òng-yĕ, shī-haû ĭ-keng kwòh hiu lok$_{o}$, ts'éng kiù chùng-yān saàn la, táng k'uĭ huì kok$_{o}$ ts'uen-heung, waî tsź-keí maaĭ shīk-māt.

16 Taân Yē-So tuì moōn-shang wâ, k'uĭ-teî m̄ shaí huì, neĭ-teî peí kwòh k'uĭ shīk lòh.

17 Moōn-shang tuì k'uĭ wâ, ngŏh-teî haí ni ch'uè, tūk yaŭ ng̀ kòh péng, leŭng t'iū uē che.

18 K'uĭ wâ, ning laĭ ngŏh.

19 Tsaû kiù chùng-yān ts'ŏh tó ts'ó ch'uè, ning heí kóh ng̀ kòh péng, leŭng t'iū ue, mông chuê t'in chuk-tsê, tsaû maak$_{o}$ hoi ti péng, peí kwòh moōn-shang, moōn-shang peí kwòh chùng-yān.

20 Kóm-tsaû taaî chùng to shīk paaú, chap heí kòh ti shīk shêng kè sap-suì, chong-moŏu shāp-î laām.

21 Kòh ti shīk kè, ch'uē hiu foŏ-yān k'āp saì-man-tsaí chi ngoî, taaî yeuk$_{o}$ yaŭ ng̀-ts'im

yān.

22 ¶ Yē-So tsik shī ts'ui moōn-shang lōk shuēn sin huì tuì-mîn ngôn, táng tsî-keí saàn hiu chùng-yān.

23 Chùng-yān saàn chi haû, taan tūk tsî-keí sheūng shaan k'eī-t'ó, tò yê-maān, tūk shêng tsî-keí haí ch'uè.

24 Shuēn tsoî hoí sam, poh-lông iū-tûng, yan haî fung yīk à.

25 Yê-maān sz̀ kaang kòh shī, Yē-So hāng hoí mîn, huì tò k'uĭ-teî ch'uè.

26 Moōn-shang t'aí-kìn k'uĭ hāng hoí mîn, keng-fong wâ, haî kwaaì-māt à, kóm-tsaû fong tò kiù haàm heí laī.

27 Yē-So tsik shī tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî fòng sam la, haî ngŏh che, m̄ shaí p'à.

28 Peí-tak taap$_{o}$ k'uĭ wâ, Chué à, yeūk haì neĭ, tsaû kiù ngŏh tsoî shuí mîn laī tò neĭ ch'uè.

29 Yē-So wâ, laī la, Peí-tak tsaû haí shuēn lōk huì, hāng shuí mîn maaī huì Yē-So ch'uè.

30 Taân-haî kìn fung maāng, tsaû p'à heí laī, tseung-kân ch'ām chi shī, tsaû iu wâ, Chué à, kaù ngŏh à.

31 Yē-So tsik shan shaú laai chuê k'uĭ, tuì k'uĭ wâ, siú sùn kè yān à, shaí mat sz-ī ni?

32 K'uĭ-teî sheŭng tò shuēn, fung tsaû sik lok$_{c}$.

33 Kòh ti haí shuēn sheûng kè, shūng-paaì k'uĭ, wâ, neĭ chan haî Sheûng-Chué chi Tsź lok$_{C}$.

34 ¶ K'uĭ ĭ-keng kwòh huì, tò Kaak-neī-saat-lāk teî-fong.

35 Kòh taat$_{o}$ teî-fong kè yān shik k'uĭ, tsaû shaí yān huì tò sz̀ heung, tseung shóh yaŭ pêng kè taaì laī k'uĭ ch'uê.

36 K'aū Yē-So peí k'uĭ-teî móh hă shaam-meĭ che, shóh yaŭ móh kè to tak hó faan.

15.

KOH-CHAN-SHI, yaŭ Faat-leî-ts'oì yān, uĕ-k'āp tūk-shue yān, yaū Yē-lô-saat-laăng laī Yē-So ch'uè, wâ,

2 Tsô mat neĭ moōn-shang faân koó yān kè waī-ch'uēn ni? yan-waî k'uĭ meî saí shaú tsaû shīk faân à.

3 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, neĭ tsô mat tseung neĭ kè waī-ch'uēn, laī faân Sheûng-Chué kè kaaì-mêng ni?

4 Yan-waî Sheûng-Chué wâ, haaù-kèng foô mŏ, yaû wâ, waí-p'òng foô mŏ kè, pit iù têng sź tsuî.

5 Taîn-haî neĭ-teî wâ, yān yeūk haî tuì foô mŏ wâ, ngŏh shóh yeng-tong kèng-fûng neĭ kè, ĭ-keng tsô hiu tsaī-māt.

6 Tsaû m̄ shaí kèng k'uĭ foô mŏ à. Kóm-yeûng, neĭ-teî tseung neĭ kè waī-ch'uēn laī faì hiu Sheûng-Chué shóh kóng kè lok$_{o}$.

7 Ngaî-shîn kè yān à, I-ts'oì-à uê sin kóng k'āp neĭ-teî kè, haî cheūk, k'uĭ wâ,

8 Ni-ti paak$_{o}$-sèng, k'aaĭ haú shūn laī kung-kèng ngŏh, taân k'uĭ kòh sam, leī ngŏh hó uĕn.

9 K'uĭ-teî k'aaĭ yān shóh fan-foô kè laī ch'uēn kaaù, kóm k'uĭ paaì ngŏh haî t'ō-īn che.

10 Yē-So kiù chùng-yān laī tuì k'uĭ wâ, neĭ-teî iù t'eng, ĭ-ch'é iù mēng-paāk à.

11 M haî yāp haú kè, ooĭ oo-mooĭ yān, taân-haî ch'ut haú kè,

thì ooĭ oo-mooĭ yān che.

12 Ue-shî moōn-shang laĭ tuì k'uĭ wâ, Faat-leî-ts'oì yān mān tak ni-ti shuet$_{o}$-wâ, tsaû ìm-heì, neĭ chi m̄ chi ni?

13 Yē-So taap$_{o}$ wâ, taûn-faān shuê-mūk, m̄ haî ngŏh T'in-Foŏ chùng kè, shî-pit līn kan-k'eŭng pāt heí k'uĭ.

14 Yaū tak k'uĭ la, k'uĭ haî maāng-ngaăn t'oh yān hāng kè, yeūk haî maāng-ngaăn t'oh chuê maāng-ngaăn, leŭng kòh pit-têng tit$_{o}$ lōk haang ch'uè lok$_{o}$.

15 Peí-tak tsaû taap$_{o}$ k'uĭ wâ, ts'éng kaaí ni kòh p'eì-uē ngŏh-teî chi a.

16 Yē-So wâ, neĭ-teî chûng meî mēng-paāk me?

17 Heí m̄ hiú tak taûn-faān yāp haú kè, wân-fà tsoî t'ŏ, tsaû waĭ lōk ts'ż-shóh me?

18 Taûn-haî ch'ut haú kè, tsik-haî yaū sam ch'ut laĭ kè, kòh-ti chì ooĭ oo-mooĭ yān à.

19 Yan-waî yaū sam ch'ut kè, yaŭ ok$_{o}$-nîm, hung-shaat$_{o}$, kaan-yām, sz-t'ung, t'au-sit$_{o}$, mŏng-chèng, sit$_{o}$-tūk.

20 Ni-ti haî oo-mooĭ yān kà, taûn-haî meî-ts'āng saí shaú laĭ shīk kè, m̄ oo-mooĭ tak yān à.

21 ¶ Yē-So leĭ hoi kòh ch'uè, huì tò T'ui-lōh Sai-tûn kéng kaaì.

22 Yaŭ yat kòh Ka-naām fooŏ-yān, yaū kòh ch'uè kéng-kaaì ch'ut laĭ, iu wâ, Chué à, Taaî-waî kè tsź-suen, hóh-līn ngŏh, ngŏh nuĭ peî kwaí hoî, hó san-foó.

23 Yē-So yat kuì to m̄ taap$_{o}$, moōn-shang laĭ tò k'aū wâ, shaí k'uĭ huì la, yan k'uĭ tsoî ngŏh-teî haû pîn kiù-haàm à.

24 Yē-So taap$_{o}$ wâ, ngŏh shaû tá-faat$_{o}$ laĭ, taan-haî waî I-shik-līt ka mōng-shat kè yeūng che.

25 Foŏ-yān laĭ paaì k'uĭ wâ, Chué à, pong-chôh ngŏh.

26 Taûn-haî k'uĭ taap$_{o}$ wâ, k'aaĭ tsaí-nuĭ kè péng weng kwòh kaú shīk, m̄ hó à.

27 Foŏ-yān wâ, Chué, haî lok$_{o}$, taân-haî kaú yīk tak shīk k'uĭ chué-yān t'oī hâ tit$_{o}$ lōk kè sap-suì.

28 Ue-shî Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ wâ, foŏ-yān à, neĭ kè sùn-tak taaî lok$_{o}$, chiù-i neĭ shóh uên kè, pit tsô shēng lok$_{o}$, k'uĭ kè nuĭ, tsż kòh-chân-shī tsaû hó faan.

29 ¶ Yē-So yaû leĭ hoi kòh ch'uè, laĭ tò Ka-leî-leî hoí pin, sheŭng shaan ts'ŏh ch'uè.

30 Yaŭ kw'ān chùng laĭ tò k'uĭ ch'uè, kûng maaĭ taaì chuê ti pai kè, maāng kè, á kè, ts'aān-k'uet$_{o}$ kè, uĕ-k'āp kok$_{o}$ yeûng pêng kè, chai tsoî Yē-So keuk$_{o}$ hâ, Yē-So tsaû i hó k'uĭ-teî.

31 Chùng yān kìn á kè ooĭ kóng, ts'aān-k'uet$_{o}$ kè ts'uēn-uê, pai kè ooĭ hāng, maāng kè ooĭ kìn, tsaû ĭ-waî ch'ut-k'eī, yaû kwai wēng I-shik-līt kè Sheûng-Chué.

32 ¶ Yē-So kiù k'uĭ moōn-shang laĭ wâ, ngŏh hóh-līn ni-ti chùng yān, yan k'uĭ t'ūng ngŏh haí ch'uè, ĭ-keng saam yāt, uē-kam mŏ tak shīk, ngŏh m̄ seúng shaí k'uĭ t'ŏ-ngôh faan huì, p'à haí lô sheûng kaù-kuî à.

33 Moōn-shang tuì k'uĭ wâ, haí kw'òng-yĕ, ts'ūng pin-ch'uè tak kòm toh péng, chì-lêng kòm toh yān shīk paaú ni?

34 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ

yaŭ keí toh péng ni? k'uĭ-teî wâ, ts'at kòh, kim yaŭ keí t'iū saì uē.

35 Yē-So kiù chùng yān ts'ŏh lōk teì sheûng.

36 Tsaû ning kòh ts'at kòh péng, uĕ-k'āp ti uē, chuk-tsê, maak$_{o}$ hoi peí kwòh moōn-shang, moōn-shang peí kwòh chùng yān.

37 Chùng yān shīk tò paaú, chap maaī uē-shêng kè sap-suì, chong-moŏn ts'at laām.

38 Kòh-ti shīk kè, ch'uē foŏ-yān k'āp saì-man-tsaí chi ngoî, yaŭ sż-ts'in yān.

39 ¶ Yē-So kiù chùng yān saàn hiu, tsaû lōk shuēn huì tò Mā-ka-taan kéng-kaaì.

16.

FAAT-LEI-TS'OI uĕ-k'āp Saat-t'ó-koi yān, laī tò shì Yē-So, ts'éng k'uĭ hín-ch'ut t'in laī kè î-tsik kwòh k'uĭ-teî t'aí.

2 Yē-So taap, k'uĭ-teî wâ, tseung-kân yê chi shī, t'in hūng, neĭ-teî wâ shî-pit hó t'in.

3 Chiu-tsó kòh shī, t'in hūng yaû òm, tsaû wâ kam-yāt pit yaŭ fung uĕ, neí hiú tak fan-pīt t'in shik, taân mī shik tak ch'ut ni-chân-shī kè î-tsik à.

4 Kaan-ok$_{o}$ kè shaì-toî, wán î-tsik, ch'uē hiu Yeuk-nā î-tsik chi ngoî, mŏ î-tsik peí kwòh k'uĭ t'aí kè, kóm tsaû leī hoi k'uĭ-teî huì hiu.

5 ¶ Moōn-shang kwòh tò tuì ngôn, mōng-keì ning péng.

6 Yē-So tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ iù kán-shân t'aī-fōng Faat-leî-ts'oì, uĕ-k'āp Saat-t'ó-koi yān kè kaaù-chúng.

7 Moōn-shang sz-hŭ ĭ-lûn wâ, haî waî ngŏh-teì mī ning péng kwà?

8 Yē-So chi tò, tsaû wâ, siú sùn kè à, yan hōh waî neĭ mī ning péng, tsaû sz-hă ĭ-lûn ni?

9 Neĭ chûng meî séng-ng̊ me? mī keì tak ng̊ kòh péng, fan kwòh ng̊-ts'in yān, neĭ chap maaī keí toh laām ni?

10 Kim chi ts'at kòh péng, fan kwòh sż-ts'in yān, neĭ chap maaī keí toh laām ni?

11 Ngŏh shóh wâ neĭ chi, iù t'aī-fōng Faat-leî-ts'oì uĕ-k'āp Saat-t'ó-koi yān kè kaaù-chúng, mī haî waî péng kóng kè, neí yan hōh mī séng-ng̊ ni?

12 Moōn-shang kóm chì hiú tak Yē-So shóh kóng, mī haî t'aī-fōng péng kè kaaù-chúng, shāt haî Faat-leî-ts'oì uĕ-k'āp Saat-t'ó-koi kè kaaù-fàn à.

13 ¶ Yē-So tò Koi-saat-leî-à Feī-laāp-peí kè kéng-kaaì, mâu moōn-shang wâ, yān teî wâ ngŏh Yān-Tsź haî mat-shuī ni?

14 K'uĭ-teî wâ, yaŭ wâ neĭ haî shi saí-laĭ kè Yeuk-hôn, yaŭ wâ haî I-leî-à, yaû yaŭ wâ haî Yē-leî-maĭ, waāk sin-chi chi chung yat kòh.

15 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, taân neĭ-teî wâ ngŏh haî mat-shuī ni?

16 Sai-moōn Peí-tak taap, wâ, neĭ haî Kei-Tuk, wĕng-shang Sheûng-Chué chi Tsź lok$_{o}$.

17 Yē-So taap, k'uĭ wâ, Yeuk-nā tsź Sai-moōn, neĭ yaŭ fuk lok$_{o}$, yan-waî chí-shî neĭ, mī haî yaŭ huet$_{c}$-yūk kè, haî ngŏh T'in-Foô à.

18 Ngŏh yaû tuì neĭ wâ, neĭ haî Peí-tak, (Peí-tak tsik p'oōn chi waî) ngŏh tseung kùn-laāp ngŏh kaaù-ooí, haí ní kaû taaî

shēk sheûng, yam-foó kè moōn, pat nāng shèng tak k'uï.

19 Ngŏh pit k'aaï t'in-kwok$_{o}$ kè sóh-shī ts'ż kwòh neï, taân-faān neï tsoî teî sheûng póng-chuê kè, tsoî t'in sheûng yīk pit peî póng-chuê, taân-faān neï tsoî teî sheûng shik-fòng kè, tsoî t'in sheûng yīk pit peî shik-fòng.

20 Ue-shî fan-foò moōn-shang, maï tseung tsż-keí haî Kei-Tuk, kóng kwòh yān chi.

21 ¶ Tsż ts'ż ï haû, Yē-So chí-shî k'uï moōn-shang, tsż-keí pit wŏng Yē-lô-saat-laăng, toh shaû cheúng-lŏ, kûng chùng tsaì-sz-cheúng, k'āp tūk-shue yāu kè foó-ch'óh, ī-ch'é peî shaat$_{o}$, tò taî saam yāt fūk-shang.

22 Peí-tak tsaû laai maaī k'uï laī huèn-kaàn, wâ, Chué à, iù oì-sik tsż-keí à, uên ni-ti maï luî k'āp neï.

23 Yē-So ooī-koò, tuì Peí-tak wâ, Saat-taân, t'uì lòh, neï chóh ngoî ngŏh, yan-waî neï m̄ t'aí-t'ip$_{o}$ Sheûng-Chué kè ts'ēng, haî t'aí-t'ip$_{o}$ yān kè ts'ēng che.

24 Kòh-chân-shī, Yē-So tuì k'uï moōn-shang wâ, taân-faān seúng kan-ts'ūng ngŏh kè, pit iù hak-shèng tsż-keí, me chuê k'uï shāp-tsż-kà laī kan-ts'ūng ngŏh.

25 Yan-waî taân-faān seúng kaù tsż-keí shang-mêng kè, (waāk uēt shang-mêng tòng tsok$_{o}$ lēng-wān) pit-têng shat k'uï shang-mêng, taân-faān waî ngŏh shat hiu k'uï shang-mêng kè, pit-têng wán faan k'uï shang-mêng.

26 Yān yeūk tak saaì p'ó-t'in-hâ ī shat hiu k'uï shang-mêng, yaŭ mat yik ni? yāñ ooï k'aaï mat-yĕ laî shūk faan k'uï shang mêng ni?

27 Yan-waî Yān-Tsź tseung-loï shēng Foô kè wēng-kwong, kûng maaī k'uï kè shèng sż kòng-lām, kòh-chân chiù-i kok$_{o}$ yān shóh tsô laî pò-yèng k'uï.

28 Ngŏh shāt-tsoî wâ neï chi, yaŭ ti k'eï tó ni ch'uè kè, meî sź chi sin, pit t'aí-kìn Yān-Tsź haí k'uï kwok$_{o}$ kòng-lām lok$_{o}$.

17.

KWOH lūk yāt, Yē-So taaì chuê Peí-tāk Ngă-kok uĕ-k'āp Ngă-kok kè heng-taî Yeuk-hôn, sheŭng ko shaan yau-tsêng chi ch'uè.

2 Haí k'uï-teî mîn-ts'īn pìn-fà, k'uï mîn-maaû kwong-leûng, hó-ts'ż īt-t'aû, k'uï i-fūk kit$_{o}$-paāk, hó-ts'ż yaŭ kwong.

3 Fat-īn Moh-sai I-leî-à în yēng kwòh k'uï-teî t'aí, laī kûng Ye-So kóng.

4 Peí-tak tuì Yē-So wâ, Chué à, ngŏh-teî haí ni ch'uè hó lok$_{o}$, neï yeūk haî háng, ngŏh tsaû haí ni ch'uè taap$_{o}$ saam kaan maaū uk, yat kaan waî neí, yat kaan waî Moh-sai, yat kaan waî I-leî-à.

5 K'uï kóng kán kòh shī, fat-īn yaŭ kwong mēng kè wān che-chuê k'uï-teî, ī-ch'é yaŭ sheng ts'ūng wān chung ch'uè wâ, ni-kòh haî ngŏh kè oì Tsź, ngŏh shóh foon-heí kè, neï-teî iù t'eng k'uï wâ.

6 Moōn-shang mān tak, tsaû pūk tó teî ch'uè hó fong.

7 Yē-So kân ts'īn, moh-hă k'uï-teî, wâ, neï heí-shan, īn-shaí fong.

8 Moōn-shang kuí ngaăn, īn kìn yaŭ yat kòh yān, tūk haî Yē-

So che.

9 ¶ Lōk shaan kòh-shī, Yē-So fan-foò k'uĭ-teî wâ, maĭ k'aaĭ shóh kin kè kóng kwòh yān chi, táng tò Yān-Tsź yaū sź fūk-shang chì kóng à.

10 Moōn-shang mân k'uĭ wâ, waî mat sź tūk-shue-yān wâ, I-leî-à pit iù sin laī ni?

11 Yē-So taap$_{o}$ wâ, I-leî-à k'ok$_{o}$ haî laī, tsoì heng-heĭ kok$_{o}$ yeûng kè sź.

12 Taân-haî ngŏh wâ neĭ-teî chi, I-leî-à ĭ-keng tò, chùng-yān m̄ shik-tak k'uĭ ch'ut, waī-haî ts'uī-ì laī toî k'uĭ, kóm-yeûng Yān-Tsź yīk iù shaû k'uĭ-teî haâm-hoî lok$_{o}$.

13 Moōn-shang kóm chì hiú-tak k'uĭ shóh kóng, haî chí shi-saí-laĭ kè Yeuk-hôn.

14 ¶ K'uĭ-teî ĭ-keng tò chùng-yān ch'uè, yaŭ kòh yān laī, kwaî-tó Yē-So ch'uè wâ,

15 Chué à, hóh-līn ngŏh kè tsaí, yau-waî k'uĭ faut$_{o}$ yeūng-tiù, kik foó-ch'óh, luĭ-ts'ż tit$_{c}$-lōk fóh, yīk luĭ-ts'ż tit$_{o}$-lōk shuí ch'uè.

16 Ngŏh taaì k'uĭ laī neĭ moōn-shang ch'uè, k'uĭ-teî pat-nāng i-tak k'uĭ.

17 Yē-So taap$_{c}$ wâ, aai, mŏ sùn-tak uĕ-k'āp poōt-yīk kè shaì-toî à, ngŏh t'ūng neĭ-teî haí tak ch'uè koí-noî ni? ngŏh yán-noî tak neĭ-teî keí-noî ni? taaì kòh tsaí laī ngŏh ch'uè lòh.

18 Yē-So tsaû chaak$_{o}$-fāt kòh kwaí, kwaí tsaû ch'ut huì, kòh tsaí tsż kòh-chân-shī hó-faan.

19 Moōn-shang tsêng-tsêng laī Yē-So ch'uè, wâ, ngŏh-teî yan hōh pat-nāng kón tak k'uĭ ch'ut ni?

20 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, yan neĭ sùn-tak shiú à, shóh-ĭ ngŏh shāt tsoî wâ neĭ chi, yeūk-haî yaŭ sún-tak, hó-ts'ž kaaì-ts'oì yān kóm, tsik-sź tuì ni-kòh shaan wâ, yaū ni-ch'uè poon huì kòh-ch'uè, to pit poon tak, ĭ-ch'é neĭ-teî mŏ yat kîn sż pat-nāng tsô kè.

21 T'óng-yeūk m̄ k'eĭ-t'ó kàm-shīk, ni-tí tsūk-luî m̄ ch'ut huì kà.

22 ¶ Tong keng-yaū Ka-leî-leî kòh shī, Yē-So tuì moōn-shang wâ, Yān-Tsź iù kaau kwòh yān-teî kè shaú.

23 Yān-teî shî-pit shaat$_{o}$ k'uĭ, taî saam yāt pit fūk-shang, moōn-shang kóm-tsaû hó paì-aî.

24 ¶ K'uĭ-teî yāp tò Ka-paak-nūng, yaŭ shau teng-shuì kè yān, tò Peí-tak ch'uè wâ, neĭ lŏ-sz naāp teng-shuì īn naāp ni?

25 Peí-tak wâ, haî. Peí-tak yāp uk kòh shī, Yē-So sin heùng k'uĭ wâ, Saì-moōn, neĭ ì-sż tím ni? shaì-sheûng kok$_{o}$ wōng, heùng mat-shuī shau kwaan-heúng, waāk ts'īn-leūng ni? heùng tszż-keí kè tsaí a, yik-waāk heùng ngoî yān ni?

26 Peí-tak wâ, heùng ngoî yān lok$_{o}$, Yē-So wâ, kóm tsaû kòh-ti tsaí hóh mĭn lok$_{o}$.

27 Taân-haî p'à k'uĭ ìm-heì ngŏh-teî, neĭ huì haí hoí ch'uè tiù uē, tseung sin tiù tó kòh t'iū-uē, maak$_{c}$-hoi k'uĭ haú, pit wán tak ngān yat faaì, k'aaĭ laī t'aì ngŏh kûng neĭ naāp kwòh k'uĭ la.

18.

KOH-CHAN-SHI, moōn-shang laī tò Yē-So ch'uè wâ, haî t'in-kwok$_{o}$, mat-shuī haî chì taaî ni?

2 Yē-So kiù yat kòh saì-man-tsaí, k'eĭ tó k'uĭ-teî chi chung.

3 Wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, yeūk haî neĭ m̄ koí-pìn, tsô faan saì-man-tsaí kóm-yeûng, tsaû m̄ yāp tak t'in-kwok$_{o}$.

4 Shóh-ĭ taân-faān tsz̆-keí him-pei, hó-ts'ž ni kòh saì-man-tsaí kóm, k'uĭ tsoî t'in-kwok$_{o}$ haî chì taaî.

5 Yaû taân-faān yan ngŏh kè mēng, chiu-tsip$_{o}$ yat kòh kóm-yeûng kè saì-man-tsaí, tsik-haî chiu-tsip$_{o}$ ngŏh.

6 Taân-faān lêng yat kòh sùn ngōh chi siú-tsź, haâm tsuî kè, k'uĭ nīng-hóh peî taaî shēk môh, kwà chuê kéng, châm lōk sham hoí ch'uè.

7 Ni-ti shaì-kaaì yaŭ wôh lok$_{o}$, yan-waî k'uĭ haâm yān lōk tsuî à, haâm yān lōk tsuî, pit pat mĭn chi sž, taân haî haâm yān lōk tsuî kè, kóh kòh yān yaŭ wôh lok$_{o}$.

8 T'óng-yeūk neĭ yat chek$_{o}$ shaú, waāk yat chek$_{o}$ keuk$_{o}$, haâm neĭ lōk tsuî, tsaû chaám t'uĕn weng k'uĭ, neĭ pai uĕ-k'āp ts'aān-k'uet$_{o}$ yāp wĕng-shang ch'uè, chûng hó kwòh yaŭ leŭng chek$_{o}$ shaú leŭng chek$_{o}$ keuk$_{o}$, peî weng lōk wĕng fóh ch'uè.

9 T'óng-yeūk neĭ yat chek$_{o}$ ngaăn-haâm neĭ lōk tsuî, tsaû waat$_{o}$ hiu weng k'uĭ, neĭ taan ngaăn yāp wĕng-shang ch'uè, chûng hó kwòh yaŭ leŭng chek$_{o}$ ngaăn, tá lōk teî-yūk kè fóh ch'uè.

10 ¶ Neĭ iù kán-shân, maĭ t'aí-heng ni-ti siú-tsź chi chung yat kòh, ngŏh wâ neĭ-teî chi, k'uĭ kè sž-ché haí t'in sheûng, sheūng-shī kìn ngŏh T'in-Foô mîn à.

11 Yan-waî Yān-Tsź laī, ch'éng-kaû sòng-mōng kè.

12 T'óng-yeūk yat kòh yān, yaŭ yat paak$_{o}$ chek$_{o}$ yeūng, tông-shat hiu yat chek$_{o}$, neĭ ì-sž tím ni? k'uĭ heí m̄ laū hă kaú-shāp-kaú chek$_{o}$ haí shaan ch'uè, huì wán kòh chek$_{o}$ tông-shat kè me?

13 T'óng-yeūk haî wán tó k'uĭ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, tsaû waî k'uĭ foon-heí, shèng kwòh kaú-shāp-kaú chek$_{o}$ mŏ tông-shat kè lok$_{o}$.

14 Kóm-yeûng, neĭ T'in-Foô kè chí-ì, m̄ seúng ni-ti siú-tsź chi chung, yaŭ yat kòh sòng-mōng à.

15 ¶ T'óng-yeūk neĭ heng-taî tak-tsuî neĭ, neĭ huì kìn k'uĭ, taan-tūk neĭ kûng k'uĭ haí ch'uè kòh shī, chap-chaak$_{o}$ k'uĭ, yeūk īn k'uĭ t'eng-ts'ūng, tsaû tak faan neĭ heng-taî lok$_{o}$.

16 T'óng-yeūk k'uĭ m̄ t'eng-ts'ūng, tsaû taaì yat leŭng kòh yān kûng neĭ, táng yaŭ leŭng saam kòh haú chèng-mēng k'uĭ, kuì kuì shuet$_{o}$-wâ haî shāt.

17 T'óng-yeūk m̄ t'eng-ts'ūng k'uĭ-teî, tsaû wâ kwòh kaaù-ooî chi, t'óng-yeūk yaû m̄ t'eng-ts'ūng kaaù-ooî, neĭ tsaû tòng k'uĭ haî î-pong yān uĕ-k'āp shuì-leî là.

18 Ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ-teî chi, taân-faān neĭ-teî tsoî teî sheûng póng-chuê kè, tsoî t'in sheûng yīk pit peî póng-chuê, taân-faān neĭ-teî tsoî teî sheûng shik-fòng kè, tsoî t'in sheûng yīk pit peî shik-fòng.

19 Ngŏh yaû wâ neĭ chi, t'óng-

yeūk neí-teî yaŭ leŭng kòh yān, haí teî sheûng seung-hōp, laī k'aū mat-yĕ kè sż, ngŏh T'in-Foô pit waî k'uĭ tsô shēng.

20 Yan-waî m̄ lûn pin ch'uè, yaŭ leŭng saam kòh yān, waî ngŏh mēng tsuî-tsaāp kè, ngŏh yīk tsoî k'uĭ-teî chi chung.

21 ¶ Kòh-chân-shī, Peí-tak laī tò wâ, Chué à, heng-taî tak-tsuî ngŏh, ngŏh iù shè k'uĭ keí-toh ts'ż ni, haî chì-tò ts'at ts'ż m̄ haî ni?

22 Yē-So tuì k'uĭ wâ, ngŏh wâ kwòh neĭ chi, m̄ haî chì-tò ts'at ts'ż che, haî chì-tò ts'at-shāp kòh ts'at ts'ż à.

23 Koò-ts'ź t'in-kwok$_{o}$ hó-peí yān kwan, seúng kûng k'uĭ ti shān-pūk kaì-shò.

24 K'uĭ heí-shaú kaì kòh shī, yaŭ laai chuê yat kòh hìm yat ts'in maân ngān kè laī k'uĭ ch'uè.

25 Yan k'uĭ mŏ tak waān, k'uĭ chué-yān fan-foò iù maaî k'uĭ shan, t'ūng-maaī ts'ai k'āp tsaí-nuĭ, kûng shóh yaŭ kè yĕ, k'aaĭ laī waān faan.

26 Kóh-kòh shān-pūk tsaû pūk-tó ch'uè paaì k'uĭ, wâ, chué, ts'éng foon-shuè ngŏh, ngŏh tseung-loī pit-têng waān ts'eng.

27 Kóh-kòh shān-pūk kè chué, lîn-sut k'uĭ, shik-fòng k'uĭ, ī-ch'é mĭn hiu k'uĭ ti chaaì.

28 Taân-haî kòh shān-pūk ch'ut huì, uê-cheūk yat kòh t'ūng-paan kè yān, hìm k'uĭ ngān shāp kòh, tsaû chap-chuê k'uĭ, cha k'uĭ haū-lūng, wâ, neĭ k'aaĭ shóh hìm kè waān faan ngŏh.

29 Kòh t'ūng-paan kè yān, pūk tó ch'uè, k'aū k'uĭ wâ, ts'éng foon-shuè ngŏh, ngŏh tseung-loī pit-têng waān kwòh neĭ.

30 K'uĭ m̄ háng, faán huì aap$_{o}$ k'uĭ lōk kaam, táng k'uĭ waān faan shóh hìm kè.

31 Chùng t'ūng-paan kè, kìn k'uĭ shóh waī, tsaû hó yau sam, tseung k'uĭ kè sż, pán saaì kwòh k'uĭ-teî kè chué chi.

32 Ue-shî k'uĭ chué-yān kiù k'uĭ laī wâ, hó ok$_{o}$ kè shān-pūk à, neĭ shóh hìm kè$_{o}$ yan-waî neĭ k'aū ngŏh, ngŏh tsûn teî mĭn hiu lok$_{o}$.

33 Neĭ m̄ yeng-koi līn-sut neĭ t'ūng-paan kè yān, hó-ts'ż ngŏh līn-sut neĭ kóm me?

34 Chué-yān tsaû nau-nô heí laī, kaau k'uĭ kwòh tsó-paan, táng k'uĭ waān ts'eng shóh yaŭ hìm kè.

35 Yeūk haî neĭ kok$_{o}$ yān, m̄ yaū sam shè-mĭn heng-taî kè, ngŏh T'in-Foô yīk pit kóm-yeûng toî neĭ-teî à.

19.

YE-SO kóng uēn ni-ti shuet$_{o}$-wâ kòh shī, tsaû leī hoi Ka-leî-leî, tò Yaū-t'aai kéng-teî, tsoî Yeuk-taân ngoî.

2 Kw'ān-chùng kan-ts'ūng k'uĭ, Yē-So haí kòh ch'uè i-hó k'uĭ-teî.

3 Faat-leî-ts'oì yān laī tò shì k'uĭ, wâ, yān m̄ lûn mat-yĕ uēn-koò ch'ut k'uĭ ts'ai, cheūk m̄ cheūk ni?

4 Yē-So taap$_{o}$-wâ, neĭ meî-ts'āng tūk kwòh ch'í-choh ch'òng-tsô kè, haî tsô yat naām yat nuĭ me?

5 Yaû wâ, yan kóm-yeûng yān tseung leī hoi foô mŏ, kûng kòh ts'ai kaau-hōp, leŭng kòh shēng waī yat t'aí lok$_{o}$.

6 Kóm-tsaû m̄ haí leŭng kòh, haî yat t'aí à, shóh-ĭ Sheûng-Chué shóh p'ooì-hōp kè, yān pat hóh fan-hoi.

7 Chùng-yān tuì k'uĭ wâ, ĭn-tsak Moh-sai shaí mat fan-foò yān, sé fan-shue ch'ut k'uĭ ni?

8 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, Moh-sai yan neĭ sam ts'aān-yán, chún neĭ-teî ch'ut ts'ai, taân t'aaì-ch'oh chi shī, m̄ haî kóm-yeûng.

9 Ngŏh yaû wâ neĭ chi, taân-faān m̄ haî yan kaan-yām uēn-koò, ch'ut k'uĭ ts'ai, lêng-ngoî ts'uì kwòh pīt kòh kè, haî hāng-yām à, ts'uì yān-teî shóh ch'ut kè ts'ai, yīk haî hāng-yām à.

10 Moōn-shang tuì k'uĭ wâ, t'óng-yeūk yān yaŭ ts'ai, keì haî kóm-yeûng, nīng hóh m̄ ts'uì ts'an lok_{o}.

11 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, m̄ haî yān yān shaû tak ni-ti $shuet_{o}$-wâ, waī yaŭ pán-foò kóm-yeûng sèng-ts'ēng kè chì tak.

12 Yan-waî yaŭ ti im, haî ts'ūng lŏ-mŏ t'oi shang ch'ut laī tsaû kóm-yeûng kè, yaŭ ti im, haî peî yān shóh im kè, yaŭ ti im, haî yan t'in-$kwok_{o}$ uēn-koò, tsż-keí im kè, taân-faān yaŭ nāng shaû kè, tsaû iù shaû là.

13 ¶ Kòh-chân-shī, yaŭ yān taaì chuê saì-man-tsaí laī Yē-So ch'uè, seúng Yē-So òn-shaú k'uĭ-teî laī k'eī-t'ó, moōn-shang chap-$chaak_{o}$ k'uĭ.

14 Taân Yē-So wâ, yaū tak saì-man-tsaí laī ngŏh ch'uè, m̄ hó kàm-chí k'uĭ, yan-waî shūk t'in-$kwok_{o}$ kè, chèng haî kóm kè à.

15 Tsaû peí shaú òn k'uĭ-teî, ĭn haû leî hoi kòh ch'uè huì.

16 ¶ Shik-chīk yaŭ yat kòh yān laī, tuì k'uĭ wâ, lŏ-sż à, ngŏh iù hāng mat-yĕ shîn, chì tak wĕng-shang ni?

17 Yē-So wâ, neĭ yan hōh k'aaĭ shîn laī mân ngŏh ni? shîn kè haî tūk yat waî che, t'óng-yeūk neĭ seúng yāp wĕng-shang ch'uè, tsaû iù shaú kaaì-mêng à.

18 K'uĭ wâ, pin ti kaaì-mêng ni? Yē-So wâ, m̄ hó $shaat_{o}$ yān, m̄ hó hāng-yām, m̄ hó t'au-yĕ, m̄ hó mŏng-chèng,

19 Haaù-kèng neĭ foô mŏ, yaû oì neĭ lūn-shè, hó-ts'ż tsż-keí.

20 Shiù-nīu yān tuì k'uĭ wâ, ni kok_{o} t'iū kaaì-mêng, ngŏh to shaú chuê lok_{o}, ngŏh chûng shiú mat-yĕ ni?

21 Yē-So wâ, t'óng-yeūk neĭ seúng uēn-ts'uēn, iù huì maaî neĭ shóh yaŭ kè, k'uaĭ laī chau-tsaì k'ūng-yān, tsaû pit-têng yaŭ ts'oī haí t'in lok_{o}, ī-ch'é iù laī kau-ts'ūng ngŏh.

22 Shiù-nīn yān t'eng-mān kòh kuì $shuet_{o}$-wâ, hó paì-aì, tsaû huì lok_{o}, yan-waî k'uĭ yaŭ hó toh ch'aán-īp à.

23 ¶ Kòh-shī, Yē-So tuì k'uĭ moōn-shang wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, ts'oī-chué yān yāp t'in-$kwok_{o}$, chan haî naān lok_{c}.

24 Ngŏh yaû wâ neĭ chi, lok_{o}-t'ŏh ch'uen kwòh cham-ngaān, peí-kaaû ts'oī-chué yān yāp Sheûng-Chué kè $kwok_{o}$, kàng yūng-ì à.

25 Moōn-shang t'eng-mān, tsaû kìn hó k'eī, wâ, ĭn-tsak mat-shuī hóh nāng tak kaù ni?

26 Yē-So mông chuê k'uĭ-teî wâ, ni-ti tsoî yān tsaû pat nāng, tsoî Sheûng-Chué tsaû mō-shóh-pat-nāng à.

27 ¶ Peí-tak taap$_{o}$ k'uĭ wâ, ngŏh-teî ĭ-keng shé hiu yat-ts'aì laĭ kan-ts'ūng neĭ, tseung-loĭ ngŏh-teî tak mat-yĕ ni?

28 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, neĭ-teî ĭ-keng kan-ts'ūng ngŏh kè, haí kòh shaì-kaaì fūk-heng chi shĭ, Yān-Tsź ts'ŏh tó k'uĭ wēng-wā kè waî, neĭ-teî yīk pit ts'ŏh tó shāp-î kòh waî, shám-p'oòn I-shik-lĭt tsūk shap-î chi-p'aaì lok$_{o}$.

29 I-ch'é taân-faān yan ngŏh kè mēng, leī-hoi uk-shè, waāk heng-taì, waāk tsź-mooî, waāk foô, waāk mŏ, waāk ts'ai, waāk tsaí-nuĭ, waāk t'īn-teî kè, pit-têng shaû faan paak$_{o}$ p'ooĭ, ĭ-ch'é tak wĕng-shang.

30 Taân-haî hó toh sin-t'aū kè, tseung tsô meĭ-haû kè, meĭ-haû kè tseung tsô sin-t'aū à.

20.

YAN-WAI t'in-kwok$_{o}$ hó-peí yat kòh yān tsô ka-chué, chiu-tsó ch'ut huì ts'éng kung-yān, yāp k'uĭ p'ō-t'aī-uēn.

2 Kûng ti kung-yān kóng têng, mooĭ-yāt ngān yat ts'īn, tá-faat$_{o}$ k'uì-teî yāp p'ō-t'aī-uēn.

3 Shān-shī meĭ yaû ch'ut huì, t'aí-kìn yaû yaŭ ti tak haān kè k'eĭ tó shĭ-t'aū ch'uè.

4 Tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ to yāp p'ō-t'aī-uēn lòh, ngŏh pit k'aaĭ kung-tô kè peí kwòh neĭ, kòh ti yān tsaû yāp huì.

5 Aàn-chaù uĕ-k'āp meî-shī meĭ yaû ch'ut hùì, to haî kóm-yeûng tsô.

6 Yeuk$_{o}$-mok$_{o}$ shan-shī meĭ yaû ch'ut huì, t'aí-kìn chûng yaŭ ti k'eĭ ch'uè, yīk tuì k'uĭ wâ, neĭ-teî yan hōh shēng-yāt haí ni ch'uè haān k'eĭ ni?

7 K'uĭ-teî wâ, yan-waî mŏ yān ts'éng ngŏh à, ka-chué tuì k'uĭ wâ, neĭ-teî to yāp p'ō-t'aī-uēn lòh.

8 Tò aai-maăn, p'ō-t'aī-uēn chué tuì kòh koón ka wâ, kiù kòh-ti kung-yān laī, ts'ūng haû tò kè chì ue sin tò kè, to chi yān-kung kwòh k'uĭ.

9 Shan-shī meĭ kè laī tò, kok$_{o}$ tak ngān yat ts'īn.

10 Kòh-ti sin-t'aū kè laī tò, koó tsź-keí shóh tak pit-têng ka toh, shuĭ chi tak ngān yīk haî yat ts'īn.

11 Shaû hiu tsaû maaī-uèn ka-chué.

12 Wâ, ngŏh-teî shēng-yāt san-foó shaû īt, kòh-ti haû tò kè, kung-foo pat kwòh poòn kòh shī-shān che, neĭ kéng-īn lêng k'uĭ-teî t'ūng ngŏh-teî yat yeûng me?

13 Uēn Chué tuì k'uĭ-teî chi chung yat kòh yān wâ, p'āng-yaŭ, ngŏh mŏ m̄ kung-tô toî neĭ, neĭ m̄ haî kûng ngŏh kóng têng ngān yat ts'īn me?

14 Haí neĭ kè tsaû ning huì la, ngŏh seúng peí kwòh ni kòh haû tò kè, hó-ts'ź peí neĭ yat yeûng me?

15 K'aaĭ ngŏh kè māt, chiù ngŏh shóh seúng laī tsô, m̄ cheūk kè me? yan ngŏh haî shîn kè, neĭ tsaû peí ngaăn laî chuê ngŏh me?

16 Kóm-yeûng, meĭ-haû kè tseung tsoî sin-t'aū, sin-t'aū kè tseung tsoî meĭ-haû lok$_{o}$.

17 ¶ Yē-So sheŭng Yē-lô-saat-laăng, haí lô sheûng taaì chuê shāp-î kòh moōn-shang, tsêng

chung tuì k'uĭ-teî wâ,

18 Ngŏh-teî sheŭng Yē-lô-saat-laăng, Yān-Tsź pit peî yān kaau kwòh chùng tsaì-sz-cheúng, uĕ-k'āp tūk-shue-yān, k'uĭ-teî tseung têng k'uĭ sź tsuî.

19 Kaaì kwòh î-pong yān, lêng-yūk pin-tá, teng lōk shăp-tsî-kà, taî saam yāt k'uĭ tsaû fūk-shang lok_{o}.

20 ¶ Kòh-chân-shī, Sai-peí-t'aaì tsaí kè lŏ-mŏ, kûng k'uĭ leŭng kòh tsaí laì paaì Yē-So, k'aū k'uĭ yat kîn sî.

21 Yē-So tuì k'uĭ wâ, neĭ seúng mat-yĕ ni? k'uĭ wâ, seúng neĭ chún ngŏh ni leŭng kòh tsaí, haí neĭ kè $kwok_{o}$ ch'uè, yat kòh ts'ŏh neĭ yaû pîn, yat kòh ts'ŏh neĭ tsóh pîn.

22 Yē-So $taap_{o}$-wâ, neĭ-teî m̄ hiú tak neĭ shóh k'aū kè, ngŏh tseung yám kè pooi, neĭ yám tak m̄ ni? k'uĭ-teî wâ, ngŏh-teî tsô tak.

23 Yē-So tuì k'uĭ wâ, ngŏh tseung yám kè pooi, neĭ-teî shî-pit yám, taân-haî ts'ŏh ngŏh tsóh pîn yaû pîn, m̄ haî ngŏh ts'ź tak, tūk-haî ngŏh Foô uê-peî ts'ź kwòh mat-shuī, tsaû ts'ź kwòh k'uĭ che.

24 Shăp kòh moōn-shang t'eng-mān, tsaû maaî-uèn kòh leŭng kòh heng-taî.

25 Yē-So kiù k'uĭ-teî laì wâ, neĭ chi-tò î-pong yān kè kwan-wōng chué-chî k'uĭ-teî, taaî-shān koón-leĭ k'uĭ-teî.

26 Neĭ-teî m̄-hó kóm-yeûng, neĭ-teî chi chung, mat-shuī seúng tsô taaî kè, tsaû iù tsô neĭ-teî kè shaí-foòn yān.

27 Mat-shuī seúng tsô t'aū-mūk kè, pit iù tsô neĭ-teî nō-pūk à.

28 Hó-ts'ź Yān-Tsź laî, m̄ haî iù yān fūk-sî k'uĭ, shāt haî k'uĭ fūk-sî yān, ī-ch'é shé tsź-keí shang-mêng t'aì chùng yān shūk tsuî à.

29 ¶ Ch'ut huì Yē-leî-koh kòh-chân-shī, kw'ān chùng kan-ts'ūng k'uĭ.

30 Yaŭ leŭng kòh maāng-ngaăng yān, ts'ŏh tó lô pin, mān tak Yē-So keng kwòh, tsaû kiù wâ, Chué à, Taaî-waî kè tsź-suen hóh-līn ngŏh-teî à.

31 Chùng yān $chap\text{-}chaak_{o}$ k'uĭ-teî, lêng k'uĭ maĭ ch'ut sheng, k'uĭ uēt $faat_{o}$ taaî sheng kiù wâ, Chué à, Taaî-waî kè tsź-suen hóh-līn ngŏh-teî à.

32 Yē-So hit_{o} chuê $keuk_{o}$, kiù k'uĭ-teî laì wâ, neĭ seúng ngŏh kûng neĭ tsô mat-yĕ ni?

33 K'uí-teî wâ, Chué à, seúng ngŏh tuì ngaăn hoi faan à.

34 Yē-So līn-măn k'uĭ, móh hă k'uĭ tuì ngaăn, k'uĭ-teî tsik-shī t'aí-kìn, tsaû kan-ts'ūng Yē-So.

21.

HANG kân Yē-lô-saat-laăng, laì tò Paak-faat-k'eī, haí Kòm-laám shaan ch'uè.

2 Yē-So tá-$faat_{o}$ leŭng-kòh moōn-shang, tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ huì tuì mîn kòh t'iū ts'uen, tsaû pit uê-cheūk yat $chek_{o}$ luī póng-chuê kè, yaŭ $chek_{o}$ luī-tsaí t'ūng-maaî k'uĭ, neĭ kaaí-lat laai laì ngŏh ch'uè la.

3 T'óng-yeūk yaŭ yān mân neĭ, neĭ tsaû wâ, Chué iù-yûng k'uĭ à, kòh yān pit tsik-shī peí k'uĭ

laī.

4 Taân-faān ni-ti sż, tsô shēng, tsaû yèng-hiu sin-chi shóh kóng wâ,

5 Kò kwòh Sun kè nuĭ chi, wâ, neĭ kè wōng laī tò neĭ ch'uè, hó wan-yaū, k'eī chuê chek$_{o}$ luī, uĕ-k'āp siú-luī, tsik-haî me ch'ŭng yĕ kè kòh tsaí.

6 Moōn-shang tsaû huì, i chuê Yē-So shóh fan-foò kè laī tsô.

7 Laai kòh chek$_{o}$ luī, uĕ-k'āp luī-tsaí, chai tsż-keí i-fūk haí k'uĭ pooì sheûng, foō chuê Yē-So k'eī sheŭng huì.

8 Yaŭ hó toh yān k'aaĭ tsż-keí i-fūk, p'o tsoî lô-sheûng, yīk yaŭ chuám ti shuê-chi p'o lōk lô sheûng.

9 Yaû yaŭ haí ts'īn pîn hāng, haû pîn kan kè chùng yān, taaî sheng kiù wâ, maân fuk à, Taaî-waî kè tsź-suen, t'ok$_{o}$ Chuć mēng laī tò kè, yaŭ fuk lok$_{o}$, maân fuk tsoî chì sheûng kè à.

10 I-keng yāp Yē-lô-saat-laăng, t'ung shēng to chàn-tûng, wâ, ni-kòh haî mat-shuī?

11 Chùng yān wâ, ni-kòh haî Ka-leî-leî Nā-saat-lāk kè sin-chi Yē-So.

12 ¶ Yē-So yāp Sheûng-Chuć kè tîn, kón-chūk shóh yaŭ haí tîn tsô maaĭ-maaî kè, úng-tó chaaú-ts'īn yān kè t'oī, uĕ-k'āp maaî paāk-kop$_{o}$ yān kè í.

13 Tuì k'uĭ-teî wâ, shèng-keng yaú sć, ngŏh uk pit kiù tsô k'eī-t'ó kè uk, taân neĭ-teî k'aaĭ k'uĭ laī tsô ts'aāk-ch'aaū à.

14 Kòh ti maāng kè, pai kè, haí tîn laī ts'an-tsaū Yē-So, Yē-So tsaû i-hó k'uĭ-teî.

15 Chùng tsaì-sz-cheúng kim tūk-shue-yān, kìn k'uĭ shóh tsô kè k'eī-sż, yaû t'eng-mān saì-man-tsaí haí tîn taaî sheng kiù wâ, Taaî-waî kè tsź-suen maân fuk à, kóm tsaû hó m̄ chung-ì.

16 Yaû tuì Yē-So wâ, ni-ti saì-man-tsaí shóh kóng kè, neĭ mān tak le, Yē-So tuì k'uĭ wâ, mān tak lok$_{o}$, ngŏh pit yaū siú-tsź uĕ-k'āp yám uĕ kè yeng-ī chi haú, uēn-ts'uēn tsaàn-meī, ni-ti wâ, neĭ meî tūk kwòh me?

17 Tsaû leī-hoi k'uĭ-teî ch'ut huì shēng ngoî, tò P'aak-taaî neī, haí kòh ch'uè hit$_{o}$ suk$_{o}$.

18 ¶ K'āp chì taî chiu, faan yāp shēng kòh-shī k'uĭ t'ŏ-ngôh.

19 T'aí-kìn lô-pin yaŭ yat p'oh mō-fa kwóh shuê, hāng maaī huì, kìu shuê sheûng mŏ yĕ, tūk yaŭ īp che, tsaû tuì k'uĭ wâ, tsż kam ĭ haŭ, neĭ wēng-uĕn m̄ tsoì kit$_{o}$-kwóh, mō-fa-kwóh shuê tsik-haak kon-foo hiu.

20 Moōn-shang t'aí-kìn ĭ-waī ch'ut-k'eī, wâ, mō-fa-kwóh shuê, yan hōh kon-foo tak kòm-faaì ni?

21 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, t'óng-yeūk neĭ yaŭ sùn-tak, mŏ sz-ī, tsaû pat tūk haí mō-fa-kwóh shuê tsô tak kóm-yeûng, tsik-sź tuì ni-kòh shaan wâ, poon huì weng lōk hoí, yīk pit tsô tak shēng kè.

22 I-ch'é neĭ tong k'eī-t'ó shī, m̄ lûn k'aū mat-yĕ, yaŭ sùn tsaû pit tak lok$_{o}$.

23 ¶ Tong Yē-So yāp tîn kaaù yān kòh-shī, chùng tsaì-sz-cheúng uĕ-k'āp mān kaan cheúng lŏ, laī tò k'uĭ ch'uè wâ, neĭ k'aaĭ mat-yĕ k'uēn-pèng tsô ni-ti sż ni? yaû mat-shuī ts'ż ni-ti k'uēn-

pèng kwòh neĭ ni?

24 Yē-So taap$_{\cup}$ k'uĭ-teî wâ, ngŏh yīk mâu neĭ-teî yat kuì shuet$_{\cup}$-wâ, t'óng-yeūk neĭ wâ kwòh ngŏh chi, ngŏh tsaû wâ neĭ chi ngŏh k'aaĭ mat-yĕ k'uēn-pèng tsô ni-ti sż̂ lok$_{\circ}$.

25 Yeuk-hôn kè saí-laĭ, yaū pin ch'uè ni? yaū t'in laĭ kè a, yik waāk yaū yān laĭ kè ni? chùng yān sz hâ ĭ-lûn wâ, ngŏh-teî yeūk-haî wâ, yaū t'in laĭ kè, k'uĭ pit-têng tuì ngŏh-teî wâ, neĭ tsô mat m̄ sùn k'uĭ ni?

26 Yeūk-haî wâ yaū yān laĭ kè, ngŏh yaû p'à paak-sèng, yan-waî chùng yān to ĭ-waî Yeuk-hôn haî sin-chi à.

27 K'uĭ-teî tsaû taap$_{\circ}$ Yē-So wâ, ngŏh-teî m̄ chi, Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh yīk m̄ wâ neĭ-teî chi, ngŏh k'aaĭ mat-yĕ k'uēn-pèng tsô ni-ti sż̂ lok$_{\circ}$.

28 Yaŭ yat kòh yān yaŭ leŭng kòh tsaí, laĭ tò taaî tsaí ch'uè wâ, tsaí à, neĭ kam-yāt huì p'ō-t'aī-uēn tsô kung-foo lòh.

29 K'uĭ taap$_{\circ}$ wâ, ngŏh m̄ háng, taân haû-loĭ fooì-hân tsaû huì.

30 Yaû tò taî î tsaí ch'uè, yīk haî kóm-yeûng kóng, k'uĭ taap$_{\circ}$ wâ, chué à, ngŏh huì, taân-haî tò-taí m̄ huì.

31 Neĭ shì seúng-hă ni leŭng-kòh tsaí, pin kòh tsun-i foô-ts'an kè chí-ì ni? k'uĭ-teî taap$_{\cup}$ wâ, haî kòh taaî kè le. Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, shuì-leî uĕ-k'āp keî-foŏ, sin kwòh neĭ-teî yāp Sheûng-Chué kè kwok$_{\circ}$.

32 Yan-waî Yeuk-hôn laĭ neĭ ch'uè, haî yaū shîn-î kè lô, neĭ m̄ sùn k'uĭ, taân-haî shuì-leî uĕ-k'āp keî-foŏ sùn k'uĭ, ĭ-ch'é neĭ-teî ĭ-keng t'aí-kìn, yēng-īn m̄ fooì-hân laĭ sùn k'uĭ.

33 ¶ Neĭ-teî tsoì t'eng yat kòh p'eì-uē,' yaŭ yat kòh ka-chué, chùng p'ō-t'aī uēn, peí leī waî chuê, kwāt kòh tsaú-chà, yaû heí kòh kaang laū, tso-kwòh kaang chùng yān, tsaû huì uĕn-fong.

34 Tseung kân kit$_{\circ}$ kwóh chi shī, k'uĭ tá-faat$_{\circ}$ ti pūk-yān, huì kaang-chùng yān ch'uè, shau kwóh-tsź.

35 Kaang-chùng yān tseung k'uĭ ti pūk-yān, tá yat kòh, shaat$_{\cup}$ yat kòh, peí shĕk tèng yat kòh.

36 Yaû tá-faat$_{\circ}$ taî ti pūk-yān huì, toh kwòh sin shī, kòh ti kaang-chùng yān toî k'uĭ-teî, i-īn uē koò.

37 Tsoî haû tá-faat$_{\circ}$ tsż̂-keí tsaí huì k'uĭ ch'uè, sam chung wâ, k'uĭ-teî shî-pit kung-kèng ngŏh tsaí lok$_{\cup}$.

38 Kòh-ti kaang chùng yān kìn haî k'uĭ tsaí, tsaû taaî-ka cham-cheuk$_{\circ}$, wâ, ni-kòh haî shēng shaû ka-īp kè tsaí, ngŏh-teî laĭ shaat$_{\circ}$ sź̂ k'uĭ, kóm-tsaû tuēt k'uĭ ti ch'aán-īp.

39 Ue-shî tseung k'uĭ laai ch'ut p'ō-t'aī uēn ngoî shaat$_{\circ}$ hiu.

40 Uēn chué laĭ tò chi shī, tím yeûng ch'ué-chì kòh-ti kaang-chùng yān ni?

41 Chùng yān tuì k'uĭ wâ, shî-pit tsiú-mīt kòh-ti ok$_{\circ}$ yān, tseung p'ō-t'aī uēn tso kwòh pīt ti kaang-chùng yān, k'uĭ pit i-chuê shī haû naāp kwóh-tsź kwòh uēn chué lok$_{\cup}$.

42 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, shèng-keng yaŭ sé, sz-foò shóh tiu-heì

kè shēk, tsò hiu uk kok$_{o}$ taî yat kaû-shēk, ni-ti haî Chué shóh tsô-shēng kè, tsoî ngŏh-teî ngaăn chung ĭ-waī ch'ut-k'eī, ni-ti shue neĭ-teî meî tūk kwòh me?

43 Koò-ts'ź ngŏh wâ neĭ chi, Sheûng-Chué kè kwok$_{c}$, pit-têng heùng neĭ tuĕt faan, ts'ź kwòh kòh-ti nāng kit$_{o}$ kwóh-tsź kè paak$_{o}$-sèng lok$_{o}$.

44 Taân-faān tit$_{o}$ lŏk ni kaû-shēk sheûng kè yān, pit-têng suén-sheung, ni kaû-shēk tit$_{o}$ lŏk k'uĭ shan sheûng, pit-têng chaak$_{o}$ suì k'uĭ lok$_{c}$.

45 Chùng tsaì-sz-cheúng kûng Faat-leî-ts'oì yān, t'eng-mān k'uĭ kè p'eì-uē, tsaû hiú tak shóh kóng haî chí tsź-keí.

46 Seúng chuk k'uĭ, taân-haî p'à chùng yān, yan-waî chùng yān ĭ-waī k'uĭ haî sin-chi à.

22.

YE-SO tsoì yûng p'eì-uē taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ,

2 T'in-kwok$_{o}$ hó-peí yat kòh kwan-wōng, waî k'uĭ tsaí paaí ts'uì-ts'an kè īn-tsīk.

3 Tá-faat$_{o}$ k'uĭ ti pūk-yān huì, kiù shóh ts'éng kè haak$_{o}$, laī maaī tsīk, kòh-ti yān m̄ háng laī.

4 Yaû tá faat$_{o}$ taî ti pūk-yān, wâ kwòh shóh ts'éng kè yān chi, ngŏh kè taaî ts'aan ĭ-keng chéng têng, ngŏh kè ngaū uĕ-k'āp feī ch'uk-shang, ĭ-keng t'ong têng, ī-ch'é kok$_{o}$-yeûng ts'aī-peî lok$_{c}$, ts'éng laī maaī-tsīk la.

5 Taân-haî kòh ti yān tsúng m̄ leĭ, tsaû hāng huì hiu, yat kòh huì tsź-keí kè t'īn, yat kòh huì tsô shang-ì.

6 K'eī-uē ti yān chap-chuê k'uĭ kè pūk-yān, lēng-yāk shaat hiu.

7 Kwan-wōng tsaû nau-nô, tá-faat$_{o}$ peng-teng huì tsiú-mīt kòh ti hung-shaú, fān-shiu k'uĭ-teî kè shēng.

8 Tsaû tuì k'uĭ pūk-yān wâ, īn-tsīk ĭ-keng ts'aī-peî, taân shóh ts'éng kè yān m̄ hom-tong.

9 Koò-ts'ź neĭ huì t'ung hāng taaî lô, taân-faān uê-cheūk kè, to ts'éng k'uĭ laī maaī tsīk lòh.

10 Kòh-ti pūk-yān, ch'ut tò lô sheûng tsuî-tsaāp maaī shóh yaŭ uê-cheūk kè, waāk shîn waāk ok$_{o}$ kóm-tsaû yān-haak$_{o}$ ts'ŏh moŏn tsīk sheûng.

11 Kwan-wōng yāp huì t'aí kòh-ti yān-haak$_{o}$, t'aí-kìn kòh ch'uè yaŭ yat yān, m̄ cheuk$_{o}$ laĭ-fūk.

12 Tsaû tuì k'uĭ wâ, p'āng-yaŭ à, neĭ yāp laī ni ch'uè, tsô-mat m̄ cheuk$_{o}$ laĭ-fūk ni? k'uĭ mŏ sheng ch'ut.

13 Kwan-wōng tuì kòh ti shaí-foòn kè wâ, tseung k'uĭ póng-chuê shaú keuk$_{c}$, weng ch'ut ngoî-pin hak-òm kè teî-fong, haí kòh ch'uè, pit-têng oi-huk ts'it$_{o}$-ch'í lok$_{o}$.

14 Yan-waî peî chiu kè haî toh, tak suén kè haî shiú à.

15 ¶ Kòh-chân-shī, Faat-leî-ts'oì yān ch'ut huì, taaî ka t'ūng maū, tím-yeûng tseung k'uĭ shuet$_{o}$-wâ laī haâm-hoî k'uĭ.

16 Tsaû shaí tsź-keí kè moŏn-shang, kûng-maaī Hei-lūt tóng kè yān, huì tò k'uī ch'uè wâ, Lŏ-sz à, ngŏh-teî chi-tò neĭ haî chan-shāt kè, yīk k'aaĭ chan-shāt laī ch'uēn Sheûng-Chué kè tô, m̄ leĭ yān shan-fân tím-yeûng, yan neĭ m̄ haî k'aaĭ ngoî-maaû laī ts'uí yān à.

17 Koò-ts'ź ts'éng wâ ngŏh-teî chi, naāp-shuì kwòh Koi-saat, (Lōh-mă kwok$_{o}$ kwan mēng hô) neĭ ì-sz ĭ-waī cheūk m̄ cheūk ni?

18 Yē-So chi-tò k'uĭ-teî kaan-chà tsaû wâ, ngaî-shîn kè yān à, yan hŏh shì ngŏh ni?

19 Peí naāp-shuì kè ngān-ts'īn ngŏh t'aí-hă, k'uĭ-teî tsaû nim yat kòh ngān-ts'īn peí kwòh k'uĭ.

20 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, ni kòh seùng-t'aū kûng kwok$_{o}$ hô, haî mat-shuī kè ni?

21 K'uĭ-teî wâ, Koi-saat kè,ue-shî Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, k'aaĭ Koi-saat kè māt kwai faan Koi-saat, k'aaĭ Sheûng-Chué kè māt kwai faan Sheûng-Chué lok$_{o}$.

22 Chùng-yān t'eng-mān kìn ch'ut-k'eī, tsaû leî hoi k'uĭ huì hiu.

23 ¶ Kòh yāt, yaŭ Saat-t'ó-koi yān, tsik-haî wâ mŏ fūk-shang kè, laī tò Yē-So ch'uè mân wâ,

24 Lŏ-sz à, Moh-sai yaŭ wâ, t'óng-yeūk yat kòh yān, mŏ tsaí-nuĭ sź hiu, k'uĭ saì-ló iù ts'uì k'uĭ kè ts'ai, shang tsaí shēng-kaì taaî-ló.

25 Ngŏh-teî chi chung, yaŭ ts'at kòh heng-taî, chì taaî kè ts'uì-ts'an, sź hiu, mŏ tsaí, shêng lōk kòh ts'ai kwòh saì-ló.

26 Taî î taî saam chì-tò taî ts'at, to haî kóm-yeûng.

27 Shau-meĭ kŏh-kòh foŏ-yān yīk sź.

28 Kóm-tsaû tò fūk-shang chi shī, ts'at kòh yān chi chung, kòh foŏ-yān tsô pin kòh kè ts'ai ni? yan-waî kòh kòh to ts'uì kwòh k'uĭ lok$_{o}$.

29 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî m̄ hiú-tak shèng-shue, uĕ-k'āp Sheûng-Chué kè k'uēn-nāng koò-ts'ź ts'òh à.

30 Yan-waî fūk-shang chi shî, mŏ ts'uì mŏ kà, hó-ts'ž Sheûng-Chué kè sz̀-ché, haí t'in sheûng yat yeûng.

31 Taân-haî lûn sź ché fūk-shang, neĭ heí meî-ts'āng tūk kwòh Sheûng-Chué hiú-uê neĭ-teî kè shuet$_{o}$-wâ me?

32 Wâ, ngŏh haî A-paak-la-hón kè Sheûng-Chué, I-saat kè Sheûng-Chué, Ngă-kok kè Sheûng-Chué, Sheûng-Chué m̄ haî sź-ché kè Sheûng-Chué, haî shang ché kè Sheûng-Chué.

33 Chùng yān t'eng-mān, tsaû keng-k'eī k'uĭ kè kaaù-fàn.

34 ¶ Faat-leî-ts'oì yān mān tak Yē-So lêng Saat-t'ó-koi yān mŏ sheng ch'ut, tsaû tsuî-tsaāp maaī.

35 K'eī chung yaŭ kòh kaaù faat-sz shì k'uĭ mân wâ,

36 Lŏ-sz à, lūt-faat$_{o}$ chi chung, pin t'iū kaaì haî taaî ni?

37 Yē-So tuì k'uĭ wâ, pit iù tsûn neĭ kè sam, tsûn neĭ kè sèng, tsûn neĭ kè ì, oì Chué tsik-haî neĭ kè Sheûng-Chué.

38 Ni t'iū kaaì, haî taaî kè, ī-ch'é taî yat.

39 Taî î yīk haî kóm yeûng, haî iù oì neĭ lûn-shè hó-ts'ž tsź-keí.

40 Shóh yaŭ lūt-faat$_{o}$ uĕ-k'āp chùng sin-chi, to haì ni leŭng t'iū kaaì tsô kong-lēng lok$_{o}$.

41 ¶ Faat-leî-ts'ói yān tsuî-tsaāp kòh-chân-shī, Yē-So mân k'uĭ-teî wâ,

42 Neĭ tím-yeûng koó Kei-Tuk ni? haî mat-shuī kè haû-yuî ni? k'uĭ-teî taap$_{o}$ wâ, Taaî-waî kè.

43 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, keì-īn haî kóm, Taaî-waî peî Shèng-Shān kóm-tûng chi shī, waî-maī ch'eng Kei-Tuk waī Chué ni?

44 Taaî-waî yaŭ kóng, Chué tuì ngŏh Chué wâ, neĭ ts'ŏh tó ngŏh yaû pîn, táng tò ngŏh k'aaĭ neĭ kè ch'aū-tīk, chai tó neĭ keuk$_{c}$ hâ.

45 Taaî-waî keì-īn ch'eng Kei-Tuk tsô Chué, kóm Kei-Tuk tím yeûng haî k'uĭ haû-yuî ni?

46 Mŏ yān nāng k'aaĭ shuet$_{o}$-wâ laī taap$_{c}$ k'uĭ, tsż̀ kòh yāt chi haû, yat kòh to m̄ kóm tsoì mân k'uĭ lok$_{c}$.

23.

KOH-CHAN-SHI, Yē-So tuì chùng yān, uĕ-k'āp k'uĭ moōn-shang kóng wâ,

2 Kòh-ti tūk-shue-yān, t'ūng-maaī Faat-leî-ts'oì yān, ts'ŏh Moh-sai kè waî-ch'uè.

3 Taân-faān k'uĭ kiù neĭ-teî shaú-chuê kè, tsaû iù shaú-chuê laī tsô, taân-haî m̄ hó hōk k'uĭ kè hāng-waî, yan-waî k'uĭ kóng tak m̄ tsô tak à.

4 K'uĭ k'aaĭ chûng kè ī-ch'é naān taam kè chaak$_{o}$-yâm, póng-chuê chai tó yān teî pok$_{c}$-t'aū chi sheûng, tūk haî tsż̀-keí to m̄ háng yuk yat chek$_{o}$ shaú-chí laī pong hă.

5 Taân-faān k'uĭ shóh tsô kè kung-foo, to haî seúng peí yān t'aí-kìn che, ī-ch'é chéng foot$_{c}$ k'uĭ-teî kè p'ooì-keng, chéng taaî k'uĭ-teî kè shaam-pin.

6 Yaû foon-heí ts'ŏh tsīk sheûng kè shaú waî, ooî-t'ōng kè tsuen waî.

7 Haí shĭ-t'aū laī mân on, peí yān-teî ts'eng k'uĭ foo-tsź̀.

8 Taân neĭ-teî m̄ hó shaû yān ch'eng foo neĭ tsô foo-tsź̀, yan-waî neĭ chí yaŭ yat waî Lŏ-sz, neĭ-teî taaî chùng to haî heng-taî.

9 I-ch'é maĭ ch'eng tsoî teî kè waī foô, yan-waî neĭ chí yaŭ yat kòh Foô, tsik-haî tsoî t'in kè.

10 Yīk m̄ hó shaû yān ch'eng neĭ haî lŏ-sz, yan-waî neĭ chí yaŭ yat waî Lŏ-sz tsik-haî Kei-Tuk.

11 Neĭ-teî chi chung haî taaî kè, pit tsô neĭ-teî kè shaí-foòn yān.

12 I-ch'é faān tsż̀ ko kè, pit kòng waī pei, taân-faān tsż̀ pei kè, pit tak sheng ko à.

13 ¶ Neĭ-teî ngaî-shîn kè tūk-shue-yān, uĕ-k'āp Faat-leî-ts'oì yān yaŭ wôh lok$_{c}$, yan-waî neĭ haí yān teî mîn-ts'īn, paì maaī t'in kwok$_{o}$, neĭ tsż̀-keí m̄ yāp, kòh ti tseung kân yāp kè, neĭ to m̄ peí k'uĭ yāp à.

14 Neĭ-teî ngaî-shîn kè tūk-shue-yān, uĕ-k'āp Faat-leî-ts'oì yān yaŭ wôh lok$_{c}$, yan-waî neĭ t'an kwá-foŏ kè ka-īp, ká ì tsô ch'eūng ch'eūng k'eī-t'ó, koò-ts'ź̀ neĭ-teî shaû yēng-fāt, pit-têng kàng ch'ūng à.

15 Neĭ-teî ngaî-shîn kè tūk-shue-yān, uĕ-k'āp Faat-leî-ts'oì yān yaŭ wôh lok$_{c}$, yan-waî neĭ chau-waī hāng hoí sheûng teî sheûng, chiu yat yān yāp kaaù, ĭ-keng yāp kaaù, tsaû lêng k'uĭ tsô teî-yūk kè yān, kaaù chi neĭ chûng ka p'ooĭ à.

16 Neĭ-teî maāng ngaăn taaî lô kè yān yaŭ wôh lok$_{o}$, neĭ wâ, taân-faān chí chuê tîn laī shaî uên, tsaû mŏ sż̀, tūk haî chí chuê tîn kè kam laī shaî uên, tsaû iù

waān faan.

17 Ngoī ī-ch'é maāng kè, pín yeûng haî taaî ni? haî kam a, yik waāk kòh tîn lêng kam shēng shèng kè ni?

18 Neĭ yaû wâ, taân-faān chí chuê t'aān laī shaî uên, tsaû mŏ sż, waī haî chí chuê t'aān sheûng kè laĭ māt laī shaî uên, tsaû iù waān faan.

19 Maāng ngaăn kè à, pín yeûng taaî ni? haî laĭ māt a, yik waāk kòh t'aān lêng laĭ-māt shēng shèng kè ni?

20 Koò-ts'ż chí chuê t'aān laī shaî uên kè, tsik haî chí chuê t'aān, uĕ-k'āp t'aān sheûng shóh yaŭ kè māt-kîn laī shaî uên la.

21 Yaû chí chuê tîn laī shaî uên kè, tsik haî chí chuê tîn, uĕ-k'āp tsoî tîn luĭ-t'aū chuê kè laī shaî uên la.

22 Yaû chí chuê t'in laī shaî uên kè, tsik-haî chí chuê Sheûng-Chué kè waî, uĕ-k'āp ts'ŏh tsoî waî sheûng kè laī shaî uên là.

23 ¶ Neĭ-teî ngaî-shîn kè tūk-shue-yān uĕ-k'āp Faat-leî-ts'oì yān yaŭ wôh lok_{o}, yan-waî neĭ k'aaĭ pōk-hōh, ooī-heung, măk'ān, to shāp fân naāp yat, taân haî lūt-$faat_{o}$ chi chung chì chûng kè, uē kung-î, līn-sut_{o}, sùn-shāt, neĭ tsaû tiu heì hiu, taân ni-ti haî neĭ yeng-koi tsŏ kè, kòh ti yīk ń hó tiu heì à.

24 Maāng ngaăn taaì lô kè yān à, man-tsź neì tsaû $kaak_{o}$ ch'ut laī, lok_{o}-t'ōh faán k'aaĭ laī t'an lok_{o}.

25 Neī-teî ngaî-shîn kè tūk-shue-yān, uĕ-k'āp Faat-leî-ts'oì yān, yaŭ wôh lok_{o}, yan neĭ-teî pooi-p'oōn ngoî mîn, haî saí kon-tsêng, luĭ-t'aū tsaû tsoì moŏn lāk-sok_{o} uĕ-k'āp pat î à.

26 Maāng ngaăn kè Faat-leî-ts'oì yān à, sin iù chéng kon-tsêng pooi p'oōn luĭ-t'aū, kóm tsaû ngoî-mîn to kon-tsêng lok_{o}.

27 ¶ Neĭ-teî ngaî-shîn kè tūk-shue-yān, uĕ-k'āp Faat-leî-ts'oì yān, yaŭ wôh lok_{o}, yan-waî neĭ hó-ts'ż fán paāk kè fān-mô, ngoî-mîn hó t'aí, k'eī shāt luĭ-t'aū tsoì moŏn sź yān kè kwat-shēk, uĕ-k'āp kok_{o} yeûng oo-waì à.

28 Kóm-yeûng, neĭ yik ngoî-mîn în ch'ut kwòh yān t'aí kè haî kung-î, taân luĭ-t'aū haî ch'ung-moŏn ngaî-shîn uĕ-k'āp pat î à.

29 Neĭ-teî ngaî-shîn kè tūk-shue-yān, uĕ-k'āp Faat-leî-ts'oì yān, yaŭ wôh lok_{o}, yan-waî neĭ kìn tsô sin-chi kè shaan fān, sau-shik î yān kè fān-mô.

30 Yaû wâ, ngŏh-teî t'óng-yeūk shang tsoî ngŏh tsó-tsung kòh shī, shî pit ń kûng k'uĭ t'ūng maū, laū sin-chi kè $huet_{c}$.

31 Kóm-yeûng, neĭ tsż-keí chèng mēng haî $shaat_{o}$ sin-chi ti yān kè tsź-suen lok_{o}.

32 Chek-koón ch'ung-moŏn neĭ tsó-tsung kè leûng la.

33 Shē à, tūk-shē chi luî à, neĭ tím nāng peî tak teî-yūk kè yēng ni?

34 Koò-ts'ź ngŏh tá-$faat_{o}$ sin-chi uĕ-k'āp chì yān, kûng maaĭ tūk-shue-yān tò neĭ ch'uè, k'eī chung yaŭ ti neĭ pit $shaat_{o}$ kè, pit-teng lōk shāp-tsź-kà kè, yaŭ ti tsoî neĭ-teî ooî-t'ōng, pit pín tá kè, yīk yaŭ tsź ni kòh shēng, kón k'uĭ huì kóh kòh shēng kè.

35 Chì lêng shóh yaŭ laū î yān chi huet, ue teî kè, to kwai faau

neĭ, tsik-haî tsż ts'ūng î yān A-paak kè huet$_{o}$ heí, chì tò haí tîn kûng t'aān chung kaan, shóh shaat$_{o}$ Pa-la-ka chì tsź Saat-ka-leî-à kè huet$_{o}$ chí.

36 Ngŏh shāt tsoî wâ neĭ chi, ni-ti shóh yaŭ kè sż, pit têng kwai ni kòh shaì toî.

37 Yē-lô-saat-laăng à, Yē-lô-saat-laăng à, neĭ haî shaat$_{o}$ kòh ti sin-chi, k'aaĭ shēk tèng kòh ti fûng mêng tò neĭ ch'uè kè, ngŏh ĭ-keng keí toh ts'ż seúng tsuî-tsaāp neĭ tsź-mān, hó-ts'ż kai-nă tsuî-tsaāp kai-tsaí haí yīk hâ yat yeûng, taân haî neĭ m̄ háng.

38 Neĭ-teî kè uk, iù hung-fong, laŭ lōk kwòh neĭ lok$_{o}$.

39 Ngŏh wâ neĭ chi, tsż kam ĭ haû, neĭ-teî m̄ kìn ngŏh, táng tò neĭ wâ, t'ok$_{o}$ Chué mēng laî tò kè tak fuk lok$_{o}$.

24.

YE-SO ch'ut tîn huì, k'uĭ kè moōn-shang laî tò, k'aaĭ tîn kè uk-uĕ, chí kwòh k'uĭ t'aí.

2 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ m̄ kìn shóh yaŭ ni-ti me? ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, haí ni ch'uè kè, tseung-loĭ mŏ yat kaû shēk laŭ faan haí shēk sheûng, m̄ peî waí-ch'aak$_{o}$ kà.

3 Yē-So ts'ŏh tsoî Kòm-laám shaan, moōn-shang tsêng chung hāng maaĭ k'uĭ ch'uè wâ, ts'éng neĭ wâ ngŏh-teî chi, keí-shĭ yaŭ ni-ti sż ni? ĭ-ch'é neĭ kòng-lām, uĕ-k'āp shaì-kaaì moōt-yāt, yaŭ mat-yĕ chiû-t'aū ni?

4 Yē-So tsaû taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî kán-shân, maĭ peí yān maî-waāk à.

5 Yan-waî tseung-loĭ, yaŭ hó toh yān ká-mô ngŏh mēng laĭ wâ, ngŏh haî Kei-Tuk, tsaû yaŭ-waāk hó toh yān.

6 Neĭ tseung-loĭ mān tá-cheùng, uĕ-k'āp tá-cheùng kè fung-sheng, tsúng m̄ shaí fong, yan-waî ni-ti sż shî-pit yaŭ, taân haî moōt-yāt meî-ts'āng tò che.

7 Mān tseung kung-tá mān, kwok$_{o}$ tseung kung-tá kwok$_{o}$, kei-fong, wan-yīk, teî-chàn, tò ch'uè pit yaŭ.

8 Ni-ti to haî tsoi-naân kè heí-t'aū à.

9 Kòh-chân-shī, yān-teî ooĭ haâm neĭ lōk waân-naân, ĭ-ch'é ooĭ shaat$_{o}$ neĭ, neĭ waî ngŏh kè mēng pit shaû lĭt-kwok$_{o}$ yān tsang-oò.

10 Kòh-chân-shī, hó toh yān ìm-heì, ĭ-ch'é peí-ts'ź oō-seung kaaì sùng, oō-seung tsang-oò.

11 Hó toh ngaî sin-chi ch'ut laī, maī-waāk toh yān.

12 Yan-waî tsuî-ok$_{o}$ koòn-yēng, hó toh yān kè oì-ts'ēng, tsîm-tsîm laăng-taâm.

13 Waî-haî yán-noî tò taí kè, k'uĭ pit tak kaù.

14 Taân t'in-kwok$_{o}$ kè fuk-yam, pit-têng ch'uēn kwòh p'ó-t'in-hâ, peí kwòh maân mān tsô kìn chèng, īn haû moōt-k'eī chì tò à.

15 Koò-ts'ź neĭ-teî t'aí-kìn sin-chi Taân-ĭ-leĭ shóh kóng, kòh-ti ts'aān-hoî hóh oò kè māt, k'eĭ tsoî shèng-shóh ch'uè, tūk ni-ti shue kè, iù mēng-paāk à.

16 Kòh-chân-shī, haí Yaū-t'aaì shaáng kè, tong iù tsaú sheŭng shaan.

17 Haí uk sheûng kè, m̄ hó lōk huì lóh ka chung māt-kîn.

18 Haí t'ĭn kè, m̄ hó ooĭ t'aū

lóh tsż-keí i-fūk.

19 Tong kòh-chân-shī, waaī t'oi uĕ-k'āp wai naaī kè foŏ-yān, yaŭ wôh lok_{o}.

20 Neĭ-teî yeng-iù k'eĭ-t'ó, mĭn chì neĭ haí tung t'in, waāk on-sik-yāt peî naân à.

21 Yan-waî tong kòh-chân-shī, pit yaŭ taaî naân, tsż ts'ūng shaì-kaaì chi ch'ĭ, chì-tò kam-yāt, meî yaŭ kóm-yeûng, haû-loī yīk mŏ kóm-yeûng kè.

22 Yeūk haî kòh-ti yāt-tsź m̄ kaám shiú, tsaû mŏ yat-kòh tak kaù, taan haî waî kòh-ti kaán-suén kè yān, tsaû shî-pit kaám shiú yāt-tsź à.

23 Kòh-chân-shī, yeūk haî yaŭ yān tuì neĭ-teî wâ, Kei-Tuk haí ni ch'uè, waāk haí kòh ch'uè, neĭ m̄ hó sùn.

24 Yan-waî tseung-loī yaŭ ti ká Kei-Tuk, ká sin-chi ch'ut laī, tsô taaî î-tsik k'eĭ-sż, t'óng-yeūk yaŭ-waāk tak kaán-suén kè yān, tsaû yaŭ-waāk k'uĭ lok_{o}.

25 Ngŏh uē-kam sin wâ neĭ chi.

26 Yeūk yaŭ yān tuì neĭ wâ, Kei-Tuk haí kw'òng-yĕ ch'uè, neĭ maĭ ch'ut huì, Kei-Tuk haí māt-fông ch'uè, neĭ m̄ hó sùn.

27 Yan-waî hó-ts'ż shím-tîn kóm, ts'ūng tung pîn shím tò sai pîn, Yān-Tsź kòng-lām, yīk haî kóm-yeûng.

28 Shi-hoī haí kòh ch'uè, māyeng yīk pit tsuî-tsaāp kòh ch'uè lok_{o}.

29 Ni kòh tsoi-naân kè yāt-tsź hi haû, īt-t'aū tsik shī pîn hak-òm, uēt shik yīk m̄ $faat_{o}$ kwong, seng-suk ts'ūng t'in tit_{o} lōk laī, t'in shaì to chàn-tûng.

30 Kòh-chân-shī, Yān-Tsź kè chiû-t'aū, pit-têng haí t'in în ch'ut, teî sheûng kok_{o} chi-p'aaì chi yān, pit-têng iù-haàm, yaû t'aí-kìn Yān-Tsź k'aaĭ taaî k'uēn-pèng, taaî wēng kwong, shēng chuê t'in wān lōk laī.

31 Tsaû tá-$faat_{o}$ k'uĭ kè t'in-sż taaî sheng ch'ui heí hèúng kok_{o}, ts'ūng sż fong chiu tsaāp-maaī k'uĭ shóh suén-chaāk kè yān, yaū ni ch'uè t'in $keuk_{o}$ taí, chì kòh ch'uè t'in $keuk_{o}$ taí.

32 ¶ Neĭ-teî iù hōk mō-fa-kwóh shuê kè p'eì-uē tong k'uĭ chi uĕn īp $faat_{o}$ chi shī, neĭ tsaû chi-tò tseung-kân hā-t'in lok_{o}.

33 Kóm-yeûng, neĭ-teî kìn shóh yaŭ ni-ti sż, tsaû chi-tò shī haû haî kân, laī tò moōn-haú lok_{o}.

34 Ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, ni kòh shaì toî meî-ts'āng kwòh, ni-ti sż k'ui iù shēng-tsaû.

35 T'in-teî pit ooĭ faì-waaî, taân ngŏh kè $shuet_{o}$-wâ, tuèn m̄ ooĭ faì-waaî.

36 Kòh-ti yāt-tsź kòh-ti shī haû, mŏ yān chi-tò, t'in sheûng sż-ché, to m̄ chi-tò, tūk-haî Foô chi-tò che.

37 Hó-ts'ż Nōh-à kòh-ti yāt-tsź, Yān-Tsź kòng-lām, yīk haî kóm-yeûng.

38 Yan-waî hūng-shuí chi ts'īn kè yāt-tsź, k'uĭ-teî yám-shīk kà ts'uì, chīk-tò Nōh-à yāp fong-chau, kòh yāt.

39 Pat kok_{o} hūng-shuí laī tò, tsûn mīt chùng-yān, Yān-Tsź kòng-lām, yīk haî kóm-yeûng.

40 Kòh-chân-shī, leŭng kòh yān haí t'īn ch'uè, ts'uí yat kòh,

shé yat kòh.

41 Leŭng kòh foŏ-yān t'ui mōh, ts'uí yat kòh, shé yat kòh.

42 ¶ Koò-ts'ź neĭ-teî iù kéng-séng, yan-waî m̄ chi neĭ kè Chué keí shī laī à.

43 Yeūk-haî ka-chué chi ts'aāk keí kaang laī, tsaû shî-pit kéng-séng, m̄ peí k'uĭ waat$_{o}$ laân kòh kaan uk, ni-ti haî neĭ hiú tak kè le.

44 Koò-ts'ź neĭ-teî yīk iù uê-peî, yan-waî neĭ koó m̄ tò kè shī haû, Yān-Tsź tsaû laī lok$_{o}$.

45 Pin-kòh haî chung-sam chì-waî kè pūk, ka-chué laāp k'uĭ tuk-leĭ ka yān, i shī fan leūng kwòh k'uĭ-teî kè ni?

46 K'uĭ chué yān laī tò, kìn k'uĭ kóm-yeûng tsô, kòh pūk tsaû yaŭ fuk lok$_{o}$.

47 Ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, kòh chué pit laāp k'uĭ koón-leĭ shóh yaŭ kè ka-īp là.

48 T'óng-yeūk kòh ok$_{o}$ pūk sam noî wâ, ngŏh kòh chué ch'ì hă chì laī.

49 Tsaû heí shaú tá k'uĭ kòh-ti t'ūng sź kè, yaû kûng-maaī tsuì-tsaú kè yān yám-shīk.

50 Kóm-yeûng, tsaû haí m̄ kok$_{o}$ ì kè yāt-tsź, m̄ chi-tò kè shī haû, kòh pūk kè chué, pit-têng laī tò.

51 Tsaû chaám hoi k'uĭ leŭng k'uet$_{o}$, têng k'uĭ t'ūng ngaî-shîn kè yān yat yeûng, haí kòh ch'uè, pĭt-têng oi-huk ts'it$_{o}$-ch'í lok$_{o}$.

25.

KOH-chân-shī, t'in-kwok$_{o}$ hó-peí shāp kòh t'ūng-nuĭ, nim k'uĭ kè tang, ch'ut huì yêng-tsip$_{o}$ san-lōng.

2 K'eī chung yaŭ ng̀ kòh uē-ch'ún kè, ng̀ kòh chì-waî kè.

3 Kòh ti uē-ch'ún kè nim k'uĭ kè tang meî-ts'āng uê-peî yaū.

4 Taân-haî kòh-ti chì-waî kè, nim k'uĭ kè tang, yīk uê-peî yaū tsoî heì-mĕng lok$_{o}$.

5 San-lōng laī tak ch'ī, taaî chùng to kìn ngaān kuên fàn hiu.

6 Poòn-yê yaŭ taaî sheng kiù wâ, san-lōng laī là, neĭ-teî ch'ut huì yêng-tsip$_{o}$ k'uĭ lòh.

7 Kòh-chân, taaî chùng t'ūng nuĭ to heí shan, chéng hó k'uĭ kè tang.

8 Uē-ch'ún kè tsaû tuì chì-waî kè wâ, k'aaĭ neĭ ti yaū, fan kwòh ngŏh-teî lòh, yan-waî ngŏh-teî kè tang tseung kân sik lok$_{o}$.

9 Kòh-ti chì-waî kè taap$_{o}$ wâ, fong p'à neĭ kûng ngŏh to m̄ kaŭ yûng, pat uē neĭ tsź-keí huì tò kòh-ti maaî kè maaĭ pâ lòh.

10 K'uĭ-teî huì maaĭ kòh shī, san-lōng laī tò, kòh-ti uê-peî kè t'ūng-maaī k'uĭ yāp huì fan-īn, tsaû shaan maaī moōn lok$_{o}$.

11 Haû-loī, k'eī-uē ti t'ūng-nuĭ laī tò wâ, Chué à, Chué à, hoi moōn kwòh ngŏh la.

12 Chué taap$_{o}$ k'uĭ wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, ngŏh m̄ shik neĭ-teî à.

13 Shóh-ĭ tong iù kéng-séng, yan-waî neĭ m̄ chi hōh yāt hōh shī à.

14 ¶ T'in-kwok$_{o}$ yaû hó-ts'ź yat kòh yān ch'ut ngoî kiù tsź-keí ti puk-yān laī, k'aaĭ k'uĭ kè ch'aán-īp, kaau-t'ok$_{o}$ kwòh k'uĭ-teî.

15 I chuê kok$_{o}$ yān kè ts'oī-kòn yat kòh peí ng̀-ts'in ngān, yat

kòh peí î-ts'in, yat kòh peí yat-ts'in, kòh chué-yān tsaû ch'ut ngoî lok$_{o}$.

16 Shaû ng̀-ts'in ngān kè, tsik-shī ning huì tsô shang-ì, chaûn tak ng̀-ts'in t'im.

17 Shaû î-ts'in kè, yīk chaûn tak î-ts'in t'im.

18 Taân-haî shaû yat-ts'in kè, huì kwāt hoi ti teî, ts'ōng-maaî k'uĭ chué-yān kè ngān.

19 Yāt kaú chi haû, kòh-ti pūk kè chué-yān faan kwai, t'ūng k'uĭ-teî kaì-shò.

20 Shaû hiu ng̀-ts'in kè, laī tò, yaû taaì ng̀-ts'in t'im, wâ, chué à, neĭ peí kwòh ngŏh kòh ng̀-ts'in, ngŏh yaû chaûn toh ng̀-ts'in t'im.

21 K'uĭ chué tuì k'uĭ wâ, hó a, shîn-leūng k'āp chung-sam kè pūk à, neĭ ue shiú kè ĭ-keng chung sam, ngŏh tseung-loī k'aaī toh kè kaau t'ok$_{o}$ neĭ, neĭ hóh-ĭ yāp laī, kûng neĭ chué t'ūng lōk lok$_{o}$.

22 Shaû î-ts'in kè, yīk laī tò wâ, chué-à, neĭ peí kwòh ngŏh kòh î-ts'in, ngŏh yaû chaûn toh î-ts'in t'im.

23 K'uĭ chué tuì k'uĭ wâ, hó a, shîn-leūng k'āp chung-sam, kè pūk à, neĭ ue shiú kè ĭ-keng chung sam, ngŏh tseung-loī k'aaī toh kè kaau t'ok$_{o}$ neĭ, neĭ hóh-ĭ yāp laī, kûng neĭ chué t'ūng lōk lok$_{o}$.

24 Shaû yat-ts'in kè, laī tò wâ, chué-à, ngŏh chi tò neĭ haî yán-sam chi yān, meî saat lōk, kòh ch'uè kè iù shau-kot$_{o}$, meî saàn hoi kòh ch'uè kè iù shau lîm.

25 Koò-ts'ź ngŏh fong heí laī, huì ts'ōng-maaī neĭ kòh ts'in ngān haí teî, uē-kàm tak faau neĭ kè uēn māt lok$_{o}$.

26 K'uĭ chué taap$_{o}$ k'uĭ wâ, ok$_{o}$ kim laàn kè pūk à, neĭ chi-tò ngŏh meî saat$_{o}$ lōk kòh ch'uè kè iù shau kot$_{o}$, meî saàn huì kòh ch'uè kè iù shau-lĭm kè me?

27 Tsaû yeng-koi k'aaĭ ngŏh kè ngān, chaì lōk chaaú-oôn kè ngān-p'ò, chì-tò ngŏh faan laī kòh shī, shau tak faan ngŏh kè poón uĕ-k'āp leî la.

28 Koò-ts'ź iù tuēt faan k'uĭ kòh ts'in, laī peí kwòh ni kòh yaŭ shāp-ts'in kè.

29 Yan-waî taân-faān yaŭ kè, tseung iù ka-t'im kwòh k'uĭ, lêng k'uĭ yaŭ uē, mŏ kè, līn k'uĭ shóh yaŭ to tuēt maaī.

30 Mŏ yik kè pūk, kón k'uĭ ch'ut huì ngoî-pîn haak-òm ch'uè haí kòh ch'uè, pit-têng oi-huk ts'it-ch'í lok$_{o}$.

31 ¶ Tong Yān-Tsź shīng chuê k'uĭ wēng-kwong, kûng chùng t'in-sż, lōk laī kòh shī, k'uĭ ts'öh tsoî wēng-kwong kè waî.

32 Maân mān haí k'uĭ mîn-ts'īn tsuî-tsáāp, k'uĭ pit-têng fan hoi k'uĭ-teî, hó-peí mūk yeūng kè yān, fan-pīt mīn-yeūng, leī-hoi shaan-yeūng.

33 K'uĭ pit chai mīn-yeūng haí yaû-pîn, shaan-yeūng haí ts'óh-pîn.

34 Kòh wōng tsaû tuì haí yaû pîn kè wâ, ngŏh Foô shóh chuk-fuk kè, ts'īn laī shēng-kaì kòh kwok$_{o}$, tsik-haî tsż hoi-p'ik shaì-kaaì ĭ-loī, waî neĭ-teî uê-peî kè.

35 Yan-waî ngŏh ngôh, neĭ peí ngŏh shīk, ngŏh hot$_{o}$ neĭ peí ngŏh yám, ngŏh tsô uĕn-haak$_{o}$, neĭ peí ngŏh chuê.

36 Ngŏh ch'ek$_{o}$ shan, neĭ peí ngŏh cheuk$_{o}$, ngŏh yaŭ pêng, neĭ t'aí-koò ngŏh, ngŏh haí kaam neĭ laĭ t'aàm ngŏh.

37 Kòh-chân-shī, kòh-ti î-yān pit taap$_{o}$ k'uĭ wâ, Chué à, ngŏh-teî keí shī kìn neĭ ngôh, peí kwòh neĭ shīk, waāk hot$_{o}$ peí kwòh neĭ yám ni?

38 Ngŏh-teî keí shī kìn neĭ tsô uĕn haak$_{o}$ peí kwòh neĭ chuê, waāk ch'ek$_{o}$ shan, peí kwòh neĭ cheuk$_{o}$ ni?

39 Ngŏh-teî keí shī kìn neĭ yaŭ pêng, waāk haí kaam, laĭ t'aàm neĭ ni?

40 Kòh wōng pit-têng taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, neĭ waî ngŏh ni-ti yat kòh chì saì kè heng-taî tsô kwòh, tsik-haî waî ngŏh tsô kwòh lok$_{o}$.

41 K'uĭ yaû tuì haí tsóh pîn kè wâ, neĭ shaû chaù-chòh kè, leĭ-hoi ngŏh yāp wĕng fóh lòh, haî waî moh-kwaí uĕ-k'āp k'uĭ sż-ché uê-peî kè.

42 Yan-waî ngŏh ngôh, neĭ m̄ peí ngŏh shīk, ngŏh hot$_{o}$, neĭ m̄ peí ngŏh yám.

43 Ngŏh tsô uĕn-haak$_{o}$ neĭ m̄ peí ngŏh chuê, ngŏh ch'ek$_{o}$ shan, neĭ m̄ peí ngŏh cheuk$_{o}$, ngŏh yaŭ pêng uĕ-k'āp haí kaam ch'uè, neĭ m̄ t'aí-koò ngŏh.

44 Kòh-chân-shī, k'uĭ-teî yīk pit taap$_{o}$ k'uĭ wâ, Chué à, ngŏh-teî keí-shī kìn neĭ ngôh, waāk hot$_{o}$, waāk tsô uĕn-haak$_{o}$, waāk ch'ek$_{o}$ shan, waāk pêng, waāk haí kaam, m̄ fuk-sż neĭ ni?

45 Kòh wōng pit-têng taap k'uĭ-teî wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, neĭ meî-ts'āng waî ngŏh ni-ti yat kòh chì saì kè tsô kwòh, tsik-haî meî-ts'āng waî ngŏh tsô kwòh lok$_{o}$.

46 Ni-ti yān, pit-têng yāp huì wĕng yēng ch'uè, waî-haî î-yān yāp wĕng-shang ch'uè.

26.

YE-SO kóng uēn ni-ti kòm toh shuet$_{o}$-wâ, tuì k'uĭ moōn-shang wâ.

2 Kwòh leŭng yāt, haî uē-uēt-tsit$_{o}$, neĭ chi tò la, Yān-Tsż tseung kân peî kaaì, teng lōk shāp-tsż-kà lok$_{o}$.

3 ¶ Kòh-chân-shī, chùng tsaì-sz-cheúng, kûng-maaī paak$_{o}$-sèng kè cheúng-lŏ, tsuî-tsaāp haí taaî tsaì-sz-cheúng, mēng kiù Koi-à-faat kè ngâ-moōn.

4 Taaî ka sheung-leŭng, yûng kwaí-kaì chuk Yē-So laĭ shaat$_{o}$.

5 Taân-haî k'uĭ-teî wâ, m̄ hó haí tsit$_{o}$-k'eī kòh shī, p'à paak$_{o}$-sèng shang luên.

6 ¶ Yē-So haí Paak-taaî-neī, mā-fung yān Sai-moōn kè ka.

7 Yaŭ yat kòh foŏ-yān laĭ tò, k'aaĭ yūk-hōp chong chuê chì kwaì-chûng kè heŭng-yaū, tong Yē-So ts'ŏh tsīk chi shī, cham lōk k'uĭ t'aū.

8 Moōn-shang t'aí-kìn, tsaû m̄ chung-ì, wâ, shaí mat kòm fa-faì ni?

9 Yan-waî kòh ti heung-yaū, hóh-ī maaī tak hó toh ngān, kaaĭ laĭ shi-shé k'ūng yān a.

10 Yē-So chì tò, tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ waî mat sż kaaú-iŭ kòh foŏ-yān ni? k'uĭ heŭng ngŏh tsô yat kîn hó sż à.

11 Yan-waî kòh-ti k'ūng yān, sheūng-shī t'ūng neĭ-teî haí ch'uè, taân ngŏh m̄ haî sheūng-

shī t'ūng neĭ-teî haí ch'uè.

12 K'uĭ tò ni-ti heung-yaū lōk ngŏh shan ch'uè, haî yan ngŏh maaī-tsòng laī tsô kè.

13 Ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, t'ung t'in-hâ m̄ lûn haí pin ch'uè ch'uēn ni-ti fuk-yam, to iù kóng heí ni kòh foŏ-yān shóh tsô kè laī keì-nîm k'uĭ.

14 ¶ Kòh-chân-shī, shāp-î moōn-shang chi chung, yaŭ yat kòh, mēng kiù Ka-leuk$_{o}$ yān Yaū-taaî, huì kìn chùng tsaì-sz-cheúng,

15 Wâ, neĭ-teî háng peí keí-toh ngān kwòh ngŏh, ngŏh k'aaĭ k'uĭ laī kaau kwòh neĭ-teî, chùng yān tsaû kûng k'uĭ yeuk$_{o}$-têng ngān saam-shāp uēn.

16 Tsź kòh-chân-shī, k'uĭ wán kei-ooî laī kaau ch'ut Yē-So.

17 ¶ Tong ch'uē-kaaù-tsit$_{o}$ taî yat yāt, k'uĭ moōn-shang laī Yē-So ch'uè, wâ, seúng ngŏh-teî haí pin-ch'uè, waî neĭ uê-peî uē-uet tsit$_{o}$ kè īn-tsīk ni?

18 K'uĭ wâ, neĭ yāp shēng huì tò maŭ yān ch'uè, tuì k'uĭ kóm wâ, lŏ-sz wâ, ngŏh kè shī-haû tseung-kân tò lok$_{o}$, ngŏh kûng ngŏh moōn-shang, haí neĭ ch'uè tsô uē-uet tsit$_{o}$.

19 Kòh ti moōn-shang i chuê Yē-So shóh fan-foò, laī uê-peî uē-uet tsit$_{o}$ kè īn-tsīk.

20 ¶ Tseung kân yê, Yē-So t'ūng-maaī shāp-î moōn-shang, ts'ŏh tó tsīk ch'uè.

21 Chùng yān shīk hoi kòh shī, Yē-So wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, neĭ-teî chi chung, yaŭ yat kòh ooĭ maaî ngŏh kè.

22 Moōn-shang tsaû hó paì-aì chūk kòh mân k'uĭ wâ, Chué à, haî ngŏh me?

23 Yē-So taap$_{o}$-wâ, kûng ngŏh chai shaú lōk tīp kè, kóh kòh tsaû haî maaî ngŏh kè lok$_{o}$.

24 Yān-Tsź tseung kwòh shaì, haî chiù shèng-keng shóh chí chuê k'uĭ kè, taân-haî maaî Yān-Tsź kòh yān yaŭ wôh lok$_{o}$, kóh-kòh yān m̄ shang ch'ut laī chûng hó.

25 Maaî Yē-So kè Yaū-taaî mân k'uĭ wâ, Foo-tsź, haî ngŏh me? Yē-So wâ, neĭ kóng tak cheūk lok$_{o}$.

26 K'uĭ-teî shīk hoi kòh shī, Yē-So nim péng chuk-tsê, tsaû maak$_{o}$ hoi peí kwòh moōn-shang, wâ, nim laī shīk la, ni-ti haî ngŏh kè shan à.

27 Yaû nim chek$_{o}$ pooi kóm-tsê, k'aaĭ laī peí kwòh moōn-shang, wâ, neĭ-teî taaî-ka yám la.

28 Yan-waî ni-ti haî ngŏh kè huet$_{o}$, tsik haî san-yeuk$_{o}$ kè huet$_{o}$, waî chùng-yān laū ch'ut, chì shè tak tsuî kè.

29 Ngŏh wâ neĭ chi, tsź kam ĭ haû, ngŏh m̄ tsoì yám p'ō-t'aî shuê shóh shang kè, táng tò kòh yāt, ngŏh t'ūng-maaī neĭ haí ngŏh Foô kè kwok$_{o}$, chì yám san kè lok$_{o}$.

30 ¶ K'uĭ-teî ch'eùng hiu shi, tsaû ch'ut huì Kóm-laām shaan.

31 Kòh-chân-shī, Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, kam maăn neĭ-teî chùng yān pit kìn chóh-ngoî, yan-waî shèng-keng yaŭ wâ, ngŏh tseung tá kòh mūk-yān, kòh kw'ān-yeūng tsaû saàn saaì lok$_{o}$.

32 Taân-haî ngŏh fūk-shang chi haû, pit sin kwòh neĭ-teî huì tò Ka-leî-leî.

33 Peí-tak taap$_{o}$ k'uĭ wâ, chùng-yān sui-īn kìn chóh-ngoî, ngŏh tsúng m̄ kìn chóh-ngoî.

34 Yē-So tuì k'uĭ wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, kam-maăn kai meî t'aî chi ts'īn, neĭ pit-têng saam ts'ż̀ m̄ yêng ngŏh lok$_{o}$.

35 Peí-tak tuì k'uĭ wâ, tsik shaí kûng neĭ t'ūng maaî sź, ngŏh tuèn m̄ wâ m̄ yêng-shik neĭ, taaî chùng moōn-shang to haî kóm wâ.

36 ¶ Kòh-chân-shī, Yē-So t'ūng-maaî moōn-shang tò yat ch'uè teî-fong, kiù tsô Haak-sai-mă-neī, tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî ts'ŏh tó ni ch'uè, táng ngŏh huì kòh ch'uè k'eī-t'ó.

37 Tsaû taaì chuê Peí-tak uĕ-k'āp Sai-peí-t'aaì leŭng kòh tsaí, hó yau-shaū, hó pei-ts'it$_{o}$.

38 Ue-shî tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh sam paì-aì tò sź lok$_{o}$, neĭ-teî haí ni ch'uè táng hă, t'ūng-maaî ngŏh kéng-séng la.

39 Tsaû hāng ts'īn ti, pūk tó teî ch'uè k'eī-t'ó, wâ, ngŏh Foô à, yeūk haî hóh-ĭ tsô tak, tsaû k'aaî ni chek$_{o}$ pooi leī-hoi ngŏh, taân m̄ haî ts'ūng ngŏh shóh seúng, shāt haî ts'ūng neĭ shóh seúng che.

40 Kóm-tsaû faan-laî moōn-shang ch'uè, kìn k'uĭ-teî fàn-cheūk, tsaû tuì Peí-tak wâ, kóm-yeûng neĭ-teî pat nāng t'ūng ngŏh kéng-séng poòn kòh shī-shān me?

41 Kéng-séng à, k'eī-t'ó à, mĭn-chì yāp maī-waāk à, neĭ sam kwóh haî ts'ēng-uên, taân shan-t'aí uĕn-yeūk lok$_{o}$.

42 Taî î ts'ż̀, tsoì huì k'eī-t'ó, ⁊ⁿd, ngŏh Foô à, yeūk-haî ni chek$_{o}$ pooi pat nāng leī-hoi ngŏh, ngŏh pat tak pat yám, kóm-tsaû neĭ kè chí-ì tak shēng-tsaû lok$_{o}$.

43 Tsoì faan laī, kìn k'uĭ-teî fàn-cheūk, yan-waî k'uĭ ngaăn kuên à.

44 Yaû leī-hoi k'uĭ-teî tsoì huì, taî saam ts'ż̀ k'eī-t'ó, yīk haî kóng faan kòh-ti shuet$_{o}$-wâ.

45 Tsoî haû faan laī moōn-shang ch'uè, tuì k'uĭ-teî wâ, uē-kam hóh-ĭ fàn tak on-lōk lok$_{o}$, shī-haû kân là, Yān-Tsź maaî kwòh tsuî yān kè shaú là.

46 Heí shan la, ngŏh-teî huì lok$_{o}$, maaî ngŏh kè yān laī kân lok$_{o}$.

47 ¶ K'uĭ kóng hoi kòh-chân-shī, shāp-î moōn-shang chi chung, yat kòh Yaū-taaî, t'ūng-maaî kw'ān chùng, cha to kûng kwàn, ts'ūng chùng tsaì-sz-cheúng kûng mān kaan cheúng-lŏ ch'uè laī.

48 Maaî Yē-So kè, yă-ts'āng peí kòh keì-hô k'uĭ-teî, wâ, ngŏh shóh ts'an-tsuí kè, tsaû haî k'uĭ lok$_{o}$, neĭ-teî chuk chuê k'uĭ lòh.

49 Tsaû tsik-hak tò Yē-So ch'uè, wâ, Foo-tsź, p'ēng-on, tsaû t'ūng k'uĭ ts'an-tsuí.

50 Yē-So tuì k'uĭ wâ, p'āng-yaŭ à, neĭ laī tsô mat ni? chùng yān tsaû hāng ts'īn, lōk shaú chuk chuê Yē-So.

51 T'ūng-maaī Yē-So kè yaŭ yat kòh yān, shan shaú pāt ch'ut pá kìm, chaám taaî tsaì-sz-cheúng kè pūk, seuk$_{o}$ lat k'uĭ chek$_{o}$ ĭ.

52 Yē-So tuì k'uĭ wâ, yāp faan neĭ pá kìm lōk hok$_{o}$ ch'uè la, yan-waî taân-faān shaí kìm kè, pit yan kìm mōng à.

53 Neĭ koó ngŏh m̄ k'aū tak ngŏh Foô, tsaû waî ngŏh shaí shāp-î yēng yaŭ toh kè t'in-sz̀ laī me?

54 Yeūk haî kóm-yeûng, tsaû shèng-keng shóh wâ, ni-ti sz̀ shî-pit yaŭ, tím tak yèng-îm ni?

55 ¶ Tong kòh-chân-shī, Yē-So tuì chùng yān wâ, neĭ-teî cha to kûng kwàn, hó-ts'ž chuk ts'aāk kóm laī chuk ngŏh me? ngŏh yāt yāt ts'ŏh tsoî tîn ch'uè kaaû-fooì, neĭ-teî m̄ chuk ngŏh.

56 Taân-haî ni-ti tsô shēng saaì, chì yèng-îm sin-chi shue shóh sé kè, kòh-chân-shī, moōn-shang kòh kòh to leī hoi k'uĭ tsaú huì.

57 ¶ Chuk Yē-So kè, laai k'uĭ huì tò taaî tsaì-sz-cheúng Koi-à-faat ch'uè, kòh ti tūk-shue-yān kûng cheúng-lŏ, ĭ-keng haí kòh ch'uè tsuî-tsaāp.

58 Peí-tak leī uĕn kan chuê Yē-So, huì tò taaî tsaì-sz-cheúng kè uên, hāng yāp luĭ-t'aū t'ūng ch'aai-yīk ts'ŏh, seúng t'aí-hă tò taí tím-yeûng.

59 Chùng tsaì-sz-cheúng uĕ-k'āp ts'uēn kung-ooî kè yān, wán ká kìn-chèng laī kò Yē-So, seúng chéng sź k'uĭ.

60 Sui īn hó-toh tsô ká kìn-chèng kè yān laī, yīk m̄ wán tak seung hōp kè. Haû-loī yaŭ leūng kòh laī wâ,

61 Ni-kòh yān yă ts'āng wâ, ngŏh ooĭ ch'aak$_{o}$ Sheûng-Chué kè tîn, saam yāt noî yaû heí faan.

62 Kòh taaî tsaì-sz-cheúng, tsaû heí shan tuì Yē-So wâ, neĭ mŏ tak taap$_{o}$ me? ni-ti yān chèng neĭ kè, haî mat-yĕ ni?

63 Taân-haî Yē-So m̄ ch'ut sheng, taaî tsaì-sz-cheúng tuì k'uĭ wâ, ngŏh iù neĭ tuì chuê wĕng-shang kè Sheûng-Chué laī faat$_{o}$ shaî, wâ kwòh ngŏh-teî chi, neĭ haî Sheûng-Chué chi Tsź Kei-Tuk m̄ haî?

64 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ wâ, neĭ kóng tak cheūk lok$_{c}$, taân-haî ngŏh wâ neĭ-teî chi, tsź ts'ź ĭ haû, neī-teî tseung kìn Yān-Tsź ts'ŏh tó taaî nāng ché kè yaû pîn, ī-ch'é shēng chuê t'in wān lōk laī.

65 Taaî tsaì-sz-cheúng tsaû maak$_{o}$ laān tsź-keí i-fūk, wâ, k'uĭ ĭ-keng sit$_{o}$-tūk lok$_{c}$, ngŏh-teî chûng iù wán mat-yĕ kìn-chèng ni? neĭ-teî uē-kam t'eng mān k'uĭ sit$_{o}$-tūk le.

66 Neĭ-teî ì-sz̀ tím yeûng ni? K'uĭ-teî taap$_{o}$ wâ, k'uĭ faân sź tsuî lok$_{c}$.

67 Chùng yān t'òh k'uĭ mîn, yaû peî k'uēn-t'aū tá k'uĭ, yīk yaŭ peí shaú kwaak$_{o}$ k'uĭ kè.

68 Wâ, Kei-Tuk à, neí haî sin-chi, shì wâ ngŏh chi a, tá neĭ kè haî mat-shuī ni?

69 ¶ Peí-tak ts'ŏh tó uên ngoî-t'aū, yaŭ yat kòh mooi-tsaí laī k'uĭ ch'uè, wâ, neĭ to yă-ts'āng t'ūng-maaī Ka-leî-leî Yē-So kè.

70 Taân-haî k'uĭ tsoî chùng yān mîn-ts'īn m̄ yêng, wâ, ngŏh m̄ chi neĭ kóng mat-yĕ.

71 I-keng hāng ch'ut tò moōn t'ēng, yaû yaŭ yat kòh mooi-tsaí kìn k'uĭ, tuì haí kòh ch'uè kè yān wâ, ni kòh p'ēng-sò to haî t'ūng-maaī Nā-saat-lāk Yē-So kè.

72 K'uĭ shaî-uên tsoì m̄ yêng, wâ, ngŏh m̄ shik kòh yān.

73 Hit$_{o}$ yat châu, p'ōng-pin

k'eĭ ch'uè kè,hāng ts'īn tuì Peí-tak wâ, neĭ chan haî t'ūng k'uĭ yat tóng kè lok_{o}, yan neĭ kè t'ó-t'aām, tsaû hín ch'ut neĭ la.

74 Peí-tak tsaû chaù-chòh heí laī, ī-ch'é $faat_{.}$-shaî, wâ, ngŏh m̄ shik kòh yān à, tsik-shī kai tsaû t'aī.

75 Peí-tak keì heí Yē-So shóh kóng kè wâ, kai t'aī chi sin, neĭ tseung saam ts'ż̀ m̄ yêng ngŏh, k'uĭ tsaû hāng ch'ut huì, huk tak hó sham sheung.

27.

T'IN-KWONG tsó kòh shī, chùng tsaì-sz-cheúng, uĕ-k'āp $paak_{o}$-sèng kè cheúng-lŏ, t'ūng maū kung Yē-So, seúng hoî sź k'uĭ.

2 Tsaû kw'án-póng heí k'uĭ, laai k'uĭ kaaì huì tsúng-tuk Peí-la-toh ch'uè.

3 ¶ Kòh-chân-shī, maaî k'uĭ kè Yaū-taaî, t'aí-kìn Yē-So têng-tsuî, tsaû fooì-hân heí laī, nim faan kòh-ti ngān saam-shāp uēn kwòh chùng tsaì-sz-cheúng k'āp cheúng-lŏ, wâ, ngŏh maaî mō-koo ché kè $huet_{o}$, haî yaŭ tsuî lok_{o}.

4 Chùng yān wâ, kòh-ti kwaan ngŏh-teî mat sź, neĭ tsż-keí tong à.

5 Yaū-taaî weng kòh-ti ngān lōk tîn ch'uè, tsaû hāng ch'ut huì tiù kéng.

6 Chùng tsaì-sz-cheúng ning chuê kòh-ti ngān wâ, ni-ti haî $huet_{o}$ kà, m̄ cheūk chai lōk foò-fōng.

7 Kóm-tsaû sheung-leūng, tseung kòh-ti ngān maaî ngă-iū yān kè t'īn, k'aaî laī maaî-tsòng uĕn $haak_{o}$.

8 Koò-ts'ź kòh $taat_{c}$-t'īn, chì-tò kam-yāt kiù tsô $huet_{o}$ t'īn.

9 Ue-shî yèng hiu sin-chi Yē-leî-maî shóh kóng kè, wâ, chùng yān shóh nim kòh saam-shāp uēn ngān, haî peî yān koó chīk kè kà-ts'īn, tsik-haî I-shik-līt yān shóh koó chīk kè.

10 Peí laī maaî ngă-iū yān kè t'īn, haî i Chué fan-foò ngŏh kè.

11 ¶ Yē-So k'eĭ tó tsúng-tuk mîn-ts'īn, tsúng-tuk mân k'uĭ wâ, neĭ haî Yaū-t'aaì yān kè wōng me? Yē-So tuì k'uĭ wâ, neĭ kóng tak cheūk lok_{o}.

12 Chùng tsaì-sz-cheúng uĕ-k'āp cheúng-lŏ kò-tsûng Yē-So, Yē-So tsúng m̄ $taap_{o}$.

13 Peí-la-toh tsaû tuì k'uĭ wâ, k'uĭ-teî k'aaĭ kòm toh sź laī chèng neĭ, neĭ m̄ t'eng-mān me?

14 Yē-So yat kuì to m̄ $taap_{o}$ k'uĭ, koò-ts'ź tsúng-tuk kìn hó ch'ut-k'eĭ.

15 Tong $tsit_{o}$ k'eĭ, tsúng-tuk yaŭ laî iù fòng yat kòh kaam-faân kwòh $paak_{o}$-sèng, yâm-ts'ūng k'uĭ-teî shóh seúng.

16 Kòh-chân-shī, yaŭ yat kòh yaŭ mēng kè kaam-faân, kiù tsô Pa-la-pa.

17 K'uĭ-teî ts'aī tsaāp kòh shī, Peí-la-toh mân k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî seúng ngŏh fòng pin kòh kwòh neĭ ni? Pa-la-pa, yik-waāk Yē-So ch'eng waī Kei-Tuk kè ni?

18 Yan-waî k'uĭ chi-tò chùng yān tò-keî laī kaaì Yē-So.

19 Tsúng-tuk ts'ŏh t'ōng kòh shī, k'uĭ foŏ-yān shaí yān huì k'uĭ ch'uè, wâ, neĭ m̄ hó paán-leĭ

ni-kòh î yān, yan ngŏh kam-yāt mûng chung, waî k'uĭ hó foó-ts'it$_{0}$ à.

20 Taân chùng tsz̀-sz-cheúng uĕ-k'āp cheúng-lŏ, soh-súng chùng yān, k'aū fòng Pa-la-pa, shaat$_{0}$ Yē-So.

21 Tsúng-tuk taap$_{0}$ k'uĭ-teî wâ, kóh leŭng kòh yān, neĭ seúng ngŏh fòng pin kòh kwòh neĭ ni? taaî chùng wâ, Pa-la-pa lok$_{0}$.

22 Peí-la-toh tuì k'uĭ-teî wâ, īn-tsak kòh Yē-So ch'eng-waî Kei-Tuk kè, ngŏh tím-yeûng ch'ué-chì k'uĭ ni? k'uĭ-teî taaî-ka wâ, teng k'uĭ lōk shāp-tsz̀-kà la.

23 Tsúng-tuk wâ, k'uĭ tsô kwòh mat-yĕ ok$_{0}$ sz̀ ni? chùng yān uēt-faat$_{0}$ iu wâ, teng k'uĭ lōk shāp-tsz̀-kà la.

24 Peí-la-toh t'aí-kìn kóng to mŏ yik, pat kwòh uēt-faat$_{0}$ shang luên che, tsaû nim shuí laî heùng chùng yān mîn-ts'în saí shaú, wâ, laū ni-kòh î-yān kè huet$_{0}$, īn haî ngŏh kè tsuî, neĭ-teî tsz̀-keí tong à.

25 Chùng paak$_{0}$-sèng taap$_{0}$-wâ, k'uĭ kè huet$_{0}$ kwai ngŏh-teî, uĕ-k'āp ngŏh-teî tsz̀-suen la.

26 Ue-shî shik-fòng Pa-la-pa kwòh k'uĭ-teî, pin-tá Yē-So, kaau kwòh yān teng k'uĭ lōk shāp-tsz̀-kà.

27 ¶ Kòh-chân-shī, tsúng-tuk kè peng-teng, taaì Yē-So yāp kung-t'ōng, tsuî-maaī t'ung yēng kè peng laî k'uĭ ch'uè.

28 Mok$_{0}$ k'uĭ kè shaam, peí kîn hūng-p'ō k'uĭ cheuk$_{0}$.

29 K'aaî keng-kik kit$_{0}$ shēng koon-mĭn, taaì lōk k'uĭ t'aū ch'uè, yaû chai t'iū lō-tīk haí k'uĭ yaû shaú, yaû kwaî-tó k'uĭ mîn-ts'în laî mŏ-lûng k'uĭ, wâ ts'éng Yaū-t'aaì yān kè wōng on.

30 Yaû t'òh k'uĭ, lóh faan kòh t'iū lō-tīk laî tá k'uĭ t'aū.

31 Mŏ-lûng chi haû, tsaû mok$_{0}$ faan kòh kîn p'ō, t'aì k'uĭ cheuk$_{0}$ faan tsz̀-keí kè i-fūk, laai k'uĭ huì teng lōk shāp-tsz̀-kà.

32 K'uĭ-teî ch'ut huì kòh shī, uê-cheūk Koó-leî-noî yān, mēng kiù Saì-moōn kè, k'eŭng k'uĭ me Yē-So kòh shāp-tsz̀-kà.

33 ¶ K'uĭ-teî huì tò yat taaî teî-fong, mēng kiù tsô Kok-kok-t'a, (faan yīk tsik-haî foo-lō-t'au ch'uè.)

34 K'aaĭ tsaú kaaú foó-taám, peí k'uĭ yám, k'uĭ shì yat shì, tsaû īn hăng yám lok$_{0}$.

35 Teng k'uĭ lōk shāp-tsz̀-kà chi haû, chap-ch'aū fan k'uĭ kè i-fūk.

36 Peng-teng ts'ŏh tó ch'uè, laî shaú chuê k'uĭ.

37 Yaû chai t'iū faân tsuî kè piu tsoî k'uĭ t'aū sheûng, sé mēng wâ, ni-kòh haî Yaū-t'aaì yān kè wōng Yē-So.

38 Kòh-chân-shī, yaŭ leŭng kòh ts'aāk, t'ūng-maaī k'uĭ teng lōk shāp-tsz̀-kà, yat kòh tsoî tsóh, yat kòh tsoî yaû.

39 ¶ Hāng kwòh kè yān sit$_{0}$-tūk k'uĭ, nêng hă kòh t'aū wâ,

40 Neĭ ooî ch'aak$_{0}$ kòh kaan tîn, saam yāt noî yaû heí faan kè, yeng-koi kaù tsz̀-keí le, t'óng-yeūk haî Sheûng-Chué chi Tsź, tsaû haí shāp-tsz̀-kà lōk laî la.

41 Chùng tsaì-sz-cheúng uĕ-k'āp tūk-shue-yān, kûng maaî cheúng-lŏ, yīk kóm-yeûng mŏ-

lûng, wâ,

42 K'uĭ kaù tak pīt yān, īn kaù tak tsż-keí, k'uĭ haî I-shik-līt kè wōng, uē-kaan yeng haí shāp-tsż-kà lōk laī, ngŏh-teî tsaû sùn k'uĭ lok$_{o}$.

43 K'uĭ í-laaî Sheûng-Chué, yeūk-haî Sheûng-Chué foon-heí k'uĭ, uē-kam tsaû hó kaù k'uĭ le, yan-waî k'uĭ wâ kwòh, ngŏh haî Sheûng-Chué chi Tsź à.

44 T'ūng-maaī k'uĭ teng lōk shāp-tsż-kà kè ts'aāk, yīk haî kóm nô-mâ k'uĭ.

45 ¶ Tsż chèng ng̀-shī tò meî-shī meĭ, chau-waī teî-fong hak-òm.

46 Yeuk$_{o}$-mok$_{o}$ meî-shī meĭ, Yē-So taaî sheng kiù wâ, I-leî I-leî, la-mă saat-paak-taaî-neī, tsik-haî wâ ngŏh kè Sheûng-Chué, ngŏh kè Sheûng-Chué, tsô mat waī-lōk ngŏh ni?

47 Yaŭ ti k'eĭ chak pin kè t'eng-mān, wâ, k'uĭ kiù I-leî-à pòh.

48 K'eī chung yaŭ yat yān, tsik-shī tsaú huì, k'aaĭ shuí-p'ŏ tsàm ts'ò, chaat$_{o}$ tsoî lō-tīk sheûng, taî kwòh k'uĭ yám.

49 K'eī uē ti yān wâ, yaū tak k'uĭ la, shì t'aí-hă I-leî-à laī kaù k'uĭ īn kaù.

50 ¶ Yē-So tsoì taaî sheng iu, hæ̀ tsaû t'uĕn lok$_{o}$.

51 Fat-īn-kaan, tîn luĭ kè pò-cheùng, tsż sheûng chi hâ, līt hoi leŭng pin.

52 Teî chàn, shēk līt, ĭ-ch'é fān-mô tá hoi, ĭ-keng fàn cheūk kè shèng-yān, hó toh heí faan shan.

53 K'āp chì Yē-So fūk-shang haû, k'uĭ-teî ch'ut laī fān-mô, yāp huì shèng-keng, în ch'ùt kwòh hó toh yān kìn.

54 ¶ Paak$_{o}$-pá-tsúng uĕ-k'āp t'ūng shaú Yē-So kè yān, t'aí-kìn teî chàn, kûng shóh keng-līk kè sż, tsaû hó fong, wâ, mì-kòh chan-haî Sheûng-Chué chi Tsź lok$_{o}$.

55 Kòh ch'uè yaŭ hó toh foŏ-yān, tsik-haî yaū Ka-leî-leî kan-ts'ūng fūk-sż Yē-So kè, haí uĕn uĕn mông chuê.

56 K'eī chung yaŭ Moōt-taaî-la kè Mă-leî-à, yaû yaŭ Ngă-kok kûng Yeuk-sai kè mŏ-ts'an Mă-leî-à, uĕ-k'āp Sai-peí-t'aaì leŭng kòh tsaí kè mŏ-ts'an.

57 ¶ I-keng aai-maăn, yaŭ kòh ts'oī-chué laī, haî A-leî-mă-t'aaì kè yān, mēng kiù tsô Yeuk-shat, k'uĭ yīk haî Yē-So kè moōn-shang.

58 Huì kìn Peí-la-toh, k'aŭ Yē-So kè shi, ue-shî Peí-la-toh fan-foò, tseung kòh shi peí k'uĭ.

59 Yeuk-shat lóh hiu kòh shi, k'aaĭ k'īn-kit$_{o}$ kè mā-pò paau chuê k'uĭ.

60 Chai tsoî tsż-keí kè fān-mô, haí p'oōn-shēk san tsōk kè, yaû luk kaû taaî shēk tsoî mô moōn-haú, tsaû huì hiu.

61 Kòh ch'uè yaŭ Moōt-taaî-la kè Mă-leî-à, uĕ-k'āp taî kòh Mă-leî-à, ts'ŏh tó fān-mô tuì mîn.

62 ¶ Mēng-yāt, tsik-haî uê-peî kè yāt chi haû, chùng tsaì-sz-cheúng, t'ūng-maaī Faat-leî-ts'oì yān tsuî-tsaāp, huì Peí-la-toh ch'uè wâ.

63 Taaî yān à, ngŏh-teî keì-tak kóh-kòh hei-p'în yān kè tsoî shang chi shī, yă-ts'āng wâ, saam

yāt chi haû, ngŏh pit fūk-shang.

64 Shóh-ĭ ts'éng neĭ fan-foò yān hon kán kòh fān-mô, tò taî saam yāt, p'à k'uĭ moōn-shang laī t'au k'uĭ huì, tsaû heùng paak$_{o}$-sèng wâ, k'uĭ yaū sź fūk-shang, kóm-tsaû tsoî haû kè fong-maū, kaaù chi tsoî sin kè kàng kwaan-haî lok$_{o}$.

65 Peí-la-toh tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ yaŭ hon-shaú kè peng, hó huì la, tsûn neĭ kè līk laī hon kán la.

66 K'uĭ-teî tsaû huì hon kán kòh fān-mô, peí yàn fung chuê kaû shēk, ch'it$_{o}$ peng hon-shaú.

28.

ON-SIK-YAT ĭ-keng kwòh hiu, ts'at yāt kè taî yat yāt, t'in-mūng kwong kòh shī, Moōt-taaî-la kè Mă-leî-à, uĕ-k'ăp taî kòh Mă-leî-à, laī t'aí kòh fān-mô.

2 Fat-īn-kaan, kìn teî taaî chàn, yan-waî Chué kè t'in-sź, ts'ūng t'in sheûng lōk laī, luk hoi kòh kaû shēk, ts'ŏh tó k'uĭ sheûng t'aū.

3 K'uĭ kè mîn-maaû hó-ts'ź shím-tîn, k'uĭ kè i-fūk, hó-ts'ź paāk-suet$_{o}$.

4 Kòh-ti hon-shaú kè, yan-waî fong, tsaû chàn heí laī, ĭ-ch'é hó-ts'ź sź kóm.

5 Kòh t'in-sź tuì ti foŏ-yān wâ, neĭ-teî maĭ fong, ngŏh chi-tò neī wán teng shāp-tsź-kà kè Yē-So.

6 K'uĭ m̄ haí ni ch'uè, ĭ keng fūk-shang lok$_{o}$, haî chiù-i k'uĭ shóh kóng kè, neĭ laī t'aí hă, chai Chué kè teî-fong a.

7 I-ch'é faaì-ti huì wâ k'uĭ moōn-shang chi, k'uĭ ĭ-keng yaū sź fūk-shang, sin kwòh neĭ-teî huì Ka-leî-leî, haí kòh ch'uè tsaû tak kìn k'uĭ, ngŏh wâ kwòh neĭ chi lok$_{o}$.

8 Foŏ-yān faaì-ti leī-hoi fān-mô, yaû keng-fong, yaû taaî foon-heí, tsaú huì pò kwòh k'uĭ moōn-shang chi.

9 Shuī chi Yē-So uê-cheūk k'uĭ-teî, wâ, neĭ p'ēng-on a? foŏ-yān tsaû hāng ts'īn p'ŏ chuê k'uĭ keuk$_{o}$ laī paaì.

10 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ maĭ fong, huì wâ kwòh ngŏh heng-taî chi, iù huì Ka-leî-leî, haí hòh ch'uè, pit-têng kìn ngŏh lok$_{o}$.

11 ¶ Foŏ-yān huì kòh-chân-shī, yaŭ ti hon-shaú kè peng yāp shēng, tseung kòh-ti sź pò saaì kwòh chùng tsaì-sz-cheúng chi.

12 Chùng-tsaì-sz-cheúng t'ūng-maaī cheúng-lŏ tsuî-tsaāp, sheung-leūng peí hó toh ngān kwòh kòh-ti peng,

13 Wâ, neĭ iù kóm wâ, ngŏh-teî shuī-cheūk kòh chân-shī, k'uĭ moōn-shang yê-maān laī t'au hiu kòh shi huì lok$_{o}$.

14 T'óng-yeūk ni-ti sź peí tsúng-tuk mān chi, ngŏh-teî tsaû huèn k'uĭ, pó neĭ mō sź.

15 Peng-tsut shaû hiu ti ngān, tsaû i-faan k'uĭ-teî kaaù k'uĭ kè huì tsô, koò-ts'ź ni-ti shuet$_{o}$-wâ, chau-waī ch'uēn hoi Yaū-t'aaì yān chi chung, chì-tò kam-yāt.

16 ¶ Shāp-yat kòh moōn-shang, tsaû huì Ka-leî-leî, tò Yē-So sin shī shóh fan-foò k'uĭ-teî kè shaan.

17 Yat kìn Yē-So, tsaû paaì k'uĭ, taân haî chûng yaŭ ti sz-ī kè.

18 Yē-So hāng ts'īn tuì k'uĭ-teî wâ, t'in sheûng teî hâ shóh yaŭ kè k'uēn-pèng, to peí kwòh ngŏh lok$_{o}$.

19 Koò-ts'ź neĭ-teî huì chiu maân-mān tsô moōn-shang, fûng Foô Tsź Shèng-Shān kè mēng laī shi-saí k'uĭ-teî.

20 Kaaù k'uĭ shaŭ chuê ngŏh shóh yaŭ fan-foò neĭ kè, ī-ch'é ngŏh sheūng-shī t'ūng-maaī neĭ-teî, chì-tò shaì-moōt kòm noî.

MA-HOH

FUK-YAM SHUE.

1.

SHEUNG-CHUE chi Tsź Yē-So Kei-Tuk, fuk-yam kè heí shaú.

2 Chiù sin-chi I-ts'oì-à shue shóh tsoì wâ, ngŏh tá-faat$_{o}$ ngŏh kè sź-ché, tsoî neĭ mīn-ts'īn, uê-peî neĭ kè lô.

3 Haí kw'òng-yĕ yaŭ yān sheng foo-kiù wâ, uê-peî Chué kè taaî lô, chéng chīk k'uĭ kè siú lô.

4 Yeuk-hôn haí kw'òng-yĕ shi-saí, suen ch'uēn fooì-hoí kè saí-laĭ chì tsuî tak shè.

5 T'ung Yaū-t'aaì teî fong, uĕ-k'āp Yē-lô-saat-laăng kè yān, to ch'ut huì k'uĭ ch'uè, k'ui yêng tsź-keí tsuî, haí Yeuk-taân hōh, shaû Yeuk-hôn shi-saí.

6 Yeuk-hôn cheuk$_{o}$ lok$_{o}$-t'ōh mô kè shaam, iu ch'uk p'eī-taaì, shóh shīk kè haî wōng-ch'ūng yĕ māt.

7 K'uĭ ch'uēn tô wâ, yaŭ yat kòh haû kwòh ngŏh laī kè, k'uĭ nāng līk shèng kwòh ngŏh, ngŏh wat shan kaaí k'uĭ haaī-taaì to m̄ seung ch'èng.

8 Ngŏh yûng shuí laī shi-saí neĭ-teî, taân k'uĭ tseung yûng Shèng-Shān shi-saí neĭ-teî kè.

9 ¶ Tong-shī, Yē-So tsź Ka-leî-leî kè Nā-saat-lāk laī, haí Yeuk-taân hōh, shaû Yeuk-hôn shi-saí.

10 Haí shuí faan sheŭng laī, k'uĭ tsaû kìn t'in hoi, yaŭ Shèng-Shān hó-ts'ź paāk-kop$_{o}$, kòng-lām k'uĭ shan sheûng.

11 Yaû tsź t'in yaŭ sheng wâ, neĭ haî ngŏh kè oì Tsź, ngŏh shóh foon-heí kè.

12 ¶ Shèng-Shān tsīk-shī ts'ui Yē-So huì kw'òng-yĕ.

13 K'uĭ haí kw'òng-yĕ sź-shāp yāt, shaû Saat-taân shì-waāk,

kûng yĕ-shaù t'ūng chuê, yaû yaŭ t'in-sz̀ laī fūk-sz̀ k'uí.

14 ¶ Yeuk-hôn ts'ŏh kaam chi haû, Yē-So laī tò Ka-leî-leî, ch'uēn kóng Sheûng-Chué kè fuk-yam kóm wâ.

15 Yāt k'eī moŏn $lok_{○}$, Sheûng-Chué $kwok_{○}$ kân $lok_{○}$, neĭ-teî yeng-koi fooì-koí sùn fuk-yam.

16 ¶ Yē-So hāng yaū Ka-leî-leî hoí pin, t'aí-kìn Sai-moōn, kûng k'uĭ heng-taî On-tak-līt, $saat_{○}$ mŏng lōk hoí, yan k'uĭ-teî haî lóh uē kè yān.

17 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, kan-ts'ūng ngŏh, ngŏh tseung lêng neĭ-teî lóh yān, hó-ts'z̀ lóh uē yat yeûng.

18 K'uĭ-teî tsik-shī tiu-heì kòh cheung mŏng, kan-ts'ūng Yē-So.

19 Haí kòh ch'uè hāng mŏ uēn, yaû kìn Sai-peí-t'aaì kè tsaí Ngă-kok, k'āp k'uĭ heng-taî Yeuk-hôn, haí shuēn sheûng pó mŏng.

20 Yē-So tsik-shī kiù k'uī-teî, k'uĭ tsaû leī-pīt foô-ts'an, Sai-peí-t'aaì, uĕ-k'āp kung yān tsoî shuēn sheûng, kan Yē-So huì.

21 ¶ Taaî chùng laī tò Ka-paak-nūng, shik-chīk on-sik-yāt, Yē-So yāp ooî-t'ōng kaaù yān.

22 Chùng yān keng-k'eī k'uĭ kè kaaù-fàn, yan k'uĭ kaaù yān, hó-ts'z̀ yaŭ k'uēn-pèng kè kóm, m̄ ts'z̀ kòh-ti tūk-shue yān.

23 Shik-chīk ooî-t'ōng yaŭ kòh yān, peî ts'ē-kwaí maī kè, taaî sheng foo wâ,

24 Nā-saat-lāk yān Yē-So, ngŏh uĕ neĭ hōh kon ni? neĭ laī seúng paaî-waaî ngŏh-teî me? ngŏh chi neĭ haî mat-shuī? naaĭ haî Sheûng-Chué kè Shèng-Ché.

25 Yē-So $chaak_{○}$ k'uĭ wâ, maĭ ch'ut sheng, leī-hoi k'uĭ ch'ut huì la.

26 Ts'ē-kwaí tsaû shaí kòh yān shuk-luen, taaî kiù yat sheng, leī-hoi k'uĭ ch'ut huì.

27 Chùng yān kìn hó ch'ut-k'eī, taaî ka seúng mân wâ, nĭ-tị haî mat-yĕ ni? haî san kaaù-fàn $lok_{○}$, k'uĭ k'uaĭ k'uēn-pèng fan-foò ts'ē-kwaí, ts'ē-kwaí tsaû i-ts'ūng k'uĭ $lok_{○}$.

28 Kóm-tsaû Yē-So kè mēng-sheng, tsik-shī ch'uēn wān Ka-leî-leî kè sz̀ fong.

29 ¶ K'uĭ-teî keì ch'ut ooî-t'ōng, Yē-So kûng Ngă-kok, Yeuk-hôn, yāp Sai-moōn On-tak-līt kè ka.

30 Sai-moōn kè ngoî-mŏ yaŭ $faat_{○}$-īt pêng, fàn tó ch'ōng ch'uè, tsaû yaŭ yāu wâ Yē-So chi.

31 Yē-So hāng ts'īn, chap-chuê k'uĭ shaú laai heí k'uĭ, īt tsik t'uì, kòh nuĭ-yān tsaû fūk-sz̀ k'uĭ-teî.

32 Tò aai-maăn, īt-t'aū lōk chi shī, chùng yān taaì chuê faān yaŭ pêng kè, peî kwaí shóh maī kè, laī tò Yē-So ch'uè.

33 Kóm-tsaû t'ung shēng kè yān, tsuî-tsaāp moōn ts'īn.

34 Yē-So i-hó hó toh pêng yān, haî yaŭ $kok_{○}$ yeûng chèng kè, k'āp kón hó toh kwaí, yan-waî kòh-ti kwaí shik k'uĭ, koò-ts'ź Yē-So m̄ peí k'uĭ ch'ut sheng.

35 ¶ Tò taî chiu, t'in shik sheûng $hak_{○}$, Yē-So tsó-tsó heí shan, ch'ut huì kw'òng-yĕ teî fong k'eī-t'ó.

36 Sai-moōn kûng-t'ūng-poôn kè yān chui-ts'ām k'uĭ.

37 Uê-cheūk, tsaû tuì k'uĭ wâ, chùng-yān to wán neĭ à.

38 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh-teî yeng-koi huì pīt ch'uè, tò foô kân heung-ts'uen, táng ngŏh haí kòh ch'uè ch'uēn tô, yan ngŏh laī haî waî ni yeûng sz̆ à.

39 Kóm-tsaû Yē-So haí Ka-leî-leî kok_{o} ch'uè ooî-t'ōng, ch'uēn tô chūk kwaí.

40 ¶ Yaŭ kòh mā-fung kè yān, laī k'aū Yē-So, kwaî ch'uè tuì k'uĭ wâ, neĭ yeūk-haî háng, tsaû nāug kit_{o}-tsêng ngŏh lok_{o}.

41 Yē-So līn-măn k'uĭ, tsaû shan shaú móh hă k'uĭ, yaû wâ, ngŏh háng, neĭ tak kit_{o}-tsêng lok_{o}.

42 Kòh yān kè mā-fung tsik-shī lat hiu, ts'uēn shan kit_{o}-tsêng.

43 Yē-So īm-kàm k'uĭ, tsik-shī shaí k'uĭ huì, yaû tuì k'uĭ wâ.

44 Neĭ chì kán m̄ hó kóng kwòh yān chi, taân huì peí kwòh tsaì-sz t'aí, yan-waî neĭ tak kit_{o}-tsêng, iù i Moh-sai kè fan-foò, laī hìn laĭ-māt, peí kwòh chùng yān tsô kìn-chèng.

45 Taân k'uĭ ch'ut huì, tsaû kóng hó toh $shuet_{o}$-wâ, ch'uēn hoi ni-ti sz̆, koò-ts'ź Yē-So m̄ tak hín-în yāp shēng, taan haí yĕ ngoî kui-chuê, sz̆ fong kè yān, laī ts'an-tsaû k'uĭ.

2.

KWOH keí yāt, Yē-So tsoì yāp Ka-paak-nūng, yān t'eng-kìn k'uĭ haí uk-k'eí.

2 Tsaû yaŭ hó toh yān laī tsuî-tsaāp, chì-tò moōn ts'īn to mŏ hung teî, Yē-So tsaû ch'uēn tô k'uĭ-teî t'eng.

3 Yaŭ yān taaì yat kòh fung-t'aan kè laī, haí sz̆ kòh yān t'oī kè.

4 Yan-waî yān toh, pat nāng kân ts'īn, tsaû haí Yē-So shóh tsoî kòh kaan uk ngă mîn, $ch'aak_{o}$ hoi yat kòh lung, tseung kòh fung-t'aan yān, līn ch'ōng tiù lōk huì.

5 Yē-So kìn k'uĭ-teî kòm sùn-laaî k'uĭ, tsaû tuì fung-t'aan kè wâ, tsaí à, neĭ kè tsuî tak shè lok_{o}.

6 Yaŭ keí kòh tūk-shue-yān haí ch'uè ts'ŏh, sam chung ĭ-lûn wâ,

7 Ni-kòh yān, tsô mat kóm kóng ni? k'uĭ sit_{o}-tūk lok_{o}, ch'uē hiu Sheûng-Chué chi ngoî, pin kòh nāng shè tsuî ni?

8 Yē-So sam chung chi-tò k'uĭ-teî sz̆ tsz̆ ĭ-lûn, tsaû tuì k'uĭ wâ, neĭ-teî sam noî tsô mat ĭ-lûn kóm ni?

9 Tuì fung-t'aan yān wâ, neĭ tsuî tak shè, yik-waāk wâ heí shan, ning neĭ cheung ch'ōng hāng huì, pin yeûng î ni?

10 Taân lêng neĭ-teî chi-tò Yān-Tsz̆ haí teî sheûng, yaŭ shè tsuî kè k'uēn-pèng, tsaû tuì kòh fung-t'aan yān wâ.

11 Ngŏh kiù neĭ heí shan, nim neĭ ch'ōng huì kwai.

12 Kòh yān tsoî chùng yān mîn-ts'īn heí shan, tsik-shī ning ch'ōng ch'ut huì, chùng yān tsaû keng-k'eī, kwai-wēng Sheûng-Chué wâ, ngŏh-teî tsúng m̄ ts'ang kìn kwòh kóm kè sz̆.

13 ¶ Yē-So tsoì ch'ut huì tò hoí pin, yaŭ kw'ān chùng ts'an-tsaû k'uĭ, Yē-So tsaû kaaù-fàn k'uī-teî.

14 Yaû haí ni ch'uè hāng huì, t'aí-kìn A-lāk-feī tsź Leî-meî, ts'ŏh tsoî shuì-kwaan, tsaû tuì k'uĭ wâ, kan-ts'ūng ngŏh la, k'uĭ tsaû heí shan kan-ts'ūng Yē-So.

15 Yē-So haí Leî-meî uk k'eí ts'ŏh tsīk, yaŭ hó toh shau-shuì kè, k'āp yaŭ tsuî kè yān, kûng Yē-So k'āp k'uĭ moōn-shang t'ūng tsīk, yan-waî kòh-ti yān toh, ī-ch'é kan-ts'ūng Yē-So à.

16 Faat-leî-ts'oì chung kè tūk-shue-yán, kìn Yē-So t'ūng shau-shuì kè, k'āp tsuî yān kûng shīk, tsaû tuì k'uĭ moōn-shang wâ, k'uĭ kûng shau-shuì kè k'āp tsuî yān yám-shīk à.

17 Yē-So t'eng-mān, tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, chòng-kìn kè yān, m̄ shaí iù i-shang, taûn-haî yaŭ pêng kè chì iù che, ngŏh laî m̄ haî kiù î-yān fooì-koí, haî kiù tsuî yān fooì-koí che.

18 ¶ Yeuk-hôn kè moōn-shang, kûng Faat-leî-ts'oì yān, kàm-shīk kòh-shī, yaŭ yān laî tuì Yē-So wâ, Yeuk-hôn kè moōn-shang, k'āp Faat-leî-ts'oì yān kè moōn-shang to kàm-shīk, neī moōn-shang tsô mat m̄ kàm-shīk ni?

19 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, san-lōng haí ch'uè chì shī, hôh san-lōng kè yān, tím nāng kàm-shīk ni? chûng yaŭ san-lōng t'ūng-maaī haí ch'uè, kòh shī pat nāng kàm-shīk.

20 Waî-haî tseung loī san-lōng leī-pīt k'uĭ-teî huì hiu, kòh-chân-shī tsaû pit kàm-shīk lok$_{o}$.

21 Mŏ yān k'aaĭ san pò pó kaû i-fūk, p'à shóh pó kè san pò, faán chéng waaî kaû kè, chì lêng līt laân kàng kwan-haî.

22 Yaû mŏ yān k'aaĭ san tsaú tsoì lōk kaû p'eī-toî, p'à tsaú chéng līt kòh toî, tsaú līn p'eī-toî to waaî hiu, waî-haî san tsaú pit iù tsoì lōk san p'eī-toî a.

23 ¶ Shik-chīk on-sik-yāt, Yē-So keng-kwòh wōh t'īn, k'uí moōn-shang hāng lô chi shī, ch'aīk kòh-ti wōh suî.

24 Faat-leî-ts'oì yān tuì Yē-So wâ, k'uĭ-teî haí on-sik-yāt, waî-mat tsô kòh-ti m̄ cheūk kè sź ni?

25 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, Taaî-waî k'āp kan k'uĭ kè yān, mŏ leūng-shīk, kei-ngôh chi shī, shóh tsô kè sź, neĭ-teî meî-ts'āng tūk kwòh me?

26 Tsik-haî A-peì-à-t'aap tsô tsaì-sz-cheúng kòh-shī, k'uĭ yāp Sheûng-Chué tîn, shīk kòh-ti paaí-ch'it$_{o}$ kè péng, yīk peí kwòh kan k'uĭ kè yān shīk, taûn-haî ni-ti péng, ch'uē hiu tsaì-sz chi ngoî, pīt yān m̄ cheūk shīk kè.

27 Yaû tuì k'uĭ-teî wâ, on-sik-yāt, haî waî yān ī ch'it$_{o}$, yān m̄ haî waî on-sik-yāt ī ch'it$_{o}$.

28 Shóh-ī Yān-Tsź yīk haî on-sik-yāt kè Chué à.

3.

YE-SO tsoì yāp ooî-t'ōng, yaŭ kòh yat chek$_{o}$ shaú kou-foo kè yān haí ch'uè.

2 Chùng-yān chong chuê Yē-So on-sik-yāt i k'uĭ m̄ i, ì-sź haî seúng kò-tsûng k'uĭ.

3 Yē-So tsaû tuì foo shaú kè yān wâ, heí shan, k'eĭ tsoî chung kaan.

4 Yaû tuì chùng-yān wâ, haí on-sik-yāt hāng shîn sź, hāng ok$_{o}$ sź, kaù shang-mêng, shaat$_{o}$ shang-mêng, pin yeûng

cheŭk ni? chùng yān mŏ ch'ut sheng.

5 Yē-So nau-nô, chau-waî móng hă chùng yān, yan pai-aì k'uĭ-teî kè sam kòm ngaûng à. Tsaû tuì kòh yān wâ, shan hoi neĭ kòh chek$_{o}$ shaú la, k'uĭ pá shaú yat shan, tsaû hó faan lok$_{o}$.

6 Faat-leî-ts'oì yān ch'ut huì, tsik-shī kûng Hei-lūt kòh tóng yān cham-cheuk$_{o}$, tím-yeûng laī shaat$_{o}$ Yē-So.

7 ¶ Yē-So t'ūng moōn-shang, t'uì ch'ut huì hoí pin, yaŭ kw'ān chùng haí Ka-leî-leî Yaū-t'aaì.

8 Yē-lô-saat-laăng I-t'ó-maaĭ Yeuk-taân ngoî kè, laī kan-ts'ūng k'uĭ, yaû yaŭ hó toh T'ui-lōh Sai-tûn kè yān, t'eng-mān k'uí shóh tsô kè sz̀, yīk laī ts'an-tsaû k'uĭ.

9 Yē-So fan-foò moōn-shang, chéng têng chek$_{o}$ siú shuēn táng k'uí, mĭn-chì yān toh pik k'uĭ.

10 Yan-waî i-hó yān toh, koò-ts'ź faān yaŭ pêng kè, to pik kân k'uĭ shan, seúng móh-hă k'uĭ.

11 Kòh-ti ts'ē-kwaí yat kìn, tsaû pūk-tó k'uĭ mîn-ts'īn, taaî sheng kiù wâ, neĭ haî Sheûng-Chué chi Tsź à.

12 Yē-So īm kàm k'uĭ-teî, m̄ hó tseung k'uĭ kóng kwòh yān chi.

13 ¶ Yē-So sheŭng shaan, ts'uī tsź-keí ì laī kiù yān, kòh-ti yān tsaû tò k'uĭ ch'uè.

14 Yē-So yaû ch'it$_{o}$-laāp shāp-î kòh yān, seúng k'uí-teî kan-ts'uī k'uĭ, ī-ch'é tá-faat$_{o}$ k'uĭ-teî ch'uēn tô.

15 Yīk peí k'uí-teî yaŭ kón kwaí kè k'uēn.

16 Yaŭ kòh haî Sai-moōn koí k'uĭ mēng tsô Peí-tak.

17 Yaû yaŭ Sai-peí-t'aaì kè tsaí Ngă-kok, k'āp Ngă-kok kè heng-taî Yeuk-hôn, ni leŭng kòh yān, yīk koí k'uĭ mēng tsô Poòn-neī-kei, (faan yīk tsik-haî luī-tsaí kóm kaaí.)

18 Yaû yaŭ Ou-tak-līt Feī-lik Pa-toh-lōh-maaĭ Mă-t'aaì Toh-mă A-lāk-feī chi tsź Ngā-kok, yaû yaŭ Taāt-t'aaì, k'āp Yuî kaaù kè Sai-moōn.

19 Kûng Ka-leuk Yaū-taaî, tsik-haî maaî Yē-So kóh kòh.

20 ¶ K'uĭ yāp hiu uk luĭ, chùng yān yaû tsuî-tsaāp, kóm tsaû k'uĭ-teî shīk faûn to m̄ tak.

21 Yē-So kè ts'an-shūk t'eng-mān, tsaû ch'ut laī, seúng laai-chuê k'uĭ, tuì yān wâ, k'uí haî tin kè.

22 Yaŭ tūk-shue-yān, tsż Yē-lô-saat$_{o}$-laăng lōk laī wâ, k'uĭ peî Pīt-sai-puk shóh maī, í-laaî kwaí-wōng kón kwaí che.

23 Yē-So kiù k'uĭ-teî laī, ch'it$_{o}$ p'eì-uē tuì k'uĭ-teî wâ, Saat$_{o}$-taân tím kón tak Saat$_{o}$-taân ni?

24 Yeŭk-haî yat kwok$_{o}$ tsż-keí seung fan-chang, kòh kwok$_{o}$ pat nāng shēng-laāp.

25 Yeŭk haî yat ka tsż-keí seung fan-chang, kòh ka pat nāng shēng-laāp.

26 Ch'it$_{o}$-sź Saat$_{o}$-taân kûng Saat$_{o}$-taân seung fan-chang, yīk pat nāng shēng-laāp, tò taí pit paaî-waaî kè.

27 Mŏ yān nāng yāp yŭng-sz̀ kè uk, ts'eúng-kip$_{o}$ k'uĭ ka ts'oī pit iù sin póng heí yŭng-sz̀, īn-haû chì kip$_{o}$ tak k'uĭ uk.

28 Ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ-teî chi, shaì yān shóh yaŭ tsuî-ok$_{o}$, uĕ-k'āp sit$_{o}$-tūk kè wâ, to hóh-

shè tak.

29 Waĭ-haî sit_{o}-tūk Shèng-Shān kè, tsúng m̄ shè tak, pit wĕng-uĕn yaŭ tsuî.

30 Yē-So yan yān wâ k'uĭ haî ts'ē-kwaí shóh maī, koò-ts'ź kóng ni-ti $shuet_{o}$-wâ.

31 ¶ Kòh-chân, Yē-So kè mŏ-ts'an, uĕ-k'āp k'uĭ heng-taî laī, k'eĭ tsoî ngoî pîn, shaí yān yāp huì kiù k'uĭ.

32 Chùng-yān waī-chuê Yē-So ts'ŏh ch'uè, yaŭ yān tuì k'uĭ wâ, neĭ mŏ-ts'an k'āp heng-taî, haí ngoî-pîn wán neĭ.

33 Yē-So $taap_{o}$ k'uĭ-teî wâ, pin kòh haî ngŏh mŏ-ts'an ngŏh heng-taî ni?

34 Tsaû chau-waī mông hă t'ūng ts'ŏh kè yān wâ, ts'éng t'aí ngŏh kè mŏ-ts'an, ngŏh kè heng-taî a.

35 Taân-faān tsun-i Sheûng-Chué chí-ì kè, tsik-haî ngŏh heng-taî, tsź-mooî, k'āp mŏ-ts'an lok_{o}.

4.

YE-SO tsoì haí hoí-pin kaaù yān, yaŭ kw'ān chùng laī ts'an tsaû k'uĭ, kóm k'uĭ tsaû lōk shuēn ts'ŏh ch'uè, faū tsoî hoí mîn, chùng-yān haí hoí-pin, k'eĭ tsoî ngôn sheûng.

2 Yē-So $ch'it_{o}$ p'eì-uê k'aaĭ toh tuen kaaù k'uĭ-teî, kaaù-fàn chi shī, tuì chùng-yān wâ.

3 Neĭ-teî t'eng à, yaŭ yat kòh $saat_{o}$-chúng kè yān, ch'ut huì $saat_{o}$-chúng.

4 $Saat_{o}$ kòh-shī, yaŭ ti tit_{c} lōk lô pin, $tseuk_{o}$-niŭ laī tò shīk saaì.

5 Yaŭ ti tit_{o} lōk shēk-teî naī pōk kòh ch'uè, yan-waî naī-t'ó m̄ sham, $faat_{o}$ ngā hó faaì.

6 Taân haî mŏ kan, yīt-t'aū ch'ut laī shaaì k'uĭ, tsaû foo-kó lok_{o}.

7 Yaŭ ti tit_{o} lōk keng-kik luĭ-t'aū, keng-kik $faat_{o}$ shang heí laī, tsaû pik sź k'uĭ, m̄ kit_{o} tak shāt.

8 Yaŭ ti tit_{o} lōk feī-teî, $faat_{o}$ shang cheúng taaî heí laī, kit_{o} shāt yaŭ saam-shāp p'ooĭ, yaŭ lūk-shāp p'ooĭ, yaŭ yat-$paak_{o}$ p'ooĭ.

9 Yaû wâ, yaŭ ĭ hóh t'eng kè, tsaû iù t'eng là.

10 ¶ Yē-So tsêng ts'ŏh kòh shī, waī-chuê k'uĭ kè yān, kûng shāp-î moōn-shang, k'aaĭ ni-ti p'eì-uê mân k'uĭ.

11 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, Sheûng-Chué $kwok_{o}$ kè ò-miû, haî peí kwòh neĭ-teî, yeūk haî ngoî yān, tsaû iù yûng p'eì-uê kaaù k'uĭ.

12 Táng k'uĭ-teî sui-īn t'aí, to m̄ mēng-paāk, sui-īn t'eng, to m̄ hiú-tak, mīn chì k'uī koí-pìn ī tak tsuî shè.

13 Yaû tuì k'uĭ-teî wâ, in-ti p'eì-uê, neĭ to m̄ hiú, tím hiú-tak kok_{o} yeûng p'eì-uê ni?

14 $Saat_{o}$-chúng kè, tsik haî ch'uēn tô-leĭ.

15 $Saat_{o}$ lōk lô pin kè, tsik-haî yān keì t'eng tô-leĭ, $Saat_{o}$-taân tsaû laī, tseung $saat_{o}$ tsoî k'uĭ sam kè tô ts'eúng hiu.

16 $Saat_{o}$ lōk shēk-teî kè, tsik haî yān t'eng tô-leĭ, tsaû foon-heí $tsip_{o}$-shaû.

17 Taân haî sam noî mŏ kan-k'eŭng, pat kwòh tsaâm-shī che, k'āp chì waî tô yaŭ kaan-naān

haûm-hoî, k'uĭ tsaû tsik-shī ìm-heì.

18 Saat$_{o}$ tsoî keng-kik luĭ-t'aū kè, tsik-haî yān t'eng tô-leĭ.

19 Yaŭ kam-shaì kè kwà-luî, kûng ts'īn-ts'oī kè maī-waāk, uĕ-k'āp kok$_{o}$-yeûng kè sz-yūk, to laī pik sź tô-leĭ, ūn kit$_{o}$ tak shāt.

20 Saat$_{o}$ lōk feī-teî kè, tsik-haî yān t'eng tô-leĭ, tsaû tsip$_{c}$-naāp hiu, ī-ch'é kit$_{o}$ shāt heí laī, yaŭ saam-shāp p'ooĭ, yaŭ lūk-shāp p'ooĭ, yaŭ yat-paak$_{c}$ p'ooĭ kè.

21 ¶ Yē-So yaû tuì k'uĭ-teî wâ, yān ning tang laī, heí haî chai lōk taú hâ, waāk ch'ōng hâ kè, ūn haî chai tsoî tang-t'oī sheûng kè me?

22 Yan-waî tsúng mŏ yán-māt kè sź, tseung loī ūn hín-în, ts'ōng-maaī kè sź, tseung loī ūn lô ch'ut laī.

23 Taân-faān yaŭ ĭ hóh t'eng kè, tsaû iù t'eng à.

24 Yaû tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî iù kán-shân shóh t'eng à, neĭ tím-yeûng leūng-tōk yān, yān yīk pit kóm-yeûng leūng-tōk neĭ, ī-ch'é shî-pit ka toh ts'ź kwòh neĭ.

25 Yan-waî yaŭ kè, chûng iù ka-t'im kwòh k'uĭ, mŏ kè, tsaû līn k'uĭ shóh yaŭ to iù tuēt faan.

26 ¶ Yaû wâ, Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$, hó-peí yān saat$_{o}$-chúng lōk teî.

27 K'uĭ yāt-kaan heí, yê-kaan fàn, kòh-ti chúng faat$_{o}$ ngā cheúng taaî, kòh yāu to ūn chi k'uĭ tím tak kóm-yeûng.

28 Teî-t'ó tsź-īn nāng kit$_{o}$-shāt kè, ch'í-ch'oh haî yeung, tsîm-tsím shēng suî, k'āp haû suî sheûng kit$_{o}$ moŏn kuk.

29 I-keng cheúng shūk, tsaû yûng līm-to, yan-waî shau-kot$_{o}$ kè shī-haû tò lok$_{o}$.

30 ¶ Yaû wâ, Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$, hó-peí mat-yĕ ni, ngŏh-teî ch'it$_{o}$ mat-yĕ p'eì-uê laī kaaí mēng k'uĭ ni?

31 Hó-ts'ź yat nap kaaì-ts'oì yān, saat$_{o}$ lōk teî kòh shī, haî shaì sheûng paak$_{o}$ yeûng yān chi chung chì saì kè.

32 Saat$_{o}$ lōk chi haû, tsaû faat$_{o}$ heí laī, taaî kwòh kok$_{o}$ yeûng kè ts'oì, ī-ch'é shang ch'ut ti chi hó taaî, chì tò hung chung tseuk$_{o}$-niŭ, hóh-ĭ chuê tsoî k'uĭ yam ch'uè.

33 Yē-So yaû yûng hó toh kóm kè p'eì-uê, tuì chùng-yān ch'uēn-tô, haî chiù-i k'uĭ-teî shóh nāng t'eng kè.

34 M haî p'eì-uê, tsaû ūn tuì chùng-yān kóng, tò tsêng haî k'uĭ-teî haí ch'uè kòh shī, k'uĭ kaaí mēng saaì kwòh moōn-shang t'eng.

35 ¶ Kòh yāt aai-maăn shī, Yē-So tuì moōn-shang wâ, ngŏh-teî iù kwòh kòh pîn ngôn.

36 Kóm tsaû moōn-shang saàn hiu chùng-yān, Yē-So yēng īn haí shuēn sheûng, k'uĭ-teî tsaû kûng k'uĭ kwòh hoí, lêng-ngoî yaŭ pīt chek$_{c}$ shuēn t'ūng hāng.

37 Tsik yaŭ kw'ōng-fung taaî heí, lông tá yāp shuēn, tseung kân moŏn lok$_{o}$.

38 Yē-So haí shuēn-meĭ, chàm chuê chám-t'aū fàn, moōn-shang kiù séng k'uĭ, tsaû tuì k'uĭ wâ, Lŏ-Sz, ngŏh-teî sź lok$_{o}$, neĭ to ūn koò me?

39 Yē-So heí shan, hot$_{o}$ kòh

ti fung, tuì chuê hoí wâ, p'ēng-tsêng la, maĭ iū-tûng lok$_o$, kòh-ti fung tsaû chí-sik, hoí kīk$_a$ p'ēng-tsêng.

40 Yē-So tsaû tuì moōn-shang wâ, neĭ-teî shaí mat fong ni? meî-ts'āng yaŭ sùn-tak me?

41 K'uĭ-teî hó keng-fong, taaî-ka seung kóng wâ, ni-kòh haî mat-yĕ yān ni? fung kûng hoí yīk shûn-ts'ūng k'uĭ à.

5.

K'UI-TEI kwòh hoí, tò kòh pîn ngôn, Ka-la-sha kè teî-fong.

2 Yē-So leī-hoi kòh chek$_o$ shuēn, tsik-shī yaŭ yat kòh peî ts'ē-kwaí maī kè yān, haí fān-mô ch'ut laî uê-cheūk k'uĭ.

3 Ni-kòh yān, haí fān-mô luĭ chuê, yān sui k'aaî sóh-lîn to m̄ sóh tak chuê k'uĭ.

4 Yan-waî luĭ-ts'ż k'aaî keuk$_o$-liû sóh-lîn sóh k'uĭ, k'uĭ naú t'uĕn sóh-lîn, chéng laân keuk$_o$-liû, tsúng mŏ yān chaì-fūk tak k'uĭ.

5 Yāt yê sheūng tsoî shaan sheûng fān-mô kiù-haàm, yaû yûng shēk laî sheung tsż-keí.

6 Uĕn-uĕn mông kìn Yē-So, tsaû tsaú ts'īn paaî k'uĭ.

7 Taaî sheng kiù wâ, chì ko Sheûng-Chué Tsź Yē-So, ngŏh uĕ neĭ hōh kon ni? ngŏh t'ok$_o$ Sheûng-Chué mēng hán-k'aū neĭ, m̄ hó lêng ngŏh shaû foó.

8 Yan-waî Yē-So yă-ts'āng tuì k'uĭ wâ, ts'ē-kwaí à, haí kòh yān ch'uè ch'ut laī la.

9 Yē-So tsaû mân k'uĭ wâ, neĭ kiù mat mēng. K'uĭ wâ, ngŏh mēng kiù kwan, yan-waî ngŏh-teî haí toh à.

10 K'uĭ tsaû hán-k'aū Yē-So, m̄ hó kón k'uĭ-teî leī-hoi kòh ch'uè teî-fong.

11 Haí kòh ch'uè shaan pin, yaŭ yat taaî tuî chue shīk kán yĕ.

12 Chùng kwaí k'aū k'uĭ kóm wâ, tá-faat$_o$ ngŏh-teî huì kòh tuî chue ch'uè, tăng ngŏh-teî yāp k'uĭ luĭ-t'aū pâ la.

13 Yē-So tsaû chún k'uĭ-teî, ts'ē-kwaí ch'ut hiu, yāp huì chue ch'uè, shēng tuî chue to p'aaú lōk shaan poh, t'iù yāp hoí chung châm sź, k'eī shŏ taaî yeuk$_o$ î-ts'in chek$_o$.

14 Hon chue kè yān, tsaú huì wâ kwòh shēng luĭ kûng heung hâ kè yān chi, kòh-ti yān tsaû ch'ut laī, seúng t'aí-hă ni kîn sź haî tím-yeûng.

15 Laī tò Yē-So ch'uè, kìn sin shī peî shēng kwan kè kwaí shóh maī chi yān, ts'ŏh tó ch'uè, cheuk$_o$ faan i-fūk, tsź-tsż tsoî-tsoî, k'uĭ-teî tsaû fong heí laī.

16 Ts'an ngaăn kìn kwòh kè, tsaû k'aaĭ kwaí maī kòh yān shóh uê-cheūk kè, k'āp kòh tuî chue kè sź, kóng kwòh chùng-yān chi.

17 Chùng-yān tsaû k'aū Yē-So, leī-hoi k'uĭ kè kéng teî.

18 Yē-So lōk shuēn chi shī, sin t'aū peî kwaí maī kòh yān, k'aū Yē-So chún k'uĭ t'ūng-maaî huì.

19 Taân Yē-So m̄ chún, tsaû tuì k'uĭ wâ, neĭ huì kwai, kìn neĭ ka-yān, tseung Chué waî neĭ tsô kòm taaî kè sź, k'āp līn-măn neĭ kè, kóng kwòh k'uĭ-teî t'eng.

20 Kòh yān tsaû huì hiu, tsoî Tai-ka-poh-leî, ch'uēn hoi Y--So waî k'uĭ tsô kòm taaî kè sź, chùng-yān kìn ch'ut-k'eī.

21 ¶ Yē-So ts'ŏh shuēn, tsoì kwòh kòh pîn ngôn, yaŭ kw'ān chùng tsuî-tsaāp k'uĭ ch'uè, k'uĭ chèng tsoî hoí pin.

22 Yaŭ yat kòh koón-leĭ ooî-t'ōng kè yān, mēng kiù tsô Ngaaī-lŏ, laī kìn Yē-So, pūk-tó k'uĭ keuk$_{o}$ hâ.

23 Hán-ts'it$_{o}$ k'aū wâ, ngŏh siú nuĭ tseung kân sź, ts'éng neĭ laī, k'aaĭ shaú òn hă k'uĭ, lêng k'uĭ hó faan, tsaû shî-pit tak shang lok$_{o}$.

24 Yē-So tsaû t'ūng k'uí huì, hó toh yān kan-ts'uī k'uĭ, ī-ch'é tsai-yúng chuê k'uĭ.

25 Yaŭ kòh nuĭ-yān, huet$_{o}$ laû shāp-î nīn.

26 Shaû kwòh hó toh i-shang kè foó, shaí saaì k'uĭ kè ka-ts'oī, to m̄ kìn hó ti, ī-ch'é pêng-chèng uēt-faat$_{o}$ ch'ŭng.

27 Mān tak Yē-So kè sź, tsaû haí k'uĭ haû pîn chùng-yān chi chung, laī móh hă k'uĭ shaam.

28 Yan-waî k'uí wâ, ngŏh taan haî móh hă k'uĭ shaam, tsaû pit-têng tak hó.

29 Kóm k'uĭ kè huet$_{o}$ laû laāp-hak chí hiu, kok$_{o}$ tak shan noì kè pêng hó saaì.

30 Yē-So tsik shī kok$_{o}$ tak yaŭ k'eī-nāng haí tsź-keí ch'uè ch'ut, tsaû tsoî chùng-yān chi chung, nêng chuèn shan wâ, mat-shuí móh ngŏh kîn shaam ni?

31 Moōn-shang tuì k'uĭ wâ, neĭ kìn chùng-yān tsai-yúng neĭ, chûng mân mat-shuí móh ngŏh me?

32 Yē-So chau-waī mông hă, seúng kìn tsô ni kîn sź kè nuĭ-yān.

33 Kòh nuĭ-yān chi-tò poón shan tak hó hiu, tsaû hó fong hó chàn, pūk-tó k'uĭ mîn-ts'īn, chiù shāt kóng saaì kwòh k'uĭ chi.

34 Taân Yē-So tuì k'uí wâ, nuí à, neĭ kè sùn-tak kaù hiu neĭ, hóh-ĭ on-lōk huì kwai la, neĭ kè pêng hó saaì lok$_{o}$.

35 ¶ K'uĭ kóng kán kòh-shī, yaŭ ti yān haí koón-leĭ ooî-t'ōng kè ka chung laī, wâ, neĭ nuĭ sź hiu lok$_{o}$, shaí mat chûng lō-tûng Lŏ-sz ni?

36 Yē-So yat mān k'uĭ-teî shóh kóng, tsaû tuì koón-leĭ ooî-t'ōng ké wâ, m̄ shaí fong, tūk-haî iù sùn che.

37 Kóm tsaû ch'uē hiu Peí-tak Ngă-kok, k'āp Ngă-kok heng-taî Yeuk-hôn chi ngoî, m̄ chún pīt yān kan k'uĭ.

38 Tò hiu koón-leĭ ooî-t'ōng kè uk k'eí, kìn hó ts'ō-tsaāp, yaŭ yān t'aī-huk pei-oi tak hó ts'ai-leūng.

39 Yē-So ĭ-keng yāp huì, tuì k'uĭ-teî wâ, waî-mat kóm ts'ō-tsaāp t'aī-huk ni? kòh nuĭ-tsaí m̄ haî sź, pat kwòh fàn cheūk che.

40 Chùng-yān tsaû siù k'uĭ, Yē-So tá-faat$_{o}$ k'uĭ-teî ch'ut huì, taaì chuê kòh nuĭ-tsaí kè foô-mŏ, k'āp kan tsź-keí laī kè yān, yāp huì nuĭ-tsaí ch'uè,

41 Tsaû cha-chuê nuĭ-tsaí kè shaú, tuì k'uĭ wâ, Taaî-leî-taaî-koó-maĭ, (faan-yīk tsik haî nuĭ-tsaí à, ngŏh kiù neĭ heí shan.)

42 Kòh nuĭ-tsaí tsik shī heí shan, ī-ch'é ooì hāng, yan k'uĭ haî shāp-î suì lok$_{o}$, chùng-yān tsaû liŭ-pat-tak kòm keng-k'eī.

43 Yē-So īm kàm k'uĭ-teî, maĭ peí yān chi-tò ni kîn sź, yaû fan-foò peí yĕ kwòh nuĭ-tsaí shīk.

6.

YE-So leī-hoi kòh ch'uè, faan kwai tsź-keí ka-heung, k'uĭ kè moōn-shang kan-ts'ūng k'uĭ.

2 Shik-chīk on-sik-yāt, k'uĭ haí ooî-t'ōng kaaù yān, chùng yān t'eng-mān, tsaû kìn ch'ut-k'eī, wâ, ni kòh yān ts'ūng pin ch'uè tak tó kóm ni? shóh ts'ź kwòh k'uĭ kè, haî tím-yeûng chì-waî, chì yaŭ kòm k'eī-nāng, haí k'uĭ shaŭ tsô ch'ut ni?

3 K'uĭ m̄ haî Mă-leî-à kè tsaí, tsô mūk-tseûng kè me? m̄ haî Ngă-kok Yeuk-sai Yaū-taaî Sai-moōn kè heng-taî me? k'uĭ tsź-mooî m̄ haî t'ūng ngŏh lūn-shè me? kóm-tsaû ìm-heì k'uĭ.

4 Taân Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, faān haî sin-chi, ch'uē hiu k'uĭ ka-heung ts'an-ts'ik ka-yān chi ngoî, mō pat tsuen-kèng k'uĭ.

5 Yē-So haí kòh ch'uè, m̄ tsô tak mat-yĕ k'eī-nāng, pat kwòh peí shaŭ móh hă keí kòh pêng-yān, i-hó k'uĭ-teî che.

6 I-ch'é kwaaì kòh-ti yān m̄ sùn, tsaû chau-waî huì kok$_{o}$ heung kaaù yān.

7 ¶ Yē-So kiù kóh shāp-î kòh moōn-shang, tsaû tá-faat$_{o}$ k'uĭ-teî yat tuì-tuì huì, ts'ź k'uĭ-teî yaŭ k'uēn, nāng kón-chūk ts'ē-kwaí.

8 Yaû fan-foò k'uĭ-teî ning kwaaí-cheûng chi ngoî, m̄ shaí taaì lô-faì, waāk leūng-shīk, waāk saì toî, waāk chai ngān lōk iu-taaì.

9 Tūk-haî cheuk$_{o}$ tuì ts'ó-haaī, yaû m̄ shaí cheuk$_{o}$ leŭng kìn shaam.

10 Yaû tuì k'uĭ-teî wâ, m̄ lûn pin ch'uè, yāp tò yān ka, tsaû haí kòh ch'uè chuê, chuê tò neĭ huì pīt ch'uè.

11 Uē yaŭ m̄ tsip$_{o}$ neĭ, m̄ t'eng neĭ kè, lām huì chi shī, neĭ p'aak$_{o}$ hiu keuk$_{o}$ hâ tì ch'ān, laī tsô k'uĭ-teî kè chèng-kuì.

12 Moōn-shang tsaû ch'ut huì ch'uēn-tô, huèn yāu fooì-koí.

13 Yaû kón-chūk hó toh kwaí, k'aaĭ yaū ch'ā hó-toh pêng yān, laī i hó k'uĭ.

14 ¶ Yē-So kè mēng-sheng, ch'uēn-yeūng heí laī, Hei-lūt wōng t'eng-mān tsaû wâ, k'uĭ haî shi-saí-laĭ kè Yeuk-hôn, yaū sź fūk-shang, koò-ts'ź k'uĭ tsô tak ch'ut taaî k'eī-nāng à.

15 Yaŭ yān wâ, k'uĭ haî I-leî-à, yaû yaŭ yān wâ, k'uĭ haî sin-chi, hó-ts'ź koó sin-chi chung chi yat.

16 Waī-haî Hei-lūt t'eng-mān tsaû wâ, ni kòh haî ngŏh shóh chaám kè Yeuk-hôn, k'uĭ fūk-shang pòh.

17 Kóh-kòh Hei-lūt, yă-ts'āng shaí yān chuk Yeuk-hôn kw'àn yāp kaam luĭ, yan k'uĭ heng-taî Feī-līk kè ts'ai Hei-lōh-taí uēn-koò, Hei-lūt ĭ-keng ts'uì k'uĭ lok$_{o}$.

18 Yeuk-hôn ts'āng kaàn Hei-lūt wâ, neĭ ts'uì heng-taî kè ts'ai, haî m̄ hōp à.

19 Koò-ts'ź Hei-lōh-taí uèn-hân k'uĭ, hó seúng shaat$_{o}$ k'uĭ, taân m̄ shaat$_{o}$ tak.

20 Yan-waî Hei-lūt chi Yeuk-hôn haî kung-î, ī-ch'é shèng-kit$_{o}$, tsaû kèng-waì pó-oô k'uĭ, t'eng k'uĭ shóh kóng, toh haî i-chuê laī tsô, yaû foon-heí t'eng k'uĭ kóng.

21 Ngaam-ngaam-yaŭ kòh keí-ooî, tsik-haî Hei-lūt kè shang-

yāt, paaí-ch'it$_{o}$ maăn tsīk, ts'éng kok$_{o}$ waî mān mŏ koon-uēn, uĕ-k'ăp Ka-leî-leî tsuen-kwaì kè yān.

22 Kòh Hei-lōh-taí kè nuĭ yāp huì t'iù-mŏ, lêng Hei-lūt k'ăp t'ūng tsīk kè yān, kòh-kòh to foon-heí, wōng tsaû tuì kòh nuĭ wâ, yâm-ts'ūng neĭ shóh seúng kè laì k'aū ngŏh, ngŏh shî-pit peí kwòh neĭ.

23 I-ch'é tuì k'uĭ shaî-uên wâ, taân-faān neĭ k'aū ngŏh kè, sui haî iù ngŏh kwok$_{o}$ yat poòn, ngŏh pit peí neĭ.

24 Kòh nuĭ tsaû ch'ut huì, mân k'uĭ lŏ-mŏ wâ, ngŏh yeng-koi k'aū mat-yĕ ni? lŏ-mŏ wâ, shi saí-laĭ Yeuk-hôn kè t'aū la.

25 Kòh nuĭ tsaû kón-faaì yāp huì, kìn wōng k'aū wâ, ngŏh seúng neĭ k'aaĭ shi saí-laĭ Yeuk-hôn kè t'aū, tsoì lōk p'oōn sheûng, tsik-shī ts'ż ngŏh.

26 Wōng hó paí-aì, taân yan-waî ĭ-keng shaî-uên, yaû yan t'ūng tsīk kè yān haí ch'uè, m̄ háng t'ui-ts'ī k'uĭ.

27 Wōng tsik-shī tá-faat$_{o}$ yat kòh peng-tsut, fan-foò k'uĭ lóh Yeuk-hôn kè t'aū, kòh peng-tsut tsaû huì, haí kaam luĭ chaám hiu Yeuk-hôn.

28 Chai k'uĭ kòh t'aū lōk p'oōn, ning laī peí kwòh kòh nuĭ, kòh nuĭ chuèn kaau kwòh lŏ-mŏ.

29 K'uĭ kè moōn-shang t'eng-mān, tsaû laī chap-shāp k'uĭ shi, tsòng lōk fān-mô.

30 Sż-t'ō tsuî maaĭ laī Yē-So ch'uè, k'aaĭ shóh tsô kè sż, shóh kaaû kè tô, kóng saaì k'uĭ t'eng.

31 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî huì kw'òng-yĕ yau-tsêng chi ch'uè, hit$_{o}$-sik yat hă la, yau-waî loī-wŏng kè yān toh, lêng k'uĭ shīk-faân to n̄ tak haān.

32 Kóm-tsaû ts'ŏh shuēn, huì tò kw'òng-yĕ yau-tsêng chi ch'uè.

33 Chùng-yān t'aí-kìn k'uĭ-teî huì, hó toh yêng tak Yē-So, tsaû haí kok$_{o}$ shēng lô sheûng tsaú heí, sin tò k'uĭ shóh huì kòh ch'uè.

34 Yē-So ch'ut huì, t'aí-kìn kw'ān chùng, tsaû hóh-līn k'uĭ-teî, yan k'uĭ hó-ts'ž yeūng-me mŏ mūk-yān kóm, tsaû k'aaĭ hó toh tô-leĭ kaaù k'uĭ.

35 Tò aai-maăn shī, k'uĭ moōn-shang tuì Yē-So wâ, ni ch'uè haî kw'òng-yĕ, uē-kam aai-maăn lok$_{o}$.

36 Ts'éng saàn chùng-yān, táng k'uĭ huì sż pîn heung-ts'uen, tsż-keí maaĭ yĕ shīk la.

37 Yē-So taap$_{o}$ moōn-shang wâ, neĭ peí yĕ k'uĭ-teî shīk lòh. Moōn-shang tuì k'uĭ wâ, ngŏh-teî ning î-shāp leúng ngān huì maaĭ péng, peí k'uĭ-teî shīk me?

38 Yē-So tuì moōn-shang wâ, neĭ yaŭ keí toh péng ni? neĭ huì t'aí hă. Moōn-shang t'aí kwòh, tsaû wâ, yaŭ ng̀ kòh péng, kûng leŭng t'iū uē che.

39 Yē-So fan-foò moōn-shang, lêng taaî chùng yat-tuî yat-tuî, ts'ŏh tsoî ts'ó mîn.

40 Chùng-yān tsaû ts'ŏh lōk, waāk yat paak$_{o}$ yat-tuî, waāk ng̀-shāp yat-tuî.

41 Yē-So ning heí kóh ng̀-kòh péng leūng t'iū uē, mông chuê t'in kóm-tsê, maak$_{o}$-hoi ti péng, peí kwòh moōn-shang, lêng k'uĭ paaí hoi chùng yān mîn-ts'īn, yaû k'aaĭ leŭng t'iū uē, fan peí chùng-yān.

42 Kóm-tsaû taaî chùng to shīk paaú.

43 Chap heí kòh-ti péng suì, k'āp shīk shêng kè uē, chong moŏn shāp-î laām.

44 Kûng kaì shīk kè yaŭ ng̃-ts'in yān.

45 ¶ Yē-So tsaû ts'ui k'uĭ moōn-shang lōk shuēn, sin kwòh kòh pîn ngôn, tò Paak-ts'oì-taaî, táug toî tsź-keí saàn hiu chùng-yān.

46 Yē-So keì saàn chùng-yān chi haû, sheŭng shaan k'eī-t'ó.

47 Tò yê-maăn, kòh $chek_{o}$ shuēn haí hoí chung, Yē-So tūk tsź-keí haí ngôn sheûng.

48 T'aí-kìn moōn-shang chaaû-tseúng hó san-foó, yan-waî yīk-fung à, kòh maăn $yeuk_{o}$-mok_{o} tò sź-kang shī-haû, Yē-So pô hāng hoí mîn, laī tò k'uĭ-teî ch'uè, hó-ts'ž seúng keng-kwòh kè yat yeûng.

49 Moōn-shang kìn k'uĭ haí hoí mîn hāng, koó haî kwaaì-māt, tsaû kiù-haàm heí laī.

50 Yan-waî yān yān to kìn k'uĭ, koò-ts'ź kòm fong, Yē-So tsik-shī tuì k'uĭ-teî kóng wâ, neĭ-teî fòng sam lòh, haî ngŏh à, m̄ shaí p'à.

51 Kóm-tsaû k'uĭ sheŭng shuēn, tò k'uĭ-teî ch'uè, fung tsaû sik hiu, k'uĭ-teî sam chung hó fong.

52 Yan-waî k'uĭ-teî sam ngaâng, m̄ hiú-tak $maak_{o}$-péng kè î-tsik à.

53 ¶ I-keng kwòh hoí, huì tò Kaak-neī-saat-lāk teî-fong, tsaû waan-pōk ngôn pin.

54 K'uĭ-teî leī shuēn sheŭng ngôn, chùng-yān tsik-shī yêng tak k'uĭ.

55 Tsaú wān sź waī teî-fong, mān tak Yē-So haí pin ch'uè, tsaû k'aaĭ ch'ōng t'oī chuê pêng-yān huì kòh ch'uè.

56 Taân-faān Yē-So shóh tò kè teî-fong, waāk haî ts'uen luĭ, waāk haî shēng chung, waāk haî heung kaan, yān-teî t'oī pêng-yān chai tó kaai sheûng, k'aū Yē-So peí k'uĭ-teî móh hă shaam pin che, faān haî móh ts'an k'uĭ kè, kòh kòh to tak hó faan.

7.

YAU Faat-leî-ts'oì yān, k'āp keí kòh tūk-shue-yān, ts'ūng Yē-lô-saat-laăng laī kè, tsuî-maaī Yē-So ch'uè.

2 Kìn k'uĭ keí kòh moōn-shang, shaú m̄ kit_{o}-tsêng, tsik-haî meî-ts'āng saí kwòh shaú tsaû shīk-faân.

3 Yan-waî Faat-leî-ts'oì yān, k'āp Yaū-t'aaì chùng yān, shaú koó-yān ch'uēn lōk kè kw'ai-kuí, yeūk m̄ tsź-saì saí shaú, tsaû m̄ shīk-faân.

4 Yaû haí shĭ sheûng faan laī, yeūk m̄ saí yīk m̄ shīk, chûng yaŭ hó toh yeûng, k'uí-teî tsun-shaú kè, tsik-haî pooi oón t'ūng-heì k'āp ch'ōng to iù saí.

5 Kóm-tsaû Faat-leî-ts'oì yaĭ, k'āp tūk-shue yān, mân Yē-So wâ, neĭ kè moōn-shang, tsô mat m̄ i koó-yān ch'uēn lōk kè kw'ai-kuí, shaú m̄ kit_{o}-tsêng tsaû shīk-faân ni?

6 Yē-So $taap_{o}$ k'uĭ-teî wâ, I-ts'oì-à uê-sin kóng k'āp neĭ-teî ngaî-shîn kè, haî cheūk lok_{o}, hó-ts'ž shèng-shue yaŭ sé, ni-ti $paak_{o}$-sèng k'aaĭ haú kung-kèng ngŏh, taân k'uĭ kòh sam leī

ngŏh hó uĕn.

7 K'uĭ-teî k'aaĭ yăn shóh fan-foò kè, tsok$_{o}$ waî tô-leĭ laî kaaù yăn, kóm k'uĭ paaì ngŏh haî t'ō-īn che.

8 Neĭ-teî tiu-heì Sheûng-Chué kè kaaì-mêng, chap shaú koó-yăn shóh ch'uēn lōk kè.

9 Yē-So yaû tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî chan haî tiu-heì Sheûng-Chué kè kaaì-mêng, laî shaú tsż-keí shóh ch'uēn lōk kè lok$_{o}$.

10 Yan Moh-sai yaŭ wâ, iù kèng neĭ kè foô-mŏ, yaû wâ, yeūk waí-p'òng foô-mŏ kè yăn, pit iù têng sź tsuî.

11 Waî-haî neĭ-teî kóm wâ, yăn yeūk tuì foô-mŏ kóng, ngŏh shóh yeng-tong kèng-fûng neĭ kè māt-kîn, tsô hiu kok$_{o}$-paán, tsik-haî tsô tsaì-māt.

12 Tsż haû neĭ-teî tsaû m̄ chún k'uĭ fûng-yeŭng foô-mŏ.

13 Kóm-yeûng neĭ haî shaú koó-yăn ch'uēn lōk kè kw'ai-kuí, laî faì hiu Sheûng-Chué kè tô-leĭ là, neĭ-teî shóh tsô kè sź, chûng yaŭ hó toh haî kóm-yeûng.

14 Yē-So tsaû kiù chùng paak$_{o}$-sèng laî wâ, neĭ-teî chùng-yăn, iù t'eng ngŏh kóng, ī-ch'é iù mēng-paāk à.

15 Faān haí ngoî-pîn yāp kè, pat nāng oo-waì yăn, tūk-haî haí luĭ-pîn ch'ut kè, chì ooî oo-waì yăn che.

16 Taân-faān yaŭ ĭ hóh t'eng kè, tsaû iù t'eng là.

17 ¶ Yē-So leī-hoi chùng-yăn yāp uk, moōn-shang tseung ni kòh p'eì-uê mân k'uĭ.

18 Yē-So tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî to m̄ mēng-paāk me? heí m̄ chi-tò faān haí-ngoî pîn yāp kè, pat nāng oo-waì yăn.

19 Yan-waî m̄ haî yāp k'uĭ kè sam, naaĭ haî yāp k'uĭ kè t'ŏ, ue-shî waî lōk ts'ż-haang, k'uĭ kóm wâ, tòng tsok$_{o}$ kok$_{o}$ yeûng shīk māt haî kit$_{o}$-tsêng lok$_{o}$.

20 Yaû wâ, haî yăn luĭ-t'aū ch'ut kè, chì ooî oo-waì yăn.

21 Yan-waî ts'ūng luĭ-t'aū, tsik-haî ts'ūng yăn sam chung shóh ch'ut, yaŭ ok$_{o}$-nîm, sz-t'ung, t'au-yĕ, shaat$_{o}$ yăn.

22 Kaan-yām, t'aam-laām, ok$_{o}$-tūk, kwaí-kwat, ch'e-ch'í, tò-keî, sit$_{o}$-tūk, kiu-ngô, kw'ōng-mŏng.

23 Ni-ti kok$_{o}$ yeûng ok$_{o}$ sż, kaai ts'ūng sam luĭ-t'aū ch'ut, chéng oo-waì yăn kè à.

24 ¶ Yē-So haí kòh ch'uè heí hāng, huì tò T'ui-lōh Sai-tûn kaau-kaaì kè teî-fong, yāp yat kaan uk, seúng m̄ peí yăn chi, taân m̄ nei tak maaī.

25 Shik-chīk yaŭ yat kòh nuĭ-yăn, k'uĭ kè nuĭ-tsaí, peî ts'ē-kwaí shóh maī, mān tak Yē-So kè sż, laî pūk tó k'uĭ keuk$_{o}$ hâ.

26 Ni kòh nuĭ-yăn, haî Hei-leî-neī kè, (Hei-leî-neī waāk tsok$_{o}$ î-pong) shūk Tsuî-leî-fei-neī-kei tsūk, k'uĭ k'aū Yē-So kón-chūk ts'ē-kwaí, leī-hoi k'uĭ nuĭ.

27 Taân Yē-So tuì k'uĭ wâ, yaū tak tsaí-nuĭ siu shīk paaú, yeūk k'aaĭ tsaí-nuĭ kè péng weng kwòh kaú shīk, m̄ hó à.

28 Nuĭ-yăn taap$_{o}$ k'uĭ wâ, Chué à, haî lok$_{o}$, taân kaú tsoî t'oī hâ, yīk tak shīk tsaí-nuĭ tit$_{o}$ lōk kè sap-suì a.

29 Yē-So tuì k'uĭ wâ, yan ni yat kuì shuet$_{o}$-wâ, neĭ hóh-ĭ faan huì, kòh kwaí ĭ-keng leī-hoi neĭ

nuĭ lok$_{o}$.

30 Nuĭ-yān faan tò k'uĭ uk-k'eí, kìn kwaí ĭ-keng ch'ut, k'uĭ nuĭ fàu tsoî ch'ōng sheûng.

31 ¶ Yē-So yaû leĭ-hoi T'ui-lōh kéng-kaaì, keng-kwòh Sai-tûn k'āp Tai-ka-poh-leî teî-fong, tò Ka-leî-leî hoí pin.

32 Yaŭ yān taaì yat kòh ĭ-lūng k'āp ch'i-leî kè yān laĭ, k'aū Yē-So peí shaú òn hă k'uĭ.

33 Yē-So taaì k'uĭ leĭ-hoi chùng-yān, k'aaĭ shaú-chí t'aàm yāp k'uĭ tuì ĭ, t'òh haú-shuí tím hă k'uĭ t'iū-leî.

34 Mông-chuê t'in t'aàn yat sheng, tuì k'uĭ wâ, I-faat$_{o}$-taaî, faan-yīk tsik-haî hoi t'ung kóm kaaí.

35 K'uĭ ĭ tsaû hoi t'ung, leî-kit$_{o}$ kaaí-lat, kóng tak hó mēng-paāk.

36 Yē-So kàm-kaaì k'uĭ-teî, m̄ hó wâ yān chi, taân uēt-faat$_{o}$ kàm-kaaì, k'uĭ-teî uēt-faat$_{o}$ ch'uēn hoi.

37 Chùng-yān liŭ-pat-tak kòm keng-k'eī, tsaû wâ, k'uĭ shóh tsô kè sz̀, kîn-kîn to hó, k'uĭ shaí lūng kè ooĭ t'eng, á kè ooĭ kóng à.

8.

TONG kòh shī, yaû yaŭ kw'ān-chùng tsuî-tsaāp, to mŏ yĕ shīk, Yē-So kiù k'uĭ moōn-shang laī, tuì k'uĭ-teî wâ,

2 Ngŏh hóh-līn ni-ti chùng-yān, yan k'uĭ t'ūng ngŏh haí ch'uè, ĭ-keng saam yāt, uē-kam mŏ tak shīk.

3 T'óng-yeūk ngŏh shaí k'uĭ-teî t'ŏ-ngôh huì kwai, haí lô sheûng pit-têng kaù-kooî, yan-waî yaŭ ti haî uĕn ch'uè laĭ kè.

4 Moōn-shang taap$_{o}$ k'uĭ wâ, haí ni ch'uè kw'òng-yĕ, yān ts'ūng piu ch'uè tak péng laĭ, lêng k'uĭ-teî shīk paaú ni?

5 Yē-So mân k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî yaŭ keí toh péng ni? K'uĭ wâ, ts'at kòh che.

6 Yē-So fan-foò chùng-yān, ts'ŏh lōk teî sheûng, tsaû ning ts'at kòh péng chuk-tsê, maak$_{o}$-hoi peí kwòh moōn-shang laī paaí hoi, k'uĭ-teî tsaû paaí tsoî chùng-yān mîn-ts'īn.

7 Yaû yaŭ keí t'iū siú uē, Yē-So chuk-tsê, kiù moōn-shang yīk paaí hoi.

8 Kóm-tsaû taaî-chùng to shīk paaú, chap faan uē-shêng ti suì kè ts'at laām.

9 Kòh-ti yān taaî yeuk$_{o}$ yaŭ sz̀-ts'in. Yē-So tsaû saàn hiu chùng-yān.

10 ¶ Tsik-shī kûng k'uĭ moōn-shang lōk shuēn, huì tò Taaî-mă-nā-taaî teî-fong.

11 Faat-leî-ts'oì yān ch'ut laī p'oōn-mân Yē-So, k'aū k'uĭ hín ch'ut t'in laī kè î-tsik, haî seúng shì k'uĭ à.

12 Yē-So sam chung t'aàn-sik wâ, ni kòh shaì-toî, yan hōh k'aū î-tsik ni? Ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, tuèn m̄ k'aaĭ î-tsik peí kwòh ni kòh shaì-toî kè.

13 Kóm-tsaû leĭ-hoi k'uĭ-teî, tsoì lōk shuēn kwòh tuì mîn ngôn.

14 ¶ Moōn-shang m̄ keì-tak taaì péng, shuēn sheûng tūk haî yaŭ yat kòh péng che.

15 Yē-So kéng-kaaì k'uĭ-teî wâ, kán-shân t'aī-fōng Faat-leî-ts'oì yān kè kaaù-chúng, k'āp Hei-lūt kè kaaù-chúng à.

16 Moŏn-shang peí-ts'ź ĭ-lûn wâ, haî yan ngŏh-teî mŏ péng kwà?

17 Yē-So chi-tò tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, tsò-mat k'aaĭ mŏ péng laĭ ĭ-lûn ni? Neĭ-teî chûng m̄ chi-tò, m̄ mēng-paāk me? Neĭ sam kòm ngaâng me?

18 Neĭ yaŭ ngaăn m̄ ooĭ t'aí, yaŭ ì m̄ ooĭ t'eng, yīk m̄ keì-tak me?

19 Ngŏh maak$_{o}$-hoi ng̀ kòh péng, fan kwòh ng̀-ts'in yān shīk, neĭ chap heí kòh-ti suì kè, chong moŏn keí toh laām ni? Taap$_{o}$ wâ, shāp-î laām.

20 Yaû maak$_{o}$-hoi ts'at kòh péng, fan kwòh sz̀-ts'in yān shīk, neĭ chap heí kòh-ti suì kè, chong moŏn keí toh laām ni? Taap$_{o}$ wâ, ts'at laām.

21 Tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî chûng m̄ mēng-paāk me?

22 ¶ K'uí-teî tò hiu Paak-ts'oì-taaî, yaŭ yān taaì yat kòh maāng-ngaăn kè yān laĭ, k'aū Yē-So móh k'uĭ.

23 Yē-So cha-chuê maāng-ngaăn yān kè shaú, taaì k'uĭ ch'ut huì ts'uen ngoî, peí haú-shuí t'òh k'uĭ sheung ngaăn, yaû k'aaĭ tuì shaú òn hă k'uĭ, mân k'uĭ neĭ kìn yĕ m̄ kìn ni?

24 Maāng-ngaăn kè kuí t'aū yat mông, tsaû wâ, ngŏh t'aí-kìn yān hāng, hó-ts'ź shuê kóm-yeûng.

25 Haû loĭ tsoì k'aaĭ shaú òn hă k'uĭ tuì ngaăn, lêng k'uĭ têng ngaăn mông hă, tsaû hó saaì, kok$_{o}$ yeûng t'aí tak mēng-paāk.

26 Yē-So tá-faat$_{o}$ k'uĭ kwai ka wâ, kòh t'iū ts'uen, neĭ tò m̄ hó yāp huì lok$_{o}$.

27 ¶ Yē-So kûng moŏn-shang huì tò Koi-saat-leî-à, Feī-laāp-peí kok$_{o}$ ts'uen, haí lô sheûng mân k'uĭ moŏn-shang wâ, yān-teî wâ ngŏh haî mat-shuī ni?

28 K'uĭ-teî taap$_{o}$ wâ, yaŭ ti wâ haî shi saí-laĭ kè Yeuk-hôn, yaŭ ti wâ haî I-leî-à, yaŭ ti wâ haî sin-chi chung chi yat.

29 Yē-So yaû mân moŏn-shang wô, taân neĭ-teî wâ ngŏh haî mat-shuī ni? Peí-tak taap$_{o}$ k'uĭ wâ, neĭ haî Kei-Tuk lok$_{o}$.

30 Yē-So kàm-kaaì k'uĭ-teî, m̄ hó kóng k'uĭ kè sź̀ kwòh yān chi.

31 Yaû heí shaú kaaù-fàn k'uĭ-teî wâ, Yān-Tsź̀ pit shaû hó toh hoî, peî kòh-ti cheúng-lŏ kûng chùng tsaì-sz-cheúng k'āp tūk-shuc-yān tiu-heì, ĭ-ch'é peî yān shaat$_{o}$, kwòh saam yāt, tsaû fūk-shang.

32 K'uí wâ paāk ni-ti shuet$_{o}$-wâ, Peí-tak tsaû laai maaī k'uí laĭ huèn-kaàn.

33 Yē-So ooĭ t'aū mông-chuê moŏn-shang, chaak$_{o}$ Peí-tak wâ, Saat-taân t'uì lòh, neĭ m̄ haî t'aí-t'ip$_{o}$ Sheûng-Chué kè ts'ēng, naaĭ haî t'aí-t'ip$_{o}$ yān kè ts'ēng che.

34 Tsaû kiù chùng-yān k'āp moŏn-shang laĭ, tuì k'uĭ-teî wâ, yān yeūk seúng kan-ts'ūng ngŏh kè, pit iù haak-shèng tsź̀-keí, me-chuê k'uĭ shāp-tsź̀-kà laĭ kan ngŏh.

35 Yan-waî taân-faān seúng kaù tsź̀-keí shang-mêng kè, pit-têng shat k'uĭ shang-mêng, taân-faān waî ngŏh k'āp fuk-yam shat hiu k'uĭ shang-mêng kè, pit-têng kaù faan k'uí shang-mêng.

36 Yān yeūk tak saaì p'ó-t'in-hâ, ĭ shat hiu k'uí shang-mêng

(waâk uēt shang-mêng tong tsok$_{o}$ lēng-wān) yaŭ mat yik ni?

37 Yān ooĭ k'aaĭ mat-yĕ laĭ shūk faan k'uĭ shang-mêng ni?

38 Taân-faān haí ni-kòh kaan-ok$_{o}$ shaì-toî, tòng ngŏh kûng ngŏh kè tô-leĭ haî sau-ch'í, tò Yān-Tsź shēng T'in-Foô wēng-kwong, kûng-maaĭ shèng-sź kòng-lām kòh shī, k'uĭ yīk pit tòng kóh-kòh yān haî sau-ch'í lok$_{o}$.

9.

YE-SO yaû tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, k'eĭ tó ni ch'uè kè, yaŭ ti yān meî sź chi sin, pit tak kìn Sheûng-Chué kwok$_{o}$, hó yaŭ k'uēn-pèng lām tò kè.

2 ¶ Kwòh lūk yāt, Yē-So taaì chuê Peí-tak Ngă-kok Yeuk-hôn, t'ūng-maaĭ sheŭng ko shaan, yau-tsêng chi ch'uè, haí k'uĭ-teî mîn-ts'īn pìn-fà.

3 K'uĭ kè i-fūk kwong-mēng, shik-shuí kīk paāk, shaì sheûng p'iù-pò kè yān, to ī p'iù tak kòm paāk.

4 Kòh shī, k'uĭ-teî yaû kìn I-leî-à Moh-sai în ch'ut laī, kûng Yē-So kóng.

5 Peí-tak tuì Yē-So wâ, Foo-Tsź, ngŏh-teî haí ni ch'uè hó lok$_{o}$, táng ngŏh taap$_{o}$ saam kaan maaū-uk, yat kaan waî neĭ, yat kaan waî Moh-sai, yat kaan waî I-leî-à.

6 Taân k'uĭ ī chi tsź-keí kóng mat-yĕ, yan-waî saam kòh moōn-shang to hó fong à.

7 Shik-chīk yaŭ wān che-chuê k'uĭ-teî, yaŭ sheng haí wān chung ch'ut laī wâ, ni-kòh haî ngŏh kè oì Tsź, neĭ-teî iù t'eng k'uĭ wâ à.

8 Moōn-shang fat-īn chau-waī mông-hă, yat kòh yāu to ī kìn, tūk-haî Yē-So kûng tsź-keí haí ch'uè che.

9 ¶ Lōk shaan kòh shī, Yē-So kàm-kaaì k'uĭ-teî wâ, Yān-Tsź meî-ts'āng yaū sź fūk-shang, ī hó k'aaĭ neĭ shóh kìn kè kóng kwòh yān chi.

10 Moōn-shang tseung ni kuì shuet$_{o}$-wâ, chai tsoî sam chung, taaî-ka ĭ-lûn yaū sź fūk-shang, haî mat-yĕ ì-sź.

11 Yaû mân Yē-So wâ, waî-mat sź tūk-shue yān wâ, I-leî-à pit iù sin laī ni?

12 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, I-leî-à chan haî sin laī, tsoì heng-heí kok$_{o}$ yeûng kè sź, ī-ch'é shèng-keng lûn-k'āp Yān-Tsź tím wâ, k'uĭ pit-têng shaû hó-toh hoî, peî yān heng-fat ni?

13 Taân ngŏh wâ neĭ-teî chi, I-leî-à ĭ-keng laī, chùng-yān ts'uī ì toî k'uĭ, chiù-i shèng-keng shóh kóng-k'āp k'uĭ kóm lok$_{o}$.

14 ¶ Yē-So tò moōn-shang ch'uè, kìn taaî-toh yān waī-chuê k'uĭ-teî, yaû yaŭ tūk-shue yān, kûng k'uĭ-teî pîn-lûn.

15 Taaî-chùng yat kìn Yē-So, shāp-fan keng-î, tsaú ts'īn huì mân k'uĭ on.

16 Yē-So tsaû mân kòh-ti tūk-shue yān wâ, neĭ kûng k'uĭ pîn-lûn mat-yĕ ni?

17 Chùng-yān chi chung, yaŭ yat kòh taap$_{o}$ k'uĭ wâ, Lŏ-Sz, ngŏh taaì ngŏh kè tsaí laī neĭ

ch'uè, k'uĭ haî pei á-kwaí shóh maī kè.

18 M-lûn haí pin ch'uè cha k'uĭ, tsaû lêng k'uĭ tit$_{o}$-tó, laū haú-shuí, ngaaŭ ngă-ch'í, yaû kou-shaù lok$_{o}$, ngŏh yă-ts'ăng ts'éng neĭ moōn-shang kón k'uĭ, taân k'uĭ-teî pat nāng.

19 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ wâ, aai, mŏ sùn-tak kè shaì-toî à, ngŏh t'ūng neĭ haí tak ch'uè keí noî, ngŏh yán-noî tak neĭ keí noî ni, shì taaì kòh tsaí laī ngŏh ch'uè la.

20 K'uĭ-teî tsaû taaì k'uĭ laī, yat kìn Yē-So, kwaí tsaû shuk-luen k'uĭ, pūk-tó teî ch'uè, faan laī fuk huì, kim laū haú-shuí.

21 Yē-So mân k'uĭ foô-ts'an, neĭ tsaí tak kóm kè pêng keí noî ni? K'uĭ wâ, tsż saì shī haî kóm lok$_{o}$.

22 Kòh kwaí luĭ-ts'ż weng k'uĭ lōk shuí fóh chi chung, seúng mīt hiu k'uĭ, t'óng-yeūk neĭ nāng tsô tak laī, tsaû līn-măn pong-chôh ngŏh-teî lok$_{o}$.

23 Yē-So tuì k'uĭ wâ, neĭ shaí mat kóng t'óng-yeūk neĭ nāng, kòh kuì shuet$_{o}$-wâ ni? yaŭ sùn kè yān, yeûng-yeûng to tsô tak à.

24 Kòh tsaí kè foô-ts'an, tsik-shī laū ngaăn-luĭ, taaî sheng kiù wâ, ngŏh sùn, taân ngŏh sùn pat tsuk, k'aū neĭ pong-chôh la.

25 Yē-So kiù chùng-yān tsaú maaī k'uĭ ch'uè, tsaû chaak$_{o}$-fāt kòh ts'ē-kwaí wâ, lūng-ả kè kwaí à, ngŏh fan-foò neĭ haí k'uĭ ch'uè ch'ut laī, yaû maĭ faan yāp huì là.

26 Kòh kwaí tsaû taaî sheng kiù, shuk-luen k'uĭ hó san-foó, tsaû ch'ut huì, kòh tsaí hŏ-ts'ż sź yat yeûng, chì-tò chùng-yān to wâ, k'uĭ sź hiu lok$_{o}$.

27 Taân Yē-So chĭap-chuê k'uĭ shaú, t'oh k'uĭ heí, k'uĭ tsaû heí shan.

28 Yē-So yāp uk, moōn-shang tsêng-tsêng mân k'uĭ wâ, ngŏh-teî tsô mat m̄ kón tak k'uĭ ch'ut ni?

29 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, t'óng-yeūk m̄ k'eī-t'ó kàm-shīk, ni-ti tsūk-luî ū ch'ut huì kà.

30 ¶ Kóm k'uĭ-teî tsaû leī-hoi kòh ch'uè, keng-kwòh Ka-leî-leî, Yē-So m̄ seúng yān chi-tò.

31 Yan kaaù k'uĭ moōn-shang wâ, Yān-Tsź pit iù maaî kwòh yān shaú, yān-teî shî-pit shaat$_{o}$ k'uĭ, peî shaat$_{o}$ chi haû, taî saam yāt fūk-shang.

32 Moōn-shang m̄ mēng-paāk ni kuì shuet$_{o}$-wâ, yaû ū kóm mân k'uĭ.

33 ¶ Taaî chùng tò hiu Ka-paak-nūng, tsoî uk noî Yē-So mân moōn-shang wâ, neĭ-teî haí lô sheûng, ĭ-lûn mat-yĕ ni?

34 Moōn-shang ū ch'ut sheng, yan-waî haí lô sheûng, chaang-lûn mat-shuī haî tsô chì taaî à.

35 Yē-So ts'ŏh ch'uè, kiù kóh shāp-î kòh moōn-shang laī, tuì k'uĭ wâ, yaŭ yān seúng tsô sin-t'aū kè, shî-pit tsô chùng-yān kè meĭ-haû, tsô chùng-yān kè shaí-foòn yān.

36 Yē-So tsaû taaì yat kòh saì-man-tsaí laī, chai tó chùng-yān chung-kaan, yaû p'ŏ heí k'uí, tuì moōn-shang wâ,

37 Taân-faān t'ok$_{o}$ ngŏh mēng, tsip$_{o}$-naāp yat kòh kóm-yeûng kè saì-man-tsaí, tsik-haî tsip$_{o}$-

ngāp ngŏh, taân-faān tsip$_{o}$-naāp ngŏh kè, pat tūk tsip$_{o}$-naāp ngŏh, tsik-haî tsip$_{o}$-naāp tá-faat$_{o}$ ngŏh laī kòh waî à.

38 ¶ Yeuk-hôn tuì Yē-So wâ, Lŏ-Sz, ngŏh-teî kìn yat kòh yān, t'ok$_{o}$ neĭ mēng laī kón kwaí, ngŏh-teî tsaû kàm-chí k'uĭ, yan k'uĭ mī haî kan-ts'ūng ngŏh-teî kè.

39 Yē-So wâ, mī-hó kàm-chí k'uĭ, yan-waî meî yaŭ yān t'ok$_{o}$ ngŏh mēng laī tsô î-tsik, tó chuèn heng-î waí-p'òng ngŏh kè.

40 Taân-faān mī kûng ngŏh-teî tsô tuì-tīk kè, tsaû haî kwai-ts'ūng ngŏh-teî kè lok$_{o}$.

41 Taân-faān k'aaĭ yat pooi shuí peí neĭ-teî yám, yan neĭ haî shūk Kei-Tuk kè, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, kòh yān pit-têng mī shat k'uĭ kè sheúng-ts'ż lok$_{o}$.

42 Taân-faān lêng yat kòh sūn ngŏh chi siú-tsź haâm tsuî kè, k'uĭ nēng hóh peî taaî shēk-môh kwà chuê kéng, weng lōk hoí chûng hó à.

43 T'óng-yeūk yat chek$_{o}$ shaú haâm neĭ faân-tsuî, tsaû chaám t'uĕn k'uĭ, neĭ pai-shaú yāp wĕng-shang, chûng hó kwòh yaŭ leŭng chek$_{o}$ shaú lōk fóh pat sik kè teî-yūk.

44 T'óng-yeūk yat chek$_{o}$ keuk$_{o}$ haâm neĭ faân-tsuî, tsaû chaám t'uĕn k'uĭ.

45 Neĭ pai-keuk$_{o}$ yāp wĕng-shang, chûng hó kwòh yaŭ leŭng chek$_{o}$ keuk$_{o}$ lōk teî-yūk.

46 T'óng-yeūk yat chek$_{o}$ ngaăn haâm neĭ faân-tsuî, tsaû waat$_{o}$ hiu k'uĭ.

47 Neĭ taan ngaăn yāp Sheûng-Chué kwok$_{o}$, chûng hó kwòh yaŭ leŭng chek$_{o}$ ngaăn lōk teî-yūk.

48 Haí kòh-ch'uè, ch'ūng mī sź, fóh mī sik kè.

49 Yan-waî faān yān pit yûng fóh laī lîn k'uĭ, faān tsaì-māt pit yûng īm lōk huì.

50 Im haî hó kè, t'óng-yeūk īm shat hiu meî, tím tak faan haām ni? Neĭ-teî luĭ-t'aū, yeng-koi yaŭ īm, peí-ts'ź t'iū-wôh à.

10.

YE-SO yaū kòh ch'uè heí hāng, keng-kwòh Yeuk-taân hōh ngoî, tò Yaū-t'aaì kè kéng-teî, chùng-yān tsoì tsuî-maaī laī k'uĭ ch'uè, Yē-So chiù sheūng, tsoî kaaù k'uĭ-teî.

2 ¶ Faat-leî-ts'oì yān seúng shì Yē-So, laī mân k'uĭ wâ, yān ch'ut ts'ai, cheūk mī cheūk ni?

3 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, Moh-sai tím-yeûng fan-foò neĭ ni?

4 Kòh-ti yān wâ, Moh-sai chún ngŏh-teî sé fan shue, laī ch'ut k'uĭ à.

5 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, yan neĭ-teî sam ngaâng, koò-ts'ź waî neĭ-teî sé lōk ni-ti kaaì-mêng.

6 Taân heí-shaú ch'òng-tsô kòh shī, Sheûng-Chué tsô ch'ut yaŭ maām yaŭ nuĭ.

7 Koò-ts'ź yān tseung leī-hoi foô-mŏ, kûng ts'ai kaau-hōp.

8 Leŭng yān shēng waī yat-t'aí, kóm-tsaû mī chûng suèn haî leŭng kòh, suèn haî yat-t'aí à.

9 Shóh-ī Sheûng-Chué shóh p'ooì-hōp kè, yān mī-hó fan-hoi.

10 Yē-So haí uk-luĭ, moōn-shang tsoì k'aaĭ ni-kîn sź laī mân k'uĭ.

11 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, taân-

faān ch'ut k'uĭ ts'ai, ts'uì kwòh pīt kòh kè, tsaû haî koo-foô kòh ts'ai, laī faân kaan-yām là.

12 T'óng-yeūk ts'ai tiu-heì cheûng-foo, kà kwòh pīt yān, k'uĭ yīk haî faân kaan-yām là.

13 ¶ Yaŭ yān taaì chuê ti nuên-tsaí laī, seúng Yē-So mŏh hă, moōn-shang chaak$_{o}$-fāt k'uĭ-teî.

14 Taân Yē-So yat kìn, tsaû m̄ foon-heí, tuì moōn-shang wâ, yaū tak kòh-ti nuên-tsaí laī ngŏh ch'uè, m̄-hó kàm-chí k'uĭ, yan-waî tak Sheûng-Chué kwok$_{o}$ kè, chèng haî kóm-yeûng kè yān à.

15 Ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ-teî chi, taân-faān shēng-shaû Sheûng-Chué kwok$_{o}$ kè, m̄ ts'ž nuên-tsaí kóm-yeûng, pit m̄ yāp tak kòh kwok$_{o}$.

16 Kóm-tsaû p'ŏ heí kòh-ti nuên-tsaí, peí shaú òn hă k'uī, chuk-fuk k'uĭ.

17 ¶ Yē-So ch'ut huì lô sheûng, yaŭ yat yān tsaú tò mîn-ts'in, kwaî tó ch'uè mân k'uĭ wâ leūng-shîn kè Lŏ-sz à, ngŏh iù tsó mat-yĕ, chì tak wĕng-shang ni?

18 Yē-So tuì k'uĭ wâ, neĭ waî-mat ch'eng ngŏh leūng-shîn ni? Ch'uē hiu Sheûng-Chué chi ngoì, mŏ yat kòh haî leūng-shîn kà.

19 Kok$_{o}$ t'iū kaaì-mêng, neĭ shik le, tsik-haî m̄-hó shaat$_{o}$ yān, m̄-hó hāng-yām, m̄-hó t'au-yĕ, m̄-hó mŏng-chèng, m̄-hó ngaak-p'in yān, yaû iù haaù-kèng neĭ kè foô-mŏ.

20 K'uĭ tuì Yē-So wâ, Lŏ-Sz, ni kok$_{o}$ t'iū kaaì, ngŏh tsž shiù shī to shaú-chuê lok$_{o}$.

21 Yē-So t'aí-chuê k'uĭ, oì-t'ùng k'uĭ, tsaû tuì k'uĭ wâ, neĭ chûng shiú yat kîn à, huì maaî saaî neĭ shóh yaŭ kè, laī chau-tsaì k'ūng-yān, tsaû shí-pit yaŭ ts'oī-paāk haí t'in sheûng, ī-ch'é laī kan-ts'ūng ngŏh.

22 K'uĭ t'eng-mān ni-ti shuet$_{o}$-wâ, tsaû pìn hiu mîn shik, paì-aì ī huì, yan-waî k'uĭ yaŭ hó-toh ch'aán-īp à.

23 Yē-So chau-waī mông hă, tuì k'uĭ moōn-shang wâ, yaŭ ts'īn-ts'oī kè yān, yāp Sheûng-Chué kwok$_{o}$, haî hó naān kè.

24 Moōn-shang keng-k'eì k'uĭ kè shuet$_{o}$-wâ, Yē-So tsoì taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, siú-tsź à, shĭ ts'īn-ts'oī kè yān, yāp Sheûng-Chué kwok$_{o}$, haî hó naān lok$_{o}$.

25 Lok$_{o}$-t'ŏh ch'uen kwòh cham ngaān, peí-kaaù ts'oī-chué yān yāp Sheûng-Chué kwok$_{o}$, kàng yūng-î à.

26 Moōn-shang liŭ-pat-tak kòm keng-k'eī, tsaû tuì k'uĭ wâ, kóm-tsaû mat-shuī hóh-ĭ tak kaù ni?

27 Yē-So mông-chuê k'uĭ-teî wâ, tsoî yān shāt haî pat nāng, tsoî Sheûng-Chué tsaû m̄ haî, yan-waî Sheûng-Chué haî mŏ-shóh-pat-nāng à.

28 ¶ Peí-tak tsaû tuì Yē-So wâ, ngŏh-teî ĭ-keng shé hiu shóh yaŭ kè, laī kan-ts'ūng neĭ lok$_{o}$.

29 Yē-So taap$_{o}$ wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ-teî chi, waî ngŏh k'ăp fuk-yam, leī-hoi uk-uĕ heng-taî, tsź-mooî, foô-mŏ, tsaí-nuĭ, t'īn-teî kè.

30 Meî yaŭ m̄ haí kam shaì tak faan paak$_{o}$ p'ooĭ kà. Tsik-haî uk-uĕ, heng-taî, tsź-mooî, mŏ-ts'an, ī-nuĭ, t'īn-teî, yīk yaŭ pak-hoî, waī-haî loī shaì tak wĕng-shang.

31 Taân hó-toh sin-t'aū kè yān, tseung tsô meĭ-haû, meĭ-haû kè yān, tseung tsô sin-t'aū à.

32 ¶ K'uĭ-teî sheŭng Yē-lô-saat-laăng kòh shī, haí lô sheûng, Yē-So sin hāng, moōn-shang kìn hó ch'ut-k'eī, kan-ts'ūng kè yaû kìn keng-fong, Yē-So tsoì taaì chuê shāp-î moōn-shang, k'aaĭ tsż-keí tseung uê kè sż, tuì k'uĭ-teî kóng wâ,

33 Ngŏh-teî sheŭng Yē-lô-saat-laăng, Yān-Tsź pit peî yān kaau kwòh chùng tsaì-sz-cheúng, k'āp tūk-shue yān, k'uĭ-teî tseung têng k'uĭ sź tsuî, kaaì kwòh î-pong yān.

34 Yaû pit lēng-yūk k'uĭ, peí haú-shuí t'òh k'uĭ, pin-tá k'uĭ, yaû shaat$_{o}$ k'uĭ, tò taî-saam yāt, k'uí tsaû fūk-shang lok$_{o}$.

35 ¶ Sai-peí-t'aaì kè tsaí Ngăkok Yeuk-hôn, laī tò Yē-So ch'uè wâ, Lŏ-Sz, ngŏh-teî shóh yaŭ k'aū neĭ kè, seúng neĭ kûng ngŏh tsô à.

36 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ seúng ngŏh kûng neĭ tsô mat-yĕ ni?

37 K'uĭ-teî taap$_{o}$-wâ, neĭ shēng wēng kòh shī, k'aū ts'ż ngŏh-teî yat kòh ts'ŏh neĭ yaû-pîn, yat kòh ts'ŏh neĭ tsóh-pîn à.

38 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ m̄ chi-tò neĭ shóh k'aū kè lok$_{o}$, ngŏh shóh yám kè pooi, neĭ yám tak m̄ ni? Ngŏh shóh shaû kè saí-laĭ, neĭ shaû tak m̄ ni?

39 K'uĭ-teî wâ, tsô tak. Yē-So tuì k'uĭ wâ, ngŏh shóh yám kè pooi, neĭ-teî shî-pit yám, ngŏh shóh shaû kè saí-laĭ, neĭ-teî shî-pit shaû.

40 Taân ts'ŏh ngŏh tsóh-pîn yaû-pîn, m̄ haî ngŏh ts'ż tak, tūk haî uê-peî ts'ż kwòh mat-shuī tsaû ts'ż kwòh k'uĭ che.

41 Shāp kòh moōn-shang t'eng-mān, tsaû hó m̄ foon-heí Ngăkok Yeuk-hôn.

42 Yē-So kiù k'uĭ-teî laī wâ, î-pong yān kè kwan-wōng, tsô k'uĭ-teî kè chué, taaî shān yûng k'uēn-pèng laī koón-leĭ k'uĭ-teî, ni-ti neĭ chi-tò le.

43 Waī-haî neĭ-teî m̄ hó kóm yeûng, neĭ-teî chi chung, mat-shuī seúng tsô taaî kè, pit tsô neĭ-teî kè shaí-foòn yān.

44 Mat-shuī seúng tsô t'aū-mūk kè, pit tsô chùng-yān kè nō-pūk.

45 Yan-waî Yān-Tsź laī, m̄ haî iù yān fūk-sż k'uĭ, naaĭ haî k'uĭ fūk-sż yān, ī-ch'é shé tsż-keí shang-mêng, t'aì chùng-yān shūk-tsuî à.

46 ¶ Tò hiu Yē-leî-koh, Yē-So kûng moōn-shang, k'āp taaî chùng ch'ut Yē-lô-koh shī, yaŭ kòh maāng-ngaăng hat-ī, tsik-haî Taí-maaí kè tsaí, Pa-taí-maaĭ, ts'ŏh tó lô pin.

47 Mān tak haî Nā-saat-lāk Yē-So, tsaû taaî sheng kiù wâ, Taaî-waî kè tsź-suen Yē-So, hóh-līn ngŏh à.

48 Chùng-yān chaak$_{o}$-shēng k'uĭ, kiù k'uĭ maĭ ch'ut sheng, k'uí uēt-faat$_{o}$ taaî sheng kiù wâ, Taaî-waî kè tsź-suen hóh-līn ngŏh à.

49 Yē-So hit$_{o}$ chuê keuk$_{o}$ wâ, kiù k'uĭ laī, kòh-ti yān tsaû kiù kòh maāng-ngaăn kè wâ, neĭ on sam, heí shan la, Yē-So kiù neĭ à.

50 K'uī tsaû tiu-heì i-fūk kap-ti heí shan, laī tò Yē-

So ch'uè.

51 Yē-So tuì k'uĭ wâ, neĭ seúng ngŏh kûng neĭ tsô mat-yĕ ni? Maăng-ngaăn kè taap$_{o}$ wâ, Chué à, ngŏh seúng t'aí tak kìn à.

52 Yē-So tuì k'uĭ wâ, neĭ huì la, neĭ kè sùn-tak i-hó neĭ lok$_{o}$, k'uĭ tsik-shī t'aí tak kìn, tsaû haí lô sheûng kan-ts'ūng Yē-So ī huì.

11.

TSEUNG-KAN Yē-lô-saat-laăng, tò Paak-faat-k'eī, k'āp Paak-taaî-neī, haí Kòm-laám-shaan ch'uè, Yē-So tá-faat$_{o}$ leŭng kòh moōn-shang.

2 Tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ huì tuì-mîn kòh t'iû ts'uen, yāp tò kòh shī, pit uê-cheūk yat chek$_{o}$ luī-tsaí póng-tó ch'uè, līk-loī meî yaŭ yān k'eī kwòh kè, neĭ tsaû kaaí lat laai k'uĭ laī.

3 T'óng-yeūk yaŭ yān mân wâ, neĭ-teî kaaí luì tsô mat-yĕ ni? Neĭ tsaû wâ, Chué iù yûng k'uĭ à, kòh yān pit tsik-shī peí k'uĭ laī.

4 Moōn-shang tsaû huì, kwóh-īn uê-cheūk chek$_{o}$ luī-tsaí póng-tó moōn ngoî kaai pin, tsaû kaaí lat k'uĭ.

5 K'eĭ-tó kòh ch'uè kè, yaŭ ti yān tuì k'uĭ-teî wâ, kaai kòh chek$_{o}$ luī-tsaí tsô mat-yĕ ni?

6 Moōn-shang chiù-i Yē-So shóh kóng kè laī taap$_{o}$ k'uĭ, kòh-ti yān tsaû yâm-ts'ūng k'uĭ laai.

7 Keì laai luī-tsaí tò Yē-So ch'uè, k'uĭ-teî k'aaî tsż-keí kè shaam, p'o lōk luī pooì, Yē-So k'eī sheŭng huì.

8 Yaŭ hó-toh yān k'aaî tsż-keí shaam, p'o tsoî lô sheŭng, yīk yaŭ yān tsoî t'īn chaám shuê-chì, p'o tsoî lô sheûng.

9 Haí ts'īn pîn hāng haû pîn kan kè yān, taaî sheng kiù wâ, maân fuk à, t'ok$_{o}$ Chué mēng laī kè, yeng-koi tak fuk à.

10 Ngŏh-teî tsó-tsung Taaî-waî kè kwok$_{o}$, tseung-kân laī kè, yeng tak fuk à, maân fuk tsoî chì sheûng kè à.

11 Yē-So tò Yē-lô-saat-laăng, yāp huì tîn-t'ōng, chau-waī t'aí kok$_{o}$ yeûng māt-kîn, shī-haû ī-keng yê lok$_{o}$, tsaû t'ūng shāp-î moōn-shang ch'ut huì, tò Paak-taaî-neī.

12 ¶ Taî î yāt, k'uĭ-teî tsż Paak-taaî-neī faan laī kòh shī, Yē-So t'ō-ngôh.

13 Uĕn-uĕn kìn mō-fa-kwóh shuê yaŭ īp, tsaû hāng maaī huì, seúng haí k'uĭ sheûng t'aū, wán ti kwóh-tsż, k'āp huì tò, tsêng haî kìn īp che, yan-waî shau kwóh kè shī-haû meî tò à.

14 Yē-So tsaû tuì kòh p'oh-shuê wâ, tsż kam ĭ haû, wĕng-uĕn mŏ yān shīk neĭ kè kwóh lok$_{o}$, k'uĭ moōn-shang to t'eng-kìn.

15 K'uĭ-teî tò hiu Yē-lô-saat-laăng, Yē-So yāp tîn-t'ōng, tsaû kón kòh-ti haí tin-luī maaī maaî kè, t'ui tó kòh-ti chaaú-ts'īn kè t'oī, uĕ-k'āp maaî paăk-kop$_{o}$ ti yān kè í.

16 Yaû m̄ chún yān ning heì-kuî, keng kwòh tîn luĭ.

17 Tsaû kaaù-fàn k'uĭ-teî wâ, shèng-keng m̄ haî yaŭ sé, ngŏh uk pit kiù tsô maân mān k'eī-t'ó kè uk me? Taân neĭ-teî k'aaî k'uĭ laī tsô ts'aăk-ch'aaū à.

18 Chùng tsaì-sz cheúng, k'ăp tūk-shue yān, t'ong-mān ni-ti shuet$_{o}$-wâ, seúng wán kaì laī shaat$_{o}$ k'uĭ, taân yaû p'à k'uĭ, yan-waî chùng-yān keng-k'eī k'uĭ kè kaaù-fàn à.

19 ¶ Tò aai-maăn shī, Yē-So ch'ut shēng huì.

20 Taî î chiu, k'uĭ-teî keng-kwòh kìn kòh p'oh mō-fa-kwóh shuê, līn kan to kon hiu.

21 Peí-tak kcì heí, tsaû tuì k'uĭ wâ, Foo-Tsź, ts'éng t'aí hă neĭ shóh chaù-chòh kè mō-fa-kwóh shuê, ĭ-keng kon-foo lok$_{o}$.

22 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî tong iù sùn Sheûng-Chuć.

23 Ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, taân-faān tuì ni-kòh shaan wâ, poon huì weng lōk hoí, uē-kwóh sam chung mŏ sz-ī, sùn ni kuì shuet$_{o}$-wâ pit shēng-tsaû, kóm-tsaû yat ti to shēng-tsaû kà.

24 Koò-ts'ź ngŏh wâ neĭ-teî chi, tong k'eī-t'ó shī, m̄-lûn k'aū mat-yĕ, yeūk sùn neĭ ooĭ tak, tsaû shî-pit tak-tó à.

25 Neĭ-teî k'eĭ ch'uè k'eī-t'ó shī, yeūk haî kûng yān yaŭ ch'aū hân, iù shè-mĭn k'uĭ, kóm-tsaû neĭ Foô tsoî t'in, yīk shè-mĭn neĭ tsuî.

26 Neĭ yeūk m̄ shè-mĭn k'uĭ, neĭ Foô tsoî t'in, yīk m̄ shè-mĭn neĭ tsuî lok$_{o}$.

27 ¶ K'uĭ-teî tsoì tò Yē-lô-saat-laăng, Yē-So haí tîn kaan hāng, chùng tsaì-sz cheúng, tūk-shue yān, k'ăp cheúng-lŏ laī tò.

28 Tuì k'uĭ wâ, neĭ k'aaĭ mat-yĕ k'uēn-pèng, tsô ni-ti sź ni? Yaû mat-shuī ts'ź neĭ ni-ti k'uēn-pèng, lêng neĭ tsô tak kóm-yeûng ni?

29 Yē-So tuî k'uĭ-teî wâ, ngŏh yīk yaŭ yat kuì shuet$_{o}$-wâ mân neĭ, ts'éng neĭ taap$_{o}$ ngŏh, ngŏh tsaû wâ neĭ chi, ngŏh k'aaĭ mat-yĕ k'uēn-pèng tsô ni-ti sź lok$_{o}$.

30 Yeuk-hôn kè saí-laĭ, haî yaū t'in laī kè a, yik-waāk yaū yān laī kè ni? Ts'éng neĭ taap$_{o}$ ngŏh.

31 K'uĭ-teî sz hâ ĭ-lûn wâ, ngŏh-teî yeūk wâ haî yaū t'in laī kè, k'uĭ shî-pit mân, tsô mat neĭ-teî m̄ sùn k'uĭ ni?

32 Yeūk wâ haî yaū yān laī kè, yaû fong chuê paak$_{o}$-sèng, yan-waî chùng-yān ĭ-waī Yeuk-hôn chan haî sin-chi à.

33 K'uĭ-teî tsaû taap$_{o}$ Yē-So wâ, ngŏh-teî m̄ chi. Yē-So tuì k'uĭ wâ, ngŏh yīk m̄ wâ neĭ-teî chi, ngŏh k'aaĭ mat-yĕ k'uēn-pèng tsô ni-ti sź lok$_{o}$.

12.

YE-SO tsaû ch'it$_{o}$ p'eì-uê tuì chùng-yān wâ, yaŭ kòh yān chùng p'ō-t'aī-uēn, peí leī waī-chuê, kwāt kòh tsaú-chà, yaû heí kòh kaang-laū, tso kwòh nūng-foo, tsaû huì uĕn ch'uè teî-fong.

2 Tò k'eī, tá-faat$_{o}$ yat kòh pūk huì nūng-foo ch'uè, seúng heùng nūng-foo shau uēn chung yeng naāp kè kwóh.

3 Nūng-foo chuk-tó k'uĭ laī tá, lêng k'uĭ hung shaú faan huì.

4 Tsoì tá-faat$_{o}$ taî î kòh pūk huì, nūng-foo tá-sheung k'uĭ t'aū, lêng k'uĭ sau-yūk.

5 Yaû tá-faat$_{o}$ pīt kòh pūk huì, nūng-foo k'aaĭ k'uĭ shaat$_{o}$ hiu, kàng tá-faat$_{o}$ hó-toh pūk huì, yaŭ ti peî k'uĭ tá, yaŭ ti peî k'uĭ

shaat$_{o}$.

6 Uēn chué chûng yaŭ yat kòh, tsik-haî k'uĭ shóh oì kè tsaí, shau-meĭ, yīk tá-faat$_{o}$ k'uĭ huì, wâ, k'uĭ-teî shî-pit kung-kèng ngŏh tsaí.

7 Taân kòh-ti nūng-foo seung kóng wâ, ni-kòh haî shēng-shaû ka-ip kè tsaí, ngŏh-teî laī shaat$_{o}$ sź k'uĭ, ka-īp tsaû kwai ngŏh-teî lok$_{o}$.

8 Ue-shî chap-chuê k'uĭ shaat$_{o}$ hiu, tiu ch'ut uēn ngoî.

9 Kóm kòh uēn chué iù tím-yeûng tsô ni? Shî-pit laī mīt kòh ti nūng-foo, k'aaĭ kòh uēn tso kwòh pīt yān lok$_{o}$.

10 Shèng-keng yaŭ sé, heí uk sz-foô shóh tiu-heì kè shēk, tsô hiu uk kok$_{o}$ taî yat kaû shēk.

11 Ni-ti haî Chué shóh tsô shēng kè, tsoî ngŏh-teî ngaăn chung kìn ch'ut-k'eī lok$_{o}$, ni keí kuì shue, neĭ-teî meî tūk kwòh me?

12 Kòh-ti yān chi-tò Yē-So ch'it$_{o}$ p'eì-uê haî chí k'uĭ-teî, shóh-ĭ seúng chuk k'uĭ, taân haî p'à chùng-yān, kóm-tsaû leī-hoi k'uĭ huì hiu.

13 Haû-loī, tá-faat$_{o}$ Faat-leî-ts'oì yān, k'āp Hei-lūt tóng keí kòh yān laī, seúng chap k'uĭ shuet$_{o}$-wâ laī haâm-hoî k'uĭ.

14 K'uĭ-teî laī tò, tuì Yē-So wâ, Lŏ-Sz, ngŏh-teî chi neĭ haî chan-shāt, mŏ p'in sam toî yān kè, yan neĭ m̄ haî k'aaĭ ngoî-maaû laī ts'uí yān, naaĭ haî k'aaĭ chan-shāt laī ch'uēn Sheûng-Chué kè tô, naăp-shuì kwòh Koi-saat, cheūk m̄ cheūk ni?

15 Ngŏh-teî naăp m̄ naăp ni? Taân Yē-So chi-tò k'uĭ chà-ngaî, tsaû wâ, tsô mat neĭ-teî shî ngŏh̄ ni? Neĭ ning yat kòh ngān-ts'in-tsaí peí ngŏh t'aí.

16 K'uĭ-teî tsaû ning laī, Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, ni-kòh seùng-t'aū kûng kwok$_{o}$ hô, haî mat-shuī kè ni? K'uĭ-teî wâ, haî Koi-saat kè.

17 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, k'aaĭ Koi-saat kè māt-kîn, naăp kwòh Koi-saat, k'aaĭ Sheûng-Chué kè māt-kîn, naăp kwòh Sheûng-Chué lok$_{o}$, chùng-yān tsaû keng-k'eī k'uĭ.

18 ¶ Yaû yaŭ Saat-t'ó-koi yān, tsik-haî wâ yān sź mŏ fūk-shang kè, laī mân Yē-So wâ,

19 Lŏ-Sz, Moh-sai kè shue sé lōk kwòh ngŏh-teî wâ, t'óng-yeūk yān kè heng-cheúng sź hiu, shêng lōk kòh ts'ai mŏ tsaí, heng-taî iù ts'uì k'uĭ kè ts'ai, táng shang tsaí laī shēng-kaì k'uĭ.

20 Ts'ūng ts'in yaŭ ts'at kòh heng-taî, chì taaî kè ts'uì ts'ai, mŏ tsaí laū lōk sź hiu.

21 Taî î kè ts'uì k'uĭ, yīk haî mŏ tsaí laū lōk sź hiu, taî saam kè yīk haî kóm-yeûng.

22 Ts'at kòh to haî mŏ tsaí laū lōk, shau-meĭ kòh nuĭ-yān yīk sź.

23 Tò fūk-shang shī, ni keí kòh yān fūk-shang, kòh nuĭ-yān tsô pin-kòh kè ts'ai ni? Yan-waî ni ts'at kòh to ts'uì kwòh k'uĭ lok$_{o}$.

24 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî m̄ mēng-paāk shèng-keng, yīk m̄ chi Sheûng-Chué kè k'uēn-nāng, kóm-yeûng heí m̄ ts'òh me?

25 Yan-waî yaū sź fūk-shang

kòh shī, mŏ kà mŏ ts'uì, chiù-ì t'in sheûng kè sz̀-ché yat yeûng.

26 Lûn-k'āp sz̀-ché fūk-shang, neĭ meî tūk kwòh Moh-sai shue, keng-kik p'in shóh tsoì me? Tsik-haî Sheûng-Chué tuì Moh-sai wâ, ngŏh haî A-paak-la-hón kè Sheûng-Chué, I-saat kè Sheûng-Chué, Ngă-kok kè Sheûng-Chué.

27 Sheûng-Chué m̄ haî sz̀-ché kè Sheûng-Chué, naaĭ haî shang-ché kè Sheûng-Chué, neĭ-teî taaî ts'òh $lok_{\circ}$.

28 ¶ Yaŭ yat kòh tūk-shue-yān laī, keì t'eng-mān k'uĭ-teî pîn-$pok_{\circ}$, yaû kìn Yē-So tuì-$taap_{\circ}$ tak hó, tsaû mân k'uĭ wâ, chùng kaaì-mêng chi chung, pin t'iū haî taî yat ni?

29 Yē-So $taap_{\circ}$ k'uĭ wâ, taî yat t'iū, haî wâ, I-shik-līt yān, neĭ t'eng la, Chué tsik ngŏh-teî kè Sheûng-Chué, haî tūk yat kè Chué à.

30 Neĭ-teî yeng-koi tsûn sam, tsûn sèng, tsûn ì, tsûn līk laī oì Chué, neĭ kè Sheûng-Chué.

31 Taî ì t'iū haî wâ tong oì lūn-shè, yaū-uē oì tsz̀-keí, mŏ pīt t'iū kaaì-mêng, taaî tak kwòh ni leŭng t'iū kè $lok_{\circ}$.

32 Kòh tūk-shue-yān tuì k'uĭ wâ, hó le, Lŏ-Sz, neĭ shóh kóng $k'ok_{\circ}$ haî chan kè, yan-waî Sheûng-Chué haî tūk yat kòh, ch'uē k'uĭ chi ngoî, mŏ pīt ì kòh.

33 Yeūk haî tsûn sam tsûn ì, tsûn līk oì Sheûng-Chué, yaû oì lūn-shè uē oì tsz̀-keí, kóm-tsaû hó kwòh $kok_{\circ}$ yeûng faān-tsaì, k'āp pīt yeûng tsaì-tsz̀ $lok_{\circ}$.

34 Yē-So kìn k'uĭ yèng-$taap_{\circ}$ tak ts'ung-mēng, tsaû tuì k'uĭ wâ, neĭ leī Sheûng-Chué $kwok_{\circ}$ mŏ uĕn $lok_{\circ}$. Tsz̀ ts'ź ĭ haû, mŏ yān kóm tsoì laī p'oōn-mân.

35 ¶ Yē-So haí tîn luĭ kaaù-fàn kóm wâ, tūk-shue-yān, yan hōh wà Kei-Tuk haî Taaî-waî kè tsz̀-suen ni?

36 Taaî-waî peî Shèng-Shān kóm-tûng shī, tsz̀-keí yaŭ wâ, Chué tuì ngŏh Chué wâ, neĭ ts'òh lōk ngŏh yaû pîn, táng tò ngŏh k'aaĭ neĭ kè ch'aū-tīk, tsô neĭ kè $keuk_{\circ}$ $taāp$ tàng.

37 Taaî-waî keì-īn ch'eng Kei-Tuk tsô Chué, kóm Kei-Tuk tím-yeûng haî Taaî-waî kè tsz̀-suen ni? Chùng-yān hó foon-heí t'eng k'uĭ kóng.

38 ¶ Yē-So kaaù yān chi shī yaû wâ, t'aī-fōng kòh-ti tūk-shue-yān à, k'uĭ-teî hò $cheuk_{\circ}$ ch'eūng-shaam hāng yaū, foon-heí yān-teî haí shī sheûng ts'éng k'uĭ on.

39 Uĕ-k'āp haí ooî-t'ōng ts'òh taaî waî, haí īn-tsīk ts'òh sheûng waî.

40 Taân-haî k'uĭ t'an kwá-foŏ kè ka-ts'oī, ká-ì tsô ch'eūng-ch'eūng k'eī-t'ó, k'uĭ-teî shaû yēng-fāt, shī-pit kàng ch'ŭng à.

41 Yē-So tuì-chuê tîn kè foò-fōng ts'ŏh, kìn chùng-yān ning ngān ts'im-t'aī yāp foò, yaŭ hó-toh ts'oī-chué kè yān, ts'im-t'aī hó-toh ngān.

42 Yaû yaŭ yat kòh k'ūng kwá-foŏ laī, ts'im-t'aī leūng kòh ts'īn, tsik-haî yat leī ngān che.

43 Yē-So tsaû kiù moōn-shang laī, tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, ni-kòh k'ūng kwá-foŏ shóh ts'im-t'aī, peí-kuaù chùng-yān ts'im yāp foò kè chûng toh à.

44 Yan-waî chùng-yān k'aaĭ uē-shêng kè laī ts'im-t'aī, taân ni-kòh kwá-foŏ sui pat tsuk, yīk k'aaĭ saaì shóh yaŭ laī ts'im-t'aī, tsik-haî k'uĭ ts'uēn laaî laī yeŭng haú kè.

13.

YE-So ch'ut tîn chi shī, yaŭ yat kòh moōn-shang tuì k'uĭ wâ, Lŏ-So, neĭ t'aí-hă kóm kè shēk, kóm kè tîn-uĕ a.

2 Yē-So tuì k'uĭ wâ, neĭ kìn ni kaan taaî tîn-uĕ le, tseung-loī mŏ yat kaû shēk, laū faan taî kaû shēk chi sheûng, m̄ peî waích'aak$_{o}$ kà.

3 Yē-So haí Kóm-laám-shaan sheûng, tuì-chuê tîn ts'ŏh, Peí-tak, Ngă-kok, Yeuk-hôn, On-tak-līt, tsêng-tsêng mân k'uĭ wâ,

4 Ts'éng neĭ wâ ngŏh-teî chi, keí shī yaŭ ni-ti sz̀ ni? I-ch'é ni-ti sz̀ yat-ts'aì tseung yèng-îm shī, yaŭ mat chiû-t'aū ni?

5 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî kán-shân, maĭ peí yān maī-waāk à.

6 Tseung-loī yaŭ hó-toh yān, ká-mô ngŏh mēng laī wâ, ngŏh haî Kei-Tuk, tsaû maĭ-waāk hó-toh yān.

7 Waī-haî neĭ t'eng-mān tá-cheùng, uĕ-k'āp tá-cheùng kè fung-sheng, m̄ shaí fong, ni-ti sz̀ shī-pit yaŭ, taân-haî moōt-yāt meī-ts'āng tò che.

8 Mān tseung kung-tá mān, kwok$_{o}$ tseung kung-tá kwok$_{o}$, tò ch'uè to yaŭ teî chàn kei-fong, ni-ti haî tsoi-naân kè heí shaú.

9 Neĭ-teî iù kán-shân tsz̀-keí, yan-waî yān tseung kaaì neĭ-teî kwòh kung-ooî, haí ooî-t'ŏng luĭ tá neĭ, yaû waî ngŏh kaaì neĭ k'eĭ tsoî taaî koon kwok$_{o}$ wōng mîn-ts'īn, laī tsô k'uĭ kè kìn-chèng.

10 Taân-haî fuk-yam pit sin ch'uēn tò maân-kwok$_{o}$.

11 Yān-teî laai neĭ kaaì koon kòh shī, m̄ shaí uê-sin kwà-luî tìm-yeûng kóng, tò kòh-chân-shī, taân-faān ts'z̀ kwòh neĭ kóng kè, neĭ tsaû kóm kóng, yan-waî m̄ haî neĭ tsz̀-keí kóng, naaí haî Shèng-Shān kóng à.

12 Heng-taî tseung kaaì heng-taî huì hoî sź, foô-ts'an toî tsaí, yīk haî kóm-yeûng, tsaí-nuĭ yīk heí laī kung-kik foô-mŏ, k'aaĭ k'uĭ hoî sź.

13 Neĭ-teî waî ngŏh mēng, pit shaû chùng-yān tsang-oò, waī-haî yán-noî tò-taí kè, k'uĭ pit tak kaù.

14 ¶ Neĭ-teî t'aí-kìn kòh-ti ts'aān-hoî hóh-oò kè māt, k'eĭ tsoî m̄ yeng k'eĭ kè teî-fong, tūk ni-ti shue kè, iù mēng-paāk à, kòh-shī haí Yaū-t'aaì teî kè, tong iù tsaú sheŭng shaan.

15 Haí uk sheûng kè yān, m̄ hó lōk huì, yīk m̄ hó yāp uk lóh shāp-māt ch'ut laī.

16 Haí t'īn kè yān, m̄ hó ooī t'aū lóh i-fūk.

17 Tong kòh-chân-shī, waaī-t'oi k'āp waì naaí kè nuĭ-yān yaŭ wôh lok$_{o}$.

18 Neĭ-teî yeng-koi k'eĭ-t'ó, mĭn-chì haí tung-t'īn shī peî naân à.

19 Yan-waî tong kòh-chân-shī, pit yaŭ wôh-waân, tsz̀-ts'ūng Sheûng-Chué ch'òng-tsô maân-māt, chì-tò uē-kam, meî yaŭ kóm-yeûng, haû loī yīk mŏ kóm

yeûng kè.

20 Ch'it$_{o}$-sź Chuê m̄ kaám shiú kòh-ti yāt-tsź, tsaû faān yaŭ huet$_{o}$-heì kè, mŏ yat kòh tak kaù lok$_{o}$, taan haî yan k'uĭ shóh kaán-suén kè mān, chì kaám shiú kòh-ti yāt-tsź.

21 Kòh shī yeūk yaŭ yān tuì neĭ-teî wâ, Kei-Tuk haí ni ch'uè, waāk haí kòh ch'uè, neĭ m̄ hó sùn.

22 Yan-waî tseung-loī yaŭ ti ká Kei-Tuk ká sin-chi ch'ut laī, tsô î-tsik k'eī-sź, t'óng-yeūk yaŭ-waāk tak kaán-suén kè mān, tsaû yaŭ-waāk k'uĭ lok$_{o}$.

23 Neĭ-teî iù kán-shân à, ngŏh uê-sin kóng saaì kwòh neĭ t'eng lok$_{o}$.

24 Tong kòh-chân-shī, kòh-ti wôh-waân chi haû, yīt-t'aū tseung pìn haak-òm, uēt shik yīk m̄ faat$_{o}$ kwong.

25 Seng yaū t'in tit$_{o}$ lōk, t'in sheûng kok$_{o}$ tseûng to chàn-tûng.

26 Kòh shī, k'uĭ-teî tsaû kìn Yān-Tsź k'aaĭ taaî k'uēn-nāng, taaî wēng-kwong, ts'ŏh chuê wān lōk laī.

27 Tsaû tá-faat$_{o}$ t'in-sź, tsuî-maaī sź fong shóh kaán-suén kè, tsź ts'ūng teî chi kīk ch'uè, chì-tò t'in chi kīk ch'uè.

28 Neĭ-teî iù hōk mō-fa-kwóh chuê kè p'èi-uê. Tong k'uĭ chi uēn faat$_{o}$ īp kòh shī, tsaû chi-tò tseung kân hâ-t'in lok$_{o}$.

29 Kóm neĭ-teî kìn yaŭ ni-ti sź, tsaû chi-tò Yān-Tsź haî kân, laī tò moōn-haú lok$_{o}$.

30 Ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, ni-kòh shaì-toî meî-ts'āng kwòh, ni-ti sź k'ui iù shēng-tsaû kè.

31 T'in teî pit ooĭ faì-waaî, taân ngŏh kè shuet$_{o}$-wâ, tuèn m̄ ooĭ faì-waaî.

32 ¶ Waī-haî kòh-ti yāt-k'eī, kòh-ti shī-haû, mŏ yān chi-tò, tsik-sź t'in sheûng sź-ché, uĕ-k'āp Yān-Tsź, to m̄ chi, tūk-haî Foô chi-tò che.

33 Neĭ-teî iù kán-shân kéng-séng k'eī-t'ó, yan-waî neĭ m̄ chi kòh yāt-k'eī keí shī tò à.

34 Hó-peí yat kòh yān, leī-hoi k'uĭ ka, huì uēn ch'uè yaū, k'aaĭ k'uēn-pèng kaau kwòh k'uĭ pūk, fan hoi ti sź, peí kok$_{o}$ yān tsô, yaû fan-foò hon moōn kè iù kéng-séng.

35 Koò-ts'ź neĭ-teî yeng-koi kéng-séng, yan-waî m̄ chi ka-chuê keí shī laī, waāk haî aai-maān, waāk haî poòn yê, waāk haî kai-t'aī, waāk haî t'in-kwong.

36 P'à k'uĭ fat-īn laī tò, uê-cheūk neĭ-teî fàn hiu.

37 Ngŏh shóh wâ kwòh neĭ t'eng kè, yīk haî wâ kwòh chùng-yān t'eng, iù kéng-séng à.

14.

KWOH hiu leŭng yāt, yaŭ kòh uê-uēt-tsit$_{o}$, tsik-haî ch'uē-kaaù-tsit$_{o}$, chùng tsaì-sź-cheúng k'āp tūk-shue yān sheung-leūng yûng mat-yĕ kwaí-kaì, chuk Yē-So laī shaat$_{o}$.

2 Taân k'uĭ-teî wâ, m̄ hó haí tsit$_{o}$-k'eī kòh shī, p'à paak$_{o}$-sèng shang luên.

3 ¶ Yē-So haí Paak-taaî-neī mā-fung Sai-moōn kè ka. Ts'ŏh tsoî tsīk sheûng, yaŭ kòh nuĭ-yān, k'aaĭ yūk-hōp chong chuê chì chèng chì kwaì kè heung-yaū laī, k'it$_{o}$ hoi yūk-hōp, cham

lōk Yē-So t'aū sheûng.

4 Yaŭ ti yān, sam m̄ foon-heí wâ, shaí mat kòm fa-faì kòh-ti heung-yaū ni?

5 Ni-ti heung-yaū hóh-ĭ maaî tak saam-shāp toh leŭng ngān, k'aaĭ laī shi-shé k'ūng yān a, k'uĭ-teî tsaû chap-chaak$_{o}$ kòh nuĭ-yān.

6 Yē-So wâ, yaū tak k'uĭ la, tsô mat kaaú-iŭ k'uĭ ni? K'uĭ heùng ngŏh tsô yat kîn hó sż à.

7 Yan-waî kòh-ti k'ūng yān, sheūng-shī t'ūng neĭ-teî haí ch'uè, neĭ seúng hó hon-toî k'uĭ, ts'uī shī to tsô tak, taân ngŏh m̄ haî sheūng-shī t'ūng neĭ-teî haí ch'uè.

8 Ni-kòh nuĭ-yān, tsûn k'uĭ kè lĭk laī tsô, sin k'aaĭ heung-yaū ch'ā ngŏh shan, haî uê-peî ngŏh maaī-tsòng kè à.

9 Ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ-teî chi, t'ung t'in hâ, m̄ lûn haí pin ch'uè, ch'uēn fuk-yam, to iù kóng heí ni-kòh nuĭ-yān, shóh tsô kè laī keì-nîm k'uĭ.

10 Shāp-î moōn-shang chi chung, yaŭ yat kòh Ka-leŭk yān Yaū-taaî, huì kìn chùng tsaì-sz-cheúng, seúng maaî Yē-So kwòh k'uĭ-teî.

11 K'uĭ-teî t'eng-mān, hó foon-heí, yeng-shēng peí ngān kwòh k'uĭ, Yaū-taaî tsaû wán keì-ooî laī maaî Yē-So.

12 ¶ Ch'uē-kaaù-tsit$_{o}$ taî yat yāt, t'ong uê-uēt-tsit$_{o}$ yeūng-tsaí kòh shī, moōn-shang mân Yē-So wâ, neĭ seúng ngŏh-teî huì pin ch'uè uê-peî, táng neĭ shīk uê-uēt-tsit$_{o}$ kè īn-tsīk ni?

13 Yē-So tsaû tá-faat$_{o}$ leŭng kòh moōn-shang tuì k'uĭ wâ, neĭ huì yāp shēng, pit yaŭ yat kòh yān ning shuí-ch'ēng kè, uê-cheūk neĭ-teî, neĭ kan chuê k'uĭ.

14 K'uĭ yāp huì kè uk, neĭ tuì ka-chué wâ, Lŏ-Sz yaŭ wâ, ngŏh haak$_{o}$-fōng haí pin ch'uè, táng ngŏh kûng moōn-shang, haí ch'uè shīk uê-uēt-tsit$_{o}$ kè īn-tsīk ni?

15 K'uĭ pit peí yat kaan paaí-ch'it$_{o}$ ts'aī-chéng kè taaî laū kwòh neĭ t'aí, neĭ tsaû haí kòh ch'uè, waî ngŏh-teî uê-peî la.

16 Moōn-shang tsaû huì yāp shēng, kwóh-īn uê-cheūk chiù-i Yē-So tuì k'uĭ-teî shóh kóng kè, tsaû uê-peî uê-uēt-tsit$_{o}$ kè īn-tsīk.

17 ¶ Tò aai-maăn shī, Yē-So t'ūng shāp-î moōn-shang laī.

18 K'uĭ-teî ts'ŏh tsoî tsīk sheûng, shīk hoi kòh shī, Yē-So wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, neĭ-teî chi chung, yaŭ yat kòh kûng ngŏh t'ūng shīk kè, shî-pit maaî ngŏh à.

19 Moōn-shang tsaû paì-aì heí laī, chūk-yat chūk-yat mân k'uĭ wâ, haî ngŏh me?

20 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, shāp-î moōn-shang chi chung, yaŭ yat kòh t'ūng ngŏh chai shaú lōk tīp kè, tsaû haî lok$_{o}$.

21 Yān-Tsź tseung kwòh shaì. Haî chiù shèng-keng shóh chí cheūk k'uĭ kè, taân-haî maaî Yān-Tsź kòh yān yaŭ wôh lok$_{o}$, kóh-kòh yān m̄ shang ch'ut laī chûng hó.

22 ¶ Shīk kán kòh shī, Yē-So ning péng chuk-tsê, tsaû maak$_{o}$-hoi peí kwòh moōn-shang wâ, neĭ ning la, ni-ti haî ngŏh kè shan à.

23 Yaû ning chek$_{o}$ pooi kóm-tsê, k'aaĭ laĭ peĭ kwòh moōn-shang, taaĭ-chùng tsaû yám hiu.

24 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, ni-ti haî ngŏh kè huet$_{o}$, haî san-yeuk$_{o}$ kè huet$_{o}$, waî chùng-yān laū kè.

25 Ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ-teî chi, ngŏh m̄ tsoì yám p'ō-t'aĭ-shuê shóh shang kè, táng tò kòh yāt ngŏh haí Sheûng-Chué kwok$_{o}$, chì yám san kè lok$_{o}$.

26 K'uĭ-teî ch'eùng hiu yat shaú shi, tsaû huì tò Kóm-laám shaan.

27 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî chùng-yān pit ìm-heì ngŏh, yan-waî shèng-keng yaŭ wâ, ngŏh tseung tá kòh mūk-yān, kóm-tsaû kw'ān-yeūng saàn saaì lok$_{o}$.

28 Taân ngŏh fūk-shang chi haû, pit sin kwòh neĭ-teî huì tò Ka-leî-leî.

29 Peí-tak tsaû tuì k'uĭ wâ, chùng-yān sui-īn ìm-heì neĭ, ngŏh pit m̄ haî.

30 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, kam maăn taî î ts'ż kai-t'aĭ chi sin, neĭ shî-pit saam ts'ż m̄ yêng ngŏh.

31 Taân Peí-tak yaû kīk līk wâ, tsik-sź kûng neĭ t'ūng sź, ngŏh tuèn mŏ wâ m̄ yêng neĭ, chùng-yān yīk haî kóm-yeûng kóng.

32 Huì tò yat taat$_{o}$ teî-fong, kiù tsô Haak-sai-mă-neī, Yē-So tuì moōn-shang wâ, neĭ-teî ts'ŏh tó ni ch'uè, táng ngŏh k'eī-t'ó.

33 Ue-shî taaì-chuê Peí-tak Ngă-kok Yeuk-hôn, t'ūng-maaī tsź-keí hāng, tsaû hó keng-fong, hó pei-ts'it$_{o}$.

34 Tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh sam paì-aì tò sź lok$_{o}$, neĭ-teî haí ni ch'uè táng-haû, yaû iù kéng-séng à.

35 K'uĭ tsaû hāng ts'īn keí pô, pūk-tó teî ch'uè k'eī-t'ó wâ, ni-kòh shī-haû, hóh-ĭ mĭn tak, tsaû k'aū mĭn la.

36 Yaû wâ, A-Pa Foô à, neĭ haî mō-shóh-pat-nāng, k'aū neĭ k'aaĭ ni chek$_{o}$ pooi leī-hoi ngŏh, taân m̄ haî iù ts'ūng ngŏh shóh seúng, waī-haî ts'ūng neĭ shóh seúng che.

37 Faan laī, kìn moōn-shang fàn-cheūk, tsaû tuì Peí-tak wâ, Sai-moōn neĭ fàn-kaaù me? Neĭ pat nāng kéng-séng poòn kòh shī-shān me?

38 Kéng-séng à, k'eī-t'ó à, mĭn-chì yāp maī-waāk à, neĭ sam haî ts'ēng-uên, taân shan-t'aí uĕn-yeūk lok$_{o}$.

39 Yaû tsoì huì k'eī-t'ó, shuet$_{o}$-wâ t'ūng yat yeûng.

40 Yaû faan laī, kìn moōn-shang fàn-cheūk, yan haî ngaăn-kuên à, k'uĭ-teî to m̄ chi tím-yeûng ooī-taap$_{o}$ Yē-So.

41 Yaû taî saam ts'ż faan laī, tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî hóh-ĭ fàn-kaaù on-sik lok$_{o}$, pâ lok$_{o}$, shī-haû tò là, Yān-Tsź haî maaî kwòh tsuî-yān kè shaú là.

42 Heí shan la, ngŏh-teî iù huì lok$_{o}$, maaî ngŏh kóh-kòh yān laī kân lok$_{o}$.

43 Kóng kán kòh shī, shāp-î moōn-shang chi chung, yaŭ kòh Yaū-taaî, t'ūng-maaī hó toh yān laī, cha to cha kwàn, haí chùng tsaì-sz-cheúng tūk-shue-yān cheúng-lŏ kòh ch'uè laī.

44 Maaî Yē-So kòh yān siu peí kòh òm hô kwòh k'uĭ-teî wâ,

ngŏh shóh ts'an-tsuí kè, tsaû haî k'uĭ lok$_{o}$, chuk-tó iù tsź-saì laai k'uĭ huì à.

45 I-keng laî tò, tsik-hak hāng maaî Yē-So ch'uè wâ, Foo-Tsź, tsaû t'ūng k'uĭ ts'an-tsuí.

46 Kòh-ti yān tsaû lōk shaú chuk Yē-So.

47 ¶ Haí chak-pin k'eĭ ch'uè kè, yaŭ yat kòh yān, pāt ch'ut pá kìm, chaám taaî tsaì-sz-cheúng kè pūk, seuk$_{o}$ lat k'uĭ chek$_{o}$ ĭ.

48 Yē-So tuì chùng-yān wâ, neĭ-teî cha to cha kwàn laî chuk ngŏh, hó-ts'ź chuk ts'aāk kóm me?

49 Ngŏh yāt-yāt kûng neĭ haí tîn luĭ kaaû yān, neĭ-teî m̄ chuk ngŏh taân kóm haî lêng shèng-keng shóh tsoì kè tak yèng-îm lok$_{o}$.

50 Moōn-shang kòh-kòh leī-hoi Yē-So tsaú huì.

51 Yaŭ yat kòh shiù-nīn kè yān, k'uĭ shan tūk-haî lau-chuê yat faaì mā-pò, laî kan Yē-So, kòh-ti yān chuk-chuê k'uĭ.

52 K'uĭ tsaû t'àn-lat kòh faaì mā-pò, ch'ek$_{o}$-shan tsaú huì.

53 ¶ Chùng-yān laai Yē-So huì kòh taaî tsaì-sz-cheúng mîn-ts'īn, chùng tsaì-sz-cheúng k'āp cheúng-lŏ tūk-shue-yān to ts'aī-tsaāp.

54 Peí-tak uĕn-uĕn kan-chuê Yē-So yāp tò taaî tsaì-sz-cheúng kè uên, kûng kòh-ti ch'aai-yīk ts'ŏh ch'uè pooî-fóh.

55 Chùng tsaì-sz-cheúng, k'āp ts'uēn kung-ooî kè yān, wán kìm-chèng laî kò Yē-So, seúng hoî sź k'uĭ, taân m̄ wán tak tó.

56 Yan-waî hó-toh yān tsŏ ká-chèng kò k'uĭ, taân-haî shóh chèng kè m̄ seung-hōp.

57 Yaû yaŭ keí kòh yāu, heí shan k'aaĭ ká-chèng laî kò k'uĭ wâ,

58 Ngŏh-teî t'eng kwòh k'uĭ kóng, wâ, ni kaan tîn, haî yān shaú shóh tsô kè, ngŏh tseung ch'aak$_{o}$ hiu k'uĭ, saam yāt noi, heí kwòh yat kaan, m̄ haî yān shaú shóh tsô kè.

59 Taân k'uĭ-teî shóh chèng yīk m̄ seung-hōp.

60 Taaî tsaì-sz cheúng haí chùng-yān chi chung, heí shan mân Yē-So wâ, neĭ mŏ shuet$_{o}$-wâ ooĭ-taap$_{o}$ me? Ni-ti yān tsô chèng kò neĭ mat-yĕ ni?

61 Yē-So tsúng m̄ ch'ut sheng taap$_{o}$ k'uĭ, taaî tsaì-sz cheúng tsoì mân k'uĭ wâ, neĭ haî hóh tsaàn-tsûng Ché chi Tsź Kei-Tuk m̄ haî ni?

62 Yē-So wâ, ngŏh haî lok$_{o}$. neĭ-teî tseung-loĭ kìn Yān-Tsź, ts'ŏh tsoî Ts'uēn-Nāng-Ché kè yaû-pîn, kà-chuê t'in wān lōk laî à.

63 Taaî tsaì-sz cheúng tsaû maak laân tsź-keí i-fūk wâ, ngŏh-teî chûng iù wán mat-yĕ kìn-chèng ni?

64 Neĭ-teî ĭ-keng t'eng-mān k'uĭ sit$_{o}$-tūk kè wâ le, neĭ-teî ì-sz tím ni? Chùng-yān ĭ k'uĭ yeng tak sź tsuî.

65 Tsaû yaŭ ti peí haú-shuí t'òh k'uĭ, yaŭ ti che-chuê k'uĭ mîn, k'aaĭ k'uēn-t'aū tá k'uĭ wâ, neĭ haî sin-chi, shì wâ ch'ut mat-shuī a, kòh-ti ch'aai-yīk yaû k'aaĭ shaú-cheúng kwaak$_{o}$ k'uĭ.

66 Peí-tak haí hâ uên ch'uè, taaî tsaì-sz cheúng yaŭ yat kòh

mooi-tsaí laī.

67 Kìn Peí-tak pooî-fóh, tsaû t'aí-chuê k'uĭ wâ, neĭ p'ēng-sò to haî t'ūng-maaī Nā-saat-lāk Yē-So kè.

68 Peí-tak m̄ yêng tsaû wâ, ngŏh m̄ chi, yīk m̄ hiú neĭ kóng mat-yĕ, kóm-tsaû ch'ut huì, hāng tò taaî moōn haú kè īm pin, kai tsaû t'aī.

69 Kóh-kòh mooi-tsaí kìn k'uĭ, tsoì tuì k'eĭ tó chak-pin kè yān wâ, ni-kòh yān haî t'ūng k'uĭ-teî yat tóng kà, taân Peí-tak yaû m̄ yêng.

70 Hit$_{o}$ mŏ noî, k'eĭ tó chak-pin kè yān, tsoì tuì Peí-tak wâ, neĭ chan-haî t'ūng k'uĭ-teî yat tóng kè lok$_{o}$, yan-waî neĭ haî Ka-leî-leî yān à.

71 Peí-tak tsaû chaù-chòh, ī-ch'é shaî-uên wâ, neĭ-teî shóh kóng kóh-kòh yān, ngŏh m̄ shik k'uĭ à.

72 Kai tsik-shī taî î ts'ż t'aī, Peí-tak keì-heí Yē-So shóh kóng, wâ taî î ts'ż kai-t'aī chi sin, neĭ pit saam ooī m̄ yêng ngŏh, seúng cheūk ni kuì shuet$_{v}$-wâ, tsaû haàm heí laī.

15.

TO chiu tsó kòh-shī, chùng tsaì-sz-cheúng k'āp cheúng-lŏ tūk-shue yān, kûng ts'uēn kung-ooî kè yān, taaî-ka cham-cheuk$_{o}$, tsaû póng heí Yē-So, k'aaī k'uĭ kaau kwòh Peí-la-toh.

2 Peí-la-toh mâu k'uĭ wâ, neĭ haî Yaū-t'aaì yāu kè wōng me? Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ wâ, neĭ kóng tak cheūk lok$_{o}$.

3 Chùng tsaì-sz-cheúng k'aaĭ hó-toh sż laī kò k'uĭ.

4 Peí-la-toh tsoì mân k'uĭ wâ, neĭ t'aí k'uĭ-teî k'aaĭ kòm-toh sż laī kò neĭ, neĭ mŏ ti tuì taap$_{o}$ me?

5 Taân Yē-So tsúng m̄ ch'ut sheng, koò-ts'ź Peí-la-toh kìn ch'ut-k'eī,

6 ¶ Tong ni kòh ts'it$_{v}$-k'eī, chiù-i sheūng laî, tsúng-tuk iù fòng yat kòh faân-yān, haî yâm-ts'ūng chùng-yān shóh k'aū kè.

7 Yaŭ yat yān, mēng kiù Pa-la-pa, kûng kòh ti tsok$_{o}$-faán kè yān, t'ūng-maaī póng-chuê, k'uĭ-teî tsok$_{v}$-faán chi shī, yă-ts'āng shaat$_{o}$ yān.

8 Chùng-yān tsaû taaî sheng kiù, k'aū tsúng-tuk chiù laî laī tsô.

9 Peí-la-toh tuì chùng-yān wâ, neĭ seúng ngŏh fòng Yaū-t'aaì yān kè wōng kwòh neĭ m̄ ni?

10 Yan-waî k'uĭ chi-tò chùng tsaì-sz-cheúng tò-keî Yē-So, koò-ts'ź kaaì k'uĭ laī à.

11 Chùng tsaì-sz cheùng súng-tûng paak$_{o}$-sèng, k'aū tsúng-tuk nīng-hóh fòng Pa-la-pa peí k'uĭ.

12 Peí-la-toh tsoì taap$_{v}$ chùng-yān wâ, kóm-yeûng, neĭ-teî shóh ch'eng Yaū-t'aaì yān wōng kè, ngŏh iù tím yeûng ch'ué-chì k'uĭ ni?

13 Chùng yān tsoì taaî sheng wâ, teng k'uĭ lōk shāp-tsż-kà la.

14 Peí-la-toh tuì k'uĭ-teî wâ, k'uĭ tsô kwòh mat-yĕ ok$_{o}$ sż ni? Chùng-yān uēt-faat$_{o}$ taaî sheng kiù, teng k'uĭ lōk shāp-tsż-kà la.

15 Peí-la-toh seúng on paak$_{o}$-sèng kè sam, tsaû fòng Pa-la-la peí kwòh k'uĭ-teî, yaû pin-tá Yē-So, kaau kwòh yān huì teng k'uĭ lōk shāp-tsź-kà.

16 ¶ Kòh-ti peng laai Yē-So yāp huì uĉn noî, tsik-haî kung-t'ōng, tsaû ooî-maaī t'ung yēng kè yān.

17 Ning kîn tsź-shik kè p'ō, cheuk$_{o}$ lōk k'uĭ shan, yaû k'aaĭ keng-kik kit$_{o}$ shēng koon-mĭn, taaì sheŭng k'uĭ t'aū.

18 Tsaû mâu k'uĭ on, kóm wâ, Yaū-t'aaì yān kè wōng p'ēng-on a?

19 Yaû k'aaĭ t'iū lō-tīk tá k'uĭ t'aū, peí haú-shuí t'òh k'uĭ shan, kwaî tó ch'uè paaì k'uĭ.

20 Heì-lûng uēn, tsaû t'uct$_{o}$ hiu kòh kîn tsź-shik p'ō, kûng k'uĭ cheuk$_{o}$ faan tsź-keí kè i-fūk, laai k'uĭ ch'ut huì teng lōk shāp-tsź-kà.

21 Yaŭ kòh Koó-leî-noî yān, mēng kiù Sai-moōn, tsik-haî A-līk-shaan-taaî, k'āp Lŏ-foo kè foô-ts'an, haí t'īn-kaau laī, keng kwòh kòh ch'uè, chùng-yān k'eŭng k'uĭ me-chuê Yē-So kè shāp-tsź-kà.

22 K'uĭ-teî taaì Yē-So tò yat taat$_{o}$ teî-fong, mēng kiù Kok-kok-t'a, faan-yīk tsik-haî foo-lō-t'aū ch'uè.

23 Tsaû k'aaĭ moōt-yeūk kè tsaú peí k'uĭ, taân Yē-So m̄ shaû.

24 Kóm tsaû teng k'uĭ lōk shāp-tsź-kà, yaû fan-hoi k'uĭ i-fūk, chap-ch'aū t'aí mat-shuī tak pin fân.

25 Teng k'uĭ tsoî shāp-tsź-kà kòh-shī, chèng haî shān-shī meĭ.

26 K'uĭ sheûng-t'aū yaŭ t'íū faân tsuî kè piu, sé ch'ut wâ, Yaū-t'aaì yān kè wōng.

27 Yaû yaū leŭng kòh ts'aāk, t'ūng-maaī teng lōk shāp-tsź-kà, yat tsoî k'uĭ tsóh pîn, yat tsoî k'uĭ yaû pîn.

28 Kóm-tsaû yèng hiu shèng-keng shóh sé, yān suèn k'uĭ haî tsuî faân chi-chung kè yān kòh kuì lok$_{o}$.

29 Keng kwòh kè yān sit$_{o}$-tūk k'uĭ, nêng hă kòh t'aū wâ, aai, neĭ ooĭ ch'aak$_{o}$ kòh kaan tîn, saam yāt noî yaû heí faan.

30 Uē-kam yeng-koi kaù tsź-keí, haí shāp-tsź-kà lōk laī le.

31 Chùng tsaî-sz-cheúng k'āp tūk-shue yān, yīk haî kóm yeûng heì-lûng k'uĭ. Taaî-ka seung kóng wâ, k'uĭ kaù tak pīt yān, m̄ kaù tak tsź-keí à.

32 I-shik-līt wōng Kei-Tuk, uē-kam yeng haí shāp-tsź-kà lōk laī, táng ngŏh-teî t'aí-kìn tsaû sùn lok$_{o}$, t'ūng-maaī teng kè ts'aāk yīk nô mâ k'uĭ.

33 ¶ Tsź chèng ng̀-shī chì meî-shī meĭ, ts'uēn teî hak-òm.

34 Meî-shī meĭ kòh chân, Yē-So taaî sheng kiù wâ, I-leî, I-leî, la-mă-saat$_{o}$-pok$_{o}$-taaî-neī, faan-yīk tsik-haî ngŏh kè Sheûng-Chué, ngŏh kè Sheûng-Chué, tsô-mat waī-lōk ngŏh ni?

35 Haí chak pin k'eĭ kè, yaŭ ti yān t'eng-kìn tsaû wâ, k'uĭ kiù I-leî-à pòh.

36 Yaŭ kòh yān tsaú huì, k'aaĭ shuí-p'ŏ tsàm lōk ts'ò ch'uè, chaat$_{o}$ tsoî lō-tīk sheûng, taî kwòh k'uĭ yám, wâ, yaū tak k'uĭ la, ngŏh-teî t'aí I-leî-à laī,

lóh k'uĭ lŏk laî m̄ a?

37 Yē-So taaî kiù yat sheng, heì tsaû t'uĕn hiu.

38 Tîn luĭ pò-cheùng, tsź sheûng chì hâ, lĭt-hoi leŭng tsĭt.

39 Yaŭ kòh paak$_{o}$-pá-tsúng, k'eĭ tsoî Yē-So tuì-mîn, t'aí-kìn k'uĭ kóm-yeûng taaî sheng t'uĕn heì, tsaû wâ, ni-kòh yān, chan-haî Sheûng-Chué chi Tsź lok$_{o}$.

40 Yaû yaŭ nuĭ-yān, kaak$_{o}$ uĕn mông chuê, k'eĭ chung yaŭ Moōt-taaî-la kè Mă-leî-à, kûng nīn-shiù Ngă-kok Yeuk-sai kè mŏ-ts'an Mă-leî-à, uĕ-k'āp Saat-lōh-maĭ.

41 Tsik-haî Yē-So haí Ka-leî-leî kòh shī, kan-ts'ūng fūk-sź k'uĭ kè, kàng yaŭ hó-toh nuĭ-yān, haî t'ūng k'uĭ sheŭng Yē-lô-saat-laăng kè.

42 ¶ Kòh yāt haî uê-peî kè yāt-tsź, tsik haî on-sik ts'ĭn yat yāt, ĭ-keng aai-maăn shī haû.

43 Yaŭ kòh A-leî-mă-t'aaì yān Yeuk-shat laī, k'uĭ haî tsuen kwaì kè ĭ-sź, yeŭng-mô Sheûng-Chué kwok$_{o}$ kè, fòng-taám yāp huì kìn Peí-la-toh, k'aū Yē-So kè shi.

44 Peí-la-toh ch'à-î Yē-So ĭ-keng sź hiu, tsaû kiù paak$_{o}$-pá-tsúng laī mân kwòh, k'uĭ sź hiu heí noî ni?

45 Keì mân mēng paak$_{o}$-pá-tsúng, tsaû peí kòh shi kwòh Yeuk-shat.

46 Yeuk-shat maaĭ hiu yaù-saì mā-pò, tsaû lóh kòh shi lŏk laī, tseung mā-pò paau hó, tsòng tsoî fān-mô, ni kòh fān-mô haî p'oōn-shēk tsōk hoi kè, k'uĭ yaû luk yat kaû-shēk, sak-chuê fān-mô haú.

47 Moōt-taaî-la kè Mă-leî-à, uĕ-k'āp Yeuk-sai kè mŏ-ts'an Mă-leî-à, to kìn tsòng k'uĭ kòh taat$_{o}$ teî-fong lok$_{o}$.

16.

ON-SIK yāt ĭ-keng kwòh, Moōt-taaî-la kè Mă-leî-à, kûng Ngă-kok kè mŏ-ts'an Mă-leî-à uĕ-k'āp Saat-lōh-maĭ, maaĭ hiu heung-liû, seúng laī ch'ā Yē-So kè shi.

2 Ts'at yāt k'eī chi taî yat yāt, ts'eng tsó, ĭt-t'aū ch'oh ch'ut kòh shī, k'uĭ-teî laī tò fān-mô ch'uè.

3 Taaî-ka seung kóng wâ, mat-shuī t'aì ngŏh-teî luk-hoi fān-haú kòh kaû-shēk ni?

4 Yan-waî kòh kaû-shēk hó taaî à. Taân yat mông, tsaû t'aí-kìn kòh kaû-shēk ĭ-keng luk hoi.

5 Yāp tò fān luĭ, kìn yat kòh nīn-shiù kè yān, ts'ŏh tsoî yaû-pîn, shan cheuk$_{o}$ paāk-shaam, kòh-ti nuĭ-yān tsaû hó keng-fong.

6 Nīn-shiù kè tuì k'uĭ-teî wâ, m̄ shaí fong, neĭ-teî wán teng shāp-tsź-kà, kòh Nā-saat-lāk Yē-So ne, k'uĭ ĭ-keng fūk-shang, m̄ haí ni ch'uè lok$_{o}$, neĭ laī t'aí-hă tsòng k'uĭ kè teî-fong à.

7 Taân-haî huì wâ kwòh k'uĭ moōn-shang, k'āp Peí-tak chi, Yē-So sin kwòh neĭ-teî huì Ka-leî-leî, haí kòh ch'uè tsaû tak kìn k'uĭ, chiù-i k'uĭ shóh wâ kwòh neĭ t'eng kè kóm.

8 Kòh-ti nuĭ-yān ch'ut laī, ts'ūng fān-mô ch'uè yat lô tsaú, hó chàn hó fong, yat kuì to m̄ kóng kwòh yān t'eng, yan-waî

k'uĭ keng-fong à.

9 ¶ Ts'at yăt k'eī chi taî yat yāt, chiu-tsó shī, Yē-So keì fūk-shang, sin în ch'ut laī peí Moōt-taaî-la kè Mă-leî-à kìn, tsik-haî ts'ūng ts'în Yē-So haí k'uĭ shan kón kwòh ts'at chek$_{o}$ kwaí kóh-kòh.

10 P'ēng yăt kûng Yē-So t'ūng-poôn kè yān, chèng tsoî haí ch'uè pei-oi t'aī-huk, ni-kòh nuĭ-yān, huì wâ kwòh k'uĭ-teî chi.

11 Chùng-yān t'eng-mān Yē-So fūk-shang, peí ni-kòh nuĭ-yān t'aí-kìn, tsaû m̄ sùn.

12 ¶ Haû-loī moōn-shang chi-chung, yaŭ leŭng kòh lōk heung, hāng lô chi shī, Yē-So pìn chuèn yūng-maaû, în ch'ut kwòh k'uĭ-teî kìu.

13 Ni leŭng kòh yān, huì kóng kwòh k'eī-uē kè moōn-shang t'eng, k'uĭ-teî yīk m̄ sùn.

14 Tò meĭ-haû, shāp-yat kòh moōn-shang, haí tsīk sheûng ts'ŏh chi shī, Yē-So yaû în ch'ut laī, chaak$_{o}$-shēng k'uĭ-teî m̄ sùn k'āp nguâng-sam, yan k'uĭ-teî m̄ sùn kìn kwòh k'uī fūk-shang kè yān à.

15 ¶ Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî huì t'ung-t'in-hâ, ch'uēn-kóng fuk-yam kwòh maân yān t'eng.

16 Sùn ī shaû saí-laĭ kè pit tak kaù, m̄ sùn kè pit iù têng-tsuî.

17 Sùn kè tò ch'uè pit yaŭ î-tsik tsô ch'ut, tsik-haî t'ok$_{o}$ ngŏh mēng kón kwaí, nāng kóng pīt kwok$_{o}$ t'ó-t'aām.

18 Yaû hóh-ĭ cha shē, waāk yám tūk-māt, to mŏ suén-sheung, peí shaú òn hă pêng-yān, k'uĭ pêng tsaû hó faan lok$_{o}$.

19 Chué Yē-So kûng k'uĭ-teî kóng uēn, tsaû sheng sheŭng t'in, ts'ŏh tsoî Sheûng-Chué yaû-pîn.

20 Moōn-shang ch'ut huì kok$_{o}$ ch'uè ch'uēn tô, Chué pong-chôh k'uĭ-teî, k'aaĭ î-tsik laī tsô tô-leĭ kè kìn-chèng.

LO-KA

FUK-YAM SHUE.

1.

T'AI-OH-FEI-LOH taaî-yān à, yan-waî yaŭ hó-toh yān, tseung ngŏh-teî kaaù chung taaî yaŭ p'āng-kuì kè sź, yat tuēn tuēn sé lōk.

2 Tsik-haî ch'uēn-tô kè yān, tseung tsź-keí tsź ch'í ts'an ngaăn t'aí-kìn kè sź laī ch'uēn

shaû kwòh ngŏh-teî kè.

3 Ngŏh keì ts'ūng heí-t'aū tsź-saì ch'ā mēng kok$_{o}$ sź, to ĭ-waī chì hó haî i-chuê ts'ź-tsuî sé kwòh neĭ chi.

4 Táng neĭ sham chi shóh hōk kwòh kè tô-leĭ, haî k'ok$_{o}$-shāt kè.

5 ¶ Tong Yaū-t'aaì wōng Hei-lūt kòh shī, yaŭ A-peí-à paan kè tsaì-sz, mēng kiù Saat-ka-leî-à, k'uĭ ts'ai haî A-lūn kè haû-yuî, mēng kiù I-leî-sha-paak.

6 K'uĭ leŭng kòh yān, tsoî Sheûng-Chué ts'īn, haî kung-î kè, i Chué kè lūt-faat$_{o}$ laĭ-î laī hāng, mŏ ti ch'a-ts'òh.

7 Taân k'uĭ mŏ tsaí, yan-waî I-leî-sha-paak m̄ shēng tak yân kè, k'uĭ leŭng kòh yān, nīn-keí yaû lŏ.

8 Tong Saat-ka-leî-à tsoî Sheûng-Chué chi ts'īn, chiù k'uĭ paan-ts'ź, lūn tò tsô tsaì-sz kè chik.

9 I tsaì-sz laî, k'uĭ chap-ch'aū tak tó yāp Chué tîn shiu heung.

10 Shiu heung kòh-shī, taaî chùng paak$_{o}$-sèng, haí ngoî-pîn k'eī-t'ó.

11 Chué kè sź-ché hín-în kwòh k'uĭ t'aí, k'eĭ tó heung-t'oī yaû pin.

12 Saat-ka-leî-à t'aí kìn, tsaû haak$_{o}$ tak hó fong.

13 T'in-sź tuì k'uĭ wâ, Saat-ka-leî-à m̄ shaí fong, neĭ shóh k'eī-k'aū kè ĭ-keng t'eng-mān lok$_{o}$, neĭ ts'ai I-leî-sha-paak, tseung iù shang tsaí kwòh neī, neĭ tsaû koí k'uĭ mēng tsô Yeuk-hôn.

14 Neĭ tseung foon-heí faaì-lōk, chùng-yān yĭk foon-heí k'uĭ shang.

15 Yan-waî tsoî Chué chi ts'īn, k'uĭ tseung-loī waî taaî, t'aăm-tsaú nūng-tsaú to m̄ yám, tsź ts'ūng mŏ t'oi kòh shī, tsaû tak Shèng-Shān ch'ung-moŏn kè lok$_{o}$.

16 K'uĭ pit lêng hó-toh I-shik-līt yān kwai Chué, tsik-haî k'uĭ kè Sheûng-Chué.

17 K'uĭ tseung-loī tsoî Chué ts'īn sin hāng, hōk I-leî-à kè sèng-ts'ēng ts'oī-nāng, lêng tsô foô-ts'an kè, sam kwai heùng tsaí-nuĭ, lêng ng̀-yĭk kè, kwai heùng î-yān kè chì-waî, waî Chué uê-peî ti ts'aī-peî kè paak$_{o}$-sèng.

18 Saat-ka-leî-à tuì t'in-sź wâ, tím chi-tò pit yaŭ ni kîn sź ni, yan-waî ngŏh ĭ-keng lŏ, ngŏh ts'ai yĭk nīn-lŏ lok$_{o}$.

19 T'in-sź taap$_{o}$ k'uĭ wâ, ngŏh haî Ka-paak-līt, k'eĭ tó Sheûng-Chué mîn-ts'īn, shaû tá-faat$_{o}$ laī, pò ni-kòh hó siu-sik kwòh neĭ chi.

20 Taân neĭ shî-pit iù á, m̄ ooĭ kóng, chì-tò ni-kîn sź shēng-tsaû kòh yāt, yan neĭ m̄ sùn ngŏh kè shuet$_{o}$-wâ, shī-haû yat tò, pit-têng yèng-îm kè.

21 Paak$_{o}$-sèng táng-haû Saat-ka-leî-à, kìn k'uĭ haí tîn luĭ-t'aū kòm noî, tsaû kìn ch'ut k'eī.

22 Lām tò k'uĭ ch'ut laī, m̄ ooĭ t'ūng k'uĭ-teî kóng, tsaû chi-tò haí tîn luĭ-t'aū, pit-têng t'aí-kìn î-tseûng, yan-waî k'uĭ shaí t'aū laī ooî i che, kéng-īn á hiu lok$_{o}$.

23 ¶ K'āp chì k'uĭ chik-sź kè yāt k'eī moŏn hiu, tsaû faan huì kwai.

24 Haû loī k'uĭ kè ts'ai I-leî-sha-paak waaī-yân, tsêng chung chuê maaī ng̀-kòh uēt.

25 Tsaû wâ, Chué chiù-koò

ngŏh kòh shī, kóm-yeûng toî ngŏh, peí ngŏh tsoî yān kaan tak ch'uē sau-ch'í.

26 ¶ Tò taî lūk-kòh uēt, t'in-sż Ka-paak-lit fûng Sheûng-Chué mêng, huì tò Ka-leî-leî kè shēng, mēng kiù Nā-saat-lāk.

27 Huì kìn yat kòh t'ūng-nuĭ, mēng kiù Mă-leî-à, tsik-haî Taaî-waî kè haû-yuî, Yeuk-shat shóh p'èng-têng kè.

28 T'in-sż yāp huì tuì k'uĭ wâ, shaû yan kè nuĭ p'ēng-on à, Chué haî t'ūng-maaī neĭ, tsoî chùng nuĭ chi chung, neĭ yaŭ fuk lok$_{\text{O}}$.

29 Mă-leî-à tsaû keng-k'eĭ k'uĭ kè shuet$_{\text{O}}$-wâ, seúng hă kóm-yeûng mân on, haî tím kaaí ni?

30 T'in-sż tuì k'uĭ wâ, Mă-leî-à, neĭ m̄ shaí fong, neĭ tak Sheûng-Chué kè yan-tín lok$_{\text{O}}$.

31 Neĭ tseung waaī-t'oi shang tsaí, koí k'uĭ mēng tsô Yē-So.

32 K'uĭ tseung tsô taaî, ch'eng waī chì sheûng-ché chi Tsź, Sheûng-Chué pit k'aaĭ k'uĭ tsó-tsung Taaî-waî kè waî peí kwòh k'uĭ.

33 Wēng-uĕn tsô Ngă-kok yat ka kè wōng, k'uĭ kwok$_{\text{O}}$ mŏ k'ūng tsûn.

34 Mă-leî-à tuì t'in-sż wâ, ngŏh meî kà yān, tím tak ni kîn sż ni?

35 T'in-sż taap$_{\text{O}}$ k'uĭ wâ, Shèng-Shān tseung kòng-lām neĭ, chì sheûng ché kè līk, tseung peì-yàm neĭ, shóh-ĭ shang ch'ut kòh Shèng-Ché, ch'eng waī Sheûng-Chué chi Tsź.

36 I-ch'é neĭ kè ts'an-ts'ik I-leî-sha-paak nīn-lŏ, p'ēng-yāt wâ k'uĭ m̄ shēng tak yân kè, uē-kam t'ŏh tó naām-tsaí, ĭ-keng lūk-kòh uēt lok$_{\text{O}}$.

37 Yan-waî Sheûng-Chué mŏ yat kuì wâ m̄ tsô tak shēng.

38 Mă-leî-à wâ, ngŏh haî Chué kè p'eĭ, ts'ēng-uên chiù neĭ kè shuet$_{\text{O}}$-wâ, yèng-îm tsoî ngŏh, t'in-sż tsaû leī-hoi k'uī huì hiu.

39 ¶ Kòh-chân-shī, Mă-leî-à heí ch'ēng, kón-faaì huì shaan kè teî-fong, huì tŏ Yaū-t'aaì shaáng yat kòh shēng.

40 Yāp Saat-ka-leî-à kè uk, mân I-leî-sha-paak on.

41 I-leî-sha-paak yat t'eng kìn Mă-leî-à mân on, k'uĭ waaī kè t'oi, tsaû tsoî t'ŏ luĭ t'iù heí laī, I-leî-sha-paak peî Shèng-Shān ch'ung-moŏn.

42 Taaî sheng kiù wâ, chùng nuĭ chi chung, neĭ yaŭ fuk lok$_{\text{O}}$, neĭ waaī kè t'oi, yīk yaŭ fuk lok.

43 Ngŏh Chué kè mŏ-ts'an tò ngŏh ch'uè, ngŏh yan hōh tak kóm ni?

44 Yan-waî neĭ mân on kè sheng, yat yāp ngŏh ĭ, haí ngŏh t'ŏ luí kè t'oi, foon-heí tò t'iù heí laī.

45 Neĭ keì în sùn tak, tsaû yaŭ fuk lok$_{\text{C}}$, yan-waî Chué tuì neĭ kóng kè, shî-pit yèng-îm à.

46 ¶ Mă-leî-à wâ, ngŏh kè sam, tūk tsuen Chué waī taaî.

47 Ngŏh kè sam lēng, foon-heí Sheûng-Chué ngŏh kè Kaù-Chué.

48 Yan-waî k'uĭ chiù-koò k'uĭ p'eĭ kè pei-tsîn, ts'ūng kam ĭ-haû, maân shaî kè yān, to wâ ngŏh yaŭ fuk lok$_{\text{O}}$.

49 Yan-waî k'uēn nāng chi Chué, waî ngŏh tsô shēng kòm taaî kè sż, k'uĭ kè mēng haî shèng.

50 K'uĭ līn-sut kèng-waì k'uĭ kè yān, chì tò shaì-shaì.

51 Chué k'uaĭ k'uĭ shaú-peì kè lĭk, saàn ts'eng sam-chì kiu-ngô kè yān.

52 Yaŭ k'uēn kè yān, kaak$_{o}$ k'uĭ leī waî, pei-tsîn kè yān, t'aī-pāt heí k'uĭ.

53 T'ŏ-ngôh kè yān, peí hó yĕ k'uĭ shĭk-paaú, foò-kwaì kè yān, lêng k'uĭ hung shaú faan huì.

54 Foō-ch'ì k'uĭ kè shān-tsź I-shik-līt.

55 Wĕng-uĕn keì-nîm keng-sut A-paak-la-hón, t'ūng k'uĭ kè tsź-suen, chiù-i ts'ūng ts'īn t'ūng ngŏh tsó-tsung shóh kóng kè.

56 Mă-leî-à kûng I-leî-sha-paak chuê saam-kòh uēt, tsaû faan huì kwai.

57 ¶ I-leî-sha-paak shang-ch'aán chi k'eī ĭ tò, tsaû shang kòh tsaí.

58 Lūn-leĭ ts'an-ts'ik, t'eng-kìn Sheûng-Chué kòm līn-sut k'uĭ, taaî-ka to t'ūng-maaī k'uĭ foon-heí.

59 Kwòh paat$_{o}$ yāt, taaî-ka laī kûng k'uĭ tsaí hāng kot$_{o}$-laĭ, seúng i-faan k'uĭ foô-ts'an kè mēng, koí k'uĭ tsô Saat-ka-leî-à.

60 Taân-haî k'uĭ mŏ-ts'an wâ, īn hó, shî-pit koí k'uĭ mēng tsô Yeuk-hôn.

61 Chùng-yān wâ, neĭ ts'an-ts'ik chi chung, mŏ yān kiù ni kòh mēng kè.

62 Tsaû shaí t'aū laī ooî-ì, mân k'uĭ foô-ts'an seúng koí k'uĭ tsô mat mēng?

63 Foô-ts'an ts'éng lóh yat faaì fán-paán sé wâ, k'uĭ mēng haî Yeuk-hôn, chùng-yān tsaû kìn ch'ut-k'eī.

64 K'uĭ haú tsik hoi, k'uĭ leî yīk kaaí, kóng shuet$_{o}$-wâ laī tsaàn-meĭ Sheûng-Chué.

65 Lūn-leĭ kòh-kòh keng-fong, t'ung Yaū-t'aaì kè shaan teî, to ch'uēn-yeūng ni kîn sź.

66 T'eng-mān kè yān, chai tó sam laī wâ, īn chi ni-kòh tsaí, tseung-loī tím-yeûng à, yan Chué kè shaú to foō-ch'ì k'uĭ lok$_{o}$.

67 ¶ K'uĭ foô-ts'an Saat-ka-leî-à tak Shèng-Shān ch'ung-moŏn, laī kóng uê-īn wâ,

68 Chué I-shik-līt kè Sheûng-Chué, yeng-koi shaû tsaàn-meĭ kè, yan-waî kuèn-koò k'uĭ kè paak$_{o}$-sèng, kim shūk k'uĭ kè tsuî.

69 Tsoî shān-tsź Taaî-waî kè ka, waî ngŏh-teî kuí heí ch'éng-kaù kè kok$_{o}$.

70 Chiù-i k'uĭ t'ok$_{o}$ tsź-koó shèng sin-chi chi haú shóh kóng kè.

71 Tsik-haî kaù ngŏh t'uet$_{o}$ ch'ut ch'aū-tīk, kûng faān tsang-oò ngŏh ché kè shaú.

72 Līn-sut ngŏh kè tsó-tsung, keì-nîm k'uĭ kè shèng yeuk$_{o}$.

73 Tsik-haî kûng ngŏh tsó-kung A-paak-la-hón shóh faat$_{o}$ kè shaî.

74 Wâ, tseung-loī kaù ngŏh t'uet$_{o}$ ch'ut ch'aū-tīk kè shaú, tsúng īn shaí p'à.

75 Yat-shang tsoî Chué chi-ts'īn, tseung kèng-k'īn kung-î laī fūk-sź k'uĭ.

76 Siú-tsź à, neĭ tseung-loī kiù tsô chì sheûng Ché kè sin-chi, yan-waî tseung-loī tsoî Chué mîn-ts'īn sin hāng, uê-peî k'uĭ kè lô.

77 Kaaù k'uĭ kè paak$_{o}$-sèng,

chi-tò tak kaù, tsik-haî tsoî k'uĭ kè tsuî tak shè.

78 I-laaî ngŏh Sheûng-Chué lĭn-sut kè sam, peĭ ts'eng-tsó kè yăt-kwong, yaū t'in sheûng chiù-lām ngŏh-teî.

79 Chiù-chuê kòh-ti tsoî haak-ŏm k'āp sź-teî yam-aì kè yān, yăn ngŏh-teî kè keuk$_{o}$, hāng tsoî p'ēng-on kè lô.

80 ¶ Kòh siú-tsź tsîm-tsîm cheúng taaî, tseng-shān chòng-kîn, chuê tsoî kw'òng-yĕ, chì-tò hín kwòh I-shik-lĭt yān kìn kòh yāt.

2.

TONG shī Koi-saat A-koó-sź-tuk, yaŭ chí kòng hâ, fan-foò t'in-hâ kè yān, chuè lōk oô-haú ch'aak$_{o}$.

2 Kui-leĭ-naú tsô Tsuî-leî-à tsúng-tuk kòh shī, ni-ti chuè-ch'aak$_{c}$ kè sź, ch'í-ch'oh paan hāng.

3 Chùng-yān huì chuè-ch'aak$_{o}$, kok$_{o}$ kwaì tsź-keí kè shēng.

4 Yeuk-shat to leī hiu Ka-leî-leî kè Nā-saat-lāk, sheŭng tò Yaū-t'aaì shaáng Taaî-waî shēng, mēng kiù Paak-leî-hāng, yan k'uĭ haî Taaî-waî ka kè tsź-suen.

5 Tsaû t'ūng-maaī shóh p'èng-têng kè ts'ai Mă-leî-à, yat-ts'aī chuè-ch'aak$_{o}$. Kòh-chân-shī, Mă-leî-à ĭ-keng waaī-t'oi lok$_{o}$.

6 K'uĭ-teî chuê tsoî kòh ch'uè chí shī, Mă-leî-à, shang-ch'aán kè k'eī ĭ tò.

7 Tsaû shang kòh cheúng-tsź, shaí faaì pò paau-chuê, chai lōk mă-ts'ō ch'uè, yan-waî k'uĭ-teî tsoî haak$_{o}$-tìm mŏ teî-fong.

8 ¶ Haí kòh ch'uè yĕ ngoî, yaŭ hon-yeūng kè yān, yê-maăn lūn-laū hon-shaú yeūng-kw'ān.

9 Chué kè sź-ché lām kân k'uĭ-teî, Chué kè wēng-kwong, chau-waī chiù-chuê k'uĭ-teî, k'uĭ tsaû shāp-fan keng-fong.

10 T'in-sź tuì k'uĭ-teî wâ, m̄ shaí fong, ngŏh pò kòh taaî foon heí kè hó siu-sik kwòh neĭ chi, kwaan taaî-chùng paak$_{o}$-sèng kè.

11 Yan-waî kam-yăt haí Taaî-waî kè shēng, waî neĭ-teî shang kòh Kaù-Shaì-Ché, tsik-haî Chué Kei-Tuk.

12 Neĭ tseung wán cheūk yat kòh nuên-tsaí, peí pò paau-chuê, fàn tó mă-ts'ō ch'uè, kòh-ti tsaû haî kei-hô lok$_{o}$.

13 Fat-īn-kaan, yaŭ taaî tuî t'in-kwan, t'ūng-maaī kòh t'in-sź tsaàn-meĭ Sheûng-Chué wâ,

14 Tsoî t'in sheûng wēng-kwong, kwai faan Sheûng-Chué, tsoî teî hâ wōh-p'ēng, yān tak yan-chaāk.

15 Kòh-ti t'in-sź leī-hoi k'uĭ-teî sheng t'in, hon-yeūng kè yān seung kóng wâ, ngŏh-teî huì tò Paak-leî-hāng, t'aí-hă ni-ti sź, tsik-haî Sheûng-Chué lêng ngŏh-teî chi kè.

16 Tsaû faaì-ti huì tò, wán cheūk Mă-leî-à kûng Yeuk-shat, yaû kìn kòh nuên-tsaí, fàn tó mă-ts'ō ch'uè.

17 I-keng kìn kwòh, tsaû tseung t'in-sź kóng k'uĭ chi kòh nuên-tsaí kè sź, uĕn kân ch'uēn hoi.

18 Faān t'eng-mān hon yeūng yān shóh kóng kè, kòh kòh to kìn ch'ut-k'eī.

19 Mă-leî-à chai maaī ni-ti shuet$_{o}$-wâ haí sam laī seúng hă.

20 Hon-yeûng kè yān, yan-waî shóh kìn shóh mān, to chiù-i t'in-sz̀ shóh kóng kè, tsaû kwai-wēng tsaàn-meĭ Sheûng-Chué faan huì kwai.

21 Tò taî-paat$_{o}$ yāt, waî kòh nuên-tsaí hāng kot$_{o}$-laĭ, koí k'uĭ mēng tsô Yē-So, tsik-haî m̄ ts'āng waaī-t'oi kòh shī t'in-sz̀ shóh koí lōk kè.

22 ¶ K'uĭ-teî kè kit$_{o}$-tsêng yāt k'eī ĭ-keng moŏn, chiù-i Moh-sai lūt-faat$_{o}$, tsaû p'ŏ kòh nuên-tsaí sheŭng Yē-lô-saat-laăng, hìn k'uĭ kwòh Chué.

23 I Chué kè lūt-faat$_{o}$ shóh tsoì wâ, faān ch'oh t'oi kè naām-tsaí, iù kwai Chué, kiù tsô shèng māt.

24 Yaû i Chué kè lūt-faat$_{o}$ shóh kóng, k'aaī leŭng chek$_{o}$ paan-kau, waāk leŭng chek$_{o}$ paāk-kop$_{o}$ tsaí laī hìn-tsaì.

25 ¶ Tsoî Yē-lô-saat-laăng yaŭ kòh yān, mēng kiù Sai-mîn, k'uĭ haî kung-î kèng-k'ĭn kè, p'ēng-yāt yeŭng-mô kóh-kòh on-waì I-shik-līt paak$_{o}$-sèng kè, Shèng-Shān laī kóm-tûng k'uĭ.

26 K'uĭ ts'āng tak Shèng-Shān māk-shî wâ, meî sz̀ chi sin, pit-têng t'aí-kìn Chué kè Kei-Tuk.

27 Kòh-chân-shī, k'uĭ peî Shèng-Shān kóm-tûng, yāp tò tîn t'ōng, shik-chīk Yē-So foô mŏ, p'ŏ nuên-tsaí yāp laī, seúng chiù lūt-faat$_{o}$ huì tsô.

28 Sai-mîn p'ŏ heí kòh nuên-tsaí, tsaàn-meĭ Sheûng-Chué wâ,

29 Chué à, uē-kam hóh-ĭ chiù-i meĭ kóng, shik-fông meĭ kòh pūk, on-on lōk-lōk kwòh shaì lok$_{o}$.

30 Yan-waî ngŏh ts'an ngaăn tak kìn meĭ shóh laāp kè Kaù-Chué.

31 Tsik-haî meĭ tsoî maân-mān chi ts'īn shóh uê-peî kè.

32 K'uĭ-haî tsô kwong laī chiù î-pong yān, yīk tsô neĭ I-shik-līt mān kè wēng-iû.

33 ¶ Yē-So kè foô mŏ, t'eng kìn k'uĭ shóh kóng k'āp Yē-So kè, ĭ-waī ch'ut-k'eī.

34 Sai-mîn chuk-fuk k'uĭ-teî, tuì k'uĭ mŏ-ts'an Mă-leî-à wâ, ni-kòh nuên-tsaí peî Chué ch'it$_{o}$-laāp, lêng I-shik-līt hó-toh yān, waāk heng-heí, waāk shui-paaî, tsô kei-siù kè wâ-pèng.

35 Chì lêng toh yān kè ì-nîm lô ch'ut laī, yaû yaŭ pá kìm kat ch'uen meĭ tsz̀-keí kè sam.

36 ¶ Yaû yaŭ kòh nuĭ sin-chi, kiù tsô A-nā, haî A-ch'it chi-p'aaì, Faat-noî-līk kè nuĭ, nīn-keí lŏ-taaî, shiù-nīn ch'ut kà, t'ūng cheûng-foo chuê hiu ts'at-nīn.

37 K'uĭ tsô kwá-foŏ, ĭ-keng paat$_{o}$-shāp-sz̀ nīn, to m̄ leī-hoi tîn t'ōng, kàm-shīk k'eī-t'ó, yāt-yê fūk-sz̀ Sheûng-Chué.

38 Kòh-chân-shī, tsaû hāng ts'īn laī tsaàn-meĭ Sheûng-Chué, yaû tseung ni-kòh nuên-tsaí kè sz̀, kóng kwòh faān tsoî Yē-lô-saat-laăng, seúng mông tak kaù kè yān t'eng.

39 ¶ Yeuk-shat Mă-leî-à tsun Chué lūt-faat$_{o}$, tsô uēn kok$_{o}$ yeûng sz̀, tsaû huì kwai Ka-leî-leî Nā-saat-lāk, tsz̀-keí kè ts'uen heung.

40 Kòh nuên-tsaí tsîm-tsîm cheúng-taaî chòng-kìn, chì-waî ch'ung-moŏn, Sheûng-Chué kè yan-tîm chiù-koò k'uĭ.

41 ¶ Nīn-nīn uê-uet-tsit$_{o}$, k'uĭ foô-mŏ huì Yē-lô-saat-laăng.

42 Yē-So shāp-î suì kòh shī, k'uĭ-teî to tsun tsit$_{o}$-k'eī kè laî sheŭng huì.

43 Tsit$_{o}$-k'eī moŏn hiu, taaî-chùng faan huì kwai, kòh nuên-tsaí Yē-So, chûng haí Yē-lô-saat-laăng, k'uĭ foô-mŏ to m̄ chi-tò.

44 Koó k'uĭ pit haí t'ūng hāng kè yān chi chung, ĭ-keng hāng hiu yat yāt lô, tsaû haí ts'an-ts'ik seung-shik chi chung ch'ā-mân.

45 M uê tak cheūk, tsaû faan huì Yē-lô-saat-laăng wán k'uĭ.

46 Saam yāt haû, uê-cheūk k'uĭ haí tîn-t'ōng luĭ-t'aū, ts'ŏh tó sin-shang chung-kaan, yat mîn t'eng, yat mîn mân.

47 T'eng-mān kè yān, to keng-k'eī k'uĭ kòm ts'ung-mēng, yaû kòm ooĭ tuì-taap$_{o}$.

48 Yeuk-shat kûng Mă-leî-à t'aí-kìn k'uĭ, tsaû kìn ch'ut-k'eī, k'uĭ mŏ-ts'an tuì k'uĭ wâ, tsaí à, tsô-mat kóm-yeûng toî ngŏh-teî ni? neĭ foô-ts'an kûng ngŏh, sheung-sam laî wán neĭ à.

49 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, shaí mat wán ngŏh ni? heí m̄ chi ngŏh yeng-koi haí ngŏh Foô kè uk ch'uè me?

50 K'uĭ-teî m̄ mēng k'uĭ shóh kóng kè shuet$_{o}$-wâ.

51 Yē-So t'ūng-maaī k'uí-teî faan lōk Nā-saat-lāk, shûn-ts'ūng foô mŏ, k'uĭ mŏ-ts'an k'aaî k'uĭ kè shuet$_{o}$-wâ, chai saaì lōk sam ch'uè.

52 Yē-So nīn-keí uēt taaî, uēt faat$_{o}$ chì-waî, yaû uēt-faat$_{o}$ tak Sheûng-Chué kûng yān foon-heí k'uĭ.

3.

KOI-SAAT T'aī-peì-laū, tsoî waî chi shāp-ngĕ nīn, Poón-tiu Peí-la-toh, tsô Yaū-t'aaì kè tsúng-tuk, Hei-lūt haí Ka-leî-leî tsô fan-fung kè kwok$_{o}$ wōng, k'uĭ heng-taî Feī-līk haí 1-t'ó-leî-à k'āp Tāk-la-hóh-neī teî-fong tsô fan-fung kè kwok$_{o}$ wōng, Luĭ-saat-nīp haí A-peí-leî-neī tsô fan-fung kè kwok$_{o}$ wōng.

2 A-nōh kûng Koi-à-faat tsô tsaì-sz-cheúng kòh shī, Saat-ka-leî-à kè tsaí Yeuk-hôn, haí kw'òng-yĕ fûng Sheûng-Chué mêng.

3 Tsaû laî tò Yeuk-taûn hōh, sż pin ch'uēn fooì-koí tak tsuî shè kè saí-laĭ.

4 Chiù-i sin-chi I-ts'oì-à shue chung shóh kóng, kw'òng-yĕ yaŭ yān sheng iu wâ, uê-peî Chué taaî-lô, chéng chīk k'uĭ siú lô.

5 Kok$_{o}$ shaan-kuk pit peî ts'īn moŏn, taaî siú shaan pit peî kwāt tai, waan-k'uk kè chéng tò chīk, ngaām-ch'aām kè chéng tò p'ēng.

6 Faān yaŭ huet$_{o}$ heì kè, pit tak kìn Sheûng-Chué ch'éng-kaù kè yan.

7 ¶ Chùng yān laî seúng shaû k'uĭ saí-laĭ, Yeuk-hôn tuì k'uĭ-teî wâ, tūk-shē chi luî à, pin kòh kaaù neĭ peî haû-loī kè nau-nô ni?

8 Shóh-ĭ tong kit$_{o}$ kwóh hōp ue fooì-koí, neī-teî sam chung maĭ wâ, ngŏh-teî yaŭ A-paak-la-hón haî tsó-tsung à, yan-waî ngŏh wâ neĭ chi, Sheûng-Chué nāng tseung ni-ti shēk, pìn waī

A-paak-la-hón kè tsź-suen.

9 Uē-kam foó-t'aū ĭ-keng chai lōk shuê keuk$_{o}$, taân-faān shuê-mūk m̄ kit$_{o}$ hó kwòh kè, tsaû chaám hiu weng lōk fóh ch'uè.

10 ¶ Chùng-yān tsuû mân k'uĭ wâ, ngŏh-teî yeng-tong tsô mat-yĕ ni?

11 Yeuk-hôn taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, yaŭ leŭng kîn shaam, tsaû iù fan kwòh mŏ shaam kè, yaŭ shīk-māt, to iù kóm tsô.

12 Yaû yaŭ shau-shuì kè laĭ, seúng shaû saì-laĭ, tsaû mân k'uĭ wâ, Lŏ-Sz, ngŏh-teî yeng-tong tsô mat-yĕ ni?

13 Yeuk-hôn tuì k'uĭ-teî wâ, ch'uē hiu ts'īn-leūng têng ngaāk chi ngoî, tsaû m̄ hó iù toh.

14 Peng-teng yīk mân k'uĭ wâ, ngŏh-teî yeng-tong tsô mat-yĕ ni? Yeuk-hôn tuì k'uĭ-teî wâ, m̄ hó lāk-sok$_{o}$ yān m̄ hó ngōh-chà yān, tsź-keí shóh tak kè leūng, tsaû hó chi-tsuk lok$_{o}$.

15 ¶ Kòh-chân-shī, paak$_{o}$-sèng yeŭng-mông Kei-Tuk laī, sam chung ch'uén-tōk, m̄ chi Yeuk-hôn tsaû haî m̄ haî.

16 Yeuk-hôn tuì chùng-yān wâ, ngŏh yûng shuí shi-saí neĭ-teî, taân yaŭ yat kòh shèng kwòh ngŏh kè laī, ngŏh kûng k'uĭ kaaí haaī taaì, to m̄ ch'èng, k'uĭ tseung yûng Shèng-Shān kûng fóh shi-saí neĭ-teî.

17 K'uĭ shaú ning kòh shai-kei, iù shai ts'eng k'uĭ kè wōh-ch'eūng, shau māk yāp ts'ong, yûng pat mīt kè fóh laī shiu kòh-ti hong.

18 Yeuk-hôn lêng-ngoî yaŭ hó toh shuet$_{o}$-wâ ch'uēn fuk-yam laī huèn paak$_{o}$-sèng.

19 ¶ Fan-fung kè kwok$_{o}$ wōng Hei-lūt, yan-wâ k'uĭ heng-taî kè ts'ai Hei-lōh-taí sź, k'āp shóh hāng kok$_{o}$ yeûng ok$_{o}$ sź, peî Yeuk-hôn chīk kaàn.

20 K'uĭ faán ka-tsang ni kîn ok$_{o}$ sź, sóh-chuê Yeuk-hôn tsoî kaam.

21 ¶ Taaî chùng paak$_{o}$-sèng shaû hiu saí-laĭ, Yē-So yīk ts'an shaû saí-laí, k'eī-t'ó kòh shī, t'in tsaû hoi hiu.

22 Shèng-Shān kòng-lām tsoî Yē-So chi sheûng, yēng-tsông hó-ts'ź paāk-kop$_{o}$ kóm yeûng, haí t'in yaŭ sheng ch'ut wâ, neĭ haî ngŏh kè oì Tsź, ngŏh shóh foon-heí kè.

23 ¶ Yē-So heí-shaú kaaù yān kòh shī, taaî-yeuk$_{o}$ saam-shāp suì, yān-teî ĭ-waī-haî Yeuk-shat kè tsaí, Yeuk-shat ĭ sheûng haî Hei-leĭ.

24 K'eī sheûng haî Mā-t'aap, k'eī sheûng haî Leî-meî, k'eī sheûng haî Māk-kei, k'eī sheûng haî Ngā-nā, k'eī sheûng haî Yeuk-shat.

25 K'eī sheûng haî Mā-taaî-t'aī-à, k'eī sheûng haî A-moh-sź, k'eī sheûng haî Nā-yung, k'eī sheûng haî I-sź-leĭ, k'eī sheûng haî Nā-koi.

26 K'eī sheûng haî Mā-aap, k'eī sheûng haî Mā-taaî-t'aī-à, k'eī sheûng haî Saî-meĭ, k'eī sheûng haî Yeuk-shat, k'eī sheûng haî Yaū-taaî.

27 K'eī sheûng haî Yeuk-à-nā, k'eī sheûng haî Leî-saat, k'eī sheûng haî Shóh-lōh-pá-paak, k'eī sheûng haî Saat-la-t'it, k'eī sheûng haî Neī-leî.

28 K'eī sheûng haî Māk-kei,

k'eī sheûng haî A-taí, k'eī sheûng haî Koh-song, k'eī sheûng haî I-moh-t'ōng, k'eī sheûng haî I.

29 K'eī sheûng haî Yeuk-saì, k'eī sheûng haî I-līt-saat, k'eī sheûng haî Yeuk-lêng, k'eī sheûng haî Mă-t'aap, k'eī sheûng haî Leî-meî.

30 K'eī sheûng haî Sai-mîn, k'eī sheûng haî Yaū-taaî, k'eī sheûng haî Yeuk-shat, k'eī sheûng haî Yeuk-naăm, k'eī sheûng haî I-leî-à-kam,

31 K'eī sheûng haî Maĭ-leî-à, k'eī sheûng haî Maaĭ-naăm, k'eī sheûng haî Mă-taăt-t'a, k'eī sheûng haî Nā-taan, k'eī sheûng haî Taaî-waî.

32 K'eī sheûng haî Yē-sai, k'eī sheûng haî Oh-paak, k'eī sheûng haî Poh-sż, k'eī sheûng haî Saat-moōn, k'eī sheûng haî Nā-shûn.

33 K'eī sheûng haî A-maĭ-nā-taăt, k'eī sheûng haî A-laăn. k'eī sheûng haî I-sż-lūn, k'eī sheûng haî Faat-lāk-sż, k'eī sheûng haî Yaū-taaî.

34 K'eī sheûng haî Ngă-kok, k'eī sheûng haî I-saat, k'eī sheûng haî A-paak-la-hón, k'eī sheûng haî T'a-la, k'eī sheûng haî Nā-hōk.

35 K'eī sheûng haî Saat-lūk, k'eī sheûng haî La-kaú, k'eī sheûng haî Faat-lāk, k'eī sheûng haî Hei-paak, k'eī sheûng haî Saat-la.

36 K'eī sheûng haî Koi-naăm, k'eī sheûng haî A-faat-saat, k'eī sheûng haî Shím, k'eī sheûng haî Nōh-à, k'eī sheûng haî La-măk.

37 K'eī sheûng haî Mă-t'ó-saat-la, k'eī sheûng haî I-nōk, k'eī sheûng haî Ngă-līt, k'eī sheûng haî Mă-lāk-līt, k'eī k'eī sheûng haî Koi-naăm.

38 K'eī sheûng haî I-nōh-sż, k'eī sheûng haî Ch'it, k'eī sheûng haî A-tong, k'eī sheûng haî Sheûng-Chué.

4.

YE-So peî Shèng-Shān ch'ung-moŏn, haí Yeuk-taân hōh faan laī, Shèng-Shān yăn k'uĭ huì tò kw'òng-yĕ.

2 Sż-shāp yāt kòm noî, peî moh-kwaí shì k'uĭ, kòh-shī mŏ tak shīk, ni-ti yāt-k'eī kwòh hiu, k'uĭ tsaû t'ŏ-ngôh.

3 Moh-kwaí tuì k'uĭ wâ, neĭ yeūk-haî Sheûng-Chué chi Tsź, tsaû fan-foò ni kaû shēk pìn tsô péng la.

4 Yē-So taap$_o$ k'uĭ wâ, shèng-keng yaŭ sé, yān tak shang, pat tūk ĭ-laaî péng.

5 Moh-kwaí yaû taaì Yē-So sheŭng ko shaan, yat sik kaan, tsaû k'aaĭ t'in hâ līt-kwok$_o$ peí k'uĭ t'aí.

6 Moh-kwaí tuì k'uĭ wâ, ngŏh tseung k'aaĭ ni-ti k'uēn-pèng, k'āp līt-kwok$_o$ kè wēng-kwong, tsûn-teî peí kwòh neĭ, yan-waî ni-ti ĭ-keng kaau kwòh ngŏh, ts'uī ngŏh ì-sż peí kwòh yān.

7 Koò-ts'ź neĭ yeūk háng paaì ngŏh, tsaû tsûn teî peí kwòh neĭ.

8 Yē-So taap$_o$ k'uĭ wâ, shèng-keng yaŭ sé, yeng-koi paaì Chué neĭ kè Sheûng-Chué tūk-haî fūk-sż k'uĭ che.

9 Yaû taaì k'uĭ huì tò Yē-lô-saat-laăng, lêng k'uĭ k'eĭ tó tîn téng sheûng, tuì k'uĭ wâ, neĭ

yeŭk haî Sheûng-Chué chi Tsź, tsaû tsź-keí t'iù lōk huì la.

10 Yan-waî shèng-keng yaŭ sé, k'uĭ pit fan-foò k'uĭ kè t'in-sź pó-oô neĭ.

11 K'aaĭ shaú foō-chuê neĭ, mĭn-chì neĭ keuk$_{o}$ t'ck$_{o}$ ts'an shēk.

12 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ wâ, shèng-keng yaŭ kóng, neĭ ĭ hó shì Chué neĭ kè Sheûng-Chué.

13 Moh-kwaí yûng tsûn shì-waăk tsaû tsaâm shī leī-hoi Yē-So.

14 ¶ Yē-So tak Shèng-Shān kè ts'oī-nāng, faan huì Ka-leî-leî, k'uĭ kè mēng-sheng ch'uēn-tò sź fong.

15 Haí kok$_{o}$ ooî-t'ōng kaaù yān, chùng-yān kwai-wēng k'uĭ.

16 Huì tò Nā-saat-lāk, tsik-haî k'uĭ cheúng taaî kè teî-fong, tsoî on-sik yāt, chiù k'uĭ kw'ai-kuí, yāp huì ooî-t'ōng, k'eĭ heí ch'uè laī tūk shèng-shue.

17 Yaŭ yān k'aaĭ sin-chi I-ts'oì-à kè shue taî kwòh k'uĭ, k'uĭ tsaû k'it$_{o}$ hoi laī wán cheūk kòh p'in shóh sé kè wâ.

18 Chué kè Shèng-Shān kòng-lām ngŏh, yan-waî k'uĭ k'aaĭ ko moōt ngŏh, lêng ngŏh ch'uēn fuk-yam kwòh p'ān-k'ūng kè yān t'eng, tá-faat$_{o}$ ngŏh wâ kwòh peî ts'eúng huì kè yān chi, hóh-ĭ tak shik-fòng, maāng ngaăn kè hóh-ĭ t'aí tak kìn, shaû sheung kè hóh-ĭ tak tsź-tsoî.

19 Yaû lêng ngŏh ch'uēn-yeūng Chué kè hei-nīn.

20 Yē-So k'ám maaī kòh pô shue, taî kwòh koón-leĭ ooî-t'ōng kè yān, tsaû ts'ŏh tó ch'uè, tsoî ooî-t'ōng kè, yān yān to têng ngaăn t'aí chuê k'uĭ.

21 Yē-So tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, ni-ti shèng-shue, kam-yāt yèng-îm tsoî neĭ ĭ lok$_{o}$.

22 Chùng-yān waî k'uĭ tsô chèng, t'eng-mān k'uĭ haú ch'ut kòm yan-waî kè shuet$_{o}$-wâ, ĭ-waī ch'ut-k'eī, tsaû wâ ni-kòh heí m̄ haî Yeuk-shat kè tsaí me?

23 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ pit-têng yăn koó uĕ laī tuì ngŏh kóng, i-shang yeng-koi i-hó tsź-keí, ngŏh-teî t'eng-mān neĭ haí Ka-paak-nūng shóh hāng kè sź, yīk yeng-koi haí tsź-keí poón heung to kóm-yeûng hāng le.

24 Yē-So yaû wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, mŏ sin-chi haí tsź-keí poón heung, peî yān t'aí-chûng k'uĭ kà.

25 Taân ngŏh shāt-tsoî tuì neĭ wâ, I-leî-à kòh-chân-shī, t'in paì-sak maaī, saam nīn lēng lūk kòh uēt, to mŏ uĕ lōk, chau-waī taaî kei-fong, I-shik-līt paak$_{o}$-sèng chi chung, yaŭ hó toh kwá-foŏ.

26 I-leî-à m̄ ts'āng shaû tá-faat$_{o}$ huì k'uĭ-teî yat kòh ch'uè, tūk-haî huì Sai-tûn teî-fong kè Saat-lāk-taaî, yat kòh kwá-foŏ ch'uè che.

27 Sin-chi I-leî-sha kòh-shī, I-shik-līt paak$_{o}$-sèng chi chung, yaŭ hó toh faat$_{o}$-fung kè, mŏ yat kòh tak kit$_{o}$-tsêng, tūk-haî Tsuî-leî-à yān Naaĭ-maân tak kit$_{o}$-tsêng che.

28 Ooî-t'ōng luĭ-t'aū kòm-toh yān, t'eng kìn ni-ti wâ, tsaû hó nau-nô.

29 Taaî-chùng heí laī, kón Yē-So ch'ut shēng ngoî, laai k'uĭ huì tò shaan-ngaām, seúng úng k'uĭ lōk huì, ni-kòh shaan tsik-haî k'uĭ-teî kè shēng shóh heí kòh

ch'uè.

30 Taân Yē-So hāng kwòh chùng-yān chi chung ī huì.

31 ¶ Huì tò Ka-leî-leî kè Ka-paak-nūng shēng, mooĭ on-sik yāt, kaaù-fàn chùng-yān.

32 Chùng-yān keng-k'eī k'uĭ kè kaaù-fàn, yan-waî k'uĭ shóh kóng kè tô yaŭ k'uēn-pèng à.

33 Haí ooî-t'ōng, yaŭ kòh yān peî ts'ē-kwaí shóh maī, taaî sheng kiù wâ.

34 Aai, Nā-saat-lāk yān Yē-So, ngŏh-teî ue neĭ hōh hon ni? neĭ laī seúng paaî-waaî ngŏh-teî me? ngŏh chi-tò neĭ haî mat-shuī, naaĭ haî Sheûng-Chué kè shèng-ché lok_o.

35 Yē-So $chaak_o$-shēng k'uĭ wâ, hŏp maaī haú, ch'ut huì la, kwaí tsaû t'ui-tó kòh yān, haí chùng-yān chi chung ch'ut huì, mŏ suén-sheung k'uĭ.

36 Chùng-yān kìn ch'ut-k'eī, peí-ts'ź seung kóng wâ, ni-ti haî mat-yĕ tô-leĭ ni? yan k'uĭ yûng k'uēn-nāng fan-foò kòh ts'ē-kwaí, ts'ē-kwaí tsaû ch'ut huì.

37 Kóm-tsaû Yē-So kè mēng-sheng, ch'uēn-yeūng tò kok_o ch'uè teî-fong.

38 ¶ Yē-So ch'ut hiu ooî-t'ōng, yāp tò Sai-moōn ka chung, Sai-moōn kè ngoî-mŏ $faat_o$ īt, pêng tak hó sham sheung, yaŭ yān toî k'uĭ k'aŭ Yē-So.

39 Yē-So hāng ts'īn, k'eĭ tó k'uĭ chak pin, ch'ik-chūk kòh īt-pêng, īt tsaû t'uì hiu, kòh foŏ-yān tsik-shī heí shan, fūk-sź k'uĭ-teî.

40 It-t'aū lōk kòh-shī, faān yaŭ kok_o-yeûng pêng kè yān, taaì ts'aī k'uĭ-teî laī Yē-So ch'uè, Yè-So chūk yat peí shaú móh hă, tsaû i-hó saaì k'uĭ-teî.

41 Yaû yaŭ kwaí haí hó toh yān kè shan sheûng ch'ut laī, taaî sheng kiù wâ, neĭ haî Sheûng-Chué chi Tsź à, Yē-So $chaak_o$-fāt k'uĭ, m̄ chún k'uĭ kóng, yan kòh-ti kwaí shik k'uĭ haî Kei-Tuk.

42 ¶ Ts'eng-tsó, Yē-So ch'ut tò kw'òng-yĕ, taaî chùng wán tó k'uĭ, tsaû laū-chuê k'uĭ, m̄ seúng k'uĭ leī-hoi k'uĭ-teî.

43 Yē-So tuì k'uĭ wâ, ngŏh yīk iù tsoî pīt kòh shēng, ch'uēn Sheûng-Chué $kwok_o$ kè fuk-yam, ngŏh yan ni-ti sź, shaû tá-$faat_o$ laī kà.

44 Kóm-tsaû haí Ka-leî-leî kok_o ooî-t'ōng ch'uēn-tô.

5.

TAAI chûng tsai-yúng, seúng t'eng Sheûng-Chué kè tô-leĭ, Yē-So k'eĭ tó Kaak-neī-saat-lāk oō pin.

2 T'aí-kìn leŭng $chek_o$ shuēn haí oō pin, kòh-ti lóh uē yān, leī hiu shuēn huì saí mŏng.

3 Yat $chek_o$ shuēn haî Sai-moōn kè, Yē-So lōk huì, ts'éng k'uĭ ch'aang hoi, leī ngôn ti kòm uĕn, tsaû ts'ŏh tó ch'uè, haí shuēn sheûng kaaù-fàn chùng yān.

4 Kóng uēn, tsaû tuì Sai-moōn wâ, ch'aang tò sham shuí kòh ch'uè, $saat_o$ mŏng lóh uē la.

5 Sai-moōn $taap_o$ k'uĭ wâ, Foo-Tsź, ngŏh-teî shēng yê san-foó, to m̄ lóh tak tó, uē-kam t'eng neĭ wâ, ngŏh tsaû huì $saat_o$ mŏng.

6 K'uĭ mŏng keì $saat_o$, tsaû waī

tak hó toh uē, kòh cheung mŏng sheûng hă lit.

7 Tsaû paan taî î chek$_{o}$ shuēn kè fóh-keì laī pong-k'uĭ laai, k'uĭ-teî laī tò, chong-moŏn leûng chek$_{o}$ shuēn, tseung-kân ch'ăm lok$_{o}$.

8 Sai-moōn Peí-tak t'aí-kìn, tsaû pūk tó Yē-So keuk$_{o}$ hâ wâ, Chué, ts'éng naĭ leī-hoi ngŏh, ngŏh haî tsuî-yān lok$_{o}$.

9 Yan-waî k'uĭ uĕ-k'ăp t'ūng-maaī k'uĭ kè yān, lóh tó kòm toh uē, kòh kòh to hó fong.

10 Sai-moōn kè fóh-keì, Sai-peí-t'aaì kè tsaí Ngă-kok Yeuk-hôn, to haî kóm, Yē-So tuì Sai-moōn wâ, mĭ shaí p'à, ts'ūng kam ĭ haû, neĭ pit tak yān lok$_{o}$.

11 K'uĭ-teî laai shuēn sheŭng ngôn, tsaû shé heì kok$_{o}$ yeûng māt-kîn, kan-ts'ūng Yē-So.

12 ¶ Yē-So huí yat kòh shēng, yaŭ kòh yān ts'uēn shan mā-fung, t'aí-kìn Yē-So, tsaû pūk tó teî k'aū k'uĭ wâ, Chué, neĭ yeūk haî háng, tsaû i tak ngŏh kit$_{o}$-tsêng lok$_{o}$.

13 Yē-So shan shaú móh-hă k'uĭ wâ, ngŏh háng, neĭ tak kit$_{o}$-tsêng kè, kòh-ti fung tsik-shī tsaû ch'uē hiu.

14 Yē-So kàm-chí k'uĭ, mĭ-hó wâ kwòh yān chi, taân huì peí kwòh tsaì-sz t'aí hă, ī-ch'é yan-waî neĭ tak kit$_{o}$-tsêng, hìn Moh-sai shóh fan-foò kè laĭ-māt peí kwòh chùng-yān tsô chèng-kuì à.

15 Yē-So kè mēng sheng, uēt-faat$_{o}$ ch'uēn-yeūng, kw'ān-chùng ts'aī-tsaāp, laī t'eng tô-leĭ, yaû seúng k'uĭ i-hó tsź-keí kè pêng.

16 Taân Yē-So t'uì huì kw'òng-yĕ k'eī-t'ó.

17 ¶ Tong yat yāt, Yē-So kaaù-fàn kòh-shī, yaŭ Faat-leî-ts'oì yān t'ūng kaaù-faat-sz, haí Ka-leî-leî kûng Yaū-t'aaì shaáng kok$_{o}$ ts'uen-heung, uĕ-k'ăp haí Yē-lô-saat-laáng, laī ts'ŏh tó ch'uè, Chué hín ch'ut k'uĭ kè k'uēn-nāng, i-hó pêng yān.

18 Yaŭ yān k'aaĭ ch'ōng t'oī kòh fung-t'aan kè, seúng t'oī yāp huì, chai tó Yē-So mîn-ts'īn.

19 Yan-waî yān toh, mĭ t'oī tak yāp huì, tsaû sheŭng uk pooì, yaū ngă chung līn ch'ōng tiù lōk huî, chai tó Yē-So mîn-ts'īn.

20 Yē-So kìn k'uĭ kòm sùn tsaû wâ, p'āng-yaŭ, neĭ kè tsuî tak shè lok$_{o}$.

21 Kòh-ti tūk-shue yān k'āp Faat-leî-ts'oì yān, sz hă ĭ-lūn wâ, ni kòh kòm sit$_{o}$-tūk kè, haî mat-shuî ni, Sheûng-Chué chi ngoî, pin kòh nāng shè tsuî ni?

22 Yē-So chi tò k'uĭ kè ì-sź, tsaû taap$_{o}$ k'uĭ wâ, neĭ-teî sam noî ĭ-lûn mat-yĕ ni?

23 Wâ neĭ kè tsuî tak shè, yik-waāk wâ neĭ heí shan hāng, pin kîn kàng î ni?

24 Taân-haî lêng neĭ-teî chi tò, Yān-Tsź haí teî sheûng, yaŭ shè tsuî kè k'uēn-pèng, tsaû tuì kòh fung-t'aan yān wâ, ngŏh fan-foò neĭ heí shan, ning kòh cheung ch'ōng huì kwai.

25 Kòh yān haí chùng-yān mîn-ts'īn, tsik-shī k'eí heí shan, ning k'uĭ kè shuî-p'o faan huì uk-k'eí, kwai-wēng Sheûng-Chué.

26 Chùng yān keng-k'eī, to kwai-wēng Sheûng-Chué, ī-ch'é shāp-fan keng-fong wâ, ngŏh-teî kam-yāt t'aí-kìn k'eī-sź lok$_{o}$

27 ¶ Haû-loī Yē-So ch'ut huì, t'aí-kìn yat kòh shau-shuì kè yān, mēng kiù Leî-meî, ts'ŏh tó shuì-kwaan, tsaû tuì k'uĭ wâ, kan-ts'ūng ngŏh la.

28 K'uĭ tsaû shé huì kok$_{o}$ yeûng māt-kîn, heí shan laī kan Yē-So.

29 Leî-meî haí uk-k'eí, taaî paaí īn-tsìk, ts'éng Yē-So, yaŭ hó-toh shau shuì kè, kûng pīt-î ti yān, t'ūng-maaī ts'ŏh tsīk.

30 Faat-leî-ts'oì yān, k'āp kòh ch'uè kè tūk-shue yān, t'aān Yē-So kè moōn-shang wâ, yan hōh kûng shau-shuì kè tsuî-ok$_{o}$ t'ūng-maaī yám-shīk ni?

31 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, chòng-kîn kè yān, m̄ shaí iù i-shang, taân haî yaŭ pêng kè yān chì iù che.

32 Ngŏh laī m̄ haî kiù î-yān fooì-koí, haî kiù tsuî-yān fooì-koí che.

33 ¶ Chùng-yān tuì k'uĭ wâ, Yeuk-hôn kè moōn-shang, luĭ-ts'ż kàm-shīk k'eī-t'ó, Faat-leî-ts'oì yān kè moōn-shang, to haî kóm, taân neĭ kè moōn-shang, yaû yám yaû shīk.

34 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, san-lōng chûng haí ch'uè, tím kiù tak hôh heí kè yān kàm-shīk ni?

35 Taân tseung-loī san-lōng pit-têng leī-hoi k'uĭ-teî huì hiu, kòh shī tsaû kàm-shīk lok$_{o}$.

36 Tsaû tseung p'eì-uê tuì k'uĭ kóng wâ, mŏ yān tsín san shaam kè pò, laī pó kaû shaam kà, yeūk haî kóm, tsaû p'à chéng-laân san kè, ī-ch'é shóh yûng kòh-ti san kè pó lōk huì, kûng kaû kè yīk m̄ hōp à.

37 Mŏ yān shaí kaû p'eī-toî laī tsoì san-tsaú, yeūk haî kóm, tsaû p'à san-tsaú pik līt kòh toî, tsaú laû ch'ut laī, toî yaû laân hiu.

38 Waī-haî san-tsaú pit tsoì lōk san p'eī-toî.

39 Mŏ yān yám hoi kaû-tsaú, yaû seúng yám san kè, yan-waî k'uĭ wâ, kaû kè uēt-faat$_{o}$ hó à.

6.

UE-UET-TSIT$_{o}$ taî î yāt haû, taî yat kòh on-sik yāt, Yē-So keng kwòh wōh-t'īn, moōn-shang chaāk ti wōh-suî, shaí shaú ts'oh lat laī shīk.

2 Yaŭ keí kòh Faat-leî-ts'oì yān wâ, on-sik yāt m̄ cheūk tsô kè sż, waî-mat neī-teî tsô ni?

3 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, Taaî-waî kûng kan-ts'uī k'uĭ kè yān, t'ŏ-ngôh kòh shī, shóh tsô kè sż, neĭ m̄ ts'āng tūk kwòh me?

4 Tsik-haî yāp Sheûng-Chué tîn, ning paaí-ch'it$_{o}$ kè péng laī shīk, yaû peí kwòh kan-ts'uī k'uī kè yān shīk, taân kòh-ti péng, tūk-haî tsaì-sz chì shīk tak che.

5 Yaû tuì k'uĭ-teî wâ, Yān-Tsź haî on-sik yāt kè Chué à.

6 ¶ Yaû yat kòh on-sik yāt, Yē-So yāp ooî-t'ōng kaaù-fàn, haí kòh ch'uè, yaŭ yat yān, k'uĭ chek$_{o}$ yaû-shaú kon-foo kè.

7 Kòh-ti tūk-shue yān Faat-leî-ts'oì yān chong Yē-So on-sik yāt i yān m̄ i, seúng wán ti sż laī kò k'uĭ.

8 Yē-So chi-tò k'uĭ-teî kè ì-sż, tsaû tuì kòh shaú foo kè yān wâ, heí-shan, k'eĭ tó chung-kaan, kòh yān tsaû heí shan k'eĭ-ch'uè.

9 Yē-So tuì taaî-chùng wâ,

ngŏh mân neĭ yat kuì, haí on-sik yāt, hāng shîn sż, hāng ok$_{o}$ sż, kaù shang-mêng, shaat$_{o}$ shang-mêng, pin yeûng haî cheūk ni?

10 Tsaû chau-waī t'aí-chuê chùng-yān laī tuì kòh yān wâ, shan hoi neī shaú la, k'uĭ yat shan hoi, kòh chek$_{o}$ shaú tsaû hó faan.

11 Chùng-yān tsaû hó nau, peí-ts'ź cham-cheuk$_{o}$, tĭm-yeûng ch'ué-chì Yē-So.

12 ¶ Kòh shī, Yē-So sheŭng shaan k'eī-t'ó, shēng yê k'aū Sheûng-Chué.

13 Tò taî-î chiu, kiù maaī moōn-shang laī, haí k'uĭ-teî chi chung, kaán-chaāk shāp-î kòh, yaû ch'eng k'uĭ tsô sż-t'ō.

14 Tsik-haî Sai-moou yaû kiù tsô Peí-tak, kûng k'uĭ kè heng-taî On-tak-līt, yīk yaŭ Ngă-kok, Yeuk-hôn, Feī-līk, Pa-toh-lōh-maaĭ.

15 Mă-t'aaì, Toh-mă, kûng A-lāk-feī tsź Ngă-kok, k'āp kiù tsô Yuî kaaù kè Sai-moōn.

16 Kàng yaŭ Ngă-kok kè heng-taî Yaū-t'aaì, kûng maaî Chué kè Ka-leuk yān Yaū-taaî.

17 Yē-So t'ūng sż-t'ō lōk hiu shaan, k'eĭ tó p'ēng teî, yaŭ hó toh moōn-shang, kûng chùng-yān, haí Yaū-t'aaì sż-fong, Yē-lô-saat-laăng, T'ui-lōh Sai-tûn kè hoí-pin laī, seúng t'eng k'uĭ kóng, yaû mông Yē-So i k'uĭ kè pêng.

18 Yaû yaŭ peî ts'ē-kwaí naān-waī kè, k'ui tak i-hó.

19 Kw'ān-chùng to seúng móh hă Yē-So, yan-waî yaŭ k'uēn-nāng yaū k'uĭ ch'ut, i-hó chùng-yān.

20 ¶ Yē-So taam-ko-t'aū t'aí-chuê moōn-shang wâ, neĭ-teî p'ān-k'ūng kè yaŭ fuk lok$_{o}$, yan-waî Sheûng-Chué kwok$_{o}$ haî neĭ-teî kè.

21 Neĭ-teî uē-kam t'ō-ngôh kè yaŭ fuk lok$_{o}$, yan-waî neĭ tseung-loī tak paaú à. Neĭ-teî uē-kam t'aī-huk kè yaŭ fuk lok$_{o}$, yan-waî neĭ tseung-loī pit tak siù à.

22 Waî Yān-Tsź kè mēng, peî yān tsang-oò neĭ, hei-tsuēt neĭ, nô-mâ neĭ, ìm-hân neĭ kè mēng, tòng neĭ haî ok$_{o}$ kè, tsaû yaŭ fuk lok$_{o}$.

23 Tong kòh yāt, foon-heí tò t'iù, yan-waî neĭ-teî haí t'in shóh tak kè sheúng-ts'ż haî taaî, k'uĭ kè tsó-tsung hon-toî sin-chi, to haî kóm-yeûng.

24 Taân-haî neĭ-teî ts'oī-chué kè yaŭ wôh lok$_{o}$, yan-waî neĭ ĭ-keng tak neĭ kè on-waì.

25 Neĭ-teî uē-kam paaú-tsuk kè yaŭ wôh lok$_{o}$, yan-waî neĭ tseung iù kei-ngôh. Neĭ-teî uē-kam heí-siù kè yaŭ wôh lok$_{o}$, yan-waî neĭ tseung iù pei-oi t'aī-huk à.

26 Neĭ-teî peî chùng-yān ch'eng-tsaàn kè yaŭ wôh lok$_{o}$, yan-waî k'uĭ kè tsó-tsung, hon-toî kòh-ti ká-mô sin-chi kè, to haî kóm-yeûng à.

27 ¶ T'eng tô kè yān à, ngŏh wâ neĭ-teî chi, kûng neĭ tsô ch'aū-tīk kè iù oì k'uĭ, uèn-hân neĭ kè, iù hó hon-toî k'uĭ.

28 Chaù-chòh neĭ kè, iù chuk-fuk k'uĭ, naān-waī neĭ kè, iù toî k'uĭ k'eī-t'ó.

29 Yaŭ yān tá neĭ ni pîn soi-kaap$_{o}$, tsaû nîng-chuèn kòh-pîn peí k'uĭ kwaak$_{o}$, ts'eúng neĭ ngoî-

pîn kè shaam, neĭ tsaû lîn maaî luĭ-pîn kòh kìn, to m̄ kàm k'uĭ ts'eúng.

30 Taân faân k'aū neí kè, tsaû peí kwòh k'uĭ, ning neĭ māt-kìn kè, m̄ hó kûng k'uĭ lóh faan.

31 Neĭ seúng yān-teî kóm-yeûng toî neĭ, neí yīk iù kóm-yeûng toî yān.

32 Neĭ yeūk oì kòh-ti oì neĭ kè, yaŭ mat yan-waî ni? yan tsuî-yān yīk oì kòh-ti oì k'uĭ kè.

33 Neĭ yeūk hó hon-toî kòh-ti hó hon-toî neĭ kè, yaŭ mat yan-waî ni? yan tsuî-yān yīk haî kóm-yeûng à.

34 Neĭ yeūk tsè kwòh yān kè, mông k'uĭ waân faan, yaŭ mat yan-waî ni? yan tsuî-yān tsè kwòh tsuî-yān, yīk iù k'uĭ chiù shò waân faan à.

35 Taân kûng neĭ tsô ch'aū-tīk kè, iù oì k'uĭ, yaû iù hāng shîn, ī-ch'é tsè kwòh yān, yīk m̄ mông k'uĭ waân faan, kóm neĭ tsaû tak taaî sheúng-ts'ż̀ lok$_{o}$, yaû tsô chì sheûng ché chi Tsź, yan-waî k'uĭ shîn toî kòh-ti mōng yan kè, uĕ-k'āp ok$_{o}$ yān.

36 Neĭ-teî yeng-koi līn-măn, hó-ts'ż̀ neĭ T'in-Foô haî līn-măn kè à.

37 M ĭ-lûn yān, tsaû m̄ peî yān ĭ-lûn neĭ, m̄ têng yān tsuî, tsaû m̄ peî yān têng neĭ tsuî, shuè-mĭn yān, tsaû peî yān shuè-mĭn neĭ.

38 Neĭ peí kwòh yān, yān tsaû peí kwòh neĭ, tsik-haî k'aaĭ kòh taaî taú kâm lōk huì, ngô tò shāt, moŏn tò laū ch'ut laī, chai lōk neĭ waaī-p'ŏ, yan-waî neĭ yûng tím-yeûng taú leūng kwòh yān, yān yīk yûng kóm-yeûng taú leūng faan neĭ.

39 ¶ Yē-So yaû kóng p'èi-uê tuì k'uí wâ, maāng ngaăn kè, tím t'oh tak maāng ngaăn kè ni? m̄ haî leūng kòh to tit$_{o}$-lōk haang me?

40 Moōn-shang m̄ shèng tak kwòh lŏ-sz, taân-haî hōk tak ts'aī-ts'uēn kè, tsaû t'ūng k'uĭ lŏ-sz yat yeûng.

41 Neĭ heng-taî ngaăn luĭ yaŭ t'iū ts'ż̀, neĭ tsaû t'aí-kìn, neĭ tsź-keí ngaăn luĭ yaŭ t'iū ch'aàm, neĭ tsź-keí to m̄ kìn kok$_{o}$, waî-mat ni?

42 Tím nāng tuì heng-taî wâ, heng-taî à, neĭ ngaăn luĭ yaŭ t'iū ts'ż̀, táng ngŏh kûng neĭ mang ch'ut laī, taân tsź-keí ngaăn luĭ yaŭ t'iū ch'aàm, to m̄ kìn kok$_{o}$ me? ngaî-shîn kè yān à, sin iù mang ch'ut tsź-keí ngaăn luĭ kè ch'aàm, haû loī chì t'aí tak mēng-paāk, mang ch'ut heng-taî ngaăn luĭ kè ts'ż̀ à.

43 Yan-waî hó shuê, mŏ kit$_{o}$ m̄ hó kè kwóh, yaû m̄ hó shuê, mŏ kit$_{o}$ hó kè kwóh.

44 Taân-faān shuê-mūk, t'aí k'uĭ kè kwóh tsaû shik tak k'uĭ ch'ut lok$_{o}$, yan-waî tsoî keng-kik chung m̄ chaāk tak tó mō-fa-kwóh, tsoî tsaāt-laī chung, m̄ chaāk tak tó p'ō-t'aī tsź.

45 Shîn yān yaū sam tsik-maaī tì shîn, shóh faat$_{o}$ haî shîn, ok$_{o}$ yān yaū sam tsik-maaī tì ok$_{o}$, shóh faat$_{o}$ haî ok$_{o}$, yan-waî yaū sam ch'ung-moŏn kè, haú tsaû kóng ch'ut laī.

46 ¶ Neĭ waî-mat ch'eng ngŏh tsô Chué à Chué à, yaû m̄ chiù-i ngŏh kè wâ laī hāng ni?

47 Ngŏh wâ neĭ chí, taûn-faān ts'an-kân ngŏh, t'eng ngŏh wâ laī

tsô kè, k'uĭ hó-peí mat-yĕ yān ni?

48 Hó-peí yat kòh yān heí-uk, kwāt tò sham ch'uè, lōk ts'eūng-keuk$_{o}$ tsoî taaî shēk chi sheûng, tsaû haî taaî shuí cheùng moŏn heí laī, waāng ch'ung kòh kaan uk, to pat nāng iū-tûng k'uĭ, yan-waî ts'eūng-keuk$_{o}$ haí taaî shēk chi sheûng à.

49 Taân t'eng hiu m̄ huì tsô kè, hó-peí heí uk haí naī-t'ó chi sheûng, mŏ hó teî keuk$_{o}$, laū shuí tiû waāng yat ch'ung, kòh kaan uk tsik-shī tit$_{o}$ hiu, tsaû laân tak hó kaau-kwaan à.

7.

YE-SO kóng uēn kòm toh shuet$_{o}$-wâ kwòh paak$_{o}$-sèng t'eng, tsaû yāp Ka-paak-nūng.

2 Yaŭ kòh paak$_{o}$-pá-tsúng, k'uĭ shóh oì kè pūk, pêng tò tseung kân sź.

3 T'eng-mān Yē-So shóh hāng kè sź, tsaû tá-faat$_{o}$ Yaū-t'aaì yān kè cheúng-lŏ, huì k'aū Yē-So, laī i k'uĭ kè pūk.

4 Cheúng-lŏ kìn Yē-So, tsaû hán-ts'it$_{o}$ k'aū wâ, k'uĭ haî hó yān, kûng k'uĭ tsô ni-kîn sź haí cheūk kè.

5 Yan k'uĭ oì ngŏh-teî paak$_{o}$-sèng, ī-ch'é waî ngŏh-teî heí kaan ooî-t'ōng.

6 Yē-So t'ūng-maaī kòh-ti yān huì, leī uk mŏ keí uēn kòh shī, kòh paak$_{o}$-pá-tsúng tá-faat$_{o}$ p'āng-yaŭ laī kìn Yē-So wâ, Chué, m̄ shaí lō-tûng lok$_{c}$, yan-waî neĭ tò ngŏh uk-shè, ngŏh m̄ kóm-tong.

7 Koò-ts'ź ngŏh ĭ-waī tsź-keí yīk m̄ ch'èng laī kìn neĭ, taân k'aū neĭ kóng yat kuì wâ, ngŏh kè pūk tsaû pit tak hó faan.

8 Yan-waî ngŏh tọ shūk taaî koon k'uēn hâ, yīk yaŭ peng shūk ngŏh k'uēn hâ, fan-foò ni kòh huì tsaû huì, fan-foò kóh kòh laī tsaû laī, kiù ngŏh kè pūk tsô ni kîn sź, tsaû tsô ni kîn sź lok$_{o}$.

9 Yē-So t'eng-mān ni-ti shuet$_{o}$ wâ, tsaû kìn ch'ut-k'eī, ooī t'aū t'aí hă kan k'uĭ kè chùng-yān wâ, ngŏh wâ neĭ chi, haí I-shik-līt yān chi chung, m̄ ts'āng kìn kwòh kòm taaî kè sùn-tak à.

10 Shaû tá-faat$_{o}$ kè yān huì kwai kòh shī, t'aí-kìn kòh pūk, ĭ-keng hó faan lok$_{o}$.

11 ¶ Taî î yāt, Yē-So yāp tò yat kòh shēng, mēng kiù Nā-yan, yaŭ moōn-shang kûng chùng-yān t'ūng hāng.

12 Tseung kân shēng moōn, yaŭ yān t'oī kòh sź-yān ch'ut laī, k'uĭ mŏ-ts'an tūk haî shang ni kòh tsaí che, ī-ch'é k'uĭ haî kwá-foŏ, shēng luĭ kè yān, hó toh laī seung sùng.

13 Chué t'aí-kìn kòh kwá-foŏ, tsaû līn-măn k'uĭ wâ, m̄ shaí t'aī-huk.

14 Tsaû hāng ts'īn huì móh hă kòh sź yān kè kà, kòh-ti t'oī sź-yān kè tsaû hit$_{o}$-chuê, Yē-So wâ, shiù-nīn-yān à, ngŏh fan-foò neĭ heí shan.

15 Kòh sź-ché tsaû heí-shan, ts'ŏh tó ch'uè kóng shuet$_{o}$-wâ, Yē-So k'aaĭ k'uĭ kaau faan k'uĭ mŏ-ts'an.

16 Chùng-yān tsaû fong heí laī, kwai-wēng Sheûng-Chué wâ, yaŭ taaî sin-chi, heng-heí tsoî ngŏh-teî chi chung, Sheûng-Chué chiù-koò k'uĭ kè paak$_{o}$-sèng lok$_{o}$.

17 Kóm-tsaû ni kòh fung-sheng

ch'uēn-yeūng t'ung Yaû-t'aaì uĕ-k'āp chau-waî teî-fong.

18 ¶ Yeuk-hôn kè moōn-shang, k'aaî ni-ti sż wû saaì kwòh k'uĭ chí.

19 Yeuk-hôn tsaû kiù leŭng kòh moōn-shang laī, tá-faat$_{o}$ k'uĭ-teî huì kìn Chué wâ, yeng-tong laī kè, tsaû haî neĭ lè me? yik-waāk chûng iù mông taî î kòh yān ni?

20 Kòh leŭng kòh yān tò Yē-So ch'uè, tsaû wâ, shi saí-laĭ kè Yeuk-hôn, tá-faat$_{o}$ ngŏh laī kìn neĭ, mân yeng-tong laī kè, haî neĭ, yik-waāk chûng iù mông taî î kòh yān ni?

21 Kòh-chân-shī, Yē-So i hó-toh yān kè pêng-chèng, k'āp peî ok$_{o}$-kwaí maî kè, yaû lêng hó-toh maāng-ngaăn yān t'aí tak kìn.

22 Yē-So tsaû taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, k'aaî neĭ shóh kìn shóh mān kè, huì wâ kwòh Yeuk-hôn chi, tsik-haî maāng kè t'aí tak kìn, pai kè ooĭ hāng, mā-fung kè tak kit$_{o}$-tsêng, lūng kè tak t'eng-mān, sż kè fūk-shang, p'ān-k'ūng kè tak t'eng fuk-yam.

23 Faān haî īn ìm-heì ngŏh kè, tsaû yaŭ fuk lok$_{o}$.

24 Yeuk-hôn tá-faat$_{o}$ kè yān, ĭ-keng faan-huì, Yē-So tsaû kóng heí Yeuk-hôn tuì chùng-yān wâ, neĭ ch'ut kw'òng-yĕ, t'aí mat-yĕ ni, seúng t'aí fung ch'ui lō-tūk ts'ó me?

25 Neĭ ch'ut huì t'aí mat-yĕ ni, seúng t'aí yat kòh cheuk$_{o}$ hó i-fūk kè yān me? taân kòh-ti cheuk$_{o}$ wā-meĭ i-fūk, on-on lōk-lōk tô-yāt kè, haî tsoî wōng-kung kè à.

26 Tò-taí neĭ ch'ut huì seúng t'aí mat-yĕ ni, t'aí sin-chí mé, chan haî lok$_{o}$, ngŏh wâ neĭ chi, k'uĭ haî taaî kwòh sin-chi ché toh à.

27 Shèng-keng yaŭ sé, ngŏh tá-faat$_{o}$ ngŏh kè sż-ché, haí neĭ mîn-ts'în, tsoî sin uê-peî neĭ kè lô, tsik-haî chí ni kòh yān lok$_{o}$.

28 Ngŏh wâ neĭ-teî chi, foŏ-yān shóh shang kè, meî yaŭ yat-kòh taaî tak kwòh Yeuk-hôn à, taân haí Sheûng-Chué kwok$_{o}$ chì saì kè, to taaî kwòh k'uĭ.

29 Chùng paak$_{o}$-sèng k'āp shau-shuì kè, ĭ-keng shaû Yeuk-hôn saí-laĭ, uē-kam t'eng-mān ni-ti wâ, tsaû ch'eng Sheûng-Chué waî kung-î.

30 Taân Faat-leî-ts'oì yān, k'āp kaaù-faat$_{o}$-sz, īn shaû Yeuk-hôn saí-laĭ, heì-tsuēt Sheûng-Chué kè chí-ì, laī suén-hoî tsż-keí.

31 ¶ Chué yaû wâ, ngŏh tseung mat-yĕ, laī peí-kaaù ni-kòh shaì-toî kè yān ni, k'uĭ-teî hó-peí mat-yĕ ni?

32 Hó-peí saì-man-tsaí, ts'ŏh tó shĭ sheûng, peí-ts'ź seung kiù wâ, ngŏh-teî tuì chuê neĭ ch'ui siu, neĭ īn t'iù-mŏ, ngŏh-teî ch'eùng oi-koh, neĭ īn t'aī-huk.

33 Shi saí-laĭ kè Yeuk-hôn laī, k'uĭ īn shīk péng, īn yám tsaú, neĭ-teî tsaû wâ, k'uĭ haî peî kwaí maī.

34 Yān-Tsź laī, yaû yám yaû shīk, neĭ-teî tsaû wâ, haaī, k'uĭ hò yám hò shīk kè yān, haî shuì-leî k'āp tsuî-yān kè p'āng-yaŭ.

35 Waī-haî chì-waî kè tsaí, kòh kòh to mēng chì-waî kè î à.

36 ¶ Yaŭ kòh Faat-leî-ts'oì yān, ts'éng Yē-So shīk faân, Yē-So yāp k'uĭ uk k'eí ts'ŏh-tsīk.

37 Shēng luĭ yaŭ kòh nuĭ-yān, p'ēng-yāt yaŭ ok$_{o}$ hâng kè, chi-tò Yē-So ts'ŏh tó Faat-leî-ts'oì yān uk-k'eí, tsaû ning kòh yūk-hŏp, tsoì-chuê heung-ko.

38 K'eĭ tsoî Yē-So haû pîn t'aī-huk, ngaăn-luî laū shap Yē-So kè keuk$_{o}$, k'aaĭ tsż-keí t'aū-faat$_{o}$ laī moōt, yaû peí tsuí ts'an Yē-So kè keuk$_{o}$, tseung heung-ko ch'ā lōk huì.

39 Ts'éng Yē-So shīk faân kè Faat-leî-ts'oì yān, t'aí-kìn ni-ti sż, sam luĭ tsaû wâ, ni kòh yān yeūk haî sin-chi, tsaû shî-pit chi móh k'uĭ kè haî mat-shuī, yīk chi haî tím yeûng kè yān lok$_{o}$, yan-waî k'uĭ haî hāng ok$_{o}$ kè à.

40 Yē-So tuì k'uĭ wâ, Sai-moōn, ngŏh yaŭ ti sż wâ neĭ chi, Sai-moōn wâ, Lŏ-Sz, ts'éng kóng la.

41 Yē-So wâ, yat kòh chaaì-chué, yaŭ leŭng kòh chaaì tsaí, yat kòh hìm ngān nğ-shāp leŭng, yat kòh hìm ngān nğ leŭng.

42 Yan-waî leŭng kòh to mŏ tak waān, chaaì-chué tsaû mĭn hiu k'uĭ-teî kè, k'uĭ leŭng kòh yān, pin kòh oì chaaì-chué toh ni?

43 Sai-moōn taap$_{o}$ wâ, ngŏh koó kóh kòh mĭn tak toh kè, Yē-So tuì k'uĭ wâ, neĭ koó tak cheūk lok$_{o}$.

44 Tsaû ooī t'aū t'aí-chuê kòh nuĭ yān, tuì Sai-moōn wâ, neĭ t'aí-kìn ni-kòh nuĭ-yān la, ngŏh yāp neĭ uk-k'eí, neĭ m̄ ts'āng k'aaĭ shuí saí ngŏh keuk$_{o}$, waī-haî k'uĭ peí ngaăn-luî laū shap ngŏh keuk$_{o}$, peí k'uĭ t'aū-faat$_{o}$ moōt faan kon.

45 Neĭ m̄ ts'āng ts'an ngŏh tsuí, waī-haî k'uĭ tsż ts'ūng ngŏh yāp laī, tsaû pat hit$_{o}$ ts'aĭ ngŏh keuk$_{o}$.

46 Neĭ m̄ ts'āng k'aaĭ ko ch'ā ngŏh t'aū, waī-haî k'uĭ k'aaĭ heung-ko ch'ā ngŏh keuk$_{o}$.

47 Shóh-ĭ ngŏh wâ neĭ chi, kòh nuĭ-yān tsuî-ok$_{o}$ toh, ngŏh shè hiu k'uĭ kè, yan-waî k'uĭ oì haî toh, taân kòh-ti shè tak shiú kè, k'uĭ oì yīk haî shiú à.

48 Tsaû tuì kòh nuĭ-yān wâ, neĭ kè tsuî shè hiu lok$_{o}$.

49 T'ūng tsīk kè yān, sz hă kóng wâ, ni kòh haî mat-yĕ yān, ooī shè tak yān tsuî ni?

50 Yē-So tuì kòh nuĭ-yān wâ, neĭ kè sùn-tak kaù hiu neĭ, hóh-ĭ p'ēng-on huì kwai lok$_{o}$.

8.

TSZ haû, Yē-So chau-waî yaū-hāng, huì kok$_{o}$ shēng kok$_{o}$ heung, ch'uēn Sheûng-Chué kwok$_{c}$ kè fuk-yam, shāp-î kòh moōn-shang t'ūng-maaī k'uĭ huì.

2 Yaû yaŭ keí kòh foŏ-yān, p'ēng-yāt peî kwaí maī k'āp ĭm pêng kè, ĭ-keng i-hó, yat kòh haî Moŏt-taaî-la kè Mă-leî-à, Yē-So yă-ts'āng haí ni-kòh foŏ-yān, kón kwòh ts'at chek$_{o}$ kwaí ch'ut laī kè lok$_{o}$.

3 Yaû yaŭ Hei-lūt kòh koón-ka Foó-saat kè ts'ai Yeuk-à-nā, yaû yaŭ So-saat-nā, lêng-ngoî hó toh foŏ-yān, to k'aaĭ k'uĭ shóh yaŭ kè laī kung-fûng Yē-So.

4 ¶ Kw'ān-chùng haí kok$_{o}$ shēng ch'ut laī, tsuî-maaī Yē-So ch'uè, Yē-So yûng p'eì-nê laī kóng wâ,

5 Yaŭ kòh saat$_{o}$ chúng kè yān, ch'ut huì saat$_{o}$ chúng, saat$_{o}$ kòh shī, yaŭ ti chúng tit$_{o}$ lōk lŏ pin,

peî yān ch'aaí hiu, hung chung kè tseuk$_{o}$-niŭ laī shīk saaì.

6 Yaŭ ti tit$_{o}$ lōk shēk sheûng kě, shang ch'ut laī, tsaû foo hiu, yan-waî mŏ mat tsz-yûu.

7 Yaŭ ti tit$_{o}$ lōk keng-kik luĭ t'aū, kòh-ti keng-kik t'ūng-maaī shang, tsaû pik sź k'uĭ.

8 Yaŭ ti tit$_{o}$ lōk feī teî kè, shang ch'ut laī, kit$_{o}$-shāt yaŭ yat paak$_{o}$ p'ooì. Yē-So kóng uēn nitĭ, tsaû taaî sheng wâ, yaŭ ĭ hóh t'eng kè, tsaû iù t'eng là.

9 ¶ Moōn-shang laī mân Yē-So wâ, ni-kòh p'eì-uê haî mat-yĕ ì-sż ni?

10 Yē-So wâ, Sheûng-Chué kwok$_{o}$ kè ò-miû peí neĭ chi che, yeūk haî pīt yān, tsaû kóng p'eì-uê, lêng k'uĭ t'aí yīk m̄ kìn, t'eng yīk m̄ mēng.

11 Ni-ti p'eì-uê haî kóm-yeûng, kòh-ti chúng, tsik-haî Sheûng-Chué chi tô.

12 Haí lô pin kè, tsik-haî yān t'eng tô, moh-kwaí tsaû laī, tseung k'uĭ sam chung kè tô ts'eúng huì, húng-p'à k'uĭ sùn tsaû tak-kaû à.

13 Haí shēk sheûng kè, haî yān t'eng tô, tsaû foon-heí tsìp$_{o}$-shaû, taân luĭ-t'aū mŏ kan, pat kwòh tsaûm-shī sùn che, uê-cheūk shì-lîn, tsaû waī-pooì lok$_{o}$.

14 Tit$_{o}$ lōk keng-kik chung-kaan kè, haî yān t'eng kwòh tô huì hiu, tsaû peî kam shai kè kwà-luî, ts'oī-paāk, faaì-lōk, pik-chuê kòh-ti tô, shóh-ĭ m̄ kit$_{o}$ tak shāt.

15 Haí feī teî kè, haî yān k'aaî shîn-leūng kè sam laī t'eng tô, kán-shaú yán-noî, kóm-tsaû kit$_{o}$-shāt lok$_{o}$.

16 ¶ Mŏ yān tím tang, peí heì-mēng k'ám-chuê k'uĭ, waāk chaí tó ch'ōng-taí, pit haî chai tó tang t'oī sheûng, peí yāp laī kè yān tsaû kìn kwong.

17 Yan-waî tsúng mŏ yán-māt kè sź, tseung loī m̄ hín-mēng, ts'ōng-maaī kè sź, tseung-loī m̄ lô ch'ut à.

18 Shóh-ĭ kán-shân tím-yeûng t'eng tô-leĭ, yan-waî yaŭ kè tsaû ka peí k'uĭ t'îm, mŏ kè tsaû līn k'uĭ tsź-keí ĭ-waī yaŭ kè, to iù ts'eúng maaī.

19 ¶ Yē-So kè mŏ-ts'an uĕ-k'āp heng-taî laī, yan-waî yān toh, pat nāng kân tak k'uĭ.

20 Yaŭ yān tuì Yē-So wâ, neĭ mŏ-ts'an kûng neĭ heng-taî, k'eĭ tó ngoî-ch'ut, seúng kìn neĭ à.

21 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, t'eng Sheûng-Chué tô-leĭ, yaû chiù-i kóm-yeûng hāng kè, tsaû haî ngŏh mŏ-ts'an kûng ngóh heng-taî lok$_{o}$.

22 ¶ Yat yāt Yē-So kûng moōn-shang lōk shuēn, tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh-teî kwòh oō là, kóm-tsaû hoi-shan.

23 Hāng kán shuēn kòh-shī, Yē-So fàn-cheūk, haí oō chung-kaan, fat-īn faan heí taaî fung, tá tak moōn shuēn shuí, shāp-fan ngaī-hím.

24 Moōn-shang hāng maaī huì, kiù séng Yē-So wâ, Foo-Tsź, Foo-Tsź, ngŏh-teî sź lok$_{o}$. Yē-So tsaû heí-shan, hot$_{o}$ kòh-ti fung kûng lông, tsik-shī tsaû fung p'ēng lông tsêng.

25 Yē-So tuì moōn-shang wâ, neĭ kè sùn-tak haí pin ch'uè ni? Taaî-chúng fong heí laī, kìn ch'ut-k'eī, seung kóng wâ, ni-kòh haî mat-yĕ yāu ni? fan-

foò kòh-ti fung kúng shuí, yīk t'eng-ts'ūng k'uĭ ni?

26 ¶ Kòh chek$_{o}$ shuēn hāng tò Ka-leî-leî tuì-mîn Ka-taaî-la kè teî-fong.

27 Yē-So sheŭng ngôn, uê-cheūk yat kòh yān, haî tsoî shēng luĭ ch'ut laī peî kwaí maī kè, hó noî m̄ cheuk$_{o}$ i-fūk, yaû m̄ haí uk chuê, chuê tsoî fān-mô luĭ-t'au.

28 Yat kìn Yē-So, tsaû kwaî tó mîn-ts'īn, taaî sheng kiù wâ, chì ko Sheûng-Chué chi Tsź Yē-So, ngŏh ue neĭ hōh kon ni? k'aū neĭ m̄ hó lêng ngòh shaû foó à.

29 Yan Yē-So yă-ts'āng fan-foò ts'ē-kwaí leī-hoi kòh yān, kòh yān ĭ-keng peî kwaí k'eŭng ts'eúng k'uĭ hó toh cheùng lok$_{o}$, suî peî sóh-lîn sóh-chuê, peî keuk$_{o}$-liû liû chuê k'uĭ, to k'aaî sóh-lîn keuk$_{o}$-liû laī chéng-t'uēn, peî kwaí kón huì tò kw'ŏng-yĕ.

30 Yē-So mân k'uĭ wâ, neĭ kiù tsô mat mēng ni? k'uĭ wâ, ngŏh kiù tsô Kwan, yan-waî maī k'uĭ kè kwaí yaŭ hó toh.

31 Tsaû k'aū Yē-So m̄ hó fan-foò k'uĭ lōk yam-foó.

32 Kòh ch'uè yaŭ yat taaî tuî chue, haí shaan sheûng shīk yĕ, kòh-ti kwaí k'aū Yē-So chún k'uĭ yāp kòh tuî chue ch'uè, Yē-So tsaû chún k'uĭ.

33 Kòh-ti kwaí tsik-shī leī-hoi kòh yān, yāp huì chue ch'uè, fat-īn kòh yat tuî chue tsaú lōk shaan-p'oh, yāp oō châm sź.

34 Hon chue kè yān, t'aí-kìn kòh-ti sź-ts'ēng, tsaû tsaú yāp shēng luĭ, tsaú lōk heung hâ, wâ kwòh yān chi.

35 Chùng-yān ch'ut laī, seúng t'aí kòh-ti sź-ts'ēng, laī tò Yē-So ch'uè, t'aí-kìn sin-t'aū peî kwaí maī kè yān, cheuk$_{o}$ faan i-fūk, tsź-tsź tsoî-tsoî, ts'ŏh tó Yē-So keuk$_{o}$ hâ, Chùng-yān tsaû fong heí laī.

36 Ts'an ngaăn t'aí-kìn kè yān, tsaû wâ kwòh k'uĭ-teî chi, peî kwaí maī kè, tím-yeûng tak i-hó.

37 Ka-taaî-la chau-waī teî-fong kè yān, k'aū Yē-So leī-hoi kòh ch'uè, yan-waî k'uĭ-teî shāp-fan keng-fong, Yē-So tsaû lōk shuēn faan huì.

38 Sin t'aū peî kwaí maī kòh yān, laī k'aū kan-ts'uī Yē-So, taân Yē-So tá-faat$_{o}$ k'uĭ huì.

39 Wâ, neĭ huì kwai uk-k'eí la, tseung Sheûng-Chué waî neĭ tsô kòm taaî kè sź, wâ kwòh yān chi, kòh yān tsaû huì shēng luí chau-waī, kóng Yē-So waî k'uĭ tsô kòm taaî kè sź.

40 ¶ Yē-So faan laī, chùng-yān yēng-tsip$_{o}$ k'uĭ, yan-waî chùng-yān táng-haû k'uí.

41 Yaŭ yat kòh koón-leĭ ooî-t'ōng kè yān, mēng kiù Ngaaî-lŏ, laī kwaî tó Yē-So keuk$_{o}$ hâ, k'aū Yē-So huì k'uĭ uk-k'eí.

42 Yan k'uĭ yaŭ kòh koo-tūk nuĭ, taaî-yeuk$_{o}$ shāp-î suì, tseung kân sź lok$_{o}$. Yē-So hāng huì kòh shī, chùng-yān tsai-yúng chuê k'uĭ.

43 Yaŭ kòh foŏ-yān, ĭm huet$_{o}$-laû kè pêng, ĭ-keng shāp-î nīn lok$_{o}$, ts'éng i-shang laī i, shaí tsûn ka-īp, to mŏ yat kòh i tak k'uĭ hó.

44 Tsaû kan-chuê Yē-So pooì haû, móh k'uĭ kè shaam-pin, huet$_{o}$-laû tsik-shī chí hiu.

45 Yē-So tsaû wâ, pin kòh móh ngŏh ni, taaî-ka to m̄ yêng, Peí-tak uĕ-k'āp t'ūng-maaī kè yān wâ, Foo-Tsź, chùng-yān kòm tsai-yúng pík-chuê neĭ à.

46 Yē-So wâ, yaŭ yān móh ngŏh, yan-waî kok$_{o}$ tak yaŭ î-nāng haí ngŏh shan ch'ut à.

47 Kòh foŏ-yān chi-tò m̄ moôn tak kwòh, tsaû chàn heí laī, ts'în huì kwaî tó Yē-So keuk$_{o}$ hâ, haí chùng-yān mîn-ts'în, tsź yêng móh k'uĭ kè uēn-koò, kûng-maaī tsik-shī tak hó faan kè ts'ēng-yēng.

48 Yē-So tuì k'uĭ wâ, nuĭ à, neĭ kè sùn-tak ch'éng-kaù neĭ, p'ēng-on huì kwai la.

49 Kóng kán kòh shī, yaŭ kòh yān ts'ūng koón-leĭ ooî-t'ōng kè ka chung laī, tuì k'uĭ wâ, neĭ kè nuĭ ĭ-keng sź hiu lok$_{o}$, m̄ shaí lō-tûng lŏ-sz lok$_{o}$.

50 Taân Yē-So t'eng-kìn, tsaû taap$_{o}$ k'uĭ wâ, m̄ shaí fong, tūk-haî iù laāp sùn-sam, neĭ kè nuĭ tsaû pit tak-kaù lok$_{o}$.

51 Yē-So yāp uk kòh shī, ch'uē hiu Peí-tak Yeuk-hôn Ngă-kok, kûng kòh nuĭ-tsaí kè foô-mŏ chi ngoî, m̄ peí pīt yān yāp huì.

52 Chùng-yān waî ni-kòh nuĭ-tsaí huk tak hó oi-t'ùng, taân Yē-So wâ, m̄ shaí t'aī-huk, yan k'uĭ m̄ haî sź, pat kwòh fàn cheūk che.

53 Chùng-yān chi-tò k'uĭ ĭ-keng sź, kóm-tsaû siù k'uĭ.

54 Taân Yē-So cha-chuê nuĭ-tsaí kè shaú, kiù k'uĭ wâ, nuĭ-tsaí heí-shan la.

55 K'uĭ kè lēng-wān faan laī, k'uĭ tsik-shī heí-shan, Yē-So fan-foò peí yĕ kwòh k'uĭ shīk.

56 K'uĭ foô-mŏ hó keng-k'eí, Yē-So kàm-chí k'uĭ, m̄ hó k'aaí shóh tsô kè sź wâ kwòh yān chi.

9.

YE-SO kiù ts'aī shāp-î kòh moōn-shang laī, peí k'uĭ yaŭ k'uēn-shaì, hóh-ĭ chaí kwaí i pêng.

2 Tá-faat$_{o}$ k'uĭ ch'uēn-kóng Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$, i yaŭ pêng kè yān.

3 Yaû tuì k'uĭ-teî wâ, m̄ shaí taaì p'oōn-faì, waāk kwaaí-cheûng, waāk toî, waāk haú-leūng, waāk ngān, yaû mooĭ yān m̄ shaí taaì leŭng kîn shaam.

4 Faān yāp yān ka, haí kòh ch'uè chuê, yik yaŭ kòh ch'uè huì.

5 Yaŭ yān m̄ tsip$_{o}$ neĭ-teî, neĭ leī-hoi kòh shēng chi shī, tsaû p'aak$_{o}$ kon-tsêng keuk$_{o}$ taí ti ch'ān, laī tsô chùng-yān kè kìn-chèng.

6 Moōn-shang ch'ut huì, tsoî kok$_{o}$ ts'uen-heung yaū-hāng, ch'uè ch'uè ch'uēn fuk-yam, i-yān kè pêng.

7 ¶ Fan-fung kè kwok$_{o}$ wōng Hei-lūt, t'eng-kìn taân-faān shóh tsô kè sź, tsaû hó ĭ-waāk, yan-waî yaŭ ti wâ, haî Yeuk-hôn yaū sź fūk-shang.

8 Yaŭ ti wâ, haî I-leî-à hín-îu, yaû yaŭ ti wâ, haî koó-shī kè sin-chi, k'eī chung yat kòh fūk-shang.

9 Hei-lūt wâ, Yeuk-hôn ngŏh ĭ-keng chaám hiu lok, uē-kam yaû t'eng-mān kóm kè sź, ni kòh shāt-tsoî haî mat-shuī ni, tsaû seúng kìu k'uĭ.

10 ¶ Sź-t'ō faan laī, k'aaĭ shóh tsô kè sź, ooī-fuk Yē-So,

Yĕ-So tsaû taaì k'uĭ tsêng-tsêng ch'ut huì, tò yat kòh shēng kiù tsô Paak-ts'oì-taaî.

11 Chùng-yān chi-tò, tsaû kan-chuê k'uĭ, Yē-So tsip$_{o}$ hiu chùng-yān, kûng k'uĭ kóng-lûn Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$, faān yaŭ pêng iù i kè, tsaû i-hó k'uĭ.

12 It-t'aū chak kòh-shī, shāp-î kòh moōn-shang laī tuì Yē-So wâ, ts'éng neĭ kiù chùng-yān saàn, lêng k'uĭ hnì kok$_{o}$ ts'uen-heung hit$_{o}$-suk, uĕ-k'āp wán yĕ shīk la, yan-waî ugŏh-teî tsoî ni ch'uè haî kw'òng-yĕ à.

13 Taân Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî peí k'uĭ shīk la, moōn-shang wâ, ngŏh-teî tūk-haî yaŭ ng̃ kòh péng leŭng t'iū uē che, m̃-t'ung huì maaî shīk-māt, peí k'uĭ-teî taaî-chùng shīk me?

14 Yan-waî taaî-yeuk$_{o}$ yaŭ ng̃-ts'in yān à. Yē-So yaû tuì moōn-shang wâ, kiù taaî-chùng p'aaî-hoi ts'ŏh tó ch'uè, mooî tuî ng̃-shāp yān.

15 K'uĭ chiù-i kóm tsô, kiù taaî-chùng ts'ŏh tó ch'uè.

16 Yē-So ning heí kòh ng̃ kòh péng leŭng t'iū uē, mông-chuê t'in chuk-tsê, maak$_{o}$-hoi kaau kwòh moōn-shang, kiù k'uĭ p'aaì-hoi haí chùng-yān mîn-ts'īn.

17 Taaî-chùng to shīk tò paaú, chap-maaî uē-shêng kè sap-suì, chong-moŏn shāp-î laām.

18 ¶ Yē-So haān chuê, tsŝ-keí k'eī-t'ó kòh shī, moōn-shang to t'ūng-maaî k'uĭ haí ch'uè, Yē-So mân k'uĭ-teî wâ, chùng-yān wâ ngŏh haî mat-shuī ni?

19 Moōn-shang taap$_{o}$ k'uĭ wâ, yaŭ yān wâ haî shi-saí kè Yeuk-hôn, yaŭ yān wâ haî I-leî-à, yaŭ yān wâ haî koó-shī kè sin-chi, k'eī chung yat kòh fuk-shang.

20 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, taân-haî neĭ-teî wâ ngŏh haî mat-shuī ni? Peí-tak tsaû taap$_{o}$ wâ, neĭ haî Sheûng-Chué kè Kei-Tuk lok$_{o}$.

21 Yē-So kàm-chí k'uĭ, fan-foò maĭ wâ kwòh yān chi.

22 Yaû wâ, Yān-Tsź shî-pit shaû hó toh hoî, peî cheúng-lŏ, kûng chùng tsaì-sz-cheúng, k'āp tūk-shue yān tiu-heì, ī-ch'é peî yān shaat$_{o}$ hiu, taî saam yāt fūk-shang.

23 ¶ Yaû tuì taaî-chùng wâ, seúng kan-ts'ūng ngŏh kè, tsaû yeng-koi haak-shèng tsŝ-keí, yāt-yāt me shāp-tsŝ-kà laī kan-ts'ūng ngŏh.

24 Yan-waî taân-faān seúng kaù k'uĭ shang-mêng kè, pit-têng shat k'uĭ shang-mêng, taân-faān waî ngŏh kè sŝ, shat hiu shang-mêng kè, pit-têng kaù k'uĭ shang-mêng.

25 Yān yeūk tak saaì t'in-hâ kè leî-yik, taân sòng-shat tsŝ-keí kè shang-mêng, yaŭ mat yik ni?

26 Taân-faān yaŭ yān tòng ngŏh kûng ngŏh kè tô-leĭ haî sau-ch'í, tò Yān-Tsź tseung tsŝ-keí wēng-kwong, kûng-maaî T'in-Foô k'āp shèng sŝ kè wēng-kwong kòng-lām kòh-shī, yaû pit-têng tòng kòh yān haî sau-ch'í lok$_{o}$.

27 Ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi k'eĭ tó ni ch'uè kè, yaŭ yān meî sź chi sin, pit tak kìn Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$.

28 ¶ Kóng ni-ti shuet$_{o}$-wâ chi haû, taaî-yeuk$_{o}$ yaŭ paat$_{o}$ yāt, Yē-

So taaì Peí-tak Yeuk-hôn Ngă-kok$_{o}$ sheŭng shaan k'eī-t'ó.

29 K'eī-t'ó kòh shī, yūng-maaû peí chi p'ēng-yāt m̄ t'ūng, k'uĭ kè i-fūk, kit$_{o}$-paāk ī-ch'é fòng-kwong.

30 Fat-īn-kaan, yaŭ Moh-sai I-leî-à leŭng kòh yān, kûng Yē-So kóng.

31 Tsoî wēng-kwong chung hín-în ch'ut laī, kóng-lûn Yē-So huì-shaì chi sź, iù tsoî Yē-lô-saat-laāng tsô shēng kè.

32 Peí-tak k'āp t'ūng-maaī kè yān, yan-waì kaù-kuî, tsaû fàn cheūk, lām séng chi shī, t'aí-kìn Yē-So kè wēng-kwong, yaû yaŭ leŭng kòh yān kûng k'uĭ k'eī ch'uè.

33 Kòh leŭng yān leī-pīt k'uĭ chi shī, Peí-tak tuì Yē-So wâ, foo-tsź, ngŏh-teî haí ni ch'uè hó lok$_{o}$, táng ngŏh-teî taap$_{o}$ saam kaan maaû-uk, yat kaan waî neĭ, yat kaan waî Moh-sai, yat kaan waî I-leî-à, taân tsź-keí m̄ chi kóng mat-yĕ.

34 Kóng kán kòh shī, yaŭ wān che chuê k'uĭ-teî, yāp wān luĭ-t'aū, moōn-shang tsaû fong heí laī.

35 Yaŭ sheng haí wān kaan ch'ut laī wâ, ni kòh haî ngŏh kè oì Tsź, neĭ-teî yeng-koi t'eng k'uĭ wâ à.

36 Sheng-yam hit$_{o}$ haû, kìn Yē-So tūk tsê haí ch'uè, moōn-shang tong-yāt tsúng m̄ ch'ut sheng, m̄ k'aaī shóh kìn kè sê wâ kwòh yān chi.

37 ¶ Taî î yāt, lōk shaan kòh shī, yaŭ kw'ān-chùng yēng-tsip$_{o}$ Yē-So.

38 K'eī chung yaŭ yat yān, taaî sheng kiù wâ, lŏ-sź, k'āū neĭ t'aí-koò ngŏh kè tsaí, yan-waî ngŏh tūk-haî shang k'uĭ che.

39 K'uĭ yaŭ shī peî kwaí cha-chuê, fat-īn kiù haàm, ch'au heí kan laī, haú laū paāk-p'ŏ, kwaí sheung-hoî k'uĭ, shāt-tsoî naān leī-hoi à.

40 Ngŏh yă-ts'āng k'aū neĭ kè moōn-shang kón k'uĭ, taân k'uĭ-teî pat-nāng.

41 Yē-So taap$_{o}$ wâ, aai, pat sùn k'āp pooì-yīk kè shaì-toî, ngŏh t'ūng-maaī neĭ haí ch'uè, yán-noî neĭ-teî tò keí-shī ni? taai neĭ kè tsaí laī ni ch'uè la.

42 Shik-chīk laī kòh shī, kòh kwaí t'ui tó k'uĭ, yaû ch'au heí kan laī, Yē-So chaak$_{o}$-fāt kòh ts'ē-kwaí, i-hó kòh tsaí, kaau faan k'uĭ foô-ts'an.

43 Chùng yān keng-k'eī Sheûng-Chué kè taaî k'uēn-nāng, k'uĭ-teî ue Yē-So shóh tsô kè sź, chèng tsoî kìn chut k'eī kòh shī, Yē-So tuì k'uĭ moōn-shang wâ.

44 Yān-Tsź tseung maaî kwòh yān shaú lok$_{o}$, ni kuì shuet$_{o}$-wâ, neĭ yeng-koi ts'ōng-maaī ĭ luĭ à.

45 Taân-haî moōn-shang m̄ hiú ni kuì shuet$_{o}$-wâ, yan-waî haî yán-māt kè, koò-ts'ź m̄ mēng-paāk, yaû m̄ kóm mān k'uí.

46 ¶ Moōn-shang faat$_{o}$ heí ĭ-lûn pin-kòh waī taaî.

47 Yē-So chi-tò k'uĭ-teî sam noî kè ì-sź, tsaû taaì yat kòh saì-man-tsaí laī, on-chì tsoî chak-pin.

48 Tuì moōn-shang wâ, taân-faān yan ngŏh mēng, tsip$_{o}$ ni kòh saì-man-tsaí, tsik-haî tsip$_{o}$ ngŏh, tsip$_{o}$ ngŏh tsik-haî tsip$_{o}$ tú-faat$_{o}$ ngŏh kè. Yan-waî tsoî

neĭ-teî chi chung chì saì kè, k'uĭ haî tsô taaî kè à.

49 ¶ Yeuk-hôn taap$_{o}$ wâ, foo-tsź, ngŏh-teî t'aí-kìn yat kòh yān, tsè neĭ mēng kón kwaí, ngŏh-teî kòm-chí k'uĭ, yan-waî k'uĭ m̄ kan-ts'ūng ngŏh-teî à.

50 Yē-So tuì k'uĭ wâ, m̄ hó kàm-chí k'uĭ, yan-waî m̄ kûng neĭ tsô tuì-tīk kè, tsaû haî kwai-ts'ūng neĭ-teî kè lok$_{o}$.

51 ¶ Yē-So sheng-t'in kè yāt-tsź tseung tò, tsaû laāp têng chué-ì, mîn heùng Yē-lô-saat-laăng ĭ hāng.

52 Tá-faat$_{o}$ sź-ché sin huì, k'uĭ-teî huì tò Saat-mă-leî-à teî-fong, yāp yat t'iū ts'uen, t'aì k'uĭ uê-peì teî-fong.

53 Kòh t'iū ts'uen kè yān, m̄ háng chiu-tsip$_{o}$, yan-waî k'uĭ mîn heùng Yē-lô-saat-laăng hāng à.

54 K'uĭ kè moōn-shang Ngă-kok, Yeuk-hôn, t'aí-kìn kóm-yeûng, tsaû wâ, Chué à, ngŏh kiù fóh ts'ūng t'in lōk laĭ, shiu-mīt k'uĭ-teî, chiù-i I-leî-à shóh tsô kè kóm, neĭ seúng m̄ seúng ni?

55 Yē-So ooĭ-t'aū chaak$_{o}$-shēng k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî kè sam tím-yeûng, neĭ tsź-keí to m̄ chi-tò.

56 Yān-Tsź laĭ, m̄ haî mīt yān kè shang-mêng, shāt haî kaù k'uĭ kè, kóm-tsaû huì taî î t'iū ts'uen.

57 ¶ Hāng lô kòh shī, yaŭ yat yān tuì Yē-So wâ, m̄ lûn neĭ huì pin ch'uè, ngŏh pit kan-ts'ūng neí.

58 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ wâ, oō-leī yaŭ uēt, hung-chung kè tseuk$_{o}$-niŭ yaŭ ch'aaū, taân Yān-Tsź līn chàm t'aū kè teî-fong to mŏ à.

59 Yaû tuì taî î kòh yān wâ, kan-ts'ūng ngŏh la, taân k'uĭ wâ, Chué, chún ngŏh sin faan huì kwai, maaī-tsòng ngŏh kè foô-ts'an.

60 Taân Yē-So tuì k'uĭ wâ, yâm-ts'ūng sź yān, tsòng k'uĭ kè sź yān, neĭ huì ch'uēn Sheûng-Chué kwok$_{c}$ kè tô-leĭ.

61 Yaû yaŭ yat kòh yān wâ, Chué, ngŏh seúng kan-ts'ūng ne, taân chún ngŏh sin huì kwai, kûng ngŏh ka noî kè yān ts'ź-pīt à.

62 Yē-So tuì k'uĭ wâ, shaú chap laĭ-p'ā, yaû ooĭ-t'aū t'aí haû-pîn kè, tsoî Sheûng-Chué kwok$_{o}$ m̄ hŏp à.

10.

T'SZ haû, Chué yaû laāp ts'at-shāp yān, tá-faat$_{o}$ k'uĭ yat tuì-tuì, sin tò tsź-keí shóh seúng huì kè kok$_{o}$ shēng kok$_{o}$ teî-fong.

2 Tuì k'uĭ wâ, iù shau-kot$_{o}$ haî toh, taân kung-yān shiú, shóh-ĭ yeng-koi k'aū t'īn chué, tá-faat$_{o}$ yān huì shau-kot$_{o}$ à.

3 Neĭ-teî huì la, ngŏh tá-faat$_{o}$ neĭ, hó-ts'ź yeūng-tsaí yāp ch'aaī-lōng chi chung.

4 M hó taaì hōh-paau, kûng toî kûng haaī, lô sheûng m̄ shaí kûng yān hāng laĭ.

5 Yāp tò yān ka, tsaû iù sin wâ, ni ka p'ēng-on.

6 T'óng-yeūk yaŭ yeng tak p'ēng-on kè yān haí ch'uè, neĭ shóh k'aū kè p'ēng-on, tsaû kwai k'uĭ, t'óng-yeūk m̄ haî, tsaû kwai faan neĭ lok.$_{o}$

7 Neĭ haí kòh ka chuê, k'uĭ shóh kung-fûng kè, ts'uī yám ts'uī shīk, yan-waî kung-yān tak kung ts'īn, haî cheūk kè, m̄ hó haí ni ka yaû poon huì pīt ka.

8 Shóh yāp kè shēng, yaŭ yān tsip$_c$ neĭ, tsaû shīk k'uĭ shóh kung-fûng kè.

9 Haí kòh ch'uè kìn yaŭ pêng kè, tsaû i-hó k'uĭ, kim chi tuì chùng-yān wâ, Sheûng-Chué kè kwok$_o$ kân-chuê neĭ là.

10 M lûn yāp pin kòh shēng, yān yeūk m̄ háng tsip$_o$ neĭ, tsaû hāng ch'ut huì kaai.

11 Wâ, neĭ shēng kè ch'ān, ch'i tó ngŏh keuk$_o$ kè, uē-kam tuì chuê neĭ p'aak$_c$ lat, sui-īn, neĭ yīk tong chi Sheûng-Chué kè kwok$_o$ ĭ-keng kân lok$_o$.

12 Ngŏh wâ neĭ-teî chi, tò kòh yāt, Shóh-toh-mă kè yēng-fāt, peí-kaaù ni-kòh shēng kè, chûng î shaû à.

13 Koh-la-sùn yaŭ wôh lok$_o$, Paak-ts'oì-taaî yaŭ wôh lok$_o$, yan-waî haí neĭ chi chung, shóh hāng kè k'eī-nāng, yeūk hāng tsoî T'ui-lōh Sai-tûn, k'uĭ-teî tsaû taaî-tsó cheuk$_o$ mā-shaam, ts'ŏh lōk fooi ch'uè laî fooì-koí lok$_o$.

14 Taân tò shám-p'oòn kòh yāt, T'ui-lōh Sai-tûn kè yēng-fāt, peí kaaù neĭ kè kàng î shaû à.

15 Ka-paak-nūng à, neĭ tak sheng ko tò t'in me? tseung-loī pit t'ui lōk teî-yūk.

16 Yaû wâ, t'eng-ts'ūng neĭ kè, tsik-haî t'eng-ts'ūng ngŏh, t'aí-heng neĭ kè, tsik-haî t'aí-heng ngŏh, t'aí-heng ngŏh, tsik-haî t'aí-heng tá-faat$_o$ ngŏh laî kè à.

17 ¶ Ts'at-shāp yān foon-foon heí-heí faan laî wâ, Chué, yan neĭ kè mēng, kwaí to fūk ngŏh-teî à.

18 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh t'aí-kìn Saat-taân haí t'in tit$_o$ lōk hó-ts'ž shím-tîn laî kom

19 Ngŏh k'aaĭ nāng-kòn ts'ž kwòh neĭ, hóh-ĭ ch'aaí tak shē kûng hit$_o$, chaì-fūk ch'aū-tīk kok$_o$ yeûng kè k'uēn-shaì, pit têng mŏ sheung-hoî neĭ kè.

20 Taân m̄ shaí yan-waî kwaí fūk neĭ tsaû foon-heí, iù yan-waî neĭ kè mēng, sé lōk tsoî t'in, chì haî foon-heí à.

21 ¶ Kòh-chân-shī, Yē-So sam chung foon-heí wâ, Foô à, neĭ haî t'in teî kè Chué à, ngŏh tsaàn-meĭ neĭ, yan-waî neĭ tseung ni-ti sž-ts'ēng, tuì chuê chì-waî kè, t'ung-taāt kè, tsaû yán-ts'ōng maaî, tuì chuê siú-tsź, tsaû hín ch'ut laī, Foô à, yan-waî neĭ kìn kóm-yeûng haî shîn lok$_o$.

22 Maân māt to haî T'in-Foô ts'ž kwòh ngŏh, ch'uē Foô chĭ ngoî, mŏ yān shik pin kòh haî Tsź, ch'uē hiu Tsź kûng Tsź shóh foon-heí chí-tím kè, mŏ yān shik pin kòh haî Foô.

23 Yē-So ooĭ t'aū t'aí-hă moōn-shang, tsêng-tsêng tuì k'uĭ wâ, t'aí-kìn neĭ shóh kìn kè, kòh-ti ngaăn yaŭ fuk lok$_o$.

24 Ngŏh wâ neĭ-teî chi, hó toh sin-chi kûng kwan-wōng, to seúng kìn neĭ-teî shóh kìn kè, yaû m̄ tak kìn, seúng t'eng neĭ-teî shóh t'eng kè, yaû m̄ tak mān.

25 ¶ Kòh-chân-shī, yaŭ kòh kaaù-faat$_o$-sz heí, laī shì Yē-So wâ, lŏ-sz, ngŏh yeng-koi tím-yeûng tsô, chì hóh-ĭ tak wĕng-shang ni?

26 Yē-So tuì k'uĭ wâ, lūt-faat$_o$ shóh sé kè, haî tím-yeûng ni? neĭ shóh tūk kè, haî tím-yeûng ni?

27 Taap$_{o}$ wâ, yeng-koi tsûn saam tsûn sèng, tsûn lîk tsûn ì, oì Chué neĭ kè Sheûng-Chué, yaû oì lūn-shè hó-ts'ž tsž-keí.

28 Yē-So tuì k'uĭ wâ, neĭ shóh taap$_{o}$ kè haî cheūk, kóm-yeûng tsô, tsaû pit tak shang lok$_{o}$.

29 Kaaù-faat$_{o}$-sz seúng ch'eng tsž-keí waī î, tsaû tuì Yē-So wâ, pin kòh haî ngŏh lūn-shè ni?

30 Yē-So taap$_{o}$ wâ, yaŭ yat yān, ts'ūng Yē-lô-saat-laăng lōk huì Yē-leî-koh, uê-cheūk ti ts'aāk, mok$_{o}$ k'uĭ i-fūk, tá sheung k'uĭ tŏ poòn sź, tiu k'uĭ haí ch'uè huì hiu.

31 Shik-chīk yaŭ kòh tsaì-sz, ts'ūng kòh t'iū lô lōk laī, t'aí-kìn k'uĭ, tsaû haí taî pin huì hiu.

32 Yaû yaŭ kòh Leî-meî yān, laí tò kòh ch'uè, hāng ts'īn huì t'aí hă k'uĭ, yīk haí taî pin huì hiu.

33 Taân yaŭ kòh Saat-mă-leî-à yān yaū hāng chi shī, laī tò kòh ch'uè teî-fong, yat kìn tsaû hóh-līn k'uĭ.

34 Hāng maaī k'uĭ ch'uè, paau chuê k'uĭ sheung-haú, k'aaĭ yaū kûng tsaú cham lōk huì, tseung tsž-keí shóh k'eī kè ch'uk-shang, foŏ k'uĭ sheŭng huì k'eī, taaì tò hit$_{o}$ tìm laī tá-leĭ k'uĭ.

35 Taî î yāt, ning ch'ut î ts'īn ngān laī, kaau kwòh tìm chué wâ, ts'éng neĭ chiù-koò k'uĭ, yeūk haî shaí kwòh neĭ kè, táng ngŏh faan laī, pit waān faan neĭ.

36 Ni saam kòh yān chi chung, neĭ koó pin kòh haî uê-cheūk ts'aāk kè lūn-shè ni?

37 Kaaù-faat$_{o}$-sz wâ, hóh-līn k'uĭ kóh-kòh lok$_{o}$, Yē-So tuì k'uĭ wâ, neĭ huì chiù kóm-yeûng tsô la,

38 ¶ K'uĭ-teî hāng lô kòh-shī, Yē-So yāp yat t'iū ts'uen, yaŭ yat kòh foŏ-yān, mēng kiù Mă-taaî, yēng-tsip$_{o}$ Yē-So, yāp k'uĭ kè uk.

39 K'uĭ yaŭ kòh mooî, mēng kiù Mă-leî-à, ts'ŏh tó Chué kè keuk$_{o}$ hâ, t'eng k'uĭ tô-leĭ.

40 Mă-taaî kung-yèng kè sž toh, sam faān ì luên, tsaû hāng maaī tuì Yē-So wâ, Chué à, ngŏh kè tsź-mooî, shêng ngŏh yat yān, tūk tsž kung-yèng, neĭ to m̄ leĭ me? iù fan-foò k'uĭ pong-chôh ngŏh la.

41 Chué taap$_{o}$ k'uĭ wâ, Mă-taaî à, Mă-taaî à, neĭ yan-waî sž toh, tsaû sam sz iŭ-luên.

42 Taân kán-iù kè, haî yat kîn che, Mă-leî-à ĭ-keng kaán tó hó kè sž-īp, tsúng m̄ tuēt tak k'uĭ kè lok$_{o}$.

11.

YE-SO haí yat ch'uè k'eī-t'ó, ĭ-keng uēn, k'uĭ moōn-shang yaŭ yat kòh tuì k'uĭ wâ, Chué, ts'éng kaaù ngŏh-teî k'eī-t'ó, hó-ts'ž Yeuk-hôn kaaù k'uĭ kè moōn-shang kóm-yeûng.

2 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî k'eī-t'ó kòh-chân-shī, yeng-tong kóm wâ, ngŏh-teî kè Foô tsoî t'in, uên neĭ kè mēng haî shèng, neĭ kè kwok$_{o}$ kòng-lām, neĭ kè chí-ì tak shēng-tsaû, tsoî teî hó-ts'ž tsoî t'in yat yeûng.

3 Ngŏh-teî sui-yûng kè leūng, yāt-yāt peí ngŏh-teî.

4 K'aū shè-mĭn ngŏh-teî kè tsuî, yan-waî ngŏh-teî yīk shè-mĭn faān hìm-foô ngŏh kè, maĭ yăn ngŏh-teî yāp yaŭ-waāk, tsaû

kaù ngŏh-teî t'uet$_{o}$-leî tsuî-ok$_{o}$.

5 Yaû tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî maĭ-shuì yaú kòh p'āng-yaŭ, poòn-yê huì tò tuì k'uĭ wâ, p'āng-yaŭ à, ts'éng neĭ tsè saam kòh péng kwòh ngŏh.

6 Yan-waî ngŏh yaŭ p'āng-yaŭ haí lô-sheûng laĭ, mŏ yĕ kung-yèng k'uĭ à.

7 K'uĭ haí luĭ-t'aū taap$_{o}$ wâ, maĭ ts'ō ngŏh la, ĭ-keng shaan-maaĭ moōn lok$_{o}$, ngŏh kûng ngŏh kè tsaí-nuĭ haí ch'ōng ch'uè, m̄ heí tak shan laĭ peí neĭ à.

8 Ngŏh wâ neĭ-teî chi, tsùng-īn m̄ yan k'uĭ haî p'āng-yaŭ, heí shan laĭ peí k'uĭ, taân yan k'uĭ kòm ngai-k'aū, yīk pit heí shan laĭ peí kaù k'uĭ yûng à.

9 Ngŏh yaû wâ neĭ-teî chi, k'aū tsaû peí neĭ, wán tsaû wán tó, tá moōn tsaû hoi kwòh neĭ lok$_{o}$.

10 Yan-waî taân-faān k'aū kè tsaû tak tó, wán kè tsaû wán tó, tá moōn kè tsaû pit tak hoi à.

11 Neĭ-teî chi-chung tsô foô-ts'an kè, pin-kòh yaŭ tsaí k'aū péng, faán-chuèn peí shēk kwòh k'uĭ ni? k'aū uē, faán-chuèn peí shē kwòh k'uĭ tòng tsok$_{o}$ uē ni?

12 Waāk k'aū taân, faán-chuèn peí hit$_{o}$ kwòh k'uĭ ni?

13 Neĭ-teî sui haî ok$_{o}$ yān, sheûng-ch'é chi-tò peí hó yĕ kwòh tsaí-nuĭ, hōh-fòng T'in-Foô, heí m̄ k'aaĭ Shèng-Shān ts'ż kwòh k'aū k'uĭ kè me?

14 ¶ Yē-So kón yat chek$_{o}$ á-kwaí, kwaí ch'ut hiu, á kè yān tsaû ooĭ kóng, chùng-yān kìn ch'ut-k'eī.

15 K'eī chung yaŭ ti wâ, k'uĭ í-laaî kwaí wōng Pīt-sai-puk laĭ kón kwaí che.

16 Yaû yaŭ ti laĭ shì k'uĭ, k'aū hín ch'ut ts'ūng t'in laĭ kè k'eī-chiû.

17 Yē-So chi k'uĭ-teî kè ì-sż, tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, taân-faān kwok$_{o}$ tsż-keí seung-chaang, tsaû pit-têng pìn waĭ hui, yat ka tsż-keí seung-chaang, tsaû pit-têng paaî-waaî.

18 Yeūk haî Saat$_{o}$-taân tsż-keí seung-chaang, tsaû k'uĭ kè kwok$_{o}$ tím-yeûng kìn-laāp ni? yan-waî neĭ-teî wâ ngŏh í-laaî Pīt-sai-puk laĭ kón kwaí.

19 Yeūk haî ngŏh í-laaî Pīt-sai-puk laĭ kón kwaí, tsaû neĭ kè tsź-taî, í-laaî pin-kòh laĭ kón kwaí ni? koò-ts'ź k'uĭ-teî tseung ĭ-lûn neĭ lok$_{o}$.

20 Yeūk haî ngŏh í-laaî Sheûng-Chué kè shaú laĭ kón kwaí, kóm-tsaû Sheûng-Chué kwok$_{o}$ kòng-lām tò neĭ lok$_{o}$.

21 Yaŭ kòh yŭng-sż tseung kwan-heì laĭ hon-shaú k'uĭ uk, kòh-chân-shī, k'uĭ shóh yaŭ kè māt-kîn, tsaû wán-tòng lok$_{o}$.

22 Waĭ-haî yaŭ uēt-faat$_{o}$ yŭng-līk kè yān laĭ tá yēng k'uĭ, ts'eúng hiu k'uĭ shóh shĭ kè mŏ-kuî, tsaû fan hoi k'uĭ kè tsong-māt lok$_{o}$.

23 M kwai-heùng ngŏh kè, tsaû haî kung-tá ngŏh, m̄ kûng ngŏh tsuî-maaĭ kè, tsaû haî fan saàn kè lok$_{o}$.

24 ¶ Ts'ē-kwaí kei leī-hoi yān, haí hŏn teî waāk loī waāk wŏng, seúng on-lōk yaû m̄ tak, tsaû wâ, ngŏh iù faan huì ngŏh ch'ut laĭ kòh kaan uk.

25 Huì tò, tsaû kìn kòh kaan

uk, ĭ-keng tá-sò kon-tsêng, yaû fán-shik hó saaì.

26 Tsaû ch'ut huì taaì ts'at chek$_{o}$ kwaí ok$_{o}$ kwòh tszˇ-keí kè, t'ūng-maaì yāp huì chuê, kóm-tsaû kóh-kòh yān kè haû waân, peí-kaaù sin yāt uēt-faat$_{o}$ kwaan-haî.

27 Kóng kán ni-ti kòh-chân-shī, chùng-yān chi-chung, yaŭ yat kòh nuĭ-yān taaî sheng tuì k'uĭ wâ, waaī neĭ t'oi kè, waì naaĭ kwòh neĭ kè, yaŭ fuk lok$_{o}$.

28 Yē-So wâ, m̄ ts'ž t'eng Sheûng-Chué kè tô-leĭ, ī-ch'é tsun-shaú kè kàng yaŭ fuk à.

29 ¶ Chùng-yān tsai-yúng tsuî-tsaāp kòh shī, Yē-So heí-shaú kóng wâ, ni kòh haî ok$_{o}$ kè shaì-toî, seúng t'aí k'eī-chiû, ch'uē Yeuk-nā kè k'eī-chiû chi ngoî, mŏ k'aaĭ pīt yeûng k'eī-chiû peí k'uĭ t'aí lok$_{o}$.

30 Yan-waî Yeuk-nā haí Neī-neī-meī yān ch'uè tsô k'eī-chiû, kóm-yeûng, Yān-Tsź yīk tseung haí ni-kòh shaì-toî tsô k'eī-chiû lok$_{o}$.

31 Naām-fong kè nuĭ-wōng, tong shám-p'oòn kòh shī, tuì ni toî kè yān, ooĭ heí laī, têng k'uĭ kè tsuî, yan-waî nuĭ-wōng haí teî chi kīk laī, t'eng Shóh-lōh-moōn kè chì-waî, hōh-fòng yaŭ taaî kwòh Shóh-lōh-moōn kè haí ni ch'uè à.

32 Neī-neī-meī yān, tong shám-p'oòn kòh shī, tuì ni toî kè yān, ooĭ heí laī, têng k'uĭ kè tsuî, yan-waî Neī-neī-meī yān, t'eng Yeuk-nā suen-kóng tsaû fooì-koí, hōh-fòng yaŭ taaî kwòh Yeuk-nā kè haí ni ch'uè à.

33 ¶ Mŏ yān tím cheūk tang, chaì lōk òm-pooî teî-fong, waāk chaì lōk taú hâ-taí kè, pit haî chaì tó tang t'oī sheûng, táng yāp laī kè yān t'aí-kìn kòh-ti kwong à.

34 Neĭ ngaān tsaû haî shan kè tang le, neĭ kè ngaān yeūk haî mēng, tsaû neĭ yat shan to kwong, neĭ kè ngaān yeūk haî mūng, tsaû neĭ yat shan to òm.

35 Koò-ts'ź iù kán-shân, mĭn-chì neĭ luĭ-t'aū kè kwong pìn waī òm à.

36 T'óng-yeūk neĭ ts'uēn shan kwong-mēng, mŏ yat tím haak-òm, kóm-tsaû kòh-ti kwong uēn-ts'uēn, hó-ts'ž tang kè kwong-īm chiù-chuê neĭ lok$_{o}$.

37 ¶ Yē-So kóng kán kòh-shī, yaŭ yat kòh Faat-leî-ts'oì yān, ts'éng k'uĭ t'ūng shīk chiu faân, Yē-So tsaû yāp huì ts'ŏh-tsīk.

38 Kòh Faat-leî-ts'oì yān, kìn Yē-So m̄ sin saí shaú chì shīk, tsaû ĭ-waī ch'ut-k'eī.

39 Chué tuì k'uĭ wâ, neĭ-teî Faat-leî-ts'oì yān, pooi-p'oōn ngoî pin, tsaû chéng tò kit$_{o}$-tsêng, taân neī-teî sam noî, tsaû tsik-moōn ts'eúng-tuēt ok$_{o}$-tūk kè nîm-t'aū.

40 Uē-ch'ún kè yān à, tsô ngoî-t'aū kè, heí m̄ yīk tsô luĭ-t'aū me?

41 Taân k'aaĭ neĭ shóh yaŭ kè shi-shé kwòh yān, tsaû yat ti to kit$_{o}$-tsêng lok$_{o}$.

42 Neī-teî Faat-leî-ts'oì yān yaŭ wôh lok$_{o}$, yan-waî neĭ k'aaĭ pōk-hōh wān-heung, k'āp kok$_{o}$ yeûng shoh-ts'oì, shāp fân naāp yat, chì ue kung-î kûng oì kèng Sheûng-Chué, neĭ tsaû faì hiu, taân ni-ti haî neĭ shóh yeng-koi

tsô kè, kòh-ti yīk m̄ hó m̄ tsô à.

43 Neĭ-teî Faat-leî-ts'oì yān yaŭ wôh lok$_{o}$, yan-waî neĭ foon-heí haí ooî-t'ông ts'ŏh sheûng-waî, haí kaai sheûng yān mân neĭ on.

44 Neĭ-teî yaŭ wôh lok$_{o}$, yan-waî neĭ hó-ts'ž yán-ts'ōng kè fān-mô, haí sheûng mîn hāng kè yān, to m̄ chi-tò à.

45 ¶ Yaŭ yat kòh kaaù-faat$_{o}$-sz taap$_{o}$ k'uĭ wâ, lŏ-sz, neĭ kóng ni-ti shuet$_{o}$-wâ, yīk haî sau-yūk ngŏh-teî lok$_{o}$.

46 Yē-So tsaû wâ, neĭ-teî kaaù-faat$_{o}$-sz to yaŭ wôh lok$_{o}$, yan-waî neĭ k'aaĭ naān taam kè chaak$_{o}$-yâm peí yān taam, tsž-keí tsaû yat chek$_{o}$ shaú-chí to m̄ móh hă.

47 Neĭ-teî yaŭ wôh lok$_{o}$, yan-waî neĭ kìn tsô sin-chi kè fān-mô, tsik-haî neĭ-teî tsó-tsung shóh shaat$_{o}$ kè.

48 Kóm-yeûng, neĭ haî tsô kìn-chèng kè, yaû haî foon-heí tsó-tsung shóh tsô kè lok$_{o}$, yan-waî neĭ tsó-tsung shaat$_{o}$ kòh-ti sin-chi, neĭ yaû kìn tsô k'uĭ kè fān-mô.

49 Koò-ts'ź chì-waî kè Sheûng-Chué yaŭ wâ, (waāk tsok$_{o}$ Sheûng-Chué kè chì-waî yaŭ wâ) ngŏh tseung tá-faat$_{o}$ sin-chi kûng sž-t'ō huì k'uĭ kòh ch'uè, k'eĭ chung yaŭ ti peî k'uĭ shaat$_{o}$ sź, yaŭ ti peî k'uĭ pik-hoî kè.

50 Lêng hoi-p'ik ĭ loī, shóh yaŭ laū sin-chi huet$_{o}$ kè tsuî, iù waî ni toî yān shî-mân.

51 Tsž A-paak kè huet$_{o}$ heí, chì-tò Saat-ka-leî-à sź tó tîn kûng t'aān chung kaan kè huet$_{o}$ chí, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, shî-pit waî ni toî yān shî-mân kà.

52 Neĭ-teî kaaù-faat$_{o}$-sz yaŭ wôh lok$_{o}$, yan-waî neĭ-teî tuēt hiu chi-shik kòh t'iū sóh-shī, tsž-keí m̄ yāp huì, yaû chóh-chuê kòh-ti seúng yāp huì kè yān.

53 ¶ Yē-So haí kòh ch'uè ch'ut laī, kòh-ti tūk-shue yān, kûng Faat-leî-ts'oì yān p'oōn-mân k'uĭ, kik k'uĭ toh kóng.

54 Maaī-fūk laī chong k'uĭ, seúng chap k'uĭ haú shóh kóng kè.

12.

KOH-CHAN-SHI yaŭ keí maân yān tsuî-maaī, peí-ts'ź ch'aaí-taāp, Yē-So sin tuì moōn-shang wâ, iù t'aī-fông Faat-leî-ts'oì yān kè kaaù-chúng, tsik-haî ngaî-shîn à.

2 Mŏ che-ím kè sž, tseung-loī m̄ lô-ch'ut, yán-ts'ōng kè sž, tseung-loī m̄ hín-ch'ut kà.

3 Shóh-ĭ neĭ-teî haí haak-òm ch'uè kóng kè, pit-tông haí kwong-mēng ch'uè peî yān t'eng-mān, neĭ-teî haí māt-fōng heùng maaī ĭ-pin kóng kè, pit-têng haí uk-pooì peî yān suen-yeūng ch'ut laī.

4 Ngŏh kè p'āng-yaŭ, ngŏh wâ kwòh neĭ chi, tūk-haî shaat$_{o}$ neĭ kè shan, haû-loī pat nāng tsô pīt yeûng kè, m̄ shaí p'à kòh-ti yān.

5 Taân ngŏh chí-tím neĭ-teî, yeng-tong p'à kè, haî p'à shaat$_{o}$ shan chi haû, yaû yaŭ k'uēn weng-lōk teî-yūk kè, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, yeng-tong p'à kè, tsaû haî ni waî lok$_{o}$.

6 Ng̀ chek$_{o}$ tseuk$_{o}$-tsaí, m̄ haî maaî tak î-fan ngān chì me?

taân-haî tsoî Sheûng-Chué mîn-ts'în, yat chek$_{o}$ to m̄ mōng-keì à.

7 Lîn neĭ-teî kè t'aū-faat$_{o}$, to ĭ-keng shó kwòh saaì, m̄ shaí p'à, neĭ kàng kwaì-chûng kwòh hó toh tseuk$_{o}$-tsaí à.

8 Ngŏh yaû wâ neĭ-teî chi, taân-faān haí yān mîn-ts'în yêng ngŏh kè, Yān-Tsź haí Sheûng-Chué kè t'în-sż mîn-ts'în yīk pit yêng k'uĭ.

9 Haí yān mîn-ts'în m̄ yêng ngŏh kè, ngŏh haí Sheûng-Chué kè t'în-sż mîn-ts'în, yīk pit m̄ yêng k'uĭ.

10 Taân-faān k'aaĭ shuet$_{o}$-wâ lēng-yūk Yān-Tsź kè, k'uĭ kè tsuî hóh-ĭ shè tak, waĭ-haî sit$_{o}$-tūk Shèng-Shān kè, tsaû m̄ shè tak lok$_{o}$.

11 Yān-teî laai neĭ huì tò ooî-t'ōng, k'āp koon-foó cheúng-k'uēn kè yān mîn-ts'în, neĭ m̄ shaí kwà-luî tím-yeûng shān-sò, tím-yeûng kóng wâ.

12 Yan-waî kòh-chân-shî, Shèng-Shān pit-têng chí-shî neĭ shóh tong kóng kè.

13 ¶ Chùng-yān chi chung, yaŭ yat kòh tuì Yē-So wâ, Lŏ-Sz, ts'éng neĭ fan-foò ngŏh kè heng-taî, kûng ngŏh fan-hoi ka-īp la.

14 Yē-So tuì k'uĭ wâ, p'āng-yaŭ, mat-shuī laāp ngŏh tsô neĭ-teî shám-sż-koon, waāk tsô fan tuèn ka-īp kè ni?

15 Tsaû tuì chùng-yān wâ, kán-shân t'aī-fōng t'aam-sam, yan-waî yān kè shang-mêng, m̄ tsoî oō k'uĭ shóh yaŭ kè fung-tsuk à.

16 Tsaû ch'it$_{o}$ p'ei-uê tuì k'uĭ-teî wâ, yaŭ yat kòh ts'oī-chué yān, k'uĭ shóh yaŭ kè t'īn-teî, shang-ch'aán fung-shêng.

17 K'uĭ sam chung sz-seúng wâ, mŏ teî-fong ts'ōng tak ngŏh kòm toh t'ó-ch'aán, tím-yeûng hó ni?

18 Tsaû wâ, ngŏh pit iù ch'aak$_{o}$ hiu ngŏh kè ts'ong, heí kwòh kaan kàng taaî kè, kóm-yeûng, tsaû ts'ōng tak saaì ngŏh kè kuk k'āp fòh-māt lok$_{o}$.

19 I haû tuì ngŏh lēng-wān wâ, lēng-wān à, neĭ yaŭ kòm toh fòh-māt, tsik-maaî tsô tak hó toh nīn kè shaí-yûng, hóh-ĭ on-on yāt-yāt, yám-shīk faaì-lōk lok$_{o}$.

20 Taân Sheûng-Chué tuì k'uĭ wâ, uē-ch'ún kè yān à, kam muān tseung heùng neĭ lóh faan neĭ kè lēng-wān, kóm-tsaû neĭ shóh uê-peî kè kwai mat-shuī ni?

21 Faān yaŭ yān waî tsź-keí tsik ts'oī, taân tsoî Sheûng-Chué min-ts'în, m̄ foò-haû kè, to haî kóm-yeûng à.

22 ¶ Yē-So tuì moōn-shang wâ, shóh-ĭ ngŏh wâ neĭ-teî chi, m̄ shaí kwà-luî neĭ kè shang-mêng tím tak shīk, shan-t'aí tím tak cheuk$_{o}$.

23 Shang-mêng kwaì kwòh leūng-shīk, shan-t'aí kwaì kwòh i-sheūng à.

24 Shî seúng hă kòh-ti lŏ-a, k'uĭ mŏ kaang-t'în, mŏ shau-kot$_{o}$, mŏ ts'ong mŏ foò, taân Sheûng-Chué to yeŭng k'uī-teî, neĭ-teî heí m̄ kwaì-chûng kwòh tseuk$_{o}$ hó toh me?

25 Neĭ-teî mat-shuī nāng k'aaĭ sz-luî ch'eūng toh yat haak shang-mêng ni?

26 T'óng-yeūk chì saì kè sź, sheûng-ch'é m̄ tsô tak laī, shaí

mat kwà-luî pīt yeûng ni?

27 Shì seúng hă kòh-ti paak$_{o}$-hŏp-fa, tím-yeûng shang-cheúng, k'uí mŏ lō-foó, mŏ chik-fóng, taân ngŏh wâ neĭ-teî chi, tong Shóh-lŏh-moōn chì wā-meĭ chi shī, k'uī kè ch'uen-cheuk$_{o}$, to m̄ k'āp tak ni-ti fa yat tóh à.

28 Kòh-ti ts'ó, kam yāt haí yĕ-teî, mēng-yāt tsaû tiu lōk fŏh-lō kè lok$_{o}$, Sheûng-Chué to peí kóm-yeûng ch'uen-cheuk$_{o}$ k'uí, hŏh-fòng neĭ-teî siú sùn kè yān ni?

29 I-ch'é neĭ-teî m̄ shaí tá-suèn tím tak shīk, tím tak yám, yaû m̄ shaí yau-luî.

30 Yan-waî kòh-ti māt-kîn, to haî ni shaì sheûng kok$_{o}$ kwok$_{o}$ kè yān shóh k'aū, neĭ-teî T'în-Foô, chi-tò neĭ iù yûng kè.

31 Taân-haî iù k'aū Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$, ni-ti māt-kîn, tsaû lêng-ngoî peí kwòh neĭ lok$_{o}$.

32 Neĭ saì-siú kè kw'ān à, m̄ shaí p'à, yan-waî neĭ kè Foô, foon-heí k'aaĭ kòh kwok$_{o}$ ts'ż kwòh neĭ-teî.

33 Maaî hiu neĭ-teî shóh yaŭ kè laî chau-tsaì yān, waî tsż-keí uê-peî tsoî t'în wĕng-uĕn m̄ laân kè toî, m̄ shaí tak tsûn kè ts'oî, tsik-haî ts'aāk m̄ tò tak, ch'ūng m̄ chuè tak waaî kòh ch'uè.

34 Yan-waî neĭ kè fòh-ts'oî shóh tsoî, neĭ sam yīk tsoî kòh ch'uè lok$_{o}$.

35 ¶ Iù ch'uk kán neĭ-teî iu taaì, tím cheūk neĭ-teî kè tang.

36 Yaû iù hōk yān-teî tàng-toî ka-chué, ts'ūng fan-īn faan laî, laî tò tá moōn, hóh-ĭ tsik-shī hoi kwòh k'uī kóm lok$_{o}$.

37 Ka-chué laî tò, kòh pak kéng-séng, kòh-ti pūk tsaû yaŭ fuk lok$_{o}$, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, kòh ka-chué shî-pit kiù k'uĭ-teî ts'ŏh maaî īn-tsīk, tsż-keí tsaû ch'uk heí taaì, hāng ts'în laî fūk-sż k'uĭ-teî.

38 Waāk î kang faan laî, waāk saam kang faan laî, t'aí-kìn kóm-yeûng, kòh-ti pūk tsaû yaŭ fuk lok$_{o}$.

39 T'óng-yeūk ka-chué chi ts'aāk keí shī laî, tsaû pit-têng kéng-séng, m̄ peí k'uí waat$_{o}$ laâu kòh kaan uk, ni-ti haî neĭ chi kè la.

40 Neĭ-teî yīk iù uê-peî, yan-waî neĭ-teî koó m̄ tò kè shī-haû, Yān-Tsż tsaû laî lok$_{o}$.

41 ¶ Peí-tak tuì k'uĭ wâ, Chué, ch'it$_{o}$ ni-kòh p'èi-uê, waî ngŏh-teî à, yik-waāk waî chùng-yān ni?

42 Chué wâ, pin kòh haî chung-sam chì-waî kè koón-ka, tsik-haî ka-chué hóh-ĭ kiù k'uĭ koón-leĭ ka-yān, i shī fan-faat$_{o}$ leūng-shīk kè ni?

43 K'uĭ-teî ka-chué laî tò, kìn k'uĭ kóm-yeûng tsô, kòh pūk tsaû yaŭ fuk lok$_{o}$.

44 Ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, ka-chué tseung laāp k'uĭ koón saaì shóh yaŭ kè ka-īp lok$_{o}$.

45 T'óng-yeūk kòh pūk sam noî wâ, ngŏh kè ka-chué ch'ī hă chì laî, tsaû heí shaú tá kòh-ti pūk p'eĭ, yaû yám yaû shīk, ī-ch'é taaî tsuì.

46 Tsaû haí m̄ koó tò kè yāt-tsż, m̄ chi-tò kè shī-haû, kòh pūk kè chué tseung ooĭ tò, tsaû chaám sż k'uĭ, têng k'uĭ t'ūng m̄ sùn kè yān yat luî.

47 Yaŭ kòh pūk chi k'uĭ chué-yān kè chí-ì, m̄ uê-peî, yaû m̄ i

k'uĭ kè chí-ì laĭ tsô, shaû tá shî-pit toh.

48 Yeûk m̄ chi-tò kè, tsô ch'ut yeng tá kè sz̆ laĭ, shaû tá shî-pit shiú, yan-waì taân-faân peí toh kwòh k'uĭ kè, pit-têng heùng k'uĭ lóh faan toh, t'ok$_{o}$ k'uĭ toh kè, pit-têng heùng k'uĭ ts'uí faan toh à.

49 ¶ Ngŏh laĭ tò, k'aaĭ fóh tiu lôk shaì sheûng, t'óng-yeûk ĭ-keng shiu cheûk, heí m̄ haî ngŏh shóh seúng kè me?

50 Taân ngŏh yaŭ yeng shaû kè saí-laĭ, ni-ti laĭ meì shēng, tím m̄ pei-ts'it$_{o}$ ni?

51 Neĭ-teî ĭ-waĭ ngŏh laĭ, peí shaì sheûng p'ēng-tsêng me? Ngŏh wâ neĭ-teî chi, m̄ haî, faán chuèn yaŭ fan-chaang à.

52 Yan-waì ts'ūng kam ĭ-haû, yat ka ng̀ kòh yān shî-pit fan-chaang, saam kûng leūng chaang, leūng kûng saam chaang.

53 Foô kûng tsź chaang, tsź kûng foô chaang, mŏ kûng nuĭ chaang, nuĭ kûng mŏ chaang, koo kûng sik chaang, sik kûng koo chaang à.

54 ¶ Yē-So tsaû tuì taaî-chùng wâ, neĭ-teî kìn sai-pin yaŭ wān heí, tsaû wâ, sheûng hă yaŭ uĕ lôk, kwóh-īn haî yaŭ.

55 Neĭ-teî t'aí-kìn naām-fung ch'ui laĭ, tsaû wâ, sheûng hă shué-yīt lok$_{o}$, kwóh-īn yaû yaŭ.

56 Ngaî-shîn kè yān à, neĭ ooĭ shám-tôk t'in teî kè heì-shik, tsô mat m̄ ooĭ shám-tōk ni-kòh shī-haû ni?

57 Tsô mat tsz̆-keí yaû m̄ shám-tōk pin yeûng haî kung-p'ēng kè ni?

58 Neĭ kûng kò neĭ kè yān huì kìn koon-foó, haí lô sheûng kòh shī, yeng-tong tsûn sam k'aū k'uĭ kaaí t'uet$_{o}$, húng-p'à laai neĭ huì kaau kwòh shám-sz̆-koon, kòh shám-sz̆-koon faat$_{o}$ peí ch'aai, kòh ch'aai chai neĭ lōk kaam.

59 Ngŏh wâ neĭ chi, hō-leî meî-ts'āng waān ts'eng, tuèn pat-nāng ch'ut tak kòh ch'uè à.

13.

KOH-CHAN-SHI t'ūng-maaî haí ch'uè kè, yaŭ ti yān wâ Yē-So chi, Peí-la-toh k'uaĭ Ka-leî-leî yān kè huet$_{o}$, wān-tsaāp haí k'uĭ kè tsaì-māt ch'uè.

2 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, yan-waî ni-ti Ka-leî-leî yān, shaû kóm kè hoî, neĭ tsaû koó k'uĭ kè tsuî, uēt-faat$_{o}$ taaî kwòh chùng Ka-leî-leî yān me?

3 Ngŏh wâ neĭ-teî chi, m̄ haî, yeûk neĭ-teî m̄ fooì-koí, taaî-chùng yīk pit kóm-yeûng mīt-mōng à.

4 Ts'ūng-ts'īn Sai-lōh-à t'aap$_{o}$ tit$_{o}$ hiu, chaak$_{o}$ sź shāp-paat$_{o}$ kòh yān, neĭ-teî koó kòh-ti yān, peí-kaaù faān haí Yē-lô-saat-laāng chuê kè uēt-faat$_{o}$ yaŭ tsuî me?

5 Ngŏh wâ neĭ-teî chi, m̄ haî, yeûk neĭ-teî m̄ fooì-koí, taaî-chùng yīk pit kóm-yeûng mīt-mōng à.

6 ¶ Yē-So tsaû kóng ni-ti p'eì-uê wâ, yaŭ kòh yān, k'aaĭ mō-fa-kwóh shuê, chùng lōk k'uĭ kè p'ō-t'aī-uēn, haû loī laĭ tò, haí shuê sheûng wán kwóh-tsź, m̄ wán tak tó.

7 Tsaû tuì hon uēn kè yān wâ, ngŏh saam nīn to laĭ, haí ni p'oh mō-fa-kwóh shuê wán kwóh-tsź,

tsúng m̄ wán tak tó, chaám hiu k'uĭ la, tsô mat peí k'uĭ faì hiu kòh-tì teî ni?

8 Hon uēn kè taap$_{o}$ wâ, chué, kam-nīn yaū tak k'uĭ, táng ngŏh chau-waī kwāt sung laī p'ooī fàn.

9 Waāk-ché kit$_{o}$ kwóh, t'óng-yeūk mŏ, īn-haû chì chaám hiu k'uĭ la.

10 ¶ Tong on-sik yāt, Yē-So haí yat kaan ooî-t'ōng kaaù kán yān.

11 Haí kòh ch'uè, yaŭ kòh nuĭ-yān peî kwaí maī, pêng hiu shāp-paat$_{o}$ nīn, pooì-t'ōh tsúng m̄ shan tak chīk.

12 Yē-So t'aí-kìn, tsaû kiù k'uĭ laī, tuì k'uĭ wâ, foŏ-yāu à, neĭ kè pêng kaaí-lat lok$_{o}$.

13 Tsaû k'aaĭ chek$_{o}$ shaú òn-hă k'uĭ, kòh nuĭ-yān tsik-shī shan tak chīk iu, kwai-wēng Sheûng-Chué.

14 Koón-leĭ ooî-t'ōng kè, t'aí-kìn Yē-So tong on-sik-yāt i yān, tsaû hó nau, taap$_{o}$ taaî-chùng wâ, yaŭ lūk yāt yeng-koi tsô kung-foo, kòh lūk yāt laī shaû i, taân on-sik-yāt tsaû m̄-hó là.

15 Chué taap$_{o}$ k'uĭ wâ, ngaî-shîn kè yān à, tong on-sik yāt, neĭ-teî pin kòh m̄ haí laān luĭ-t'aū, kaaí k'uĭ kè ngaū waāk luī, laai huì peí shuí k'uĭ yám ni?

16 Hōh-fòng ni-kòh foŏ-yān, haî A-paak-la-hón kè haû-yuî, Saat-taân ĭ-keng póng-chuê k'uĭ shāp-paat$_{o}$ nīn, m̄ yeng-tong haí on-sik yāt, kaaí-lat k'uĭ kè kit$_{o}$ me?

17 Yē-So kóng ch'ut ni-ti sz̀, kòh-ti tuì-tīk kè yān, taaî-ka to kìn sau-kw'aì, taân kw'ān-chùng yan Yē-So tsô kòm toh wēng-hín kè sz̀, tsaû hó foon-heĭ.

18 ¶ Shóh-ĭ Yē-So wâ, Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$ hó-ts'ž mat-yĕ ni, yaû k'aaĭ mat-yĕ laī peí k'uĭ ni?

19 Hó-peí yat nap kaaì-ts'oì chúng, peî yān k'aaĭ laī saat$_{o}$ lōk k'uĭ kè uēn, cheúng-taaî heĭ laī, shēng hiu yat p'oh-shuê, kòh-ti hung-chung kè tseuk-niŭ, chuê tsoî k'uĭ chi sheûng à.

20 Yaû wâ, ngŏh k'aaĭ mat-yĕ laī peí Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$ ni?

21 Hó-peí kaaù-chúng, yaŭ nuĭ-yān k'aaĭ laī ts'ōng lōk saam taú mîn-fán luĭ-t'aū, táng k'uĭ faat$_{o}$ heĭ saaì kaaù laī.

22 ¶ Yē-So heùng-chuê Yē-lô-saat-laăng huì, keng-kwòh kok$_{o}$ shēng kok$_{o}$ heung, yat lô kaaù-fàn yān.

23 Yaŭ kòh yān tuì Yē-So wâ, Chué à, tak-kaù kè yān haî shiú me?

24 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, tsûn-līk chaang yāp chaak$_{o}$-moōn la, ngŏh wâ neĭ-teî chi, yan-waî hó toh seúng yāp m̄ yāp tak kè à.

25 K'āp ka-chué heí-shan shaan-maaî moōn chi haû, neĭ-teî k'eĭ tó ngoî ch'ut tá-moōn wâ, Chué à, hoi moōn kwòh ngŏh-teî la, k'uĭ tseung taap$_{o}$ neĭ-teî wâ, ngŏh m̄ chi neĭ-teî haí pin ch'uè laī kè.

26 Kòh-chân-shī, neĭ-teî tsaû ooĭ wâ, ngŏh-teî yă-ts'āng haí neĭ mîn-ts'īn yám-shīk, neĭ yīk haí ngŏh-teî kaai sheûng kaaù-fàn.

27 K'uĭ tseung wâ, ngŏh wâ neĭ-teî chi, ngŏh m̄ chi neĭ haí pin-ch'uè laī kè, neĭ chùng hāng

ok$_{o}$ kè yān, leī-hoi ngŏh huì la.

28 Neĭ t'aí-kìn A-paak-la-hón, I-saat, Ngă-kok, uĕ-k'ăp chùng sin-chi, to haí Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$, waī tūk tsż-keí peî kón-chūk ch'ut ngoî kòh shī, tsaû pit-têng ngaaŭ-ngā ts'it$_{o}$-ch'í laī t'aī-huk lok$_{o}$.

29 Haí tung-pin sai-pin, naăm-pin paak-pin, tseung yaŭ yān laī haí Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$ ts'ŏh-tsīk.

30 Taâu yaŭ ti meĭ-haû kè yān, tseung tsô sin-t'aū, sin-t'aū kè yān, tseung tsô meī-haû à.

31 ¶ Kòh-chân yaŭ ti Faat-leî-ts'oì yāu, laī tuì Yē-So wâ, neĭ leī-hoi ni ch'uè huì la, yan-waî Hei-lūt seúng shaat$_{o}$ neĭ à.

32 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ huì wâ kwòh kòh chek$_{o}$ oō-leī chi, kam-yāt mēng-yāt, ngŏh iù kóu-kwaí ì yān, tò taî saam yāt, ngŏh tsaû uēn-ts'uēn lok$_{o}$.

33 Sui-īn haî kóm-yeûng, kam-yāt mēng-yāt k'ăp haû-yāt, ngŏh pit iù hāng lok$_{o}$, yan-waî sin-chi, m̄ tak tsoî Yē-lô-saat-laăng chi ngoî sź-mōng kà.

34 ¶ Yē-lô-saat-laăng à, Yē-lô-saat-laăng à, neĭ haî shaat$_{o}$ kòh-ti sin-chi, k'aaî shēk tèng kòh-ti fûng mêng tò neĭ ch'uè kè, ngŏh ĭ-keng keĭ toh ts'ż seúng tsuî-tsaăp neĭ tsź-māu, hó-ts'ż kai-nă tsuî-tsaăp kai-tsuí haí yīk hâ yat yeûng, taân-haî neĭ m̄ háng.

35 Kóm-tsaû neĭ-teî kè uk, tseung laū-lōk waî faì teî kè, ngŏh wâ neĭ-teî chi, ts'ūng kam ĭ-haû, neĭ-teî m̄ tsoì kìn ngŏh, táng tò neĭ-teî wà, t'ok$_{o}$ Chué mēng laī kè yaŭ fuk kòh shī lòh.

14.

ON-SIK yāt, Yē-So yāp Faat-leî-ts'oì yāu yat kòh t'aū-mūk kè ka chung shīk-faân, chùng-yān tsaû chong-chuê k'uĭ.

2 Yaŭ yat kòh koó-cheùng kè yān, haí k'uĭ mîn-ts'īn.

3 Yē-So taap$_{o}$ kaaù-faat$_{o}$-sz k'ăp Faat-leî-ts'oì yāu wâ, on-sik yāt hāng i, cheūk m̄ cheūk ni?

4 Chùng-yān to m̄ ch'ut sheng, Yē-So tsaû tseung kóh-kòh yān ĭ hó k'uĭ, yaū tak k'uĭ huì.

5 Tsaû$_{o}$tuì chùng-yān wâ, neĭ-teî pin-kòh yaŭ ngaū waāk luī, tit$_{o}$ hiu lōk haang, m̄ haî tong ou-sik yāt, to tsik-shī laai k'uĭ faan sheŭng laī ni?

6 Chùng-yān pat nāng taap$_{o}$ tak ni-ti shuet$_{o}$-wâ.

7 ¶ Yē-So kìn shóh ts'éng kè yān-haak$_{o}$, kuán sheûng waì ts'ŏh, tsaû ch'it$_{o}$ p'eì-uê tuî k'uĭ-teî wâ,

8 Yaŭ yān ts'éng neĭ foô fan-īn, m̄-hó ts'ŏh sheûng waî, p'à k'uĭ ts'éng hiu yat kòh chûng tsuen-kwaì kwòh neĭ kè.

9 Kòh ts'éng neĭ kûng k'uĭ kè yān, tsaû tuì neĭ wâ, yeûng waî kwòh ni kòh yān la; kóm-tsaû neĭ pit kìn sau-kw'aì, huì ts'ŏh lōk shau-meĭ kòh waî lok$_{o}$.

10 Taân yaŭ yān ts'éng neĭ chi shī, neĭ huì ts'ŏh lōk shau-meĭ kòh waî, táng ts'éng neĭ kè yān, laī tuì neĭ wâ, p'āng-yaú, ts'éng ts'ŏh sheŭng la, kóm-tsaû neĭ haí t'ūng tsīk chi ts'īn, yaŭ t'aí-mîn lok$_{o}$.

11 Yan-waî faân-haî tsź-ko kè yān, pit kòng waī pei, tsź-pei kè

yān, pit tak sheng ko à.

12 ¶ Yaû tuì ts'éng k'uĭ kè yān wâ, neĭ paaí-ch'it$_{o}$ chiu ts'aan waăk maăn ts'aan, m̄-hó ts'éng neĭ kè p'āng-yaŭ heng-taî ts'an-ts'ik, kûng foò-kwaì kè lūn-shè, húng-p'à k'uĭ-teî ts'éng faan neĭ, tsaû pò-taap$_{o}$ hiu neĭ là.

13 Taân neĭ paaí-ch'it$_{o}$ īn-tsīk, ts'éng kòh-ti p'ān-k'ūng kè, faì-tsaāt kè, pai kè, maāng kè.

14 Neĭ tsaû yaŭ fuk lok$_{o}$, yan-waî k'uĭ-teî pat nāng pò-taap$_{o}$ neĭ, tò î-yān fŭk-shang chi shī, neĭ pit tak pò-taap$_{o}$ lok$_{o}$.

15 ¶ T'ūng tsĭk kè, yaŭ yat kòh yān, t'eng-kìn nĭ-ti shuet$_{o}$-wâ, tsaû tuì Yē-So wâ, haí Sheûng-Chué kwok$_{o}$ shīk faân kè yaŭ fuk lok$_{o}$.

16 Yē-So tuì k'uĭ wâ, yaŭ yat kòh yān ch'it$_{o}$ taaî ts'aan, ts'éng hó toh yān.

17 Paaí hoi īn-tsīk kòh shī, tá-faat$_{o}$ k'uĭ kòh pūk huì, tuì shóh ts'éng kè yān wâ, laî la, kok$_{o}$ yeûng māt-kìn, to ts'aī-peî là.

18 Chùng-yān to t'ūng-maaī yat sam t'uì-ts'ž, taî yat kòh wâ, ngŏh maaĭ hiu t'īn, iù ch'ut huì t'aí hă, ts'éng neĭ chún ngŏh t'ui-ts'ž.

19 Yaû taî î kòh wâ, ngŏh maaĭ hiu laî t'īn kè ngaŭ nğ tuì, iù huì shì hă k'uĭ, ts'éng neĭ chún ngŏh t'ui-ts'ž.

20 Yaû pīt î kòh wâ, ngŏh ts'uì hiu ts'an, koò-ts'ź pat nāng laī.

21 Kòh pūk faan kwai, tuì k'uĭ kè chué kóng ni-ti sž, kòh chué tsaû hó nau, fan-foò k'uĭ kè pūk wâ, tsik-haak huì shēng luĭ kè kaai-hông, taaì kòh-ti p'ān-k'ūng kè, faì-tsaāt kè, maāng kè, pai kè, to yāp laī la.

22 Kòh pūk wâ, chué à, ngŏh ĭ-keng i neĭ kè fan-foò huì tsô, chûng yaŭ waî shêng à.

23 Kòh chué tuì k'uĭ pūk wâ, neĭ ch'ut huì lô pin leī hâ, tsaû mĭn-k'eŭng kòh-ti yān yāp laī, táng k'uĭ ts'ŏh moŏn ngŏh kè uk.

24 Ngŏh wâ neĭ-teî chi, siu-t'aū shóh ts'éng kè yān, yat kòh to m̄ sheūng tak ngŏh kè īn-tsīk à.

25 ¶ Yaŭ kw'ān-chùng t'ūng k'uĭ hāng, Yē-So ooī t'aū tuì k'uĭ-teî wâ,

26 Taâu-faān laī tò ngŏh ch'uè, yeūk m̄ haî oì ngŏh shèng kwòh (waăk tsok$_{o}$ m̄ haî tsang) oì foô-mŏ, ts'ai-ī, heng-taî, tsź-mooî, kûng tsź-keí shang-mêng kè, tsaû m̄ tsô tak ngŏh moŏn-shang.

27 Yaû taân-faān m̄ me k'uĭ shāp-tsź-kà kan-ts'ūng ngŏh kè, m̄ tsô tak ngŏh moŏn-shang.

28 Neĭ-teî pin-kòh seúng heí yat tsôh laū, m̄ haî sin ts'ŏh ch'uè kaì kwòh kòh-ti faì-yûng, t'aí hă kaû tsô tak shēng m̄ kaû ni?

29 Húng-p'à lām hiu ts'eūng-keuk$_{o}$, m̄ tsô tak shēng, chùng-yān t'aí-kìn, tsaû ooī siù k'uĭ wâ,

30 Ni kòh yān heí-shaú kìn tsô, taân pat nāng tsô tak shēng à.

31 Yik-waăk yaŭ pin-kòh wōng, seúng huì t'ūng pīt kòh wōng tá-cheùng, m̄ haî sin ts'ŏh ch'uè sheung-leūng, hóh nāng k'aaî yat maân peng, tĭk tak taaì ĭ

maân peng laî tá k'uĭ kè ni?

32 T'óng-yeûk ĭn haî, tsaû ch'àn k'uĭ haí hó uĕn kòh shī, tá-faat$_{o}$ yān huì k'aū wōh là.

33 Kóm-yeûng, neĭ-teî chi chung, pin-kòh ĭn shé saaì tsż-keí shóh yaŭ kè, ĭn tsô tak ngŏh kè moōn-shang.

34 Im haî hó kè, t'óng-yeûk ĭm shat hiu meî, tím tak tsoì haām ni?

35 M cheûk lōk t'īn, yaû ĭn cheûk lōk fàn-t'ám, waì yaŭ tó ch'ut ngoî pîn che, yaŭ ĭ hóh t'eng kè, tsaû iù t'eng là.

15.

TONG-SHI, yaŭ hó toh shau-shuì kè kûng tsuî yān, laî kân Yē-So ch'uè, t'eng k'uĭ kóng.

2 Faat-lei-ts'oì yān, kûng tūk-shue yāu, kei-t'aān Yē-So wâ, k'uĭ tsip$_{o}$-naāp kòh-ti tsuî yān, t'ūng-maaì shīk-faân à.

3 Yē-So tuì k'uĭ-teî kóng ni-kòh p'eì-uê wâ,

4 Neĭ-teî chi chung, pin-kòh yān, yaŭ yat-paak$_{o}$ chek$_{o}$ yeūng, shat hiu yat chek$_{o}$, ĭn laū lōk kòh kaú-shāp-kaú chek$_{o}$ haí kw'òng-yĕ, tsaû huì wán kòh chek$_{o}$ shat hiu kè, chì-tò wán tó ni?

5 Wán tó, tsaû hó foon-heí, t'ok$_{o}$ sheŭng k'uĭ pok$_{o}$-t'aū.

6 Faan tò uk-k'eí, tsaû ts'éng-maaì p'āng-yaŭ kûng lūn-shè laî, tuì k'uĭ-teî wâ, t'ūng-maaì ngŏh foon-heí la, yan-waî ngŏh wán faan shat hiu kòh chek$_{o}$ yeūng lok$_{o}$.

7 Ngŏh wâ neĭ-teî chi, hó-ts'ż kóm-yeûng, yaŭ yat kòh tsuî yān fooì-koí, tsoî t'in sheûng yīk pit waî k'uĭ foon-heí, toh kwòh waî kaú-shāp-kaú kòh î yān, ĭn shaí fooì-koí kà.

8 ¶ Yik-waāk pin-kòh nuĭ-yān, yaŭ shāp kòh ngān-ts'īn tsaí, shat hiu yat kòh, heí ĭn tím cheūk tang tá sò uk-luĭ, tsż-saì laî wán, chì-tò wán-tó me?

9 Wán tó, tsaû ts'éng-maaì p'āng-yaŭ lūn-shè laì wâ, t'ūng-maaì ngŏh foon-heí la, yan-waî ngŏh wán faan shat hiu kòh ngān-ts'īn tsaí lok$_{o}$.

10 Ngŏh wâ neĭ-teî chi, hó-ts'ż kóm-yeûng, yaŭ yat kòh tsuî yān fooì-koí, tsoî Sheûng-Chué kè t'in-sż mîn-ts'īn, to waî k'uĭ foon-heí à.

11 ¶ Yaû wâ, yaŭ yat kòh yān, yaŭ leŭng kòh tsaí.

12 Kòh saì-tsaí tuì foô-ts'an wâ, à-pa, k'aaī ngŏh shóh yeng tak kè ka-īp fan kwòh ngŏh la, kòh foô-ts'an tsaû t'ūng leŭng kòh tsaí fan-hoi ka-īp.

13 Mŏ keí toh yāt, kòh saì-tsaí tsuî-maaì shóh yaŭ kè yĕ, huì hó uĕn teî-fong yaū-shá, haí kòh ch'uè hó fòng-tông, fa-saàn k'uĭ kè ka-īp.

14 K'uĭ yat ti to saàn ts'eng chi shī, kòh ch'uè teî-fong yaŭ taaî kei-fong, k'uĭ tsaû mŏ tak shaí.

15 Kóm-tsaû huì t'aū-k'aaù kòh ch'uè teî-fong yat kòh yān, kòh yān tá-faat$_{o}$ k'uĭ huì k'uĭ kè t'in waì-chue.

16 K'uĭ seúng k'aaī chue shóh shīk kè taû-hok$_{o}$ laî ch'ung-kei, to mŏ yān peí yĕ k'uĭ shīk.

17 Kòh-châu-shī, k'uĭ séng-ng̀ heí laî wâ, ngŏh foô-ts'an kòm toh kung yān, k'uĭ leŭng-shīk to yaŭ sheûng, taân ngŏh haí ni ch'uè ngôh tò iù sż lok$_{o}$.

18 Ngŏh tseung heí-shan, huì tò ngŏh foô-ts'an ch'uè, tuì k'uĭ wâ, A-Pa, ngŏh tak tsuî t'in, yaû tak-tsuî neĭ.

19 Ts'ūng-kam ĭ-haû, ūn kóm tong tsô neĭ kè tsaí, peí ngŏh tsô neĭ yat kòh kung-yān pâ la.

20 Kóm-tsaû heí-shan, kwai tò k'uĭ foô-ts'an ch'uè, chûng leĭ hó uĕn, k'uĭ foô-ts'an t'aí-kìn saû hóh-lĭn k'uĭ, tsaú ts'īn huì p'ŏ-chuê k'uĭ kéng, kûng k'uĭ ts'an-tsuí.

21 Kòh tsaí tsaû tuì k'uĭ wâ, A-Pa, ngŏh tak-tsuî t'in, yaû tak-tsuî neĭ, ts'ūng-kam ĭ-haû, ūn kóm tong kiù tsô neĭ kè tsaí $lok_{\circ}$.

22 K'uĭ foô-ts'an tuì kòh-ti pūk wâ, tsik-haak lóh chì-hó kè ch'eūng-shaam peí k'uĭ $cheuk_{\circ}$, lóh kaaì-chí taaì lōk k'uĭ shaú-chí, lóh haaī $cheuk_{\circ}$ lōk k'uĭ $keuk_{\circ}$.

23 Laai kòh $chek_{\circ}$ feĭ ngaū-tsaí huì t'ong, táng ngŏh-teî faaì-lōk laĭ shīk.

24 Yan-waî ngŏh ni-kòh tsaí, sź hiu yaû faan-shang, shat hiu yaû tak faan kà. Kóm-tsaû k'uĭ-teî heí-shaú faaì-lōk.

25 Tsân k'uĭ kòh taaî tsaí haí t'in ch'uè, k'āp chì faan laĭ, tseung-kân tò uk, t'eng-mān $tsok_{\circ}$-ngōk t'iù-mŏ kè sheng.

26 Tsaû kiù yat kòh haû-shag laĭ mân hă, haî mat-yĕ sź-kòn ni?

27 Kòh haû-shang tuì k'uĭ wâ, neĭ saì-ló faau laĭ, neĭ foô-ts'an yan-waî tak faan k'uĭ, mŏ pêng-t'ùng, shóh-ĭ t'ong hiu kòh $chek_{\circ}$ feĭ ngaū-tsaí.

28 Kòh taaî tsaí nau heí laĭ, ūn háng yāp huì, k'uĭ foô-ts'an ch'ut laĭ huèn k'uĭ.

29 K'uĭ tsaû $taap_{\circ}$ kòh foô-ts'an wâ, ngŏh fūk-sź neĭ kòm toh nīn, tsúng mŏ pooì-yīk neĭ kè fan-foò, neĭ to meî-ts'ăng peí yat $chek_{\circ}$ yeūng-tsaí kwòh ngŏh, táng ngŏh kûng p'ăng-yaŭ t'ūng-maaī faaì-lōk.

30 Waī-haî neĭ ni-kòh tsaí, t'ūng keî-foŏ t'an saaì neĭ kè ka-īp, k'uĭ yat tò, neĭ tsaû waî k'uĭ t'ong kòh $chek_{\circ}$ feĭ ngaū-tsaí lè me?

31 Kòh foô-ts'an tuì k'uĭ wâ, ngŏh kè tsaí à, neĭ shī-shī t'ūng-maaī ngŏh, ngŏh shóh yaŭ kè yĕ, yat ti to haî neĭ kè le.

32 Taân neĭ ní-kòh saì-ló, sź hiu yaû fūk-shang, shat hiu yaû wán faan kè, koò-ts'ź ngŏh-teî yeng-koi foon-heí faaì-lōk là.

16.

YE-SO yaû tuì moŏn-shang wâ, yat kòh ts'oī-chué kè yān, yaŭ kòh koón-ka, k'uĭ peî yān kò kwòh chué-yān chi, wâ k'uĭ fa-saàn chué-yān kè ts'oī-paāk.

2 Kòh chué-yān tsaû kiù k'uĭ laĭ tuì k'uĭ wâ, ngŏh t'eng-mān yān kóng neĭ kè, haî tím-yeûng ni? Neĭ iù kaau ch'ut koón-ka kè shò-mūk laĭ, yan-waî neĭ ūn tak chiù-kaû tsô koón-ka $lok_{\circ}$.

3 Kòh koón-ka sam chung wâ, ngŏh iù tím-yeûng ni? yan-waî chué-yān tuēt faan ngŏh koón-ka kè chik, ch'ŏh t'īn ngŏh mŏ heì-līk, hat-shīk yaû kìn sau-ch'í.

4 Ngŏh chi-tò tím-yeûng tsô $lok_{\circ}$, táng $kaak_{\circ}$ hiu ngŏh koón-ka kè chik chi haû, yān-teî tsaû $tsip_{\circ}$ ngŏh haí k'uĭ uk-k'eí $lok_{\circ}$.

5 Kóm-tsaû faăn haî hìm k'uĭ chué-yān ts'ĭn chaaì kè, chūk kòh kiù k'uĭ laī, tuì t'aū yat kòh wâ, neĭ hìm ngŏh chué-yān keí toh ni?

6 K'uĭ wâ, yat paak$_0$-taú yaū. Koón-ka tuì k'uĭ wâ, ning neĭ kè taan laī, faaì-ti ts'ŏh tó ch'uè, sé hìm ng̃-shāp pâ lok$_0$.

7 Yaû tuì taî î kòh wâ, neĭ hìm keí toh ni? K'uĭ wâ, yat-paak$_0$ taàm māk. Koón-ka wâ, ning neĭ kè taan laī, sé hìm paat$_0$-shāp pâ lok$_0$.

8 Kòh chué-yān tsaû tsaàn kòh pat î koón-ka, tsô sz̀ kòm tseng, yan-waî ni-ti shaì yān, tsoî shaì sz̀ chi chung, peí-kaaù kwong-mēng kè yān chûng tseng à.

9 Ngŏh wâ neĭ-teî chi, k'aaĭ pat î kè ts'ĭn-ts'oī, kaau-kit$_0$ p'āng-yaū, táng tò ts'ĭn-ts'oī sòng-mōng kòh shī, k'uĭ-tei tsaû tsip$_0$ neĭ-teî yāp wēng-uēn kè uk lok$_0$.

10 Yaū yān tsoî siú sz̀ chung-sam, tsoî taaì sz̀ yīk chung-sam, tsoî siú sz̀ pat î, tsoî taaî sz̀ yīk pat î lok$_0$.

11 T'óng-yeūk tsoî pat î kè ts'ĭn-ts'oī, neĭ-teî to m̄ chung-sam, tsaû pin-kòh k'aaĭ chau-shāt kè, laī kaau-t'ok$_0$ neĭ-teî ni?

12 T'óng-yeūk tsoî pīt yān kè māt, neĭ to m̄ chung-sam, tsaû pin-kòh k'aaĭ neĭ tsz̀-keí kè māt, laī peí kwòh neĭ-teî ni?

13 Yat kòh pūk, pat nāng fūk-sz̀ leūng kòh chué, yan-waî waāk tsang ni-kòh, oì kóh-kòh, waāk t'aí-ch'ūng ni-kòh, t'aí-heng kóh-kòh, neĭ-teî pat nāng fūk-sz̀ Sheûng-Chué, yaû fūk-sz̀ ts'ĭn-ts'oī à.

14 ¶ Kòh-ti t'aam ts'ĭn kè Faat-leî-ts'oì yān, to t'eng saaì ni-ti shuet$_0$-wâ, tsaû siù Yē-So.

15 Yē-So tuì k'uí-teî wâ, neĭ-teî haí yān mîn-ts'ĭn, tsz̀ ch'eng waī kung-î, taân Sheûng-Chué chi-tò neĭ kè sam, yan-waî yān shóh tsuen-kwaì kè, haî Sheûng-Chué shóh tsang-oò à.

16 Lūt-faat$_0$ k'āp sin-chi chì-tò Yeuk-hôn, tsz̀ haû, Sheûng-Chué kè kwok$_0$ ch'uēn-yeūng hoi, yāu-yān to yûng lĭk yāp huì lok$_0$.

17 Faì hiu t'ĭn teî, chûng yūng-î kwòh faì hiu lūt-faat$_0$ yat waāk à.

18 Taân-faăn ch'ut k'uĭ kè ts'ai, ts'uì kwòh pīt kòh, haî hāng kaau-yām à. Taân-faăn ts'uì yān-teî shóh ch'ut kè ts'ai, yīk haî hāng kaau-yām à.

19 ¶ Yaŭ yat kòh ts'oī-chué kè yān, cheuk$_0$ hūng-p'ō, kûng yaù-saì kè pò, yāt-yāt ìn-lōk ch'e-wā.

20 Yaû yaū yat kòh p'ān-k'ūng kè yān, mēng kiù La-saat-lô, shang tak moŏn shan ch'ong, peí yān chai k'uĭ haí ts'oī-chué kè yān moōn haú.

21 K'uí seúng tak ts'oī-chué kè yān, tit$_0$ lōk t'oī hâ ti sap-suì laī shīk paaú, yaû yaū ti kaú laī shaaī k'uĭ ch'ong.

22 Haû-loī kòh p'ān-k'ūng kè yān sz̀ hiu, t'ĭn-sz̀ p'ŏ heí k'uĭ, chai tó A-paak-la-hón kè hung-waaī, ts'oī-chué kè yān yīk sz̀ hiu, yaû tsòng-maaī.

23 K'uĭ haí yam-kaan t'ùng-foó kòh shī, taau ko t'aū uēn-uēn t'aí-kìn A-paak-la-hón, yaû kìn La-saat-lô, haí k'uĭ kung-

waaī ch'uè.

24 Tsaû taaî sheng kiù wâ, ngŏh tsó-foô A-paak-la-hón à, hóh-līn ngŏh, tá-faat$_{o}$ La-saat-lô, k'aaī shaú chí-tsim tím tì shuí laī leūng-hă ngŏh t'iū leî la, yan-waî ngŏh haí ni-ti fóh-īm ch'uè hó foó-ch'óh à.

25 Taân A-paak-la-hón wâ, tsaí à, neĭ iù keì-tak, neĭ shang-ts'în shaû kwòh neĭ kè hó ch'uè, La-saat-lô shaû kwòh īn-hó ch'uè, taân uē-kam k'uĭ tak on-waì, neĭ shaû foó-ch'óh lok$_{o}$.

26 Pat-tūk haî kóm, neĭ ngŏh kè chung-kaan, yaŭ sham-uen kaak$_{o}$-chuê, seúng haí ni ch'uè, kwòh huì neĭ kòh pîn īn tsô tak, seúng haí neĭ kòh ch'uè, kwòh laî ngŏh ni pîn, yaû īn tsô tak.

27 K'uĭ tsaû wâ, keì haî kóm-yeûng, tsaû k'aū ngŏh kè tsó-foô, tá-faat$_{o}$ La-saat-lô huì ngŏh foô-ts'an ka chung.

28 Yan-waî ngŏh chûng yaŭ ng̀ kòh heng-taî, shaí La-saat-lô wai k'uĭ tsô chèng, mīn-chì k'uĭ-teî yaû laî tò ni ch'uè shaû foó à.

29 A-paak-la-hón tuì k'uĭ wâ, k'uĭ teî yaŭ Moh-sai kûng sin-chi tsaû hóh-ĭ t'eng k'uĭ wâ le.

30 Taân k'uĭ wâ, īn haî kóm-yeûng, ngŏh tsó-foô A-paak-la-hón à, yeūk haî yaŭ sź ché chi chung, yaŭ yat kòh huì tò k'uĭ-teî ch'uè, k'uĭ-teî tsaû pit-têng fooì-koí lok$_{o}$.

31 A-paak-la-hón tuì k'uĭ wâ, yeūk īn t'eng Moh-sai kûng sin-chi kè wâ, sui yaŭ sź ché chi chung, yaŭ yat kòh fūk-shang, k'uĭ-teî yĭk īn t'eng huèn kè le

17.

YE-SŌ tuì moōn-shang wâ, lêng yān haâm-tsuî kè sź, pit pat nāng mŏ, taân lêng yān haâm-tsuî kè, kóh-kòh yān yaŭ wôh lok$_{o}$.

2 Waāk k'uĭ lêng ni-ti siú-tsź yat kòh haâm-tsuî, tsaû nīng-hóh peî taaî shēk-môh kwà-chuê kéng, weng lōk hoí chûng hó à.

3 Neĭ-teî iù tsź-keí kán-shân, t'óng-yeūk neĭ kè heng-taî faûn-tsuî, tsaû huèn-kaàn k'uĭ, yeūk haî fooì-tsuî, tsaû shè-mĭn k'uĭ.

4 T'óng-yeūk k'uĭ yat yāt ts'at ooī tak-tsuî neĭ, yīk ts'at ooī faan-chuèn laī wâ, ngŏh fooì-tsuî lok$_{o}$, neĭ tsaû iù shè-mĭn k'uĭ.

5 Kòh-ti sź-t'ō tuì Chué wâ, ts'éng neĭ ka toh ngŏh-teî kè sùn-tak.

6 Chué wâ, yeūk neĭ-teî yaŭ sùn, hó-ts'ź kaaì-ts'oì chŭng kóm, tsaû hóh-ĭ tuì ni p'oh song-shuê wâ, pāt heí kan laī chùng lōk hoí, k'uĭ to t'eng neĭ-teî wâ lok$_{o}$.

7 Neĭ-teî pin-kòh yaŭ nō-pūk, waāk huì kuang-t'în, waāk huì hon ngaū, haí t'în faan laī, tsaû kiù k'uĭ tsik-shī ts'ŏh-maaī īn-tsīk ni?

8 Heí īn haî tuì k'uĭ wâ, neĭ uê-peî ngŏh kè maān ts'aan, ch'uk heí iu-taaì laī fūk sź ngŏh, táng ngŏh yám-shīk uēn, īn-haû neĭ chì yám-shīk loh.

9 Yan kòh pūk tsun mêng huì tsô, chué-yān tsaû toh-tsê k'uĭ me?

10 Kóm-yeûng, neĭ-teî chiù shóh faan-foò kè laī tsô saaì, to iù tsź-keí wâ, ngŏh-teî haî mŏ yik

kè pūk, yan-waî ngŏh tsô kè, haî poón-fâu shóh tong tsô kè che.

11 ¶ Yē-So huì Yē-lô-saat-laăng kòh shī, keng-kwòh Saat-mă-leî-à Ka-leî-leî.

12 Yăp yat t'iū ts'uen, yaŭ shăp kòh mā-fung kè yān chŏng kìn k'uĭ, tsaû leī uēn k'eĭ ch'uè.

13 Taaî sheng kiù wâ, Yē-So Lŏ-Sz, hóh-līn ngŏh-teî.

14 Yē-So t'aí-hă k'uĭ-teî, tsaû wâ, huì la, peí tsaì-sz t'aí-hă neĭ-teî. K'uĭ-teî huì kòh-shī, tsaû tak kit_{o}-tsêng lok_{o}.

15 K'eĭ chung yaŭ yat kòh kìn tsż-keí hó faan saaì, tsaû faan chuèn t'aū taaî sheng kwai-wēng Sheûng-Chué.

16 Yaû pūk-tó Yē-So $keuk_{o}$ hâ laî toh-tsê k'uĭ, ni-kòh haî Saat-mă-leî-à yān à.

17 Yē-So $taap_{o}$ wâ, tak kit_{o}-tsêng kè, m̄ haî shăp kòh yān me? Kóh kaú kòh haí pin ch'uè ni?

18 Ch'uē hiu ni kòh ngoî tsūk yān, meî-ts'āng yaŭ taî î kòh faan laî kwai-wēng Sheûng-Chué ni?

19 Tsaû tuì kóh kòh yān wâ, heí shan huì la, neĭ kè sùn kaù hiu neĭ lok_{o}.

20 ¶ Faat-leî-ts'oî yān mân Yē-So, Sheûng-Chué kè $kwok_{o}$, keí shī chì-tò ni? Yē-So tsaû $taap_{o}$ k'uĭ-teî wâ, Sheûng-Chué kè $kwok_{o}$, m̄ haî híu-īu laî tò kè.

21 Yān m̄ wâ tak t'aí-hă haí ni ch'uè, waăk haí kòh ch'uè, yan-waî Sheûng-Chué kè $kwok_{o}$, haí neĭ-teî kè sam à. (waăk $tsok_{o}$ haî tsoî neĭ-teî chi chung à.)

22 ¶ Yaû tuì k'uĭ kè moōn-shang wâ, shī-haû tseung tò, neĭ-teî seúng kìn Yān-Tsź kè yat yāt, to m̄ kìn tak.

23 Yaŭ yān ooĭ tuì neĭ-teî wâ, t'aí-hă haí ni ch'uè, t'aí-hă haí kòh ch'uè, neĭ m̄-hó huì, yaû m̄-hó kan-ts'ūng à.

24 Yan-waî hó-ts'ż t'în sheûng shím-tîn, shím tsoî ni pin, kwong tò kòh pin, Yān-Tsź laî kòh yāt, yīk haî kóm-yeûng.

25 Taân k'uĭ shî-pit sin shaû hó toh foó-naân, peî ni kòh shaî toî ìm-heì.

26 Hó-ts'ż Nōh-à kòh-chân-shī, kòh-ti yān yám-shīk kà-ts'uì.

27 Tŏ Nōh-à yāp fong-chau kòh yāt, hūng-shuí laî tò, tsiú-mīt saaì chùng-yān, Yān-Tsź laî kòh yāt, yīk haî kóm à.

28 Yaû hó-ts'ż haí Lōh-tak chi shī, kòh-ti yān yám-shīk maaî-maaî, kaang-chùng heí uk.

29 Tò Lōh-tak ch'ut Shóh-toh-mă kòh yāt, tsż t'in yaŭ fóh kûng laū-wōng lōk laī, tsiú-mīt saaì chùng-yān.

30 Haí Yān-Tsź hín-în chi yāt, yīk haî kóm-yeûng.

31 Tong kòh yāt, yaŭ yān haí uk-pooì kè, k'uĭ ka-fóh haí uk luĭ-t'aū, m̄-hó lōk huì ning à, yaû yaŭ yān haí t'īn kè, m̄-hó faan yāp uk à.

32 Iù keì-chuê Lōh-tak kè ts'aí à.

33 Taân-faān seúng pó-ts'uēn k'uĭ shang-mêng kè, pit ooĭ sòng-shat, taân-faān sòng-shat k'uĭ shang-mêng kè, pit ooĭ pó-ts'uēn à.

34 Ngŏh wâ neĭ-teî chi, kòh maăn leŭng kòh yān t'ūng ch'ōng, ts'uí yat kòh, shé yāt kòh.

35 Leŭng kòh nuĭ-yān t'ūng-

maaī t'ui-môh, ts'uí yat kòh, shé yat kòh.

36 Leŭng kòh yān haí t'īn-kaan, ts'uí yat kòh, shé yat kòh.

37 K'uĭ-teî mân wâ, Chué à, pin ch'uè yaŭ kóm ni? Yē-So tuì k'uĭ wâ, shi haí ch'uè, mā-yeng tsaû tsuî-tsaāp kòh ch'uè lok_o.

18.

YE-So yaû tuì k'uĭ-teî kóng p'èi-uê, haí chí-shî k'uĭ tong shī-shī k'eī-t'ó, īn-hó kooî.

2 Tsaû wâ, haí yat kòh shēng, yaŭ yat kòh shám-sż-koon, k'uĭ īn p'à Sheûng-Chué, yaû mŏ laĭ-maaû toî yān kè.

3 Haí kóh kòh shēng, yaŭ yat kòh kwá-foŏ yāp huì kìn k'uĭ wâ, yaŭ yān kûng ngŏh tsô ch'aū-tik, k'aū neĭ shan ngŏh kè uen la.

4 Kòh koon hó noî to īn háng, haû-loī tsż-keí sam luī wâ, sui-īn ngŏh īn p'à Sheûng-Chué, yaû mŏ laĭ-maaû toî yān.

5 Taân yan-waî ni kòh kwá-foŏ kaaú-iŭ ngŏh, ngŏh iù kûng k'uĭ shan-uen, mīn-chì k'uĭ shī-sheŭng laī ts'ō-ch'aaú ngŏh lok_o.

6 Chué wâ, neĭ-teî t'eng kòh pat î kè koon, shóh kóng kè $shuet_o$-wâ.

7 Tsaû Sheûng-Chué shóh kuáu-suén kè yān, yat-yê k'eī-t'ó, heí yaŭ tò taí īn kûng k'uĭ shau-uen me? To yán-noî k'uĭ hó kaú lok_o.

8 Ngŏh wâ neĭ-teî chi, Sheûng-Chué hó faaì kûng k'uĭ-teî shan-uen kè, suī-īn haî kóm-yeûng, Yān-Tsż laī tò, heí kìn yaŭ sùn-tak tsoî shaì-sheûng me?

9 ¶ Yaŭ ti yān shī tsż-keí haî kung-î, tsaû t'aí-heng pīt yān kè, shóh-ĭ Yē-So ch'it$_o$ ni-ti p'èi-uê, tuì k'uĭ-teî wâ,

10 Yaŭ leŭng kòh yān, sheŭng tîn-t'ōng k'eī-t'ó, yat kòh haî Faat-leî-ts'oì yān, yat kòh haî shau-shuì kè yān.

11 Kóh kòh Faat-leî-ts'oì yān, lêng-tsż k'eī, ch'uè k'eī-t'ó wâ, Sheûng-Chué à, ngŏh kóm-tsê neĭ, yan-waî ngŏh īn ts'ż pīt yān ts'eúng-tuēt kè, pat î kè, hāng-yām kè, yaû īn ts'ż ni kòh shau-shuì kè.

12 Ngŏh mooĭ ts'at yāt chĭ k'eī, leŭng ooî kàm-shīk, k'uaî shóh yāp kè, laī shāp fân naāp yat à.

13 Kòh shau-shuì kè, uĕn-uĕn k'eī ch'uè, īn kóm taam ko t'aū laī mông t'in, tsaû tsż-keí tám hung wâ, Sheûng-Chué à, hóh-līn ngŏh yaŭ tsuî kè yān.

14 Ngŏh wâ neĭ-teî chi, ni kòh yān huì kwai, peí-kaaû kòh Faat-leî-ts'oì yān, uēt-faat$_o$ tak ch'eng waī î à, yan-waî tsż-ko kè, pit kòng waī pei, tsż-pei kè, pit tak sheng ko à.

15 ¶ Yaŭ yān taaì ti nuên-tsaí laī Yē-So ch'uè, táng k'uĭ móh hā, moōn-shang t'aí-kìn, tsaû $chaak_o$-sheng k'uĭ-teî.

16 Taân Yē-So kiù kòh ti nuên-tsaí laì wâ, yaū tak saì-man-tsaí laī ngŏh ch'uè, īn-hó kàm-chí k'uĭ, yan-waî tsoî Sheûng-Chué $kwok_o$ kè, chèng haî kóm-yeûng kè yān à.

17 Ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ-teî chi, taân-faān sheng-shaû Sheûng-Chué $kwok_o$ kè yān, īn ts'ż saì-man-tsaí kóm-yeûng, pit īn yāp tak kòh $kwok_o$.

18 ¶ Yaŭ yat kòh koon, laî mâu Yē-So wâ, leūng-shîn kè Lŏ-Sz à, ngŏh iù tsô mat-yĕ, chì tak wĕng-shang ni?

19 Yē-So tuì k'uĭ wâ, neĭ waî-mat ch'eng ngŏh leūng-shîn ni? Ch'uē Sheûng-Chué chi ngoî, mŏ yat kòh haî leūng-shîn kà.

20 Kok$_{o}$ t'iū kaaì-mêng, neĭ to hiú tak le, tsik-haî m̄ hó hāng yām, m̄ hó shaat$_{o}$ yān, m̄ hó t'au yĕ, m̄ hó mŏng-chèng, iù haaù-kèng neĭ kè foô-mŏ.

21 K'uĭ wâ, ni kok$_{o}$ t'iū kaaì, ngŏh tsź siú to shaú-chuê lok$_{o}$.

22 Yē-So t'eng-mān ni-ti, tsaû tuì k'uĭ wâ, neĭ chûng shiú yat kîn, huì maaî saaì neĭ shóh yaŭ kè laî chau-tsaì k'ūng yān, tsaû shî-pit yaŭ ts'oī-paāk haí t'in-sheûng, ī-ch'é laī kan-ts'ūng ngŏh.

23 Kòh yān t'eng-kìn, tsaû hó yau-shaū, yau-waî k'uĭ haî ts'oī-chué kè.

24 Yē-So kìn k'uĭ tsaû wâ, ts'oī-chué yān yāp Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$, haî hó naān lok$_{o}$.

25 Lok$_{o}$-t'ōh ch'uēn kwòh cham-ngaăn, peí-kaaù ts'oī-chué yān yāp Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$, kàng yūng-î à.

26 T'eng-mān kè yān wâ, kóm-tsaû pin yat kòh nāng tak-kaù ni?

27 Yē-So wâ, tsoî yān shóh pat nāng tsô tak kè, tsoî Sheûng-Chué tsaû tsô tak à.

28 Peí-tak wâ, ngŏh-teî ĭ-keng shé hiu tsź-keí shóh yaŭ kè laī kan-ts'ūng neĭ lok$_{o}$.

29 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ-teî chi, yaŭ yān yan-waî Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$, leī hiu uk-uĕ, waāk foô-mŏ, waāk heng-taî, waāk ts'ai-ī kè.

30 Haí kam-shaì m̄ tak tó hó toh p'ooĭ, haí loī shaì m̄ tak-tó wĕng-shang, tsúng mŏ kóm kè à.

31 ¶ Yē-So taaì-maaî shāp-î kòh moōn-shang tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh-teî sheŭng Yē-lô-saat-laăng, tsoî sin-chi shóh sé, lûn-k'āp Yān-Tsź kè, yeûng-yeûng to pit tak yèng-îm.

32 Yan-waî k'uĭ peí yān-teî kaaì k'uĭ kwòh î-pong yān, tsaû shaû heì-lûng lēng-yūk, k'āp haú-shuí t'òh k'uĭ.

33 K'aaĭ pin laī tá k'uĭ, yaû shaat$_{o}$ k'uĭ, tò taî saam yāt, k'uĭ tsaû fūk-shang.

34 Ni-ti sź, k'uĭ kè moōn-shang m̄ hiú-tak, ī-ch'é ni-ti shuet$_{o}$-wâ, haî yán-māt kè, k'uĭ-teî m̄ shik k'uĭ kóng mat-yĕ.

35 ¶ Yē-So hāng kân Yē-leî-koh kòh shī, yaŭ yat kòh maāng-ngaăn kè yān, ts'ŏh tó lô pin hat-shīk.

36 K'uĭ t'eng-mān taaî-chùng hāng kwòh, tsaû mān hă haî mat-yĕ sê.

37 Yaŭ yān tuì k'uĭ wâ, Nā-saat-lāk yān Yē-So keng-kwòh à.

38 K'uĭ tsaû taaî sheng iu wâ, Taaî-waî kè tsź-suen Yē-So, hóh-līn ngŏh à.

39 Ts'īn-t'aū hāng kè yān, tsaû chaak$_{o}$-shēng k'uĭ, kiù k'uĭ maĭ ch'ut sheng, tuân k'uĭ uēt-faat$_{o}$, taaî sheng wâ, Taaî-waî kè tsź-suen, hóh-līn ngŏh à.

40 Yē-So tsaû hit$_{o}$ chuê keuk$_{o}$, fan-foò yān taaì k'uĭ laī, laī kân, tsaû mân k'uĭ wâ, neĭ seúng

ngŏh kûng neĭ tsô mat-yĕ ni?

41 K'uĭ wâ, Chué, ngŏh seúng t'aí tak kìn à.

42 Yē-So tuì k'uĭ wâ, hóh-ĭ t'aí-kìn lok_o, neĭ kè sùn-tak i-hó neĭ lok_o.

43 K'uĭ tsik-shī t'aí tak kìn, kan-ts'ūng Yē-So, kwai-wēng Sheûng Chué, chùng $paak_o$-sèng kìn ni kîn sz̀, yīk tsaàn-meĭ Sheûng-Chué.

19.

YE-SO yāp Yē-leî-koh, keng-kwòh kòh shī.

2 Yaŭ yat kòh yān, mēng kiù Saat-koi, k'uĭ tsô shau-shuì kè t'aū-yān, haî ts'oī-chué kè.

3 K'uĭ seúng t'aí-kìn Yē-So haî tím-yeûng kè yān, taân-haî yān toh, ĭn t'aí tak kìn, yan k'uĭ shan-ts'oī aaí-saì à.

4 K'uĭ tsaû tsaú ts'īn huì, p'ā sheŭng song-shuê, táng t'aí tak kìn Yē-So, yan-waî Yē-So tseung keng-kwòh kòh ch'uè.

5 Yē-So laī tò kòh ch'uè, taam ko t'aū t'aí hă, tuì k'uĭ wâ, Saat-koi à, faaì-ti lōk laī la, yan-waî kam-yāt, ngŏh iù huí neĭ uk-k'eí chuê à.

6 K'uĭ tsaû faaì-ti lōk laī, foon-heí yēng-$tsip_o$ Yē-So.

7 Kòh-ti t'aí-kìn kè yān, k'ui kei-t'aān Yē-So wâ, k'uĭ yāp tsuî yān kè uk hit_o-suk à.

8 Saat-koi tsaû k'eĭ ch'uè tuì Chué wâ, Chué à, ngŏh shóh yaŭ kè, ning yat poòn laī chau-tsaì k'ūng yān, yeūk haî ngŏh-chà kwòh yān kè, tsaû p'ooī faan sz̀ p'ooī.

9 Yē-So tuì k'uĭ wâ, kam-yāt tak kaù kè yan, kòng-lām ni ka lok_o, yan-waî k'uĭ to haî A-paak-la-hón kè tsź-suen.

10 Yān-Tsź laī, haî wán kòh-ti sòng-shat kè yān, laī kaù k'uĭ à.

11 ¶ K'uĭ-teî t'eng-mān ni-ti $shuet_o$-wâ chi shī, Yē-So yan-waî laī kân Yē-lô-saat-laăng, yaû yan chùng-yān koó Sheûng-Chué kè $kwok_o$, tsik-shī hín-mēng, koò-ts'ź k'uĭ tsoì kóng p'eì-uê wâ,

12 Yaŭ kòh tsuen-kwaì kè yān, huì hó uēn teî-fong, seúng shaû fung tak $kwok_o$ chì faan laī.

13 Tsaû kiù k'uĭ kè pūk shāp kòh laī, peí shāp kan ngān kwòh k'uĭ, tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ huì tsô shang-ì, táng tò ngŏh faan laī.

14 Taân k'uĭ kè $paak_o$-sèng tsang-oò k'uĭ, tá-$faat_o$ yān ts'uī haû huì wâ, ngŏh-teî ĭn seúng ni-kòh yān tsô ngŏh kè wōng à.

15 Kòh tsuen-kwaì kè yān, shaû fung tak $kwok_o$ faan laī, tsaû fan-foò yān, kiù kòh-ti $t'ok_o$ lōk ngān kè pūk laī, táng chi-tò k'uĭ-teî chaân tak keí toh leì-ts'īn.

16 Taî yat kòh laī wâ, Chué, neĭ kè yat kan, ĭ-keng chaân tak shāp kan lok_o.

17 Kòh chué tsaû tuì k'uĭ wâ, hó, leūng-shîn kè pūk à, chì siú kè sz̀, neĭ keì īn chung-sam, hóh-ĭ koón-leĭ shāp kòh shēng lok_o.

18 Taî î kòh laī wâ, chué, neĭ kè yat kan, ĭ-keng chaân tak ng̀ kan lok_o.

19 Kòh Chué tuì k'uĭ wâ, neĭ to hóh-ĭ koón-leĭ ng̀ kòh shēng lok_o.

20 Yaû yaŭ yat kòh laī wâ, Chué à, t'aí a, neĭ kòh kan ngān haí ch'uè, ngŏh peí shaú-kan

paau-chuê chai maaī.

21 Yan-waî ngŏh p'à neĭ haî īm-lêng kè yān, meî-ts'āng chai lōk kè, tsaû iù lóh faan, meî-ts'āng saat$_{o}$-chúng kè, tsaû iù shau-kot$_{o}$ à.

22 Kòh Chué tuì k'uĭ wâ, ok$_{o}$ pūk à, ngŏh tsaû k'aaĭ neĭ kè haú-kung laī p'oòn-tuèn neĭ, neĭ chi-tò ngŏh haî īm-lêng kè yān, meî-ts'āng chai lōk kè tsaû iù lóh faan, meî-ts'āng saat$_{o}$-chúng kè tsaû iù shau-kot$_{o}$ kè me?

23 Kóm tsô-mat m̄ k'aaĭ ngŏh kè ngān chai lōk ngān p'ò, tăng ngŏh faan laī, tsaû bóh-ĭ līn poón taaì lei lóh faan ni?

24 Tsaû fan-foò chak-pin k'eĭ ch'uè kè yān wâ, lóh faan kòh kan ngān, peí maaī kóh-kòh yaŭ shāp kan kè la.

25 Chùng-yān tuì k'uĭ wâ, Chué, k'uĭ ĭ-keng yaŭ shāp kan lok$_{o}$.

26 Chué wâ, ngŏh wâ neĭ chi, taân-faān yaŭ kè chûng iù peí ti k'uĭ t'im, mŏ kè tsaû līn k'uĭ shóh yaŭ kè to iù tuēt-maaī.

27 Chì ue ngŏh kòh-ti ch'aū-tīk, m̄ seúng ngŏh tsô k'uĭ wōng kè, laai k'uĭ laī, haí ngŏh mîn-ts'īn shaat$_{o}$ k'uĭ.

28 Yē-So kóng uēn ni-ti, tsaû heùng ts'īn hāng, sheŭng huì Yē-lô-saat-laăng.

29 ¶ Laī tò Paak-faat-kei Paak-taaî-neī, kân-chuê kòh shaan, mēng kiù Kóm-laám shaan, k'uí tsaû tá-faat$_{o}$ leŭng kòh moōn-shang wâ,

30 Neĭ huì tuì-mîn kòh t'iū ts'uen, yāp huì kòh shī, pit uê-cheūk yat chek$_{o}$ luī-tsaí póng tó ch'uè, heùng loī meî yaŭ yān k'eī kwòh kè, neĭ-teî tsaû kaaí lat laai k'uĭ laī.

31 T'óng-yeūk yaŭ yān mân neĭ, waî-mat sz̆ kaaí kòh chek$_{o}$ luī, neĭ tsaû kóm wâ, Chué iù yûng k'uĭ.

32 Shaû tá-faat$_{o}$ kè yān huì, kwóh-īn uê-cheūk chiù-i Yē-So tuì k'uĭ-teî shóh kóng kè.

33 K'uĭ-teî kaaí kán luī kòh shī, luī kè chué-yān tsaû mân wâ, kaaí kòh chek$_{o}$ luī tsô mat-yĕ ni?

34 K'uĭ-teî wâ, Chué iù yûng k'uĭ, tsaû laai k'uĭ tò Yē-So ch'uè.

35 K'aaĭ tsz̆-keí kè shaam, p'o lōk luī pooì sheûng, foō Yē-So k'eī sheŭng huì.

36 K'uĭ hāng kòh-chân-shī, chùng-yān k'aaĭ tsz̆-keí kè shaam, p'o lōk lô sheûng.

37 Laī kân Yē-lô-saat-laăng, tseung lōk Kóm-laám shaan, taaî-chùng moōn-shang, yan shóh yaŭ kìn kwòh kè k'eī-nāng, tsaû hó foon-heí, taaî sheng tsaàn-meĭ Sheûng-Chué.

38 Wâ, t'ok$_{o}$ Chué mēng laī kè Wōng, yaŭ fuk lok$_{o}$, tsoî t'in yaŭ wōh-p'ēng, tsoî chì ko ch'uè yaŭ wēng-kwong.

39 Chùng-yān chi chung, yaŭ ti Faat-leî-ts'oì yān, tuì Yē-So wâ, Lŏ-Sz, chaak$_{o}$-shēng neĭ kè moōn-shang la.

40 Yē-So tsaû taap$_{o}$ wâ, t'óng-yeūk ni-ti yān paì haú mō īn, kòh-ti shēk-t'aū tsaû ooĭ ch'ut sheng lok$_{o}$.

41 K'uí ĭ-keng hāng kân Yē-lô-saat-laăng, t'aí-kìn kòh shēng, tsaû wai k'uí huk hcí laī.

42 Wâ, yeūk haî neĭ sin yāt, tsik-haî haí neĭ kè yāt-tsź, hiú-tak kwaan neĭ p'ēng-on kè sź, tsaû hó lok_{o}, taân uē-kam yán-ts'ōng-maaī, neĭ kè ngaăn m̄ tak kìn lok_{o}.

43 Yan-waî yāt-tsź yat tò, neĭ kè ch'aū-tīk, shî-pit chuk kòh naī shēng, chau-waī waī-chuê neĭ, sź mîn kw'àn-chuê neĭ.

44 I-ch'é tsiú-p'ēng neĭ kûng neĭ luĭ-t'aū kè tsź-mān, yaû tsoî neĭ ch'uè, m̄ laū yat kaû shēk, taāp-chuê taî î kaû shēk chi sheûng, yan-waî neĭ m̄ chi t'aí-koò kè shī-haû à.

45 ¶ Yē-So tsaû yāp tîn-t'ōng, kón kòh-ti haí ch'uè maaī maaî kè yān.

46 Tuì k'uĭ-teî wâ, shèng-keng yaŭ sé, ngŏh uk haî k'eī-t'ó kè uk, taân neĭ-teî k'aaī k'uĭ laī tsô ts'aāk-ch'aaū lok_{o}.

47 Yē-So yāt-yāt haí tîn-t'ōng kaaù yān, chùng tsaì-sz cheúng, tūk-shue yān, k'āp mān kaan tsuen-kwaî kè, to seúng $shaat_{o}$ k'uĭ.

48 Taân m̄ wán tak ch'ut tím-yeûng $faat_{o}$-tsź, yan chùng $paak_{o}$-sèng hó laū-sam t'eng k'uĭ kóng à.

20.

YAU yat yāt, Yē-So tsoî tîn-t'ōng kaaù kán $paak_{o}$-sèng, ch'uēn fuk-yam chi shī, chùng tsaì-sz cheúng kûng tūk-shue yān, k'āp cheúng-lŏ, laī mân k'uĭ wâ,

2 Ts'éng neĭ wâ ngŏh-teî chi, neĭ k'aaī mat-yĕ k'uēn-pèng laī tsô ni-ti sź, yaû mat-shuī ts'ź ni-ti k'uēn-pèng kwòh neĭ ni?

3 Yē-So $taap_{o}$ k'uĭ-teî wâ, ngŏh yīk mân neĭ-teî yat kuì, ts'éng neĭ wâ ngŏh chi.

4 Yeuk-hôn kè saí-laĭ, haî yaū t'in laī, yik-waāk yaū yān laī kè ni?

5 Kòh-ti yān sz-hă cham-$cheuk_{o}$ wâ, yeūk wâ haî yaū t'in laī kè, k'uĭ pit-têng mân, tsô mat neĭ-teî m̄ sùn k'uĭ ni?

6 Yeūk wâ haî yaū yān laī kè, chùng $paak_{o}$-sèng pit k'aaī shēk-t'aū laī tèng ngŏh-teî, yan-waî k'uĭ-teî to sùn Yeuk-hôn haî sin-chi à.

7 Tsaû $taap_{o}$ Yē-So wâ, ngŏh-teî m̄ chi yaū pin ch'uè laī à.

8 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh to m̄ wâ neĭ chi, ngŏh k'aaī mat-yĕ k'uēn-pèng laī tsô ni-ti sź.

9 ¶ Tsaû tuì $paak_{o}$-sèng kóng ni-ti p'eì-uê wâ, yaŭ kòh yān chùng hiu yat kòh p'ō-t'aī uēn, tso kwòh kaang-chùng yān, tsź-keí huì pīt ch'uè teî-fong hó noî.

10 Tò k'eī, tá-$faat_{o}$ yat kòh pūk, huì kòh-ti kaang-chùng yān ch'uè, táng k'uĭ-teî naāp uēn chung kè kwóh peí k'uĭ, taân kaang-chùng yān tá k'uĭ, lêng k'uĭ hung shaú faan huì.

11 Tsoì tá-$faat_{o}$ taî î kòh pūk huì, kòh-ti kaang-chùng yān yīk tá k'uĭ, ī-ch'é lēng-yūk k'uĭ, lêng k'uĭ hung shaú faan huì.

12 Kàng tá-$faat_{o}$ taî saam kòh pūk huì, kòh-ti kaang-chùng yān tá sheung k'uĭ, kón-chūk k'uĭ t'im.

13 Uēn chué tsaû wâ, ngŏh iù tím-yeûng tsô ni, iù tá-$faat_{o}$ ngŏh shóh oì kè tsaí huì, waāk-ché k'uĭ-teî kung-kèng k'uĭ lok_{o}.

14 Taân kòh-ti kaang-chùng

yān t'aí-kìn k'uĭ, tsaû peí-ts'ź cham-cheuk$_{o}$ wâ, ni-kòh haî shēng-shaû ka-īp kè tsaí, ngŏh-teî laî shaat$_{o}$ sź k'uĭ, táng kòh-ti ka-īp kwai ngŏh-teî lok$_{o}$.

15 Kóm-tsaû kón k'uĭ ch'ut p'ō-t'aî uēn ngoî shaat$_{o}$ hiu, uēn chué tím yeûng ch'ué-chì k'uĭ-teî ni?

16 Pit-têng laî tò, tsiú-mīt kòh-ti kaang-chùng yān, k'aaĭ kòh uēn kaau-t'ok$_{c}$ pīt yān lok$_{o}$. Kòh-ti t'eng-kìn kè yān tsaû wâ, m̄ hó yaŭ kóm kè sź à.

17 Yē-So t'aí-chuê k'uĭ-teî wâ, shèng-keng shóh sé, heí uk sz-foô shóh tiu-heì kè shēk, tsô hiu uk kok$_{o}$ taî yat kaû shēk, haî tím-kaaí ni?

18 Faān tit$_{o}$ lōk ni kaû shēk sheûng kè yān, pit-têng suén-sheung, taân ni kaû shēk tit$_{o}$ lōk k'uĭ shan sheûng kè, shî-pit chaak$_{o}$ suì k'uĭ lok$_{o}$.

19 Kòh-chân-shī, taaî-chùng tūk-shue yān kûng tsaì-sz cheúng, chi-tò Yē-So kóng ni-ti p'eì-uê, haî chí k'uĭ-teî, tsaû seúng chuk k'uĭ, taân-haî p'à paak$_{o}$-sèng che.

20 ¶ Tsaû tsêng-tsèng chong k'uĭ, tá-faat$_{o}$ t'aàm-tsź ká paàn tsô î-yān, táng chap k'uĭ kè shuet$_{o}$-wâ, kaaì k'uĭ huì tsúng-tuk ch'uè ch'ué-chî k'uĭ.

21 T'aàm-tsź tsaû mân Yē-So wâ, Lŏ-Sz, ngŏh-teî chi neĭ shóh kóng shóh ch'uēn kè, k'ui haî chèng tô, neĭ m̄ k'aaĭ ngoî-maaû laî ts'uí yān, naaĭ haî chan-shāt laî ch'uēn Sheûng-Chué kè tô.

22 Ngŏh-teî naāp shuì kwòh Koi-saat, cheūk m̄ cheūk ni?

23 Yē-So chi-tò k'uĭ-teî kè kwaí-kaì, tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, tsô-mat neĭ-teî shì ngŏh ni?

24 Peí kòh ngān-ts'īn tsaí ngòh t'aí hă, kòh seùng-t'aū kûng kwok$_{o}$-hô, haî mat-shuī kè ni? K'uĭ-teî taap$_{o}$ wâ, haî Koi-saat kè.

25 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, kóm-tsaû k'aaĭ Koi-saat kè māt-kîn, naāp kwòh Koi-saat, k'aaĭ Sheûng-Chué kè māt-kîn, naāp kwòh Sheûng-Chué la.

26 Kòh-ti t'aàm-tsź haí paak$_{o}$-sèng mîn-ts'īn, m̄ chap tak k'uĭ kè shuet$_{o}$-wâ, ī-ch'é keng-k'eî k'uĭ kè yèng-tuì, tsaû mŏ sheng ch'ut.

27 ¶ Kòh-ti Saat-t'ó-koi yān, wâ yān mŏ fūk-shang kè, k'eî chung yaŭ ti laî mân Yē-So wâ,

28 Lŏ-Sz, Moh-sai sé lōk shue laî chí-shî ngŏh-teî kóm wâ, t'óng-yeūk yān kè heng-taî yaŭ ts'ai, mŏ tsaí tsaû sź hiu, k'uĭ kè heng-taî, iù ts'uì k'uĭ kè ts'ai, shang tsaí laî shēng-kaì k'uĭ.

29 Ts'ūng-ts'īn yaŭ ts'at kòh heng-taî, chì taaî kè ts'uì ts'ai, mŏ tsaí tsaû sź hiu.

30 Taî î kè ts'uì k'uĭ kè ts'ai, yaû mŏ tsaí sź hiu.

31 Taî saam kè yaû ts'uì k'uĭ, chì-tò taî ts'at kè to ts'uì kwòh k'uĭ, k'ui mŏ tsaí shang lōk sź hiu.

32 Shau-meĭ kòh nuĭ-yān yīk sź.

33 Tsoî fūk-shang chi shī, kòh nuĭ-yān tsô k'uĭ-teî pin-kòh kè ts'ai ni? yan-waî ni ts'at kòh to ts'uì kwòh k'uĭ lok$_{o}$.

34 Yē-So taap$_{a}$ k'uĭ-teî wâ, ni shaì kè yān, yaŭ kà yaŭ ts'uì che.

35 Waî-haî hom tak tò kóh shaì, k'āp yaū sź-ché chi chung

fūk-shang kè, tsaû mŏ kà mŏ ts'uì lok$_{o}$.

36 I haû pat-nāng tsoì sź, yan-waî k'uĭ hó-ts'ž t'in-sž, yaû haî Sheûng-Chué kè tsaí, tsaû haî fūk-shang kè yān lok$_{o}$.

37 Kóng tò sź yān fūk-shang kè sž, Moh-sai tsoî keng-kik p'in yaŭ kóng mēng lok$_{o}$, k'uĭ ch'eng Chué tsô A-paak-la-hón kè Sheûng-Chué, I-saat kè Sheûng-Chué, Ngă-kok kè Sheûng-Chué.

38 Taân Sheûng-Chué m̄ haî sź-ché kè Sheûng-Chué, naaí haî shang-ché kè Sheûng-Chué, yan-waî chùng-yān tsoî k'uĭ mîn-ts'in to haî shang kè à.

39 Yaŭ ti tūk-shue yān taap$_{o}$ k'uĭ wâ, Lŏ-Sz, neĭ kóng tak cheūk lok$_{o}$.

40 Haû-loī tsaû mŏ yān kóm p'oōn-mân k'uĭ.

41 ¶ Yē-So tuì chùng-yān wâ, yān-teî tím wâ Kei-Tuk haî Taaî-waî kè tsź-suen ni?

42 Haí Shi-p'in chung, Taaî-waî tsž-keí kóng, Chué tuì ngŏh kè Chué wâ,

43 Ts'ŏh tó ngŏh yaû pin, táng ngŏh k'aaĭ neĭ kè ch'aū-tik, tsô neĭ kè keuk$_{o}$ taāp tàng.

44 Taaî-waî kei-īn ch'eng Kei-Tuk tsô Chué, kóm Kei-Tuk tím yeûng haî Taaî-waî kè tsź-suen ni?

45 ¶ Chùng paak$_{o}$-sèng t'eng kóng kòh shī, Yē-So tuì moōn-shang wâ,

46 T'aī-fōng kòh-ti tūk-shue yān à, k'uĭ-teî hò cheuk$_{o}$ ch'eūng shaam, ch'ut huì yaū hāng, yaû foon-heí haí shí sheûng ts'éng on, haí ooî-t'ōng ts'ŏh taaî waî, haí īn-tsīk ts'ōh sheûng waî.

47 Taân-haî k'uĭ t'an kwá-foŏ kè ka-īp, ká ì tsô ch'eūng ch'eūng k'eī-t'ó, k'uĭ-teî tseung-loī shaû yēng-fāt, shî-pit kàng chûng à.

21.

YE-SO taam ko t'aū, kìn kòh-ti ts'oī-chué kè yān, tseung k'uĭ shóh ts'im kè ngān chaí yāp foò.

2 Yaû kìn yat kòh k'ūng kè kwá-foŏ, ts'im leŭng kòh ts'īn.

3 Tsaû wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ-teî chi, ni-kòh k'ūng kè kwá-foŏ, peí-kaaù chùng-yān, uēt-faat$_{o}$ ts'im tak toh à.

4 Yan-waî chùng-yān haî k'aaĭ uē-shêng kè laī ts'im kwòh Sheûng-Chué, taân ni-kòh kwá-foŏ haî k'uet$_{o}$-fāt kè, yīk tseung shóh yaŭ yeŭng haú kè laī ts'im saaì à.

5 ¶ Kòh-chân-shī, yaŭ ti yān kóng-lûn kòh kaan tîn, haî k'aaĭ hó shēk, k'āp kung-hìn kè māt-kîn laī sau-shik.

6 Yē-So tsaû wâ, neĭ-teî shóh kìn kòh-ti māt-kîn, yāt-tsź yat tò, tsaû haí ni ch'uè mŏ yat kaû shēk, laū faan haí taî kaû shēk chi sheûng m̄ waí-ch'aak$_{o}$ kà.

7 Chùng-yān mân k'uĭ wâ, Lŏ-Sz, keí shī yaŭ ni-ti sž ni? ni-ti sž yèng-îm chi shī, yaŭ mat chiŭ-t'aū ni?

8 Yē-So wâ, neĭ-teî kán-shân, maĭ peí yān maĭ-waāk à, yan-waî tseung-loī, yaŭ hó toh yān ká-mô ngŏh mēng laī wâ, ngŏh haî Kei-Tuk, shī-haû kân lok$_{o}$, taân neí-teî maĭ kan-ts'ūng k'uĭ.

9 Neĭ-teî tseung-loī t'eng-kìn

tá-cheùng tsok$_{o}$-luên kè sż, m̄ shaí fong, yan-waî ni-ti sż, pit-têng sin yaŭ kè, taân moōt-yāt m̄ haî tsik-shī tò che.

10 Yē-So yaû tuì k'uĭ-teî wâ, mān tseung kung-tá mān, kwok$_{o}$ tseung kung-tá kwok$_{o}$.

11 Chau-waî teî taaî chàn, yaŭ kei-fong wan-yīk, ī-ch'é yaŭ hŏh p'à kè sż, taaî kè î-tseûng, tsż t'in sheûng în ch'ut laī.

12 Ni-tì kok$_{o}$ yeûng sż chi sin, yān-teî tseung chuk neĭ, paak-hoî neĭ, kaaì neĭ tò ooî-t'ōng, chai neĭ lōk kaam, yaû waî ngŏh kè mēng, laai neĭ tò wōng-haŭ mîn-ts'īn.

13 Neĭ-teî uê-cheūk ni-ti sż, tsaû haî chèng-kuî.

14 Shóh-ĭ iù pá têng neĭ kè sam, m̄ shaí uê-sin yau-luî, tím-yeûng shuet$_{o}$-wâ tuì taap$_{o}$.

15 Yan-waî ngŏh tseung k'aaĭ haú-ts'oī chì-waî ts'ż kwòh neĭ-teî, táng neĭ shóh yaŭ ch'aū-tīk, pat-nāng pîn-pok$_{o}$ tuì-tīk.

16 Neĭ-teî tseung peî foô-mŏ heng-taî ts'an-ts'ik p'āng-yaŭ kaaì huì, ī-ch'é neĭ-teî chi chung yaŭ peî k'uĭ-teî shaat$_{o}$ kè.

17 Neĭ-teî waî ngŏh kè mēng, peî chùng-yān tsang-oò.

18 Taân neĭ-teî yat t'iū t'aū-faat$_{o}$ to m̄ sòng-shat à.

19 Neĭ-teî iù yán-noî, chì tak pó-ts'uēn neĭ kè shang-mêng.

20 Neĭ-teî kìn taaî peng waî-chuê Yē-lô-saat-laăng chi shī, tsaû chi-tò kòh shēng tseung-kân mīt-mōng lok$_{o}$.

21 Kòh-chân-shī, tsoî Yaū-t'aaì teî kè yān, iù tsaú sheūng shaan, tsoî shēng luĭ kè, iù ch'ut huì, tsoî heung hâ kè, m̄ hó yăp shēng.

22 Yan-waî kòh yāt haî shan-uen kè yāt-tsź, táng shèng-keng shóh sź lōk kè sż, k'uì tak yèng-îm.

23 Kòh-chân-shī, waaī-t'oi kûng waì naaĭ kè nuĭ-yān yaŭ wŏh lok$_{o}$, yan-waî ts'ź teî pit yaŭ taaî naân, nau-nô kòng lōk ni-ti paak$_{o}$-sèng à.

24 K'uĭ-teî pit sź tsoî to hâ, peî yān lŏ-leuk$_{o}$ tò kok$_{o}$ kwok$_{o}$, ī-ch'é Yē-lô-saat-laăng, peî î-pong yān ch'aaí-taāp, chīk tò î-pong yān kè yāt-tsź moŏn à.

25 ¶ Yāt uēt seng-suk, tseung yaŭ ch'ut-k'eī kè yēng-tseûng, teî sheûng kok$_{o}$ kwok$_{o}$, yaŭ kw'àn-foó laū-leī, yan hoí lông yùng heí kè taaî sheng-yam.

26 Yaû seúng-cheūk tseung iù lām tò shaì sheûng kè sż, tsaû yān yān keng-fong, wān pat foô t'aí, yan-waî t'in tseûng pit-têng chàn-tûng à.

27 Tò kòh shī, pit t'aí-kìn Yān-Tsź k'aaĭ k'uēn-shaì k'āp taaî wēng, ts'ŏh chuê wān lōk laī.

28 Yat yaŭ ni-ti sż, neĭ-teî tsaû iù heng-heí taam-ko-t'aū, yan-waî shūk neĭ kè yāt-tsź kân lok$_{o}$.

29 ¶ Yē-So yaû ch'it$_{o}$ p'èi-uê tuì k'uĭ-teî wâ, shì t'aí hă mō-fa-kwóh shuê, kûng kok$_{o}$ yeûng kè shuê a.

30 K'uĭ faat$_{o}$ ngā kòh shī, neĭ-teî t'aí-kìn, tsż-în chi-tò hâ t'in kân lok$_{o}$.

31 Kóm-yeûng, neĭ-teî t'aí-kìn ni-ti sż shēng hiu kòh shī, tsaû chi-tò Sheûng-Chué kwok$_{o}$ kân lok$_{o}$.

32 Ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, ni kòh shaì-toî meî-ts'āng kwòh, ní-tí sz̆ k'ui iù shēng hiu.

33 T'in teî pit ooĭ faì-waaî, taân ngŏh kè shuet$_{o}$-wâ, tuèn m̄ ooĭ faì-waaî.

34 ¶ Neĭ-tcî iù tsz̆-keí kán-shân, húng-p'à yaŭ shī peî toh yám toh shīk, k'āp shaì sz̆ kè kwà-luî, fan-maī neĭ sam, kòh yāt-tsź, pat kok$_{o}$ tsaû laī tò neĭ ch'uè.

35 Yan-waî kòh yāt-tsź, tseung lām tò ts'uēn teî kè yān, hó-ts'z̆ lōh-mŏng kóm à.

36 Koŏ-ts'z̆ neĭ-teî iù kéng-séng, shī-shī k'eī-t'ó, táng neĭ hom peî tseung-loī kok$_{o}$ yeûng kè sz̆, k'āp hom k'eĭ tó Yān-Tsź mîn-ts'īn.

37 ¶ Yē-So yāt-kaan haí tîn-t'ōng kaaù yān, yê-maăn ch'ut huì kòh shaan, kiù tsô Kòm-laám shaan hit$_{o}$-suk.

38 Taaî-chùng paak$_{o}$-sèng, tsó-tsó laī tò tîn-t'ōng, t'eng k'uĭ kóng tô.

22.

CH'UE-KAAU-TSIT$_{o}$, yaû kiù tsô uē-uēt-tsit$_{o}$, haî tseung kân lok$_{o}$.

2 Chùng tsaì-sz-cheúng tūk-shue yān, sheung-leūng tím-yeûng shaat$_{o}$ tak Yē-So, taân-haî p'à paak$_{o}$-sèng che.

3 Shāp-î sz̆-t'ō chi chung, yaŭ yat kòh Ka-leūk yān, mēng kiù Yaū-taaî, Saat-taân yāp hiu k'uĭ sam.

4 K'uĭ tsaû huì t'ūng chùng tsaì-sz-cheúng, k'āp kok$_{o}$ koon cham-cheuk$_{o}$, tím-yeûng kaau tak Yē-So kwòh k'uĭ-teî.

5 K'uĭ-teî tsaû foón-heí, yeuk$_{o}$-têng peí ngān kwòh k'uĭ.

6 Yaū-taaî yeng-shēng, tsaû wán kei-ooî, chong chùng-yān m̄ haí ch'uè, kaau Yē-So kwòh k'uĭ-teî.

7 ¶ Ch'uē-kaaù yāt, tsik-haî iù t'ong uē-uēt-tsit$_{o}$ yeūng-tsaí kè yāt.

8 Yē-So tá-faat$_{o}$ Peí-tak kûng Yeuk-hôn wâ, neĭ huì waî ngŏh-teî uê-peî uē-uēt-tsit$_{o}$ kè īn-tsīk, táng ngŏh-teî shīk la.

9 K'uĭ-teî tsaû tuì k'uĭ wâ, neĭ seúng ngŏh-teî haí pin ch'uè uê-peî mi?

10 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ yāp shēng kòh shī, pit yaŭ yat kòh ning shuí-ch'ēng kè yān uê-cheūk neĭ, k'uĭ shóh yāp kè uk, neĭ tsaû kan k'uĭ yāp.

11 Tuì kòh ka chué wâ, Lŏ-Sz mân neĭ, yān haak$_{o}$-fōng haí pin ch'uè ni? ngŏh tseung kûng ngŏh kè moōn-shang, haí ch'uè shīk uē-uēt-tsit$_{o}$ kè īn-tsīk à.

12 K'uĭ pit peí yat kaan paaí-ch'it$_{o}$ ts'aī-chéng kè taaî laū kwòh neĭ t'aí, neĭ tsaû haí kòh ch'uè uê-peî la.

13 K'uĭ-teî huì, kwóh-īn uê-cheūk chiù-i Yē-So tuì k'uĭ shóh kóng kè, tsaû uê-peî uē-uēt-tsit$_{o}$ kè īn-tsīk.

14 ¶ Kòh shī-haû keì tò, Yē-So t'ūng-maaī shāp-î kòh sz̆-t'ō ts'ŏh tsīk.

15 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh shaû naân chi sin, hó seúng t'ūng neĭ-teî shīk ni kòh uē-uēt-tsit$_{o}$ kè īn-tsīk.

16 Ngŏh wâ neĭ-teî chi, ngŏh m̄ tsoî shīk ni kòh tsit$_{o}$ kè īn-tsīk, táng tò ni-ti sz̆, yèng-îm

tsoî Sheûng-Chué kwok$_{o}$ chì shīk lok$_{o}$.

17 Tsaû ning heí chek$_{o}$ pooi laī kóm-tsê wâ, tseung ni-ti fan hoi taaî-ka yám la.

18 Ngŏh wâ neĭ-teî chi, ngŏh m̄ tsoì yám p'ō-t'aī chap, táng tò Sheûng-Chué kwok$_{o}$ laī chì yám lok$_{o}$.

19 Yē-So yaû ning heí péng laī kóm-tsê, maak$_{c}$ hoi peí k'uĭ-teî wâ, ni-ti haî ngŏh kè shan, waî neĭ-teî shé huì kè, neĭ iù tsô ni kîn sz̀ laī keì-nîm ngŏh.

20 Shīk uēn tsit$_{o}$ īn, yīk haî kóm-yeûng ning heí chek$_{o}$ pooi wâ, ni chek$_{o}$ pooi haî san-yeuk$_{o}$, tsoî ngŏh kè huet$_{o}$, toî neĭ-teî laū kà.

21 Taân-haî maaî ngŏh kòh yān, k'uĭ kè shaú t'ūng ngŏh haí tsīk sheûng lok$_{o}$.

22 Yān-Tsź huì-shaì, haî chiù sin-t'aū shóh têng kè, taân-haî maaî Yān-Tsź kè, k'uĭ yaŭ vôh lok$_{o}$.

23 Chùng-yān peí-ts'ź seung mân, ngŏh-teî chi chung, mat-shuī ooĭ tsô ni kîn sz̀ ni?

24 ¶ Moōn-shang peí-ts'ź chaang-lûn, haí k'uĭ-teî chi chung pin kòh tsô taaî.

25 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, î-pong chi kwan-wōng, koón-leĭ k'uĭ kè paak$_{o}$-sèng, cha k'uēn-pèng kè, yān ch'eng waī yan-chué.

26 Taân neĭ-teî m̄ hó kóm-yeûng, neĭ-teî chi chung tsô taaî kè, yeng-koi hó-ts'ž saì kè, tsô t'aū-yān kè, yeng-koi hó-ts'ž tsô shaí-foòn kè kóm.

27 Pin kòh haî taaî ni? haî ts'ŏh tsīk sheûng kè, yik-waāk haî shaí-foòn kè ni, heí m̄ haî ts'ŏh tsīk kè taaî me? taân ngŏh haí neĭ-teî chi chung, hó-ts'ž shaí-foòn kè yān kóm à.

28 Neĭ-teî sheūng-shī t'ūng ngōh, haí ngŏh kè waân-naân chi chung.

29 Ngŏh k'aaĭ kwok$_{o}$ fung neĭ-teî, hó-ts'ž ngŏh Foô fung ngŏh kóm.

30 Táng neĭ-teî haí ngŏh kè kwok$_{o}$, ts'ŏh tó ngŏh tsīk sheûng yám-shīk, ī-ch'é ts'ŏh tó ko waî, shám-p'oòn I-shik-līt tsūk shāp-î chi-p'aaì.

31 ¶ Chué yaû wâ, Sai-moōn à, Sai-moōn à, Saat-taân yă-ts'āng seúng tak neĭ-teî laī shai, hó-ts'ž shai māk kóm.

32 Taân ngŏh ĭ-keng waî neĭ k'eī-t'ó, táng neĭ kè sùn-tak m̄ shat saaì, neĭ kwai chèng chi haû, iù kin-koò neĭ kè heng-taî.

33 Peí-tak tuì k'uĭ wâ, Chué à, ngŏh háng t'ūng neĭ huì ts'ŏh kaam, yaû t'ūng-maaî neĭ sź.

34 Yē-So wâ, Peí-tak à, ngŏh wâ neĭ chi, kam yāt kai-t'aī chi sin, neĭ tseung saam ts'ž wâ m̄ shik ngŏh.

35 ¶ Yē-So tuì moōn-shang wâ, ngŏh tá-faat$_{o}$ neĭ, m̄ shaí taaì hōh-paau, m̄ shaí taaì saì-toî, m̄ shaí taaì haaī kè shī-haû, neĭ-teî yaŭ k'uet$_{o}$-fāt mŏ ni? taap$_{o}$ wâ, mŏ à.

36 Tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, uē-kam yaŭ hōh-paau kè iù taaì huì, yaŭ saì-toî kè to haî kóm, mŏ to kè, tsaû iù maaî hiu shaam laī maaî yat pá là.

37 Ngŏh wâ neĭ-teî chì, Shèng-keng shóh sé, yān-teî suèn k'uĭ haî faân-tsuî kè yān, kòh kuì

shuet$_0$-wâ, shî-pit yèng tsoî ngŏh shan sheûng, yan-waî shóh chí cheūk ngŏh kè sz̀, pit iù shēng-tsaû kè.

38 Moōn-shang wâ, Chué à, yaŭ leŭng pá to haí ni ch'uè lok$_0$. Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, kaù lok$_0$.

39 ¶ Yē-So ch'ut laī, yēng-kaû huì Kòm-laàm shaan, moōn-shang yīk kan-ts'ūng k'uĭ.

40 Tò hiu kòh ch'uè, tsaû tuì moōn-shang wâ, neĭ-teî k'eī-t'ó la, mĭn-chì yāp yaŭ-waāk à.

41 Tsaû leī-hoi k'uĭ-teî, taaî-yeuk, p'ek$_0$ yat kaû shēk kòm uĕn, kwaí tó ch'uè k'eī-t'ó.

42 Wâ, Foô à, neĭ yeūk haî háng, tsaû k'aaĭ ni chek, pooi leī-hoi ngŏh, taân m̄ haî shēng-ts'aû ngŏh kè chí-ì, naaĭ haî shēng-tsaû neĭ kè chí-ì à.

43 Yaŭ yat waî t'in-sz̀, ts'ūng t'in sheûng hín-în, chòng-kîn Yē-So.

44 Yē-So hó sheung sam, uēt-faat$_0$ hán-ts'it$_0$ k'eī-t'ó, shóh ch'ut kè hôn, hó-ts'ž taaî tik huet$_0$ kóm, tit$_0$ lōk teî hâ.

45 K'eī-t'ó uēn, tsaû heí shan, laī tò k'uĭ kè moōn-shang ch'uè, kìn k'uĭ-teî yan-waî yau-moôn fàn hiu.

46 Tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, tsô mat fàn-kaaù ni? heí shan k'eī-t'ó la, mĭn-chì yāp yaŭ-waāk à.

47 ¶ K'uĭ kóng kán kòh shī, yaŭ kw'ān-chùng laī tò, shāp-î moōn-shang chi chung, yaŭ yat kòh kiù tsô Yaū-taaî, k'uĭ sin-t'aū hāng, maaī tò Yē-So mîn-ts'īn seúng ts'an-tsuí.

48 Yē-So tuì k'uĭ wâ, Yaū-taaî à, neĭ yûng ts'au-tsuí tsô òm hô, laī maaî Yān-Tsź me?

49 Tsóh-yaû kè yāu, kìn sz̀ tseung kân, tsaû wâ, Chué à, ngŏh k'aaĭ to chaám k'uĭ-tcî hó m̄ hó mí?

50 K'eī chung yaŭ yat yān, chaám taaî tsaì-sz̀-cheúng kè pūk, seuk, lat k'uĭ kè yaû ĭ.

51 Yē-So taap$_0$ wâ, sz̀-kŏn ĭ-keng chì-tò kóm, yaū tak k'uĭ la, tsaû móh hă kòh yān kè ĭ, i-hó k'uĭ.

52 Yē-So tuì laī tò kè tsaì-sz̀-cheúng, tîn-t'ōng koon, k'āp cheúng-lŏ wâ, neĭ-teî ning to kûng kwàn laī, hó-ts'ž chuk ts'aāk kóm me?

53 Ngŏh yāt-yāt t'ūng-maaī neĭ-teî haí tîn-t'ōng, neĭ m̄ hâ shaú chuk ngŏh, taân uē-kam haî neĭ-teî kè shī-haû, haak-òm kè k'uēn-shaì lok$_0$.

54 ¶ Chùng-yān chuk-chuê Yē-So, laai k'uĭ huì taaî tsaì-sz̀-cheúng kè uk-k'eí, Peí-tak uĕn-uĕn kan-ts'ūng.

55 Haí leŭng lōng ch'uè, yaŭ yān t'aù-cheūk fóh, t'ūng-maaī ts'ŏh ch'uè, Peí-tak yīk ts'ŏh tsoî k'uĭ-teî chi chung.

56 Yaŭ yat kòh mooi-tsaí, kìn k'uĭ tuì-chuê fóh ts'ŏh ch'uè, tsaû tông ngaān t'aí k'uĭ wâ, nĭ kòh yān yă-ts'āng t'ūng Yē-So yat ch'uè kà.

57 Peí-tak m̄ yêng, tsaû wâ, nuĭ-tsź à, ngŏh m̄ shik k'uĭ.

58 Hit$_0$ yat chân, taî î kòh yān t'aí-kìn k'uĭ wâ, neĭ to haî k'uĭ-teî yat tóng kà. Peí-tak wâ, p'āng-yaŭ à, ngŏh m̄ haî pòh.

59 Tsoî hit$_0$ yat tím chung kòm noî, yaû taî î kòh yān chí shāt k'uĭ wâ, nĭ kòh yāu chan

haî t'ūng-maaî k'uĭ kà, yan-waî k'uĭ haî Ka-leî-leî yān.

60 Peí-tak wâ, p'āng-yaŭ à, ngŏh m̄ chi neĭ kóng mat-yĕ, kóng kán kòh-shī, kai tsaû t'aí lok_{o}.

61 Chué ooī t'aū t'aí-chuê Peí-tak, Peí-tak keì-heí Chué tuì k'uĭ shóh kóng, wâ, kai t'aī chi sin, neĭ tseung saam ts'ż wâ m̄ shik ngŏh.

62 Kóm-tsaû ch'ut huì, huk tak hó sham-sheung.

63 ¶ Cha-chuê Yē-So kè yān, heì-lûng k'uĭ tá k'uĭ.

64 Om-chuê k'uĭ kè ngaān, mân k'uĭ wâ, neĭ haî sin-chi, tsaû wâ mēng mat-shuī tá neĭ a?

65 Yaû kóng hó toh $shuet_{o}$-wâ t'im, laî sit_{o}-tūk Yē-So.

66 ¶ Tò t'in kwong, mān kaan kè cheúng-lŏ, taaî-chùng tsai-sz-cheúng, k'āp tūk-shue yān tsuî-maaî yat ch'uè, laai Yē-So laî tò k'uĭ-teî kè kung-shóh.

67 Wâ, neĭ chan-haî Kei-Tuk, tsaû wâ ngŏh-teî chi?

68 Yē-So tuì k'uĭ wâ, ngŏh yeūk wâ neĭ-teî chi, neĭ-teî m̄ sùn ngŏh, yeūk mân neĭ, neĭ to m̄ $taap_{o}$ ngŏh, yaû m̄ háng fòng ngŏh.

69 Tsż haû, Yān-Tsź tseung ts'ŏh tó ts'uēn-nāng Sheûng-Chué kè yaû pin lok_{o}.

70 Chùng-yān wâ, kóm neĭ haî Sheûng-Chué chi Tsź me? Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî wâ tak cheūk lok_{o}, ngŏh chan haî kà.

71 Taaî-chùng tsaû wâ, ngŏh-teî chûng iù wán mat-yĕ chèng-kuì ni, yan-waî ngŏh-teî tsż-keí t'eng-kìn k'uĭ ts'an haú kóng kè lok_{c}.

23.

TAAI-CHUNG yat ts'aī heí laī, kaaì Yē-So tò Peí-la-toh mîn-ts'în.

2 Tsaû kò k'uĭ wâ, ngŏh-teî kìn ni-kòh yān koó-waāk mān sam, kàm yān naāp shuì kwòh Koi-saat, yaû tsż ch'eng waī Kei-Tuk waī wōng.

3 Peí-la-toh mân Yē-So wâ, neĭ haî Yaū-t'aaì yān kè wōng me? Yē-So $taap_{o}$ k'uĭ wâ, neĭ kóng kè cheūk lok_{o}.

4 Peí-la-toh tuì chùng tsaî-sz cheúng, kûng chùng-yān wâ, ngŏh kìn ni-kòh yān mō tsuî à.

5 Chùng-yān uēt-$faat_{o}$ ch'ut lîk wâ, k'uĭ kaaú-luên $paak_{o}$-sèng, haí Yaū-t'aaì shaáng teî-fong chau-waī ch'uēn kaaù, yaū Ka-leî-leî heí, chì-tò ni ch'uè.

6 Peí-la-toh yat mān tak ni-tî, tsaû mân wâ, ni-kòh haî Ka-leî-leî yān me?

7 Chi-tò Yē-So haî shūk Hei-lūt koón-hāt, tsaû tá-$faat_{o}$ k'uĭ huì Hei-lūt kòh ch'uè, kòh-chân-shī, Hei-lūt yīk tsoî Yē-lô-saat-laāng.

8 ¶ Hei-lūt yat kìn Yē-So, tsaû hó foon-heí, hó noî seúng kìn k'uĭ, yan-waî yă-ts'āng t'eng-mān k'uĭ kè sż, ī-ch'ó seúng t'aí k'uĭ hāng î-tsik.

9 Shóh-ĭ hó toh $shuet_{o}$-wâ mân k'uĭ, taân Yē-So yat kuì to m̄ taap .

10 Chùng tsaî-sz cheúng kûng tūk-shue yān k'eĭ heí laī, hó lōk lîk kò k'uĭ.

11 Hei-lūt kûng k'uĭ kè peng-teng miŭ-shî Yē-So, heì-lûng k'uĭ, ning kìn wā-meì i-fūk kûng k'uĭ cheuk$_{o}$, tá-$faat_{o}$ k'uĭ faan

huì Peí-la-toh ch'uè.

12 Hei-lūt kûng Peí-la-toh p'ĕng-sò haî ch'aū-tĭk laī, tô kòh yāt, tsaû tsô p'āng-yaŭ lok_{o}.

13 ¶ Peí-la-toh kiù maaī chùng tsaì-sz cheúng, kok_{c} koon k'āp $paak_{o}$-sèng laī, tuì k'uĭ-teî wâ,

14 Neĭ-teî kaaì ni-kòh yāu kwòh ngŏh, wâ k'uĭ shìn-waāk mān sam, ngŏh yă-ts'āng tseung neĭ-teî kò k'uĭ kè sź, haí neĭ-teî mîn-ts'īn shám kwòh, m̄ ch'ā tak ch'ut k'uĭ yaŭ tsuî pòh.

15 Hei-lūt to haî kóm-yeûng, yan-waî k'uĭ tá-faat$_{o}$ Yē-So faan laī ngŏh ch'uè, k'uĭ yīk kìn Yē-So mŏ tsô kwòh yat kîn yeng sź kè tsuî.

16 Koò-ts'ź ngŏh iù tá kwòh k'uĭ, tsaû shik-fòng k'uĭ là.

17 Yan-waî tong $tsit_{o}$-k'eī chi shī, tsúng-tuk pit iù fòng yat kòh faân yān peí k'uĭ-teî.

18 Taaî-chùng ts'aī sheng kiù wâ, tiu-heì ni-kòh yān, fòng Pa-la-pa kwòh ngŏh-teî la.

19 Kòh Pa-la-pa tsoî shēng chung $tsok_{o}$-luên shaat$_{o}$ yān, koò-ts'ź kw'àn k'uĭ yāp kaam kè.

20 Peí-la-toh seúng fòng Yē-So, shóh-ĭ tsoì huèn-kaaí chùng-yān.

21 Chùng-yān taaî sheng kiù wâ, teng k'uĭ lŏk shāp-tsź-kà la, teng k'uĭ lŏk shāp-tsź-kà la.

22 Peí-la-toh taî saam ts'ź tuì k'uĭ-teî wâ, k'uĭ hāng mat-yĕ ok_{o} ni, ngŏh m̄ ch'ā tak ch'ut k'uĭ yaŭ yeng sź kè tsuî, koò-ts'ź ngŏh iù tá kwòh k'uĭ, tsaû shik-fòng k'uĭ lok_{o}.

23 Chùng-yān kap-ts'it$_{o}$, uĕt-faat$_{o}$ taaî sheng, k'aū k'uĭ teng Yē-So lŏk shāp-tsź-kà, kóm-tsaû chùng yān kè sheng yēng hiu.

24 Peí-la-toh tsaû i k'uĭ-teî shóh k'aū kè laī têng òn.

25 Fòng hiu $tsok_{o}$-luên shaat$_{o}$ yān, kw'àn yāp kaam kóh-kòh, tsik-haî $paak_{o}$-sèng shóh k'aū kè, tsaû kaau Yē-So kwòh $paak_{o}$-sèng, shûn-ts'ūng k'uĭ-teî kè ì-sź.

26 ¶ Laai Yē-So huì kòh shĭ, yaŭ kòh Koó-leî-noî yān Sai-moōn, haí t'īn faan laī, chùng-yān chuk-chuê k'uĭ, lêng k'uĭ me heí shāp-tsź-kà, kan-ts'ūng Yē-So.

27 Taaî-chùng $paak_{o}$-sèng kan-ts'ūng k'uĭ, yaû yaŭ hó toh nuĭ-yān, waî k'uĭ huk tak hó pei-oi.

28 Yē-So ooī t'aū heùng-chuê k'uĭ-teî wâ, Yē-lô-saat-laāng kè nuĭ à, m̄ shaí waî ngŏh t'aī-huk, yeng-tong waî neĭ tsź-keí kûng neĭ tsaí-nuĭ t'aī-huk à.

29 Yan-waî yāt-tsź tseung tò, kòh-shī yān-teî pit wâ, m̄ shēng tak yân kè, tsúng meî waaī-t'oi kè, tsúng meî waì naaĭ kè, yaŭ fuk lok_{o}.

30 Kòh-chân-shī, yān tseung tuì ko shaan wâ, $chaak_{o}$-chuê ngŏh-teî la, tuì siú shaan wâ, che-chuê ngŏh-teî la.

31 Yan-waî ts'eng-lūk kè shuê-mūk, k'uĭ-teî sheûng-ch'é kóm-yeûng tsô, kon-foo kè shuê-mūk, tseung tím-yeûng tsô ni?

32 ¶ K'uĭ-teî yaû laai leŭng kòh faân-yān laī, t'ūng-maaī Yē-So shaû sź.

33 Huì tò yat ch'uè teî-fong, kiù tsô foo-lō-t'aū ch'uè, tsaû haí kòh ch'uè, teng Yē-So lŏk shāp-tsź-kà, uĕ-k'āp teng kóh leŭng kòh faân-faat$_{o}$ kè yān, yat kòh tsoî tsóh-pîn, yat kòh tsoî yaû pîn.

34 Yē-So wâ, Foô à, k'aū neĭ shè-mĭn k'uĭ-teî, yan-waî k'uĭ m̄ chi-tò k'uĭ shóh tsô kè sż à, kòh-ti yān tsaû chap-ch'aū fan-hoi Yē-So kè i-fūk.

35 Paak$_{o}$-sèng k'eĭ tó ch'uè t'aí, kòh-ti koon kûng chùng-yān, kei-ts'iù k'uĭ, wâ, k'uĭ kaù kwòh pīt yān, t'óng-yeūk k'uĭ haî Kei-Tuk, Sheûng-Chué shóh kaán-suén kè, tsaû iù kaù tsż-keí là.

36 Peng-teng to heì-lûng k'uĭ, hāng maaī huì peí ts'ò k'uĭ yám, wâ,

37 Neĭ yeūk haî Yaū-t'aaì yān kè wōng, tsaû tong kaù tsż-keí là.

38 K'uĭ sheûng-t'aū yaŭ yat t'iū piu, wâ, ni-kòh haî Yaū-t'aaì yān kè wōng.

39 ¶ T'ūng-maaī tiù heí kè, kóh leŭng kòh faân yān, yaŭ yat kòh kei-ts'iù Yē-So wâ, neĭ yeūk haî Kei-Tuk, tsaû kaù tsż-keí kûng ngŏh-teî le.

40 Taî î kòh chaak$_{o}$-shēng k'uĭ taap$_{o}$ wâ, neĭ t'ūng-maaī shaû sź, neĭ to chûng m̄ p'à Sheûng-Chué me?

41 Ngŏh-teî haî yeng-koi kè, yan-waî ngŏh-teî shóh shaû kè yēng, haî hōp ngŏh-teî shóh tsô kè sż, taân ni-kòh yān, mŏ tsô kwòh ti m̄ cheūk kè à.

42 Tsaû tuì Yē-So wâ, huì tò neĭ kwok$_{o}$ kòh shī, keì-nîm ngŏh à.

43 Yē-So tuì k'uĭ wâ, ngŏh shāt-tsoî wâ neĭ chi, kam-yāt neĭ pit t'ūng ngŏh tsoî lōk-uēn lok$_{o}$.

44 ¶ Kòh-chân taaî-yeuk$_{o}$ haî chèng ng̀-shī, chì-tò meî-shī meĭ, chau-waî teî-fong to yam-haak.

45 It-t'aū pìn waî fan-òm, tîn luĭ kè pò-cheùng, haí chung-kaan līt hoi.

46 Yē-So taaî sheng kiŭ wâ, Foô à, ngŏh kè lēng-wān kaau-t'ok$_{o}$ neĭ shaú lok$_{o}$, kóng uēn, heì tsaû t'uĕn.

47 Kòh paak$_{o}$-pá-tsúng t'aí-kìn ni-ti sż, tsaû kwai-wēng Sheûng-Chué wâ, ni-kòh chan haî î yān lok$_{o}$.

48 Chùng-yān tsuî-maaī haí ch'uè t'aí kè, kìn hiu ni-ti kok$_{o}$ yeûng sż, tsaû tám hung faan huì.

49 Shóh yaŭ kûng Yē-So seung shik kè, k'āp haí Ka-leî-leî kan-ts'ūng Yē-So kè nuĭ-yān, uĕn-uĕn k'eí ch'uè, to t'aí-kìn ni-ti sż.

50 ¶ Yaŭ kòh yān mēng kiù Yeuk-shat, k'uĭ tsô ĭ-sż koon, haî leūng-shîn ī-ch'é kung-î kè.

51 Kòh shī, k'uĭ mŏ i-ts'ūng kòh-ti yān shóh maū shóh tsô, k'uĭ haî Yaū-t'aaì A-leî-mă-t'aaì shēng kè yān, p'ēng-yāt yeŭng-mô Sheûng-Chué kwok$_{o}$ kè.

52 Ni-kòh yān yāp huì kìn Peí-la-toh, k'aū Yē-So kè shi.

53 K'uĭ tsaû lóh hiu shi lōk laī, k'aaĭ yaù-saì mā-pò paau hó, chai tó p'oōn-shēk tsōk shēng kè fān-mô, m̄ ts'āng yaŭ yān tsòng kwòh kè.

54 Kòh yāt haî uê-peî kè yāt-tsź, yaû on-sik yāt tseung kân lok$_{o}$.

55 Yaū Ka-leî-leî t'ūng Yē-So laī kè kòh-ti nuĭ-yān, yĭk kan-chuê, t'aí kòh fān-mô, k'āp tím-yeûng on-chì k'uĭ kè shi.

56 K'uĭ-teî huì kwai, tsaû chéng têng heung-liû heung-yaū, tò on-sik yāt, tsun-i kaaì-mêng laī hit$_{o}$-sik.

24.

TONG ts'at yāt k'eī kè taî yāt yāt, ts'eng-tsó shī, kòh-ti nuĭ-yān, taaì maaī k'uĭ shóh chéng têng kè heung-liû, laī tò fān-mô.

2 ¶ T'aí-kìn kòh kaû shēk, ĭ-keng haí fān-mô ch'uè luk hoi.

3 K'uĭ-teî yāp huì, m̄ kìn hiu Chué Yē-So kè shi.

4 Yan ni-ti sż̀, chèng tsoî ī-waāk kòh shī, yaŭ leŭng kòh yān, k'eī tó chuk pin, i-fūk hó kwong kè.

5 Kòh-ti nuĭ-yān hó fong, k'uĭ kè mîn pūk tó teî hâ, kóh leŭng kòh yān tuì k'uí-teî wâ, tsô-mat haí sż̀ yān chi chung wán shang yān ni?

6 K'uĭ ĭ-keng fūk-shang lok_{o}, m̄ haí ni ch'uè lok_{o}, neĭ iù keì-yik k'uī haí Ka-leî-leî kòh shī, tuì neī-teî kóng kwòh kè.

7 Wâ, Yān-Tsź pit-têng kaaì kwòh tsuî yāu kè shaú, teng tsoî shāp-tsż̀-kà, taî saam yāt tsaû fūk-shang.

8 Kòh-ti nuĭ-yān, keì heí Yē-So kè $shuet_{o}$-wâ,

9 Ts'ūng fān-mô ch'uè faan huì, k'aaī ni-ti sż̀, pò kwòh shāp-yat kòh sż̀-t'ō, k'āp chùng t'ūng-poôn kè yān chi.

10 Kòh-ti laī pò kwòh sż̀-t'ō chi kè, tsik-haî Moōt-taaî-la kè Mā-leî-à, Ngă-kok kè lŏ-mŏ Mā-leî-à, k'āp Yeuk-à-nā, yaû yaŭ t'ūng-poôn kè nuĭ-yān t'im.

11 Sż̀-t'ō ĭ-waī k'uĭ kè $shuet_{o}$-wâ hui-ká, koò-ts'ź m̄ sùn k'uĭ.

12 Peí-tak heí shan, tsaú tò fān-mô, oò-tai-t'aū, t'aí-kìn kòh-ti yaù-saì mā pò, chai maaī yat pin, tsaû huì kwai, k'uĭ sam-chung hó ch'à-ī ni kín sż̀.

13 ¶ Kòh yat yāt, yaŭ leŭng kòh moōn-shang huì yat t'iū ts'uen, mēng kiù I-mă-ng̀, leī Yē-lô-saat-laăng î-shāp-ng̀ leī kòm uēn.

14 Ni leŭng kòh yān, t'aām-lûn shóh uê-cheūk kè sż̀.

15 K'uĭ-teî t'aām-lûn kòh shī, Yē-So tsż̀-keí laī kân, t'ūng-maaī k'uĭ hāng.

16 Ni leŭng kòh yān, ngaăn kìn fan-fa, m̄ yêng tak k'uī.

17 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî t'ūng hāng kòh shī, t'aām-lûn mat-yĕ sż̀ ni, k'uĭ-teî k'eī chuê, mîn taaì yau-shaū.

18 Yaŭ yat kòh mēng kiù Kaak-laū-pa $taap_{o}$ wâ, neĭ tsoî Yē-lô-saat-laăng tsô haak, tūk m̄ chi kòh ch'uè kân yāt shóh yaŭ kè sż̀ me?

19 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, mat-yĕ sż̀ à, k'uĭ-teî $taap_{o}$ k'uī wâ, lûn k'āp Nā-saat-lāk yān Yē-So kè sż̀, k'uĭ haî sin-chi, tsoî Sheûng-Chué kûng chùng $paak_{o}$-sèng mîn-ts'īn, $shuet_{o}$-wâ hāng-waī, to yaŭ taaî nāng kè à.

20 Ngŏh-teî kè chùng tsaì-sz cheúng k'āp koon-foó, kaaì k'uĭ huì têng sź tsuî, teng k'uĭ lōk shāp-tsż̀-kà.

21 Taân ni-kòh yān haî ngŏh-teî p'ēng-yāt shóh mông ooĭ shūk I-shik-lit mān kè, ni-ti sż̀ tsô shēng, uē-kam ĭ-keng saam yāt lok_{o}.

22 I-ch'é ngŏh-teî chi chung, yaŭ keí kòh nuĭ-yān lêng ngŏh-teî keng-k'eī, k'uí-teî ts'eng-tsó tò fān-mô.

23 M kìn hiu Yē-So kè shi, tsaû faan laī wâ, kìn kwòh t'in-

sż hín-în, wâ Yē-So fûk-shang lok_o.

24 Ngŏh-teî chi chung, yaŭ keí kòh yān huì tò fān-mô, shóh uê-cheūk kè, kwóh-īn chiù-i kòh-ti nuí-yān shóh kóng, tūk-haî m̄ kìn Yē-So che.

25 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, mō chi-shik kè yān à, neĭ-teî kè sam, kòm ch'ĭ-maân sùn sin-chi shóh yaŭ kóng kè $shuet_c$-wâ ni?

26 Kei-Tuk m̄ haî yeng-koi shaû ni-ti naân, ī-ch'é yāp tò k'uĭ kè wēng-iû me?

27 Kóm-tsaû tsż Moh-sai heí, chì-tò chùng sin-chi chí, taân-fuān shèng-keng shóh sé laī chí k'uĭ tsż-keí kè, yat ti to t'ūng k'uĭ ts'eūng-saì kaaí mēng.

28 Tseung tò k'uĭ-teî shóh huì kòh t'iū ts'uen, Yē-So hó-ts'ż chûng iù hāng uēn ti kóm.

29 Kóh leŭng kòh yān, mĭn-k'eŭng laū k'uĭ wâ, ĭ-keng aai maăn shī-haû, īt-t'aū sheûng hă lōk lok_o, ts'éng neĭ t'ūng ngŏh-teî hit-suk pâ lok_o, Yē-So tsaû yāp huì, kûng k'uĭ-teî hit_o.

30 T'ūng-maaī k'uĭ-teî ts'ŏh-tsīk kòh shī, Yē-So ning péng laī chuk-tsê, $maak_o$ hoi fan peí k'uĭ-teî.

31 K'uĭ leŭng yān kè ngaăn tsaû mēng faan, yêng tak Yē-So, fat-īn yaû m̄ kìn hiu.

32 K'uĭ leŭng yān seung kóng wâ, tsoî lô sheûng t'ūng ngŏh-teî t'aām-lûn, ī-ch'é ts'eūng kaaí shèng-keng kòh shī, ngŏh-teî kè sam, heí-m̄-haî hó īt me?

33 ¶ K'uĭ-teî tsik-shī heí ch'ēng, faan huì Yē-lô-saat-laăng, kìn shāp-yat kòh sż-t'ō, k'āp t'ūng-poôn kè yān tsuî-tsaāp.

34 Wâ, Chué kwóh-īn fūk-shang, în ch'ut kwòh Sai-moōn t'aí lok_o.

35 Ni leŭng yān yaû kóng heí lô sheûng shóh uê-cheūk kè, k'āp yan-waî fan péng yêng tak k'uĭ haî Yē-So kè sż.

36 ¶ Taaî-chùng kóng kán ni-ti sż, Yē-So tsż-keí k'eĭ tó k'uĭ-teî chi chung, tuì k'uĭ-teî wâ, uên neĭ-teî p'ēng-on.

37 Moōn-shang tsaû hó keng-fong, sz-ī shóh kìn kè huí wān.

38 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, tsô-mat neĭ-teî kòm keng-fong, tsô-mat kòh sam kòm ī-waāk heí laī ni?

39 T'aí-hă ngŏh shaú ngŏh keuk$_o$, tsaû chi-tò haî ngŏh le, shì móh-hă ngŏh, tsaû t'aí ch'ut lok_o, yan-waî wān mŏ kwat-yūk, hó-ts'ż neĭ-teî kìn ngŏh yaŭ kóm kè.

40 Kóng kán ni-ti, tsaû k'aaĭ shaú-keuk$_o$ peí k'uĭ-teî t'aí.

41 Moōn-shang yan-waî foon-heí tò kīk, yēng-īn m̄ sùn, kìn hó ch'ut-k'eī. Yē-So tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî ni ch'uè yaŭ shīk-māt mŏ ni?

42 K'uĭ-teî tsaû k'aaĭ yat kìn tsin uē, k'āp yat faaì māt-fōng peí k'uĭ.

43 Yē-So tong k'uĭ-teî mîn-ts'īn ning laī shīk.

44 Tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh p'ēng-yāt t'ūng-maaī neĭ-teî haí ch'uè, ĭ-keng kóng kwòh, tsik-haî wâ, Moh-sai kè lūt-$faat_o$, sin-chi kè shue, k'āp shi-p'in shóh tsoî, chí cheūk ngŏh kè, to pit-têng yèng-îm.

45 Tsaû hoi k'uĭ-teî kè sam-sz, lêng k'uĭ mēng-paāk shèng-keng.

46 Yaû tuì k'uĭ-teî wâ, shèng-keng yaŭ wâ, Kei-Tuk yeng-koi kóm-yeûng shaû naân, tò taî saam yāt, yaū sź-ché chi chung fūk-shang.

47 Lêng yān t'ok$_{o}$ k'uĭ kè mēng, ch'uēn tooì-koí shè-tsuî kè tô-leĭ, tsź Yē-lô-saat-laăng heí, chì tò maân kwok$_{o}$.

48 Neĭ-teî waî ni-ti sź tsô chèng yān lok$_{o}$.

49 Ngŏh tseung tá-faat$_{c}$ ngŏh Foô-Ts'an shóh yeng-shēng kè, kòng-lām tò neĭ, neī yeng-koi haí Yē-lô-saat-laăng shĕng kuí-chuê, táng tò tsź t'in sheûng ts'ź k'uēn-pèng kwòh neĭ-teî à.

50 ¶ Yē-So taaì k'uí-teî huì tò Paak-taaî-neī, taî heí shaú laī chuk-fuk k'uĭ.

51 Chuk-fuk kòh shī, leī-hoi chùng-yān, tsaû sheng sheúng t'in.

52 Chùng-yān shūng-paaì k'uĭ, hó foon-heí faan huì Yē-lô-saat-laăng.

53 Yaû shī-shī haí tîn-t'ōng chuk-tsê Sheûng-Chué.

YEUK-HON

FUK-YAM SHUE.

1.

T'AAI-CH'OH yaŭ Tô, Tô t'ūng-maaī Sheûng-Chué, Tô tsik-haî Sheûng-Chué.

2 Ni-kòh Tô t'aaì-ch'oh t'ūng-maaī Sheûng-Chué à.

3 Maân māt peî k'uĭ ch'òng-tsô, taân-faān shaû tsô kè, mŏ yat yeûng m̄ haî yaū k'uĭ shóh tsô.

4 Shang-mêng haî tsoî Tô chung, ī-ch'é kòh-ti shang-mêng haî yān kè kwong.

5 Kòh kwong chiù tsoî haak-òm chi chung, taân haak-òm m̄ yêng-shik k'uĭ.

6 ¶ Yaŭ kòh yān yaū Sheûng-Chué tá-faat$_{c}$ kè, mēng kiù tsô Yeuk-hôn.

7 K'uĭ laī tsô kìn-chèng, tsik-haî waî kòh kwong tsô kìn-chèng, lêng chùng-yān yan k'uĭ chì sùn.

8 K'uĭ m̄ haî kòh kwong, tūk-haî waî kòh kwong tsô kìn-chèng che.

9 ¶ Ni-kòh haî lām shaì kè chan kwong, laī chiù maân yān kè à.

10 K'uĭ haí shaì-kaaì ch'uè, shaì-kaaì haî k'uĭ tsô kè, taân shaì-kaaì m̄ shik k'uĭ.

11 K'uĭ tò shūk tsź-keí chî

shóh, taân kòh-ti shūk tsź-keí kè yān m̄ tsip$_{o}$ k'uĭ.

12 Taân-faān tsip$_{o}$ k'uĭ kè, tsik-haî sùn-laaî k'uĭ mēng kè, k'uĭ tsaû ts'ź k'uēn kwòh k'uĭ-teî, tsô Sheûng-Chué kè tsaí-nuĭ.

13 K'uĭ-teî m̄ haî yaū huet$_{o}$-heì, m̄ haî yaū ts'ēng-yūk, m̄ haî yaū yān ì, naaĭ haî yaū Sheûng-Chué shang ch'ut à.

14 Kòh Tô shēng waî yūk-shan, chuê tsoî ngŏh-teî chi chung, ngŏh-teî kìn k'uĭ wēng-kwong, yaū-uē Foô tūk shang chi Tsź kè wēng-kwong, ch'ung-moŏn yan-tín chau-leĭ à.

15 ¶ Yeuk-hôn waî k'uĭ tsô chèng, iu wâ, ngŏh kóng yaŭ kòh haû kwòh ngŏh laî sin kwòh ngŏh tsoî kè, yan-waî k'uĭ poón-loĭ sin kwòh ngŏh, tsik-haî ni-kòh yān à.

16 I-ch'é yaū k'uĭ kè fung-shêng, ngŏh-teî taaî-ka shaû hiu, yaû yan sheûng ka yan à.

17 Yan-waî lūt-faat$_{o}$ haî t'ok$_{o}$ Moh-sai shóh ts'ź, yan-tín kûng chan-leĭ, haî t'ok$_{o}$ Yē-So Kei-Tuk.

18 Heùng-loĭ tsúng meî yaŭ yān kìn kwòh Sheûng-Chué, taan-haî tsoî Foô hung-waaî kè tūk shang Tsź, tseung k'uĭ hín-mēng che.

19 ¶ Yeuk-hôn kè kìn-chèng haî kóm-yeûng, Yaū-t'aaì yān ts'ûng Yē-lô-saat-laăng, tá-faat$_{o}$ tsaì-sz kûng Leî-meî yān mân k'uĭ chi shĭ, wâ, neĭ haî mat-shuĭ?

20 K'uĭ tsaû yêng, m̄ yán waí, k'uĭ yêng wâ, ngóh m̄ haî kòh Kei-Tuk.

21 Yaû mân k'uĭ wâ, kóm-tsaû tím ni, haî I-leî-à me? k'uĭ wâ, ngŏh m̄ haî à, yaû mân, neĭ haî kòh sin-chi me? k'uĭ taap$_{o}$ wâ m̄ haî.

22 Ue-shî chùng-yān tuì k'uĭ wâ, neĭ haî mat-shuĭ, táng ngŏh-teî hó ooĭ-fuk tá-faat$_{o}$ ngŏh kè, neĭ tsź-keí wâ haî mat-shuĭ loh?

23 K'uĭ wâ, ngŏh tsik-haî tsoî kw'òng-yĕ iu kè sheng, wâ, chéng-chīk Chué kè lô, hó-ts'ź sin-chi I-ts'oì-à shóh kóng.

24 Shaû tá-faat$_{o}$ kè, haî yaū Faat-leî-ts'oì yān ch'uè laĭ.

25 Yaû mân k'uĭ wâ, neĭ m̄ haî Kei-Tuk, m̄ haî I-leî-à, yaû m̄ haî kòh sin-chi, yan hōh shi-saí ni?

26 Yeuk-hôn taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, ngŏh yûng shuí laĭ shi-saí, taân-haî yaŭ yat kòh k'eĭ tó neĭ-teî chi chung, neĭ m̄ shik kè à.

27 K'uĭ tsik-haî haû kwòh ngŏh laĭ kè, ngŏh kûng k'uĭ kaaí haaĭ taaì to m̄ ch'èng.

28 Ni-ti sź haî tsoî Yeuk-taân ngoî kè, Paak-taaî-pa-la tsô kè, tsik-haî Yeuk-hôn shi-saí kòh ch'uè.

29 ¶ Mēng yāt, Yeuk-hôn kìn Yē-So laĭ tò k'uĭ ch'uè, tsaû wâ, t'aí-hă Sheûng-Chué kè Ko-Yeūng, me heí shaì sheûng chi tsuĭ kè.

30 Ni-kòh tsik-haî ngŏh sin yāt wâ, yaŭ kòh yān haû kwòh ngŏh laĭ sin kwòh ngŏh tsoî kè, yan-waî k'uĭ poón-loĭ sin kwòh ngŏh à.

31 Ngŏh p'ēng-sò m̄ shik k'uĭ, ngŏh yûng shuí laĭ shi-saí, tāk tsź lêng k'uĭ hín-mēng kwòh I-shik-lĭt paak$_{o}$-sèng che.

32 Yeuk-hôn yaû chèng-mēng wâ, ngŏh kìn kwòh Shèng-Shān hó-ts'ž paāk-kop$_{o}$ kóm, ts'ūng t'in kòng lōk, chí tó k'uĭ sheûng-t'aū.

33 Ngŏh p'ēng-sò m̄ shik k'uĭ, tūk-haî tá-faat$_{o}$ ngŏh yûng shuí shi-saí kè tuì ngŏh wâ, neĭ kìn Shèng-Shān kòng lōk, chí tó k'uĭ sheûng-t'aū kè, kóh-kòh tsaû haî yûng Shèng-Shān shi-saí kè lok$_{o}$.

34 Kóm ngŏh kìn kwòh tsaû chèng-mēng k'uĭ haî Sheûng-Chué chi Tsź à.

35 ¶ Yaû tò mēng yāt, Yeuk-hôn t'ūng-maaī leŭng kòh moōn-shang k'eĭ ch'uè.

36 K'uĭ t'aí-kìn Yē-So hāng, tsaû wâ, t'aí-hă Sheûng-Chué kè Ko-Yeūng a.

37 Leŭng kòh moōn-shang t'eng-māu k'uĭ kóng, tsaû kan-ts'ūng Yē-So.

38 Yē-So nêng-chuèn-t'aū, kìn k'uĭ-teî kan-ts'ūng, tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ k'aū mat-yĕ ni?

39 K'uĭ-teî taap$_{o}$ wâ, La-peí, neĭ chuê pin ch'uè ni? La-peí, faan-yīk tsik-haî Foo-Tsź.

40 Yē-So wâ, neĭ-teî laî t'aí, k'uĭ-teî tsaû laī, kìn k'uĭ chuê pin ch'uè, kòh yāt tsaû t'ūng-maaī k'uĭ chuê, kòh-châu taaî-yeuk$_{o}$ haî shan-shī lok$_{o}$.

41 T'eng Yeuk-hôn wâ tsaû kan-ts'ūng Yē-So kè leŭng kòh yān, yat kòh haî Sai-moōn Peí-tak kè heng-taî On-tak-līt.

42 K'uĭ sin wán-cheūk k'uĭ heng-taî Sai-moōn, tsaû tuì k'uĭ wâ, ngŏh-teî ĭ-keng wán-cheūk Meī-Ts'oì-A lok, Meī-Ts'oì-A faan-yīk tsik-haî Kei-Tuk.

43 Tsaû taaî k'uĭ huì Yē-So ch'uè, Yē-So t'aí-chuê k'uĭ wâ, neĭ haî Yeuk-nā kè tsaí Sai-moōn, neĭ tseung-loī ch'eng waī Kei-faat, Kei-faat faan-yīk tsik-haî Peí-tak, (Peí-tak tsik p'oōn chi waî.)

44 ¶ Mēng yāt, Yē-So seúng huì Ka-leî-leî, wán-cheūk Feī-līk, tsaû tuì k'uĭ wâ, kan-ts'ūng ngŏh la.

45 Feī-līk haî Paak-ts'oì-taaî kè yān, kûng On-tak-līt Peí-tak t'ūng shēng.

46 Feī-līk wán-cheūk Nā-taân-īp, tsaû tuì k'uĭ wâ, Moh-sai sé tsoî lūt-faat$_{o}$ chung, kûng kok$_{o}$ sin-chi shóh keì kè yān, ngŏh-teî ĭ-keng wán-cheūk k'uĭ, tsik-haî Yeuk-shat chi Tsź Nā-saat-lāk yān Yē-So.

47 Nā-taân-īp tuì k'uĭ wâ, heí yaŭ shîn ché ooĭ yaū Nā-saat-lāk ch'uè ch'ut me? Feī-līk wâ, laî t'aí-hă.

48 Yē-So kìn Nā-taân-īp laî tò k'uĭ ch'uè, tsaû lûn k'ăp k'uĭ wâ, t'aí a, chan-haî I-shik-līt yān à, tsoî k'uĭ mŏ kwaí-kwat kè.

49 Nā-taân-īp tuì k'uĭ wâ, neĭ tím shik ngŏh ni? Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ wâ, Feī-līk meî kiù neĭ chi ts'ĭn, neĭ haí mō-fa-kwóh shuê hâ, ngŏh ĭ-keng kìn neĭ lok$_{o}$.

50 Nā-taân-īp taap$_{o}$ k'uĭ wâ, Foo-Tsź, neī haî Sheûng-Chué chi Tsź, neĭ haî I-shik-līt kè Wōng à.

51 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ wâ, yan ngŏh ts'āng tuì neĭ wâ, haí mō-fa-kwóh shuê hâ kìn neĭ, neĭ tsaû sùn me? neĭ pit tseung-loī kìn taaî kwòh ni-ti kè.

52 Yaû tuì k'uĭ wâ, ngŏh shāt shāt wâ neĭ-teî chi, neĭ-teî tseung-loĭ t'aí-kìn t'in hoi, Sheûng-Chué kè t'in-sz̀, haí Yān-Tsź chi sheûng, sheŭng huì lōk laĭ à.

2.

TAI-SAAM yāt, haí Ka-leî-leî kè Ka-nā, yaŭ ts'uì ts'an īn-tsīk, Yē-So kè mŏ-ts'an haí ch'uè.

2 Yē-So kûng moōn-shang to peî ts'éng huì foô tsīk.

3 Tsaú ĭ-keng tsûn, Yē-So kè mŏ-ts'an tuì k'uĭ wâ, k'uĭ-teî mŏ tsaú lok$_{o}$.

4 Yē-So tuì k'uĭ wâ, foŏ-yān à, ngŏh uĕ neĭ hōh kon ni? Ngōh shĭ-haû meî tò à.

5 K'uĭ mŏ-ts'an tuì ti shaí-foòn yān wâ, k'uĭ shóh yaŭ fan-foò neĭ kè, neĭ tsaû tsô la.

6 Haí kòh ch'uè yaŭ lūk kòh shēk ùng, chiù-i Yaū-t'aaì yān kit$_{o}$-tsêng kè sz̀-laî, mooĭ kòh ùng tsoì tak leŭng saam t'úng shuí.

7 Yē-So tuì shaí-foòn yān wâ, tseung shuí tó moŏn ùng la, k'uĭ-teî tsaû tó moŏn, chì-tò ùng haú.

8 K'uĭ yaû tuì k'uĭ-teî wâ, uĕ-kam fat ti taî kwòh koón īn-tsīk kè la, k'uĭ-teî tsaû taî huì.

9 Shuí pìn shēng tsaú, koón īn-tsīk kè sheŭng hă, m̄ chi-tò k'uĭ ts'ūng pin ch'uè laĭ, tūk-haî fat shuí kè shaí-foòn yān chi che, koón īn-tsīk kè, tsaû kiù kòh san-lōng.

10 Tuì k'uĭ wâ, taân-faān yān sin paaí hó tsaú, táng yān-haak$_{o}$ yám tsuì, chì paaí ts'ż̀ ti kè, tūk-haî neĭ laū faan hó tsaú chì-tò uē-kam che.

11 Ni-ti haî Yē-So ch'í-ch'oh hāng kè î-tsik, haí Ka-leî-leî kè Ka-nā, hín ch'ut k'uĭ kè wēng-kwong, moōn-shang tsaû sùn k'uĭ.

12 ¶ T'sź haû, Yē-So kûng k'uĭ mŏ-t'san, k'uĭ heng-taî, k'uĭ moōn-shang, to lōk huì Ka-paak-nūng, chuê tó kòh ch'uè, mŏ keí toh yāt.

13 Yaū-t'aaì yān uē-uēt-tsit$_{o}$ tseung kân, Yē-So sheŭng Yē-lô-saat-laāng.

14 Tsoì tîn luĭ, kìn yaŭ maaî ngaū yeūng paāk-kop$_{o}$, ĭ-ch'é chaaú ts'īn kè yān ts'ŏh ch'uè.

15 Tsaû k'aaĭ shēng tsô pin, kón-chūk saaì kòh-ti yān, kûng ngaū yeūng ch'ut tîn, tó hiu chaaú ts'īn yān kè ngān, úng tit$_{o}$ k'uĭ kè t'oĭ.

16 Tuì maaî paāk-kop$_{o}$ kè wâ, tseung ni-ti māt leĭ-hoi ni ch'uè, maĭ k'aaĭ ngōh Foô kè uk, tsô maaĭ-maaî kè uk.

17 Moōn-shang keì-tak shèng-shue yaŭ sé, waî neĭ uk kè ĭt-sam, shīk hiu ngŏh lok$_{o}$.

18 Yaū-t'aaì yān tsaû taap$_{o}$ k'uĭ wâ, neĭ keì haî tsô ni-ti, k'aaĭ mat-yĕ î-tsik shî ngóh-teî ni?

19 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, neĭ waí-ch'aak$_{o}$ ni kaan tîn, ngŏh tsaû saam yāt noî pit heí faan.

20 Yaū-t'aaì yān wâ, heí ni kaan tîn, keng sz̀-shāp-lūk nīn kòm noî, neĭ saam yāt noî heí tak me?

21 Yē-So shóh kóng kè, haî k'aaĭ tîn laĭ chí k'uĭ shan à.

22 Tò k'uĭ yaū sź fūk-shang chi haû, moōn-shang keì heí k'uĭ ts'ūng ts'īn yaŭ ni-ti shut$_{o}$-wâ, koò-ts'ź sùn shèng-shue kûng Yē-So shóh kóng kè.

23 Tong uē-uēt-tsit$_{0}$ kè īn-tsīk, Yē-So haí Yē-lô-saat-laăng, hó toh yān t'aí-kìn k'uĭ shóh hāng kè î-tsik, tsaû sùn k'uĭ mēng.

24 Taân Yē-So m̄ tseung tsî-keí kaau-t'ok$_{0}$ k'uĭ-teî, yan-waî k'uĭ chi-tò chùng-yān lok$_{0}$.

25 I-ch'é m̄ shaí yān waî pīt yān tsô chèng, yan k'uĭ chi-tò yān sam luĭ shóh yaŭ à.

3.

YAU yat kòh Fāat-leî-ts'oì yān, mēng kiù Neī-koh-taí-mŏ, tsô Yaū-t'aaì yān kè koon.

2 K'uĭ yê-maăn laī Yē-So ch'uè, tuì k'uĭ wâ, Foo-Tsź, ngŏh-teî chi-tò neĭ haî ts'ūng Sheûng-Chué laī kè Lŏ-Sz, yan-waî neĭ shóh hāng ni-ti î-tsik, t'óng-yeūk Sheûng-Chué m̄ t'ūng-maaì kè, mŏ yān nāng hāng tak.

3 Yē-So taap$_{0}$ k'uĭ wâ, ngŏh shāt-shāt wâ neĭ chi, yān t'óng-yeūk m̄ haî tsoì shang, pit pat-nāng kìn Sheûng-Chué kè kwok$_{0}$.

4 Neī-koh-taí-mŏ tuì k'uĭ wâ, yān keì lŏ, tím nāng tsoì shang, heí nāng tsoì yāp lŏ-mŏ t'oi shang ch'ut laī me?

5 Yē-So taap$_{0}$ k'uĭ wâ, ngŏh shāt shāt wâ neĭ chi, yān m̄ haî yaū shuí kûng Shèng-Shān shang kè, pit pat-nāng yāp Sheûng-Chué kè kwok$_{0}$.

6 Yaū yūk-shan shang kè, haî yūk à, yaû Shèng-Shān shang kè haî Shān à.

7 Ngŏh wâ neĭ pit iù tsoì shang, maĭ ĭ-waī k'eī.

8 Fung ts'uī ì ch'ui laī, neĭ mān k'uĭ sheng, m̄ chi k'uĭ pin ch'uè laī, pin ch'uè huì, taân-faān yaū Shèng-Shān shang kè, to haî kóm-yeûng.

9 Neī-koh-taí-mŏ taap$_{0}$ k'uĭ wâ, tím yaŭ kóm kè sź ni?

10 Yē-So taap$_{0}$ k'uĭ wâ, neĭ tsô I-shik-līt kè lŏ-sz, to m̄ chi ni-ti sź me?

11 Ngŏh shāt shāt wâ neĭ chi, ngŏh-teî k'aaĭ shóh chi kè laī kóng, k'aaĭ shóh kìn kè laī chèng, taân-haî neĭ-teî m̄ shaû ngŏh-teî kè kìn-chèng.

12 Ngŏh tuì neĭ kóng teî sheûng kè sź, neĭ sheûng-ch'é m̄ sùn, t'óng-yeūk tuì neĭ kóng t'in sheûng kè sź, heí nāng sùn me?

13 Ch'uē hiu Yān-Tsź haî ts'ūng t'in kòng lōk laī yēng-īn haí t'in kè, mŏ yān sheng kwòh t'in.

14 Hó-ts'ž Moh-sai haí kw'òng-yĕ ch'uè kuí heí t'iû shē, Yān-Tsź pit-têng kóm-yeûng peî kuí.

15 Lêng taân-faān sùn k'uĭ kè, tak tó wĕng-shang.

16 Yan-waî Sheûng-Chué oì shaì-kaaì, shâm chì k'aaĭ k'uĭ tūk-shang chi Tsź ts'ż kwòh k'uĭ-teî, lêng taân-faān sùn k'uĭ kè, mĭn-chì mīt-mōng, yaû tak wĕng-shang.

17 Yan-waî Sheûng-Chué tá-faat$_{0}$ k'uĭ Tsź kòng shaì, m̄ haî têng shaì-kaaì kè tsuî, haî lêng shaì-kaaì yan k'uĭ tak kaù.

18 Sùn k'uĭ kè tsaû m̄ têng tsuî, m̄ sùn k'uĭ kè, tsaû ĭ-keng têng tsuî, yan m̄ sùn Sheûng-Chué tūk shang chi Tsź kè mēng à.

19 Shóh têng kè tsuî haî kóm, tsik-haî kwong lām tò shaì sheûng, shaì yān m̄ oì kwong, nīng-hóh oì òm, yan k'uĭ hāng-waī haî ok$_{0}$ à.

20 Taân-faān tsô pat shîn kè, tsang-oò kwong, m̄ ts'an-tsaû kwong, húng-p'à k'uĭ hāng-waī peî chap-chaak$_{o}$.

21 Tūk-haî hāng chan leĭ kè pit ts'an-tsaû kwong, laī hín-mēng k'uĭ kè hāng-waī, haî tsun-i Sheûng-Chué laī tsô kè.

22 Ts'ź-haû, Yē-So kûng moōn-shang tò Yaū-t'aaì teî, haí kòh ch'uè t'ūng k'uĭ-teî chuê, laī shi-saí.

23 Yeuk-hôn haí Oi-nuên, haî kân-chuê Saat-laăng kè, yīk shi-saí, yan tsoî kòh ch'uè yaŭ hó toh shuí, yān-teî laī shaû-saí.

24 Yan-waî Yeuk-hôn meî-ts'āng peî kw'àn tsoî kaam à.

25 Kòh-chân-shī, Yeuk-hôn kè moōn-shang, kûng yat kòh Yaū-t'aaì yān, chaang-lûn kit$_{o}$-tsêng kè sź.

26 K'uĭ-teî tò Yeuk-hôn ch'uè, tsaû tuì k'uĭ wâ, foo-tsź, sik-yāt t'ūng-maaī neĭ haí Yeuk-taân ngoî, neĭ shóh chí-chèng kè kóh-kòh yān, uē-kam shi-saí, chùng yān tò k'uĭ ch'uè à.

27 Yeuk-hôn taap$_{o}$ wâ, t'óng-yeūk m̄ haî yaū t'in ts'ź kwòh k'uĭ, yān tsaû pat-nāng shaû mat-yĕ.

28 Neĭ-teî tsź-keí hóh-ĭ waî ngŏh tsô chèng, ngŏh yă-ts'āng wâ, ngŏh m̄ haî Kei-Tuk, haî peî ch'aai-hín tsoî k'uĭ sin-t'aū kè che.

29 Ts'uì san-foŏ kè, haî san-lōng à, san-lōng kè p'āng-yaŭ k'eĭ tó ch'uè, t'eng-mān san-lōng kè sheng, tsaû foon-heí tò kīk, uē-kam ngŏh yīk tak-tó ni-ti kè foon-heí lok$_{o}$.

30 K'uĭ pit heng-wông, ngŏh pit shui-yeūk.

31 Yaū sheûng-t'aū laī tò kè, haí maân yaŭ chi sheûng, yaū teî kè tsaû shūk teî, k'uĭ kòh-ti shuet$_{o}$-wâ, to haî shūk teî, yaū t'in laī kè, haî maân yaŭ chi sheûng.

32 K'uĭ k'aaĭ shóh kìn shóh mān kè laī chèng mēng, taân mŏ yān shaû k'uĭ kè chèng.

33 Shaû k'uĭ chèng kè, haî hó-ts'ź k'ap yàn laī chèng mēng Sheûng-Chué haî chan kà.

34 Sheûng-Chué shóh tá-faat$_{o}$ kè, tsaû ch'uēn Sheûng-Chué kè shuet$_{o}$-wâ, yan-waî Sheûng-Chué ts'ź Shèng-Shān haî mŏ haân leûng à.

35 Foô oì kòh Tsź, ĭ-keng k'aaĭ maân māt foô-t'ok$_{o}$ k'uĭ shaú.

36 Sùn Tsź kè yaŭ wĕng-shang m̄ sùn Tsź kè pit m̄ kìn shang, taân Sheûng-Chué kè nau-nô, sheūng-shī tsoî k'uĭ chi sheûng lok$_{o}$.

4.

CHUE chi-tò Faat-leî-ts'oì yān, mān-tak Yē-So shi-saí, chiu yān tsô moōn-shang, toh kwòh Yeuk-hôn.

2 K'eĭ-shāt m̄ haî Yē-So tsź-keí shi-saí, haî k'uĭ moōn-shang che.

3 Chué tsaû leī-hoi Yaū-t'aaì, tsoì huì Ka-leî-leî.

4 Taân pit iù keng-kwòh Saat-măk-leî-à.

5 Tò Saat-măk-leî-à kè yat kòh shēng, mēng kiù tsô Tsuî-ka, kân-chuê Ngă-kok shóh ts'ź k'uĭ tsaí Yeuk-shat kòh taat$_{o}$ teî.

6 Haí kòh ch'uè, yaŭ Ngă-kok tséng, Yē-So yan hāng lô kaù-

kuên, ts'ŏh tò tséng pin, kòh-chân-shī, taaî-yeuk$_{o}$ aàn-chaù.

7 Yaŭ yat kòh Saat-măi-leî-à kè foŏ-yān laî tá shuí, Yē-So tuì k'uĭ wâ, peí ti ngŏh yám.

8 Yan-waî k'uĭ moōn-shang yāp hiu shēng maaĭ shīk-māt à.

9 Saat-măi-leî-à kè foŏ-yān tuì k'uĭ wâ, neĭ keì haî Yaū-t'aaì yān, yan-hōh heùng ngŏh Saat-măi-leî-à foŏ-yān k'aū yám ni, yan-waî Yaū-t'aaì yān kûng Saat-măi-leî-à yān m̄ seung wŏng loì à.

10 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ wâ, t'óng-yeūk neĭ chi Sheûng-Chué kè sheúng-ts'ż uĕ-k'āp tuì neĭ kóng peí shuí ngŏh yám kè haî mat-shuī, neĭ tsaû pit-têng k'aū k'uĭ, k'uĭ tsaû peí shang-oōt kè shuí kwòh neĭ.

11 Foŏ-yān tuì k'uĭ wâ, Chué à, neĭ mŏ tá shuí heì-kuî, kòh tséng yaû sham, neĭ ts'ūng hōh yaŭ shang-oōt kè shuî ni?

12 Ngŏh tsó-tsung Ngă-kok laū lŏk ni-kòh tséng kwòh ngŏh-teî, k'uĭ tsż-keí uĕ-k'āp k'uĭ tsaí kûng shang-haú, to yám kwòh là, neĭ heí taaî kwòh k'uĭ me?

13 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ wâ, taân-faān yám ni-ti shuí kè pit-têng tsoì kéng-hot$_{o}$.

14 Taân haî yám ngŏh shóh peĭ k'uĭ kè shuí tsaû wĕng-uĕn m̄ kéng-hot$_{o}$, yan-waî ngŏh shóh peí k'uĭ kè shuí, pit haí k'uĭ luĭ-t'aū shēng-waī yaŭ uēn kè shuí, yŭng tò wĕng-shang ch'uè à.

15 Foŏ-yān tuì k'uĭ wâ, Chué-à, peí ni-ti shuí kwòh ngŏh, táng ngŏh m̄ kéng-hot$_{o}$, yīk m̄ shaí laī ni ch'uè tá shuí lok$_{o}$.

16 Yē-So tuì k'uĭ wâ, neĭ huì kiù maaī neĭ cheûng-foo laī ni ch'uè.

17 Foŏ-yān taap k'uĭ wâ, ngŏh mŏ cheûng-foo, Yē-So tuì k'uĭ wâ, neĭ wâ mŏ cheûng-foo cheŭk kè.

18 Yan-waî neĭ ĭ-keng yaŭ ng̃-kòh cheûng-foo, tūk-haî uē-kam shóh yaŭ kè, m̄ haî neĭ cheûng-foo, neĭ ni-ti shuet$_{o}$-wâ, chan lok$_{o}$.

19 Foŏ-yān tuì k'uĭ wâ, Chué à, ngŏh t'aí neĭ haî sin-chi à.

20 Ngŏh-teî lit-tsó haí ni-kòh shaan laī paaì Sheûng-Chué, taân-haî neĭ-teî wâ, yeng paaì Sheûng-Chué kòh ch'uè, haî tsoî Yē-lô-saat-laāng.

21 Yē-So tuì k'uĭ wâ, foŏ-yān à, neĭ iù sùn ngŏh, shī-haû tseung-kân tò lok$_{o}$, neĭ-teî paaì Foô, m̄ haî tsoî ni-kòh shaan, yīk m̄ haî tsoî Yē-lô-saat-laāng.

22 Neĭ-teî shóh paaì kè, neĭ-teî m̄ chi, ngŏh-teî shóh paaì kè, ngŏh-teî chì chi, yan-waî kaù shaì chi faat$_{c}$, haî ts'ūng Yaū-t'aaì yān ch'ut à.

23 Shī-haû tseung-kân tò, uē-kam haî lok$_{o}$, chan-shāt paaì kè, pit iù k'aaĭ sam-lēng, k'aaĭ chan-shāt laī paaì Foô à, yan-waî Foô seúng yān kóm-yeûng paaì k'uĭ.

24 Sheûng-Chué haî Lēng, paaì k'uĭ kè, pit iù k'aaĭ sam-lēng k'aaĭ chan-shāt laī paaì à.

25 Foŏ-yān tuì k'uĭ wâ, ngŏh chi-tò Meĭ-ts'oì-à, tsik-haî ch'eng waī Kei-Tuk kè, shî-pit laī, k'uĭ laī chi shī, pit k'aaĭ kok$_{o}$ yeûng tô-leĭ, kóng kwòh ngŏh-teî chi.

26 Yē-So tuì k'uĭ wâ, uē-kam t'ūng neĭ kóng kè, tsaû haî k'uĭ lok$_{o}$.

27 Shik-chīk k'uĭ moōn-shang laī tò, kìn k'uĭ kûng kòh foŏ-yān kóng, ĭ-waī ch'ut-k'eĭ, taân

mŏ yān wâ neĭ k'aū mat-yĕ, yūk mī wâ neĭ yan hōh kûng k'uĭ kóng ni?

28 Foŏ-yān laū lōk k'uĭ kè shuí-ch'ēng, tsaû yāp shēng, tuì chùng-yān wâ,

29 Laī t'aí-hă, yaŭ yat kòh yān, k'aaĭ ngŏh taân-faān tsô kwòh kè sz̆ wâ ngŏh chi, k'uĭ heí-mī-haî Kei-Tuk me?

30 Chùng-yān tsaû ch'ut shēng, laī Yē-So ch'uè.

31 Tong kòh shī, moōn-shang ts'éng k'uĭ, wâ, Foo-Tsź, shīk lòh.

32 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh yaŭ leūng laī shīk, neĭ mī chi-tò kè.

33 Koò-ts'ź moōn-shang taaî-ka seung kóng, wâ, yaŭ yān peí yĕ k'uĭ shīk me?

34 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, tsun-hāng tá-faat$_{o}$ ngŏh laī kè chí-ì, uĕ-k'ăp tsô shēng k'uĭ kè kung-foo, tsaû haî ngŏh kè leūng lok$_{o}$.

35 Neĭ heí mī wâ, chûng yaŭ sz̆-kòh uēt, chì haî shau-kot$_{o}$ kè me, t'aí a, ngŏh wâ neĭ-teî chi, neĭ kuí ngaān laī t'aí-hă ti t'īn, ĭ-keng paāk shik, hóh ĭ shau-kot$_{o}$ lok$_{o}$.

36 Shau-kot$_{o}$ kè tak-tó yān kung, tsaû tsik-maaī shau-shēng kè, chì tò wĕng-shang, táng saat$_{o}$-chúng kè kûng shau-kot$_{o}$ kè t'ūng-maaī faaì-lōk à.

37 Kóm-tsaû tsūk-uĕ shóh wâ, yat kòh suat$_{o}$ lōk, yat kòh shau-kot , haî chan kè lok$_{o}$.

38 Ngŏh tá-faat$_{o}$ neĭ shau-kot$_{o}$, neĭ shóh yaŭ meî-ts'āng lō kwòh līk kè, pīt yān lō kwòh līk, neĭ tsaû tak k'uĭ shóh lō līk kè lok$_{o}$.

39 Kòh shēng kè Saat-mă-leî-à yān hó toh sùn k'uĭ, yan-waî foŏ-yān tsô chèng, wâ k'uĭ k'aaĭ ngŏh taân-faān tsô kwòh kè sz̆ wâ ngŏh chi à.

40 Kóm-tsaû Saat-mă-leî-à yān laī tò Yē-So ch'uè, k'aū k'uĭ t'ūng-maaī chuê, k'uĭ tsaû haí kòh ch'uè chuê leŭng yāt.

41 Yan k'uĭ shóh kóng kè, uēt-faat$_{o}$ toh yān sùn.

42 Yaû tuì kòh foŏ-yān wâ, uē-kam ngŏh-teî mī haî waî neĭ shuet$_{o}$-wâ laī sùn, haî yan ngŏh-teî tsz̆-keí t'eng kwòh k'uĭ kóng, chi-tò k'uĭ chan haî Kaù-Shaì-Chué à.

43 ¶ Kwòh hiu kòh leŭng-yāt, Yē-So leĭ-hoi kòh ch'uè, huì Ka-leî-leî.

44 Yan-waî Yē-So tsz̆-keí chèng-mēng, sin-chi tsoî poón heung, mŏ yān tsuen-kèng kà.

45 K'uĭ tò hiu Ka-leî-leî, Ka-leî-leî yān kìn k'uĭ haí Yē-lô-saat-laăng tsit$_{o}$ k'eī, shóh yaŭ tsô kè sz̆, tsaû tsip$_{o}$-toî k'uĭ, yan-waî k'uĭ-teî to huì shaú kòh tsit$_{o}$ à.

46 Yē-So tsoì tò Ka-leî-leî kè Ka-nā, tsik-haî k'uĭ pìn shuí waî tsaú kòh ch'uè, yaŭ yat kòh wōng-shān, k'uĭ tsaí haí Ka-paak-nūng yaŭ pêng.

47 Mān-tak Yē-So ts'ūng Yaū-t'aaì tò Ka-leî-leî, tsaû laī k'uĭ ch'uè, k'aū k'uĭ lōk huì i kòh tsaí, yan-waî kòh tsaí tseung-kân sź lok$_{o}$.

48 Yē-So tsaû tuì k'uĭ wâ, t'óng-yeūk mī kìn î-tsik k'eī-chiû, neĭ-teî tsaû mī sùn.

49 Wōng-shān tuì k'uĭ wâ, Chué à, ch'àn ngŏh tsaí meî sź, k'aū neĭ lōk huì.

50 Yē-So tuì k'uĭ wâ, faan-huì

la, neĭ kè tsaí shang lok$_{o}$, kòh yān sùn Yē-So kûng k'uí kóng kè shuet-wâ, tsaû faan huì.

51 Tong lōk huì kòh shī, k'uĭ kè pūk-yān uê-cheūk k'uĭ, wâ, neĭ tsaí shang lok$_{o}$.

52 K'uĭ tsaû mân keí-shī heí-shaú hó-faan ni, k'uĭ-teî wâ, tsōk-yāt meî-shī t'uì hiu īt kè.

53 Kóm-tsaû kòh foô-ts'an chi-tò kòh-chân chèng haî Yē-So wâ neĭ tsaí shang lok$_{o}$ chi shī, ue-shî k'uĭ uē-k'āp ts'uēn-ka to sùn.

54 Yē-So ts'ūng Yaū-t'aaì tò Ka-leî-leî shóh hāng kè î-tsik, ni-ti haî taî ì ts'ż à.

5.

TS'Z haû, Yaū-t'aaì yān yaŭ yat kòh tsit$_{o}$, Yē-So sheŭng Yē-lô-saat-laăng.

2 Yē-lô-saat-laăng kân-chuê yeūng moōn, yaŭ yat kòh ch'ī, Hei-paak-loī t'ó yam kiù tsô Pat-sż-taaî, yaŭ ng̀ kòh lōng t'aū.

3 K'eī chung fàn tó hó-toh pêng-yān, haî maāng kè pai kè huet$_{o}$-foo kè, táng shuí yuk-tûng.

4 Yan-waî t'in-sż yaŭ shī lōk ch'ī kaaú yuk ti shuí, shuí yuk chi haû, taî yat kòh lōk ch'ī kè, m̄ lûn yaŭ mat-yĕ pêng, tsaû tak hó-faan.

5 Haí kòh ch'uè, yaŭ yat kòh yān, pêng hiu saam-shāp-paat$_{o}$ nīn.

6 Yē-So kìn k'uĭ fàn ch'uè, chi-tò k'uĭ pêng hiu hó noî, tsaû tuì k'uĭ wâ, neĭ seúng hó-faan m̄ ni?

7 Kòh pêng-yān taap$_{o}$ k'uĭ wâ, Chué à, tong shuí yuk chi shī, ng̀ŏh mŏ yān foō ng̀ŏh lōk ch'ī, k'āp tò ng̀ŏh laī chi shī, pīt yān sin kwòh ng̀ŏh lōk huì lok$_{o}$.

8 Yē-So tuì k'uĭ wâ, heí-shan, ning neĭ ch'ōng-p'o hāng la.

9 Kòh yān laāp-haak hó-faan, ning heí k'uĭ ch'ōng-p'o tsaû hāng, kòh yāt haî on-sik yāt.

10 Shóh-ĭ Yaū-t'aaì yān tuì kòh hó-faan kè yān wâ, kam-yāt haî on-sik yāt, neĭ ning ch'ōng-p'o, haî m̄ cheūk à.

11 Taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, lêng ng̀ŏh hó faan kè tuì ng̀ŏh wâ, ning neĭ ch'ōng-p'o hāng.

12 K'uĭ-teî mân k'uĭ wâ, kiù neĭ ning ch'ōng-p'o hāng kè, haî mat yān ni?

13 Tak hó faan kè, m̄ chi haî mat-shuī, yan-waî haí kòh ch'uè yān toh, Yē-So tsaû peî hiu.

14 Ts'ź-haû Yē-So haí tîn, uê-cheūk kóh-kòh yān, tsaû tuì k'uĭ wâ, neĭ ĭ-keng hó-faan, maĭ tsoì faân tsuî, mĭn-chì shaû naān kàng kwaan-haî à.

15 Kòh yān huì wâ kwòh Yaū-t'aaì yān chi, lêng k'uĭ hó-faan kè haî Yē-So à.

16 Koò-ts'ź Yaū-t'aaì yān paak-hoî Yē-So, yan k'uĭ tong on-sik yāt, tsô ni-ti sż.

17 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, ng̀ŏh Foô tsô sż chì-tò uē-kam, ng̀ŏh yīk tsô à.

18 Yan kóm-yeûng, Yaū-t'aaì yān uēt-faat$_{o}$ seúng shaat$_{o}$ k'uĭ, yan k'uĭ m̄ chí faân on-sik yāt, kim-ch'é wâ Sheûng-Chué haî k'uĭ Foô, ĭ-waî tsż-keí kûng Sheûng-Chué haî p'ēng-táng.

19 Yē-So tsaû taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, ng̀ŏh shāt-shāt wâ neĭ chi, t'óng-yeūk Tsź meî kìn kwòh Foô shóh tsô kè, tsż-keí tsaû yat kîn m̄ tsô tak, yan-waî Foô shóh tsô kè sż, Tsź yīk chiù yeûng tsô.

20 Foô oì kòh Tsź, tsaû k'aaĭ tsź-keí shóh yaŭ tsô kè laĭ chí-shî k'uĭ, ĭ-ch'é iù k'aaĭ taaî kwòh ni-ti sź kè chí-shî k'uĭ, lêng neĭ-teì kìn ch'ut-k'eĭ.

21 Yan-waî hó-ts'ź Foô heí sź-ché lêng k'uĭ fŭk-shang, Tsź yĭk kóm-yeûng ts'uĭ tsź-keí kè ì, laĭ lêng yān fŭk-shang.

22 Yan-waî Foô m̄ shám-p'oòn yān, haî k'aaĭ shám-p'oòn kaau saaì kwòh Tsź.

23 Lêng chùng-yān kèng Tsź hó-ts'ź kèng Foô, m̄ kèng kòh Tsź kè, tsik-haî m̄ kèng ch'aai-hín k'uĭ kè Foô.

24 Ngŏh shāt-shāt wâ neĭ-teî chi, t'eng ngŏh shuet$_o$-wâ, kim sùn ch'aai-hín ngŏh kè, yaŭ wĕng-shang, yaû m̄ chì têng tsuî, haî ĭ-keng ch'ut sź yāp shang à.

25 Ngŏh shāt-shāt wâ neĭ-teî chi, shī-haû tseung tò, uē-kam haî lok$_o$, sź-ché pit-têng mān Sheûng-Chué Tsź kè sheng, kòh-ti mān kè pit-têng shang.

26 Yan-waî hó-ts'ź kòh Foô tsoî tsź-keí yaŭ shang-mêng, k'uĭ ts'ź kwòh Tsź yĭk haî kóm-yeûng tsoî tsź-keí yaŭ shang-mêng.

27 I-ch'é ts'ź k'uēn kwòh k'uĭ laĭ shám-p'oòn, yan k'uĭ haî Yān-Tsź à.

28 Maĭ ĭ-waĭ ni-ti haî ch'ut-k'eĭ, yan-waî shī-haû tseung tò, taân-faān tsoî fān-mô kè, pit mān-tak k'uĭ sheng tsaû ch'ut laĭ.

29 Kòh-ti hāng shîn kè fŭk-oōt tak wĕng-shang, kòh-ti hāng ok$_o$ kè fŭk-oōt tak têng tsuî.

30 Ngŏh tsź-keí pat nāng shîn-tsź tsô yat kîn sź, ngŏh chiù-i shóh mān kè laĭ shám-p'oòn, ngŏh shám-p'oòn haî kung-tô, yan-waî ngŏh m̄ haî i-chuê tsź-keí chí-ì laĭ tsô, haî i-chuê ch'aai-hín ngŏh ché kè chí-ì à.

31 Ngŏh yeūk waî tsź-keí tsô chèng, ngŏh kè chèng m̄ haî chan.

32 Yaŭ pīt kòh waî ngŏh tsô chèng kè, ngŏh chi-tò k'uĭ waî ngŏh shóh chèng kè haî chan à.

33 Neĭ yă-ts'ang tá-faat$_o$ yān huì Yeuk-hôn ch'uè, k'uĭ waî chan kè laĭ tsô chèng.

34 K'eĭ-shāt ngŏh m̄ shaí yān tsô chèng, taân ngŏh kóng ni-ti, haî lêng neĭ-teî tak kaù à.

35 Yeuk-hôn haî tsô tím-cheūk ĭ-ch'é kwong-mēng kè tang, neĭ-teî tsaâm-shī foon-heí k'uĭ kwong.

36 Taân ngŏh yaŭ taaî kwòh Yeuk-hôn kè chèng-kuî, yan-waî Foô ts'ź ngŏh shēng-tsaû kè kung-foo, tsik-haî ngŏh shóh tsô kè kung-foo, ni-ti tsaû chèng mēng ngŏh haî Foô shóh ch'aai-hín kè le.

37 I-ch'é Foô tsik ch'aai-hín ngŏh ché, yĭk waî ngŏh tsô chèng, neĭ-teî ts'ūng loī meî mān k'uĭ sheng-yam, meî kìn k'uĭ yēng-chông.

38 Neĭ mŏ k'uĭ kè tô ts'uēn tsoî neí sam luĭ, yan-waî k'uĭ shóh ch'aai-hín kè, neĭ m̄ sùn k'uĭ.

39 Neĭ iù haaú-kaù shèng shue, yan-waî neĭ ĭ-waĭ k'eĭ chung yaŭ wĕng-shang, kòh-ti shue, tsaû haî waî ngŏh tsô chèng kè à.

40 Taân neĭ-teî m̄ háng ts'an-tsaû ngŏh laĭ tak shang-mêng.

41 Ngŏh m̄ k'aū yān kè wĕng-iû à.

42 Taân ngŏh chi-tò neĭ-teî

hung chung mŏ oì Sheûng-Chué kè sam.

43 Ngŏh t'ok$_{o}$ ngŏh Foô kè mēng laī tò, neĭ m̄ chiu-tsip ngŏh, pīt yān yeūk t'ok, tsż-keí mēng laī tò, neĭ tsaû chiu-tsip$_{o}$ k'uĭ.

44 Neĭ-teî peí-ts'ź shaû wēng-iû, m̄ k'aū yaū tūk yat waî Sheûng-Chué kè wēng-iû, tím-nāng sùn tak ni?

45 Maĭ koó ngŏh haí Foô ch'uè kò-tsûng neĭ-teî, yaŭ yat kòh kò-tsûng neĭ kè, tsik-haî neĭ shóh í-shĭ kè Moh-sai à.

46 Yeūk haî neĭ yă-ts'āng sùn Moh-sai, yīk pit-têng sùn ngŏh, yan-waî k'uĭ shóh sé lōk kè haî chí ngŏh.

47 Yeūk haî neĭ m̄ sùn k'uĭ kè shue, tím sùn ngŏh kè shuet$_{o}$-wâ ni?

6.

TS'Z haû, Yē-So kwòh Ka-leî-leî hoí, tsik-haî T'aī-peì-leĭ-à hoí.

2 Kw'ān chùng kan-ts'ūng k'uĭ, yan-waî kìn k'uĭ haí pêng yān ch'uè shóh hāng kè î-tsik à.

3 Yē-So sheŭng shaan, t'ūng k'uĭ moōn-shang ts'ŏh tsoî kòh ch'uè.

4 Kòh-chân-shī, Yaū-t'aaì yān kè uē-uēt-tsit$_{o}$ tseung kân.

5 Yē-So kuí ngaăn, kìn kw'ān-chùng laī tò k'uĭ ch'uè, tuì Feī-līk wâ, ngŏh-teî haí pin ch'uè maaĭ péng, peí ni-ti yān shīk ni?

6 Yē-So kóm kóng, haî seúng shì Feī-līk, yan-waî tsż-keí chi-tò iù tím tsô kè lok$_{o}$.

7 Feī-līk taap$_{o}$ k'uĭ wâ, k'aaì î-shāp leŭng ngāu maaĭ péng, lêng mooĭ yān tak ti kòm toh, sheûng-ch'ĕ to m̄ kaù.

8 Yaŭ yat kòh moōn-shang, tsik-haî Sai-moōn Peí-tak kè heng-taî On-tak-līt, tuì k'uĭ wâ,

9 Ni ch'uè yaŭ yat kòh saì-man-tsaí, yaŭ taaî māk péng ng̃ kòh, kûng saì uē leŭng t'iū, taân peí kòm toh yān chung-mat-yûng ni?

10 Yē-So wâ, lêng chùng-yān ts'ŏh ch'uè la, kòh ch'uè yaŭ hó toh ts'ó, ue-shî kòh-ti yān ts'ŏh ch'uè, yān shò taaî-yeuk$_{o}$ yaŭ ng̃-ts'in.

11 Yē-So ning kòh-ti pêng chuk-tsê chi haû, fan kwòh ts'ŏh ch'uè kè, fan uē to haî kóm-yeûng, yâm-ts'ūng kok$_{o}$ yān shóh seúng.

12 Chùng-yān to ĭ-keng paaú, Yē-So tuì moōn-shang wâ, chap-maaĭ kòh-ti sap-suì, ti-toh to m̄ hó saai.

13 Ue-shî chap-maaĭ ng̃ kòh taaî māk péng shīk shêng kè sap-suì, chong-moŏn shāp-î laām.

14 K'uĭ kok, yān kìn Yē-So shóh hāng kè î-tsik, tsaû wâ, ni-kòh chan haî yeng-koi lam shaì kè sin-chi lok$_{o}$.

15 Yē-So chi-tò chùng-yān pit laī k'eŭng-pik k'uĭ tsô wōng, tsaû tūk tsż tsoì faan sheúng shaan.

16 Kòh shī tseung-kân yê, moōn-shang lōk huì hoí pin.

17 Lōk shuēn, heùng-chuê Ka-paak-nūng kwòh hoí, ĭ-keng haak, Yē-So chûng meî tò k'uĭ-teî ch'uè.

18 Hó taaî fung, hoí yŭng hoí laĭ.

19 Moōn-shang chaaû-tseúng, taaî-yeuk$_{o}$ hāng shāp toh leĭ lô, kìn Yē-So haí hoí mîn hāng, tsîm-tsîm kân shuēn, moōn-shang tsaû fong.

20 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, haî ngŏh à, m̄ shaí fong.

21 Moōn-shang foon-heí, tsip$_{o}$ k'uĭ sheŭng shuēn, shuēn tsaû tsik-shī tò shóh huì kè teî-fong.

22 ¶ Mēng yāt, k'eĭ tó tuì-mîn ngôn kè chùng-yān, kìn yat chek$_{o}$ shuēn chi ngoî, mŏ pīt chek$_{o}$ shuēn haí ch'uè, ī-ch'é kìn Yē-So m̄ t'ūng moōn-shang lōk shuēn, tūk-haî moōn-shang huì.

23 Taân-haî chûng yaŭ ti shuēn, yaū T'aī-peì-leĭ-à laî kè, tsik-haî kân chuê Yē-So chuk-tsê chi haû, chùng-yān shīk péng kòh ch'uè.

24 Chùng-yān kìn Yē-So m̄ haí ch'uè, moōn-shang to m̄ haí ch'uè, tsaû lōk shuēn, tò Ka-paak-nūng, wán Yē-So.

25 I-keng kwòh hoí wán-tó k'uĭ, tsaû tuì k'uĭ wâ, Foo-Tsź, neĭ keí shī tò ni ch'uè?

26 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ wâ, ngŏh shāt-shāt wâ neĭ-teî chi, neĭ-teî wán ngŏh, m̄ haî waî kìn î-tsik, haî waî shīk péng tak paaú che.

27 Maĭ waî ooĭ waaî kè leūng laî lō-foó, yeng iù waî ts'uēn tò wĕng-shang kè leūng laî lō-foó, tsik-haî Yān-Tsź pit ts'ź kwòh neĭ-teî kè, yan-waî Sheûng-Chué tsik Foô, yă-ts'āng peí yàn k'ap k'uĭ lok$_{o}$.

28 Chùng-yān tuì k'uĭ wâ, ngŏh-teî iù tím-yeûng hāng, chì haî tsô Sheûng-Chué kè kung-foo ni?

29 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, sùn k'uĭ shóh tá-faat$_{o}$ kè, kóm-tsaû haî tsô Sheûng-Chué kè kung-foo lok$_{o}$.

30 Chùng-yān tuì k'uĭ wâ, neĭ k'aaî mat-yĕ î-tsik laî chí-shî, lêng ngŏh-teî t'aí-kìn tsaû sùn neĭ, neĭ kwóh-shāt tsô mat-yĕ ni?

31 Ngŏh kè tsó-tsung, haí kw'òng-yĕ shīk mă-nā, tsik-haî shèng-keng shóh sé, k'uĭ k'aaî t'in laî kè péng ts'ź k'uĭ-teî shīk.

32 Yē-So tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, ngóh shāt-shāt wâ neĭ-teî chi, kòh-ti t'in laî kè péng, m̄ haî Moh-sai ts'ź neĭ-teî, taân ngŏh Foô k'aaî t'in laî kè chan péng ts'ź neĭ-teî.

33 Yan-waî Sheûng-Chué kè péng, haî ts'ūng t'in kòng lōk laî, ī-ch'é ts'ź shang-mêng kwòh shaì yān à.

34 Chùng-yān tuì k'uĭ wâ, Chué à, sheūng-shī tseung ni-ti péng ts'ź ngŏh-teî la.

35 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh haî shang-mêng kè péng, ts'an-tsaû ngŏh kè tsúng m̄ ngôh, sùn-laaî ngŏh kè wĕng m̄ hot$_{o}$.

36 Taân-haî ngŏh yă-ts'āng tuì neĭ kóng, neĭ-teî ĭ-keng kìn ngŏh, to haî m̄ sùn.

37 Taân-faān Foô shóh ts'ź ngŏh kè, pit-têng laî ngŏh ch'uè, laî ngŏh ch'uè kè, ngŏh pit-têng m̄ heì-tsuēt k'uĭ.

38 Yan-waî ngŏh ts'ūng t'in kòng lōk laî, m̄ haî hāng tsź-keí chí-ì, shāt haî hāng tá-faat$_{o}$ ngŏh laî kè chí-ì.

39 Tá-faat$_{o}$ ngŏh laî kè chí-ì, tsik-haî k'uĭ shóh ts'ź kwòh ngŏh kè, ngŏh pit-têng mŏ waî-shat, tong shaì-kaaì moōt-yāt, ngŏh pit lêng k'uĭ fūk-shang.

40 Ngŏh Foô kè chí-ì, tsik-haî taân-faân kìn Tsź tsaû sùn, pit tak wĕng-shang, tong shaì-kaaì moōt-yāt, ngŏh pit lêng k'uĭ fūk-shang.

41 Yaū-t'aaì yān yan Yē-So wâ, ngŏh haî ts'ūng t'in kòng lōk laī kè péng, tsaû kei-t'aān k'uĭ.

42 K'uĭ-teî yaû wâ, ni-kòh mī haî Yeuk-shat kè tsaí Yē-So me? k'uĭ foô-mŏ, ngŏh-teî to shik, tím wâ tak ngŏh ts'ūng t'in kòng lōk laī kè ni?

43 Koò-ts'ź Yē-So taap$_{\text{J}}$ k'uĭ wâ, neĭ-teî maĭ taaî-ka kei-t'aān à.

44 Tá-faat$_{\text{J}}$ ngŏh kè Foô, yeūk mī yăn-tô k'uĭ, tsaû mŏ yān ooĭ laī ngŏh ch'uè, laī ngŏh ch'uè kè, tong shaì-kaaì moōt-yāt, ngŏh pit lêng k'uĭ fūk-shang.

45 Sin-chi kè shue yaŭ sé wâ, k'uĭ-teî taaî-chùng tseung mūng Sheûng-Chué chi kaaù-fàn lok$_{\text{O}}$, koò-ts'ź t'eng-mān Foô chi kaaù-fàn laī hōk kè, tsûn-teî laī ngŏh ch'uè.

46 M haî wâ yaŭ yān kìn kwòh Foô, tūk-haî yaū Sheûng-Chué laī kè, kòh waî chì kìn kwòh Foô.

47 Ngŏh shāt-shāt wâ neĭ chi, sùn ngŏh kè yaŭ wĕng-shang.

48 Ngŏh haî shang-mêng kè péng.

49 Neĭ-teî tsó-tsung haí kw'òng-yĕ ch'uè shīk mă-nā, to sź hiu.

50 Ni-ti haî ts'ūng t'in kòng lōk laī kè péng, tsik-haî peí yān shīk kwòh tsaû mī sź.

51 Ngŏh haî ts'ūng t'in kòng lōk laī kè shang-oōt péng, yeūk haî yaŭ yān shīk ni-ti péng, tsaû pit-têng shang tò wĕng-uĕn, ngŏh tseung-loī shóh ts'ź kè péng, tsik-haî ngŏh kè yūk, waî shaì sheûng chi shang-mêng laī shè kè.

52 Yaū-t'aaì yān yan ts'ź seung chaang-lûn wâ, ni-kòh yān tím nāng peí k'uĭ yūk kwòh ngŏh-teî shīk ni?

53 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh shāt-shāt wâ neĭ chi, neĭ-teî yeūk haî mī shīk Yān-Tsź kè yūk, mī yám k'uĭ huet$_{\text{O}}$, neĭ-teî luĭ-t'aū tsaû mŏ shang-mêng.

54 Taân-faān shīk ngŏh yūk yám ngŏh huet$_{\text{J}}$ kè, yaŭ wĕng-shang, ngŏh tong shaì-kaaì moōt-yāt, pit lêng k'uĭ fūk-shang.

55 Yan-waî ngŏh yūk shāt-tsoî haî hóh shīk, ngŏh huet$_{\text{O}}$ shāt-tsoî haî hóh yám kè à.

56 Shīk ngŏh yūk yám ngŏh huet$_{\text{O}}$ kè, chuê tsoî ngŏh ch'uè, ngŏh yīk chuê tsoî k'uĭ ch'uè.

57 Wĕng-shang kè Foô tá-faat$_{\text{O}}$ ngŏh, ngŏh sheûng-ch'é t'ok$_{\text{O}}$ k'uĭ laī shang, kóm-yeûng shóh shīk ngŏh kè pit-têng t'ok$_{\text{O}}$ ngŏh laī shang à.

58 Ni-ti haî ts'ūng t'in kòng lōk laī kè péng, mī t'ūng neĭ tsó-tsung shīk to haî sź, shīk ni-ti péng kè tsaû wĕng-uĕn shang à.

59 Ni-ti haî Yē-So tsoî Ka-paak-nūng ooî-t'ōng kaaù-fàn shī shóh kóng kè.

60 Koò-ts'ź moōn-shang mān-tak, yaŭ hó toh wâ, ni-ti shuet$_{\text{J}}$-wâ hó naān kè, mat-shuĭ t'eng tak ni?

61 Yē-So tsî-keí chi-tò moōn-shang kei-t'aān ni-ti shuet$_{\text{J}}$-wâ, tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ ìm-heì ni-ti me?

62 Neĭ yeūk-īn kìn Yān-Tsź sheng sheŭng kaû shī shóh chuê

kòh ch'uè, tsaû tím-yeûng ni?

63 Lēng haî lêng tak shang, yūk haî mŏ yik, ngŏh tuì neĭ shóh kóng kwòh kè shuet$_{o}$-wâ, haî Lēng à, haî shang à.

64 Taân neĭ-teî chi chung yaŭ ti īn sùn kè lok$_{o}$, yan-waî Yē-So tsż ch'í chi-tò mat-shuī īn sùn k'uĭ, mat-shuī ooĭ maaî k'uĭ à.

65 Yaû wâ, yan ni-ti ngŏh yă-ts'ang tuì neĭ kóng, īn haî ngŏh Foô ts'ż k'uĭ, mŏ yān ooĭ laī ngŏh ch'uè.

66 Tsż kòh-chân chi haû, yaŭ hó-toh moōn-shang faan huì, īn tsoì t'ūng k'uĭ hāng.

67 Shóh-ĭ Yē-So tuì shāp-î moōn-shang wâ, neĭ-teî to seúng huì me?

68 Sai-moōn Peí-tak taap$_{o}$ k'uĭ wâ, Chuć, neĭ yaŭ wĕng-shang kè tô-leĭ, ngŏh-teî yaû kwai-ts'ūng mat-shuī ni?

69 Ngŏh-teî sùn neĭ, ĭ-ch'é mēng chi neĭ haî Sheûng-Chué chi Shèng-Ché.

70 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, ngŏh ın haî kaán-chaăk neĭ shāp-î kòh me? taân neĭ-teî chi chung, yaŭ yat kòh haî moh-kwaí à.

71 Yē-So kóm kóng, haî chí Ka-leūk yān Sai-moōn kè tsaí Yaū-taaî, yan-waî k'uĭ haî shāp-î moōn-shang chi yat, tseung-kân maaî k'uĭ kè à.

7.

T'SZ-haû, Yē-So haí Ka-leî-leî ch'uè hāng, īn seúng haí Yaū-t'aaì ch'uè hāng, yan Yaū-t'aaì yān seúng shaat$_{o}$ k'uĭ à.

2 Yaū-t'aaì yān kè kit$_{o}$-maaū tsit$_{o}$ tseung-kân.

3 Yē-So heng-taî tuì k'uĭ wâ, leĭ-hoi ni ch'uè, huì Yaū-t'aaì, lêng neĭ moōn-shang to kìn neĭ shóh hāng kè sż.

4 Yan-waî mŏ yān seúng-hín mēng tsż-keí ch'ut laī, faán tsoî òm-chung hāng sż kè, neĭ kwóh-ĭn tsô ni-ti, tsaû yeng-koi tsż-keí hín kwòh shaì-kaaì kìn le.

5 Yan-waî līn k'uĭ heng-taî to īn sùn k'uĭ à.

6 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh shī-haû meî-ts'āng tò, neĭ shī-haû sheūng-shī uê-peî.

7 Shaì-kaaì pat-nāng tsang-oò neĭ-teî, tūk-haî tsang-oò ngŏh, yan ngŏh chèng-mēng k'uĭ shóh tsô kè haî ok$_{o}$ à.

8 Neĭ-teî sheŭng huì kwòh tsit$_{o}$, ngŏh īn sheŭng huì kwòh ni-kòh tsĭt$_{o}$, yan-waî ngŏh shī-haû chûng meî moŏn à.

9 Yē-So kóng uēn ni-ti, tsaû yēng-ĭn haí Ka-leî-leî ch'uè chuê.

10 K'uĭ heng-taî sheŭng huì kwòh tsit$_{o}$ chi haû, k'uĭ yīk sheŭng huì, taân īn haî hín-ĭn, haî òm chung kóm-yeûng.

11 Yaū-t'aaì yān haí tsit$_{o}$ k'eī chi noî wán k'uĭ, wâ, k'uĭ haí pin-ch'uè ni?

12 Chùng yān chi chung, yan k'uĭ tsaû hó-toh ĭ-lûn, yaŭ ti wâ, k'uĭ haî shîn yān, yaŭ ti wâ īn haî, k'uĭ haî koó-waăk chùng-yān che.

13 Taân mŏ yān mēng kóng k'uĭ, haî p'à Yaū-t'aaì yān kè uēn-koò à.

14 ¶ Tò tsit$_{o}$-k'eī yat poòn, Yē-So sheŭng tîn kaaû-fàn.

15 Yaū-t'aaì yān kìn ch'ut-k'eī, wâ, ni-kòh yān meî-ts'āng hōk

kwòh, hōh-ĭ shik shue ni?

16 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, ngŏh kè kaaù-fàn, m̄ haî ngŏh tsż-keí kè, haî tá-faat$_{o}$ ngŏh laî kòh waî kè.

17 Yāu yeūk háng i k'uĭ chí-ì laî tsô, tsaû pit-têng chi ni-ti kaaù-fàn, waāk haî yaū Sheûng-Chué laî, waāk haî ngòh yaū tsż-keí kóng kè lok$_{o}$.

18 Yaū tsż-keí kóng kè, pat-kwòh k'aū tsż-keí kè wēng-kwong, waî haî k'aū tá-faat$_{o}$ k'uĭ laî kòh waî kè wēng-kwong, k'uì haî chan-shāt, tsaû mŏ pat-î tsoî k'uĭ sam chung.

19 Moh-sai heí m̄ haî ts'ż lūt-faat$_{o}$ kwòh neĭ-teî me? taân neĭ-teî mŏ yān shaú lūt-faat$_{c}$ kè, neĭ yan-hōh seúng shaat$_{o}$ ngŏh ni?

20 Chùng-yān taap$_{o}$ k'uĭ wâ, neĭ peí kwaí maī kè, mat-shuì seúng shaat$_{o}$ neĭ ni?

21 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, ngŏh yă-ts'āng tsô yat kîn sż, neĭ taaî-ka tsaû kìn ch'ut-k'eĭ.

22 Moh-sai ch'uēn shaû kot$_{o}$-laĭ kwòh neĭ-teî, taân kòh-ti m̄ haî yaū Moh-sai heí, haî yaū lĭt-tsó ch'uēn lōk, neĭ to haî on-sik yāt shi kot$_{o}$-laĭ kwòh yān.

23 Yān tong on-sik yāt shaû kot$_{o}$-laĭ, mĭn-chì waī-pooì Moh-sai kè lūt-faat$_{o}$, īu-tsak ngŏh tong on-sik yāt, lêng yān hó-faan saaì, tsô-mat neĭ tsaû nau-nô ngŏh ni?

24 Maĭ k'aaĭ ngoî-maaû laī shám-p'oòn, iù k'aaĭ kung-î laī shám-p'oòn.

25 Yaŭ ti Yē-lô-suat-laăng kè yān wâ, ni-kòh m̄ haî yān-teî seúng shaat$_{o}$ kè me?

26 Uē-kam k'uĭ fòng taám kóng, to mŏ yān wâ k'uĭ, heí haî koon-cheúng shāt chi-tò k'uĭ haî Kei-Tuk me?

27 Taân ngŏh-teî chi-tò ni-kòh yān yaū pin-ch'uè laī, yeūk haî Kei-Tuk tò kòh-shī, tsaû mŏ yān chi-tò k'uĭ yaū pin-ch'uè laī kè.

28 Yē-So haí tîu kaaù-faàn, taaî sheng kóng wâ, neĭ-teî chi-tò ngŏh, yīk chi-tò ngŏh yaū pin ch'uè laī me? Ngŏh m̄ haî shîn-tsż laī, taân tá-faat$_{o}$ ngŏh kè haî chan, neĭ-teî m̄ chi k'uĭ.

29 Tūk-haî ngòh chi k'uĭ, yan-waî ngŏh haî yaū k'uĭ laī, ĭ-ch'é k'uĭ haî tá-faat$_{o}$ ngŏh laī kè.

30 K'uĭ-teî tsaû seúng chuk Yē-So, taân-haî mŏ yān lōk shaú, yan k'uĭ shī-haû meî tò à.

31 Chùng-yān chi chung, hó-toh sùn k'uĭ, wâ, Kei-Tuk tò chi shī, k'uĭ shóh hāng kè î-tsik, heí toh tak kwòh ni-kòh yān shóh hāng kè me?

32 Faat-leî-ts'oì yān mān-tak chùng-yān kóm-yeûng ĭ-lûn Yē-So, tsaû kûng chùng tsaì-sz cheúng, tá-faat$_{o}$ ch'aai-yīk chuk k'uĭ.

33 Shóh-ĭ Yē-So wâ, ngŏh chûng haî tsaûm-shī t'ūng-maaī neĭ che, haû-loī faan-huì tá-faat$_{o}$ ngŏh kè kòh ch'uè.

34 Neĭ tseung iù wán ngŏh, m̄ wán-tak-cheūk, ngŏh shóh tsoî kòh ch'uè, neĭ m̄ tò tak.

35 Yaū-t'aaì yān kóm-tsaû seung kóng wâ, k'uĭ seúng huì pin-ch'uè, lêng ngòh m̄ wán-tak-cheūk k'uĭ ni? K'uĭ heí huì kòh-ti saàn-chuê tsoî Hei-leî-neĭ yān chi chung kè, laī kaaù Hei-leî-neĭ yān me?

36 K'uĭ wâ, neĭ tseung iù wán

ngŏh, īn wán-tak-cheūk, ngŏh shóh tsoî kòh ch'uè, neĭ-īn tò tak, haî mat-yĕ shuet$_{o}$-wâ ni?

37 ¶ Tsit$_{o}$ k'eī shau-meĭ kòh yāt, tsik-haî taaî yāt-tsź, Yē-So k'eĭ ch'uè iu wâ, yān yeūk haî kéng-hot$_{o}$, yeng-koi laī ngŏh ch'uè yám.

38 Sùn ngŏh kè, tsaû chiù shèng-shue shóh kóng, k'uĭ t'ŏ pit-têng yaŭ oōt shuí kè kong-hōh laū ch'ut.

39 Yē-So kóm kóng, haî chí sùn k'uĭ kè, tseung-loī shóh shaû kè Shèng-Shān, kòh-chân-shī Shèng-Shān meî yaŭ kòng-lām, yan Yē-So meî-ts'āng shaû wēng-hín à.

40 Chùng-yān mān-tak ni-ti shuet$_{o}$-wâ, yaŭ ti wâ k'uĭ chan haî kòh sin-chi.

41 Yaŭ ti wâ, k'uĭ haî Kei-Tuk, yaû yaŭ ti wâ, Kei-Tuk heí haî ts'ūng Ka-leî-leî ch'uè ch'ut kè me?

42 Shèng-shue heí īn haî wâ, Kei-Tuk ts'ūng Taaî-waî haû-yuî laī, ī-ch'é ts'ūng Paak$_{o}$-leî-hāng Taaî-waî shóh chuê kè ts'uen laī me?

43 Ue-shî chùng-yān chi chung, yan k'uĭ tsaû fan-chaang heí laī.

44 K'eī chung yaŭ yān seúng chuk k'uĭ, taân-haî mŏ yān lōk shaú.

45 Ch'aai-yīk faan-laī chùng tsaì-sz cheúng kûng Faat-leî-ts'oì yān ch'uè, k'uĭ-teî tuì ch'aai-yīk wâ, neĭ yan-hōh īn laai k'uĭ laī ni?

46 Ch'aai-yīk taap$_{o}$ wâ, līk-loī meî yaŭ yān kóng tak kóm-yeûng kè,

47 Faat-leî-ts'oì yān taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî to peî yaŭ-wuāk me?

48 Koon-cheúug t'ūng Faat-leî-ts'oì yān chi chung, yaŭ sùn k'uĭ-kè mŏ ni?

49 Taân ni-ti chùug-yān īn shik lūt-faat$_{o}$, tsaû shaû chaù-chòh lok$_{o}$.

50 K'eī chung yaŭ yat kòh tsik-haî ts'ūng-ts'īn laī Yē-So ch'uè kè Neĭ-koh-taí-mŏ, tuì k'uĭ-teî wâ.

51 Meî-ts'āng t'eng-mān k'uĭ, yaû meî chi k'uĭ hāng-waī, ngŏh-teî kè lūt-faat$_{o}$, hóh-ĭ têng tak yān tsooî me?

52 K'uĭ-teî taap$_{o}$ k'uĭ wâ, neĭ to haî Ka-leî-leî yān me? ch'ā-ch'aat$_{o}$ hă tsaû chi, yan-waî mŏ sin-chi haí Ka-leî-leî ch'uè ch'ut kà.

53 Ue-shî kok$_{o}$ yān faan-kwai tsź-keí ka.

8.

YE-SO huì tò Kóm-laám shaan.

2 T'in mūng kwong, tsoì faan yāp tîn, chùng-yān laī k'uĭ ch'uè, k'uĭ tsaû ts'ŏh ch'uè kaaù k'uĭ-teî.

3 Tūk-shue yān kûng Faat-leî-ts'oì yān laai chuê yat kòh foŏ-yān, haî hāng yām chi shī peî chuk kè, laī tò Yē-So ch'uè, lêng k'uĭ k'eĭ tó chung-kaan.

4 Tsaû tuì Yē-So wâ, Lŏ-Sz à, ni-kòh foŏ-yān haî hāng kán kaan-yām chi shī peî chuk kè.

5 Moh-sai lūt-faat$_{o}$ chi chung fan-foò ngŏh-teî wâ, yeūk haî kóm-yeûng kè yān, tsaû iù k'aaĭ shēk laī tèng k'uĭ, neĭ wâ tím-yeûng ni?

6 Chùng-yān kóng ni-ti laī shì Yē-So, seúng tak tó kò k'uĭ kè uēn-koò, Yē-So oò-luen iu, k'aaĭ shaú-chí waāk teî.

7 Chùng-yān pat hit$_{o}$ mâu, Yē-So k'eĭ faan heí shan tuì k'uĭ wâ, neĭ-teî pin-kòh mŏ tsuî kè, tsaû sin peí shēk tèng k'uĭ la.

8 Yaû oò-luen iu k'aaĭ shaú-chí waāk teî.

9 Chùng-yān mān-tak ni-ti shuet$_{o}$-wâ, tsŝ cheúng chì yaù, kòh kòh to hāng ch'ut, tūk-haî shêng Yē-So haí ch'uè, kûng kòh foŏ-yān yēng-īn haí chung kaan.

10 Yē-So k'eĭ faan heí shan, tsaû tuì k'uĭ wâ, foŏ-yān à, kòh-ti yān haí pin ch'uè ni? mŏ yān têng neĭ tsuî lòh me?

11 K'uĭ taap$_{o}$ wâ, Chué à, mŏ lok$_{o}$, Yē-So wâ, ngŏh to m̄ têng neĭ tsuî, neĭ huì la ,maĭ tsoì faân-tsuî à.

12 ¶ Yē-So yaû tuì chùng-yān wâ, ngŏh haî shaì sheûng kè kwong, kan-ts'ūng ngŏh kè, tsaû m̄ haí òm ch'uè hāng, pit tak shang-mêng kè kwong.

13 Koò-ts'ź Faat-leî-ts'oì yān tuì k'uĭ wâ, neĭ waî tsŝ-keí tsô chèng, neĭ kè chèng m̄ tak chan.

14 Yē-So taap$_{o}$ k'uí-teî wâ, ngŏh sui-īn waî tsŝ-keí tsô chèng, ngŏh kè chèng to haî chan, yan-waî ngŏh chi-tò ngŏh ts'ūng pin ch'uè laī, heùng pin ch'uè huì, taân neĭ m̄ chi ngŏh ts'ūng pin ch'uè laī, heùng pin ch'uè huì.

15 Neĭ-teî i-chuê ngoî-maaû laī shám-p'oòn, waī haî ngŏh m̄ shám-p'oòn yān.

16 T'óng-yeūk ngŏh shám-p'oòn yān, ngŏh kè shám-p'oòn haî chan, yan-waî m̄ haî taan-tūk ngŏh haí ch'uè, tá-faat$_{o}$ ngŏh laī kè Foô, yīk t'ūng-maaī ngŏh haí ch'uè à.

17 Neĭ-teî lūt-faat$_{o}$ yaŭ sé wâ, leŭng-kòh yān kè chèng haî chan.

18 Ngŏh waî tsŝ-keí tsô chèng, tá-faat$_{o}$ ngŏh laī kè Foô, yīk waî ngŏh tsô chèng.

19 Chùng-yān tuì k'uĭ wâ, neĭ Foô haí pin ch'uè, Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ wâ, ngŏh uĕ-k'āp ngŏh Foô, neĭ to m̄ shik, neĭ yeūk-īn shik ngŏh, yīk pit shik ngŏh Foô.

20 Yē-So haí tîn kaaù-fàn, tsoî foò-fōng kóng ni-ti shuet$_{o}$-wâ, mŏ yān chuk-chuê k'uĭ, yan-waî k'uĭ shī-haû meî tò à.

21 Yē-So tsoì tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh huì, neĭ pit wán ngŏh, ī-ch'é neĭ-teî pit sź tsoî tsuî-ok$_{o}$ chi chung, ngŏh huì kòh ch'uè, neĭ pat-nāng tò tak.

22 Yaū-t'aai yān wâ, k'uĭ haî seúng chéng sź tsŝ-keí īn haî ni? yan k'uĭ wâ, ngŏh huì kòh ch'uè, neĭ pat-nāng tò tak à.

23 Yē-So tuì k'uĭ wâ, neĭ ts'ūng hâ-t'aū laī, ngŏh ts'ūng sheûng-t'aū laī, neĭ shūk ni-kòh shaì-kaaì, ngŏh īn shūk ni-kòh shaì-kaaì.

24 Koò-ts'ź ngŏh tuì neĭ wâ, neĭ-teî pit sź tsoî tsuî-ok$_{o}$ chi chung, t'óng-yeūk neĭ īn sùn ngŏh haî k'uĭ, neĭ-teî pit sź tsoî tsuî-ok$_{o}$ chi chung lok$_{o}$.

25 Chùng-yān tuì k'uĭ wâ, neĭ haî mat-shuī ni? Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, tsik-haî ngŏh tsŝ ch'í-ch'oh wâ neĭ chi kè haî lok$_{o}$.

26 Ngŏh chûng yaŭ hó-toh

yeûng waî neï-teî kóng, ī-ch'é shám-p'oòn neï t'im, taân-haî tá-faat$_{o}$ ngŏh kè haî chan, ngŏh tsoî k'uï ch'uè shóh mān kè sẑ, ch'uēn kwòh shaì-kaaì chi.

27 Chùng-yān m̄ chi k'uï shóh kóng kè, haî chí T'in-Foô à.

28 Shóh-ī Yē-So wâ, neï kuí heí Yān-Tsź chi haû, tsaû chi-tò ngŏh haî k'uï, ī-ch'é ngŏh shóh tsô kè sẑ, mŏ shîn-tsẑ laī tsô, ngŏh kóng ni-ti, haî chiù-i ngŏh Foô shóh kaaù ngŏh kè.

29 Tá-faat$_{o}$ ngŏh laī kè, haî t'ūng ngŏh haí ch'uè, k'uï m̄ laū ngŏh tūk tsẑ haí ch'uè, yan-waî ngŏh sheūng tsô k'uï shóh foon-heí kè sẑ à.

30 Yē-So kóng kán ni-ti shuet$_{o}$-wâ, hó toh yān sùn k'uï.

31 Yē-So tsaû tuì sùn k'uï kè Yaū-t'aaì yān wâ, neï yeūk ch'eūng-ch'eūng chuê tsoî ngŏh kè tô chung, tsaû chan haî ngŏh kè moōn-shang lok$_{o}$.

32 To pit hiú tak chan-leï, chan-leï tsaû shik-fòng neï lok$_{o}$.

33 Chùng-yān taap$_{o}$ k'uï wâ, ngŏh-teî haî A-paak-la-hón kè haû-yuí, ts'ūng-loī meî tsô kwòh yān kè nō-pūk, tsô-mat neï wâ neï-teî pit peî shik-fòng ni?

34 Yē-So taap$_{o}$ k'uï-teî wâ, ngŏh shāt-shāt wâ neï-teî chi, taân-faān faân tsuî kè, haî tsuî kè nō.

35 Nō m̄ haî ch'eūng chuê tó ka luï, tsaí haî ch'eūng chuê tó ch'uè.

36 Koò-ts'ź kòh tsaí shik-fòng neï-teî, neï tsaû chan haî peî shik-fòng lok$_{o}$.

37 Ngŏh chi-tò neï haî A-paak-la-hón kè haû-yuî, taân neï seúng shaat$_{o}$ ngŏh, yan-waî neï kòh sam mŏ teî-fong yūng-tsoì ngŏh kè tô à.

38 Ngŏh k'aaï haí ngŏh Foô ch'uè shóh kìn kè laī kóng, neï k'aaï haí neï foô ch'uè shóh kìn kè laī tsô.

39 Chùng-yān taap$_{o}$ k'uï wâ, A-paak-la-hón haî ngŏh-teî kè foô à, Yē-So tuì k'uï-teî wâ, neï yeūk haî A-paak-la-hón kè tsź-suen, tsaû pit tsô A-paak-la-hón shóh tsô kè sẑ.

40 Uē-kam ngŏh haî k'aaï shóh mān ue Sheûng-Chué kè chan-leï, wâ kwòh neï-teî chi kè yān, neï seúng laī shaat$_{o}$ ngŏh, ni-ti m̄ haî A-paak-la-hón shóh tsô kè à.

41 Neï-teî haî tsô neï foô shóh tsô kè, chùng-yān tuì k'uï wâ, ngŏh-teî m̄ haî yaū kaan-yām shang kè, ngŏh-teî yaū yat kòh foô. tsik-haî Sheûng-Chué à.

42 Yē-So tuì k'uï-teî wâ, t'óng-yeūk Sheûng-Chué haî neï Foô, neï pit-têng oì ngŏh, yan-waî ngŏh yaū Sheûng-Chué ch'uè ch'ut laī, ngŏh m̄ haî shîn-tsẑ laī, haî Sheûng-Chué tá-faat$_{o}$ ngŏh kè.

43 Neï hōh ǐ m̄ hiú ngŏh shuet$_{o}$-wâ ni? yan neï pat-nāng t'eng ngŏh tô à.

44 Neï-teî haî shūk neï foô moh-kwaí, to seúng i-chuê neï foô kè sz-yūk laī hāng, k'uï tsẑ ch'í-ch'oh tsô shaat$_{o}$ yān kè, m̄ chuê tsoî chan-leï ch'uè, yan k'uï mŏ chan-leï tsoî sam chung, k'uï kóng taaî-wâ chi shī, haî kóng tsẑ-keí poón sèng ch'ut kè à, yan k'uï haî hò kóng taaî-wâ, yīk haî tsô taaî-wâ kè foô.

45 Yan ngŏh kóng chan-leĭ, neĭ-teî m̄ sùn ngŏh.

46 Neĭ-teî mat-shuī chap tak ngŏh tsuî ni? ngŏh keì-īn kóng chan-leĭ, neĭ yan-hōh m̄ sùn ngŏh ni?

47 Yaū Sheûng-Chué laî kè, pit t'eng Sheûng-Chué kè shuet$_o$-wâ, neĭ shóh-ĭ m̄ t'eng kè, yan neĭ m̄ haî yaū Sheûng-Chué laî à.

48 Yaū-t'aaì yān tsaû taap$_o$ k'uĭ wâ, ngŏh-teî wâ neĭ haî Saat-măleî-à yān, yaû peî kwaí maī kè, heí īn cheūk me?

49 Yē-So taap$_o$ k'uĭ wâ, ngŏh m̄ haî peî kwaí maī kè, taân-haî ngŏh tsuen-kèng ngŏh Foô, neĭ tsaû sau-yūk ngŏh.

50 Ngŏh m̄ k'aū tsî-keí kè wēng-kwong, taân yaŭ yat waî k'aū kè, ī-ch'é tsô shám-p'oòn kè à.

51 Ngŏh shāt-shāt wâ neĭ chi, yān yeūk haî shaú ngŏh tô, tsaû wĕng-uĕn m̄ kìn sź.

52 Yaū-t'aaì yān tsaû tuì k'uĭ wâ, uē-kam ngŏh-teî chi neĭ peî kwaí maī lok$_o$, A-paak-la-hón ĭ-keng sź, chùng sin-chi to haî, tūk neĭ wâ yān yeūk shaú ngŏh tô, tsaû wĕng-uĕn m̄ sheūng kwòh sź.

53 Neĭ heí taaî kwòh ngŏh sź hiu kè tsó-tsung A-paak-la-hón me? chùng sin-chi to sź hiu, neĭ tsî-keí ĭ-waī haî mat-shuī ni?

54 Yē-So taap$_o$ wâ, ngŏh yeūk haî tsuen-wēng tsî-keí, kóm-tsaû ngŏh kè tsuen-wēng mŏ yûng, tsuen-wēng ngŏh kè, haî ngŏh Foô à, tsik neĭ neĭ-teî wâ haî neĭ kè Sheûng-Chué.

55 Neĭ-teî m̄ shik k'uĭ, taân ngŏh shik k'uĭ, yeūk ngŏh wâ m̄ shik k'uĭ, kóm-tsaû ngŏh haî kóng taaî-wâ, hó-ts'ź neĭ-teî yat yeûng, taân ngŏh shik k'uĭ, ī-ch'é shaú-chuê k'uĭ tô.

56 Neĭ kè tsó-foô A-paak-la-hón, hó foon-heí kìn ngŏh kè yāt-tsź, k'uĭ kìn hiu tsaû faaì-lōk.

57 Kóm-tsaû Yaū-t'aaì yān tuì k'uĭ wâ, neĭ meî kaù ng̀ shāp suì, neĭ heí haî kìn kwòh A-paak-la-hón me?

58 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh shāt-shāt wâ neĭ chi, meî yaŭ A-paak-la-hón chi sin, ngŏh ĭ-keng haí ch'uè lok$_o$.

59 Chùng-yān chap shēk seúng tèng k'uĭ, Yē-So tóh-peî ch'ut tîn, ts'ūng chùng-yān chi chung keng-kwòh tsaû huì hiu.

9.

YE-SO hāng kwòh kòh shī, kìn yat kòh yān, ch'ut-shaì haî maāng kè.

2 Moōn-shang mân k'uĭ wâ, Foo-Tsź, ni-kòh yān ch'ut-shaì tsaû maāng kè, haî mat-shuī faân tsuî ni? Haî k'uĭ tsî-keí a, yik-waāk k'uĭ foô mŏ ni?

3 Yē-So taap$_o$ wâ, ni-kòh yān m̄ haî faân-tsuî, k'uĭ foô-mŏ yīk m̄ haî, taân haî lêng Sheûng-Chué kè kung-foo tsoî k'uĭ ch'uè hín mēng che.

4 Chûng yaŭ īt-t'aū chi shī, ngŏh-teî iù tsô tá-faat$_o$ ngŏh laī kè kung-foo, yê-maăn tseung tò, tsaû mŏ yān nāng tsô kung-foo lok$_o$.

5 Ngŏh haí shaì sheûng chi shī, tsaû haî shaì sheûng kè kwong.

6 Kóng uēn ni-ti, tsaû t'ò haú-shuí lōk teî, peí haú-shuí k'au-

wān ti naĭ, k'aoĭ naĭ laĭ ch'ā kòh maāng yān kè ngaăn.

7 Tuì k'uĭ wâ, huì Sai-lōh-à ch'ī ch'uè saí hă, Sai-lōh-à faan-yīk tsik-haî shaû tá-faat$_{o}$, k'uĭ huì saí, faan laĭ tsaû t'aí tak kìn lok$_{o}$.

8 K'uĭ kè lūn-shè, kûng p'ēng-sò kìn k'uĭ haî hat-shīk kè, wâ, ni-kòh m̄ haî ts'ŏh ch'uè hat-shīk kè me?

9 Yaŭ ti wâ, haî k'uĭ à, yaŭ ti wâ, hó-ts'ž k'uĭ, taân k'uĭ tsž-keí wâ, ngŏh haî lok$_{o}$.

10 Chùng-yān tsaû tuì k'uĭ wâ, neĭ ngaăn tím-yeûng tak hoi ni?

11 K'uĭ taap$_{o}$ wâ, kòh yān mēng kiù Yē-So kè, k'au-wān ti naĭ ch'ā ngŏh ngaăn, tuì ngŏh wâ, huì Sai-lōh-à ch'ī saí hă, ngŏh huì saí, tsaû t'aí tak kìn.

12 Chùng-yān tuì k'uĭ wâ, kòh yān haí pin ch'uè ni, k'uĭ wâ, ngŏh m̄ chi.

13 Chùng-yān taaì-chuê p'ēng-sò haî maāng-ngaăn kè, huì Faat-leî-ts'oì yān ch'uè.

14 Tong Yē-So k'au-wān ti naĭ hoi k'uĭ ngaăn kòh yāt, haî on-sik yāt.

15 Faat-leî-ts'oì yān yaû mân k'uĭ tím-yeûng t'aí tak kìn, k'uĭ taap$_{o}$ wâ, k'uĭ chai ti naĭ lōk ngŏh ngaăn, ngŏh saí kwòh tsaû t'aí tak kìn.

16 Faat-leî-ts'oì yān chi chung yaŭ ti tsaû wâ, ni-kòh yān m̄ haî yaû Sheûng-Ché laĭ kè, yan k'uĭ m̄ shaú on-sik yāt à, yaŭ ti wâ, tsooî yān tím nāng tsô kóm-yeûng kè î-tsik ni? Kóm-tsaû chaang-lûn.

17 Chùng-yān tsoì tuì kòh maāng kè wâ, k'uĭ ĭ-keng hoi neĭ ngaăn, neĭ wâ k'uĭ haî mat-yĕ yān ni, taap$_{o}$ wâ, k'uĭ haî sin-chi.

18 Taân Yaû-t'aaì yān m̄ sùn k'uĭ p'ēng-sò haî maāng-ngaăn, haû loī tak kìn kè, táng tò kiù tak kìn ché kè foô-mŏ laĭ.

19 Mân k'uĭ-teî wâ, ni-kòh haî neĭ kè tsaí, tsik-haî neĭ shóh kóng ch'ut-shaì tsaû maāng kè m̄ haî ni? Uē-kam k'uĭ tím-yeûng tak kìn ni?

20 K'uĭ foô mŏ taap$_{o}$ wâ, ni-kòh haî ngŏh kè tsaí yaû ch'ut-shaì haî maāng kè, haî ngŏh shóh chi.

21 Taân uē-kam tím-yeûng tak hìn, ngŏh tsaû m̄ chi, mat-shuī hoi k'uĭ ngaăn, ngŏh yīk m̄ chi k'uĭ nīn-keí ĭ-keng taaî lok$_{o}$, neĭ mân k'uĭ, k'uĭ ooĭ waî tsž-keí kóng.

22 K'uĭ foô-mŏ kóm-yeûng wâ, haî p'à Yaū-t'aaì yān à, yan-waî Yaū-t'aaì yān ĭ-keng ĭ têng yeūk yaŭ yān yêng Yē-So haî Kei-Tuk pit kón k'uĭ ch'ut ooî-t'ōng.

23 Koò-t'sź k'uĭ foô mŏ wâ, k'uĭ nīn-keí ĭ-keng taaî lok$_{o}$, neĭ mân k'uĭ loh.

24 Shóh-ĭ chùng-yān tsoì kiù kòh maāng kè laĭ tuì k'uĭ wâ, neĭ iù kwai-wēng Sheûng-Chué, ngŏh-teî chi ni-kòh haî tsuî yan.

25 K'uĭ taap$_{o}$ wâ, haî tsuî yān m̄ haî, ngŏh m̄ chi, taân yaŭ yat kîn sž, ngŏh chi-tò, tsik-haî ngŏh sik-yāt maāng, uē-kam t'aí tak kìn.

26 Chùng-yān tsaû tuì k'uĭ wâ, k'uĭ kûng neĭ tsô mat-yĕ, tím-yeûng hoi neĭ ngaăn ni?

27 K'uĭ taap$_{o}$ wâ, ngŏh yă-

ts'āng wâ neĭ chi, neĭ m̄ t'eng, tsô-mat yaû seúng tsoì t'eng ni? Neĭ-teî to seúng tsô k'uĭ moōn-shang me?

28 Chùng-yān naaû k'uĭ wâ, neĭ haî k'uĭ moōn-shang, ngŏh-teî haî Moh-sai kè moōn-shang.

29 Sheûng-Chué kûng Moh-sai kóng, ngŏh-teî chi-tò lok_o, taân haî ni-kòh yān, ngŏh-teî m̄ chi k'uĭ ts'ūng pin ch'uè laĭ kè.

30 Kòh yān $taap_o$ k'uĭ teî wâ, k'uĭ ĭ-keng hoi ngŏh ngaăn, neĭ to m̄ chi k'uĭ ts'ūng pin ch'uè laĭ, ni-ti sź chan haî ch'ut-k'eĭ lok_o.

31 Ngŏh chi-tò Sheûng-Chué m̄ t'eng-ts'ūng tsuî yān, tūk haî kèng k'uĭ nāng tsun-i k'uĭ chí-ì kè, Sheûng-Chué chì t'eng-ts'ūng k'uĭ.

32 Tsź-ts'ūng hoi-p'ik shaì-kaaì ĭ loī, ch'ut shaì haî maāng kè, meî t'eng-kwòh yaŭ yān hoi tak k'uĭ kè ngaăn.

33 Ni-kòh yān t'óng-yeūk m̄ haî yaū Sheûng-Chué laĭ, tsaû m̄ tsô-tak mat sź.

34 Chùng yān $taap_o$ k'uĭ wâ, neĭ ts'uēn haí tsuî chung ch'ut shaì, faán-chuèn kaaù ngŏh-teî me? Tsaû kón k'uĭ ch'ut huì.

35 Yē-So mān-tak chùng-yān kón k'uĭ ch'ut huì, wán-cheūk k'uĭ, tsaû wâ, neĭ sùn Sheûng-Chué chi Tsź m̄ sùn ni?

36 K'uĭ $taap_o$ wâ, Chué à, pin-kòh, táng ngŏh hóh-ĭ sùn k'uĭ ni?

37 Yē-So tuì k'uĭ wâ, neĭ yă-ts'āng kìn k'uĭ, ī-ch'é kûng neĭ kóng kán kè, tsaû haî k'uĭ lok_o.

38 K'uĭ wâ, Chué à, ngŏh sùn lok_o, ne-shî paaì Yē-So.

39 Yē-So wâ, ngŏh waî shám-p'oòn kòng-lām ni-kòh shaì-kaaì lêng m̄ kìn kè tak kìn, kìn kè, faán tsô maāng.

40 T'ūng Yē-So haí ch'uè kè Faat-leî-ts'oì yān, mān-tak ni-ti $shuet_o$-wâ, tsaû wâ, ngŏh-teî to haî maāng kè me?

41 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî yeūk haî maāng, tsaû mŏ tsuî, taân uē-kam neĭ-teî wâ t'aí tak kìn, koò-ts'ź neĭ kè tsuî chûng haí ch'uè à.

10.

NGOH shāt-shāt wâ neĭ-teî chi, yān yāp yeūng laān, m̄ yaū moōn haú yāp huì, yaū pīt ch'uè sheŭng huì kè, haî tau-sit_o à, tô-ts'aāk à.

2 Yaū moōn haú yāp kè, chì haî yeŭng yeūng kè yān.

3 Hon moōn kè hoi moōn kwòh k'uĭ, yeūng t'eng k'uĭ sheng, k'uĭ i-chuê mēng laĭ kiù tsź-keí kè yeūng, tsaû yăn k'uĭ ch'ut huì.

4 Keì fòng saaì tsź-keí kè yeūng, tsaû sin kwòh yeūng hāng, yeūng kan-ts'ūng k'uĭ, yan-waî yêng tak k'uĭ sheng à.

5 Yeūng m̄ kan-ts'ūng shang-pô yān, pit-têng t'ō-peî k'uĭ, yan-waî m̄ yêng tak shang-pô yān kè sheng à.

6 Yē-So k'aaĭ ni-ti p'eì-uê tuì chùng-yān kóng, taân chùng-yān m̄ chi k'uĭ shóh kóng kè haî mat-yĕ.

7 ¶ Yē-So yaû tuì chùng-yān wâ, ngŏh shāt-shāt wâ neĭ chi, ngŏh haî yeūng kè moōn.

8 Taân-faān sin kwòh ngŏh laĭ kè haî t'au-sit_o à, tô-ts'aāk à,

taân kòh-ti yeūng m̄ t'eng-ts'ūng k'uĭ.

9 Ngŏh haî moōn, yeūk yaŭ yān yaū ngòh ch'uè yāp, tsaû pit tak kaù, ī-ch'é ch'ut yāp to tak ts'ó shīk.

10 T'au-sit$_{o}$ kè laī tò, tūk-haî seúng t'au seúng shaat$_{o}$ seúng mīt, ngŏh laī tò, lêng k'uī tak shang, ī-ch'é tak tó uēt-faat$_{o}$ toh.

11 Ngŏh haî shîn yeŭng yeūng kè yān, shîn yeŭng yeūng kè, waî yeūng shé shang-mêng.

12 Tsô koò-kung kè, m̄ haî tsô yeŭng yeūng kè, m̄ haî yeūng shóh shūk kè, t'aí-kìn ch'aaī-lōng laī tò, tsaû leī-hoi yeūng tsaú huì, ch'aaī-lōng chuk-chuê ti yeūng, tsaû saàn hoi yeūng-kw'ān lok$_{o}$.

13 K'uĭ tsaú huì, yan k'uĭ haî koò-kung che, m̄ t'aí-koò ti yeūng.

14 Ngŏh haî shîn yeŭng yeūng kè, ngŏh shik ngŏh kè yeūng, ngŏh kè yeūng yīk shik ngòh.

15 Hó-ts'ź Foô shik ngòh, ngŏh yīk shik Foô, ī-ch'é ngŏh waî yeūng shé shang-mêng à.

16 Ngŏh chûng yaŭ ti yeūng, m̄ shūk ni-kòh laān kè, ngŏh to iù taaì k'uĭ laī, k'uĭ pit-têng t'eng ngŏh sheng-yam, tsaû pit shēng yat kw'ān kwai yat mūk-ché lok$_{o}$.

17 Yan ts'ź Foô oì ngŏh, yan ngŏh shé hiu ngŏh shang-mêng, táng ngŏh hóh-ĭ lóh faan.

18 Mŏ yān yaū ngŏh ch'uè tuēt tak, haî ngŏh tsź-keí shé kè, ngŏh yaŭ k'uēn shé huì, yīk yaŭ k'uēn lóh faan, ngŏh yă-ts'ăng haí ngŏh Foô ch'uè fûng ni-ti mêng à.

19 Ue-shî Yaū-t'aaì yān chi chung, yan ni-ti shuet$_{o}$-wâ, tsoì yaŭ chaang-lûn.

20 K'eī chung yaŭ hó toh wâ, k'uĭ peî kwaí maī, faat$_{o}$-tin heí laī, neĭ-teî yan hōh t'eng k'uĭ shuet$_{o}$-wâ ni?

21 Yaŭ ti wâ ni-ti m̄ haî peî kwaí maī kè shuet$_{o}$-wâ, kwaí nāng hoi tak maāng yān kè ngaān me?

22 ¶ Haí Yē-lô-saat-laăng yaŭ sau tîn kè tsit$_{o}$, haî tung-t'in shī-haû.

23 Yē-So haí tîn luĭ, Shóh-lōh-moōn kè lōng-t'aū ch'uè hāng.

24 Yaū-t'aaì yān waī-chuê k'uĭ, tuì k'uĭ wâ, neĭ lêng ngŏh-teî szī tò keí noî ni? Neĭ yeūk haî Kei-Tuk, tsaû mēng-paāk wâ ngŏh chi.

25 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, ngŏh yă-ts'āng wâ neĭ chi, neĭ-teî m̄ sùn, ngŏh t'ok$_{o}$ ngŏh Foô kè mēng, shóh tsô kè sź, waî ngŏh tsô chèng.

26 Taân neĭ-teî m̄ sùn, yan neĭ m̄ haî ngŏh kè yeūng.

27 Ngŏh kè yeūng t'eng ngŏh sheng, ngŏh shik k'uĭ, k'uĭ yīk kan ngŏh.

28 I-ch'é ngŏh ts'ź wĕng-shang kwòh k'uĭ-teî, k'uĭ-teî pit-têng wĕng m̄ ch'ām-lūn, yīk mŏ yān tuēt tak k'uĭ ch'ut ngŏh shaú.

29 Foô k'aaì k'uĭ-teî ts'ź kwòh ngŏh kè, haî taaì kwòh maân yaŭ, yaû mŏ yān tuēt tak k'uĭ ch'ut ngŏh Foô kè shaú.

30 Ngŏh kûng ngŏh Foô haî yat à.

31 Kóm-tsaû Yaū-t'aaì yān tsoì chap shēk seúng tèng k'uĭ.

32 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, ngŏh yaū ngŏh Foô, k'aaĭ hó-toh kîn shîn sz̀ chí-shî neĭ, k'eĭ chung waî pin yat kîn, k'aaĭ shēk seúng tèng ngŏh ni?

33 Yaū-t'aaì yān taap$_{o}$ k'uĭ wâ, ngŏh-teî m̄ haî waî shîn sz̀, k'aaĭ shēk tèng neĭ, haî waî neĭ sit$_{o}$-tūk kè shuet$_{o}$-wâ, ĭ-ch'é yan neĭ haî yān, faán tsok$_{o}$ tsz̀-keí haî Sheûng-Chué.

34 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, tsoî neĭ lūt-faat$_{o}$, heí m̄ haî yaū sé wâ, ngŏh ch'eng neĭ-teî haî Shān me?

35 Shèng-shue kè shuct$_{o}$-wâ, to pat nāng faì tak, fûng Sheûng-Chué mêng kè yān, sheûng-ch'é ch'eng-waī Shān.

36 Hōh-fòng Foô shóh shēng shèng, yaû tá-faat$_{o}$ kòng-lām shaì sheûng kè, tsz̀-keí ch'eng-waī Sheûng-Chué chi Tsź, neĭ wâ haî sit$_{o}$ tūk me?

37 Yeūk ngŏh m̄ tsô ngŏh Foô kè kung-foo, tsaû maĭ sùn ngŏh.

38 Taân ngŏh yeūk tsô ch'ut laī, neĭ sui-ĭn m̄ sùn ngŏh, iù sùn kòh-ti kung-foo, táng neĭ chi-tò mēng-paāk Foô haî tsoî ngŏh, ngŏh haî tsoî Foô à.

39 Ue-shî chùng-yān yaû seúng chap-chuê k'uĭ, Yē-So peî lat k'uĭ shaú huì hiu.

40 Tsoì huì Yeuk-taân ngoî, tò Yeuk-hôn ch'oh shī shi-saí kè teî-fong, tsaû haí kòh ch'uè chuê.

41 Hó-toh yān laī k'uĭ ch'uè, ĭ-ch'é wâ, Yeuk-hôn mŏ hāng î-tsik, taân Yeuk-hôn faān shóh kóng k'āp ni-kòh yān kè, to haî chan à.

42 Haí kòh ch'uè, hó-toh yān sùn k'uĭ.

11.

YAU yat kòh yān, mēng kiù La-saat-lô, yaŭ pêng, shūk Paak-taaî-neī, tsik-haî Mă-leî-à kûng k'uĭ tsź-mooî Mă-taaî kè ts'uen.

2 Ni-kòh Mă-leî-à, tsik-haî k'aaĭ heung-ko ch'ā Chué, k'aaĭ t'aū faat$_{o}$ moōt k'uĭ keuk$_{o}$ kè, k'uĭ heng-taî La-saat-lô yaŭ pêng.

3 Koò-ts'ź kòh-ti tsź-mooî tá-faat$_{o}$ yān huì Yē-So ch'uè, wâ, Chué à, neĭ shóh oì kè yān yaŭ pêng à.

4 Yē-So mān-tak tsaû wâ, ni-ti pêng m̄ ooĭ sź, haî hín Sheûng-Chué kè wēng-kwong, lêng Sheûng-Chué chi Tsź yan ts'ź tak wēng-kwong.

5 Yē-So oì Mă-taaî kûng k'uĭ tsź-mooî uĕ-k'āp La-saat-lô.

6 I-keng mān-tak k'uĭ yaŭ pêng, chûng haí kòh ch'uè chuê leŭng yāt.

7 Ts'ź haû, tuì moōn-shang wâ, ngŏh-teî iù tsoì huì Yaū-t'aaì.

8 Moōn-shang tuì k'uĭ wâ, Foo-Tsź, Yaū-t'aaì yān k'ăn-loī seúng k'aaĭ shēk tèng neĭ, neĭ chûng huì kòh ch'uè me?

9 Yē-So taap$_{o}$ wâ, yat yăt m̄ haî yaŭ shāp-î tím chung me? Yān yeūk haî yāt kaan hāng, tsaû m̄ tit$_{o}$ ts'an, yan-waî kîn shaì-sheûng kè kwong à.

10 Yān yeūk haî yê-maăn hāng, tsaû tit$_{o}$ ts'an, yan-waî mŏ kwong tsoî k'uĭ ch'uè à.

11 Yē-So kóng uēn ni-ti, tsaû tuì moōn-shang wâ, ngŏh-teî kè

p'ăng-yaŭ La-saat-lô fàn lok$_{o}$, ngŏh huì kiù séng k'uĭ.

12 Moōn-shang tsaû wâ, Chué à, k'uĭ yeūk haî fàn, tsaû pit hó lok$_{o}$.

13 Taân Yē-So shóh kóng, haî chí k'uĭ sź, waī moōn-shang koó haî wâ k'uī t'aú shan fàn-cheūk.

14 Koò-ts'ź Yē-So mēng-paāk wâ k'uĭ chi, La-saat-lô sź lok$_{o}$.

15 Yan neĭ-teî kè uēn-koò, ngŏh foon-heí m̄ haí k'uĭ ch'uè, táng neĭ-teî sùn à, taân ngŏh-teî iù huì k'uĭ ch'uè.

16 Toh-mă yaû kiù tsô Tai-t'ó-mă tsaû tuì t'ūng-pooì kè moōn-shang wâ, ngŏh-teî to iù huì, táng kûng Chué t'ūng sź.

17 Yē-So huì tò, tsaû chi La-saat-lô ĭ-keng tsòng lōk fān-mô sź-yāt lok$_{o}$.

18 Paak-taaî-neī haî k'ăn-chuê Yē-lô-saat-laăng, seung kaak$_{o}$ taaî-yeuk$_{o}$ lūk-leĭ.

19 Yaŭ hó-toh Yaū-t'aaì yān laī Mă-taaî Mă-leî-à ch'uè, seúng yan k'uĭ heng-taî on-waì k'uĭ.

20 Mă-taaî mān Yē-So tò tsaû huì yēng-tsip$_{o}$ k'uĭ, Mă-leî-à yēng-īn ts'ŏh tó uk-luĭ.

21 Mă-taaî tuì Yē-So wâ, Chué à, neĭ yeūk haí ni-ch'uè, ngŏh kè heng-taî m̄ sź lok$_{o}$.

22 Taân-haî neĭ uē-kam shóh yaŭ k'aū Sheûng-Chué kè, ngŏh chi-tò Sheûng-Chué pit-têng ts'ź kwòh neĭ.

23 Yē-So tuì wâ, neĭ heng-taî pit-têng fūk-shang.

24 Mă-taaî tuì k'uĭ wâ, ngŏh chi-tò moōt-yāt fūk-shang kòh shī, k'uĭ pit-têng fūk-shang.

25 Yē-So tuì k'uĭ wâ, fūk-shang uĕ-k'āp shang-mêng haî ngŏh à, sùn ngŏh kè, sui-īn sź to pit-têng shang.

26 Taân-faān tsoî shang sùn ngŏh kè, wĕng-uĕn m̄ sź, neĭ sùn ni-ti m̄ ni?

27 Mă-taaî wâ, Chué à, haî lok$_{o}$, ngŏh sùn neĭ haí Kei-Tuk Sheûng-Chué chi Tsź, yeng-koi lām shaì kè à.

28 Kóng uēn ni-ti, tsaû huì, tsêng-tséng kiù k'uĭ tsź-mooî Mă-leî-à wâ, Lŏ-Sz laī lok$_{c}$, kiù neĭ à.

29 Mă-leî-à mān tak kóm-yeûng, tsaû kap-ti heí-shan, huì Yē-So ch'uè.

30 Yē-So chûng meî yāp ts'uen, yēng-īn haí Mă-taaî yēng-tsip$_{o}$ k'uĭ kòh ch'uè.

31 Kòh-ti haí uk luĭ, on-waì Mă-leî-à kè Yaū-t'aaì yān, t'aí-kìn k'uĭ kap-ti heí-shan hāng ch'ut huì, tsaû kan-ts'ūng k'uĭ, koó k'uí huì fān-mô ch'uè haàm à.

32 Mă-leî-à laī tò Yē-So ch'uè, kìn k'uĭ, tsaû pūk tó k'uĭ keuk$_{o}$ hâ, tuì k'uĭ wâ, Chué-à, neĭ yeūk haí ni-ch'uè, ngŏh kè heng-taî m̄ sź lok$_{o}$.

33 Yē-So kìn k'uĭ haàm, uĕ-k'āp t'ūng k'uĭ laī kè Yaū-t'aaì yān to haàm, tsaû sheung-sam ts'ai-ts'aám.

34 Wâ, neĭ on-chì k'uĭ haí pin ch'uè, chùng-yān taap$_{o}$ wâ, Chué, laī t'aí la.

35 Yē-So tsaû-laū ngaăn-luî.

36 Koò-ts'ź Yaū-t'aaì yān wâ, t'aí k'uĭ oì tak k'uĭ kòm ts'it$_{o}$ a.

37 K'eī chung yaŭ ti wâ, k'uĭ hoi hiu maāng yān kè ngaăn,

heí pat nāng lêng ni-kòh yān m̄ sź me?

38 Yē-So yaû sheung-sam heí laī, huì tò fān-mô, mô haî yat kòh tûng, moōn ts'īn yaŭ shēk on ch'uè.

39 Yē-So wâ, neĭ-teî ī hoi kaû-shēk la, sź-ché kè tsź-mooî Mă-taaî tuì k'uĭ wâ, Chué à, k'uĭ uē-kam ch'aù lok꜀, yan-waî ĭ-keng taî-sz̀ yāt là.

40 Yē-So tuì k'uĭ wâ, ngŏh heí m̄ haî tuì neĭ kóm wâ, t'óng-yeūk neĭ sùn, pit-têng kìn Sheûng-Chué kè wēng-kwong.

41 Chùng-yān tsaû ī hoi kaû-shēk, Yē-So kuí ngaăn, wâ, Foô-à, ngŏh toh-tsê neĭ, yan-waî yă-ts'āng t'eng ngŏh.

42 Ngŏh chī neĭ sheūng-shī t'eng ngŏh, taûn ngŏh yan chau-waī k'eĭ ch'uè kè, tsaû kóng ni-ti, lêng k'uĭ-teî sùn neĭ tá-faat꜀ ngŏh à.

43 Kóng uēn, tsaû taaî sheng iu wâ, La-saat-lô ch'ut laī.

44 Kòh sź-ché tsaû ch'ut, shaú keuk꜀ yaŭ pò ch'uk chuê, mîn yaŭ kan paau chuê, Yē-So tuì chùng-yān wâ, fòng sung k'uĭ, yâm-ts'ūng k'uĭ hāng.

45 Kóm-tsaû laī Mă-leî-à ch'uè kè Yaū-t'aaî yān, kìn Yē-So shóh tsô kè sź, yaŭ hó-toh sùn k'uĭ.

46 K'eī-chung yaŭ ti huì kìn Faat-leî-ts'oì yān, tsaû k'aaî Yē-So shóh tsô kè sź wâ k'uĭ chi.

47 Ue-shî chùng tsaì-sz-cheúng kûng Faat-leî-ts'oì yān, tsuî-tsaāp-maaī kòh kung-ooî, wâ, ni kòh yān hāng hó-toh î-tsik, ngŏh-teî tím tsô ni?

48 Yeūk ngŏh kóm yaū tak k'uĭ, chùng-yān pit-têng sùn k'uĭ, Lōh-mā yān tsaû laī mīt ngŏh teî-t'ó, kûng ngŏh paak꜀-sèng lok꜀.

49 K'eī chung yaŭ yat kòh yān, mēng kiù tsô Koi-à-faat poón nīn tsô taaî tsaì-sź-cheúng, tuì chùng-yān wâ, neĭ-teî mat-yĕ to m̄ hiú.

50 Kéng-īn m̄ seúng tò yat yān t'aì paak꜀-sèng sź, lêng t'ung kwok꜀ m̄ mit-mōng, haî neĭ-teî kè yik à.

51 K'uĭ kóng ni-ti, m̄ haî yaū tsź-keí, haî yan poón nīn tsô taaî tsaì-sz-cheúng, uê-sin wâ Yē-So iù t'aì paak꜀-sèng shaû sź.

52 I-ch'é m̄ chí waî ni-ti paak꜀-sèng, yaû iù lêng Sheûng-Chué kè tsaî-nuĭ saàn hoi sz̀-fong kè, tsuî-maaī yat ch'uè.

53 Tsź kòh yāt chi haû, chùng-yān sheung-ĭ seúng shaat꜀ Yē-So.

54 Koò-ts'ź Yē-So m̄ tsoì hín-īn haí Yaū-t'aaì yān ch'uè hāng, tsaû yaū kòh ch'uè huì k'ăn-chuê kw'òng-yĕ kè teî-fong, tò yat kòh shēng, mēng kiù tsô I-faat-līn, kûng moōn-shang haí kòh ch'uè chuê.

55 Yaū-t'aaì yān kè uēt-uēt-tsit꜀ tseung kân, yaŭ hó toh yān yaū heung hă sheŭng Yē-lô-saat-laăng, seúng ch'àn uē-uēt-tsit꜀ chi ts'īn, laī kit꜀-tsêng tsź-keí.

56 K'uĭ-teî wán Yē-So, taaî-ka k'eĭ tsoî tîn ch'uè seung kóng wâ, neĭ-teî ì-sź tím ni? Koó-k'uĭ m̄ laī kwòh tsit꜀ lòh me?

57 Chùng tsaì-sz-cheúng kûng Faat-leî-ts'oì yān, yă-ts'āng ch'ut mêng-lêng wâ, yeūk yaŭ yān chi-tò Yē-So haí pin ch'uè,

tsaû iù pò-sùn, lêng hóh-ĭ chuk k'uĭ.

12.

UE-UET-TSIT$_{o}$ ts'în lūk yāt, Yē-So tò Paak-taaî-neĭ, tsik-haî La-saat-lô sin shī ĭ-keng sź, Yē-So lêng k'uĭ yaū sź fūk-shang kòh ch'uè.

2 Yaŭ yān waî Yē-So uê-peî în-tsīk, Mă-taaî fūk-sź, La-saat-lô haî kûng k'uĭ t'ūng tsīk chung chi yat kòh.

3 Mă-leî-à tsaû k'aaĭ yat kan chan ĭ-ch'é kwaì kè nā-taāt heung-ko, ch'ā Yē-So keuk$_{o}$, yaû k'aaî tsź-keí t'aū-faat$_{o}$ moōt k'uĭ keuk$_{o}$, kòh-ti ko lêng moŏn uk to heung.

4 K'uí moōn-shang chi chung, yaŭ yat kòh Ka-leūk yān Yaū-taaî, tseung-loī maaî k'uĭ kè, wâ,

5 Ni-ti heung-ko, hōh pat maaî saam-shāp leúng ngān, k'aaĭ laì chau-tsaì p'ān-k'ūng yān ni?

6 Yaū-taaî kóng ni-ti, m̄ haî waî t'aí-koò p'ān-k'ūng, tàan-tūk yan k'uĭ haî t'au-sit$_{o}$ kè, ĭ-ch'é ngān-toî haî k'uĭ koón, sheūng-shī sz ts'uí shóh chai lōk huì kè.

7 Yē-So wâ, yaū tak k'uĭ la, k'uĭ haî waî ngŏh maaî-tsòng yāt-tsź, laū faan ni-ti kè.

8 Yau-waî p'ān-k'ūng kè yān, sheūng-shī t'ūng neĭ haí ch'uè, taân ngŏh m̄ haî sheūng-shī t'ūng neĭ haí ch'uè.

9 Yaū-t'aaì yān chi chung, hó-toh chi-tò Yē-So haí kòh ch'uè, pat tūk waî Yē-So ĭ laī, yīk seúng kìn k'uĭ yaū sź shóh fūk-shang kè La-saat-lô.

10 Chùng tsaì-sz-cheúng cham-cheuk$_{o}$, seúng līn La-saat-lô to shaat-maaî.

11 Yan yaŭ hó-toh Yaū-t'aaì yān, waî k'uĭ tsaû huì sùn Yē-So.

12 ¶ Mēng yāt, hó-toh yān laī kwòh tsit$_{o}$, mān-tak Yē-So laī kán Yē-lô-saat-laăng.

13 Tsaû ning tsó-shuê kè chi huì yēng-tsip$_{o}$ k'uĭ, taaî sheng wâ, maân fuk à, I-shik-līt kè Wōng, t'ok$_{o}$ Chué mēng laī tò kè, yaŭ fuk lok$_{o}$.

14 Yē-So wán tó chek$_{o}$ luī-tsaí, k'eī-chuê k'uĭ, hó-ts'ź shèng-keng shóh sé wâ,

15 Sun kè nuĭ, maĭ fong, t'aí a, neĭ Wōng k'eī chek$_{o}$ luī-tsaí laī tò à.

16 Moōn-shang ch'í-ch'oh m̄ hiú ni-ti sź, haû-loī Yē-So shaû hiu hín-wēng, chì keì heí ni-ti sź, ĭ-keng sé lōk kè haî chí k'uĭ, ĭ-ch'é yān-teî kwóh-īn kóm-yeûng toî k'uĭ lok$_{o}$.

17 T'ūng Yē-So haí ch'uè kè, kìn k'uĭ kiù La-saat-lô ch'ut mô, lêng k'uĭ yaū sź fūk-shang, kòh-ti yān tsô kìn-chèng.

18 Chùng-yān t'eng-mān Yē-So tsô ni-ti î-tsik, shóh-ĭ huì yēng-tsip$_{o}$ k'uĭ.

19 Kóm-tsaû Faat-leî-ts'oì yān taaî-ka seung kóng wâ, neĭ-teî m̄ kìn neĭ shŏh tsô mŏ yik me, t'ung shaì-yān to ts'ūng k'uĭ lok$_{o}$.

20 ¶ Tong tsit$_{o}$-k'eī sheŭng laī shūng-paaì kè, k'eī-chung yaŭ ti Hei-leî-neī yān.

21 K'uĭ tò Ka-leî-leî kè Paak-ts'oì-taaî yān Feī-līk ch'uè, mân k'uĭ wâ, sin-shang, ngŏh-teî seúng kìn Yē-So.

22 Feī-līk laī wâ kwòh On-tak-līt chi, On-tak-līt kûng Feī-līk

laî wâ kwòh Yē-So chi.

23 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, Yān-Tsź shaû wēng-kwong kè shī-haû tò là.

24 Ngŏh shāt-shāt wâ neĭ chi, yat nap māk, m̄ tit$_{o}$ lŏk teî sź hiu, tsaû tūk ts'uēn yat nap, yeūk-haî sź, tsaû kit$_{o}$-shāt hó-toh lok$_{o}$.

25 Oì k'uĭ shang-mêng kè, faán ooĭ sòng-shat, waî-haî tsoî ni-kòh shaî sheûng m̄ oì k'uĭ shang-mêng kè, (m̄ oì waāk tsok tsang) pit ooĭ pó k'uĭ tò wēng-shang.

26 Yān yeūk haî fūk-sź ngŏh, tsaû tong kan-ts'ūng ngŏh, ngŏh haí kòh-ch'uè, fūk-sź ngŏh kè yīk pit haí kòh-ch'uè, yān yeūk-haî fūk-sź ngŏh, ngŏh Foô pit-tông kwaî-chûng k'uí.

27 Uē-kam ngŏh sam hó paî-aì, ngŏh iù kóng mat-yĕ ni, Foô à, kaù ngŏh mín hiu ni-kòh shī-haû à, taân ngŏh haî yan kóm-yeûng, chì-tò ni-kòh shī-haû.

28 Foô à, uên neĭ wēng-hín neĭ kè mēng à, kòh-chân-shī, yaŭ sheng ts'ūng t'in laī, wâ, ngŏh kè mēng, ĭ-keng wēng-hín, ĭ-ch'é ngŏh pit tsoì wēng-hín kè.

29 P'óng-pin k'eĭ ch'uè kè chùng-yān mān-tak, tsaû wâ, haî luī heúng à, yaŭ ti wâ, haî t'in-sź kûng k'uĭ kóng à.

30 Yē-So taap$_{o}$ wâ, ni-ti sheng faat$_{o}$-tsok$_{o}$, m̄ haî wai ngŏh, haî wai neĭ-teî.

31 Uē-kam ni-kòh shaî-kaaì peî shám-p'oòn, uē-kam ni-kòh shaî-kaaì kè wōng peî kón-chūk.

32 T'óng-yeūk ngŏh peî kuí heí, leĭ-hoi kòh teî, ngŏh pit yăn chùng-yān tò tsź-keí ch'uè lok$_{o}$.

33 Yē-So kóng ni-ti, haî piú-mēng tsź-keí iù tím yeûng shaû sź à.

34 Chùng-yān tuì k'uĭ wâ, ngŏh mān-tak lūt-faat, chi chung yaŭ wâ, Kei-Tuk haî wēng-uēn laû-ts'uēn, neĭ tím wâ tak Yān-Tsź pit peî kuí heí ni? ni-kòh Yān-Tsź haî mat-shuī ni?

35 Yē-So tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, tsaâm-shī kòh kwong chûng t'ūng neĭ-teî haí ch'uè, neĭ ch'àn yaú kwong chi shī iù hāng, húng-p'à haak-òm lām tò neĭ ch'uè à, yan-waî tsoî haak-òm hāng kè, tsaû m̄ chi huì pin ch'uè.

36 Neĭ ch'àn yaŭ kwong chi shī, tong iù sùn kòh kwong, lêng neĭ tsô kwong kè tsaí, Yē-So kóng uēn ni-ti, tsaû leĭ-hoi chùng-yān huì, tsź-keí yán-maaī.

37 ¶ K'uĭ haí chùng-yān mîn-ts'īn sui-īn hāng kòm toh î-tsik, k'uĭ-teî to m̄ sùn k'uĭ.

38 Chì yèng-îm sin-chi I-ts'oì-à shóh kóng wâ, Chué à, ngŏh-teî shóh ch'uēn, mat-shuī sùn ni? Chué kè shaú-peì, hín kwòh mat-shuī t'aí ni?

39 Chùng-yān pat nāng sùn, yan-waî I-ts'oì-à yaŭ tsoì kóng, wà.

40 K'uĭ yă-ts'āng chéng maāng k'uĭ kè ngaăn, chéng ngaûng k'uĭ kòh sam, táng k'uĭ nguăn m̄ t'aí-kìn, sam m̄ hiú-tak koí-pìn, laī ngŏh i-hó k'uĭ.

41 I-ts'oì-à yan kìn Chué kè wēng-kwong, tsaû lûn-k'ăp k'uĭ kóm-yeûng kóng kè.

42 Sui-īn haî kóm, to yaŭ koon-cheúng chi chung hó-toh sùn

kuĭ, tūk-haî yan Faat-leî-ts'oì yān uēn-koò, tsaû m̄ háng yêng k'uĭ, húng-p'à peî kón ch'ut ooî-t'ōng.

43 Yan-waî k'uĭ foon-heí yān kwai-wēng k'uĭ, chûng hó kwòh Sheûng-Chué kwai-wēng k'uĭ à.

44 ¶ Yē-So taaî sheng wâ, sùn ngŏh kè m̄ haî sùn ngŏh, haî sùn tá-faat$_{o}$ ngŏh kè.

45 Kìn ngŏh tsik-haî kìn tá-faat$_{o}$ ngŏh kè.

46 Ngŏh haî kwong, kòng-lām shaì-kaaì, lêng taân-faān sùn ngŏh kè, m̄ haí haak-òm ch'uè chuê.

47 T'óng-yeūk yaŭ yān t'eng-mān ngŏh shuet$_{o}$-wâ, taân m̄ shaú-chuê, ngŏh m̄ têng k'uĭ tsuî, ngŏh laî, m̄ haî têng shaì-kaaì kè tsuî, shāt haî ch'éng-kaù shaì-kaaì.

48 Tiu-heì ngŏh, m̄ tsip$_{o}$-naāp ngŏh shuet$_{o}$-wâ kè yān, yaŭ kòh têng k'uĭ tsuî kè, tsik-haî ngŏh shóh kóng kè tô, ni-ti tô, tong shaì-kaaì moōt-yāt, shî-pit têng k'uĭ tsuî.

49 Yan-waî ngŏh m̄ haî yaū tsż-keí kóng, waî-haî tá-faat$_{o}$ ngŏh laî kè Foô, k'uĭ ts'ż kaaì-mêng kwòh ngŏh, tím-yeûng kóng, tím-yeûng wâ kè.

50 Ngŏh chi-tò k'uĭ kè kaaì-mêng haî wēng-shang, koò-ts'ź ngŏh taân-faān shóh kóng kè, haî tsun-i Foô tuì ngŏh wâ kè laî kóng che.

13.

UET-UET-TSIT$_{o}$ chi ts'īn, Yē-So chi-tò tsż-keí leī-hoi ni-kòh shaì-kaaì, faan kwai Foô ch'uè kè shī-haû tò lok$_{o}$, keì oì shuì-sheûng shūk tsż-keí kè, tsaû oì k'uĭ-teî tò meĭ.

2 Shīk kán maăn-ts'aan kòh-shī, moh-kwaí ĭ-keng tseung maaî Yē-So kè ì-sż, chai lōk Sai-moōn kè tsaí Ka-leūk Yaū-taaî sam chung.

3 Yē-So chi-tò Foô yă-ts'āng k'aaĭ maân-māt kaau kwòh k'uĭ shaú, yaû chi-tò tsż-keí ts'ūng Sheûng-Chué ch'uè laî, yīk pit faan kwai Sheûng-Chué ch'uè.

4 Tsaû leī tsīk heí-shan, ch'uē hiu kîn shaam, ning yat t'iū kan ch'uk-chuê iu.

5 Haû-loī tó shuí lōk p'oōn, heí-shaú kûng moōn-shang saí keuk$_{o}$, k'aaĭ tsż-keí ch'uk iu kè kan moōt kon k'uĭ.

6 Lūn tò Sai-moōn Peí-tak, Peí-tak tuì k'uĭ wâ, Chué, neĭ saí ngŏh keuk$_{o}$ me?

7 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ wâ, ngŏh shóh tsô kè, neĭ uē-kam m̄ chi, haû-loī neĭ pit chi lok$_{o}$.

8 Peí-tak tuì k'uĭ wâ, neĭ wĕng-uēn m̄ saí tak ngŏh keuk$_{o}$, Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ wâ, yeūk ngŏh m̄ saí neĭ, neĭ tsaû kûng ngŏh mŏ fân.

9 Sai-moōn Peí-tak tuì h'uĭ wâ, Chué, m̄ chí ngŏh keuk$_{o}$ līn ngŏh shaú kûng t'aū to iù saí à.

10 Yē-So tuì k'uĭ wâ, taân-faān ĭ-keng saí kè, tūk haî saí keuk$_{o}$, tsaû yat shan to kit$_{o}$-tsêng lok$_{o}$, neĭ-teî haî kit$_{o}$-tsêng, taân m̄ haî kòh-kòh to kóm.

11 Yan-waî Yē-So chi-tò pin kòh tseung maaî k'uĭ kè, koò-ts'ź wâ, m̄ haî kòh-kòh tak kit$_{o}$-tsêng.

12 Saí uēn k'uĭ-teî kè keuk$_{o}$, ning faan tsż-keí shaam, tsoì ts'ŏh ch'uè, tuì moōn-shang wâ,

ngŏh shóh tsô kwòh neĭ-teî kè, neĭ hiú-tak m̄ ni?

13 Neĭ-teî ch'eng ngŏh waî Sz waî Chué, haî wâ tak cheūk, yan-waî ngŏh haî à.

14 Ngŏh haî Chué, haî Sz, sheûng-ch'é saí neĭ keuk$_{o}$, neĭ-teî yeng-koi oô-seung saí keuk$_{o}$.

15 Yan-waî ngŏh peí kòh mŏ-yeûng kwòh neĭ, lêng neĭ-teî chiù-ì ngŏh shóh tsô kwòh neĭ kè huì tsô à.

16 Ngŏh shāt-shāt wâ neĭ chi, pūk m̄ taaî tak kwòh k'uĭ chué, peî tá-faat$_{o}$ kè, m̄ taaî tak kwòh tá-faat$_{o}$ k'uĭ kè.

17 T'ŏng-yeūk neĭ chi-tò ni-ti sẑ, yeūk chiù kóm tsô, tsaû yaŭ fuk lok$_{o}$.

18 Ngŏh shóh kóng kè, m̄ haî kóng k'āp saaì neĭ-teî chùng-yān, ngŏh shóh kaán-suén kè, ngŏh chi-tò, waî-haî iù yèng hiu Shèng-keng shóh kóng wâ, kûng ngŏh t'ūng shīk péng kè, kuí heí keuk$_{o}$ laî t'ek$_{o}$ ngŏh à.

19 Uē-kam sẑ-kòn meî shēng, ngŏh uê-sin wâ neĭ chi, táng sẑ-kòn shēng hiu, neĭ-teî tsaû sùn ngŏh haî k'uĭ lok$_{o}$.

20 Ngŏh shāt-shāt wâ neĭ chi, chiu-tsip$_{o}$ ngŏh shóh tá-faat$_{o}$ kè, tsik-haî chiu-tsip$_{o}$ ngŏh, chiu-tsip$_{o}$ ngŏh kè, tsik-haî chiu-tsip$_{o}$ tá-faat$_{o}$ ngŏh kè à.

21 Yē-So kóng uēn ni-ti, sam luĭ hó paì-aì, tsaû chèng-mēng wâ, ngŏh shāt-shāt wâ neĭ chi, neĭ-teî chi chung yaŭ yat kòh tseung maaî ngŏh lok$_{o}$.

22 Moōn-shang peí-ts'ź seung t'aí, sz-ī k'uĭ kóng mat-shuī?

23 Yē-So moōn-shang chi chung, yaŭ yat kòh haî k'uĭ shóh oì kè, aai tó Yē-So hung-waaî ch'uè.

24 Sai-moōn Peí-tak yap t'aū laî tuì k'uĭ wâ, neĭ wâ ngŏh chi, Yē-So haî kóng mat-shuī?

25 K'uĭ kóm aai tó Yē-So hung-waaî kè, tsaû mân k'uĭ wâ, Chué, haî mat-shuī ni?

26 Yē-So taap$_{o}$ wâ, ngŏh tseung yat-ti yĕ năm hă peí kwòh k'uĭ kè tsaû haî lok$_{o}$, ue-shî năm yat-ti yĕ, k'aaĭ laî peí kwòh Ka-leūk yān Sai-moōn kè tsaí Yaū-taaî.

27 Shaû hiu kòh-ti yĕ chi haû, Saat-taân tsik yāp k'uĭ sam, Yē-So tsaû tuì k'uĭ wâ, neĭ shóh tsô kè, faaì-ti tsô la.

28 Haí tsīk sheûng kè, mŏ yān chi k'uĭ waî-mat sẑ tuì k'uĭ kóm kóng.

29 Poón-loī ngān toî haí Yaū-taaî ch'uè, yaŭ yān koó Yē-So fan-foò k'uĭ maaĭ tsit$_{o}$-īn shóh yûng kè, yik-waāk shaí k'uĭ huì shi-shé kwòh k'ūng-yān.

30 Yaū-taaî shaû hiu kòh-ti yĕ, tsik-shī ch'ut huì, kòh-chân haî yĕ-maăn lok$_{o}$.

31 K'uĭ ch'ut huì chi haû, Yē-So wâ, uē-kam Yān-Tsź tak wēng-kwong lok$_{o}$, Sheûng-Chué yīk yan k'uĭ tak wēng-kwong.

32 Sheûng-Chué yan tsź-keí yīk pit wēng-kwong k'uĭ, ī-ch'é tsik-shī wēng-kwong k'uĭ.

33 Siú-tsź à, ngŏh tsaâm-shī chûng t'ūng-maaî neĭ-teî, neĭ-teî tseung-loī wán ngŏh, chiù-i ngŏh tuì Yaū-t'aaì yān shóh kóng wâ, ngŏh huì kòh ch'uè, neĭ pat nāng tò tak, uē-kam yīk tuì neĭ kóm-yeûng kóng.

34 Ngŏh k'aaĭ san kè kaaì-

mêng peí neĭ, tsik-haî neĭ iù peí-ts'ź seung-oì, hó-ts'ž ngŏh yă-ts'ăng oì neĭ, neĭ to iù kóm-yeûng seung-oì.

35 Neĭ yeūk-haî taaî-ka seung-oì, chùng-yăn yan ts'ź tsaû chi neĭ haî ngŏh moōn-shang lok꜀.

36 Sai-moōn Peí-tak tuì k'uĭ wâ, Chué, neĭ huì pin ch'uè, Yē-So taap꜀ wâ, ngŏh huì kòh ch'uè, uē-kam neĭ pat năng kan-ts'ūng ngŏh, taân tseung-loī neĭ pit kan-ts'ūng ngŏh.

37 Peí-tak tuì k'uĭ wâ, Chué, yan hŏh uē-kam ngŏh pat năng kan-ts'ūng neĭ ni? ngŏh uên waî neĭ shé shang-mêng.

38 Yē-So taap꜀ k'uĭ wâ, neĭ uên waî ngŏh shé shang-mêng me? ngŏh shāt-shāt wâ neĭ chi, kai pit-têng m̄ t'aī, tò neĭ saam ts'ž wâ m̄ shik ngŏh à.

14.

NEĬ-TEI sam m̄ shaí yau-shaū, neĭ-teî sùn Sheûng-Chué, to iù sùn ngŏh.

2 Ngŏh Foô kè ka chung yaŭ hó toh chuê shóh, t'óng-yeūk m̄ haî, ngŏh pit sin wâ kwòh neĭ-teî chi, yan ngŏh huì waî neĭ-teî uê-peî teî-fong.

3 T'óng-yeūk ngŏh huì waî neĭ uê-peî teî-fong, ngŏh pit-têng faan laī tsip꜀ neĭ-teî tò ngŏh ch'uè, táng ngŏh haí kòh ch'uè, neĭ to haí ch'uè.

4 Ngŏh shóh huì chi ch'uè, neĭ-teî chi-tò, kòh t'iū lô, neĭ to chi tò.

5 Toh-mă tuì k'uĭ wâ, Chué à, neĭ huì pin ch'uè, ngŏh-teî m̄ chi tò, tím shik-tak kòh t'iū lô ni?

6 Yē-So tuì k'uĭ wâ, ngŏh tsik-haî t'iū lô à, chan-leĭ à, shaug mêng à, yeūk m̄ haî yaū ngŏh, mŏ yān tò tak Foô ch'uè à.

7 Neĭ yeūk ĭ-keng shik ngŏh, tsaû ĭ-keng shik ngŏh Foô, tsž kam ĭ haû, neĭ shik k'uĭ, ī-ch'é kìn kwòh k'uĭ.

8 Feī-līk tuì k'uĭ wâ, Chué à, peí hín ch'ut kòh Foô kwòh ngŏh-teî t'aí, ngŏh-teî tsaû tsuk ĭ lok꜀.

9 Yē-So tuì k'uĭ wâ, Feī-līk à, ngŏh t'ūng-maaî neĭ-teî kòm noî, neĭ chûng meî shik ngŏh me? kìn kwòh ngŏh kè, tsik-haî kìn kwòh Foô à, neĭ yan hŏh wâ, hín ch'ut kòh Foô kwòh ngŏh-teî t'aí ni?

10 Ngŏh tsoî Foô, Foô yīk tsoî ngŏh, neĭ m̄ sùn me? ngŏh tuì neĭ-teî shóh kóng kè shuet꜀-wâ, m̄ haî yaū tsž-keí kóng kè, taân chuê tsoî ngŏh ch'ung kè Foô, tsô tsž-keí kè sž à.

11 Neĭ iù sùn ngŏh tsoî Foô, Foô tsoî ngŏh, yeūk īn m̄ sùn, tong iù yan ngŏh kòh-ti sž laī sùn à.

12 Ngŏh shāt-shāt wâ neĭ chi, ngŏh shóh tsô kè sž, sùn ngŏh kè yān yīk tsô, ī-ch'é tsô taaî kwòh ni-ti kè, yan ngŏh faan kwai ngŏh Foô ch'uè à.

13 Taân-faān neĭ-teî t'ok꜀ ngŏh mēng shóh k'aū kè, ngŏh pit-têng tsô, táng Foô yan tsź tsaû tak tsuen-wēng.

14 Neĭ-teî t'ok꜀ ngŏh mēng k'aū mat-yĕ, ngŏh yīk pit-têng tsô.

15 Neĭ yeūk haî oì ngŏh, yeng-koi shaú ngŏh kaaì-mêng.

16 Ngŏh tseung k'aū Foô, k'uĭ pit-têng ts'ž pīt kòh Pó-Waî-Sz kwòh neĭ-teî, lêng k'uĭ wĕng-

uĕn t'ūng neĭ chuê.

17 Tsik-haî chan-leĭ kè Shèng-Shān, shaì yān pat nāng tsip$_{o}$ kè, yan m̄ kìn k'uĭ, yaû m̄ shik k'uĭ, neĭ-teî shik k'uĭ, yan-waî k'uĭ t'ūng-maaī neĭ chuê, ī-ch'é pit haí neĭ sam noî.

18 Ngŏh m̄ laū lōk neĭ-teî tsô koo-tsź, ngŏh pit laī tò neĭ ch'uè.

19 Hit$_{o}$ mŏ keí noî, shaì yān tsúng m̄ kìn ngŏh, taân neĭ-teî kìn ngŏh, yan ngŏh shang, neĭ yīk pit shang.

20 Tong kòh yāt, neĭ-teî pit chi tò ngŏh tsoî Foô, neĭ tsoî ngŏh, ngŏh yīk tsoî neĭ.

21 Yaŭ ngŏh kè kuaì-mēng tsaû shaú-chuê kè, kóh kòh haî oì ngŏh kè lok$_{o}$, oì ngŏh kè, pit-têng mūng ngŏh Foô kè oì, ngŏh yīk pit-têng oì k'uĭ, ī-ch'é k'aaĭ tsź-keí hín-în kwòh k'uĭ t'aí.

22 Yaŭ kòh Yaū-taaî, m̄ haî kóh kòh Ka-leūk kè, tuì k'uĭ wâ, Chué, neĭ waî-mat hín-în tsź-keí kwòh ngŏh-teî t'aí, m̄ hín-în kwòh shaì yān t'aí ni?

23 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ wâ, yān yeūk-haî oì ngŏh, k'uĭ pit shaú-chuê ngŏh tô, ngŏh kè Foô pit-têng oì k'uĭ, ī-ch'é ngŏh-teî pit tò k'uĭ ch'uè, kûng k'uĭ t'ūng chuê.

24 M oì ngŏh kè, tsaû m̄ shaú-chuê ngŏh tô, neĭ-teî t'eng-mān kòh-ti tô, m̄ haî ngŏh tsź-keí kè, haî tá-faat$_{o}$ ngŏh kòh Foô kè.

25 Ngŏh chûng t'ūng neĭ-teî haí ch'uè, kóng ni-ti sź kwòh neĭ chi.

26 Waī-haî kòh Pó-Waî-Sz, tsik-haî Shèng-Shān, Foô tseung-loī t'ok$_{o}$ ngŏh mēng tá-faat$_{o}$ laī kè, k'uĭ pit kaaû neĭ kok$_{o}$ yeûng, yaû lêng neĭ keì-tak ngŏh shóh yaŭ kóng kwòh neĭ chi kè.

27 Ngŏh laū lōk p'ēng-on kwòh neĭ-teî, ngŏh tsź-keí kè p'ēng-on, ngŏh ts'ź kwòh neĭ-teî, m̄ haî hó-ts'ź shaì sheûng kóm-yeûng ts'ź neĭ, neĭ-teî sam m̄ shaí yau-shaū, m̄ shaí keng-fong.

28 Neĭ-teî yă-ts'āng mān-tak, ngŏh tuì neĭ wâ, ngŏh huì, yaû faan laī neĭ ch'uè, t'óng-yeūk neĭ oì ngŏh, pit-têng foon-heí, yan ngŏh faan-kwai Foô ch'uè, yan-waî ngŏh Foô taaî kwòh ngŏh à.

29 Sź-kòn chûng meî shēng, ngŏh sin wâ neĭ-teî chi, táng sź-kòn keí shēng, neĭ-teî tsaû sùn-tak lok$_{o}$.

30 Tsź ts'ź ĭ haû, ngŏh m̄ t'ūng neĭ toh kóng, yan-waî shaì-kaaì kè kwan-wōng laī lok$_{o}$, k'uĭ haí ngŏh ch'uè, yat ti to mŏ à.

31 Waī-haî lêng shaì yān chi-tò ngŏh haî oì Foô, yaû chiù-i Foô shóh fan-foò ngŏh kè laī tsô. Heí-shan la, ngŏh-teî iù leī-hoi ni ch'uè huì là.

15.

NGOH haî chan p'ō-t'aī-shuê, ngŏh Foô haî tsoi-p'ooī kè.

2 Taân-faān haí ngŏh ch'uè kè shuê-chi, yaŭ m̄ kit$_{o}$ kwóh kè, k'uĭ pit ch'uē huì, taân-faān kit$_{o}$ kwóh kè, tsaû sau-seuk$_{o}$ k'īn-kit$_{o}$, lêng kit$_{o}$ kwóh kàng toh.

3 Uē-kam neĭ yan ngŏh shóh kóng kwòh neĭ-teî chi kè tô, tsaû haî k'īn-kit$_{o}$ lok$_{o}$.

4 Neĭ iù chuê tsoî ngŏh ch'uè, ngŏh yīk chuê tsoî neĭ ch'uè, t'óng-yeūk chi m̄ chuê tsoî p'ō-t'aī shuê ch'uè, pat-nāng tsź-keí

kit$_{o}$ kwóh, yeūk-haî neĭ m̄ chuê tsoî ngŏh ch'uè, yīk pit-têng haî kóm.

5 Ngŏh haî p'ō-t'aî shuê, neĭ-teî haî shuê-chi, faān chuê tsoî ngŏh ch'uè, yaû ngŏh chuê tsoî k'uĭ ch'uê, kóh-kòh pit kit$_{o}$ tak hó toh kwóh, yan-waî neĭ mŏ ngŏh, yat yeûng to m̄ tsô tak lok$_{o}$.

6 Yān yeūk haî m̄ chuê tsoî ngŏh ch'uè, tsaû pit-têng hó-ts'ž shuê-chi, weng ch'ut ngoî pîn foo-kó hiu yān-teî chap heí tiu lōk fóh ch'uè laî shiu lok$_{o}$.

7 Neĭ yeūk chuê tsoî ngŏh ch'uè, ngŏh kè shuet$_{o}$-wâ yīk chuê tsoî neĭ ch'uè, taân-faān neĭ shóh seúng laî k'aū kè, shî-pit waî neĭ tsô shēng.

8 Neĭ yeūk-haî kit$_{o}$ tak kwóh toh, ngŏh Foô tsaû tak wēng-kwong, neĭ kóm-tsaû haî tsô ngŏh moōn-shang lok$_{o}$.

9 Hó-ts'ž Foô oì ngŏh, ngŏh yīk oì neĭ-teî, neĭ-teî yeng-koi chuê tsoî ngŏh kè oì ch'uè à.

10 Neĭ yeūk shaú ngŏh kaaì-mêng, tsaû pit chuê tsoî ngŏh kè oì ch'uè, hó-ts'ž ngŏh shaú ngŏh Foô kè kaaì-mêng, tsaû chuê tsoî k'uĭ kè oì ch'uè.

11 Ni-ti ngŏh kóng neĭ chi, lêng ngŏh kè foon-heí chuê tsoî neĭ ch'uè, neĭ kè foon-heí yīk tak ch'ung-moŏn lok$_{o}$.

12 Neĭ-teî yeng-koi seung-oì, hó-ts'ž ngŏh oì neĭ-teî kóm-yeûng, ni-ti haî ngŏh kè kaaì-mêng à.

13 Yān waî p'āng-yaŭ shé hiu shang-mêng kè, oì-ts'ēng mŏ taaî tak kwòh ni yeûng lok$_{o}$.

14 Ngŏh shóh yaû fan-foò neĭ kè, neĭ i-chuê huì tsô, tsaû haî ngŏh kè p'āng-yaŭ.

15 Tsž kam ĭ-haû, ngŏh m̄ ch'eng neĭ waî pūk, yan-waî pūk m̄ chi-tò k'uĭ chué-yān shóh tsô kè sž, taân ngŏh ch'eng neĭ-teî waî p'āng-yaŭ, yan ngŏh tsoî Foô ch'uè shóh t'eng-mān kè, ĭ-keng chí-shî neĭ-teî chi.

16 M haî neĭ-teî kaán-suén ngŏh, haî ngŏh kaán-suén neĭ-teî, ī-ch'é ch'it$_{o}$-laāp neĭ-teî huì kit$_{o}$ kwóh, táng neĭ-teî kè kwóh hóh laū-ts'uēn, chì tò neĭ shóh yaŭ t'ok$_{o}$ ngŏh mēng k'aū Foô kè, k'uĭ to ts'ž kwòh neĭ.

17 Ngŏh kóm-yeûng fan-foò neĭ-teî, lêng neĭ-teî peí-ts'ź seung-oì.

18 T'óng-yeūk shaì-yān tsang-oò neĭ-teî, iù chi-tò k'uĭ tsang-oò ngŏh sin kwòh neĭ lok$_{o}$.

19 Neĭ-teî yeūk-haî shūk shaì-kaaì, kóm-tsaû shaì-kaaì oì shūk tsź-keí kè, taân yan neĭ-teî m̄ shūk shaì-kaaì, haî ngŏh haí shaì-kaaì kaán neĭ ch'ut laî kè, shóh-ĭ shaì-kaaì tsaû tsang-oò neĭ.

20 Neĭ-teî iù keì-tak ngŏh shóh kóng kwòh neĭ chi wâ, nō-pūk m̄ taaî tak kwòh k'uĭ chué-yān, chùng-yān yeūk-haî paak-hoî ngŏh, yīk paak-hoî neĭ, yeūk-īn shaú ngŏh tô, yīk shaú neĭ tô.

21 K'uĭ-teî waî ngŏh mēng, tsaû tsô ni-ti kok$_{o}$ yeûng laî toî neĭ yan-waî k'uĭ m̄ shik tá-faat$_{o}$ ngŏh kè à.

22 Ngŏh yeūk m̄ laî kûng k'uĭ-teî kóng, k'uĭ tsaû mŏ tsuî, taân k'uĭ uē-kam pat-uāng ts'ž k'uĭ tsuî lok$_{o}$.

23 Tsang-oò ngŏh kè, yīk tsang-oò ngŏh Foô.

24 Ngŏh yeŭk haí k'uĭ-teî chi chung, m̄ tsô kwòh pīt yān shóh meî tsô kè sż, k'uĭ tsaû mŏ tsuî, taân uĕ-kam k'uĭ-teî kìn kwòh, ī-ch'é tsang-oò ngŏh kûng ngŏh Foô.

25 Kóm-yeûng yèng-îm hiu k'uĭ kè lūt-faat$_o$ shóh sé wâ, k'uí mŏ uēn-koò tsang-oò ngŏh à.

26 Ngŏh iù ts'ŭng T'in-Foô ch'uè tá-faat$_o$ Pó-Waî-Sz laĭ neĭ ch'uè, tsik-haî chan-leĭ kè Shèng-Shān, yaū Foô ch'uè ch'ut kè, k'uĭ laĭ kòh shĭ tsaû waî ngŏh tsô kìn-chèng.

27 I-ch'é neĭ-teî to tsô kìn-chèng, yan neĭ-teî tsż ch'í-ch'oh chi shĭ t'ūng-maai ngŏh à.

16.

NGOH kóng ni-ti sż kwòh neĭ-teî chi, mīn-chì neĭ kìn chóh-ngoî.

2 Chùng-yān tseung-loĭ kón neĭ ch'ut ooî-t'ōng, ī-ch'é shĭ-haû tseung tò, taân-faān shaat$_o$ neĭ kè, ĭ-waĭ kóm-yeûng haî fūk-sż Sheûng-Chué.

3 K'uĭ-teî kóm-yeûng tsô, yan-waî k'uĭ m̄ shik Foô kûng ngŏh à.

4 Ngŏh kóng ni-ti sż kwòh neĭ chi, táng kòh shĭ-haû laĭ tò, neĭ-teî hóh-ĭ keì heí, ngŏh tuì neĭ kóng kwòh lok$_o$, ngŏh ch'í-ch'oh meî wâ neĭ chi kè, yan ngŏh t'ūng neĭ haí ch'uè à.

5 Uĕ-kam ngŏh faan kwai tá-faat$_o$ ngŏh laĭ kè kòh ch'uè, neĭ-teî mŏ yān mân ngŏh wâ, neĭ huì pin ch'uè?

6 Taân-haî yan ngŏh kóng ni-ti sż kwòh neĭ chi, neĭ tsaû moŏn sam paì-aì.

7 Taân ngŏh wâ chan kwòh neĭ chi, ngŏh huì, haî neĭ kè yik, yeŭk-īn ngŏh m̄ huì, Pó-Waî-Sz tsaû m̄ laĭ neĭ ch'uè, yeŭk-īn ngŏh huì, pit tá-faat$_o$ k'uĭ laĭ neĭ ch'uè.

8 K'uĭ laĭ chi shĭ, pit-têng lêng shaì-kaaì waî tsuî-ok$_o$, waî kung-î, waî shám-p'oòn, chaak$_o$-shēng tsż-keí.

9 Waî tsuî-ok$_o$ kè, yan k'uĭ-teî m̄ sùn ngŏh à.

10 Waî kung-î kè, yan ngŏh faan-kwai ngŏh Foô ch'uè, neĭ-teî m̄ tsoì kìn ngŏh à.

11 Waî shám-p'oòn kè, yan kóh-kòh koón-leĭ ni-kòh shaì-kaaì kè peî shám-p'oòn à.

12 Ngŏh chûng yaŭ hó-toh sż wâ neĭ-teî chi, taân neĭ-teî uĕ-kam pat nāng taam-tong tak heí.

13 Waĭ-haî kòh chan-leĭ kè Shèng-Shān laĭ, k'uĭ pit-têng yăn neĭ yāp kok$_o$-yeûng chan-leĭ ch'uè, yan-waî k'uĭ m̄ haî yaū tsż-keí kóng, haî k'aaĭ k'uĭ shóh yaŭ t'eng-mān kè laĭ kóng, ī-ch'é k'aaĭ tseung-loĭ kè sż chí-shî neĭ chi.

14 K'uĭ shî-pit kwai-wēng ngŏh, yan-waî k'uĭ tseung ngŏh kè sż laĭ chí-shî neĭ chi.

15 Taân-faān Foô shóh yaŭ kè, to haî ngŏh kè, koò-ts'ź ngŏh wâ, k'uĭ tseung ngŏh kè sż laĭ chí-shî neĭ chi.

16 Hit$_o$ mŏ noî, neĭ-teî m̄ kìn ngŏh, yaû hit$_o$ mŏ noî, neĭ-teî pit kìn ngŏh, yan-waî ngŏh faan-kwai Foô ch'uè à.

17 Kóm-tsaû moōn-shang chi chung, yaŭ ti peí-ts'ź seung kóng, wâ, k'uĭ tuì ngŏh-teî wâ, hit$_o$ mŏ noî neĭ-teî m̄ kìn ngŏh, yaû hit$_o$ mŏ noî, neĭ-teî pit kìn ngŏh,

ĭ-ch'é yan-waî ngŏh faan kwai Foô ch'uè, k'uĭ kóm-yeûng t'ūng ngŏh kóng haî mat-yĕ ì-sz̀ ni?

18 Koò-ts'ź moōn-shang wâ, k'uĭ shóh kóng hit$_{o}$ mŏ noî kòh kuì, haî mat-yĕ ì-sz̀ ni? ngŏh m̄ chi k'uĭ kóng mat sz̀.

19 Yĕ-So chi-tò k'uĭ seúng mân tsz̀-keí, tsaû tuì k'uĭ wâ, ngŏh shóh kóng hit$_{o}$ mŏ noî, neĭ m̄ kìn ngŏh, yaû hit$_{o}$ mŏ noî, neĭ pit kìn ngŏh, neĭ peí-ts'ź oô-seung kit$_{o}$-mân me?

20 Ngŏh shāt-shāt wâ neĭ chi, neĭ tseung-loī huk-yap oi-t'ùng, shaì-yān pit foon-lōk, neĭ-teî pit yau-shaū, taân neĭ-teî kè yau-shaū, pit-têng pìn waī foon-lōk.

21 Foŏ-yān lām ch'aán tsaû paì-aì, yān-waî k'uĭ shī-haû tò lok$_{o}$, taân shang tsaí chi haû, tsaû m̄ keì-tak kòh-ti san-foó, yan k'uĭ foon-heí yat kòh yān shang tsoî shaì-sheûng à.

22 Kóm-yeûng neĭ-teî uē-kam paì-aì, taân ngŏh pit-têng tsoì kìn neĭ, neĭ sam tsaû foon-lōk, neĭ kè foon-lōk, mŏ yān tuēt tak neĭ kè.

23 Tong kòh-shī, neĭ yat ti to m̄ shaí k'aū ngŏh, ngŏh shāt-shāt wâ neĭ-teî chi, taân-faān neĭ shóh k'aū Foô kè, k'uĭ yan ngŏh mēng pit ts'ź kwòh neĭ-teî.

24 Ts'ūng-ts'īn neĭ-teî mŏ t'ok$_{o}$ ngŏh mēng laī k'aū mat-yĕ, k'aū tsaû pit tak tó, lêng neĭ moŏn sam foon-lōk.

25 Ngŏh k'aaĭ p'eì-uê tuì neĭ kóng ni-ti sz̀, shī-haû tseung tò, ngŏh m̄ tsoì k'aaĭ p'eì-uê tuì neĭ kóng, haî mēng-paāk ch'uēn kóng kòh Foô kwòh neĭ chi.

26 Kòh-chân-shī, neĭ pit t'ok$_{o}$ ngŏh mēng laī k'aū, ngŏh m̄ shaí tuì neĭ wâ, ngŏh pit-têng t'aì neĭ k'aū Foô.

27 Foô tsz̀-keí oì neĭ-teî, yan neĭ oì ngŏh, ĭ-ch'é sùn ngŏh ts'ūng Foô ch'uè ch'ut laī.

28 Ngŏh ts'ūng Foô ch'uè ch'ut laī kòng-lām shaì-kaaì, ngŏh yaû leī-hoi shaì-kaaì, faan-kwai Foô ch'uè.

29 Moōn-shang wâ, uē-kam neĭ haî mēng kóng, m̄ haî kóng p'eì-uê.

30 Uē-kam ngŏh-teî chi neĭ haî mō-shóh-pat-chi, pat pit yaŭ yān mân neĭ, yan kóm-yeûng, ngŏh sùn neĭ haî ts'ūng Sheûng-Chué ch'uè ch'ut laī.

31 Yĕ-So taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, uē-kam neĭ sùn lòh me?

32 Shī-haû tseung tò, uē-kam haî lok$_{o}$, tsik neĭ-teî fan-saàn, kok$_{o}$ yān faan-kwai tsz̀-keí ch'uè, laū-lōk ngŏh tūk-tsz̀ haí ch'uè, taân ngŏh m̄ haî tūk-tsz̀ haí ch'uè, yan-waî Foô t'ūng-maaî ngŏh à.

33 Ngŏh tuì neĭ-teî kóng ni-ti, lêng neĭ tsoî ngŏh tak p'ēng-on, tsoî shaì neĭ yaŭ waân-naân, taân neĭ-teî fòng sam, ngŏh ĭ-keng shèng hiu shaì-kaaì lok$_{o}$.

17.

YE-SO kóng ni ti, tsaû kuí ngaăn mông-chuê t'in, wâ, Foô à, shī-haû tò lok$_{o}$, kwai-wēng neĭ Tsź la, táng neĭ Tsź yīk kwai-wēng neĭ.

2 Yan-waî neĭ keì ts'z̀ k'uēn-pèng kwòh k'uĭ, chaì-fūk faān yaŭ huet-$_{o}$heì kè, táng k'uĭ k'aaĭ wĕng-shang ts'z̀ kwòh faān neĭ shóh ts'z̀ kwòh k'uĭ kè yān.

3 Wĕng-shang tsik-haî chi-tò neĭ tūk yat waî Chan-Shān, uĕ-k'āp neĭ shóh tá-faat$_{o}$ kè Yē-So Kei-Tuk à.

4 Ngŏh tsoî teî sheûng, yă-ts'āng kwai-wēng neĭ, neĭ shóh t'ok$_{o}$ ngŏh tsô kè sż, ngŏh ĭ-keng tsô shēng.

5 Foô à, uē-kam lêng ngŏh t'ūng neĭ tak wēng-kwong, tsik haî tsoî ch'òng shaì chi ts'īn, ngŏh t'ūng neĭ shóh yaŭ kè wēng-kwong.

6 Neĭ yaū shaì-kaan shóh ts'ż kwòh ngŏh kè yān, ngŏh ĭ-keng tseung neĭ mēng hín shî kwòh k'uĭ, k'uĭ poón-loī haî neĭ kè, neĭ tseung k'uĭ ts'ż kwòh ngŏh, k'uĭ yă-ts'āng tsun-shaú neĭ tô lok$_{o}$.

7 Uē-kam k'uĭ-teî chi-tò taân-faān neĭ ts'ż kwòh ngŏh kè k'ui haî yaū neĭ ch'ut.

8 Yan-waî ngŏh k'aaĭ neĭ shóh ts'ż kwòh ngŏh kè shuet$_{o}$-wâ ts'ż kwòh k'uĭ, k'uĭ-teî ĭ-keng shaû hiu, ī-ch'é chan chèng chi-tò ngŏh ts'ūng neĭ ch'uè ch'ut, yaû sùn neĭ tá-faat$_{o}$ ngŏh à.

9 Ngŏh waî k'uĭ-teî k'eī-t'ó, m̄ haî waî shaì-kaaì k'eī-t'ó, tūk-haî waî neĭ shóh ts'ż kwòh ngŏh kè, yan-waî k'uĭ haî shūk neĭ kè à.

10 Taân-faān shūk ngŏh kè haî shūk neĭ, shūk neĭ kè haî shūk ngŏh, ngŏh tsoî k'uĭ-teî ch'uè tak wēng-kwong.

11 Tsż-kam ĭ-haû, ngŏh m̄ tsoì haí shaì-sheûng, taân-haî k'uĭ-teî haí shaì-sheûng, ngŏh laī tò neĭ ch'uè, Shèng-Foô à, neĭ shóh ts'ż kwòh ngŏh kè, t'ok$_{o}$ neĭ mēng pó shaú chuê k'uĭ, lêng k'uĭ-teî hŏp ĭ waî yat, hó-ts'ż ngŏh-teî kóm-yeûng

12 Ngŏh t'ūng-maaî k'uĭ-teî kòh-shī, t'ok$_{o}$ neĭ mēng laī pó shaú chuê k'uĭ, neĭ shóh ts'ż kwòh ngŏh kè, ngŏh pó shaú chuê, k'eī chung mŏ yat kòh mōng shat, tūk-haî mōng shat ch'ām-lūn chi tsź che, chì yèng-îm shèng-shue shóh sé lok$_{o}$.

13 Uē-kam ngŏh laī neĭ ch'uè, ngŏh chûng haí shaì-sheûng kóng ni-ti, lêng k'uĭ-teî sam chung tak moŏn ngŏh kè foon-lōk.

14 Ngŏh ts'āng tseung neĭ tô ts'ż kwòh k'uĭ-teî, shaì-kaaì yaû tsang-oò k'uĭ, yan k'uĭ m̄ haî shūk shaì-kaaì, hó-ts'ż ngŏh m̄ haî shūk shaì-kaaì yat yeûng.

15 Ngŏh m̄ k'aū neĭ tseung k'uĭ leī-hoi shaì-kaaì, taân-haî k'aū neĭ pó-yaû k'uĭ leī-hoi tsuî-ok^{o}.

16 K'uĭ-teî m̄ haî shūk shaì-kaaì, hó-ts'ż ngŏh m̄ shūk shaì-kaaì yat yeûng.

17 Uên neĭ yûng chan-leĭ, lêng k'uĭ-teî shèng-kit$_{o}$, neĭ kè shuet$_{o}$-wâ tsik-haî chan-leĭ à.

18 Hó-ts'ż neĭ tá-faat$_{o}$ ngŏh yāp shaì-kaaì, ngŏh to haî kóm-yeûng tá-faat$_{o}$ k'uĭ yāp shaì-kaaì.

19 Ngŏh waî k'uĭ tsż-keí shēng waî shèng-kit$_{o}$, lêng k'uĭ to yaū chan-leĭ shēng waî shèng-kit$_{o}$.

20 Ngŏh pat-tūk waî ni-ti yān k'eī-t'ó, yīk waî taân-faān t'eng k'uĭ-teî shuet$_{o}$-wâ, laī sùn ngŏh kè k'eī-t'ó.

21 Lêng k'uĭ-teî taaî-ka hŏp ī waî yat, Foô à, hó-ts'ż neĭ tsoî ngŏh, ngŏh tsoî neĭ, lêng k'uĭ yīk tsoî ngŏh-teî hŏp ī waî yat, táng shaì-yān sùn neĭ tá-faat$_{o}$ ngŏh à.

22 Ngŏh k'aaĭ neĭ shóh ts'ż kwòh ngŏh kè wēng-kwong ts'ż kwòh k'uĭ-teî, lêng k'uĭ-teî hōp ī waĭ yat, hó-ts'ż ngŏh-teî hōp ī waî yat.

23 Ngŏh tsoî k'uĭ-teî, neĭ yīk tsoî ngŏh, lêng k'uĭ-teî shēng waĭ uēn-ts'uēn hōp ī waĭ yat, ī-ch'é lêng shaì-yān chi-tò neĭ tá-faat$_o$ ngŏh, chi-tò neĭ oì k'uĭ-teî, hó-ts'ż oì ngŏh kóm.

24 Foô à, ngŏh haĭ kòh ch'uè, uên neĭ shóh ts'ż kwòh ngŏh kè yān, yīk t'ūng-maaī ngŏh haĭ kòh ch'uè, táng k'uĭ-teî kìn neĭ shóh ts'ż kwòh ngŏh kè wēng-kwong, yan-waî neĭ tsż ch'òng shaì chi sin, oì ngŏh lok$_o$.

25 Kung-î kè Foô à, shaì-yān m̄ shik neĭ, tūk-haî ngŏh shik neĭ, ni-ti yān to chi-tò neĭ tá-faat$_o$ ngŏh laĭ kè.

26 Ngŏh yă-ts'āng k'aaĭ neĭ mēng hín shî kwòh k'uĭ chi, tseung-loĭ yaû hín shî t'im, lêng neĭ shóh oì ngŏh kè oì tsoî k'uĭ-teî, ngŏh yīk tsoî k'uĭ-teî à.

18.

YE-SO kóng uēn ni-ti, tsaû t'ūng moōn-shang kwòh K'ap-lūn k'ai, haí kòh pîn yaŭ kòh uēn, k'uĭ t'ūng k'uĭ moōn-shang yāp huì.

2 Maaî k'uĭ kè Yaū-taaî, to chi tò kòh ch'uè teî-fong, yan Yē-So luĭ-ts'ż kûng moōn-shang laĭ tsuî-tsaāp kòh ch'uè.

3 Yaū-taaî ī-keng lĕng hiu yat tuî peng, kûng chùng tsaì-sz cheúng k'āp Faat-leî-ts'oì yān kè ch'aai-yīk, k'aaĭ tang-lūng fóh-pá heì-haaî, laĭ tò kòh ch'uè.

4 Kóm Yē-So chi-tò kok$_o$ yeûng tseung lām shan kè sż, tsaû ch'ut huì tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî wán mat-shuī?

5 Chùng-yān taap$_o$ k'uĭ wâ, Nā-saat-lāk yān Yē-So, Yē-So tuì k'uĭ wâ, ngŏh haî à, maaî k'uĭ kè Yaū-taaî, to t'ūng-maaī chùng-yān k'eĭ ch'uè.

6 Yē-So tuì k'uĭ-teî, yat wâ haî ngŏh à, chùng-yān tsaû t'uì haû tit$_o$ tó teî.

7 Yē-So yaû mân k'uĭ wâ, neĭ-teî wán mat-shuī? chùng-yān wâ, Nā-saat-lāk yān Yē-So.

8 Yē-So taap$_o$ wâ, ngŏh ī-keng wâ neĭ chi, ngŏh haî à, neĭ yeūk haî wán ngŏh, tsaû yaū tak ni-ti yān huì.

9 Kóm chì yèng-îm Yē-So shóh kóng, wâ, neĭ shóh ts'ż ngŏh kè, k'eī chung ngŏh yat kòh to mŏ mōng-shat à.

10 Sai-moōn Peí-tak yaŭ cheung to, tsaû pāt hoi, chaám taaî tsaì-sz cheúng kè pūk, seuk$_o$-lat k'uĭ yaû ĭ, kòh pūk mēng kiù Mă-lāk-koó.

11 Yē-So tsaû tuì Peí-tak wâ, tseung cheung to yāp faan lōk hok$_o$ la, ngŏh Foô peí ngŏh kè pooi, ngŏh heí m̄ yám me?

12 Ue-shî kòh tuî peng kûng ts'in-tsúng, uĕ-k'āp Yaū-t'aaî yān kè ch'aai-yīk, chuk Yē-So laĭ póng-chuê.

13 Sin laai k'uĭ tò A-nā ch'uè, yan-waî k'uĭ haî kòh nīn taaî tsaì-sz cheúng Koi-à-faat kè ngoî-foô.

14 Kaû-shī heùng Yaū-t'aaì yān ĭ-lûn wâ, yat kòh yān waî paak$_o$-sèng sż, haî yaŭ yik kè, tsik-haî ni-kòh Koi-à-faat à.

15 Sai-moōn Peí-tak kan-chuê

Yē-So, yaû yaŭ pīt kòh moōn-shang kan-chuê, ni-kòh moōn-shang haî taaî tsaì-sz cheúng seung-shik kè, kûng Yē-So yāp huì taaî tsaì-sz cheúng kē ngā-moōn.

16 Tūk-haî Peí-tak k'eĭ tó moōn ngoî ch'uè, taaî tsaì-sz cheúng seung-shik kè moōn-shang hāng ch'ut, kóng kwòh hon moōn kè p'eĭ chi, tsaû taaì Peí-tak yāp huì.

17 Hon moōn kè p'eĭ tuì Peí-tak wâ, neĭ m̄ haî ni-kòh yān kè moōn-shang chi yat me? Peí-tak wâ, ngŏh m̄ haî à.

18 Chùng pūk kûng ch'aai-yīk, yan-waî hōn-laăng, shiu heí t'aàn-fóh, k'eĭ tó kòh ch'uè laî pooî fóh, Peí-tak to t'ūng k'uì k'eĭ ch'uè pooî-fóh.

19 Taaî tsaì-sz cheúng heùng Yē-So mân k'āp k'uĭ moōn-shang kûng k'uĭ kè kaaù-fàn.

20 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ wâ, ngŏh yă-ts'āng kóng mēng kwòh shaì yān chi, ngŏh sheūng-shī haí ooî-t'ōng kûng tîn luĭ, tsik-haî Yaū-t'aaì yān taaî chùng tsuî-tsaāp kòh ch'uè laî kaaù-fàn, ngŏh mŏ haí yán-māt ch'uè laî kóng.

21 Neĭ yan hōh mân ngŏh ni? neĭ mân hă t'eng kwòh ngŏh kè yān, ngŏh kûng k'uĭ kóng mat-yĕ, k'uĭ chi-tò ngŏh shóh kóng kè lok$_{o}$.

22 Yē-So kóng hiu ni-ti, p'ōng-pin yaŭ kòh ch'aai-yīk k'eĭ ch'uè, k'aaî shaú-cheúng tá Yē-So, wâ, neĭ kóm-yeûng taap$_{o}$ taaî tsaì-sz cheúng me?

23 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ wâ, ngŏh shuet$_{o}$-wâ yeūk-haî m̄ hó, neĭ tsaû chí chèng kòh-ti m̄ hŏ kè, yeūk-īn haî hó, neĭ yan hōh tá ngŏh ni?

24 Kóm-tsaû Yē-So yēng-īn peî póng-chuê, A-nā kaaì k'uĭ huì taaî tsaì-sz cheúng Koi-à-faat ch'uè.

25 Kòh-chân-shī, Sai-moōn Peí-tak k'eĭ ch'uè pooî-fóh, yaŭ yān tuì k'uĭ wâ, neĭ m̄ haî k'uĭ kè moōn-shang chi yat me? Peí-tak m̄ yêng, wâ, ngŏh m̄ haî à.

26 Taaî tsaì-sz cheúng chùng pūk chi chung, yaŭ yat kòh haî Peí-tak seuk$_{o}$-lat k'uĭ ĭ kè ts'an-ts'ik, wâ, ngŏh m̄ haî kìn neĭ t'ūng k'uĭ haí uēn ch'uè me?

27 Peí-tak yaû m̄ yêng, kai tsaû tsik-shī t'aī.

28 ¶ Chùng-yān laai Yē-So yaū Koi-à-faat ch'uè tò kung-t'ōng, kòh-chân-shī ngaam-ngaam t'in kwong, chùng-yān m̄ yāp kung-t'ōng, mĭn-chì oo-mooĭ tsz̆-keí, táng shīk tak uē-uēt-tsit$_{o}$ kè īn-tsīk.

29 Peí-la-toh tsaû ch'ut laī tuì chùng-yān wâ, neĭ-teî k'aaĭ mat-yĕ sz̆ laī kò ni-kòh yān ni?

30 Chùng-yān taap$_{o}$ wâ, k'uĭ m̄ haî faân-tsuî kè, ngŏh-teî tsaû m̄ kaaì k'uĭ kwòh neĭ le.

31 Peí-la-toh tuì chùng-yān wâ, neĭ taaì k'uĭ huì, i neĭ lūt-faat$_{o}$ shám-mân k'uĭ la, Yaū-t'aaì yān tsaû tuì k'uĭ wâ, i lūt-faat$_{c}$, ngŏh-teî m̄ shaat$_{o}$ tak yān.

32 Chì yèng hiu Yē-So shóh kóng, wâ tsz̆-keí iù tím-yeûng shaû sź kè shuet$_{o}$-wâ lok$_{c}$.

33 Shóh-ĭ Peí-la-toh tsoì yāp kung-t'ōng kiù Yē-So, tuì k'uĭ wâ, neĭ haî Yaū-t'aaì yān kè wōng m̄ haî ni?

34 Yē-So taap$_{o}$ wâ, neĭ kóng ni-ti, yaū tsż-keí kóng a, yik-waāk yaŭ pīt yān tuì neĭ lûn ngŏh kóm kóng ni?

35 Peí-la-toh taap$_{o}$ wâ, ngŏh heí haî Yaū-t'aaì yān me? Neĭ poón kwok$_{o}$ kè yān, kûng chùng tsaì-sz cheúng, kaaì neĭ laî ngŏh ch'uè, neĭ tsô kwòh mat-yĕ sż ni?

36 Yē-So taap$_{o}$ wâ, ngŏh kwok$_{o}$ m̄ haî shūk ni-kòh shaì-kaaì, ngŏh kwok$_{o}$ yeūk-haî shūk ni-kòh shaì-kaaì, ngŏh kè shān-tsź, tsaû pit-têng chaang-chìn, mĭn-chì kaau ngŏh kwòh Yaū-t'aaì yān le, taân ngŏh kè kwok$_{o}$ m̄ haî shūk ni ch'uè à.

37 Koò-ts'ź Peí-la-toh tuì k'uĭ wâ, īn-tsak neĭ chan haî wōng m̄ haî ni? Yē-So taap$_{o}$ wâ, neĭ wâ ngŏh haî wōng cheūk lok$_{o}$, ngŏh yan ts'ź chì shang, ngŏh yan ts'ź chì lām shaì-kaaì, laî waî chan leĭ tsô chèng, taân-faān ts'ūng chan-leĭ kè, ooĭ t'eng ngŏh sheng lok$_{o}$.

38 Peí-la-toh tuì k'uĭ wâ, chan leĭ haî mat yĕ ni? Kóng uēn ni-ti, tsoì ch'ut huì Yaū-t'aaì yān ch'uè, tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh m̄ ch'ā tak k'uĭ, yaŭ mat-yĕ tsuî.

39 Taân neĭ-teî yaŭ yat kîn sż-laî, iù ngŏh tong uē-uēt tsit$_{o}$ shik-fòng yat kòh yān, neĭ seúng ngŏh fòng Yaū-t'aaì yān kè wōng kwòh neĭ m̄ ni?

40 Chùng-yān tsoì taaî sheng iu wâ, m̄ haî ni-kòh yān, haî Pa-la-pa, kòh Pa-la-pa haî tô-faân à.

19.

KOM-TSAU Peí-la-toh, tseung Yē-So laī pin tá.

2 Kòh-ti peng k'aaĭ keng-kik kit$_{o}$ shēng yat téng koon-mĭn, taaì lōk k'uĭ t'aū sheûng, ning tsź-shik kè p'ō peí k'uĭ cheuk$_{o}$.

3 Yaû laī k'uĭ ch'uè wâ, Yaū-t'aaì yān kè wōng, p'ēng-on a, chùng-yān yaû k'aaĭ shaú-cheúng tá k'uĭ.

4 Peí-la-toh tsoì hāng ch'ut, tuì chùng-yān wâ, ngŏh taaì k'uĭ ch'ut laī neĭ ch'uè, lêng neĭ chi-tò ngŏh m̄ ch'ā tak ch'ut k'uĭ yaŭ mat-yĕ tsuî.

5 Yē-So tsaû taaì-chuê keng-kik kè koon-mĭn, cheuk$_{o}$-chuê tsź-shik kè p'ō ch'ut laī, Peí-la-toh tuì chùng-yān wâ, shì t'aí hă ni-kòh yān a.

6 Chùng tsaì-sz cheúng kûng-maaī ch'aai-yīk kìn k'uĭ, iu wâ, teng lōk shāp-tsż-kà, teng lōk shāp-tsż-kà, Peí-la-toh tuì chùng-yān wâ, neĭ-teî tseung k'uĭ teng lōk shāp-tsż-kà la, yan-waî ngŏh m̄ ch'ā tak ch'ut k'uĭ yaŭ tsuî à.

7 Yaū-t'aaì yān taap$_{o}$ k'uĭ wâ, ngŏh-teî yaŭ yat t'iū lūt-faat$_{o}$, i kòh t'iū lūt-faat$_{o}$, k'uĭ tsaû yeng sź, yan k'uĭ tsż-keí ĭ-waî Sheûng-Chué chi Tsź à.

8 Peí-la-toh mān-tak ni-ti shuet$_{o}$-wâ, tsaû uēt-faat$_{o}$ fong.

9 Tsoì yāp kung-t'ōng, tuì Yē-So wâ, neĭ ts'ūng pin ch'uè laī, taân Yē-So m̄ taap$_{o}$ k'uĭ.

10 Kóm-tsaû Peí-la-toh tuì k'uĭ wâ, neĭ m̄ t'ūng ngŏh kóng me? neĭ heí m̄ chi ngŏh yaŭ k'uēn-pèng fòng neĭ, yīk yaŭ k'uēn-pèng teng neĭ lōk shāp-tsż-kà me?

11 Yē-So taap$_{o}$ k'uĭ wâ, m̄ haî yaū sheûng ts'ż kwòh neĭ, neĭ

ts'úng mŏ k'uēn-pèng kung ngŏh, koò-ts'ź kaaì ngŏh kwòh neĭ ch'uè kè, k'uĭ tsuî kàng taaî.

12 Tsź ts'ź chi haû, Peí-la-toh seúng shik fòng k'uĭ, taân Yaū-t'aaì yān iu wâ, neĭ yeūk-īn shik-fòng ni-kòh yān, tsaû īn haî Koi-saat kè shān tsź, taân-faān tsź-keí laāp waî wōng kè, tsaû haî taí-waí Koi-saat lok_o.

13 Peí-la-toh mān tak ni-ti $shuet_o$-wâ, tsaû taaì Yē-So ch'ut laĭ, tò yat $taat_o$ teî-fong. ch'eng waî p'o-wā-shēk ch'uè, Hei-paak-loī t'ó yam kiù tsô Ak-pa-taaî, haí kòh ch'uè ts'ŏh tsoî òn sheûng.

14 Kòh yāt, haî uê-peî uē-uēt $tsit_o$ kè yāt, taaî-yeuk aàn-chaù, Peí-la-toh tuì Yaū-t'aaì yān wâ, shì t'aí hă neĭ-teî kè wōng.

15 Chùng-yān iu wâ, laai k'uĭ huì, laai k'uĭ huì, teng k'uĭ lōk shāp-tsź-kà, Peí-la-toh tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ kè wōng ngŏh k'aaĭ laĭ teng lōk shāp-tsź-kà me? chùng tsaì-sz cheúng $taap_o$ wâ, ch'uē Koi-saat chi ngoî, ngŏh-teî mŏ pīt kòh wōng.

16 Kóm-tsaû Peí-la-toh tsaû kaau ch'ut Yē-So kwòh chùng-yān, táng teng k'uĭ lōk shāp-tsź-kà, chùng-yān tsaû laai Yē-So huì.

17 K'uĭ tsź-keí me-chuê shāp-tsź-kà tsaû ch'ut, tò yat ch'uè, mēng kiù foo-lō-t'aū teî, Hei-paak-loī t'ó yam kiù tsô Kok-kok-t'a.

18 Haí kòh ch'uè, teng k'uĭ lōk shāp-tsź-kà, yaû teng leúng kòh yān t'ūng-maaī k'uĭ t'im, yat kòh tsoî tsóh, yat kòh tsoî yaû, Yē-So haí chung-kaan.

19 Peí-la-toh sé t'iū piu chaî tó shāp-tsź-kà sheûng t'aū, sé lōk kè wâ, Yaū-t'aaì yān kè wōng Nā-saat-lāk yān Yē-So.

20 Yaŭ hó toh Yaū-t'aaì yān tūk ni t'iū piu, yan-waî Yē-So teng shāp-tsź-kà kòh ch'uè, haî kân chuê shēng, ī-ch'é kòh t'iū piu haî yûng Hei-paak-loī Lōh-mă Hei-leî-neī tsź sé lōk kè.

21 Yaū-t'aaì chùng tsaì-sz-cheúng tsaû tuì Peí-la-toh wâ, maĭ sé Yaū-t'aaì yān kè wōng, nīng-hóh sé k'uĭ tsź-keí wâ, ngŏh haî Yaū-t'aaì yān kè wōng.

22 Peí-la-toh $taap_o$ k'uĭ wâ, ngŏh shóh sé kè, ĭ-keng sé lōk lok_o.

23 Kòh-ti peng teng hiu Yē-So lōk shāp-tsź-kà, tsaû nim k'uĭ i-fūk fan-hoi sź fân, yat kòh peng tak yat fân, yaû nim k'uĭ luĭ i, ni kîn luĭ i, mŏ luēn-chuê, ts'ūng sheûng-t'aū yat heì chik shēng kè.

24 Shóh-ĭ kòh-ti peng seung kóng wâ, ngŏh-teî īn hó $maak_o$-hoi k'uĭ, ning-hóh tseung k'uĭ laī $chap_o$-ch'aū, t'aí pin kòh tak tó, chì yèng-îm shèng-keng shóh kóng wâ, k'uĭ k'aaĭ ngŏh ngoî i laī fan kwòh tsź-keí, yan ngŏh luĭ i laī $chap_o$-ch'aū, kòh-ti peng tsaû haî kóm-yeûng tsô.

25 K'eĭ tó Yē-So shāp-tsź-kà p'ōng-pin, haî k'uĭ mŏ-ts'an kûng mŏ-ts'an kè tsź-mooî Kaak-laū-pa kè ts'ai Mă-leî-à, uĕ-k'āp Moōt-taaî-la kè Mă-leî-à.

26 Yē-So t'aí-kìn mŏ-ts'an kûng k'uĭ shóh oì kè moōn-shang k'eĭ kân ch'uè, tsaû tuì mŏ-ts'an wâ, foŏ-yān à, t'aí neĭ kè tsaí.

27 Yaû tuì kòh moōn-shang

wâ, neĭ t'aí neĭ kè mŏ-ts'an, tsŝ ni-chân-shī, kòh moōn-shang taaì k'uĭ faan huì tsŝ-keí ka ch'uè.

28 Ts'ź haû Yē-So chi tò kok$_{o}$ yeûng sŝ ĭ-keng shēng-tsaû, tăng shèng-shue tak yèng-îm, tsaû wâ, ngŏh kéng-hot$_{o}$ à.

29 Haí kòh ch'uè yaŭ kîu heì-mĕng, tsoì moŏn ts'ò, k'uĭ-teî k'aaĭ shuí-p'ŏ shap t'aù ti ts'ò, chai tó ngaū-ts'at-ts'ó ch'uè, taî tò k'uĭ haú.

30 Yē-So ĭ-keng shaû ts'ò tsaû wâ, sŝ-kòn shēng-ts'uēn lok$_{o}$, kóm-tsaû oò-tai-t'aū, tseung kòh lēng-wān kaau ooī.

31 ¶ Kòh yāt haî uê-peî tsit$_{o}$ kè yāt, Yaū-t'aaì yān seúng mĭn-chì on-sik yāt yaŭ shi-hoī haí shāp-tsŝ-kà ch'uè, yan ni-kòh on-sik haî taaî yāt, koò-ts'ź k'aū Peí-la-toh, lêng tá chit$_{o}$ k'uĭ keuk$_{o}$-kwat, ning k'uĭ shi huì.

32 Ue-shî kòh-ti peng laī tá chit$_{o}$ t'ūng-maaī teng shāp-tsŝ-kà taî yat kòh kè keuk$_{o}$-kwat, yaû tá chit$_{o}$ taî î kòh kè.

33 Taân-haî tò Yē-So ch'uè, kìn k'uĭ ĭ-keng sź, tsaû m̄ tá chit$_{o}$ k'uĭ keuk$_{o}$-kwat.

34 Taân kòh-ti peng chi chung, yaŭ yat kòh k'aaĭ ts'eung kat k'uĭ siú-ím, tsik yaŭ huet$_{o}$ kûng shuí laū ch'ut.

35 Yaŭ kòh t'aí-kìn kè tsô chèng, k'uĭ kè chèng haî chan, k'uĭ chi-tò shóh kóng kè haî chan, lêng neĭ-teî yīk hóh-ĭ sùn tak.

36 Yan-waî ni-ti sŝ shēng-tsaû, haî yèng-îm shèng-shue shóh kóng, wâ, m̄ tá chit$_{o}$ k'uĭ yat t'iū kwat.

37 Shèng-shue yaû yaŭ wâ, chùng-yān tseung kìn k'uĭ shóh kat kè.

38 ¶ Ts'ź haû, yaŭ kòh A-leî-mă-t'aaì yān Yeuk-shat, tsêng-tsêng tsô Yē-So kè moōn-shang, yan-waî p'à Yaū-t'aaì yān à, laī k'aū Peí-la-toh chún k'uĭ lĕng Yē-So kè shi, Peí-la-toh wān-chún k'uĭ, koò-ts'ź laī lēng Yē-So kè shi huì.

39 Yaû yaŭ Neī-koh-taí-mŏ, ts'ūng-ts'în yê-kaan ts'an-tsaû Yē-So kè, k'uĭ ning-chuê moōt-yeūk, peí lō-ooî k'au wān kè, yeuk$_{o}$-mok$_{o}$ yat-paak$_{o}$ kan, laī tó.

40 I yān tsaû tseung Yē-So kè shi, k'aaĭ yaù-saì mā-pò kûng heung-liû paau-chuê k'uĭ, haî i Yaū-t'aaì yān kè tsòng laĭ à.

41 Teng lōk shāp-tsŝ-kà kòh ch'uè, yaŭ yat shóh uēn, uēn luĭ yaŭ hung san fān-mô, ts'ūng loī meî-ts'āng tsòng kwòh yān kè.

42 Kòh yāt haî Yaū-t'aaì yān uê-peî kè yāt, ī-ch'é kòh fān-mô haî kân, koò-ts'ź tsòng Yē-So haí kòh ch'uè.

20.

TS'AT yāt k'eī kè taî yat yāt, hó tsó, t'în chûng hak chi shī, Moōt-taaî-la kè Mă-leî-à, laī tò fān-mô, t'aí-kìn kaû shēk ĭ-keng leī-hoi kòh fān-mô.

2 Tsaû tsaú huì kìn Sai-moōn Peí-tak, uĕ-k'āp Yē-So shóh oì kè moōn-shang, tuì k'uĭ-teî wâ, yān lóh hiu Chué ch'ut fān-mô, ngŏh-teî m̄ chi k'uĭ chai tó pin ch'uè.

3 Peí-tak tsaû t'ūng kóh-kòh moōn-shang hāng ch'ut huì tò

fān-mô.

4 K'uĭ leŭng kòh yat ts'aĭ tsaú, kóh-kòh moōn-shang tsaú tak faaì kwòh Peí-tak, sin tò fān-mô.

5 K'uĭ oò-tai-t'aū t'aí-kìn yaù-saì mā-pò chai ch'uè, taân m̄ yăp huì.

6 Sai-moōn Peí-tak to kan-ts'ūng k'uĭ laĭ yăp huì fān-mô, t'aí-kìn yaù-saì mā-pò chai ch'uè.

7 Kòh t'iū paau t'aū kè kan, m̄ t'ūng-maaĭ yaù-saì pò chai ch'uè, haî kuén-maaĭ lēng ngoî haí yat ch'uè.

8 Sin tò fān-mô kóh-kòh moōn-shang to yăp huì, t'aí-kìn tsaû sùn.

9 Yan-waî k'uĭ-teî chûng meî hiú tak shèng-shue wâ, k'uĭ pit-têng yaū sź fūk-shang à.

10 Shóh-ĭ leŭng kòh moōn-shang faan kwai tsź-keí ch'uè.

11 Taân Mă-leî-à k'eĭ tó fān-mô ngoî pîn haàm, haàm kòh-chân-shī, oò-tai-t'aū t'aí hă fān-mô.

12 Kìn leŭng kòh t'in-sź cheuk$_{o}$ paāk shaam, ts'ŏh tó kaû shī chai Yē-So shi kòh ch'uè, yat kòh tsoî t'aū, yat kòh tsoî keuk$_{o}$.

13 Tuì k'uĭ wâ, foŏ-yān à, neĭ yan hōh haàm ni? k'uĭ taap$_{o}$ wâ, yan-waî yaŭ yān lóh hiu ngŏh Chué huì, ngŏh m̄ chi chai k'uĭ haí pin ch'uè.

14 Kóng uēn ni-ti, k'uĭ nîng chuèn haû pîn, t'aí-kìn Yē-So k'eĭ ch'uè, taân m̄ chi-tò haî Yē-So.

15 Yē-So tuì k'uĭ wâ, foŏ-yān à, neĭ yan hōh haàm, neĭ wán mat-shuī ni? foŏ-yān koó k'uĭ haî hon uēn kè, tuì k'uĭ wâ, seùng-kung à, neĭ yeŭk-haî ning k'uĭ huì, ts'éng neĭ wâ ngŏh chi chai tó pin ch'uè, táng ngŏh huì ning faan k'uĭ.

16 Yē-So tuì k'uĭ wâ, Mă-leî-à, foŏ-yān tsaû nîng chuèn pîn yûng Hei-paak-loĭ yam tuì k'uĭ wâ, La-poh-neī, faan-yīk tsik-haî Foo-tsź.

17 Yē-So tuì k'uĭ wâ, maĭ móh ngŏh, yan-waî ngŏh meî sheng sheŭng Foô ch'uè, taân-haî neĭ huì kìn ngŏh heng-taî tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh sheng sheŭng kìn ngŏh Foô, tsik-haî neĭ Foô, kìn ngŏh Sheûng-Chué, tsik-haî neĭ Sheûng-Chué.

18 Moŏt-taaî-la kè Mă-leî-à laĭ tuì kòh-ti moōn-shang wâ, ĭ-keng kìn Chué, ī-ch'é Chué tuì k'uĭ kóng ni-ti sź.

19 ¶ Kòh yāt, tsik-haî ts'at yāt k'eī kè taî yat yāt, tseung kân yê, moōn-shang haí yat ch'uè, shaan-maaĭ tô moōn, yan-waî p'à Yaū-t'aaì yān à, Yē-So laĭ tò, k'eĭ tó chung-kaan tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî p'ēng-on.

20 Kóng uēn, peí k'uĭ shaú kûng siú-ím kwòh k'uĭ-teî t'aí, moōn-shang kìn hiu Chué, tsaû foon-heí.

21 Yē-So yaû tuì k'uĭ wâ, neĭ-teî p'ēng-on, hó-ts'ź Foô tá-faat$_{o}$ ngŏh, ngŏh to kóm-yeûng tá-faat$_{o}$ neĭ.

22 Kóng uēn, tsaû heùng k'uĭ-teî ch'ui heì wâ, neĭ-teî shaû Shèng-Shān.

23 Taân-faān neĭ-teî shik-fòng k'uĭ tsuî kè, k'uĭ kè tsuî pit peî shik-fòng, taân-faān neĭ-teî laū chué k'uĭ tsuî kè, k'uĭ kè tsuî

pit peî laū chuê.

24 Yē-So laī kòh-chân-shī, shāp-î sż-t'ō chi chung, yaŭ yat kòh Toh-mă, yaû kiù tsô Taí-t'ó-mă, m̄ t'ūng-maaī k'uí-teî haí ch'uè.

25 Shóh-ĭ chùng moōn-shang tuì k'uĭ wâ, ngŏh-teî ĭ-keng kìn Chué lok_{o}, Toh-mă tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh yeūk-īn m̄ kìn k'uĭ shaú sheûng kè teng hān, ī-ch'é shan ngŏh shaú-chí t'aàm yāp teng hān, kim-chi shan ngŏh shaú t'aàm yāp k'uĭ siú-ím, ngŏh m̄ sùn à.

26 Kwòh $paat_{c}$ yāt, moōn-shang yaû haí luĭ-t'aū, Toh-mă yīk t'ūng-maaī haí ch'uè, ĭ-keng shaan moōn, Yē-So laī tò, k'eĭ tsoî chung-kaan, wâ, neĭ-teî p'ēng-on.

27 Tsaû tuì Toh-mă wâ, shan neĭ shaú-chí laī t'aí ngŏh shaú, shan neĭ shaú laī t'aàm ngŏh siú-ím, neĭ m̄ hó m̄ sùn, tsúng-chi iù sùn à.

28 Toh-mă $taap_{o}$ k'uĭ wâ, ngŏh kè Chué, ngŏh kè Sheûng-Chué.

29 Yē-So tuì k'uĭ wâ, neĭ yan kìn ngŏh chì sùn, kòh-ti meî kìn to sùn kè, yaŭ fuk lok_{o}.

30 Yē-So haí moōn-shang mîn-ts'īn, hāng hó toh pīt yeûng î-tsik, ni pô shue meî-ts'āng sé lōk, taân ni-ti sé lōk kè, haî lêng neĭ-teî sùn Yē-So haî Sheûng-Chué chi Tsź Kei-Tuk, yaû lêng neĭ-teî keì sùn k'uĭ, hóh-ĭ yan k'uĭ mēng, tsaû tak shang à.

21.

TS'Z haû, Yē-So haí T'aī-peì-leî-à hoí pin, tsż-keí tsoì hín-în kwòh moōn-shang t'aí k'uĭ hín-în kè sż, līt mēng tsoî hâ.

2 Yaŭ Sai-moōn Peí-tak, Toh-mă kiù tsô Tai-t'ó-mă, Ka-leî-leî Ka-nā kè Nā-taân-īp, Sai-peí-t'aaì leŭng kòh tsaí, yaû yaŭ leŭng kòh moōn-shang, to t'ūng-maaī haí ch'uè.

3 Sai-moōn Peí-tak tuì chùng-yān wâ, ngŏh huì lóh uē, chùng-yān tuì k'uĭ wâ, ngŏh-teî to t'ūng-maaī neĭ huì, chùng-yān tsaû ch'ut huì lōk shuēn, kòh maăn yat ti to m̄ lóh tak tó.

4 I-keng t'în kwong, Yē-So k'eĭ tó ngôn sheûng, taân moōn-shang m̄ chi haî Yē-So.

5 Yē-So tsaû tuì k'uĭ wâ, siú-tsź à, neĭ yaŭ ti shīk-māt mŏ? k'uĭ-teî $taap_{o}$ wâ, mŏ.

6 Yē-So tuì k'uĭ wâ, haí shuēn yaû pîn $saat_{o}$ mŏng, pit-têng wán tak tó, chùng-yān $saat_{o}$ mŏng, tsaû m̄ laai tak heí, yan-waî kòm toh uē à.

7 Koò-ts'ź Yē-So shóh oì kè moōn-shang, tuì Peí-tak wâ, haî Chué lok_{o}, Sai-moōn Peí-tak t'uet$_{o}$ hiu shaam, yat mān tak haî Chué, tsaû $cheuk_{o}$ faan shaam, tsż-keí t'iù lōk hoí.

8 K'eī-uē moōn-shang haí siú t'ĕng ch'uè, laai tsoì uē kè mŏng maaī ngôn, yan-waî leī ngôn mŏ keí uĕn, taaî-$yeuk_{o}$ î-$paak_{o}$ ch'ek_{o} che.

9 Sheŭng tò ngôn, chùng-yān t'aí-kìn yaŭ t'aàn-fóh, ī-ch'é yaŭ uē chai tó fóh sheûng, yīk yaŭ péng t'im.

10 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ uē-kam shóh tak kè uē, ning ti laī.

11 Sai-moōn Peí-tak tsaû huì, laai mŏng sheŭng ngôn, tsoì

chuê taaî uē yat-paak$_c$-ng̀-shāp-saam t'iū, sui haî kòm toh, mŏng to m̄ līt.

12 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, laī shīk la, moōn-shang yan-waî chi-tò k'uĭ haî Chué, m̄ kóm mân neĭ haî mat-shuī.

13 Yē-So laī tò, tseung péng peí chùng-yān, peí uē to haî kóm-yeûng.

14 Yē-So yaū sź fūk-shang chi haû, tsź-keí hín-în kwòh moōn-shang t'aí, ni-ti haî taî saam ts'ź lok$_c$.

15 Chùng-yān shīk uēn, Yē-So tuì Saī-moōn Peí-tak wâ, Yeuk-nā kè tsaí Saī-moōn, neĭ oì ngŏh toh kwòh ni-ti yān m̄ ni? k'uĭ taap$_o$ wâ, Chué à, haî lok$_o$, neĭ chi-tò ngŏh oì neĭ lok$_o$, Yē-So tuì k'uĭ wâ waì ngŏh kè yeūng-tsaí à.

16 Yē-So taî î ts'ź tuì k'uĭ wâ, Yeuk-nā kè tsaí Saī-moōn neĭ oì ngŏh m̄ ni? k'uĭ taap$_o$ wâ, Chué à, haî lok$_o$, neĭ chi-tò ngŏh oì neĭ lok$_o$, Yē-So tuì k'uĭ wâ, hon ngŏh yeūng à.

17 Taî saam ts'ź tuì k'uĭ wâ, Yeuk-nā kè tsaí Saī-moōn, neĭ oì ngŏh m̄ ni? Peí-tak yan k'uĭ saam ts'ź mân neĭ oì ngŏh, tsaû yau-moôn heí laī, taap$_o$ k'uĭ wâ, Chué, neĭ mō-shóh-pat-chi, neĭ chi ngŏh oì neĭ lok$_o$, Yē-So tuì k'uĭ wâ, waì ngŏh yeūng à.

18 Ngŏh shāt-shāt wâ neĭ chi, neĭ nīn shiù chi shī, tsź-keí ch'uk heí t'iū taaî, yâm-ts'ūng neĭ hāng pin ch'uè, taân tò lŏ-taaî kòh-shī, neĭ tsaû shan hŏi shaû peí pīt yān póng chuê, laai neĭ tò m̄ seúng huì kòh ch'uè.

19 K'uĭ kóng ni-ti, haî chí Peí-tak tseung-loī tím-yeûng sź, laî kwai-wēng Sheûng-Chué kè, kóng uēn, yaû tuì k'uĭ wâ, kan-ts'ūng ngŏh.

20 Peí-tak nîng chuèn pîn, kìn Yē-So shóh oì kè moōn-shang kan-chuê, tsik-haî tong maăn-ts'aan shī aai tó Yē-So hung-waaī, mân wâ, Chué, maaî neĭ haî mat-shuī, kóh-kòh.

21 Peí-tak t'aí-kìn k'uĭ, tsaû mân Yē-So, wâ, Chué, ni-kòh yān tseung-loī tím-yeûng?

22 Yē-So tuì k'uĭ wâ, ngŏh yeūk-haî seúng k'uĭ chuê tó ch'uè, táng tò ngŏh laī, uĕ neĭ hōh kon ni? neĭ kan-ts'ūng ngŏh pâ hoh.

23 Ue-shî ni-ti shuet$_o$-wâ, haí heng-taî ch'uè ch'uēn hoi, wâ, ni-kòh moōn-shang tseung-loī m̄ sź, k'eī-shāt Yē-So m̄ haî wâ k'uĭ m̄ sź, pat kwòh wâ ngŏh yeūk-kaî seúng k'uĭ chuê tó ch'uè, táng tò ngŏh laī, uĕ neĭ hōh kon, kóm che.

24 Waî ni-ti sź chèng-mēng, k'āp sé lōk ni-ti sź kè, tsik-haî ni-kòh moōn-shang, ī-ch'é ngŏh-teî chi-tò k'uĭ shóh chèng kè haî chan.

25 Yē-So shóh tsô kè sź chûng yaŭ hó toh, t'óng-yeūk yat yat sé lōk, ngŏh koó shaì-sheûng m̄ tsoì tak saaì shóh sé k'uĭ kè shue lok$_o$.

SZ-T'O HANG CHUEN,

1.

T'AI-OH-FEI-LOH à, ngŏh ĭ-keng k'aaĭ Yē-So faān heí shaú shóh tsô kè, shóh kaaù kè.

2 Chì tò k'uĭ t'ok$_{o}$ Shèng-Shān fan-foò shóh kaán-chaāk kè sż-t'ō, ĭ haû peî tsip$_{o}$ sheng t'in kòh yāt, yat ti to sé lōk ts'in shue.

3 K'uĭ shaû hoî chi haû, k'aaĭ hó toh p'āng-kuì, hín-mēng tsż-keí haî shang kè, peí sż-t'ō t'aí, yaû kóng k'āp Sheûng-Chué kwok$_{o}$ kè tô-leĭ, sż-shāp yāt kòm noî.

4 Yē-So t'ūng-maaī sż-t'ō tsuî-tsaāp, tsaû fan-foò k'uĭ-teî wâ, m̄ hó leī-hoi Yē-lô-saat-laāng, iù táng tò Foô shóh yeng-shêng, tsik-haî neĭ-teî t'eng ngŏh kóng kwòh kè.

5 Yan-waî Yeuk-hôn yūng shuí shi-saí, taân neĭ-teî m̄ shaí keí toh yāt, tsaû shaû Shèng-Shān shi-saí lok$_{o}$.

6 ¶ K'uĭ-teî keì tsuî-tsaāp, tsaû mân Yē-So wâ, Chué à, neĭ ni chân shī, kaau waân kòh kwok$_{o}$ kwòh I-shik-līt, haî m̄ haî ni?

7 Yē-So tuì k'uĭ-teî wâ, Foô tsż-keí shóh cha k'uēn-pèng, laī têng hiu kè shī haû yāt k'eī, neĭ pat hóh chi-tò.

8 Taân Shèng-Shān kòng-lām neĭ, neĭ-teî tsaû tak nāng-kòn, ī-ch'é waî ngŏh tsô chèng, haí Yē-lô-saat-laāng, t'ūng Yaū-t'aaì, kim Saat-mā-leî-à, k'āp chì tò teî kīk.

9 Kóng uēn ni-ti sż, chùng-yān t'aí-chuê k'uĭ sheŭng t'in, yaŭ wān tsip$_{o}$ chuê, ngaān tsaû m̄ kìn k'uĭ lok$_{o}$.

10 Yē-So sheng sheŭng chi shī, chùng-yān têng ngaān mông chuê kòh t'in, fat-în yaŭ leŭng-kòh yān, cheuk$_{o}$ paāk i k'eĭ tó k'uĭ-teî tsak-pin.

11 Tsaû wâ, Ka-leî-leî yān à, neĭ tsô mat k'eĭ tó ch'uè mông chuê kòh t'in ni? ni waî Yē-So leī pīt neĭ-teî, peî tsip$_{o}$ sheŭng t'in, neĭ-teî kìn k'uĭ kóm-yeûng sheŭng t'in, haû-loī pit chiù kóm-yeûng faau laī.

12 Sż-t'ō ts'ūng kòh shaan, mēng kiù Kóm-laám shaan kè, faan huì Yē-lô-saat-laăng, ni-kòh shaan kaak$_o$ Yē-lô-saat-laăng, haî on-sik-yāt kè lô ts'ēng kòm uĕn che.

13 K'uĭ-teî yāp shēng, tsaû sheūng yat kaan laū, tsoî kòh ch'uè chuê kè, haî Peí-tak, Yeuk-hôn, Ngă-kok, On-tak-līt, Feī-līk, Toh-mă, Pa-toh-lōh-maaĭ, Mă-t'aaì, A-lāk-feī kè tsaí Ngă-kok, Yuĭ-kaaù kè Sai-moōn, kûng Ngă-kok kè heng-taî Yaū-taaî.

14 Ni-ti chùng-yān, t'ūng-maaī ti nuĭ-yān, k'āp Yē-So mŏ-ts'an Mă-leî-à, kûng Yē-So heng-taî, sheūng-shī t'ūng sam k'eī-t'ó.

15 ¶ Kòh-chân-shī, chùng-yān mēng shò yeuk$_o$ yaŭ yat-paak$_o$-î-shāp, Peí-tak haí heng-taî chi chung k'eī heí, kóm wâ,

16 Līt waî heng-taî à, Shèng-Shān t'ok$_o$ Taaî-waî kè haú, uê sin kóng k'āp tsô sìn-kung laī chuk Yē-So kè Yaū-taaî, ni-ti keng pit iù yeng-îm;

17 Yan-waì k'uĭ kûng ngŏh-teî t'ūng paau, k'āp yaŭ fân tsô ni-ti chik-yīk.

18 Ni-kòh yān k'aaĭ pat î kè sheúng ngāu laī maaĭ t'īn, kòh shan pūk tó, kòh t'ŏ līt hoi, k'uĭ ch'eūng tsông laū saaì ch'ut laī.

19 Faān tsoî Yē-lô-saat-laăng kui-chuê kè, to chi-tò, koò-ts'ż t'ó-t'aām kiù kòh taat$_o$ t'īn tsô A-kaak-taaî-mă, tsik-haî huet$_o$ t'īn kóm kaaí.

20 Shi-p'in yaŭ sé lōk, k'uĭ kè uk yeng pìn waî hung-hui, mŏ yān tsoî noî kui-chuê, yaû wâ, k'uĭ kaam-tuk kè chik, iù pīt yān tsip$_o$ shaû.

21 Shóh-ĭ Chué Yē-So t'ūng ngŏh-teî ch'ut yāp kè shī-haû,

22 Yaū Yeuk-hôn kè saí-laĭ heí, chì tò Chué leī-hoi ngŏh-teî sheng t'in kòh yāt chí, kòh-ti sheūng-shī kûng ngŏh-teî tsô t'ūng pooì kè, pit iù yaŭ yat kòh yān kûng ngŏh-teî tsô Yē-So fūk-shang kè kìn-chèng.

23 Kóm-tsaû kung kuí leŭng-kòh yān, yat kòh haî Yeuk-shat, ch'eng-waī Pa-saat-pa, yaû ch'eng Yaū-sż-to, yat kòh haî Mă-t'aī-à.

24 Chùng-yān k'eī-t'ó kóm wâ, Chué à, neĭ haî shik chùng-yān kè sam, ni leŭng-kòh yān, ts'éng chí-shî pin yat kòh haî neĭ kaán-chaāk kè.

25 Tak tó ni-ti chik-yīk, k'āp sż-t'ō kè chik-fân, tsik-haî Yaū-taaî shóh leī-hoi kè, tsaû huì tò tsż-keí teî-fong.

26 Kóm-tsaû chap$_o$-ch'aū, chap cheūk Mă-t'aī-à, k'uĭ tsaû kûng shāp-yat sż-t'ō t'ūng paan lok$_o$.

2.

YAT tò ng̀-ts'ūn-tsit$_o$ shī, taaî chùng moōn-shang t'ūng-maaī tsuî-tsaāp yat ch'uè.

2 Fat-īn-kaan tsż t'in yaŭ sheng laī, hó-ts'ż yat chân maăng fung, ch'ung-moŏn shóh ts'ŏh kè uk.

3 Tsaû kìn yaŭ ti leî fan-hoi, hó-ts'ż fóh kóm-yeûng, chí tsoî k'uí-teî kok$_o$ yān chi sheûng.

4 Chùng-yāu tak moŏn Shèng Shān, heí shaú kóng pīt kwok$_o$ kè wâ, chiù-i Shèng-Shān ts'ż kwòh k'uĭ-teî kóng ch'ut laī kè.

5 Kòh chân yaŭ kèng-k'īn kè

Yaū-t'aaì yān, haí t'in hâ kok$_o$ kwok$_o$ laī kè, chuê lōk Yē-lô-saat-laăng.

6 Ni-ti sheng yat heúng, chùng-yān tsuî-tsaāp, kok$_o$ yān t'eng-kìn k'uĭ-teî chiù tsż-keí t'ó-t'aām laī kóng, kóm-tsaû sam luên heí laī.

7 Taaî-chùng keng-k'eī, seung kóng wâ, ni-ti kóng kè, heí m̄ haî k'ui kaai Ka-leî-leî yān me?

8 Tím-kaaí t'eng k'uĭ shuet$_o$-wâ, kéng-īn haî ngŏh-teî kok$_o$ yān ch'ut-shaì kòh ch'uè kè t'ó-t'aām ni?

9 P'à-t'aī-à yān, Maĭ-t'aaì yān, I-laān yān, yaû kui-chuê Maĭ-shóh-poh-taaî-maĭ, Yaū-t'aaì, Ka-p'à-toh-ka, Poón-to, A-sai-à, Fat-luĭ-ka, P'ōng-fei-leî-à, Oi-k'āp, Luĭ-peí-à, yat taaì chuê kân Koó-leî-noî kè.

10 Ts'ūng Lōh-mă laī tsô haak$_o$ kè, waāk Yaū-t'aaì yān, waāk tsùn-kaaù kè.

11 Kaak-leĭ-taí k'āp A-la-paak yān, taaî-ka to t'eng-kìn k'uĭ k'aaĭ ngŏh-teî t'ó-t'aām, kóng ch'ut Sheûng-Chué kè taaî tsok$_o$-yûng.

12 Kóm-tsaû chùng-yān kìn ch'ut-k'eī, sz-ī heí laī, peí-ts'ź seung mân, ni-ti haî mat-yĕ ì-sż ni?

13 Yaŭ yān kei-siù wâ, ni-ti yān yám tsuì san tsaú che.

14 Taân Peí-tak kûng shāp-yat kòh sż-t'ō k'eĭ ch'uè, taaî sheng tuì k'uĭ-teî wâ, Yaū-t'aaì yān k'āp faān chuê tsoî Yē-lô-saat-laăng kè, neĭ-teî yeng-tong chi-tò, ts'éng t'eng ngŏh wâ.

15 Ni-ti yān shāt-tsoî m̄ haî tsuì, hó-ts'ž neĭ koó kóm kè, yan-waî ni-chân, pat kwòh tsż shī t'aū che.

16 Taân ni-ti haî sin-chi Yeuk-ĭ shóh kóng, Sheûng-Chué wâ shau-meĭ kè yāt-tsź, ngŏh k'aaĭ ngŏh Shèng-Shān shi peí maân yān, neĭ tsaí nuĭ ooĭ kóng uê-īn.

17 Nīn-shiù kè iù kìn î-tseûng, nīn-lŏ kè tak mûng pò.

18 Kòh-ti yāt-tsź, ngŏh iù k'aaĭ ngŏh Shèng-Shān shi peí ngŏh kè pūk p'eĭ, k'uĭ-teî tsaû ooĭ kóng uê-īn.

19 Ngŏh tseung-loī hín-în k'eī-sż haí t'in sheûng, î-tsik haí teî hâ, haî huet$_o$ haî fóh haî wān in.

20 Tsoî Chué taaî-taaî hín-în kè yāt meî tò chi sin, īt-t'aū pìn waī haak-òm, uēt-kwong pìn shēng huet$_o$.

21 Taân-faān pán-k'aū Chué mēng kè, shî-pit tak-kaù.

22 I-shik-līt yān à, t'eng ni-ti shuet$_o$-wâ, Sheûng-Chué tsè Nā-saat-lāk yān Yē-So chi shaú tsô ch'ut taaî nāng k'eī-sż î-tsik, haí neĭ-teî chi chung, kóm-yeûng chèng-mēng k'uĭ haî Sheûng-Chué shóh laāp kè, ni kîn sż haî neĭ-teî tsż-keí shóh chi.

23 Ni-kòh yān i Sheûng-Chué shóh têng kè chué-ì, k'āp uê-sin kè chi kìn, peî kaaì ch'ut laī, neĭ-teî k'aaĭ pat î kè shaú, laī teng sź k'uĭ.

24 Taân-haî Sheûng-Chué fòng lat k'uĭ sź kè foó-naân, peí k'uĭ fūk-shang, yan k'uĭ pat nāng peî sź k'ui-ch'uk tak chuê kè.

25 Taaî-waî chí Yē-So kóm wâ, ngŏh kìn Chué sheūng tsoî ngŏh mîn-ts'īn, yan k'uĭ haî tsoî ngŏh yaû pin, lêng ngŏh m̄ chàn-tûng.

26 Koò-ts'ź ngŏh sam foon-heí, ngŏh haú tsaàn-meī, ī-ch'é ngŏh yŭk-shan tsòng haû, chûng yaŭ chí-mông.

27 Yan neĭ m̄ laŭ lŏk ngŏh lēng-wān haí yam-kaan, m̄ peí neĭ Shèng-Ché kìn faì-waaî.

28 Neĭ yă-ts'āng k'aaĭ shang-mêng kè lô chí shî ngŏh, neĭ tseung-loī k'aaĭ mîn heùng ngŏh, lêng ngŏh moŏn sam foon-heí.

29 Lĭt waî heng-taî à, yûng ngŏh kóng mēng kòh sin tsó Taaî-waî kwòh neĭ t'eng, k'uĭ sź hiu yaû tsòng-maaī k'uĭ kè fān-mô, chì-tò kam-yāt chûng haí ngŏh-teî ch'uè.

30 Taaî-waî keì-īn haî sin-chi, yaû chi Sheûng-Chué yă-ts'āng kûng k'uĭ faat$_o$-shaî wâ, tseung-loī haí k'uĭ tsź-suen chi chung, kuí yat kòh ts'ŏh k'uĭ kè waî.

31 K'uĭ uê-sin kìn tò kóng k'ăp Kei-Tuk kè fŭk-shang, wâ, k'uĭ m̄ laŭ lŏk yam-kaan, k'uĭ yŭk-shan m̄ chì faì-waaî.

32 Ni-kòh Yē-So, Sheûng-Chué lêng k'uĭ fŭk-shang, ngŏh-teî chûng-yān to tsô kìn-chèng.

33 Koò-ts'ź k'uĭ ĭ-keng peî ko kuí tsoî Sheûng-Chué yaû pin, ī-ch'é shaû hiu T'in-Foô shóh yeng-shēng kè Shèng-Shān, tsaû k'aaĭ ni-tì laî shi ts'ź, tsik-haî neĭ shóh kìn shóh mān kè.

34 Yan-waî Taaî-waî meî-ts'āng sheŭng t'in, taân k'uĭ tsź-keí yaŭ wâ, Chué tuì ngŏh Chué wâ, neĭ ts'ŏh tó ngŏh yaû pin.

35 Táng tò ngŏh k'aaĭ neĭ kè ch'aŭ-tīk, tsô neĭ kè keuk$_o$ taāp tàng.

36 Koò-ts'ź I-shik-lĭt ts'uēn ka$_2$ iù k'ok$_o$-shāt chi-tò ni-kòh Yē-So, neĭ shóh teng lŏk shăp-tsź-kà kè, Sheûng-Chué ĭ-keng laap k'uĭ tsô Chué, tsô Kei-Tuk lok$_o$.

37 ¶ Chùng-yān mān-tak kóm-yeûng, tsaû kat ts'an kòh sam, mân Peí-tak kûng pīt waî sź-t'ō wâ, lĭt waî heng-taî à, ngŏh-teî yeng-koi tím yeûng tsô ni?

38 Peí-tak tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî kok$_o$ yān iù fooì-koí, fûng Yē-So Kei-Tuk kè mēng laî shaû saí-laĭ, lêng neĭ tsuî-ok$_o$ tak shè, kóm-tsaû pit shaû Shèng-Shān yan-ts'ź lok$_o$.

39 Yan-waî shóh yaŭ yeng-huí kè, to haî shūk neĭ, uĕ-k'ăp neĭ tsź-suen, kûng taân-faān uĕn ch'uè kè yān, tsik-haî Chué ngŏh kè Sheûng-Chué shóh chiû kè.

40 Yaû k'aaĭ hó toh shuet$_o$-wâ laî tsô chèng, huèn k'uĭ-teî wâ, neĭ iù kaû tsź-keí ch'ut ni-kòh ts'ē-ok$_o$ shaì-toî à.

41 Tsip$_o$-naāp k'uĭ shuet$_o$-wâ kè, tsaû shaû saí-laĭ, kòh yāt yeuk$_o$-mok$_o$ t'im toh saam-ts'in yān.

42 K'uĭ-teî to sheūng shaû sź-t'ō kè kaaû-fàn, kûng kaau-tsip$_o$, yaû sheūng-shī maak$_o$ péng, k'eī-t'ó.

43 Chùng-yān to kèng-waì k'uĭ-teî, ī-ch'é sź-t'ō tsô hó toh k'eī-sź î-tsik.

44 Shóh yaŭ sùn kè, t'ūng-maaī yat ch'uè, kûng yûng kok$_o$ yeûng māt-kîn.

45 I-ch'é maaî hiu ch'aán-īp, uĕ-k'āp shāp-māt, chiù kok$_o$ yān shóh sui-yûng kè, laî fan kwòh k'uĭ.

46 Yāt-yāt t'ūng sam, haí tîn t'èng-haû, k'āp tsoî ka maak$_2$

péng, foon-heí shēng sam laī shīk.

47 Tsaàn-meĭ Sheûng-Chué, chì tak chùng-yān kè foon-heí, Chué k'aaĭ tak-kaù kè yān, yāt-yāt ka-toh yāp ooî.

3.

SHAN-SHI ch'oh, k'eī-t'ó shī-haû, Peí-tak Yeuk-hôn sheŭng tîn.

2 Yaŭ yat kòh yān haí lŏ-mŏ t'oi pai kè, yāt-yāt peí yān t'oī k'uĭ, chai lōk tîn-t'ōng yat tô moōn, kiù tsô meĭ moōn, seúng k'uĭ k'aū yāp tîn kè yān shi-shé.

3 K'uĭ kìn Peí-tak Yeuk-hôn, tseung-kân yāp tîn, tsaû k'aū k'uĭ shi-shé.

4 Peí-tak kûng Yeuk-hôn têng ngaăn t'aí-chuê k'uĭ, wâ, t'aí hă ngŏh-teî.

5 K'uĭ tsaû t'aí shāt k'uĭ-teî, mông yaŭ yĕ tak tó.

6 Peí-tak wâ, kam-ngān ngŏh to mŏ, taân shóh yaŭ kè tsaû peí kwòh neĭ, t'ok$_{o}$ Nā-saat-lāk Yē-So Kei-Tuk kè mēng heí shan hāng la.

7 Tsaû chap-chuê k'uĭ yaû shaú, ch'au heí k'uĭ, k'uĭ kè keuk$_{o}$ kûng keuk$_{o}$-ngaăn tsik-shī ngaâng-kîn.

8 Tsaû t'iù heí k'eĭ hă, ī-ch'é hāng t'im, t'ūng k'uĭ leŭng yān yāp tîn, yaû hāng yaû t'iù, k'āp tsaàn-meĭ Sheûng-Chué.

9 Chùng-yān kìn k'uĭ hāng, k'āp tsaàn-meĭ Sheûng-Chué.

10 To shik k'uĭ haî p'ēng-sò ts'ŏh tó tîn-t'ōng meĭ moōn k'aū shi-shé kè, tsaû shāp-fan ch'à-î keng-k'eī k'uĭ shóh uê kè sẑ.

11 K'uĭ chap-chuê Peí-tak Yeuk-hôn, chùng paak$_{o}$-sèng hó keng-fong, tsaú huì k'uĭ-teî ch'uè, tsik-haî ch'eng waī Shóh-lōh-moōn kè lōng-t'aū ch'uè.

12 Peí-tak t'aí-kìn tuì paak$_{o}$-sèng wâ, I-shik-lĭt yān à, waî-mat kòm ch'à-î ni kîn sẑ ni? waî-mat têng ngaăn t'aí-chuê ngŏh-teî ni? hó-ts'ž ngŏh í-laaî tsẑ-keí kè ts'oī-nāng, waāk kèng-k'īn, lêng ni-kòh yān hāng me?

13 A-paak-la-hón I-saat Ngă-kok kè Sheûng-Chué, ngŏh lĭt-tsó kè Sheûng-Chué, wēng-hín k'uĭ kè Shān-Tsź Yē-So, taân neĭ-teî kaaî k'uĭ, Peí-la-toh ĭ-têng fòng k'uĭ, neĭ-teî to tsoî Peí-la-toh mîn-ts'īn m̄ yêng k'uĭ.

14 Neĭ m̄ yêng kòh Shèng-Ché, I-Ché, faán k'aū fòng kòh shaat$_{o}$ yān kè peí kwòh neĭ.

15 Neĭ-teî shaat$_{o}$ shang-mêng kè Chué, Sheûng-Chué lêng k'uĭ yaū sź fūk-shang kè, ngŏh-teî waî k'uĭ tsô kìn-chèng.

16 Yē-So kè mēng, lêng neĭ-teî shóh kìn shóh shik kè yān chòng-kîn, yan sùn k'uĭ mēng à, ī-ch'é ni-ti sùn, haî ts'ūng Yē-So laī kè, chì lêng ni-kòh yān haí neĭ taaî-chùng mîn-ts'īn tak hó saaì.

17 Heng-taî à, ngŏh uē-kam chi-tò neĭ shóh tsô kè, haî yaū ue m̄ hiú-tak che, neĭ-teî kè koon-foó yīk haî kóm.

18 Taân Sheûng-Chué t'ok$_{o}$ chùng sin-chi kè haú, shóh yaŭ uê-sin kóng Sheûng-Chué kè Kei-Tuk pit-têng shaû hoî kè, tsaû kóm-yeûng yèng-îm lok$_{o}$.

19 Koò-ts'ź neĭ-teî iù fooì-koí kwai chèng, lêng neĭ kè tsuî

moōt saaì, kóm-tsaû shue-ch'eùng kè yāt-tsź, hóh-ĭ yaû Chué mîn-ts'īn laī tò.

20 Chué tsaû tá-faat$_{o}$ Kei-Tuk Yē-So laī, tsik-haî uê-sin waî neĭ-teî ch'it$_{o}$-laāp kè.

21 K'uĭ yeng-tong haí t'in sheûng, táng maân māt heng-heí kè shī-haû, chiù-i Sheûng-Chué t'ok$_{o}$ tsź koó-shī shèng sin-chi chi haú shóh kóng kè.

22 Yan-waî Moh-sai wâ, Chué tsik-haî Sheûng-Chué, tseung-loī haí neĭ heng-taî chi chung, shang ch'ut yat kòh sin-chi hó-ts'ź ngŏh kè, taân-faān k'uĭ tuì neĭ kóng, neĭ yat ti to iù t'eng à.

23 Shóh yaŭ m̄ t'eng kóh-kòh sin-chi kè, pit-têng tsoî mān kaan peî mīt-tsuēt.

24 Tsź-ts'ūng Saat-mŏ-ĭ ĭ-loī, shóh yaŭ kóng uê-īn kè sin-chi, to haî kóng k'āp ni-ti yāt-tsź.

25 Neĭ-teî haî sin-chi kè tsź-suen, shaû Sheûng-Chué shóh laāp kwòh neĭ līt-tsó kè yeuk$_{o}$, tuì A-paak-la-hón wâ, t'in-hâ kok$_{o}$ tsūk, tseung-loī haí neĭ haû-yuî ch'uè tak fuk.

26 Uē-kam Sheûng-Chué ĭ-keng kòng shang k'uĭ Shān-Tsź, sin tá-faat$_{o}$ k'uĭ chuk-fuk neĭ, lêng neĭ kok$_{o}$ yān leī-hoi tsź-keí kè ok$_{o}$ à.

4.

SZ-T'O kûng paak$_{o}$-sèng kóng kán kòh-shī, līt waî tsaì-sz, kûng tîn-sz, t'ūng-maaī Saat-t'ó-koi yān, fat-īn laī tò.

2 Hó m̄ chung-ì k'uĭ kaaù paak$_{o}$-sèng, k'āp yān Yē-So laī kóng yaū sź kè fūk-shang.

3 Tsaû lōk shaú chuk tó k'uĭ-teî, kw'àn yāp kaam ch'uè, táng toî mēng yāt, yan-waî shī-haû ĭ-keng yê lok$_{o}$.

4 Taân t'eng tô kè hó toh sùn ts'ūng, yān shò taaî-yeuk$_{o}$ yaŭ ng̀-ts'in.

5 Taî-î yāt, koon-fú cheúng-lŏ tūk-shue yān.

6 Kûng taaî tsaì-sz cheúng A-nōh t'ūng-maaî Koi-à-faat, Yeuk-hôn, A-līk-shaan-taaî, k'āp taân-faān taaî tsaì-sz cheúng kè ts'an-shūk, to tsuî-tsaāp tsoî Yē-lô-saat-laăng.

7 Kiù sź-t'ō k'eĭ tsoî kung-ooî mîn-ts'īn, mân wâ, neĭ k'aaĭ mat yē kè k'uēn, mat shuī kè mēng, tsô ni-ti sź ni?

8 Peí-tak taaî tak Shèng-Shān kóm-tûng, tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, paak$_{o}$-sèng kè koon-foó kûng cheúng-lŏ à.

9 T'óng-yeūk ngŏh-teî kam-yāt, waî kòh pêng-yān tsô hó sź, peî shám-mân tím-yeûng lêng k'uĭ tak hó-faan.

10 Kóm tsaû neĭ-teî taaî-ka t'ūng-maaî I-shik-līt chùng paak$_{o}$-sèng, iù chi-tò ni-kòh yān tak hó faan, k'uĭ tsoî neĭ mîn-ts'īn, haî yan-waî Nā-saat-lāk Yē-So Kei-Tuk kè mēng, kòh waî Yē-So, haî neĭ-teî teng lōk shāp-tsź-kà, Sheûng-Chué lêng k'uĭ fūk-shang kè.

11 Ni-kòh tsik-haî neĭ-teî sz-foô shóh tiu-heì kè shēk, ĭ-keng tsô hiu uk kok$_{o}$ taî yat kaû shēk lok$_{o}$.

12 Ch'uē k'uĭ chi ngoî, pīt mō ch'éng-kaù, yan-waî t'in hâ yān kaan, mŏ ts'ź pīt kòh mēng, lêng ngŏh-teî hóh-ĭ tak-kaù kè.

13 ¶ Chùng-yān kìn Peí-tuk

Yeuk-hôn yaŭ-taám chì, yaû chi-tò k'uĭ haî meî tūk-shue kè shuè-mān, tsaû kìn ch'ut-k'eī, yaû yêng tak k'uĭ yă-ts'āng haí Yē-So ch'uè kè.

14 I-ch'é kìn kóh-kòh hó-faan kè yān, t'ūng k'uĭ-teî k'eĭ ch'uè, kóm-tsaû mŏ shuet$_{o}$-wâ pok$_{o}$ tak.

15 Taân-haî kiù k'uĭ ch'ut hiu kung-ooî, haû-loī taaî-ka ĭ-lûn wâ,

16 Ngŏh-teî iù tím-yeûng ch'uĕ-chì ni leŭng kòh yān ni? Yan-waî k'uĭ yă-ts'āng hāng taaî î-tsik, faān chuê tsoî Yē-lô-saat-laăng kè, tsûn chi-tò mēng-paāk, ngŏh-teî pat nāng wâ k'uĭ mŏ à.

17 Taân mĭn-chì ni-ti sż, haí paak$_{o}$-sèng ch'uè, uēt-faat$_{o}$ ch'uēn hoi, tong húng-haak$_{o}$ k'uĭ, táng k'uĭ maĭ tsoì yûng ni-kòh mēng kóng kwòh yān t'eng.

18 Tsaû kiù sż-t'ō laī, kàm-kaaì k'uĭ-teî tuèn m̄ hó k'aaĭ Yē-So mēng laī kóng laī kaaù.

19 Peí-tak Yeuk-hôn taap$_{o}$ k'uĭ wâ, t'eng-ts'ūng neĭ-teî shèng kwòh t'eng-ts'ūng Sheûng-Chué, haí Sheûng-Chué mîn-ts'ĭn hōp î m̄ hōp, neĭ tsż-keí shám-tōk.

20 Yan ngŏh-teî shóh kìn shóh mān, pat tak pat kóng à.

21 Koon-foó tsoì húng-haak$_{o}$ k'uĭ-teî, tsaû shik-fòng hiu, m̄ wán tak cheūk tím yeûng yēng-fât k'uĭ, haî waî paak$_{o}$-sèng à, yan chùng-yān kìn k'uĭ shóh hāng kè, tsaû kwai-wēng Sheûng-Chué.

22 Kòh yān peî sż-t'ō hāng î-tsik i-hó kè, yaŭ sż-shāp keí suì lok$_{o}$.

23 ¶ Sż-t'ō ĭ-keng shik-fòng, tsaû huì tò k'uĭ ooî yaŭ ch'uè, k'aaĭ chùng tsaì-sz-cheúng, uĕ-k'āp cheúng-lŏ, shóh yaŭ kûng k'uĭ kóng kè, wâ kwòh k'uí-teî chi.

24 K'uĭ-teî t'eng-mān, tsaû yat sam faat$_{c}$ sheng tuì Sheûng-Chué wâ, Chué à, neĭ haî tsô t'in teî hoí, kûng k'eī chung maân māt kè.

25 Yă-ts'āng k'aaĭ neĭ shān-tsź Taaî-waî kè haú wâ, waî-mat î-pong ts'ō-ch'aaú? paak$_{o}$-sèng t'ō-maū hui-mŏng kè sż ni?

26 Teî sheûng lĭt wōng k'eĭ heí, koon-foó tsuî-tsaāp, kung-kik Sheûng-Chué kûng k'uĭ kè Kei-Tuk.

27 Yan-waî Hei-lūt kûng Poón-tiu Peí-la-toh, î-pong yān, k'āp I-shik-lĭt paak$_{o}$-sèng, kwóh-ĭn haí ni-kòh shēng tsuî-tsaāp kung neĭ shóh ko mūk kè shèng-kit$_{o}$ Shān-Tsź Yē-So.

28 Laî shēng tsaû neĭ shaú neĭ ì-chí shóh uê-têng kè sż.

29 Chué à, uē-kam lĭt waî tsaì-sz húng-haak$_{o}$ ngŏh-teî, k'aū Chué kaàm-ch'aat$_{o}$ k'uĭ, ts'ż neĭ kè pūk, yaŭ taám-chì suen-ch'uēn neĭ tô.

30 Shan neĭ kè shaú laī shi i, k'āp t'ok$_{o}$ neĭ shèng-kit$_{o}$ Shān-Tsź Yē-So kè mēng, laī hāng î-tsik k'eī-sż.

31 K'eī-t'ó chi haû, shóh tsuî-tsaāp kè teî-fong, chàn-tûng heí laī, chùng-yān shaû moŏn Shèng-Shān, tsaû yaŭ taám-chì kóng Sheûng-Chué kè tô.

32 ¶ Taaî-chùng sùn tô kè yān, t'ūng sam hōp-ì, yaŭ mō seung-t'ung, mŏ yat kòh wâ k'uĭ shóh yaŭ haî shūk tsż-keí.

33 Sż-t'ō yûng taaî nāng chèng

mēng Chué Yē-So fūk-shang, chùng-yān to tak taaî yan-tín.

34 K'eī chung mŏ k'ūng-kw'àn chi yān, yan-waî faān yaŭ t'īn yaŭ uk kè, tsaû maaî hiu.

35 Taaì kòh-ti ngān chai tó sz-t'ō keuk$_{o}$ hâ, i-chuê kok$_{o}$ yān shóh sui-yûng laī fan kwòh k'uĭ.

36 Yaŭ kòh Leî-meî yān shang tsoî Kui-peí-lô, mēng kiù Yeuk-shat, sz-t'ō koí k'uĭ mēng tsô Panā-pa, faan-yīk tsik-haî huèn-waì tsź, k'uĭ yaŭ t'īn maaî hiu, taaì kòh-ti ngān chai tó sz-t'ō keuk$_{o}$ hâ.

5.

YAU yat kòh yān, mēng kiù A-nā-neī-à, kûng kòh ts'ai Saat-fei-la, maaî hiu ch'aán-īp.

2 Foo-ts'ai t'ūng maū, tsêng-tsêng shau-maaī kòh-ti kà ngān keí fân, k'eī-uē keí fân, taaì laī chai tó sz-t'ō keuk$_{o}$ hâ.

3 Peí-tak wâ, A-nā-neī-à, waî-mat peí Saat-taân moŏn neĭ kè sam, laī hei-p'în Shèng-Shān, tsêng-tsêng shau-maaī keí fân t'īn kà ni?

4 T'īn meî-ts'āng maaî, heí-m̄-haî neĭ kè me? ĭ-keng maaî, kòh-ti ngān m̄ haî tsoî neĭ k'uēn hâ me? neĭ kòh sam waî-mat shang ch'ut ni-ti sź ni? neĭ m̄ haî hei-p'în yān, haî hei-p'în Sheûng-Chué.

5 A-nā-neī-à mān tak ni-ti shuet$_{o}$-wâ, tsaû tit$_{o}$-tó ch'uè heì tsuēt, taân-faān t'eng-kìn ni-ti sź kè yān, kòh kòh to hó fong.

6 Yaŭ ti shiù-nīn yān heí-shan, lĭm-maaī k'uĭ shi, t'oī ch'ut huì tsòng.

7 Kwòh yat kòh poòn shī-shān, k'uĭ ts'ai yāp laī, m̄ chi yaŭ ni kîn sź.

8 Peí-tak tuì k'uĭ wâ, neĭ-teî maaî t'īn kè ngān, chí haî kòm toh me? wâ mēng ngŏh chi, k'uĭ wâ, chí haî kòm toh che.

9 Peí-tak tuì k'uĭ wâ, neĭ-teî waî-mat t'ūng sam suèn kaì shì Chué kè Shèng-Shān ni? neĭ t'aí hă tsòng neĭ cheûng-foo ti yān kè keuk$_{o}$ haí moōn-haú ch'uè, tsaû t'oī neĭ ch'ut huì lok$_{o}$.

10 Kòh nuĭ-yān tsik-shī pūk tó k'uĭ keuk$_{o}$ hâ, heì tsaû tsuēt hiu, shiù-nīn yān yāp laī kìn k'uĭ ĭ-keng sź, t'oī k'uĭ ch'ut huì, tsòng tó k'uĭ cheûng-foo chak-pin.

11 Ts'uēn kaaù-ooî kè, kûng-maaī taân-faān t'eng-kìn ni kîn sź kè, to hó fong.

12 Chué t'ok$_{o}$ sz-t'ō kè shaú, haí paak$_{o}$-sèng chi chung, hāng hó toh î-tsik k'eī-sź, sùn tô kè yān, yat sam t'ūng tsoî Shóh-lōh-moōn lōng-t'aū ch'uè.

13 K'eī-uē mŏ yān kóm kaau-kit$_{o}$ k'uĭ, taân paak$_{o}$-sèng tsuen k'uĭ-teî waì taaî.

14 Naām nuĭ sùn ī kwai Chué kè, ĭ-chì yat tuî-tuî kòm toh.

15 Shâm-chì yaŭ yān foō-chuê pêng-yān ch'ut huì kaai, chai k'uĭ fân tsoî shuî-í ch'uè, waāk ch'ōng ch'uè, mông Peí-tak keng-kwòh, k'uĭ kè yéng waāk che-chuê k'uĭ.

16 Yaû yaŭ chùng-yān, ts'ūng foô-kân kok$_{o}$ shēng tô Yē-lô-saat-laăng, taaì-chuê pêng-yān, kûng-maaī peî ts'ē-kwaí shóh hoî kè, kòh kòh to hó faan.

17 ¶ Kòh taaî tsaì-sz cheúng kûng kan-ts'ūng kè yān, tsik-haî

Saat-t'ó-koi kè tóng, to moŏn sam tò-keî yān.

18 Tsaû lŏk shaú chuk sż-t'ō, kw'àn yāp taaî kaam.

19 Taân Chué kè sż-ché, yê-maăn hoi hiu kaam moōn, taaì k'uĭ-teî ch'ut.

20 Wâ, neĭ-teî huì k'eĭ-tó tîn ch'uè, k'aaî ni-ti shang-mêng tô-leĭ, kóng saaì kwòh paak$_{o}$-sèng chi.

21 Sż-t'ō mān tak, tsaû ch'àn t'in-mūng-kwong yāp tîn kaaù-fàn, taaî tsaì-sz cheúng kûng kan-ts'ūng k'uĭ to laĭ, tsaû kiù ĭ-sż Kung-ooî, k'āp I-shik-lĭt yān kè cheúng-lŏ tsuî-tsaāp, yaû tá-faat$_{o}$ yān huì kaam ch'uè, lêng k'uĭ laai sż-t'ō laĭ.

22 Kòh-ti ch'aai tò kaam, m̄ kìn sż-t'ō, faan-laĭ ooĭ-fuk.

23 Wâ, ngŏh-teî kìn kòh kaam kwaan-maaĭ, hó kin-koò, hon-shaú kè yān yaû k'eĭ-tó moōn ngoî, hoi kòh-chân-shĭ, luĭ-t'aū yat kòh yān to m̄ kìn.

24 Tîn-sz k'āp chùng tsaì-sz cheúng t'eng-kìn ni-ti shuet$_{o}$-wâ, ĭ-waăk heí laĭ, to m̄ chi haû-loĭ tím-yeûng.

25 Yaŭ yat kòh yān laĭ tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ shóh kw'àn lŏk kaam kè yān, uē-kam k'eĭ-tó tîn ch'uè laĭ kaaù-fàn paak$_{o}$-sèng neî.

26 Tîn-sz kûng kòh-ti ch'aai, tsaû huì taaì sż-t'ō laĭ, taân m̄ mĭn-k'eŭng k'uĭ, yan-waî p'à paak$_{o}$-sèng k'aaî shēk laĭ tá tsż-keí.

27 Keì taaì tò laĭ, chai k'uĭ-teî k'eĭ-tó Kung-ooî chung, taaî tsaì-sz cheúng mân k'uĭ-teî wâ,

28 Ngŏh-teî ĭm-kàm neĭ-teî, maĭ k'aaî ni-kòh mēng laĭ ch'uēn kaaù, taân neĭ-teî faán chuèn ch'uēn kwòh saaì Yē-lô-saat-laăng, neĭ seúng k'aaî kóh-kòh yān kè huet$_{o}$ kwai tsuî ngŏh-teî lok$_{o}$.

29 Peí-tak t'ūng sż-t'ō taap$_{o}$ wâ, t'eng Sheûng-Chué hó kwòh t'eng yān, haî yeng-koi kè.

30 Neĭ shóh kwà tó mūk ch'uè shaat$_{o}$ hiu kè Yē-So, ngŏh lĭt-tsó kè Sheûng-Chué, ĭ-keng lêng k'uĭ fūk shang.

31 I-ch'é kuí k'uĭ haí tsż-keí yaû pin, tsô yān Kwan, tsô Kaù-Chué, táng k'uĭ lêng I-shik-lĭt yān fooì-koí k'āp tak tsuî shè.

32 Ngŏh-teî waî ni-ti sż tsô kìn-chèng Sheûng-Chué ts'ż kwòh sùn-ts'ūng chi yān kè Shèng-Shān, yĭk tsô kìn-chèng.

33 ¶ Chùng-yān t'eng-mān, tsaû kik tak hó nau, ch'it$_{c}$ kaì seúng shaat$_{o}$ k'uĭ.

34 Yaŭ yat kòh Faat-leî-ts'oì yān, mēng kiù Ka-măĭ-lĭt, haî tsô kaaù-faat sz, chùng paak$_{o}$-sèng shóh tsuen-kèng kè, k'eĭ-tó Kung-ooî chi chung, wâ lêng sż-t'ō tsaâm-shĭ ch'ut huì.

35 Tuì chùng-yān wâ, I-shik-lĭt yān à, neĭ-teî tsż-keí iù kán-shân tím-yeûng ch'ué-chì ni-ti yān.

36 Yan-waî ts'ūng-ts'īn Tiu-taaî ch'ut laĭ, tsż-keí keng-kw'a, taaî-yeuk$_{o}$ yaŭ sż-paak$_{o}$ yān kwai-foô k'uĭ, taân k'uĭ peî shaat$_{o}$, shóh yaŭ ts'ūng k'uĭ kè yān, to fan-saàn kwai ue mō yaŭ.

37 Haû-loĭ sheŭng ch'aak$_{o}$ kòh-shĭ, yaŭ Ka-leî-leî kè Yaû-taaî ch'ut laĭ yaŭ-waăk paak$_{o}$-sèng, lêng yaŭ yān ts'ūng k'uĭ, k'uĭ yĭk sòng-mōng, shóh yaŭ ts'ūng

k'uĭ kè, tsûn teî saàn ts'eng.

38 Uē-kam ngŏh tuì neĭ kóng, yeng-koi leī-hoi ni-ti yān, yaŭ tak k'uĭ, yan-waî k'uĭ-teî shóh maū shóh tsô kè sż, yeūk-haî ts'ūng yān ch'ut kè, shî-pit ooĭ tsż-keî paaî-waaî.

39 Yeūk haî ts'ūng Sheûng-Chué ch'ut kè, neĭ-teî pit pat nāng paaî-waaî k'uĭ, ī-ch'é p'à neĭ haî kung-kik Sheûng-Chué à.

40 Chùng-yān t'eng-ts'ūng k'uĭ, kiù sż-t'ō yāp laî pin-tá, fan-foò k'uĭ maĭ k'aaĭ Yē-So kè mēng laî kóng, tsaû shik-fòng k'uĭ.

41 Sż-t'ō leī-hoi Kung-ooî mîn-ts'īn, ĭ-waî tsż-keî hom-tong waî Yē-So kè mēng shaû sau-yūk, tsaû hó foon-heî.

42 Mooĭ yāt haî tîn-t'ōng, waāk haî yān kè ka noî, pat hit$_{o}$ kaaù-fàn, ch'uēn kóng Yē-So haî Kei-Tuk.

6.

TONG kòh-chân-shī, moōn-shang uēt-faat$_{o}$ toh heî laī, yaŭ ti kóng Hei-leî-neī wâ kè Yaū-t'aaì yān, uèn Hei-paak-loī yān, yan yāt yāt shi-tsaì, to mŏ peî k'uĭ kè kwá-foŏ.

2 Shāp-î sż-t'ō kiù taaî-chùng moōn-shang laī wâ, ngŏh-teî m̄ ch'uēn Sheûng-Chué tô, huì liû leĭ īn-tsīk, haî m̄ hōp kè.

3 Shóh-ĭ heng-taî à, yeng-koi haí neĭ-teî chi chung, kaán-chaāk ts'at kòh yaŭ hó mēng-sheng, ch'ung-moŏn Shèng-Shān k'āp chì-waî kè, táng ngŏh-teî laāp k'uĭ laī paân-leĭ ni-ti sż.

4 Ngŏh-teî tsaû chuen-mô k'eī-t'ó, k'āp ch'uēn-tô kè sż.

5 Taaî-chùng foon-heî ni-ti shuet$_{o}$-wâ, tsaû kaán-chaāk Sż-t'aī-faán, k'uĭ haî ch'ung-moŏn sùn-tak k'āp Shèng-Shān kè yāu, yaû kaán-chaāk Feī-līk, Paak-lōh-koh-lōh, Neī-ka-nōh, T'aī-moōn, Pa-maĭ-nā, yaû On-t'aī-oh tsùn-kaaù kè Neī-koh-la.

6 Taaî-chùng taaì k'uĭ k'eĭ tó sż-t'ō mîn ts'īn, sż-t'ō k'eī-t'ó, òn shaú k'uĭ t'aū sheûng.

7 Sheûng-Chué kè tô uēt-faat$_{o}$ shang-cheúng, tsoî Yē-lô-saat-laāng, moōn-shang kè shò, ka tsang heî laī, tsaì-sz sùn-fūk kè yīk hó toh.

8 ¶ Sż-t'aī-faán ch'ung-moŏn yan-ch'úng, uĕ-k'āp k'uēn-nāng, tsoî paak$_{o}$-sèng chi chung, hāng taaì î-tsik k'eī-sż.

9 Kòh-chân-shī, yaŭ shūk Leî-paak-teî-nōh, Koó-leî-noî, A-lîk-shaan-taaî, Kei-leî-ka, A-sai-à ooî-t'ōng kè ch'ut laī, kûng Sż-t'aī-faán pîn-pok$_{o}$.

10 Sż-t'aī-faán kóng tak yaŭ chì-waî, yaû yaŭ lēng-t'ung, chùng-yān put-nāng pok$_{c}$ tak.

11 Tsaû fooí-lô ti yān kóng wâ, ngŏh-teî t'eng-mān k'uĭ kóng sit$_{o}$-tūk Moh-sai k'āp Sheûng-Chué kè shuet$_{o}$-wâ.

12 Kóm-tsaû soh-súng paak$_{o}$-sèng cheúng-lŏ kûng sż-tsź, laī chap-chuê k'uĭ, laai tò ĭ-sż Kung-ooî ch'uè.

13 Ch'it$_{o}$ ká kìn-chèng wâ, ni-kòh yān pat hit$_{o}$ waí-p'òng shèng-shóh k'āp lūt-faat$_{o}$.

14 Yan-waî ngŏh ĭ-keng t'eng-mān k'uĭ wâ, ni-kòh Nā-saat-lāk Yē-So, tseung iù waí-ch'aak$_{o}$ ni taat$_{o}$ teî-fong, ī-ch'é koí-pìn Moh-sai shóh ch'uēn kwòh ngŏh-teî kè kw'ai-laî.

15 Ue-shî ts'ŏh tsoî kung-ooî ch'uè kè yān, taaî-ka to têng ngaăn t'aí-chuê Sż-t'aī-faán, kìn k'uĭ kè mîn-maaû, hó-ts'ż t'in-sż kè mîn-maaû yat yeûng.

7.

KOH taaî tsaì-sz-cheúng, mân Sż-t'aī-faán, wâ, ni-ti sż haî kóm m̄ haî ni?

2 Sż-t'aī-faán wâ, lĭt-waî foô heng à, ts'éng neĭ t'eng la, sin yāt ngŏh tsó A-paak-la-hón, kui-chuê Maĭ-shóh-poh-taaî-maĭ, meî-ts'āng chuê tsoî Hap-laān kòh shī, wēng-kwong kè Sheûng-Chué în ch'ut laĭ, tuì k'uĭ wâ,

3 Ch'ut huì neĭ shóh chuê chi teî, leī-hoi neĭ ts'an-shūk, huì tò ngŏh tseung shóh shî neĭ chi kè teî-fong.

4 K'uĭ kóm-tsaû leī hiu Ka-lāk-taí kè teî, chuê tsoî Hap-laān, k'uĭ foô-ts'an sź chi haû, Sheûng-Chué yaū kòh ch'uè poon k'uĭ tò neĭ-teî uē-kam shóh chuê chi teî.

5 Taân haî tsoî ni ch'uè, Sheûng-Chué mŏ peí ch'aán-īp kwòh k'uĭ, shâm chì k'eĭ keuk$_o$ kòm foot$_o$ teî-fong to mŏ, tūk haî yeng-shēng peí ni taat$_o$ teî-fong kwòh k'uĭ, kûng k'uĭ tszsuen tsô ch'aán-īp, taân kòh shī, k'uĭ chûng m̄-ts'āng yaŭ tsaí à.

6 Sheûng-Chué kóm-yeûng kóng wâ, k'uĭ kè tsż-suen, tseung-loī haí ngoî kwok$_o$ kuì kui, kòh-ti yān pik k'uĭ tsô nō-pūk, kw'àn-foó k'uĭ, chì-tò sż-paak$_o$ nīn kòm noî.

7 Sheûng-Chué yaû wâ, pik k'uĭ-teî tsô nō-pūk kè, ngŏh pit-têng chap chaak$_o$ kòh kwok$_o$, haû-loī k'uĭ-teî ch'ut laī ni-ch'uè fūk-sż ngŏh.

8 Kóm-tsaû k'aaĭ kot$_o$-laĭ chi yeuk$_o$ laī ts'ż kwòh k'uĭ. Ue-shî A-paak-la-hón shang I-suat, taî-paat$_o$-yāt, kûng k'uĭ hāng kot$_o$-laĭ, I-saat shang Ngă-kok, Ngă-kok shang shāp-î kòh tsó-tsung.

9 ¶ Kòh-ti tsó-tsung, tò-keî Yeuk-shat, maaî k'uĭ huì Oi-k'āp, taân Sheûng-Chué t'ūng-maaî k'uĭ.

10 Kaû k'uĭ ch'ut kok$_o$-yeûng waân-naân, peí k'uĭ tsoî Oi-k'āp wōng Faat-lŏ mîn-ts'în tak yan-tín, yaŭ chì-waî, Faat-lŏ fung k'uĭ waĭ Oi-k'āp kûng tsung-shăt kè tsúng-tuk.

11 Taân tong shī Oi-k'āp ts'uēn teî kûng Ka-naām yaŭ kei-fong, taaî waân-naân, ngŏh-teî tsó-tsung m̄ wán tak haú-leūng.

12 Ngă-kok mān-tak Oi-k'āp yaŭ kuk, heí-ch'oh tá-faat$_o$ ngŏh kè tsó-tsung huì.

13 Taî-î ooī, Yeuk-shat lêng heng-taî yêng-shik tsż-keí, kòh-chân-shī, Yeuk-shat kè ts'an-shūk peí Faat-lŏ chi-tò.

14 Yeuk-shat tsaû tá-faat$_o$ heng-taî, ts'éng k'uĭ foô-ts'an Ngă-kok, k'āp shóh yaŭ ts'an-shūk, kûng ts'at-shāp-ng̀ yān laī.

15 Kóm-tsaû Ngă-kok lōk huì Oi-k'āp, haû-loī kûng ngŏh kè tsó-tsung, to sż tsoî kòh ch'uè.

16 I huì Tsuî-kìm, tsòng lok fān-mô, tsik-haî A-paak-la-hón, k'aaĭ ngān yaū Hap-moōt tsż-suen haí Tsuî-kìm shóh maaĭ chi teî.

17 K'āp chì Sheûng-Chué yeng-huí A-paak-la-hón kè shī-haû tseung tò, paak$_o$-sèng tsoî Oi-

k'āp ch'uè faat$_o$-shang, ī-ch'é maû-shêng.

18 Chì-tò yaŭ san wōng koón-hāt Oi-k'āp, m̄ shik-tak Yeuk-shat kè.

19 K'uĭ tsaû kwaí-kaì maû-hoî ngŏh tsūk, naān-waī ngŏh tsó-tsung, fan-foó tiu-heì k'uĭ nuên-tsaí chì-tò m̄ tak shang.

20 ¶ Kòh-chân-shī, Moh-sai shang ch'ut laī, shāp-fan hó-yeûng, haí foô-ts'an kè uk, yeŭng hiu saam kòh uēt.

21 Tiu-heì chi haû, peî Faat-lŏ kè nuĭ chap$_o$ heí, tòng-tsok$_o$ tsŝ-keí tsaí laī yeŭng.

22 Moh-sai tsûn tak Oi-k'āp yān kè hōk-mân, ī-ch'é shuet$_o$-wâ tsô sz̀, to yaŭ ts'oī-nāng.

23 Tò sz̀-shāp suì kòh shī, sam chung heí ì huì t'aàm k'uĭ heng-taî, tsik-haî I-shik-līt yān.

24 T'aí-kìn yat kòh yān shaû-uen-wat, tsaû pó-oô k'uĭ, t'aì kòh shaû uen-wat kè pò-ch'aū, tseung Oi-k'āp yān tá sź.

25 K'uĭ koó heng-taî pit séng-ngû, Sheûng-Chué iù t'ok$_o$ k'uĭ shaú kaù k'uĭ-teî, shuī pat chi heng-taî tsúng m̄ séng-ngû.

26 Taî-î yāt, yaû t'aí-kìn heng-taî chang-taù, huèn k'uĭ-teî wōh-hó, wâ, neĭ-teî haî heng-taî, waî-mat peí-ts'ź seung hoî ni?

27 Kóh-kòh pat î toî heng-taî kè, tsaû k'uĭ k'uĭ, wâ, mat-shuī laāp neĭ tsô ngŏh-teî kè koon-cheúng k'āp yēng-koon ni?

28 Neĭ seúng shaat$_o$ ngŏh, hó-ts'ź tsŏk-yāt shaat$_o$ kòh Oi-k'āp yān me?

29 Moh-sai yan ni-ti shuet$_o$ wâ, tsaû t'ō-peî, haí Maĭ-t'īn teî-fong keì-kui, tsoî kòh ch'uè shang leŭng kòh tsaí.

30 Kwòh hiu sz̀-shāp-nīn, haí Sai-naaī shaan kw'òng-yĕ, yaû t'in-sz̀ ts'ūng keng-kik fóh-īm chung, în ch'ut peí Moh-sai t'aí.

31 Moh-sai t'aí-kìn, keng-k'eī kòh-ti î-tseûng, tsaû kân ts'īn t'aí hă, t'eng-mān Chué kè sheng wâ,

32 Ngŏh haî neĭ līt-tsó kè Sheûng-Chué, tsik-haî A-paak-la-hón I-saat Ngă-kok kè Sheûng-Chué, Moh-sai tá-chàn, m̄ kóm t'aí.

33 Chué yaû tuì k'uĭ wâ, kaaí lat neĭ keuk$_o$ kè haaī, yan-waî neĭ k'eĭ kòh-ch'uè haî shèng teî à.

34 Ngŏh paak$_o$-sèng haí Oi-k'āp shaû foó, ngŏh shāt-tsoî kìn kwòh, k'uĭ kè tse-t'aàn, ngŏh ĭ-keng t'eng-mān, ngŏh kòng-lām kaù k'uĭ-teî, uē-kam neĭ laī, ngŏh iù tá-faat$_o$ neĭ huì Oi-k'āp à.

35 Ni-kòh Moh-sai, tsik-haî paak$_o$-sèng shóh k'uĭ kè, wâ, mat-shuī laāp neĭ tsô koon-cheúng tsô yēng-koon ni? Sheûng-Chué t'ok$_o$ keng-kik chung, shóh în ch'ut kòh t'in-sz̀ kè shaú, tá-faat$_o$ ni kòh tsô koon-cheúng tsô kaù-chué lok$_o$.

36 K'uĭ taaì paak$_o$-sèng ch'ut-laī, hāng k'eī-sz̀ î-tsik, tsoî Oi-k'āp teî-fong, tsoî Hūng-hoí tsoî kw'òng-yĕ, kûng sz̀-shāp nīn.

37 Ni-kòh Moh-sai tsik tuì I-shik-līt yān wâ, Sheûng-Chué, tseung-loī haí neĭ heng-taî chi chung, shang ch'ut yat kòh Siu-Chi ts'ź ngŏh kè.

38 Ni-kòh Moh-sai, sin yāt t'ūng-maaī kòh t'in-sz̀, k'āp ngŏh līt-tsó tsoî kw'òng-yĕ kè kaaù-ooî ch'uè, t'in-sz̀ tsoî Sai-

naaĭ shaan t'ūng k'uĭ kóng, k'uĭ shaû hiu shang-mêng kè tô-leĭ, ch'uēn shaû kwòh ngŏh-teî.

39 Ngŏh lĭt-tsó m̄ háng shûn-ts'ūng, tsaû k'uĭ-tsuêt k'uĭ, sam luĭ seúng faan-huì Oi-k'āp.

40 Tuì A-lūn wâ, waî ngŏh-teî chéng ti shān-tseûng, laī sin ngŏh-teî hāng, yan-waî taaì ngŏh-teî ch'ut Oi-k'āp kòh Moh-sai, ngŏh-teî m̄ chi k'uĭ haî tím-yeûng.

41 Kòh-chân-shī, tsaû chéng shēng yat chek$_{o}$ ngaū-tsaí, k'aaĭ tsaì-mât laī tsaì kòh tseûng, foon-heí tsż-keí shaú shóh tsô kè.

42 Taân Sheûng-Chué nîng chuén pîn, yaū tak k'uĭ fûng-sż t'in sheûng kè seng-suk, chiù-i sin-chi kè shue shóh wâ, I-shik-lĭt tsūk à, neĭ-teî haí kw'òng-yĕ sż-shāp nīn, heí haî k'aaĭ ch'uk-shang tsaì-mât hìn kwòh ngŏh me?

43 Neĭ yaû t'oī heí Moh-lōk kè waī-mōk, k'āp kóh shān Lim-faan kè seng, tsik-haî neĭ-teî shóh tsô laī paaì kè tseûng, shóh-ĭ ngŏh iù poon neĭ-teî huì Papeí-lūn chi ngoî lok$_{o}$.

44 Ngŏh lĭt-tsó haí kw'òng-yĕ yaŭ tsô chèng kè waī-mōk, haî Sheûng-Chué fan-foò Moh-sai, chiù k'uĭ shóh t'aí-kìn kè yeûng-tsź laī tsô kè.

45 Ni cheung waī-mōk, ngŏh lĭt-tsó kûng Yeuk-shue-à, t'oī yāp Sheûng-Chué tsoî ngŏh lĭt-tsó chi ts'īn, shóh kón-chūk î-pong yān kè teî-fong, ngŏh lĭt-tsó seung-ch'uēn ni cheung waī-mōk, chīk-tò Taaî-waî kòh-shī.

46 Taaî-waî haí Sheûng-Chué mîn-ts'īn tak yan-tín, seúng waî Ngă-kok kè Sheûng-Chué, tak-tó yat kaan chuê-shóh.

47 Haû-loī Shóh-lōh-moōn waî k'uĭ heí kaan tîn-t'ōng.

48 Taân chì sheûng Ché, m̄ chuê yān shaú shóh tsô kè tîn, chiù-i sin-chi shóh kóng kè.

49 Chué wâ, t'in haî ngŏh tsôh-waî, teî haî ngŏh keuk$_{o}$-tàng, neĭ heí mat-yĕ uk k'uaĭ laī peí ngŏh chuê, pin ch'uè haî ngŏh on-sik kè teî-fong ni?

50 Ni-ti maân-mât, heí m̄ haî ngŏh shaú shóh tsô kè me?

51 Neĭ-teî kòm ngaâng-kéng, sam kûng ĭ, to meî-ts'āng shaû kot$_{o}$-laī kè à, sheūng-shī pooì-yīk Shèng-Shān, neĭ tsó-tsung shóh tsô, neĭ to haî kóm-yeûng tsô.

52 Pin yat kòh sin-chi, neĭ tsó-tsung m̄ paak-hoî kè ni? To shaat$_{o}$ kòh-ti uê-sin wâ, yaŭ kòh î-yān tseung-kân laī kè, ni-kòh î-yān, uē-kam neĭ kaaì hiu k'uĭ laī shaat$_{c}$ lok$_{o}$.

53 Neĭ-teî tsip$_{o}$-shaû t'in-sż shóh ch'uēn kè lūt-faat$_{c}$, taân m̄ ts'āng shaú-chuê à.

54 ¶ Chùng-yān mān-tak ni-ti shuet$_{o}$-wâ, kik tak hó nau, ngaaŭ shāt ngā heùng-chuê k'uĭ.

55 Taân Sż-t'aī-faán peî Shèng-Shān ch'ung-moŏn, têng ngaān mông-chuê t'in, t'aí-kìn Sheûng-Chué kè wēng-kwong, k'āp Yē-So k'eĭ-tó Sheûng-Chué yaû pin.

56 Tsaû wâ, ngŏh kìn t'in hoi hiu, Yān-Tsź k'eĭ-tó Sheûng-Chué yaû pin à.

57 Chùng-yān taaî sheng iu heí laī, óm-maaĭ ĭ, t'ūng-sam úng k'uĭ.

58 Kón k'uĭ ch'ut shēng ngoî, k'aaĭ shēk-t'aū tèng k'uĭ, kòh-ti

tsò chèng kè yāu, tseung k'uĭ i-sheūng chai tsoî yat kòh shiù-nīn yān, mēng kiù Sò-lōh kè keuk$_0$ hâ.

59 Taaî-chùng k'aaĭ shēk-t'aū laī tèng Sż-t'aī-faán, Sż-t'aī-faán t'ó-kò wâ, Chué Yē-So à, k'aū tsip$_0$ ngŏh kè lēng-wān.

60 Tsaû kwaî-tó ch'uè, taaî sheng iu wâ, Chué à, maĭ k'aaĭ ni-ti tsuî kwai k'uĭ-teî, wâ uēn, tsaû fàn-cheūk. Sò-lōh to foon-hoí k'uĭ sź.

8.

KOH-CHAN-SHI, Yē-lô-saat-laăng kè Kaaù-ooî, uê-cheūk hó taaî kè pak$_0$-hoî, sż-t'ō chi ngoî, taaî chùng saàn hoi, tsoî Yaū-t'aaì Saat-mă-leî-à kok$_0$ ch'uè teî-fong.

2 Yaŭ ti kèng-k'īn kè yān, maaī-tsòng Sż-t'aī-faán, waî k'uĭ tám sam taaî huk.

3 Sò-lōh ts'aān-hoî Kaaù-ooî, yāp huì kok$_0$ yān kè ka noî, chuk kòh-ti naām nuí aap$_0$ lōk kaam ch'uè.

4 Kóm-tsaû kòh-ti saàn hoi kè yān, chau-waî huì ch'uēn fuk-yam kè tô.

5 Feī-līk lōk tò Saat-mă-leî-à shēng, ch'uēn kóng Kei-Tuk kwòh k'uĭ-teî t'eng.

6 Chùng-yān t'aí-kìn t'eng-mān, Feī-līk shóh hāng kè î-tsik, t'ūng sam kán-shân t'eng-ts'ūng k'uĭ shóh kóng.

7 Yan-waî yaŭ hó toh ts'ē-kwaí taaî sheng iu, tsaû leī-hoi shóh maī kè yān, chûng yaŭ hó toh fung-t'aán kè, pai keuk$_0$ kè, to tak i-hó.

8 Kòh shēng chung tsaû taaî foon-heí.

9 Yaŭ yat kòh yān, mēng kiú Sai-moōn, p'ēng-sò tsoî kòh shēng yûng ts'ē-shūt, mooĭ-mooĭ keng-kw'a tsź-keí haî taaî, lêng Saat-mă-leî-à yān k'eī-î k'uĭ.

10 Chùng-yān tsż siú chì taaî, to t'eng-ts'ūng k'uĭ, wâ, ni-kòh yān haî Sheûng-Chué kè taaî k'uēn-nāng à.

11 Kòh-ti chùng-yān t'eng-ts'ūng k'uĭ, yan-waî k'uĭ hó noî k'aaĭ ts'ē-shūt lêng paak$_0$-sèng k'eī-î à.

12 Taân Feī-līk suen-ch'uēn Sheûng-Chué kwok$_0$ kè fuk-yam, kûng Yē-So Kei-Tuk mēng, naām nuĭ to sùn, laī shaû saí-laĭ.

13 Sai-moōn tsż-keí yīk sùn, k'āp shaû saí-laī chi haû, sheūng shī t'ūng-maaī Feī-līk, t'aí-kìn k'uĭ shóh hāng taaî nāng î-tsik, tsaû kìn ch'ut-k'eī.

14 Sż-t'ō haí Yē-lô-saat-laăng, mān-tak Saat-mă-leî-à, tsip$_0$ shaû Sheûng-Chué kè tô, tsaû tá-faat$_0$ Peī-tak Yeuk-hôn huì k'uĭ-teî ch'uè.

15 I-keng lōk tò, tsaû t'aì chùng-yān k'eī-t'ó, lêng k'uĭ-teî shaû Shèng-Shān.

16 Yan-waî Shèng-Shān meî ts'āng kòng lōk k'uĭ-teî yat kòh yān, tūk haî t'ok$_0$ Chué Yē-So kè mēng shaû saí-laĭ che.

17 Sż-t'ō kóm-tsaû k'aaĭ shaú laī òn chùng-yān, chùng-yān tsaû shaû Shèng-Shān.

18 Sai-moōn t'aí-kìn sż-t'ō òn shaú, tsik yaŭ Shèng-Shān shi ts'ż k'uĭ, tsaû k'aaĭ ngān laī hìn kwòh k'uĭ-teî, wâ,

19 Tseung ni-ti k'uēn-nāng ts'ż ngŏh, táng ngŏh shaú shóh òn kè to shaû Shèng-Shān.

20 Peí-tak tuì k'uĭ wâ, neĭ kè ngān t'ūng neĭ to mīt-mōng à, yan-waî neĭ koó Sheûng-Chué shóh ts'ż kè, hóh-ĭ peí ngān maaĭ tak.

21 Ni-ti sż kûng neĭ mŏ uēn-fân, mŏ kwaan-ship$_{o}$, yan-waî haí Sheûng-Chué mîn-ts'īn, neĭ kòh sam m̄ chèng à.

22 Koò-ts'ź neĭ iù fooì-koí ni-ti tsuî-ok$_{o}$, k'eī-k'aū Chué, waāk-ché neĭ sam kè nîm-t'aū tak shè.

23 Yan-waî ngŏh kìn neĭ tsoî foó taám chi chung, uĕ-k'āp peî tsuî-ok$_{o}$ póng-chuê à.

24 Sai-moōn taap$_{o}$ wâ, neĭ-teî toî ngŏh k'aū Chué, mĭn neĭ shóh kóng kè laĭ ngŏh ch'uè.

25 Leŭng kòh sż-t'ŏ ĭ-keng chèng-mēng, ī-ché kóng Chué kè tô, tsaû faan huì Yē-lô-saat-laăng, ch'uēn fuk-yam kwòh Saat-mă-leî-à hó toh ts'uen-heung.

26 ¶ Taân Chué kè sż-ché tuì Feī-līk wâ, heí-shan, heùng naām-pîn huì, yaū Yē-lô-saat-laăng tò Ka-saat kè lô, kòh t'iū lô haî kw'òng-yĕ.

27 K'uĭ tsaû heí-shan huì, ngaam-ngaam yaŭ yat kòh Oi-t'aĭ-oh-paak yān, haî Oi-t'aĭ-oh-paak nuĭ-wōng Kon-taaî-kei kè t'aaì-kaàm, taaî yaŭ k'uēn-shaì, koón-leĭ shóh yaŭ ngān-foò kè, k'uĭ ĭ-keng tò Yē-lô-saat-laăng, shūng-paaì Sheûng-Chué.

28 Faan huì chi shī, ts'ŏh tó tsż-keí shêng ch'e ch'uè, tūk sin-chi I-ts'oì-à shue.

29 Shèng-Shān tuì Feī-līk wâ, neĭ maaĭ huì kòh shêng ch'e ch'uè la.

30 Feī-līk tsaú tò kòh ch'uè, t'eng-kìn k'uĭ tūk sin-chi I-ts'oì-à shue, tsaû mân wâ, neĭ shóh tūk kè mēng-paāk m̄ ni?

31 K'uĭ taap$_{o}$ wâ, mŏ yān chí-kaaù, tím nāng mēng-paāk ni? k'uĭ tsaû ts'éng Feī-līk sheŭng ch'e t'ūng ts'ŏh.

32 Shóh tūk kòh p'in shue kóm wâ, k'uĭ peî yān laai huì, hó-ts'ź chek$_{o}$ yeūng peî laai huì t'ong, k'uĭ m̄ hoi haú, hó-ts'ź yeūng-tsaí tuì chuê tsín mō kè yān m̄ ch'ut sheng.

33 K'uĭ ch'ué pei-hâ kòh shī, yān-teî faì kung-î laĭ shám-p'oòn k'uĭ kè shang-mêng, ĭ-keng peî mīt tsoî teî ch'uè, mat-shuī ch'uēn-shūt k'uĭ kè haû-toî ni?

34 Kòh t'aaì-kaàm tuì Feī-līk wâ, ts'éng mân sin-chi kóng ni-ti, haî chí mat-shuī ni? Chí tsż-keí, yik-waāk pīt yān ni?

35 Feī-līk tsaû hoi haú, yaū ni p'in shue heí, ch'uēn-kóng Yē-So kwòh k'uĭ t'eng.

36 Hāng lô kòh-chân-shī, uê-cheūk yaŭ shuí, kòh t'aaì-kaàm wâ, ngaam-ngaam ni ch'uè yaŭ shuí lok$_{o}$, ngŏh shaû saí-laĭ, yaŭ mat chóh-ngoî ni?

37 Feī-līk wâ, yeūk chuen-sam sùn tsaû hóh-ĭ, k'uĭ taap$_{o}$-wâ, ngŏh sùn Yē-So Kei-Tuk haî Sheûng-Chué chi Tsź à.

38 Tsaû lêng shêng ch'e t'ēng-chí, Feī-līk kûng t'aaì-kaàm leŭng ka lōk shuí, Feī-lik tsaû shi-saí kwòh k'uĭ.

39 Haí shuí faan sheŭng laĭ kòh shī, Chué kè Shèng-Shān, tuēt Feī-līk huì hiu, t'aaì-kaàm m̄ tsoî kìn k'uĭ, tsaû yat lô hāng, hó foon-heí.

40 Feī-līk peî yān chi-kok$_{o}$ tsoî

A-sóh-to ch'uè, k'uĭ tsaû keng-kwòh kok$_{o}$ shēng ch'uēn kóng fuk-yam, chì-tô Koi-saat-leî-à.

9.

SO-LOH tuì chuê Chué kè moōn-shang, yēng-īn t'ò ch'ut ok$_{o}$ īn, uĕ-k'āp shaat$_{o}$ heì, tsaû huì taaì tsaì-sz cheúng ch'uè.

2 K'aū k'uĭ peí mân-shue, taaì huì Taaî-mă-shik kok$_{o}$ ooî-t'ōng, yeūk-haî uê-cheūk ts'ūng ni-ti tô kè, waāk naām waāk nuĭ, to póng-chuê k'uĭ, kaaì tò Yē-lô-saat-laāng.

3 Hāng lô kòh-chân-shī, tseung kân tò Taaî-mă-shik, fat$_{o}$-īn yaŭ kwong, ts'ūng t'in lōk laĭ, chau-waĭ chiù chuê k'uĭ.

4 Sò-lōh tsaû tit$_{o}$-tó teî, t'eng-kìn yaŭ sheng tuì k'uĭ wâ, Sò-lōh, Sò-lōh, waî-mat neĭ paak-hoî ngŏh ni?

5 K'uĭ taap$_{o}$-wâ, Chué, neĭ haî mat-shuī, Chué tsaû wâ, ngŏh haî Yē-So, neĭ shóh paak-hoî kè.

6 Taân heí shan, yāp shēng, kóm-tsaû neĭ shóh yeng-koi tsô kè, pit wâ kwòh neĭ chi.

7 Kòh-ti t'ūng k'uĭ hāng kè, á haú k'eĭ ch'uè, t'eng-mān sheng, taân m̄ kìn yān.

8 Sò-lōh yaū teî heí shan, maak$_{o}$ hoi ngaān m̄ kin yān, kòh-ti yān tsaû t'oh chuê k'uĭ shaú, taaì k'uĭ huì Taaî-mă-shik.

9 Saam yāt to m̄ t'aí tak kìn, yīk m̄ yám m̄ shīk.

10 Haí Taaî-mă-shik, yaŭ yat kòh moōn-shang, mēng kiù A-nā-neī-à, Chué tsoî î-tseûng chi chung tuì k'uĭ wâ, A-nā-neī-à, k'uĭ taap$_{o}$-wâ, Chué, ngŏh haí ni ch'uè.

11 Chué tuì k'uĭ wâ, neĭ heí shan huì, hòh t'iū kaai kiù tsô chīk kaai, haí Yaū-t'aaì uk k'eí fóng-ts'ām kòh Taaî-shò yān, mēng kiù Sò-lōh, yan-waî k'uĭ k'eī-t'ó kán ch'uè.

12 Yaû ĭ-keng t'aí-kìn yat kòh yān, mēng kiù A-nā-neī-à kè, yāp laĭ òn-shaú tsoî k'uĭ sheûng-t'aū, lêng k'uĭ tak kìn.

13 A-nā-neī-à taap$_{o}$-wâ, Chué à, ngŏh mān-tak hó toh yān kóng-k'āp ni-kòh yān wâ, k'uĭ tsoî Yē-lô-saat-laāng, hó naān-waĭ neĭ kè shèng-t'ō.

14 Uē-kam haí ni ch'uè, to yaŭ chùng tsaì-sz cheúng kè k'uēn-pèng, iù póng kòh-ti t'ó-kò neĭ mēng kè yān.

15 Chué tuì k'uĭ wâ, huì loh, yan-waî ni-kòh yān, haî ngŏh shóh kaán-suén kè heì-mĕng, iù shaí k'uĭ ch'uēn-pòh ngŏh mēng kwòh î-pong yān k'āp līt-wōng, kim I-shik-līt yān kè mîn-ts'īn.

16 Yan ngŏh tseung chí-shî k'uĭ, iù waî ngŏh kè mēng, shaû keí taaì kè foó-naân.

17 A-nā-neī-à tsaû huì, yāp kòh kaan uk, òn-shaú tsoî k'uĭ sheûng-t'aū, wâ, heng-taî Sò-lōh à, neĭ laĭ kòh-chân-shī, haí lô sheûng în ch'ut peí neĭ kìn kòh Chué Yē-So tá-faat$_{o}$ ngŏh laĭ, lêng neĭ tak kìn, ī-ch'é tak Shèng-Shān ch'ung-moŏn à.

18 Fat-în-kaan, k'uĭ tuì ngaān hó-ts'ž yaŭ lūn kóm lat hiu, tsik-shī t'aí tak kìn, tsaû heí-shan shaû saí-laĭ.

19 I-keng shīk, tsaû chòng-kîn, Sò-lōh tsoî Taaî-mă-shik, t'ūng-maaī ti moōn-shang chuê hiu keí yāt.

20 Tsaû tsoî ooî-t'ōng, tsik-shī kóng Yē-So haî Sheûng-Chué chi Tsź.

21 Taân-faân t'eng-mān kè, to kìn ch'ut-k'eī, wâ, ni-kòh yān m̄ haî tsoî Yē-lô-saat-laăng, ts'aăn-hoî t'ó-kò ni-kòh mēng kè me? ī-ch'é laī ni ch'uè, seúng póng-chuê k'uī-teî, kaaì kwòh chùng tsaì-sz cheúng.

22 Taân Sò-lōh chì-heì uēt-faat$_o$ kin-koò, pok$_o$ yēng chuê tsoî Taaî-mă-shik kè Yaū-t'aaì yān, chèng shāt Yē-So haî Kei-Tuk.

23 Kwòh hiu hó toh yāt-tsź, Yaū-t'aaì yān sheung-leūng shaat$_o$ Sò-lōh.

24 Yāt yê shaú chuê shēng moōn, seúng shaat$_o$ k'uī, taân k'uī-teî kè kuì-maū peí Sò-lōk chi-tò.

25 Shóh-ĭ moōn-shang yê-maăn tseung k'uī yûng lōh yaū shēng-kei tiù lōk huì.

26 Tò Yē-lô-saat-laăng, k'uī seúng kûng kòh-ti moōn-shang kaau-kit$_o$, taân chùng-yān to p'à k'uī, m̄ sùn k'uī haî moōn-shang.

27 Tūk Pa-nā-pa tseung k'uī taaì huì sż-t'ō ch'uè, kóng kwòh k'uī-teî t'eng, wâ, haí lô sheûng tím-yeûng kìn Chué, k'āp Chué t'ūng k'uī kóng, ī-ch'é haí Taaî-mă-shik, tím-yeûng fòng-taám t'ok$_o$ Yē-So mēng laī suen-ch'uēn.

28 Kóm-yeûng Sò-lōh haí Yē-lô-saat-laăng, kûng moōn-shang loī-wŏng.

29 To fòng-taám t'ok$_o$ Chué mēng laī suen-ch'uēn, ī-ch'é kûng kóng Hei-leî-neī wâ kè Yaū-t'aaì yān pîn-pok$_o$, taân kòh-ti yān, seúng wán kei-ooî laī shaat$_o$ k'uī.

30 Heng-taî chi-tò, tsaû sùng k'uī lōk Koi-saat-leî-à, tá-faat$_o$ k'uī huì Taaî-shò.

31 Kòh-chân-shī, t'ung Yaū-t'aaì, Ka-leî-leî, Saat-mă-leî-à, kaaù-ooî p'ēng-on kìn-laăp, kèng-waì Sheûng-Chué laī hāng, tak Shèng-Shān on-waì, yān shò yaû ka toh lok$_o$.

32 ¶ Peí-tak chau-waī hāng, yīk tò chuê tsoî Luĭ-taaî kè shèng-t'ō ch'uè.

33 Haí kòh ch'uè, uê-cheūk yat kòh yān, mēng kiù I-neī-ngă, yaŭ fung-t'aán kè pêng, fàn tó ch'ōng ch'uè paat nin kòm noî.

34 Peí-tak tuì k'uī wâ, I-neī-ngă à, Yē-So Kei-Tuk i-hó neĭ, heí-shan, tá-chéng neĭ ch'ōng-p'o la, k'uī tsik-shī heí-shan.

35 Faān tsoî Luĭ-taaî kûng Saat-lūn kui-chuê kè yān to kìn k'uī, taaî-chùng tsaû kwai-fūk Chué.

36 ¶ Haí Yeuk-p'à yaŭ kòh nuĭ t'ō, mēng kiù Taaî-peí-taaî, faan-yīk tsik-haî Toh-ka, k'uī p'ēng-sò hāng hó toh shîn-sź, kûng shi-shé kwòh yān.

37 Chèng tsoî kòh-chân-shī, ĭm pêng sź hiu, yān saí tsêng k'uī shi, chai tsoî laū sheûng.

38 Luĭ-taaî kân-chuê Yeuk-p'à, moōn-shang t'eng-kìn Peí-tak haí kòh ch'uè, tsaû tá-faat$_o$ leūng kòh yān, huì ts'éng k'uī wâ, laī ngōh ch'ué m̄ hó ch'ī.

39 Peí-tak tsaû heí-shan, t'ūng k'uī-teî huì, ī-keng tò, tsaû taaì k'uī sheŭng laū, shóh yaŭ kwá-foŏ, haí Peí-tak chak-pin t'aī-huk, lóh ch'ut Toh-ka shang shī shóh tsô kè luĭ-i ngoî-i peí k'uī

t'aí.

40 Peí-tak lêng taaî-chùng ch'ut huì, tsaû kwaî tó ch'uè k'eī-t'ó, nêng-chuèn-pîn heùng chuê kòh shì wâ, Taaî-peí-taaî heí-shan, k'uĭ hoi ngaăn, t'aí-kìn Peí-tak tsaû ts'ŏh heí laī.

41 Peí-tak k'aaĭ shaú t'oh heí k'uĭ, kiù kòh-tì shèng-t'ō kûng kwá-foŏ laī, k'aaĭ ĭ-keng fûk-shang kè Taaî-peí-taaî kaau kwòh k'uĭ-teî.

42 T'ung Yeuk-p'à yān to chi-tò ni kîn sẑ, tsaû hó toh sùn-laaî Chué.

43 Peí-tak tsoî Yeuk-p'à hó-noî yāt-tsź, chuê tsoî im p'eī kè Sai-moōn uk-k'eí.

10.

HAI Koi-saat-leî-à, yaŭ kòh yān mēng kiù Koh-neī-laū, haî tsô I-taaî-leî yēng kè paak$_{o}$-pá-tsúng.

2 K'uĭ waī yān kèng-k'īn, kûng ts'uēn ka to waì Sheûng-Chué, hó toh shi-shé kwòh paak$_{o}$-sèng, sheūng-shī k'eī-t'ó Sheûng-Chué.

3 Yāt kaan yeuk$_{o}$-mok$_{o}$ shan-shī ch'oh, k'uĭ tsoî î-tseûng chung, mēng-paāk t'aí-kìn Sheûng-Chué kè t'în-sẑ yāp huì k'uĭ ch'uè, tuì k'uĭ wâ, Koh-neī-laū à.

4 Koh-neī-laū têng ngaăn t'aí-chuê k'uĭ, tsaû keng heí laī, wâ, Chué, yaŭ mat sẑ ni? ta-ap$_{o}$ wâ, neĭ kè k'eī-t'ó, kûng neĭ kè shi-shé, ĭ-keng sheng sheŭng huì, haí Sheûng-Chué mîn-ts'în tsô keì-hô lok$_{o}$.

5 Uē-kam tá-faat$_{o}$ yān huì Yeuk-p'à, ts'éng kòh Sai-moōn, mēng kiù Peí-tak kè laī.

6 K'uĭ keì-kui im p'eī kè Sai-moōn ch'uè, kòh kaan uk baí hoi pin.

7 Kûng Koh-neī-laū kóng kòh t'în-sẑ, ĭ-keng huì, k'uĭ tsaû kiù leūng kòh pūk, kûng sẑ-haû kè peng chi chung yat kòh kèng-k'īn kè.

8 K'aaĭ saaì ni-ti sẑ wâ k'uĭ-teî chi, tá-faat$_{o}$ k'uĭ huì Yeuk-p'à.

9 ¶ Taî-î yāt, k'uĭ-teî hāng lô tseung kân tò shēng kòh chân, yeuk$_{o}$-mok$_{o}$ chèng nğ-shī, Peí-tak sheŭng uk sheûng k'eī-t'ó.

10 Hó t'ŏ-ngôh, seúng shīk, yān-teî chéng pîn kòh shī, k'uĭ fat-în wān pat foô shan.

11 T'aí-kìn t'în hoi, yaŭ yat kîn heì-mĕng lōk laī hó-ts'ź yat fuk taaî pò, póng-chuê sẑ chek$_{o}$ kok$_{o}$ chuî lōk teî ch'ué.

12 K'eī chung yaŭ teî sheûng kok$_{o}$ yeûng sẑ keuk$_{o}$ kè ch'uk-shang, kwan-ch'ūng, k'āp hung-chung fei-niŭ.

13 Í-ch'é yaŭ sheng tuì k'uĭ wâ, Peí-tak heí-shan, t'ong laī shīk la.

14 Taân Peí-tak wâ, Chué, tuèn-tuèn īn hó, yan-waî faān tsūk-māt waāk pat-kit$_{o}$ kè, ngŏh meî-ts'āng shīk kwòh.

15 Tsoì yaŭ sheng tuì k'uĭ wâ, Sheûng-Chué shóh kit$_{o}$-tsêng kè, neĭ maī tòng k'uĭ waī tsūk.

16 Saam ooī to haî kóm-yeûng, kòh kîn heì-mĕng, tsaû shau faan sheŭng t'în lok$_{o}$.

17 ¶ Peí-tak chèng tsoî sz-ī shóh kìn kè î-tseûng yaŭ mat ì-sẑ, kòh shī, Koh-neī-laū shóh tá-faat$_{o}$ kè yān, mân tò Sai-moōn kè uk, k'eĭ-tó moōn haú ch'uè.

18 Hoi sheng mân Sai-moōn

mēng kiù Peí-tak kè, haí ni ch'uè hit$_{o}$ m̄ haî ni?

19 Peí-tak chûng seúng kán î-tseûng kòh shī, Shèng-Shān tuì k'uĭ wâ, yaŭ saam kòh yān laī wán neĭ.

20 Heí shan lōk huì t'ūng-maaī k'uĭ huì, tsúng maĭ sz-ī, yan-waî ngŏh tá-faat$_{o}$ k'uĭ-teî kè.

21 Peí-tak tsaû lōk huì kòh-ti yān ch'uè, tuì k'uĭ wâ, ngŏh tsaû haî neĭ shóh wán kè lok$_{o}$, neĭ laī yaŭ mat sê ni?

22 K'uĭ-teî wâ, kòh paak$_{o}$-pá-tsúng Koh-neī-laū haî kung-î k'āp kèng-waì Sheûng-Chué kè yān, t'ung Yaū-t'aaì yān shóh ch'eng-tsaàn kè, shèng t'in-sz fan-foò k'uĭ, ts'éng neĭ tò k'uĭ uk-k'eí, yaû t'eng neĭ shuet$_{o}$-wâ.

23 Peí-tak ts'éng k'uĭ-teî yāp uk hit$_{o}$-suk, taî yāt, t'ūng k'uĭ-teî huì, yaû yaŭ Yeuk-p'à keí kòh heng-taî, yat-ts'aī t'ūng huì.

24 Taî î yāt, yāp Koi-saat-leî-à, Koh-neī-laū I-keng kiù ts'uī ts'an-ts'ik kûng hó p'āng-yaŭ táng-haû k'uĭ-teî.

25 Peí-tak yāp huì chi shī, Koh-neī-laū tsaû yēng-tsip$_{o}$ k'uĭ, pūk tó k'uĭ keuk$_{o}$ hâ laī paaì.

26 Peí-tak foō heí k'uĭ wâ, heí-shan, ngŏh to haî yān che.

27 Peí-tak kûng k'uĭ kóng kán, hāng yāp huì kìn hó-toh yān tsuî-tsaàp.

28 Tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, neĭ-teî chi-tò Yaū-t'aaì yān m̄ cheūk kûng î-pong yān kaau-kit$_{o}$, waāk ts'an-kân le, taân Sheûng-Chué chí-shî ngŏh, pat lûn hōh yān, m̄ hó wâ k'uĭ haî tsūk, waāk pat-kit$_{o}$ kè.

29 Koò-ts'ź yat ts'éng ngŏh tsaû laī, tsúng m̄ t'ui-ts'ź, shì mân neĭ-teî, ts'éng ngŏh laī yaŭ mat ì-sz ni?

30 Koh-neī-laū tsaû wâ, sin sz yāt, tò ni kòh shī-shān, ngŏh haí ka luĭ shaú shan ch'oh kè k'eī-t'ó, fat-īn-kaan yaŭ yat kòh yān, cheuk$_{o}$ kit$_{o}$-paāk kè i-sheūng, k'eĭ tsoî ngŏh mîn-ts'īn wâ,

31 Koh-neī-laū à, neĭ kè k'eī-t'ó tak t'eng-mān, neĭ kè shi-tsaì tsoî Sheûng-Chué ts'īn mūng keì-nîm lok$_{o}$.

32 Uē-kam neĭ iù tá-faat$_{c}$ yān huì Yeuk-p'à, ts'éng Saì-moōn mēng kiù Peí-tak kè laī, tsik-haî keì-kui hoí pin im p'eī Saì-moōn ka chung kè.

33 Koò-ts'ź ngŏh tsik-shī tá-faat$_{o}$ yān ts'éng neĭ, neĭ laī haî hó lok$_{o}$, uē-kam ngŏh-teî taaî-chùng tsoî Sheûng-Chué mîn-ts'īn, laī t'eng Chué faān shóh fan-foò neĭ kè.

34 ¶ Peí-tak hoi haú kóng wâ, ngŏh shāt-tsoî chi-tò Sheûng-Chué m̄ k'uaĭ ngoì maaû laī ts'uí yān.

35 Taân-faān tsoî kok$_{o}$ kwok$_{o}$ haî kèng-waì Sheûng-Chué, hāng kung-î kè, to haî k'uĭ shóh tsip-uaāp.

36 Taân Sheûng-Chué shóh ch'uēn kwòh I-shik-līt yān kè tô, tsik-haî yaū Yē-So Kei-Tuk laī ch'uēn kè wōh-p'ēng, ni-kòh Yē-So haî maân-māt kè Chué à.

37 Ni-ti tô, neĭ chi-tò Yeuk-hôn ch'uēn kaaû shi-saí chi haû, ts'ūng Ka-leî-leî heí, ch'uēn wān Yaū-t'aaì teî-fong.

38 Tsik-haî Sheûng-Chué k'aaĭ

Shèng-Shān, k'aaĭ ts'oī-nāng, ko mūk Nā-saat-lāk yān Yē-So, Yē-So chau-waī huì hāng shîn, i-hó shóh yaŭ peî moh-kwaí hīp-chaì kè, yan-waî Sheûng-Chué haî t'ūng-maaī k'uî à.

39 K'uĭ tsoî Yaū-t'aaì teî-fong, k'ăp Yē-lô-saat-laăng shóh hāng kè sz, ngŏh-teî waî k'uĭ tsô kìn-chèng, yān teî faán tseung k'uĭ kwà tsoî mūk sheûng shaat$_{o}$ sz.

40 Taî saam yāt, Sheûng-Chué lêng k'uĭ fūk-shang, ĭ-ch'é hín ch'ut laī kwòh yān kìn.

41 M haî hín kwòh chùng paak$_{o}$-sèng, haî hín kwòh Sheûng-Chué shóh nê-sin kaán-chaāk laī tsô kìn-chèng kè, tsik-haî ngŏh-teî tsoî k'uĭ fūk-shang haû, kûng k'uĭ t'ūng yám-shīk kè à.

42 K'uĭ fan-foò ngŏh-teî, ch'uēn tô kwòh paak$_{o}$-sèng t'eng, chèng mēng k'uĭ haî Sheûng-Chué shóh têng, laī shám-p'oòn shang yān sz yān kè.

43 Chùng sin-chi to waî k'uĭ tsô chèng wâ, faān sùn k'uĭ kè, hóh-ĭ yaū k'uĭ mēng tak shè tsuî.

44 Peí-tak kóng kán ni-ti shuet$_{o}$-wâ, Shèng-Shān tsaû kòng-lām kòh-ti t'eng tô kè yān.

45 T'ūng Peí-tak laī kè shaû kot$_{o}$-laī chi sùn-t'ō, kìn Shèng-Shān shi ts'ż î-pong yān, tsaû keng-k'eī.

46 Yan-waî t'eng kìn k'uĭ kóng lĭt kwok, kè t'ó-t'aām, tsaàn-meĭ Sheûng-Chué haî taaĭ à.

47 Peí-tak tsaû wâ, ni-ti yān ĭ-keng shaû Shèng-Shān, hó-ts'ż ngŏh-teî kóm, mat-shuī nāng kàm-chi kòh-ti shuí shi-saí k'uĭ ni?

48 Kóm-tsaû fan-foò t'ok, Chué kè mēng shi-saí k'uĭ-teî, chùng-yān ts'éng Peí-tak haí kòh ch'uè chuê keí yāt.

11.

SZ-T'O t'ūng-maaī tsoî Yaū-t'aaì chuê kè heng-taî, mān-tak î-pong yān to shaû hiu Sheûng-Chué kè tô.

2 Peí-tak sheŭng Yē-lô-saat-laăng, kòh-ti shaû kot$_{o}$-laī kè pîn-pok$_{o}$ k'uĭ, wâ,

3 Neĭ yāp meî shaû kot$_{o}$-laí kè yān ch'uè, t'ūng-maaī k'uĭ shīk à.

4 Peí-tak ts'ūng t'aū chūk-kîn kóng mēng k'uĭ-teî t'eng.

5 Wâ, ngŏh tsoî Yeuk-p'à shēng k'eī-t'ó kòh-chân-shī, wān pat foô shan, tsoî î-tseûng chung, kìn yaŭ yat kîn heì-mĕng, hó-ts'ż yat fuk taaî pò kóm-yeûng, póng-chuê sz chêk kok$_{o}$, haí t'in chuî lōk laī, tò ngŏh ch'uè.

6 Ngŏh têng ngaăn t'aí-chuê k'uĭ, tsaû kìn haí pò luĭ-t'aū, yaŭ teî hâ sz keuk$_{o}$ kè ch'uk-shang, yĕ-shaù, kwan-ch'ūng, k'ăp hung-chung fei-niŭ.

7 I-ch'é t'eng-mān yaŭ sheng tuì ngŏh wâ, Peí-tak heí-shan, t'ong laī shīk la.

8 Taân ngŏh wâ, Chué, tuèn-tuèn m̄ hó, yan-waî tsūk māt waāk pat-kit$_{o}$ kè, tsúng meî-ts'āng yāp ngŏh haú.

9 Tsoî yaŭ sheng ts'ūng t'in taap$_{o}$ wâ, Sheûng-Chué shóh kit-tsêng kè, neĭ maĭ tòng k'uĭ waî tsūk.

10 Saam ooī to haî kóm-yeûng, tsaû shau faan saaì sheŭng t'in.

11 Tsik shī yaŭ saam kòh yān, yaū Koi-saaat-leî-à shaû tá-faat$_{o}$ laī ngŏh ch'uè, ĭ-keng tò ngŏh shóh chuê kè uk.

12 Shèng-Shān fan-foò ngŏh t'ūng k'uĭ huì, m̄ shaí sz-ī, chûng yaŭ ni lūk kòh heng-taî, t'ūng ngŏh huì t'im, tsaû yāp kòh yān kè uk.

13 K'uĭ t'ūng ngŏh-teî kóng wâ, ngŏh ĭ-keng haí uk luĭ-t'aū, kìn t'în-sz̀ k'eĭ ch'uè tuì ngŏh wâ, tá-faat$_{o}$ yān huì Yeuk-p'à, ts'éng Sai-moōn mēng kiù Peí-tak kè laī.

14 K'uĭ pit k'aaī neĭ kûng ts'uēn ka hóh-ī tak kaù kè shuet$_{o}$-wâ kóng kwòh neí t'eng.

15 Ngŏh heí shaú kóng kòh shī, Shèng-Shāng kòng-lām k'uĭ-teî, hó-ts'ž̀ ch'oh shī kòng-lām ngŏh-teî kóm-yeîng.

16 Ngŏh tsaû keì heí Chué shóh kóng kè wâ, Yeuk-hôn yûng shuí shi-saí, taûn neĭ-teî tseung-loī shaû Shèng-Shāng shi-saí.

17 Sheûng-Chué ts'ž̀ k'uĭ-teî kè yan waî, t'ūng ts'ž̀ ngŏh-teî sùn Chué Yē-So Kei-Tuk kè yan waî yat yeûng, ngŏh haî mat yān ni, heí nāng chóh-chuê Sheûng-Chué me?

18 Chùng-yān mān tak ni-ti, to mŏ sheng ch'ut, tsaû kwai-wēng Sheûng-Chué, wâ, kóm-yeûng Sheûng-Chué to ts'ž̀ î-pong yān fooì-koí, lêng k'uĭ tak shang lok.

19 ¶ Yan Sz̀-t'aī-faán kè sz̀, uê-cheūk kaan-naān, saàn hoi kè yān, chau-waî hāng, chì-tò Fei-neī-kei, Kui-peí-lô, On-t'aī-oh, tūk haî ch'uēn tô kwòh Yaū-t'aaì yān che.

20 K'eĭ chung yaŭ Kui-peí-lô, Koó-leî-noî keí kòh yān, tò On-t'aī-oh, ch'uēn Chué Yē-So kwòh kóng Hei-leî-neī wâ kè Yaū-t'aaì yān t'eng.

21 Chué kè shaú t'ūng-maaī k'uĭ-teî, tsaû taaî toh yān sùn, yaû kwai-heùng Chué.

22 Yē-lô-saat-laāng kè kaaù-ooî, mān tak ni-ti sz̀-ts'ēng, tsaû tá-faat$_{o}$ Pa-nā-pa, huì tò On-t'aī-oh.

23 Tò hiu, t'aí-kìn Sheûng-Chué kè yan-tín, tsaû foon-heí, huèn chùng-yān kin sam ts'ūng Chué.

24 Yan-waî Pa-nā-pa haî shîn yān, ī-ch'é ch'ung-moōn Shèng-Shān kûng sùn-tak, kóm-tsaû hó toh yān kwai Chué.

25 Ue-shî k'uĭ huì Taaî-shò, fóng ts'ām Sò-lōh.

26 Wán tó, tsaû taaì k'uĭ tò On-t'aī-oh, k'uĭ leŭng yān kûng kaaù-ooî tsuî-tsaāp yat nīn, kaaù hó toh yān, moōn-shang tak ch'eng waî Kei-Tuk t'ō kè, haî ts'ūng On-t'aī-oh heí shaú.

27 Kòh-chân-shī, yaŭ ti sin-chi, yaū Yē-lô-saat-laāng lōk On-t'aī-oh.

28 K'eĭ chung yaŭ yat kòh, mēng kiù A-ka-pò, tak Shèng-Shān kóm-tûng, k'eĭ heí wâ, t'în hâ tseung yaŭ taaî kei-fong, haû-loī tò Kauk-lŏ-tiu kòh-shī, kwóh-īn yaŭ chi.

29 Moōn-shang tsaû laāp têng chué-ì, kok$_{o}$ yān chiù k'uĭ shóh yaŭ, sùng huì kaù-tsaì haí Yaū-t'aaì kui-chuê kè heng-taî.

30 K'uĭ-teî kóm-yeûng tsô, tsaû t'ok$_{o}$ Pa-nā-pa kûng Sò-lōh ké shaú, keì kwòh kòh-ti

cheúng-lŏ.

12.

TONG-SHI, Hei-lūt wōng lōk shaú pak-hoî kaaù-ooî chung keí kòh yān.

2 Tseung to shaat$_{3}$ hiu Yeuk-hôn kè heng-taî Ngă-kok.

3 Kin Yaū-t'aaì foon-heí, yaû chuk Peí-tak t'im, kòh-chân-shī, haî ch'uē-kaaù-tsit$_{0}$ yāt-tsź.

4 Ì-keng chok$_{0}$ tó, tsaû kw'àn lōk kaam ch'uè, kaau kwòh shāp-lūk kòh peng hon chuê k'uĭ, seúng haí uē-uēt-tsit$_{0}$ haû, laai k'uĭ ch'ut laī paak$_{0}$-sèng ch'uè.

5 Peí-tak peî kw'àn tsoî kaam, taân kaaù-ooî waî k'uĭ hán-ts'it$_{0}$ k'aū Sheûng-Chué.

6 Hei-lūt seúng laai k'uĭ ch'ut laī kòh maăn, Peí-tak yaŭ leŭng t'iū t'it$_{0}$-lîn sóh chuê, fàn tsoî leŭng kòh peng-teng chung-kaan, hon-shaú kè yān, tsoî kaam moōn ngoî shaú chuê.

7 Fat-īn-kaan, Chué kè sź-ché k'eĭ-tó chak pin, yaŭ kwong chiù-chuê kaam-fōng, t'in-sź k'aaî shaú p'aak$_{0}$ Peí-tak shan pin, kiù séng k'uĭ, wâ, faaì-ti heí shan, t'it$_{3}$-lîn tsaû haí k'uĭ shaú t'uet$_{0}$-lat.

8 T'in-sź tuì k'uĭ wâ, ch'uk heí neĭ taaì, cheuk$_{0}$ faan neĭ haaī, Peí-tak tsaû chiû kóm-yeûng tsô, t'in-sź yaû tuì k'uĭ wâ, lau faan neĭ kîn p'ō laī kan-ts'ūng ngŏh.

9 K'uĭ tsaû ch'ut huì kan-ts'ūng, taân m̄ chi t'in-sź shóh tsô haî chan kè m̄ haî, koó haî t'aí-kìn î-tseûng-che.

10 I-keng kwòh hiu kaam kè taî yat taî î tsôh, hāng tò t'ung ch'ut shēng kè t'it$_{0}$ moōn, kòh tô moōn tsź-keí, tá hoi, k'uĭ-teî ch'ut huì hāng hiu yat t'iū kaai, t'in-sź tsik-shī leī-hoi k'uĭ.

11 Peí-tak séng-ng̀, wâ, ngŏh uē-kam kwóh-īn chi-tò Chué haî tá-faat$_{0}$ k'uĭ kè sź-ché, kaù ngŏh ch'ut hiu Hei-lūt shaú, uĕ-k'āp Yaū-t'aaì yān kè seúng mông.

12 Chèng tsoî sz-seúng kòh-shī, tsaû tò Yeuk-hôn, yaû mēng kiù Mă-hóh kè mŏ-ts'an Mă-leî-à uk-k'eí, luĭ-t'aū yaŭ hó-toh yān tsuî-tsaāp k'eī-t'ó.

13 Peí-tak haau ngoî pîn kòh tô moōn, yaŭ kòh mooi-tsaí mēng kiù tsô Lōh-taaî, ch'ut laī tá-t'èng.

14 Yêng tak haî Peí-tak kè sheng, yan hó foon-heí, līn kòh tô moōn to m̄ ts'āng hoi, tsaú yāp huì wâ, Peí-tak haí moōn ngoî k'eĭ ch'uè à.

15 Chùng-yān tuì k'uĭ wâ, neĭ faat$_{3}$ tin me? kòh mooi-tsaí tsit$_{0}$-shāt wâ, chan-haí kà, chùng-yān wâ, haî k'uí kè t'in-sź lok$_{C}$.

16 Peí-tak pat hit$_{0}$ haau moōn, chùng-yān hoi moōn kìn k'uĭ, tsaû keng-k'eī.

17 Peí-tak paaí shaú lêng k'uĭ maĭ ch'ut sheng, tsaû tseung Chué tím-yeûng taaì tsź-keí ch'ut kaam, wâ kwòh k'uĭ-teî chi, yaû wâ, neĭ tseung ni-ti sź kóng kwòh Ngă-kok kûng chùng heng-taî chi, Peí-tak tsaû huì pīt ch'uè teî-fong.

18 Tò t'in kwong, kòh-ti peng-teng m̄ chi Peí-tak huì pin ch'uè, tsaû hó keng-fong.

19 Hei-lūt wán Peí-tak m̄ tó, tsaû ch'ā-mân hon-shaú kè peng-teng, fan-foò iù shaat$_{0}$ k'uĭ-teî, haû-loī leī Yaū-t'aaì, lōk Koi-saat-leî-à.

20 ¶ Hei-lūt hó nau T'ui-lōh Sai-tûn kè paak$_{o}$-sèng, taân ni leŭng kòh shēng kè paak$_{o}$-sèng, iù í-laaî wōng kè teî-fong, chì tak haú-leūng, koò-ts'ź yat sam laī tò k'uĭ ch'uè, t'ok$_{o}$ wōng kè noî taaî-shān, Paak-la-sż-to k'aū wōh.

21 Hei-lūt laāp têng yāt-k'eī, cheuk$_{o}$ faan ch'iū fūk, ts'ŏh tsoî waî sheûng, tong mín t'ūng k'uĭ-teî kóng.

22 Paak$_{o}$-sèng iu wâ, haî Sheûng-Chué kè sheng, m̄ haî yān kè sheng à.

23 Chué kè sż-ché, yan-waî Hei-lūt m̄ kwai-wēng Sheûng-Chué, tsik-shī kung-kik k'uĭ, k'uĭ peí ch'ūng ngaaŭ, kóm-tsaû sź hiu.

24 Ue-shî Sheûng-Chué kè tô, uēt-faat$_{o}$ heng-wông kwóng-foot$_{o}$.

25 Pa-nā-pa kûng Sò-lōh tsô uēn shi-shé kè chik sż, tsaû t'ūng-maaî Yeuk-hôn mēng kiù Mă-hóh kè, yaû Yē-lô-saat-laăng faan-laī.

13.

ON-T'AI-OH kaaù-ooî, yaŭ keí kòh sin-chi kûng kaaù-sz, tsik-haî Pa-nā-pa, k'ăp Sai-mîn kiù tsô Neī-kit kè, yaû Koó-leî-noî yān Lô-k'aū, t'ūng fan fung chi kwan Hei-lūt kè shue-yaŭ Mă-nîm, uĕ-k'āp Sò-lōh, k'uĭ-teî fūk-sź Chué kàm-shīk kòh-shī.

2 Shèng-Shān wâ, waî ngŏh fan p'aaì Pa-nā-pa Sò-lōh, huì tsô ngŏh shóh fan-foò k'uĭ kè kung-foo.

3 Kóm-tsaû kàm-shīk k'eī-t'ó, peí shaú òn k'uĭ-teî, shaí k'uĭ huì.

4 K'uĭ leŭng yān ĭ-keng fûng Shèng-Shān tá-faat$_{o}$, huì Sai-laū-kei, haí kòh ch'uè ts'ŏh shuēn huì Kui-peí-lô.

5 K'uĭ-teî tò Saat-la-maĭ kòh ch'uè, tsoî Yaū-t'aaì yān ooî-t'ōng ch'uēn Sheûng-Chué tô, Yeuk-hôn tsô k'uĭ kè pong-shaú.

6 K'uĭ-teî keng hāng hoí-tó, tò P'à-fat, uê-cheūk yat kòh Yaū-t'aaì yān, hāng ts'ē-shūt tsô ngaî sin-chi, mēng kiù Pa-yē-so.

7 K'uĭ kûng-maaî tsúng-tuk Sż-k'aū-pó-loh kè, Sż-k'aū-pó-lōh haî ts'ung-mēng yān, k'uĭ kiù Pa-nā-pa Sò-lōh laī, seúng t'eng Sheûng-Chué kè tô.

8 Taân-haî I-luí-mă, faan yīk tsik-haî hāng ts'ē-shūt kè, chóh-tóng sż-t'ō, seúng lêng tsúng-tuk maĭ sùn.

9 Sò-lōh yīk kiù tsô Pó-lōh, tsaû tak Shèng-Shān ch'ung-moŏn, têng ngaăn t'aí chuê k'uĭ, wâ,

10 Haaī, neĭ moŏn hiu kok$_{o}$-yeûng kwaí-kwat kaan-ok$_{o}$, haî moh-kwaí kè tsaí, kok$_{o}$-yeûng shin-î kè ch'aū-tīk, neī iŭ luên Chué kè chèng tô, m̄ háng chí-sik me?

11 Uē-kam Chué kè shaú òn neĭ, neĭ tsaû iù maāng, tsaâm shī m̄ t'aí kìn, īt-t'aū à, I-luí-mă kè ngaăn, tsik-shī yaû mūng yaû òm, chau-waî wán yān t'oh k'uĭ.

12 Tsúng-tuk t'aí-kìn ni kîn sż, keng-k'eī Chué kè tô, tsaû sùn lok$_{o}$.

13 ¶ Pó-lōh kûng kan-ts'uī kè yān, leī hiu P'à-fat, ts'ŏh shuēn tò P'ōng-fei-leî-à kè Pīt-ka shēng,

waī-haî Yeuk-hôn leī-pīt k'uĭ-teî, faan huì Yē-lô-saat-laăng.

14 K'uĭ-teî leī hiu Pīt-ka, huì tò Peí-saí-taí kè On-t'aī-oh, on-sik yāt yāp ooî-t'ōng ts'ŏh.

15 Tūk lūt-faat$_{o}$ kûng sin-chi shue chi haû koón-leĭ ooî-t'ōng kè, shaí yān laī tuì k'uĭ wâ, līt-waî heng-taî, yeūk yaŭ huèn-fà paak$_{o}$-sèng kè shuet$_{o}$-wâ, ts'éng kóng la.

16 Pó-lōh heí shan, paaí shaú wâ, I-shik-līt yān kûng kèng-waì Sheûng-Chué kè, t'eng hă la.

17 Sin-yāt I-shik-līt mān kè Sheûng-Chué, kaán-suén ngŏh-teî kè lĭt-tsó, haû-loĭ paak$_{o}$-sèng haí Oi-k'āp, tsô yān-haak$_{o}$ kòh-shī, Sheûng-Chué yaû kaù pāt k'uĭ, yûng ts'uēn-nāng chi shaú taaì k'uĭ ch'ut laī.

18 Pó-yeūng k'uĭ haí kw'òng-yĕ, taaî yeuk$_{o}$ sz̆-sbāp nīn.

19 Mīt hiu Ka-naām ch'uè ts'at chúng yāu, k'aaĭ kòh-ti teî-fong peí kwòh I-shik-līt yān, taaî yeuk$_{o}$ sz̆-paak-ng̃-shāp nīn kòm noî.

20 Haû-loĭ ch'it$_{o}$-laāp sz̆-sz, koón-leĭ k'uĭ-teî, chì-tò sin-chi Saat-mŏ-ĭ kòh-shī.

21 Tsz̆ haû, paak$_{o}$-sèng k'aū Sheûng-Chué laāp yat kòh wōng, k'uĭ tsaû tseung Pîn-ngă-măn chi-p'aaì kè yān, Kei-sz̆ kè tsaí Sò-lōh, ts'z̆ kwòh k'uĭ-teî sz̆-shāp nīn.

22 Haû-loĭ, Sheûng-Chué faì hiu k'uĭ, yaû kuí Taaî-waî tsô k'uĭ-teî kè wōng, chèng mēng k'uĭ, wâ, ngŏh kìn Yē-sai kè tsaí Taaî-waî haî hōp tak ngŏh sam kè yān, k'uĭ pit tsûn i ngŏh chí-ì laī hāng à.

23 Sheûng-Chué chiù-i tsz̆-keí shóh yeng-shēng kè, yaū ni-kòh yān kè haû-yuî, waî I-shik-līt yān kuí heí Kaù-Chué Yē-So.

24 Yē-So meî-ts'āng tò, Yeuk-hôn sin k'aaĭ fooì-koí kè saí-laĭ, ch'uēn kwòh t'ung I-shik-līt yān t'eng.

25 Yeuk-hôn tseung-kân shēng-tsaû k'uĭ chik-sz̆ chi shī, tsaû wâ, neĭ koó ngŏh haî mat-shuī ni? Ngŏh m̄ haî Kei-Tuk, yaŭ kòh haû kwòh ngŏh laī kè, k'uĭ kè haaī, ngŏh kûng k'uĭ kaaí to m̄ ch'èng.

26 Lĭt-waî heng-taî, A-paak-la-hón kè haû-yuî, t'ūng-maaī tsoî neĭ-teî chi chung kèng-waì Sheûng-Chué kè yān à, ni-ti kaù shaì kè tô, haî ch'uēn kwòh ngŏh-teî lok$_{o}$.

27 Tsoî Yē-lô-saat-laăng kui-chuê kè yān, kûng k'uĭ kè koon-foó, to m̄ shik Kei-Tuk, yaû m̄ hiú on-sik shóh tūk sin-chi kè shue, shóh-ĭ têng Kei-Tuk sz̆ tsuî, kóm-tsaû yèng hiu sin-chi kè shuet$_{o}$-wâ lok$_{o}$.

28 Sui-īn m̄ ch'ā tak ch'ut k'uĭ yaŭ tong sz̆ kè tsuî, to k'aū Peí-la-toh shaat$_{o}$ k'uĭ.

29 Kóm-tsaû yèng hiu Shèng-keng shóh sé lōk chí mēng Kei-Tuk kè, tsaû haí mūk-kà ch'uè nim lōk laī, tsòng tsoî fān-mô.

30 Taân Sheûng-Chué lêng k'uĭ yaū sz̆ fūk-shang.

31 Yaŭ yān ts'ūng Ka-leî-leî, t'ūng k'uĭ sheŭng Yē-lô-saat-laăng kè, hó toh yāt kìn k'uĭ, uē-kam tsoî mān kaan tsô k'uĭ kè kìn-chèng.

32 Ngŏh-teî k'aaĭ hó yam kóng kwòh neĭ t'eng, tsik-haî Sheûng-

Chué shóh yeng-shēng lĭt-tsó kè, ĭ-keng yèng-îm kwòh ngŏh-teî kè tsź-suen, yan haî lêng Yē-So fŭk-shang.

33 Hó-ts'ž shi-p'in taî-î shaú shóh sé, wâ, neĭ haî ngŏh Tsź, ngŏh kam-yāt shang neĭ.

34 Lûn k'āp lêng k'uĭ yaū sź fŭk-shang, wĕng m̄ kwai ue paaî-waaî, yaŭ kóm-yeûng wâ, ngŏh tseung k'aaĭ Taaî-waî chan shāt kè yan-waî ts'ž kwòh neĭ-teî.

35 Shóh-ĭ k'uĭ yaû yaŭ yat p'in wâ, neĭ pit-têng m̄ peí neĭ Shèng-Ché kìn faì-waaî.

36 Yan-waî Taaî-waî tsoî shaì kòh-shī, chiù Sheûng-Chué kè chí-ì laĭ tsô sž, tsaû fàu hiu, kûng tsó-tsung tsòng-maaī, to haî kìn faì-waaî.

37 Waī haî Sheûng-Chué shóh fŭk-shang kòh waî, tsaû m̄ kìn faì-waaî.

38 Lĭt-waî heng-taî à, neĭ yeng-koi chi-tò ngŏh t'ok$_{o}$ ni-kòh yān, tsaû ch'uēn shè tsuî chi tô kwòh neĭ-teî.

39 Chiù Moh-sai kè lūt-faat$_{c}$, neĭ-teî shóh pat tak shè-mĭn kè tsuî, sùn ni-kòh yān, tsaû to tak shè-mĭu lok$_{c}$.

40 Koò-ts'ź neĭ-teî iù kán-shân, mĭn-chì sin-chi shóh kóng kè yèng tsoî neĭ shan sheûng.

41 K'uĭ kóm wâ, heng-fat kè yān à, neĭ iù t'aí-kìn, iù keng-fong, iù paaî-mōng, yan-waî neĭ-teî tsoî shaì chi shī, ngŏh pit tsô yat kîn sž, sui yaŭ yān wâ neĭ chi, neĭ tsúng m̄ sùn k'uĭ.

42 ¶ Chùng-yān ch'ut hiu ooî-t'ōng kòh-shī, tsaû k'aū leŭng kòh sž-t'ō, tò taî-î kòh on-sik yāt, tsoì kóng ni-ti shuet$_{c}$-wâ kwòh k'uĭ t'eng.

43 Ooî-t'ōng kè chùng-yān saàn hiu, hó toh Yaū-t'aaì yān kûng kèng-k'ĭn tsùn kaaù kè yān, kan-ts'ūng Pó-lōh Pa-nā-pa, leŭng kòh sž-t'ō, yaû kûng k'uĭ kóng, huèn k'uĭ-teî sheūng-shī keì-nîm í-k'aaù Sheûng-Chué kè yan-tín.

44 Haû yat kòh on-sik yāt, kei-oō yat shēng kè paak$_{c}$-sèng tsuî-tsaāp, seúng t'eng Sheûng-Chué tô-leĭ.

45 Taân Yaū-t'aaì yān kìn kw'ān-chùng tsaû shāp-fan tò-keî, pîn-pok$_{o}$ Pó-lōh shóh kóng, ĭ-ch'é waí-p'òng t'im.

46 Pó-lōh Pa-nā-pa taaî-taám kóng, wâ, Sheûng-Chué kè tô, yeng-koi siu ch'uēn kwòh neĭ, taân neĭ-teî tiu-heì k'uĭ, ĭ-waī tsź-keí m̄ yeng-koi tak wĕng-shang, koò-ts'ž ngŏh-teî faán-chuèn heùng ī-pong yān.

47 Yan-waî Chué kóm-yeûng fan-foò ngŏh-teî, wâ, ngŏh laāp neĭ tsô î-pong yān kè kwong, lêng neĭ tsô kaù Chué, chì-tò teî chi kīk.

48 I-pong yān mān-tak kóm-yeûng, tsaû foon-heí Chué kè tô, shóh yaŭ têng-tuēt tak wĕng-shang kè to sùn à.

49 Kóm-tsaû Chué kè tô, chau-waī ch'uēn saaì kòh ch'uè teî-fong.

50 Yaū-t'aaì yān soh-paaí kèng-k'ĭn kè tsuen-kwaì nuĭ-yān k'āp shēng chung sheûng táng kè yān, pak-hoî Pó-loh Pa-nā-pa, kón k'uĭ ch'ut huì kéng ngoî.

51 Leŭng kòh yān tui-chuê chùng-yān, p'aak$_{o}$ huì keuk

sheûng naī-ch'ān, tsaû tò I-koh-nîm.

52 Moōn-shang shāp-fan foon-heí, uĕ-k'āp ch'ung-moŏn Shèng-Shān.

14.

LEUNG kòh sż-t'ō haí I-koh-nîm, t'ūng-maaī yāp Yaū-t'aaì yān ooî-t'ōng ch'uēn tô, chì-tò Yaū-t'aaì yān kûng Hei-leî-neī yān hó toh sùn à.

2 Taân m̄ sùn kè Yaū-t'aaì yān, soh-súng î-pong yān, lêng k'uĭ sam nau-nô chùng heng-taî.

3 K'uĭ leŭng yān chuê hó noî, í-laaî Chué, fòng-taám ch'uēn tô, Chué lêng k'uĭ-teî kè shaú, nāng hāng î-tsik k'eī-sż, chèng mēng tsż-keí yan-tín kè tô-leĭ.

4 Shēng chung chùng-yān tsaû fan-hoi, yaŭ ts'ūng Yaū-t'aaì yān kè, yaŭ ts'ūng sż-t'ō kè.

5 I-pong yān, Yaū-t'aaì yān, t'ūng-maaī k'uĭ-teî kè koon-foó, tsai-yúng heí laī, seúng lēng-yūk k'uĭ, k'aaî shēk laī tèng k'uĭ.

6 Leŭng kòh yān chi-tò kóm-yeûng, tsaû tsaú tò Luí-ko-neī kè Lô-sż-tak Tāk-peì leúng shēng, kûng foô-kân kè teí-fong.

7 Haí kòh ch'uè ch'uēn fuk-yam.

8 ¶ Lô-sż-tak yaŭ yat kòh uĕn keuk$_{o}$ kè yān, ts'oh ch'uè, k'uĭ tsż ch'ut lŏ-mŏ t'oi tsaû pai kè, tsúng meî-ts'āng hāng kwòh kè.

9 K'uĭ t'eng Pó-lōh kóng, Pó-lōh têng ngaăn t'aí-chuê k'uĭ, kìn k'uĭ yaŭ sùn-tak, hóh-ĭ tak hó-faan.

10 Tsaû taaî sheng wâ, tuì keuk$_{o}$ k'eĭ chèng la, kòh yān tsaû t'iù heí, ì-ch'é hāng.

11 Chùng-yān kìn Pó-lōh shóh tsô, tsaû tseung Luí-ko-neī t'ó-t'aām taaî sheng kiù, wâ, yaŭ Sheûng-Chué tsè yān kè yēng-tseûng kòng-lām ngŏh-teî ch'uè lok$_{o}$.

12 Tsaû ch'eng Pa-nā-pa tsô Tiu-sż, yaû yan Pó-lōh haî ch'uēn-tô kè shaú-lĕng, tsaû ch'eng k'uĭ tsô Hei-ĭ-maĭ.

13 Shēng ngoî Tiu-sż miû kè tsaì-sz, tsaû laai-chuê ti ngaū kûng fa mô, laī tò moōn ts'īn, t'ūng-maaī taaî-chùng seúng tsaì k'uĭ-teî.

14 Pa-nā-pa Pó-lōh leŭng kòh sż-t'ō, mān-tak kóm-yeûng, tsaû maak$_{o}$ laân tsż-keí i-sheūng, t'iù yāp chùng-yān chi chung.

15 Iu wâ, neí-teî chùng-yān, waî-mat tsô ni-ti sż ni, ngŏh-teî to haî yān, kûng neī t'ūng sèng-ts'ēng, ch'uēn fuk-yam kwòh neĭ-teî, lêng neī leĭ-hoi ni-ti hui-ká, kwai faan shang-oōt Sheûng-Chué, tsik-haî tsô t'in teî hoí, k'āp k'eī chung maân māt kè.

16 Sin shaì tsaû yaū tak maân kwok$_{c}$ kè yān, kok$_{o}$ hāng tsż-keí kè tô-lô.

17 Taân meî-ts'āng mŏ waî tsż-keí laū lōk chèng-kuì, yan-waî k'uĭ toi tak yān hó, shaí uĕ yaū t'in lōk laī, yaû lêng kwóh-tsź hŏp shī shang ch'ut, ts'ż ngŏh-teî hó toh haú-leúng, moōn sam foon-heí à.

18 K'uĭ leŭng yān kóng ni-ti shuet$_{o}$-wâ, kán-kán chí-chuê chùng-yān m̄ tsaì k'uĭ ché.

19 ¶ Yaŭ ti Yaū-taaì yān, ts'ūng On-t'aī-oh I-koh-nîm ch'uè laī, soh-súng chùng-yān,

k'aaĭ shēk-t'aū têng Pó-lōh, koó k'uĭ Ĭ-keng sź, tsaû laai k'uĭ ch'ut shēng ngoî.

20 Taân moōn-shang waĭ-chuê Pó-lōh kòh-chân-shĭ, k'uĭ tsaû heí-shan yāp shēng, taî-î yāt, t'ūng Pa-nā-pa huì Tāk-peì.

21 I-keng haí kòh shēng ch'uēn fuk-yam, chiu hó toh yān tsô moōn-shang, tsaû faan huì Lô-sź-tak I-koh-nîm On-t'aĭ-oh ch'uè.

22 Kin-koò moōn-shang kè sam, huèn k'uĭ shĭ-sheūng tuk-sùn, Ĭ-ch'é wâ, ngŏh-teî pit-têng yaū hó toh kaan-naān, chì yāp tak Sheûng-Chué kwok$_{o}$ à.

23 Leŭng kòh yān haí kok$_{o}$ ooî noî, kaán-chaāk yān laāp waĭ cheúng-lŏ, tsaû kàm-shĭk k'eĭ-t'ó, kaau t'ok$_{o}$ k'uĭ-teî kwòh shóh sùn kè Chué.

24 K'uĭ-teî keng-kwòh Peí-saĭ-taí, huì tò P'ōng-fei-leî-à.

25 Haí Pĭt-ka ch'uè ch'uēn tô, tsaû lōk huì A-taaî-leî.

26 Yaū kòh ch'uè ts'ŏh shuēn, huì tò On-t'aĭ-oh, tsik-haî tak chùng-yān kaau-t'ok$_{o}$, mūng Sheûng-Chué kè yan-tín, k'aaĭ laĭ tsô shóh tsûn kè chik-fân kòh ch'uè.

27 I-keng tò, tsaû tsuî-tsaāp kòh kaaù-ooî, kóng mēng Sheûng-Chué yûng k'uĭ tsô ch'ut kè sź, k'āp waî î-pong yān hoi sùn tô chi moōn, k'uĭ leŭng yān haí kòh ch'uè, kûng moōn-shang chuê hiu hó noî à.

15.

YAU keí kòh yān ts'ūng Yaû-t'aaì laĭ, kaaù chùng heng-taî, wâ, t'óng-yeūk m̀ i Moh-saĭ kè laî shaû kot$_{o}$-laĭ, tsaû pat nāng tak kaù.

2 Pó-lōh Pa-nā-pa, Ĭ-keng kûng k'uĭ-teî chaang-lûn hó kwaan-haî, chùng-yān laāp têng chué-ì, tá-faat$_{o}$ Pó-lōh Pa-nā-pa, kûng k'eĭ chung keí kòh yān, waî ni kîn chaang tuen, sheŭng Yē-lô-saat-laāng, kìn sź-t'ō kûng cheúng-lŏ.

3 Kóm-yeûng kòh kaaù-ooî sùng k'uĭ-teî huì, keng-kwòh Feĭ-neĭ-kei, Saat-mă-leî-à, ch'uēn shūt î-pong yān kwai Chué kè sź, lêng chùng heng-taî shāp-fan foon-heí.

4 Tò hiu Yē-lô-saat-laāng, kaaù-ooî sź-t'ō cheúng-lŏ yēng-tsip$_{o}$ k'uĭ, k'uĭ tsaû k'aaĭ Sheûng-Chué yûng k'uĭ tsô ch'ut kè sź, kóng kwòh chùng-yān chi.

5 Taân yaŭ keí kòh sùn-t'ō, haî Faat-leî-ts'oì tóng kè, k'eĭ heí laĭ wâ, pit tong fan-foò î-pong yān shaû kot$_{o}$-laĭ, kim shaú Moh-saĭ kè lūt-faat$_{o}$.

6 Sź-t'ō cheúng-lŏ tsaû tsuî-tsaāp, t'ūng-maaĭ Ĭ-lûn ni-ti sź.

7 Chùng-yān toh-toh pîn-lûn, Peí-tak tsaû heí-shan, tuì k'uĭ wâ, lĭt-waî heng-taî à, neĭ chi-tò Sheûng-Chué, chì sin haí ngŏh-teî chi chung kaán-chaāk ngŏh, lêng î-pong yān yaū ngŏh kè haú, t'eng-măn fuk-yam kè tô tsaû sùn.

8 I-ch'é shik tak yān sam kè Sheûng-Chué, waî k'uĭ-teî tsô kìn-chèng, k'aaĭ Shèng-Shān ts'ź kwòh î-pong yān, hó-ts'ź ts'ź kwòh ngŏh-teî yat-yeûng.

9 Kóm-tsaû k'uĭ-teî kûng ngŏh-teî mŏ fan-pīt, haî k'aaĭ sùn-tak laĭ kit$_{c}$-tsêng k'uĭ sam.

10 Uē-kam yan hōh shì Sheûng-

Chué, k'aaĭ lĭt-tsó kûng ngŏh-teî mĭ me tak heí kè aak$_{o}$, chai tó moōn-shang kè kéng ni?

11 Taân-haî ngŏh-teî sùn ngŏh chùng-yān, pit-têng yaŭ Chué Yē-So kè yan chì tak kaù, kûng k'uĭ-teî chùng-yān mŏ fan-pīt.

12 Taaî-chùng mĭ ch'ut sheng, t'eng Pa-nā-pa Pó-lōh, kóng mēng Sheûng-Chué yûng k'uĭ tsoî î-pong yān ch'uè, shóh hāng kè î-tsik k'eī-sż.

13 K'uĭ-teî kóng uēn, Ngă-kok tsaû wâ, lĭt-waî heng-taî, t'eng ngŏh kóng la.

14 Sai-moōn ĭ-keng kóng mēng Sheûng-Chué ch'í-ch'oh chiù-koò î-pong yān, haí k'uĭ-teî ch'uè ts'uí ch'ut ti paak$_{o}$-sèng laî tsuen-shūng tsż-keí kè mēng.

15 Chùng sin-chi kè shuet$_{o}$-wâ, t'ūng ni-ti ì-sż seung-hōp.

16 Yaŭ kóm sé lōk wâ, ts'ūng ts'ź ĭ-haû, ngŏh iù faan laî, ch'ūng san chéng kwòh Taaî-waî tit$_{o}$-tó kè waî-mŏk, ĭ-ch'é heí faan kòh-ti laân kè, kûng t'aî faan ko k'uĭ.

17 Chì lêng k'eī uē ti paak$_{o}$-sèng, kûng taân-faān fûng ngŏh mēng kè î-pong yān, to wán Chué à, Chué haî kóm kóng.

18 Tsik-haî tsż koó ĭ loî, hín ch'ut ni-ti sż kòh waî.

19 Koò-ts'ź ngŏh ĭ-waî î-pong yān kwai-heùng Sheûng-Chué kè, mĭ hó kaaú-iŭ k'uĭ.

20 Tūk-haî sé fung shue kwòh k'uĭ, wâ, yeng-koi kaaì ngaŭ-tseûng kè oo-waî, kaaì kaan-yām, yaû mĭ hó shīk lāk sź kè ch'uk-shang kûng huet$_{o}$.

21 Yan-waî tsż koó ĭ loî, Moh-sai shue, tsoî kok$_{o}$ shēng yaŭ ch'uēn-kóng kè, tsik mooĭ on-sik yāt, haí ooî-t'ōng tūk kè haî lok$_{o}$.

22 Kòh-chân-shî, sż-t'ō cheúng-lŏ kûng ts'uēn kaaù-ooî, laāp têng chué-ì, tsoî kaaù-ooî chung kaán-chaāk yān, tsik-haî Yaū-taaî, yaû kiù tsô Pa-saat-pa, k'āp Sai-la, k'uĭ leŭng yān haî heng-taî chung chi tsuen-kwaì kè, tsaû tá-faat$_{o}$ k'uĭ-teî, t'ūng Pó-lōh Pa-nā-pa huì On-t'aī-oh.

23 K'aaĭ fung shue t'ok$_{o}$ k'uĭ, kóm-yeûng wâ, sż-t'ō cheúng-lŏ heng-taî, ts'éng On-t'aī-oh Tsuî-leî-à Kei-leî-ka kè î-pong kok$_{o}$ heng-taî on.

24 Yan-waî mān-tak yaŭ keí kòh yān, ts'ūng ngŏh-teî ch'uè ch'ut huì, k'aaĭ shuet$_{o}$-wâ kaaú-iŭ neĭ, maī-waāk neī kè sam, taân ngŏh-teî mŏ kóm-yeûng fan-foò k'uĭ.

25 Shóh-ī ngŏh-teî ĭ-keng tsuî-tsaāp, t'ūng sam têng ì kaán-chaāk yān, yaû tá-faat$_{o}$ k'uĭ-teî t'ūng ngŏh shóh oì kè Pa-nā-pa k'āp Pó-lōh, huì neĭ ch'uè.

26 Ni leŭng-kòh yān, waî ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk mēng, mĭ koò shang-mêng kè yān.

27 Koò-ts'ź tá-faat$_{o}$ Yaū-taaî Sai-la, k'uĭ tsaû ts'an haú kóng mēng ni-ti sż.

28 Yan-waî Shèng-Shān kûng ngŏh-teî, têng ì mĭ k'aaĭ kàng ch'ŭng kè yĕ peí neĭ taam, tūk-haî ni keí yeûng kán-iù kè che.

29 Tsik-haî kaaì shīk tsaì ngaŭ-tseûng chi māt, kûng huet$_{o}$ k'āp lāk sź kè ch'uk-shang, k'āp kaan-yām, neĭ kán-shân ni-ti tsaû hó lok$_{o}$, uên neĭ teî p'ēng-on.

30 ¶ Ni keí kòh yān, keì shaû tá-faat$_{o}$, tsaû tò On-t'aī-oh, tsuî

tsaāp chùng-yān, kaau fung shue kwòh k'uĭ.

31 Chùng-yān tūk kwòh, yan tak on-wai kè shuet$_{o}$-wâ, tsaû foon-heí.

32 Yaū-taaî Sai-la, tsż-keí to haî sin-chi, k'aaĭ hó toh shuet$_{o}$-wâ laī huèn heng-taî, kin-koò k'uĭ-teî.

33 Chuê hă, heng-taî chuk-fuk k'uĭ p'ēng-on.

34 Kiù k'uĭ faan huì tò tá-faat$_{o}$ k'uĭ laī kè yān ch'uè.

35 Taân-haî Pó-lōh Pa-nā-pa tsoî On-t'aī-oh, t'ūng hó toh heng-taî kaaù-fàn ch'uēn Chué fuk-yam kè tô.

36 ¶ Kwòh keí yāt, Pó-lōh tuì Pa-nā-pa wî, ngŏh-teî iù tsoì huì kaû-shī shóh ch'uēn Chué tô kè kok$_{c}$ shēng, t'aí-hă heng-taî tím-yeûng.

37 Pa-nā-pa laāp ì taaì Yeuk-hôn mēng kiù Mă-hóh kè, t'ūng-maaī huì.

38 Taân Pó-lōh ĭ-waī m̄ hó taaì k'uĭ huì, yan-waî k'uĭ ts'īn shī tsoî P'ōng-fei-leî-à, leî-hoi k'uĭ-teî, m̄ t'ūng-maaī huì tsô sż.

39 Kóm-tsaû peí-ts'ź chaang-lûn chì-tò leŭng kòh fan-hoi, Pa-nā-pa taaì Mă-hóh lōk shuēn, huì Kui-peí-lô.

40 Pó-lōh kuán-chaāk Sai-la, tak heng-taî kaau-t'ok$_{o}$ kwòh Chué kè yan-tín, tsaû huì lok$_{o}$.

41 K'uĭ keng-kwòh Tsuî-leî-à Kei-leî-ka, kin-koò chùng kaaù-ooî.

16.

PO-LOH tò hiu Tāk-peì Lô-sż-tak, haí kòh ch'uè, yaŭ yat kòh moōn-shang, mēng kiù T'aī-moh-t'aaì, k'uĭ mŏ-ts'an, haî sùn Chué kè Yaū-t'aaì nuĭ, taân-haî k'uĭ foô-ts'an, haî Hei-leî-neī yān.

2 T'aī-moh-t'aaì, haî Lô-sż-tak I-koh-nîm chùng heng-taî shóh ch'eng-tsaàn kè.

3 Pó-lōh seúng taaì k'uĭ t'ūng hāng, tsaû kûng k'uĭ hāng kot$_{o}$-laĭ, yan kòh ch'uè kè Yaū-t'aaì yān, to chi k'uĭ foô-ts'an haî Hei-leî-neī yān à.

4 Ue-shî keng-kwòh kok$_{o}$ shēng, tsaû k'aaĭ Yē-lô-saat-laăng kè sż-t'ō cheúng-lŏ, shóh laāp têng chi kw'ai-t'iū, peí moōn-shang shaú chuê.

5 Kóm-yeûng kok$_{o}$ kaaù-ooî kè sùn-tak uēt-faat$_{o}$ kin-koò, ī-ch'é yān shò yāt-yāt ka toh.

6 ¶ K'uĭ-teî keng-kwòh Fat-luĭ-ka Ka-la-t'aaì teî-fong, Shèng-Shān kàm k'uĭ ch'uēn tô tsoî A-sai-à.

7 Tsaû tò Mooĭ-sai-à, shì-hă huì Peì-t'ui-neī, taân Shèng-Shān m̄ chún k'uĭ-teî.

8 Kóm-tsaû keng-kwòh Mooĭ-sai-à, lōk tò Tāk-lōh-à.

9 Pó-lōh yê-maăn kìn î-tseûng, tsik-haî yaŭ yat kòh Mă-k'eī-tûn yān, k'eĭ ch'uè k'aū k'uĭ, wâ, ts'éng neī kwòh tò Mă-k'eī-tûn pong-chôh ngŏh-teî.

10 I-keng kìn kwòh î-tseûng, ngŏh-teî tsik-shī tá-suèn huì Mă-k'eī-tûn, ĭ-waī Sheûng-Chué shāt haî kiù ngŏh-teî ch'uēn fuk-yam kwòh kòh ch'uè yān t'eng à.

11 Tsaû yaū Tāk-lōh-à hoi shuēn, yat chīk tò Saat-moh-tāk-la, taî î-yāt, tò Neī-à-poh-leî.

12 Haí kòh ch'uè huì Feī-laāp-peí, tsik-haî Mă-k'eī-tûn yat pîn kè taî yat kòh shēng, haî

Lŏh-mă chuè-chaat$_o$ chi shóh, ngŏh-teî tsoî ni-kòh shēng chuê hiu keí yāt.

13 Tong on-sik yāt, ngŏh-teî ch'ut shēng moōn, tò hŏh pin, koó kòh ch'uè yaŭ yān k'eī-t'ó kè teî-fong, ts'ŏh lōk, kûng shóh tsuî-tsaāp kè nuĭ-yān kóng.

14 Yaŭ yat kòh maaî tsź-pò kè nuĭ-yān, mēng kiù Luĭ-taí-à, haî T'ui-ngă-t'ui-la shēng kè yān, heùng loî kèng-wai Sheûng-Chué kè, t'eng kóng kòh-shī, Chué hoi k'uĭ sam, lêng k'uĭ chuen sam heùng chuê Pó-lōh shóh kóng.

15 K'uĭ kûng k'uĭ yat ka kè yān, shaû hiu saí-laĭ, tsaû k'aū ngŏh-teî wâ, yeūk suèn ngŏh haî chan sam sùn Chué kè, ts'éng yāp ngŏh kè uk chuê, kóm-tsaû mín-k'eŭng laū ngŏh-teî.

16 Haû-loî huì tò k'eī-t'ó kòh ch'uè, yaŭ yat kòh mooi-tsaí, uê-cheūk ngŏh-teî, k'uĭ haî peî chim-suèn chi kwaí shóh maî kè, k'aaĭ chim-puk kè faat$_o$-tsź, lêng chué-yān chaân tak hó toh ts'īn.

17 Kòh mooi-tsaí kan-ts'ūng Pó-lōh kûng ngŏh-teî, iu wâ, ni-ti yān haî chì ko Sheûng-Chué kè pūk, k'aaĭ tak kaù kè tô laî ch'uēn kwòh ngŏh-teî kà.

18 K'uĭ hó toh yāt to haî kóm, Pó-lōh hó m̄ chung-ì, tsaû nîng-chuèn-t'aū, tuì kòh kwaí wâ, ngŏh t'ok$_o$ Yē-So Kei-Tuk mēng fan-foò neĭ, yaū k'uĭ ch'uè ch'ut laī, kwaí tsik-shī tsaû ch'ut.

19 Mooi-tsaí kè chué-yān t'aí-kìn shat hiu chaân ts'īn kè chí-mông, tsaû chap-chuê Pó-lōh Saí-la, laai k'uĭ tò shĭ-t'aū, kaau kwòh koon-foó.

20 Kaaì tò koon-foó mîn-ts'ĭn, tsaû wâ, ni-ti Yaū-t'aaì yān, iŭ-luên ngŏh-teî kè shēng.

21 Ch'uēn-shaû ngŏh-teî Lōh-mă yān shóh pat tong shaû pat tong hāng kè kw'ai-laî.

22 Taaî-chùng yat ts'aī yúng heí, laî kung-kik k'uĭ, kòh-ti koon-foó, mok$_o$ k'uĭ i-sheūng, fan-foò k'aaĭ kwàn laî tá k'uĭ-teî.

23 Tá tak hó kwaan-haî, tsaû kw'àn lōk kaam ch'uè, fan-foò koón kaam kè kán-shaú k'uĭ.

24 Koón kaam kè ĭ-keng shēng mêng, tsaû kw'àn k'uĭ yāp noî kaam, k'aaĭ mūk-ka chaāp-chuê k'uĭ keuk$_o$, hó kin-koò.

25 Poòn yê, Pó-lōh Saí-la k'eī-t'ó ch'eùng shi, tsaàn-meĭ Sheûng-Chué, kòh-ti ts'ŏh kaam kè yān to t'eng-kìn.

26 Fat-īn teî taaî chàn, chì-tò kaam kè teî keuk$_o$ to yuk-tûng, kòm-toh moōn tsik-haak hoi saaî, kok$_o$ yān kè ka sóh to lat.

27 Koón kaam kè yān yat séng, kìn kaam moōn hoi saaî, pāt ch'ut cheung to, seúng shaat$_o$ tsź-keí, yan koó ts'ŏh kaam kè, ĭ-keng tsaú saaî lok$_o$.

28 Pó-lōh taaî sheng kiù wâ, neĭ maĭ sheung-hoî tsź-keí, ngŏh-teî taaî-ka to haí ch'uè.

29 Koón kaam kè kiù yān nim fóh laī, tsaú yāp huì, hó chìn-lāt, pūk-tó Pó-lōh Saí-la mîn-ts'īn.

30 Taaì k'uĭ-teî ch'ut laī, wâ, sin-shang à, ngŏh iù tím-yeûng hāng chì tak kaù ni?

31 K'uĭ-teî wâ, sùn Chué Yē-So Kei-Tuk, tsaû neĭ kûng neĭ yat ka yān to tak kaù lok$_o$.

32 Ue-shî k'aaĭ Chué kè tô, kóng kwòh k'uĭ k'āp k'uĭ ts'uēn

ka kè yān t'eng.

33 Yê-maăn, tsaû tsoî kòh shī-shān, koón-kaam kè tseung k'uĭ leŭng kòh kè sheung-haú saí kwòh, tsz̆-keí t'ūng-maaì ts'uēn ka, tsik-hak shaû saí-laĭ.

34 Taaì k'uĭ leŭng kòh yāp uk, paân yat tsīk peí k'uĭ-teî shīk, k'uĭ kûng ts'uēn ka sùn-laaî Sheûng-Chué tsaû shāp-fan foon-heí.

35 T'in kwong kòh shī, koon-foó tá-faat$_{o}$ ch'aai-yīk laī, wâ, shik-fòng kòh leŭng kòh yān huì la.

36 Koón-kaam kè k'aaĭ ni-ti shuet$_{o}$-wâ kóng kwòh Pó-lōh chi, wâ, koon-foó tá-faat$_{o}$ yān laī fòng neĭ, uē-kam ch'ut huì, hóh-ĭ on sam hāng lok$_{o}$.

37 Taân Pó-lōh tuì k'uĭ-teî wâ, ngŏh-teî haî Lōh-mă yān, meî-ts'āng têng tsuî, tong chùng-yān mîn-ts'īn tá ngŏh-teî, ī-ch'é kw'àn lōk kaam ch'uè, uē-kam seúng tsêng-tséng fòng ngŏh-teî ch'ut me? Pit-têng m̄ tsô tak, iù táng k'uĭ tsz̆-keí laī taaì ngŏh-teî ch'ut huì à.

38 Ch'aai-yīk k'aaĭ ni-ti shuet$_{o}$-wâ, kóng kwòh koon-foó chi, koon-foó mān tak k'uĭ haî Lōh-mă yān, tsaû hó fong.

39 Laī tò huèn-waì k'uĭ, yaû taaì k'uĭ ch'ut, ts'éng k'uĭ leī-hoi kòh shēng.

40 Leŭng kòh yān ch'ut hiu kaam, yāp Luĭ-taí-à kè uk, kìn chùng heng-taî keì huèn-waì k'uĭ-teî, tsaû huì.

17.

K'UI-TEI keng-kwòh Om-fei-poh-leĭ, A-poh-lōh-neī-à, tò T'ip-saat-lōk-neī-ka, haí kòh ch'uè, yaŭ Yaū-t'aaì yān kè ooî-t'ōng.

2 Pó-lōh chiù sheūng kw'ai-kuí, yāp huì ooî-t'ōng, yat līn saam kòh on-sik yāt, kûng yān pîn-lûn shèng-keng.

3 Kóng kaaí wâ mēng Kei-Tuk yeng-koi shaû foó, yaū sź fūk-shang, yaû wâ, ngŏh shóh ch'uēn kóng neĭ t'eng ni-kòh Yē-So, tsik-haî Kei-Tuk à.

4 Yaū-t'aaì yān chi chung, yaŭ keí kòh sùn-ts'ūng Pó-lōh Saī-la, yaû yaŭ hó toh kèng-k'īn kè Heī-leî-neī yān, tsuen-kwaì kè foŏ-nuĭ yīk m̄ shiú.

5 Taân Yaū-t'aaì yān, tò-keî k'uĭ-teî, chiu-tsaāp kaai sheûng kè feí-t'ō, shēng kw'ān kòm toh, kaaú-luên kòh shēng, tò Yē-suen kè uk, seúng laai k'uĭ-teî kaau kwòh paak$_{o}$-sèng.

6 M wán tak tó, tsaû laai Yē-suen kûng keí kòh heng-taî, sùng kwòh koón shēng kè koon, iu wâ, ni-ti luên t'in hâ kè yān laī tò ni ch'uè.

7 Yē-suen shau laū k'uĭ, taân ni-ti to haî pooì-yīk Koi-saat kè mêng-lêng, wâ yaŭ pīt kòh wōng tsik Yē-So à.

8 K'uĭ-teî kóng ni-ti shuet$_{o}$-wâ, chùng-yān kûng koón shēng kè koon t'eng-mān, tsaû súng-tûng heí laī.

9 I-keng ts'uí hiu Yē-suen, kûng k'ei-uē ti yān kè taam-pó, tsaû shik-fòng k'uĭ-teî.

10 Heng-taî tsik-shī shaí Pó-lōh Saī-la, laû-yê huì Peì-leĭ-à, yat tò, tsaû yāp Yaū-t'aaì yān ooî-t'ōng.

11 Kòh-ti yān hó kwòh T'ip-

saat-lōh-neī-ka yān, yan-waî k'uĭ sam foon-heí tsip$_{o}$-naāp kòh-ti tô, yāt-yāt ch'ā-ch'aat$_{o}$ shèng-keng, kwóh yaŭ kóm-yeûng wâ mŏ.

12 Shóh-ĭ k'eī chung hó-toh yān sùn, yaû yaŭ Hei-leî-neī tsuen-kwaì kè foŏ-nuĭ, kûng naām-yān to m̄ shiú.

13 Taân T'ip-saat-lōh-neī-ka kè Yaū-t'aaì yān yat chi-tò Pó-lōh ch'uēn Sheûng-Chué kè tô tsoî Peì-leĭ-à, tsaû tò kòh ch'uè súng-tûng paak$_{o}$-sèng.

14 Heng-taî tsik-shī shaí Pó-lōh huì tò hoí-pin, tūk-haî Sai-la T'aī-moh-t'aaì, chûng laū lōk Peì-leĭ-à.

15 Kòh-ti yăn Pó-lōh kè yān, taaì k'uĭ tò Ngă-tín, Pó-lōh fan-foò k'uĭ-teî, kiù Sai-la T'aī-moh-t'aaì faaì laī k'uĭ ch'uè, k'uĭ-teî tsaû huì.

16 ¶ Pó-lōh haí Ngă-tín ch'uè táng k'uĭ-teî, t'aí-kìn t'ung shēng kè yān, chuen fūk-sz̀ ngaŭ-tseûng, k'uĭ sam luĭ-t'aū tsaû hó yau-kap.

17 Koò-ts'ź haí ooî-t'ōng, kûng Yaū-t'aaì yān uĕ-k'āp kèng-k'īn kè yān pîn-lûn, yaû yāt-yāt haí shĭ sheûng shóh uê-cheūk kè to haî.

18 Kòh-chân-shī, yaŭ ti I-peí-koó-lōh k'āp Sz̀-toh-à pok$_{o}$-hōk chi yān, kûng k'uĭ pîn-lûn yaŭ ti wâ, ni-kòh ts'ō-ch'aaú kè yān kóng mat-yĕ ni? Yaŭ ti wâ, k'uĭ hó-ts'ź ch'uēn kóng pīt kwok$_{o}$ kè kwaí shān, yan-waî Pó-lōh kóng Yē-So k'āp fūk-shang à.

19 Chùng-yān tsaû t'oh k'uĭ tò A-leuk-pa-koó ch'uè, wâ, neĭ shóh kóng kè san kaaù, hóh-ĭ peí ngŏh-teî chi-tò m̄ ni?

20 Yan-waî neĭ k'aaĭ k'eī mān yāp ngŏh-teî ĭ, koò-ts'ź ngŏh-teî seúng chi-tò kòh ti ì-sz̀.

21 Shóh yaŭ Ngă-tín yān, uĕ-k'āp chuê tó kòh ch'uè kè yān-haak$_{o}$, m̄ tá-leĭ pīt yeûng sz̀, tūk haî hò kóng san-mān t'eng san-mān che.

22 Pó-lōh k'eĭ tó Ā-leūk-pa-koó ch'uè wâ, Ngă-tín yān à, ngŏh kìn neĭ-teî faān sz̀ kīk kèng waì kwaí shān à.

23 Ngŏh yaū-hāng shī, kìn neĭ shóh paaì kè, uê-cheūk yat kòh t'aān, yaŭ tsz̀ sé wâ, meî shik chi shān, neĭ-teî shóh meî shik k'aaĭ laī fûng-sz̀ kè, ngŏh wâ kwòh neĭ chi.

24 Ch'ŏng-tsô t'in teî k'āp k'eī chung maân māt kè Sheûng-Chué, haî t'in teî chi Chué, m̄ chuê shaú shóh tsô kè tîn.

25 M haî yān shaú shóh fūk-sz̀, hó-ts'ź yaŭ shóh sui yûng kè, k'uĭ k'aaĭ shang-mêng foo-k'ap kè heì, kûng kok$_{o}$-yeûng māt kîn peí kwòh chùng-yān.

26 I-ch'é tsô maân kwok$_{o}$ paak$_{o}$-sèng, poón haî yat māk, peí ts'uēn teî mîn kwòh k'uĭ chuê, ch'it$_{c}$-laāp uê sin têng kè shī-haû, k'āp k'uĭ-teî shóh chuê kè kaaì-haân.

27 Seúng k'uĭ-teî ts'ām Sheûng-Chué, waāk-ché ch'uén-moh tak-tó, k'eī shāt Chué leī ngŏh kok$_{o}$ yān mŏ uēn.

28 Yan-waî ngŏh-teî í-laaî k'uĭ tsaû shang, tsaû tûng, tsaû laū-ts'uēn, hó-ts'ź neĭ-teî yaŭ kòh tsok$_{o}$ shi kè yān wâ, ngŏh-teî haî k'uĭ kè haû-yuî à.

29 Keì-īn tsô Sheûng-Chué kè haû-yuî, tsaû m̄ yeng-koi tòng Sheûng-Chué kè sèng-t'aí, hó peí

kam, waăk ngān, waăk shēk, peí yān kè kung-foo sam sz laì tiu-haak kè.

30 Ts'ūng-ts'în mūng-mooî chi shī, Sheûng-Chué taaî-leûng toî k'uĭ, taân în-tsoî fan-foò kok$_{o}$ ch'uè chùng-yān fooì-koí.

31 Yan-waî k'uĭ ĭ-keng têng hiu yat yāt, pit tsè shóh laāp kè yān, chiù kung-î laì shám-p'oòn t'în-hâ, ĭ-ch'é lêng k'uĭ yaū sź fūk-shang, peí p'āng-kuì kwòh maân yān sùn.

32 Chùng-yān mān-tak sź ché fūk-shang, yaŭ ti kei-siù k'uĭ kè, yaŭ ti wâ, ngŏh-teî seúng tsoì t'eng neĭ kóng ni-ti tô-leĭ.

33 Pó-lōh kóm-tsaû leî pīt k'uĭ-teî.

34 Yaŭ keí-kòh ts'an-kân k'uĭ, laì sùn kè, k'eî chung yaŭ A-leuk-pa-koó kè koon, mēng-kiù Tiu-neī-sau, kûng yat-kòh nuĭ-yān, mēng-kiù Taaî-mă-leĭ, chûng yaŭ keí kòh yān t'ūng-maaī k'uĭ.

18.

TS'Z haû, Pó-lōh leī-hoi Ngă-tín, huì tò Koh-lām-toh.

2 Tsaû uê-cheūk yat kòh Yaū-t'aaì yān haí Poón-to shang kè, mēng kiù A-kui-la, kûng k'uĭ ts'ai Paak-kei-la, kân yāt ts'ūng I-taaî-leî laì, yan-waî Kaak-lŏ-tiu fan-foò Yaū-t'aaì yān tsûn teî leī-hoi Lōh-mă, Pó-lōh tsaû t'aū yāp k'uĭ ch'uè.

3 Yan Pó-lōh haî t'ūng k'uĭ yat yeûng shaú-ngaî, tsaû kûng k'uĭ t'ūng-maaī chuê, tsô kung-foo, k'uĭ kè shaú-ngaî haî chéng waî-mōk kè.

4 Mooĭ-fûng on-sik yāt, Pó-lōh haí ooî-t'ōng pîn-lûn, huèn Yaū-t'aaì yān kûng Hei-leî-neĭ yān.

5 Sai-la kûng T'aī-moh-t'aaì, ts'ūng Mă-k'eī-tûn lōk laì chĭ haû, Pó-lōh sam-chung kap-ts'it$_{o}$, tuì Yaū-t'aaì yān chèng mēng Yē-So haî Kei-Tuk.

6 Yaū-t'aaì yān kûng k'uĭ tsô tuì-tīk, yaû sit$_{c}$-tūk, Pó-lōh p'aak$_{o}$ hă i-sheūng, tuì k'uĭ-teĭ wâ, neĭ kè huet$_{o}$ kwai neĭ t'aū sheûng, m̄ haî ngŏh kè ts'òh-kwòh, ts'ūng kam ĭ haû, ngŏh huì î-pong yān ch'uè lok$_{o}$.

7 Tsaû leī-hoi kòh ch'uè, yāp huì yat kòh kèng Sheûng-Chué kè yān, mēng kiù T'aī-toh Yaū-sź-to kè uk-k'eí, k'uĭ uk t'ip$_{o}$ kân ooî-t'ōng.

8 Koón-leĭ ooî-t'ōng kè Kaak$_{o}$-leĭ-sź-pō, t'ūng-maaī ts'uēn ka to sùn Chué, yaŭ hó-toh Koh-lām-toh yān, t'eng-mān tsaû sùn, laì shaû saí-laĭ.

9 Yê-kaan, Chué tsoî î-tseûng chi chung, tuì Pó-lōh wâ, m̄ shaí p'à, chí-koón kóng, m̄ shaí paì haú.

10 Yan-waî ngŏh t'ūng-maaī neĭ, mŏ yān kung-kik laì suén-hoî neĭ, yĭk yan-waî ngŏh to yaŭ hó-toh paak$_{o}$-sèng haí ni-kòh shēng ch'uè.

11 Pó-lōh chuê kòh ch'uè, yat nīn lēng lūk kòh uēt, tseung Sheûng-Chué kè tô-leĭ kaaù-fàn k'uĭ-teî.

12 ¶ Ka-laū tsô A-koi-à tsúng-tuk kòh-shī, Yaū-t'aaì yān t'ūng sam kung-kik Pó-lōh, laai k'uĭ tò tsúng-tuk ôn ts'în.

13 Wâ, ni-kòh yān, huèn chùng-yān m̄ hŏp lūt-faat$_{o}$ laì paaì Sheûng-Chué.

14 Pó-lōh tseung-kân hoi haú, Ka-laū tuì Yaū-t'aaì yān wâ, Yaū-t'aaì yāñ à, ch'it$_{o}$-sź tsô fei î kaan-ok$_{o}$ kè, ngŏh leĭ-yeng t'eng neĭ-teî wâ.

15 Keì haî pîn-lûn īn-uĕ, kûng mān-tsź, k'âp neĭ-teî kè lūt-faat$_{o}$, neĭ tsaû tsź-keí tá-leĭ, ngŏh m̄ seúng shám-p'oòn kóm kè à.

16 Tsaû kón k'uĭ-teî leī-hoi òn ts'īn.

17 Chùng Hei-leî-neī yān, chap-chuê koón-leĭ ooî-t'ōng kè Shóh-t'aī-neī, haí òn ts'īn tá k'uĭ, ni-ti sź Ka-laū tsúng m̄ leī.

18 ¶ Pó-lōh chûng haí ch'uè chuê hó-toh yāt, leī-pīt kòh-ti heng-taî, tsaû ts'ŏh shuēn huì Tsuî-leî-à ch'uè, yaŭ Paak-kei-la kûng A-kui-la t'ūng-maaī huì, k'uĭ haí Kin-kaak-leĭ ch'uè, tsín hiu t'aū-faat$_{o}$, yan-waî shaî kwòh uên à.

19 Tò I-fat-shóh, laū lōk leŭng kòh yān haí kòh ch'uè, tsź-keí yāp huì ooî-t'ōng, kûng Yaū-t'aaì yān pîn-lûn.

20 Chùng-yān k'aū k'uĭ haí kòh ch'uè chuê noî ti, k'uĭ to m̄ háng.

21 Tsaû leī-pīt k'uĭ-teî, wâ, yeūk haì Sheûng-Chué chún ngŏh, ngŏh pit faan laī kìn neĭ-teî, kóm-tsaû haí I-fat-shóh ts'ŏh shuēn huì.

22 Tò Koi-saat-leî-à, tsaû sheûng Yē-lô-saat-laăng, mân-haû kaaù-ooî kè on, haû-loī lōk On-t'aī-oh.

23 Tsoî kòh ch'uè chuê hă, yaû huì, i-chuê ts'ź-tsuî, keng-kwòh Ka-la-t'aaì Fat-luì-ka teî-fong, kin-koò taaî-chùng moōn-shang kè sam.

24 ¶ Yaŭ kòh Yaū-t'aaì yān, mēng kiù A-poh-lōh, haí A-lĭk-shaan-t'aaì ch'uè ch'ut-shaì, k'uĭ yaŭ haú-ts'oī, ī-ch'é hó shūk shèng-shue kè, laī tò I-fat-shóh.

25 Ni-kòh yān ĭ-keng hōk kwòh Chué kè tô, hó yīt-sam, k'aaī Yē-So kè sź-ts'ēng laī ts'eūng-saì ch'uēn kaaù, taân k'uĭ tūk-haî chi-tò Yeuk-hôn kè saí-laĭ che.

26 A-poh-lōh haí ooî-t'ōng, fòng-taám laī kóng, Paak-kui-la A-kei-la mān-tak kóm, tsaû ts'éng k'uĭ laī, uēt-faat$_{o}$ ts'eūng-saì kûng k'uĭ kaaí mēng Sheûng-Chué kè tô.

27 A-poh-lōh seúng huì A-koi-à, chùng heng-taî sé sùn, huèn moōn-shang tsip$_{o}$-naāp k'uĭ, k'uĭ tò hiu, lêng kòh-ti chim yan sùn Chué kè yān, tak hó taaî yik.

28 Yan-waî k'uĭ haí chùng-yān mîn-ts'īn hó ch'ut lĭk, pok$_{o}$-yēng Yaū-t'aaì yān, yăn shèng-keng chí mēng Yē-So haî Kei-Tuk.

19.

A-POH-LOH haí Koh-lām-toh kòh shī, Pó-lōh keng kwòh sheûng pîn kè teî-fong, tò I-fat-shóh, uê-cheūk keí kòh moōn-shang.

2 Tsaû mân k'uĭ-teî, wâ, neĭ sùn Chué chi haû, shaû kwòh Shèng-Shān meî ni? K'uĭ-teî taap$_{o}$ wâ, ngŏh-teî to m̄ ts'āng t'eng-kwòh yaŭ Shèng-Shān à.

3 Pó-lōh tuì k'uĭ-teî wâ, kóm-tsaû neĭ shaû mat-yĕ kè saí-laĭ ni? k'uĭ-teî taap$_{o}$ wâ, Yeuk-hôn kè saí-laĭ.

4 Pó-lōh wâ, Yeuk-hôn shi

fooì-koí kè saí-laï, tuì paak$_{o}$-sèng wâ, yeng-koi sùn haû kwòh ngŏh laï kè, tsik-haî Yē-So à.

5 Chùng-yān mān tak, tsaû fûng Chué Yē-So kè mēng shaû saí-laï.

6 Pó-lōh òn-shaú k'uï-teî sheûng t'aū, Shèng-Shān kòng-lām k'uï-teî, chùng-yān tsaû ooï kóng pīt kwok$_{o}$ kè t'ó-t'aām, ī-ch'é kóng sin-chi kè shuet$_{o}$-wâ, (waāk tsok$_{o}$ meî loï chi sż.)

7 Kûng kaì yeuk$_{o}$ yaŭ shāp-î kòh yān.

8 Pó-lōh yāp huì ooî-t'ŏng, fòng-taám laï kóng, saam kòh uēt kòm noî, k'aaï Sheûng-Chué kwok$_{o}$ kè sż pîn-lûn, k'āp huèn yān.

9 Haû-loï yaŭ keí kòh ngaûng-kéng m̄ háng sùn kè, haí chùng-yān mîn-ts'īn waí-p'òng kòh-ti tô, Pó-lōh tsaû taaì maaï moōn-shang, leï-hoi k'uï-teî, yāt-yāt tsoî T'ui-la-nō kè shue-uên pîn-lûn.

10 Kóm-yeûng haí kòh ch'uè leŭng nīn, chì faān tsoî A-sai-à kè, m̄ lûn Yaū-t'aaì yān, Hei-leî-neï yān, to mān tak Chué kè tô-leï.

11 Sheûng-Chué yûng Pó-lōh kè shaú, tsŏ shiú yaŭ kè k'eī-sż.

12 Chì-tò yaū k'uï shan sheûng, paaí ch'ut shaú-kau, waāk waī-kw'ān, chai lōk pêng yān ch'uè, pêng tsaû hó faan, ok$_{o}$ kwaí yīk ch'ut huì.

13 Kòh-chân-shī, yaŭ ti Yaū-t'aaì yān, tò ch'uè yaū hāng, haî shaí ts'ē-shūt kè, uê-cheūk ok$_{o}$ kwaí ts'am-hoî chi yān, shì iu Chué Yē-So kè mēng wâ, ngŏh ĭ-laaî Pó-lōh shóh kóng kè Yē-So, kiù neï ch'ut laï.

14 Yaŭ kòh Yaū-t'aaì kè tsaî-sz-cheúng, mēng kiù Sż-keí-ngă, ts'at kòh tsaí to tsô ni kîn sż.

15 Kòh kwaí taap$_{o}$ k'uï-teî wâ, Yē-So ngŏh chi-tò, Pó-lōh ngŏh to shik-tak, taân neï-teî haî mat yān ni?

16 Kòh peî ok$_{o}$ kwaí shóh maï kè yān, tsaû t'iù sheŭng k'uï-teî shan, yēng hiu k'uï, chaì-fūk k'uï, lêng k'uï ch'ek$_{o}$-shan shaû sheung, tsaú ch'ut kòh kaan uk.

17 Chuê I-fat-shóh kè Yaū-t'aaì yān, Hei-leî-neï yān, to chi-tò ni kîn sż, chùng-yān keng-fong, kóm-tsaû Chué Yē-So kè mēng hó taaî lok$_{o}$.

18 Sùn tô kè, hó-toh laï yêng tsż-keí tsuî, tseung tsż-keí shóh tsŏ kè sż kóng ch'ut laï.

19 Yaû yaŭ p'ēng-yāt hāng ts'ē-shūt kè yān, hó-toh tsaāp-maaï k'uï kè shue, haí chùng-yān mîn-ts'īn shiu hiu, kaì hă kòh-ti kà ts'īn, chīk tak ng̀-maân ngān, (mooï uēn ch'ŭng yat ts'īn yat fan.)

20 Kóm-yeûng Chué kè tô uēt-faat$_{o}$ taaî hāng, ī-ch'é tak shèng.

21 ¶ I-keng tsŏ uēn ni-ti sż, Pó-lōh tá têng chué-ì, keng kwòh Mă-k'eī-tûn A-koi-à, huì Yē-lô-saat-laăng, yaû wâ, tò Yē-lô-saat-laăng chi haû, ngŏh to iù kìn Lōh-mă.

22 Tsaû tá-faat$_{o}$ fūk-sż k'uï kè leŭng kòh yān, tsik-haî T'aī-moh-t'aaì I-la-to, huì Mă-k'eī-tûn ch'uè, tūk tsż-keí tsaâm laū tsoî A-sai-à.

23 Kòh-chân-shī, yan ni-ti tô hó taaî chàn-tûng.

24 Yan-waî yaŭ kòh tá ngān sz-foô, mēng kiù Taí-maĭ-tiu, haî chéng A-taí-maĭ ngān hom kè, lêng tsô kòh yeûng kung-tsok$_{o}$ kè, tak leî m̄ shiú.

25 Tsaû tsuî-maaî t'ūng hōng, kim seung luî kè kung-yān laî wâ, līt-waî à, neĭ chi-tò ngŏh-teî yaū ni-ti kung-tsok$_{o}$ faat$_{o}$ ts'oī.

26 Ni-kòh Pó-lōh yăn-yaŭ maī-waāk chùng-yān, wâ, yaū yān shaú shóh tsô kè m̄ haî shān, k'uĭ pat tūk tsoî I-fat-shóh, tsoî A-sai-à ts'uēn teî, yīk haî kóm kóng, neĭ-teî t'aí-kìn k'āp t'eng-mān le.

27 Kóm-yeûng pat-tūk ngŏh-teî shang-ì ngaī-hím, peí yān heng-fat, līn taaî nuĭ-shān A-taí-maĭ kè tîn, to ooĭ mŏ hiu, ī-ch'é A-sai-à ts'uēn teî, uĕ-k'āp t'in-hâ shóh yaŭ fûng-sz̀ A-taí-maĭ kè wai-shaì, to siu saàn saaì.

28 Chùng-yān mān tak kóm-yeûng, shāp-fan nau-nô, iu wâ, I-fat-shóh kè A-taí-maĭ haî taaî à.

29 T'ung shēng to iŭ-luên heí laī, chuk-chuê kûng Pó-lōh t'ūng hāng kè Mă-k'eĭ-tûn yān, Koi-yaū A-leĭ-taāt-koó, t'ūng sam tsai-yúng, yāp huì heì-uēn.

30 Pó-lōh seúng yāp chùng paak$_{o}$-sèng ch'uè, moōn-shang m̄ peí k'uĭ.

31 Yaŭ keí kòh A-sai-à kè taaî koon, kûng Pó-lōh tsô p'āng-yaŭ kè, to tá-faat$_{o}$ yān huèn k'uĭ m̄ hó heng shan yāp huì heì-uēn.

32 Chùng-yān ts'ō-ch'aaú, yat yān wâ yat yeûng, yan-waî ooî chùng laāp-luên, taaî poòn m̄ chi waî mat sz̀ tsuî-tsaāp à.

33 Yaū-t'aaì yān tseung A-līk-shaan-taaî ts'ūng chùng-yān chi chung, t'ui k'uĭ ch'ut huì, A-līk-shaan-taaî paaí shaú, seúng sŏ mēng kwòh paak$_{o}$-sèng chi.

34 Chùng-yān chi-tò k'uĭ haî Yaū-t'aaì yān, tsaû t'ūng sheng iu wâ, I-fat-shóh yān kè A-taí-maĭ haî taaî à, kóm-yeûng taaî yeuk$_{o}$ yat kòh shī-shān kòm noî.

35 Yaŭ kòh sz-shue kè koon, t'aān-aat$_{o}$ chùng-yān wâ, I-fat-shóh yān à, mat-shuî m̄ chi I-fat-shóh kè shēng, fūk-sz̀ taaî nuĭ-shān A-taí-maĭ, yaū Tiu-sz̀ shóh kòng-lām kè ngaŭ-tseûng ni?

36 Ni-ti sz̀ í-keng m̄ pok$_{o}$ tak tó, kóm-tsaû neĭ yeng-koi on-tsêng, m̄ hó kòm faū-ts'ò là.

37 Yan-waî ni-ti yān, m̄ haî t'au tîn kè māt-kîn, m̄ haî waí-p'òng ngŏh-teî kè nuĭ-shān, neĭ-teî kéng-īn laai k'uĭ tò ni ch'uè.

38 T'óng-yeūk Taí-maĭ-tiu, uĕ-k'āp t'ūng shaú-ngaî kè yān, kûng yān yaŭ chaang-tsûng, tsz̀-īn yaŭ shám-p'oòn yāt-k'eĭ, yaŭ koon-foó, táng leŭng-ka kò-sò à.

39 Neĭ-teî yeūk mân pīt yeûng sz̀, hóh tsoî hōp laî kè ooî laî ĭ-têng.

40 Yan-waî ngŏh-teî fong tò waî kam-yāt chi iŭ-luên peî shám-mân, mŏ shuet$_{o}$-wâ kaaí tak ni-ti fan-fan tsuî-tsaāp à.

41 Kóm-yeûng kóng, tsaû saàn hiu ni-ti tsuî-ooî.

20.

TS'O-CH'AAU keì têng chi haû, Pó-lōh kiù moōn-shang

laī huèn k'uĭ, tsaû ts'ī-pīt, ch'ut moōn huì Mă-k'eī-tûn.

2 Keng-kwòh kòh ch'uè teî-fong, k'aaĭ hó toh shuet$_{\text{J}}$-wâ huèn chùng-yān, tsaû tò Hei-leî-neī kwok$_{\text{o}}$.

3 Chuê hiu saam kòh uēt, seúng ts'ŏh shuēn huì Tsuî-leî-à, yan Yaū-t'aaì yān ch'it$_{\text{c}}$ kaì hoî k'uĭ, shóh-ĭ laāp têng chué-ì, yaū Mă-k'eī-tûn faan huì.

4 T'ūng k'uĭ huì A-sai-à kè, yaŭ Peì-leĭ-à yān Shóh-pa-tāk, haî Pei-lūt-sz̆ kè tsaí, T'ip-saat-lōh-neī-ka yān A-leĭ-taāt-koó, kûng Sai-kung-to, Tāk-peì yān Ka-yaū, k'āp T'aī-mŏh-t'aaì, A-sai-à yān T'ui-kei-koó, kûng Tāk-lōh-fei-moh.

5 Ni-ti chùng-yān sin huì, tsoî Tāk-lōh-à táng-haû ngŏh-teî.

6 Ch'uē-kaaû-tsit$_{\text{o}}$ haû, ngŏh-teî yaū Feī-laāp-peí ts'ŏh shuēn huì, ng̀ yāt tak tò Tāk-lōh-à, kûng k'uĭ-teî seung-ooî, chuê hiu ts'at yāt.

7 Ts'at yāt k'eī kè t'aū yat yāt, ngŏh-teî tsuî-tsaāp maak$_{\text{o}}$ péng, Pó-lōh seúng taì î yāt ch'ut moōn, tsaû kûng chùng-yān kóng-lûn hó noî, chì-tò poòn-yê.

8 Haí ngŏh-teî tsuî-tsaāp kè laū, paaí-chit$_{\text{o}}$ hó toh tang.

9 Yaŭ kòh shiù-nīn-yān, mēng-kiù Yaū-t'ui-koó, ts'ŏh tó ch'eung-haú ch'uè, fàn tò nām, Pó-lōh kóng-lûn hó noî, shiù-nīn yān yan-waî fàu-cheūk, ts'ūng saam ts'āng laū tit$_{\text{o}}$-lōk laī, foō-heí k'uĭ, ĭ-keng sź.

10 Pó-lōh lōk huì pūk-tó k'uĭ ch'uè, laám chuê k'uĭ, tuì chùng-yān wâ, m̄ shaí fong, k'uĭ kè wān chûng haí ch'uè.

11 Yaû faan sheŭng huì maak$_{\text{o}}$ péng laī shīk, kóng-lûn hó noî, chì-tò t'in kwong, kóm-yeûng chì huì.

12 Chùng-yān taaì-chuê kòh shiù-nīn-yān, kìn k'uĭ chûng shang, tsaû hó on-waì.

13 Ngŏh-teî sin sheŭng shuēn huì A-shok, seúng haí kòh ch'uè tsip$_{\text{o}}$ Pó-lōh, yan-waî k'uĭ kóm-yeûng fan-foò, tsź-keí seúng tá lô huì.

14 Pó-lōh tò A-shok ch'uè ooî ngŏh-teî, ngŏh-teî tsip$_{\text{o}}$ k'uĭ, tsaû tò Maĭ-t'ui-leî-neī.

15 Yaū kòh ch'uè ts'ŏh shuēn, taî yāt tò Kei-oh kè tuì mîn, yaû taî yāt, tò Saat-moh, haí Toh-kei-lîm waan pōk, taî yāt, tò Maĭ-lei-to.

16 Pó-lōh laāp ì kwòh I-fat-shóh, mîn-chì haí A-sai-à laū tak noî, kóm-tsaû faaì-ti hāng, waāk-ché hóh-ĭ tsoî ng̀-ts'ūn-tsit$_{\text{o}}$, tò tak Yē-lô-saat-laāng.

17 ¶ Yaū Maĭ-leî-to tá-faat$_{\text{o}}$ yān tò I-fat-shóh, ts'éng kaaû-ooî kè cheúng-lŏ laī.

18 K'uĭ-teî laī tò, Pó-lōh tuì k'uĭ wâ, neĭ-teî chi-tò ngŏh tsź ts'ūng ch'oh tò A-sai-à ĭ loī, t'ūng-maaī neĭ-teî, ngŏh hāng-waī tím-yeûng.

19 Ngŏh fūk-sz̆ Chué, faān sz̆ him-peì, laū ngaăn-luî, k'āp peî Yaū-t'aaì yān maū-hoî laī shì-lîn.

20 Taân-faān yaŭ yik neĭ-teî kè, ngŏh mŏ yán-ts'ōng, waāk haí chùng-yān mîn-ts'în, waāk haí chùng-yān ka luĭ, chí-shî neĭ, kaaû-fàn neĭ.

21 Chèng-mēng kwòh Yaū-t'aaì yān k'āp Hei-leî-neī yān, chi, iù fooì-koí kwai-faan

Sheûng-Chué, sùn ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk.

22 Uē-kam ngŏh kè sam paak-ts'it$_{o}$, iù huì Yē-lô-saat-laăng, yaû m̄ chi haí kòh ch'uè uê-cheūk tím-yeûng.

23 Tūk-haî Shèng-Shān tsoî kok$_{o}$ shēng chèng-mēng wâ, yaŭ kw'án-póng kim waân-naân táng-haû ngŏh kè.

24 Taân-haî kóm-yeûng kè sz̆, yat ti ngŏh to m̄ kwà-ì, yīk m̄ ĭ ngŏh shang-mêng waī chûng, waī-haî seúng hāng tsûn ngŏh shóh tong hāng kè lô, k'āp Chué Yē-So shóh t'ok$_{o}$ ngŏh kè chik, tseung Sheûng-Chué yan-tín kè fuk-yam, chèng-mēng kwòh yān.

25 Ngŏh p'ēng-yāt haí neĭ-teî chi chung ch'ut yāp, ch'uēn Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$, uē-kam chi-tò neĭ-teî, ts'ūng ts'ź̆ ĭ haû, to m̄ tsoì kìn ngŏh mîn lok$_{o}$.

26 Koò-ts'ź̆ ngŏh kam-yāt chèng-mēng neĭ-teî t'eng, ngŏh haî kit$_{o}$-tsêng, chùng-yān kè huet$_{o}$, m̄ kwaan ngŏh sz̆.

27 Yan ngŏh m̄ ts'āng yán-ts'ōng Sheûng-Chué kè chí-ì, yat ti to ch'uēn-kóng kwòh neĭ-teî.

28 Neĭ iù tsz̆-keí kán-shân, yīk iù kán-shân kw'ān-yeūng, haî Shèng-Shān laāp neĭ haí k'uĭ ch'uè tsô kaam-tuk, pó-yeūng Sheûng-Chué kè ooî, tsik-haî k'aaĭ tsz̆-keí huet$_{o}$ shóh tak kè à.

29 Yan-waî ngŏh chi-tò ngŏh huì chi haû, pit yaŭ ok$_{o}$ lōng yāp neĭ-teî ch'uè, m̄ oì-sik kw'ān-yeūng.

30 Neĭ-teî yīk pit yaŭ yān ch'ut laî, kóng pooì tô kè shuet$_{o}$-wâ, yăn-yaŭ moōn-shang ts'ūng k'uĭ.

31 Koò-ts'ź̆ neĭ-teî iù kéng-séng, keì-nîm ngŏh saam nīn kòm-noî, yāt yê pat hit$_{o}$ laū luî, laî kéng-kaaì neĭ kok$_{o}$ yān.

32 Uē-kam ngŏh kaaù-t'ok$_{o}$ neĭ kwòh Sheûng-Chué, k'āp k'uĭ yan-tín chi tô, k'uĭ nāng kìn-laāp neĭ-teî, ì-ch'é tsoî shèng-t'ō chi chung, t'ūng tak māt-ìp.

33 Ngŏh meî-ts'āng t'aam kwòh neĭ-teî yat kòh yān kè kam ngān i-fūk.

34 Taân-haî k'aaĭ ngŏh kè shàú, kung-yèng ngŏh, kim t'ūng-maaī ngŏh kè yān shóh sui-yûng, neĭ-teî chi-tò la.

35 Ngŏh ĭ-keng faān sz̆ chí-shî neĭ, tong iù kóm-yeûng lō līk, laî pó-oô uĕn-yeūk kè, ì-ch'é keì-nîm Chué Yē-So shóh kóng wâ, peí kwòh yān kè, kaaù chi shaû yān kè, kàng yaŭ fuk à.

36 Pó-lōh kóng uēn, kûng chùng-yān kwaî ch'uè k'eī-t'ó.

37 Chùng-yān taaî huk, pūk tó Pó-lōh kéng ch'uè, ts'an k'uĭ tsuí.

38 Yan-waî k'uĭ shóh kóng wâ, m̄ tsoì kìn ngŏh mîn, shóh-ĭ shāp-fan yau-moôn, k'uĭ-teî tsaû sùng k'uĭ lōk shuēn.

21.

NGOH-TEI leī hiu chùng-yān hoi shuēn, yat chīk hāng tò Koh-sz̆, taî-î yāt hāng tò Lōh-taí, yaû ts'ūng kòh ch'uè tò P'à-taaî-la.

2 Wán cheūk yat chek$_{o}$ shuēn, haî kwòh Feī-neī-kei kè, tsaû lōk shuēn heí hāng.

3 Mông kìn Kui-peí-lô, laū hă tsóh-pin, huì tò Tsuî-leî-à, haí T'ui-lōh sheūng ngôn, yan kòh

chek$_{o}$ shuēn laī kòh ch'uè heí fòh à.

4 Wán cheūk moōn-shang, ngŏh-teî kûng k'uĭ chuê hiu ts'at yāt, k'uĭ-teî tak Shèng-Shān kóm-tûng, kiù Pó-lōh maĭ sheŭng Yē-lô-saat-laăng.

5 Kwòh hiu ni keí yāt, ngŏh-teî heí ch'ēng, chùng-yān t'ūng-maaī k'uĭ kè ts'ai-ī, sùng ngŏh-teî tò shēng ngoî, ngŏh-teî kwaî-tó ngôn ch'uè k'eī-t'ó.

6 Taaî-ka ts'ž-pīt, ngŏh-teî lōk shuēn, chùng-yān ooī ka.

7 Ts'ūng T'ui-lōh hāng shuēn, tò Toh-leî-maaĭ, shuí lô hāng tsûn lok$_{o}$, tsaû mân heng-taî on, t'ūng chuê hiu yat yāt.

8 Taî-î yāt, ngŏh-teî heí hāng, huì tò Koi-saat-leî-à, yāp huì ch'uēn fuk-yam kè Feī-līk ka chung, t'ūng k'uĭ chuê, kóh-kòh yān, haî tsoî ts'at kòh chap-sž chi noî kè.

9 K'uĭ yaŭ sž kòh t'ūng-nuĭ, nāng tsô sin-chi.

10 Ngŏh-teî chuê hiu hó-toh yāt, yaŭ kòh sin-chi, mēng kiù A-ka-pò, haí Yaū-t'aaì laī kè.

11 Ts'an-tsaû ngŏh-teî, nim Pó-lōh kè taaì, póng-chuê tsž-keí shaú keuk$_{o}$, wâ, Shèng-Shān yaŭ kóng, haí Yē-lô-saat-laăng kè Yaū-t'aaì yān, tseung ni t'iū iu-taaì kè chué-yān, kóm-yeûng póng-chuê, kaaì kwòh î-pong yān kè shaú à.

12 Ngŏh-teî kûng kòh ch'uè kè yān, mān-tak kóm-yeûng, tsaû huèn Pó-lōh m̄ hó sheŭng Yē-lô-saat-laăng.

13 Pó-lōh taap$_{o}$ wâ, neĭ-teî yau mat kòm t'aī-huk, laī sheung ngŏh sam ni? Ngŏh kom sam waî Chué Yē-So kè mēng, m̄ chí shaû yān póng chuê, tsùng-īn sź tsoî Yē-lô-saat-laăng, to haî ts'ēng-uên.

14 Ngŏh-teî kìn k'uĭ m̄ shaû huèn, tsaû chí, wâ, Chué kè chí-ì tak shēng-tsaû lok$_{o}$.

15 Kwòh keí yāt, ngŏh-teî chap ts'aī hāng-leĭ, sheŭng Yē-lô-saat-laăng.

16 Yaŭ Koi-saat-leî-à keí kòh moōn-shang t'ūng hāng, taaì tò yat kòh lŏ moōn-shang ka chung, seúng ngŏh-teî haí k'uĭ ch'uè chuê, kòh lŏ moōn-shang, mēng kiù Nā-suen, haî Kui-peí-lô yān.

17 ¶ Tò hiu Yē-lô-saat-laăng, kòh-ti heng-taî foon-heí yēng-tsip$_{o}$ ngŏh-teî.

18 Taî î yāt, Pó-lōh kûng ngŏh-teî yāp huì kìn Ngă-kok, cheúng-lŏ to haí ch'uè.

19 Pó-lōh ĭ-keng mân k'uĭ-teî on, tsaû tseung Sheûng-Chué yûng k'uĭ tsoî î-pong yān chung shóh īn shóh hāng kè sź, chūk yat to kóng ch'ut laī.

20 Chùng-yān mān-tak kóm-yeûng, tsaû kwai-wēng Sheûng-Chué, tuì Pó-lōh wâ, heng-taî, neĭ kìn Yaū-t'aaì yān sùn kè, yaŭ keí maân kòm toh, to yīt-sam shaú lūt-faat$_{o}$.

21 Taaî-chùng mān-tak neĭ haí î-pong yān chung, kaaù kòh-ti Yaū-t'aaì yān pooì Moh-sai, wâ, m̄ shaí kûng tsaí hāng kot$_{o}$-laī, yaû m̄ shaí ì ts'ūng sž-laî.

22 Uē-kam ngŏh-teî iù tím-yeûng, yan-waî chùng-yān shî-pit mān tak neĭ tò.

23 Koò-ts'ź neĭ iù t'eng ngŏh-teî wâ, t'ūng ngŏh-teî kè, yaŭ sž

kòh yān, ĭ-keng shaî-uên.

24 Neĭ taaì ni-ti yān huì, kûng k'uĭ t'ūng-maaī kit_{o}-tsêng, t'ūng k'uĭ ch'ut ts'ĭn, lêng k'uĭ t'aì $faat_{o}$, kóm-tsaû chùng-yān chi-tò ts'ūng-ts'īn shóh mān, lûn k'āp neĭ kè haî ká, yaû chi-tò neĭ tsž-keí haî shaú-chuê lūt-$faat_{o}$ laī hāng à.

25 Chì ue sùn Chué kè î-pong yān, ngŏh-teî ĭ-keng keì fung shue kwòh k'uĭ, ĭ-têng iù kaaì tsaì ngaŭ-tseûng kè māt, kaaì shīk $huet_{o}$, kûng lāk sź kè ch'uk-shang, k'āp kaan-yām.

26 Mēng yāt, Pó-lōh taaì ni-ti yān, t'ūng-maaī kit_{o}-tsêng yāp tîn, pán-kò kit_{o}-tsêng kè yāt k'eī ĭ moŏn, chīk tò waî k'uĭ kok_{o} yān hìn-tsaì.

27 Ts'at yāt tseung-kân uēn, yaū A-sai-à laī kè Yaū-t'aaì yān, kìn Pó-lōh haí tîn ch'uè, tsaû soh-súng $paak_{o}$-sèng, yaû lōk shaú chuk k'uĭ.

28 Taaî sheng kiù wâ, I-shik-līt yān pong-chôh à, ni-kòh yān tò kok_{o} ch'uè, kaaù chùng-yān kung-kik ngŏh $paak_{o}$-sèng kûng lūt-$faat_{o}$, uĕ-k'āp ni ch'uè teî-fong, tsaû chì taaì Hei-leî-neī yān yāp tîn, oo-mooĭ shèng-shóh.

29 Yan-waî chùng-yān, ĭ-keng kìn I-fat-shóh yān Tāk-lōh-fei-moh, kûng Pó-lōh haí shēng luĭ, to koó Pó-lōh ĭ-keng taaì k'uĭ yāp tîn à.

30 Tsaû t'ung shēng chàn-tûng heí laī, $paak_{o}$-sèng tsaú-maaī, chuk-chuê Pó-lōh, laai k'uĭ ch'ut tîn, tsik-shī shaan maaī tîn moōn.

31 Chèng seúng $shaat_{o}$ k'uĭ, yaŭ fung-sheng ch'uēn tò kòh yēng chung ts'in-tsúng ch'uè wâ, t'ung Yē-lô-saat-laăng to hó luên.

32 K'uĭ tsik-shī t'úng taaì peng-teng, kûng $paak_{o}$-pá-tsúng tsaú lōk laī, chùng-yān kìn hiu ts'in-tsúng kûng peng-teng, tsaû hit_{o} shaú m̄ tá Pó-lōh.

33 Ts'in-tsúng hāng kân, laai-chuê Pó-lōh, fan-foò k'aaī leŭng t'iū lîn sóh-chuê k'uĭ, mân k'uĭ haî mat-shuī, shóh tsô haî mat sž?

34 Chùng-yān chi chung, yaŭ ti kóng ni yeûng, yaŭ ti kóng kòh yeûng, ts'in-tsúng yan kòm luên, m̄ hiú-tak kòh ts'ēng-yaū, kiù laai k'uĭ yāp yēng-p'oōn.

35 Tò kaai-k'ap, yan taaî-chùng hó tsai-yúng, peng-teng tsaû t'oĭ heí Pó-lōh.

36 Yan-waî hó-toh yān kan-ts'ūng, taaî sheng wâ, heì-tsuēt k'uĭ.

37 Pó-lōh peî laai, tseung-kân yāp yēng, tsaû tuì ts'in-tsúng wâ, ngŏh t'ūng neĭ kóng yat kuì, tsô tak m̄ ni? K'uĭ wâ, neĭ hiú-tak Hei-leî-neī wâ me?

38 Neĭ heí m̄ haî kòh Oi-k'āp yān, sin mŏ keí noî $tsok_{o}$-luên, t'úng taaì sž-ts'in hung-shaú, ch'ut kw'òng-yĕ kè me?

39 Pó-lōh wâ, ngŏh haî Yaū-t'aaì yān, shang tsoî Kei-leî-ka kè Taaî-shò, haî yaŭ mēng-sheng kè shēng chi yān, k'aū neĭ chún ngŏh kûng $paak_{o}$-sèng kóng.

40 Ts'in-tsúng tsaû chún k'uĭ, Pó-lōh k'eĭ tsoî kaai-k'ap sheûng, heùng $paak_{o}$-sèng paaí shaú, k'uĭ-teî on-tsêng chi haû, Pó-lōh tsaû k'aaī Hei-paak-loī t'ó wâ tuì k'uĭ-teî kóng.

22.

WA, lĭt-waî foô heng à, ts'éng t'eng ngŏh uĕ-kam sò mēng neĭ-teî chi a.

2 Chùng-yān t'eng-mān k'uĭ k'aaĭ Hei-paak-loī t'ó-t'aām laî kóng, uĕt-faat$_{o}$ suk-tsêng.

3 Pó-lōh tsaû wâ, ngŏh uēn haî Yaū-t'aaì yān, haí Kei-leî-ka kè Taaî-shò ch'ut-shaì, tsoî ni ch'uè shēng cheúng-taaî, tsô Ka-mă-lĭt kè moōn-hâ, ts'eūng-saì hōk-tsaāp tsó-tsung kè lūt-faat$_{o}$, waî Sheûng-Chué ĭt-sam, hó-ts'ż neĭ-teî taaî-ka kam-yăt kóm-yeûng.

4 I-keng paak-hoî ni-ti tô kè yān, lêng k'uĭ sź, m̄ lûn naām nuĭ to póng-chuê k'uĭ, kaaì k'uĭ huì kaam.

5 Taaî tsaì-sz-cheúng, kûng chùng cheúng-lŏ, hóh-ĭ waî ngŏh tsô-chèng, yan-waî ngŏh tsip$_{o}$ hiu k'uĭ keì kwòh heng-taî kè shue huì Taaî-mă-shik, seúng tseung kòh ch'uè póng heí kè, kaaì laî Yē-lô-saat-laăng, shaû yēng-fāt.

6 Ngŏh tseung-kân hāng tò Taaî-mă-shik kòh shī, haî chèng ng̀, fat-īn ts'ūng t'in yaŭ kwong, chau-waî chiù-chuê ngŏh.

7 Ngŏh tsaû tit$_{o}$ tó teî, t'eng-kìn yaŭ sheng tuì ngŏh wâ, Sò-lōh Sò-lōh, waî-mat paak-hoî ngŏh?

8 Ngŏh taap$_{o}$-wâ, Chué, neĭ haî mat-shuī ni? Chué tuì ngŏh wâ, ngŏh haî Nā-saat-lāk yān Yē-So, neĭ shóh paak-hoî kè.

9 T'ūng ngŏh haí ch'uè kè yān, to kìn kòh-ti kwong, taân m̄ t'eng tak tó t'ūng ngŏh kóng kè sheng.

10 Ngŏh tsaû wâ, Chué à, ngŏh yeng-tong tsô mat-yĕ ni? Chué tuì ngŏh wâ, heí-shan, huì Taaî-mă-shik, taân-faān chéng têng kwòh neĭ tsô kè, haí kòh ch'uè, tsaû wâ neĭ chi.

11 Ngŏh yan kòh kwong kè wēng-iû, pat nāng t'aí-kìn, t'ūng hāng kè yān, tsaû t'oh-chuê ngŏh shaú tò Taaî-mă-shik.

12 Yaŭ kòh yān mēng kiù A-nā-neĭ-à, haî kèng-k'īn tsun-shaú lūt-faat$_{o}$ kè, waî chuê tsoî kòh ch'uè kè Yaū-t'aaì yān shóh ch'eng-tsaàn.

13 K'uĭ laî ngŏh ch'uè, k'eĭ heí tuì ngŏh wâ, heng-taî Sò-lōh, neĭ hóh-ĭ t'aí tak faan kìn lok$_{o}$, ngŏh tsik-shī t'aí-kìn k'uĭ.

14 K'uĭ yaŭ wâ, ngŏh tsó-tsung kè Sheûng-Chué, uê-sin kaán-chaāk neĭ, lêng neĭ chi k'uĭ kè chí-ì, yaû kìn kòh I-Ché, k'āp t'eng-mān k'uĭ haú shóh kóng.

15 Táng neĭ k'aaĭ shóh kìn shóh mān kè, waî k'uĭ tsô chèng kwòh chùng-yān.

16 Uē-kam neĭ chûng táng mat ni? Heí shan t'ó-kò Chué kè mēng, laî shaû saí-laĭ, saí ts'eng neĭ tsuî-ok$_{o}$ la.

17 Ngŏh faan-huì Yē-lô-saat-laăng, haí tîn k'eī-t'ó, wān pat foô t'aí.

18 Kìn k'uĭ tuì ngŏh wâ, faaì-ti ch'ut hiu Yē-lô-saat-laăng, yan-waî kòh-ti yān, m̄ shaû neĭ waî ngŏh tsô chèng kè.

19 Ngŏh wâ, Chué à, k'uĭ-teî chi-tò ngŏh wŏng-yăt, tseung sùn neĭ kè yān kw'àn lōk kaam, ĭ-ch'é haí kok$_{o}$ ooî-t'ōng tá k'uĭ.

20 Yaû waî neĭ tsô chèng kè Sż-t'aī-faán laū huet$_{o}$ kòh shī, ngŏh kân ts'īn k'eĭ ch'uè, foon-

heí ī-ch'é hon-chuê shaat$_{o}$ k'uĭ chi yān kè i-fūk.

21 Chué tuì ngŏh wâ, huì lòh, ngŏh tseung-loī tá-faat$_{o}$ neĭ uĕn huì î-pong yān ch'uè à.

22 ¶ Chùng-yān t'eng k'uĭ kóng tò ni kuì shuet$_{o}$-wâ, tsaû taaî sheng wâ, kóm-yeûng kè yān, iù tsoî teî sheûng heì-tsuēt k'uĭ, m̄ cheūk peí k'uĭ shang.

23 Chùng-yān huen-wa, t'uet$_{o}$ hiu shaam, tseung naī-ch'ān saat$_{o}$ tsoî hung-chung.

24 Ts'in-tsúng fan-foò laai Pó-lōh yāp yēng-p'oōn wâ, iù haau tá laī shám-mân k'uĭ, chì chi-tò chùng-yān kòm ts'ō-ch'aaú, haî waî mat uēn-koò.

25 Ngaam-ngaam k'aaĭ p'eī-taaì laī póng, Pó-lōh tuì kân ts'īn k'eĭ ch'uè kè paak$_{o}$-pá-tsúng wâ, Lōh-mă yān m̄-ts'āng têng tsuî, tsaû pin-tá, tsô tak me?

26 Paak$_{o}$-pá-tsúng t'eng-mān kóm, huì tuì kòh ts'in-tsúng wâ, neĭ iù kán-shân shóh tsô kè, yan-waî ni-kòh haî Lōh-mă yān à.

27 Ts'in-tsúng laī tuì k'uĭ wâ, neĭ wâ shāt ngŏh chi, neĭ haî Lōh-mă yān m̄ haî ni? K'uĭ wâ, haî lok$_{o}$.

28 Ts'in-tsúng wâ, ngŏh k'aaĭ hó-toh ngān maaĭ laī, tsô ni-ti tsź-mān, Pó-lōh wâ, ngŏh shang ch'ut laī tsaû haî kè lok$_{o}$.

29 Kóm-tsaû kòh-ti haau-tá kè yān, tsik-shī leī-hoi k'uĭ, ts'in-tsúng chi-tò k'uĭ haî Lōh-mă yān, ĭ-keng póng-chuê, tsaû hó fong.

30 ¶ Taî î yāt, ts'in-tsúng seúng k'ok$_{o}$ chi-tò Yaū-t'aaì yān kò k'uĭ kè uēn-koò, tsaû kaaí lat k'uĭ, fan-foò chùng tsaì-sz cheúng kûng ts'uēn kung-ooî tsuî-tsaāp, yaû taaì Pó-lōh ch'ut huì, k'eĭ tó chùng-yān mîn-ts'īn.

23.

PO-LOH têng ngaăn t'aí-chuê kung-ooî tsaû wâ, līt-waî heng-taî à, ngŏh p'ēng-sò k'aaĭ leūng-sam haí Sheûng-Chué chi ts'in laī tsô yān, chì-tò kam-yāt.

2 Taaî tsaì-sz-cheúng A-nā-neī-à, tsaû fan-foò k'eĭ tó chak-pin kè tá k'uĭ haú.

3 Pó-lōh tuì k'uĭ wâ, fán-shik kè ts'eūng à, Sheûng-Chué pit-têng tá neĭ, neĭ ts'ŏh tó ch'uè, tong i-chuê lūt-faat$_{o}$ laī shám ngŏh, tsô mat waī-pooì lūt-faat$_{o}$ kiù yān tá ngŏh ni?

4 K'eĭ tó chak-pin kè wâ, neĭ naaû Sheûng-Chué kè taaî tsaì-sz-cheúng me?

5 Pó-lōh wâ, heng-taî à, ngŏh m̄ shik-tak k'uĭ haî taaî tsaì-sz-cheùng à, yan-waî shèng-shue yaŭ sé, maĭ waí-p'òng neĭ paak$_{o}$-sèng kè koon-cheúng.

6 Pó-lōh chi taaî-chùng yat poòn haî Saat-t'ó-koi yān, yat poòn haî Faat-leî-ts'oì yān, tsaû haí kung-ooî chung taaî sheng kiù, wâ, līt-waî heng-taî à, ngŏh haî Faat-leî-ts'oì yān, yīk haî Faat-leî-ts'oì yān kè tsaí, yan-waî mông sź-ché fūk-shang, ngŏh shaû shám-mân lok$_{o}$.

7 Kóng ch'ut ni-ti, Faat-leî-ts'oì yān kûng Saat-t'ó-koi yān chaang-lûn heí laī, chùng-yān tsaû fan-hoi.

8 Yan-waî Saat-t'ó-koi yān, wâ mŏ fūk-shang, yaû mŏ t'in-sz kûng lēng-wān, taân Faat-leî-

ts'oì yān wâ leŭng yeûng to yaŭ.

9 Chùng-yān taaî ts'ō-ch'aaú heí laī, Faat-leî-ts'oì yān chi chung yaŭ ti tūk-shue yān, heí shan chaang-lûn, wâ, ngŏh-teî kìn ni-kòh yān mŏ ok_{o}, tím chi m̄ haî yaŭ lēng-wān, waāk yaŭ t'in-sż, ts'āng tuì k'uí kóng ni?

10 Kòh-chân-shī hó taaî chaang-kêng, ts'in-tsúng p'à Pó-lōh peî chùng-yān $maak_{o}$-hoi, kiù peng-tsut lōk laī, haí chùng-yān ch'uè tuēt faan k'uĭ, taaì k'uĭ yāp yēng-p'oōn.

11 ¶ Kòh maăn, Chué k'eĭ kân Pó-lōh ch'uè wâ, on neĭ kè sam, neĭ ĭ-keng haí Yē-lô-saat-laăng ch'uè chèng-mēng ngŏh, yīk pit iù haí Lōh-mă ch'uè, chiù kóm-yeûng tsô chèng à.

12 ¶ K'āp chì t'in-kwong, Yaū-t'aaì yān t'ūng ch'it$_{o}$ kaì-maū, shaî heí uên wâ, yeūk m̄ $shaat_{o}$ Pó-lōh, pit-têng m̄ yám m̄ shīk à.

13 T'ūng-maaī shaî-uên kè sż-shāp toh yān.

14 Tsaû laī chùng tsaì-sz cheúng k'āp cheúng-lŏ ch'uè, wâ, ngŏh-teî ĭ-keng shaî kwòh taaî uên, m̄ $shaat_{o}$ Pó-lōh, mat-yĕ to m̄ shīk.

15 Uē-kam neĭ-teî kûng ĭ-sż kung-ooî, ts'éng ts'in-tsúng mēng-yāt laai k'uĭ kìn neĭ-teî, ká ì saì mân k'uĭ kè ts'ēng-yaū, ngŏh-teî uê-peî, ch'àn k'uĭ m̄ ts'āng tò tsaû $shaat_{o}$ k'uĭ.

16 Pó-lōh kè ngoî-shang, mān-tak k'uĭ-teî yaŭ maaī-fūk, tsaû hāng yāp yēng chung wâ Pó-lōh chì.

17 Pó-lōh ts'éng yat kòh $paak_{o}$-pá-tsúng laī wâ, taaì ni-kòh shiù-nīn yān tò ts'in-tsúng ch'uè, yan-waî yaŭ sż kò kwòh k'uĭ chi.

18 Kóm-tsaû taaì k'uĭ huì kìn ts'in-tsúng wâ, kòh ts'aū-faân Pó-lōh, k'aū ngŏh taaì ni-kòh shiù-nīn yān kìn neĭ, k'uĭ yaŭ sż tuì neĭ kóng.

19 Ts'in-tsúng tsaû t'oh-chuê k'uĭ shaú, taaì k'uĭ huì p'ik-tsêng chi teî, mân k'uĭ wâ, yaŭ mat sż kò ngŏh chi ni?

20 K'uĭ wâ, Yaū-t'aaì yān ĭ-keng $yeuk_{o}$-têng, k'aū neĭ mēng-yāt laai Pó-lōh tò kung-ooî, ká ì yaŭ sż, k'aaĭ laī ts'eūng-saì shám-mân k'uĭ.

21 K'aū neĭ m̄-hó t'eng-ts'ūng k'uĭ-teî, yan-waî k'eī chung yaŭ sż-shāp toh yān, maaī-fūk laī hoî Pó-lōh, tsż-keí shaî-uên, m̄ $shaat_{o}$ Pó-lōh, tsaû m̄ yám m̄ shīk, uē-kam ĭ-keng uê-peî, tūk-haî táng neĭ yeng-shēng che.

22 Kóm-tsaû ts'in-tsúng lêng shiù-nīn yān huì, kaaì k'uĭ wâ, maĭ k'aaĭ neĭ tuì ngŏh kóng kè sż, wâ kwòh pīt yān chi à.

23 ¶ Tsaû kiù leŭng kòh $paak_{o}$-pá-tsúng laī wâ, uê-peî pô-peng î-$paak_{o}$, mă-peng ts'at-shāp, cha ch'eūng ts'eung kè î-$paak_{o}$, kam-maăn î-kang, tsaû huì Koi-saat-leî-à.

24 Yaû chéng têng ti shang-haú, peí kwòh Pó-lōh k'eī, oô sùng k'uĭ tò tsúng-tuk Feī-līk-sż ch'uè.

25 K'uĭ yaû sé yat fung mān-shue, kóm wâ,

26 Kaak-lŏ-tiu, Luĭ-sai-à, ts'éng tsúng-tuk taaî-yān Feī-līk-sż on.

27 Ni-kòh yān, haî Yaū-t'aaì

yān chuk-tó tseung-kân shaat$_{o}$ kè, taân ngŏh mān-tak k'uĭ haĭ Lōh-mă yān, tsaû taaì peng huì kaù k'uĭ.

28 K'āp haû ngŏh seúng chi-tò Yaū-t'aaì yān kò k'uĭ kè uēn-koò, tsaû taaì k'uĭ tò k'uĭ-teî kè kung-ooî.

29 Ngŏh ch'ā tak shóh kò k'uĭ kè, tūk-haî pîn-lûn k'uĭ-teî kè lūt-faat$_{o}$ che, meî-ts'āng yaŭ yeng sź yeng póng kè òn-ts'ēng.

30 Yaŭ yān k'aaĭ Yaū-t'aaì yān maaī-fūk hoî k'uĭ laī wâ ngŏh chi, koò-ts'ź ngŏh tsik-shī tá-faat$_{o}$ k'uĭ laī neĭ ch'uè, yaû fan-foò kò k'uĭ kè, tseung shóh kò kè sź wâ neĭ chi, uēn neĭ p'ēng-on.

31 ¶ Peng-teng tsun-i mêng-lêng, yê-maăn tseung Pó-lōh taaì tò On-t'aī-p'à-taí.

32 Taî î yāt, k'uí-teî shaí măpeng oô sùng k'uĭ huì, k'eī-uē tsaû faan kwaì yēng-p'oōn.

33 Mă-peng tò Koi-saat-leî-à ch'uè, tseung mān-shue taî sheŭng tsúng-tuk, k'aaĭ Pó-lōh k'eĭ tó k'uĭ mîn-ts'īn.

34 Tsúng-tuk t'aí uēn, mân mēng k'uĭ pin shaáng yān, chi-tò k'uĭ haî shūk Kei-leî-ka kè.

35 Tsaû wâ, táng kò neĭ kè laī, ngŏh chì t'eng neĭ shóh kóng, tsaû fan-foò tsoî Hei-lūt kè wōng foó, hon-shaú-chuê k'uĭ.

24.

KWOH nğ yāt, taaî tsaì-sz cheúng A-nā-neī-à, kûng keí kòh cheúng-lŏ, uĕ-k'āp yat kòh pîn-sź, T'ip-t'ó-lōh lōk laī, haí tsúng-tuk ch'uè kò Pó-lōh.

2 Keì ch'uēn Pó-lōh laĭ tò, T'ip-t'ó-lōh kò k'uĭ wâ,

3 Feī-līk-sź taaî-yān à, ngŏh-teî yan neĭ tak t'aaì-p'ēng, ī-ch'é kwok$_{o}$ chung í-laaî neĭ kè mēng kìn, m̄ lûn hōh shī hōh teî, to tak p'ēng-chî, chan haî toh-tsê chi chì.

4 Taân ngŏh m̄ kóm kaú laû neĭ, k'aū neĭ foon-shuè, t'eng ngŏh kóng shiú-shiú shuet$_{o}$-wâ,

5 Yan-waî ngŏh-teî kìn ni-kòh yān, hó-ts'ž wan-yīk kóm, iŭ-luên t'in-hâ shóh yaŭ kè Yaū-t'aaì yān, haî Nā-saat-lāk tóng kè t'aū-mūk.

6 K'uĭ yaû seúng oo-mooĭ kòh shèng-tîn, ngŏh-teî chuk-chuê k'uĭ, iù chiù ngŏh-teî kè lūt-faat$_{o}$ shám k'uĭ.

7 Taân haî ts'in-tsúng Luĭ-sai-à tò, shāp-fan k'eūng-waāng, tsoî ngŏh-teî shaú chung tuēt k'uĭ huì.

8 Yaû fan-foò kò k'uĭ kè laī neĭ ch'uè, neĭ shám-mân k'uĭ, tsaû chi-tò ngŏh-teî kò k'uĭ kè kok$_{o}$-yeûng ts'ēng-yaū lok$_{o}$.

9 Yaū-t'aaì yān to kan-chuê wâ, ni-ti sź-ts'ēng chan haî kóm à.

10 ¶ Tsúng-tuk yap-hă kòh t'aū, shaí Pó-lōh kóng, Pó-lōh tsaû taap$_{o}$ wâ, ngŏh chi-tò neĭ haí ni kwok$_{o}$ shám sź, yaŭ hó toh nīn, shóh-ĭ ngŏh hó foon-heí sò mēng tsź-keí kè sź.

11 Neĭ hóh-ĭ chi-tò ngŏh sheŭng Yē-lô-saat-laāng kèng-paaì, pat kwòh shāp-î yāt che.

12 K'uĭ-teî meî-ts'āng kìn ngŏh tsoî tîn kûng yān pîn-lûn, yaû meî kìn ngŏh waāk haí ooî-t'ōng, waāk haí shēng luĭ, iŭ-luên chùng-yān.

13 K'uĭ-teî uē-kam shóh kò ngŏh kè sż, haî mŏ p'āng-kuî kè.

14 Taân yaŭ ni kîn sż ngŏh yêng kè, tsik-haî k'uĭ shóh kiù tsô î-tuen kè, ngŏh chiù kóm-yeûng fūk-sż tsó-tsung kè Sheûng-Chué, yaû sùn lŭt-faat$_o$ kûng sin-chi shóh yaŭ sé lōk kè.

15 I-ch'é í-laaî Sheûng-Chué tak mông, tseung-loî î-yān pat-î yān to pit fūk-shang, k'uĭ-teî yĭk haî mông kóm-yeûng.

16 Ngŏh koò-ts'ź sheūng-shī tsż-keí mĭn-laî, tuì Sheûng-Chué waāk tuì yān, to ts'uēn mō kw'aì kè leūng-sam.

17 I-keng kwòh hiu hó toh nīn, ngŏh uē-kam laî tò, k'aaĭ shi-shé peí kwòh ngŏh kwok$_o$ kè paak$_o$-sèng, yaû hìn tsai-mat.

18 Kóm-tsaû chùng-yān kìn ngŏh haí tîn ch'uè tsż-keí kit$_o$-tsêng, m̄ haî yān toh, yĭk m̄ haî ts'ō-ch'aaú, taân yaŭ ti tsż A-sai-à laî kè Yaū-t'aaì yān haí ch'uè.

19 K'uĭ-teî yeūk-haî yaŭ hóh-ĭ kò ngŏh kè, yeng-koi uē-kam laî neĭ mîn-ts'īn kò ngŏh.

20 Yik-waāk haí ni ch'uè kòh-ti yān, tong ngŏh k'eĭ tó kung-ooî mîn-ts'īn, yeūk kìn ngŏh yaŭ pat-î kè, yĭk hóh-ĭ kóng ch'ut laî.

21 Tsùng-sź wâ yaŭ, yĭk tūk-haî ni yat kuì che, tsik-haî ngŏh tsoî chùng-yān chi chung iu wâ, ngŏh kam-yāt peî neĭ-teî shám-mân, haî waî sź-ché fūk-shang à.

22 ¶ Feī-līk-sż ĭ-keng ts'eūng-saì chi-tak ni-ti tô, tsaû īn-ch'ī k'uĭ-teî, wâ, ts'in-tsúng Luĭ-saì-à tò, ngŏh pit ch'ā mēng neĭ kè sż.

23 Kóm-tsaû fan-foò paak$_o$-pá-tsúng hon-shaú Pó-lōh, iù foon toî k'uĭ, m̄ kàm-chí k'uĭ kè p'āng-yaŭ laî kung-yèng k'uĭ.

24 ¶ Kwòh keí yāt, Feī-līk-sż kûng-maaî kòh ts'ai, haî Yaū-t'aaì nuĭ T'ó-sai-la, laî tò, ch'uēn Pó-lōh laî, t'eng k'uĭ kóng-lûn sùn-laaî Kei-Tuk Yē-So chi tô.

25 Pó-lōh lûn kung-î tsit$_o$-chaì, kûng tseung-loî kè shám-p'oòn, Feī-līk-sż keng-fong heí laî, wâ, uē-kam neĭ chí-koón t'uì, ngŏh yaŭ tak-haān, tsoì kiù neĭ.

26 Feī-līk-sż to mông Pó-lōh peí ngān kwòh k'uĭ, koò-ts'ź luĭ-ts'ż kiù k'uĭ laî t'ūng-maaî kóng à.

27 ¶ Kwòh leŭng nīn, Poh-k'aū-fei-sż-to tsip$_o$ Feī-līk-sż kè yâm, Feī-līk-sż seúng tak Yaū-t'aaì yān foon-heí, tsaû laū-lōk Pó-lōh, yēng-īn póng-chuê.

25.

FEI-SZ-TO sheŭng yâm saam yāt haû, ts'ūng Koi-saat-leî-à sheŭng Yē-lô-saat-laāng.

2 Chùng tsaì-sz-cheúng kûng Yaū-t'aaì kè tsuen-kwaì yān, tseung sż-ts'ēng laî kò Pó-lōh.

3 K'aū ts'ż yan, taaì Pó-lōh sheŭng Yē-lô-saat-laāng, seúng maaî-fūk lô sheûng laî shaat$_o$ k'uĭ.

4 Fei-sż-to taap$_o$ wâ, Pó-lōh yeng-tong laū-lōk Koi-saat-leî-à ch'uè, taân ngŏh tsż-keí pat kaú faan huì.

5 Yaû wâ, neĭ-teî chi chung yaŭ k'uēn-nāng kè, hó t'ūng ngŏh lōk huì, kóh-kòh yān yaŭ mat m̄ hŏp î ch'uè, tsaû kò k'uĭ.

6 Fei-sż-to haí kòh ch'uè, chuê

hiu pat kwòh shāp yāt paat$_{o}$ yāt, lōk huì Koi-saat-leî-à, taî î yāt, ts'ŏh t'ōng fan-foò ch'uēn Pó-lōh laī.

7 K'ăp chì laī tò, kòh-ti ts'ŭng Yē-lô-saat-laăng laī kè Yaū-t'aaì yān, waī-chuê k'uĭ k'eĭ ch'uè, k'aaĭ hó toh yeûng ch'ŭng tsuî kò Pó-lōh, taân-haî mŏ p'āng-kuî.

8 Pó-lōh sò wâ, Yaū-t'aaì yān kè lūt-faat$_{o}$, uĕ tîn-t'ōng, kûng Koi-saat, ngŏh tsúng meî-ts'āng faân tò.

9 Fei-szˋ-to seúng tak Yaū-t'aaì yān foon-heí, taap$_{o}$ Pó-lōh wâ, neĭ háng sheŭng Yē-lô-saat-laăng, haí kòh ch'uè, t'eng ngŏh shám-tuèn ni-ti szˋ ĭ ni?

10 Taân Pó-lōh wâ, ngŏh k'eĭ tó Koi-saat kè òn ts'īn, yeng-koi haí ni ch'uè shaû shám lok$_{o}$, ngŏh tsúng mŏ tak-tsuî kwòh Yaū-t'aaì yān, neĭ to k'ok$_{o}$-shāt chi-tò kè le.

11 T'óng-yeūk ngŏh hāng pat î, faân yeng szˊ kè tsuî, tsaû szˊ to ĭ ts'ž, yeūk kò ngŏh ni-ti szˋ haî hui kè, tsaû mŏ yān hóh-ĭ k'aaĭ ngŏh kaau kwòh k'uĭ-teî, ngŏh uên sheŭng hùng Koi-saat lok$_{o}$.

12 Fei-szˋ-to kûng ĭ-ooî sheung-leūng, tsaû taap$_{o}$ wâ, neĭ uên sheŭng hùng Koi-saat, tsaû huì kìn Koi-saat la.

13 ¶ Kwòh keí yāt, A-kei-p'à wōng kûng Paak-neī-kei shî, tò Koi-saat-leî-à, mân Fei-szˋ-to on.

14 Chuê kòh ch'uè hó toh yāt, Fei-szˋ-to k'aaĭ Pó-lōh kè szˋ, kóng kwòh wōng chi, wâ, ni ch'uè yaŭ yat kòh yān, haî Feī-līk-szˋ laū-lōk kè ts'aū-faûn.

15 Ngŏh haí Yē-lô-saat-laăng, chùng tsaì-sz-cheúng, kûng Yaū-t'aaì cheúng-lŏ kò k'uĭ, k'aū têng k'uĭ kè tsuî.

16 Ngŏh taap$_{o}$ k'uĭ-teî wâ, peî kò kè yān meî-ts'āng kûng uēn kò kè yān tuì-chat, tak kei-ooî sò mēng tszˋ-keí kè szˋ, tsaû chì chi szˋ teî, m̄ hŏp Lŏh-mă yān kè lūt-laî.

17 Koò-ts'ź Yaū-t'aaì yān laī tò ni ch'uè, ngŏh tsaû m̄ īn-ch'ī, taî î yāt, tsik ts'ŏh t'ōng fan-foò taaì kóh-kòh yān laī.

18 Uēn kò kè k'eĭ heí, lûn-k'āp shóh kò chi szˋ, haî ngŏh koó m̄ tò kè.

19 Pat kwòh pîn-lûn k'uĭ-teî shóh kèng-waì kwaí-shān kè szˋ, yaû lûn-k'āp yat kòh szˊ hiu kè Yē-So, Pó-lōh wâ shāt haî shang kè.

20 Ni-ti szˋ-ts'ēng ngŏh m̄ mēng-paāk, ngŏh tsaû mân k'uí, neĭ háng sheŭng Yē-lô-saat-laăng, waî ni-ti szˋ shaû shám-tuèn m̄ ni?

21 Taân Pó-lōh keì uên laū-chuê, táng huì A-koó-szˋ-tuk ch'uè shaû shám, ngŏh tsaû fan-foò laū-chuê k'uĭ, táng ngŏh kaaì k'uĭ tò Koi-saat ch'uè.

22 A-kei-p'à tuì Fei-szˋ-to wâ, ngŏh tszˋ-keí to seúng t'eng ni-kòh yān kóng, Fei-szˋ-to wâ, mēng-yāt tsaû hóh-ĭ t'eng k'uí lok$_{o}$.

23 ¶ Taî yāt, A-kei-p'à kûng Paak-neī-kei shî, paaí taaî chap-szˋ, yāp huì kòh shám t'ōng, t'ūng-maaì ti ts'în-tsúng, kûng shēng chung tsuen-kwaì kè yān haí ch'uè, Fei-szˋ-to tsaû fan-foò taaì Pó-lōh laī.

24 Fei-szˋ-to tsaû wâ, A-kei-p'à wōng à, uĕ-k'āp shóh yaŭ kûng

ngŏh-teî tsoî ni ch'uè kè yān à, neĭ-teî t'aí-hă ni-kòh yān, tsaû haî Yaū-t'aaì kè taaî-chùng, waāk haí Yē-lô-saat-laăng, waāk haí ni ch'uè k'aū ngŏh, taaî sheng wâ, tuèn-tuèn īn-hó peí k'uĭ chûng shang à.

25 Taân ngŏh ch'ă-ch'aat$_{o}$ k'uĭ, chi-tò k'uĭ meî-ts'āng faân kwòh yeng sź kè tsuî, ī-ch'é k'uĭ tsź-keí keì uên sheŭng hùng A-koó-sź-tuk, koò-ts'ź ngŏh laăp-ì kaaì k'uĭ huì.

26 Lûn-k'āp ni-kòh yāu, mŏ shāt-ts'ēng tsaù tak ngŏh chué chi, koò-ts'ź taaì k'uĭ tsoî chùng-yān mîn-ts'īn, pat yeūk tsoî neĭ A-kei-p'à wōng mîn-ts'in, táng shám-mân haû, hóh-í yaŭ shóh sé lōk kè.

27 Yan-waî ngŏh ĭ-waī kaaì sùng ts'aū-faân, m̄ sé mēng òn ts'ēng, haî m̄ hŏp leĭ à.

26.

A-KEI-P'A tuì Pó-lōh wâ, chún neĭ waî tsź-keí kóng, Pó-lōh tsaû shan-hoi shaú sò wâ,

2 A-kei-p'à wōng à, ngŏh peî Yaū-t'aaì yān shóh kò kè, kam-yāt tsoî neĭ mîn-ts'īn, hóh-í tsûn-teî sò mēng, ngŏh tsź-keí ĭ-waī maân-hâng.

3 Kàng-ka yan neĭ tsûn chi Yaū-t'aaì yān kè kw'ai-laî, kûng pîn-lûn kè sź, koò-ts'ź k'aū neĭ foon-yūng t'eng ngŏh kóng.

4 Ngŏh tsź-ts'ūng haû-shang kòh shī, tsoî Yē-lô-saat-laăng, poón kwok$_{o}$ paak$_{o}$-sèng chi chung, tím-yeûng hāng-waī, faān Yaū-t'aaì yān to chi-tò kè.

5 K'uĭ-teî yeūk háng waî ngŏh tsô chèng, tsaû chi-tò ngŏh tsź-ch'í tsun ngŏh-teî chì īm-suk kè kaaù-fàn, haî tsô Faat-leî-ts'oì yān.

6 Uē-kam waî mông Sheûng-Chué shóh yeng-shēng ngŏh-teî līt-tsó kè pit tak yèng-îm, ngŏh tsaû k'eĭ ch'uè peî shám lok$_{o}$.

7 Ngŏh-teî shāp-î chi-p'aaì, yāt-yê k'ān-līk fūk-sź to haî mông tak-tó ni yeûng kè, taaî wōng à, ngŏh yan ts'ź mông, tsaû peî Yaū-t'aaì yān kò lok$_{o}$.

8 Sheûng-Chué lêng sź-ché fūk-shang, tsô mat neĭ-teî ĭ-waī pat hóh sùn ni?

9 Sin yāt ngŏh tsź-keí ĭ-waī yeng-koi toh-toh fong-faat$_{o}$, kung-kik Nā-saat-lāk yān Yē-So kè mēng.

10 Tsoî Yē-lô-saat-laăng, ngŏh to haî tsô kóm-yeûng, yaû ts'ūng chùng tsaì-sz cheúng shaû k'uēn-pèng, k'aaī hó toh shèng-t'ō kw'ân tó kaam ch'uè, k'uĭ-teî peî shaat$_{o}$ kòh shī, ngŏh to wâ haî cheūk.

11 I-ch'é haí kok$_{o}$ ooî-t'ōng, luĭ-ts'ź yēng-yūk k'uĭ, mĭn-k'eūng k'uĭ waí-p'òng Yē-So, ngŏh uēt-faat$_{o}$ tin-kw'ōng kung-kik k'uĭ-teî, chì-tò haí ngoî ch'uè shēng-yap laī, kw'ân-paak k'uĭ-teî.

12 Kòh shī ngŏh tak chùng tsaì-sz cheúng kè k'uēn-pèng, k'āp fan-foò huì Taaî-mă-shik.

13 Taaî wōng à, ngŏh tsoî lô sheûng kòh chân, haî chèng nğ-shī, t'aí-kìn ts'ūng t'in yaŭ kwong, kwong kwòh yīt-t'aū, chau-waī chiù-chuê ngŏh, uĕ-k'āp t'ūng ngŏh hāng kè yān.

14 Ngŏh-teî taaî-ka pūk-tó teî, ngŏh tsaû t'eng-mān yaŭ sheng,

k'aaĭ Hei-paak-loĭ kè t'ó-t'aām tuì ngŏh wâ, Sò-lōh Sò-lōh, tsô mat paak-hoî ngŏh ni? Neĭ k'aaĭ keuk$_{o}$ laĭ t'ek$_{o}$ kwàn-tsim, hó naān à.

15 Ngŏh tsaû wâ, Chué, neĭ haî mat-shuĭ? Chué wâ, ngŏh haî Yē-So, neĭ shóh paak-hoî kè.

16 Taân neĭ hei shan k'eĭ-wán keuk$_{o}$, yan-waî ngŏh tāk-tang în ch'ut kwòh neĭ t'aí, ch'it$_{o}$-laāp neĭ tsô fūk-yīk, tsô kìn-chèng, táng neĭ tseung ĭ-keng shóh t'aí-kìn, k'āp ngŏh tseung-loĭ shóh chí-shî neĭ chi kè sż laĭ chèng-mēng.

17 Ngŏh pit kaù neĭ t'uet$_{o}$ ch'ut kòh-ti paak$_{o}$-sèng, kûng î-pong yān, tsik-haî ngŏh tá-faat$_{o}$ neĭ huì kòh ch'uè.

18 Laĭ hoi k'uĭ-teî kè ngaăn, táng k'uĭ leĭ òm tsaû kwong, leĭ-hoi Saat-taân k'uēn hâ, kwai-faan Sheûng-Chué, lêng k'uĭ-teî sùn ngŏh laĭ tak tsuî-shè, t'ūng tak shēng-shèng ché kè ch'aán-īp.

19 A-kei-p'à wōng à, ngŏh ue-shî m̄ pooì-yīk ts'ūng t'in shóh hín-în kè.

20 Taân sin tsoî Taaî-mă-shik, haû tsoî Yē-lô-saat-laāng, t'ūng Yaû-t'aaì ts'uēn teî, chì-tò î-pong, ngŏh chí-shî yān iù fooì-koí kwaì heùng Sheûng-Chué, tsô sż hōp ue fooì-koí.

21 Yan-waî ni-ti sż, Yaû-t'aaì yān tsaû tsoî tîn chuk-tó ngŏh, seúng shaat$_{o}$ ngŏh.

22 Taân haî ngŏh mūng Sheûng-Chué pó-yaû, chì-tò kam yāt laû-ts'uēn, haí tsuen pei kè mîn-ts'în, laĭ chèng-mēng, ngŏh shóh kóng kè, mŏ fei haî sin-chi kûng Moh-sai shóh kóng tseung-loĭ yaŭ kè sż.

23 Tsik-haî Kei-Tuk iù shaû hoî, k'āp tsô chì sin kè yaū sź fūk-shang, kim shi kwong kwòh I-shik-lît mān, kûng î-pong yān à.

24 ¶ Pó-lōh kóm-yeûng sò kòh shī, Fei-sż-to taaî sheng wâ, Pó-lōh, neĭ tin lok$_{o}$, neĭ hōk-mân t'aaì toh, faán lêng neĭ tin lok$_{o}$.

25 Pó-lōh wâ, Fei-sż-to taaî yān à, ngŏh m̄ haî tin, ngŏh shóh kóng kè, haî chan-shāt yaŭ tsit$_{o}$-chaì kà.

26 Kòh wōng chi-tò ni-ti ts'ēng-yaū, shóh-ĭ ngŏh chīk paāk haí k'uĭ mîn-ts'în kóng, ngŏh ĭ-waī ni-ti sż, mŏ m̄ hín-lô kwòh k'uĭ chi, yan ni-ti m̄ haî tsoî uk kok$_{o}$ t'aū ch'uè tsô kè.

27 A-kei-p'à wōng à, neĭ sùn sin-chi m̄ ni? Ngŏh chi-tò neĭ sùn lok$_{o}$.

28 A-kei-p'à tuì Pó-lōh wâ, neĭ chaang-ti huèn tó ngŏh tsô Kei-Tuk t'ō lok$_{o}$.

29 Pó-lōh tsaû wâ, ngŏh k'aū Sheûng-Chué, pat tūk lêng neĭ yat kòh yān, taân-faān kam-yāt t'eng ngŏh kè, m̄ chí chaang-ti, ĭ-ch'é yat-ts'aì to t'ūng ngŏh, taân m̄ hó-ts'ż ngŏh kóm póng-chuê che.

30 ¶ Kòh wōng kûng tsúng-tuk, uĕ-k'āp Paak-neĭ-kei shî, kim-chi t'ūng-maaî haí ch'uè ts'ŏh kè, tsaû heí shan.

31 T'uì haû taaî-ka seung-lûn, wâ, ni-kòh yān mŏ tsô kwòh yeng sź yeng póng kè sż, A-kei-p'à tuì Fei-sż-to wâ, ni-kòh yān yeūk-haî meî sheŭng hùng Koi-saat, tsaû hóh-ĭ fòng-lat k'uĭ lok$_{o}$.

27.

I-KENG têng ì shaí ngŏh-teî ts'ŏh shuēn huì I-taaî-leî, tsaû k'aaĭ Pó-lōh kûng lêng-ngoî keí kòh ts'aū-faân, kaau kwòh A-koó-sz̆-tuk yēng chung paak$_{o}$-pá-tsúng, mēng kiù tsô Yaū-laū kè.

2 Tsaû taap$_{o}$ A-taaî-maĭ-t'īn shuēn hoi shan, seúng keng-kwòh A-sai-à teî-fong, yaŭ Mă-k'eī-tûn, kè T'ip$_{o}$-saat-lōh-neī-ka yān A-leî-taāt-koó, t'ūng-maaī ngŏh-teî.

3 Taî î yāt, maaī Sai-tûn, Yaū-laū toî Pó-lōh shâm hó, yâm-ts'ūng k'uĭ huì t'aàm p'āng-yaŭ, lêng k'uĭ tak chiù-koò.

4 Ts'ūng kòh ch'uè yaû hoi shuēn, yan-waî yīk fung, tsaû ts'ūng Kui-peí-lô hâ mîn keng-kwòh.

5 Ngŏh-teî keì kwòh hiu Keí-leî-ka P'ōng-fei-leî-à kè hoí, tsaû tò Luĭ-ka kè Mooī-la.

6 Haí kòh ch'uè paak$_{o}$-pá-tsúng uê-cheūk A-līk-shaan-taaî kè shuēn, haî huì I-taaî-leî kè, tsaû shaí ngŏh-teî taap$_{o}$ kòh chek$_{o}$ shuēn.

7 Shuēn hāng tak hó maân, hó toh yāt kán-kán tò Kaak-neī-t'ó tuì-mîn, yan yīk fung chóh-chuê ngŏh-teî, tsaû ts'ūng Kaak-leī-taí chi hâ Saat-moh-neī tuì-mîn huì.

8 Kán-kán kwòh tak, tò yat ch'uè, mēng kiù tsô Kaai-ò, haî kân-chuê La-sai-à shēng.

9 Keng-līk hó noî, yan-waî kàm-shīk kè yāt-k'eī ì-keng kwòh hiu, shuēn hāng tsaû hó hím.

10 Pó-lōh huèn chùng-yān kóm wâ, lit-waî à, ngŏh t'aí tak ts'ź ts'ź hāng shuēn, pit-têng hó toh ngai-hím suén-hoî, m̄ chí shuēn kûng fòh, tsaû haî ngŏh-teî kè shang-mêng, to p'à naān pó.

11 Taân paak-pá-tsúng sùn kòh shaau-kung, kûng kòh shuēn chué, toh kwòh sùn Pó-lōh shóh kóng.

12 Yan ni-kòh kóng-haú kwòh tung m̄ pîn, koò-ts'ź taaî poòn yān wâ, iù leī-hoi ni ch'uè, waāk-ché hóh-í tò Feī-neī-kei kwòh tung, tsik-haî Kaak-leī-taí kè kóng-haú, yat mîn heùng sai-naām, yat mîn heùng sai-paak.

13 Kòh-chân-shī heng-heng yaŭ naām fung heí, chùng-yān ì-waī tak-ì, tsaû heí naaū, p'ōng-chuê Kaak-leī-taí kóm huì.

14 Mŏ keí noî, fung-kuí tsaû heí, fung kè mēng kiù tsô Yaŭ-là-kui-lō.

15 Kòh chek$_{o}$ shuēn m̄ taí tak fung chuê, peî k'uĭ p'iu huì, ngŏh-teî yâm-ts'ūng k'uí p'iu-tông.

16 P'iu tò yat taat$_{o}$ hoí-tó kè hâ-pîn, mēng kiù K'aù-taí, kán-kán shau tak faan kòh chek$_{o}$ t'éng-tsaí.

17 I-keng tak faan, shaí fong-faat$_{o}$ oô-waî, ts'ūng shuēn-taí k'oo-chuê, ì-ch'é húng-fōng hòng sha tsaû lōk hiu leí, ts'uĭ fung p'iu huì.

18 Fung maăng, lông taaî, pik-paak, taî î yāt tiu-hoì ti fòh.

19 Taî saam yāt, chùng-yān ts'an shaú weng hiu shuēn kè ka-fóh.

20 Hó toh yāt m̄ kìn yīt-t'aū seng-suk, fung-kuî tá laî, yēng-īn m̄ sai, ngŏh-teî tak-kaù kè chí-mông, to tsuēt saaì lok$_{o}$.

21 Chùng-yān hó noî m̄-ts'āng shīk, Pó-lōh k'eĭ tsoî k'uĭ-teî chi chung, wâ, lit-waî à, neī sik-yāt yeng-koi t'eng ngŏh kè wâ,

m̄ leĭ Kaak-leĭ-taí, tsaû mĭn-chì uê-cheūk ni faan ngaĭ-hím suén-hoî le.

22 Uē-kam ngŏh huèn neĭ-teî on sam, ch'uē shuēn chi ngoî, neĭ-teî mŏ yat kòh shat shang-mêng kè.

23 Yan-waî ngŏh haî Sheûng-Chué kè pūk, ngŏh fūk-sz̀ k'uĭ, tsōk-maăn k'uĭ kè sz̀-ché, k'eĭ ngŏh chak-pin wâ,

24 Pó-lōh, m̄ shaí p'à, neĭ pit k'eĭ Koi-saat mîn-ts'în, ī-ch'é Sheûng-Chué k'aaĭ t'ūng shuēn kè yān ts'z̀ saaì kwòh neî.

25 Koò-ts'ź neĭ-teî lĭt-waî fòng sam la, ngŏh sùn Sheûng-Chué pit-têng chiù-i shóh wâ kwòh ngŏh chi kè laĭ hāng.

26 Taân ngŏh-teî pit iù hòng-tó yat taat$_o$ hoí-tó ch'uè.

27 Tò taî shāp-sz̀ maăn, ngŏh-teî tsoî A-taí-à hoí p'iu-tông, yeuk$_o$-mok$_o$ poòn yê shī-haû, shuí-shaú ĭ-waî kân chuê ngôn lok$_o$

28 Tsaû t'aàm-hă ti shuí, t'aàm tak î-shāp yân kòm sham, leūk-leūk tsùn ts'în, tsoì t'aàm tak shāp-ng̀ yân.

29 Húng-p'à p'ùng cheūk shēk, tsaû tsoî shuēn meĭ p'aau sz̀ moōn naaū, ts'it$_o$ mông t'în-kwong.

30 Shuí-shaú seúng leĭ shuēn t'ō-tsaú, fòng chek$_o$ t'éng-tsaí lōk hoí, ká ì haí shuēn t'aū p'aau naaū.

31 Pó-lōh tuì paak$_o$-pá-tsúng kûng peng-teng wâ, ni-ti yān m̄ laū tsoî shuēn sheûng, neĭ-teî tsaû m̄ tak kaù là.

32 Peng-teng tsaû chaám t'uēn t'éng-tsaí kè shēng, yaū tak kòh chek$_o$ t'éng tit$_o$ lōk huì.

33 Tseung-kân t'in-kwong, Pó-lōh huèn chùng-yāu ning yĕ laĭ shīk, wâ, neĭ-teî ī-keng yaŭ shāp-sz̀ yāt koon-mông, shī-sheūng taí t'ó-ngôh, mŏ shik yĕ lok$_o$.

34 Koò-ts'ź huèn neĭ-teî lóh shīk-māt, chì hóh-ĭ tak kaù, yan-waî neĭ-teî chùng-yāu yat t'iū t'aū-faat$_o$ pit m̄ suén shat à.

35 K'uĭ kóng uēn ni-ti, ning péng haí chùng-yāu mîn-ts'în, toh-tsê Sheûng-Chué, maak$_o$ hoi laĭ shīk.

36 Chùng-yān kè sam to on, yīk ning yĕ shīk.

37 Ngŏh-teî haí shuēn kè, kûng î-paak$_o$-ts'at-shāp-lūk yān.

38 Shīk paaú chi haû, k'uĭ-teî tseung shuēn sheûng kè māk weng lōk hoí, lêng kòh chek$_o$ shuēn heng.

39 Tò t'în kwong, k'uĭ-teî m̄ shik kòh ch'uè haî mat teî-fong, taân-haî kìn yat kòh hoí waan, yaŭ ngôn hóh sheūng, tsaû seúng tseung shuēn shaí maaĭ kòh ch'uè.

40 Koò-ts'ź ch'uē hiu naaū lōk hoí, fòng sung t'ŏh shēng, shûn fung ch'é heí ts'în t'aū cheung leĭ, shaí maaĭ ngôn ch'uè.

41 Uê-cheūk leŭng shuí kaap$_o$ laū chi ch'uè, tsaû hòng-chuê chek$_o$ shuēn, shuēn t'aū kaau kán m̄ yuk tak, shuēn meĭ yan lông taaî pang hiu.

42 Peng-teng sheung-leūng, shaat$_o$ kòh-ti ts'aū-faân, p'à k'eĭ chung yaŭ ts'aū-shuí tsaú kè.

43 Paak$_o$-pá-tsúng seúng kaù Pó-lōh, chóh-chuê k'uĭ-teî ì-sz̀, fan-foò ooĭ ts'aū-shuí kè, sin lōk shuí sheŭng ngôn.

44 K'eĭ-uē ti yāu, waăk shēng chuê faaì paán, waăk shēng-shuê

shuēn kè mât-kîu, kóm-tsaû taaî-chùng to tak kaù sheŭng ngôn.

28.

NGOH-TEI ĭ-keng tak kaù, tsaû chi-tò kòh hoí-tó mēng kiù Maĭ-leî-taaî.

2 Kòh ch'uè kè t'ó-faan, k'aaĭ fei-sheūng kè yan-waî, foón-toî ngŏh-teî, haî yau lōk uĕ, yaû hōn-laăng, tsaû faat$_{o}$ cheūk fóh tsip$_{o}$-naăp ngŏh-teî.

3 Shik-chīk Pó-lōh chap-maaî yat pá ch'aaī, chaî lōk fóh ch'uè, fóh yīt, yaŭ t'iū tūk-shē ch'ut laī, ch'īn-chuê k'uĭ shaú.

4 Kòh-ti t'ó-faan t'aí-kìn tūk mât, kwà-chuê k'uĭ shaú, taaî-ka seung lûn wâ, ni-kòh yān chan haî shaat$_{o}$ yān kè, sui-īn haí hoí ch'uè tak kaù, i leĭ k'uĭ to m̄ shang tak à.

5 Pó-lōh tseung tūk mât tàn lōk fóh ch'uè, tsúng mŏ sheung-hoî.

6 Taân kòh-ti t'ó-faan, koó k'uĭ shî-pit chúng, waăk fat-īn tit$_{o}$ ch'uè sź, táng hó noî, kìn k'uĭ mŏ sheung-hoî, chuèn nîm wâ k'uĭ haî Shān à.

7 Hoí-tó kè t'aū-mūk, mēng kiù Pô-paak-laū, yaŭ t'īn kân-chuê ni ch'uè, k'uĭ yēng-tsip$_{o}$ ngŏh-teî, hit$_{o}$-suk saam yāt, k'aaĭ yan-waî laī foón-toî.

8 Shik-chīk Pô-paak-laū kè foô-ts'an, faat$_{o}$ yīt pêng, ī-ch'é oh huet$_{o}$, fàn-tó ch'uè, Pó-lōh yāp huì k'eī-t'ó, peí shaú òn k'uĭ shan sheûng, tsaû i-hó k'uĭ.

9 Tsô ni-ti sź chi haû, hoí-tó chung yaŭ pêng-chèng kè, yīk laī tò tak i-hó.

10 Tsaû toh laĭ kung-kèng ngŏh-teî, lām huì kòh shī, k'aaĭ sui-yûng kè mât-kîn sùng kwòh ngŏh-teî.

11 ¶ Kwòh hiu saam kòh uēt, ngŏh-teî taap$_{o}$ A-līk-shaan-taaî kè shuēn huì, ni chek$_{o}$ shuēn kè keì-hô haî Tiu-sź-sheung-tsź, tsoî ni-kòh hoí-tó kwòh tung-t'în kè.

12 Haí Tsuî-la-koó ch'uè maaî-t'aū, chuê hiu saam yāt.

13 Yaū kòh ch'uè p'ōng-chuê ngôn, huì tò Leî-kei-yung, kaak$_{o}$ yat yāt naām-fung heí, taî î yāt tò Pô-tiu-leî.

14 Tsoî kòh ch'uè uê-cheūk heng-taî, ts'éng ngŏh-teî t'ūng-maaî chuê hiu ts'at yāt, kóm-yeûng tsaû huì Lōh-mă.

15 Lōh-mă kè heng-taî, yīk haî t'eng-mān ngŏh-teî kè sź-kòn, tsaû ch'ut tò A-peí-oo-shī, k'āp Saam-koón kòh ch'uè, yēng-tsip$_{o}$ ngŏh-teî, Pó-lōh kìn k'uĭ-teî, tsaû toh-tsê Sheûng-Chué, ī-ch'é sam chung on-waî.

16 ¶ I-keng tò Lōh-mă, paak$_{o}$-pá-tsúng k'aaî chùng ts'aū-faân kaau kwòh tseung-kwan, waî-haî chún Pó-lōh t'ūng-maaî yat kòh hon-shaú kè peng lêng-ngoî chuê.

17 Kwòh saam yāt, Pó-lōh ts'éng Yaū-t'aaì ti tsuen-cheúng laī, ĭ-keng laī tò, tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, līt-waî heng-taî à, ngŏh meî-ts'āng tak tsuî I-shik-līt paak$_{o}$-sèng, waăk pooì līt-tsó kw'ai-laî, taân haí Yē-lô-saat-laăng, peî yān póng-chuê, kaaì kwòh Lōh-mă yān kè shaú.

18 Lōh-mă yān shám ngŏh, kìn mŏ yeng sź kè tsuî, tsaû seúng fòng ngŏh.

19 Taân-haî Yaū-t'aaì yān laān-chóh, ngŏh mŏ-noî-hōh sheŭng hùng Koi-saat, pèng fei haî seúng kò ngŏh kè paak$_{o}$-sèng.

20 Yan ts'ź ngŏh ts'éng neĭ-teî laī seung kìn seung lûn, yan ngŏh waî I-shik-līt paak$_{o}$-sèng shóh mông kè, tsaû peî ni t'iū lîn sóh-chuê.

21 Chùng-yān tuì k'uĭ wâ, ngŏh-teî meî-ts'āng ts'ūng Yaū-t'aaì tsip$_{o}$ fung sùn lûn-k'āp neĭ, yīk meî yaŭ heng-taî laī kóng neĭ pìn yeûng kwòh-shat.

22 Taân ngŏh seúng t'eng-mān neĭ kè ì-sź tím-yeûng, yan-waî ngŏh chi-tò ni-kòh kaaù moōn, ch'uè-ch'uè to peî yān waí-p'òng kè.

23 Taaî-chùng têng kòh yāt-tsź kwòh k'uĭ, tsaû hó toh yān laī tò k'uĭ chuê shóh, Pó-lōh ts'ūng chiu tò maān, yûng Moh-sui kè lūt-faat$_{o}$, k'āp sin-chi kè shuet$_{o}$-wâ, kóng kaaí chèng-mēng Sheûng-Chué kwok$_{o}$ kè tô, huèn chùng-yān sùn-fūk Yē-So.

24 Taân k'uĭ shóh kóng, yaŭ yān sùn, yaŭ yān m̄ sùn.

25 Taaî-ka m̄ seung-hōp, tseung kân saàn, Pó-lōh kóng yat kuĭ, kóm wâ, sik-yāt Shèng-Shān, t'ok$_{o}$ sin-chi I-ts'oì-à, tuì ngŏh līt-tsó kóng kè, chan-haî cheūk.

26 K'uĭ wâ, neĭ huì ni-ti paak$_{o}$-sèng ch'uè wâ, neĭ-teî sui t'eng, t'eng m̄ hiú, sui t'aí, t'aí m̄ kìn.

27 Yan-waî ni-ti paak$_{o}$-sèng, sam hó waān-káng kè, k'uĭ ĭ laān t'eng, k'uĭ ngaān tsź-keí paì-maaī, p'à tò peí ngaān t'aí-kìn, peí ĭ t'eng-mān, sam chung hiú-tak, tsaû ooĭ koi-pìn, peí ngŏh i-hó à.

28 Shóh-ĭ neĭ yeng-koi chi-tò Sheûng-Chué kaù yān kè tô, ch'uēn tò î-pong yān, k'uĭ pit iù t'eng kè.

29 Pó-lōh kóng uēn, Yaū-t'aaì yān huì kwai, peí-ts'ź hó toh pîn-lûn.

30 ¶ Pó-lōh tsź-keí yâm uk chuê tsuk leŭng nīn, taân-faān laī t'aàm k'uĭ kè, k'uĭ mŏ pat tsip$_{o}$-naāp.

31 Ch'uēn Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$, k'aaĭ Chué Yē-So Kei-Tuk kè sź kaaù yān, shāp-fan yaŭ taám-chì, mŏ yān kàm-chí k'uĭ.

PO-LOH TAAT

LOH-MA YAN

SHUE.

1.

YE-SO Kei-Tuk kè pūk Pó-lōh, fûng-chiû tsô sż-t'ō, p'aaì hoi laī ch'uēn Sheûng-Chué kè fuk-yam.

2 Tsik-haî tsoî shèng-shue Sheûng-Chué t'ok$_{o}$ k'uĭ kè sin-chi uê-sin shóh yeng-shēng kè.

3 Lûn-k'āp k'uĭ Tsź, ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk. I yūk-t'aí laī kóng, tsaû haî Taaî-waî kè haû-yuî.

4 I Shèng-Shān laì kóng, tsaû haî yaū sź fūk-shang, tseung taaî nāng laī hín-mēng haî Sheûng-Chué chi Tsź.

5 Ngŏh-teî yaû k'uĭ shaû yan-tín, uĕ-k'āp sż-t'ō kè chik-yīk, tsoî maân kwok$_{o}$ chi chung, lêng yān yan k'uĭ mēng tsaû sùn-fūk à.

6 Neĭ-teî tsoî k'eī chung, yīk haî Yē-So Kei-Tuk shóh chiû kè à.

7 Ngŏh sé sùn t'ung chi faān tsoî Lōh-mā shēng Sheûng-Chué shóh oì, fûng-chiû tsô shèng-t'ō kè. Uên neĭ-teî yaū Sheûng-Chué ngŏh-teî kè Foô, k'āp Chué Yē-So Kei-Tuk, shaû yan-tín p'ēng-on.

8 ¶ Taî yat ngŏh í-laaî Yē-So Kei-Tuk, waî neĭ-teî taaî-chùng toh-tsê Sheûng-Chué. Yan neĭ kè sùn-tak, ch'uēn wān t'ung t'in-hâ.

9 Yan-waî ngŏh yat sam shóh fūk-sż kè Sheûng-Chué, ch'uēn k'uĭ Tsź kè fuk-yam, kòh waî Sheûng-Chué waî ngŏh tsô chèng, ngŏh k'eī-t'ó kòh-shī, pat hit$_{o}$ keì-nîm neĭ-teî.

10 Sheūng-shī hán-k'aū, waāk-ché i Sheûng-Chué kè chí-ì, uē-kam tò taí chì tak p'ēng-on, laī tò neĭ ch'uè.

11 Yan-waî ngŏh hó seúng kìn neĭ, táng ngŏh hóh-ĭ k'aaî Lēng chi yan-ts'ż laī ts'ż kwòh neĭ, lêng neĭ-teî kin-koò.

12 Tsik-haî lêng ngŏh hóh-ĭ tseung neĭ ngŏh kè sùn-tak, tsaû peí-ts'ź tak on-waì.

13 Heng-taî à, ngŏh m̄ seúng neĭ m̄ chi ngŏh luĭ-ts'ż laāp ì laĭ neĭ ch'uè, táng ngŏh haí neĭ-teî chi chung, yīk tak kwóh-shāt, hó-ts'ż haí pīt ch'uè kè î-pong yān kóm, taân chì kam, to yaû chóh-ngoi.

14 M lûn Hei-leî-neĭ yān, k'āp fà-ngoî yān, ts'ung-mēng yān, k'āp uē-chuet$_{o}$ yān, ngŏh to hìm-foô k'uĭ chaaì.

15 Kóm-tsaû ngŏh yīk uên tsûn

hiu ngŏh shóh năng, laĭ ch'uēn fuk-yam kwòh neĭ-teĭ, haĭ Lōh-mă ch'uè kè.

16 Ngŏh ĭn ĭ Kei-Tuk kè fuk-yam waĭ sau-ch'ĭ, yan-waî haî Sheûng-Chué kè k'uēn-năng, lêng faăn sùn kè tak kaù, sin haî Yaū-t'aaì yān, k'eĭ ts'ż haî Hei-leî-neī yān.

17 Yan-waî Sheûng-Chué kè kung-î, tsik-haî yaū sùn tak ch'eng waĭ î kè, haĭ fuk-yam ch'uè hín-mēng lêng yān sùn, hó-ts'ż yaŭ sé lŏk wâ, î-yān pit yaū sùn tak shang.

18 ¶ Yan-waî Sheûng-Chué kè nau-nô, ts'ūng t'in hín ch'ut, fāt yān shóh tsô ĭn kèng-k'īn, ĭn kung-î kè sż, tsik-haî k'aaĭ pat-î laĭ chóh-chuê chan-leĭ kè à.

19 Yān shóh yaŭ năng chi-tò Sheûng-Chué kè, ĭ-keng hín-mēng tsoî yān ch'uè, yan-waî Sheûng-Chué yă-ts'āng hín kwòh k'uĭ à.

20 Sheûng-Chué kè wĕng năng uĕ-k'ăp poón t'aĭ, yān pat năng kìn, tsż ts'ūng ch'òng-tsô t'in teî ĭ-loī, hóh-ĭ mēng chi, yan-waî yaū shaû tsô kè māt, tsaû hóh-ĭ chi-tò, lêng yān pat năng t'ui-waĭ.

21 K'uĭ-teî keì shik Sheûng-Chué, taân ĭn tsuen-wēng k'uĭ haî Sheûng-Chué, yīk ĭn kóm-tsê k'uĭ, tsaû sz-nîm haî hui-ká, waān-sam kàng mūng-mooî.

22 Tsż ch'eng waĭ chì-waî, faán shēng uē-ch'ún.

23 Tsaû k'aaĭ pat năng waaî chi Sheûng-Chué kè wēng-kwong, pìn waĭ ngaŭ-tseûng, hó-ts'ż ooĭ waaî kè yān uĕ-k'ăp k'am-shaù kwan-ch'ūng kóm.

24 ¶ Koò-ts'ź Sheûng-Chué yâm-ts'ūng k'uĭ-teî k'aaĭ sam chung kè sz-yūk, haâm-lōk oo-waì, táng peí-ts'ź tìm-yūk shan-t'aí

25 K'uĭ k'aaĭ Sheûng-Chué kè chan-leĭ pìn waĭ ká-ngaî, shūng-paaì fūk-sż shaû tsô kè māt, chûng toh kwòh tsô māt kòh waî, tsik-haî yeng shaû wĕng-uĕn tsûng-tsaàn kè, shēng-sam-shóh-uên.

26 ¶ Yan ts'ź Sheûng-Chué yâm-ts'ūng k'uĭ-teî fòng-tsùng hóh sau-ch'ĭ kè sz-yūk, yan-waî k'uĭ-teî kè foŏ-nuĭ, k'aaĭ shûn sèng kè yûng ch'uè, pìn waĭ yīk sèng kè yûng ch'uè.

27 Naăm-yān yīk haî kóm, heì hiu nuĭ-yān shûn sèng kè yûng ch'uè, naăm-yān kûng naăm-yān sz-yūk shiu sam, peí-ts'ź tsô sau-yūk kè sż, poón shan shaû mŏng-waĭ tong tak kè pò-yèng.

28 ¶ K'uĭ keì ĭn uên keì-nîm Sheûng-Chué tsoî sam ch'uè, koò-ts'ź Sheûng-Chué yâm-ts'ūng k'uĭ waĭ ts'ē-p'ik kè sam, hāng pat tong hāng kè sż.

29 Ch'ung-moŏn kok_o yeûng pat-î, kaan-yām, ok_o-tūk, t'aam-laām, pô-hăn, yēng-moŏn tò-keî, hung-$shaat_o$, chaang-taù, kwaĭ-kwat, haak-pōk.

30 Yán-ts'ż, waĭ-p'òng kè, uèn Sheûng-Chué kè, mŏ-lûng kè, kiu-ngô kè, keng-kw'a kè, keì-chà kè, ng̀-yīk foŏ-mŏ kè.

31 Uē-ch'ún kè, $pooì\text{-}yeuk_o$ kè, mŏ ts'ēng kè, kit_o-uèn kè, mŏ ts'ż sam kè.

32 K'uĭ-teî chi-tò Sheûng-Chué shóh têng tsuî, faăn tsô kóm-yeûng kè iù sż, taân pat

tûk tsż-keí tsô, pīt yān kóm tsô k'uĭ to foon-hcí.

2.

KOO-TS'Z neĭ taân-faān ĭ-lûn yān kè à, neĭ tsż-keí mŏ tak t'ui-waí, yan-waî neĭ ĭ-lûn pīt yān, tsaû haî têng tsż-keí kè tsuî, yan neĭ shóh ĭ-lûn yān kè, tsż-keí to tsô.

2 Taân ngŏh-teî chi-tò Sheûng-Chué shám-p'oòn kòh-ti kóm-yeûng tsô kè, pit i-chuê chan-leĭ à.

3 Yān à, neĭ ĭ-lûn kóm-yeûng tsô kè, tsż-keí yīk haî tsô, neĭ koó hóh-ĭ t'ō-peî Sheûng-Chué kè shám-p'oòn me?

4 Yik-waāk t'aí-heng k'uĭ yān-ts'ż, foon-yūng, hāng yán kè foò-haû, m̄ chi Sheûng-Chué kè yān-ts'ż, yăn neĭ fooì-koí me?

5 Taân chiù neĭ kè ngaâng-sèng, k'āp m̄ fooì-koí kè sam, tsż-keí tsik-maaī nau-nô, táng tò nau-nô kè yāt-tsź, tsik-haî hín ch'ut Sheûng-Chué kung-î shám-p'oòn kòh yāt.

6 Sheûng-Chué tseung-loī pit i kok$_o$ yān shóh hāng laī pò-yèng k'uī.

7 Faān haî yán-noî waī shîn, k'aū tsuen-kwaì wēng-kwong, uĕ-k'āp wĕng ts'uēn kè, tsaû k'aaĭ wĕng-shang pò k'uĭ-teî.

8 Taân-haî chaang-taù m̄ shûn-ts'ūng chan-leĭ, shûn-ts'ūng pat-î kè, tsaû k'aaĭ nau-nô kûng făn-hân pò k'uĭ-teî.

9 Lêng waân-naân kw'àn-foó, kwai ue taân-faān waī ok$_o$ kè, sin haî Yaū-t'aaì yān, k'eī ts'ż haî Hei-leî-neī yān.

10 Taân lêng wēng-kwong tsuen-kwaì p'ēng-on, kwai ue taân-faān waī shîn kè, sin haî Yaū-t'aaì yān, k'eī ts'ż haî Hei-leî-neī yān.

11 Yan-waî Sheûng-Chué mŏ p'in-sam toî yān à.

12 Taân-faān mŏ lūt-faat$_o$, yeūk faân tsuî kè, yīk pit ts'ūng mŏ lūt-faat$_o$ ch'uè mīt-mōng, taân-faān yaŭ lūt-faat$_o$, yeūk faân tsuî kè, pit chiù lūt-faat$_o$ laī shaû shám-p'oòn.

13 Yan-waî haí Sheûng-Chué mîn-ts'în, m̄ haî mān lūt-faat$_o$ kè, suèn waī î, naaĭ haî shaú lūt-faat$_o$ kè, tak ch'eng waī î à.

14 Meî yaŭ lūt-faat$_o$ kè î-pong yān, yeūk i-chuê poón-sèng, hāng lūt-faat$_o$ shóh tsoì kè sż, sui-īn meî yaŭ lūt-faat$_o$, to yaŭ lūt-faat$_o$ tsoî tsż-keí ch'uè.

15 Naaĭ haî hín ch'ut lūt-faat$_o$ kè sż, haak lōk k'uĭ-teî kè sam, k'uĭ leūng-sam yīk t'ūng tsô chèng, ĭ-ch'é k'uĭ kè sz-nîm, waāk yaŭ po, waāk yaŭ pín.

16 Tsik-haî Sheûng-Chué t'ok$_o$ Yē-So Kei-Tuk, chiù-i ngŏh kè fuk-yam, laī shám-p'oòn yān kè māt sż kòh yāt.

17 ¶ Neĭ yeūk ch'eng waī Yaū-t'aaì yān, í-laaî lūt-faat$_o$, yaû k'aaĭ shik Sheûng-Chué tsż kw'a.

18 Keì-īn hōk-tsaāp lūt-faat$_o$, tsaû hiú-tak k'uĭ ì-chí, hóh-ĭ fan-pīt shî-fei.

19 Tsż sùn haî t'oh maāng yān kè, tsô haak-òm chùng-yān kè kwong.

20 Ngoī-yān kè lŏ-sz, t'ūng-tsź kè sin-shang, ĭ-ch'é tsoî lūt-faat$_o$ chi chung, yaŭ chan-leĭ k'āp chi-shik kè mò-yeûng.

21 Neĭ kaaù pīt yān, heí m̄

kaaù tsź-kcí me? Neĭ huèn yān maĭ t'au-yĕ, neĭ tsź-keí t'au-sit$_{o}$ me?

22 Neĭ wâ maĭ hāng-yām, neĭ tsź-keí hāng-yām me? Neĭ tsang ngaŭ-tseûng, neĭ t'au-sit$_{o}$ miû chung chi māt me?

23 Neĭ k'aaĭ lūt-faat$_{o}$ tsź kw'a, neĭ tsź-keí faân lūt-faat$_{o}$ laĭ tìm-yūk Sheûng-Chué me?

24 Sheûng-Chué kè mēng, yan neĭ-teî haí î-pong yān ch'uè, tsaû shaû waí-p'òng, hó-ts'ź yaŭ sé lōk kè.

25 Neĭ yeūk shaú lūt-faat$_{o}$, kóm-tsaû kot$_{o}$-laĭ haî yaŭ yik, neĭ yeūk faân lūt-faat$_{o}$, kóm-tsaû neĭ kè kot$_{o}$-laĭ, pìn waĭ mŏ kot$_{o}$-laĭ lok$_{o}$.

26 Koò-ts'ź m̄ shaû kot$_{o}$-laĭ kè, yeūk shaú-chuê lūt-faat$_{o}$ kè î, k'uĭ sui-īn mŏ kot$_{o}$-laĭ, heí m̄ suèn waĭ yaŭ kot$_{o}$-laĭ me?

27 I-ch'é i poón-sèng m̄ shaû kot$_{o}$-laĭ kè, yeūk shaú lūt-faat$_{o}$, heí m̄ chap-tsuî, neĭ haî k'aaĭ laĭ-mān kûng kot$_{o}$-laĭ laî faân lūt-faat$_{o}$ kè me?

28 Yan-waî piú ch'ut haî Yaū-t'aaì yān, meî pit chan haî Yaū-t'aaì yān, ī-ch'é piú ch'ut haí shan kè, yīk meî pit chan haî kot$_{o}$-laĭ à.

29 Taân yán-īn tsô kè, chan haî Yaū-t'aaì yān, ī-ch'é chan kot$_{o}$-laĭ, haî tsoî sam tsoî lēng, m̄ haî tsoî laĭ-mān à, kòh-ti ch'eng-tsaàn, m̄ haî yaū yān haî yaū Sheûng-Chué à.

3.

KOM-TSAU Yaū-t'aaì yān yaŭ mat-yĕ ch'eūng ch'uè ni? Kot$_{o}$-laĭ yaŭ mat-yĕ yik ch'uè ni?

2 Yeûng-yeûng taaî yaŭ yik ch'uè, chì kán-iù haî Sheûng-Chué kè chiù-shue t'ok$_{o}$ lōk k'uĭ-teî.

3 T'óng-yeūk yaŭ ti m̄ sùn kè tsaû tím ni? K'uĭ kè m̄ sùn, nāng faì heì Sheûng-Chué kè sùn me?

4 Tuèn m̄ haî à, nīng-hóh ĭ Sheûng-Chué waĭ chan, tsaû ĭ maân yān waĭ ngaî, chiù-i shóh sé lōk wâ, lêng neĭ tong kóng shuet$_{o}$-wâ kòh shī, tak ch'eng waĭ î, tong shaû shám-p'oòn kòh shī, hóh-ĭ tak shèng.

5 Ngŏh i-chuê yān shóh kóng, yeūk ngŏh-teî kè pat î, hín ch'ut Sheûng-Chué kè î, ngŏh-teî tím kóng ni? Sheûng-Chué faat$_{o}$ nô heí m̄ kung-î me?

6 Tuèn m̄ haî à, yeūk haî kóm, Sheûng-Chué tím-yeûng shám-p'oòn shaì-kaaì ni?

7 Yeūk haî Sheûng-Chué kè chan-shāt, yan ngŏh kè chà-ngaî, uēt-faat$_{o}$ hín ch'ut k'uĭ wēng-kwong, ngŏh yan hōh peî shám-p'oòn, hó-ts'ź tsuî yān ni?

8 Kóm-yeûng ngŏh-teî hōh pat chiù-i shóh waí-p'òng ngŏh-teî, yaŭ wâ ngŏh kóm kóng hāng ok$_{o}$ laĭ shēng shîn ni? Ni-ti yān, shaû yēng-fāt haî cheūk lok$_{o}$.

9 ¶ Kóm-tsaû tím ni? Ngŏh-teî shèng kwòh k'uĭ-teî me? Tsúng m̄ haî à, yan-waî ngŏh ĭ-keng chèng mēng, Yaū-t'aaì yān, k'āp Hei-leî-neī yān, k'ui yaŭ tsuî lok$_{o}$.

10 Chiù-i shóh sé lōk wâ, mŏ î-yān yat kòh to mŏ.

11 Mŏ mēng-paāk kè, mŏ k'aū Sheûng-Chué kè.

12 K'ui haî chak kwai yat pin, t'ūng pìn waĭ mō yûng kè, hāng

shîn kè, yat kòh to mŏ à.

13 K'uĭ haû-lûng hó-ts'ž hoi hiu kè fān-mô, k'uĭ kè leî, faat$_{o}$ ch'ut kwaí-chà, k'uĭ tsuí-shûn, ts'ōng chuê shē kè tūk heì.

14 K'uĭ haú moŏn hiu chaù-chòh uĕ-k'āp foó meî.

15 K'uĭ keuk$_{o}$ kap-ts'uk laû yān kè huet$_{o}$.

16 Sheung ts'aān uĕ-k'āp tsoi-wôh; haî tsoî k'uĭ t'iû lô.

17 P'ēng-on kè lô k'uĭ meî-ts'āng shik.

18 Haí k'uĭ ngaăn ts'în mŏ waì Sheûng-Chué kè waì-kuî.

19 ¶ Ngŏh-teî chi-tò lūt-faat$_{o}$ shóh kóng kè, haî waî shūk lūt-faat$_{o}$ kè yān laî kóng, lêng faān yān kè haú chí-sak, ì-ch'é t'ung shaì kè yān, haí Sheûng-Chué mîn-ts'în, hóh suèn yaû tsuî.

20 Yan-waî mŏ yān i lūt-faat$_{o}$ kè hāng-waî, tsaû tak haí k'uĭ mîn-ts'în ch'eng waî î, waî-haî yaû lūt-faat$_{o}$, tsaû hóh-ĭ chi-tò tsuî-ok$_{o}$ che.

21 Taân Sheûng-Chué kè î, m̄ haî yaû lūt-faat$_{o}$ laî, uē-kam hín ch'ut, tsaû haî lūt-faat$_{o}$ k'āp sin-chi shóh chèng-mēng kè.

22 Tsik-haî Sheûng-Chué kè î, yaû sùn Yē-So Kei-Tuk, lām tò taân-faān sùn k'uĭ kè, yan poón loī mŏ fan-pīt.

23 Yan-waî maân yān ĭ-keng faân tsuî, yaû hìm-k'uet$_{o}$ Sheûng-Chué kè wēng-kwong.

24 Ue-shî yaû Sheûng-Chué kè yan-tín, í-laaî Yē-So Kei-Tuk shūk tsuî, tsaû paāk-paāk tak ch'eng waî î.

25 Sheûng-Chué laāp Yē-So tsô waăn-ooî kè tsaì, táng yaû sùn k'uĭ kè huet$_{o}$ chì tak-tó, lêng hín ch'ut Sheûng-Chué kè î, yan-waî Sheûng-Chué foon-yūng, tsaû shè hiu ĭ ts'în kè tsuî.

26 Táng uē-kam hín ch'ut k'uĭ kè î, lêng yān chi-tò Sheûng-Chué haî î, yaû hóh-ĭ ch'eng sùn Yē-So kè yān waî î à.

27 Kóm-tsaû keng-kw'a haí pin ch'uè ni? I-keng ch'uē huì lok$_{o}$, k'aaî mat-yĕ fong-faat$_{o}$ ni? K'aaî hāng-waî me? M haî à, haî sùn kè fong-faat$_{o}$ à.

28 Shóh-ĭ ngŏh-teî ĭ-waî yān m̄ haî í-laaî lūt-faat$_{o}$ kè hāng-waî, haî yaū sùn-tak tsaû tak ch'eng waî î.

29 Sheûng-Chué tūk-haî Yaū-t'aaì yān kè Sheûng-Chué me? Heí m̄ yīk haî î-pong yān kè Sheûnp-Chué me? Yīk haî î-pong yān kè Sheûng-Chué à.

30 Yan-waî tūk yat waî Sheûng-Chué, yaū sùn ch'eng shaû kot$_{o}$-laĭ kè waî î, yīk yaū sùn ch'eng-mŏ shaû kot$_{o}$-laĭ kè waî î.

31 Kóm-tsaû ngŏh-teî k'aaî sùn laî faì lūt-faat$_{o}$ me? Tuèn m̄ haî, shāt haî kiu laāp lūt-faat$_{o}$ à.

4.

KOM-TSAU ngŏh-teî hóh-ĭ wâ i-chuê yūk-t'aí tsô ngŏh tsó-tsung A-paak-la-hón, k'uĭ tak mat-yĕ ni?

2 T'óng-yeūk A-paak-la-hón, yaū shóh hāng tak ch'eng waî î, kóm-tsaû hóh-ĭ tsž kw'a, taân haí Sheûng-Chué mîn-ts'în mŏ hóh kw'a à.

3 Shèng-shue tím wâ ni? Wâ A-paak-la-hón sùn Sheûng-Chué, yan k'uĭ sùn tsaû ĭ k'uĭ

wai î.

4 Faân tsô kung kè tak kung kà m̄ suèn haî yan-tín, suèn haî yeng-koi kè.

5 Taân m̄ tsô kung kè, tsêng-haî sùn kòh waî ch'eng m kèng-k'în yān wai î kè Sheûng-Chué, kòh yān kè sùn-tak tsaû ch'eng wai î.

6 Hó-ts'ž Taaî-waî lûn maŭ yān kè fuk, tsik-haî mŏ tsô kung, tsaû tak Sheûng-Chué ch'eng k'uĭ wai î. Kóm wâ,

7 K'uĭ kwòh-shat tak shè, k'uĭ tsuî-ok$_0$ tak che-paì kè, yaŭ fuk lok$_0$.

8 Chué m̄ k'aaĭ tsuî laî kwai ue k'uĭ kè, kòh yān yaŭ fuk lok$_0$.

9 Kóm ni-ti fuk, tūk-haî ka kwòh shaû kot$_0$-laĭ kè me? Yik-waāk ka kwòh meî shaû kot$_0$-laĭ kè ni? Yan-waî ngŏh-teî wâ, yan A-paak-la-hón kè sùn, tsaû ĭ k'uĭ wai î.

10 Kóm-tsaû tím-yeûng ĭ k'uĭ wai î ni? Haî tsoî shaû hiu kot$_0$-laĭ chi shī me? Yik-waāk tsoî meî shaû kot$_0$-laĭ chi shī ni? M haî tsoî shaû kot$_0$-laĭ chi shī, haî tsoî meî shaû kot$_0$-laĭ chi shī à.

11 Yaû k'uĭ shaû kot$_0$-laĭ kè keì-hô, tsik-haî meî shaû kot$_0$-laĭ chi shī, yaū sùn tak ch'eng wai î kè yàn-chèng, lêng k'uĭ tsô taân-faân meî shaû kot$_0$-laĭ to seung sùn ché kè foô-ts'an, táng î hóh-ĭ kwai ue k'uĭ-teî à.

12 Yĭk lêng k'uĭ tsô shaû kot$_0$-laĭ ché kè foô-ts'an, pat-chí shaû kot$_0$-laĭ kè, to hāng ngŏh-teî tsó-tsung A-paak-la-hón meî shaû kot$_0$-laĭ chi shī, shóh yaŭ sùn-tak kè keuk$_0$-tsik.

13 Yan-waî Sheûng-Chué yeng-shēng A-paak-la-hón k'ăp k'uĭ haû-yuî, lêng kaì-tsž shaì-kaaì tak saaì ts'uēn teî, m̄ haî yaū ue lūt-faat$_0$, haî yaū ue sùn-tak kè î à.

14 T'óng-yeūk shūk lūt-faat$_0$ kè haî tsô haû-tsž, kóm-tsaû sùn-tak k'ui kwai ue hui, ĭ-ch'é yeng-shēng to faì hiu lok$_0$.

15 Yan-waî lūt-faat$_0$ lêng yān shaû nô, mŏ lūt-faat$_0$ tsaû mŏ faân tsuî.

16 Koò-ts'ź shóh yeng-shēng kè haî yaū sùn-tak, chì-tò yaū yan-tín, táng shóh yeng-shēng kè, shāt tsoî kwai ue chùng tsź-suen, m̄ chí tūk-haî shūk lūt-faat$_0$ kè, to kwai ue shūk A-paak-la-hón chi sùn-tak kè yān à.

17 Chiù-i shóh sé lōk wâ, ngŏh laāp neĭ tsô līt kwok$_0$ kè tsó-tsung, tsaû A-paak-la-hón tsô ngŏh-teî chùng-yān kè tsó-tsung, haí k'uĭ shóh sùn kè mîn-ts'în, tsik-haî yaū sź fūk-shang, ch'eng mō waî yaū kòh waî Sheûng-Chué à.

18 A-paak-la-hón haí tsuēt mông chî chung, yēng-în k'aaĭ mông laî sùn, chì-tò k'uĭ tak tsô līt-kwok$_0$ kè tsó-tsung, chiù-i shóh kóng wâ, neĭ tsź-suen tseung-loî pit kóm-yeûng.

19 K'uĭ mŏ m̄ sham sùn, suî-în nîn tseung paak$_0$ suì, to m̄ koò shui-yeūk kè shan-t'aí, kûng Saat-la t'uĕn-tsuēt kè t'oi ch'aán.

20 K'uĭ m̄ haî yan mō sùn, sz-ĭ Sheûng-Chué kè yeng-shēng, haî yaū kin-koò kè sùn-tak laî kwai-wēng Sheûng-Chué.

21 I-ch'é k'ok$_0$ sùn Sheûng-Chué shóh yeng-shēng kè, k'uĭ yĭk nāng tsô shēng à.

22 Shóh-ĭ yan k'uĭ sùn-tak suèn k'uĭ haî î.

23 Suèn k'uĭ haî î kòh kuì, m̄ chí waî k'uĭ sé lōk, to haî waî ngŏh-teî t'im.

24 Ngŏh-teî yeūk sùn lêng ngŏh Chué Yē-So yaū sź fūk-shang kòh waî Sheûng-Chué, ngŏh to yan sùn-tak suèn haî î.

25 Yē-So waî ngŏh-teî kè tsuî peî yān kaaì, yīk waî ngŏh-teî tak ch'eng î peî Sheûng-Chué lêng k'uĭ fūk-shang.

5.

SHOH-I ngŏh-teî keì haî yaū sùn-tak ch'eng waî î, tsaû í-laaî ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk, kûng Sheûng-Chué wōh-hó.

2 Ngŏh-teî í-laaî k'uĭ, yaū sùn hóh tsùn yāp ngŏh-teî uē-kam shóh k'eĭ-laāp kè yan-tín, ĭ-ch'é yan mông Sheûng-Chué kè wēng-kwong, tsaû foon-heí $lok_{\circ}$.

3 Pat tūk haî kóm, ngŏh-teî tsoî waân-naân chi chung yīk foon-heí, yan-waî chi-tò waân-naân shang yán-noî.

4 Yán-noî shang lîn-taāt, lîn-taāt shang chí-mông, chí-mông tsaû pat chì ue sau-ch'í.

5 Yan-waî ts'ż kwòh ngŏh-teî ke Shèng-Shān, tseung Sheûng-Chué kè oì laī lām-laaî ngŏh-teî kè sam.

6 Yan-waî ngŏh-teî chûng uĕn-yeūk kòh shī, Kei-Tuk ĭ k'eī, t'aì m̄ kèng-k'īn kè yān shaû sź.

7 T'aì î-yān sź kè, kán-kán yaŭ che, taân t'aì yān-oì kè yān, waāk-ché yaŭ yān kóm waî k'uĭ sź.

8 Waī haî Sheûng-Chué hín-mēng yān-oì kwòh ngŏh-teî, yan ngŏh-teî chûng haî tsuî yān, Kei-Tuk t'aì ngŏh-teî shaû sź.

9 Uē-kam ngŏh-teî í-laaî k'uĭ kè $huet_{\circ}$, keì tak ch'eng waī î, hōh-fòng yaū k'uĭ tak kaù ch'ut nau-nô me?

10 Yeūk ngŏh-teî tsô ch'aū-tīk kòh shī, yaū Sheûng-Chué Tsź chi sź, tak kûng Sheûng-Chué wōh-hó, hōh-fòng uē-kam keì tak wōh-hó, tsaû yaū k'uĭ chi shang tak kaù me?

11 Pat tūk haî kóm, ngŏh-teî í-laaî ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk, tsaû yan k'uĭ tak wōh-hó, yīk yaū ue Sheûng-Chué hó foon-heí $lok_{\circ}$.

12 ¶ Yan ts'ź, hó-t'sž shaì-sheûng yaŭ tsuî, haî yaū ue yat kòh yān heí, sź yaû haî yaū ue yaŭ tsuî, chì lêng yān-yān to yaŭ sź, yan-waî yān-yān to yaŭ tsuî à.

13 Chì-tò laāp lūt-$faat_{\circ}$ chi shī, shaì-sheûng yaŭ tsuî, taân meì-ts'āng laāp lūt-$faat_{\circ}$, tsaû m̄ chap-tsuî yān.

14 Taân tsż-ts'ūng A-tong chì-tò Moh-saì, ĭ sź hāng wōng kè k'uēn, sui-īn meî-ts'āng ts'ż A-tong kè tsuî yīk iù sź, A-tong tsaû haî haû-loī laī kè tuì tseûng à.

15 Taân tsuî-$ok_{\circ}$ m̄ t'ūng yan-ts'ż, yeūk haî yan yat yān kè tsuî, chùng-yān tsaû sź, hōh-fòng Sheûng-Chué chi yan-ts'ż, yaū Yē-So Kei-Tuk yat yān kè sheúng-ts'ż, shi kwòh chùng-yān haî kàng toh à.

16 I-ch'é shám-p'oòn haî yaū yat yān kè tsuî, m̄ t'ūng yan-ts'ż, yan-waî shám-p'oòn haî yaŭ yat kîn tsuî tsaû têng tsuî, waī-

haî yan-ts'ż, haî yaŭ hó toh tsuî faán tak ch'eng waī î à.

17 Yeŭk yan yat yān kè tsuî, sż haî yaū kòh yān hāng wōng kè k'uēn, hōh-fòng shaû hūng-yan uĕ-k'āp tak ch'eng waī î chi yan-ts'ż kè, tsoî wĕng-shang chi chung yaū yat yān, tsik Yē-So Kei-Tuk hāng wōng kè k'uēn à.

18 Kóm-tsaû hó-ts'ż yat kîn faân tsuî, lêng chùng-yān peî têng tsuî, yīk yat kîn shin-î, lêng chùng-yān tak-tó ch'eng î tsaû shang.

19 Yan-waî hó-ts'ż yaū yat yān pooì-yīk, lêng toh yān yaŭ tsuî, kóm-tsaû yaū yat yān shûn-ts'ūng, lêng toh yān tak ch'eng waī î lok_o.

20 Lêng-ngoî $ch'it_o$-laāp $lūt$-$faat_o$, lêng tsuî-ok_o ka-toh, taân tsuî-ok_o ka-toh kòh ch'uè, yan-oì $uēt$-$faat_o$ ka-toh.

21 Hó-ts'ż tsuî-ok_o ĭ-keng hāng wōng kè k'uēn, lêng yān sż, kóm-yeûng yan-oì, to yaū Yē-So Kei-Tuk k'aaĭ î laī hāng wōng kè k'uēn, lêng tak wĕng-shang à.

6.

KOM-TSAU ngŏh-teî iù tím wâ ni? Hóh-ĭ yēng-īn faân-tsuî, lêng yan-oì $uēt$-$faat_o$ ka-toh me?

2 Tuèn m̄ haî, ngŏh-teî ĭ-keng t'uēn-tsuēt tsuî-ok_o, hó-ts'ż sż, heí hóh chûng haí tsuî-ok_o ch'uè shang me?

3 Neí heí m̄ chi-tò ngŏh-teî taân-faān shaû saí-laĭ shūk Yē-So Kei-Tuk, tsaû haî shaû saí-laĭ shūk k'uĭ kè sż me?

4 Shóh-ĭ ngŏh-teî shaû hiu saí-laĭ, t'ūng-maaî Kei-Tuk tsòng-maaî kwai ue sż ch'uè, táng hó-ts'ż Kei-Tuk k'aaù Foô kè wēng-kwong yaū sż fūk-shang, ngŏh-teî to haî kóm-yeûng hāng tsoî san shang-mêng ch'uè lok_o.

5 Yan-waî ngŏh-teî yeūk haî t'ūng k'uĭ luēn-hōp, sin hōk k'uĭ sż kè yeûng-tsż, to pit-têng kóm-yeûng hōk k'uĭ fūk-shang.

6 Tsż-keí chi-tò ngŏh-teî kè kaû yān, kûng k'uĭ teng hiu lōk shāp-tsż-kà, lêng tsuî-ok_o kè t'aí mīt saaì, tsaû m̄ tsoì tsô tsuî-ok_o kè nō-pūk.

7 Yan-waî sż hiu kè yān, ĭ-keng $t'uet_o$-lat tsuî-ok_o.

8 Ngŏh-teî yeūk-haî kûng Kei-Tuk t'ūng sż, tsaû sùn-tak to pit-têng kûng k'uĭ t'ūng shang.

9 Chi-tò Kei-Tuk keì yaū sż fūk-shang, tsaû m̄ tsoì sż, sż pat nāng tsoì koón-ch'uk k'uĭ.

10 Yan-waî k'uĭ sż, haî waî tsuî laĭ sż yat ts'ż, taân k'uĭ shang haî waî Sheûng-Chué laĭ shang.

11 Kóm-yeûng, neĭ-teî to iù ĭ-waī tsż-keí t'uēn-tsuēt tsuî-ok_o hó-ts'ż sż, taân-haî yaū ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk waî Sheûng-Chué laĭ shang.

12 ¶ Koò-ts'ż maĭ peí tsuî-ok_o tsoî neĭ tseung sż kè shan chung tsô wōng, lêng neĭ shûn-ts'ūng k'uĭ kè sz-yūk.

13 Yīk maĭ k'aaĭ neĭ chi-t'aí tsô pat î kè heì-haaî laī hāng tsuî, taân iù k'aaĭ tsż-keí hìn kwòh Sheûng-Chué, hó-ts'ż yaū sż fūk-shang kè, ĭ-ch'é k'aaĭ neĭ chi-t'aí tsô î kè heì-haaî, laī fūk-sż Sheûng-Chué.

14 Tsuî-ok$_{o}$ pit m̄ koón-ch'uk neĭ, yan neĭ m̄ haî tsoî lūt-faat$_{o}$ hâ, haî tsoî yan-tín hâ.

15 ¶ Kóm-tsaû tím-yeûng ni? Ngŏh-teî m̄ tsoî lūt-faat$_{o}$ hâ, haî tsoî yan-tíu hâ, tsaû hóh-ĭ faân-tsuî me? Tuèn m̄ haî.

16 Neĭ heí m̄ chi neĭ hìn tszĕ-keí tsô nō-pūk laî shûn k'uĭ, tsaû haî tsô shóh shûn ché kè nō-pūk, waăk faân-tsuî tsaû sź, waăk shûn-fūk tsaû tak ch'eng waî î.

17 Toh-tsê Sheûng-Chué yan neĭ sui-īu p'ēng-sò tsô tsuî-ok$_{o}$ kè nō-pūk, taân uē-kam sam fūk hiu, shóh yaŭ ch'uēn-shaû kwòh neĭ kè kaaù faat$_{o}$.

18 Neĭ keì-īn peî tsuî-ok$_{o}$ shik-fòng, tsaû tsô î kè nō-pūk.

19 Ngŏh yan neĭ-teî yūk-t'aí uĕn-yeūk, tsaû i sheūng yāu kè shuet$_{o}$-wâ laî kóng, neĭ-teî ts'ūng ts'īn k'aaĭ chi-t'aí hìn kwòh tsuî tsô nō-pūk, hāng oo-waì pat î kè sź, uē-kam tong k'aaĭ chi-t'aí hìn kwòh î tsô nō-pūk, hāng shèng-kit$_{o}$ kè sź.

20 Yan-waî neĭ tsô tsuî-ok$_{o}$ kè nō-pūk kòh shī, tsaû lat hiu kung-î.

21 Neĭ uē-kam kìn sau-ch'í kè sź, neĭ ts'ūng-ts'īn tsô laî yaŭ mat yik ni? Yan-waî ni-ti sź kè shau-meĭ, tsaû haî sź-mōng.

22 Taân neĭ uē-kam peî tsuî-ok$_{o}$ shik-fòng, tsô Sheûng-Chué kè nō-pūk, shóh kit$_{o}$ kè kwóh haî shēng-shèng, shau-meī tsaû haî wĕng-shang.

23 Yan-waî tsuî-ok$_{o}$ kè kung-kà, haî sź-mōng, taân Sheûng-Chué kè yan-ts'ź, haî wĕng-shang, yaū ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk à.

7.

HENG-TAI à, ngŏh uē-kam kûng shik lūt-faat$_{o}$ kè yān laî kóng, neĭ-teî heí m̄ chi yān tsoî shang chi shī, peî lūt-faat$_{o}$ koón-ch'uk k'uĭ me?

2 Hó-ts'ź yaŭ cheûng-foo kè foŏ-yān, cheûng-foo tsoî shang, tsaû peî lūt-faat$_{o}$ koón-ch'uk, cheûng-foo sź hiu, tsaû t'uet$_{o}$-leī cheûng-foo kè lūt-faat$_{o}$.

3 Shóh-ĭ cheûng-foo tsoî shang, yeūk-haî kà pīt yān, tsaû kiù tsô yām-foŏ, taân cheûng-foo sź hiu, tsaû peî kòh-ti lūt-faat$_{o}$ shik-fòng, sui-īn kà pīt yān, to m̄ haî yām-foŏ.

4 Kóm-yeûng, ngŏh heng-taî à, neĭ yan Kei-Tuk kè shan, ĭ-keng t'uet$_{o}$-leī lūt-faat$_{o}$ hó-ts'ź sź, táng neĭ hóh-ĭ kwaì-ue pīt kòh, tsik-haî yaū sź fūk-shang kòh waî, lêng-ngŏh-teî waî Sheûng-Chué kit$_{o}$ kwóh à.

5 Yan-waî ngŏh-teî tsoî yūk-t'aí chi shī, yaū lūt-faat$_{o}$ shóh yaŭ tsuî-ok$_{o}$ kè ts'ēng-yūk, kaaú-ĭŭ ngŏh chi-t'aí, lêng kit$_{o}$ kwóh chì-tò sź.

6 Taân uē-kam ngŏh-teî t'uet$_{o}$ hiu shóh koón-ch'uk kè lūt-faat$_{o}$ hó-ts'ź sź, tsaû m̄ haî chiù-i kaû-yāt kè hui mān laî fūk-sź Sheûng-Chué, haî chiù-i Shèng-Shān kè san yeûng lok$_{o}$.

7 ¶ Kóm-tsaû ngŏh-teî iù tím kóng ni? Lūt-faat$_{o}$ haî tsuî-ok$_{o}$ me? Tuèn m̄ haî, taân m̄ haî yaū lūt-faat$_{o}$, ngŏh tsaû m̄ chi-tò tsuî-ok$_{o}$, yan-waî lūt-faat$_{o}$ yeūk m̄ kóng wâ maĭ t'aam-laām, ngŏh tsaû m̄ chi-tò t'aam-laām.

8 Taân tsuî-ok$_{o}$ shēng-kei k'aaĭ

kaaì-mêng, tsoî ngŏh sam chung ŭ̆-tûng kok$_{o}$ yeûng t'aam-laām, yan-waî mŏ lūt-faat$_{o}$, tsuî haî sź kè.

9 Ts'ūng-ts'īn mŏ lūt-faat$_{o}$, ngŏh tsaû shang, taân-haî kaaì-mêng laî tò, tsuî-ok$_{o}$ shang, ngŏh tsaû sź.

10 Kóm ngŏh kok$_{o}$-tak kaaì-mêng uēn-poón lêng yān shang, faán-chuèn lêng yān sź.

11 Yan-waî tsuî-ok$_{o}$ shēng-kei k'aaĭ kaaì-mêng laî yaŭ-waāk ngŏh, yaû k'aaĭ laî chéng sź ngŏh.

12 Kóm-tsaû lūt-faat$_{o}$ haî shèng, kaaì-mêng yīk haî shèng, haî î haî shîn à.

13 Kóm kòh-ti shîn kè haî lêng ngŏh sź me? Tuèn m̄ haî, waī-haî tsuî yan shîn kè tsaû lêng ngŏh sź, hín-mēng chan haî tsuî, táng tsuî yan kaaì-mêng, shēng waī ok$_{o}$ chi kīk lok$_{o}$.

14 Ngŏh-teî chi-tò lūt-faat$_{o}$ haî shūk lēng, ngŏh haî shūk yūk-ts'ēng, (taan-yīk tsik-haî shūk yūk-t'aí chi ts'ēng) tsż-keí maaì kwòh tsuî-ok$_{o}$ tsô nō-pūk.

15 Koò-ts'ź ngŏh shóh tsô kè ngŏh m̄ ts'uí, yan ngŏh shóh seúng kè ngŏh m̄ tsô, ngŏh shóh tsang kè, ngŏh faán-chuèn huì tsô.

16 T'óng-yeūk ngŏh shóh tsô haî m̄ seúng tsô kè, tsaû haî wăn chèng lūt-faat$_{o}$ haî shîn kè.

17 Kóm-tsaû tsô ch'ut laî kè m̄ haî ngŏh, haî chuê tó ngŏh ch'uè kè tsuî-ok$_{o}$ à.

18 Ngŏh chi-tò tsoî ngŏh ch'uè, tsik-haî tsoî ngŏh yūk-t'aí, tsúng mŏ leūng-shîn kè, yan-waî ngŏh sui-īn ts'ēng-uên hāng shîn, taân pat nāng hāng à.

19 Yan-waî ngŏh shóh seŭng hāng kè shîn, ngŏh m̄ hāng, taân-haî ngŏh shóh m̄ seúng hāng kè ok$_{o}$, ngŏh tsaû hāng.

20 Yeūk-haî ngŏh tsô shóh m̄ seúng tsô kè, kóm-tsaû tsô ch'ut laî kè m̄ haî ngŏh, haî chuê tó ngŏh ch'uè kè tsuî-ok$_{o}$ à.

21 Ngŏh kok$_{o}$-tak yaŭ kòh faat$_{o}$, tsik-haî seúng hāng shîn, tsaû yaŭ ok$_{o}$ haí ngŏh ch'uè.

22 Yan-waî ngŏh sam chung foon-heí Sheûng-Chué kè lūt-faat$_{o}$.

23 Taân-haî ngŏh kok$_{o}$-tak yaŭ pīt yeûng faat$_{o}$ tsoî ngŏh chi-t'aí kûng ngŏh sam kè faat$_{o}$ kaau-chìn, tsaû chuk ngŏh iù ngŏh ts'ūng chi-t'aí chung tsuî-ok$_{o}$ kè faat$_{o}$.

24 Haaī, ngŏh à, chan haî kw'àn-foó kè yān à, mat-shuī ch'éng-kaù ngŏh ch'ut ni-ti sź-mōng kè yūk-t'aí ni?

25 Toh-tsê Sheûng-Chué, yaū ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk à, kóm-yeûng, ngŏh k'aaĭ sam laî shûn-fūk Sheûng-Chué kè faat$_{o}$, k'aaĭ yūk-t'aí laî shûn-fūk tsuî kè faat$_{o}$ lok$_{o}$.

8.

SHOH-I faān shūk Kei-Tuk Yē-So kè, m̄ ts'ūng yūk-ts'ēng, haî ts'ūng Shèng-Shān kè, tsúng mŏ têng tsuî.

2 Yan-waî ts'ż shang-mêng kè Shèng-Shān chi faat$_{o}$, yaū Kei-Tuk Yē-So shik-fòng ngŏh, t'uet$_{o}$-leī tsuî-ok$_{o}$ k'āp sź-mōng kè faat$_{o}$.

3 Lūt-faat$_{o}$ shóh pat nāng tsô kè, yan k'aaù yūk-t'aí tsaû uēn-yeūk, Sheûng-Chué tá-faat$_{o}$ k'uí

Tsź, hŏk faan tsuî yān kè yēng-chông, ī-ch'é laī shūk-tsuî, tsaû haí yūk-t'aí mīt hiu tsuî-ok$_{o}$.

4 Lêng ngŏh-teî m̄ ts'ūng yūk-ts'ēng, haî ts'ūng Shèng-Shān kè, shēng-tsaû lūt-faat$_{o}$ chi î.

5 Yan-waî ts'ūng yūk-ts'ēng kè, keì-nîm yūk-ts'ēng chi sź, ts'ūng Shèng-Shān kè, keì-nîm Shèng-Shān chi sź.

6 Keì-nîm yūk-ts'ēng kè, tsaû haî sź, keì-nîm Shèng-Shān kè, tsaû haî shang-mêng à, p'ēng-on à.

7 Keì-nîm yūk-ts'ēng kè, haî kûng Sheûng-Chué tsô ch'aū-tık, yan k'uĭ m̄ fūk Sheûng-Chué kè faat$_{o}$, yīk tò taí pat nāng fūk à.

8 Koò-ts'ź faān shūk yūk-ts'ēng kè, pat nāng tak Sheûng-Chué foon-heí.

9 T'óng-yeūk Sheûng-Chué kè Shèng-Shān chuê tsoî neĭ sam chung, tsaû neí m̄ haî shūk yūk-ts'ēng, haî shūk Shèng-Shān, faān mŏ Kei-Tuk kè Shèng-Shān, tsaû m̄ haî shūk Kei-Tuk kè.

10 Yeūk Kei-Tuk tsoî neĭ-teî kè sam, shan-t'aí yan tsuî tsaû sź, taân lēng-wān yan î tsaû shang.

11 Lêng Yē-So yaū sź fūk-shang kè Shèng-Shān, yeūk haî chuê tsoî neĭ-teî kè sam, tsaû lêng Kei-Tuk yaū sź fūk-shang kòh waî, pit yûng k'uĭ chuê tsoî neĭ sam kè Shèng-Shān, shaí neĭ tseung sź kè shan fūk-shang lok$_{o}$.

12 ¶ Heng-taî à, yan ts'ź ngŏh-teî m̄ haî hìm-foô yūk-ts'ēng kè chaaì, lêng ts'ūng yūk-ts'ēng laī tô-shang.

13 Yan-waî neĭ yeūk-haî ts'ūng yūk-ts'ēng tô-shang, pit-têng sź, yeūk yaū Shèng-Shān mīt hiu yūk-t'aí kè hāng-waī, pit-têng shang.

14 Taân-faān peî Sheûng-Chué kè Shèng-Shān yān-tô kè, k'uĭ-teî haî Sheûng-Chué kè tsaí à.

15 Neĭ-teî m̄ haî tsoì shaû tsô nō-pūk kè sam, chì-tò húng-kuî, waī-haî shaû tsô î-tsź kè sam, táng ngŏh-teî yan ts'ź ch'eng Sheûng-Chué waī A-Pa Foô lok$_{o}$.

16 Shèng-Shān kûng ngŏh-teî kè sam, t'ūng chèng ngŏh-teî haî Sheûng-Chué kè tsaí-nuĭ.

17 Keì haî tsaí-nuĭ, tsaû haî haû-tsź, tsik-haî Sheûng-Chué kè haû-tsź, kûng Kei-Tuk t'ūng-maaī tsô haû-tsź kè, lêng ngŏh-teî yeūk haî t'ūng-maaī Kei-Tuk shaû foó-naân, to t'ūng k'uĭ heúng wēng-kwong.

18 ¶ Ngŏh ĭ-waî în-shī kè foó-naân, pat hom peí-kaaû tseung-loî haí ngŏh-teî ch'uè hín-în kè wēng-kwong.

19 Taân-faān shaû tsô kè, hán-ts'it$_{o}$ yeŭng-mông Sheûng-Chué kè chùng-tsź hín-ch'ut laī.

20 Yan-waî shaû tsô kè, kwaî ue hung-hui, m̄ haî tsź-keí ts'ēng-uên, haî yaū ue shaí k'uĭ kóm-yeûng, taân yēng-în yaŭ mông.

21 Yan shaû tsô kè, pit tak shik-fông, m̄ tsô paaî-waaî kè nō-pūk, tseung-loî heúng Sheûng-Chué tsź tsź-yaū kè wēng-iû.

22 Ngŏh-teî chi-tò taân-faān shaû tsô kè, t'ūng-maaī t'aàn-sik t'ùng-foó, chì-tò kam-yāt.

23 M chí haî kóm, ngŏh-teî tak hiu Shèng-Shān ch'oh kit$_{o}$ chi

kwóh kè, tsż-keí yīk haî tsoî sam chung t'aàn-sik, táng-haû shēng waî Sheûng-Chué kè î-tsż, tsik-haî ngŏh-teî kè shan-t'aí tak shūk.

24 Ngŏh-teî tak kaù yaū ue mông, taân shóh kìn kè mông, m̄ haî mông à, yān í-keng t'aì-kìn kè, hcí yaŭ chûng mông me?

25 Taân ngŏh-teî yeūk mông shóh meî kìn kè, tsaû pit yán-noî laî táng.

26 Kóm-yeûng Shèng-Shān yīk pong-chôh ngŏh-teî kè uĕn-yeūk, yan ngŏh-teî m̄ chi tong k'aū mat-yĕ, taân Shèng-Shān tsż-keí k'aaî m̄ kóng tak ch'ut kè t'aàn-sik, toî ngŏh-teî k'eī-k'aū.

27 Ch'ā-ch'aat$_0$ yān sam kè, chi-tò Shèng-Shān kè ì-sż, yan-wāî k'uî tsun Sheûng-Chué kè chí-ì, toî shèng-t'ō k'eī-k'aū.

28 Ngŏh-teî chi-tò faān sż t'ūng-maaî tsô, kaai lêng oì Sheûng-Chué kè yān tak yik, tsik-haî faān tsun Sheûng-Chué kè têng ì peî suén-chiû kè.

29 Yan-waî Sheûng-Chué shóh uê-sin chi kè, tsaû uê-têng k'uî, hŏk faan Sheûng-Chué Tsż kè mō-yeûng, lêng Yē-So haí chùng heng-taî chi chung tsô cheúng-tsż.

30 I-ch'é Sheûng-Chué shóh uê-têng kè, yīk suén-chiû k'uî, shóh suén-chiû kè, yīk ch'eng k'uî waî î, shóh ch'eng waî î kè, yīk lêng k'uî tak wēng-kwong.

31 Keì haî kóm-yeûng, ngŏh-teî iù tím kóng ni? Yeūk haî Sheûng-Chué pó-yaû ngŏh-teî, mat-shuî tīk tak ngŏh-teî ni?

32 Sheûng-Chué m̄ oì sik tsż-keí kè Tsż, waî ngŏh-teî taaî-chùng shé hiu, heí m̄ k'aaî maân-mât t'ūng-maaî k'uî paāk-paāk ts'ż kwòh ngŏh-teî me?

33 Mat-shuî kò tak Sheûng-Chué shóh kaán-suén kè ni? Ch'eng k'uî waî î kè haî Sheûng-Chué à.

34 Mat-shuî nāng têng tsuî ni? Kei-Tuk ì-keng sż, fòng-ch'é ì-keng fūk-shang, uē-kam haí Sheûng-Chué yaû pîn, yīk waî ngŏh-teî k'eī-t'ó.

35 Mat-shuî nāng lêng ngŏh-teî kaak$_0$ hoi Kei-Tuk kè oì ni? Haî waân-naân, waāk kw'àn-foó, waāk paak-hoî, waāk kei-ngôh, waāk ch'ek$_0$-shan, waāk ngaî-hím, waāk to-kìm me?

36 Hó-ts'ż yaŭ sé lōk wû, ngŏh-teî waî neĭ shēng yāt peî shaat$_0$, tsok$_0$ ngŏh-teî hó-ts'ż haî tseung t'ong kè yeūng.

37 Taân tsoî ni-ti kok$_0$ yeûng sż, ngŏh-teî í-laaî oì ngŏh kòh wuî, tsaû tak shèng yaŭ uē.

38 Yan-waî ngŏh sham sùn waāk sż, waāk shang, waāk t'in-sż, waāk chap chèng kè, waāk yaŭ k'uēn-nāng kè, waāk în-tsoî kè sż, waāk tseung-loî kè sż.

39 Waāk ko, waāk pei, waāk pīt yeûng shaû tsô kè, to pat nāng lêng ngŏh-teî kaak$_0$ hoi Sheûng-Chué kè oì, tsik-haî tsoî ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè.

9.

NGOH haí Kei-Tuk ch'uè, kóng chan kè, m̄ kóng taaî-wâ, ngŏh leūng-sam peî Shèng-Shān kóm-tûng, kûng ngŏh tsô chèng.

2 Ngŏh yaū taaî yau-shaū, sam chung sheūng-shì sheung-t'ùng.

3 Yan-waî ngŏh heng-taî, tsik-haî i-chuê yŭk-t'aí tsó ngŏh ts'an-shūk kè, sui-īn shaû chaù-chòh, kûng Kei-Tuk t'uĕn-tsuĕt, yīk haî ts'ēng-uên.

4 K'uĭ-teî haî I-shik-līt yān, ī-ch'é tsô î-tsź, wēng-kwong, māng-yeuk$_{o}$, lūt-faat$_{o}$, laĭ-ī, yeng-shēng, to haî shūk k'uĭ kè.

5 Līt-tsó haî k'uĭ-teî kè tsó-tsúng, i-chuê yŭk-t'aí, Kei-Tuk haî yaû k'uĭ-teî shang, k'uĭ haî tsoî maân yaû chi sheûng, wēng-uĕn tong shaû tsûng-tsaàn kè Sheûng-Chué. Shēng-sam-shóh-uên.

6 M haî hó-ts'ź Sheûng-Chué kè shuet$_{o}$-wâ faì hiu, yan-waî yaû I-shik-līt shang kè, m̄ tsûn haî I-shik-līt yān.

7 Yīk m̄ haî yan k'uĭ tsô A-paak-la-hón kè haû-yuî, tsaû tsûn-teî tsô tak tsź-tsź, tūk-haî wâ yaû I-saat tsaû tak ch'eng waî neĭ kè haû-yuî.

8 Tsik-haî wâ, ts'ūng yŭk-t'aí shóh shang kè, meî pit haî Sheûng-Chué kè tsaí, tūk-haî ts'ūng yeng-shēng shóh shang kè, chì suèn haî haû-yuî.

9 Yan shóh yeng-shēng haî kóm wâ, tò yăt-k'eĭ, ngŏh faan laī, Saat-la tsaû pit-têng shang kòh tsaí.

10 M chí haî kóm, Leî-paak-ka yaû ngŏh tsó-tsung I-saat waaî-yân chi shī.

11 K'uĭ ti tsaí meî-ts'āng ch'ut-shaì, shîn ok$_{o}$ to meî-ts'āng hāng, lêng hín-mēng Sheûng-Chué chiù-i k'uĭ shóh kaán-suén kè têng ì, m̄ haî yaû ue suén-chiû kè.

12 Shóh-ĭ tuì Leî-paak-ka wâ, taaî tsaí shî-pit fūk-sź saù tsaí.

13 Hó-ts'ź yaŭ sé lōk wâ, ngŏh oì Ngă-kok, tsang I-sò.

14 ¶ Kóm-tsaû ngŏh-teî iù tím wâ ni? Sheûng-Chué haî m̄ kung-î me? Tuèn m̄ haî.

15 Yan-waî k'uĭ tuì Moh-saì wâ, ngŏh seúng t'aí-sut kè tsaû t'aí-sut k'uĭ, seúng līn-măn kè tsaû līn-măn k'uĭ.

16 Kóm-tsaû m̄ haî yaû uên mông kè, m̄ haî yaû ts'ui-heùng kè, shāt haî yaû Sheûng-Chué kè t'aí-sut à.

17 Shèng-shue tuì Faat-lŏ wâ, ngŏh tāk-tang ch'it$_{o}$-laăp neĭ, yaŭ kòh ì-sź, tsik-haî lêng neĭ hín ch'ut ngŏh kè k'uēn-nāng, yaû lêng ngŏh mēng ch'uēn tò t'ung t'în-hâ.

18 Kóm-yeûng, Sheûng-Chué seúng t'aí-sut kè, tsaû t'aí-sut k'uĭ, seúng k'uĭ sam ngaâng kè, tsaû lêng k'uĭ sam ngaâng.

19 ¶ Kóm neĭ waăk tuì ngŏh wâ, mat-shuī waì-k'ŏng chí-ì ni?

20 Yān à, neĭ haî mat-shuī, kóm pîn-pok$_{o}$ Sheûng-Chué ni? Shaû tsô kè māt, tím-nāng tuì tsô ch'ut kè wâ, neĭ yan-hōh tsô ngŏh kóm-yeûng ni?

21 Shiu kong-ngă kè yān, heí m̄ haî yaŭ k'uēn k'aaî yat kaû naî, chéng ch'ut heì-mēng, yat kòh kwaì-chûng kè, yat kòh peì-tsîn kè me?

22 T'óng-yeŭk Sheûng-Chué seúng hín mēng k'uĭ nau-nô, piú ch'ut k'uĭ k'uēn-nāng, k'aaî sheūng-sheūng yán-noî laī foon-yūng hóh nau kè heì-mēng, uê-peî mīt-mōng.

23 I-ch'é seúng piú ch'ut k'uĭ foò-haû kè wēng-kwong, haí

keng-sut kè heì-měng, uê-peî tak wēng-kwong kè.

24 Tsik-haî ngŏh-teî peî k'uĭ shóh chiû kè, m̄ chí haî Yaû-t'aaì yān, yīk yaû î-pong yān.

25 Hó-ts'ž Sheûng-Chué tsoî Hŏh-sai shue yaû wâ, poón-loī m̄ haî ngŏh kè paak$_{o}$-sèng, ngŏh tsaû ch'eng k'uĭ waì ngŏh kè paak$_{o}$-sèng, poón-loī ū haî ngŏh shóh oì kè, ngŏh tsaû ch'eng k'uĭ waì ngŏh shóh oì kè.

26 I-ch'é ts'ūng-ts'īn haí kòh ch'uè wâ, neĭ-teî m̄ haî ngŏh kè paak$_{o}$-sèng, k'uĭ-teî tseung-loī haí kòh ch'uè, tak ch'eng waì oōt Sheûng-Chué kè tsaí.

27 I-ts'oì-à yīk waî I-shik-līt yān iu wâ, I-shik-līt tsź-mān kè shò-mūk, sui-īn hó-ts'ž hoí-sha kòm toh, waì tak kaù kè, haî uê-shêng kè yān che.

28 Yan-waî Chué pit k'aaĭ kung-î laî tsô shēng, uĕ-k'āp t'uĕn-tsuēt k'uĭ kè sź, yan k'uĭ tsoî teî sheûng hāng yat kîn t'uĕn-tsuēt kè sź.

29 Yaû hó-ts'ž I-ts'oì-à sin kóng wâ, t'óng-yeūk maân-yaŭ kè Chué m̄ laû lōk ti haû-yuî kwòh ngŏh, ngŏh-teî pit-têng hó ts'ž Shóh-toh-mă, yaû hó-ts'ž Ngŏh-moh-la yat yeûng lok$_{o}$.

30 Kóm-tsaû ngŏh-teî iù tím wâ ni? I-pong yān m̄ chui-ts'ām î, faán tak-tó î, tsik-haî yaū sùn tsaû tak ch'eng waì î kè î.

31 Waì I-shik-līt yān chui-ts'ām hóh tak î kè faat$_{o}$, taân m̄ tak-tó.

32 Waì-mat ni? Yan-waî k'uĭ m̄ k'aaĭ sùn-tak laî chui-ts'ām, tūk-haî í-laaî shaú lūt-faat$_{o}$ kè hāng-waì kóm-yeûng che, k'uĭ kóm tit$_{o}$ tsoî ni kaû chóh keuk$_{o}$ kè shēk sheûng.

33 Hó-ts'ž yaŭ sé lōk wâ, t'aí a, ngŏh k'aaĭ chóh keuk$_{o}$ kè shēk-t'aū, tit$_{o}$ yān kè taaî shēk, chai lōk Sun shaan, taân-faân sùn-laaî k'uĭ kè, pit-têng m̄ kìn sau-kw'ai à.

10.

HENG-TAI à, ngŏh sam waî I-shik-līt yān shóh uên kè, heùng Sheûng-Chué shóh k'eī-k'aū kè, haî seúng k'uĭ tak kaù.

2 Ngŏh waî k'uī-teî tsô kìn-chèng, k'uĭ yīt-sam fūk-sź Sheûng-Chué, taân m̄ haî yaū ue chi-shik à.

3 Yan k'uĭ m̄ shik Sheûng-Chué kè î, seúng laāp tsź-keí kè î, koò-ts'ź m̄ fūk Sheûng-Chué kè î.

4 Kei-Tuk haî lūt-faat$_{o}$ kè shau-ch'eūng, lêng taân-faân sùn k'uī kè tak ch'eng waì î.

5 Moh-sai lûn-k'āp lūt-faat$_{o}$ kè î wâ, yān tsun-hāng ni-ti kè, tsaû pit yan ts'ź tak shang.

6 Taân yaū sùn-tak kè î, chiù kóm-yeûng kóng, neĭ sam chung maĭ wâ, mat-shuī sheng sheūng t'in, tsik-haî taaì Kei-Tuk kòng-lām ni?

7 Mat-shuī lōk yam-kaan, tsik-haî taaì Kei-Tuk faan sheūng laî ni?

8 Taân-haî tím wâ ni? Wâ, tô haî kân-chuê neĭ, haí neĭ haú, haí neī sam, tsik-haî ngŏh-teî shóh ch'uēn kè tô à.

9 Yeūk neĭ k'aaĭ haú laî yêng Yē-So haî Chué, k'aaĭ sam laî sùn Sheûng-Chué lêng k'uĭ yaū sź fūk-shang, neĭ tsaû pit tak kaù.

10 Yan-waî yān k'aaĭ sam laī sùn chì tak ch'eng î, k'aaĭ haú laī yêng chì tak kaù.

11 Shèng-shue wâ, faān sùn k'uĭ kè, pit m̄ kìn sau-kw'aì à.

12 Yaū-t'aaì yān kûng Hei-leî-neĭ yān mŏ fan-pīt, taaî-chùng to t'ūng yat waî Chué, lêng taân-faān k'aū k'uĭ kè tak foò-haû.

13 Yan-waî faān k'aū Chué mēng kè, pit tak kaù à.

14 Taân meî-ts'āng sùn k'uĭ, tím nāng k'aū k'uĭ ni? Meî-ts'āng t'eng-mān k'uĭ, tím nāng sùn k'uĭ ni? Meî-ts'āng yaŭ ch'uēn-kóng kè, tím tak t'eng-mān ni?

15 Meî-ts'āng shaû tá-faat$_o$, tím nāng ch'uēn-kóng ni? Hó-ts'ž yaŭ sé lōk wâ, ch'uēn wōh-p'ēng kè, ch'uēn ka-yam kè, k'uĭ keuk$_o$ pô kīk meĭ à.

16 Taân k'uĭ-teî m̄ haî yān-yān t'eng-ts'ūng fuk-yam, I-ts'oì-à yaŭ wâ, Chué à, mat-shuī sùn ngŏh shóh kóng kè ni?

17 Kóm-tsaû sùn yaū ue t'eng-mān, t'eng-mān yaū ue Sheûng-Chué kè tô à.

18 Taân ngŏh wâ, k'uĭ-teî heĭ meî-ts'āng t'eng kwòh me? T'eng kwòh lok$_o$, yan-waî k'uĭ kè sheng-yam ch'uēn wān t'in-hâ, k'uĭ kè shuet$_o$-wâ ch'uēn tò teî kīk.

19 Ngŏh yaû wâ, I-shik-līt yān heĭ m̄ chi-tò me? Shaú-sin Moh-sai wâ, ngŏh tseung yûng m̄ haî tsô paak$_o$-sèng kè, lêng neĭ-teî tò-keî, ī-ch'é yûng uē-ch'ún kè paak$_o$-sèng, lêng neĭ-teî nau-nô.

20 Taân I-ts'oì-à fòng-taám laī wâ, m̄ wán ngŏh kè, tsaû uê-cheūk ngŏh, m̄ mân k'āp ngŏh kè, ngŏh tsaû hín-îu kwòh k'uĭ-teî.

21 Waī-haî tuì I-shik-līt yān wâ, ngŏh shēng yāt kuí shaú, heùng-chuê m̄ shûn-fūk k'āp pîn-pok$_o$ kè paak$_o$-sèng lok$_o$.

11.

NGOH tsaû wâ, Sheûng-Chué tiu-heì k'uĭ paak$_o$-sèng me? Tuèn m̄ haî, yan-waî ngŏh to haî I-shik-līt yān, A-paak-la-hón kè haû-yuî, shūk Pîn-ngă-măn kè chi-p'aaì.

2 Sheûng-Chué mŏ tiu-heì k'uĭ shóh uê chi kè paak$_o$-sèng, neĭ heĭ m̄ chi-tò shèng-shue tím kóng k'āp I-leî-à me? Tsik-haî k'uĭ haî Sheûng-Chué mín-ts'în kò-tsûng I-shik-līt yān wâ,

3 Chué à, k'uĭ-teî shaat$_o$ hiu neĭ kè sin-chi, ch'ōh p'ēng neĭ kè tsaì-t'aān, taan-tūk shêng hâ ngŏh, k'uĭ chûng iù maū-hoî ngŏh shang-mêng.

4 Taân Sheûng-Chué tím-yeûng ooī-taap$_o$ k'uĭ ni? Wâ, ngŏh waî tsž-keî chûng laū faan ts'at-ts'in yān, k'ui meî-ts'āng kwaî-paaì Pa-lāk kè.

5 Uē-kam yīk yaŭ uē-shêng kè yān, haî chiù-i yan-tín shóh kaán-suén kè.

6 Yeūk yaū yan-tín, tsaû m̄ yaū kung-lō, m̄ haî kóm, tsaû yan-tín m̄ suèn haî yan-tín, yeūk yaū kung-lō tsaû m̄ yaū yan-tín, m̄ haî kóm, tsaû kung-lō m̄ suèn haî kung-lō.

7 Kóm-tsaû tím ni? I-shik-līt yān meì tak-tó k'uĭ-teî shóh k'aū kè, tūk-haî mūng kaán-suén kè tak-tó, k'eī-uē tsaû waān-káng à.

8 Chiù-i shóh sé lōk wâ,

Sheûng-Chué k'aaĭ mūng-mooî kè sam, t'aí ń kìn kè ngaăn, t'eng ń mān kè ĭ laĭ peí kwòh k'uĭ, chì-tò kam-yāt.

9 Taaî-waî yīk wâ, uên k'uĭ īn-tsīk, pìn waĭ kei-laām, pìn waī lōh-mōng, pìn waī chóh keuk$_{o}$ kè shēk, pìn waī pò-yèng, haí k'uĭ-teî ch'uè.

10 Uên k'uí ngaăn mūng, ń t'aí tak kìn, pooì-t'ōh ń shan tak chīk.

11 Ngŏh tsaû wâ k'uĭ-teî t'ck$_{o}$ ts'an keuk$_{o}$ lêng tit$_{o}$-tó ch'uè me? Tuèn ń haî, taân yau k'uĭ kè kwòh-shat, î-pong yān tsaû tak kaù, chì kik heí k'uĭ yīt-sam à.

12 Tóng-yeūk k'uĭ-teî kè kwòh shat, lêng t'ung shaì to foò-haû, yaû k'uĭ-teî kè hìm-k'uet$_{o}$, lêng î-pong yān foò-haû, hōh-fòng k'uĭ kè fung-shêng ni?

13 ¶ Ngŏh tuì neĭ-teî î-pong yān kóng, yan-waí ngŏh haí î-pong yān kè sz̀-t'ō, ngŏh lêng ngŏh chik-fân wēng-iû.

14 Mông tak faat$_{o}$-tsź, hóh-ĭ kik heí shūk ngŏh kwat-yūk kè yaŭ yīt-sam, k'eĭ chung tsaû kaù tak tì yān.

15 Yeūk k'uĭ peî tiu-heì, lêng t'ung shaì tsoì wōh-hó, k'uĭ-teî tak tsip$_{o}$-naāp, heí ń haî yaū sź fūk-shang me?

16 Ch'oh hìn kè mìn, yeūk haî shèng-kit$_{o}$, tsaû shēng t'uēn to shèng-kit$_{o}$, kan-k'eūng yeūk haî shèng-kit$_{o}$, tsaû chí kòn to shèng-kit$_{o}$.

17 Yeūk yaŭ ti chí peî aaú-chit$_{o}$, k'aaí neĭ p'ēng-yāt haî yĕ kóm-laám kè chí, pok$_{o}$ lōk meî chit$_{o}$ kè chí chung, kûng kòh-ti chí t'ūng fan kóm-laám shuê kè kan k'āp feī-yûn.

18 Neĭ ń-hó heùng kaû-chi laî tsź-kw'a, yeūk haî tsź-kw'a, ń haî neĭ t'ok$_{o}$-chuê kan, haî kan t'ok$_{o}$-chuê neĭ.

19 Neĭ yeūk wâ, kòh-ti chí peî aaú-chit$_{o}$, táng ngŏh hóh-ĭ peî pok$_{o}$ lōk.

20 Haî lok$_{o}$, k'uĭ-teî yan ń sùn tsaû peî aaú-chit$_{o}$, neĭ yan haî sùn tsaû shēng-laāp, neĭ ń-hó sam ko, yeng-koi waì-kuî.

21 Yan-waî Sheûng-Chué yeūk ń oì-sik poón chí, húng-p'à k'uĭ yīk ń cì-sik neĭ.

22 Neĭ shì t'aí-hă Sheûng-Chué kè ts'ź-pei kûng īm-lêng, toî kòh-ti tit$_{o}$ ch'uè kè tsaû īm-lêng, toî neĭ tsaû ts'ź-pei, taân neĭ iù sheūng-shī í-laaî k'uĭ kè ts'ź-pei, yeūk ń haî, neĭ yīk pit peî chit$_{o}$.

23 I-ch'é k'uĭ yeūk ń haî sheūng-shī ń sùn, yīk pit peî pok$_{o}$ faan, yan-waî Sheûng-Chué yaŭ nāng tsoì pok$_{o}$ faan k'uĭ à.

24 Neĭ poón sèng haî yĕ kóm-laám, peî chaám hiu, tsaû ń i-chuê poón sèng pok$_{o}$ tsoî hó kóm-laám ch'uè, hōh-fòng k'uĭ i-chuê poón sèng pok$_{o}$ tsoî poón shuê sheûng me?

25 ¶ Heng-taî à, ngŏh ń seúng neĭ ń chi-tò ni-ti ò-miû kè sź, mĭn-chì neĭ tsź-keí shī ts'ung-mèng, tsìk-haî yaŭ waān-káng kè sam, lām tò I-shik-līt yān ch'uè, táng-toî î-pong yān kè shò-mūk moŏn hiu.

26 Kóm-tsaû I-shik-līt yān tsûn-teî tak kaù, chiù-i shóh sé lōk wâ, Kaù-Chué tseung-loī haí Sun shēng ch'ut laī, kûng Ngă-kok ch'uē huì ti ń k'ĭn-kit$_{o}$ kè.

27 Ngŏh ch'uē lat k'uĭ tsuî-ok$_{o}$ chi shī, ngŏh t'ūng k'uĭ shóh laāp kè yeuk$_{o}$, haî kóm.

28 Lûn fuk-yam laī kóng, k'uĭ yan neĭ-teî tsaû tsô ch'aū-tīk, lûn kaán-suén laī kóng, k'uĭ yan līt-tsó tsaû tak yan-ch'úng.

29 Yau-waî Sheûng-Chué kè yan-ts'ż uĕ-k'āp suén-chiû, tsúng mŏ haû fooì kè.

30 Hó-ts'ż neĭ ts'ūng-ts'īn m̄ sùn-fūk Sheûng-Chué, uē-kam yan k'uĭ-teî m̄ sùn-fūk, faán-chuèn tak līn-măn.

31 Kóm-tsaû k'uĭ uē-kam m̄ sùn-fūk, lêng k'uĭ yaū neĭ tak līn-măn, to tak līn-măn.

32 Yan-waî Sheûng-Chué waī-chuê chùng-yān tsoî pat sùn-fūk ch'uè táng shi līn-măn kwòh chùng-yān.

33 Chan sham-ò à, Sheûng-Chué kè chì-waî chi-shik lok$_{o}$, k'uĭ kè shám-p'oòn, pat-nāng ch'aak-tōk, k'uĭ kè tsung-tsik, pat nāng chui-ts'ām lok$_{o}$.

34 Mat-shuī chi-tò Chué kè sam? Mat-shuī kûng k'uĭ sheung-leûng ni?

35 Mat-shuī sin peí kwòh k'uĭ, táng k'uĭ haû-loī waān faan ni?

36 Yan-waî maân-māt yaū ue k'uĭ, i-laaî k'uĭ, kwai-faan k'uĭ, uên wēng-kwong wĕng-uĕn kwai ue k'uĭ. Shēng-sam-shóh-uên.

12.

HENG-TAI à, ngŏh yan Sheûng-Chué kè ts'ż-pei, huèn neĭ hìn neĭ shan tsô oōt-tsaì, haî shèng-kit$_{o}$, tak Sheûng-Chué foon-heí kè, tsik-haî neĭ yeng-koi tsô kè chik-yīk.

2 Maĭ haaû ni kòh shuì-tsūk, iù tseung neĭ san sām laī pìn-fà, táng neĭ sham chi Sheûng-Chué kè ì-chí, kòh-ti ì-chí, haî leūng-shîn kè, hóh heí kè, ts'uēn-peî kè à.

3 Ngŏh í-laaî shóh ts'ż ngŏh kè yan-tín, wâ kwòh neĭ-teî kok$_{o}$ yān chi, m̄ hó seúng-tōk tsż-keí, ko kwòh yeng-koi seúng-tōk kè, iù i leĭ laī seúng-tōk, chiù Sheûng-Chué shóh ts'ż kwòh kok$_{o}$ yān sùn-tak kè fân-leûng.

4 Hó-ts'ż ngŏh-teî yat shan yaŭ hó toh chi-t'aí, taân chi-t'aí m̄ haî t'ūng yat yeûng kè yûng ch'uè.

5 Kóm-yeûng, ngŏh-teî sui-īn hó toh, tsoî Kei-Tuk ch'uè yīk shēng-waī yat t'aí, ì-ch'é kok$_{o}$ yān peí-ts'ź tsô chi-t'aí.

6 Ngŏh-teî tak-tó shóh peí kè yan-ts'ż, kok$_{o}$ yaŭ pat t'ūng, waāk haî sin-chi, tsaû iù i sùn kè fân-leûng tsô sin-chi.

7 Waāk haî chap-sż, tsaû iù tsô chap-sż, waāk tsô kuaù-fàn kè, tsaû iù kuaù-fàn.

8 Waāk huèn-waì kè, tsaû iù huèn-waì, waāk chau-tsaì kè, tsaû iù chung-sam, waāk koón-leĭ kè, tsaû iù k'ān-līk, waāk līn-măn kè, tsaû iù foon-lōk.

9 Yān-oì iù mŏ ká-ngaî, iù oŏ ok$_{o}$ luĕn shîn.

10 Iù seung-oì hó-ts'ż heng-taî, peí-ts'ź tsueu-kèng.

11 Iù k'ān-līk mŏ laān-tôh, iù yīt-sam, yaû fūk-sî Chué.

12 Tsoî chí-mông iù foon-heí, tsoî waân-naân iù yán-noî, tsoî k'eī-t'ó iù hāng-kaú.

13 Kung-k'ap shèng-t'ō shóh yûng, yau-k'ān toî yān-haak$_{o}$.

14 Paak hoî neĭ kè, neĭ chuk-fuk k'uĭ, iù chuk-fuk, maĭ chaù-

chòh.

15 Kûng faaì-lōk kè yān t'ūng-maaī faaì-lōk, kûng oì-huk kè yān t'ūng-maaī oi-huk.

16 Peí-ts'ź iù hōp-maaī yat ì, maĭ hò ko taaî, iù kân him-pei, maĭ ĭ-waī tsź-keí haî chì-waî.

17 Tsúng m̄-hó k'aaĭ ok$_{o}$ laī pò ok$_{o}$, haí chùng-yān mîn-ts'īn, iù uê-peî hāng shîn sź.

18 Yeūk-haî hóh-ĭ tsô tak, tsaû tsûn lìk kûng chùng-yān wōh-mūk.

19 Ts'an-oì kè heng-taî à, maĭ pò tsź-keí kè ch'aū, iù yeûng yān nau-nô, yan-waî yaŭ sé lōk wâ, pò-ch'aū tsoî ngŏh, ngŏh pit pò k'uĭ.

20 Shóh-ĭ neĭ kè ch'aū-tīk, yeūk t'ŏ-ngôh, tsaû peí kwòh k'uĭ shīk, yeūk kéng-hot$_{o}$, tsaû peí kwòh k'uĭ yám, neĭ kóm-yeûng tsô, haî tsuî-maaī fóh-t'aàn haí k'uĭ t'aū sheûng à.

21 Maĭ peí ok$_{o}$ shèng neĭ, iù k'aaĭ shîn laī shèng ok$_{o}$ à.

13.

KOK$_{o}$ yān iù fūk tsoî sheûng yaŭ k'uēn kè, yan-waî k'uēn-pèng, mŏ m̄ yaū Sheûng-Chué laī kè, taûn-faān yaŭ k'uēn kè, k'uí haî Sheûng-Chué shóh ch'it$_{o}$-laāp.

2 Kóm-tsaû pooì-yīk yaŭ k'uēn kè, haî pooì Sheûng-Chué kè mêng-lêng, kòh-ti pooì-yīk kè, haî tsź ts'uí têng-tsuî à.

3 Yan-waî koon-foó m̄ haî lêng shîn yān p'à, haî lêng ok$_{o}$ yān p'à che, neĭ heí m̄ p'à yaŭ k'uēn kè me? Neĭ hāng shîn tsaû tak k'uĭ tsaàn-meĭ.

4 Yan k'uĭ haî Sheûng-Chué shóh yûng kè, lêng neĭ-teî yaŭ yik, neĭ yeūk hāng ok$_{o}$, tsaû iù p'à k'uĭ, yan-waî k'uĭ m̄ haî paāk-paāk cha kìm, haî Sheûng-Chué shóh yûng kè, k'aaĭ nau-nô laī yēng-fāt ok$_{o}$ yān.

5 Koò-ts'ź neĭ iù shûn-fūk k'uĭ, m̄ chí waî nau-nô, yīk waî leūng-sam à.

6 Yan ts'ź neĭ yīk iù naāp-shuì, yan k'uĭ haî Sheûng-Chué kè chap-sź, sheūng-shī paûn-leĭ ni kîn sź.

7 Shóh-ĭ iù k'aaĭ kok$_{o}$ yān shóh yeng tak kè peí kwòh k'uĭ-teî, iù naāp leūng kwòh yeng tak leūng kè, iù naāp-shuì kwòh yeng tak shuì kè, iù waì-kuî yeng shaû waì-kuî kè, iù kung-kèng yeng shaû kung-kèng kè.

8 ¶ Maĭ kw'ai-hìm yān kè chaaì, taau iù yaŭ seung-oì kè sam, yan-waî oì yān kè tsaû shaú ts'uēn lūt-faat$_{o}$ lok$_{o}$.

9 Faān kóm-yeûng kè, maĭ kaan-yām, maĭ shaat$_{o}$ yān, maĭ t'au-yĕ, maĭ mŏng-chèng, maĭ t'aam-luām, waāk yaŭ pit t'iū kaaì, to paau tsoî yat kuì shuet$_{o}$-wâ chi noî, tsik-haî wâ neĭ iù oì lūn uē keí.

10 Oì m̄ ooĭ k'aaĭ ok$_{o}$ laī hoî lūn-shè, shóh-ĭ oì tsaû haî shēng hiu lūt-faat$_{o}$ lok$_{o}$.

11 ¶ Yan kóm, tsaû chi-tò shī-haû, tsik-haî uē-kam shik-chīk yeng-tong fàn séng kè, yan-waî ngŏh-teî tak kaù, kam-yāt peí-kaaù ch'oh sùn chi shī kàng kân lok$_{o}$.

12 Yê-maān tseung kwòh, t'in kwong kân lok$_{o}$, ngŏh-teî iù ch'uē huì haak-òm kè hāng-waî, cheuk$_{o}$ heí kwong-mēng kè

kw'ai-kaap$_{o}$.

13 Ngŏh-teî hāng-waî iù tuen-chèng, hó-ts'ź tong paāk-yāt chi shī, maĭ t'aam shīk laân yám, maĭ hò shik kaan-yām, maĭ chaang-taù tò-keî.

14 Neĭ iù pooì-fūk ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk, maĭ waî yūk-t'aí laī uê-peî, lêng shēng-tsaû kòh-ti sz-yūk à.

14.

SUN-TAK uĕn-yeūk kè, neĭ-teî iù tsip$_{o}$-naāp k'uĭ, taân maĭ pîn-lûn hóh ī kè sź.

2 Waāk yaŭ yān sùn yeûng-yeûng hóh-ĭ shīk tak, taân kòh-ti uĕn-yeūk kè, tsêng shīk ts'oì-shoh.

3 Shīk kè, m̄-hó t'aí-heng m̄ shīk kè, m̄ shīk kè yīk m̄-hó ĭ-lûn shīk kè, yan-waî Sheûng-Chué ĭ-keng tsip$_{o}$-naāp k'uĭ.

4 Neĭ haî mat-shuī, kóm ĭ-lûn pīt yān kè pūk ni? K'uĭ waāk k'eĭ-laāp, waāk tit$_{o}$-tó, to haî kwaan-ship$_{o}$ tsź-keí kè chué, taân k'uĭ pit k'eĭ-laāp, yan-waî Sheûng-Chué nāng lêng k'uĭ k'eĭ-laāp à.

5 Yaŭ yān ĭ-waî ni yāt hó kwòh kòh yāt, yaŭ yān ĭ-waî yāt-yāt seung t'ūng, kok$_{o}$ yān iù laāp têng sam.

6 Shaú yāt kè haî waî Chué laī shaú, m̄ shaú yāt kè, haî waî Chué m̄ shaú, shīk kè, haî waî Chué laī shīk, yan k'uĭ kóm-tsê Sheûng-Chué, m̄ shīk kè, haî waî Chué m̄ shīk, yīk kóm-tsê Sheûng-Chué à.

7 Yan ngŏh-teî chi chung, mŏ yān waî tsź-keí laī shang, yīk mŏ yān waî tsź-keí laī sź.

8 Ngŏh-teî yeūk shang, haî waî Chué laī shang, yeūk sź, haî waî Chué laī sź, kóm-tsaû waāk shang waāk sź, to haî kwai ue Chué.

9 Yan Kei-Tuk tāk-tang waî ts'ź laī sź, laī fūk-shang, táng hóh-ĭ tsô shang ché k'ăp sź ché chi Chué.

10 Taân neĭ waî mat sź ĭ-lûn neĭ heng-taî ni? Neĭ waî mat sź t'aí-heng neĭ heng-taî ni? Yan ngŏh-teî taaî-ka pit iù k'eĭ-tó Kei-Tuk kè òn ts'īn.

11 Yaŭ sé lōk wâ, Chué wâ, ngŏh haî shang-oōt kè à, taân-faān sat-t'aū pit-têng kwaî-paaì ngŏh, taân-faān haú-shīt pit-têng tsaàn-meĭ Sheûng-Chué.

12 Kóm-yeûng, ngŏh-teî kok$_{o}$ yān haí Sheûng-Chué mîn-ts'īn, pit iù ch'ān mēng tsź-keí kè sź.

13 ¶ Shóh-ĭ ngŏh-teî maĭ tsoì peí-ts'ź ĭ-lûn, nīng-hóh laāp-ì m̄ k'aaĭ chóh-ngoî kè māt, uĕ-k'ăp kei-laām, chai lōk heng-taî mîn-ts'īn.

14 Ngŏh yaū Chué Yē-So, mēng chi ī-ch'é tuk-sùn, mŏ māt poón-loī m̄ kit$_{o}$-tsêng, tūk-haî yān ĭ-waî pin yeûng m̄ kit$_{o}$-tsêng kè, tsoî k'uĭ tsaû suèn m̄ kit$_{o}$-tsêng lok$_{o}$.

15 Yeūk neĭ heng-taî, yan neĭ kè shīk-māt yaŭ yau-shaū, neĭ tsaû m̄ haî tsun-i yān-oì laī hāng, neĭ m̄-hó k'aaĭ neĭ kè shīk-māt laī paaî-waaî k'uĭ, yan Kei-Tuk t'aì k'uĭ sź lok$_{o}$.

16 Neĭ kè shîn sź, m̄-hó lêng yān waí-p'òng.

17 Yan-waî Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$, m̄ tsoî yám-shīk, haî tsoî kung-î, uĕ-k'ăp wōh-p'ēng faaì-lōk, yaū ue Shèng-Shān laī kè.

18 K'aaĭ ni-ti laī fūk-sź Kei-

Tuk kè, tsaû mūng Sheûng-Chué heí-uēt, yaû shaû yān ch'eng-tsaàn.

19 Shóh-ĭ ngŏh-teî iù chui-k'aū wōh-mūk, k'āp peí-ts'ź kìn-laāp tak-hâng.

20 Maĭ yan shīk kè uēn-koò, faì-waaî Sheûng-Chué kè kung-foo, faān māt poón-loī to kit_c-tsêng, taân yan shīk-māt lêng yān shat-tsuk, tsaû haî tsuî-ok_o lok_o.

21 Nīng-hóh m̄ shīk yūk, m̄ yám tsaú, mat-yĕ sź to m̄-hó lêng neĭ heng-taî shat-tsuk, waāk haâm tsuî, waāk uĕn-yeūk.

22 Neĭ yaŭ sùn-tak, tsaû iù haí Sheûng-Chué mîn-ts'īn shaú-chuê, faān tsź-keí ĭ-waî hóh hāng kè sź, to mŏ tsź-$chaak_o$ kè, tsaû yaŭ fuk lok_o.

23 Sz-ī kè, yeūk-haî shīk, tsaû pit peî têng-tsuî, yan k'uĭ m̄ yaū sùn-tak laî shīk à, faān sź m̄ haî yaū sùn-tak kè, tsaû haî tsuî lok_o.

15.

NGOII-TEI kin-koò kè, yeng-tong yūng-yán m̄ kin-koò ché kè uēn-yeūk, maĭ k'aū tsź-keí foon-heí.

2 Ngŏh-teî kok_o yān iù lêng lūn-shè foon-heí, tak yik chì-tò kin-laāp tak-hâng.

3 Yan-waî Kei-Tuk yīk m̄ k'aū tsź-keí foon-heí, chiù-i shóh sé lōk wâ, sau-yūk neĭ kè yān kòh-ti sau-yūk, lām tò ngŏh ch'uè.

4 Tsân-faān kaû-shī sé lōk kè, to haî waî kaaù ngŏh laî sé lōk, lêng ngŏh-teî k'aaî shèng-shue kè yán-noî kûng on-waì, tsaû yaŭ chí-mông.

5 Uên shi yán-noî kûng on-waì kè Sheûng-Chué ts'ź neĭ-teî peí-ts'ź t'ūng sam, i-ts'ūng Kei-Tuk Yē-So.

6 Lêng neĭ-teî yat sam yat haú, t'ūng kwai-wēng Sheûng-Chué, tsik-haî ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk chi Foô.

7 Shóh-ĭ neĭ-teî iù peí-ts'ź $tsip_o$-naāp, hó-ts'ź Kei-Tuk $tsip_o$-naāp ngŏh-teî kóm, táng wēng-kwong kwai ue Sheûng-Chué.

8 Ngŏh wâ Yē-So Kei-Tuk waî Sheûng-Chué kè chan-leĭ, tsô hiu shaû kot_o-laí yān kè chap-sź, lêng shóh yaŭ yeng-shēng lit-tsó kè tak kin-koò.

9 I-ch'é lêng î-pong yān yan tak līn-măn tsaû kwai-wēng Sheûng-Chué, chiù-i shóh sé lōk wâ, ngŏh yan ts'ź tsaû haí î-pong yān ch'uè tsaàn-meĭ neĭ, koh-tsûng neĭ mēng lok_o.

10 Yaû wâ î-pong yān à, neĭ iù kûng k'uĭ kè $paak_o$-sèng t'ūng faaì-lōk.

11 Yaû wâ chùng î-pong yān à, neĭ-teî iù tsaàn-meĭ Chué, chùng $paak_o$-sèng à, neĭ-teî iù koh-tsûng k'uĭ.

12 Yaû I-ts'oì-à wâ, tseung-loī yaŭ Yē-sai kè kan-k'eŭng, tsik-haî heng-heí laî koón-leĭ î-pong yān kè, î-pong yān tsaû pit í-laaî k'uĭ.

13 Uên shi chí-mông kè Sheûng-Chué, lêng neĭ yaū sùn-tak ch'ung-moŏn kok_o yeûng faaì-lōk p'ēng-on, lêng neĭ yaŭ Shèng-Shān kè nāng-kòn, tak fung-moŏn kè chí-mông.

14 ¶ Heng-taî à, ngŏh tsź-keí yīk sùn neĭ-teî shîn-leūng yēng-moŏn, chi-shik ch'ung-tsuk, yaû nāng peí-ts'ź seung-huèn.

15 Heng-taî à, ngŏh kàng ka fòng-taám sé shue kwòh neĭ, seúng neĭ keì-nîm yan Sheûng-Chué shóh ts'ż kwòh ngŏh kè yan-tín.

16 Lêng ngŏh haí î-pong yān ch'uè, tsô Yē-So Keì-Tuk kè chap-sż, tsô Sheûng-Chué fuk-yam kè tsaì-sz, k'aaĭ î-pong yān laî tsô hóh tsip$_{o}$-naăp kè tsaì-mât, yan k'uĭ yaū Shèng-Shān tak shēng shèng-kit$_{o}$.

17 Ngŏh koò-ts'ź yaū Keì-Tuk Yē-So shūk Sheûng-Chué kè sż, to yaŭ hóh-ĭ keng-kw'a lok$_{o}$.

18 Taân ch'uē hiu Keì-Tuk t'ok$_{o}$ ngŏh tsô shēng kè sż, ngŏh tuèn m̄ kóm kóng, ngŏh shóh kóng kè, tsik-haî k'aaĭ shuet$_{o}$-wâ, k'aaĭ hāng-waī, k'aaĭ î-tsik, kûng k'eī-chiû kè nāng-kòn, ī-ch'é k'aaĭ Shèng-Shān k'uēn-nāng, lêng î-pong yān shûn-ts'ūng.

19 Kóm-tsaû ngŏh tsż-ts'ūng Yē-lô-saat-laăng chì-tò I-leî-leĭ koó chau-waī ch'uēn-kóng Keì-Tuk kè fuk-yam.

20 I-ch'é ngŏh hán-ts'it$_{o}$ seúng kóm-yeûng ch'uēn fuk-yam, m̄ haî tsoî Keì-Tuk ĭ-keng peî ch'eng kè teî-fong, mĭn-chì haí pīt yān kè kei sheûng kìn-laăp.

21 Chiù-i yaŭ sé lōk wâ, meî mūng chí-shî kè, tseung iù t'aí-kìn, meî-ts'āng t'eng-mān kè, tseung iù mēng-paăk.

22 ¶ Yan ts'ź, ngŏh hó toh ts'ż peî chóh-ngoî laī neĭ-teî ch'uè.

23 Taân uē-kam ngŏh haí ni ch'uè, mŏ mat teî-fong, hó toh nīn ĭ loī seúng laī neĭ ch'uè.

24 Táng ngŏh huì Sż-paan-ngă kòh shī, pit-têng laī neĭ ch'uè, yan-waî ngŏh mông shûn lô kìn neĭ, leūk tak sam moŏn ì tsuk, tsaû mūng neĭ sùng hāng.

25 Taân ngŏh uē-kam huì Yē-lô-saat-laăng, kung-k'ap shèng-t'ō.

26 Yan-waî Mă-kei-tûn uŏ-k'ăp A-koi-à yān foon-heí ts'im ngān kwòh Yē-lô-saat-laăng p'ān-k'ūng kè shèng-t'ō.

27 K'uĭ koò-īn foon-heí kóm-yeûng tsô, taân suèn haî hìm-foô Yaū-t'aaì shèng-t'ō kè, î-pong yān keì yaŭ fân shaû shūk lēng-wān kè māt, tsaû tong k'aaĭ shūk yūk-t'aí kè māt kung-k'ap k'uĭ-teî.

28 Ngŏh keì tsô shēng ts'ź sż, k'aaĭ nì-ti shîn kwóh, kaau kwòh k'uĭ-teî tsô chèng, tsaû iù yaū neĭ ch'uè huì Sż-paan-ngă.

29 Ngŏh chi-tò laī neĭ ch'uè chi shī, pit-têng tseung Keì-Tuk fuk-yam yēng-moŏn kè chuk-fuk laī tò.

30 ¶ Heng-taî à, uē-kam yan ngŏh Chué Yē-So Keì-Tuk, yaû yan Shèng-Shān kè yān-oì, k'aū neĭ-teî kûng ngŏh tsûn līk, waî ngŏh k'eī-t'ó Sheûng-Chué.

31 Táng ngŏh haí Yaū-t'aaì pat sùn ché chi chung tak t'uet$_{o}$ leī, yaû lêng ngŏh waî Yē-lô-saat-laăng shóh yaŭ kè kung-k'ap tak shèng-t'ō shau-tsip$_{o}$.

32 Táng ngŏh i-chuê Sheûng-Chué kè ì-chí, foon-heí laī neĭ ch'uè t'ūng neĭ faaì-lōk, uên ts'ż p'ēng-on kè Sheûng-Chué t'ūng-maaì neĭ-teî chùng-yān. Shēng-sam-shóh-uên.

16.

NGOH kuí-tsìn ngŏh-teî kè tszmooî Fei-peí kwòh neĭ-teî, k'uĭ

haî tsoî Kiu-kaak-leĭ ooî chung tsô chap-sz̆ kè.

2 Ts'éng neĭ waî Chué tsip$_{o}$-naāp k'uĭ, chiù-i shèng-t'ō shóh yeng-koi tsô kè, k'uĭ faān sz̆ iù neĭ pong-chôh, neĭ tsaû pong-chôh k'uĭ, yan k'uĭ p'ēng-sò pong-chôh hó toh yān uĕ-k'āp ngŏh t'im.

3 ¶ Mân Paak-kei-la, A-kui-la on, tsik-haî tsoî Kei-Tuk Yē-So ch'uè kûng ngŏh t'ūng lō kè.

4 K'uĭ waî ngŏh shang-mêng, tsaû heng-heì k'uĭ kéng, m̄ chí ngŏh kóm-tsê k'uĭ, î-pong yān kè chùng kaaù-ooî to kóm-tsê k'uĭ.

5 Yaû mân tsoî k'uĭ ka chung kè kaaù-ooî on, mân ngŏh shóh oì kè I-paaì-neī-t'ó on, k'uĭ haî A-koi-à kwai ts'ūng Kei-Tuk kè, shaú-sin kit$_{o}$-shāt chi kwóh.

6 Mân Mă-leî-à on, waî ngŏh-teî yaŭ hó toh lō-foó kè.

7 Mân On-toh-neī-koó k'āp Yaū-neī-à on, tsik-haî ngŏh kè ts'an-ts'ik, yă-ts'āng t'ūng ngŏh peî kw'àn tsoî kaam, ī-ch'é sin kwòh ngŏh shūk Kei-Tuk, tsoî sz̆-t'ō chi chung haî yaŭ mēng kè.

8 Mân Om-paak-leî on, ngŏh shóh ts'an-oì shūk kwai Chué kè.

9 Mân I-pa-nō shūk kwai Kei-Tuk, kûng ngŏh t'ūng lō-foó kè, k'āp ngŏh shóh ts'an-oì kè Sz̆-taaî-koó on.

10 Mân A-peí-leî on, tsoî Kei-Tuk ch'uè mūng uēt-naāp kè, mân A-leî-toh-pò ka chung kè yān on.

11 Mân ngŏh ts'an-ts'ik Hei-lōh-t'in on, mân Nā-k'eī-shò ka chung shūk Chué kè yān on.

12 Mân T'ó-fei-nā shî k'āp T'ó-foò-saat shî on, k'uĭ waî Chué yaŭ lō-foó kè, mân shóh oì kè Peí-sik shî on, k'uĭ waî Chué yaŭ hó toh lō-foó kè.

13 Mâu peî Chué kaán-suén kè Lŏ-foo k'āp k'uĭ mŏ-ts'an on, k'uĭ mŏ-ts'an tsik uē ngŏh mŏ-ts'an à.

14 Mân A-sùn-k'eī-t'ó, Fat-lāk-kon, Haak-mă, Paat-lōh-pa, Haak-maī, k'āp t'ūng-maaî k'uĭ kè chùng heng-taî.

15 Mân Fei-lōh-lōh-koó, Yaū-leî-à, Leî-neī-à, kûng k'uĭ kè tsź-mooî, k'āp Oh-lām-pa shî kûng t'ūng-maaî k'uĭ kè chùng shèng-t'ō on.

16 Neĭ-teî k'aaĭ shèng-kit$_{o}$ laî ts'an-tsuí, peí-ts'ź mân on, Kei-Tuk kè chùng kaaù-ooî, mân neĭ-teî on.

17 ¶ Heng-taî à, ngŏh huèu neĭ t'aí-ch'aat$_{o}$, taân-faān heí fan-chaang k'āp kei-laām, waī-pooì neĭ shóh hŏk chi kaaù kè, tsaû peî hoi k'uĭ.

18 Yan-waî kòh táng yān, m̄ fūk-sz̆ ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk, taan fūk-sz̆ tsz̆-keí haú fuk, ī-ch'é k'uĭ k'aaĭ haaú uĕ fa īn, maī-waāk shūn-chīk yān kè sam.

19 Yan-waî neĭ-teî kè shûn-ts'ūng, haí chùng-yān ch'uè ch'uēn hoi, shóh-ĭ ngŏh waî neĭ-teî foon-heí, taân-uên neĭ waī shîu tsaû chì-waî, waī ok$_{o}$ tsaû uē-ch'ún.

20 Ts'ź p'ēng-on kòh waî Sheûng-Chué, pit ts'uk tseung Saat-taân ch'aaí tsoî neĭ keuk$_{o}$ hâ. Uên ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè yan-tín, t'ūng-maaî neĭ-teî. Shēng-sam-shóh-uên.

21 ¶ Kûng ngŏh t'ūng lō kè T'aī-moh-t'aaì, uĕ-k'ăp ngŏh kè ts'an-ts'ik Lô-k'aū, Yē-sùn, Sóh-sai-pá-tak, mân neĭ-teî on.

22 Ngŏh Tak-tiu tsik-haî sé ni fung shue kè, tsoî Chué ch'uè mân neĭ-teî on.

23 Ka-yaū haî ngŏh kûng ts'uēn kaaù-ooî kè uê-chué, mân neĭ-teî on, shēng chung koón foò-fŏng kè I-la-to, kûng heng-taî K'oot-t'ó, mân neĭ-teî on.

24 Uên ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè yan-tín, t'ūng-maaī neĭ-teî chùng-yān. Shēng-sam-shóh-uên.

25 ¶ Nāng kin-koò neĭ-teî kè, chiù-i ngŏh kè fuk-yam, k'ăp Yē-So Kei-Tuk kè kaaù-fàn, tsik-haî i-chuê shóh chí-shî kè ò-miû, tsż wĕng-uĕn shī shóh yán-ts'ōng kè.

26 Taân uē-kam hín-mēng, ī-ch'é i-chuê wĕng-shang Sheûng-Chué kè mêng-lêng, t'ok$_{o}$ kok$_{o}$ sin-chi shóh sé kè shue, hín-shî kwòh maân kwok$_{o}$, lêng yaū sùn tak tsaû fūk-ts'ūng. Uên wĕng-kwong yaū Yē-So Kei-Tuk, shaì-shaì kwai ue kòh waî, tsik-haî tūk yat ts'uēn chì kè Sheûng-Chué. Shēng-sam-shóh-uên.

PO-LOH TAAT

KOH-LAM-TOH YAN

TS'IN SHUE.

1.

YAU ue Sheûng-Chué chí-ì, fûng-chiû tsô Yē-So Kei-Tuk kè sż-t'ō Pó-lōh, uĕ-k'ăp heng-taî Shóh-t'aī-neī.

2 Sé sùn t'ung chi tsoî Koh-lām-toh shūk Sheûng-Chué kè kaaù-ooî, tsik-haî yaū Kei-Tuk Yē-So shēng-waī shèng-kit$_{o}$, mūng chiû tsô shèng-t'ō kè, uĕ-k'ăp t'ung chi faān tsoî kok$_{o}$ ch'uè, t'ó-kò ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk chi mēng kè, k'uĭ pat tūk haî ngŏh-teî kè Chué, yīk haî k'uĭ-teî kè Chué.

3 Uên neĭ-teî yaū ue Sheûng-Chué tsik ngŏh-teî kè Foô, kûng Chué Yē-So Kei-Tuk, tak yan-tín p'ēng-on.

4 ¶ Ngŏh sheūng-shī waî neĭ-teî toh-tsê ngŏh Sheûng-Chué kè yan-tín, yaū Yē-So Kei-Tuk ts'ż kwòh neĭ-teî.

5 Yan neĭ-teî yaū ue k'uĭ, shóh yaŭ kwaan kok$_{o}$ yeûng kè sż, tak ch'ung-tsuk, tsik haú-ts'oī kûng chi-shik.

6 Chiù-i Kei-Tuk kè chèng-kuî, tak kin-shāt haí neĭ-teî ch'uè.

7 Lêng neĭ-teî kwaan ue kok$_{o}$ yeûng kè yan-ts'ż, tsúng mŏ hìm-k'uet$_{o}$, laī táng-haû ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk hín-în.

8 K'uĭ yīk pit kin-koò neĭ-teî chì-tò shau-meĭ, táng neĭ tong ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk chi yāt, mŏ hóh chap-chaak$_{o}$.

9 Yă-ts'āng chiû neĭ-teî kûng k'uĭ chi Tsź, ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk seung kaau-tsip$_{o}$ kòh waî Sheûng-Chué, tuèn mŏ shat sùn kè.

10 ¶ Heng-taî à, ngŏh t'ok$_{o}$ ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè mēng, huèn neĭ-teî t'ūng yat yeûng kóng, neĭ-teî chi chung, m̄-hó yaŭ fan-chaang, waī iù yat sam yat ì, peí-ts'ź luēn-hōp.

11 Yan-waî Kaak-loī-shî kè ka yān, lûn-k'āp heng-taî kè, ĭ-keng wâ ngŏh chi, neí-teî chi chung yaŭ chaang-chap.

12 Ngŏh shóh kóng kè, tsik-haî neĭ-teî kok$_{o}$ yān wâ, ngŏh haî shūk Pó-lōh, ngŏh haî shūk A-poh-lōh, ngŏh haî shūk Kei-faat, ngŏh haî shūk Kei-Tuk.

13 Kei-Tuk heí haî fan-hoi me? Pó-lōh yă-ts'āng waî neĭ-teî peî teng lōk shāp-tsź-kà me? Yik-waāk neĭ-teî shaû saí kwai-ue Pó-lōh kè mēng me?

14 Ngŏh toh-tsê Sheûng-Chué, yan-waî ch'uē hiu Kei-sź-pô, uē-k'āp Ka-yaū chi ngoî, ngŏh meî-ts'āng shi-saí kwòh neĭ-teî chi chung yat kòh yān.

15 Mĭn-chì yān wâ neĭ-teî shaû saí kwai ue ngŏh mēng.

16 Ngŏh yīk shi-saí kwòh Sż-t'aī-faán kè ka yān, ts'ź ngoî ngŏh m̄ chi yaŭ shi-saí kwòh pīt vān mŏ?

17 Yan-waî Kei-Tuk m̄ haî tá-faat$_{o}$ ngŏh shi-saí, haî tá-faat$_{o}$ ngŏh ch'uēn fuk-yam, m̄ yûng chì-waî laī ch'uēn, húng-p'à Kei-Tuk kè shāp-tsź-kà, kwai ue hung-hui à.

18 ¶ Yan-waî shāp-tsź-kà kè tô-leĭ, tsoî ch'ām-lūn kè yān ch'uè, ĭ-waī uē-chuet$_{o}$, taân tsoî ngŏh-teî tak kaù kè yān ch'uè, ĭ-waī Sheûng-Chué kè nāng-kòn.

19 Yan yaŭ sé lōk wâ, ngŏh iù paaî-waaî chì-waî yān kè chì-waî, faì-heì ts'ung-mēng yān kè ts'ung-mēng.

20 Chì-waî kè yān haí pin ch'uè? Tūk-shue kè yān haí pin ch'uè? Kam shaì pîn-lûn kè yān haí pin ch'uè ni? Sheûng-Chué heí m̄ haî lêng kam shaì chì-waî kè yān pìn waī uē-chuet$_{o}$ me?

21 Yan-waî tsun-i Sheûng-Chué kè chì-waî, shaì-yān shĭ tsź-keí kè chì-waî m̄ shik Sheûng-Chué, Sheûng-Chué tsaû foon-heí k'aaî ch'uēn tô kè ngoī faat$_{o}$ laī kaù shóh yaŭ sùn kè yān.

22 Yaū-t'aaì yān k'aū k'eī-tsik, Hei-leî-neī yān wán chì-waî.

23 Waī ngŏh-teî ch'uēn-kóng teng shāp-tsź-kà-kè Kei-Tuk, tsik-haî Yaū-t'aaì yān ĭ-waī chóh-ngoî, Hei-leî-neī yān ĭ-waī uē-chuet$_{o}$.

24 Taân mūng chiû kè, waāk Yaū-t'aaì yān, waāk Hei-leî-neī yān, to ĭ-waī Kei-Tuk haî Sheûng-Chué kè nāng-kòn, Sheûng-Chué kè chì-waî.

25 Yan-waî Sheûng-Chué kè uē-chuet$_{o}$, haî chì-waî kwòh yān, Sheûng-Chué kè uĕn-yeūk, haî kong-k'eūng kwòh yān lok$_{o}$.

26 ¶ Heng-taî à, shì t'aí neĭ-

teî mūng chiû kè, i shan-fân laī kóng, chì-waî kè mŏ keí toh kòh, nāng-kòn kè mŏ keí toh kòh, tsuen-kwaì kè mŏ keí toh kòh mūng-chiû.

27 Taân Sheûng-Chué haî kaán-suén shaì-sheûng uē-chuet$_{o}$ kè, laī sau-kw'aì kòh-ti chì-waî kè, Sheûng-Chué haî kaán-suén shaì-sheûng uĕn-yeūk kè, laī sau-kw'aì kòh-ti kong-k'eūng kè.

28 Sheûng-Chué yaû kaán-suén shaì-sheûng pei-tsîn kè, peî yān t'aí-heng kè, uĕ-k'āp mō yaŭ kè, laī paaî-waaî kòh-ti yaŭ kè.

29 Chì-tò mŏ yān haí Sheûng-Chué mîn-ts'īn tsż-kw'a.

30 Taân neĭ-teî yaū ue Sheûng-Chué, tsaû tsoî Kei-Tuk Yē-So ch'uè, k'uĭ haî yaū ue Sheûng-Chué heùng ngŏh ch'uè, tsô chì-waî, tsô kung-î, tsô shèng-shîn, tsô kaû-shūk à.

31 Chiù-i shóh sé lōk wâ, kw'a haú kè iù tsoî Chué ch'uè laī kw'a lok$_{o}$.

2.

HENG-TAI à, ngŏh sin yāt laī neĭ ch'uè, m̄ yûng shuet$_{o}$-wâ kûng chì-waî kè hó ch'uè, laī suen-ch'uēn Sheûng-Chué kè chèng-kuî kwòh neĭ-teî.

2 Yan ngŏh laāp-têng chué-ì, haí neĭ-teî chi chung, ch'uē hiu Yē-So Kei-Tuk, uĕ-k'āp k'uĭ peî teng lōk shāp-tsż-kà chi ngoî, m̄ chi-tò pīt yeûng.

3 Ngŏh haí neĭ-teî chi chung, yaŭ uĕn-yeūk waì-kuî, uĕ-k'āp hó chìn-lāt.

4 I-ch'é ngŏh shóh kóng shóh ch'uēn, m̄ haî yûng yān chì-waî uén-chuén kè shuet$_{o}$-wâ, haî yûng Shèng-Shān yûng nāng-kòn laī hín-shî.

5 Táng neĭ kè sùn-tak, m̄ haî p'āng yān kè chì-waî, haî p'āng Sheûng-Chué kè nāng-kón.

6 ¶ Waī ngŏh-teî haí lîn-taāt kè yān chi chung, yēng-īn kóng chì-waî, taân m̄ haî ts'ź shaì kè chì-waî, yīk m̄ haî ts'ź shaì ooĭ faì-waaî chi koon-cheúng kè chì-waî.

7 Ngŏh-teî haî yûng ò-miû laī kóng Sheûng-Chué kè chì-waî, tsik-haî peì-māt kè chì-waî, Sheûng-Chué haí maân shaì ĭ-ts'īn shóh uê-têng, lêng ngŏh-teî tak kè wēng-iû kè.

8 Ts'ź shaì kè koon-cheúng mŏ yat kòh shik ni-ti chì-waî, t'óng-yeūk k'uĭ-teî haî shik, tsaû shî-pit m̄ teng wēng-kwong kè Chué lōk shāp-tsż-kà lok$_{o}$.

9 Hó-ts'ź yaŭ sé lōk wâ, Sheûng-Chué waî oì k'uĭ kè yān shóh uê-peî kè sż, ngaăn meî-ts'āng t'aí-kìn, ĭ meî-ts'āng t'eng-mān, sam yīk meî-ts'āng seúng tò kè.

10 ¶ Waī-haî Sheûng-Chué yûng tsż-keí kè Shèng-Shān, hín-shî ni-ti sż kwòh ngŏh-teî chi, yan-waî Shèng-Shān haî ch'ā-ch'aat$_{o}$ maân sż, yīk haî ch'ā-ch'aat$_{o}$ Sheûng-Chué sham-ò kè sż-ts'ēng.

11 Ch'uē hiu tsoî yān luĭ-t'aū kè sèng-lēng chi ngoî, mat-shuī chi-tò yān kè sż-ts'ēng ni? Kóm-yeûng ch'uē hiu Sheûng-Chué kè Shèng-Shāu chi ngoî, yīk mŏ yān chi-tò Sheûng-Chué kè sż-ts'ēng lok$_{o}$.

12 Ngŏh-teî m̄ haî shaû hiu ts'ź shaì chi lēng, haî shaû hiu yaū

Sheûng-Chué ī loī chi Lēng, táng ngŏh-teî hóh chi Sheûng-Chué shóh ts'ż kwòh ngŏh kè sż.

13 I-ch'é ngŏh-teî suen kóng ni-ti sż, m̄ haî yûng yān chì-waî shóh kaaù kè shuet$_{o}$-wâ, haî yûng Shèng-Shān shóh kaaù kè shuet$_{o}$-wâ, tsik-haî yûng Shèng-Shān kè wâ kóng kaaî Shèng-Shāu kè sż lok$_{o}$.

14 Taân yâm sèng kè yān, m̄ tsip$_{o}$-shaû Sheûng-Chué chi Shèng-Shān kè sż, yan k'uĭ ĭ-waī uē-chuet$_{o}$, ī-ch'é k'uĭ pat nāng shik tak, yan-waî haî yaŭ Shèng-Shān chì shik tak kè à.

15 Waī-haî shūk Shèng-Shān kè yān, maân sż ooĭ pîn pīt, tsż-keí tsúng m̄ peî yān shóh pîn pīt.

16 Mat-shuī chi-tò Chué kè sam, táng hóh-ĭ kaaù-fàn Chué ni? Waī ngŏh-teî haî tak-tó Kei-Tuk kè sam lok$_{o}$.

3.

HENG-TAI à, ngŏh p'ēng-yāt pat nāng kaaù-fàn neĭ-teî, hó-ts'ż shūk Shèng-Shān kè, waī-haî shūk yūk-ts'ēng kè, tsik-haî tsoî Kei-Tuk ch'uè kè nuên-tsaí.

2 Ngŏh yă-ts'āng peí uĕ waì neĭ, m̄ peí leūng waì neĭ, yan neĭ yat heûng m̄ ooĭ shīk, uē-kam to m̄ ooĭ shīk à.

3 Neĭ-teî chûng haî shūk yūk-ts'ēng kè, yan-waî neĭ-teî chi chung, yaŭ tò-keî, yaŭ chaang-chap, yaŭ fan-tóng, neĭ-teî heí m̄ haî shūk yūk-ts'ēng, chiù-i shaì yān laī hāng me?

4 Yan-waî yaŭ yat kòh wâ, ngŏh haî shūk Pó-lōh, yaû yaŭ yat kòh wâ, ngŏh haî shūk A-poh-lōh, neĭ-teî heí-īn-haî shūk yūk-ts'ēng me?

5 Pó-lōh haî mat-shuī? A-poh-lōh haî mat-shuī? Heí-īn-haî tsô chik-yīk kè yān, neĭ-teî yaŭ k'uĭ tak sùn tô, i-chuê Chué shóh ts'ż kwòh kok$_{o}$ yān kè me?

6 Ngŏh yă-ts'āng chûng-chīk, A-poh-lōh lām-laaî, waī Sheûng-Chué lêng k'uĭ shang-cheúng.

7 Kóm-tsaû chùng-chīk kè mŏ tsok$_{o}$-waī, lām-laaî kè yīk mŏ, waī lêng k'uī shang-cheúng kòh waî Sheûng-Chué haî che.

8 Chùng-chīk kè, lām-laaî kè, to haî yat yeûng, ī-ch'é kok$_{o}$ yān pit chiù-i tsż-keí kè kung-foo laī tak sheúng-ts'ż.

9 Yan-waî ngŏh-teî haî t'ūng-maaī Sheûng-Chué tsô kung-foo kè, neĭ-tei haî Sheûng-Chué kè t'īn, Sheûng-Chué kè ūk.

10 ¶ Chiù-i Sheûng-Chué shóh ts'ż kwòh ngŏh kè yan, ngŏh hó-ts'ż poón-sż kè sz-foô, laāp hiu teî-kei, pīt yān tsoî sheûng-mîn kìn tsô, taân kok$_{o}$ yān iù kán-shân tím-yeûng haí sheûng-mîn kìn tsô à.

11 Yan-waî ĭ-keng laāp hiu kè teî-kei, tsik-haî Yē-So Kei-Tuk, ts'ż ngoî mŏ yān nāng laāp pīt kòh teî-kei.

12 T'óng-yeūk yaŭ yān yûng kam ngān pó-shēk ts'ó mūk wōh kón, kìn tsoî ni kòh kei sheûng.

13 Kok$_{o}$ yān kè kung-foo pit iù hín ch'ut, kòh yāt tsaû tseung k'uĭ piú-ch'ut, yan-waî yûng fóh laī hín-mēng k'uĭ, ī-ch'é kòh-ti fóh pit shì-lîn kok$_{o}$ yān kè kung-foo haî tím-yeûng.

14 Yeūk-īn k'uĭ shóh kìn tsô kè sheûng ts'uēn, kòh yān pit-

têng shaû sheúng.

15 Yeūk-īn k'uĭ shóh tsô kè peî fóh shiu, kòh yān tsaû pit shaû suén, waī-haî tsż-keí tak kaù, taân hó-ts'ž ts'ūng fóh chung t'uet$_{o}$ ch'ut laī.

16 ¶ Neĭ-teî heí mĭ chi neĭ haî Sheûng-Chué kè tîn, ī-ch'é Sheûng-Chué kè Lēng chuê tó neĭ-teî luĭ-t'aū me?

17 Yeūk yaŭ yān chéng waaî Sheûng-Chué kè tîn, Sheûng-Chué shî-pit chéng waaî k'uĭ, yan-waî Sheûng-Chué kè tîn haî shèng-kit$_{o}$, tsik-haî neĭ-teî à.

18 ¶ Iù mŏ yān hei-p'în tsż-keí, neĭ-teî chi chung, t'óng-yeūk yaŭ yān chiù-i ni-kòh shaì-kaaì, ĭ-waī tsż-keí haî chì-waî kè, k'uĭ iù tsô uē-chuet$_{o}$, táng hóh-ĭ shēng-waī chì-waî.

19 Yan-waî ts'ź shaì kè chì-waî, tsoî Sheûng-Chué mîn-ts'în haî uē-chuet$_{o}$, yan yaŭ sé lōk wâ, k'uĭ lêng chì-waî kè yān, chùng faan tsż-keí kè kwaí-kaì.

20 Yaû wâ Chué chi-tò chì-waî yān kè sz-nîm, haî hung-hui kè.

21 Kóm-tsaû tsúng mĭ hó k'aaî yān laī keng-kw'a, yan-waî maân māt ts'uēn haî shūk neĭ-teî kè.

22 M lûn Pó-lōh, waāk A-poh-lōh, waāk Kei-faat, waāk shaì-kaaì, waāk shang-ts'uēn, waāk sź-mōng, waāk în-tsoî, waāk tseung-loī, yeûng-yeûng to haî shūk neĭ-teî kè.

23 Neĭ-teî haî shūk Kei-Tuk, Kei-Tuk haî shūk Sheûng-Chué lok$_{o}$.

4.

YAN tong iù suèn ngŏh-teî haî tsô Kei-Tuk kè chik-yīk, tsô Sheûng-Chué peì-î kè koón-ka.

2 Shóh k'aū ue koón-ka kè, haî iù k'uĭ yaŭ chung-sam à.

3 Ngŏh peî neĭ-teî p'ēng-lûn, ngŏh ĭ-waī saì-siú kè sż, ī-ch'é ngŏh mĭ p'ēng-lûn tsż-keí.

4 Yan-waî ngŏh tsż mân mĭ kok$_{o}$ tak yaŭ ts'òh, taân mĭ haî yan ts'ź tak ch'eng waī î, p'ēng-lûn ngŏh kè haî Chué à.

5 Shóh-ĭ shī-haû meî tò, neĭ mĭ hó p'oòn-tuèn mat-yĕ sż, táng tò Chué kòng-lām, k'uĭ pit chiù-chuè haak-òm kè yán sż, ī-ch'é hín-mēng yān sam kè ì-nîm, kòh shī kok$_{o}$ yān pit-têng yaū Sheûng-Chué tak-tó yeng-tak kè ch'eng-tsaàn lok$_{o}$.

6 ¶ Heng-taî à, ngŏh waî neĭ-teî tseung ni-ti sż laī peí-kaaù tsż-keí kûng A-poh-lōh, lêng neĭ-teî leūng-tōk yān mĭ hó kwòh ue shóh sé lōk wâ, táng mŏ yān ngô-heì, t'aí-chûng ni-kòh, t'aí-heng kóh-kòh.

7 Mat-shuī lêng neĭ-teî kûng yān mĭ t'ūng ni? Neĭ-teî shóh yaŭ kè, pin ti mĭ haî tsip$_{o}$-shaû kè ni? Yeūk haî tsip$_{o}$-shaû, tsô mat keng-kw'a, hó-ts'ž mĭ haî tsip$_{o}$-shaû kóm ni?

8 Uē-kam neĭ-teî haî paaú-tsuk, uē-kam neĭ-teî haî foò-haû lok$_{o}$, neĭ-teî ĭ-keng tsô wōng, taân mĭ t'ūng-maaî ngŏh-teî, ngŏh uên neĭ tsô wōng, táng ngŏh-teî t'ūng-maaî neĭ yīk tsô wōng à.

9 Ngŏh koó Sheûng-Chué lêng ngŏh-teî sż-t'ō shan kui meī-moōt, hó-ts'ž ĭ-têng iù shaat$_{o}$ kè yān, yan-waî ngŏh-teî hó-ts'ž tsoî heì-uēn, peí shaì-kaaì uĕ-k'ăp t'în-sż kûng yān t'aí-hă.

10 Ngŏh-teî yan-waî Kei-Tuk

suèn haî uē-chuet$_{o}$, neĭ-teî haí Kei-Tuk ch'uè suèn haî ts'ung-mēng, ngŏh-teî haî uĕn-yeūk, neĭ-teî haî kong-k'eūng, neĭ-teî haî tsuen-kwaì, ngŏh-teî haî pei-tsîn.

11 Chì-tò kam yāt ngŏh-teî kei-hot$_{o}$, ch'ek$_{o}$-shan shaû tá, ĭ-ch'é mŏ yat têng kè chuê shóh.

12 Ts'an-shaú tsô kung-foo laĭ lō-foó, ngŏh-teî peî yān nô-mâ, tsaû chuk-fuk k'uĭ, peî yān kón-chūk, tsaû yán-noî k'uĭ.

13 Peî yān waí-p'òng, tsaû shîn huèn k'uĭ, ngŏh-teî peî yān tòng ngŏh haî shaì shaûng kè oo-waì, maân-māt kè naĭ-ch'ān, chì-tò kam yāt lok$_{o}$.

14 ¶ Ngŏh sé ni-ti shuet$_{o}$-wâ, m̄ haî seúng sau-kw'aì neĭ-teî, shāt-haî huèn-kaaì neĭ-teî, hó-ts'ž ngŏh shóh oì kè tsaí-nuĭ kóm-yeûng.

15 Neĭ-teî haí Kei-Tuk ch'uè, sui yaŭ yat maân kòm toh lŏ-sz, taân foô-ts'an tsaû mŏ toh, yan-waî ngŏh haí Yē-So Kei-Tuk ch'uè, yûng fuk-yam laĭ shang neĭ-teî.

16 Shóh-ĭ ngŏh huèn neĭ-teî haaû-faat$_{o}$ ngŏh lok$_{o}$.

17 Koò-ts'ž ngŏh ĭ-keng tá-faat$_{o}$ T'aĭ-moh-t'aaì, tsik-haî ngŏh kè oì tsź, chung-sam fūk-sź Chué kè, laĭ tò neĭ-teî ch'uè, k'uĭ ooĭ lêng neĭ-teî keì-yik, ngŏh fūk-sź Kei-Tuk kè hāng-waì, chiù-i ngŏh tsoî kok$_{o}$ ch'uè kè ooî shóh kaaù-fàn kè lok$_{o}$.

18 Neĭ-teî chi chung, yaŭ yān ĭ-waî ngŏh m̄ laĭ neĭ-teî ch'uè, tsaû mŏng tsž tsuen taaî.

19 Taân Chué yeūk chún ngŏh, ngŏh pit-têng faaì-ti laĭ tò neĭ ch'uè, tsaû m̄ haî iù chi-tò mŏng tsž tsuen taaî ché kè shuet-wâ, haî iù chi-tò k'uĭ kè nāng-kòn.

20 Yan-waî Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$, m̄ haî tsoî ue shuet$_{o}$-wâ, haî tsoî ue nāng-kòn.

21 Neĭ-teî seúng tím ni? Seúng ngŏh k'aaĭ kwàn laĭ neĭ ch'uè à. Yik-waāk k'aaĭ yān-oì wan-yaū kè sam laĭ ni?

5.

CH'UE-CH'UE mān tak neĭ-teî chi chung, yaŭ kaan-yām kè sź, yaŭ yat yeûng kaan-yām, haî î-pong yān meî kóng k'āp kè, tsik-haî yaŭ yān tsìm k'uĭ foô-ts'an kè ts'ui à.

2 Neĭ-teî chûng tsž tsuen, m̄ haî t'ùng-huk, táng tsô ni-kîn sź kè yān, peî kón ch'ut neĭ-teî chi chung.

3 Sui-ĭn ngŏh shan m̄ haí neĭ-teî ch'uè, taân kòh sam haí ch'uè, ngŏh hó-ts'ž t'ūng-maaĭ neĭ-teî ĭ-keng p'oòn-tuèn tsô ni-kîn sź kè yān.

4 T'ok$_{o}$ ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè mēng, neĭ-teî tsuî-tsaāp chi shī, ngŏh kòh sam t'ūng-maaĭ neĭ í-laaî Yē-So Kei-Tuk kè k'uēn.

5 Laĭ kaau ni-kòh yān kwòh Saat-taân, mīt k'uĭ kè yūk-ts'ēng, táng k'uĭ lēng-wān, tsoî ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kòng-lām chi yāt hóh-ĭ tak kaù.

6 Neĭ-teî kè keng-kw'a haî m̄ bó kè, neĭ-teî heí m̄ chi ti toh kaaù-chúng, nāng lêng shēng t'uēn faat$_{o}$ heí kaaù laĭ me?

7 Neĭ-teî iù ch'uē ts'eng kaû kaaù-chúng, táng shēng tak sau t'uēn, yan neĭ-teî haî mŏ kaaù-chúng kè, ĭ-ch'é Kei-Tuk haî ngŏh-teî uē-uēt-tsit$_{o}$ kè yeūng-

tsaí, waî ngŏh-teî shaû shaat$_{o}$ hìn-tsaì kè.

8 Koò-ts'ź ngŏh-teî shaú tsit$_{o}$-ĭn iù m̄ yûng kaû kaaù-chúng, yīk m̄ yûng pô-luî ok$_{o}$-tūk kè kaaù-chúng, waī iù yûng chì-shēng chan-shāt mŏ kaaù-chúng kè péng lok$_{o}$.

9 ¶ Ngŏh haí yat fung-sùn chi chung sé kwòh neĭ-teî chi, m̄-hó kûng kaan-yām kè yān seung-kaau.

10 Taân m̄ haî tseung shaì-sheûng kaan-yām kè, t'aam-laām kè, lāk-sok$_{o}$ kè, paaî ngaŭ-tseûng kè, heì-tsuēt saaì, uē-kwóh haî kóm, neĭ-teî tsaû iù leī-hoi shaì-kaaì lok$_{o}$.

11 Uē-kam ngŏh sé sùn t'ung chi neĭ-teî, yeūk haî ch'eng waî heng-taî, hāng kaan-yām, waāk t'aam-laām, waāk paaì ngaŭ-tseûng, waāk nô-mâ, waāk laân tsaú, waāk lāk-sok$_{o}$ kè, m̄-hó kûng k'uĭ seung-kaau, kóm-yeûng kè yān, m̄-hó kûng k'uĭ t'ūng shīk lok$_{o}$.

12 Yan-waî shám-p'oòn ooî ngoî kè yān, haî kwaan ngŏh mat sź ni? Neĭ-teî heí m̄ haî shám-p'oòn ooî noî kè yān me?

13 Taân shám-p'oòn ooî ngoî kè yān, haî Sheûng-Chué, shóh-ĭ neĭ iù k'aaĭ kòh ok$_{o}$ yān, kón ch'ut neĭ-teî chi chung lok$_{o}$.

6.

NEI-TEI chi chung, yeūk yaŭ seung chaang kè sź, kóm haí pat-î ché kè mîn-ts'īn m̄ haí shèng-t'ŏ kè mîn-ts'īn, laī kò faat$_{o}$ me?

2 Neĭ-teî heí m̄ chi shèng-t'ŏ tseung shám-p'oòn shaì-kuaì me? T'óng-yeūk shaì-kaaì sheûng-ch'é shaû neĭ-teî shám-p'oòn, tsaû neĭ-teî m̄ hom shám-p'oòn chì siú kè sź me?

3 Neĭ-teî heí m̄ chi ngŏh-teî tseung shám-p'oòn t'ín-sź me? Hōh-fòng shaì-sheûng kè sź ni?

4 Shóh-ĭ neĭ-teî yeūk yaŭ kam shaì kè sź iù shám-mân, tsaû laāp ooî chung chì pei-meī kè yān laī shám-p'oòn là.

5 Ngŏh kóm kóng, haî lêng neĭ-teî sau-kw'aì, neĭ-teî chi chung, heí tsúng mŏ yat-kòh chì-waî kè, hóh nāng shám-p'oòn k'uĭ kè heng-taî me?

6 Taân heng-taî kûng heng-taî chaang-tsûng, ī-ch'é tsoî pat sùn ché kè mîn-ts'īn.

7 Neĭ-teî chan haî ts'òh saaì lok$_{o}$, yan-waî peí-ts'ź seung chaang-tsûng, tsô mat m̄ nīng-hóh shaû suén ni? Tsô mat m̄ nīng-hóh shaû kw'ai ni?

8 Taân neĭ-teî suén yān kw'ai yān, haí heng-taî ch'uè yīk haî kóm.

9 Heí m̄ chi-tò pat-î chi yān, m̄ kaì-tsź Sheûng-Chué chi kwok$_{o}$ me? M-hó ngaak tsź-keí, faān haî yām-luēn, paaì ngaŭ-tseûng, hāng kaan-yām, tsô luĕn-t'ūng, hò naām-shik.

10 T'au-sit$_{o}$, t'aam-laām, laân-tsaú, nô-mâ, lāk-sok$_{o}$ kè, pit m̄ kaì-tsź Sheûng-Chué chi kwok$_{o}$.

11 Neĭ-teî chi chung, yaŭ ti to tsô kwòh kóm-yeûng kè, waī-haî í-laaî ngŏh Chué Yē-So chi mēng, uĕ-k'āp ngŏh Sheûng-Chué chi Shèng-Shān, neĭ-teî uē-kam tsaû tak saí-kit$_{o}$, tak shēng-shèng, tak ch'eng waī î lok$_{o}$.

12 ¶ Faān māt-kîn ngŏh hóh-ĭ yûng tak, taân m̄ haî tsûn-teî yaŭ yik kè, faān māt-kîn ngŏh hóh-ĭ yûng tak, taân ngŏh m̄ peí yat kîn chaì-chuê ngŏh.

13 Shīk-māt haî waî kòh t'ŏ, kòh t'ŏ haî waî shīk-māt, taân ni leŭng yeûng, Sheûng-Chué to shî-pit waí-waaî kè, shan-t'aí m̄ haî waî hāng-yām, haî waî Chué, Chué haî waî kòh shan.

14 Sheûng-Chué ĭ-keng lêng Chué fŭk-shang, yīk tseung-loĭ k'aaĭ k'uĭ kè k'uēn-nāng lêng ngŏh-teî fŭk-shang.

15 Heí m̄ chi neĭ kè shan haî Kei-Tuk kè chi-t'aí me? Ngŏh k'aaĭ Kei-Tuk kè chi-t'aí laĭ tsô keî-foŏ kè chi-t'aí hó me? Tuèn m̄-hó à.

16 Heí m̄ chi kûng keî-foŏ p'ooì-hŏp kè, haî kûng k'uĭ shēng waî yat t'aí me? Yan-waî yaŭ wâ, leŭng kòh tseung shēng waî yat t'aí.

17 Taân kûng Chué luēn-hŏp kè, k'uĭ haî kûng Chué shēng waî yat lēng $lok_{\circ}$.

18 Neĭ-teî iù tóh-peî yām-hâng, yān taân-faān faân tsuî haî tsoî shan-t'aí chi ngoî, waî haî hāng-yām kè, haî ch'uk-faân tsż-keí kè shan-t'aí.

19 Heí m̄ chi neĭ-teî kè shan-t'aí haî Shèng-Shān kè tîn me? Shèng-Shān tsoî neĭ sam, haî yaū Sheûng-Chué laĭ kè, ĭ-ch'é neĭ-teî m̄ haî shūk tsż-keí.

20 Yan-waî haî yûng kà maaĭ laĭ kè, neĭ-teî kè shan-t'aí lēng-wān, to haî shūk Sheûng-Chué, shóh-ĭ neĭ-teî iù k'aaĭ ni leŭng yeûng laĭ kwaí-wēng Sheûng-Chué $lok_{\circ}$.

7.

LUN-K'AP neĭ-teî sé sŭn mân ngŏh kè sż, ngŏh tsaû wâ, naām m̄ kân nuĭ haî hó.

2 Waĭ-haî seúng mīn yām-luên, $kok_{\circ}$ yān yeng-tong yaŭ-tsż-keí kè ts'ai, $kok_{\circ}$ nuĭ yeng-tong yaŭ tsż-keí kè cheûng-foo.

3 Cheûng-foo tong yûng hŏp-ī kè ts'ēng-fân laĭ toî ts'ai, ts'ai toî cheûng-foo yīk iù kóm-yeûng.

4 Ts'ai pat nāng chué-ch'ĭ tsż-keí kè shan, haî cheûng-foo chué-ch'ĭ, cheûng-foo yīk pat nāng chué-ch'ĭ tsż-keí kè shan, haî ts'ai chué-ch'ĭ.

5 M-hó peí-ts'ź seung kw'ai-foô, yeūk waî kàm-shĭ k'eĭ-t'ó seung $yeuk_{\circ}$ tsaâm-shĭ fan fōng, tsaû hó, haû-loĭ yēng iù tsuî faan maaĭ, mīn-chì Saat-taân shēng neĭ-teî ts'ēng pat tsż kàm laĭ yaŭ-waāk neĭ-teî.

6 Taân ngŏh kóm kóng, haî chún neĭ-teî, m̄ haî fan-foò à.

7 Ngŏh uên chùng-yān t'ūng ngŏh yat yeûng, taân haî yān tak Sheûng-Chué kè yan-ts'ż, $kok_{\circ}$ yaŭ pat t'ūng, yat kòh ts'ź ni yeûng, yat kòh ts'ź kòh yeûng.

8 ¶ Ngŏh tuì meî ts'uì ts'an kè uĕ-k'âp kwá-foŏ wâ, t'óng-yeūk sheūng-shĭ t'ūng ngŏh yat yeûng, tsaû hó le.

9 Yeūk haî tsż-keí m̄ kàm tak chuê, tsaû tong kà-ts'uì, yan-waî kà-ts'uì shèng kwòh yūk-fóh faat$_{\circ}$ heí laĭ à.

10 Kòh-ti ĭ-keng kà-ts'uì kè, ngŏh fan-foò k'uĭ-teî, taân m̄ haî ngŏh, haî Chué fan-foò, wâ

ts'ai m̄-hó leī-hoi cheûng-foo.

11 Yeūk-haî leī-hoi, tsaû m̄-hó tsoì kà, waāk-ché kûng cheûng-foo wōh-hó faan, cheûng-foo yīk m̄-hó tiu-heì k'uĭ kè ts'ai.

12 K'eī uē kè yān, tsaû haî ngŏh tuì k'uĭ-teî kóng, m̄ haî Chué kóng, t'óng-yeūk yat kòh heng-taî yaŭ m̄ sùn kè ts'ai, kòh ts'ai ts'ēng-uên kûng k'uĭ t'ūng chuê, tsaû maĭ ch'ut k'uĭ.

13 Ts'ai yaŭ m̄ sùn Chué kè cheûng-foo, cheûng-foo ts'ēng-uên kûng k'uĭ t'ūng chuê, ts'ai yīk m̄-hó leī-hoi k'uĭ.

14 Yan-wuî m̄ sùn Chué kè cheûng-foo, yan kòh ts'ai tsaû shèng-kit$_{o}$, m̄ sùn Chué kè ts'ai, yan kòh cheûng-foo tsaû shèng-kit$_{o}$, m̄ haî kóm, neĭ-teî kè tsaí-nuĭ m̄ haî shèng-kit$_{o}$, taân uē-kam k'uĭ-teî haî shèng-kit$_{o}$ lok$_{o}$.

15 M sùn Chué kè yān, yeūk tsż-keí iù leī-hoi, tsaû yaŭ tak k'uĭ leī-hoi, m̄-lûn heng-taî tsż-mooî uê-cheūk kóm-yeûng kè sż, to mŏ shóh mĭn-k'eŭng, yan-waî Sheûng-Chué chiû ngŏh-teî tsô wōh kè à.

16 Tsô ts'ai kè à, neĭ tín chi kaù tak cheûng-foo kè à, neĭ tín chi kaù tak ts'ai m̄ ni?

17 Waî kok$_{o}$ yān tong tsun-i Sheûng-Chué shóh ts'ż kwòh k'uĭ kè, tsun-i Chué shóh chiû kè laĭ tsô, tsoî chùng kaaù-ooî ngŏh to kóm fan-foò.

18 Yaŭ yān shaû hiu kot$_{o}$-laĭ laĭ fûng-chiû, tsaû m̄-hó faì kot$_{o}$-laĭ, yaŭ yān meî shaû kot$_{o}$-laĭ laĭ fûng-chiû, tsaû m̄ shaí shaû kot$_{o}$-laĭ.

19 Shaû kot$_{o}$-laĭ mŏ mat seung-kon, m̄ shaû kot$_{o}$-laĭ yīk mŏ mat seung-kon, waî shaú Sheûng-Chué kè kaaì-mêng haî kán-iù.

20 Kok$_{o}$ yān tong shaú chuê fûng-chiû chi shī shóh tsô kè shan-fân.

21 Neĭ tsô nō-pūk kè tak fûng-chiû m̄ shaí yau-luì, yeūk-haî hóh tak shik-fòng, neĭ tsaû nīng-hóh i-ts'ūng kóm.

22 Yan-waî faān tsô nō-pūk kè, peî Chué shóh chiû, haî Chué chi tsż-chué kè yān lok$_{o}$, faān tsô tsż-chué kè yān, peî Chué shóh chiû, haî Kei-Tuk kè pūk lok$_{o}$.

23 Neĭ-teî haî yûng kà maaĭ laĭ kè, maĭ tsô yān kè nō-pūk.

24 Heng-taî à, kok$_{o}$ yān tong shaú-chuê k'uĭ fûng-chiû chi shī, shóh tsô kè shan-fân laĭ fūk-sż Sheûng-Chué à.

25 ¶ Lûn-k'ăp t'ūng-nuĭ, ngŏh meî-ts'āng fûng Chué kè mêng, taân ngŏh ĭ-keng mūng Chué lîn-sut laĭ tsô chung-sam kè yān, tsaû k'aaĭ ngŏh kè ì-kìn kóng kwòh neĭ-teî chi.

26 Yan kam shī kè tsoi-naân, ngŏh tsok$_{o}$ ni-ti haî hó, yān tsô kóm tsaû hó.

27 Neĭ-teî ĭ-keng t'ūng ts'ai luēn-maaĭ kè, tsaû m̄-hó seúng kaaí-lat, ĭ-keng t'ūng ts'ai kaaí-lat kè, tsaû m̄-hó seúng ts'uì ts'ai.

28 Taân yeūk haî ts'uì ts'ai, m̄ haî faân tsuî, t'ūng-nuĭ yeūk haî kà yān, yīk m̄ haî faân-tsuî, waî kóm-yeûng kè yān, yūk-shan pit-têng yaŭ naân, taân ngŏh m̄ yán neĭ faān-moôn.

29 Heng-taî à, ngŏh shóh kóng kè, tsik-haî shī-haû mŏ keí noî

ok$_{0}$, koò-ts'ź yaŭ ts'ai kè, iù hó-ts'ž mŏ ts'ai kè.

30 Oi-huk kè, hó-ts'ž m̄ oi-huk kè, foon-heí kè, hó-ts'ž m̄ foon-heí kè, maaĭ yĕ kè, hó-ts'ž mŏ yĕ kè.

31 Yûng shaì-sheûng mât-kîn kè, hó-ts'ž m̄ luên yûng kè, yan-waî ni-kòh shaì-kaaì kè yĕng-tseûng ooĭ kwòh huì kè.

32 Taân ngŏh seúng neĭ-teî mŏ kwà-luî, meî ts'uì-ts'an kè, haî waî Chué kè sź kwà-luî, seúng tím-yeûng lêng Chué foon-heí k'uĭ.

33 I-keng ts'uì-ts'an kè, haî waî shaì sź kwà-luî, seúng tím-yeûng lêng ts'ai foon-heí k'uĭ.

34 Foŏ-yān kûng t'ūng-nuĭ yīk yaŭ fan-pīt, meî kà kè haî waî Chué kè sź kwà-luî, seúng shan-t'aí kûng lēng-wān to tak shèng-kit$_{0}$, ĭ-keng kà kè, haî waî shaì sź kwà-luî, seúng tím-yeûng lêng cheûng-foo foon-heí k'uĭ.

35 Ngŏh kóng ni-ti shuet$_{0}$-wâ, haî waî neĭ-teî kè yik, m̄ haî seúng k'ui-ch'uk neĭ-teî, haî seúng lêng neĭ-teî hāng hōp-ī kè hāng-waī, ī-ch'é lêng neĭ-teî sam mŏ fan-luên, yan-k'ān laī fūk-sź Chué.

36 T'óng-yeūk yaŭ yān ĭ-waī tsź-keí hon-toî kòh nuĭ haî m̄ hōp-ī, nuĭ ĭ-keng kwòh k'eī, ī-ch'é pat-tak-ĭ iù tsô, k'uĭ tsaû ts'uī ì huì tsô, m̄ suèn faân-tsuî, yaŭ tak k'uĭ shēng-ts'an.

37 T'óng-yeūk yaŭ yān kong-k'eŭng k'uĭ kè sam, mŏ sź k'eŭng-pik k'uĭ, k'uĭ nāng ts'uī tsź-keí kè chué-ì, kóm k'uĭ chung sam laāp chì m̄ kà kòh nuĭ, tsaû haî hó kè.

38 Kóm-yeûng kà nuĭ haî hó, taân m̄ kà nuĭ haî kàng hó à.

39 Cheûng-foo chûng tsoî shaì, ts'ai peî lūt-faat$_{0}$ k'ui-ch'uk, cheûng-foo yeūk sź, ts'ai tsaû hóh-ĭ tsź-chué, ts'uĭ ì koí kà, waī tong iù kà fūk-sź Chué kè yān.

40 Taân-haî sheūng-shī i-chuê ngŏh kè ì-sź laī tsô, kàng-ka yaŭ fuk, ngŏh koó tsź-keí to tak Shèng-Shān kóm-tûng kè laĭ kóng à.

8.

LUN-K'AP tsaì ngaŭ-tseûng kè māt, ngŏh-teî chi-tò ngŏh chùng-yān yaŭ chi-shik, taân yaŭ chi-shik ooĭ lêng yān tsź kw'a, waī yān-oì ooĭ lêng yān kìn-laāp tak-hâng.

2 Yeūk yaŭ yān ĭ-waī tsź-keí yaŭ chi-shik, k'uĭ meî-ts'āng chi yat kîn sź, ts'ž tak k'uĭ shóh tong chi kè.

3 Yeūk yaŭ yān oì Sheûng-Chué, k'uĭ tsaû haî Sheûng-Chué shóh shik kè.

4 Lûn-k'āp shīk tsaì ngaŭ-tseûng kè māt, ngŏh-teî chi-tò ngaŭ-tseûng tsoî shaì-sheûng, haî mō waî kè, yīk chi-tò Sheûng-Chué haî tūk yat mō t'a.

5 Sui-īn yaŭ shóh ch'eng waī shān kè, waāk tsoî t'in, waāk tsoî teî, hó-ts'ž yaŭ shān toh chué toh.

6 Taân ngŏh-teî tūk yaŭ yat waî Sheûng-Chué, tsik-haî Foô, maân-māt haî yaŭ k'uĭ ī ch'ut, ngŏh-teî to haî kwai k'uĭ, ī-ch'é tūk yaŭ yat waî Chué Yē-So Kei-Tuk, maân-māt haî yaŭ k'uĭ

ĭ loĭ, ngŏh-teî yīk haî yaū k'uĭ ĭ loĭ.

7 Taân m̄ haî yān-yān yaŭ kóm kè chi-shik, chûng yaŭ yān chì-tò kam yāt, yēng-īn k'aaĭ leūng-sam laĭ yêng ngaŭ-tseûng, shīk ts'an tsaì-māt, tsaû kok$_{o}$ tak haî tsaì ngaŭ-tseûng chi māt, leūng-sam yan-waî uĕn-yeūk, tsaû peî oo-mooĭ lok$_{o}$.

8 Shīk māt tsoî Sheûng-Chué ch'uè, pat nāng kuí-tsìn ngŏh-teî, yan ngŏh-teî shīk, m̄ suèn yaŭ kung, m̄ shīk m̄ suèn yaŭ ts'òh.

9 Waĭ neĭ-teî iù kán-shân, húng-p'à neĭ-teî kè tsż-yaū, ooĭ luî uĕn-yeūk kè shat-tsuk à.

10 T'óng-yeūk yān kìn neĭ yaŭ chi-shik kè yān, ts'òh tó ngaŭ-tseûng kè miû laĭ shīk, kòh uĕn-yeūk kè, heí m̄ fòng-sż leūng-sam, kóm shīk tsaì ngaŭ-tseûng kè māt me?

11 I-ch'é yan neĭ kè chi-shik, kòh-ti uĕn-yeūk kè heng-taî, Kei-Tuk waî k'uĭ laĭ sź kè, tsaû haî mīt-mōng à.

12 Neĭ-teî kóm-yeûng tak tsuî heng-taî, sheung k'uĭ uĕn-yeūk kè leūng-sam, tsik-haî tak tsuî Kei-Tuk lok$_{o}$.

13 Koò-ts'ź̀ shīk-māt, t'óng-yeūk luî ngŏh heng-taî haâm-tsuî, ngŏh tsaû wĕng-uĕn m̄ shīk yūk, mīn-chì luî ngŏh heng-taî haâm-tsuî lok$_{o}$.

9.

NGOH heí m̄ haî sż-t'ō me? Ngŏh heí m̄ haî tsż-chué me? Ngŏh heí m̄ kìn kwòh ngŏh-teî kè Chué Yē-So Kei-Tuk me? Neĭ-teî heí m̄ haî ngŏh fūk-sż Chué kè kung-foo me?

2 Ch'it$_{o}$-sź pīt yān m̄ ĭ ngŏh waĭ sż-t'ō, taân neĭ-teî pit iù ĭ ngŏh waĭ sż-t'ō, yan-waî neĭ-teî fūk-sż̀ Chué, haî ngŏh tsô sż-t'ō kè yàn-chèng.

3 Waāk yaŭ yān p'oōn-mân ngŏh, ngŏh tsaû kóm-yeûng taap$_{o}$ k'uĭ.

4 Ngŏh heí m̄ haî yaŭ k'uēn laĭ yám-shīk me?

5 Ngŏh heí m̄ haî yaŭ k'uēn kw'aĭ-taaì tsź-mooî, tsik-haî ts'ai-shat, hó-ts'ž̀ k'eĭ-uē kè sż-t'ō uĕ-k'āp Chué kè heng-taî, kûng Kei-faat yat yeûng me?

6 Yik-waāk tūk ngŏh kûng Panā-pa pat tak pat tsô kung-foo me?

7 Mat-shuĭ tsô peng-tsut, shīk tsż̀-keí kè leūng-heúng ni? Mat-shuĭ chùng p'ō-t'aĭ uēn, m̄ shīk uēn kè kwóh ni? Mat-shuĭ yeūng yat kw'ān ch'uk-shang, m̄ shīk kòh kw'ān kè uĕ ni?

8 Ngŏh kóm-yeûng kóng, heí haî i-chuê yān kè ì-kìn me? Lūt-faat$_{o}$ m̄ haî yīk yaŭ kóm wâ me?

9 Yan-waî Moh-sai kè lūt-faat$_{o}$ yaŭ sé lōk wâ, ch'aaí kuk kè ngaū, m̄-hó lap-chuê k'uĭ haú, Sheûng-Chué heí haî kaì k'āp ngaū me?

10 Yik-waāk shāt-haî waî ngŏh-teî laĭ kóng ni? Tsż-īn haî waî ngŏh-teî laĭ sé lōk, lêng kaang-chùng kè yān, hóh yaŭ chí-mông huì kaang-chùng, ī-ch'é lêng ch'aaí kuk kè yān, hóh-ĭ tak k'uĭ shóh chí-mông kè.

11 T'óng-yeūk ngŏh-teî k'aaĭ shūk lēng kè māt chùng lōk neĭ-teî ch'uè, tsaû shau faan neĭ-teî shūk shan kè māt, heí haî taaì

sż me?

12 Pīt yān haí neĭ-teî ch'uè, sheûng-ch'é yaŭ kóm kè k'uēn, hōh-fòng ngŏh-teî me? Taân ngŏh-teî meî yûng kwòh kóm kè k'uēn, ngŏh-teî haî faān sż yán-noî, mĭn-chì chóh-ngoî Kei-Tuk kè fuk-yam.

13 Neĭ-teî heí ī chi paân-leĭ shèng sż kè, haî yaū shèng-tîn tak shīk, haí tsaì-t'aān sż-haû kè, haî t'ūng tsaì-t'aān fan tsaì-māt me?

14 Kóm-yeûng Chué yīk haî fan-foò, faān ch'uēn fuk-yam kè, pit yaū fuk-yam yeŭng shang.

15 Taân kóm kè k'uēn, ngŏh tsúng meî yûng kwòh, to ī haî sé ni-ti, táng neĭ kóm-yeûng toî ngŏh, yan ngŏh nīng-uên sż, ī peí yān lêng ngŏh shóh kw'a kè, kwai ue hung-hui.

16 Ngŏh sui-īn ch'uēn fuk-yam, yīk mŏ hóh kw'a chi ch'uè, yan ngŏh haî pat-tak-ī, t'óng-yeūk ī ch'uēn fuk-yam, ngŏh pit yaŭ wôh lok_{o}.

17 Waāk haî kom-sam tsô, tsaû tak sheúng-ts'ż, waāk ī haî kom-sam tsô, kòh $chaak_{o}$-yâm to haî kaau-t'ok_{o} ngŏh lok_{o}.

18 Kóm-tsaû ngŏh kè sheúng-ts'ż haî mat-yĕ ni? Tsik ngŏh ch'uēn fuk-yam, hóh-ĭ lêng Kei-Tuk kè fuk-yam ī faì yān ts'īn-ts'oī, ī-ch'é lêng ngŏh ī luên yûng ngŏh ch'uēn fuk-yam kè k'uēn.

19 Yan-waî ngŏh sui-īn ī shūk mat yān kè koón-hāt, taân ngŏh haî kom-sam tsô chùng-yān kè pūk-yīk, táng ngŏh hóh-ĭ tak yān kàng toh.

20 Tsoî Yaū-t'aaì yān chi chung, ngŏh hōk Yaū-t'aaì yān, táng hóh-ĭ tak Yaū-t'aaì yān, tsoî shūk lūt-$faat_{o}$ ché chi chung, ngŏh hōk shūk lūt-$faat_{o}$ kè yān, táng hóh-ĭ tak shūk lūt-$faat_{o}$ kè yān.

21 Tsoî mŏ lūt-$faat_{o}$ ché chi chung, ngŏh hōk mŏ lūt-$faat_{o}$ kè yān, táng hóh-ĭ tak mŏ lūt-$faat_{o}$ kè yān, k'eī shāt ngŏh haí Sheûng-Chué ch'uè, ī haî meî yaŭ lūt-$faat_{o}$, chèng haî shūk Kei-Tuk kè lūt-$faat_{o}$.

22 Tsoî uĕn-yeūk ché chi chung, ngŏh hōk uĕn-yeūk kè yān, táng hóh-ĭ tak uĕn-yeūk kè yān, tsoî mat-yĕ yān chi chung, ngŏh tsaû hōk mat-yĕ pān, táng ngŏh kwóh-īn kaû tak ti yān.

23 Ngŏh tsô kóm-yeûng, haî waî fuk-yam, táng ngŏh hóh-ĭ t'ūng neĭ-teî tak fuk-yam kè hó ch'uè.

24 Neĭ-teî heí ī chi haí kaaù-ch'eūng taù-p'aaú kè, sui-īn chùng-yān t'ūng-maaī taù-p'aaú, taân tak sheúng kè, waî yaŭ yat kòh me? Neĭ-teî iù kóm p'aaú heí, táng hóh-ĭ tak-tó sheúng-ts'ż à.

25 Faān haî chaang sin kè, k'uĭ kok_{o} yeûng iù $tsit_{o}$ yûng, k'uĭ-teî kóm-yeûng tsô, haî seúng tak î waaî kè koon-mĭn, taân ngŏh-teî seúng tak wĕng-uĕn ī waaî kè koon-mĭn.

26 Koò-ts'ź ngŏh p'aaú, ī haî hó-ts'ż mŏ têng heùng kè, ngŏh taù-k'uēn, ī haî hó-ts'ź tá hung-hui kè heì.

27 Taân ngŏh haî haak-chaì tsż-keí kè shan, ī-ch'é lêng kòh shan fūk ts'ūng, húng-p'à ngŏh kaaù-fàn hiu pīt yān, tsż-keí peî tui-heì à.

10.

IIENG-TAI à, ngŏh m̄ seúng neĭ-teî m̄ chi ngŏh-teî lĭt-tsó, sik-yāt k'ui tsoî wān hâ, yīk k'ui chīk hāng hoí chung.

2 I-ch'é haí wān luĭ hoí chung, shaû saí kwai ue Moh-sai.

3 Yaû t'ūng shīk yat yeûng kè lēng shīk.

4 T'ūng yám yat yeûng kè lēng yám, shóh yám kè haî ts'ūng kan-chuê k'uĭ kè lēng P'oōn laū ch'ut kè, kòh lēng P'oōn tsik-haî Kei-Tuk à.

5 Taân k'eī chung Sheûng-Chué m̄ foon-heí hó toh yān, kóng-tsaû k'uĭ haí kw'òng-yĕ mīt-mōng lok_o.

6 Faān ni-ti sẑ haî tsô ngŏh-teî kè kaàm-kaaì, lêng ngŏh-teî m̄ t'aam seúng ok_o sẑ, hó-ts'ž k'uĭ-teî t'aam seúng kè.

7 Neĭ-teî yīk m̄ hó paaì ngaŭ-tseûng, hó-ts'ž k'uĭ-teî chi chung yaŭ yān paaì kè, chiù-i shóh sé lōk wâ, $paak_o$-sèng ts'ŏh tó ch'uè yám-shīk, yaû heí shan laí t'iù-mŏ.

8 Ngŏh-teî yīk m̄ hó hāng-yām, hó-ts'ž k'uĭ-teî chi chung yaŭ yān hāng kè, tsaû yat yāt sẑ hiu î-maân saam-ts'in yān.

9 Yīk m̄ hó shì Kei-Tuk, hó-ts'ž k'uĭ-teî chi chung yaŭ yān shì kwòh kè, tsaû peî shē shóh mīt.

10 Neĭ-teî yīk m̄ hó uèn-p'òng, hó-ts'ž k'uĭ-teî chi chung yaŭ yān uèn-p'òng kè, tsaû peî mīt ché shóh mīt.

11 K'uĭ-teî uê-cheūk ni-ti shóh yaŭ kè sẑ, haî waî tsô kaàm-kaaì, ī-ch'é sé lōk shue chung, laī kéng-kaaì ngŏh-teî shaî-moōt lām tò kè yān.

12 Koò-ts'ź faān ĭ-waî tsẑ-keí k'eĭ tak wán kè, tong iù kán-shân, mĭn-chì tit_o-tó à.

13 Neĭ-teî shóh uê-cheūk kè shì-waāk, mŏ yat m̄ haî yān kè sheūng sẑ, taân Sheûng-Chué haî sùn-shāt, tuèn pat yūng neĭ-teî peî shì-waāk, kwòh ue nāng taí-tong, waî shì-waāk chi shī, pit hoi t'iū lô kwòh neĭ ch'ut, táng neĭ taí tak chuê.

14 ¶ Ngŏh shóh-oì kè à, neĭ-teî koò-ts'ź iù tóh-peî paaì ngaŭ-tseûng kè sẑ.

15 Ngŏh hó-ts'ž t'ūng ts'ung-mēng kè yān kóng, neĭ-teî iù shám-tōk ngŏh kè $shuet_o$-wâ.

16 Ngŏh-teî shóh chuk-fuk kè chuk pooi, heí m̄ haî Kei-Tuk $huet_o$ kè kaau-tsaì me? Ngŏh-teî shóh $maak_o$ kè péng, heí m̄ haî Kei-Tuk shan-t'aí kè kaau-tsaì me?

17 Péng keì haî yat kòh, ngŏh-teî sui toh, yīk haî yat t'aí, yan ngŏh-teî chùng-yān t'ūng-maaî yaŭ fân tsoî yat kòh péng lok_o.

18 Neĭ shì t'aí I-shik-lĭt tsūk, faān shīk tsaì-māt kè, heí m̄ haî t'ūng tsaì-t'aān yaŭ fân me?

19 Kóm-tsaû ngŏh tím kóng ni? Haî wâ ngaŭ-tseûng yaŭ waî kè me? Haî wâ tsaì ngaŭ-tseûng kè māt yaŭ waî kè me?

20 Taân ngŏh wâ î-pong yān shóh hìn kè tsaì, haî tsaì kwaí, m̄ haî tsaì Sheûng-Chué, ngŏh m̄ seúng neī-teî t'ūng kwaí seung kaau-tsaì.

21 Neĭ-teî pat nāng yám Chué kè pooi, yaû yám kwaí kè pooi, pat nāng p'ooī Chué tsīk, yaû

p'ooī kwaí kè tsīk.

22 Ngŏh-teî heí haî kik Chué kè tsāt-tò me? Ngŏh-teî heí haî k'eūng-yŭng kwòh Chué me?

23 ¶ Faān māt ngŏh hóh-ĭ yûng tak, taân mī haî tsûn-teî yaŭ yik kè, faān māt ngŏh hóh-ī yûng tak, taân meî pit kîn-kîn yaŭ nāng kìn-laāp tak-hâng.

24 Maĭ kok$_{o}$ yān k'aū tsż-keí kè yik, waī iù k'aū pīt yān kè yik.

25 Taân-faān shĭ sheûng shóh maaî kè, neĭ tsaû shīk tak, mī shaí waî leūng-sam mân kwòh.

26 Yan-waî teî uĕ-k'āp teî shóh tsoì chi māt, k'ui haî shūk Chué kè.

27 T'óng-yeūk yaŭ mī sùn kè yān ts'éng neĭ, neĭ yaû seúng huì, faān paaí-ch'it$_{o}$ neĭ mîn-ts'īn kè, neĭ tsaû shīk, mī shaí waî leūng-sam mân kwòh.

28 Yeūk yaŭ yān tuì neĭ wâ, ni-ti haî tsaì ngaŭ-tseûng kè māt, tsaû yan wâ neĭ-teî kè yān, uĕ-k'āp waî leūng-sam mī hó shīk.

29 Ngŏh shóh kóng kè leūng-sam mī haî tsż-keí kè, haî pīt yān kè, yan-waî ngŏh yaŭ tsż-chué kè hāng-waī, shaí mat iù peî pīt yān kè leūng-sam ĭ-lûn ni?

30 Ngŏh keì-īn mūng yan kûng tak shīk māt, yan hōh waî ngŏh shóh kóm-tsê Chué kè māt, peî yān waí-p'òng ni?

31 Shóh-ĭ neĭ-teî waāk shīk waāk yám waāk faān shóh tsô kè, iù waî wēng-iû Sheûng-Chué laī tsô à.

32 M lûn haî Yaū-t'aaì yān, waāk Hei-leî-neì yān, waāk Sheûng-Chué kè shèng-ooî, neĭ-teî mī-hó lêng k'uĭ-teî yaŭ chóh-ngoî.

33 Hó-ts'ż ngŏh faān sż lêng chùng-yān foon-heí, mī k'aū tsż-keí kè yik, haî k'aū chùng-yān kè yik, táng k'uĭ-teî hóh-ĭ tak kaù lok$_{o}$.

11.

NEI-TEI tong iù hōk ngŏh hó-ts'ż ngŏh hōk Kei-Tuk yat-yeûng.

2 ¶ Heng-taî à, ngŏh ch'eng-tsaàn neĭ-teî, yan neĭ faān sż keì-nîm ngŏh, ī-ch'é shaú-chuê ngŏh ch'uēn-shaû kwòh neĭ-teî kè kaaì-mêng.

3 Ngŏh seúng neĭ-teî chi-tò Kei-Tuk haî kok$_{o}$ yān chi shaú, naām-yān haî nuĭ-yān chi shaú, Sheûng-Chué haî Kei-Tuk chi shaú.

4 Taân-faān naām-yān che-chuê t'aū laī k'eī-t'ó, waāk ch'uēn-tô, tsaû haî sau-yūk kòh t'aū.

5 Taân-faān nuĭ-yān mī che-chuê t'aū laī k'eī-t'ó, waāk ch'uēn-tô, tsaû haî sau-yūk kòh t'aū, yan-waî kóm-yeûng haî t'ūng t'aì hiu t'aū-faat$_{o}$ kè mō-î.

6 Nuĭ-yān yeūk mī che kòh t'aū, tsaû iù tsín t'aū-faat$_{o}$, nuĭ-yān yeūk ĭ-waī tsín faat$_{o}$ t'aì faat$_{o}$ waī sau-ch'í, tsaû iù che-chuê lok$_{o}$.

7 Naām-yān mī hó che-chuê kòh t'aū, yan k'uĭ haî Sheûng-Chué kè yēng-tseûng kûng Sheûng-Chué kè wēng-kwong, waī nuĭ-yān haî naām-yān kè wēng-kwong.

8 Yan-waî naām'-yān mī haî ts'ūng nuĭ-yān yaŭ kè, nuĭ-yān

haî ts'ūng naām-yān yaŭ kè.

9 I-ch'é ch'oh-shī naām-yān m̄ haî waî nuĭ-yān tsô kè, nuĭ-yān haî waî naām-yān tsô kè.

10 Shóh-ĭ nuĭ-yān yan t'in-sż, tsaû iù lau-chuê t'iū t'aū-p'à.

11 Taân chiù-i Chué kè on-p'aaī, naām mŏ m̄ í-laaî nuĭ, nuĭ mŏ m̄ í-laaî naām.

12 Yan-waî hó-ts'ż nuĭ-yān haî ts'ūng naām-yān yaŭ kè, naām-yān yīk haî ts'ūng nuĭ-yān yaŭ kè, tsúng chi maân-māt kaai haî ts'ūng Sheûng-Chué yaŭ kè.

13 Neĭ-teî tsż-keí shám-tōk, nuĭ-yān m̄ che-chuê t'aū laī k'eī-t'ó Sheûng-Chué, hōp laî m̄ hōp ni?

14 Neĭ-teî heí m̄ haî yaū shóh foò chi sèng tsaû chi-tò, naām-yān yaŭ ch'eūng t'aū-faat$_o$, haî k'uĭ kè sau-yūk me?

15 Waī-haî nuĭ-yān yaŭ ch'eūng t'aū-faat$_o$, tsaû haî k'uĭ wēng-iû, yan-waî k'aaĭ t'aū-faat$_o$ laī ts'ż kwòh k'uĭ tsô t'aū-p'à à.

16 Yeūk yaŭ yān pîn-pok$_o$ ngŏh-teî kûng Sheûng-Chué kè chùng ooî, to mŏ kóm kè kw'ai-kuí lok$_o$.

17 ¶ Ngŏh uē-kam wâ neĭ chi kè, m̄ haî ch'eng-tsaàn neĭ-teî, yan neĭ-teî tsuî-tsaāp, m̄ haî lêng yaŭ yik, naaĭ haî lêng yaŭ suén à.

18 Taî yat neĭ-teî tsoî ooî ch'uè tsuî-tsaāp, ngŏh mān-tak neĭ-teî chi chung yaŭ fan-chaang, ngŏh to leūk-leūk sùn.

19 Yan-waî neĭ-teî chi chung, pit iù yaŭ î-tuen, táng tsoî ooî chung yaŭ lîn-taāt kè yān hín-mēng ch'ut laī.

20 Kóm-tsaû neĭ-teî tsuî-tsaāp yat ch'uè, m̄ haî waî shīk Chué kè maăn-ts'aan.

21 Yan-waî shīk chi shī, kok$_o$ yān chaang sin ts'uí tsż-keí kè maăn-ts'aan, tsaû yaŭ kòh haî kei-ngôh kè, yaŭ kòh haî paaú-tsuì kè.

22 Neĭ seúng yám-shīk, hoí-m̄ haî yaŭ uk-k'eí me? Yik-waāk neĭ miŭ-shî Sheûng-Chué kè kaaù-ooî, ī-ch'é lêng kòh-ti k'ūng-fāt kè sau-ch'í me? Ngŏh tuì neĭ-teî iù tím kóng ni? Ngŏh k'aaĭ ni-ti laī ch'eng-tsaàn neĭ-teî me? Ngŏh m̄ ch'eng-tsaàn neĭ-teî.

23 Ngŏh yaū Chué shóh shaû kè, tsaû ch'uēn-shaû kwòh neĭ-teî, haî Chué Yē-So peî maaî kòh maăn ning péng laī.

24 Chuk-tsê tsaû maak$_o$-hoi, wâ, neĭ-teî ning laī shīk la, ni-ti haî ngŏh kè shan, waî neĭ-teî maak$_o$-hoi kè, neĭ-teî iù kóm-yeûng tsô laī keì-mîn ngŏh.

25 Shīk uēn chi haû, yīk haî kóm ning pooi, wâ, ts'ź pooi haî san-yeuk$_o$, k'aaĭ ngŏh huet$_o$ laī laāp kè, neĭ-teî mooĭ-fûng yám chi shī, iù kóm-yeûng tsô laī keì-nîm ngŏh.

26 Yan-waî neĭ-teî mooĭ-fûng shīk ts'ź péng, yám ts'ź pooi, haî piú-ch'ut Chué chi sź, chì-tò k'uĭ kòng-lām chi yāt.

27 Shóh-ĭ taân-faān yaŭ m̄ hōp-ī laī shīk Chué chi péng, waāk yám Chué chi pooi, tsaû haî kon-faân Chué chi shan kûng huet$_o$ lok$_o$.

28 Taân haî yān tong iù tsż séng-ch'aat$_o$ kwòh, kóm-tsaû hó shīk ts'ź péng, yám ts'ź pooi.

29 Yan-waî m̄ hōp-ī laī yám-shīk kè, haî k'aaī yám-shīk laī têng hiu tsż-keí kè tsuî, yan k'uĭ m̄ pîn-pīt Chué kè shan à.

30 Koò-ts'ź neĭ-teî chi chung, hó-toh haî uĕn-yeūk kè, waāk pêng-t'ùng kè, fàn-hiu kè to m̄ shiú.

31 Ngŏh-teî yeūk sin tsż shám, tsaû haî m̄ shaû shám.

32 Taân ngŏh-teî shaû shám chi shī, haî shaû Chué kè ch'ēng-chaak$_{o}$, táng ngŏh hóh-ĭ m̄ t'ūng-maaī shaì yān peî têng-tsuî.

33 Ngŏh heng-taî à, kóm-tsaû neĭ-teî tsuî-maaī laī shīk chi shī, yeng-tong peí-ts'ź táng-haû.

34 Yeūk yaŭ yān kei-ngôh, tsaû iù haí uk-k'eí shīk, mĭn-chì neĭ-teî tsuî-tsaāp haî têng tsż-keí kè tsuî, k'eī-uē kè sż, ngŏh laī tò chi shī, tsaû chéng ts'eng-ch'óh.

12.

HENG-TAI à, lûn-k'āp Shèng-Shān kè yan-ts'ż, ngŏh m̄ seúng neĭ-teî m̄ chi.

2 Neĭ chi neĭ-teî ts'ūng-ts'īn haî î-pong yān, peî á-haú kè ngaŭ-tseûng chuk-chuê ts'uî yān yăn-yaŭ kè.

3 Shóh-ĭ ngŏh lêng neĭ-teî chi, mŏ yān í-laaî Sheûng-Chué kè Shèng-Shān, laī wâ Yē-So haî shaû chaû-chòh kè, yaû m̄ haî í-laaî Shèng-Shān, mŏ yān ch'eng Yē-So waî Chué.

4 ¶ Yan-ts'ż yaŭ fan-pīt, tūk yat waî Shèng-Shān.

5 Chik-sż yaŭ fan-pīt, tūk yaŭ yat waî Chué.

6 Kung-yûng yaŭ fan-pīt, tūk yaŭ yat waî Sheûng-Chué, tsoî chùng-yān chi chung hāng maân yeûng sż.

7 Taân Shèng-Shān kè hín-în, haî ts'ż kwòh kok$_{o}$ yān lêng k'uĭ yaŭ yik.

8 Yat kòh yaū Shèng-Shān, mūng ts'ż kóng chì-waî kè shuet$_{o}$-wâ, taî î kòh yīk yaū ni yat waî Shèng-Shān, mūng ts'ż kóng chi-shik kè shuet$_{o}$-wâ.

9 Ni-kòh yaū ni yat waî Shèng-Shān mūng ts'ż sùn-tak, kóh-kòh yīk yaū ni yat waî Shèng-Shān mūng ts'ż i pêng kè nāng-kòn.

10 Yaû yaŭ mūng ts'ż hāng î-tsik kè, yaŭ mūng ts'ż tsô sin-chi ch'uēn-tô kè, yaŭ mūng ts'ż pîn-pīt kok$_{o}$ lēng kè, yaŭ mūng ts'ż kóng pīt ch'uè t'ó-t'aām kè, yaŭ mūng ts'ż faan-yīk pīt ch'uè t'ó-t'aām kè.

11 Ni-ti kok$_{o}$ yeûng sż, ts'uēn haî yat waî Shèng-Shān shóh hāng, ts'uî tsź-keí kè ì laī ts'ż kwòh kok$_{o}$ yān à.

12 ¶ Tsik uē shan haî yat kòh, taân yaŭ hó-toh chi-t'aí, ì-ch'é chi-t'aí sui-în toh, tsaû shēng waî yat-t'aí, Kei-Tuk yīk haî kóm-yeûng.

13 M lûn Yaū-t'aaì yān, waāk Hei-leî-neĭ yān, waāk nō-pūk, waāk tsż-chué kè, ngŏh-teî chùng-yān, to haî shaû saí-laĭ kwai-ue yat waî Shèng-Shān, tsaû hōp-maaī yat-t'aí, ì-ch'é tak yám laī hōp-maaī yat waî Shèng-Shān.

14 Yan-waî shan m̄ chí yat kòh chi-t'aí, haî hó toh.

15 T'óng-yeūk keuk$_{o}$ wâ, ngŏh m̄ haî shaú, shóh-ĭ m̄ līn-shūk kòh shan kóm-tsaû chan m̄ līn

shūk kòh shan me?

16 T'óng-yeūk ĭ wâ, ngŏh m̄ haî ngaăn, shóh-ĭ m̄ shūk kòh shan, kóm-tsaû chan m̄ līn-shūk kòh shan me?

17 T'óng-yeūk ts'uēn shan haî ngaăn, pin ch'uè t'eng tak kìn ni? T'óng-yeūk ts'uēn shan haî ĭ, pin ch'uè mān-tak heì-meî ni?

18 Taân haî Sheûng-Chué ts'uĭ tsż-keí ì-sż, k'aaĭ kok$_o$ chi-t'aí yat-yat on-chì tsoî shan.

19 T'óng-yeūk kok$_o$ chi-t'aí haî yat yeûng chi-t'aí, shan tsaû haí pin ch'uè ni?

20 Taân uē-kam chi-t'aí haî hó toh, waĭ shan tūk haî yat kòh.

21 Ngaăn pat nāng tuì shaú wâ, ngŏh m̄ shaí yûng neĭ, t'aū yīk pat nāng tuì keuk$_o$ wâ, ngŏh m̄ shaí yûng neĭ.

22 Pat tūk haî kóm, shan chung kè chi-t'aí, yān ĭ-waĭ uĕn-yeūk kè, kòh-ti tsaû uēt-faat$_o$ taaî yaŭ yûng-ch'uè.

23 Shan chung kè chi-t'aí, ngŏh-teî ĭ-waĭ pei-tsîn kè, tsaû toî kòh-ti uēt-faat$_o$ tsuen-kwaì, yaû ngŏh-teî m̄ wā-meĭ kè, uēt-faat$_o$ tak-tó wā-meĭ kè.

24 Yan ngŏh-teî wā-meĭ kè chi-t'aí m̄ shaí chong-shik, waĭ Sheûng-Chué on-chì shan-t'aí uēt-faat$_o$ k'aaĭ tsuen-kwaì ts'ż kwòh k'uet$_o$-fāt kè chi-t'aí.

25 Táng shan ch'uè mŏ seung-chaang, kok$_o$ chi-t'aí peí-ts'ż seung chiù-koò.

26 Yeūk yaŭ yat chi-t'aí shaû foó, kok$_o$ chi-t'aí tsaû t'ūng-maaî shaû-foó, yeūk yaŭ yat chi-t'aí tak wēng, kok$_o$ chi-t'aí tsaû t'ūng-maaî foon-lōk.

27 Neĭ-teî haî Kei-Tuk kè shan, kok$_o$ yān tsô yat chi-t'aí.

28 Sheûng-Chué haí kaaù-ooî shóh ch'it$_o$-laăp kè, taî yat haî sż-t'ō, taî î haî sin-chi, taî saam haî kaaù-sz, tsoî haû haî hāng î-tsik kè, tsoî haû haî tak yan-ts'ż laî hāng-i kè, pong-chôh paân-sż kè, chî-leĭ kè, nāng kóng pīt ch'uè t'ó-t'aām kè.

29 Kok$_o$ yān heí haî sż-t'ó me? Kok$_o$ yān heí haî sin-chi me? Kok$_o$ yān heí haî kaaù-sz me? Kok$_o$ yān heí nāng hāng î-tsik me? Kok$_o$ yān heí haî tak yan-ts'ż laî hāng-i me?

30 Kok$_o$ yān heí ooĭ kóng pīt ch'uè t'ó-t'aām me? Kok$_o$ yān heí ooĭ faan-yīk me?

31 Neĭ-teî iù hán-ts'it$_o$ k'aū chì hó kè yan-ts'ż, taân ngŏh k'aaĭ kàng hó kè lô chí-shî neĭ-teî.

13.

NGOH sui ooĭ kóng pīt yān kè t'ó-t'aām, uĕ-k'āp t'in-sż kè wâ, yeūk mŏ yān-oì, tsaû haî hó ts'ż mēng lōh heúng poōt yat yeûng.

2 Ngŏh sui yaŭ sin-chi ch'uēn-tô kè nāng-kòn, yaû mēng-paāk kok$_o$ yeûng kè ò-miû, k'āp kok$_o$ yeûng kè chi-shik, ī-ch'é yaŭ taaî sùn-tak, chì-tò nāng ī-hoi shaan, yeūk mŏ yān-oì, ngŏh tsaû haî mŏ yûng kè.

3 Ngŏh sui k'aaĭ faān shóh yaŭ kè, laî chau-tsaî p'ān-k'ūng yān, ī-ch'é shé shan shaû fóh shiu, yeūk mŏ yān-oì, ngŏh to mŏ yik.

4 Yān-oì haî foon-yūng ts'ż-pei, yān-oì haî m̄ tò-keî, m̄ keng-kw'a, m̄ kiu-ngô.

5 M tsû fei-laí kè sż, m̄ k'aū

leî keí, m̄ heng-î faat$_{o}$-nô, m̄ ch'uén-tōk yān ok$_{o}$.

6 M foon-heí pat î, waî foon-heí chan-leî.

7 Faān sź foon-yūng, faān sź sùn-shāt, faān sź yeŭng-mông, faān sź yán-noî.

8 Yān-oì haî wĕng-uĕn m̄ shat-chuî kè, taân sin-chi ch'uēn-tô kè nāng-kòn pit faì-waaî, kóng pīt ch'uè t'ó-t'aām kè nāng-kòn pit t'ēng-sik, chi-shik yīk pit faì-waaî.

9 Yan-waî ngŏh-teî kè chi-shik meî ts'aī-ts'uēn, tsô sin-chi shóh ch'uēn kè yīk meî ts'aī-ts'uēn.

10 Taân ts'aī-ts'uēn kè laī tò, meî ts'aī-ts'uēn kè, tsaû pit faì-waaî lok$_{o}$.

11 Ngŏh tsô t'ūng-tsź chi shī, shuet$_{o}$-wâ hó-ts'ž t'ūng-tsź, kìn-shik hó-ts'ž t'ūng-tsź, sam-sz hó-ts'ž t'ūng-tsź, taân ngŏh shēng hiu taaî yān, tsaû tiu-heì t'ūng-tsź kè sź lok$_{o}$.

12 Ngŏh-teî uē-kam peí kèng chiù-chuê, m̄ t'aí tak mēng-paāk, tò kòh-chân-shī, tsaû peí-ts'ź tuì-mîn lok$_{o}$, uē-kam ngŏh kè chi-shik meî ts'aī-ts'uēn, tò kòh-chân-shī, ngŏh tsaû shik-tak hó-ts'ž Chué shik ngŏh yat yeûng.

13 Uē-kam shóh sheūng-ts'uēn kè, yaŭ ts'ź saam yeûng, tsik-haî sùn-tak, yeŭng-mông, yān-oì, k'eī chung chì taaî kè haî yān-oì à.

14.

NEI-TEI tong iù chui-k'aū yān-oì, ī-ch'é sz-mô Shèng-Shān kè yan-ts'ž, chì kán-iù sz-mô kè, haî tsô sin-chi ch'uēn-tô.

2 Kóng pīt ch'uè t'ó-t'aām kè, m̄ haî tuì yān kóng, haî tuì Sheûng-Chué kóng, k'uĭ sui-īn yaū Shèng-Shān kóng ò-miû, tsaû mŏ yān hiú-tak.

3 Waî tsô sin-chi ch'uēn-tô kè, haî tuì yān kóng, nāng kìn-laāp tak-hâng, huèn-mĭn yān, on-waì yān lok$_{o}$.

4 Kóng pīt ch'uè t'ó-t'aām kè, haî kìn-laāp tsź-keí kè tak-hâng, tsô sin-chi ch'uēn-tô kè, haî kìn-laāp kaaù-ooî kè tak-hâng.

5 Ngŏh uên neĭ-teî chùng-yān, kóng pīt ch'uè t'ó-t'aām, uēt-faat$_{o}$ uên neĭ-teî tsô sin-chi ch'uēn-tô, yan-waî kóng pīt ch'uè t'ó-t'aām kè, yeūk m̄ faan-yīk, táng kaaù-ooî kìn-laāp tak-hâng, tsaû tsô sin-chi ch'uēn-tô kè haî ko kwòh k'uĭ lok$_{o}$.

6 Heng-taî à, ngŏh laī tò neĭ-teî ch'uè, yeūk haî kóng pīt ch'uè t'ó-t'aām, m̄ k'aaĭ māk-shî, waāk chi-shik, waāk uê-īn, waāk kaaù-fàn, laī ch'uēn-kóng, ngŏh yaŭ ka mat-yĕ yik kwòh neĭ-teî ni?

7 Hó-ts'ž yaŭ sheng kè sź māt, waāk haî siu, waāk haî k'ām, t'óng-yeūk faat$_{o}$ ch'ut sheng-yam, mŏ fan-pīt, tsaû tím chi haî ch'ui mat-yĕ t'aān mat-yĕ ni?

8 T'óng-yeūk heúng kok$_{o}$ m̄ faat$_{o}$ yat-têng kè sheng-yam, mat-shuī ooĭ chéng têng laī tá-cheùng ni?

9 Kóm-yeûng yeūk neĭ-teî m̄ k'aaĭ t'iū leî laī kóng mēng-paāk shuet$_{o}$-wâ, tím chi haî kóng mat-yĕ ni? Neĭ-teî haî heùng-chuê hung-heì laī kóng che.

10 Shaì-sheûng kè t'ó-yam, sui haî kòm toh yeûng, taân mŏ yat yeûng m̄ haî yaŭ ì-sź kè.

11 Koò-ts'ź ngŏh yeūk m̄ shik

kòh-tî t'ó-yam kè ì-sż, shóh kóng kè yān pit ǐ ngŏh waĭ ì-yān, ngŏh yīk ǐ k'uĭ waĭ ī-yān.

12 Kóm-yeûng neĭ keì sz-mô Shèng-Shān kè yan-ts'ż, tsaû tong waî kìn-laāp kaaù-ooî kè tak-hâng k'aū toh yan-ts'ż à.

13 Koò-ts'ź kóng pīt ch'uè t'ó-t'aām kè, tong iù k'aū nāng faan-yīk.

14 Yan ngŏh yeūk yûng pīt ch'uè t'ó-t'aām laī k'eī-t'ó, haî ngŏh kè lēng k'eī-t'ó, taân ngŏh kè sam mŏ kit_{o}-shāt.

15 Kóm-tsaû tím ni? Ngŏh pit k'aaĭ lēng laī k'eī-t'ó, yīk pit k'aaĭ sam laī k'eī-t'ó, ngŏh pit k'aaĭ lēng laī koh-tsûng, yīk pit k'aaĭ sam laī koh-tsûng.

16 Yeūk m̄ haî kóm, neĭ k'aaĭ lēng laī chuk-tsê chi shī, kòh mō chi kè mān, tím nāng tong neĭ kóm-tsê chi shī, yèng sheng wâ, shēng-sam-shóh-uên ni?

17 Neĭ kè kóm-tsê haî hó, taân kòh yān mō shóh kìn-laāp tak-hâng.

18 Ngŏh toh-tsê Sheûng-Chué, ngŏh kóng pīt ch'uè t'ó-t'aām toh kwòh neĭ-teî chùng-yān.

19 Taân tsoî kaaù-ooî chi chung, ngŏh nīng-hóh k'aaĭ sam laī kóng nğ kuì, táng hóh-ǐ kaaù pīt yān, hó kwòh k'aaĭ pīt ch'uè t'ó-t'aām laī kóng maân kuì.

20 ¶ Heng-taî à, tsoî chì-waî m̄-hó hŏk saì-man-tsaí, tsoî ok_{o} sż iù hŏk saì-man-tsaí, taân tsoî chì-waî, tsúng iù hŏk taaî yān.

21 $Lūt$-$faat_{o}$ chi chung, yaŭ sé lŏk Chué wâ, ngŏh tseung yûng pīt yeûng kè $shuet_{o}$-wâ, pīt yeûng kè haú-yam, taân k'uĭ-teî yēng-īn m̄ t'eng ngŏh.

22 Kóm-tsaû k'aaĭ kóng pīt ch'uè t'ó-t'aām laī tsô p'āng-kuî, m̄ haî waî sùn kè yān, haî waî pat sùn kè yān, taân k'aaĭ tsô sin-chi ch'uēn-tô laī tsô p'āng-kuî, m̄ haî waî pat sùn kè yān, haî waî sùn kè yān.

23 Koò-ts'ź ts'uēn kaaù-ooî tsuî-tsaāp yat ch'uè, chùng-yān k'ui kóng pīt ch'uè t'ó-t'aām, yeūk yaŭ mō chi kè mān, waāk yaŭ m̄ sùn kè yān yāp laī, k'uĭ-teî heí m̄ wâ neĭ haî ngōng kè me?

24 T'óng-yeūk chùng-yān tsô sin-chi ch'uēn-tô, waāk yaŭ m̄ sùn kè, waāk yaŭ mō chi kè yāp laī, k'uĭ tsaû peî chùng-yān $chaak_{o}$-fāt, peî chùng-yān ĭ-lûn.

25 Kóm-yeûng k'uĭ sam chung kè yán sż tsaû lô ch'ut laī, k'uĭ tsik pūk-tó teî ch'uè laī, paaî Sheûng-Chué wâ, Sheûng-Chué chan-haî tsoî neĭ-teî chi chung lok_{o}.

26 ¶ Heng-taî à, kóm-tsaû tím ni? Neĭ-teî tsuî-tsaāp chi shī, kok_{o} yān waāk yaŭ ch'eùng-shi, waāk yaŭ kaaù-fàn, waāk yaŭ kóng pīt ch'uè t'ó-t'aām, waāk yaŭ ch'uēn māk-shî, waāk yaŭ faan-yīk, k'ui iù waî kìn-laāp tak-hâng laī tsô.

27 Yeūk yaŭ kóng pīt ch'uè t'ó-t'aām kè, chí-hóh leūng kòh yān, chì toh saam kòh, iù ì-chuê ts'ż-tsuî laī kóng, yīk pit iù yat kòh faan-yīk.

28 T'óng-yeūk mŏ yān faan-yīk, nīng-hóh tsoî kaaù-ooî chung mŏ ch'ut sheng, waī tuì tsż-keí uĕ-k'āp Sheûng-Chué laī kóng.

29 Chì-ue tsô sin-chi ch'uēn-tô

kè, chí-hóh leŭng kòh yān, waāk saam kòh yān kóng, k'eī-uē tsaû iù pîn-pīt k'uĭ-teî.

30 Yeŭk-haî ts'ŏh chak-pin kè tak-tó māk-shî, tsaû sheûng-sin kóng-kán kè yān iù hit$_{o}$ sheng.

31 Yan neĭ-teî hóh-ĭ chūk kòh chūk kòh tsô sin-chi ch'uēn-tô, táng chùng-yān hōk-tsaāp, chùng-yān tak on-waì.

32 I-ch'é sin-chi kè lēng yēng-ān haî shaû sin-chi kè koón-ch'uk.

33 Yan-waî Sheûng-Chué m̄ haî lêng yān iŭ-luên, haî lêng yān wōh-p'ēng, tsoî shèng-t'ō kè chùng kaaù-ooî to haî kóm-yeûng.

34 ¶ Neĭ-teî kè foŏ-yān, tsoî kaaù-ooî chung, m̄ hó ch'ut sheng, yan-waî m̄ chún k'uĭ kóng, iù k'uĭ-teî shûn-fūk, lūt-faat$_{o}$ yīk haî kóm-yeûng kóng.

35 Yeŭk k'uĭ yaŭ shóh seúng hōk kè, iù tsoî ka mân tsz̆-keí kè cheûng-foo, yan-waî foŏ-yān tsoî kaaù-ooî chung kóng wâ, haî sau-ch'í à.

36 Sheûng-Chué kè tô-leĭ heí haî ts'ūng neĭ-teî ch'ut laî me?

37 ¶ Yeŭk yaŭ yān ĭ tsz̆-keí waî sin-chi, waāk ĭ tsz̆-keí waî Shèng-Shān kóm-tûng kè, tsaû iù yêng ngŏh shóh sé kwòh neĭ-teî haî Chué kè mêng-lêng à.

38 T'óng-yeŭk yaŭ yān m̄ chi kè, tsaû yaū tak k'uĭ m̄ chi.

39 ¶ Shóh-ĭ ngŏh heng-taî à, neĭ-teî iù sz-mô tsô sin-chi ch'uēn-tô, kóng pīt ch'uè t'ó-t'aām yīk m̄-hó kàm-chí.

40 Faān sz̆ iù hōp-ī uĕ-k'āp i-chuê ts'z̆-tsuî laī tsô.

15.

HENG-TAI à, ngŏh ts'īn-shĭ shóh ch'uēn kwòh neĭ-teî kè fuk-yam, tsik neĭ shóh shaû, pèng laaî ĭ shēng-laāp kè, uē-kam ngŏh yaû tseung ts'ź fuk-yam, laī kóng neĭ-teî chi.

2 Neĭ-teî yeŭk-haî kán-shaú ngŏh shóh ch'uēn kwòh neĭ kè, ī-ch'é m̄ haî hung-hung laī sùn, tsaû pit-têng yaū ts'ź tak kaù.

3 Yan-waî ngŏh k'aaĭ ngŏh shóh shaû kè, ch'uēn kwòh neĭ-teî, shaú-sin kè, tsik-haî Kei-Tuk, chiù-i shèng-shue shóh sé lōk kè, waî ngŏh-teî kè tsuî shaû sź.

4 I-ch'é chiù-i shèng-shue shóh sé lōk kè, peî tsòng-maaī, tò taî saam yāt fūk-shang.

5 Sin peî Kei-faat t'aí-kìn, īn-haû peî shāp-î sz̆-t'ō t'aí-kìn.

6 Tsoì haû yaû peî nğ-paak$_{o}$ uē heng-taî t'ūng-shī t'aí-kìn, k'eī chung taaî poòn tò uē-kam laū-ts'uēn, taâu yaŭ ti fàn hiu lok$_{o}$.

7 Haû-loī k'uĭ peî Ngă-kok t'aí-kìn, yaû peî chùng sz̆-t'ō t'aí-kìn.

8 Shau-meĭ yaû peî ngŏh t'aí-kìn, ngŏh haî hó-ts'ž meî tò ch'aán-k'eī tsaû shang kè kóm.

9 Yan ngŏh haî sz̆-t'ō chi chung chì saì-meī kè, pat hom ch'eng waī sz̆-t'ō, yan-waî ngŏh yă-ts'āng pik-hoî Sheûng-Chué kè kaaù-ooî à.

10 Taân ngŏh yaū Sheûng-Chué kè yan-tín tak-tó kóm-yeûng, ī-ch'é Sheûng-Chué shóh ts'z̆ kwòh ngŏh kè yan-tín m̄ haî t'ō-īn, ngŏh peí-kaaù chùng sz̆-t'ō uēt-faat$_{o}$ lō-foó, taân m̄ haî ngŏh, haî Sheûng-Chué kè yan-

tín pong-chôh ngŏh.

11 Koò-ts'ź-ūn lûn haî ngŏh, yik-waăk k'uĭ-teî, ngŏh-teî haî kóm-yeûng ch'uēn, neĭ-teî haî kóm-yeûng sùn.

12 ¶ Yeūk uē-kam suen-ch'uēn Kei-Tuk yaū sź fūk-shang, neĭ-teî chi chung, hōh-ĭ yaū yān wâ sź-ché mŏ fūk-shang ni?

13 T'óng-yeūk mŏ sź-ché fūk-shang chi leĭ, kóm-tsaû Kei-Tuk meî fūk-shang lok_o.

14 Yeūk Kei-Tuk meî fūk-shang, ngŏh shóh ch'uēn kè tsaû haî t'ō-īn, neĭ-teî shóh sùn kè yīk haî t'ō-īn.

15 I-ch'é ngŏh-teî waî Sheûng-Chué tsô mŏng-chèng kè, yan-waî ĭ-keng chèng-mēng Sheûng-Chué lêng Kei-Tuk fuk-shang, yeūk haî sź-ché mŏ fūk-shang, Sheûng-Chué tsaû meî-ts'āng lêng Kei-Tuk fūk-shang lok_o.

16 Yeūk sź-ché mŏ fūk-shang, kóm-tsaû Kei-Tuk meî fūk-shang lok_o.

17 Kei-Tuk yeūk meî fūk-shang, tsaû neĭ kè sùn-tak haî t'ō-īn, neĭ-teî yēng-īn haí tsuî-ok_o chi chung.

18 I-ché tsoî ue Kei-Tuk fàn hiu kè yān, yīk haî ch'ām-lūn lok_o.

19 Yeūk ngŏh-teî í-laaî Kei-Tuk, tūk-haî tsoî kam-shaì yaŭ chí-mông, tsaû muân yān chi chung, chì yaŭ foó lok_o.

20 ¶ Taân uē-kam Kei-Tuk haî yaū sź fūk-shang, ī-ch'é tsô fàn hiu ché chi shaú kwóh.

21 Keì yan yān tsaû yaŭ sź, yīk yan yān tsaû yaŭ sź-ché chi fūk-shang.

22 Hó-ts'ź shūk A-tong tsaû chùng-yān sź, kóm-yeûng shūk Kei-Tuk tsaû chùng-yān pit tak shang.

23 Taân kok_o yān iù i tsź-keí kè ts'ź-tsuî laĭ fūk-shang, Kei-Tuk haî tsô shaú kwóh, īn-haû shūk Kei-Tuk kè tsoî k'uĭ kòng-lām chi shī lok_o.

24 Haû-loî moōt-k'eī laĭ tò, kòh-chân-shī, Kei-Tuk ĭ-keng tseung kok_o yeûng kè chèng-lêng, kok_o yeûng kè k'uēn-shaì, kok_o yeûng kè nāng-kòn, laĭ paaî-waaî hiu, tsaû tseung kòh $kwok_o$ kaau-waān kwòh Sheûng-Chué, tsik-haî Foô.

25 Yan-waî Kei-Tuk pit-têng tsô Wōng, chì-tò chai kok_o yeûng ch'aū-tīk haí k'uĭ $keuk_o$ hâ.

26 Shau-meĭ peî mīt kè ch'aū-tīk tsaû haî sź-mōng.

27 Yan-waî Sheûng-Chué yă-ts'āng chai maân-mât haí k'uĭ $keuk_o$ hâ, taân-haî wâ maân-mât ĭ-keng chai tó k'uĭ k'uēn hâ, mēng-mēng chai maân-mât haí k'uĭ k'uēn hâ kòh waî m̄ tsoî noî lok_o.

28 I-ch'é tô maân-mât kwai-fūk k'uĭ chi shī, Tsź tsaû pit kwai-fūk chai maân-mât haí k'uĭ k'uēn hâ kòh waî, táng Sheûng-Chué tsoî maân yaŭ chi sheûng, hóh-ĭ tsô maân yaŭ chi Chué.

29 ¶ Yeūk sź-ché tsúng mŏ fūk-shang, waî sź-ché shaû saí-laĭ kè, tseung tsô mat-yĕ ni? Hōh koò waî sź-ché shaû saí-laĭ ni?

30 I-ch'é ngŏh-teî hōh-koò sheūng-shī mô ngaī-hím ni?

31 Ngŏh k'aaĭ ngŏh tsoî Chué Yē-So Kei-Tuk, yan neĭ-teî shóh yaŭ kè faaì-lōk laĭ shaî, ngŏh yāt-yāt mô-sź.

32 Yeūk sź-ché mŏ fūk-shang, ngŏh chiù-i yān tsoî I-fat-shóh, kûng yĕ-shaù chìn-taù, tsaû yaŭ mat yik ni? Ngŏh-teî pat uē laî yám-yám shīk-shīk lok$_o$, yan-waî mēng-yāt iù sź là.

33 M hó peî yaŭ-waāk, kûng ok$_o$ yān kaau-yaŭ, haî chéng waaî shîn-hâng.

34 Iù hŏp-ī laî kéng-séng m̄ hó faân-tsuî, yan-waî yaŭ ti yān m̄ shik Sheûng-Chué kè, ngŏh kóm kóng haî sau-kw'aì neĭ-teî.

35 ¶ Waāk yaŭ yān mân wâ, sź-ché haî tím-yeûng fūk-shang, tak tím-yeûng kè shan-t'aí ni?

36 Uē-chuet$_o$ kè yān à, neĭ shóh chùng kè, yeūk m̄ sź tsaû m̄ tak shang.

37 I-ch'é neĭ shóh chùng kè, m̄ haî tseung-loī kè yēng-t'aí, shóh chùng kè waāk māk waāk pīt yeûng kè kuk, haî yat nap nap kè che.

38 Sheûng-Chué ts'uī tsî-keí chi ì ts'ż yēng-t'aí, yaû ts'ż shóh yaŭ kè chúng-tsź, kok$_o$ tak tsî-keí kè yēng-t'aí.

39 Faān yūk m̄ t'ūng yat yeûng, yaŭ yūk shūk yān, yaŭ yūk shūk shaù, yaŭ yūk shūk niŭ, yaŭ yūk shūk uē kè.

40 Yaû yaŭ t'in sheûng kè yēng-t'aí, teî-hâ kè yēng-t'aí, taân t'in sheûng yēng-t'aí kè wēng-kwong, m̄ t'ūng teî-hâ yēng-t'aí kè wēng-kwong.

41 Yāt yaŭ yat yeûng wēng-kwong, uēt tsaû lêng yaŭ yat yeûng wēng-kwong, seng-suk yīk lêng yaŭ yat-yeûng wēng-kwong, yan-waî ni nap seng kè wēng-kwong m̄ t'ūng kóh nap seng kè wēng-kwong.

42 Sź-ché fūk-shang yīk haî kóm, shóh chùng kè haî ooĭ waaî, fūk-shang kè haî m̄ ooĭ waaî.

43 Shóh chùng kè haî sau-yūk, fūk-shang kè haî wēng-wā, shóh chùng kè haî uĕn-yeūk, fūk-shang kè haî nāng-kòn.

44 Shóh chùng kè, haî shūk huet$_o$-heì chi t'aí, fūk-shang kè haî shūk lēng chi-t'aí, yaŭ shūk huet$_o$-heì chi t'aí, yīk yaŭ shūk lēng chi t'aí.

45 Hó-ts'ż shóh sé lōk wâ, ch'í-ch'oh kè A-tong, haî tsô huet$_o$-heì kè shang-lēng, shau-meĭ kè A-Tong, haî tsô ts'ż shang kè lēng.

46 Taân tsoî sin m̄ haî shūk lēng kè, haî shūk huet$_o$-heì kè, īn-haû yaŭ shūk lēng kè.

47 Shaú-sin kè yān, haî yaū ue teî tsaû shūk teî, k'eī-ts'ż kè yān, haî yaū ue t'in chi Chué.

48 Kòh shūk teî kè haî tím-yeûng, faān shūk teî kè yīk haî kóm-yeûng, kòh shūk t'in kè haî tím-yeûng, faān shūk t'in kè yīk haî kóm-yeûng.

49 Hó-ts'ż ngŏh-teî ĭ-keng taaì-chuê kòh shūk teî ché kè yēng-tseûng, ngŏh-teî tseung-loī yīk taaì-chuê kòh shūk t'in ché kè yeūng-tseûng.

50 ¶ Heng-taî à, ngŏh haî kóng wâ huet$_o$-yūk pat-nāng kaì-tsź Sheûng-Chué kè kwok$_o$, ooĭ waaî kè yīk pat-nāng kaì-tsź m̄ ooĭ waaî kè.

51 Ngŏh uē-kam k'aaĭ ò-miû laī wâ neĭ-teî chi, ngŏh-teî tseung-loī m̄ haî k'ui fàn-hiu, waì-haî k'ui pìn-fà.

52 Yat sik chi kaan, chuèn yat hă ngaān, tò ch'ui heí shau-meĭ

heúng-kok$_{o}$ kòh shī, yan-waî heúng-kok$_{o}$ pit ch'ui, sź-ché tsaû fūk-shang m̄ ooï waaî, ngŏh-teî tsaû pìn-fà.

53 Yan-waî ni-ti ooï waaî kè, tseung-loï cheuk$_{o}$ heí m̄ ooï waaî kè, ni-ti ooï sź kè, tseung-loï cheuk$_{o}$ heí m̄ ooï sź kè.

54 Tò ooï waaî kè, cheuk$_{o}$ heí m̄ ooï waaî kè, ooï sź kè, cheuk$_{o}$ heí m̄ ooï sź kè, kòh shī tsaû yèng-îm shèng-shue shóh sé lōk wâ, tak shèng hiu tsaû t'an saaì sź-mōng.

55 Sź-mōng à, neï kè cham-ts'ź haí pin ch'uè ni? Yam-foó à, neï kè tak shèng haí pin ch'uè ni?

56 Sź kè cham-ts'ź haî tsuî lok$_{o}$, tsuî kè k'uēn-nāng haî lūt-faat$_{o}$ lok$_{o}$.

57 Toh-tsê Sheûng-Chué ts'ź ngŏh-teî yaū ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk laî tak shèng.

58 Ngŏh shóh oì kè heng-taî à, koò-ts'ź neï-teî iù kin-koò maï iū-tûng, sheūng-shī k'ān-lik tsô Chué kè kung-foo, yan-waî neï chi-tò neï-teî fūk-sź Chué kè lō-foó m̄ haî t'ō-īn à.

16.

LUN-K'AP waî shèng-t'ō kuen-ts'im kè sź, hó-ts'ź ngŏh fan-foò Ka-la-t'aaì chùng kaaù-ooî, neï-teî yīk iù kóm-yeûng tsô.

2 Mooï ts'at yāt chi shaú yāt, neï-teî kok$_{o}$ yān iù chiù-i shóh tak chi leî, tsik-ch'uk tsoî ka, mīn tak ngŏh laî chi shī chì iù ts'im à.

3 Ngŏh tò chi shī, tsaû pit sé sùn tá-faat$_{o}$ neï-teî shóh kaán-chaāk kè yān, k'aaî neï shóh kuen-ts'im kè, taaì huì Yē-lô-saat-laāng.

4 Yeūk ngŏh yīk tong iù huì, k'uï-teî hóh-ï t'ūng-maaî ngŏh huì.

5 Ngŏh keng-kwòh Mā-k'eī-tûn chi haû, ngŏh pit laî tò neï ch'uè, yan-waî ngŏh k'uet$_{o}$-ì keng-kwòh Mā-k'eī-tûn lok$_{o}$.

6 Ngŏh t'ūng-maaî neï waāk-ché chuê hă, waāk-ché kwòh tung, táng ngŏh m̄ lûn huì pin ch'uè, neï-teî tsaû sùng ngŏh huì.

7 Yan-waî în-shī m̄ seúng, tūk-haî keng-kwòh kóm kìn neï-teî, yeūk Chué chún, ngŏh môngˇ kûng neï chuê noî-noî ti lok$_{o}$.

8 Taân iù tsoî I-fat-shóh chuê hă, tò ng̀-ts'ūn-tsit$_{o}$ kè yāt-k'eī.

9 Yan-waî yaŭ yat tô moōn, kwóng-taaî ī-ch'é yaŭ kung-haaû kè, haí ngŏh mîn-ts'īn tá hoi, ī-ch'é tsô tuì-tīk kè yaŭ hó toh lok$_{o}$.

10 ¶ Yeūk T'aī-moh-t'aaì laī tò, neï-teî iù kán-shân, táng k'uï tsoî neï-teî chi chung mŏ shóh kuî, yan-waî k'uï tsô Chué kè kung-foo, hó-ts'ź ngŏh yat yeûng.

11 Shóh-ï taaî-chùng m̄-hó heng-fat k'uï, waī iù sùng k'uï p'ēng-on huì, táng k'uï laī tò ngŏh ch'uè, yan ngŏh môngˇ k'uï t'ūng-maaî ti heng-taî laī.

12 Chì-ue heng-taî A-poh-lōh, ngŏh kīk huèn k'uï t'ūng-maaî ti heng-taî huì tò neï ch'uè, taân k'uï tuèn m̄ háng uē-kam huì, táng tò pîn-tsīp chi shī, k'uï tsaû huì lok$_{o}$.

13 ¶ Neï-teî iù kéng-séng, iù kin-shaú shóh sùn kè tô, iù tsô shēng-ts'uēn kè yān, iù kong-kîn.

14 Faăn sẑ iù k'aaĭ yān-oì laĭ tsô à.

15 ¶ Heng-taî à, neĭ-teî chi-tò Sẑ-t'aĭ-faán kòh ka haî A-koi-à shaú-sin kit$_{o}$-shāt kè kwóh, ĭ-ch'é sheūng-shĭ chuen-sam laĭ fūk-sẑ shèng-t'ō.

16 Ngŏh huèn neĭ-teî shûn-fūk kóm-yeûng kè yān uĕ-k'āp faăn t'ūng tsok$_{o}$ t'ūng lō kè.

17 Ngŏh hó foon-heí Sẑ-t'aĭ-faán, Fuk-t'ō-nā-to, A-koi-koó laĭ tò, yan-waî k'uĭ-teî yă-ts'āng pó neĭ-teî kè hìm-k'uet$_{o}$.

18 Yă-ts'āng on-waì ngŏh kè sam, uĕ-k'āp neĭ-teî kè sam, shóh-ĭ neĭ-teî iù yêng kóm-yeûng kè yān.

19 ¶ A-sai-à kè chùng kaaù-ooî mân neĭ-teî on. A-kui-la, Paak-leĭ-kei-la, uĕ-k'āp tsoî k'uĭ ka chung kè kaaù-ooî, t'ok$_{o}$ Chué kè mēng hán-ts'it$_{o}$ mân neĭ-teî on.

20 Chùng heng-taî mân neĭ-teî on, neĭ-teî iù k'aaĭ shèng-kit$_{o}$ laĭ ts'an-tsuí peí-ts'ź mân on.

21 ¶ Ngŏh Pó-lōh ts'an shan mân neĭ-teî on.

22 Yeūk yaŭ m̄ oì Chué Yē-So Kei-Tuk, Chué kòng-lām chi shĭ, kòh yān pit-shaû chaù-chòh lok$_{o}$.

23 Uên ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè yan-tín sheūng-shĭ t'ūng-maaĭ neĭ-teî.

24 Ngĕh kè oì sheūng-shĭ t'ūng-maaĭ neĭ-teî chùng-yān haí Kei-Tuk Yē-So ch'uè. shéng-sam-shóh-uên.

PO-LOH TAAT

KOH-LAM-TOH YAN

HAU SHUE.

1.

YAU-UE Sheûng-Chué chí-ì, tsô Yē-So Kei-Tuk kè sẑ-t'ō Pó-lōh, uĕ-k'āp heng-taî T'aĭ-moh-t'aaì, sé sùn t'ung chi tsoî Koh-lām-toh shūk Sheûng-Chué kè kaaù-ooî, uĕ-k'āp t'ung A-koi-à shóh yaŭ kè shèng-t'ō.

2 Uên neĭ-teî yaū ue Sheûng-Chué, tsik ngŏh-teî kè Foô, kûng Chué Yē-So Kei-Tuk, tak yan-tín p'ĕng-on.

3 ¶ Tsaàn-meĭ Sheûng-Chué, ngŏh-teî kè Chué, Yē-So Kei-Tuk kè Foô, haî ts'ź-pei kè Foô, haî ts'ź-pei kè Foô, haî ts'ź kok$_{o}$ yeûng on-waì chi Sheûng-Chué.

4 Ngŏh shóh yaŭ kè foó-naân, k'uĭ on-waì ngŏh-teî, táng ngŏh-

teî, hóh-ĭ k'aaĭ yaū Sheûng-Chué shóh tak kè on-waì, laĭ on-waì taân-faān uê foó-naân kè yān.

5 Yan-waî hó-ts'ž Kei-Tuk kè foó-naân ch'ung-moŏn ngŏh-teî, kóm-yeûng ngŏh yaū Kei-Tuk shóh tak kè on-waì, yīk ch'ung-moŏn lok_o.

6 Ngŏh-teî waāk shaû foó-naân, haî waî neĭ-teî kè on-waì kûng ch'éng-kaù, lêng neĭ yán-noî, hó-ts'ž ngŏh shóh shaû kè foó-naân, ngŏh-teî waāk tak on-waì, yīk haî waî neĭ kè on-waì kûng ch'éng-kaù.

7 I-ch'é ngŏh waî neĭ shóh mông kè, haî kin-têng lok_o, chi-tò neĭ keì haî yaŭ fân shaû foó-naân, yīk pit yaŭ fân tak on-waì à.

8 Heng-taî à, ngŏh-teî m̄ seúng neĭ-teî m̄ chi-tò ngŏh tsoî A-sai-à shóh shaû kè foó-naân, tsik-haî ngŏh peî hei-aat_o, pat nāng tong-taí, chì-tò shat-hiu pó shang-mêng kè chí-mông.

9 Tsž-keí tuèn-têng pit iù sź, lêng ngŏh-teî m̄ í-laaî tsž-keí, tūk haî í-laaî lêng sź ché fūk-shang kòh waî Sheûng-Chué.

10 K'uĭ yă-ts'āng kaù ngŏh-teî mĭn kòm kwaan-haî kè sź-mōng, uē-kam yaû kaù ngŏh-teî, chûng mông k'uĭ tseung-loî yēng-īn kaù ngŏh-teî.

11 Neĭ-teî yīk t'ūng-maaî k'eî-t'ó pong-chôh ngŏh-teî, táng hó toh yān waî ngŏh-teî kóm-tsê, yan ngŏh waî hó-toh yān shóh tak kè yan-tín à.

12 ¶ Ngŏh shóh kw'a kè, haî ni-ti, tsik-haî ngŏh kè leūng-sam, chèng-mēng ngŏh m̄ haî í-laaî yūk-t'aí kè chì-waî, haî í-laaî Sheûng-Chué kè yan-tín, yûng shēng-ì k'āp Sheûng-Chué shóh ts'ž kè chan-sam, haí ni-kòh shaì-kaaì tsô yān, taân heùng neĭ-teî kàng haî kóm-yeûng.

13 Uē-kam ngŏh shóh sé kè, mō t'a, waî-haî neĭ shóh tūk kwòh, shóh yêng-shik kè, ī-ch'é ngŏh mông neí tò shau-meĭ to yêng-shik.

14 Hó-ts'ž neĭ yă-ts'āng leūk-leūk yêng-shik ngŏh, ĭ-waî tsoî ngŏh Chué Yē-So kè yāt-tsź, neĭ-teî hóh-ĭ waî ngŏh-teî kw'a haú, hó-ts'ž ngŏh-teî waî neĭ-teî kw'a haú yat yeûng.

15 ¶ Ngŏh keì yaŭ kóm mông, tsaû siu shĭ seúng laĭ neĭ ch'uè, táng neĭ tsoî tak yik.

16 Seúng yaū neĭ ch'uè keng kwòh huì tò Mă-kei-tûn, tsoî yaū Mă-kei-tûn faan laĭ neĭ ch'uè, táng neĭ sùng ngŏh huì Yaū-t'aaì.

17 Ngŏh keì yaŭ ni-ti chué-ì, heí yaŭ hui-faū m̄ têng me? Yik-waāk ngŏh shóh têng kè, haî yaū yūk-ts'ēng laĭ têng, lêng ngŏh wâ haî yaû wâ m̄ haî me?

18 Taân Sheûng-Chué haî shēng-shāt kè, chì ngŏh-teî heùng neĭ-teî shóh ch'uēn kè tsúng mŏ wâ haî, yaû wâ m̄ haî.

19 Yan-waî ngŏh kûng Sai-la uĕ-k'āp T'aî-moh-t'aaì haí neĭ-teî chi-chung shóh ch'uēn Sheûng-Chué Tsź Yē-So Kei-Tuk kè, mŏ wâ haî, yaû wâ m̄ haî, tsoî Yē-So yat-têng wâ haî che.

20 Yan-waî Sheûng-Chué taân-faān shóh yeng-shēng kè, tsoî Yē-So waî haî, tsoî Yē-So waî

têng shāt, chì ngŏh-teî taaî-chùng kwai-wēng Sheûng-Chué.

21 Kin-koò ngŏh-teî kûng neĭ-teî t'ūng shūk Kei-Tuk, ì-ch'é ko-mūk ngŏh-teî kè tsaû haî Sheûng-Chué à.

22 K'uĭ yìk k'aaĭ yàn laî yàn hiu ngŏh-teî, yaû ts'ż Shèng-Shān tsoî ngŏh sam chung tsô p'āng-kuî.

23 ¶ Ngŏh foo-kiù Sheûng-Chué waî ngŏh sam tsô chèng, ngŏh chì kam meî-ts'āng tò Koh-lām-toh, haî yan foon-shuè neĭ-teî.

24 Ngŏh m̄ haî seúng k'ui-koón neĭ kè sùn-tak, naaĭ-haî pòng-chôh neĭ kè faaì-lōk, yan-waî neĭ yaū ue sùn-tak tsaû k'eĭ laāp à.

2.

I-CH'E ngŏh tsż-keí k'uet$_o$ ì, m̄ tsoì lêng peí-ts'ź yau-shaū, kóm-yeûng laî tò neĭ ch'uè.

2 Yeūk ngŏh lêng neĭ yau-shaū, kóm-tsaû ch'uē hiu ngŏh shóh lêng k'uĭ yau-shaū kè yān chi ngoî, mat-shuī lêng ngŏh faaì-lōk ni?

3 Sik-yāt ngŏh to kóm sé sùn kwòh neĭ-teî, mĭn-chì ngŏh laî chi shī, k'aaĭ shóh tong lêng ngŏh faaì-lōk kè yān, faán-chuèn lêng ngŏh yau-shaū, yan-waî ngŏh sham-sùn neĭ-teî, to ĭ ngŏh kè faaì-lōk waî neĭ kè faaì-lōk.

4 Yan ngŏh yaŭ kap-ts'it$_o$ yau-luî kè sam, laū hó-toh ngaăn-luî, sé sùn kwòh neĭ-teî, m̄ haî seúng neĭ yau-shaū, haî seúng neĭ chi-tò ngŏh kòm hán-ts'it$_o$ oì neĭ à.

5 ¶ Yeūk yaŭ yān lêng ngŏh yau-shaū kè, m̄ chí lêng ngŏh yau-shaū, haî leūk-leūk lêng neĭ-teî yau-shaū, ngŏh m̄ seúng t'aaì kwòh chaak$_o$-shēng k'uĭ.

6 K'uĭ ĭ-keng shaû kòm toh yān chaak$_o$-shēng haî kaù lok$_o$.

7 Koò-ts'ź neĭ-teî nīng-hóh faán-chuèn shè-mĭn k'uĭ, on-waì k'uĭ, mĭn-chì k'uĭ ch'ām-lōk yau-shaū chi chung t'aaì sham à.

8 Ngŏh koò-ts'ź huèn neĭ-teî heùng k'uĭ tsaû hín-mēng yān-oì.

9 Yan-waî ngŏh ts'ūng-ts'ĭn sé sùn kwòh neĭ-teî tāk-tang seúng shì-hă neĭ-teî, faăn sż shûn-ts'ūng m̄ shûn-ts'ūng.

10 Neĭ-teî yaŭ mat sż shè-mĭn yān, ngŏh yìk shè-mĭn, ngŏh yeūk yaŭ shè-mĭn kè sż, shóh shè-mĭn kè haî yan neĭ-teî tsaû haî Kei-Tuk mîn-ts'ĭn shè-mĭn lok$_o$.

11 Mĭn-chì Saat-taân yûng kaì laî shèng hiu ngŏh-teî, yan-waî ngŏh m̄ haî m̄ chi-tò k'uĭ kè kwaí-kaì lok$_o$.

12 ¶ Sin-yāt ngŏh huì tò Tāk-lōh-à ch'uēn Kei-Tuk kè fuk-yam, Chué waî ngŏh tá hoi tô-moōn.

13 Taân yan meî-ts'āng uê-cheūk ngŏh heng-taî T'aī-toh, ngŏh sam hó m̄ on-lōk, tsaû ts'ż-pīt chùng-yān huì Mă-kei-tûn.

14 Toh-tsê Sheûng-Chué sheūng-shī lêng ngŏh-teî tsoî Kei-Tuk ch'uè kw'a shèng, ì-ch'é yûng ngŏh-teî tsoî kok$_o$ ch'uè piú-mēng shik k'uĭ tô-leĭ kè heng-heung.

15 Yan-waî ngŏh-teî m̄ lûn tsoî tak kaù ché chi chung, waăk tsoî ch'ām-lūn ché chi

chung, to tsoî Sheûng-Chué ch'uè haî Kei-Tuk kè heng-heung.

16 Tsoî ch'ām-lūn kè, tsaû tsô sź kè heng-heung, lêng k'uĭ sź, tsoî tak kaù kè, tsaû tsô shang kè heng-heung, lêng k'uĭ shang, taân ni-ti sź mat-shuī taam-tong tak heí ni?

17 Yan ngŏh-teî m̄ ts'ź hó-toh yān waî leî wān-luên Sheûng-Chué chi tô, haî ts'ź yaū ue shēng-shāt yaū ue Sheûng-Chué, haí Sheûng-Chué mîn-ts'īn tsun-i Kei-Tuk laī kóng kè.

3.

NGOH heí haî tsoî kuí-tsìn tszź-keí me? Yik-waāk hó-ts'ź pīt yān iù yān kè tsìn-shue peí kwòh neĭ-teî, waāk iù neĭ-teî kè tsìn-shue peí kwòh yān me?

2 Neĭ-teî haî ngŏh kè tsìn-shue, sé lōk ngŏh sam ch'uè, haî chūng-yān shóh chi shóh tūk kè.

3 Neĭ hín-mēng haî Kei-Tuk kè shue, haî ngŏh tsok$_{o}$ shēng kè, m̄ haî yûng māk laī sé kwòh, haî yûng oōt Sheûng-Chué kè Shèng-Shān, m̄ haî tsoî shēk-pei, haî tsoî yān sam kè yūk pei.

4 Ngŏh í-laaî Kei-Tuk heùng Sheûng-Chué yaŭ kóm kè sùn saın.

5 M haî ngŏh ooĭ yaū tszź-keí sz-seúng mat-yĕ, hó-ts'ź yaū tszź-keí, ngŏh kè nāng-kòn haî yaū Sheûng-Chué à.

6 K'uĭ lêng ngŏh yaŭ nāng tsô san-yeuk$_{o}$ kè chap-sź, m̄ haî i-chuê ī-mān, haî i-chuê Shèng-Shān, yan-waî ī-mān haî lêng yān sź, Shèng-Shān haî lêng yān shang.

7 Yeūk lêng yān sź kè chèng-szź, haak mān lōk shēk sheûng kè, haî yaŭ wēng-kwong, chì-tò I-shik-līt yān pat nāng têng ngaān t'aí-chuê Moh-sai kè mîn, yan k'uĭ mîn shóh yaŭ tsaâm în kè wēng-kwong.

8 Hōh-fòng Shèng-Shān kè chèng-szź, heí m̄ haî kàng yaŭ wēng-kwong me?

9 Yeūk têng tsuî kè chèng-szź yaŭ wēng-kwong, tsaû tak ch'eng waī î kè chèng-szź uēt-faat$_{o}$ yaŭ taaî wēng-kwong lok$_{o}$.

10 Sik-yāt yaŭ wēng-kwong kè, yan ni-ti uēt-faat$_{o}$ taaî kè wēng-kwong tsaû m̄ hín ch'ut wēng-kwong.

11 T'óng-yeūk tsaâm în kè yaŭ wēng-kwong, kóm-tsaû ch'eūng-ts'uēn kè kàng yaŭ wēng-kwong lok$_{o}$.

12 ¶ Ngŏh-teî keì yaŭ kóm-yeûng kè chí-mông, tsaû fòng-taám laī kóng.

13 M haî hó-ts'ź Moh-sai k'aaĭ p'à che-chuê kòh mîn, lêng I-shik-līt yān pat nāng têng ngaān t'aí-chuê tsaâm în ché kè kit$_{o}$-kūk.

14 Taân-haî k'uĭ-teî kè sam uē-waān, tūk kaû-yeuk$_{o}$ shue kòh t'iū p'à chûng laū-ts'uēn, chì-tò kam-yāt, meî-ts'āng k'it$_{o}$-hoi, taân-haî ts'ź p'à yaū ue Kei-Tuk tsaû ch'uē tak huì lok$_{o}$.

15 K'āp chì kam-yāt k'uĭ-teî tūk Moh-sai shue chi shī, chûng yaŭ p'à che-chuê kòh sam.

16 Tò kwai Chué chi shī, kòh t'iū p'à tsaû ch'uē hiu.

17 Chué tsik-haî Shèng-Shān, Chué kè Shèng-Shān tsoî kòh ch'uè, kòh ch'uè tsaû tak tszź-

yaū.

18 Waī-haî ngŏh-teî chùng-yāu lô mîn t'aí-kìn Chué kè wēng-kwong, hó-ts'ž haí kèng luĭ kóm, to pìn waī Chué kè yēng-chông, wēng sheûng ka wēng, hó-ts'ž yaū Chué tsik-haî Shèng-Shān shóh kóm-fà kè à.

4.

KOO-TS'Z ngŏh-teî keì shaû yan-tín tak ni-ti chik-fân tsaû m̄ nôh-yeūk.

2 Waī tiu-heì yán-nik sau-ch'í kè sž, m̄ hāng kwaí-kwat, m̄ wān-luên kóng Sheûng-Chué kè tô, naaī hín-mēng chan-leĭ, tsoî Sheûng-Chué mîn-ts'īn, lêng kok$_{o}$ yān kè leūng-sam ĭ ngŏh-teî waī cheūk.

3 Yeūk ngŏh-teî kè fuk-yam haî yán-maaī, tsaû haî tsoî ch'ām-lûn kè yān ch'uè yán-maaī.

4 Ni-ti pat sùn kè yān, peî ts'ź shaì chi shān chéng maāng k'uĭ sam, lêng tseûng Sheûng-Chué kòh waî Kei-Tuk chi wēng-wā fuk-yam kè kwong, m̄ chiù tò k'uĭ-teî ch'uè.

5 Yan ngŏh-teî shóh ch'uēn kè m̄ haî tsž-keí, haî Chué Yē-So Kei-Tuk, ī-ch'é ngŏh-teî waî Yē-So tsô neĭ-teî kè pūk.

6 Yan-waî mêng kwong yaū òm faat$_{o}$ ch'ut kòh waî Sheûng-Chué ĭ-keng chiù kwong ngŏh kè sam, ts'ž ngŏh chi-tò Sheûng-Chué kè wēng-kwong, tsik-haî tsoî Kei-Tuk Yē-So kè mîn hín-în kè.

7 ¶ Taân ngŏh-teî yaŭ ni yeûng pó-pooì, ts'ōng lŏk ngă-heì, táng hín-mēng ts'ź kīk taaî kè k'uēn-nāng m̄ haî yaū ngŏh-teî, haî yaū Sheûng-Chué à.

8 Ngŏh-teî haí sž fong, shaû foó-naân, pat chì kw'àn-k'ūng, shaû tin-p'ooì, pat chì shat-mông.

9 Peî paak-hoî, pat chì tiu-heì, uê k'eng-tit$_{o}$, pat chì sź-mōng.

10 Sheūng-shī taaì Chué Yē-So kè sź tsoî shan sheûng, táng Yē-So kè shang, yīk tsoî ngŏh shan sheûng hín-mēng.

11 Yan-waî ngŏh-teî shang-oōt kè yān waî Yē-So tsaû sheūng-shī p'oòn sź, táng Yē-So kè shang, hín-în tsoî ngŏh pit iù sź kè shan sheûng.

12 Kóm-tsaû ngŏh-teî shaû sź, neĭ-teî tak shang à.

13 Chiù-i shóh sé lōk wâ, ngŏh yă-ts'āng sùn, koò-ts'ź ngŏh kóng, ngŏh-teî yaŭ kóm-yeûng kè sùn sam, yīk haî sùn koò-ts'ź to kóng.

14 Yan-waî chi-tò lêng Chué Yē-So fūk-shang kòh waî, yīk tseung-loî lêng ngŏh-teî t'ūng-maaī Yē-So fūk-shang, ī-ch'é lêng ngŏh-teî kûng neĭ-teî t'ūng k'eĭ-laāp à.

15 Yan maân sž to haî waî neĭ-teî, táng hūng-yan yaū toh yān kè kóm-tsê hóh-ĭ uēt-faat$_{o}$ ka toh, chì-tò wēng-kwong kwai ue Sheûng-Chué.

16 Shóh-ĭ ngŏh-teî m̄ nôh-yeūk, ngoî shan sui-īn suén-waaî, waī noî-sam yāt-yāt kaang-san.

17 Yan-waî ngŏh-teî yat haak kè meī foó, ooĭ t'ai ngŏh-teî chéng têng chì taaî chì chûng wēng-uēn kè wēng-iû.

18 Ngŏh-teî m̄ koò-nîm hóh kìn kè, waī koò-nîm pat hóh kìn kè, yan-waî hóh kìn kè haî

tsaâm-shī, pat hóh kìn kè haî wĕng-uĕn à.

5.

YAN-WAI ngŏh-teî chi-tò ngŏh shūk teî kè mōk-uk, yeūk waaî hiu, ngŏh tsaû yaŭ Sheûng-Chué shóh heí kè, m̄ haî yān shaú shóh heí kè, wĕng-uĕn tsoî t'in kè uk.

2 Ngŏh-teî tsoî ni kaan mōk-uk t'aàn-sīk, shaṃ seúng tak ts'ūng t'in laī kè uk che shan, hó-ts'ž i-fūk kóm.

3 Cheuk$_{o}$ hiu tsaû mĭn-chì ch'ek$_{o}$-shan.

4 Ngŏh-teî haí ni kaan mōk-uk taam-tong chûng yâm, tsaû t'aàn-sik, m̄ haî seúng t'uet$_{o}$-lat ni kaan, haî seúng cheuk$_{o}$ heí kóh kaan, táng hóh sź kè peî wĕng-shang t'an saaì.

5 Shēng-tsaû ngŏh-teî tak ni yeûng haî Sheûng-Chué, k'uĭ yă-ts'āng ts'ž Shèng-Shān kwòh ngŏh-teî tsô p'āng-kuî.

6 Koò-ts'ź ngŏh sheūng-shī kong-ngaî, chi-tò chuê tsoî shan-t'aí chi shī, tsaû leī-hoi Chué.

7 Yan ngŏh-teî m̄ haî p'āng ngaăn shóh kìn, haî p'āng sùn-tak laī hāng.

8 Ngŏh-teî kong-ngaî, nīng-uên leī-hoi shan-t'aí, kûng Chué t'ūng chuê.

9 Kóm-yeûng, ngŏh-teî tsž-keí mĭn-laî, táng waăk t'ūng-maaī, waăk leī-hoi, to hóh-ĭ tak Chué foon-heí.

10 Yan-waî ngŏh-teî taaî-chùng pit iù tsoî Kei-Tuk t'oī-ts'īn hín-mēng, táng kok$_{o}$ yān i-chuê shan sheûng shóh hāng kè, waăk shîn waăk ok$_{o}$, laī shaû pò-yèng.

11 ¶ Ngŏh-teî chi-tò Chué kè wai-īm tsaû huèn yān, taân ngŏh-teî haí Sheûng-Chué mîn-ts'īn hín-mēng, to mông haí neĭ kè leūng-sam ch'uè hín-mēng.

12 Ngŏh-teî m̄ tsoì kuí-tsìn tsž-keí kwòh neĭ-teî, waī-haî lêng neĭ waî ngŏh yaŭ hóh kw'a, táng neĭ yaŭ hóh taap$_{o}$ k'aaĭ ngoî maaû m̄ k'aaĭ noî sam laī kw'a haú kè yān.

13 Yan ngŏh-teî yeūk kw'ōng-mŏng, haî waî Sheûng-Chué, yeūk tsž-keí k'ui-ch'uk, haî waî neĭ-teî.

14 Yan-waî Kei-Tuk kè oì, mĭn-laî ngŏh-teî, ngŏh-teî haî kóm seúng, t'óng-yeūk yat kòh yān t'aì chùng-yān sź, kóm-tsaû chùng-yān sź hiu.

15 Taân m̄ t'aì chùng-yān sź, táng shang ché m̄ haî waî tsž-keí tsaû shang, haî waî t'aì k'uĭ sź īn-haû fūk-shang kòh waî tsaû shang.

16 Shóh-ĭ ts'ź haû, ngŏh-teî m̄ chiù-i yūk-t'aí laī yêng yān, suì-īn yă-ts'āng chiù-i yūk-t'aí laī yêng Kei-Tuk, taân tsž kam ĭ haû, m̄ tsoì kóm yêng k'uĭ.

17 Koò-ts'ź yān yeūk-haî shūk Kei-Tuk, tsaû haî san tsô kè yān, kaû sž ĭ-keng hwòh hiu, t'aí à, yat-ts'aì to tsô san.

18 I-ch'é yat-ts'aì to yaū ue Sheûng-Chué, k'uĭ yă-ts'āng yan Yē-So Kei-Tuk, lêng ngŏh-teî kûng k'uĭ fūk-wōh, ī-ch'é k'aaĭ fūk-wōh kè chik-yâm ts'ž peí ngŏh-teî.

19 Tsik-haî Sheûng-Chué tsoî ue Kei-Tuk, lêng shaì yān kûng tsž-keí fūk-wōh, m̄ k'aaĭ k'uĭ

tsuî-ok$_o$ kwai faan k'uĭ, ī-ch'é k'aaĭ fūk-wōh kè tô kaau-t'ok$_o$ ngŏh-teî.

20 ¶ Shóh-ĭ ngŏh-teî fûng chiû shaû Kei-Tuk ch'aai-waí, hó-ts'ž Sheûng-Chué t'ok$_o$ ngŏh-teî huèn neĭ-teî, ngŏh-teî t'aì Kei-Tuk, hán-ts'it$_o$ k'aū neĭ-teî kûng Sheûng-Chué fūk-wōh.

21 Yan-waî Sheûng-Chué yă-ts'āng lêng m̄ shik tsuî ché, t'aì ngŏh-teî shēng-waī tsuî, táng ngŏh-teî kûng k'uĭ līn-hŏp, tsaû tak shēng waī Sheûng-Chué chi î.

6.

NGOH-TEI kûng Chué t'ūng lō kè yān, yīk hán-ts'it$_o$ k'aū neĭ-teî, maĭ t'ō-īn shaû Sheûng-Chué kè yan-tín.

2 Yan-waî Sheûng-Chué wâ, tsoî hóh naāp chi shī, ngŏh yă-ts'āng t'eng-mān neĭ, tsoî ch'éng-kaù chi yāt, ngŏh yă-ts'āng foō-chôh neĭ, uē-kam haî hóh naāp chi shī, uē-kam haî ch'éng-kaù chi yāt lok$_o$.

3 Ngŏh-teî tsúng m̄ chóh-ngoî yān, mĭn-chì ni-kòh chik-yâm shaû waí-p'òng.

4 Ue kok$_o$ yeûng sž, chèng-mēng tsž-keí tsô Sheûng-Chué kè chap-sž, tsik ue toh yán-noî, kaan-naān, p'ān-fāt, kw'àn-foó,

5 Pin-tá, kaam-kàm, chaang-luên, k'ăn-lō, mŏ tak fàn, mŏ tak shīk.

6 Cheng-kit$_o$, chi-shik, sheûng yán, yān-ts'ž, Shèng-Shāu, mō ngaî kè oì.

7 Chan-shāt kè tô, Sheûng-Chué kè nāng to haî k'aaĭ î kè kw'ai-kaap$_o$, oô-waî tsóh-yaû.

8 Waāk wēng waāk yūk, waāk ch'aù mēng waāk hó mēng, yīk haî ts'ž-oō yaŭ-waāk, naaĭ haî shēng-shāt;

9 Ts'ž-oō yān-teî m̄ chi, naaĭ haî yān shóh mēng chi, ts'ž-oō kân sź, naaĭ haî chûng shang, ts'ž-oō shaû chaak$_o$, naaĭ haî pat chì sź;

10 Ts'ž-oō yau-shaū, naaĭ haî sheūng-shī faaì-lōk, ts'ž-oō p'ān-k'ūng, naaĭ haî lêng toh yān foò-haû, ts'ž-oō mō shóh yaŭ, naaĭ haî mō shóh pat yaŭ.

11 ¶ Koh-lām-toh yān à, ngŏh heùng neĭ-teî haú tsaû hoi hiu, sam tsaû kwóng-taaî.

12 M haî ngŏh-teî chaak$_o$ sam toî neĭ, haî neĭ tsž-keí chaak$_o$ kòh sam che.

13 Ngŏh heùng neĭ kóng hó-ts'ž kûng tsaí kóng, neĭ yīk iù tsž-keí kwóng-taaî laī pò ngŏh.

14 ¶ Neĭ maĭ kûng pat sùn kè yān seung ngaŭ, yan-waî î kûng pat î, yaŭ mat t'ūng-pɔôn ni? Kwong kûng òm, yaŭ mat seung kaau ni?

15 Kei-Tuk kûng Peí-līt, yaŭ mat seung hŏp ni? Sùn kûng pat sùn kè, yaŭ mat seung-kon ni?

16 Sheûng-Chué kè tîn, kûng ngaŭ-tseûng yaŭ mat seung luî ni? Neĭ-teî haî oōt Sheûng-Chué kè tîn, hó-ts'ž Sheûng-Chué yaŭ wâ, ngŏh tseung haí k'uĭ-teî chi chung, waāk kui-chuê, waāk hāng-yaū, ngŏh tseung tsô k'uĭ kè Sheûng-Chué, k'uĭ tseung tsô ngŏh kè paak$_o$-sèng.

17 Chué yaû wâ, neĭ iù ts'ūng k'uĭ-teî chi chung ch'ut laī, tsž-keí fan-pīt hoi maĭ moh oo-waì

chi māt, ngŏh tsaû tsip$_{o}$-naāp neĭ.

18 I-ch'é ngŏh pit tsô neĭ kè Foô, neĭ pit tsô ngŏh kè tsaí-nuĭ, ts'uēn-nāng chi Chué yaŭ kóm wâ lok$_{o}$.

7.

TS'AN-OI kè à, ngŏh-teî keì yaŭ ni-ti yeng-shēng, iù tsẑ kit$_{o}$-tsêng taân-faān yūk-shan kûng lēng-wān kè oo-waì, ī-ch'é kèng-waì Sheûng-Chué shēng-tsaû shèng-kit$_{o}$.

2 ¶ Neĭ-teî tong iù tsip$_{o}$-naāp ngŏh-teî, ngŏh-teî meî-ts'āng uen-wóng mat-shuī, meî-ts'āng suén-waaî mat-shuī, meî-ts'āng ngaak-p'ìn mat-shuī.

3 Ngŏh kóng ni-ti, m̄ haî seúng chap-chaak$_{o}$ neĭ, yan-waî ngŏh ĭ-keng wâ kwòh, neĭ-teî haî tsoî ngŏh-teî kè sam, uên t'ūng shang t'ūng sź.

4 Ngŏh heùng neĭ-teî hó fòng-taám laì kóng, ngŏh waî neĭ-teî, tsaû tsoî ngŏh kok$_{o}$ yeûng waân-naân chi chung taaî yaŭ kw'a-haú, ngŏh tsoî kok$_{o}$ yeûng waân-naân chi chung, ch'ung-moŏn on-waì, yāt ch'ut faaì-lōk.

5 ¶ Yan-waî ngŏh-teî laĭ tò Mă-kei-tûn chi shī, shan m̄ tak p'ēng-on, luĭ-ts'ẑ uê waân-naân, ngoî yaŭ chaang-lûn, noî yaŭ kuî-p'à.

6 Taân Sheûng-Chué, tsik-haî on-waì yau-shaū kè yān, yaū T'aī-toh laì tò, tsaû on-waì ngŏh-teî.

7 Pat-tūk yaū ue k'uĭ laĭ tò, yīk yaū ue k'uĭ tsoî neĭ-teî ch'uè shóh shaû kè on-waì, yan-waî k'uĭ k'aaĭ neĭ kè sz-mô, yau-shaū, uĕ-k'āp heùng ngŏh kè yīt-sam, wâ ngŏh chi, táng ngŏh uēt-faat$_{o}$ foon-heí.

8 Ngŏh ts'ūng-ts'īn sé shue lêng neĭ yau-shaū, sui-īn haû-loī fooì-hân, taân uē-kam m̄ fooì-hân, yan-waî ngŏh kìn ni fung-shue, yă-ts'āng lêng neĭ yau-shaū haî tsaâm-shī che.

9 Uē-kam ngŏh foon-heí, m̄ haî yan neĭ yau-shaū, haî yan neĭ ts'ūng shau-shaū shang fooì-koí, yan-waî neĭ chiù-i Sheûng-Chué tô laĭ yau-shaū, mĭn-chì ngŏh-teî lêng neĭ shaû suén.

10 Yan-waî chiù-i Sheûng-Chué tô kè yau-shaū, shang ch'ut mŏ haân kè fooì-koí, chì lêng tak kaù, taân chiù-i shaì-tsūk kè yau-shaū, haî lêng shaû sź-mōng.

11 Neĭ t'aí a, neĭ-teî chiù-i Sheûng-Chué tô laĭ yau-shaū kè shang ch'ut tím-yeûng kè yan-k'ān, tsẑ-sò, uèn-hân, waì-kuî, luĕn-mô, yīt-sam, tsẑ chaak$_{o}$, taân-faān ni-ti piú-mēng neĭ-teî tsoî kòh kîn sẑ haî kit$_{o}$-tsêng.

12 Ts'ūng-ts'īn ngŏh sé sùn kwòh neĭ, m̄ haî waî kóh-kòh suén yān kè, yīk m̄ haî waî kòh shaû suén kè, haî seúng tsoî Sheûng-Chué mîn-ts'īn hín ch'ut ngŏh t'aí-koò neĭ-teî kè yīt-sam.

13 Koò-ts'ź ngŏh-teî yaū neĭ-teî kè on-waì tsaû tak on-waì, ī-ch'é ngŏh yaū T'aī-toh kè foon-heí, tsaû uēt-faat$_{o}$ foon-heí, yan-waî k'uĭ kè sam yaū neĭ-teî tsaû shue-ch'eùng.

14 Yeūk ngŏh yă-ts'āng tuì k'uĭ kw'a neĭ, ngŏh yīk m̄ sau-ch'í, yan-waî ngŏh shóh wâ neĭ chi kè, to haî chan, kóm-yeûng,

ngŏh tuì T'aī-toh shóh kw'a neĭ kè, yīk haî chan.

15 I-ch'é k'uĭ keì-nîm neĭ-teî kè shûn-fūk, yaû kuî-p'à, chìn-lāt, tsip$_{o}$-naāp k'uĭ, k'uĭ sam tsaû oì neĭ uēt-faat$_{o}$ kwaan-haî.

16 Uē-kam sùn-tak neĭ faān sz̆ hóh t'ok$_{o}$, koò-ts'ź ngŏh hó foon-heí à.

8.

HENG-TAI à, ngŏh k'aaĭ Sheûng-Chué shóh ts'ż̆ kwòh Mă-kei-tûn chùng kaaù-ooî kè yan kò neĭ-teî chi.

2 Tsik-haî tsoî taaî naân chung peî shì-lîn chi shī, k'uĭ-teî sham faaì-lōk, ī-ch'é p'ān-k'ūng tò kīk, tsaû uēt-faat$_{o}$ hín ch'ut k'uĭ shi-tsaì kè foò-haû.

3 Yan-waî ngŏh chèng-mēng k'uĭ-teî chiù-i līk-leûng, ī-ch'é kwòh hiu līk-leûng tsz̆-keí ts'ēng-uên kuen-chôh.

4 Hán-ts'it$_{o}$ k'aū ngŏh-teî shaû k'uĭ kuen-ts'im, tak yaŭ fân kung-yèng shèng-t'ō kè chik-yâm.

5 K'uĭ-teî sin k'aaĭ tsz̆-keí laî hìn kwòh Chué, yaû i Sheûng-Chué kè chí-ì laî kwai-ts'ūng ngŏh-teî, chan haî ngŏh mông m̄ tò lok$_{o}$.

6 Koò-ts'ź ngŏh huèn T'aī-toh keì haî tsoî neĭ-teî ch'uè heí-shaú tsô ni yeûng kè yan, tsaû iù tsô shēng.

7 Uē-kam neĭ yeûng-yeûng foò tsuk, tsik-haî sùn-tak, ch'uēn-tô, chì-waî, faān sz̆ yan-k'ān, uĕ-k'āp oì ngŏh, neĭ yīk iù foò-tsuk ni yeûng kè yan.

8 Ngŏh kóng ni-ti, m̄ haî fan-foò neĭ, haî k'aaĭ pīt yān kè yan-k'ān laî shì neĭ yān-oì kè chan-shāt.

9 Yan-waî neĭ chi ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè yan-tín, k'uĭ poón-loī foò-haû, yan neĭ tsaû shēng waî p'ān-k'ūng, táng neĭ yaū k'uĭ p'ān-k'ūng tak shēng waî foò-haû.

10 Ngŏh k'aaĭ tsz̆-keí kè ì-sz̆ laî kóng ch'ut, haî lêng neĭ yaŭ yik, yan-waî ch'í-ch'oh tsô ni-kîn sz̆, haî neĭ-teî sin yat nīn heí-shaú, m̄ chí tūk-haî tsô to haî ts'ēng-uên t'im.

11 Koò-ts'ź neĭ-teî uē-kam iù tsô shēng, neĭ keì yaŭ uên hāng chi sam, to yeng-koi chiù-i shóh yaŭ laî tsô shēng à.

12 Yan-waî sam yeūk uên hāng, tsaû shaû tsip$_{o}$-naāp, haî chiù-i yān shóh yaŭ, m̄ haî chiù-i yān shóh mŏ.

13 Taân ngŏh m̄ haî seúng k'uĭ-teî on-lōk, neĭ-teî kw'àn-foó.

14 Haî seúng fan wān, lêng neĭ kè yaŭ uē, uē-kam hóh-ĭ pó k'uĭ kè pat tsuk, táng k'uĭ kè yaŭ uē, yīk hóh-ĭ pó neĭ kè pat tsuk, kóm-tsaû taaî-chùng fan wān.

15 Hó-ts'ż̆ yaŭ sé lōk wâ, toh shau kè mŏ uē-shêng, shiú shau kè mŏ hìm-k'uet$_{o}$.

16 ¶ Toh-tsê Sheûng-Chué, yan kóm-tûng T'aī-toh kè sam, lêng k'uĭ waî neĭ yan-k'ān, hó-ts'ż̆ ngŏh yat yeûng.

17 K'uĭ yă-ts'āng shaû huèn, ī-ch'é kàng yan-k'ān, tsz̆ uên huì neĭ ch'uè.

18 Ngŏh tá-faat$_{o}$ yat kòh heng-taî t'ūng-maaî k'uí huì, tsik-haî yan ch'uēn fuk-yam tsoî chùng kaaù-ooî shaû tsaàn-meĭ kè.

19 M chí ni-ti, yīk haî chùng kaaù-ooî shóh kaán-suén, kûng ngŏh t'ūng hāng, ning ngŏh shóh shau kè kuen-chôh, táng hín-mēng Chué kè wēng-kwong, uĕ-k'āp ngŏh kè-ts'ēng-uên.

20 Kóm-tsaû seúng mĭn yān yan ngŏh shóh shau kòm toh ngān, tsaû waí-p'òng ngŏh.

21 Ngŏh laū sam hāng shîn, mĭ chí haí Chué mîn-ts'īn, haí yān mîn-ts'īn yīk haî kóm.

22 Ngŏh yaû tá-faat$_{o}$ yat kòh heng-taî t'ūng-maaī huì, tsik-haî ngŏh tsoî hó-toh sz̀ chi chung luĭ-ts'ż̀ shì kwòh k'uĭ haî yan-k'ān kè, taân uē-kam yan k'uĭ sham sùn neĭ-teî, tsaû uēt-faat$_{o}$ yan-k'ān.

23 Lûn-k'āp T'aī-toh, k'uĭ haî ngŏh t'ūng-poôn, waî neĭ-teî kûng ngŏh t'ūng lō-foó kè, lûn-k'āp ni leŭng kòh heng-taî, k'uĭ haî chùng kaaù-ooî kè sz̀-ché, uĕ-k'āp Kei-Tuk kè wēng-kwong à.

24 Koò-ts'ź neĭ iù haí chùng kaaù-ooî chi ts'īn, k'aaĭ neĭ kè oì, uĕ-k'āp ngŏh kw'a neĭ kè laī tsô p'āng-kuî, chí-shî kwòh k'uĭ lok$_{o}$.

9.

LUN-K'AP kung-yèng shèng-t'ō, ngŏh sé sùn kwòh neĭ, haí chuî-luî.

2 Yan-waî ngŏh chi-tò neĭ-teî haî kom-sam kè, koò-ts'ź tuì Mă-kei-tûn yān kw'a-tsaàn neĭ, wâ, A-koi-à sin yat nīn ĭ-keng uê-peî, ī-ch'é neĭ kè yīt-sam, kik huèn hó toh yān lok$_{o}$.

3 Taân ngŏh tá-faat$_{o}$ heng-taî kè, mĭn-chì ngŏh-teî kw'a neĭ ni kîn sz̀, kwaí-ue hui-hung, táng neĭ hóh-ĭ uê-peî, hó-ts'ż̆ ngŏh shóh kóng.

4 Yaû húng-p'à Mă-kei-tûn yān t'ūng ngŏh laī, kìn neĭ-teî meî-ts'āng uê-peî, tsaû shaí ngŏh-teî yan-waî ts'it$_{o}$-shāt kw'a-tsaàn neĭ-teî yaŭ sau-kw'aì lok$_{o}$, mĭ shaí kóng neĭ sau-kw'aì à.

5 Shóh-ĭ ngŏh ì-sz̀ iù huèn ni-ti heng-taî, sin tò neĭ ch'uè, uê-peî neĭ ts'ūng-ts'īn shóh kóng kè kuen-chôh, táng ni-ti uê-peî, haî hó-ts'ż̆ yaū ue lōk-chôh, mĭ haî yaū ue mĭn-k'eŭng.

6 ¶ Taân ngŏh kóng yat kuì, shiú chùng kè pit-têng shiú shau, toh chùng kè pit-têng toh shau à.

7 Kok$_{o}$ yān iù ts'uī sam shóh uên, mĭ shaí yau-shaū, mĭ shaí mĭn-k'eŭng, yan-waî Sheûng-Chué oì lōk-chôh kè yān à.

8 I-ch'é Sheûng-Chué yaŭ nāng k'aaĭ kok$_{o}$ yeûng yan-tín haû ts'ż̀ kwòh neĭ-teî, lêng neĭ sheûng-shī yeûng-yeûng ch'ung-tsuk, tsaû toh hāng kok$_{o}$ shîn sz̀.

9 Hó-ts'ż̆ yaŭ sé lōk wâ, k'uĭ yă-ts'āng shi-shé, k'uĭ yă-ts'āng chau-tsaì p'ān-k'ūng, k'uĭ kè î wēng-uĕn laū-ts'uēn lok$_{o}$.

10 Ts'ż̀ chúng kwòh saat$_{o}$ chúng kè, ts'ż̀ leūng kwòh yān shīk kè, kòh waî shî-pit ts'ż̆ peí yaû tsang-yik neĭ kè chúng, ī-ch'é ka toh neĭ kung-î kè kwóh-shāt.

11 Lêng neĭ faān sz̀ foò-tsuk, hóh-ĭ taaî-taaî shi-shé, táng yaū ue ngŏh-teî, yān tsaû kóm-tsê Sheûng-Chué.

12 Yan-waî ni-ti chau-tsaì kè chik-sz̀, mĭ chí pó shèng-t'ō kè hìm-k'uet$_{o}$, yīk haî lêng yān toh

kóm-tsê Sheûng-Chué.

13 K'uĭ-teî yaū ni-ti chau-tsaì kè p'āng-kuî, yan neĭ hín-în shûn-fūk Kei-Tuk kè fuk-yam, ī-ch'é yan neĭ shi-shé k'uĭ-teî uĕ-k'āp chùng-yān, tsaû kwai-wēng Sheûng-Chué.

14 I-ch'é k'uĭ yan Sheûng-Chué shóh ts'ž kwòh neĭ kè taaî yan-tín, tsaû luĕn-mô neĭ, waî neĭ k'eī-t'ó.

15 Toh-tsê Sheûng-Chué, yan k'uĭ m̄ kóng tak tsûn kè yan-tín à.

10.

NGOH Pó-lōh, tsik-haî kìn mîn chi shī haî him-pei kè, leī-hoi chi shī yaû heùng neĭ fòng-taám kè, uē-kam k'aaĭ Kei-Tuk kè wan-yaū wōh-shûn laī huèn neĭ.

2 Hán-ts'it$_{o}$ k'aū neĭ maĭ lêng ngŏh haí neĭ ch'uè chi shī, laī fòng-taám, hó-ts'ž ngŏh têng hiu kong-k'eūng fòng-taám, toî kòh-ti ĭ-waî ngòh-teî haî i huet$_{o}$-heì laī hāng kè.

3 Yan-waî ngŏh-teî sui-īn haî shūk huet$_{o}$-heì kè hāng, taân m̄ haî i huet$_{o}$-heì laī chìn-taù.

4 Ngŏh-teî chìn-taù kè heì-haaî, m̄ haî shūk huet$_{o}$-heì kè, haî yaū ue Sheûng-Chué yaŭ nāng, kung p'òh kin-koò kè yēng-chaaî.

5 Tsik-haî faì-waaî kok$_{o}$ yeûng kaì-maū, uĕ-k'āp kok$_{o}$ yeûng kiu-ngô, tsž taaî, pooì-yīk Sheûng-Chué tô kè, tseung yān shóh yaŭ chi sam-chì tuēt ooī laī shûn-fūk Kei-Tuk.

6 Tò neĭ-teî kè shûn-fūk uēn moŏn chi shī ngŏh tsaû uê-peî, chaak$_{o}$-fāt shóh yaŭ pooì-yīk kè.

7 Neĭ-teî tūk-haî t'aí ngoî-maaû me? Yeūk yaŭ yān tsž shī haî shūk Kei-Tuk kè, k'uĭ iù tsoì seúng hă, uē-kwóh k'uĭ haî shūk Kei-Tuk, ngŏh-teî yīk haî shūk Kei-Tuk lok$_{o}$.

8 Chué shóh ts'ž kwòh ngŏh kè k'uēn-pèng, haî lêng kìn-laāp, m̄ haî lêng paaî-waaî neĭ-teî, ngŏh yeūk k'aaĭ ni-ti uēt-faat$_{o}$ kw'a-haú, yīk m̄ sāu-kw'aì.

9 Taân ngŏh m̄ seúng hó-ts'ž k'aaĭ shue-sùn laī keng-haak$_{e}$ neĭ-teî.

10 Yan-waî yān yaŭ wâ, k'uĭ shue-sùn haî kán-iù ī-ch'é īm-lêng, taân kìn mîn k'uĭ shan haî nôh-yeūk, k'uĭ shuet$_{o}$-wâ haî ts'o-tsūk.

11 Kòh-ti yān iù seúng hă ngŏh leī-hoi chi shī, shue-sùn kè īn-uĕ haî tím-yeûng, kìn mîn chi shī ngŏh hāng sž yīk haî kóm-yeûng.

12 Yaŭ tsž kw'a kè, ngŏh-teî m̄ kóm kûng k'uĭ p'at-p'ooì, kûng k'uĭ peí-kaaù, k'uĭ-teî k'aaĭ tsž-keí laī tōk tsž-keí, k'aaĭ tsž-keí laī peí-kaaù tsž-keí, haî m̄ chì-waî à.

13 Taân ngŏh-teî m̄ seúng kw'a tsž-keí fân ngoî kè sž, waī-haî chiù-i Sheûng-Chué shóh ts'ž kwòh ngŏh-teî kè haân-chaì chi fân-leûng, ni-ti fân-leûng ooī k'āp tò neĭ ch'uè.

14 Yan-waî ngŏh-teî ĭ-keng tò neĭ ch'uè ch'uēn Kei-Tuk kè fuk-yam, tsaû m̄ haî kwòh tsž-keí kè fân-leûng, hó-ts'ž m̄ k'āp tò neĭ ch'uè kè.

15 Ngŏh m̄ haî k'aaĭ pīt yān kè kung-lō tsoî fân ngoî kè sž laī kw'a, tsêng haî mông neĭ sùn-tak uēt-faat$_{o}$ sham, lêng

ngŏh-teî kè haân-chaì yaū ue neĭ-teî uēt-faat$_0$ kwóng-foot$_0$.

16 Táng ngŏh-teî tsoî neĭ ngoî pin kè teî-fong ch'uēn fuk-yam, tsaû m̄ k'aaĭ pīt yān i-chuê haân-chaì shóh tsô shēng kè sż laī tsż-kw'a.

17 Waī faān kw'a-haú kè, iù yaū ue Chué laī kw'a-haú.

18 Yan-waî shóh tsip$_0$-naāp kè m̄ haî tsż-keí ch'eng-tsaàn, waī-haî Chué ch'eng-tsaàn kè à.

11.

UEN neĭ-teî leūk-leūk foon-yūng ngŏh kè kw'ōng-mŏng, ī-ch'é ts'éng$_1$ neĭ-teî foon-yūng ngŏh.

2 Yan-waî ngŏh k'aaĭ shūk Sheûng-Chué kè yīt-sam, laī yīt-sam oì neĭ-teî, yan ngŏh yă-ts'āng p'èng-têng neĭ, peí kwòh yat kòh cheûng-foo, táng neĭ hó-ts'ż cheng-kit$_0$ kè t'ūng-nuĭ, hìn kwòh Kei-Tuk.

3 Hó-ts'ż ts'ūng-ts'īn shē k'aaĭ tsż-keí kè kwaí-kwat, yaŭ-waāk Hâ-wa, ngŏh húng-p'à neĭ sam yīk haî kóm-yeûng paaî-waaî, shat hiu sùn Kei-Tuk kè shēng-shāt.

4 T'óng-yeūk yaŭ yān laī ch'uēn pīt kòh Yĕ-So, haî ngŏh-teî meî-ts'āng ch'uēn kwòh kè, waāk shaû pīt kòh Shèng-Shān, haî neĭ meî-ts'āng shaû kè, waāk shaû pīt yeûng fuk-yam, haî neĭ meî-ts'āng shaû kè, neĭ hóh-ĭ foon-yūng k'uĭ à.

5 Yan-waî ngŏh sz-seúng ngŏh yat ti m̄ tai tak kwòh chì taaî kè sż-t'ō.

6 Ngŏh shuet$_0$-wâ sui-īn ts'o-tsūk, taân chi-shik m̄ haî kóm, hín-mēng kwòh neĭ.

7 Ngŏh yă-ts'āng paāk-paāk ch'uēn fuk-yam kwòh neĭ-teî, tsż kui pei-meī, táng neĭ-teî hóh-ĭ sheng-ko, ngŏh heí haî faân-tsuî me?

8 Ngŏh kw'ai pīt kaaû-ooî, ning k'uĭ kè yān-kung, táng hóh-ĭ tsô neĭ kè chap-sż.

9 Ngŏh t'ūng-maaī neĭ kòh-shī yaŭ m̄ tsuk, ngŏh mŏ luî mat-shuī, yan-waî yaū Mă-kei-tûn laī kè heng-taî, pó ngŏh kè m̄ tsuk à, tsoî kok$_0$ yeûng sż, ngŏh tsż-shaú tseung-loī to iù tsż-shaú tsúng m̄ luî neĭ-teî.

10 Kei-Tuk kè chan-shāt haî tsoî ngŏh ch'uè, ngŏh haí A-koi-à ts'uēn teî, pit m̄ peí yān chóh-sat ngŏh ni-tí kw'a-haú.

11 Mat uēn-koò ni? Haî yan ngŏh m̄ oì neĭ me? Sheûng-Chué chi-tò lok$_0$.

12 Ngŏh shóh tsô kè, ngŏh tseung-loī yīk pit tsô, táng ngŏh tsuēt hiu wán kei-ooî yān kè kei-ooî, lêng k'uĭ shóh kw'a-haú t'ūng ngŏh-teî mŏ fan-pīt.

13 Yan-waî kòh táng kè yān haî ngaî sż-t'ō, kīk ooî kwaí-kwat kè, tsaû ká-mô Kei-Tuk kè sż-t'ō.

14 Taân ni-ti m̄ haî ch'ut-k'eī, yan-waî Saat-taân yīk ká-mô kwong-mēng kè t'in-sż.

15 Kóm-tsaû k'uĭ kè chap-sż yeūk ká-mô hó-ts'ż kung-î kè chap-sż, yīk m̄ haî taaî sż, k'uĭ shau-meĭ, pit-têng chiù-i k'uĭ shóh hāng kè.

16 ¶ Ngŏh yaû wâ, yān tsúng maĭ ĭ-waī ngŏh haî kw'ōng-mŏng, yeūk-haî, neĭ yīk iù tsip$_0$-naāp ngŏh, hó-ts'ż tsip$_0$-naāp kw'ōng-mŏng kè, táng ngŏh yīk

'tsoî kok$_{o}$ yeûng sż, ngŏh-teî to hóh-ĭ leūk-leūk tsż-kw'a.

17 Uē-kam ngŏh shóh kóng, m̄ haî tsun-i Chué laî kóng, haî hó-ts'ž kw'ōng-mŏng kóm, fòng-taám laî tsż-kw'a à.

18 I-keng yaŭ hó toh yān k'aaĭ ngoî-maaû laî kw'a, tsaû ngŏh yīk tsż-kw'a.

19 Yan-waî neĭ foon-heí foon-yūng kw'ōng-mŏng kè, ĭ-waî tsż-keí haî chì-waî à.

20 Yān yeūk shaí neĭ tsô nō-pūk, t'an-shaî neĭ, k'eŭng ts'uí neĭ, kiu-ngô neĭ, kwaak$_{o}$ neĭ mîn, neĭ tsaû foon-yūng k'uĭ.

21 Ngŏh yán sau-yūk laî kóng, hó-ts'ž ngŏh chan haî nôh-yeūk, taân yān waāk pin yeûng fòng-taám, ngŏh yīk fòng-taám, ngŏh kóm kóng haî kw'ōng-mŏng kè lok$_{o}$.

22 K'uĭ waāk haî Hei-paak-loĭ yān, ngŏh yīk haî, waāk haî I-shīk-līt yān, ngŏh yīk haî, waāk haî A-paak-la-hón kè haû-yuî, ngŏh yīk haî.

23 Waāk haî Kei-Tuk kè pūk, ngŏh tsaû taaî kwòh k'uĭ, ngŏh kóng ni-ti hó-ts'ž kw'ōng-mŏng kè, ngŏh kè k'ān-lō chûng toh, shaû pin-tá t'aaì kwòh, ts'ŏh kaam toh kwòh k'uĭ, luĭ-luĭ uê-cheūk sź-mŏng.

24 Ngŏh ng̀ ts'ż shaû Yaū-t'aaì yān pin-tá, sż-shāp kaám yat.

25 Saam ts'ż shaû cheûng tá, yat ts'ż shaû shēk tèng, saam ts'ż uê shuēn waaî, yat yāt yat yê, ngŏh haí sham hoí chi chung.

26 Luĭ-luĭ uĕn hāng, uê-cheūk kong-hōh kè ngaī-hím, tô-ts'aāk kè ngaī-hím, t'ūng tsūk kè ngaī-hím, î-pong yān kè ngaī-hím, shēng chung kè ngaī-hím, kw'òng-yĕ kè ngaī-hím, hoí chung kè ngaī-hím, ngaî heng-taî kè ngaī-hím.

27 Waāk lō waāk foó, sheûng-shī m̄ fàn, waāk kei waāk hot$_{o}$, sheūng-shī m̄ shīk, yaû hōn-tùng uĕ-k'āp ch'ek$_{o}$-shan.

28 Ch'uē hiu ngoî pîn kè sż, chûng yaŭ mooĭ-yāt tsik-tsuî ngŏh ch'uè kè, tsik-haî waî chùng kaaù-ooî kè kwà-luî à.

29 Mat-shuī nôh-yeūk tsaû ngŏh m̄ nôh-yeūk ni? Mat-shuī peî maî-waāk, tsaû ngŏh sam m̄ ts'ž fóh shiu heí ni?

30 Ngŏh yeūk iù tsż-kw'a, tsaû k'aaĭ kwaan ngŏh nôh-yeūk kè sż laî kw'a.

31 Sheûng-Chué ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè Foô, wĕng-uĕn hóh tsaàn-meĭ kè, chi-tò ngŏh m̄ kóng taaî-wâ à.

32 Tsoî Taaî-mă-shik, A-leĭ-taāt wōng shaú shēng kè koon seúng chuk ngŏh, tsaû kán-shaú Taaî-mă-shik yān kè shēng.

33 Ngŏh tsoî lōh chung ts'ūng ch'eung-haú haí ts'eūng ngoî tiù lōk huì, tsaû t'uet$_{o}$-lat k'uĭ shaú à.

12.

SUI-IN mŏ yik ngŏh to iù tsż-kw'a, taân uē-kam iù kóng Chué kè hín-în māk-shî.

2 Shāp-sż nīn chi ts'īn, ngŏh shik yat kòh shūk Kei-Tuk kè yān, ni-kòh yān, peî taaì tò taî saam ts'āng t'în, waāk tsoî yūk-shan, ngŏh m̄ chi, waāk m̄ tsoî yūk-shan, ngŏh yīk m̄ chi, Sheûng-Chué chi-tò lok$_{o}$.

3 Ngŏh chi-tò ni-kòh yān waāk

tsoî yūk-shan, waāk m̄ tsoî yūk-shan, ngŏh m̄ chi, taân Sheûng-Chué chi-tò lok$_{o}$.

4 K'uĭ peî taaì tò lōk uēn, t'eng-mān m̄ kóng tak kè shuet$_{o}$-wâ, haî yān shóh pat tong kóng kè.

5 Waî kóm-yeûng kè yān, ngŏh pit keng-kw'a, taân ngŏh m̄ kw'a tsz̆-keĭ, tsêng haî kw'a ngŏh kè nôh-yeūk che.

6 T'óng-yeūk seúng tsz̆-kw'a, yīk m̄ haî kw'ōng-mŏng, yan-waî ngŏh pit kóng chan kè, taân ngŏh tsz̆-kàm m̄ kóng, húng-p'à yān ĭ-waī ngŏh ko kwòh k'uĭ shóh kìn ue ngŏh, shóh mān ue ngŏh.

7 I-ch'é húng-p'à ngŏh yan kòm toh māk-shî, tsaû tsz̆-keĭ kiu-ngô, koò-ts'ź peĭ yat t'iū ts'ż tsoî ngŏh yūk-shan, tsik-haî Saat-taân kè sz̆-ché kik ngŏh, mĭn-chì ngŏh kiu-ngô à.

8 Ngŏh waî ni kîn sz̆, saam ts'ż k'aū Chué, lêng ts'ź ts'ż leĭ-hoi ngŏh.

9 Chué tuì ngŏh wâ, ngŏh ts'ż yan-tín kwòh neĭ kaù lok$_{o}$, yan-waî ngŏh kè nāng-līk, tsoî yān kè uēn-yeūk tak shēng-ts'uēn à, koò-ts'ź ngŏh foon-heĭ, nīng-hóh tsz̆-kw'a uēn-yeūk, táng Kei-Tuk kè nāng-līk peì-yaû ngŏh.

10 Kóm-tsaû ngŏh foon-heĭ waî Kei-Tuk shóh yaŭ kè nôh-yeūk, sau-yūk, p'ān-k'ūng, paak-hoî, kaan-naān, yan-waî ngŏh uēn-yeūk kòh-shī, faán-chuèn kong-k'eūng lok$_{o}$.

11 ¶ Ngŏh kóm tsz̆-kw'a tsaû shēng-waī kw'ōng yān, taân neĭ mĭn-k'eŭng ngŏh, yan-waî ngŏh yeng-koi shaû neĭ ch'eng-tsaàn, ngŏh sui-īn mŏ tsok$_{o}$-waī, yīk tsúng m̄ tai kwòh chì taaî kè sz̆-t'ō.

12 Ngŏh tsoî neĭ-teî chi chung tsô ch'ut sz̆-t'ō kè p'āng-kuî, tsik-haî faān sz̆ yán-noî, hāng î-tsik k'eī-sz̆ taaî-nāng à.

13 Ch'uē hiu ngŏh tsz̆-keĭ m̄ luî neĭ, neĭ chûng yaŭ mat sz̆ m̄ k'āp pīt kaaù-ooî ni? K'aū neĭ foon-shuè ngŏh ni-ti kw'ai-hìm.

14 ¶ T'aí a, uē-kam ngŏh taî saam ts'ż uê-peî laî tò neĭ ch'uè, yaû pit m̄ luî neĭ, yan ngŏh shóh k'aū kè haî neĭ, m̄ haî neĭ shóh yaŭ kè, tsaí-nuĭ m̄ tong waî foô-mŏ tsik-maaī ts'īn-ts'oī, haî foô-mŏ tong waî tsaí-nuĭ tsik-maaī ts'īn-ts'oī à.

15 Ngŏh hó foon-heí waî neĭ-teî lēng-wān faì ts'īn-ts'oī, tsûn līk-leûng, ngŏh yeūk uēt-faat$_{o}$ oì neĭ, neĭ uēt-faat$_{o}$ m̄ oì ngŏh me?

16 Waāk yaŭ yān wâ, sui-īn ngŏh m̄ luî neĭ-teî, waī-haî yûng kwaí-kaì laī lūng-lōk.

17 Ngŏh shóh tá-faat$_{o}$ laī neĭ ch'uè kè, ngŏh tsīk mat-shuī ts'uí kwòh neĭ ts'īn-ts'oī me?

18 Ngŏh ts'éng T'aī-toh, yaû tá-faat$_{o}$ yat kòh heng-taî t'ūng-maaī huì, T'aī-toh tak neĭ ts'īn-ts'oī me? Ngŏh-teî heí m̄ haî t'ūng yat sam hāng me? Heí m̄ haî t'ūng yat yeûng keuk$_{o}$-tsik hāng me?

19 ¶ Neĭ koó ngŏh heùng neĭ tsz̆-sò me? Ngŏh-teî shūk Kei-Tuk haí Sheûng-Chué mîn-ts'īn kóng à. Ts'an-oì kè à, ngŏh faān shóh hāng kè, to haî seúng kìn-laāp neĭ kè tak-hâng.

20 Yan-waî ngŏh p'à ngŏh laî chi shī, waăk kìn neĭ m̄ hŏp ngŏh shóh seúng kè, waăk neĭ kìn ngŏh m̄ hŏp neĭ shóh seúng kè, yaû p'à waăk yaŭ chaang-taù, tò-keî, nau-nô, fan-chaang, waí-p'òng, kei-siù, kiu-ngô, wăn-luên kè sż.

21 To p'à ngŏh tsoì laî chi shī, ngŏh kè Sheûng-Chué, lêng ngŏh tsoî neĭ-teî chi chung sau-kw'aì, ī-ch'é ngŏh yau-luî, yan-waî kìn hó toh yăn ĭ-keng faân-tsuî, tsaû meî-ts'ăng fooì-koí k'uĭ shóh hăng kè oo-waì, kaan-yăm, ts'ē-ch'í à.

13.

NGOH uē-kam tseung-kân laî tò neĭ ch'uè haî taî saam ts'ż, i leŭng saam kòh kìn-chèng kè haú, mooĭ yat kuì wâ, tsaû têng-shăt à.

2 Ngŏh ts'ūng-ts'īn wâ kwòh neĭ chi, uē-kam tsoì uê-sin wâ neĭ chi, hó-ts'ż ngŏh taî î ts'ż kìn mîn kóm, în-tsoî haî leĭ-hoi tsaû sé sùn kwòh ĭ-keng faân-tsuî kè, uē-k'ăp k'eĭ-uē chùng-yăn, ngŏh yeŭk tsoì laî, pit-têng m̄ foon-shuè.

3 Yan neĭ k'aū Kei-Tuk t'ok$_{o}$ ngŏh laî kóng kè p'āng-kuí, Kei-Tuk heùng neĭ chùng-yăn, m̄ haî uĕn-yeŭk, haî tsoî neĭ-teî chi chung taaî yaŭ năng-kòn à.

4 K'uĭ suí-īn yaū uĕn-yeŭk peî teng lŏk shăp-tsż-kà, taân yaū Sheûng-Chué kè taaî-năng tsaû shang, ngŏh-teî shŭk k'uĭ yīk haî uĕn-yeŭk, tuân yaū Sheûng-Chué heùng neĭ hín ch'ut kè taaî-năng, tsaû t'ūng-maaî k'uĭ shang lok$_{o}$.

5 Neĭ iù tsż séng-ch'aat$_{o}$ kwóh yaŭ sùn-tak mŏ? Neĭ iù shì-îm tsż-keí, lûn-k'ăp neĭ-teî tsż-keí, waăk m̄ haî peî tiu-heì kè, Yē-So Kei-Tuk tsaû tsoî neĭ-teî sam chung, neĭ-teî heí m̄ chi-tò me?

6 Taân ngŏh môug neĭ-teî chi-ngŏh-teî, m̄ haî peî tiu-heì kè.

7 Ngŏh k'aū Sheûng-Chué lêng neĭ-teî tsúng m̄ hāng ok$_{o}$, m̄ haî seúng hín-mēng ngŏh haî mūng tsip$_{o}$-naăp kè, shăt haî seúng neĭ hāng shîn sż, sui-īn yaŭ yān ĭ-waî ngŏh haî peî tiu-heì kè yīk haî kóm seúng.

8 Yan-waî ngŏh-teî pat nāng pooì-yīk chan-leĭ, naaî haî pong-chôh chan-leĭ.

9 Ngŏh-teî uĕn-yeŭk, neĭ-teî kong-k'eūng, ngŏh tsaû foon-heí, ngŏh shóh uên kè, haî neĭ-teî tsô uēn-ts'uēn kè yān à.

10 Koò-ts'ź ngŏh leĭ-hoi chi shī sé ni-ti, táng kìn mîn chi shī, m̄ shaí yûng īm-lêng chi faat$_{o}$, taân chiù-i Chué shóh ts'ż ngŏh kè k'uēn-pèng, haî lêng kìn-laăp tak, m̄ haî lêng paaî-waaî à.

11 ¶ Tsúng-chi heng-taî à, uên neĭ-teî on-lŏk tsô uēn-ts'uēn kè yān, shaû on-waì, t'ūng-sam, wōh-mūk, kóm-tsaû ts'ż yān-oì wōh-p'ēng kè Sheûng-Chué, pit-têng t'ūng-maaî neĭ-teî.

12 Iù k'aaĭ shèng-kit$_{o}$ kè ts'an-tsuí, peí-ts'ź mân on.

13 ¶ Chùng shèng-t'ō mân neĭ-teî on.

14 ¶ Uên Chué Yē-So Kei-Tuk kè yan-tín, Sheûng-Chué kè oì, uĕ-k'ăp Shèng-Shān kè kaau-tsaì, t'ūng-maaî neĭ-teî chùng-yăn. Shēng-sam-shóh-uên.

PO-LOH TAAT

KA-LA-T'AAI YAN

SHUE.

1.

PO-LOH tsô sż-t'ô, m̄ haî yaū ue yān, m̄ haî í-laaî yān, haî í-laaî Yē-So Kei-Tuk, uĕ-k'āp yaū sż fūk-shang k'uî kòh waî Sheûng-Chué, tsik-haî T'in-Foô, ch'it$_{o}$-laāp kè.

2 Kûng-maaī ngŏh kè chùng heng-taî, sé sùn t'ung chi Ka-la-t'aaî shóh yaŭ kè kaaù-ooî.

3 Uên neĭ-teî yaū Sheûng-Chué tsik-haî T'in-Foô, uĕ-k'āp ngŏh-teî kè Chué Yē-So Kei-Tuk tak yan-tín p'ēng-on.

4 K'uî chiù-i Sheûng-Chué ngŏh-teî T'in-Foô kè ì-chí, waî ngŏh-teî tsuî-ok$_{o}$ shé hiu tszê-keí lai ch'éng-kaù ngŏh ch'ut ni-kòh ok$_{o}$-shaì ch'uè.

5 Uên wēng-kwong kwai-ue k'uĭ, chì-tò shaì-shaì. Shēng-sam-shóh-uên.

6 ¶ Ngŏh kwaaì neĭ-teî kòm faaì leī-hoi chiû neĭ-teî haí Yē-So Kei-Tuk kè yan-tín ch'uè kòh waî, tsaû i-ts'ūng pīt yeûng fuk-yam.

7 Kòh-ti m̄ haî fuk-yam à, waî yaŭ yān kaaú-iŭ neĭ-teî, seúng koí waaî Kei-Tuk kè fuk-yam che.

8 Sui-īn waāk ngŏh-teî, waāk yaū t'in laī kè sż-ché, ch'uēn fuk-yam kwòh neĭ-teî, m̄ t'ūng ngŏh-teî yă-ts'āng ch'uēn kwòh neĭ-teî kè, tsaû pit-têng shaû chaù-chòh.

9 Ngŏh-teî ĭ-keng kóm-yeûng kóng, uē-kam ngŏh tsoì kóm-yeûng kóng, yeūk yaŭ yān ch'uēn fuk-yam kwòh neĭ, m̄ t'ūng neĭ-teî yă-ts'āng tsip$_{o}$-shaû kè, tsaû pit-têng peî chaù-chòh.

10 Uē-kam ngŏh iù yān seung hó me? Pê iù Sheûng-Chué seung hó ni? Ngŏh heí haî k'aū yān foon-heí me? Yeūk ngŏh yēng-īn iù yān foon-heí, tsaû m̄ haî Kei-Tuk kè nō-pūk.

11 ¶ Heng-taî à, ngŏh shāt wâ neĭ-teî chi, ngŏh shóh ch'uēn kwòh kè fuk-yam, m̄ haî chiù-i yān kà.

12 Yan-waî ngŏh m̄ haî yaū yān ch'uè tsip$_{o}$-shaû kè, yīk m̄ haî hōk kwòh kè, waī-haî yaū Yē-So Kei-Tuk kè māk-shî tak tó kè.

13 Neĭ-teî yă-ts'āng t'eng-mān ngŏh ts'ūng-ts'īn shūk Yaū-t'aaì kaaù chi shī, shóh yaŭ hāng-waî, tsik-haî kw'àn-chūk Sheûng-

Chué kè kaaù-ooî, tò kīk teî kóm ts'aān-hoî k'uĭ.

14 I-ch'é hōk Yaū-t'aaì kaaù, t'ūng-maaī tsung-tsūk nīn-keí pat seung sheûng-hâ kè, ko ch'ut kwòh hó toh yān, to kàng yīt-sam heùng ngŏh līt-tsó kè waì-ch'uēn.

15 Taân-haî yaū ngŏh lŏ-mŏ t'oi kaán-chaāk ngŏh, ī-ch'é k'aaĭ yan-tín chiû ngŏh kòh waî Sheûng-Chué.

16 Foon-heí k'aaĭ k'uĭ Tsź hín shî tsoî ngŏh sam chung chi shī, shaí ngŏh haí î-pong yān ch'uè ch'uēn-yeūng k'uĭ, ngŏh tsaû mī kûng yaū huet$_{O}$-yūk kè sheung-leūng.

17 Yīk mī sheŭng Yê-lô-saat-laāng kìn hă sin kwòh ngŏh tsô sż-t'ŏ kè, taân-haî huì A-la-paak, haû loī faan huì Taaî-mă-shik.

18 ¶ Kwòh saam nīn, ngŏh sheŭng Yē-lô-saat-laāng kìn Peí-tak kûng k'uĭ t'ūng chuê hiu shāp-ngĕ yāt.

19 Yīk kìn Chué kè heng-taî Ngă-kok, k'eī-uē sż-t'o ngŏh to mŏ seung kìn.

20 Uē-kam ngŏh shóh sé kwòh neĭ-teî kè, t'aí a, haí Sheûng-Chué mîn-ts'īn ngŏh mŏ kóng taaî-wâ kà.

21 Haû loī ngŏh huì Tsuî-leî-à Kei-leî-ka teî-fong.

22 Waī tsoî Kei-Tuk kè Yaū-t'aaì kok$_{O}$ kaaù-ooî meî-ts'āng shik ngŏh mîn.

23 Tūk-haî t'eng-mān kóm wâ p'ēng-sò hoî ngŏh-teî kè, uē-kam suen-ch'uēn k'uĭ ts'ūng-ts'īn shóh ts'aān-hoî kè tô-leî, koò-ts'ź yan ngŏh tsaû kwai-wēng Sheûng-Chué.

2.

KWOH hiu shāp-sż nīn ngŏh t'ūng-maaī Pa-nā-pa tsoî sheŭng Yē-lô-saat-laāng, yīk taaì-chuê T'aī-toh t'ūng-maaī huì.

2 Ngŏh tsun-i māk-shî sheŭng huì, k'aaĭ ngŏh tsoî î-pong yān ch'uè, shóh ch'uēn kè fuk-yam wâ k'uĭ-teî chi, waī-tūk sz-hă wâ kwòh yaŭ mēng-sheng kè yān chi, mīn tak ngŏh waāk-ché ī-keng pan-tsaú waāk-ché tseung-loī pan-tsaú, kwai-ue mō yik à.

3 Taân t'ūng-maaī ngŏh kè T'aī-toh, sui-īn Hei-leí-neī yān to mŏ peî k'eŭng pik shaû kot$_{O}$-laĭ.

4 Yan-waî yaŭ ngaî-shîn kè heng-taî, peî yān tsêng-tsêng taaì yāp laī, sz-tsź yāp laī kw'ai-t'aàm ngŏh-teî, tsoî Kei-Tuk Yē-So ch'uè shóh yaŭ tsź-yaū tsź-tsoî, táng hóh-ī shaí ngŏh-teî tsô nō-pūk.

5 Ngŏh mŏ yat shī fūk k'uĭ-teî, táng fuk-yam kè chan-leĭ laū-ts'uēn neĭ-teî ch'uè.

6 Chì-ue k'uĭ-teî yaŭ mēng-sheng kè, mī kaì k'uĭ haî mat-yĕ yān uĕ ngŏh mō-shīp, Sheûng-Chué mī k'aaĭ ngoî-maaû laī ts'uí yān, yan-waî kòh-ti yaŭ mēng-sheng kè pèng fei uĕ ngŏh sheung-leūng.

7 Faáu-chuèn k'uĭ-teî kìn ch'uēn fuk-yam kwòh meî shaû kot$_{O}$-laĭ kè kaau-t'ok$_{O}$ ngŏh, yaū chi ch'uēn fuk-yam kwòh shaû kot$_{O}$-laĭ kè kaau t'ok$_{O}$ Peí-tak.

8 Yan-waî līk chôh Peí-tak tsô shaû kot$_{O}$-laĭ yān kè sż-t'ō, yīk līk chôh ngŏh tsô î-pong yān kè sż-t'ō.

9 Kóm-tsaû Ngă-kok Kei-faat

Yeuk-hôn hó-ts'ž tsô k'eĭ ch'uĕ kóm kè, ĭ-keng chi-tò shóh yaŭ ts'ž kwòh ngŏh kè yan-tín, tsaû peí yaû shaú kaau-t'ung ngŏh, kûng Pa-nā-pa, táng ngŏh huì î-pong yān ch'uè, k'uĭ huì shaû kot_{o}-laĭ kè yān ch'uè.

10 Tūk-haî seúng ngŏh-teî keì-nîm p'ān-k'ūng yān, ngŏh yīk k'ān-hán tsô ni-ti lok_{c}.

11 ¶ Haû-loī Peí-tak tò On-t'aī-oh kòh shī, yan yaŭ yeng-koi chap-$chaak_{o}$ chi ch'uè, ngŏh tong mîn $chit_{o}$-pok_{o} k'uĭ.

12 Yan-waî ts'ūng Ngă-kok laĭ kè meî tò, Peí-tak kûng î-pong yān t'ūng shīk, ĭ-keng tò, tsaû t'uì-peî hiu tsž-keí pīt hoi, p'à shaû kot_{o}-laĭ kè yān uēn-koò à.

13 K'eī-uē kè Yaū-t'aaì yān to haî t'ūng-maaī tsô ngaî-shîn, Pa-nā-pa to peî yaŭ-waāk t'ūng-maaī chà-ngaî.

14 Ngŏh kìn k'uĭ-teî hāng-waī pat chèng, m̄ tsun fuk-yam kè chan-leĭ, tsaû haí chùng-yān kè mîn-ts'īn tuì Peí-tak wâ, neĭ haî Yaū-t'aaì yān a, keì-īn hōk î-pong yān laĭ hāng, m̄ i Yaū-t'aaì yān, waî-mat sž pik î-pong yān laĭ hōk Yaū-t'aaì yān ni?

15 Taân ngŏh-teî shang ch'ut haî Yaū-t'aaì yān, m̄ haî î-pong kè tsuî yān.

16 Keĭ-īn chi-tò yān m̄ haî yaū ue tsun $lūt\text{-}faat_{o}$ kè hāng-waī, tak ch'eng waī î, haî yan sùn Yē-So Kei-Tuk, ngŏh-teî yīk yă-ts'āng sùn Yē-So Kei-Tuk, chĭ-tò yan sùn Kei-Tuk, tsaû tak ch'eng waī î, m̄ haî yaū-ue tsun $lūt\text{-}faat_{o}$ kè hāng-waī, yan-waî mŏ yān yaū ue tsun $lūt\text{-}faat_{o}$ kè hāng-waī tak ch'eng waī î kà.

17 T'óng-yeūk ngŏh-teî seúng k'aū yan Kei-Tuk tak ch'eng waī î, tsž-keí yēng-īn haí yaŭ tsuî kè yān, kóm Kei-Tuk haî pong-chôh $tsuî\text{-}ok_{c}$ me? Tuèn-tuèn m̄ haî.

18 $Ch'it_{c}$-sź ngŏh p'ēng-sò shóh waí-waaî kè, uē-kam tsoì kìn-tsô faan, tsaû hín-mēng tsž-keí haî faân-$tsuî\ lok_{o}$.

19 Yan ngŏh yaū ue $lūt\text{-}faat_{o}$, kûng $lūt\text{-}faat_{o}$ t'uĕn-tsuēt, hó-ts'ž sź kóm, chì-tò hóh-ĭ heùng-chuê Sheûng-Chué tsaû shang.

20 Ngŏh kûng Kei-Tuk t'ūng-maaī teng tsoî shāp-tsî-kà, taân ngŏh chûng shang, m̄ haî ngŏh à, haî Kei-Tuk tsoî ngŏh ch'uè shang che, ī-ch'é kam-yāt ngŏh tsoî yūk-t'aí shóh shang kè shang-mêng, haî sùn-laaî Sheûng-Chué chi Tsź tak shang, tsik-haî oì ngŏh ī-ch'é waî ngŏh shé hiu tsž-keí kè à.

21 Ngŏh m̄ faì-waaî Sheûng-Chué kè yan-tín, t'óng-yeūk kung-î yaū ue $lūt\text{-}faat_{o}$, kóm-tsaû Kei-Tuk kè sź mŏ yik lok_{o}.

3.

NGOI kè Ka-la-t'aaì yān à, Yē-So Kei-Tuk, ĭ-keng haí neĭ-teî ngaăn ts'īn mēng-paāk hín-în, hó-ts'ž haí neĭ-teî ch'uè teng lōk shāp-tsž-kà lok_{o}, mat-shuī maī-waāk neĭ-teî, chì-tò m̄ tsun chan-leī ni?

2 Ngŏh tūk-haî seúng mân neĭ-teî yat kîu, neĭ-teî shaû Shèng-Shān, haî yaū ue tsun $lūt\text{-}faat_{o}$ kè hāng-waī a, yik-waāk yaū ue t'eng tsaû sùn ni?

3 Neĭ-teî ngoī tò kóm me? Neĭ-teî í-laaî Shèng-Shān laī heí-

shaú, uē-kam í-laaî yūk-t'aí laî shēng-ts'uēn me?

4 Neĭ-teî wóng-faì shaû kòm toh san-foó me? Uē-kwóh haî mŏ yik kè la.

5 Kóm k'aaĭ Shèng-Shān ts'ż kwòh neĭ, ĭ-ch'é haí neĭ-teî ch'uè hāng î-tsik kòh waî kè, haî yaū tsun ue lūt-faat$_{o}$ kè hāng-waî a, yik-waāk yaū ue t'eng tsaû sùn ni?

6 Tsik uē A-paak-la-hón sùn Sheûng-Chué, sùn-tak tsaû kwai ue k'uĭ tsô kung-î.

7 Neĭ-teî iù chi-tò tsô A-paak-la-hón kè haû-yuî, taan-tūk yaū ue yaŭ sùn-tak tsaû haî.

8 I-ch'é shèng-shue uê-sin chi-tò Sheûng-Chué tseung-loī yaū ue sùn-tak ch'eng î-pong yān waî î, koò-ts'ż uê-sin ch'uēn fuk-yam kwòh A-paak-la-hón wâ, maân kwok$_{o}$ chi yān, tseung-loī yan neĭ tak fuk.

9 Kóm-tsaû taân-faān yaū ue sùn-tak kè, kûng yaŭ sùn-tak kè A-paak-la-hón yat-ts'aī tak fuk lok$_{o}$.

10 Taân-faān í-laaî tsun lūt-faat$_{o}$ kè hāng-waî shaû chaù-chòh, yan yaŭ sé lōk wâ, taân-faān m̄ sheūng-shī tsun-i lūt-faat$_{o}$ shue shóh tsoî, k'aaĭ laî tsûn-teî tsô ch'ut laî, shaû chaù-chòh à.

11 Mŏ yān yaū ue lūt-faat$_{o}$ tsoî Sheûng-Chué mîn-ts'în tak ch'eng waî î, mēng-paāk kè la, yan-waî î-yān pit yaū sùn-tak chì tak shang à.

12 Kòh lūt-faat$_{o}$ m̄ haî yaū ue sùn-tak, tūk-haî wâ, yān yeūk-în tsô ni-ti, tseung-loī yan ts'ż tsaû shang.

13 Kei-Tuk ĭ-keng shūk ooĭ ngŏh-teî, mĭn hiu lūt-faat$_{o}$ kè chaù-chòh, yan k'uĭ waî ngŏh-teî shaû chaù-chòh, hó-ts'ż yaŭ sé lōk wâ, taân-faān kwà tó mūk ch'uè kè, chaù-chòh à.

14 Chì-tò A-paak-la-hón kè fuk, yan Kei-Tuk Yē-So, lām tò î-pong yān, táng ngŏh-teî yaū ue sùn-tak tsaû tak-tó shóh yeng-shēng kè Shèng-Shān à.

15 ¶ Heng-taî à, ngŏh chiù-i yān laî kóng, sui-īn yān kè yeuk$_{o}$, ĭ-keng laāp têng hiu, tsaû m̄ faì tak m̄ ka tak lok$_{o}$.

16 Kóm shóh yaŭ yeng-shēng kòm toh shuet$_{o}$-wâ, haî tuì A-paak-la-hón uĕ-k'āp k'uĭ haû-yuî kóng kè, m̄ haî wâ ue chùng haû-yuî, hó-ts'ż chí hó-toh yān, taân-haî wâ ue haû-yuî, hó-ts'ż chí yat kòh yān, tsik-haî Kei-Tuk lok$_{o}$.

17 Taân ngŏh shóh kóng kè haî kóm, tsik-haî Sheûng-Chué waî Kei-Tuk shóh yaŭ uê-sin laāp têng kè yeuk$_{o}$, sż-paak$_{o}$-saam-shāp nīn haû kè lūt-faat$_{o}$, pat nāng waí-waaî tak, lêng faì hiu shóh yaŭ yeng-shēng kè.

18 Yan-waî kaì-tsî kei-īp, yeūk yaū lūt-faat$_{o}$, tsaû m̄ yaū yeng-shēng, taân-haî Sheûng-Chué tsaû k'aaĭ yeng-shēng laī ts'ż kei-īp kwòh A-paak-la-hón lok$_{o}$.

19 ¶ In-tsak hōh-ĭ yaŭ lūt-faat$_{o}$ ni? Yan tsuî-ok$_{o}$ ch'it$_{o}$-laāp, táng-haû shaû yeng-shēng kè haû-yuî laî tò, yaû waî t'in-sż shóh ch'ān-ch'it$_{o}$ tsoî chung-pó kè shaú.

20 Chung-pó m̄ haî yan yat kòh tsô kè, waī Sheûng-Chué haî tūk yat waî che.

21 In-tsak lūt-faat$_{o}$ faán pooì

Sheûng-Chué kè yeng-shēng me? Tuèn m̄ haî, t'óng-yeūk ts'ż kwòh yaŭ nāng lêng tak shang kè lūt-faat$_{o}$, kóm-tsaû kung-î pit yaū ue lūt-faat$_{o}$.

22 Taân-haî shèng-shue ĭ-keng paau-k'oot$_{o}$ maân yān tsoî tsuî chi hâ, lêng yaū sùn Yē-So Kei-Tuk kè yeng-shēng, hóh-ĭ ts'ż kwòh shóh yaŭ sùn-tak kè.

23 ¶ Sùn-tak meî-ts'āng chuè-în chi shī, ngŏh-teî kàm tó lūt-faat$_{o}$ hâ, peî kw'àn-chuê laī táng-toî sùn-tak chuè-în.

24 Kóm-yeûng lūt-faat$_{o}$ tsô ngŏh-teî fàn mūng sin-shang, taaì ngŏh tò Kei-Tuk ch'uè, lêng ngŏh-teî yaū sùn tsaû tak ch'eng-waī î kè.

25 Taân sùn-tak ĭ-keng chuè-în, ngŏh-teî m̄ yaû tsoî fàn mūng sin-shang chi hâ.

26 Yan-waî neĭ-teî chùng-yān yaū sùn Kei-Tuk Yē-So tsaû tsô Sheûng-Chué chi Tsź.

27 Yan-waî neĭ-teî taân-faān shaû saí-laĭ kwai ue Kei-Tuk kè, tsaû cheuk$_{o}$ hiu Kei-Tuk à.

28 M fan-hoi Yaū-t'aaì yān kûng Hei-leî-neī yān, waāk tsô nō-pūk, kûng tsż-keí tsô chué, waāk naām-yān k'āp nuĭ-yān, yan-waî neĭ-teî tsoî Kei-Tuk ch'uè, taaî-chùng hōp waī yat à.

29 T'óng-yeūk shūk kwai Kei-Tuk tsaû tsô A-paak-la-hón haû-yuî, ī-ch'é chiù-ì shóh yeng-shēng tsô kaì-tsż lok$_{o}$.

4.

UE-KAM ngŏh wâ tsż-īp kè tsaí, sui haî tsô ts'uēn īp kè chué-yān, tong saì-man-tsaí kòh-chân-shī, uĕ nō-pūk mō î.

2 Waī-haî kwai-fūk shaû t'ok$_{o}$ kè uĕ-k'āp koón-ka, táng-toî foô-ts'an shóh têng kè yāt-tsź.

3 Kóm-yeûng ngŏh-teî tong saì-man-tsaí kòh-shī, yīk peî shaì-sheûng siú-hōk kui-chuê.

4 Taân moŏn hiu kè yāt-tsź laī tò, Sheûng-Chué tá-faat$_{o}$ k'uĭ Tsź yaū nuĭ-yān shang ch'ut, shang tsoî lūt-faat$_{o}$ hâ.

5 Táng k'uĭ shūk tsoî lūt-faat$_{o}$ hâ kè, lêng ngŏh-teî tak tsô î-tsź.

6 Yan neĭ-teî keì-īn tak tsô tsaí, Sheûng-Chué koò-ts'ź tá-faat$_{o}$ k'uĭ Tsź kè Lēng, yāp neĭ-teî kè sam iu wâ, A-Pa Foô lok$_{o}$.

7 Koò-ts'ź neĭ-teî m̄ tsoì tsô nō-pūk, tsaû tsô tsaí, yeūk-īn tsô tsaí, kóm yaū ue Kei-Tuk tsaû tsô Sheûng-Chué kè kaì-tsż lok$_{o}$.

8 ¶ Taân neĭ-teî m̄ shik Sheûng-Chué kòh-shī, tsaû fūk-sż kòh-ti poón sèng shāt m̄ haî Sheûng-Chué kè.

9 Uē-kam neĭ-teî keì shik Sheûng-Chué, nīng-hóh wâ waī Sheûng-Chué shóh shik kè, noî hōh faán-chuèn heùng uĕn-yeūk pei-tsîn kè siú-hōk, tsik-haî neĭ-teî shóh seúng fūk-sż kè ni?

10 Neĭ-teî kán-shaú yāt uēt shī nīn.

11 Ngŏh waî neĭ keng-fong húng-p'à ngŏh waî neĭ-teî lō līk kè, t'ō-īn mō yik lok$_{o}$.

12 ¶ Heng-taî à, ngŏh k'aū neĭ ts'ż ngŏh, yan-waî ngŏh ts'ż neĭ kóm à, neĭ meî-ts'āng kw'ai-foô ngŏh.

13 Neĭ chi-tò ngŏh kaû-shī yan shan-t'aí uĕn-yeūk ch'uēn fuk-yam kwòh neĭ-teî.

14 Neĭ-teî tsoî ngŏh shan shóh yaŭ kè shì-waāk, meî yaŭ t'ai-

heng, meî yaŭ ìm-heì, naaĭ haî tsip$_{o}$-shaû ngŏh hó-ts'ž Sheûng-Chué kè sż-ché, to hó-ts'ž Kei-Tuk Yē-So yat yeûng.

15 Kòh-chân-shī neĭ-teî tak fuk tím-yeûng ni? Yan-waî ngŏh waî neĭ-teî chèng-mēng, t'óng-yeūk hóh-ĭ tsô tak, neĭ tsaû iù waat$_{o}$ hiu neĭ-teî ngaăn-tseng peí ngŏh lok$_{o}$.

16 Yan ngŏh k'aaĭ chan-leĭ tuì neĭ-teî kóng, ngŏh tsaû tsô neĭ-teî kè ch'aū-tīk me?

17 Kòh-ti yān waî neĭ yīt-sam, m̄ haî shîn kè ì-sż à, tūk-haî seúng leī-kaàn neĭ-teî, lêng neĭ-teî waî k'uĭ heí kòh yīt-sam che.

18 Waî shîn sż, shī-sheūng yīt-sam, haî shîn ì, m̄ tsêng haî tong ngŏh t'ūng-maaī neĭ kè shī-haû.

19 Ngŏh kè siú-tsź à, ngŏh yaû waî neĭ-teî k'uī-lō, táng-toî Kei-Tuk kè yēng-tsông tsoî neĭ sam-chung shēng-tsaû.

20 Uē-kam ngŏh seúng tsoì t'ūng-maaī neĭ, yaû seúng uén-chuén ngŏh sheng-yam laī huèn neĭ-teî, yan ngŏh yaŭ ti sz-ī neĭ-teî à.

21 ¶ Neĭ-teî seúng tsun-ts'ūng lūt-faat$_{o}$ kè, tsaû wâ ngŏh chi, neĭ m̄ t'eng kwòh lūt-faat$_{o}$ me?

22 Yan-waî yaŭ sé lōk wâ, A-paak-la-hón yaŭ leŭng kòh tsaí, yat kòh haî ch'ut tsż nō-p'eĭ, yat kòh haî ch'ut tsż chué kè foŏ-yān.

23 Yaū ue nō-p'eĭ kè, i tsż huet$_{o}$-yūk laī shang, yaū ue tsż-chué foŏ-yān kè, yan shóh yaŭ yeng-shēng kà.

24 Ni-ti hóh-ĭ tsô leŭng kòh yeuk$_{o}$ kè p'eì-uê, yat kòh ts'ūng Sai-naaĭ shaan ch'ut, chì-tò tsô nō-pūk kè, tsik-haî Ilâ-kaap.

25 Yan kòh Hâ-kaap tsik-haî A-la-paak kè Sai-naaĭ shaan, yaū chi kam-yāt kè Yē-lô-saat-laăng à, k'uĭ kûng-maaī tsaí-nuĭ tsô nō-pūk.

26 Waī tsoî sheûng-t'aū kè Yē-lô-saat-laăng haî tsż-keí tsô chué, haî ngŏh-teî taaî-chùng kè mŏ-ts'an à.

27 Yan-waî yaŭ sé lōk wâ, neĭ mŏ waaī-t'oi mŏ shang-yeūng kè hóh-ĭ faaì-lōk, neĭ mŏ k'uī-lō kè, hóh-ĭ foon-heí laī iu, yan-waî peî tiu-heì kè foŏ-yān, peí-chi yaū cheûng-foo kè foŏ-yān, tsaí-nuĭ kàng toh à.

28 Heng-taî à, ngŏh-teî hó-peí I-saat, yan shóh yeng-shēng, tsaû tsô tsaí.

29 Taân-haî hó-ts'ž tong shī chiù-i yūk-t'aí laī shang kè, pik-hoî chiù-i Shèng-Shān laī shang kè, uē-kam to haî kóm-yeûng lok$_{o}$.

30 Taân shèng-shue shóh kóng tím-yeûng ni? Kón-chūk nō-p'eĭ kûng k'uĭ tsaí, yan-waî nō-p'eĭ kè tsaí, m̄ tak kûng tsż-keí tsô chué kè foŏ-yān kè tsaí t'ūng-maaī kaì-tsż à.

31 Heng-taî à, kóm-yeûng ngŏh-teî tsaû m̄ haî nō-p'eĭ kè tsaí, haî tsż-chué kè foŏ-yān kè tsaí à.

5.

NEI-TEI iù haí Kei-Tuk shóh yaŭ ts'ż kwòh ngŏh-teî kè, tsż-yaū tsż-tsoî ch'uè k'eĭ-laăp kin-koò, m̄ tsoì fūk-ts'ūng tsô nō-pūk kè aak$_{o}$.

2 ¶ T'aí a, ngŏh Pó-lōh wâ neĭ-teî chi, neĭ-teî yeūk shaû

kot$_{o}$-laĭ, Kei-Tuk tsaû mŏ yik ue neĭ-teî.

3 Yan-waî ngŏh tsoì waî kòh-ti shaû kot$_{o}$-laĭ kè yān tsô kìn-chèng, k'uĭ pit iù tsûn shaú-chuê lūt-faat$_{o}$.

4 Neĭ-teî í-laaî lūt-faat$_{o}$ tak ch'eng waî î kè, tsaû haî tiu hoi Kei-Tuk à, neĭ-teî t'uĕn-tsuēt hiu yan-tín lok$_{o}$.

5 Yan-waî ngŏh-teî í-laaî Shèng-Shān laî táng-haû shóh yaŭ seúng mông kè, tsik-haî yaū ue sùn-tak, tsaû tak ch'eng waî î à.

6 Tsoî Kei-Tuk Yē-So ch'uè, waāk shaû kot$_{o}$-laĭ, waāk m̄ shaû kot$_{o}$-laĭ, to mŏ yik, tūk-haî k'aaĭ yān-oì laî lĭk hāng kè sùn-tak tsaû yaŭ yik.

7 Neĭ-teî p'ēng yāt pan-tsaú tak hó kè, mat-shuī chóh-chuê neĭ-teî, lêng m̄ i chan-leĭ ni?

8 Kóm kè shaû huèn-mĭn, m̄ haî yaū ue chiû neĭ kè à.

9 Ti kòm toh mîn-chúng, faat$_{o}$ ch'ut shēng kaû mîn laî.

10 Ngŏh í-laaî Chué laî sùn neĭ, mông neĭ-teî mŏ ts'uēn pīt-yeûng kè sam, taân-haî kaaú-iŭ neĭ-teî kè, m̄-lûn mat-shuī, pit shaû faan tsż-keí tsuî pò.

11 Heng-taî à, ngŏh yeūk yēng-īn ch'uēn-shaû kot$_{o}$-laĭ, shaí mat shaû paak-hoî ni? Uē-kwóh kóm-yeûng, tsaû m̄ ĭ-waî shāp-tsż-kà haî chóh-ngoî lok$_{o}$.

12 Taân uên chéng luên neĭ-teî kè yān, t'uĕn-tsuēt ue neĭ à.

13 ¶ Heng-taî à, neĭ peî chiû tak ĭ tsż-yaū tsż-tsoî, tūk-haî mŏ shaí tsż-yaū tsô yūk-ts'ēng kei-haaú sż, taaî-ka yān-oì seung fūk-sż.

14 Yan-waî yat kuì shuet$_{o}$-wâ, hóh-ĭ paāu-k'oot$_{o}$ saaî lūt-faat$_{o}$, tsik-haî oì lūn uē keí kóm wâ.

15 T'óng-yeūk taaî-ka seung t'an-ngaaŭ, yaū kán-shân, mĭn-chì peí-ts'ź mīt-mōng à.

16 ¶ Ngŏh koò-ts'ź wâ, neĭ iù í-laaî Shèng-Shān laî hāng, tsaû m̄ shēng-tsaû yūk-ts'ēng kè sz-yūk.

17 Yan-waî yūk-ts'ēng hó seúng kung-kik Shèng-Shān, Shèng-Shān hó seúng kung-kik yūk-ts'ēng, leŭng yeûng seung tuì-tīk, lêng neĭ shóh uên kè, m̄ tsô tak laî.

18 T'óng-yeūk neĭ tak Shèng-Shān yăn-tô neĭ, neĭ tsaû m̄ haî lūt-faat$_{o}$ chi hâ.

19 Kòh yūk-ts'ēng kè hāng-waî hín-chuè ch'ut laî, tsik-haî kaan-yām, kaú-hōp, oo-waì, ts'ē-ch'í.

20 Paaì ngaŭ-tscûng, mō-shūt, kit$_{o}$-ch'aū, chaang-taû, tò-keî, făn-nô, fan-chaang, p'ăng-tóng, î-tuen.

21 Mô-tsaāt, hung-shaat$_{o}$, ch'ām-mĭn, t'o-t'it$_{o}$, kok$_{o}$ yeûng, ngŏh yă-ts'ăng wâ lok$_{o}$, uē-kam tsoì uê-sin wâ neĭ-teî chi, taân-faān hāng kwòh kóm-yeûng kè, pit-têng pat nāng kaì-tsż Sheûng-Chué kwok$_{o}$.

22 Waī-haî Shèng-Shān shóh kit$_{o}$ kè kwóh, haî yān-oì, heí-lōk, wōh-p'ēng, yán-noî, ts'ż-pei, leūng-shîn, chung-sùn.

23 Wan-yaū, tsuén-tsit$_{o}$, kóm-yeûng kè sż, mŏ yaŭ lūt-faat$_{o}$ kàm-chuê kè.

24 I-ch'é shūk Kei-Tuk kè, ĭ-keng k'aaĭ yūk-ts'ēng kûng shî-hò k'ăp sz-yūk teng tsoî shāp-tsż-kà.

25 ¶ Ngŏh-teî t'óng-yeūk í-laaî Shèng-Shān laī shang, tsaû yeng-koi í-laaî Shèng-Shān laī hāng.

26 Maĭ oì hui-faū kè wēng-wā, maĭ taaî-ka nau-nô, maĭ taaî-ka tò-keî.

6.

HENG-TAI à, t'óng-yeūk yān-teî ngaŭ-īn yaŭ kwòh-shat, neĭ tak Shèng-Shān kóm-tûng kè, iù tseung him-yeûng kè sam kaù chèng k'uĭ, ī-ch'é iù tsż-keí t'aí-hă, húng-p'à neĭ to peî yaŭ-waāk à.

2 Neĭ iù taaî-ka t'ūng shaû lō-foó, kóm-yeûng chì tsûn shaú Kei-Tuk kè lūt-faat$_{o}$.

3 Yat kòh yān mŏ tsok$_{o}$-waī, tsaû tsż-keí yêng haî yaŭ tsok$_{o}$-waī kè, haî ngaak tsż-keí che.

4 Iù kok$_{o}$ yān mōh-hòm tsż-keí hāng-waī, kóm-yeûng k'uĭ shóh yaŭ kw'a meī kè, tsoî tsż-keí, m̄ tsoî pīt yān.

5 Yan-waî yān kok$_{o}$ yaŭ kok$_{o}$ taam heí tsż-keí kè chûng-yâm à.

6 ¶ Shaû shèng tô kaaù kè, yeng-koi k'aaĭ kok$_{o}$ yeûng hó kè yĕ, kung-yèng kaaù-fàn yān kè.

7 Maĭ ngaak tsż-keí à, Sheûng-Chué pat-hóh peî toî maân à, yān shóh chùng lōk kòh yeûng, shî-pit shau-shēng kòh yeûng.

8 Chùng tsoî yūk-ts'ĕng ch'uè kè, pit-têng haí yūk-ts'ĕng ch'uè laī shau-shēng paaî-waaî, chùng tsoî Shèng-Shān kè, tsaû haí Shèng-Shān ch'uè laī shau-shēng wĕng-shang.

9 Waī shîn maĭ kaù-kuên, yan-waî m̄ t'uĭ-faì, tsaû tò k'eī pit shau-shēng lok$_{o}$.

10 T'óng-yeūk yaŭ kei-ooî, iù hāng shîn kwòh chùng-yān, ī-ch'é shūk kwai yaŭ sùn-tak kè ka chung, yeng-tong kàng hán-ts'it$_{o}$ à.

11 ¶ Neĭ-teî t'aí-hă ngŏh ts'an shaú sé kòm taaî ti tsż kwòh neĭ.

12 Taân-faān seúng k'aaĭ ngoî-maaû, tsaû haí yūk-t'aí ch'uè kw'a haú kè, pik neĭ-teî shaû kot$_{o}$-laĭ, tūk p'à k'uĭ-teî waî Kei-Tuk kè shāp-tsż-kà, shaû haûm-hoî che.

13 Yan-waî kòh-ti shaû kot$_{o}$-laĭ kè, yīk m̄ shaú lūt-faat$_{o}$, taan-tūk seúng neĭ shaû kot$_{o}$-laĭ, lêng k'uĭ hóh-ĭ haí neĭ kè yūk-t'aí ch'uè kw'a haú.

14 Taân ch'uē ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk shāp-tsż-kà chi ngoî, ngŏh tuèn mŏ kw'a haú, ngŏh yan k'uĭ haî heùng-chuê shaì-kaaì tsaû teng tsoî shāp-tsż-ka ch'uè, shaì-kaaì heùng ngŏh yīk kóm-yeûng.

15 Yan-waî tsoî Yē-So Kei-Tuk, waāk shaû kot$_{o}$-laĭ, waāk m̄ shaû kot$_{o}$-laĭ, to mŏ yik, tūk-haî tsô san kè yān yaŭ che.

16 Taân-faān tsun-shaú ni-ti lūt-faat$_{o}$ laī hāng-waī kè, uên līn-măn p'ēng-on kwai k'uĭ-teî, kûng Sheûng-Chué kè I-shik-līt yān.

17 ¶ Tsż kam ĭ haû, yān maĭ kaaú-iŭ ngŏh, yan-waî ngŏh kòh shan taaî hiu Yē-So Kei-Tuk keì-hô.

18 ¶ Heng-taî à, uên ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè yan-tín, háí neĭ sam ch'uè. Shēng-sam shóh-uên.

PO-LOH TAAT

I-FAT-SHOH YAN

SHUE.

1.

YAU ue Sheûng-Chué ì-chí, tsô Yē-So Kei-Tuk kè sż-t'ō, Pó-lōh sé sùn t'ung chi tsoî I-fat-shóh kè chùng shèng-t'ō, uĕ-k'āp sùn Kei-Tuk Yē-So kè.

2 Uên neĭ-teî yaū ue Sheûng-Chué ngŏh kè T'ĭn-Foô, k'āp uĕ Chué Yē-So Kei-Tuk, tak yan-tín p'ēng-on.

3 ¶ Chuk-tsê Sheûng-Chué, ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè Foô, k'uĭ ĭ-keng tsoî shūk t'in chi ch'uè, yan Kei-Tuk tsaû k'aaĭ shóh yaū shūk lēng kè fuk laĭ chuk ts'ż ngŏh-teî.

4 Chiù-i k'uĭ tsż-ts'ūng ch'òng shaì chi sin, kaán-suén ngŏh-teî tsoî Kei-Tuk ch'uè, lêng ngŏh-teî haí k'uĭ mîn-ts'īn, k'aaĭ yān-oì laĭ shēng waĭ shèng-kit$_{o}$ mŏ hā-ts'z kè.

5 Yaû tsun-i k'uĭ shèng chí kè shîn ì, uê-sin têng-tuēt ngŏh-teî, í-laaî Yē-So Kei-Tuk, tsô k'uĭ î tsź.

6 Chì-tò tsaàn-meĭ k'uĭ yan-tín kè wēng-iû, tsik-haî yaū ue oì Tsź tsaû tseung yan-tín ts'ż kwòh ngŏh-teî kè.

7 Mūng k'uĭ kè taaî yan-tín, ngŏh-teî í-laaî k'uĭ kè huet$_{o}$ tsaû tak shau shūk, tsik-haî tsuî tak shè à.

8 Sheûng-Chué k'aaĭ ni-ti yan-tín hó haû ts'ż kwòh ngŏh-teî, tsik-haî tsoî kok$_{o}$ yeûng ts'ung-mēng kìn-shik.

9 Yaû yă-ts'ăng tseung k'uĭ ì-chí kè ô-miû hín-shî ngŏh-teî, chiù-i k'uĭ kè shîn ì tsik-haî tsoî tsż-keí ch'uè uê-sin têng-tuēt kè.

10 Chì-tò k'uĭ tong yāt-tsź moŏn hiu kè têng-laî, tseung maân-māt hóh-ĭ yat-pèng kwai ue Kei-Tuk, waăk tsoî t'ĭn waăk tsoî teî kè to haî.

11 Ngŏh-teî yīk haí k'uĭ ch'uè tsaû tak yat kaì-tsż kei-īp, yan-waî chiù-i tsż-keí sam laĭ shi hāng maân sż kè, ĭ-keng ts'uī k'uí ì-sż uê-sin têng-tuēt ngŏh-teî.

12 Táng ngŏh-teî shaú-sin í-laaî Kei-Tuk kè, hóh-ĭ lêng k'uĭ kè wēng-iû tak tsaàn-meĭ à.

13 Neĭ-teî ĭ-keng mān chan-tô, tsik-haî kaù neĭ kè fuk-yam, yīk tsoî Kei-Tuk ch'uè tak kaì-tsż kei-īp, ī-ch'é neĭ ĭ-keng sùn, yīk tsoî k'uĭ ch'uè tsaû tak shóh yeng-huí kè Shèng-Shān laĭ yàn-

chèng neĭ.

14 Kòh Shèng-Shān tsik-haî ngŏh-teî tak kei-īp kè chat-chèng à, táng-toî shóh tak kè kei-īp peî shau shūk, laĭ tsaàn-ch'eng k'uĭ wēng-iû.

15 ¶ Koò-ts'ź ngŏh ĭ-keng mān-tak neĭ-teî sùn Chué Yē-So kè sùn, oì taaì-chùng shèng-t'ō kè oì.

16 Tsaû pat-hit$_{o}$ waî neĭ-teî kóm-tsê k'eī-t'ó chi shī, sheūng keì-nîm neĭ-teî.

17 K'aū ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk chi Sheûng-Chué, tsik-haî wēng-kwong kè T'in-Foô, tseung chì-waî māk-shî kè lēng ts'ź kwòh neĭ-teî, lêng neĭ-teî shik Sheûng-Chué à.

18 I-ch'é neĭ-teî sam kè ngaăn tak mēng-lŏng, shaí neĭ-teî chi-tò k'uĭ chiû neĭ tak tím-yeûng kè seúng mông, yaû chi-tò k'uĭ haí taaî-chùng shèng-t'ō kè kei-īp ch'uè, yaŭ wēng-kwong kè fung-haû haî tím-yeûng.

19 Kim-chi k'uĭ heùng ngŏh-teî taaî-chùng sùn Chué kè yān, shóh yaŭ chì taaî kè nāng-kòn haî tím-yeûng, chiù-i k'uĭ taaî lĭk shóh hāng.

20 Tsik-haî k'uĭ tsoî Kei-Tuk ch'uè shóh hāng, lêng k'uĭ yaū sź fūk-shang, yaû lêng k'uĭ tsoî shūk t'in chi ch'uè, ts'ŏh tsoî tsź-keí yaû pîn.

21 Ko ch'iu kwòh shóh yaŭ cha kwok$_{o}$-chèng kè, k'uēn-pèng kè, nāng-kòn kè, koón-leĭ chî mān kè, uĕ-k'ăp taân-faān k'aaĭ hó mēng-tsź laī koí mēng k'uĭ kè, īn chí tsoî kam-shaì kim-chi tsoî loī-shaì t'im.

22 I-ch'é shaí maân yaŭ kwai-fūk k'uĭ keuk$_{o}$ hâ, yaû ts'ź k'uĭ tsoî maân yaŭ chi sheûng tsŏ kaaù-coî kè t'aū, kòh kaaù-ooî haî k'uĭ shan, tsik-haî k'aaĭ maân yaŭ laĭ moŏn hiu maân yaŭ kòh waî kè moŏn à.

2.

YAU neĭ-teî p'ēng-sò sź tsoî tsuî-ok$_{o}$ chi chung kè.

2 Neĭ-teî sik-yāt shóh hāng, haî chiù-i ni-kòh shaì-kaaì kè fung-tsūk, kan-ts'ūng tsoî hung chung ch'uè cha k'uēn-pèng kè kwan-wōng, tsik-haî kam-yāt hāng pat tsoî sùn-ts'ūng ch'uè kè lēng.

3 Sik-yāt ngŏh-teî taaî-chùng to tsoî kòh ch'uè laĭ hāng kwaàn, chiù-i ngŏh yūk-t'aí kè sz-yūk, shēng-tsaû yūk-t'aí uĕ-k'ăp sam kè nîm-t'aū, ī-ch'é i-chuê poón-sèng tsô kòh faân nau-nô kè tsaí, hó-ts'ź pīt yān kóm.

4 Taân haî foò-yaŭ keng-līn kè Sheûng-Chué, yan k'uĭ shóh oì ngŏh-teî kè taaî oì.

5 Tsaû tseung ngŏh-teî yă-ts'āng sź tsoî tsuî-ok$_{o}$ chung kè, laĭ lêng ngŏh-teî t'ūng-maaî Kei-Tuk fūk-shang, neĭ-teî tak kaù, haî yaū ue yan-tín che.

6 I-ch'é shaí ngŏh-teî tsoî Kei-Tuk Yē-So ch'uè, tak t'ūng-maaî heí, yaû t'ūng-maaî ts'ŏh tsoî shūk t'in chi ch'uè.

7 Chì-tò k'uĭ tong haû shaì shī, k'aaĭ k'uĭ shóh yaŭ shi kwòh ngŏh-teî tsoî Kei-Tuk kè yān-oì, laĭ hín-mēng k'uĭ kaak$_{o}$-ngoî kè yan-tín.

8 Yan-waî neĭ-teî í-laaî yan-tín tak ch'éng-kaù, yaū ue sùn-tak, īn yaū ue tsź-keí, haî

Sheûng-Chué kè sheúng-ts'ż kà.

9 M yaū ue kung-lō, táng mŏ yān hóh-ĭ keng-kw'a tak.

10 Yan-waî ngŏh-teî haî k'uĭ $tsok_o$-waĭ kè, tsoî Kei-Tuk Yē-So ch'uè laĭ shaû tsô, lêng ooĭ hāng shîn sż, ts'ź haî Sheûng-Chué uê-sin têng-tuēt ngŏh-teî shóh tsô kè à.

11 ¶ Koò-ts'ź neĭ-teî yeng-koi keì-nîm neĭ-teî sik-yāt i-chuê yūk-shan tsô î-pong yān, tsaû peî kòh-ti $tsip_o$-shaû tsoî yūk-shan, waĭ shaú shóh tsô chi kot_o-laĭ kè, faán wâ neĭ-teî mŏ shaû kot_o-laĭ kè.

12 I-ch'é kòh-chân-shī, neĭ-teî mŏ Kei-Tuk, haî tsô I-shik-lĭt $kwok_o$ kè î-pong yān, tsoî shóh yaŭ yeng-shēng kè $yeuk_o$ mŏ kwaan-$ship_o$, yīk mŏ tak mông, mŏ Sheûng-Chué tsoî shaî-sheûng.

13 Taân kam-yāt tsoî Kei-Tuk Yē-So ch'uè, neĭ-teî sik-yāt haî leī-uĕn kè, í-laaî Kei-Tuk kè $huet_o$, tsaû tak $tsip_o$-kân lok_o.

14 Yan-waî Kei-Tuk haî ngŏh-teî kè t'iū-wōh, lêng leŭng kòh hōp waĭ yat kòh, waí-ch'aak_o hiu $kaak_o$-chuê kè ts'eūng.

15 I-ch'é k'aaĭ tsż-keí yūk-shan faì hiu ch'aū-tīk kè kan-yaū, tsik-haî shūk ī-mān kok_o yeûng chèng kaaù kè $faat_o$-lêng, seúng lêng leŭng kòh tsoî tsż-keí ch'uè tsô yat kòh san tsô kè yān, kóm-tsaû t'iū-wōh hó.

16 Yaû seúng k'aaĭ shāp-tsż-kà, shaí leŭng kòh shūk kwai yat t'aí, kûng Sheûng-Chué wōh-hó faan, yan-waî Kei-Tuk tseung shāp-tsż-kà mīt-tsuēt ch'aū-tīk kè kan-yaū.

17 I-keng laĭ suen-ch'uēn wōh p'ēng kwòh neĭ-teî leĭ uĕn kè, uĕ-k'āp kòh-ti $tsip_o$-kûn kè.

18 Yan-waî ngŏh-teî leŭng kòh, yaū ue k'uĭ k'aaĭ yat kòh Shèng-Shān tak tò T'in-Foô ch'uè.

19 Koò-ts'ź neĭ-teî m̄ tsoì tsô î-pong yān, waăk pīt $kwok_o$ kè yān, haî kûng taaî-chùng shèng-t'ō t'ūng $kwok_o$ kè, shūk kwai Sheûng-Chué kè ka.

20 I-ch'é taaî-chùng shèng-t'ō uĕ-k'āp sin-chi, tsô kei-teî, neĭ-teî kìn-laāp tsoî k'uĭ sheûng-t'aū, Yē-So Kei-Tuk, tsż-keí tsô $ukkok_o$ tuî yat faaì shēk.

21 Yaū ue k'uĭ shēng kaan kit_o-kaù shēng-ts'uēn, ka-tsang hó tsoî Chué tsô shēng shèng-tîn.

22 Tsoî k'uĭ ch'uè neĭ-teî to t'ūng-maaî kìn-tsô heí, Sheûng-Chué tseung Shèng-Shān shóh chuê kè uk à.

3.

YAN ts'ź ngŏh Pó-lōh yan neĭ-teî î-pong yān, tsaû waî Yē-So Kei-Tuk, peî kw'àn tsoî kaam kè.

2 Yan-waî neĭ-teî ĭ-keng mān-tak Sheûng-Chué yan kè têng-laî, waî neĭ-teî ts'ż kwòh ngŏh kè.

3 Tsik-haî k'aaĭ māk-shî, shî ngŏh sham-ò î-leĭ, hó-ts'ż ngŏh ts'īn-shī ĭ-keng taaî-leūk shue sé lōk.

4 Neĭ-teî tūk hiu, hóh-ĭ yan kóm-yeûng tsaû chi ngŏh hiú tak Kei-Tuk sham-ò î-leĭ.

5 Ni-ti haí ts'īn-toî meî-ts'āng hín-mēng kwòh yān chi, hó-ts'ż uē-kam tseung Shèng-Shān laĭ

hín-shî kwòh shèng sz̀-t'ō, uĕ-k'ăp sin-chi.

6 Tsik-haî î-pong yān, í-laaî fuk-yam tsaû tak t'ūng-maaī tsô kaì-tsz̀ kè tsaí, t'ūng-maaī tsô yat t'aí, Sheûng-Chué tsoî Kei-Tuk shóh yeng-shēng kè, k'uĭ to yaŭ fân à.

7 Ngŏh tak tsô fuk-yam kè chik-yīk, haî chiù-i Sheûng-Chué shóh ts'z̀ kè yan-tín, tsik-haî tseung tsz̀-keí nāng-kòn shóh hāng, laī ts'z̀ kwòh ngŏh kè à.

8 Ngŏh tsoî taaî-chùng shèng-t'ō chi chung, haî chûng siú kwòh chì siú kè, taân tak kóm kè yan-tín ts'z̀ kwòh ngŏh, hóh-ĭ tsoî î-pong yān ch'uè, ch'uēn-yeūng Kei-Tuk pat hóh haân-leûng kè foò-haû.

9 I-ch'é mēng-paāk chí-shî chùng-yān, kòh sham-ò î-leĭ kè têng-laî haî tím-yeûng, tsik-haî lĭk-toî ĭ-loī, ts'ōng tsoî Sheûng-Chué ch'uè kè, tsik t'ok$_{o}$ Yē-So Kei-Tuk tsô maân-māt kòh waî ch'uè à.

10 Chì-tò tsoî shūk t'in chi ch'uè shóh yaŭ koón-leĭ chèng-sz̀ kè, kûng yaŭ k'uēn kè, uē-kam yaū kaaù-ooî tsaû chi-tò Sheûng-Chué maân yeûng kè chì-waî.

11 Chiù-i k'uí wēng-uĕn têng-tuēt ì-chí, tsik-haî k'uĭ yan ngŏh Chué Kei-Tuk Yē-So shóh têng-tuēt kè à.

12 Yaū ue k'uĭ, ngŏh-teî yan sùn-laaî k'uĭ, tsaû yaŭ taám, tak tò Sheûng-Chué ch'uè to in fong.

13 Ngŏh koò-ts'z̀ k'aū neí-teî, maĭ yan ngŏh waî neĭ-teî shóh shaû kè waân-naân, tsaû uĕn-yeūk heí laī, ni-ti haî neĭ kè wēng-iû à.

14 ¶ Yan kóm-yeûng ngŏh kwaî hă ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè Foô ch'uè.

15 Tsik tsoî t'in tsoî teî kè ts'uēn-ka, to yan k'uĭ tak kòh mēng à.

16 Haî k'aū k'uĭ chiù-i tsz̀-keí wēng-iû kè foò-haû ts'z̀ lōk neĭ-teî sam-chung, í-laaî k'uĭ Shèng-Shān, tsaû tak shāp-fan kong-kîn.

17 Yaû lêng Kei-Tuk yan sùn-tak tsaû chuê-tó neĭ sam, lêng neĭ yaŭ kan-kei haí yān-oì ch'uè.

18 Hóh-ĭ t'ūng-maaī taaî-chùng shèng-t'ō, shik-tak yān-oì ch'eūng foot$_{o}$ sham ko.

19 Yik lêng neĭ-teî chi Kei-Tuk pat hóh ch'aak-tōk kè yān-oì, chì-tò neĭ-teî tak-tó Sheûng-Chué moŏn-tsuk kè yan-tín, ch'ung-moŏn neĭ-teî à.

20 Uên nāng-kòn shi hāng hó-taaî, chûng shèng kwòh taân-faān ngŏh-teî shóh k'aū shóh seúng, chiù-i hāng tsoî ngŏh-teî kòh-ti nāng-kòn kòh waî.

21 Haí kaaù-ooî ch'uè, yan Kei-Tuk Yē-So laī k'aaĭ wēng-iû kaai ue k'uĭ, chì-tò shaì-shaì lĭk-toî mō k'ūng-tsûn. Shēng-sam-shóh-uên.

4.

YAN ts'z̀ ngŏh waî Kaù-Chué peî kw'àn lōk kaam kè, huèn neĭ-teî hŏp neĭ mūng-chiû kè chiû laī hāng.

2 Tsûn-teî yûng him-sùn, wan-yaū, ì-ch'é yûng yán-noì, ts'uēn yāu-oì, laī taaî-ka foon-shuè.

3 Mô-iù shaú-chuê shūk Shèng-Shān kè t'ūng-maaī yat, yûng wŏh-p'ēng laī taaî-ka luēn-lok$_{o}$.

4 Shan-t'aí haî tūk yat, (chí kaaù-ooî) Shèng-Shāu haî tūk yat, hó-ts'ž neĭ mūng-chiû kè chiû shóh chí-mông kè, haî tūk yat.

5 Chué haî tūk yat, sùn-tak haî tūk yat, saí-laĭ haî tūk yat.

6 Tsoî maân yaŭ waî Sheûng-Chué waî Foô kè haî tūk yat, k'uĭ ko ch'ut maân yaŭ chi sheûng, koòn-chuê maân yaŭ, yīk tsoî neĭ-teî chùng-yāu chî chung.

7 Taân ts'ž yan kwòh ngŏh-teî kok_{o} yān, chiù-i Kei-Tuk shóh ts'ž kè fân-leûng.

8 Koò-ts'ź yaŭ wâ, k'uĭ sheng tsoî sheûng-t'aū shī, tsaû lŏ-leūk chuê lŏ-leūk kè, laĭ sheúng-ts'ž kwòh yān.

9 Taân k'uĭ ĭ-keng sheng tsoî sheûng-t'aū, heí m̄ haî sin kòng lōk teî chi hâ me?

10 Kòng lōk kè, tsik-haî sheng tsoî chue t'in chi sheûng, chì-tò ch'ung-moŏn maân-māt kè à,

11 K'uĭ shóh ts'ž kè, yaŭ sž-t'ō, yaŭ sin-chi, yaŭ ch'uēn fuk-yam kè, yaŭ mūk-sz, uĕ-k'āp fân-mūng kè.

12 Lêng shèng-t'ō tak ts'aĭ-ts'uēn, tseung tsô chik-yīk kè sž, laĭ kìn-laāp Kei-Tuk shan-t'aí.

13 Chì-tò ngŏh-teî taaî-chùng t'ūng-maaî yat kòh sùn-tak, ĭ-ch'é taaî-ka shik-tak Sheûng-Chué chi Tsź tsaû shēng-waî taaî yān, tsik-haî fân-leûng ch'ung-tsuk, hó-ts'ž Kei-Tuk kóm.

14 Lêng ngŏh-teî m̄ tsoî hōk saì-man-tsaí faū-faū faàn, peî kok_{o} yeûng kaaù-$faat_{o}$ kè fung laĭ ch'ui-tûng, yûng yān kè kwaí-kaì kûng yaŭ-waāk kè $faat_{o}$-shūt.

15 Haî tseung yān-oì kóng chan-shāt, tsîm-tsîm cheúng-taaî, tsaû maân sž hōk faan kòh t'aū tsik-haî Kei-Tuk kóm.

16 I-laaî k'uĭ, shēng-ts'uēn shan tak luēn-lok_{o} kin-koò, shóh yaŭ $paak_{o}$ yeûng chi-t'aí, to chiù-i tsž-keí kok_{o} yeûng kè fân-leûng, seung-chôh heí laĭ hāng, tsaû shan-t'aí tsîm-tsîm cheúng-taaî, lêng tsž-keí kìn-laāp tsoî yān-oì ch'uè.

17 ¶ Koò-ts'ź ngŏh keì-nîm Chué, $ts'it_{o}$-shāt huèn neĭ-teî laĭ kóng, neĭ-teî shóh yaŭ hāng-waî maĭ tsoì hōk kòh-ti î-pong yān, ts'uēn hui-mŏng kè chì-ì laĭ hāng.

18 K'uĭ yan sam waāu-káng, tsaû mŏ ti chi-shik, koò-ts'ź k'uĭ sz-nîm mūng-mooî, tsaû tiu-heì shūk kwai Sheûng-Chué kè shang-mêng.

19 I-keng shat hiu leūng-sam, tsž-keí faì-heì laĭ hāng ts'ē-ch'í, t'aam-oì hāng kok_{o} yeûng oo-waì.

20 Taân neĭ-teî hōk Kei-Tuk m̄ haî kóm-yeûng.

21 Yan-waî neĭ-teî ĭ-keng māntak k'uĭ, ī-ch'é shaû k'uĭ kaaù, ì-chuê tsoî Yē-So ch'uè kè chan-leĭ.

22 Neĭ yeng-koi $t'uet_{o}$-lat p'ēng-sò hōk-tsaāp kè kaû yeûng-tsź, tsik-haî yaū shi maĭ-waāk kè sz-yūk tsaû peî faì-waaî kè.

23 Yaû neĭ-teî sam kè lēng-sèng yeng-koi k'uaĭ laĭ kaang-san.

24 I-ch'é k'uaĭ san yān laĭ $cheuk_{o}$ heí, tsik-haî chan-leĭ kè kung-î kûng shèng-kit_{o}, chiù-i Sheûng-Chué laĭ tsô kè à.

25 ¶ Koò-ts'ź iù ch'uē huì kóng

taaî-wâ, kok$_{o}$-yān iù kûng lūn-shè kè kóng chan-shāt, yan-waî ngŏh-teî peí-ts'ź seung waī chi-t'aí à.

26 Neĭ nau-nô maĭ chì-tò faân-tsuî, maĭ nau-nô tò yāt lōk shī-haû.

27 Maĭ peí moh-kwaí shēng kei.

28 T'au-sit$_{o}$ kè maĭ tsoì t'au-sit$_{o}$, nīng-hóh lō-foó tseung shaú laī tsô kung-foo, chì-tò yaŭ hóh-ĭ kaù-tsaì p'ān-fāt kè.

29 Taân-faān oo-tso shuet$_{o}$-wâ, maĭ ch'ut tsoî neĭ haú, taan-tūk kóng shîn īn, k'aaĭ laī kìn-laāp yāu, lêng shi yan-tín kwòh ti t'eng kè.

30 Maĭ lêng Sheûng-Chué kè Shèng-Shān paì-aì, tsik-haî neĭ-teî yan k'uĭ tsaû tak yàn-chèng, táng-toî shau-shūk yāt-tsź kè.

31 Taân-faān waî-hôm, uèn-hân, fán-nô, huen-yeûng, p'òng-tūk, uĕ-k'āp kok$_{o}$ yeûng ok$_{o}$-tūk, neĭ-teî yeng iù leĭ-hoi.

32 I-ch'é taaî-ka seung toî, iù yān-oì, ts'ź-pei, taaî-ka seung shè tsuî, hó-ts'ź Sheûng-Chué waî Kei-Tuk laī shè neĭ-teî à.

5.

KOO-TS'Z neĭ-teî yeng-koi hó-ts'ź shóh oì kè tsaí-nuĭ, kóm-yeûng haaû-faat$_{o}$ Sheûng-Chué.

2 Yaû iù yûng oì laī hāng, hó-ts'ź Kei-Tuk oì ngŏh-teî, ī-ch'é yan ngŏh-teî tsaû shé hiu tsź-keí, tsô laĭ-māt tsô tsaì-tsź hìn heng-heung kwòh Sheûng-Chué.

3 Waī kaan-yām uĕ-k'āp taân-faān oo-waì, waāk t'aam-laām, neĭ-teî tuèn maĭ kóng heí, shèng-t'ō yeng-fân haî kóm kè lok$_{o}$.

4 Uĕ yām-ts'ź, uē faū-wâ, uē heì-lûng, tsúng haî mŏ yik, nīng-hóh chuk-tsê.

5 Yan-waî neĭ chi-tò taân-faān kaan-yām kè, oo-waì kè, uĕ-k'āp t'aam-laām, tsik-haî paaì ngaŭ-tseûng kè, īn kaì-tsź tak Kei-Tuk kûng Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$.

6 Maĭ yaū tak yān k'aaĭ hui-ngaî shuet$_{o}$-wâ yaŭ-waāk neĭ-teî, yan-waî Sheûng-Chué nau-nô, yan ni-ti kok$_{o}$ yeûng sź, lām tò kòh-ti īn sùn-ts'ūng kè yān ch'uè.

7 Koò-ts'ź maĭ kûng k'uĭ yaŭ fân à.

8 Yan neĭ-teî p'ēng-sò haî òm-mooî, uē-kam tsoî Chué ch'uè haî kwong, yeng-koi hó-ts'ź kwong kè tsaí laī hāng.

9 Shèng-Shān shóh yaŭ kit$_{o}$ kè kwóh, tsoî ue shóh yaŭ yān-î kûng shēng-shāt à.

10 Iù séng-ch'aat$_{o}$ Chué shóh foon-heí kè.

11 Neĭ maĭ yaŭ fân tsô kòh-ti òm-mooî mŏ yik kè sź, nīng-hóh chap-chaak$_{o}$ k'uĭ.

12 Yan-waî k'uĭ òm chung shóh tsô kè sź, tsik-sź kóng ch'ut laī to ch'aú.

13 Sź-kòn taân-faān yaŭ hóh-ĭ chap-chaak$_{o}$ kè, k'aaĭ kwong laī hín-mēng, yan-waî taân-faān hín-mēng kè yat ti to haî kwong à.

14 Koò-ts'ź yaŭ wâ, fàn-cheūk kè à séng lòh, yaū sź laī fūk-shang, Kei-Tuk tsaû pit chiù-chuê neĭ lok$_{o}$.

15 Neĭ tsź-keí iù kán-shân laī hāng, maĭ hōk mŏ chì-waî kè, iù hōk yaŭ chì-waî kè.

16 Yăn-waî yăt-tsź haî kaan-ok$_{o}$ kè, ti kòm-toh shī-haû to iù hóh-sik.

17 Neĭ koò-ts'ź maĭ tsô ngoĭ-pân, yeng-koi mēng-paăk Chué kè sam-chì.

18 Maĭ peí tsaú laĭ tsuì, yan-waî k'uĭ fòng-sż à, waĭ iù tak Shèng-Shāu ch'ung-moŏn.

19 Taaî-ka seung ch'aū-taap$_{o}$, k'aaĭ shi-cheung, koh-tsûng, lēng-foò, haú ch'eùng, sam wôh laĭ tsaàn-meĭ Chué.

20 T'ok$_{o}$ ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè mēng, taân-faān sż to sheūng tóh-tsê Sheûng-Chué, neĭ-teî iù peí-ts'ź shûn-fūk.

21 Yan waì-kuî Sheûng-Chué tsik-haî T'in-Foô à.

22 ¶ Foŏ-yān à, neĭ iù shûn-fūk cheûng-foo, hó-ts'ž shûn-fūk Chué kóm.

23 Yan cheûng-foo haî foŏ-yān kè t'aū, hó-ts'ž Kei-Tuk haî kaaù-ooî kè t'aū, ī-ch'é tsô shan-t'aí kè Kaù-Chué.

24 Hó-ts'ž kaaù-ooî fūk Kei-Tuk kóm, foŏ-yān yīk iù faān sż fūk kòh cheûng-foo.

25 Cheûng-foo à, neĭ iù oì kòh foŏ-yān, hó-ts'ž Kei-Tuk oì kaaù-ooî, tsaû waì k'uĭ shé hiu tsż-keí.

26 Seúng k'aaĭ shuí laĭ shi-saí, kûng tô laĭ kit$_{o}$-tsêng, chì-tò hóh-ī lêng k'uĭ shēng-shèng.

27 Chûng kim seúng k'uĭ k'eĭ-tó tsż-keí mîn-ts'īn, tsô wēng-kwong kè ooî, mŏ hā-ts'z mŏ chaù-mān, yat ti kóm-yeûng to mŏ, táng k'uĭ tsô shēng-shèng, tsaû mŏ hūn-tsik lok$_{o}$.

28 Cheûng-foo iù oì kòh foŏ-yān, hó-ts'ž tsż-keí shan kóm, oì foŏ-yān kè, tsik-haî oì tsź-keí à.

29 Ts'ūng meî yaŭ tsang tsż-keí kòh shan kè, pit-têng pó-oô t'iū-yeŭng, hó-ts'ž Chué toî kaaù-ooî yat yeûng.

30 Yan-waî ngŏh-teî tsô k'uĭ shan kè chi-t'aí, shūk k'uĭ kwat shūk k'uĭ yūk kè à.

31 Yan ts'ź yān iù leĭ-hoi tsż-keí foô-mŏ, wōh-hŏp tsż-keí kòh ts'ai, leŭng kòh shēng-waĭ yat t'aí.

32 Ni-ti haî ò-î hó sham kè, ngŏh kóng kóm-yeûng haî chí Kei-Tuk kûng kaaù-ooî.

33 Taân neĭ-teî kok$_{o}$ yān to iù oì kòh foŏ-yān, hó-ts'ž tsż-keí kóm, foŏ-yān yīk iù kèng kòh cheûng-foo à.

6.

TSAI-NUI à, neĭ-teî tsoî Chué ch'uè, iù shûn-ts'ūng foô-mŏ, yan ni-ti haî cheūk kè.

2 Kèng neĭ foô-mŏ, ts'ź haî ka tó yeng-shēng kaaì chung taî yat t'iū.

3 Lêng neĭ tak fuk, ch'eūng-kaú chuê teî-mîn.

4 Waî yān foô kè neĭ maĭ kik heí neĭ tsaí-nuĭ kè nau-nô, iù tseung Chué kè kaaù-fàn, kéng-kaaì laĭ yeūng yūk k'uĭ.

5 ¶ Tsô nō-pūk kè, neĭ iù waì-kuî chìn-lāt, tseung shēng-sam shûn-ts'ūng neĭ shūk yūk-shan kè chué-yān, hó-tsż shûn-ts'ūng Kei-Tuk.

6 Maĭ tsêng-haî tsoî ngaăn-ts'īn kè fūk-sż, hó-ts'ž t'aam yān-teî foon-heí kè, iù ts'ž tak tsô Kei-Tuk kè nō-pūk, chan san laĭ hāng Sheûng-Chué kè

mêng-lêng.

7 Yat sam foon-heí fūk-sż, hó-ts'ż heùng-chuê Chué, m̄ haî heùng-chuê yān.

8 Yan-waî chi-tò kok$_{o}$ yān shóh hāng kè shîn, m̄ lûn nō-pūk, waāk tsż-keí tsô chué, yān-yān pit-têng i-chuê kóm laî tak Chué pò-yèng.

9 Chué-yān à, neĭ yĭk iù kóm-yeûng hon-toî nō-pūk, maĭ yûng maāng-laî shuet$_{o}$-wâ, yan-waî chi-tò tsoî t'in sheûng neĭ yĭk yaŭ kòh Chué, k'uĭ m̄ p'in-sam toî yān kè à.

10 ¶ Kaù-kéng ngŏh heng-taî à, neĭ yeng í-laaî Chué, uĕ-k'āp k'uĭ taaî nāng-kòn, laî tsô kong-kîn.

11 Cheuk$_{o}$-chuê Sheûng-Chué kè ts'aī-ts'uēn mŏ-kuî, táng hóh-ĭ chīk-laāp tak k'uĭ-tsuēt moh-kwaí kè kwaí-kaì.

12 Yan-waî ngŏh-teî tuì-tīk, m̄ haî kûng huet$_{o}$-yūk, haî kûng koón-leĭ chèng kè sż kè, yaŭ k'uēn-pèng kè, kûng ni-kòh shaì-kaaì yau-òm kè kwan-wōng, uĕ-k'āp hung-chung shūk lēng kè ok$_{o}$ k'uēn.

13 Koò-ts'ż iù tak hiu Sheûng-Chué kè ts'aī-ts'uēn mŏ-kuî, táng hóh-ĭ chīk-laāp tak k'uĭ-tsuēt tsoî kaan-ok$_{o}$ kè yāt-tsż, tsô kok$_{o}$ yeûng sż chi haû, yēng-īn chīk-laāp tak t'im.

14 Shî-ĭ yeng-koi chīk-laāp, iu kaan ch'uk-chuê ĭ shēng-shāt. ch'uen-cheuk$_{o}$ yûng kung-î kè moon-hung.

15 Neĭ keuk$_{o}$ shau-naāp wŏh-p'ēng fuk-yam kè uê-peî.

16 Ch'uē ts'ż chi ngoî yaû cha-chuê sùn-tak tsô t'āng-p'aaî, hóh-ĭ tseung k'uĭ laî tsûn-teî p'ok$_{o}$-mīt ok$_{o}$-tīk kè fóh-tsìn.

17 Yaû ning kaù tô kè t'aū-kw'ai, kûng Shèng-Shān kè kìm, tsik-haî Sheûng-Chué kè tô.

18 Sheūng tseung kok$_{o}$ yeûng k'eī-t'ó, hán-ts'it$_{o}$ tsīk Shèng-Shān laî k'aū, yaû sheūng kéng-séng laî táng-toî k'uĭ.

19 I-ch'é sheūng waî chùng shèng-t'ō k'eī-t'ó, yīk waî ngŏh k'eī-t'ó, chì-tò ngŏh hóh-ĭ kóng tak, ī-ch'é fòng-taám hoi haŭ chí-shî fuk-yam kè ò-î.

20 Ngŏh yan kóm-yeûng tsô sż-ché, tsaû peí lîn sóh-chuê, lêng ngŏh fòng-taám laî kóng, chiù-i shóh yeng kóng kè.

21 ¶ Ngŏh shóh oì kè heng-taî, tsô chung-sam fūk-sż Chué kè T'ui-kei-koó, ooĭ tseung ngŏh kè sż, kûng ngŏh tsż-keí tím-yeûng, laî wâ saaì neĭ-teî chi.

22 Ngŏh tāk-taug waî ni-ti tá-faat$_{o}$ k'uĭ huì neĭ ch'uè, lêng neĭ-teî chi-tò ngŏh kè sż, táng k'uĭ on-waì neĭ-teî sam.

23 ¶ Uên chùng heng-taî, yaū Sheûng-Chué tsik-haî Foô, kûng Chué Yē-So Kei-Tuk, tak p'ēng-on, kûng yān-oì kûng sùn-tak à.

24 Uên taân-faān chan oì ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè, tak yan-tín à. Shēng-sam-shóh-uên.

PO-LOH TAAT

FEI-LAAP-PEI YAN

SHUE.

1.

YE-SO Kei-Tuk kè pūk Pó-lōh kûng T'aī-moh-t'aaì, sé sùn t'ung chi tsoî Feī-laāp-peí shūk kwai Kei-Tuk Yē-So kè chùng shèng-t'ō, uĕ-k'āp taaî-chùng kaam-tuk kûng paân sz̆ kè.

2 Uên neĭ-teî yaū ue Sheûng-Chué, tsik-haî ngŏh-teî kè T'in-Foô, kûng Chué Yē-So Kei-Tuk tak yan-tín p'ēng-on.

3 ¶ Ngŏh mooĭ keì-nîm neĭ-teî, tsaû toh-tsê ngŏh Sheûng-Chué.

4 Ngŏh mooĭ-fūng k'eī-t'ó shī, sheūng waî neĭ chùng-yān foon-heí laī k'aū.

5 Yan neĭ-teî tsz̆ ts'ūng heí-shaú chì kam-yāt, t'ūng-maaì yaū fân heùng fuk-yam.

6 Ngŏh ĭ-keng sùn ch'í-ch'oh tsoî neĭ-teî ch'uè hāng shîn-sz̆ kè, pit-têng shēng-ts'uēn saaì, táng-toî Yē-So Kei-Tuk kè yāt-tsz̆ tò.

7 Ngŏh kóm-yeûng sz-nîm neĭ taaî-chùng haî cheūk kè, yan-waî neĭ-teî tsoî ngŏh sam ch'uè, tsik-haî tong ngŏh peî kw'án-póng-chuê, kûng pîn mēng kin-koò fuk-yam chi shī, neĭ-teî to yaŭ fân t'ūng-maaì shaû yan-tín à.

8 Ngŏh k'aaĭ Yē-So Kei-Tuk kè sam-ch'eūng, tím-yeûng luĕn-mô neĭ-teî, Sheûng-Chué waî ngŏh tsô kìn-chèng.

9 Ngŏh shóh k'eī-t'ó kè, haî seúng neĭ-teî tsoî taân-faān chi-shik chì-waî ch'uè, kàng ka toh neĭ kè yān-oì.

10 Lêng neĭ-teî hóh-ĭ fan-pīt tak shî-fei, tsô shūn-ts'uì mŏ chóh-ngoî, chì-tò Kei-Tuk yāt-tsz̆.

11 I-laaî Yē-So Kei-Tuk, k'aaĭ kung-î kè kwóh-shāt ch'ung-moŏn, chì-tò wēng-kwong, tsaàn-meĭ kwai-ue Sheûng-Chué.

12 ¶ Heng-taî à, ngŏh seúng neĭ-teî chi-tò ngŏh shóh uê-cheūk kè sz̆, shaí fuk-yam kàng ka saàn hoi.

13 Táng ngŏh yan Kei-Tuk tsaû peî kw'án-póng-chuê, ch'uēn-yeūng tò uê yēng uĕ-k'āp kok ch'uè.

14 Shūk kwai Chué kè heng-taî hó toh yān, yan ngŏh kw'án-póng-chuê, uēt-faat, fòng-taân ĭn fong laī kóng tô.

15 Taân-haî yaŭ tí yan tò-keî yan chaang-kêng laī ch'uēn Kei-Tuk tô kè, yan hó ì-sz̆ kè yĭk

yaŭ.

16 Kòh-ti yaū ue seung-chaang, m̄ chan sam laī ch'uēn Kei-Tuk, seúng ka foó-ch'óh kwòh ngŏh tsoì kw'án-póng-chuê chung che.

17 Taan-tūk ni-ti haî yaū ue yān-oì, chi-tò ngŏh waî pîn-mēng fuk-yam laī ch'it$_{o}$-laāp kè.

18 In-tsak tím-yeûng ni? M lûn tím-yeûng, waāk chà-ngaî, waāk shēng-shāt, shóh suen-ch'uēn haî Kei-Tuk, ngŏh tsaû foon-heí, ī-ch'é shî-pit tò taí foon-heí.

19 Yan-waî ngŏh chi-tò ni-ti, tseung-loī yan neĭ-teî k'eī-t'ó, kûng Yē-So Kei-Tuk kè Lēng pong-chôh, tsaû lêng ngŏh tak-kaù.

20 Chiù-i ngŏh moŏn sam shóh seúng shóh mông, tsik-haî mŏ yat yeûng yaŭ sau-kw'aì, tsoî kok$_{o}$ yeûng sz̀ to fòng-taám, táng Kei-Tuk uē-kam yik chiù sheūng, tsoî ngŏh shan sheûng taaî hin, m̄ lûn shang m̄ lûn sz̀ à.

21 Yan-waî ngŏh shang tsaû waî Kei-Tuk, sz̀ tsaû yaŭ yik.

22 Yeūk-īn shang tsoî yūk-shan ch'uè, ni-ti haî ngŏh kung-foo kè kwóh-shāt, taân yeng-koi tím kuán-chaāk, ngŏh m̄ chi-tak à.

23 Shóh-ĭ ngŏh haí leŭng yeûng chi chung ch'uè, ts'ēng-uên kwòh shaì, tsaû uĕ Kei-Tuk t'ūng-maaī ch'eūng tsoî, kóm-tsaû uēt-faat$_{o}$ hó.

24 Waī-tūk chuê tsoî yūk-shan ch'uè, haî kàng ka waī neĭ-teî kè yik.

25 Ngŏh ĭ-keng sùn tak tsaû chi-tò ngŏh laū-ts'uēn, kûng neĭ-teî chùng-yān t'ūng chuê, lêng neĭ sùn-tak ka-tsang, ĭ-ch'é hó faaì-lōk.

26 Táng neĭ tsoî Kei-Tuk Yē-So ch'uè, waî ngŏh shóh yaŭ kè heí-hèng, tsaû yan ngŏh tsoì laī neĭ ch'uè tak ka-tsang à.

27 Tūk-haî neĭ hāng sz̀, iù kûng Kei-Tuk kè fuk-yam seung hōp, táng ngŏh waāk-ché laī kìn neí, waāk-ché leī-hoi neĭ, hóh-ĭ mān-tak neĭ kè sz̀, tsaû chi neĭ kin-koò chīk-laāp tsoî yat kòh Lēng, t'ūng sam hōp lik waî fuk-yam kè tô.

28 Ĭ-ch'é mŏ yat yeûng sz̀, yan ch'aū-tīk tsaû húng-p'à, kóm-tsaû chèng-mēng k'uĭ mīt-mōng neĭ tak-kaù, ni-ti haî yaū ue Sheûng-Chué à.

29 Kóm-tsaû yan Kei-Tuk shóh ts'ž kwòh neĭ-teî kè, m̄ chí sùn k'uĭ, to waî k'uĭ shaû foó-naân.

30 Yīk yaū seung-chaang, hó-ts'ž neĭ sik-yāt haí ngŏh ch'uè shóh kìn, kam-yāt haí ngŏh ch'uè shóh mān kè kóm à.

2.

T'ONG-YEUK tsoî Kei-Tuk ch'uè yaŭ mat-yĕ kè on-waì, waāk yaŭ mat-yĕ yān-oì kè foó-sut, waāk kûng Shèng-Shān yaŭ mat-yĕ kaau-tsip$_{o}$, waāk yaŭ mat-yĕ yān-ts'ž kûng keng-lín.

2 Neĭ yeng-koi hōp ì, t'ūng oì yaû t'ūng sam, t'ūng nîm, ch'ung-moŏn ngŏh faaì-lōk à.

3 Faāu sz̀ maĭ k'aaĭ fan-chaang, waāk mŏ yik kè t'aí-mîn laī tsô, iù kok$_{o}$ yān yaŭ hìm-sùn, ĭ-waî pīt yān haî shèng kwòh tsz̀-keí.

4 M-hó kok$_{o}$ yān koò tsz̀-keí sz̀, kok$_{o}$ yān to iù koò pīt yān kè sz̀.

5 Neĭ-teî yeng-koi tsoung Kei-Tuk Yē-So kè sam tsô sam.

6 Kei-Tuk ts'uēn-peî Sheûng-Chué kè poón t'aí, tsik-sź kûng Sheûng-Chué p'ooì-tuì, to ĭn suèn haî ts'ìm-fân.

7 Sheûng-ch'é him-hui tsź-keí, shēng waî yān kè yēng-chông, tsô nō-pūk kè yeûng-tsź.

8 I-keng hĭn ch'ut yān kè chông-maaû, yaû tsź-keí him-pei laî fūk-ts'ūng, chì-tò shaû sź, ī-ch'é sź tsoî shāp-tsź-kà ch'uè.

9 Koò-ts'ź Sheûng-Chué yă-ts'ăng t'aí tò k'uĭ ko-ko mō peí, k'aaî ko ch'ut kwòh taân-faân yaŭ mēng ts'ź kwòh k'uĭ kè mēng.

10 Chì-tò tsoî t'in tsoî teî uĕ-k'āp tsoî teî hâ kè, mān tak Yē-So kè mēng, mŏ kòh ĭn wat-sat.

11 I-ch'é mŏ yat t'iū leî ĭn ch'eng Yē-So Kei-Tuk haî Chué lêng wēng-kwong kwai ue Sheûng-Chué, tsik-haî T'in-Foô à.

12 ¶ Koò-ts'ź ngŏh shóh oì kè à, neĭ keì-haî sheûng-sheûng t'eng-ts'ūng, ĭn chí tong ngŏh t'ūng-maaî haí ch'uè, taân uĕ-kam ngŏh leī-pīt chi shī, kàng iù tseung waì-kuî chìn-lāt, tsô shēng neĭ kè ch'éng-kaù.

13 Yan-waî Sheûng-Chué chiŭ-i tsź-keí shîn ì, hāng tsoî neĭ sam chung, lêng neĭ-teî laāp-têng chì-heùng, lêng neī-teî hāng tak.

14 Neĭ-teî iù mŏ tse-uèn mŏ chaang-pîn, laî tsô kok$_{o}$ yeûng sź.

15 Shaí neĭ mŏ hă-ts'z, mŏ kaap$_{o}$-tsaāp, tsô Sheûng-Chué kè tsaí, haí tsùng-waāng kim pooì-yīk kè shaí-toî chung, mó hóh chap-chaak$_{o}$.

16 Kán-shaú shang-mêng kè kaù tô, kóm tsoî shaì-kaaì ch'uè, hó-ts'ź hín ch'ut kwong-mēng, lêng ngŏh tong Kei-Tuk kè yāt-tsź, foon-heí ngóh shóh hāng shóh lō ĭn haî hui kà.

17 T'óng-yeūk ngŏh tsô chik-yīk, laî hìn neĭ sùn-tak tsô tsaì-māt, tsź-keí to tsô tîn-tsaú, ngŏh to lōk tak kóm, kûng neī-teî chùng-yān t'ūng faaì-lōk.

18 Neī-teî yīk yan ts'ź faaì-lōk, ī-ch'é kûng ngŏh t'ūng faaì-lōk t'im.

19 ¶ Ngŏh í-laaî Chué Yē-So hó mông faaì-ti tá-faat$_{o}$ T'aī-moh-t'aaì tò neī-teî ch'uè, táng ngŏh chi-tò neī-teî sź, laî on-waì ngŏh sam.

20 Yan-waî ngŏh mŏ pīt kòh t'ūng sam kòm ts'it$_{o}$-shāt kaì k'āp neī-teî sź kè.

21 Yan chùng-yān tsêng-haî kaì tò yaŭ yik tsź-keí, ĭn haî seúng yik Yē-So Kei-Tuk kè sź kà.

22 Taân haî neĭ-teî chi-tò T'aī-moh-t'aaì kè shì-lîn, tsik-haî kûng ngŏh waì fuk-yam ch'ut līk, hó-ts'ź tsaí toî foô-ts'an kóm.

23 Koò-ts'ź ngŏh t'aí kwòh tsź-keí sź-kòn tím-yeûng hó mông faaì-ti tá-faat$_{o}$ k'uĭ.

24 Ngŏh ī-ch'é í-laaî Chué mông tsź-keí yīk faaì-ti laî neĭ ch'uè.

25 Ngŏh yaû ī-waî pit iù shaí ngŏh heng-taî I-pa-fat-t'aī tò neĭ ch'uè, k'uĭ kûng ngŏh t'ūng lō-foó, t'ūng yat paan, tsô neī-teî sź-ché kung-k'ap ngŏh p'ān-fāt

kè.

26 Yan-waî k'uĭ luĕn-mô neĭ-teî chùng-yān, ī-ch'é yaŭ hó pai-aì, yan neĭ-teî t'eng kwòh k'uĭ yaŭ pêng à.

27 K'uĭ k'eī-shāt yaŭ pêng tseung-kân sź, taân Sheûng-Chué haî hóh-līn k'uĭ, mī taan-tūk k'uĭ, ī-ch'é ngŏh t'im, mĭn tak ngŏh yau sheûng ka yau.

28 Ngŏh koò-ts'ź kàng ts'it$_{o}$ tá-faat$_{o}$ k'uĭ, lêng neĭ-teî tsoì kìn k'uĭ tsaû foon-heí, ngŏh paì-aì, yīk leūk-leūk kaaí hoi lok$_{o}$.

29 Koò-ts'ź neĭ-teî iù foon-heí tong Chué mîn tsip$_{o}$-naāp k'uĭ, yaû iù kung-kèng kóm-yeûng kè yān.

30 Yan k'uĭ waî Kei-Tuk kè sź, tseung-kân sź, mī koò tsź-keí shang-mêng, seúng pó-faan neĭ-teî fūk-sź ngŏh kè hìm-k'uet$_{o}$ à.

3.

NGOH heng-taî à, kaù-kéng neĭ-teî iù tsoî Chué ch'uè faaì-lōk, ngŏh sé ni-ti wâ neĭ-teî chi, ngŏh mī p'à lō-foó, ī-ch'é tsoî neĭ yīk on-wán.

2 Iù t'aī-fōng kaú-luî, t'aī-fōng ti tsô ok$_{o}$ sź kè, t'aī-fōng ti kot$_{o}$-lit kè.

3 Yan-waî ngŏh-teî k'aaĭ sèng-lēng laī fūk-sź Sheûng-Chué, ī-laaî Yē-So Kei-Tuk laī kw'a-meĭ, mī í-laaî yūk-t'aí kè, haî chan oì shaû kot$_{o}$-laĭ kè à

4 Sui haî ngŏh yīk yaŭ hóh í-laaî kòh yūk-t'aí kè, t'óng-yeūk pīt yān, ĭ-waī hóh í-laaî kòh yūk-t'aí, kóm-tsaû ngŏh ĭ-waī kàng hóh lok$_{o}$.

5 Ngŏh tong taî paat$_{o}$ yāt shaû kot$_{o}$-laī, shūk kwai I-shik-līt tsź-sueu Pîn-ngă-măn chi-p'aaî, haî ch'ut ue Hei-paak-loī yān kè Hei-paak-loī yān, k'aaĭ kaaù-faat$_{o}$ laī kóng kè, tsaû haî Faat-leî-ts'oì yān.

6 Lûn-k'āp yīt-sam, tsaû kw'àn-paak kaaù-ooî, lûn-k'āp shaú faat$_{o}$ kè kung-î, tsaû mŏ hóh chap-chaak$_{o}$.

7 Taân ngŏh wŏng yāt shóh yaŭ ĭ-waī haî yaŭ yik kè, uē-kam yan Kei-Tuk, tsaû ĭ-waī haî yaŭ suén.

8 Í-ch'é ngŏh ĭ-waī maân sź haî suén-waaî, yan ĭ-waī shik ngŏh Chué Kei-Tuk Yē-So haî hó tò kīk, ngŏh yan k'uĭ ĭ-keng kaám-suén maân sź, shì waī fàn-t'ó, táng hóh-ĭ tak-tó Kei-Tuk.

9 Tsaû hín-mēng ngŏh shūk kwai k'uĭ, mī kwaan yaŭ tsź-keí shaú faat$_{o}$ kè kung-î, haî yaŭ yan sùn-laaî Kei-Tuk, tsik-haî yaŭ sūn-tak tak-tó Sheûng-Chué kè kung-î à.

10 Seúng chi-tò Kei-Tuk kûng-maaî k'uĭ fūk-shang kè nāng-kòn, uē-k'āp yaŭ fân kûng k'uĭ shaû waân-naân kóm hŏk k'uĭ sź.

11 Waāk-ché hóh-ĭ tak-tó sź-ché kè fūk-shang.

12 Ngŏh mī haî ĭ-keng tak-tó, yīk mī haî ĭ-keng shēng-ts'uēn, tūk-haî ngŏh chui tó, waāk-ché hóh-ĭ tak-tó tsik-haî Kei-Tuk Yē-So shóh kaù ngŏh laī tak-tó kè à.

13 Heng-taî à, ngŏh mī ĭ-waī ĭ-keng tak-tó, taan-tūk mô ni yat yeûng sź, tsik-haî mī koò haû-pîn, haî mông-chuê ts'în t'aū.

14 Tsaú heí heùng kòh piu-chún, seúng tak-tó Sheûng-Chué

yan Kei-Tuk Yē-So, ts'ūng sheûng-t'aū laī chiû kè sheúng-ts'ż à.

15 Shóh-ĭ ngŏh-teî taân-faân shēng-ts'uēn kè, yeng-koi yaŭ kóm-yeûng kè ì-nîm, neĭ-teî t'óng-yeūk yaŭ pīt yeûng kè ì-nîm, Sheûng-Chué to tseung-loī k'aaĭ ni-ti laī chí-shî neĭ-teî.

16 Taân ngŏh-teî tseung shóh yaŭ ĭ-keng k'āp tak kè, iù tsun-ì t'ūng-maaī fong-faat$_0$ laī hāng, ī-ch'é waaī-nîm t'ūng-maaī ì-sż à.

17 ¶ Heng-taî à, neĭ iù hōk ngŏh, ī-ch'é t'aí-chuê taân-faân chiù-i ngŏh mō-yeûng kè.

18 Yan-waî hó toh yaŭ kóm hāng kè, ngŏh luĭ-ts'ż wâ neĭ-teî chi, uē-kam yaû laū ngaăn-luî wâ neĭ-teî chi kè, k'uĭ tsô Kei-Tuk shāp-tsż-kà kè ch'aū-tīk.

19 K'uĭ chung kwai haî mīt-mōng à, k'uĭ k'aaĭ tsż-keí kòh t'ŏ tsô shāu, k'aaĭ tsż-keí sau-yūk tsô wēng-iû, k'aaĭ haí shaì-kaaì kè ts'ēng-sż tsô sz-nîm.

20 Taân ngŏh-teî kè kwok$_0$ haî shūk t'in, ngŏh-teî mông-chuê kòh Kaù-Ché, tsik-haî Chué Yē-So Kei-Tuk, yaū t'in kòng lōk laī.

21 Tseung-loī k'aaĭ k'uĭ fūk-ts'ūng maân-māt kwai tsż-keí taaî kòn-nāng, fà ngŏh pei-tsîn kè shan-t'aí, chì-tò tseûng faan k'uĭ wēng-kwong kè shan-t'aí à.

4.

KOO-TS'Z ngŏh shóh oì shóh mô kè heng-taî à, tsô ngŏh kè faaì-lōk, tsô ngŏh kè koon-mîn kè, ngŏh shóh oì kè à, neĭ-teî iù kiu-koò tsoî Chué ch'uè.

2 ¶ Ngŏh huèn-mĭn Yaŭ-oh-te, ì-ch'é huèn-mĭn Ts'ūn-to-kei, t'ūng sam heùng Chué.

3 Yaû tsô ngŏh chan t'ūng-poôn kè, k'aū neĭ pong-chôh kòh-ti kûng ngŏh hŏp-lĭk waî fuk-yam kè foŏ-yān, uĕ-k'āp Kaak-leî-mĭn kûng shóh yaŭ waî ngŏh t'ūng lō-foó, k'uĭ mēng sé lōk shang-mêng shue kè.

4 Neĭ iù sheūng-shī tsoî Chué ch'uè faaì-lōk, ngŏh tsoì kóng, neĭ iù faaì-lōk à.

5 Neĭ yeng-koi lêng chùng-yān chi-tò neĭ wan-wōh, yan Chué ĭ-keng kân lok$_0$.

6 M shaí yaŭ kwà-luî, taân uê kok$_0$ yeûng sż iù k'eĭ-t'ó foo-yeūk, kûng kóm-tsê, tsaû k'aaĭ neĭ shóh k'aū kè laī pán kwòh Sheûng-Chué chi.

7 Kóm-tsaû í-laaî Kei-Tuk Yē-So, tak-tó Sheûng-Chué shóh ts'ż pat hóh chi kè p'ēng-on, shaú-chuê neĭ sam-waaī ì-nîm.

8 Kaù-kéng heng-taî à, faân haî chan-shāt kè, tuen-chong kè, ts'eng-kit$_0$ kè, hóh-oì kè, hóh ch'eng-tsaàn kè, yeūk mŏ mat-yĕ kè tak-hâng, waāk hóh tsaàn-meĭ kè, neĭ-teî iù sz-nîm kóm-yeûng kè sż.

9 Neĭ haí ngŏh ch'uè shóh hōk kwòh kè, shóh tsip$_0$-shaû kè, shóh t'eng-māu kè, shóh t'aí-kìn kè, to iù chiù yeûng laī tsô, kóm-tsaû ts'ż p'ēng-on kòh waî Sheûng-Chué, pit t'ūng-maaī neĭ haí ch'uè.

10 ¶ Ngŏh shāt-shaú tsoî Chué ch'uè faaì-lōk, yan neĭ-teî sam tsoì shang hei kwà-nîm ngŏh kè ì-sż, neĭ-teî p'ēng-sô yan ni-ti

laū-sam, taân mŭ kei-ooî hóh shēng.

11 Ngŏh ñ haî yan k'uet$_{o}$-fāt laî kóng ni-ti, yan-waî ngŏh ĭ-keng hŏk-tó ts'uĭ ch'uè shóh yaŭ uê-cheŭk ĭ-waī ch'ung-tsuk.

12 Ngŏh hiú-tak tím-yeûng ch'ué p'āu-tsîn, yīk hiú-tak tím-yeûng ch'ué foò-haû, ñ lûn haí pin ch'uè, ñ lûn mat-yĕ sż, waāk t'ŏ puaú, waāk kei-ngôh, waāk yaŭ uē, waāk pat tsuk, ngŏh to līk-lîn kwòh lok$_{o}$.

13 Kei-Tuk kin-koò ngŏh līk-leûng, ngŏh tsaû mŏ-shóh-pat-nāng.

14 Sui haî kóm, neĭ kung-k'ap ngŏh tsoî waân-naân ch'uè, hó lok$_{o}$.

15 Feĭ-laāp-peí yān à, neĭ-teî hóh chi-tò ngŏh ch'ĭ-ch'oh ch'uēn fuk-yam, leĭ-hoi Mă-k'eĭ-tûn huî kòh-chân-shĭ, seung kwaî-sùng kwòh ngŏh kè, tūk-haî neĭ-teî che, pīt kòh kaaù-ooî mŏ kóm.

16 Yan-waî ngŏh tsoî T'ip-saat-lŏh-neĭ-ka kòh shĭ, neĭ-teî shaí yān kung-k'ap ngŏh k'uet$_{o}$-fāt, yat ts'ż yaû yat ts'ż lok$_{o}$.

17 M haî ngŏh k'aū neĭ sùng kwòh ngŏh, haî k'aū kit$_{o}$ kwóh, maû-shêng kwòh neĭ-teî tsang-yik kà.

18 Ngŏh tak-tó kok$_{o}$ yeûng māt-kîn yaŭ uē-shêng, yan-waî yaū ue I-pa-fat-t'aĭ, ĭ-keng shaû neĭ-teî heng-heung hóh tsip$_{o}$-naāp kè tsaì-māt, Sheûng-Chué shóh foon-heí kè, koò-ts'ż fung-tsuk à.

19 Yan ngŏh kè Sheûng-Chué, waî Kei-Tuk Yē-So, tseung-loĭ chiù-i k'uĭ wēng-hín kè foò-haû, pó kwòh neĭ-teî taân-faān shóh sui-yûng kè.

20 Uên wēng-kwong kwai-ue ngŏh-teî kè T'in-Foô, tsik-haî Sheûng-Chué, chì-tò shaì-shaì. Shēng-sam-shóh-uên.

21 ¶ Mân ou Kei-Tuk Yē-So kè chùng shèng-t'ō, t'ūng-maaî ngŏh kè chùng heng-taî mân neĭ-teî ou.

22 Chùng shèng-t'ō mân neĭ-teî ou, shūk Koi-saat ti ts'an-kuèn kè, uēt-faat$_{o}$ ka ì.

23 ¶ Uên ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè yan-tín t'ūng-maaî neĭ-teî chùng-yān. Shēng-sam-shóh-uên.

PO-LOH TAAT

KOH-LOH-SAI YAN

SHUE.

1.

YAU ue Sheûng-Chué chí-ì, tsô Yē-So Kei-Tuk kè sż-t'ō Pó-lōh, kûng heng-taî T'ai-moh-t'aaì.

2 Sé sùn t'ung chi chuê tsoî Koh-lōh-sai kwai Kei-Tuk kè

chùng shèng-t'ō, kûng chung-sùn kè chùng heng-taî, uên neĭ-teî yaū ue Sheûng-Chué tsik ngŏh-teî kè Foô kûng Chué Yē-So Kei-Tuk, tak yan-tín p'ēng-on.

3 ¶ Ngŏh-teî toh-tsê Sheûng-Chué, ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè Foô, tsaû sheūng-shĭ waî neĭ-teî k'eĭ-t'ó.

4 Tszˋ-ts'ūng t'eng-mān neĭ sùn Kei-Tuk Yē-So kè sùn, oì chùng shèng-t'ō kè oì.

5 Yan neĭ yaŭ shóh mông kè ts'uēn tsoî t'in ch'uè, tsik-haî neĭ yaū fuk-yam kè chan-tô shóh t'eng kwòh kè à.

6 Ni-ti tô ĭ-keng k'āp tò neĭ-teî, hó-tsˋž tò t'ung t'in-hâ, ī-ch'é kit_{0}-kwóh, hó-tsˋž tsoî neĭ-teî ch'uè, tszˋ-ts'ūng neî ch'í-ch'oh t'eng-mān, ī-ch'é chan chi Sheûng-Chué kè yan-tíu chi shī lai kit_{0}-kwóh kóm.

7 Tsik-haî neî heùng I-pa-fat shóh t'eng-mān kè, k'uĭ haî ngŏh shóh oì t'ūng chik-yīk kè yān waî neĭ tsô Kei-Tuk chung-sam kè chap-szˋ à.

8 ¶ Neĭ-teî kóm Shèng-Shān lai waaî-nîm yān-oì, k'uĭ í-keng wâ ngŏh chi lok_{0}.

9 Yan tsˋź ngŏh-teî tszˋ-ts'ūng t'eng-mān ni-ti sz̄ kòh yāt, waî neĭ $pat\text{-}hit_{0}$ k'eĭ-t'ó, k'aū lêng neĭ tak k'aaĭ kok_{0} yeûng chì-waî lēng-shik, lai tsûn-teî chi k'uĭ chí-ì.

10 Tăng neĭ shóh tsô kûng Chué seung ī, taân-faān szˋ-kòn tak k'uĭ foon-heí, haí kok_{0} shîn szˋ ch'uè kit_{0}-kwóh, ī-ch'é shik Sheûng-Chué kè chi-shik, tsîm-tsîm ka sham.

11 Yaū chiù-i k'uĭ wēng-kwong kè līk, faān szˋ tak ts'uēn-nāng lai kin-koò, lêng neĭ sheūng-kaú yán-noî, yīk faaì-lōk à.

12 Ngŏh yīk toh-tsê T'in-Foô, yan k'uĭ shaí ngŏh-teî, hóh-ĭ kûng chùng shèng-t'ō, t'ūng-maaî yaŭ fân tsoî kwong-mēng kei-īp ch'uè.

13 Foô yă-ts'āng ch'éng-kaù ngŏh-teî leī-hoi haak-òm kè k'uēn-shaî poon yāp huì k'uĭ oì Tszˊ kè $kwok_{0}$.

14 Ngŏh-teî yaū ue k'uĭ, í-laaî k'uĭ $huet_{0}$ tsaû tak shau-shūk, tsik-haî tsuî tak shè.

15 K'uĭ haî pat hóh kìn chi Sheûng-Chué kè yēng-chông, haî maân-māt chi chung shaú-sin ch'ut laī kè.

16 Yan-waî maân-māt k'aaù k'uĭ laī shaû tsô, m̄-lûn tsoî t'in tsoî teî, waāk hóh kìn, waāk pat hóh kìn, waāk yaŭ waî kè, waāk chî $kwok_{0}$ kè, waāk leĭ chèng-szˋ kè, waāk yaŭ k'uēn-pèng kè, maân-māt yaū ue k'uĭ, ī-ch'é waî k'uĭ laī shaû tsô à.

17 K'uĭ ī-ch'é haî sin kwòh maân-māt, maân-māt tsaû í-laaî k'uĭ sheūng-ts'uēn.

18 Kaaù-ooî haî kòh shan, k'uĭ haî kòh t'aū à, k'uĭ yīk tsô uēn-ch'í kè, yaû haî yaū szˊ ch'uè shaú-sin faan-shang kè, táng k'uĭ tsô maân-māt kè ch'eùng-sut.

19 Yan-waî T'in-Foô foon-heí tseung kok_{0} yeûng fung-moŏn ts'uēn tó k'uĭ ch'uè.

20 I-ch'é yaū ue k'uĭ, shaí maân-māt kûng tszˋ-keí wōh-hó faan, yan k'uĭ tsoî shāp-tszˋ-kà laū-$huet_{0}$, shi hāng wōh-p'ēng,

chì-tò waăk tsoî teî waăk tsoî t'in kè, tsûn-teî yaū ue k'uĭ tak wōh hó-faan.

21 I-ch'é neĭ sui-īn p'ēng-sò tsô leī-kaàn heùng ok$_{o}$ ch'uè hāng, tsoî sam tsô ch'aū-tīk.

22 Uē-kam yan k'uĭ sź hiu, tsaû tseung tsź-keí yūk-shan, laī shaí neĭ wōh hó-faan, seúng lêng neĭ kit$_{o}$-tsêng mŏ hā-ts'z, mŏ hóh chaak$_{o}$, laī k'eĭ tsoî k'uĭ mîn-ts'īn.

23 Neĭ waī-shî sheūng chí tsoî sùn-tak, laāp têng kei-chí, laī tsô kin-koò, mŏ leī-hoi fuk-yam kè chí-mông, tsik-haî neĭ shóh t'eng-mān, ī-ch'é ch'uēn kwòh t'in-hâ maân yān kè, tsik ngŏh Pó-lōh tsô chik-yīk shóh ch'uēn kè.

24 ¶ Ngŏh uē-kam tsoî waî neĭ shóh shaû kè foó-ch'óh laī faaì-lōk, ī-ch'é k'aaĭ ngŏh yūk-shan, laī waī Kei-Tuk kè t'aí, tsik-haî kaaù-ooî, pó faan Kei-Tuk kè foó-ch'óh, shóh yaŭ hìm-k'uet$_{o}$.

25 Ngŏh tak tsô kaaù-ooî chik-yīk kè, chiù-i Sheûng-Chué waî neĭ shóh ts'ź ngŏh kè chik-yīk, chì-tò tsûn-teî ch'uēn Sheûng-Chué kè tô.

26 Tsik-haî līk-shaì līk-toî yán-ts'ōng kè ò-î, waī-haî kam-yāt hín-mēng kwòh k'uĭ shèng-t'ō kè.

27 Sheûng-Chué foon-heí shaí shèng-t'ō tsoî î-pong yān chung chi-tò ni-ti ò-î kè wēng-foò, tsik-haî Kei-Tuk tsoî neĭ-teî chi chung, tsô wēng-kwong kè chí-mông.

28 Ngŏh suen-ch'uēn Kei-Tuk k'aaĭ kok$_{o}$ yeûng chì-waî huèn-kaaì kok$_{o}$ yān, kaaù-foòì kok$_{o}$ yān, seúng shaí kok$_{o}$ yān tsoî Kei-Tuk Yē-So ch'uè shēng-ts'uēn.

29 Ngŏh waî ni-ti ch'ut līk k'ān-lō, chiù-i k'uĭ k'aaĭ taaî nāng-kòn, hāng tsoî ngŏh ch'uè kè hāng à.

2.

YAN-WAI ngŏh seúng neĭ chi ngŏh waî neĭ-teî t'ūng-maaī Lŏ-taí-ka kè, uĕ-k'āp taân-faān meî haí yūk-shan ch'uè kìn ngŏh mîn kè yaŭ tím-yeûng kè ts'it$_{o}$-sam.

2 Uên k'uĭ sam shaû on-waì, ī-ch'é k'aaĭ yān-oì laī tsip$_{o}$-uaāp, taaî tak foò-haû tsoî wĕng-ng kè tuk-sùn mō ī, laī shik Sheûng-Chué tsik Foô k'āp Kei-Tuk kè ò-î.

3 Yan-waî taân-faān chì-waî chi-shik kè ch'uk-tsik, yat-ts'aì yán-ts'ōng tó k'uĭ ch'uè.

4 Ngŏh kóng ni-ti, mĭn yān tseung yăn-yaŭ shuet$_{o}$-wâ shì-waăk neĭ.

5 Yan-waî ngŏh shan sui-īn kûng neĭ leī-hoi, ngŏh lēng tsaû kûng neĭ t'ūng-maaī, kìn neĭ chāt-īn yaŭ ts'ź-tsuî, ī-ch'é kòm kin-koò sùn Kei-Tuk tsaû foon-heí.

6 ¶ Koò-ts'ź neĭ keì sheūng-shaû Chué Kei-Tuk Yē-So, tsaû yeng-koi chiù-i k'uĭ laī hāng.

7 Fòng-ch'é kan sham tsoî k'uî ch'uè kìn-tsô, yaû iù kin-koò sùn-tak, hó-ts'ź neĭ yă-ts'āng shaû kaaù, ī-ch'é uēt-faat$_{o}$ ka-tsang kóm-tsê à.

8 ¶ Neĭ iù tsź-keí kán-shân, húng-p'à yaŭ yān tseung ts'ē-

k'uk hŏk-măn̄ hung-hui faat$_o$-shŭt yăn neĭ kè, i-chuê yān kè waĭ-ch'uēn, i-chuê shaì-kaaì kè siú-hŏk, m̄ i-chuê Kei-Tuk à.

9 Yan-waî Sheûng-Chué poón-t'aí kè moŏn-tsuk, tsûn-teî chuê tsoî Kei-Tuk shan-t'aí ch'uè.

10 K'uĭ tsô shóh yaŭ chap-chèng kûng k'uēn-pèng kè t'aū, neĭ-teî tsoî k'uĭ ch'uè laĭ ts'uēn-peî.

11 Yĭk tsoî k'uĭ ch'uè shaû hiu m̄ k'aaĭ shaú laĭ tsô kè kot$_o$-laĭ, tsik-haî k'aaĭ Kei-Tuk kè kot$_o$-laĭ, laĭ ch'uē lat yŭk-ts'ēng kè poón-t'aí.

12 Shaû saí-laĭ kûng k'uĭ t'ūng maaî-tsòng, yĭk kóm-yeûng kûng k'uĭ t'ūng fūk-shang, yan sùn yaū sź fūk-shang k'uĭ kòh waî Sheûng-Chué shóh hāng à.

13 I-ch'é neĭ-teî ĭ-keng sź tsoî neĭ tsuî ch'uè, uĕ-k'ăp neĭ shan mŏ shaû kot$_o$-laí ch'uè Sheûng-Chué yĭk shaí neĭ kûng k'uĭ t'ūng-maaî fūk-shang, yaû tsûn-teî shè saaì ngŏh-teî shóh yaŭ tsuî-ok$_o$.

14 I-ch'é moōt-lat kung-kik ngŏh-teî kè laĭ-ī yeuk$_o$ chèng, tsik-haî tuì-tīk ngŏh-teî kè, k'aaĭ laĭ ch'uē huì hiu, teng tsoî shăp-tsź-kà.

15 I-ch'é yûng k'uĭ shóh lŏ-leūk kok$_o$ chap-chèng kûng k'uēn-pèng, mēng-paāk sun-shî kwòh chùng-yān, kóm ch'eùng shèng-cheùng koh à.

16 ¶ Shóh-ī neĭ-teî maĭ yan yám-shīk tsit$_o$-k'eī uēt-shok$_o$ on-sik yāt uēn-koò, tsaû peî yān ĭ-lûn.

17 Yan-waî ni-ti, k'ui haî tseung-loī sź-kòn kè yéng, tūk-haî yēng tsaû tsoî Kei-Tuk à.

18 Maĭ peî yān k'aaĭ hei-p'în laĭ tuēt neĭ sheúng-ts'ź, kòh táng yān wâ tsź-keí him-pei, shūng-paaì t'în-sź, kw'ai-t'aàm shóh meî kìn kè sź, k'aaĭ yŭk-ts'ēng kè sam hui-faū tsź-kw'a.

19 M kin-koò ch'ī-chuê kòh t'aū, tsik-haî chau shan shóh í-laaî kè, tsaû tak tsit$_o$-tsit$_o$ seung waĭ-haî, tak seung pong-chôh, luēn-lok$_o$ chuê, t'ok$_o$ Sheûng-Chué shóh ts'ź, tsîm-tsîm shang-cheúng.

20 T'óng-yeūk neĭ t'ūng-maaî Kei-Tuk, ĭ sź laĭ tsuēt hiu shaì-kaaì kè siú-hŏk, tsô mat hó-ts'ź i-chuê shaì-tsūk tsô yān tsun-ts'ūng laĭ-ī ni?

21 Tsik-haî maĭ kân chuê maĭ sheūng-hă maĭ moh-hă, kòh-ti haî yān shóh mêng shóh kaaù.

22 K'uĭ shóh kàm-chí māt, yûng-kán chi shī k'uĭ pit-têng paaî-waaî.

23 Ts'ź sź to yaŭ chì-waî kè mēng, hó-ts'ź tsź-chuen laĭ shūng-paaì, tsź-keí him-pei, yaû m̄ koò kòh shan-t'aí, k'eī-shāt mŏ tsuen-kwaì, tsúng-haî tsuk ue yŭk-ts'ēng che.

3.

SHOH-I neĭ t'óng-yeūk kûng Kei-Tuk t'ūng fūk-shang, tsaû iù k'aū kòh tsoî sheûng kè sź, tsik-haî Kei-Tuk ts'ŏh tó Sheûng-Chué yaû-pîn kòh ch'uè.

2 Yeng-koi k'aaĭ tsoî sheûng kè sź waĭ nîm, m̄ hó k'aaĭ tsoî teî hâ kè sź waĭ nîm.

3 Yan-waî neĭ ĭ-keng sź, neĭ kè shang-mêng, t'ūng-maaî Kei-Tuk tsoî Sheûng-Chué ch'uè laĭ

ts'ōng.

4 Kei-Tuk haî ngŏh shang-mêng, k'uĭ hín-în shī, neĭ-teî yīk pit t'ūng-maaī k'uĭ haí wēng chung hín-în.

5 ¶ Neĭ-teî koò-ts'ź iù mīt hiu neĭ tsoî teî kè kok$_o$ chi-t'aí, tsik-haî kaan-yām oo-waì, tsùng ts'ēng sz-yūk, kûng t'aam-laām, t'aam-laām tsik-haî paaì ngaŭ-tseûng à.

6 Yan kóm-yeûng Sheûng-Chué kè nau-nô tsaû lām lōk m̄ sùn-ts'ūng kè.

7 Neĭ kaû-shī haí kòh ch'uè kwòh yāt-tsź, to yă-ts'āng tsô.

8 Taân neĭ uē-kam k'aaĭ făn-nô uèn-hân, pô-luî p'òng-tūk, ch'ut tsoî neĭ haú kè ch'aú ok$_o$ shuet$_o$-wâ, yat-ts'aì ch'uē hiu.

9 Maĭ peí-ts'ź kóng taaî-wâ, yan-waî neĭ ĭ-keng t'uet$_o$-lat kaû yān kûng-maaī k'uĭ hāng-waī lok$_o$.

10 I-ch'é k'aaĭ san yān cheuk$_o$ hiu, tsik-haî kwai ue chi-shik shēng waì san kè, chiù-i tsô k'uĭ kòh waî kè yēng-tseûng.

11 Tsoî k'uĭ ch'uè mŏ Hei-leî-neĭ yān, waāk Yaū-t'aaì yān, waāk shaû kot$_o$-laĭ, waāk m̄ shaû kot$_o$-laĭ, waāk ĭ, waāk tīk, waāk nō-pūk, waāk tsź-chué, taan-tūk yat-ts'aì kwai ue Kei-Tuk, k'uĭ yīk tsoî taaî-chùng ch'uè.

12 ¶ Koò-ts'ź shēng-kit$_o$ ĭ-ch'é kìn oì kè à, neĭ ĭ-keng tak Sheûng-Chué kaán-chaāk, tsaû yeng-koi k'aaĭ ts'ź-pei, shîn-leūng, him-sùn, wan-yaū, yán-noî, laî cheuk$_o$.

13 T'óng-yeūk peí-ts'ź yaŭ hóh chap-chaak$_o$ chi ch'uè, iù seung foon-shuè, seung shè-yaû, hó-ts'ź Kei-Tuk shè neĭ-teî kóm neĭ yīk iù kóm-yeûng.

14 Ch'uē hiu ni-ti kok$_o$ yeûng sź chi ngoî, kàng iù ka yān-oì laî tsô tsûn shîn kè luēn-lok$_o$.

15 Yaû iù k'aaĭ Kei-Tuk wōh-p'ēng laî koón-leĭ neĭ sam, yan neĭ-teî waî kóm-yeûng tak mūng-chiû tsoî yat t'aí ch'uè, lêng hóh-ĭ kóm-yeûng, ĭ-ch'é iù kóm yan à.

16 Iù lêng Kei-Tuk chi tô, hó foò-haû chuê tsoî neĭ sam, laî shi kok$_o$ yeûng chì-waî, peí-ts'ź iù seung kaaù seung huèn, k'aaĭ shi-cheung, koh-tsûng, lēng-foò, sam chung kóm-yan, laî tsaàn-meĭ Sheûng-Chué.

17 Neĭ taân-faān shóh tsô kè, waāk kóng shuet$_o$-wâ, waāk tsô sź-kòn, yat ti to iù waî Chué Yē-So kè mēng laî tsô, ĭ-ch'é ĭ-laaî k'uĭ laî kóm-tsê Sheûng-Chué, tsik-haî T'in-Foô à.

18 ¶ Foŏ-yān à, neĭ iù fūk-ts'ūng cheûng-foo kòh-ti haî uē Chué seung ĭ kè.

19 Cheûng-foo à, neĭ iù oì foŏ-yān, maĭ haak-pōk toî k'uĭ.

20 Tsaí-nuĭ à, neĭ kok$_o$ yeûng sź iù t'eng-ts'ūng foô-mŏ, yan-waî kóm-yeûng, haî Chué foon-heí.

21 Foô à, neĭ maĭ kik heí tsaí-nuĭ nau-nô, húng-p'à k'uĭ heì uēn-yeūk.

22 Nō-pūk à, neĭ iù faān sź shûn-ts'ūng neĭ shūk yūk-shan kè chué-yān, maĭ taan tsô ngaān ts'īn kè kung-foo, seúng yān foon-heí kè tsaû iù yûng shēng-sam kèng-waì Sheûng-Chué kóm.

23 Taân-faān neĭ shóh tsô kè, iù ts'ūng sam luĭ laî tsô, hó-ts'ź

toî Chué, m̃ haî toî yān.

24 Tsaû chi-tò neĭ yaū Chué pit tak kaì-tsż kei-īp kè sheúng-ts'ż, yan neĭ shóh fūk-sż kè, haî Chué Kei-Tuk à.

25 Taân-haî hāng pat-î kè, pit shaû k'uĭ pat-î kè pò-yèng, ī-ch'é mŏ ti p'in-sam hon-toî à.

4.

CHUE-YAN à, neĭ iù k'aaĭ kung-p'ēng shi hāng kwòh nō-pūk, chi-tò tsoî t'in neĭ to yaŭ kòh Chué à.

2 ¶ Iù sheūng-sheūng k'eī-t'ó kéng-séng, ī-ch'é kóm-tsê.

3 Yīk waî ngŏh-teî k'eī-t'ó, uên mông Sheûng-Chué waî ngŏh-teî hoi ch'uēn-tô kè moōn, hóh-ĭ kóng mēng Kei-Tuk kè sham ò-î, ngŏh waî kòh-ti tsaû peî kw'án-póng à.

4 Táng ngŏh faat$_{o}$ mēng kòh ò-î, hó-ts'ż ngŏh shóh yeng-koi kóng kè.

5 Neĭ iù k'aaĭ chì-waî laī toî kòh ooî ngoî kè yān, oì-sik kok$_{o}$ shī-haû kè kei-ooî.

6 Neĭ shuet$_{o}$-wâ sheūng iù yûng yan-waî, hó-ts'ż k'aaĭ īm laī t'iū-wōh, táng neĭ hóh chi-tò yeng-koi tím-yeûng tuì-taap$_{o}$ kok$_{o}$ yān lok$_{o}$.

7 ¶ Hóh oì kè heng-taî T'ui-kei-koó, t'ūng tsô chik-yīk kè, ī-ch'é tsoî Chué ch'uè tsô chung-sam kè chap-sż, ooî k'aaĭ ngŏh kè sż wâ saaì neĭ chi.

8 Ngŏh tāk-tsż tá-faat$_{o}$ k'uĭ tò neĭ ch'uè, seúng neĭ chi-tò ngŏh kè sż, yaû seúng neĭ on-waì neĭ sam.

9 I-ch'é t'ūng-maaī tá-faat$_{o}$ chung-sùn hóh-oì kè heng-taî Oh-neī-sai-mŏ, k'uĭ tsik-haî neĭ-teî chi chung yat kòh, k'uĭ leŭng kòh yān, tseung-loī k'aaĭ ni ch'uè kè sż, wâ saaì neĭ chi.

10 ¶ T'ūng-maaī ngŏh kw'àn tsoî kaam kè, A-leĭ-taāt-koó, uĕ-k'āp Pa-nā-pa kè ngoî-shang Mă-hóh mân neĭ-teî on, lûn-k'āp Mă-hóh, neĭ-teî yă-ts'āng shaû kwòh fan-foò kè, k'uĭ yeūk-īn tò neĭ ch'uè, tsaû iù tsip$_{o}$-toî k'uĭ.

11 Yē-shò yaû kiù tsô Yaū-sż-to kè, to mân neĭ on, ni saam kòh yān haî shaû kot$_{o}$-laĭ kè, tūk k'uĭ-teî t'ūng-maaī ngŏh ch'ut līk heùng Sheûng-Chué kè kwok$_{o}$, ī-ch'é on-waì ngŏh à.

12 Kei-Tuk kè pūk, tsik-haî neĭ-teî poón-t'ó kè I-pa-fat-t'aī, mân neĭ on, k'uĭ sheūng waî neĭ hán-ts'it$_{o}$ k'eī-t'ó táng neĭ-teî k'eĭ wán ts'uēn-peî, mŏ hìm-k'uet$_{o}$, yaû tuk-sùn mō-ī, tsoî Sheûng-Chué ts'aī-ts'uēn kè ì-chí.

13 Yau k'uĭ waî neĭ-teî, uĕ-k'āp tsoî Lŏ-taí-ka, Hei-la-poh-laāp kè, hó yīt-sam, ngŏh waî k'uĭ tsô chèng.

14 Hóh oì kè i-shang, Lô-ka kûng Taí-mă mân neĭ on.

15 Lō neĭ mân on tsoî Lŏ-taí-ka kè chùng heng-taî, kûng Nīng-faat, uĕ-k'āp k'uĭ ka chung kè kaaù-ooî.

16 Ni fung sùn ĭ-keng tūk kwòh neĭ t'eng, tsaû shaí k'uĭ tūk kwòh tsoî Lŏ-taí-ka ooî kè yān t'eng, ī-ch'é neĭ to iù tūk keì kwòh Lŏ-taí-ka kè sùn.

17 Yaû wâ kwòh A-kei-pò t'eng, kán-shân neĭ tsoî Chué ch'uè shóh shaû kè chik-yīk, tsûn-teî laī tsô.

18 ¶ Ngŏh Pó-lōh ts'an shaú

mân on, neĭ iù keì-nîm ngŏh kè kw'án-póng, uên yan-tín t'ūng-maaī neĭ-teî. Shēng-sam-shŏh-uên.

PO-LOH TAAT

T'IP-SAAT-LOH-NEI-KA YAN

TS'IN SHUE.

1.

PO-LOH Sai-la T'aī-moh-t'aaì, sé sùn t'ung chi T'ip-saat-lōh-neī-ka yān kè kaaù-ooî, shūk Sheûng-Chué tsik Foô uĕ-k'āp Chué Yē-So Kei-Tuk kè, uên neĭ-teî yaū ue Sheûng-Chué tsik ngŏh-teî kè Foô, kûng Chué Yē-So Kei-Tuk tak yan-tín p'ēng-on.

2 ¶ Ngŏh-teî sheūng-sheūng waî neĭ chùng-yān toh-tsê Sheûng-Chué, k'eī-t'ó shī keì-nîm neĭ-teî.

3 Tsoî Sheûng-Chué tsik ngŏh Foô mîn-ts'īn, pat-hĭt$_{o}$ keì-nîm neĭ-teî, laāp sùn-tak laī hāng sż, tseung yān-oì laī lō-foó, k'aaĭ yán-noî laī yeŭng-mông ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk.

4 Sheûng-Chué shóh oì kè heng-taî à, ngŏh tsaû chi-tò neĭ ĭ-keng mūng kaán-suén kè.

5 Yan-waî ngŏh kè fuk-yam laī tò neĭ-teî ch'uè, m̄ taan-tūk í-laaî shuet$_{o}$-wâ, haî í-laaî nāng-kòn, í-laaî Shèng-Shān, ī-ch'é í-laaî tuk-sùn, hó-ts'ż neĭ chi ngŏh táng haí neĭ ch'uè, tím-yeûng waî neĭ-teî tsô sż à.

6 I-ch'é neĭ-teî yă-ts'āng haaû-faat$_{o}$ ngŏh-teî uĕ-k'āp Chué, tong taaî naân chi chung, tseung Shèng-Shān kè faaì-lōk laī tsip$_{o}$-shaû tô-leĭ.

7 Kóm-tsaû neĭ tsô kòh faat$_{o}$-ch'ēng kwòh Mă-kei-tûn A-koi-à ch'uè shóh yaŭ sùn-t'ō kè.

8 Yan-waî Chué kè tô-leĭ, ts'ūng neĭ-teî ch'uè ch'uēn-yeūng hoi, m̄ taan haî shūk Mă-kei-tûn A-koi-à ch'uè, waî-haî neĭ-teî heùng-mô Sheûng-Chué kè sùn-tak, tò kok$_{o}$ ch'uè ch'uēn hoi chì-tò ngŏh-teî m̄ shaí kóng mat-yĕ t'im.

9 Yan-waî k'uĭ-teî taaî-chùng tsż-keĭ wâ, ngŏh tím-yeûng yāp huì neĭ ch'uè, ī-ch'é neĭ tím-yeûng tiu-heì ngaŭ-tseûng, kwai-heùng Sheûng-Chué, laī fūk-sż chan-shāt kim shang-oōt kè Sheûng-Chué.

10 Kim-chi táng-toî k'uĭ Tsż ts'ūng t'in kòng-lām, tsik k'uĭ yaū sż fūk-shang kè Yē-So, ch'éng-kaù ngŏh-teî t'uct$_{o}$ ch'ut tseung-loī nau-nô kè à.

2.

HENG-TAI à, neĭ-teî tsż-keí to chi-tò ngŏh-teî yāp huî neĭ ch'uè, tsaû ī̃ haî t'ō-lō kà.

2 Taân-haî ngŏh-teî sui-īn yă-ts'āng shaû paak-hoî, ī-ch'é haí Feī-laāp-peí ch'uè shaû sau-yūk, neĭ-teî to chi-tò, tsaû haî í-laaî ngŏh Sheûng-Chué, tak haí kòh fan-chaang chi chung, fòng-taám laī ch'uēn Sheûng-Chué kè fuk-yam kwòh neĭ-teî.

3 Yan-waî ngŏh kè huèn-kaaù, ī̃ haî tsun-i ts'ē-shūt, ī̃ haî tsun-i oo-waì, to ī̃ haî kwaí-waāt kè.

4 I-keng tak Sheûng-Chué ĭ-waī ngŏh-teî hóh-ĭ shaû fuk-yam kè t'ok$_{o}$-lōk, tsaû chiù-i kóm-yeûng laī kóng, ī̃ haî seúng k'aū yān foon-heí, haî seúng k'aū ch'ā-ch'aat$_{o}$ ngŏh sam kòh waî Sheûng-Chué foon-heí.

5 Yan-waî ngŏh ts'ūng loī meî yûng ch'ím-meī shuet$_{o}$-wâ, neĭ to chi-tò, yaû mŏ tsīk tuen lại t'aam-laām, Sheûng-Chué hóh-ĭ tsô chèng.

6 Kim-ch'é mŏ heùng yān k'aū t'aí-mîn, waāk heùng neĭ-teî, waāk heùng pīt yān taân ngŏh-teî tsô Kei-Tuk kè sż-t'ō, sui tsak hóh-ĭ tsīk k'uēn laī tsô sż.

7 Waī shî wan-yaū toî neĭ-teî, hó-ts'ż uĕ-mŏ yeŭng-yūk k'uĭ tsaí-nuĭ kóm.

8 Ngŏh-teî yīk haî kóm-yeûng kuèn-luĕn neĭ, pat tūk seúng tseung Sheûng-Chué kè fuk-yam ts'ż kwòh neĭ, līn tsż-keí kè shang-mêng ts'ēng-uên ts'ż kwòh neĭ t'im, yan neĭ-teî haî ngŏh shóh ts'an-oì kè à.

9 Heng-taî à, neĭ-teî keì-nîm ngŏh kè k'ān-lō kûng san-foó, tsik ngŏh yāt-yê tsô kung-foo, ī̃ seúng kaaú-iŭ neĭ-teî chi chung yat kòh, laī suen-ch'uēn Sheûng-Chué kè fuk-yam kwòh neĭ-teî.

10 Ngŏh-teî tsoî neĭ-teî sùn tô kè chi chung, tím-yeûng shèng-kit$_{o}$ kung-î, hāng-waī mŏ hóh chap-chaak$_{o}$, Sheûng-Chué kûng neĭ tsô kìn-chèng.

11 Yan-waî neĭ chi-tò ngŏh-teî, tím-yeûng huèn-mĭn on-waì, chun-chun fan-foò neĭ-teî kok$_{o}$-yān, hó-ts'ż foô-ts'an toî tsaí-nuĭ kóm.

12 Seúng neĭ hāng-waī hōp tak Sheûng-Chué, tsik-haî chiû neĭ yāp k'uĭ kwok$_{o}$ shaû k'uĭ wēng-iû kòh waî à.

13 ¶ Koò-ts'ź ngŏh-teî yīk pat hit$_{o}$ toh-tsê Sheûng-Chué, yan neĭ-teî haí ngŏh-teî ch'uè t'eng-mān Sheûng-Chué kè tô tsaû tsip$_{o}$-shaû, ī̃ haî hó-ts'ż yān kè tô, haî hó-ts'ż Sheûng-Chué chan-shāt kè tô, tsik-haî līk hāng tó neĭ yaû sùn kè sam-chung à.

14 Heng-taî à, neĭ-teî yă-ts'āng hōk Sheûng-Chué kè kaaù-ooî, tsik-haî tsoî Yaū-t'aaì ch'uè shūk Kei-Tuk Yē-So kè, yan neĭ haí neĭ t'ūng-tsūk ch'uè shaû foó-naân, hó-ts'ż k'uĭ haí Yaū-t'aaì yān ch'uè shaû foó-naân yat yeûng.

15 Yaū-t'aaì yān shaat$_{o}$ Chué Yē-So uĕ-k'āp tsż-keí kè sin-chi, yīk yă-ts'āng kw'àn-paak ngŏh-teî, k'uĭ ī̃ tak Sheûng-Chué foon-heí, ī-ch'é fat-yīk chùng-yān.

16 Kàm-chí ngŏh-teî kaaù-fàn

î-pong yăn, lêng k'uĭ tak kaù, kóm-yeûng, k'uĭ sheūng-sheūng ch'ung-moŏn tsż-keí tsuî-ok$_{o}$, waî-haî kīk taaî kè nau-nô lām k'uĭ ch'uè lok$_{o}$.

17 ¶ Heng-taî à, ngŏh-teî tsaûm-shī leî pīt neĭ, haî tseung kòh shan m̄ haî tseung kòh sam à, hán-ts'it$_{o}$ yēng-maū, hó seúng kìn neĭ-teî mîn.

18 Koò-ts'ź ngŏh Pó-lōh yat ts'ż yaû yat ts'ż, seúng laî neĭ ch'uè, tūk-haî Saat-taân chóh-chí ngŏh-teî.

19 Tuân ngŏh shóh mông kè, shóh foon-heí kè, shóh kw'a-meĭ kòh koon-mīn kè, haî mat-yĕ ni? Heí m̄ haî neĭ-teî tsoî ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk mîn-ts'īn tong k'uĭ kòng-lām shī me?

20 Yan-waî neĭ-teî haî ngŏh-teî kè wēng-iû kûng faaì-lōk à.

3.

SHOH-I ngŏh-teî yan pat nāng tsoì yăn-noî, tsaû ts'ēng-uên tūk-tsż laū tsoî Ngă-tín ch'uè.

2 Tsaû tá-faat$_{o}$ ngŏh heng-taî T'aī-moh-t'aaì, tsik-haî Sheûng-Chué kè nō-pūk, t'ûng-maaî ngŏh-teî waî Kei-Tuk fuk-yam ch'ut līk kè, lûn-k'āp neĭ kè sùn-tak, seúng kin-koò neĭ on-waì neĭ.

3 Táng mŏ yān peî ni-ti kok$_{o}$ yeûng foó-naân iū-tûng k'uĭ, yan-waî neĭ tsż-keí chi-tò ngŏh-teî têng-tuēt laî shaû kóm-yeûng à.

4 Yan ngŏh t'ūng-maaî neĭ chi shī, uê-sin wâ neĭ chi, ngŏh-teî pit-têng tseung-loī uê waân-naân, haû-loī kwóh-īn kóm-yeûng, neĭ-teî chi-tò kè la.

5 Yan ts'ź ngŏh keî-īn pat nāng tsoì yán-noî, tsaû tá-faat$_{o}$ k'uĭ, seúng chi-tò neĭ kè sùn-tak tím-yeûng, húng-p'à shì-waāk kè ĭ-keng yaŭ-waāk neĭ, ī-ch'é ngŏh kè lō-foó pìn waī mŏ yik à.

6 Uē-kam T'aī-moh-t'aaì yaū neĭ laī ngŏh ch'uè, yaŭ hó sheng-heì wâ ngŏh chi, kóng k'āp neĭ kè sùn-tak kûng yān-oì, ī-ch'é sheūng-sheūng keì-nîm ngŏh-teî seúng faaì-ti kìn ngŏh-teî, hó-ts'ż ngŏh seúng kìn neĭ-teî yat yeûng.

7 Heng-taî à, ngŏh-teî koò-ts'ź tong ngŏh kok$_{o}$ yeûng foó-naân kap-paak chi chung, yan neĭ kè sùn-tak tsaû waî neĭ shaû on-waì.

8 Yan-waî neĭ t'óng-yeūk kin-koò k'eĭ tsoî Chué ch'uè, ngŏh tsaû shang lok$_{o}$.

9 Ngŏh waî neĭ-teî, hóh nāng k'aaì tím-yeûng kóm-tsê kwai faan Sheûng-Chué ni? Tsik-haî yan ngŏh waî neĭ, tsoî ngŏh Sheûng-Chué mîn-ts'īn, shóh yaŭ faaì-lōk kè taaî faaì-lōk.

10 Yāt yê paak-ts'it$_{o}$ laī k'aū, uên kìn neĭ mîn, seúng pó ooī neĭ sùn-tak kè hìm-k'uet$_{o}$.

11 ¶ Uên Sheûng-Chué ngŏh-teî kè Foô, kûng ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk, taaì ngŏh haí lô-sheûng huì neĭ ch'uè.

12 Yaû uên Chué lêng neĭ-teî seung-oì tsang toh ī-ch'é ka yik, kim-chi oì chùng-yān, hó-ts'ż ngŏh oì neĭ yat yeûng.

13 Chì-tò k'uĭ hóh-ĭ kin-koò neĭ sam, tak ĭ shèng-kit$_{o}$ mŏ hóh chap-chaak$_{o}$, tsoî Sheûng-Chué ngŏh Foô kè mîn-ts'īn, tong ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk t'ūng

k'uĭ chùng shèng-ché laĭ kòng-lām shī-haû à.

4.

HENG-TAI à, kaù-kéng ngŏh í-laaî Chué Yē-So k'aū neĭ huèn neĭ, seúng neĭ keì-īn haí ngŏh ch'uè shaû kaaù, yeng-koi tím-yeûng tsô, kim tak Sheûng-Chué foon-heí, tsaû kàng iù ka-tsang t'im.

2 Yan-waî neĭ chi ngŏh yaū ue Yē-So, k'aaĭ mat-yĕ mêng-kaaì ch'uēn kwòh neĭ à.

3 Yan Sheûng-Chué kè ì-chí, haî iù neĭ tsô shèng-kit$_{o}$, seúng neĭ kaaì hāng-yām.

4 Seúng neĭ kok$_{o}$ yān chi-tò k'aaĭ cheng-kit$_{o}$ tsuen-kwaì shaú chuê tsż-keí kè heì-mĕng.

5 Maĭ fòng-tsùng sz-yūk, hó-ts'ż īn shik Sheûng-Chué kè î-pong yān kóm.

6 Táng mŏ yān tsoî kóm kè sż kwòh fân laĭ hei hoî heng-taî, yan-waî taân-faān tsô kóm-yeûng kè sż, shî-pit tak Chué pò-yèng, hó-ts'ż ngŏh sin shī yă-ts'āng tuì neĭ kóng, ī-ch'é chèng mēng kwòh neĭ t'im.

7 Yan Sheûng-Chué suén-chiû ngŏh-teî, īn haî tsô oo-waì, haî tsô shèng-kit$_{o}$.

8 Koò-ts'ż k'uĭ-tsuēt kè, īn k'uĭ-tsuēt yān, haî k'uĭ-tsuēt Sheûng-Chué à, Sheûng-Chué fòng-ch'é tseung Shèng-Shān ts'ż kwòh ngŏh-teî t'im.

9 ¶ Lûn-k'āp heng-taî kè seung-oì, īn shaí ngŏh sé sùn kwòh neĭ, yan-waî neĭ tsż-keí tak Sheûng-Chué kaaù-fân, neĭ peí-ts'ź seung-oì lok$_{o}$.

10 Neĭ kwóh-īn kóm-yeûng shi hāng kwòh Mă-kei-tûn ts'uēn teî chùng heng-taî, heng-teî à, ngŏh huèn neĭ uēt-faat$_{o}$ ka-tsang.

11 I-ch'é mô iù on-tsêng, tsô tsż-keí kè sż, ts'an shaú tsô kung-foo, hó-ts'ż ngŏh yă-ts'āng fan-foò neĭ kóm.

12 Lêng neĭ k'aaĭ laĭ hon-toî kòh-ti tsoî ngoî kè, táng tsż-keí to mŏ k'uet$_{o}$-fāt à.

13 ¶ Heng-taî à, chì ue ĭ-keng fân ch'uè kè, ngŏh īn seúng neí īn chi-tò, mĭn-chì neĭ yau-shaū, hó-ts'ż pīt yān mŏ seúng mông kè kóm.

14 Yan-waî ngŏh-teî yeūk-īn sùn Yē-So sź hiu fūk-shang, kóm-tsaû Sheûng-Chué pit-têng tseung kòh-ti í-laaî Yē-So fân hiu kè, t'ūng-maaî k'uĭ yat-ts'aī taaì laī.

15 Ngŏh tseung Chué kè shuet$_{o}$-wâ kóng kwòh neĭ chi, ngŏh-teî chûng haî shang-oōt, laī laū-ts'uēn tò Chué kòng-lām yāt-tsź kè, pit-têng īn sin tak kwòh ĭ-keng fân ch'uè kè.

16 Yan-waî Chué tsż-keí tseung loī yûng taaî sheng iu, yûng t'in-sż-cheúng kè sheng-yam, yûng Sheûng-Chué kè heúng-kok$_{o}$ ts'ūng t'in kòng lōk laī, kóm-tsaû shūk Kei-Tuk laī sź kè pit-têng sin fūk-shang.

17 In-haû ngŏh-teî shang-oōt laū-ts'uēn kè, pit-têng t'ūng-maaî k'uĭ-teî, ship$_{o}$ sheûng wān-kaan, haí hung chung uê-cheūk Chué, kóm-yeûng ngŏh-teî pit wĕng-uĕn t'ūng-maaî Chué lok$_{o}$.

18 Koò-ts'ź neĭ-teî yeng-koi tseung ni-ti shuet$_{o}$-wâ laī taaî-ka on-waì à.

5.

HENG-TAI à, lûn-k'āp shī-haû kûng yāt-k'eī, m̄ shaí ngŏh sé kwòh neĭ.

2 Yan-waî neĭ tsż-keí mēng-paāk chi-tò Chué kè yāt-tsź, hó-ts'ż yê-maăn kè tô-ts'aāk laī tò.

3 Yān teî wâ p'ēng-on kin-koò kòh-chân-shī, wôh-waân fat-īn laī tò, hó-ts'ż lām p'oōn kè foŏ-yān k'uī-lō kóm, k'uĭ-teî m̄ peî tak kwòh à.

4 Taân heng-taî neĭ m̄ haî tsoî haak-òm, chì-tò kòh yāt-tsź ts'ż tô-ts'aāk laī neĭ ch'uè.

5 Neĭ kòh kòh to tsô kwong-mēng kè tsaí, tsô paāk-chaù kè tsaí, ngŏh-teî m̄ shūk yê-maăn, m̄ shūk haak-òm.

6 Koò-ts'ź ngŏh-teî m̄-hó fàn-cheūk, hó-ts'ż pīt yān kóm, iù kéng-séng $tsit_0$-chaì.

7 Yan-waî fàn-cheūk kè haí yê-maăn fàn-cheūk, yám-tsuì kè haí yê-maăn yám-tsuì.

8 Taân ngŏh-teî shūk paāk-chaù kè, tsaû yeng-koi $tsit_0$-chaì, $cheuk_0$ hiu sùn-tak kûng yān-oì kè moon-hung, ī-ch'é k'aaĭ mông tak kaù laī tsô t'aū-kw'ai.

9 Yan-waî Sheûng-Chué m̄ haî têng-tuēt ngŏh-teî uê-cheūk nau-nô, haî í-laaî ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk tak ch'éng-kaù.

10 K'uĭ waî ngŏh-teî shaû sź, chì-tò ngŏh-teî waāk séng waāk fàn, to kûng k'uĭ t'ūng-maaî shang.

11 Koò-ts'ź yeng-koi peí-ts'ź huèn-waì, oô-seung kìn-laāp, hó-ts'ż neĭ shóh tsô à.

12 ¶ Heng-taî à, ngŏh $ts'it_0$ huèn neĭ yêng-shik kòh-ti tsoî neĭ-teî chi chung k'ān-lō kè, uĕ-k'āp í-laaî Chué laī koón-leĭ neĭ kaaù-fàn neĭ kè.

13 I-ch'é yan k'uĭ kung-foo tsuen-kwaì chêng-chûng laī oì k'uĭ, yaû iù peí-ts'ź seung wōh-hó.

14 Heng-taî à, ngŏh huèn neĭ kéng-kaaì mŏng-waī kè, on-waì hīp-chì kè, foō-ch'ī uĕn-yeūk kè, k'aaĭ foon-yūng laī hon-toî chùng-yān.

15 Waāk peí-ts'ź seung kaau, waāk toî chùng-yān, neĭ-teî iù kán-shân, maĭ k'aaĭ ok_0 laī pò ok_0 kwòh yān, iù sheūng-shī chui tò shîn sż.

16 Yeng-koi sheūng-shī foon-lōk.

17 Pat-hit_0 k'eī-t'ó.

18 Faān sż kóm-tsê, yan-waî ni-ti haî Sheûng-Chué tsoî Yē-So Kei-Tuk shóh seúng waî neĭ-teî à.

19 Maĭ sik hiu Shèng-Shān.

20 Maĭ t'aí-heng uê-īn.

21 Faān sż yeng-koi ch'ā-$ch'aat_0$ kòh-ti shîn kè chap shaú chuê.

22 Kok_0 yeûng ok_0 sż iù ch'uē huì saaì.

23 Uên ts'ż p'ēng-on kè Sheûng-Chué tsż-keí shaí neĭ shēng-ts'uēn shèng-kit_0, yaû pó neĭ lēng-wān, sèng-ts'ēng, shan-t'aí, tsúng mŏ hóh chap-$chaak_0$, chì-tò ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kòng-lām kè shī-haû à.

24 Chiû neĭ kè haî chan-shēng sùn-shāt kà, k'uĭ pit-têng tsô shēng ni-ti sż.

25 Heng-taî à, ts'éng neĭ waî ngŏh-teî k'eī-t'ó.

26 Neĭ-teî iù tseung ts'eng-

kit$_{o}$ laī ts'an-tsuí, kóm mân-haû chùng heng-taî on.

27 Ngŏh í-laaî Chué laī fan-foò neī, tseung ni fung sùn tūk kwòh chùng shèng heng-taî t'eng.

28 Uên ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè yan-tín, t'ūng-maaī neī-teî. Shēng-sam-shóh-uên.

PO-LOH TAAT

T'IP-SAAT-LOH-NEI-KA YAN

HAU SHUE.

1.

PO-LOH Sai-la T'aī-mŏh-t'aaì sé sùn t'ung chi T'ip-saat-lōh-neī-ka yān kè kaaù-ooì, shūk Sheûng-Chué tsik ngŏh-teî kè Foô kûng Chué Yē-So Kei-Tuk kè.

2 Uên neī yaū ue Sheûng-Chué ngŏh-teî kè Foô kûng Chué Yē-So Kei-Tuk tak yan-tín p'ēng-on.

3 ¶ Heng-taî à, ngŏh waî neī-teî sheūng-shī toh-tsê Sheûng-Chué, chiù-i shóh yeng-koi kè, yan-waî neī kè sùn-tak uēt-faat$_{o}$ ka-tsang, ī-ch'é neī-teî taaî-chùng kok$_{o}$ yān seung-oì kàng shâm.

4 Yan neī-teî tsoî shóh shaû kòm toh kw'àn-paak waân-naûn ch'uè nāng yán-noî to yaŭ sùn-tak, koò-ts'ź tsoî Sheûng-Chué kè kok$_{o}$ kaaù-ooî, ngŏh waî neī-teî kw'a-meī.

5 Ni-ti haî hín-mēng Sheûng-Chué kè kung-î shám-p'oòn, tsik-haî neī uē-kam waî Sheûng-Chué kwok$_{o}$ shaû foó, tsaû suèn haî seung ī tak-tó kòh kwok$_{o}$.

6 Sheûng-Chué shóh tsô kè haî kung-î, tsik-haî k'aaī kaan-foó pò-taap$_{o}$ kòh-ti kaan-foó neī kè.

7 Yaû lêng neī-teî shaû foó-naân kè, t'ūng-maaī ngŏh-teî tak hiu on-lŏk, tsoî Chué Yē-So kûng shūk k'uĭ k'uēn-pèng kè chùng t'in-sż ts'ūng t'in hín-în chi shī.

8 Tsoî fóh-īm chung ka yēng kwòh m̄ shik Sheûng-Chué m̄ fūk ngŏh Chué Yē-So fuk-yam kè.

9 K'uĭ-teî shaû yēng, tsaû wĕng-uĕn mīt-mōng, leī-hoi Chué mîn-ts'īn uĕ-k'ăp k'uĭ taaî nāng-kòn kè wēng-kwong.

10 Tsik-haî k'uī kòng-lām kè yāt-tsź, haí k'uĭ chùng shèng-t'ō ch'uè shaû wēng-iû, haí k'uĭ chùng sùn-t'ō ch'uè shaû tsaàn-meī à, yan-waî ngŏh chèng-

mēng kwòh neĭ kè, neĭ ĭ-keng sùn hiu lok_{o}.

11 Koò-ts'ź ngŏh sheûng waî neĭ-teî k'eĭ-t'ó, k'aū ngŏh Sheûng-Chué lêng neĭ hom-tong tak k'uĭ chiû mêng, ī-ch'é yûng taaî nāng-kòn hāng tsûn k'uĭ yān-oì kè shîn ì, kûng sùn-tak.

12 Táng ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè mēng tsoî neĭ ch'uè shaû wēng-iû, ī-ch'é neĭ tsoî k'uĭ ch'uè yīk kóm-yeûng, chiù-i ngŏh Sheûng-Chué uĕ-k'āp Chué Yē-So Kei-Tuk kè yan-tín à.

2.

HENG-TAI à, lûn-k'āp ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè kòng-lām uĕ-k'āp ngŏh-teî tsuî-ooî tò k'uĭ ch'uè.

2 Ngŏh $ts'it_{o}$ k'aū neĭ, waāk yaū ue lēng, waāk yaū ue $shuet_{o}$-wâ, waāk yaū ue shue-sùn, kámô ngŏh mēng keì laī wâ Chué kòng-lām kè yāt-tsź tseung-kân, neĭ m̄-hó fat-īn tá-tûng kòh sam, m̄-hó keng-fong.

3 Tsúng maĭ peî yān shaí mat-yĕ $fong\text{-}faat_{o}$ yăn-yaû neĭ, yan-waî pit-têng sin yaŭ pooì kaaù-ooî kè sź, ī-ch'é kòh-ti haî tsuî-ok_{o} kè yān, tsik-haî ch'ām-lūn chi tsź, iù sin hín-în kè.

4 K'uĭ haî pooì-yīk kè, ī-ch'é mŏng tsź tsuen taaî, ko ch'ut kwòh taân-faān ch'eng waî Sheûng-Chué, taân-faān shaû shūng-paaì kè, shâm chì hó-ts'ź Sheûng-Chué ts'ŏh tsoî Sheûng-Chué tîn, tsź-keí wâ haî shān kè à.

5 Ngŏh sheûng tsoî neĭ ch'uè kòh-chân-shī, yă-ts'āng tseung ni-ti wâ neĭ chi, neĭ m̄ keì-tak me?

6 Uē-kam neĭ chi-tò shóh yaŭ chóh-chuê k'uĭ kè, táng k'uĭ shī-haû tò tsaû hín-mēng là.

7 Yan-waî kòh-ti $pat\text{-}faat_{o}$ yán-ts'ōng kè ok_{o}-t'ak kè, ĭ-keng $faat_{o}$-$tsok_{o}$, tūk-haî chóh-chuê k'uĭ kè, pit-têng chóh-chuê k'uĭ chì-tò ĭ-keng peî ī huì à.

8 Kòh shī $pat\ faat_{o}$ kè pit-têng hín-în, Chué Yē-So tsaû k'aaî tsź-keí haú-heì mīt-tsuēt k'uĭ, ī-ch'é k'aaî tsź-keí kòng-lām kè kwong-mēng laī faì-waaî k'uĭ.

9 K'uĭ kè hín-în, tsik-haî chiù-i Saat-taân shóh hāng, k'aaî kok_{o} yeûng ká-ngaî kè nāng-kòn ì-tsik k'eĭ-sź.

10 I-ch'é k'aaî kok_{o} yeûng pat ì kè kwaí-kaì, tsoî ue ch'ām-lūn kè yān ch'uè, yan-waî k'uĭ m̄ $tsip_{o}$-naāp chan-leĭ kè yān-oì ĭ-chì tak-kaù.

11 Koò-ts'ź Sheûng-Chué tsaû lêng k'uĭ $tuk\text{-}ts'it_{o}$ tsoî maû-mŏng, táng k'uĭ sùn-ts'ūng ká-ngaî.

12 Táng taân-faān m̄ sùn chan-leĭ tsêng foon-heí pat-ì kè yān, kòh-kòh to têng tsuî lok_{o}.

13 ¶ Chué shóh oì kè heng-taî à, ngŏh yeng-koi waî neĭ sheûng-shī toh-tsê Sheûng-Chué, yan tsź ch'í-ch'oh kaán-suén neĭ, lêng neĭ tak mūng Shèng-Shān laī shēng shèng-kit_{o}, ī-ch'é sùn chau-leĭ ĭ-chì tak-kaù.

14 K'uĭ yaû k'aaĭ ngŏh kè fuk-yam kóm-yeûng chiû neĭ, tak-tó Yē-So Kei-Tuk kè wēng-kwong.

15 Koò-ts'ź heng-taî à, neĭ iù kin-koò chīk-laāp, ī-ch'é kin-koò

shaú-chuê neĭ shóh shaû kaaù kè waĭ-ch'uēn, waāk tsoî shuet$_{o}$-wâ, waāk tsoî ngŏh-teî kè fung sùn.

16 ¶ Uên ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk uĕ-k'ăp oì ngŏh-teî, yaû k'aaĭ wĕng-uĕn kè on-waì kûng hó kè chí-mông, ts'ż kwòh ngŏh kè, kòh waî Sheûng-Chué tsik-haî ngŏh-teî kè Foô.

17 On-waì neĭ sam, kin-koò neĭ tsoî shóh yaŭ shîn în shîn sż à.

3.

HENG-TAI à, kaù-kéng neĭ iù waî ngŏh-teî k'eī-t'ó, mông Chué kè tô faaì-faaì laū hāng, yaû shaû wēng-iû hó-ts'ż tsoî neĭ-teî ch'uè yat-yeûng.

2 I-ch'é lêng ngŏh-teî mĭn shaû mŏ leĭ ok$_{o}$ yān shóh hoî, yan-waî yān m̄ haî kòh-kòh yaŭ sùn-tak kè à.

3 Waî Chué haî chan-shāt, k'uĭ pit pó-oô neĭ mĭn haâm ue ok$_{o}$.

4 Ngŏh í-laaî Chué laī sham sùn neĭ, chiù-i ngŏh shóh fan-foò neĭ kè laī tsô, haû-loī yīk pit kóm tsô.

5 Uên Chué yăn-tô neĭ kòh sam, kwai-ue oì Sheûng-Chué kè oì, uĕ-k'ăp Kei-Tuk kè yán-noî.

6 ¶ Heng-taî à, ngŏh t'ok$_{o}$ Chué Yē-So Kei-Tuk kè mēng fan-foò neĭ, taân-faān yaŭ heng-taî maû-mŏng hāng sż, m̄ tsun-i k'uĭ yaū ngŏh shóh shaû chi waĭ-ch'uēn kè laī tsô, tsaû leī uĕn k'uĭ.

7 Neĭ tsż-keí chi-tò yeng-koi tím-yeûng haaû-faat$_{o}$ ngŏh-teî, yan-waî ngŏh-teî tsoî neĭ ch'uè mŏ maû-mŏng hāng sż.

8 Yīk meî-ts'āng haí yān ch'uè paāk shīk, waĭ-haî k'aaĭ lō kûng foó yāt yê tsô kung-foo, táng neĭ-teî yat kòh to mŏ kaaú-iŭ.

9 M haî yan ngŏh-teî mŏ k'uēn-pèng, haî seúng tseung tsż-keí peí neĭ tsô kòh yeûng-tsź, lêng neĭ hōk ngŏh à.

10 Ngŏh t'ūng-maaî chí shī, yă-ts'āng k'aaĭ ni-ti fan-foò neĭ wâ, yān yeūk yaŭ m̄ háng tsô kung-foo kè, tsaû m̄ tak shīk.

11 Yan-waî ngŏh t'eng-mān neĭ-teî yaŭ maû-mŏng hāng sż kè, tsúng m̄ tsô kung-foo, chuen tsô ngoî-pîn sż che.

12 Kóm-yeûng kè, ngŏh t'ok$_{o}$ ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk fan-foò k'uĭ, huèn-mĭn k'uĭ, iù on-tsêng tsô kung-foo, laī shīk tsż-keí haú-leūng.

13 Heng-taî à, neĭ-teî hāng shîn maĭ kaù-kuên.

14 T'óng-yeūk yaŭ yān m̄ ts'ūng ni fung sùn shóh kóng kè, tsaû keì-chuê k'uĭ, maĭ kûng k'uĭ seung kaau, táng k'uĭ sau-kw'aì.

15 Taân-haî maĭ tòng k'uĭ haî ch'aū-tīk, iù huèn k'uĭ hó-ts'ż heng-taî yat yeûng.

16 ¶ Uên ts'ż p'ēng-on kè Chué, tsż-keí tsoî faān sż sheūng-shī ts'ż p'ēng-on kwòh neĭ, uên Chué t'ūng-maaî neĭ-teî chùng-yān à.

17 ¶ Ngŏh Pó-lōh ts'an-shaú mân neĭ on, mooĭ fung sùn k'aaĭ ni-ti tsô keì-yêng, ngŏh pat shóh sé haî kóm-yeûng à.

18 Uên ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè yan-tín, t'ūng-maaî neĭ-teî taaî-chùng. Shēng-sam-shóh-uĕn.

PO-LOH TAAT

T'AI-MOH-T'AAI

TS'IN SHUE.

1.

FUNG Sheûng-Chué ngŏh-teî kè Kaù-Chué, kûng ngŏh-teî shóh mông kòh waî Yē-So Kei-Tuk kè mêng, tsô Yē-So Kei-Tuk kè sż-t'ō Pó-lōh.

2 Sé sùn t'ung chi yan sùn tô tsô ngŏh kè oì tsź T'aī-moh-t'aaì, uên neĭ yaū Sheûng-Chué tsik-haî Foô, uĕ-k'ăp ngŏh Chué Kei-Tuk Yē-So, tak yan-tín keng-sut p'ēng-on.

3 ¶ Hó-ts'ž ngŏh sin-yāt huì Mă-kei-tûn kòh shī, huèn neĭ chûng chuê tsoî I-fat-shóh, táng hóh-ĭ fan-foò shò yān m̄ hó ch'uēn î-kaaù.

4 Yīk m̄ hó t'eng hui-faū kè shuet$_{o}$-wâ, uĕ-k'ăp mō k'ūng kè tsūk-pó, tsik-haî tsz shang pîn-lûn, m̄ hōp Sheûng-Chué yaū sùn shóh ts'ž chi chĭk, uē-kam ngŏh to huèn neĭ-teî kóm tsô.

5 Waī shóh fan-foò kè taaî-ì, tsaû haî yān-oì, ch'ut ue kit$_{o}$-tsêng kè sz-nîm, shî-fei kè leūng-sam, k'ăp mō ngaî kè sùn-tak.

6 Yaŭ yān tiu-heì ni-ti, tsaû faán-chuèn k'aū hui-mŏng kè ĭ-lûn.

7 Seúng tsô kaaù-faat$_{o}$-sz taân m̄ mēng-paāk tsż-keí shóh kóng-lûn shóh k'uet$_{o}$-tuèn kè.

8 Taân ngŏh-teî chi-tô lūt-faat$_{o}$ poón-loī haî shîn, tūk-haî yān iû shîn yûng k'uĭ.

9 Yan-waî chi-tò lūt-faat$_{o}$ m̄ haî waî î-yān ch'it$_{o}$-laāp, haî waî pat-faat$_{o}$ kè, pat fūk kè, m̄ kèng-k'īn kè, tsuî-ok$_{o}$ kè, oo-waì kè, m̄ shèng-kit$_{o}$ kè, shì foô kè, shì mŏ kè, shaat$_{o}$ yān kè.

10 Hāng kaan-yām kè, luĕn naām-shik laī oo-waì tsż-keí kè, kwaaí-taaì yān kè, kóng taaî-wâ kè, pooì shaî kè, uĕ-k'ăp faān pooì-yīk chèng leĭ kè sż laī ch'it$_{o}$-laāp kè.

11 Ni-ti haî chiù-i shóh kaau-t'ok$_{o}$ kwòh ngŏh kè, tsik-haî shaû chuk chi Sheûng-Chué kè wēng-iû kè fuk-yam.

12 ¶ Ngŏh toh-tsê ts'ž ngŏh yaŭ lĭk-leûng kòh waî Yē-So Kei-Tuk ngŏh-táng chi Chué, yan-waî k'uĭ tòng tsok$_{o}$ ngŏh haî chung-sùn, tsaû yâm yûng ngŏh tsô ch'uēn-tô kè chĭk-yīk.

13 Ts'ūng-ts'īn tsô kwòh waí-p'òng kw'àn-paak hei-lēng kè yān, taân ngŏh yan m̄ chi-tò yīk m̄ sùn tsaû kóm tsô, koò-ts'ź tak

mūng keng-sut.

14 I-ch'é ngŏh Chué shóh ts'ż kè yan-tín kûng sùn-tak, uĕ-k'ăp tsoî Yē-So Kei-Tuk kè oì, taaî-taaî faat$_{o}$ ch'ut.

15 Kei-Tuk Yē-So kòng-shaì ch'éng-kaù tsuî yān, ni-ti shuet$_{o}$-wâ haî hóh sùn hóh ts'uēn naăp kè, tsuî yān chi chung chì taaî haî ngŏh.

16 Taân ngŏh tak mūng keng-sut kè uēn-koò, haî táng Yē-So Kei-Tuk hóh-ĭ tsoî ngŏh shaú-sin hín-mēng kok$_{o}$ yeûng kè foon-yūng, lêng haû-loĭ sùn Chué laĭ tak wĕng-shang kè yān, k'aaĭ ngŏh tsô mô-yeûng.

17 Uên tsuen-kwaì wēng-iû kwai-ue wĕng-uĕn pat hóh waaî pat hóh kìn kè Wōng, tsik-haî tūk yat mō î yaŭ chì-waaî kè Sheûng-Chué, chì-tò shaì-shaì. Shēng-sam-shóh-uên.

18 ¶ Ngŏh kè tsaí T'aī-moh-t'aaì à, ngŏh k'aaĭ ni-ti fan-foò chuk-t'ok$_{o}$ neĭ, haî chiù-i sin-yāt chí-shî neĭ kè uê-īn, táng neĭ hóh-ĭ chiù kóm-yeûng laĭ chìn shîn chìn.

19 Laū-ts'uēn sùn-tak kûng shîn kè leūng-sam, yaŭ ti yān yă-ts'āng tiu-heì leūng-sam, tsaû ch'ām-nīk shóh sùn chi leĭ.

20 K'eī chung yaŭ Huí-maĭ-naaĭ, A-līk-shaan-taaî, ngŏh yă-ts'āng tseung k'uĭ-teî kaau kwòh Saat-taân, táng k'uĭ-teî chi-tò mī hó waí-p'òng.

2.

SHOH-I ngŏh huèn-mĭn neĭ, sin iù waî maân yān yeūk-kò, k'eī-tó, hán-k'aū, kóm-tsê.

2 Waî kwan-wōng uĕ-k'ăp faān tsoî ko waî kè yān, táng ngŏh-teî hóh-ĭ k'aaĭ kok$_{o}$ yeûng kèng-k'īn, tuen-chong, t'īm-tsêng, p'ēng-on laĭ tô-yāt.

3 Tsoî Sheûng-Chué ngŏh Kaù-Chué mîn-ts'īn kóm-yeûng haî hó, haî mūng uēt-naăp kè.

4 K'uĭ seúng maân-yān tak kaù, hōk shūk chan-leĭ.

5 Yan-waî yaŭ yat waî Sheûng-Chué, ī-ch'é Sheûng-Chué kûng yān chung-kaan yaŭ yat waî Chung-pó, tsik-haî tsô yān kòh waî Kei-Tuk Yē-So.

6 K'uĭ shé hiu tsż-keí, t'aì maân-yān shūk tsuî, tò hŏp shī yāt-k'eī yaŭ chèng-kuî hín ch'ut.

7 Waî ts'ź ngŏh peî Chué ch'it$_{o}$-laăp tsô suen-ch'uēn-ché, tsô sż-t'ō, tsô î-pong yān kè lŏ-sz, kaaù k'uĭ-teî sùn Chué hōk chan-leĭ, ngŏh kóng chan wâ, mī haî kóng kà wâ.

8 ¶ Shóh-ĭ ngŏh seúng yān kok$_{o}$ ch'uè kúng shèng-kit$_{o}$ kè shaú, mŏ uèn-hân, mŏ chaang-lûn laĭ k'eī-t'ó.

9 Yīk seúng foŏ-nuĭ cheuk$_{o}$ hŏp laĭ kè i-fūk, yaŭ līm-ch'ĭ cheng-tsit$_{o}$, mī hó k'aaĭ p'īn-faat$_{o}$, waăk kam, waăk chue, waăk chan-kwaì kè i-fūk.

10 Waĭ iù k'aaĭ shîn-hâng laĭ chong-shik, ni-ti haî tsż ch'eng-waî kèng Sheûng-Chué kè foŏ-nuĭ shóh hŏp yûng kè.

11 Foŏ-nuĭ iù k'aaĭ shûn-fūk laĭ on-tsêng hōk tô.

12 Ngŏh mī chún foŏ-nuĭ ch'uēn-kaaù, yīk mī chún koón-ch'uk naām-yân, waĭ iù on-tsêng.

13 Yan-waî A-tong tsoî sin shaû tsô, Hâ-wa tsoî haû.

14 I-ch'é mī haî A-tong shaû

yaŭ-waăk, waï-haî kòh foŏ-yān shaû yaŭ-waăk tsaû haâm tsuî.

15 Taân foŏ-nuï yeŭk ts'uēn sùn-sam, oì-sam, shèng-kit$_{o}$, cheng-chèng, tsaû yaū shang-ch'aán pit tak kaù lok$_{o}$.

3.

YEUK yaŭ yān k'aū kaam-tuk kè chik, k'uï tsaû luēn-mô yat kìn shìn sz̀, ni kuì shuet$_{o}$-wâ haî hóh sùn kè.

2 Tsô kaam-tuk kè, iù mŏ hóh chap-chaak$_{o}$, tsô yat foŏ chi foo, kán-shân, têng-sèng, tuen-fong, hò tsip$_{o}$-toî uēn yān, shîn shi kaaù-fàn.

3 M hò tsaú, m̄ au-tá, m̄ t'aam oo-leî, wan-wōh, m̄ chaang-taù, m̄ hò ts'oī-paăk.

4 Ooï shîn leï tsz̀-keí kè ka, tsik-haî k'aaï tuen-chong, lêng tsaí-nuï shûn-fūk.

5 Yan-waî yān m̄ chi tím-yeûng leï tsz̀-keí kè ka, tím ooï leï Sheûng Chué kè kaaù-ooî ni?

6 M haî ch'oh yāp kaaù-ooî kè hóh tsô kaam-tuk, húng-p'à k'uï tsz̀-moŏn tsz̀-tsuk, haâm lōk moh-kwaí kè p'oòn-tuèn.

7 Yaû iù tsoî kaaù-ooî chi ngoî yaŭ hó mēng-sheng, húng-p'à k'uï haâm lōk chí-chaak$_{o}$, uĕ-k'āp moh-kwaí kè lōh-mŏng.

8 Tsô chap-sz̀ kè yīk iù tuen-chong, m̄ hó yat haú leŭng leî, m̄-hó shî-tsaú, m̄-hó t'aam oo-leî.

9 Yûng kit$_{o}$-tsêng kè leūng-sam, ts'uēn shóh sùn chi tô kè ò-miû.

10 Ni yeûng kè yān to iù sin shì kwòh k'uí, kìn haî mŏ hóh chap-chaak$_{o}$, tsaû hóh-ï tsô chap-sz̀ kè chik.

11 K'uï kè foŏ-yān yīk iù tuen-chong, m̄ hó waí-p'òng yān, yaû iù têng-sèng, faān sz̀ chung-sùn.

12 Tsô chap-sz̀ kè, iù tsô yat foŏ chi foo, shîn leï tsz̀-keí kè tsaí-nuï uĕ-k'āp tsz̀-keí kè ka.

13 Yan-waî faān shîn tsô chap-sz̀ chi chik kè, pit waî tsz̀-keí tak hó kè tei waî, yaŭ nāng fòng taám ch'uēn Kei-Tuk Yē-So kè tô-leï.

14 ¶ Mông tsó yāt laī tò neï ch'uè, ngŏh sé ni-ti sz̀ kwòh neï.

15 Táng neï kìn ngŏh īn-ch'ī, tsaû hóh chi-tò, yeng-koi tím-yeûng tsô sz̀, tsoî Sheûng-Chué kè ka, tsik-haî oōt Sheûng-Chué kè kaaù-ooî, chan-leï kè ch'uĕ-shēk tei kei.

16 Sheûng-Chué tsè yān shan hín-în, tsīk Shèng-Shān tak ch'eng waî î, peî t'în-sz̀ t'aí-kìn, peî ch'uēn tò î-pong, peî shaì yān sùn-fūk, peî tsip$_{o}$ tsoî wēng-iû ch'uè, ni-ti kèng-k'în kè ò-î, chan-chèng haî taaî kè lok$_{o}$.

4.

SHENG-SHAN k'ok$_{o}$-shāt yaŭ wâ, moōt-shaì pit yaŭ yān tiu-heì tong sùn chi leï, tsip$_{o}$-naāp maî-waăk yān kè lēng, uĕ-k'āp moh-kwaí kè tô.

2 Yûng ngaî-shîn laī kóng taaî-wâ, k'uï kè leūng-sam hó-ts'z̀ yūk peî lōk-ngaâng kóm.

3 Kàm-chí kà-ts'uì, yaû kiù yān kaaì fan, ni-ti fan māt, haî Sheûng-Chué shóh tsô, táng sùn Chué mēng-paăk chan-leï kè yān, hóh-ï k'aaï kóm-tsô laī tsip$_{o}$-shaû kè.

4 Yan-waî Sheûng-Chué shóh

tsô kè kok$_o$ māt, k'ui haî hó kè, yeūk k'aaĭ kóm-tsê laî tsip$_o$-shaû, tsaû mŏ yat kîn iù tiu-heì.

5 Yan-waî ts'ź māt yaū ue Sheûng-Chué kè fan-foò k'āp k'eī-t'ó, tak shēng shèng-kit$_o$.

6 ¶ Yeūk neĭ lêng heng-taî keì-tak ni-ti sź, tsaû tsô Yē-So Kei-Tuk kè hó chap-sź, tak sùn Chué kè tô-leĭ, kûng neĭ p'ēng-sò shóh shûn-ts'ūng kè shîn kaaù laī yeŭng-yūk.

7 Taân neĭ iù heì-tsuēt tsaāp-tsūk, uĕ-k'āp lŏ foŏ kè k'eī-t'aām, tsź-keí lîn-tsaāp kèng-k'īn kè tô-leĭ.

8 Yan-waî lîn-tsaāp kòh shan yik ch'uè haî shiú, waī kèng-k'īn tsoî faān sź yaŭ yik, yan yaŭ kam-shang loī-shang kè yeng-huí à.

9 Ni-ti haî hóh sùn hóh ts'uēn naāp kè shuet$_o$-wâ.

10 Ngŏh-teî waî ts'ź shaû lō-foó, shaû waí-p'òng, yan-waî ngŏh-teî yeŭng-mông shang-oōt kè Sheûng-Chué, k'uĭ tsô maân yān kè Kaù-Chué, uēt-faat$_o$ tsô sùn-t'ō kè Kaù-Chué.

11 Ni-ti sź neĭ iù fan-foò, iù kaaù-fàn.

12 Neĭ m̄-hó yan nīn-shiù peî yān t'aí-heng neĭ, faān kwaan ue īn-uĕ, hāng-waī, yān-oì, sèng-ts'ēng, chung-sùn, shèng-kit$_o$, neĭ to iù tsô sùn-t'ō kè mō-yeûng.

13 Neĭ iù chuen-sam tūk shèng shue huèn-mīn yān, kaaù-fàn yān, táng tò ngŏh laī.

14 Neĭ shóh yaŭ kè yan-ts'ż, tsik-haî yaū uê-īn uĕ-k'āp lŏ-ooî òn-shaú ts'ż kwòh neĭ kè, neĭ m̄-hó tiu hoi.

15 Neĭ iù sz-nîm ni-ti sź-ts'ēng, chuen-sam heùng-mô, táng neĭ sheûng-taāt, hóh-ī hín-mēng kwòh chùng-yān.

16 Neĭ iù kán-shân tsź-keí uĕ-k'āp kaaù-fàn, yaû iù tsoî ts'ź yaŭ hāng-sam, yan-waî kóm-yeûng tsô, tsaû pit-têng kaù tsź-keí, kûng t'eng-ts'ūng neĭ kè yān lok$_o$.

5.

M-HO ch'ik-chaak$_o$ nīn-lŏ kè yān, waī iù huèn k'uĭ uē foô, yaû iù huèn nīn-shiù kè yān uē heng-taî.

2 Huèn lŏ foŏ uē mŏ, yīk iù k'aaĭ kok$_o$ yeûng cheng-kit$_o$ laī huèn shiù-nuĭ uē tsź-mooî.

3 Chan-chèng shaú-kwá kè kwá-foŏ iù tsuen-kèng k'uĭ.

4 Taân kwá-foŏ waāk yaŭ tsaí-nuĭ, waāk yaŭ suen, k'uĭ tsaû sin iù tsoî ka hāng haaù pò-taap$_o$ sheung ts'an, yan-waî haí Sheûng-Chué mîn-ts'īn, ni-ti haî hó sź, ī-ch'é hóh mūng uēt-naāp kè.

5 Kòh-ti tūk kui kè chan kwá-foŏ, k'uĭ tsêng haî yeŭng-mông Sheûng-Chué, yāt-yê pat hit$_o$ yeūk-hán k'eī-t'ó.

6 Waī hò ìn-lōk kè kwá-foŏ, sui shang yaū sź.

7 Neĭ yīk iù k'aaĭ ni-ti sê laī kaaù-fàn, táng k'uĭ-teî mŏ hóh chap-chaak$_o$.

8 Yān yeūk m̄ t'aí-koò k'uĭ kè ts'an-yān, tsaû haî tiu-heì shóh sùn kè tô, peí-kaaù m̄ sùn Chué kè yān kàng m̄-hó, yeūk m̄ t'aí-koò tsź-keí kè ka-yān, tsaû uēt-faat$_o$ haî kóm.

9 Kwá-foŏ sheŭng ch'aak$_o$, pit iù nīn-keí kaù lūk-shāp suì,

p'ēng-sò haî yat foo chi foŏ.

10 Yaŭ hāng shîn kè mēng-sheng, waāk haî yă-ts'āng yeŭng-yūk tsaí-nuĭ, tsip$_{o}$-toî uēn yān, saí shèng-t'ō kè keuk$_{o}$, chôh waûn-nuân kè yān, k'ān hāng kok$_{c}$ yeûng shîn sz̆ kè.

11 Waĭ nīn-shiù kè kwá-foŏ neĭ t'ui-ts'z̄, yan-waî k'uĭ-teî fòng-sz̀ leī-hoi Kei-Tuk chi shī, tsaû seúng kà lok$_{o}$.

12 Yan-waî k'uĭ-teî tiu-heì ch'oh-shī kè sùn sam tsaû peî têng tsuî.

13 K'uĭ-teî yaū-hāng lūn ka tsaāp-kwaàn laău-tôh, pat-tūk laău-tôh, yaû kóng shóh pat tong kóng kè, tsaû mŏng lûn pīt yān, toh shang sz̆ tuen.

14 Shóh-ĭ ngŏh seúng nīn-shiù kè kwá-foŏ tsoì kà, shang tsaí, chî ka, m̄ peí ch'aū-tīk tak-tó waí-p'òng kè kei-ooî.

15 Yan-waî yaŭ ti yān ĭ-keng faan chuèn shûn-ts'ūng Saat-taân lok$_{o}$.

16 M lûn sùn naām sùn nuĭ, ka chung yeūk yaŭ kwá-foŏ, tsaû iù tsz̆-keí pong-chôh k'uĭ, maĭ p'òh-faì kaaù-ooî, táng kaaù-ooî hóh-ĭ pong-chôh chan kè kwá-foŏ.

17 ¶ Shîn koón kaaù-ooî kè cheúng-lŏ, iù ka p'ooĭ kung-kèng k'uĭ, lō-foó kóng tô kaaù-fàn yān kè, kàng iù ka p'ooĭ kung-kèng.

18 Yan-waî shèng-shue yaŭ wâ, nîn kuk kè ngaū, m̄-hó lūng-chuê k'uĭ kè haú, yaû wâ kung-yān yeng tak shóh chīk kè kung ngān lok$_{o}$.

19 Yaŭ yān kò cheúng-lŏ, waāk mŏ leŭng saam kòh kìn-chèng, tsaû m̄-hó shau k'uĭ kè pán.

20 Faân-tsuî kè yān, iù tsoî chùng-yān mîn-ts'în chaak$_{o}$-fāt, táng k'eī-uē kè yān yīk kuî-p'à.

21 Ngŏh haí Sheûng-Chué k'āp Chué Yē-So Kei-Tuk kûng-maaī mūng suén kè t'în-sz̆ mîn-ts'în, fan-foò neĭ kán-shaú ni-ti, maĭ chap shēng kìn, maĭ p'in-toî yān.

22 M-hó kap-ts'uk kûng yān hāng òn-shaú kè laĭ, yīk m̄-hó kûng pīt yān kè tsuî yaŭ fân, tsz̆-keí iù shaú shèng-kit$_{o}$.

23 Yan neĭ waî yeūk, shan-t'aí toh pêng, tsaû m̄-hó yám shuí che, iù shiú yûng ti tsaú.

24 Yaŭ yān kè tsuî hín-mēng, tsaû sin tò òn, yaŭ yān kè tsuî haî tsoî haû kan-ts'uī.

25 Kóm-yeûng yīk yaŭ hín-mēng kè shîn sz̆, waĭ kòh-ti m̄ hín-mēng kè, tò taí pat nāng yán-ts'ōng.

6.

FAAN fūk koón-hāt kè nō-pūk, iù tòng tsok$_{o}$ tsz̆-keí kè chué-yān, hom shaû kok$_{o}$ yeûng kung-kèng, mĭn-chì Sheûng-Chué kè mēng kûng kaaù-fàn shaû waí-p'òng.

2 Kòh-ti yaŭ sùn tô kè chué-yān, m̄-hó yan Chué tsô heng-taî, tsaû miŭ-shî k'uĭ, kàng iù fūk-sz̆ k'uĭ, yan-waî shaû fūk-sz̆ chi yik kè, to haî chung-sùn mūng oì kè yān, neĭ iù k'aaĭ ni-ti sz̆ laĭ kaaù-fàn yān huèn-mĭn yān.

3 ¶ Yeūk yaŭ yān ch'uēn pīt yeûng tô-leĭ, m̄ t'eng-ts'ūng shîn-īn kè tô, tsik-haî ngŏh

Chué Yē-So Kei-Tuk kè tô, uĕ-k'ăp kèng-k'în kè kaaù-fàn.

4 K'uĭ haî kiu-ngô yat mō shóh chi, chuen hò pîn-lûn, uĕ-k'ăp în-uĕ kè chaang-tuen, yaū ts'ź shang tò-keî, chaang-kêng, shaan-p'òng, waaî ok$_{o}$ kè sz-î.

5 Waaî sam-shût, heì chan-leĭ, ĭ-waî kèng-k'în hóh-ĭ wōk leî.

6 Waî kèng-k'în kûng chi-tsuk, haî taaî yaŭ yik.

7 Yan-waî ngŏh-teî mŏ taaì mat-yĕ yāp shaì, yîk shât-tsoî m̄ taaì tak mat-yĕ huì shaì.

8 Yaŭ i yaŭ shîk, tsaû iù chi-tsuk.

9 Taân-haî t'aam-t'ō foò-haû kè, haâm lōk yaŭ-waăk mŏng-lōh, uĕ-k'āp mō leĭ yaŭ hoî kè sz-yūk, tsik-haî haâm-nîk yān lōk mît-mōng, uĕ-k'āp ch'ām-lūn kè à.

10 Yan-waî t'aam ts'oî, haî maân ok$_{o}$ chi kan, yaŭ t'aam ts'oî kè, yă-ts'āng leî-hoi k'uĭ shóh sùn kè tô, î-ch'é yûng hó toh foó-naân laî kat-ch'uen tsź-keî.

11 ¶ Shūk Sheûng-Chué kè yān à, neĭ iù peî hoi ni-ti sź, chui-k'aū kung-î, kèng-k'în, sùn-tak, yān-oì, yán-noî, wan-yaū.

12 Neĭ iù chìn sùn-tak kè shîn chìn, yaû iù cha-shât wĕng-shang, tsik-haî neĭ peî chiû laî tak-tó kè, î-ch'é tsoî hó-toh chèng yān mîn-ts'în, chiu-yêng tsź-keî kè shîn yêng.

13 Ngŏh tsoî ts'ź maân-mât yaŭ shang-mêng kè Sheûng-Chué mîn-ts'în, yîk tsoî heûng-chuê Poón-tiu Peí-la-toh sò mēng tsź-keî chi shîn yêng kè Yē-So Kei-Tuk mîn-ts'în fan-foò neĭ.

14 Iù shaú-chuê ni t'iū kaaì-mêng, mŏ hā-ts'z mŏ hóh chap-chaak$_{o}$, chì-tò ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk hín-în.

15 Tò hŏp shī-haû, Sheûng-Chué pit hín-mēng k'uĭ, Sheûng-Chué tsik-haî yaŭ fuk tūk-yat kè ts'o k'uēn ché, maân wōng chi Wōng, maân chué chi Chué.

16 Tūk k'uĭ yaŭ wĕng-shang, chuê tsoî m̄ kân tak kè kwong-mēng ch'uè, yān shóh meî kìn, yîk pat nāng kìn, uên tsuen-wēng k'uēn-lîk wĕng-uĕn kwai k'uĭ. Shēng-sam-shóh-uên.

17 ¶ Neĭ iù fan-foò shaì-sheûng foò-haû kè yān, m̄-hó kiu-ngô, m̄-hó í-laaî mō têng kè ts'în-ts'oî, iù í-laaî wĕng-shang kè Sheûng-Chué, tsik-haî k'aaî kok$_{o}$ māt haû ts'ź kwòh ngŏh-teî heúng-shaû kè.

18 Yaû iù hāng shîn, foò yaŭ shîn sź, foon-heí shi-shé, uên uĕ chùng-yān kaau-tsaì.

19 Kóm-yeûng waî tsź-keî tsik-maaî shîn kè kei-chí, uê-peî tseung-loî yāt-k'eī, táng k'uĭ-teî hóh-ĭ cha-shât wĕng-shang.

20 ¶ T'aī-moh-t'aaì à, neĭ iù kán-shaú shóh kaau-t'ok$_{o}$ kwòh neĭ kè, tiu-heì mŏng-t'aām, uĕ-k'ăp ká ch'eng chì-waî kè pîn-lûn.

21 Yaŭ yān sùn-ts'ūng ni-ti, tsaû leī-hoi chan-tô, uên yan-tín t'ūng-maaî neĭ-teî. Shēng-sam-shóh-uên.

PO-LOH TAAT

T'AI-MOH-T'AAI

HAU SHUE.

1.

FUNG Sheûng-Chué chí-ì, tsun-i shang-mêng kè yeng-huí, tsik-haî tsoî ue Kei-Tuk Yē-So kè, tsô Yē-So Kei-Tuk kè sż-t'ō Pó-lōh.

2 Sé sùn t'ung chi ngŏh shóh oì kè tsaí T'aī-moh-t'aaì, uên neĭ yaū Sheûng-Chué tsik Foô, uĕ-k'āp ngŏh-teî kè Chué Kei-Tuk Yē-So, tak yan-tín keng-sut, p'ēng-on.

3 ¶ Toh-tsê Sheûng-Chué, tsik-haî ngŏh tsż tsó-tsung ĭ-loī k'aaĭ kit_o-tsêng kè leūng-sam laī fūk-sż kè, yan-waî ngŏh k'eī-t'ó chi shī, $pat\text{-}hit_o$ keì-nîm neĭ.

4 Keì-nîm neĭ kè ngaăn-luî, yāt yê hó seúng kìn neĭ, táng ngŏh kè faaì-lōk hóh-ĭ moŏn-tsuk.

5 Yan ngŏh keì-tak neĭ shóh yaŭ kè, mō ngaî sùn-tak, ni-ti sùn-tak, sin chuê tsoî neĭ ngoî tsó-mŏ Lōh-ĭ, uĕ-k'āp neĭ mŏ-ts'an Yaŭ-neī-kei ch'uè, ī-ch'é ngŏh sham sùn yīk chuê tsoî neĭ ch'uè.

6 Yan ts'ź ngŏh t'aī-séng neĭ, seúng neĭ kik $faat_o$ heí Sheûng-Chué kè yan-ts'ż, tsik-haî yaū ngŏh òn-shaú, tsaû haí neĭ sam ch'uè kè.

7 Yan-waî Sheûng-Chué ts'ż ngŏh-teî m̄ haî waì-kuî kè sam, waī-haî nāng-kòn, yān-oì, kán-shaú kè sam.

8 Koò-ts'ź neĭ maĭ waî Chué kè chèng-kuî kìn sau-ch'í, yīk maĭ waî ngŏh, tsik yan Chué peî ts'aū kè kìn sau-ch'í, waī iù tsun-i Sheûng-Chué kè nāng-kòn, kûng fuk-yam t'ūng-maaī shaû-foó.

9 Sheûng-Chué yă-ts'āng kaù ngŏh-teî, ī-ch'é k'aaĭ shèng chiû laī chiû ngŏh-teî, m̄ haî chiù-i ngŏh-teî kè hāng-waī, waī-haî chiù-i k'uĭ tsż-keí kè chí-ì, uĕ-k'āp yan-tín, tsik-haî tsoî wĕng-uĕn chi sin, haí Kei-Tuk Yē-So ch'uè ts'ż kwòh ngŏh-teî kè.

10 Taân uē-kam yaū ngŏh Kaù-Chué Yē-So Kei-Tuk kòng-shaì hín-în, tsaû hín ch'ut laī, k'uĭ yă-ts'āng faì hiu sź-mōng, ī-ch'é yaū fuk-yam hín-mēng shang-mêng, uĕ-k'āp wĕng-uĕn m̄ waaî kè.

11 Ngŏh waî fuk-yam, peî $ch'it_o$-laāp tsô suen-ch'uēn-ché, tsô sż-t'ō, tsô î-pong yān kè lŏ-sz.

12 Ngŏh waî ts'ź yīk shaû ni-

tì foó-naân, taân ngŏh mì kìn sau-ch'í, yan-waî ngŏh chi-tò ngŏh shóh sùn kè, ĭ-ch'é sham sùn ngŏh shóh kaau-t'ok$_{0}$ k'uĭ kè, k'uĭ nāng pó-shaú chì-tò kòh yāt.

13 Neĭ iù k'aaĭ tsoî Yē-So Kei-Tuk kè sùn-tak k'āp yān-oì, laī shaú-chuê neĭ haí ngŏh ch'uè shóh t'eng-ts'ūng kè laī tsŏ mŏ-yeûng.

14 Neĭ iù í-laaî chuê tsoî ngŏh sam ch'uè kè Shèng-Shān, laī kán-shaú shóh kaau-t'ok$_{0}$ neĭ kè shîn tô.

15 ¶ Neĭ chì-tò faān tsoî A-sai-à kè yān, ĭ-keng waī-pooî ngŏh, k'eī chung yaŭ Feī-kat-lô, Hak-moh-k'eī-neī.

16 Uêu Chué keng-sut Oh-neĭ-shik-fat yat ka kè yān, yan-waî k'uĭ luĭ-ts'ż on-waî ngŏh, ĭ-ch'é mŏ yan ngŏh sóh-lîn kìn sau-ch'í.

17 K'uĭ haí Lōh-mă chi shī, hó yan-k'ān wán ngŏh, chì-tò wán-cheūk.

18 Uên Chué ts'ż k'uĭ haí kóh yāt tak Chué keng-sut, k'uĭ haí I-fat-shóh fūk-sż ngŏh kòm-toh sż, neĭ to mēng-mēng chì-tò le.

2.

NGOH kè tsaí à, neĭ shóh-ĭ iù í-laaî Kei-Tuk Yē-So kè yan-tín laī tak kin-koò.

2 I-ch'é tsoî hó-toh kìn-chèng chi chung, shóh t'eng-mān ngŏh kóng kè tô-leĭ, neĭ iù chuén-t'ok$_{0}$ kwòh chung-sùn yaŭ nāng kaaù yān kè yān.

3 Neĭ yīk iù t'ūng ngŏh yán-noî foó-naân, hó-ts'ż Kei-Tuk Yē-So kè tseng-peng yat yeûng.

4 Faān tsŏ peng kè, mì peí shaì sż ch'īn-chuê, táng hóh lêng chiu k'uĭ tsŏ peng kè yān foon-heí.

5 Waāk yaŭ yān taù-līk, yeūk mì i kw'ai-kuí, tsaû mì tak-tó koon-mĭn.

6 Lō līk kè nūng-foo, pit-têng sin tak kwóh-shāt.

7 Neĭ iù sz-seúng ngŏh shóh kóng kè, yan-waî Chué faān sż ts'ż neĭ yaŭ kìn-shik.

8 Neĭ iù keì tak Taaî-waî kè haû-yuî Yē-So Kei-Tuk, chiù-i ngŏh kè fuk-yam, yaū sź fūk-shang.

9 Ngŏh waî fuk-yam shaû foó, chì-tò peî kw'án-póng, hó-ts'ż faân faat$_{0}$ kè kóm, taân Sheûng-Chué kè tô-leĭ mì peî póng-chuê.

10 Shóh-ĭ ngŏh waî suén-mān, faān sż yán-noî, táng k'uĭ-teî yīk hóh tak tsoî ue Kei-Tuk Yē-So kè ch'éng-kaù, uĕ-k'āp wĕng-uĕn kè wēng-iû.

11 Ni-ti haî hóh sùn kè shuet$_{0}$-wâ, tsik-haî ngŏh-teî yeūk kûng k'uĭ t'ūng sź, yīk pit kûng k'uĭ t'ūng oōt.

12 Ngŏh-teî yeūk t'ūng-maaî yán-noî foó-naân, yīk pit t'ūng-maaî k'uĭ tsŏ wōng, ngŏh-teî yeūk mì yêng k'uĭ, k'uĭ yīk pit mì yêng ngŏh-teî.

13 Ngŏh-teî yeūk shat sŭn, k'uĭ yēng-īn chung-sùn, pat nāng pat yêng tsż-keí.

14 ¶ Neĭ iù lêng yān keì-nîm ni-ti sż-ts'ēng, tsoî Chué mîn-ts'īn huèn-kaaî chùng-yān, mì hó yan īn-uĕ laī fan-chaang, ni-ti haí mŏ yik kè, ooî kaaù waaî t'eng-mān kè yān.

15 Neĭ iù tsûn līk hín mēng tsż-keí haî Sheûng-Chué shóh

foon-heí kè, tsô mŏ sau-kw'aì kè kung-yān, shîn ue kóng kaaí chan tô.

16 Iù peî hoi mŏng t'aām kè hui īn, yan kóm-yeûng shî-pit ka toh īn kèng-k'īn kè sẑ.

17 I-ch'é k'uĭ-teî kè shuet$_{o}$-wâ ooĭ shīk hoi, hó-ts'ž tūk-ch'ong kóm, ni-ti yān chi chung, yaŭ Huí-maĭ-naaĭ Feī-leĭ-t'ō.

18 Lûn-k'āp chan-leĭ, k'uĭ-teî taaî yaŭ ts'òh, wâ fūk-shang kè sẑ ĭ-keng kwòh hiu, ī-ch'é tiû luên keí kòh yān kè sùn sam.

19 Taân Sheûng-Chué kè kei-chí kin-laāp tak wán, yaŭ ni-ti yàn-keì, wâ Chué chi-tò tsẑ-keí kè mān, yaû wâ, faān yêng Kei-Tuk chi mēng kè, iù leī-hoi ok$_{o}$ sẑ.

20 Haí taaî uk luĭ t'aū, mī chí yaŭ kam heì ngān heì, yīk yaŭ mūk heì ngă heì, yaŭ ti tsô tsuen-kwaì kè shaí-yûng, yīk yaŭ ti tsô pei-tsîn kè shaí-yûng.

21 Yān yeūk kit$_{o}$-tsêng tsẑ-keí leī-hoi ni-ti, tsaû tsô tsuen-kwaì shaí-yûng kè heì-mēng, shèng-kit$_{o}$ hōp ue Chué yûng, waî kok$_{o}$ yeûng shîn sẑ uê-peî kè.

22 Neĭ iù peî hoi shiù-nīn kè sz-yūk, t'ūng-maaī ts'eng-sam t'ó-kò Chué kè yān chui-k'aū kung-î chung-sùn yān-oì wōh-mūk.

23 Taân iû k'uĭ-tsuēt uē-tûn, mŏ hōk-mân kè pîn-lûn, yan-waî chi-tò ni-ti ooĭ shang ch'ut fan-chaang kè.

24 Tsô Chué nō-pūk kè, pat hóh fan-chaang, waī iû k'aaī ts'ž-oì toî chùng-yān, shîn shi kaaû-fàn, yăn-noî heì-mŏ.

25 K'aaī wan-yaū kaaù-tô pooì-yīk kè yān, waāk-ché Sheûng-Chué ts'ž k'uĭ-teî fooì-koí, chì-tò mēng-paāk chan-leĭ.

26 I-ch'é lêng kòh-ti peî moh-kwaí yâm ì lŏ-leūk kè, ch'éng tsẑ-keí t'uet$_{o}$-leī k'uĭ kè lōh-mŏng.

3.

NEI iù chi-tò moōt shaì, pit yaŭ ngaī-hím kè yāt-tsź laī tò.

2 Yan-waî yān pit oì tsẑ-keí, oì ts'īn-ts'oī, keng-kw'a, kiu-ngô, waí-p'òng, waī-yīk foô-mŏ, koo-foô yan-tín, mī shèng-kit$_{o}$.

3 Pōk-ts'ēng, pooì yeuk$_{o}$, shaan-p'òng, tsùng-yūk, ts'aān-haak, tsang-oò.

4 Waī-pooì foô-t'ok$_{o}$, kaú-ch'é, tsẑ-taaî, oì ìn-lōk toh kwòh oì Sheûng-Chué.

5 Yaŭ kèng-k'īn kè ngoî-maaû, tiu-heì kèng-k'īn kè shāt ì, kóm-yeûng kè yān, neĭ iù leī-hoi k'uĭ-teî.

6 Yan t'au-t'au yāp yān ka, mŏng-lōh uē-chuet$_{o}$ kè foŏ-nuĭ, tsaû haî shūk ni táng, kòh-ti foŏ-nuĭ taam-chuê tsuî toh, peí kok$_{o}$ yeûng sz-yūk yăn-yaŭ.

7 K'uĭ sheūng-shī hōk tô, tsúng mī shik-tak chan-leĭ.

8 Hó-ts'ž Ngă-neī Yeūng-peí chóh tóng Moh-sai, kòh-ti yān yīk haî kóm-yeûng chóh-tóng chan-leĭ, haî waaî hiu sam-shūt kè yān, peî heì-tsuēt ue chan-leĭ.

9 Taân k'uĭ-teî pit pat nāng tsùn-yik, yan-waî k'uĭ-teî kè uē-chuet$_{o}$, pit hín-lô tsoî chùng-yān mîn-ts'īn, hó-ts'ž kóh leŭng kòh yān kè yat yeûng.

10 Waī-haî neĭ yă-ts'āng haaû-faat$_{o}$ ngŏh kè kaaù-fàn pán-hāng,

chì-ì, sùn-tak, foon-yūng, yān-oì, yán-noî.

11 Uĕ-k'āp ngŏh tsoî On-t'aī-oh, I-koh-nîm, Lô-sż-tak, shóh uê-cheūk kè kw'àn-paak foó-naân, ngŏh shóh shaû kè kw'àn-paak, Chué to ts'ūng chung kaù hiu ngŏh.

12 I-ch'é faān tsoî Kei-Tuk Yē-So ch'uè, laāp ì, k'aaĭ kèng-k'īn laī hāng kè, yīk pit shaû kw'àn-paak.

13 Taân ok$_{o}$ yān uĕ-k'āp maī-waāk yān kè, k'uĭ uēt noî tsaû pit uēt-faat$_{o}$ ka-tsang k'uĭ kè ok$_{o}$, k'uĭ hei-p'în yān, yīk shaû yān hei-p'în.

14 Waī-haî neĭ shóh hōk kè shóh sùn kè iù sheūng-shī kán-shaú, yan-waî neĭ chi-tò haî heùng mat-shuī laī hōk kwòh kè.

15 Yaû chi neĭ tsż yaù mēng-paāk shèng-shue, shèng-shue nāng lêng neĭ yaŭ chì-waî, chì-tò yaū ue sùn Kei-Tuk Yē-So tak kaù.

16 Shèng-shue k'ui haî Sheûng-Chué shóh māk-shî kè, ī-ch'é yaŭ yik ue kaaù-fàn, tuk-chaak$_{o}$, kwaî chèng, uĕ-k'āp kaaù yān hōk kung-î.

17 Táng shūk Sheûng-Chué kè yān, hóh tak shēng-ts'uēn, lîn-taāt, hāng kok$_{o}$ yeûng shîn sż.

4.

SHOH-I ngŏh tsoî Sheûng-Chué mîn-ts'īn, yīk tsoî kòng-lām shēng kwok$_{o}$ chi shī, shám-p'oòn shang yān sź yān kè Chué Yē-So Kei-Tuk mîn-ts'īn fan-foò neĭ.

2 Iù ch'uēn tô, m̄ lûn shī-haû pîn waāk pat pîn, tsúng iù yan-k'ān laī tsô, k'aaĭ kok$_{o}$ yeûng yán-noî k'āp kaaù-fàn, laī tuk-chaak$_{o}$ yān, kéng-kaaì yān, huèn-mīn yān.

3 Yan-waî tseung-loî yān-teî pit m̄ yūng chèng kaaù, waī yaŭ hān-yeŭng kè ĭ, tsaû yâm tsż-keí kè sz-yūk, ka-tsang hó toh lŏ-sz.

4 Yaû ím ĭ m̄ t'eng chan-leĭ, chuèn huì kwai-heùng hui-t'aām.

5 Taân neĭ iù faān sż kán-shân, iù yán-noî foó-naân iù tsô ch'uēn tô kè kung-foo, iù tsûn saaì neĭ kè chik-fân.

6 Yan-waî ngŏh în-tsoî tseung tsô tîn tsaú kè tsaì-tsż, ngŏh lām huì kè yāt-k'eī tseung-kân lok$_{o}$.

7 Ngŏh ĭ-keng chìn shîn chìn, ngŏh ĭ-keng hāng tsûn pan-tsaú kè lô, ngŏh ĭ-keng tsun-shaú shóh sùn kè tô.

8 Tsż-kam ĭ haû, yaŭ sheúng shîn yān kè koon-mĭn, waî ngŏh uê-peî, Chué tsik-haî kung-î kè shám-p'oòn Ché, tò kòh yāt pit-têng ts'ż kwòh ngŏh, pat tūk ts'ż kwòh ngŏh, yīk ts'ż kwòh faān luĕn-mô Chué hín-în kè yān.

9 ¶ Ts'éng neĭ yan-k'ān tsó yāt laī tò ngŏh ch'uè.

10 Yan-waî Taí-mă t'aam-luĕn kam shaì tsaû tiu-heì ngŏh, huì hiu T'ip-saat-lōh-neī-ka, Kaak-lāk-sż huì hiu Ka-la-t'aaì, T'aī-toh huì hiu T'aat-mă-t'aaì.

11 Tūk-haî Lô-ka kûng ngŏh haí ch'uè, ts'éng neĭ taaì Mă-hóh t'ūng-maaī laī, yan-waî tsô fūk-yīk kè sż k'uĭ haî ngŏh hōp yûng.

12 Ngŏh ĭ-keng tá-faat$_{o}$ T'ui-

kei-koó huì I-fat-shóh.

13 Ngŏh tsoî Tāk-lōh-à Ka-pò ch'uè, laū-lōk kòh kîn ngoî i, neĭ laī chi shī, ts'éng neĭ taaì laī, ī-ch'é ts'éng neĭ taaì kok$_{o}$ shue-kuén laī, chì kán-iù haî yeūng-p'eī kòh kuén.

14 T'ūng-tseûng A-līk-shaan-taaî, taaî hoî ngŏh, Chué pit chiù-i k'uĭ kè hāng-waī laī pò-yèng k'uĭ.

15 Neĭ yīk iù t'aī-fōng k'uĭ, yan-waî k'uĭ kīk līk laān-chóh ngŏh-teî shóh ch'uēn-kóng kè.

16 Ngŏh ch'oh ts'ż shan-sò chi shī, mŏ yān kûng ngŏh t'ūng laāp, kòh-kòh to leī-hoi ngŏh, uên Chué ū k'aaĭ ni kîn sż kwai k'uĭ-teî.

17 Taân Chué kûng ngŏh t'ūng laāp, ka-tsang ngŏh kè līk-leûng, táng yaū ngŏh hóh-ĭ chau-waī ch'uēn hoi fuk-yam, yaû táng î-pong yān hóh-ĭ t'eng-mān, ī-ch'é ngŏh tak ch'éng-kaù, t'uet$_{o}$-leî sz-tsź kè haú.

18 Chué pit kaù ngŏh ch'ut kok$_{o}$ yeûng ok$_{o}$ sż, yīk pit póyaû ngŏh tak yāp k'uĭ kè t'in-kwok$_{o}$, uên wēng-iû kwai-ue k'uĭ, chì-tò shaì-shaì. Shēng-sam-shóh-uên.

19 ¶ Mân Paak-kei-la, A-kui-la, uĕ-k'āp Oh-neī-shik-fat kè ka yān on.

20 I-la-to chûng haí Koh-lām-toh ch'uè chuê, waī Tāk-lōh-feī-moh yaŭ pêng, ngŏh laū-lōk k'uĭ haí Maĭ-leî-to.

21 Ts'éng neĭ pit haí tung ts'īn laī tò, Yaŭ-pò-lōh, Pò-t'īn, Leî-nō, Kaak-lŏ-taí-à, uĕ-k'āp kok$_{o}$ heng-taî to mân neĭ on.

22 ¶ Uên Chué Yē-So Kei-Tuk, sheūng-shī t'ūng-maaī neĭ kè lēng-wān, uên yan-tín sheūng-shī t'ūng-maaī neĭ. Shēng-sam-shóh-uên.

PO-LOH TAAT

T'AI-TOH

SHUE

1.

SHEUNG-CHUE kè pūk, Yē-So Kei-Tuk kè sż-t'ō Pó-lōh, tsun-i Sheûng-Chué suén-mān shóh sûn kè tô, uĕ-k'āp shóh shik lêng kèng-k'īn kè chan-leĭ.

2 Yeŭng-mông mŏ kóng hui-wâ kè Sheûng-Chué, tsoî wĕng-uĕn ĭ ts'īn shóh yeng-huí kè wĕng-shang.

3 Tò shóh têng kè k'eī, Sheûng-Chué tsoî ue suen-ch'uēn laī hín-mēng k'uĭ kè tô, suen-ch'uēn tsik-haî tsun-i Sheûng-Chué ngŏh Kaù-Chué chi mêng shóh kaau-t'ok$_{o}$ ngŏh kè.

4 Sé sûn t'ung chi tsun-i kung-

kûng kè sùn-leĭ, tsô ngŏh chan tsaí kè T'aī-toh, uên neĭ yaū Sheûng-Chué tsik Foô, uĕ-k'ăp Chué Yĕ-So Kei-Tuk ngŏh-teî kè Kaù-Chué, tak yan-tín p'ĕng-on.

5 ¶ Ngŏh laū-lŏk neĭ tsoî Kaak-leĭ-taí, haî waî ni-ti uēn-koò, táng neĭ hóh-ĭ chéng chèng hìm-k'uet$_{o}$ kè sz̆, ī-ch'é chiù-ì ngŏh shóh fan-foò neĭ kè, tsoî kok$_{o}$ shēng ch'it$_{o}$-laăp cheúng-lŏ.

6 Yeūk yaŭ yān mŏ hóh chap-chaak$_{o}$, tsô yat foŏ chi foo, k'uĭ kè tsaí-nuĭ sùn Chué, mŏ fòng-tông, fei yan m̄ fūk koón-ch'uk kè sz̆, peî yān ĭ-lûn, tsaû hóh-ĭ laăp k'uĭ.

7 Yan-waî kaam-tuk tsô Sheûng-Chué kè koón-ka, pit iù mŏ hóh chap-chaak$_{o}$, m̄ chap keí kìn, m̄ heng-î faat$_{o}$-nô, m̄ hò tsaú, m̄ hò au-tá, m̄ t'aam ts'oī-paāk.

8 Heí tsip$_{o}$ uĕn yān, hò shîn, kán-shaú, kung-î, shèng-kit$_{o}$, tsz̆ chaì.

9 Sheūng shaú k'uĭ shóh shaû kaaù kè chan tô, táng k'uĭ hóh nāng k'aaĭ chèng tô laī huèn-mĭn yān, chit$_{o}$-fūk hò pîn-lûn kè yān.

10 ¶ Yan-waî yaŭ hó toh yān m̄ fūk koón-ch'uk, k'uĭ-teî tsô mŏng-t'aām kè, uĕ-k'āp yaŭ-waāk kè, kòh-ti shaû kot$_{o}$-laĭ kè yān, uēt-faat$_{o}$ kwaan-haî.

11 Iù sak-chuê ni-ti yān kè haú, k'uĭ-teî yan-waî t'aam oo-waì chi leî, tsaû kaaù shóh pat tong kaaù kè, laī yaŭ-waāk yān kè ts'uēn-ka.

12 K'uĭ-teî chi chung yaŭ yat kòh yān, tsik-haî poón-teî kè sin-chi, wâ Kaak-leĭ-taí yān sheūng-shī kóng taaî-wâ, haî ok$_{o}$ shaù, haî shan laăn t'ŏ paaú kè.

13 Ni-ti chèng-kìn haî chan kè, shóh-ĭ neĭ iù īm-chaak$_{o}$ k'uĭ-teî, táng k'uĭ-teî nāng shaú shóh sùn kè chèng tô.

14 M t'eng Yaū-t'aaì yān hui-mŏng kè shuet$_{o}$-wâ, uĕ-k'āp waī-pooì chan-leĭ kè yān kè fan-foò.

15 Kwaan ue kit$_{o}$-tsêng kè yān kok$_{o}$ yeûng māt-kîn haî kit$_{o}$-tsêng, kwaan ue m̄ kit$_{o}$-tsêng uĕ-k'āp pat sùn kè yān, mŏ yat kîn haî kit$_{o}$-tsêng, k'uĭ-teî kè sam, kûng maaī leūng-sam to oo-waì hiu.

16 K'uĭ-teî wâ tsz̆-keí shik-tak Sheûng-Chué, taân k'uĭ-teî k'aaĭ hāng-waī laī pooì-yîk k'uĭ, k'uĭ-teî haî hóh-oò kè, haî m̄ shûn-fūk kè, kwaan ue kok$_{o}$ yeûng shîn sz̆, haî peî heì-tsuēt kè.

2.

TAAN neĭ iù k'aaĭ hŏp chèng tô kè sz̆ laī kóng.

2 Huèn nīn-lŏ kè yān, iù kán-shân, tuen-chong, tsz̆-chaì, kwaan ue sùn-tak, yān-oì, yán-noî, to iù shaú chèng tô.

3 Huèn lŏ foŏ, īn hâng yīk iù hŏp shèng-shue, maĭ tsô waí-p'òng kè, maĭ tsô hò tsaú kè, iù tsô kaaù yān hāng shîn kè.

4 Táng k'uĭ-teî kaaù nīn-yaù kè foŏ-yān, oì cheûng-foo, oì tsaí-nuĭ.

5 Tsz̆-chaì cheng-kit$_{o}$, on-fân, tsoî ka shîn-leūng, shûn-fūk cheûng-foo, táng Sheûng-Chué kè tô-leĭ m̄ peî yān waí-p'òng.

6 Neĭ yĭk huèn nīn-shiù kè yān iù tsż-shaú.

7 Neĭ tsoî faān sż iù hín-ch'ut tsż-keĭ haî shîn-hâng kè mō-yeûng. Tsoî ch'uēn-tô iù mŏ ts'ē-p'ik, iù tuen-chong, shēng-shāt.

8 Chèng-în mŏ hóh chap-chaak$_{c}$, táng tuì-tīk kè kìn sau-ch'ĭ, yan mŏ ok$_{c}$ sż ĭ-lûn tak neĭ à.

9 Huèn nō-pūk iù shûn-fūk tsż-keĭ kè chué-yān, faān sż iù lêng chué-yān foon-heĭ, m̄-hó k'aaĭ shuet$_{o}$-wâ téng-kéng.

10 M-hó t'au-ts'uí māt-kîn, iù hín ch'ut kok$_{o}$ yeûng chung-sùn kè sam, táng k'uĭ-teî faān sż hóh-ĭ sau-shik Sheûng-Chué ngŏh Kaù-Chué kè tô-leĭ.

11 Yan-waî Sheûng-Chué kaù yān kè yan-tín, ĭ-keng hín-mēng kwòh chùng-yān.

12 Kaaù-fàn ngŏh-teî ch'uē hiu m̄ kèng-k'īn kè sam, uĕ-k'ăp shaì-tsūk kè sz-yūk, tsaû k'aaĭ tsż-chaì kung-î kèng-k'īn, haí ni shaì-sheûng tô-yāt.

13 Yeŭng-mô ts'ż fuk kè chí-mông, kûng kòh waî taaî kè Sheûng-Chué, ngŏh Kaù-Chué Yē-So Kei-Tuk wēng-iû kè hín-în.

14 K'uĭ waî ngŏh-teî shé hiu tsż-keí, táng hóh shūk ngŏh-teî ch'ut kok$_{o}$ yeûng tsuî-ok$_{o}$, ĭ-ch'é kit$_{o}$-tsêng yat táng leūng-mān, kwai ue tsż-keí, yīt-sam hāng shîn.

15 ¶ Neĭ iù k'aaĭ ni-ti sż laĭ kóng, laĭ huèn-mīn, ĭ-ch'é k'aaĭ kok$_{o}$ yeûng k'uēn lĭk laĭ chaak$_{o}$-fāt yān, m̄-hó peî yān t'aí-heng neĭ à.

3.

NEI iù t'aĭ-séng k'uĭ-teî shûn-fūk chap-chèng kè, cha-k'uēn kè, yaû iù tsun-ts'ūng, uê-peî hāng kok$_{o}$ yeûng shîn sż.

2 M-hó waí-p'òng mat yān, m̄-hó fan-chaang, pit iù wōh-p'ēng, heùng chùng-yān hín ch'ut kok$_{o}$ yeûng wan-yaū.

3 Ngŏh-teî sin shī yĭk haî uē-chuet$_{o}$, m̄ shûn-fūk, shaû maĭ-waāk, fūk-sż sz-yūk ìn-lōk, sheūng-shī tsô hung-ok$_{o}$ tò-keî kè sż, tsô hóh-oò kè yān, yaû peí-ts'ź tsang-oò.

4 Taân Sheûng-Chué ngŏh Kaù-Chué kè ts'ż-pei, uĕ-k'āp heùng yān kè yān-oì hín-mēng chi shī.

5 K'uĭ kaù ngŏh-teî, m̄ haî yaū ngŏh-teî hāng shîn kè kung-lō, waĭ-haî chiù-ĭ k'uĭ kè keng-sut, yaū ue ch'ūng-shang kè saí-kit$_{c}$, uĕ-k'āp Shèng-Shān kè kang-san, laĭ kaù ngŏh-teî.

6 K'uĭ yaū ue ngŏh Kaù-Chué Yē-So Kei-Tuk, tsaû haû ts'ż Shèng-Shān kwòh ngŏh-teî.

7 Táng ngŏh-teî yaū k'uĭ kè yun-tín tak ch'eng waĭ î, tsun-i wēng-shang kè mông, hóh tak waĭ tsż-tsź.

8 Ni-ti shuet$_{o}$-wâ haî hóh sùn kè, ĭ-ch'é ngŏh seúng neĭ k'aaĭ ni-ti sż, ts'it$_{o}$-lĭk laĭ kóng, táng faān sùn Sheûng-Chué kè yān, nāng tsûn sam hāng shîn, ni-ti sż haî hó kè, yaû ooĭ yik yān kè.

9 Waĭ neĭ iù uēn leĭ uē-chuet$_{o}$ kè pîn-lûn, tsūk-pó kè hui-t'aām, chaang-taù, ĭ-lûn lūt-faat$_{o}$ kè fan-chaang, yan-waî ni-ti haî hui-mōng mŏ yik kè.

10 Ts'ūng î-tuen kè yān, neĭ

kéng-kaaì kwòh k'uĭ yat leŭng ts'ż, tsaû iù tsuēt k'uĭ.

11 Yan-waî chi-tò kóm-yeûng kè yān, pooì tô wōk tsuî, p'oòn-tuèn tsż-keí.

12 ¶ Ngŏh tá-faat$_{O}$ A-t'aī-mă, waăk T'uí-kei-koó tò neĭ ch'uè kòh shī, neĭ iù yan-k'ān tò Neī-koh-poh-laāp kìn ngŏh, yan-waî ngŏh k'uet$_{O}$-ì haí kòh ch'uè kwòh tung-t'in lok$_{O}$.

13 Neĭ iù yan-k'ān pong-chôh kaaù-faat$_{O}$-sz Sai-naāp, uĕ-k'āp A-poh-lōh heí hāng, táng k'uĭ-teî mŏ k'uet$_{O}$-fāt.

14 Ngŏh-teî kaaù noî kè yān, iù waî shóh sui kè shaí-yûng laī hōk-tsaāp hāng shîn, mĭn-chì m̄ kit$_{O}$ kwóh.

15 ¶ Faān kûng ngŏh haí ch'uè kè to mân neĭ on, ts'éng neĭ toî mân faān k'aaĭ sùn sam oì ngŏh-teî kè yān on.

16 ¶ Uên yan-tín t'ūng-maaī neĭ-teî chùng-yān. Shēng-sam-shóh-uên.

PO-LOH-TAAT

FEI-LEI-MOON

SHUE.

1.

WAI Yē-So Kei-Tuk shaû kw'àn kè Pó-lōh, uĕ-k'āp heng-taî T'aī-moh-t'aaì, sé sùn t'ung chi ngŏh-teî ts'an-oì kè, t'ūng lō-foó kè Feī-leî-moōn.

2 Kûng-maaī ts'an-oì kè A-feī-à shî, uĕ-k'āp kûng ngŏh tsô peng kè A-kei-pò, kim-chi tsoî neĭ ka noî kè kaaù-ooî.

3 Uên neĭ-teî yaū Sheûng-Chué, ngŏh-teî kè Foô, uĕ-k'āp Chué Yē-So Kei-Tuk, tak yan-tín p'ēng-on.

4 ¶ Ngŏh k'eī-t'ó sheūng-shī keì-nîm neĭ, waî neĭ kóm-tsê ngŏh kè Sheûng-Chué.

5 Yan-waî t'eng-mān neĭ heùng Chué Yē-So, k'āp heùng chue shèng-t'ō, shóh yaŭ kè oì sam sùn sam.

6 Uên neĭ kûng yān, shóh t'ūng yaŭ kè sùn sam, yaŭ nāng-lik hāng, lêng yān mēng chi neī-teî kok$_{O}$ yeûng shîn sż, haî waî Kei-Tuk Yē-So tsô kè.

7 Heng-taî à, ngŏh-teî waî neĭ kè oì, tsaû taaî tak faaì-lōk on-waì, yan-waî shèng-t'ō kè sam, haî yaū neĭ tak-tó shue-ch'eùng.

8 ¶ Ngŏh tsoî ue Kei-Tuk, sui hóh fòng-taám, k'aaĭ yeng tsô kè sż fan-foò neĭ.

9 Taân yan oì kè uēn-koò, ngŏh nīn-lŏ kè Pó-lōh, în-tsoî waî Yē-So Kei-Tuk shaû kw'àn kè, nīng-hóh k'aū neĭ.

10 Ngŏh waî ngŏh kè tsaí, tsik-haî ngŏh tsoî luī-sit$_{o}$ chi chung, shóh shang kè Oh-neī-sai-mŏ k'aū neĭ.

11 K'uĭ p'ēng-sò mŏ yik ue neĭ, taân uē-kam k'uĭ yaŭ yik ue neĭ uĕ-k'āp ngŏh lok$_{o}$.

12 Ngŏh tá-faat$_{o}$ k'uĭ faan huì neĭ ch'uè, neĭ iù tsip$_{o}$-naāp k'uĭ, k'uĭ haî ngŏh shóh oì kè.

13 Ngŏh seúng laū-chuê k'uĭ haí ngŏh ch'uè, táng k'uĭ hóh t'aì neĭ fūk-sż ngŏh tsoî luī-sit$_{o}$ chi chung, tsik ngŏh waî fuk-yam shaû kè.

14 Taân meî chi neĭ kè ì-sż, ngŏh m̄ tsô mat-yĕ sż, táng neĭ kè shîn-hâng, m̄ haî yaū ue mĭn-k'eŭng, waī-haî yaū ue ts'ēng-uên.

15 K'uĭ tsaâm-shī leī-hoi neĭ, waāk-ché haî táng neĭ wĕng-uĕn shau-laū k'uĭ à.

16 Neĭ shau-laū k'uĭ, m̄ tsoì hó-ts'ż nō-pūk, naaĭ haî ko kwòh nō-pūk, hó-ts'ż ts'an-oì kè heng-taî, waāk kóng k'uĭ shan, waāk kóng k'uĭ shūk Chué, ngŏh sheûng-ch'é oì k'uĭ, hōh-fòng neĭ kàng haî oì k'uĭ lok$_{o}$.

17 Neĭ yeūk tòng tsok$_{o}$ ngŏh haî t'ūng-poôn kè, tsaû iù tsip$_{o}$-naāp k'uĭ, hó-ts'ż tsip$_{o}$-naāp ngŏh yat yeûng.

18 K'uĭ yeūk yaŭ kw'ai-suén neĭ, yik-waāk hìm-foô neĭ mat-yĕ, tsaû k'aaĭ laī kwai ngŏh.

19 Ngŏh Pó-lōh ts'an shaú sé ni-ti, ngŏh pit pit waān faan kwòh neĭ, taân ngŏh m̄ kóng neĭ chûng hìm ngŏh tsż-keí kè chaaì.

20 Heng-taî à, ts'éng neĭ peí ngŏh tsoî Chué ch'uè, yaū neĭ tak foon-heí, tsoî Kei-Tuk ch'uè, lêng ngŏh sam tak shue-ch'eùng.

21 Yan-waî ngŏh sham sùn neĭ haî shûn-fūk, tsaû sé shue-sùn kwòh neĭ, yīk chi neĭ ooĭ tsô shèng kwòh ngŏh shóh kóng kè sż.

22 Neĭ lêng-ngoî iù waî ngŏh uê-peî chuê-shóh, yan-waî ngŏh mông yaū neĭ kè k'eī-t'ó, laī tak tò neĭ ch'uè.

23 ¶ Waî Kei-Tuk Yē-So, kûng ngŏh t'ūng shaû kw'àn kè I-pa-fat, mân neĭ on.

24 Kûng ngŏh t'ūng lō kè Mă-hóh, A-leī-taāt-koó, Taí-mă, Lô-ka, yīk mân neĭ on.

25 ¶ Uên Chué Yē-So Kei-Tuk kè yan t'ūng-maaī neĭ kè sam-Shēng-sam-shóh-uên.

PO-LOH TAAT

HEI-PAAK-LOI YAN

SHUE.

1.

KOO-SHI Sheûng-Chué luĭ-ts'ż k'aaĭ hó-toh fong-faat$_o$, t'ok$_o$ uê-īn-ché tuì līt-tsó kóng, uē-kam tsoî moōt shaì, t'ok$_o$ k'uĭ Tsź tuì ngŏh-teî kóng.

2 K'uĭ laāp k'uĭ Tsź kaì-tsż maân-māt, yīk yaū k'uĭ ch'ŏng-tsô uĕ-chaû.

3 K'uĭ haî Sheûng-Chué wēng-iû kè kwong-wā, haî Sheûng-Chué poón chat kè chan tseûng, yaū taaî nāng kè īn-uĕ foō-ch'ī maân-māt, ĭ-keng yaū tsż-keí shūk hiu ngŏh-teî kè tsuî, tsaû ts'ŏh tsoî t'in sheûng chì waī-īm ché kè yaû pîn.

4 K'uĭ haî chûng taaî kwòh t'in-sż, yan peí kaaû t'in-sż k'uĭ tak tó chûng tsuen-kwaì kè mēng-tsż.

5 Yan-waî Sheûng-Chué keí-shī tuì pin kòh t'in-sż wâ, neĭ haî ngŏh Tsź, ngŏh kam-yāt shang neĭ, yaû wâ, ngŏh kûng k'uĭ tsô Foô, k'uĭ kûng ngŏh tsô Tsź.

6 Yaû tá-faat$_o$ k'uĭ Cheúng-Tsź kòng shaì chì shī yaŭ wâ, Sheûng-Chué kè t'in-sż k'ui iù paaì k'uĭ.

7 Lûn k'āp t'in-sż, tsaû wâ, k'uĭ lêng k'uĭ kè sż-ché tsô fung, lêng k'uĭ kè ch'aai-yīk tsô fóh-īm.

8 Waī lûn k'āp k'uĭ Tsź tsaû wâ, Sheûng-Chué à, neĭ kè waî chì-tò maân shaì, neĭ kè kwok$_o$ pèng, haî kung-î kè pèng.

9 Neĭ hò shîn oò ok$_o$, koò-ts'ź Sheûng-Chué neĭ kè Sheûng-Chué, k'aaĭ heí-lōk kè ko laî ch'ā neĭ, ko ue t'ūng-luî kè.

10 Yaû wâ, Chué à, neĭ t'aaì-ch'oh shī, laāp teî kei, t'in yīk haî neĭ shaú shóh tsô kè.

11 T'in teî ooĭ mīt-mōng, waī neĭ sheūng ts'uēn, t'in teî tsîm-tsîm ooĭ kaû, hó-ts'ż i-fūk kóm.

12 Neĭ pit kuén-maaî k'uĭ, hó-ts'ż yat kîn p'ŏ kóm, k'uĭ tsaû koí-pìn, waī neĭ m̄ pìn, neĭ kè shaû haî mŏ k'ūng-tsûn.

13 Sheûng-Chué keí shī tuì pin kòh t'in-sż wâ, neĭ ts'ŏh tó ngŏh yaû pîn, chì-tò ngŏh lêng neĭ kè ch'aū-tīk, tsô neĭ keuk$_o$ taāp tàng ni?

14 Chùng t'in-sż heí m̄ haî chap-sż kè lēng, shaû tá-faat$_o$ laî fūk-sż faān tak kaù tsż-īp kè yān me?

2.

KOO-TS'Z ngŏh-teî kàng iù kán-shân shóh t'eng kwòh kè, mĭn-chì shat hiu k'uĭ.

2 Yan-waî t'in-sż shóh ch'uēn kè īn-uĕ yeūk haî kin-shāt, ī-ch'é faān m̄ shûn-ts'ūng, uĕ-k'āp pooì-yīk kè, to shaû hiu kung-î kè pò-yèng.

3 Ngŏh-teî yeūk haî t'aí-heng kòm taaî kè kaù tô, tím nāng t'ō-peî pò-yèng ni? Ni-ti kaù-tô, haî Chué ch'í-ch'oh shóh kóng kè, t'eng-mān kè yān, tuì ngŏh-teî chèng-shāt.

4 I-ch'é Sheûng-Chué chiù-i tsż-keí kè sam-chì, k'aaî yau-cheng k'eī-tsik, uĕ-k'āp kok$_{o}$ yeûng kè î-nāng, Shèng-Shān kè yan-ts'ż, t'ūng k'uĭ-teî tsô chèng.

5 ¶ Yan-waî ngŏh-teî shóh kóng kè loī-shaì, Sheûng-Chué meî-ts'āng lêng k'uĭ kwai-fūk t'in-sż.

6 Taân yaŭ yat kòh yān tsoî yat p'in shue yă-ts'āng chèng mēng wâ, shaì yān haî mat-yĕ chì tak neĭ keì-nîm k'uĭ ni? Yān-Tsź haî mat-yĕ chì tak neĭ kuèn-koò k'uĭ ni?

7 Neĭ yă-ts'āng lêng k'uĭ leūk-leūk pei kwòh t'in-sż, neĭ k'aaĭ wēng-wā tsuen-kwaì tsô k'uĭ kè koon-mĭn, ī-ch'é laāp k'uĭ haí neĭ shaú shóh tsô kè māt chi sheûng.

8 Neĭ lêng maân-māt kwai-fūk k'uĭ keuk$_{o}$ hâ, yan keì lêng maân-māt kwai-fūk k'uĭ tsaû pit mŏ shêng lōk yat yeûng m̄ kwai-fūk k'uĭ lok$_{o}$, taân chì-tò uē-kam ngŏh-teî chûng meî kìn maân-māt kwai-fūk k'uĭ.

9 Waî-haî kìn Yē-So leūk-leūk pei kwòh t'in-sż, yaū ue sź kè foó-ch'óh, tak tó wēng-wā tsuen-kwaì kè koon-mĭn, chì-tò k'uĭ yaū Sheûng-Chué kè yan, t'aì chùng-yān sheūng sź meî.

10 Maân-māt waî k'uĭ ī yaŭ, yaū k'uĭ ī loī, kòh waî Sheûng-Chué seúng yăn hó-toh tsaí yāp wēng-iû ch'uè, tsaû yaū ue foó-ch'óh lêng k'uĭ-teî kè Kaù-Kwan shēng-ts'uēn, haî cheūk kè.

11 Shi shèng-kit$_{o}$ kè, kûng shaû shèng-kit$_{o}$ kè, kaai haî yaū ue yat, koò-ts'ź k'uĭ ch'eng k'uĭ-teî waî heng-taî m̄ kìn sau-ch'í.

12 Wâ ngŏh pit tuì ngŏh kè heng-taî suen-ch'uēn neĭ kè mēng, ngŏh tsoî kaaù-ooî chung pit tsûng-tsaàn neĭ.

13 Yaû wâ, ngŏh pit í-laaî k'uĭ, yaû wâ, t'aí hă ngŏh uĕ-k'āp Sheûng-Chué shóh ts'ż kwòh ngŏh kè tsaí a.

14 Yan-waî ni-ti tsaí haî shūk huet$_{o}$-yūk, shóh-ī k'uĭ tsż-keí yīk chiù yeûng shūk huet$_{o}$-yūk, táng k'uĭ yaū sź hóh faì hiu ts'o sź chi k'uēn kè, tsik moh-kwaí lok$_{o}$.

15 I-ch'é shik-fòng kòh-tĭ yat shang yan p'à sź laī shaû wat-fūk kè yān.

16 Yē-So shāt-tsoî m̄ foō-chôh t'in-sż, waī-haî foō-chôh A-paak-la-hón kè haû-yuî.

17 Shóh-ĭ tsoî faān sż, k'uĭ iù haaû-faat$_{o}$ heng-taî, táng tsoî ue shūk Sheûng-Chué kè sż, k'uĭ hóh tsô keng-sut chung-sùn kè Tsaì-Sz-Cheúng, laī shūk yān mān kè tsuî.

18 Yan k'uĭ tsż-keí ĭ-keng peî shì-waāk laī shaû kaan-naān,

tsaû yaŭ nāng pong-chôh kòh-ti peî shì-waāk kè yān lok$_{o}$.

3.

KOO-TS'Z shèng-kit$_{o}$ kè heng-taî, kûng mūng yaū t'in chi chiû kè à, neĭ-teî iù seúng heí ngŏh-teî kaaù chung kè Sž-Ché uĕ-k'ăp Tsaì-Sz-Cheúng, tsik-haî Yē-So Kei-Tuk.

2 K'uĭ haî tsûn-chung shóh laāp k'uĭ kè Sheûng-Chué, hó-ts'ž Moh-sai yīk haî tsûn-chung tsoî Sheûng-Chué kè ts'uēn-ka.

3 K'uĭ to suèn haî chûng tsuen kwòh Moh-sai, hó-ts'ž ch'òng-laāp ka kè yān, haî tsuen kwòh kòh ka.

4 Yan-waî faān ka pit yaŭ yān ch'òng-laāp, waī ch'òng-laāp maân-mät kè, haî Sheûng-Chué lok$_{o}$.

5 Moh-sai ts'ž pūk, haî tsûn-chung tsoî Sheûng-Chué kè ts'uēn-ka, chì-tò tsô tseung-loi shóh kóng chi sž kè chèng-kuî.

6 Waī Kei-Tuk haî ts'ž Tsaí tsoî tsž-keí kè ka, ngŏh-teî yeūk cha-shāt tuk-sùn chi sam kûng keng-kw'a kè hei-mông, chì-tò shau-neĭ, tsaû haî k'uĭ kè ka lok$_{o}$.

7 Koò-ts'ź hó-ts'ž Shèng-Shān yaŭ wâ, kam-yāt neĭ-teî yeūk háng t'eng k'uĭ kè sheng-yam.

8 Tsaû maĭ kong-pik neĭ-teî kè sam, hó-ts'ž tsoî kik nau chi shī, haí kw'òng-yĕ tsoî shì-waāk chi yāt.

9 Tsik-haî neĭ-teî kè līt-tsó līk sž-shāp nīn shì-waāk ngŏh, shì-lîn ngŏh, koon-hòn ngŏh kè hāng-waī chi shī.

10 Koò-ts'ź ngŏh nau kòh toî kè yān, wâ, k'uĭ-teî tsoî sam chung sheūng-shī fong-maû, ī-ch'é meî shik ngŏh kè tô-lô.

11 Shóh-ĭ ngŏh nau-nô chi shī faat$_{o}$ shaî wâ, k'uĭ-teî pit m̄ yāp ngŏh kè on-sik lok$_{o}$.

12 Heng-taî à, neĭ-teî iù kán-shân, mĭn-chì neĭ-teî chi chung, yaŭ pin kòh waaī-chuê pat sùn kè ok$_{o}$ sam, laī leī-hoi oōt Sheûng-Chué.

13 Waī mooĭ-yāt chûng ch'eng tak waī kam-yāt, neĭ-teî iù oô-seung huèn-mĭn, mĭn-chì neĭ-teî chi chung, yaŭ yān peî tsuî-ok$_{o}$ kè kwaí-kwat laī kong-pik.

14 Yan-waî ngŏh-teî yeūk cha-shāt ch'oh shī kè tuk-sùn tò shau-neĭ, tsaû kûng Kei-Tuk yaŭ fân kè.

15 Yaŭ wâ, kam-yāt neĭ-teî yeūk ooĭ t'eng k'uĭ kè sheng-yam, tsaû maĭ kong-pik neĭ-teî kè sam, hó-ts'ž tsoî nau-nô chi shī.

16 Kòh-ti t'eng-mān tsaû kik Chué nau-nô kè haî mat-shuī ni? Heí m̄ haî kan-ts'ūng Moh-sai ch'ut Oi-k'ăp kè chùng-yān me?

17 Yaû sž-shāp nīn shóh nau-nô kè haî mat-shuī ni? Heí m̄ haî faân tsuî, k'uĭ kè shi tĭt$_{o}$ tsoî kw'òng-yĕ kè yān me?

18 Tuì k'uĭ-teî faat$_{o}$ shaî wâ, m̄ yāp tak k'uĭ on-sik kè, haî mat-shuī ni? Heí m̄ haî kòh-ti pat sùn-ts'ūng kè yān me?

19 Kóm-tsaû hóh chi-tò k'uĭ-teî pat nāng yāp tak, haî yan pat sùn-ts'ūng à.

4.

SHOH-I ngŏh-teî iù kán-shân, mĭn-chì chûng yaŭ yāp tak

k'uĭ on-sik kè yeng-huí, neĭ-teî chi chung, yaŭ ti peî suèn haî m̄ tak-tó kè.

2 Yan-waî yaŭ fuk-yam ch'uēn kwòh ngŏh-teî, hó-ts'ž ch'uēn kwòh k'uĭ-teî kóm, waî shóh t'eng kè tô-leĭ, mō yik ue k'uĭ-teî, yan t'eng-mān kè, m̄ k'aaî sùn laî t'iū-wān.

3 Yan ngŏh-teî ĭ-keng sùn tô kè tsaû tak yāp on-sik, hó-ts'ž Chué yaŭ wâ, ngŏh nau-nô chi shī, faat$_{o}$ shaî wâ, k'uĭ-teî pit m̄ yāp tak ngŏh kè on-sik, sui-īn tsž laāp teî-kei chi shī, kòh-ti kung-foo, ĭ-keng tsô shēng lok$_{o}$.

4 Lûn k'āp taî ts'at yāt Chué tsoî yat p'in yaŭ kóm wâ, Sheûng-Chué tsoî taî ts'at yāt, t'ēng saaì k'uĭ kung-foo laî on-sik.

5 Yaû ni p'in tsoì wâ, k'uĭ-teî pit m̄ yāp tak ngŏh kè on-sik.

6 Kóm-tsaû têng shāt, lêng-ngoî pit yaŭ yān yāp tak on-sik, taân tsoî sin tak fuk-yam ch'uēn kwòh k'uĭ-teî kè, yan-waî m̄ sùn-ts'ūng tsaû m̄ yāp tak kè.

7 Yaû kwòh hiu hó toh nīn, yaû haí Taaî-waî kè shue Chué laāp têng yāt-k'eī, wâ, kam-yāt, hó-ts'ž shóh wâ kam-yāt neĭ-teî yeūk háng t'eng k'uĭ kè sheng-yam, tsaû maĭ kong-pik neĭ-teî kè sam.

8 T'óng-yeūk Yeuk-shue-à yă-ts'āng ts'ž on-sik kwòh k'uĭ-teî, Chué haû-loī pit m̄ kóng k'āp taî î kòh yāt.

9 Kóm-tsaû pit chûng yaŭ on-sik, laū-ts'uēn peí Sheûng-Chué kè paak$_{o}$-sèng.

10 Yan-waî yāp hiu k'uĭ on-sik kè, yīk t'ēng hiu k'uĭ kè kung-foo laî on-sík, hó-ts'ž Sheûng-Chué t'ēng k'uĭ tsž-keí kè kung-foo kóm.

11 Shóh-ĭ ngŏh-teî iù yan-k'ān laī yāp ni-kòh on-sik, mĭn-chì yaŭ yān hōk k'uĭ-teî m̄ sùn-ts'ūng kè mō laî tit$_{o}$-tó.

12 Yan-waî Sheûng-Chué kè tô-leĭ, haî oōt-tûng ts'uēn-nāng, chûng leî kwòh leŭng yân kè kìm, kat yāp faān lēng kûng heì, kwat kûng suĭ, to hóh-ĭ p'aú hoi, ì-ch'é sam chung kè sz-nîm, ì-chí, to hóh-ĭ kaàm-ch'aat$_{o}$.

13 I-ch'é haí Sheûng-Chué mîn-ts'īn, mŏ yat māt m̄ piú-paāk, waī tsoî tseung shám-p'oòn ngŏh ché kè mūk ts'īn, maân-māt k'ui haî ch'ek$_{o}$-shan hín-lô.

14 ¶ Ngŏh-teî keì yaŭ taaî tsaì-sz-cheúng ĭ-keng sheng sheŭng t'in, Sheûng-Chué Tsź Yē-So, tsaû iù kin-koò shaú-chuê ngŏh shóh yêng kè kaaù.

15 Yan ngŏh-teî shóh yaŭ kè tsaì-sz-cheúng, m̄ haî pat nāng t'aí-sut ngŏh-teî kè uĕn-yeūk, k'uĭ faān sž yīk haî peî shì-waāk, hó-ts'ž ngŏh-teî kóm, waī-haî k'uĭ mŏ tsuî che.

16 Shóh-ĭ ngŏh-teî iù fòng-taám laī tò chim yan kè tsŏh ts'īn, táng hóh mūng keng-sut uĕ-k'āp wōk yau-ch'úng, chì-tò tak ts'uī-shī kè pong-chôh lok$_{o}$.

5.

YAN-WAI faān yaū yān kaan shóh ts'uí kè tsaì-sz-cheúng, haî waî yān laī ch'it$_{o}$-laāp, leĭ shūk Sheûng-Chué kè sž, táng k'uĭ hìn laĭ-māt uĕ-k'āp shūk tsuî kè tsaì.

2 K'uĭ hóh nāng līn-măn uē-

mooî maī-mŏng kè yān, yan k'uĭ tsż-keí to yaŭ hó toh uĕn-yeūk ch'uè.

3 Koò-ts'ź k'uĭ yīk iù waî tsż-keí hìn shūk-tsuî kè tsaì hó-ts'ž waî paak$_{o}$-sèng hìn tsaì yat yeûng.

4 I-ch'é mŏ yān tsż-keí ts'uí tak ni-tì tsuen-kwaì, waī iù hó-ts'ž A-lūn mūng Sheûng-Chué suén-chiû kè kóm.

5 Kei-Tuk kóm-yeûng yīk m̄ haî tsuen-wēng tsż-keí tsô tsaì-sz-cheúng, waī-haî tuì k'uĭ wâ, neĭ haî ngŏh Tsź, ngŏh kam-yāt shang neĭ kòh waî tsuen-wēng k'uĭ.

6 Hó-ts'ž tsoî taî î p'in yaŭ wâ, neĭ wĕng-uĕn tsô tsaì-sz-cheúng, i-chuê Māk-kei-saí-tak kè paan.

7 K'uĭ tsoî yūk-t'aí chi shī, yă-ts'āng heùng nāng kaù k'uĭ ch'ut sź kè taaî sheng oi-huk, laī k'eī-t'ó hán-k'aū, ī-ch'é yan k'uĭ kè kèng-waì, tak mūng Sheûng-Chué t'eng-mān.

8 K'uĭ sui-īn waī Tsź, yīk yaū ue shóh shaû kè foó-naân laī hōk shûn-fūk.

9 Yaû shēng waī uēn-ts'uēn, tsaû waî faān shûn-fūk k'uĭ kè yān, tsô wĕng kaù kè uēn-t'aū.

10 Yă-ts'āng peî Sheûng-Chué ch'eng k'uĭ waī tsaì-sz-cheúng, i-chuê Māk-kei-saí-tak kè paan.

11 ¶ Lûn-k'āp ni-kòh yān, ngŏh-teî yaŭ hó toh shuet$_{o}$-wâ to naān kaaí tak mēng kè, yan-waî neĭ-teî kè ĭ mūng-mooî naān t'eng à.

12 Lûn shī-haû, neĭ-teî yeng-koi tsô lŏ-sz, taân chûng iù yān kaaù neĭ hiú Sheûng-Chué tô chi chung ch'oh hōk kè ts'ín-paāk, iù yûng naaĭ, m̄ yûng tak ts'o chûng shīk māt kè.

13 Faān yûng naaĭ kè, tsoî î kè tô-leĭ, haî uē-chuet$_{c}$, yan k'uĭ haî yeng-ī.

14 Waī ts'o chûng kè shīk-māt, haî shēng-yān chi yûng, tsik-haî yaū ue lîn-tsaāp tseng-t'ung kè sz-seúng, yaŭ nāng pîn-pīt shîn ok$_{o}$ kè.

6.

KOO-TS'Z leī-hoi Kei-Tuk tô kè ch'oh hōk, ngŏh-teî iù chīk hāng uēn-ts'uēn, m̄ tsoî ch'òng-laāp teî-kei, tsik fooì-koí chì sź kè ok$_{o}$ hâng, heùng Sheûng-Chué kè sùn-tak.

2 Shi saí-laĭ, òn-shaú, sź-ché fūk-shang kè leĭ, wĕng-uĕn shám-p'oòn kè tô.

3 Yeūk Sheûng-Chué yeng-huí, ngŏh-teî tsaû kóm tsô.

4 Yan-waî faān keì mūng kwong chiù, sheūng yaū t'in ī laī kè yan-ts'ž, shaû Shèng-Shān kóm-tûng.

5 Sheūng Sheûng-Chué kè shîn īn, uĕ-k'āp loī-shaì kè k'uēn-nāng.

6 Haû loī pooì kaaù, tsaû pat nāng tsoì fūk san chì-tò fooì-koí, yan k'uĭ-teî waî tsż-keí k'aaĭ Sheûng-Chué Tsź tsoì teng lōk shāp-tsż-kà, ī-ch'é tong mîn sau-yūk k'uĭ.

7 T'īn-teî yan yám luĭ ts'ž kòng lōk k'uĭ ch'uè kè uĕ-shuí, shang ch'ut shoh-ts'oì, hōp kaang-chùng yān kè shaí-yûng, tsaû shaû Sheûng-Chué kè chuk-fuk.

8 Waī shang keng-kik kè teî, tsaû pit peî tiu-heì, ī-ch'é shaû

chaù-chòh, tò shau-meĭ peî fān-shiu.

9 ¶ Ts'an-oì kè à, ngŏh-teî sui haî kóm kóng, taân sham-sùn neĭ yaŭ kàng hó uĕ-k'ăp shūk tak-kaù kè sz̆-ts'ēng.

10 Yan Sheûng-Chué m̄ haî m̄ kung-î, chì-tò mōng-keì neĭ-teî waî k'uĭ mēng shóh hín-chuè yān-oì kè kung-foo uĕ-k'ăp lō-foó, tsik-haî neĭ ĭ-keng fūk-sz̆ shèng-t'ō, uē-kam yīk haî kóm tsô.

11 Ngŏh-teî seúng neĭ-teî kok$_o$ yān, hín ch'ut kóm kè yan-k'ăn tò shau-meĭ, chì tak tó mŏ sz-ī kè hei-mông.

12 Táng neĭ-teî m̄ tsô laăn-tôh, waî haaû-faat$_o$ yaū ue sùn-tak hāng-yán laî kaì-tsz̆ yeng-huí kè yān.

13 ¶ Sheûng-Chué yeng-huí A-paak-la-hón kòh shī, yan mŏ kàng taaî kè hóh chí laî faat$_o$-shaî, tsaû chí tsz̆-keí laî faat$_o$-shaî,

14 Wâ, ngŏh chuk-fuk, pit-têng chuk-fuk neĭ, ngŏh tsang-yik, pit-têng tsang-yik neĭ.

15 Kóm-tsaû A-paak-la-hón hāng-yán laî táng-toî, tsaû tak-tó shóh yeng-huí kè.

16 Faān yān haî chí-chuê kàng taaî kè laî faat$_o$-shaî, ī-ch'é têng-ĭ kè faat$_o$-shaî, tsaû chí-sik kok$_o$ yeûng kè chaang-lûn.

17 Yan kóm Sheûng-Chué seúng k'aaĭ k'uĭ tsz̆-keí wĕng-uĕn pat koí kè chí-ì, taaî hín kwòh kaì-tsz̆ shóh yeng-huí kè yān, tsaû k'aaĭ faat$_o$-shaî laî chèng-shāt.

18 Táng keì yaŭ leŭng kîn wĕng-uĕn pat koí-pìn kè sz̆, tsoi ni-ti sz̆ Sheûng-Chué tsúng pat nāng kóng taaî-wâ, ngŏh-teî tsaú maaī tak kaù ch'uè laî cha-chuê shóh ch'it$_o$ kè hei-mông, hóh-ĭ tak chan-shāt kè on-waì,

19 Ni-ti hei-mông, hó-ts'ž haî lēng-wān kè naaū, kin-koò pat iū, yāp hiu pò-cheùng chi noî.

20 Tsik-haî ngŏh-teî ts'īn kuí Yē-So waî ngŏh sin yāp huì kòh ch'uè, k'uĭ wĕng-uĕn tsô tsaì-sz-cheúng, i-chuê Māk-kei-saí-tak kè paan lok$_o$.

7.

NI-KOH Māk-kei-saí-tak haî Saat-laăng kè wōng, chì ko chi Sheûng-Chué kè tsaì-sz, k'uĭ uê-cheūk A-paak-la-hón tá paaî chùng wōng faan laî, tsaû chuk-fuk k'uĭ.

2 A-paak-la-hón k'aaĭ kok$_o$ māt shāp fân chi yat peí kwòh k'uĭ, k'uĭ kè mēng, faan-yīk yat tsak haî kung-î kè wōng, yat tsak haî Saat-laăng kè wōng, tsik p'ēng-hong wōng.

3 K'uĭ mŏ foô, mŏ mŏ, mŏ tsūk-pó, mŏ ch'í chi yāt, mŏ shang chi chung, haî hó-ts'ž Sheûng-Chué chi Tsz̆, ch'eūng-kaú tsô tsaì-sz.

4 ¶ Tsūk tsó A-paak-la-hón k'aaĭ tuēt faan kè yĕ, shāp fân chi yat peí kwòh k'uĭ, neĭ-teî seúng hă ni-kòh yān haî hōh táng tsuen-kwaì ni?

5 Shūk Leî-meî tsz̆-suen, shaû tsaì-sz chik kè, sui-īn paak$_o$-sèng haî A-paak-la-hón kè haû-yuí, tsik-haî k'uĭ kè heng-taî, k'uĭ-teî to fûng mêng tsun-i lūt-laî ts'uí paak$_o$-sèng kè shāp fân chi yat.

6 Taân m̄ shūk Leî-meî tsūk-

pó kè Māk-kei-saí-tak, shaû hiu A-paak-la-hón kè shāp fân chi yat, ī-ch'é chuk-fuk mūng yeng-huí kè yān.

7 Waî saì kè haî shaû waî taaî kè yān chuk-fuk, mēng-mēng m̄ pok$_{o}$ tak.

8 Haí ni ch'uè shaû shāp fân chi yat, haî tseung sź kè yān, haí kòh ch'uè shaû shāp fân chi yat, tak-tó chèng mēng haî shang-oōt kè.

9 I-ch'é ngŏh hóh kóm wâ, shaû shāp fân chi yat kè Leî-meî, yaū ue A-paak-la-hón yīk kung-k'ap shāp fân chi yat.

10 Yan Māk-kei-saí-tak uê-cheūk A-paak-la-hón chi shī, Leî-meî chûng haí k'uĭ ch'í tsó kè shan à.

11 ¶ Mān yá-ts'āng haí Leî-meî tsź-suen yâm tsaì-sz chik chi shī, shaû hiu lūt-faat$_{o}$, yeūk haî yaū ue ts'ź chik hóh tak uēn-ts'uēn, tsaû hōh yûng i-chuê Māk-kei-saí-tak kè paan, ch'it$_{o}$ taí î kòh tsaì-sz, m̄ i-chuê A-lūn kè paan laî ch'eng ni?

12 Yan-waî tsaì-sz kè chik keì haî koí-pìn, tsaû lūt-faat$_{o}$ yīk iù koí-pìn.

13 Ni-ti shuet$_{o}$-wâ shóh chí kè, haî shūk pīt î chi-p'aaì kè yān, tsik meî yaŭ yān shî-laāp tsaì t'aān kè.

14 Yan ngŏh Chué mēng-mēng haî ts'ūng Yaū-taaî chi-p'aaì ch'ut kè, Moh-sai m̄ ts'āng kóng k'āp ni-kòh chi-p'aaì yaŭ fân tsaì-sz chi chik.

15 I-ch'é ni-ti sź, kàng hín-mēng, yan-waî yaŭ taî î kòh tsaì-sz heng heí, hó-ts'ź Māk-kei-saí-tak kóm.

16 K'uĭ tsô tsaì-sz, m̄ haî i-chuê yūk-t'aí kè lūt-faat$_{o}$, waî-haî i-chuê wēng-shang kè taaî nāng laî laāp kè.

17 Yan-waî Sheûng-Chué chèng mēng wâ, neĭ i-chuê Māk-kei-saí-tak kè paan, wēng-uĕn tsô tsaì-sz.

18 Ts'ūng-ts'īn kè laí-kw'ai, yan uēn-yeūk, mŏ yik, shóh-ĭ faì hiu.

19 Yan lūt-faat$_{o}$ mŏ shēng ts'uēn yat kīn, waî-haî ch'it$_{o}$-laāp kàng hó kè chí-mông, lêng ngŏh-teî tak ts'an-kân Sheûng-Chué.

20 I-ch'é Yē-So m̄ haî mŏ faat$_{o}$ shaî laî laāp.

21 Kòh-ti yān tsô tsaì-sz, haî mŏ faat$_{o}$-shaî laî laāp, waî tuì k'uĭ kóng kè, haî yaū faat$_{o}$-shaî laî laāp k'uĭ, wâ, Chué yā-ts'āng faat$_{o}$-shaî, tuèn m̄ fooì-hân, neí haî wēng-uēn tsô tsaì-sz.

22 Kóm-tsaû Yē-So haî tsô kàng hó kè yeuk$_{o}$ chi Chung-Pó.

23 K'uĭ-teî tsô tsaì-sz kè haî hó toh, yan k'uĭ ooĭ sź, tsaû pat nāng sheūng ts'uēn.

24 Waî ni-kòh yan k'uĭ wēng-uĕn sheūng ts'uēn, tsaû yaú wēng-uēn m̄ oôn chuèn tsaì-sz chi chik.

25 Shóh-ĭ k'uĭ nāng tsûn teî kaù í-laaî k'uĭ laî ts'an-tsaû Sheûng-Chué kè yān, yan k'uĭ sheūng-shī haî shang-oōt, laî toî k'uí-teî k'eī-k'aū.

26 ¶ Kóm-yeûng kè tsaì-sz cheúng, haî ngŏh-teî yeng yaŭ kè, tsik-haî kèng-k'īn leūng-shîn kit$_{o}$-tsêng leī-pīt tsuî yān, ī-ch'é sheng ko kwòh t'in kè.

27 K'uĭ yīk m̄ shaí ts'ź kòh-ti

tsaì-sz cheúng, mooĭ yāt sin waî tsż-keí kè tsuî, haû waî paak$_{o}$-sèng kè tsuî hìn tsaì, yan k'uĭ tsoî yat ts'ż tsô hiu saaì, tsik-haî k'uĭ hìn tsż-keí kòh-chân-shī lok$_{o}$.

28 Lūt-faat$_{o}$ haî laāp yaŭ uĕn-yeūk kè yān tsô tsaì-sz cheúng, waī lūt-faat$_{o}$ chi haû faat$_{o}$-shaî chi īn, tsaû laāp kòh wĕng-uĕn shēng-ts'uēn chi Tsź.

8.

NGOH-TEI shóh kóng kè sż, chì taaî kè haî ngŏh-teî yaŭ kóm-yeûng kè tsaì-sz cheúng, haí t'in sheûng ts'ŏh tó chì taaî ché kè tsôh-waî yaû pîn.

2 Haí shèng-shóh uĕ-k'āp haí chan cheùng-mōk tsô chap-sż, ni-kòh cheùng-mōk haî Sheûng-Chué shóh ch'it$_{o}$-laāp kè, m̄ haî yān shóh ch'it$_{o}$-laāp kè.

3 Faān tsaì-sz cheúng haî waî hìn laĭ-māt uĕ-k'āp tsaì-tsż laī ch'it$_{o}$-laāp, shóh-ĭ ni-kòh yīk pit iù yaŭ shóh hìn.

4 K'uĭ yeūk haî tsoî teî tsaû m̄ tsô tsaì-sz, yan-waî ĭ-keng yaŭ tsun lūt-faat$_{o}$ laī hìn laĭ-māt kè tsaì-sz lok$_{o}$.

5 K'uĭ-teî tsun-i t'in sheûng kè yēng-chông kûng yéng-tseûng laī fûng-sż, hó-ts'ż Moh-sai tseung tsô cheùng-mōk chi shī, tak shaû māk-shî wâ, neĭ iù kán-shân tsun-i tsoî shaan sheûng chí-shî neĭ kè kaak$_{o}$-shik, laī tsô kok$_{o}$ yeûng māt-kîn.

6 Uē-kam k'uĭ yă-ts'āng tak tó kàng hó kè chap-sż chi chik, hó-ts'ż k'uĭ yīk tsô kàng hó kè yeuk$_{o}$ chi Chung-Pó, ni-ti yeuk$_{o}$ haî k'aaĭ kàng hó kè yeng-huí laî laāp kè.

7 T'óng ts'īn yeuk$_{o}$ haî mŏ hìm-k'uet$_{o}$ kè, tsaû m̄ shaí wán laāp ts'ż yeuk$_{o}$ chi teî.

8 Taân kóng k'āp ts'īn yeuk$_{o}$ yaŭ hìm-k'uet$_{o}$, tsaû tuì k'uĭ-teî wâ, Chué wâ, yāt-k'eî tseung tò, ngŏh pit kûng I-shik-līt kè ka, uĕ-k'āp Yaū-t'aaì kè ka laāp san-yeuk$_{o}$.

9 M haî chiù-i ngŏh kûng k'uĭ-teî kè līt-tsó shóh laāp kè yeuk$_{o}$, tsik ngŏh cha-chuê k'uĭ-teî kè shaú, taaì k'uĭ-teî ch'ut Oi-k'āp teî kòh shī shóh laāp kè, yan-waî k'uĭ-teî m̄ háng shaú ngŏh kè yeuk$_{o}$, shóh-ĭ ngŏh m̄ kuèn-koò k'uĭ-teî, Chué haî kóm wâ lok$_{o}$.

10 Chué yaû wâ, tong kòh yāt chi haû, ngŏh kûng I-shik-līt ka shóh laāp kè yeuk$_{o}$ haî kóm, tsik-haî ngŏh pit k'aaĭ ngŏh kè lūt-faat$_{o}$ chai lōk k'uĭ-teî ì-chung, haak lōk k'uĭ-teî sam noî, ngŏh pit tsô k'uĭ-teî kè Sheûng-Chué, k'uĭ-teî pit tsô ngŏh kè mān.

11 I-ch'é k'uĭ-teî m̄ shaí kok$_{o}$ yān kaaù lūn-shè k'āp heng-taî, wâ neĭ-teî yeng-tong shik Chué, yan-waî chùng-yān tsż chì saì tò chì taaî kè to pit shik ngŏh.

12 Ngŏh pit foon-shuè k'uĭ-teî kè ok$_{o}$, m̄ tsoî keì-nîm k'uĭ-teî kè tsuî.

13 K'uĭ wâ yaŭ san-yeuk$_{o}$, ts'ź īn tsaû tsok$_{o}$ ts'īn yeuk$_{o}$ haî kaû kè, faān kaû ĭ-ch'é shui-meî kè māt, haî tseung-kân faì-hiu.

9.

TS'IN yeuk$_{o}$ yīk yaŭ shūng-paaì kè laî, uĕ-k'āp shūk shaì

kè shèng-shǒh.

2 Yan-waî yaŭ cheùng-mōk ch'it$_{o}$-laăp kè, ts'în yat ts'āng mēng kiù shèng-shóh, yaŭ tang-t'oī kûng òn-chok$_{o}$, uĕ-k'āp paaí ch'it$_{o}$ kè péng, mēng kiù shèng-shóh.

3 Taî î maân chi haû, yat ts'āng mēng kiù chì-shèng-shóh.

4 K'eī chung yaŭ kam heung-t'aān, uĕ-k'āp chau-waî seung kam kè yeuk$_{o}$-kwaî, kwaî noî yaŭ ts'ông mă-nā kè kam tsuen, A-lūn māng-ngā kè cheûng, kûng leūng faaì yeuk$_{o}$-pei.

5 Kwaî sheûng yaŭ wēng-wā kè kei-lô-peng che-chuê shūk-tsuî-shóh, ni keí kîn ngŏh uē-kam pat pit saì kóng.

6 Ni-ti māt-kîn kè yeûng ts'aī-peî, chùng tsaì-sz tsaû sheūng-shī yāp ts'în ts'āng, hāng fŭk-sz̀ Sheûng-Chué kè laĭ.

7 Taân taî î ts'āng tūk haî tsaì-sz cheúng mooĭ nīn yāp yat ts'ż̀, mŏ m̄ ning huet$_{o}$ waî tsż̀-keí kûng paak$_{o}$-sèng kè tsuî laî hìn.

8 Shèng-Shān k'aaĭ ni-ti laî chí-shî, shaú-sin kè cheùng-mōk chûng haí ch'uè chi shī, yāp chì-shèng-shóh kè lô chûng meî-ts'āng hín-mēng.

9 Ni-kòh cheùng-mōk, tsô kam shī kè piú-yeûng, k'eī noî yaŭ hìn laĭ-māt uĕ-k'āp tsaì-tsż̀ shóh hìn kè, pat nāng lêng fûng-sz̀ kè yān haí leūng-sam shēng waî uēn-ts'uēn.

10 Ts'ź̀ tsoî yám-shīk, uĕ-k'āp kok$_{o}$ yeûng saí-chōk kè laĭ, yūk-shan kè ī-mān, to haî ch'it$_{o}$-laăp tò chàn-heng chi yāt che.

11 ¶ Taân Kei-Tuk keì tò, tsô tseung-loī meĭ sz̀ kè tsaì-sz cheúng, haí kàng taaî kàng ts'uēn-peî kè cheùng-mōk, m̄ haî yān shaú shóh tsô kè, tsik m̄ haî shūk ue ts'ź̀ shaì kè.

12 I-ch'é m̄ yûng shaan-yeūng waāk ngaū-tsaí kè huet$_{o}$, haî yûng tsż̀-keí kè huet$_{o}$, tsaû yat ts'ż̀ yāp hiu shèng-shóh laî wĕng-uĕn kaû-shūk ngŏh-teî.

13 Yeūk maaŭ-ngaū kè huet$_{o}$ maaŭ-shaan-yeūng kè huet$_{o}$, uĕ-k'āp p'ān-ngaū-tsaí kè fooi, shá tsoî oo-waì kè yān ch'uè, ooĭ lêng k'uĭ shan-t'aí shèng-kit$_{o}$.

14 Hōh-fòng Kei-Tuk kè huet$_{o}$, yaū wēng-uĕn kè Shèng-Shān, hìn tsż̀-keí mō hā kwòh Sheûng-Chué kè, nāng kit$_{o}$-tsêng neĭ-teî kè leūng-sam, ch'uē huì chì sź̀ kè hāng-waī, chì-tò fûng-sż̀ oōt Sheûng-Chué me?

15 Koò-ts'ź̀ k'uĭ tsô san-yeuk$_{o}$ kè Chung-Pó, táng shaû sź̀ laî shūk tsoî ts'în yeuk$_{o}$ chi shī shóh yaŭ kè tsuî, mūng-chiû kè yān, hóh-ĭ shaû wĕng īp kè yeng-huí.

16 Yan yaŭ waī-shue, pit iù táng tò laăp waī-shue kè yān sź̀ hiu.

17 Yan-waî waī-shue haî yān sź̀ chi haû chì yaŭ līk, yeūk laăp waī-shue kè yān chûng tsoî shang, waī-shue tsaû mŏ līk lok$_{o}$.

18 Shóh-ĭ ts'īn yeuk$_{o}$ yīk fei m̄ k'aaĭ huet$_{o}$ laî laăp kè.

19 Yan-waî Moh-sai keì tsun lūt-faat$_{o}$, k'aaĭ kok$_{o}$ t'iū kaaì-mêng ch'uēn kwòh paak$_{o}$-sèng, tsaû ning ti ngaū-tsaí huet$_{o}$, shaan-yeūng huet$_{o}$, kûng-maaī shuí, uĕ-k'āp kòng-shik kè mīn,

kûng ngaū-ts'at-ts'ó, laī shá kòh kuén shue k'āp chùng paak$_{o}$-sèng.

20 Wâ, ni-ti haî Sheûng-Chué shóh mêng neï-teî kè yeuk$_{o}$ chi huet$_{o}$.

21 I-ch'é k'uï k'aaï huet$_{o}$ laī shá cheùng-mōk, uē-k'āp kok$_{o}$ kìn fûng-sż kè heì-mēng.

22 I lūt-faat$_{o}$, kei-oō kok$_{o}$ māt haî k'aaï huet$_{o}$ laī chéng kit$_{o}$-tsêng, ī-ch'é mŏ laū huet$_{o}$, tsaû mŏ shè tsuî.

23 ¶ Ni-ti tsô t'in-sheûng chi māt kè piú-yeûng, iù k'aaï ni yeûng tsaì-tsż laī chéng kit$_{o}$-tsêng, taân t'in-sheûng chi māt, tsaû iù k'aaï kàng hó kè tsaì-tsż laī chéng kit$_{o}$-tsêng lok$_{o}$.

24 Yan Kei-Tuk m̄ haî yāp hiu yān shaú shóh tsô kè shèng-shóh, tsik-haî chan shèng-shóh kè piú-yeûng, waī-haî yāp hiu chan-shāt kè t'in, uē-kam waî ngŏh-teî hín-în tsż-keí haí Sheûng-Chué mîn-ts'īn.

25 Yīk m̄ shaí luï-ts'ż hìn tsż-keí, hó-ts'ż tsaì-sz cheúng mooï nīn k'aaï pīt yeûng māt kè huet$_{o}$ yāp shèng-shóh.

26 Yeūk haî kóm, k'uï tsż ch'òng-tsô shaì-kaaì ï loī, pit iù toh ts'ż shaû foó-naân lok$_{o}$. Taân uē-kam k'uï tsaû yat ts'ż tsoî shaì-moōt hín tsż-keí tsô tsaì-tsż laī ch'uē huì tsuî-ok$_{o}$.

27 Hó-ts'ż ï-keng têng-tuēt yān iù sź yat ts'ż, sź chi haû yaŭ shám-p'oòn.

28 Kóm-yeûng Kei-Tuk yat ts'ż hìn tsż-keí, chì-tò taam-tong toh yān kè tsuî, pit taî î ts'ż mŏ tsuî hín-în laī kaù-shūk mông k'uï laī kè yān.

10.

LUT-FAAT$_{o}$ keì haî tseung-loï meï sż kè yéng, k'eī shāt m̄ haî k'uï kè yēng, pat nāng yûng mooï nīn sheūng hìn kè tsaì, lêng ts'an-tsaû kè yān shēng waī uēn-ts'uēn.

2 Yeūk yaŭ nāng, heí m̄ haî t'ēng hiu ni-ti hìn tsaì me? Yan fûng-sż kè yān yat kit$_{o}$, m̄ tsoî peî leūng-sam chaak$_{o}$ k'uï kè tsuî lok$_{o}$.

3 Taân-ni-ti hìn tsaì, haî lêng mooï nīn keì-yik tsuî-ok$_{o}$ che.

4 Yan-waî maaŭ-ngaū uē-k'āp maaŭ-shaan-yeūng kè huet$_{o}$, pit pat hóh ch'uē-lat tsuî-ok$_{o}$.

5 Koò-ts'ź k'uï lām shaì chí shī, wâ, tsaì-tsż kûng laí-māt, neï to m̄ seúng kè, taân neï waî ngŏh uê-peî yat kòh shan.

6 Faān-tsaì kûng shūk-tsuî-tsaì, neï to m̄ foon-heí.

7 Tong shī ngŏh wâ, Sheûng-Chué à, t'aí a, ngŏh laī tsô neï kè chí-ì, tsoî shue-kuén ï-keng sé k'āp ngŏh lok$_{o}$.

8 Sheûng mān kóm wâ tsaì-tsż kûng laï-māt, faān-tsaì kûng shūk-tsuî-tsaì, haî neï m̄ seúng, m̄ foon-heí, ni-ti haî tsun lūt-faat$_{o}$ laī hìn kè.

9 Kòh-chān-shī, k'uï wâ Sheûng-Chué t'aí a, ngŏh laī tsô neï kè chí-ì, k'uï haî ch'uē huì taî yat kè, táng k'uï hóh-ï ch'it$_{o}$-laāp taî î kè.

10 Chiù-i ni-ti chí-ì, ngŏh-teî yan Yē-So Kei-Tuk kè shan, tsaû shēng waī shèng-kit$_{o}$.

11 Taân-faān tsaì-sz mooï yāt k'eï ch'uè fûng-sż, luï-ts'ż hìn t'ūng yat-yeûng kè tsaì, tsik-haî

pāt nāng ch'uē huì tsuî-ok$_{o}$ kè.

12 Waī tūk ni-kòh, yă-ts'āng hìn yat kîn shūk-tsuî kè tsaì, tsaû wĕng-uĕn ts'ŏh tó Sheûng-Chué yaû pîn.

13 Ts'ź haû mông tò k'uĭ kè ch'aū-tīk, tsô k'uĭ kè keuk$_{o}$-taāp-tàng.

14 Yan-waî k'uĭ yûng yat kîn hìn tsaì lêng shēng waī shèng-kit$_{o}$ kè yān, wĕng-uĕn uēn-ts'uēn.

15 Shèng-Shān yīk waî ni-ti sź tsô ngŏh-teî kè chèng-kuî, yan k'uĭ uê-sin kóm wâ,

16 Chué wâ ni-ti yāt chi haû, ngŏh kûng k'uĭ-teî shóh laāp kè yeuk$_{o}$ haî kóm, Chué yaû wâ, ngŏh tseung k'aaî ngŏh kè lūt-faat$_{o}$, chai lōk k'uĭ-teî ì chung, ī-ch'é haak lōk k'uĭ-teî sam sheûng.

17 K'uĭ-teî kè tsuî kûng ok$_{o}$, ngŏh wĕng m̄ tsoì keì-nîm.

18 Tsuî-ok$_{o}$ ĭ-keng shè hiu, tsaû mŏ tsoì waî tsuî laī hìn tsaì.

19 ¶ Heng-taî à, ngŏh-teî í-laaî Yē-So kè huet$_{o}$, hóh-ĭ ngaî-īn yāp chì shèng-shóh.

20 Tsik-haî yaū ue k'uĭ waî ngŏh-teî uê-peî san ī-ch'é oōt kè lô, keng-kwòh pò-maân pò-maân tsik-haî k'uĭ kè yūk-t'aí lok$_{o}$.

21 Ngŏh-teî keì yaŭ taaî Tsaì-Sz tsoî Sheûng-Chué kè ka.

22 Shóh-ĭ shá-ts'eng kòh sam, chì-tò leūng-sam mŏ hóh chaak$_{o}$, yaû peí ts'eng shuí saí-tsêng kòh shan, ngŏh-teî iù shēng-sam tuk-sùn laī ts'an-tsaû k'uĭ.

23 Yaû iù kin-koò cha-shāt shóh yêng kè chí-mông, yan-waî shóh yeng-huí kòh waî haî sùn-shāt kè.

24 Ngŏh-teî iù peí-ts'ź seung koò, chì-tò kik-faat$_{o}$ yān-oì uĕ-k'āp shîn-hâng.

25 M hó hit$_{o}$-sik taaî-ka tsuî-tsaāp, hó-ts'ź yaŭ yān kóm tsô, waī iù peí-ts'ź seung huèn, yan kìn kóh-kòh yāt-tsź kàng kân, tsaû uēt-faat$_{o}$ iù kóm à.

26 ¶ Yan-waî ngŏh-teî tak shik chan-leĭ chi haû, koò-ì faân-tsuî, tsaû tsoì mŏ shūk-tsuî kè tsaì.

27 Waī haî chìn-keng laī táng-toî shám-p'oòn, uĕ-k'āp mīt kok$_{o}$ ch'aū-tīk kè līt nô.

28 Faân Moh-sai lūt-faat$_{o}$ kè, yeūk yaŭ leŭng saam kòh chèng yān, tsaû sź mō sut.

29 Hōh-fòng ch'aaí-taāp Sheûng-Chué chi Tsź, k'aaî lêng yān tak kit$_{o}$-tsêng kè yeuk$_{o}$ chi huet$_{o}$, tsok$_{o}$ waī m̄ kit$_{o}$-tsêng, ī-ch'é mŏ-lûng shi yan kè Shèng-Shān, neĭ koó ni-ti yān yeng shaû kè yēng-fāt, tong kàng chûng keí toh ni?

30 Yan-waî ngŏh-teî shóh shik kè yaŭ wâ, pò ch'aū tsoî ngŏh, ngŏh pit pò-yèng, yaû wâ, Chué pit shám-p'oòn k'uĭ kè paak$_{o}$-sèng.

31 Haâm lōk oōt Sheûng-Chué kè shaú, chan haî hóh p'à kè lok$_{o}$.

32 ¶ Neĭ-teî iù keì-yik sin yāt tak mūng kwong chiù chi shī, neĭ yă-ts'āng yán-noî toh naân kè taaî chìn.

33 Yat mîn yaū tsź-keí shaû lēng-yūk kaan-naān, lêng yān t'aí shāt neĭ, yat mîn t'ūng-maaî shaû kóm-yeûng kaan-naān kè yān tsô t'ūng-poôn.

34 Yan-waî neï-teî t'aí-sut shaû kw'án-póng kè yān, yān ts'eúng neï-teî kè māt-īp, neí-teî foon-heí yán shaû, chi-tò tsoî t'in sheûng, neï-teî tsź-keí yaŭ kàng hó sheūng-ts'uēn kè māt-īp.

35 Koò-ts'ź maï tiu-heì neï-teî kong-ngaî kè sam, yan-waî ni-ti sam tak hiu taaî kè sheúng-ts'ź.

36 Neï-teî iù yûng yán-noî, táng neï tsô uēn Sheûng-Chué kè chí, hóh-ï shaû yeng-huí kè fuk.

37 Yan-waî chûng yaŭ ti kòm noî, tseung loī laï kè pit-têng tò, m̄ ooï chóh ch'ī.

38 I yān pit yaŭ sùn ī tak shang, yeūk yaŭ yān t'uì-shuk, ngŏh sam pit m̄ foon-heí k'uï.

39 Taân ngŏh-teî m̄ haî shūk t'uì-shuk chi-tò ch'ām-lūn chi pooì, naaï haî shūk sùn chì-tò kaù lēng-wān chi pooì à.

11.

SUN-TAK haî shóh mông chi sź kè shāt-kei, meî kìn chi sź kè p'āng-kuî.

2 Yaū ue sùn-tak koó-yān tak-tò hó mēng-sheng.

3 Yaū ue sùn-tak ngŏh-teî tsaû chi-tò shaì-kaaì haî Sheûng-Chué chi īn shóh tsô, chì-tò shóh kìn kè māt, m̄ haî ts'ūng yaŭ yēng kè māt tsô ch'ut laï.

4 Yaū ue sùn-tak A-paak hìn tsaì kwòh Sheûng-Chué, peí-kaaù Koi-yán kàng hó, Sheûng-Chué waî k'uï kè laï-māt tsô chèng, yan ts'ź k'uï tak ch'eng waī î, yaû tsoî ts'ź k'uï sui-īn sź hiu to chûng kóng.

5 Yaū ue sùn-tak I-nōk tsaû peî tsip$_{o}$ sheŭng t'in m̄ shaí sź, yān m̄ tsoì kìn tak k'uï, yan Sheûng-Chué tsip$_{o}$ k'uï sheŭng t'in, k'uï meî tsip$_{o}$ sheng chi sin, tak tó chèng mēng Sheûng-Chué foon-heí k'uï.

6 Taân meî yaŭ sùn-tak, tsaû pat nāng tak Sheûng-Chué foon-heí, yan-waî ts'an-tsaû Sheûng-Chué kè yān, pit iù sùn yaŭ Sheûng-Chué, yaû iù sùn k'uï pit sheúng-ts'ź faān k'ān k'aū k'uï kè.

7 Yaū ue sùn Nōh-à tsaû mūng Sheûng-Chué māk-shî meî în kè sź, tsaû kán-shân uê-peî fong-chau, laï kaù k'uï kè ts'uēn ka, tsoî ts'ź k'uï têng shaì yān kè tsuî, ī-ch'é tak tó yaū ue sùn-tak kè kung-î.

8 Yaū ue sùn A-paak-la-hón shaû mêng, kiù k'uï ch'ut tò tseung shaû laï tsô k'uï kè ka-īp kòh ch'uè, k'uï tsaû tsun-i, ch'ut huì to m̄ chi huì tò pin ch'uè.

9 Yaū ue sùn-tak k'uï uê kui tsoî shóh yeng-huí chi teî, hó-ts'ź tsoî î-teî, chuê tsoî cheùng-mōk, t'ūng I-saat Ngă-kok kûng k'uï t'ūng shaû yeng-huí kè kaì-tsź.

10 Yan-waî k'uï mông yaŭ kei kè shēng, haî Sheûng-Chué shóh heí, shóh tsô kè.

11 Yaū ue sùn-tak Saat-la yīk kwòh hiu shang-yūk chi k'eī, yaŭ nāng waaī-yân tsaû shang tsaí, yan k'uï tsok$_{o}$ kòh yeng-huí kè Chué haî shēng-shāt kè.

12 Koò-ts'ź yaū yat kòh hó-ts'ź sź hiu kè yān, shang ch'ut tsź-suen uē t'in seng kòm toh, uē hoí pin pat hóh sheng shó kè sha.

13 ¶ Ni-ti k'ui haî meî-ts'āng

tak-tó shóh yeng-huí kè, chûng ts'uēn sùn sam sź hiu, waī yā-ts'āng uēn-uēn kìn kwòh, shāt sùn tsip$_{0}$-shaû, yaû wâ tsź-keí tsoî shaì-sheûng tsô ngoî haak$_{0}$, tsô keì-kui kè che.

14 Kóng kóm shuet$_{0}$-wâ kè yān, haî piú-mēng k'uĭ chûng wán yat kòh kwok$_{0}$ lok$_{0}$.

15 K'uĭ-teî yeūk keì-nîm shóh ch'ut kè kwok$_{0}$ pit yaŭ kei-ooî, hóh-ĭ faan tak hù.

16 Taân k'uĭ-teî uē-kam yeŭng-mô kàng hó kè kwok$_{0}$, tsik-haî t'in sheûng kè, koò-ts'ź Sheûng-Chué peî ch'eng waī k'uĭ-teî kè Sheûng-Chué, m̄ kìn saa-ch'í, yan Sheûng-Chué yă-ts'āng waî k'uĭ-teî uê-peî kòh shēng lok$_{0}$.

17 ¶ Yaū ue sùn-tak A-paak-la-hón tong peî shì chi shī, hìn I-saat, kòh shaû hiu yeng-huí kè yān, hìn k'uĭ tūk shang kè tsaí.

18 Lûn k'āp ni-kòh tsaí, yaŭ wâ, neĭ kè haû-yuî, pit yaū I-saat ī ch'eng.

19 Yan-waî k'uĭ tsok$_{0}$ Sheûng-Chué nāng lêng k'uĭ kè tsaí yaū sź fūk-shang, k'uĭ to hó-ts'ź kóm-yeûng tsip$_{0}$ faan k'uĭ kè tsaí lok$_{0}$.

20 Yaū ue sùn-tak I-saat waî tseung-loī kè sź, chuk-fuk Ngă-kok uē-k'āp I-sò.

21 Yaū ue sùn-tak Ngă-kok lām sź chi shī, chuk-fuk Yeuk-shat leŭng kòh tsaí, foō-chuê k'uĭ kè cheûng-t'aū laī paaì Sheûng-Chué.

22 Yaū ue sùn-tak Yeuk-shat lām sź chi shī, lûn k'āp I-shik-līt tsź ch'ut huì, ī-ch'é waî tsź-keí kè kwat-hoī chuk lōk k'uĭ-teî.

23 Yaū ue sùn-tak Moh-sai ch'ut shaì chi shī, peî foô-mŏ shau-maaī saam kòh uēt, yan-waî k'uĭ-teî kìn kòh tsaí shang tak hó yeûng, yaû m̄ p'à wōng sheûng kè mêng-lêng.

24 Yaū ue sùn-tak Moh-sai cheúng-taaî chi shī, m̄ háng peî yān ch'eng k'uĭ haî Faat-lō nuĭ kè tsaí.

25 M̄ háng tsaûm-shī heúng tsuî-ok$_{0}$ kè faaì-lōk, nīng uên kûng Sheûng-Chué kè mān, t'ūng shaû foó-naûn.

26 K'uĭ ĭ-waī waî Kei-Tuk shóh shaû kè lēng-yūk, pó-pooì kwòh Oi-k'āp kè fòh-ts'oī, yan-waî k'uĭ mông tseung-loī kè sheúng-ts'ź à.

27 Yaū ue sùn-tak k'uĭ lēi-hoĭ Oi-k'āp m̄ p'à wōng kè nau-nô, yan-waî k'uĭ yaū hāng-sam yán-noî, hŏ-ts'ź kìn pat héh kìn chi Sheûng-Chué.

28 Yaū ue sùn-tak, k'uĭ tsaû shaú uē-uēt-tsit$_{0}$, uĕ-k'āp shá huet$_{0}$ kè laî, táng tsiú-mīt cheúng tsź kè, m̄ lām tò mān-chùng.

29 Yaū ue sùn-tak, mān-chùng tsaû hāng kwòh Hùng hoí, hó-ts'ź hāng lūk teî kóm, Oi-k'āp yān shì hă hāng kwòh, tsaû châm sź saaì.

30 Mān-chùng yaū ue sùn-tak, Yē-leî-koh shēng-kei peî waī hiu ts'at yāt tsaû k'eng-tit$_{0}$ hiu.

31 Yaū ue sùn-tak, keî-foŏ Lahōp m̄ kûng pat sùn-ts'ūng kè yān t'ūng sź, yan k'uĭ k'aaĭ p'ēng-wōh laī tsip$_{0}$-toî kòh t'aàm-tsź à.

32 Ngŏh chûng iù kóng mat-yĕ ni? Yeūk kóng tò K'eī-t'īn, Pa-lāk, Ts'aam-suen, Yē-fat-taaî, Taaî-waî, Saat-mŏ-ĭ, k'āp uê-īn ché, tsaû shī-haû m̄ kaù lok$_{0}$.

33 K'uĭ-teî yaū ue sùn-tak, fūk tīk kwok$_{o}$, hāng kung-î, tak yeng-huí, k'īm sz haú.

34 Mīt fóh-īm, peî to-kìm, uĕn-yeūk pìn waî kong-k'eūng, tá-cheùng shī hín ch'ut maăng-yūng, kung-p'òh î-pong kè chân.

35 Foŏ-yān tak-tó k'uĭ kè szché fūk-shang, yīk yaŭ yān yán shaû hūk-yēng, m̄ háng kaú mĭn, seúng tak kàng hó kè fūk-shang.

36 Yīk yaŭ yān shaû hei-siù, pin-tá, sóh-aap$_{c}$, kaam-kàm kè mōh-lîn.

37 Waāk peî shēk tèng sź, shaû kuì kuì sź, uê shì-yaŭ, peî to chaám sź, shan cheuk$_{o}$ mīn-yeūng shaan-yeūng kè p'eī, kok$_{o}$ ch'uè pan-tsaú, shaû k'ūng-fāt waûn-naân kaan-san.

38 I-ch'é chau-laū haí kw'òng-yĕ, kong-t'aū, shaan-ngaām, teî-tûng kè, kóm-yeûng kè yān, nikòh shaì-kaaì pat hom yaū k'uĭ.

39 Ni-ti kòm toh yān yaū ue sùn-tak tsaû tak-tó hó chèng-kuî, taân chûng meî tak Sheûng-Chué shóh yeng-huí kè.

40 Yan Sheûng-Chué waî ngŏh-teî uê-peî kàng hó kè, lêng k'uĭ-teî yeūk m̄ haî t'ūng-maaī ngŏh-teî, tsaû pat nāng uēn-ts'uēn.

12.

KOO-TS'Z ngŏh-teî keî yaŭ ni-ti kw'ān-chùng tsô chèng yān, hó-ts'ž wān tsaāp kóm waī-chuê ngŏh, tsaû iù ch'uē huì kok$_{o}$ yeûng chûng māt, uĕ-k'āp î faân kè tsuî, yaû hāng-saın yán-noî tsaú-ts'īn shóh tong tsaú kè lô.

2 Sheūng-shī yeŭng-mông Yē-So, tsik-haî ch'it$_{o}$-laāp chì shēng-ts'uēn ngŏh-teî kè sùn-tak kòh waî, k'uĭ waî shóh mông kè heí-lōk, tsaû yán-noî shāp-tsź-kà kè foó-ch'óh, m̄ koò kòh-ti lēng-yūk, uē-kam ts'ŏh tó Sheûng-Chué tsôh-waî kè yaû pîn.

3 Neĭ-teî iù sz-nîm k'uĭ yán-shaû ok$_{o}$ yān kóm-yeûng kè waāng-yīk, mĭn-chì neĭ-teî sòng-taám kaù-kuên.

4 Neĭ-teî kûng ok$_{o}$ seung tīk, meî-ts'āng chóh-tóng chì-tò laū huet$_{o}$.

5 Neĭ-teî to mōng-keì huèn-mĭn, hó-ts'ž huèn-mĭn tsaí kóm, wâ, ngŏh kè tsaí à, Chué chaak$_{o}$-fāt, neī m̄ hó t'aí-heng, neī peî k'uĭ hín-chaak$_{o}$, neĭ m̄ hó sòng-taám.

6 Yan-waî Chué chaak$_{o}$-fāt k'uĭ shóh oì kè yān, ī-ch'é pin-tá faān k'uĭ shóh tsip$_{o}$-naāp kè tsaí.

7 Neĭ-teî yeūk shaû chaak$_{o}$, tsaû haî Sheûng-Chué toî neĭ-teî hó-ts'ž tsaí lok$_{o}$, pin ch'uè yaŭ tsaí, foô-ts'an m̄ chaak$_{o}$-fāt k'uĭ kè ni?

8 Chùng-yān keì-īn shaû chaak$_{o}$, neĭ yeūk m̄ shaû chaak$_{o}$, kóm-tsaû haî sz shang kè tsaí, m̄ haî tik ts'an kè tsaí lok$_{o}$.

9 Ngŏh-teî yaŭ shang shan kè foô chaak$_{o}$ ngŏh, ngŏh to kèng-waì k'uĭ, hōh-fòng lēng kè Foô, ngŏh-teî heí m̄ iù uēt-faat$_{o}$ kèng-fūk k'uĭ, chì tak shang me?

10 Shang shan kè foô, waāk tsaâm-shī yâm tsź-keí kè ì-sž laī chaak$_{o}$ ngŏh, waī-haî lēng kè Foô chaak$_{o}$ ngŏh, waî ngŏh kè yik, lêng ngŏh yaŭ fân kûng k'uĭ shèng-kit$_{o}$.

11 Taân-faān chaak$_{o}$-fāt, tong-shī m̄ haî lêng yān faaì-lōk, waī-haî lêng yān yau-shaū, haû-lōi

haí lîn-taāt kè yān ch'uè, kit$_{o}$ kung-î p'ēng-on kè kwóh-tsź.

12 Shóh-ĭ shaú kìn kaù-kuên, sat kìn uĕn-yeūk kè, neĭ-teî yeng-tong lêng k'uĭ chòng-kîn.

13 Yeng-tong waî neĭ-teî kè keuk, chéng chīk iù hāng kè lô, mĭn-chì pai-keuk$_{o}$ kè yān, shé kòh t'iū lô m̄ hāng, nīng-hóh lêng k'uĭ tak ts'uēn-uê.

14 Tong k'aū kûng chùng-yān wōh-mūk, yīk tong mô shèng-kit$_{o}$, yān yeūk m̄ shèng-kit$_{o}$ tsaû m̄ tak kìn Chué.

15 Yeng-tong kán-shân, húng-p'à yaŭ yān shat hiu Sheûng-Chué kè yan-tín, húng-p'à yaŭ foó kan shang cheúng laĭ kaaú-iŭ neĭ-teî, tìm-oo toh yān.

16 Húng-p'à yaŭ hāng-yām mŏng-waĭ kè yān, hó-ts'ź I-sò kóm, k'uĭ waî yat ts'aan siú shīk, tsaû maaî hiu cheúng-tsź kè īp.

17 Haû loĭ k'uĭ seúng kaì tsî shóh chuk kè fuk, tó chuèn peî tiu-heì, sui-īn huk-yap k'aū foô ooî sam, yēng-īn m̄ tak tó, ni-ti haî neĭ-teî chi-tò kè le.

18 ¶ Neĭ-teî shóh tò kè, m̄ haî hóh-ĭ moh tak kè shaan, m̄ haî yaŭ fóh-īm, māt-wān, haak-òm, pô-fung.

19 Heúng kok$_{o}$ kè yam, uĕ-k'āp īn-uĕ kè sheng, taân-faān t'eng-mān kè, ts'it$_{o}$ k'aū maĭ tsoì k'aaĭ ni-ti sheng-yam laĭ tuì k'uĭ kóng.

20 Yan-waî chùng-yāu pat nāng tong shóh fan-foò kè īn-uĕ, wâ, tìm-ts'an shaan kè, sui haî tsaú shaù, yīk pit k'aaĭ shēk laĭ tèng k'uĭ, waāk k'aaî tsìn laĭ shê k'uĭ.

21 I-ch'é shóh kìn kè, kīk chĭ hóh p'à, chì-tò Moh-sai wâ, ngŏh hó keng-fong chìn-lāt à.

22 Taân neĭ-teî shóh tò kè haî Sun-shaan oōt Sheûng-Chué kè shēng, t'in sheûng kè Yē-lô-saat-laāng, yaû tò maân-maân shò kè t'in-sź chi ts'uēn kwan.

23 Tò kòh taaî ooî, tsik shaú shang ché chi ooî, yaŭ mēng sé lōk t'in sheûng, tò shám-p'oòm chùng-yān kè Sheûng-Chué, uĕ-k'āp shēng-ts'uēn chi î yān kè lēng-wān.

24 Tò san-yeuk$_{o}$ kè Chung-Pó Yē-So, uĕ-k'āp shóh shá kè huet$_{o}$, ni-ti huet$_{o}$ yaŭ kóng, kàng shèng kwòh A-paak kè huet$_{o}$.

25 Neĭ-teî iù kán-shân, maĭ tiu-heì kaaù-fàn neĭ-teî kè, yan-waî tiu-heì tsoî teî sheûng ch'uēn mêng kè, sheûng-ch'é pat nāng mĭn yēng-fāt, hōh-fòng ngŏh-teî, yeūk pooì-yīk yaū t'in sheûng ch'uēn mêng kè, uēt-faat$_{o}$ pat nāng mĭn yēng-fāt lok$_{o}$.

26 Tong shī, k'uĭ kè sheng-yam chàn teî, taân uē-kam k'uĭ yă-ts'āng kóng, wâ, tsoì yat ts'ź ngŏh pat-tūk chàn teî, yīk pit chàn t'in.

27 Tsoì yat ts'ź, kòh kuì shuet$_{o}$-wâ haî piú-mēng hóh chàn kè, pit-têng faì-waaî, hó-ts'ź shaû tsô chi māt, táng pat hóh chàn kè, wĕng-uēn laū-ts'uēn.

28 Shóh-ĭ ngŏh-teî keì-īn shaû hiu pat hóh chàn kè kwok$_{o}$, tsaû yeng-tong kóm yan, k'aaĭ k'in-shēng, kung-kèng, waì-kuî, laĭ fūk-sź Sheûng-Chué, chiù-i k'uĭ shóh foon-heí kè.

29 Yan-waî ngŏh-teî kè Sheûng-

Chué, haî maăng-lĭt fān-shiu kè fóh à.

13.

NEI-TEI iù sheūng ts'uēn heng-taî kè seung-oì.

2 Maĭ mōng-keì koón-toî uĕn yān, yan-waî yaŭ yān kóm tsò, tsaû pat kok$_{o}$ koón-toî t'in-sż.

3 Iù keì-nîm peî kaam-aap$_{o}$ kè, hó-ts'ż tsż-keí t'ūng-maaî k'uĭ kaam-aap$_{o}$, keì-nîm shaû foó kè, hó-ts'ż neĭ-teî yūk-shan yīk shaû foó.

4 Chùng-yān iù t'aí-chûng fan-yan kè sż, uĕ-k'āp mŏ oo-waì kè ch'ōng, yeūk haî kaú-hōp hāng yām kè, Sheûng-Chué pit shám-p'oòn k'uĭ.

5 Neĭ-teî hāng sż maĭ t'aam-laām, iù tsok$_{o}$ neĭ shóh yaŭ kè haî tsuk, yan-waî Sheûng-Chué yă-ts'āng wâ, ngŏh pit wēng-uĕn m̄ tiu-heì neí, m̄ leī-hoi neĭ.

6 Kóm-tsaû ngŏh-teî hóh-ĭ fòng-taám wâ, Chué haî pong-chôh ngŏh kè, yâm-ts'ūng yān tím-yeûng toî ngŏh, ngŏh to m̄ p'à.

7 ¶ Yăn-tô neĭ-teî kè lŏ-sz, suen-ch'uēn Sheûng-Chué tô kwòh neĭ-teî kè, neĭ-teî iù keì-nîm k'uĭ t'aí-kìn k'uĭ shóh hāng kè haaû-îm, tsaû hōk k'uĭ kè sùn-tak.

8 Yē-So Kei-Tuk tsż tsōk-yāt kam-yāt chi-tò wĕng-uĕn haî mŏ koí-pìn kè.

9 Maĭ peî kok$_{o}$ yeûng kè î-kaaù iū-tûng, yan-waî k'aaĭ yan tô laĭ kin-koò kòh sam, haî hó kè, m̄ hó chuen-mô yám-shīk, chuen-mô yám-shīk kè yān, tsaû mŏ tak yik.

10 Ngŏh-teî yaŭ tsaĭ-t'aān, faān fūk-sż cheûng-mōk kè, pat hóh yaŭ fân t'ūng shīk tsaì-t'aān kè māt.

11 Yan taaî tsaì-sz-cheúng ning k'uĭ ti huet$_{o}$ yāp shèng-shóh shūk-tsuî kè ch'uk-shang, k'uĭ ti shan tsaû haí yēng ngoî fān-shiu.

12 Kóm-yeûng Yē-So k'aaĭ tsż-keí kè huet$_{o}$, lêng mān shèng-kit$_{o}$, tsaû haí shēng moōn chi ngoî shaû foó.

13 Shóh-ĭ ngŏh-teî iù ch'ut tò yēng ngoî laĭ ts'an-tsaû k'uĭ, shaû k'uĭ shóh shaû kè lēng-yūk.

14 Yan-waî ngŏh-teî haí ni ch'uè, mŏ sheūng ts'uēn kè shēng, waĭ-haî k'aū yat kòh tseung-loĭ kè shēng.

15 Shóh-ĭ ngŏh-teî iù í-laaî Yē-So, k'aaĭ tsaàn-meĭ kè tsaì sheūng hìn kwòh Sheûng-Chué, tsik-haî ngŏh haú shóh ch'ut tsaàn-meĭ k'uĭ mēng kè kwóh-tsź.

16 Maĭ mōng-keì hāng shîn, k'āp chau-tsaì yān kè kap yûng, yan ni-ti haî Sheûng-Chué shóh foon-heí kè tsaì.

17 Neĭ-teî iù i-ts'ūng yăn-tô neĭ kè lŏ-sz, tsż-keí shûn-fūk k'uĭ, yan k'uĭ waî neĭ-teî kè lēng-wān laĭ kéng-séng, hó-ts'ż tseung shan-sò kè, táng k'uĭ hóh-ĭ faaì-lōk, m̄ shaí yau-shaū laĭ shan-sò, yan-waî k'uĭ yau-shaū, tsaû ue neĭ-teî mŏ yik.

18 ¶ Neĭ-teî yeng-tong waî ngŏh-teî k'eĭ-t'ó, yan ngŏh-teî sùn-tak tsż-keí haî sò yaŭ leūng-sam, faān sż to seúng hāng shîn.

19 Ngŏh kàng hán-k'aū, neĭ-teî k'eĭ-t'ó, táng ngŏh uēt tsó tsoì laĭ tò neĭ-teî ch'uè.

20 ¶ Ts'ż p'ēng-on kè Sheûng-

Chué, tsik-haî yă-ts'ăng lêng kw'ān yeūng kè taaî Mūk, ngŏh Chué Yē-So, yan wĕng yeuk$_{o}$ kè huet$_{o}$, yaū sź fūk-shang kòh waî Sheûng-Chué.

21 Uên k'uĭ yaū Yē-So Kei-Tuk kóm-tûng neĭ-teî kè sam, hāng k'uĭ shóh foon-heí kè sź, ts'ż́ neĭ-teî haí kok$_{o}$ yeûng shîn sź tak ts'uēn-peî, táng neĭ-teî nāng tsun-hāng k'uĭ kè chí-ì, uên wēng-kwong kwai k'uĭ, chì-tò shaì-shaì. Shēng-sam-shóh-uên.

22 ¶ Heng-taî à, ngŏh uē-kam leūk-leūk sé sùn kwòh neĭ-teî, ts'éng neĭ-teî foon-yūng ngŏh huèn-mĭn kè shuet$_{o}$-wâ.

23 Neĭ-teî hóh chi heng-taî T'aī-moh-t'aaì ĭ-keng shik-fòng, k'uĭ yeūk-haî tsó yāt laī tò, ngŏh pit t'ūng k'uĭ kìn neĭ-teî.

24 ¶ Ts'éng neĭ-teî t'aì ngŏh mân kok$_{o}$ waî on, yăn-tô neĭ kè lŏ-sz, uĕ-k'āp kok$_{o}$ shèng-t'ō, tsoì I-taaî-leî kè yān mân neĭ-teî on.

25 ¶ Uên yan-tín t'ūng-maaî neĭ-teî chùng-yān. Shēng-sam-shóh-uên lok$_{o}$.

SZ-T'O

NGA-KOK

SHUE

1.

SHEUNG-CHUE nĕ-k'āp Chué Yē-So Kei-Tuk kè pūk Ngă-kok, mân shāp-î chi-p'aaì saàn hoi chuê kè on.

2 Ngŏh heng-taî à, neĭ-teî uê-cheūk kok$_{o}$ yeûng shì-lîn kè kaan-naān, yeng-koi ĭ-waî foon-heí.

3 Yan chi-tò shì neĭ sùn-tak kè shì-lîn, ooĭ shang yán-noî.

4 Taân iù lêng yán-noî kè hāng-waî ts'aī-ts'uēn, táng neĭ-teî uēn-ts'uēn ts'aī-peî, mŏ shóh hìm-k'uet$_{o}$.

5 Neĭ-teî chi chung, waāk yaŭ chì-waî ū tsuk kè, yeng-koĭ k'aū kòh waî mŏ kei-t'aān ĭ-ch'é haû ts'ż́ kwòh chùng-yān kè Sheûng-Chué, tsaû shî-pit ts'ż́ kwòh k'uĭ lok$_{o}$.

6 Taân k'aū kòh shī, yeng-koi sùn, mŏ sz-ī, yan-waî yaŭ sz-ī kè, hó-ts'ż́ hoi lông, peî fung ch'ui tsaû yuk-tûng k'uĭ, yūng-chông k'uĭ.

7 Ni-ti yān, maĭ seúng yaū Chué tak mat-yĕ lok$_{o}$.

8 Leūng yeûng sam kè yān, taân-faān shóh tsô kè ū tak shāt.

9 ¶ Pei-tsîn kè heng-taî, yan k'uĭ sheng ko iù faaì-lōk.

10 Taân-haî ts'oī-chué kè, yan

k'uĭ him-pei, yan-waî hó-ts'ž ts'ó kè fa k'uĭ pit iù tiu-tsê.

11 Yīt-t'aū ch'ut yaŭ maăng-yīt, tsaû shaaì foo kòh-ti ts'ó, fa tsaû lōk, k'uĭ wā-meĭ kè yeûng-tsź tŏ mŏ hiu, ts'oĭ-chué kè, tsoĭ k'uĭ shóh hāng, yīk haî kóm-yeûng ooĭ shui-paaî à.

12 ¶ Yán-noî shì-waăk chi kaau-naăn kè, yaŭ fuk lok$_{o}$, yan-waî shì-lîn chi haû, pit-têng shaû shang-mêng kè koon-mĭn, tsik-haî Chué shóh yeng-shēng ts'ž kwòh oì k'uĭ kè à.

13 Peî yaŭ-waăk kè, maĭ wâ ngŏh peî Sheûng-Chué yaŭ-waăk, yan-waî Sheûng-Chué m̄ peî ok$_{o}$ yaŭ-waăk, yīk m̄ yaŭ-waăk yān.

14 Taân-faăn peî tsź-keí sz-yūk shóh yăn shóh maī kè, haî peî yaŭ-waăk à.

15 Sz-yūk waaî yân, tsaû shang tsuî-ok$_{o}$, tsuî-ok$_{o}$ shēng hiu, tsaû shang sź-mŏng.

16 Ngŏh shóh oì kè heng-taî, neĭ maĭ tsž ng̀ à.

17 Taân-faăn hó sheúng-ts'ž, ts'uēn yan-tín, to yaū ue sheûng, yaū kwong-mēng kè Foô kòng-lăm lōk laĭ, k'uĭ mŏ koí-pìn, mŏ ī-hoi kè yéng.

18 K'uĭ chiù-i tsź-keí chí-ì, laĭ k'aaĭ chan-tô shang ngŏh-teĭ, táng ngŏh-teĭ hó-ts'ž k'uĭ shóh tsô ch'í-ch'oh kit$_{o}$-shăt kè kwóh.

19 ¶ Koò-ts'ź ngŏh shóh oì kè heng-taî, neĭ kok$_{o}$ yān iù kap ti t'eng maân-maân chì kóng, maân-maân chì nau.

20 Yan-waî yān kè nau-nô, m̄ hāng Sheûng-Chué kè î à.

21 Kóm-tsaû neĭ yeng-koi ch'uē huì taân-faăn oo-waì, uĕ-k'āp shang toh kè ok$_{o}$-tūk, tsaû k'aaĭ wan-yaū laĭ tsíp$_{o}$-shaû shóh chùng lōk kè tô, tsik-haî yaŭ nāng kaù neĭ lēng-wān kè.

22 Taân neĭ-teî iù hāng tô, m̄ chí tsêng-haî t'eng-mān laĭ ngaak tsź-keí.

23 T'eng tô m̄ hāng tô kè, k'uĭ hó-ts'ž yat kòh yān haí kèng luĭ t'aí poón-loĭ kè mîn-maaû.

24 K'uĭ t'aí kwòh huì hiu, tsaû m̄ keì-tak k'uĭ haî tím-yeûng lok$_{o}$.

25 Taân yān t'óng-yeūk t'aí-chuê tsź-chué kè uēn-ts'uēn lūt-faat$_{o}$ m̄ leĭ-hoi, m̄ haî t'eng kwòh tsaû m̄ keì-tak kè, shāt haî hāng tô kè, ni-ti yān ue k'uĭ shóh hāng, pit-têng tak fuk lok$_{o}$.

26 T'óng-yeūk neĭ-teî chi chung, yaŭ wâ tsź-keí haî kèng-k'īn kè, m̄ k'ui-ch'uk k'uĭ t'iū leî, naaĭ-haî ngaak tsź-keí kè sam, kóm-tsaû k'uĭ kè kèng-k'īn haî mŏ yûng lok$_{c}$.

27 Haí Sheûng-Chué tsik Foô kè mîn-ts'īn, kit$_{o}$-tsêng m̄ tìm-oo kè kèng-k'īn haî kóm, tsik-haî t'aí-koò koo-kwá, haí k'uĭ-teî waân-naân chi chung, ī-ch'é kán-shaú tsź-keí, mĭn-chì shaì-tsūk ĭm oo à.

2.

NGOH heng-taî à, neĭ tsun-shaú ngŏh wēng-kwong kè Chué, Yē-So Kei-Tuk kè tô, maĭ p'in-sam toî yān.

2 T'óng-yeūk yaŭ yān taaì kam kaaì-chí, cheuk$_{o}$ wā-meĭ kè i-fūk, yāp neĭ ooî-t'ōng, yīk yaŭ k'ūng-yān, cheuk$_{o}$ ts'o i-fūk yāp laī.

3 Tsaû neĭ t'aí-chûng cheuk$_{o}$ wā-meĭ i-fūk kè, tuì k'uĭ wâ, ts'ŏh ni-kòh wēng waî, tuì k'ūng-

yān wâ, k'eĭ-tó kòh ch'uè, waāk ts'ŏh-tó ni ch'uè, ngŏh keuk$_{o}$-taāp-tàng hâ.

4 Kóm neĭ-teî heí m̄ haî p'in-sam toî yān, k'aaĭ ok$_{o}$ nîm laĭ fan-pīt yān me?

5 Ngŏh shóh oì kè heng-taî, t'eng la, Sheûng-Chué heí m̄ haî kaán-suén shaì-kaaì kè k'ūng-yān, lêng k'uĭ-teî sùn-tak foò-haû, shēng-kaì k'uĭ shóh yeng-shēng ts'ź kwòh oì k'uĭ ti yān kè kwok$_{o}$ me?

6 Taân neĭ yă-ts'āng t'aí-heng k'ūng-yān lok$_{o}$, ts'oī-chué kè yān m̄ haî paak-hoî neĭ, laai neĭ huì tò kung-t'ōng me?

7 Shóh ch'eng-foo neĭ kè meĭ mēng k'uĭ heí m̄ haî waí-p'òng me?

8 Neĭ yeūk shaú shèng-shue shóh tsoì chì tsuen kè lūt-faat$_{o}$, oì lūn-shè hó-ts'ź tsź-keí, tsaû haî shîn-hâng lok$_{o}$.

9 Taân yeūk haî p'in-sam toî yān, tsaû haî faân-tsuî, peî lūt-faat$_{o}$ têng neĭ haî faân-yān.

10 Yān yeūk shaú ts'uēn lūt-faat$_{o}$, waāk faân yat t'iū, kóm yīk haî faân ts'uēn lūt-faat$_{o}$ à.

11 Yan-waî wâ, maĭ kaan-yām kè, to wâ maĭ shaat$_{o}$ yān, kóm-tsaû sui-īn mŏ kaan-yām, waāk haî shaat$_{o}$ yān, neĭ yīk haî faân lūt-faat$_{o}$ kè à.

12 Neĭ-teî shóh kóng shóh hāng, yeng-koi hó-ts'ź tseung shaû tsź-chué kè lūt-faat$_{o}$ chi shám-p'oòn.

13 Yan-waî meî-ts'āng hóh-līn yān kè, k'uĭ peî shám-p'oòn kòh-shī, yīk m̄ tak-tó hóh-līn, hóh-līn kè sam, tsaû ooĭ shèng shám-p'oòn.

14 ¶ Ngŏh heng-taî à, yān yeūk wâ tsź-keí yaŭ sùn-tak, taân mŏ hāng-waī, yaŭ mat yik ni? Sùn-tak ooĭ kaû k'uĭ me?

15 T'óng-yeūk yaŭ heng-taî waāk tsź-mooì mŏ ì-fūk, mŏ yāt yûng kè leūng.

16 Neĭ-teî chi chung, yaŭ yān tuì k'uĭ wâ, neĭ p ēng-on huì la, seúng neĭ tak nuēn tak paaú, t'óng-yeūk m̄ k'aaĭ k'uĭ shan shóh yûng kè peí kwòh k'uĭ, yaŭ mat yik ni?

17 Kóm-yeûng, sùn-tak yeūk m̄ kim-chuê hāng-waī, naaĭ haî sź kè, yan-waî tūk tsź-keí haí ch'uè à.

18 Yān waāk-ché yaŭ wâ, neĭ yaŭ sùn-tak, ngŏh yaŭ hāng-waī, neĭ k'aaĭ m̄ kim-chuê hāng-waī kè sùn-tak hín-ch'ut kwòh ngŏh t'aí, ngŏh tsaû k'aaĭ ngŏh kè hāng-waī, laĭ hín ch'ut ngŏh sùn-tak kwòh neĭ t'aí.

19 Neĭ sùn yaŭ yat waî Sheûng-Chué, kóm-tsaû cheūk lok$_{o}$, chùng kwaí to sùn yaû tá-chàn t'im.

20 Hui-ká kè yān à, sùn-tak m̄ kim-chuê hāng-waī tsaû haî sź kè, neĭ seúng chi-tò m̄ ni?

21 Ngŏh-teî kè tsó-tsung A-paak-la-hón, hìn k'uĭ kòh tsaí I-saat haí t'aān sheûng, heí m̄ haî yaū hāng-waī tak ch'eng waī î me?

22 K'uĭ sùn-tak kûng hāng-waī kim-chuê laĭ hāng, ī-ch'é sùn-tak yaū hāng-waī tak ts'aī-peî, neĭ heí m̄ kìn me?

23 Kóm-yeûng, yèng hiu shèng-shue shóh kóng wâ, A-paak-la-hón sùn Sheûng-Chué, k'uĭ yaū sùn-tak suèn waī î, k'uĭ yaû tak

ch'eng waī Sheûng-Chué kè p'āng-yaū.

24 Kóm-tsaû kìn tak, yān tak ch'eng waī î, m̄ chí haî yaū sùn-tak, naaī haî yaū hāng-waī à.

25 Yaû yaŭ keî-foŏ La-hōp tsip$_{o}$-naāp sz̀-ché, lêng k'uĭ-teî yaū pīt lô huì kwai, k'uĭ heí m̄ haî yīk yaū hāng-waī tak ch'eng waī î me?

26 Hó-ts'ž̀ shan-t'aí mŏ lēng-wān tsaû haî sź, kóm-yeûng, sùn-tak mŏ hāng-waī yīk haî sź à.

3.

NGOH heng-taî à, neĭ-teî m̄ hó yān toh tsò kaaù-sz, yan chi-tò ngŏh-teî shaû shám-p'oòn, pit-têng chûng kaau-kwaan à.

2 Yan-waî ngŏh-teî kok$_{o}$ yān, hó toh sź faân-tsuî, yeūk yaŭ yān tsoî shuet$_{o}$-wâ mŏ faân-tsuî, k'uĭ tsaû haî ts'uēn yān, yaŭ nāng k'ui-ch'uk tsž̀-keí ts'uēn shan.

3 Ngŏh-teî k'aaĭ t'it$_{o}$-lāk chai lōk mā haú, táng k'uĭ shûn-fūk ngŏh-teî, kóm-tsaû hóh-ĭ k'ui-koón k'uĭ ts'uēn shan.

4 Yaû t'aí hă shuēn sui-īn haî taaî, ī-ch'é peî kw'ōng-fung iū-tông, to hóh-ĭ k'aaĭ saì t'ŏh paan chuèn, yâm-ts'ūng shaau-kung shóh seúng.

5 Kóm-yeûng, leî haî siú t'aí, yīk hó taaî keng-kw'a, t'aí la, yat tím fóh ooĭ shiu cheūk kòm toh mūk.

6 Leî tsik-haî fóh, leî tsoî paak$_{o}$ t'aí chi chung, haî ts'uēn shaì-kaaì kòm taaî kè tsuî-ok$_{o}$, ooĭ tîm-oo ts'uēn shan, ooĭ shiu luĭ-shaì poón-īn kè sèng, haî yaū teî-yūk shiu heí à.

7 K'ām-shaù kwan-ch'ūng lûn-kaaì kok$_{o}$ luî, tsaû peî yān chaì-fūk, to ĭ-keng shaû chaì-fūk.

8 Taân-haî leî, mŏ yān nāng chaì-fūk, naaĭ haî pat nāng chaì-fūk kè ok$_{o}$, ch'ung-moŏn sź tūk à.

9 Ngŏh-teî k'aaĭ leî laĭ chuk-tsê Sheûng-Chué tsik Foô, yīk k'aaĭ leî laĭ chaù-chòh yān, tsik-haî i-chuê Sheûng-Chué kè yēng-tseûng peî tsô kè.

10 Yaū yat kòh haú, tsaû chuk-tsê kûng chaù-chòh t'ūng-maaĭ ch'ut lok$_{o}$. Ngŏh heng-taî à, tuèn m̄ cheūk yaŭ kóm kè sž̀.

11 Uēn-ts'uēn yaū yat kòh ngaān, t'ūng-maaĭ ch'ut t'īm kûng foó kè shuí me?

12 Ngŏh heng-taî à, mŏ-fa-kwóh shuê, nāng kit$_{o}$ kóm-laám me? Waāk p'ō-t'aí shuê, nāng kit$_{o}$ mŏ-fa-kwóh me? Haām shuí yīk pat nāng ch'ut t'aăm shuí à.

13 ¶ Neĭ-teî chi chung, mat-shuī yaŭ chì-waî kìn-shik ni? Hóh-ĭ yaū shîn-hâng, k'aaĭ wan-yaū kè chì-waî hín ch'ut k'uĭ kè hāng-waī.

14 Taân neĭ sam chung yeūk ts'ōng chuê tò-keî, uĕ-k'āp chaang-taù, tsaû maĭ keng-kw'a, maĭ kóng taaî-wâ, laĭ tīk chan-leĭ.

15 Ni-ti chì-waî, m̄ haî yaū sheûng laĭ kè, naaĭ haî shūk teî, shūk huet$_{o}$-heì, shūk moh-kwaí kè à.

16 Pat-lûn hōh ch'uè yaŭ tò-keî chaang-taù, tsaû pit-têng yaŭ luên tsô, kûng kok$_{o}$ yeûng ok$_{o}$ sž̀.

17 Taân haî yaū sheûng kè chì.

wai, tsaû sin hai kit$_{o}$-tsêng, k'eĭ-ts'ż hai wōh-p'ēng, wan-leūng, yaū-shûn, ch'ung-moŏn līn-măn kûng shîn kwóh, mŏ p'in-sam toi yān, mŏ kă-ngai kè sż.

18 Hāng wōh-p'ēng kè, hai k'aaĭ wōh-p'ēng lai chùng î kè kwóh à.

4.

NEI-TEI chi chung, kaau-chìn chaang-taù yaū pin ch'uè lai ni? Heí m̄ hai yaū neĭ paak$_{o}$-t'ai chi chung seung tá kè sz-yūk me?

2 Neĭ t'aam-laām, to m̄ tak-tó, neĭ shaat$_{o}$-lūk tò-keî, to pat nāng tak, neĭ chaang-taù kaau-chìn, to mŏ shóh tak, yan-waî neĭ m̄ k'aū à.

3 Neĭ k'aū to m̄ tak-tó, yan neĭ luên k'aū, seúng k'aaĭ lai tsùng neĭ kè sz-yūk à.

4 Kaan-yām kè naām nuĭ à, neĭ heí m̄ chi ts'an-oì shaì-tsūk, hai tīk Sheûng-Chué kè me? Koè-ts'ź seúng kûng shaì-tsūk tsô p'āng-yaŭ kè, tsaû hai Sheûng-Chué kè ch'aū-tīk à.

5 Neĭ koó shèng-shue shóh kóng hai hui-faû me? Chuê tsoî ngŏh-teî kè Lēng, yaŭ sz-yūk tsaû shang tò-keî me?

6 Taân k'uĭ ts'ż chûng taaî kè yan-tín, koò-ts'ź wâ, Sheûng-Chué tuì-tīk kiu-ngô kè, shi yan-tín kwòh him-pei kè à.

7 Shóh-ĭ neĭ-teî yeng-koi kwai-fūk Sheûng-Chué, taân iù tīk moh-kwaí, k'uĭ tsaû ooĭ leĭ-hoi neĭ.

8 Ts'an-kân Sheûng-Chué, Sheûng-Chué tsaû ooĭ ts'an-kân neĭ, tsuî-ok$_{o}$ kè yān à, saí-tsêng neĭ kè shaú, leŭng yeûng sam kè yān à, k'īn-kit$_{o}$ nei kè sam.

9 Neĭ-teî yeng iù foó-ch'óh, pei-ts'it$_{o}$, t'ŭng-huk, k'aaĭ neĭ kè siù pìn waĭ oi, k'aaĭ neĭ kè faaì-lōk pìn-waĭ paì-aì.

10 Haí Chué mîn-ts'în iù tsż-keí him-pei, Chué tsaû ooĭ t'aī-paāt neĭ.

11 ¶ Heng-taî à, maĭ peí-ts'ź waí-p'òng, waí-p'òng k'uĭ heng-taî, ĭ-lûn k'uĭ heng-taî kè, tsik-haî waí-p'òng lūt-faat$_{o}$, ĭ-lûn lūt-faat$_{o}$ à, neĭ t'óng-yeūk ĭ-lûn lūt-faat$_{o}$, tsaû m̄ hai shaú-chuê lūt-faat$_{o}$ kè, naaĭ hai ĭ-lûn lūt-faat$_{o}$ kè lok$_{o}$.

12 Ch'it$_{o}$-laāp lūt-faat$_{o}$ kè, tsêng hai yat waî, k'uĭ yaŭ nāng ch'éng-kaù, yaŭ nāng tsiú-mit à, neĭ hai mat-shuì, hó ĭ-lûn pīt yān ni?

13 ¶ Haaī, neĭ-teî yaŭ wâ, waāk kam-yāt, waāk mēng-yāt, ngŏh tseung huì yat kòh shéng, haí kòh ch'uè chuê yat nīn, tsô shang-ì chaân ts'în à.

14 Taân hai mēng-yāt tím-yeûng, neĭ sheûng-ch'é m̄ chi-tò, neĭ kè shang-mêng hai tím-ni? Hó-ts'ż wān-mô kóm, tsaâm-shī hín-în tsaû m̄ kìn lok$_{o}$.

15 Waĭ neĭ-teî yeng-koi wâ, Chué yeūk yaŭ chí-ì, ngŏh-teî tseung yaŭ shang-mêng, yaû tsô ni yeûng, waāk kóh yeûng lok$_{o}$.

16 Uē-kam neĭ-teî k'aaĭ neĭ kè kiu-ngô laī keng-kw'a, kóm-yeûng kè keng-kw'a, k'ui hai m̄ hó.

17 Shóh-ĭ yān yeūk chi-tò hāng shîn, yaû m̄ huì hāng kè, k'uĭ hai yaŭ tsuî à.

5.

HAAI, ts'oī-chué kè yān à, neĭ yan-waî tseung-loī lām tò neĭ kè waân-naân, yeng-koi pei-ts'it$_{o}$ t'aī-huk.

2 Neĭ kè ts'īn-ts'oī faì-waaî lok$_{o}$, neĭ kè i-fūk peî ch'ūng nguaŭ laân lok$_{o}$.

3 Neĭ kè kam-ngān shang saù lok$_{o}$, kòh-ti saù tseung tsô kìn-chèng laī kung-kik neĭ, ī-ch'é hó-ts'ž fóh tseung shīk neĭ kè yūk, neĭ yă-ts'āng waî moōt-yāt tsik-maaî ts'oī-paāk lok$_{o}$.

4 T'aí la, shau-kot$_{o}$ neĭ t'īn kè yān kung, neĭ ngaak yān meî-ts'āng peî, kòh-ti yān-kung tsaû taaî sheng kiù, ī-ch'é kot$_{o}$ wōh yān kè taaî sheng, ĭ-keng yāp hiu maân-kwan chi Chué kè ĭ lok$_{o}$.

5 Neĭ haí shaì-sheûng foon-heí ìn-lōk, fòng-tsùng sz-yūk, ī-ch'é yeŭng neĭ kè sam, hó-ts'ž táng t'ong kè yāt-tsź.

6 Neĭ yă-ts'āng têng î yān tsuî, ī-ch'é shaat$_{o}$ k'uĭ, taân k'uĭ m̄ chóh-chuê neĭ.

7 ¶ Heng-taî à, neĭ-teî iù yán-noî, táng tò Chué kòng-lām, t'aí la, kaang t'īn yān mông tak-tó teî shang kè pó-pooì t'ó ch'aán, waî k'uĭ tsaû yán-noî laī táng, chì-tò tak ch'í-ch'oh uĕ-k'āp shau-meĭ kè uĕ.

8 Neĭ yīk iù yán-noî, kin-koò neĭ kè sam, yan-waî Chué tseung kân kòng-lām lok$_{o}$.

9 Heng-taî à, maĭ peí-ts'ź uèn-hân, húng-p'à peî Chué têng tsuî, t'aí la, shám-p'oòn koon k'eĭ tó moōn ngoî lok$_{o}$.

10 Ngŏh heng-taî à, t'ok$_{o}$ Chué mēng laī kóng kè sin-chí, neĭ hóh-ĭ k'aaĭ k'uĭ tsô shaû foó tsô yán-noî kè yeûng-tsź.

11 Yán-noî kè yān, ngŏh-teî ĭ-waî k'uĭ yaŭ fuk, neĭ yă-ts'āng t'eng mān Yeuk-paak kè yán-noî, tsaû chi-tò Chué shau-meĭ haî tím-yeûng, k'uĭ tsik-haî chì ts'ž-pei chì līn-măn à.

12 ¶ Ngŏh heng-taî à, tsuì iù maĭ faat$_{o}$-shaî, waāk chí t'in, waāk chí teî, waāk chí pīt yeûng laī faat$_{o}$-shaî, neĭ tsêng haî ĭ shî waî shî, ĭ fei waî fei, táng neĭ m̄ peî têng tsuî à.

13 ¶ Neĭ-teî chi chung, waāk yaŭ shaû foó kè, tsaû iù k'eī-t'ó, waāk yaŭ foon-lōk kè, tsaû iù ch'eùng shi.

14 Neĭ-teî chi chung, waāk yaŭ pêng kè, tsaû iù ts'éng kaaû-ooî kè cheúng-lŏ, cheúng-lŏ iù t'ok$_{o}$ Chué kè mēng, k'aaí yaū laī ch'ā k'uĭ, ī-ch'é waî k'uĭ k'eī-t'ó.

15 Tsaû sùn-tak kè k'eī-t'ó, hóh-ĭ kaù tak pêng yān, Chué tsaû ch'au heí k'uĭ, t'óng-yeūk k'uĭ yaŭ tsuî, yīk tak shè-mĭn lok$_{o}$.

16 Neĭ yeng-koi taaî-ka yêng tsuî, peí-ts'ź seung k'eī-t'ó, táng hóh-ĭ tak i hó, yan-waî î-yān hán-ts'it$_{o}$ kè k'eī-k'aū, taaî yaŭ yīk lok$_{o}$.

17 I-leî-à haî ngŏh-teî t'ūng sèng-ts'ēng kè yān, k'uĭ hán-ts'it$_{o}$ k'aū m̄ lōk uĕ, tsaû mŏ uĕ lōk teî, chì-tò saam nīu lēng lūk kòh uēt.

18 K'uĭ tsoì k'aū, t'in tsaû lōk uĕ, teî tsaû shang ch'ut t'ó-ch'aán.

19 ¶ Heng-taî à, neĭ-teî chi

chung, yeūk yaŭ yān leī-hoi chan-tô kè, waāk yaŭ yān lêng k'uĭ kwai chèng.

20 K'uĭ iù chi-tò lêng yat kòh tsuî-yān heì ts'é kwai chèng, tsaû haî kaù yat kòh lēng-wān mĭn hiu sź-mōng, ī-ch'é che-ím hó toh tsuî-ok$_{o}$ lok$_{o}$.

SZ-T'O

PEI-TAK

TS'IN SHUE.

1.

YE-SO Kei-Tuk kè sź-t'ō Peí-tak, sé sùn t'ung chi saàn hoi chuê tsoî Poón-to, Ka-la-t'aaì, Ka-p'à-toh-ka, A-sai-à, Peì-t'ui-neī kè haak$_{o}$-luĭ.

2 Chiù-i Sheûng-Chué tsik Foô shóh uê-sin chi-tò kè peî kaán-suén, tak Shèng-Shān shēng waī shèng-kit$_{o}$, chì-tò shûn-fūk, ī-ch'é tak k'aaĭ Yē-So Kei-Tuk kè huet$_{o}$ laī shá neĭ kè, uên yan-tín p'ēng-on, ka toh kwòh neĭ-teî.

3 ¶ Tsaàn-meĭ Sheûng-Chué, ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè Foô, k'uĭ yă-ts'āng chiù k'uĭ taaî ts'ź-pei, tsoì shang ngŏh-teî, táng hóh-ĭ yaū Yē-So Kei-Tuk kè fūk-shang, tak-tó shang-oōt kè mông.

4 I-ch'é tak-tó m̄ faì-waaî, m̄ tìm-oo, m̄ shui-paaî kè ch'aán-īp, tsik-haî ts'ōng tsoî t'in ch'uè, táng toî neĭ-teî.

5 Yaū sùn mūng Sheûng-Chué chi k'uēn-nāng shóh pó-ts'uēn kè, lêng tak uê-peî moōt-yāt tsaû hín ch'ut chi kaû.

6 Yan ts'ź neĭ tsaû foon lōk, taân haî uē-kam, waāk iù yan toh shaû shì-waāk kè kaan-naān, tsaû tsaâm-shī paì-aì.

7 Táng neĭ sùn-tak kè shì-lîn, keì haî peí-kaaù ooĭ waaî kè kam, peî fóh lîn shēng kè, uēt-faat$_{o}$ pó-pooì, hóh-ĭ tsoî Yē-So Kei-Tuk hín-în kòh shī, tak tsaàn-meĭ tsuen-kwaì wēng-kwong.

8 Neĭ meî-ts'āng kìn Yē-So, yīk oì k'uĭ, uē-kam sui-īn m̄ kìn, taân-haî sùn k'uĭ tsaû foon-heí, kòh-ti foon-heí m̄ kóng tak ch'ut, ī-ch'é yaŭ taaî wēng-kwong.

9 Tak-tó neĭ sùn-tak kè yèng-îm, tsik-haî neĭ kè lēng-wān tak-kaù lok$_{o}$.

10 Ts'ūng ts'īn uê-sin kóng neĭ shóh tak chi yan-tín kè sin-chi, wán-ts'ām ni-ti kaù tô, tsaû saì sam ch'ā-ch'aat$_{o}$.

11 Ch'ā-haaú Kei-Tuk kè Lēng haí k'uĭ-teî kè sam, sin chèng-mēng Kei-Tuk iù shaû foó, īn-haû tak wēng-kwong, haî chí-shî pin chân shī-haû, tím yeûng

shī-haû.

12 K'ŭi-teî tak mâk-shî, chi-tò m̄ haî wai tsz̆-keí, haî wai ngŏh-teî, shaû chik yīk tsô uē-kam shóh wâ neĭ chi kè sz̆, tsik-haî mūng yaū t'in tá-faat$_{o}$ laī kè Shèng-Shān, tsaû ch'uēn fuk-yam kè yān shóh wâ neĭ chi kè, ni-ti sz̆, t'in-sz̆ to seúng ch'ā-ch'aat$_{o}$ à.

13 ¶ Koò-ts'ź yeng-koi ch'uk neĭ sam kè iu, kán-shân, ts'uēn mông Yē-So Kei-Tuk hín-în kòh shī, shŏh tak-tó kè yan-tín à.

14 Neĭ yeng-koi hó-ts'ź haaù-shûn kè tsaí, m̄ haaû sheûng-sin mūng-mooĭ kòh shī kè sz-yūk.

15 Chiû neĭ kè haî shèng-kit$_{o}$, neĭ taân-faân shóh hāng kè, to iù shèng-kit$_{o}$ à.

16 Yan-waî yaŭ sé lōk wâ, ngŏh haî shèng-kit$_{o}$ lok$_{o}$, neĭ to iù shèng-kit$_{o}$ à.

17 Neĭ yeŭk haî k'aū Foô, tsik-haî m̄ p'in-sam toî yān, chiù-i kok$_{o}$ yān shóh hāng laī shám-p'òon k'uĭ kè, neĭ kŏ-kui shaì sheûng, yeng-tong mŏ yat-yāt m̄ waì-kuî.

18 Yan-waî neĭ tak shūk-tsuî, tsaû t'uet$_{o}$ lat tsó-tsung shóh ch'uēn lōk kè mŏng hāng-waî, neĭ chi neĭ m̄ haî í-laaî kam ngān ooĭ waaî kè yĕ laī tak shūk.

19 Haî í-laaî Kei-Tuk kè pó huet$_{o}$, hó-ts'ź mŏ tìm-oo mŏ hā-ts'z kè Ko-Yeūng.

20 K'uĭ tsoî ch'òng shaì chi sin, ĭ-keng peî têng-shāt, haî tsoî moōt-shaì waî neĭ-teî yaū k'uĭ sùn Sheûng-Chué kè, tsaû hín ch'ut laī.

21 Sheûng-Chué lêng k'uĭ yaū sź fūk-shang, ī-ch'é k'aaĭ wĕng-kwong ts'ź kwòh k'uĭ, táng neĭ kè sùn-tak kûng chí-mông, to yaū ue Sheûng-Chué.

22 Neĭ-teî keì haî shûn-fūk chan-leĭ laī kit$_{o}$-tsêng neĭ kòh sam, chì-tò mó ká ì oì heng-taî, yēng-în iù k'aaĭ kit$_{o}$-tsêng kè sam peí-ts'ź ts'it$_{o}$ oì.

23 Yan-waî neĭ kaang-shang, m̄ haî yaū ooĭ waaî kè, haî yaū m̄ ooĭ waaî kè chúng, tsik-haî yaū Sheûng-Chué wĕng oōt sheūng ts'uēn kè tô à.

24 Taân-faân yūk-shan, hó-ts'ź ts'ó, taân-faân k'uĭ wēng-wā, hó-ts'ź ts'ó kè fa, ts'ó pit iù foo, fa pit iù lōk.

25 Taân haî Chué kè tô, wĕng-uēn laū-ts'uēn, ch'uēn kwòh neĭ-teî kè fuk-yam, tsaû haî ni-ti tô-leĭ lok$_{o}$.

2.

KOO-TS'Z neĭ-teî iù ch'uē saaî kok$_{o}$ yeûng pô-luî, kwaí-kwat, ngaî-hāng, tò-keî, kûng kok$_{o}$ yeûng waí-p'òng kè shuet$_{o}$-wâ.

2 Tsaû hó-ts'ź ch'oh shang kè yeng-ī kóm, oì-mô tô kè chan-uĕ, táng hóh-ĭ yaū kòh-ti tsîm-tsîm cheúng-taaî.

3 Yan-waî neĭ kwóh-în sheūng kwòh Chué kè yān-oì lok$_{o}$.

4 Chué hó-ts'ź shang-oōt kè shēk, yān shóh tiu-heì, taân haî Sheûng-Chué shóh kaán-suén, tsok$_{o}$ waî pó-pooì kè.

5 Neĭ ĭ-keng ts'an-tsaû k'uĭ, yīk haî hó-ts'ź shang-oōt kè shēk, heí shēng yat kaan lēng-shat, yaû tsô shèng tsaì-sz, hîn lēng-tsaì, tsik-haî Sheûng-Chué yan Yē-So Kei-Tuk shóh foon-

heí kè.

6 Yan-waî shèng-shue yīk tsoì wâ, ngŏh k'aaĭ shóh kaán-suén hó pó-pooì, uk kok$_{o}$ kán-iù kè shēk, chai lōk Sun-shēng, taân-faān sùn k'uĭ kè, mŏ sau-yūk à.

7 K'uĭ tsoî neĭ-teî sùn ché chi chung, tsaû haî pó-pooì, tsoî m̄ sùn ché chi chung, tsaû haî heí uk sz-foô shóh tiu-heì kè shēk, tsô hiu uk kok$_{o}$ taî yat kaû shēk.

8 Yīk haî kwaàn yān kè shēk, chóh yāu kè p'oōn, lêng kòh-ti m̄ sùn k'āp îm-heì tô kè, tsaû tit$_{o}$-tó ch'uè, haî chiù-i uê-sin chéng-têng kè.

9 Taân neĭ haî mūng kaán-suén kè tsūk, haî wōng kòm tsuen kè tsaì-sz, haî shèng-kit$_{o}$ kè kwok$_{o}$, haî tak shūk kè paak$_{o}$-sèng, táng hín-mēng chiû neĭ ch'ut haak-òm yāp î kwong ché chi tak.

10 Neĭ p'ēng-sò m̄ haî tsô paak$_{o}$-sèng, uē-kam tsô Sheûng-Chué kè paak$_{o}$-sèng lok$_{o}$, neĭ p'ēng-sò meî-ts'āng tak yan-tín, uē-kam tak yan-tín lok$_{o}$.

11 ¶ Ts'an-oì kè à, keì haî tsô ngoî haak$_{o}$ tsô keì-kui kè, ngŏh huèn neĭ ch'uē saaì yūk-t'aí kè sz-yūk, haî kung-tá lēng-wān kè à.

12 Neĭ yeng-koi haí î-pong yān chi chung hāng shîn, táng k'uĭ-teî p'ēng-sò waí-p'òng neĭ haî hāng ok$_{o}$ kè, t'aí-kìn neĭ kè shîn-hâng, tsaû haí t'aí-koò kè yāt-tsź kwai-wēng Sheûng-Chué.

13 Neĭ yeng-koi yan Chué, tsaû shûn-fūk faān haî yān shóh ch'it$_{o}$-laāp kè, waāk haî wōng, ĭ k'uĭ waī tsoî sheûng-waî kè.

14 Waāk haî koon-cheúng, ĭ k'uĭ waī wōng shóh tá-faat$_{o}$, laî fāt ok$_{o}$ sheúng shîn kè.

15 Yan-waî Sheûng-Chué kè chí-ì, haî seúng neĭ-teî hāng shîn, chí-sik ngoî-yān kè luên wâ.

16 Neĭ-teî sui haî tsź-chué, taân maĭ yûng neĭ kè tsź-chué, laî che-ím tsuî-ok$_{o}$, iù hó-ts'ž tsô Sheûng-Chué kè nō-pūk.

17 Yeng-koi kung-kèng chùng-yān, ts'an-oì heng-taî, waì Sheûng-Chué, tsuen-kèng kwan-wōng.

18 ¶ Pūk à, neĭ-teî iù k'aaĭ waì-kuî laî shûn-fūk neĭ chué-yān, m̄ chí haî shūn-shîn kè, haî haak-pōk kè to iù kóm-yeûng.

19 Yān yeūk yan heùng Sheûng-Chué yaŭ leūng-sam, nāng yán-noî m̄ yeng shaû kè foó, ni-ti tsaû hóh ch'eng-tsaàn lok$_{o}$.

20 Neĭ yeūk yan yaŭ kwòh, peî pin-tá, tsaû yán-noî shēng-shaû, kóm yaŭ mat-yĕ hóh ch'eng-tsaàn ni? Taân neĭ hāng shîn shaû foó, yeūk nāng yán-noî, ni-ti tsaû haî Sheûng-Chué shóh ch'eng-tsaàn lok$_{o}$.

21 Neĭ-teî mūng-chiû haî waî kóm, yan Kei-Tuk yīk waî ngŏh-teî shaû foó, ch'uēn-lōk yeûng-tsź kwòh ngŏh-teî, táng neĭ-teî kan-ts'uī k'uĭ kè keuk$_{o}$-tsik laî hāng.

22 K'uĭ mŏ hāng ok$_{o}$, haú to mŏ kwaí-kwat.

23 Peî yāu nô-mâ, k'uĭ m̄ nô-mâ yān, shaû foó, mŏ kóng haak$_{o}$ yān kè wâ, tsêng-haî kaau-t'ok$_{o}$ kwòh k'aaĭ kung-î laî shám-p'oòn kè.

24 K'uĭ tsź-keí tsoî mūk sheûng,

ts'an-shan taam-tong ngŏh-teî kè tsuî, táng ngŏh-teî huì saaì ok_{o}-hâng, shang ch'ut shîn-hâng, neĭ-teî yan k'uĭ shóh shaû kè pin-tá, tsaû tak i-hó.

25 Yan-waî neĭ-teî p'ēng-sò hó-ts'ž maĭ-shat kè yeūng, uē-kam kwai faan neĭ lēng-wān kè Mūk-yān Kaam-Tuk lok_{o}.

3.

FOO-YAN à, neĭ yīk iù shûn-fūk cheûng-foo, waăk yaŭ cheûng-foo m̄ sùn tô kè, lêng k'uĭ sui haî m̄ t'eng tô, to yan k'uĭ foŏ-yān kè hāng-waī, tsaû tak kóm-fà.

2 Yan k'uĭ kìn neĭ cheng-kit_{o}, kèng-waì kè hāng-waī à.

3 Neĭ kè sau-shik m̄-hó haí ngoî-pîn, hó-ts'ž p'ĭn t'aū-$faat_{o}$, taaì kam-heì, $cheuk_{o}$ meĭ fūk.

4 Taân iù k'aaĭ sam chung yán-ts'ōng kè, m̄ ooĭ faì-waaî kè, tsik-haî wan-yaū on-tsêng kè sèng-ts'ēng, ni-ti haí Sheûng-Chué mîn-ts'în haî hó pó-pooì à.

5 Yan-waî koó-shī í-laaî Sheûng-Chué kè shèng foŏ, yīk haî kóm sau-shik tsž-keí, shûn-fūk k'uĭ cheûng-foo.

6 Hó-ts'ž Saat-la shûn-fūk A-paak-la-hón, ch'eng-foo k'uĭ haî chué, neĭ yeūk hāng-shîn m̄ waì naān, tsaû haî Saat-la kè nuĭ lok_{o}.

7 ¶ Cheûng-foo à, neĭ yīk iù i-chuê ts'ēng-leĭ, kûng foŏ t'ūng chuê, kèng-oì k'uĭ hó-ts'ž uēn-yeūk kè heì-kuî, hó-ts'ž kûng k'uĭ shēng-kaì wēng-shang kè yan-tín kóm, táng neĭ kè k'eĭ-t'ó, tsúng mŏ chóh-ngoî à.

8 ¶ Tsúng-chi neĭ-teî k'ui iù t'ūng sam, peĭ-ts'ž līn-măn, ts'an-oì hó-ts'ž heng-taì, ts'ž-pei seung toî yaŭ laĭ.

9 Maĭ k'aaĭ ok_{o} pò ok_{o}, k'aaĭ nô-mâ pò nô-mâ, iù faán chuèn chuk-fuk, yan chi-tò neĭ waî ni-ti mūng-chiû, hóh-ĭ shēng-kaì fuk à.

10 Taân-faān seúng tak shang, p'ēng-on kwòh yāt kè, iù kàm-chí t'iū leî maĭ ch'ut ok_{o} wâ, haú maĭ kóng kwaí-kwat.

11 Yaû iù huí ok_{o} hāng-shîn, ts'ām wōh-p'ēng ĭ-ch'é chuí-k'aū.

12 Yan-waî Chué kè ngaăn t'aí-koò î-yān, Chué kè ĭ t'eng k'uĭ k'eĭ-t'ó, taân Chué kè mîn, tuì-tīk hāng ok_{o} kè à.

13 ¶ Neĭ yeūk haaû shîn-hâng, mat-shuĭ hoî neĭ ni?

14 Yeūk waî î shaû-foó, tsaû yaŭ fuk lok_{o}, ĭ-ch'é maĭ p'à k'uĭ kè wai-shaì, yīk maĭ yau-luî.

15 Neĭ iù sam chung tsuen Chué, tsik-haî Sheûng-Chué waî shèng à, taân-faān yaŭ mân neĭ kòh sam shóh mông chi uēn-koò kè, neĭ iù sheūng-shī uê-peî k'aaĭ wan-yaū kèng-waì laĭ $taap_{o}$ k'uĭ.

16 Neĭ leūng-sam iù mō hóh $chap_{o}$-$chaak_{o}$, táng kòh-ti waí-p'òng neĭ yaū-uē hāng ok_{o}, tsik-haî mŏng-chèng neĭ sž Kei-Tuk chi shîn-hâng kè, tsaû kìn sau-kw'aì à.

17 Yeūk tsuň Sheûng-Chué kè chí-ì, neĭ yan hāng shîn shaû foó, haî hó kwòh yan hāng ok_{o} shaû foó lok_{o}.

18 Yan-waî Kei-Tuk yīk yă-ts'āng yat ts'ž waì tsuî shaû foó, tsik-haî î-yān t'aì pat-î yān, seúng taaì ngŏh-teî kwai-fūk

Sheûng-Chué, k'uĭ tsoî yūk-shan shaû sź, taân tsoî Lēng tak-shang.

19 Yă-ts'āng t'ok$_{o}$ ni-ti Lēng, k'aaĭ tô kóng kwòh tsoî kaam kè lēng-wān chi.

20 Tsik-haî ts'ūng-ts'īn Nōh-à uê-peî fong-chau, Sheûng-Chué yán-noî táng-toî chi shī, m̄ háng sùn-ts'ūng kè, k'uĭ-teî yaū shuēn sheûng haí shuí tak kaù kè mŏ keí toh, tūk-haî paat$_{o}$ kòh yān che.

21 Ni-ti sź shóh piú ch'ut kè saí-laĭ, yaū Yē-So Kei-Tuk fūk-shang, laĭ kaù ngŏh-teî, ni-ti saí-laĭ, m̄ haî ch'uē hui yūk-shan kè oo-waì, haî piú ch'ut haí Sheûng-Chué mîn-ts'īn, leūng-sam to mŏ chap-chaak$_{o}$.

22 Yē-So ĭ-keng sheng t'in, haí Sheûng-Chué kè yaû pîn, chùng t'in-sź, kûng yaŭ k'uēn-pèng, yaŭ nāng-kòn kè, to kwai-fūk k'uĭ lok$_{o}$.

4.

KEI-TUK keì haî waî ngŏh-teî, tsoî yūk-shan shaû-foó, neĭ yīk iù k'aaĭ kóm-yeûng kè ì-sź laĭ uê-peî, yan-waî tsoî yūk-shan shaû-foó kè, ĭ-keng sik tsuî lok$_{o}$.

2 Táng yūk-shan chûng haí shaì sheûng kòh shī, m̄ shûn-ts'ūng yān kè sz-yūk, tūk-haî shûn-ts'ūng Sheûng-Chué kè chí-ì.

3 Ngŏh-teî ts'ūng-ts'īn shûn-ts'ūng î-pong yān kè ì-sź shī-haû ĭ-keng kaù lok$_{o}$, tsik-haî shóh tsô kwòh kaan-yām, sz-yūk, tsuì-tsaú, fong-ìn, t'aam-yám, uĕ-k'āp hóh-oò kè paaì ngaŭ-tseûng kè sź.

4 K'uĭ kìn neĭ, m̄ t'ūng-maaî k'uĭ tsô ni-ti yām-luên chi kīk, tsaû ĭ-waī ch'ut-k'eī, waí-p'òng neĭ.

5 K'uĭ pit tuì-chuê tseung-loî shám-p'oòn shang sź kè Chué laĭ shau-ch'ān. (waāk tsok$_{o}$ k'uĭ tseung-loî iù peî shám-p'oòn shang sź kè Chué shám-mâu k'uĭ)

6 Koò-ts'ź fuk-yam ĭ-keng ch'uēn kwòh sź kè, táng k'uĭ yūk-shan sui-īn chiù-i yān shaû shám-p'oòn, k'uĭ lēng-wān tsaû chiù-i Sheûng-Chué tak shang à.

7 ¶ Maân-māt kè moōt-k'eī kân lok$_{o}$, koò-ts'ź iù tuen-chèng, kéng-séng laĭ k'eī-t'ó.

8 Tsuì kán-iù kè, haî peí-ts'ź ts'it$_{o}$-shāt seung oì, yan-waî oì hóh-ĭ che-ím hó toh tsuî à.

9 Yeng-koi peí-ts'ź tsip$_{o}$-toî, maĭ haan-lân.

10 Kok$_{o}$ yān iù i shóh shaû kè yan-ts'ź, peí-ts'ź seung chau-tsaì, hó-ts'ź chung-sùn kè koón-ka, koón-leĭ Sheûng-Chué kè taaî yan-tím kóm.

11 Waāk haî ch'uēn-tô, tsaû iù chiù-i Sheûng-Chué kè māk-shī, waāk chap-sź, tsaû iù chiù-i Sheûng-Chué shóh ts'ź kè ts'oī-nāng, táng Sheûng-Chué tsoî kok$_{o}$ yeûng sź, yaū Yē-So Kei-Tuk shaû wēng-kwong à, uên wēng-kwong k'uēn-nāng to kwai-ue K'uĭ, chì-tò shaì-shaì. Shēng-sam-shóh-uên.

12 ¶ Shóh oì kè à, maĭ keng-k'eī shóh shì neĭ kè shiu-lîn, ĭ-waī uê-cheūk kwaaì-î kè sź.

13 Taân haî yaŭ fân t'ūng-

maaī Kei-Tuk kè foó, yeng-tong ĭ-waī foon-lōk, táng k'uĭ wēng-kwong hín-în kòh shī, neĭ yĭk hóh-ĭ foon-lōk tò kīk à.

14 Neĭ yeūk waî Kei-Tuk kè mēng, peî yān nô-mâ, tsaû yaŭ fuk lok_{o}, yan-waî wēng-kwong kè Lēng, k'āp Sheûng-Chué kè Lēng, chuê tsoî neĭ ch'uè.

15 Taân neĭ-teî chi-chung, ī hó yan $shaat_{o}$ yān, t'au-yĕ, hāng-ok_{o}, tsz-sź, kóm-yeûng shaû-foó.

16 Waāk yan tsô Kei-Tuk kè moōn-t'ō shaû-foó, tsaû maĭ sau-kw'aì, iù yan kóm-yeûng kwai-wēng Sheûng-Chué.

17 Yan-waî shī-haû tò hiu, Sheûng-Chué ka noî kè yān, iù sin shaû shám-p'oòn, t'óng-yeūk ngŏh-teî iù sin shaû shám-p'oòn, kóm-tsaû ī sùn-ts'ŭng Sheûng-Chué chi fuk-yam kè, shau-meĭ haî tím-yeûng ni?

18 Yeūk haî î yān, kán-kán tak kaù che, kóm-tsaû mŏ kèng-k'în kûng hāng ok_{o} kè, tseung-loī tím-yeûng ch'ué-chì k'uĭ ni?

19 Koò-ts'ź i-ts'ŭng Sheûng-Chué kè chí-ì laī shaû-foó kè, yeng-koi hāng shîn, k'aaĭ tsź-keí lēng-wān kaau-$t'ok_{o}$ kwòh mŏ shat sùn kè ch'òng-tsô Chué à.

5.

NGOH haî cheúng-lŏ, tsô Yē-So shaû-foó kè kìn-chèng, ī-ch'é kûng heúng tseung-loī hín-în chi wēng-kwong kè, ngŏh huèn neĭ-teî chi-chung t'ŭng tsô cheúng-lŏ kè.

2 Yeng-koi mūk-yeŭng Sheûng-Chué kè kw'ān-yeūng haí neĭ-teî chi chung kè, ī-ch'é kaam-tuk k'uĭ, m̄ haî yaû mĭn-k'eŭng, haî ts'ēng-uên, m̄ haî yan t'aam ts'în-ts'oī, haî yan sam foon-heí.

3 M haî hó-ts'ź tsô Sheûng-Chué ch'aán-īp kè chué, haî tsô kw'ān-chùng kè yeûng-tsź.

4 Táng Mūk-Cheúng hín-în kòh shī, neĭ tsaû tak yaŭ wēng-kwong m̄ faì-waaî kè koon-mĭn lok_{o}.

5 Nīn-yaù kè yeng-koi shûn-fūk lŏ-taaî kè, ī-ch'é taaî-chùng to iù peí-ts'ź shûn-fūk, $cheuk_{o}$ chuê him-pei, yan-waî Sheûng-Chué tuì-tīk kiu-ngô kè, ts'ź yan-tín kwòh him-pei kè à.

6 Koò-ts'ź neĭ-teî iù him-pei, tsoî Sheûng-Chué taaî-nāng kè shaú hâ, táng k'uĭ tò k'eī tsaû sheng-ko neĭ.

7 Neĭ taân-faān shóh kwà-luî kè, tsaû kaau-$t'ok_{o}$ kwòh k'uĭ, yan-waî k'uĭ sheūng-shī t'aí-koò neĭ à.

8 Iù kán-shân, kéng-séng, yan-waî neĭ kè ch'aū-tīk tsik-haî moh-kwaí, hó-ts'ź p'aaū-haau kè sz chau-waî hāng, wán hóh-ĭ t'an-shīk kè yān.

9 Neĭ iù kin-koò sùn-tak, laī tuì-tīk k'uĭ, yan chi-tò neĭ haí shaì-sheûng kè heng-taî, to shaû kóm kè foó-naân.

10 $Ts'ź kok_{o}$ yeûng yan-tín kè Sheûng-Chué, yaū Kei-Tuk Yē-So chiû ngŏh-teî heúng k'uĭ wĕng-uĕn kè wēng-kwong, uên k'uĭ táng neĭ tsaâm-shī shaû-foó chi haû, lêng neĭ ts'aī-peî, kin-koò, līk-k'eūng, kei-shāt.

11 Uên wēng-kwong k'uēn-nāng kwai ue K'uĭ, chì-tò shaì-shaì. Shēng-sam-shóh-uên.

12 ¶ Ngŏh koó Sai-la, haî neĭ-

teî chung-sùn kè heng-taî, t'ok$_o$ k'uĭ keì keí kuì shuet$_o$-wâ kè sùn peí kwòh neĭ, laĭ huèn-mĭn neĭ kè, ī-ch'é chèng-mêng neĭ shóh k'eĭ têng kè yan-tín, haî Sheûng-Chué kè chan yan-tín à.

13 Haí Pa-peí-lūn kûng neĭ t'ūng-maaî mūng suén kè kaaù-ooî, uĕ-k'ăp ngŏh taî-tsź Măhóh, to mân neĭ-teî on.

14 Neĭ-teî iù k'aaĭ ts'an-oì kè ts'an-tsuí, peí-ts'ź mân on, uên p'ēng-on t'ūng-maaî neĭ-teî shóh yaŭ shūk Kei-Tuk Yē-So kè. Shēng-sam-shóh-uên.

SZ-T'O

PEI-TAK

HAU SHUE.

1.

YE-SO Kei-Tuk kè pūk, kim tsô sż-t'ō kè Sai-moôn Peí-tak, sé sùn t'ung chi faăn í-laaî ngŏh-teî kè Sheûng-Chué, uĕ-k'āp Kaù-Chué Yē-So Kei-Tuk kè kung-î, tsaû kûng ngŏh-teî t'ūng-maaî tak-tó pó-pooì sùn-tak kè yān.

2 Uên yan-tín p'ēng-on yaŭ ue shik Sheûng-Chué, uĕ-k'āp ngŏh Chué Yē-So ka toh kwòh neĭ-teî.

3 K'uĭ keì haî chiù-i k'uĭ Sheûng-Chué nāng, yaū ue shik kòh waî chiû ngŏh wán tó wēng-kwong kûng yan-tak kè, tsaû k'aaĭ taûn-faăn kwaan ue shang-mêng k'āp kèng-k'īn kè, ts'ź kwòh ngŏh-teî.

4 Yan ni-ti, tsaû yaŭ chì taaî chì pó-pooì kè yeng-shēng ts'ź kwòh ngŏh-teî, táng neĭ-teî t'uet$_o$ hiu shaì sheûng yan sz-yūk shóh yaŭ kè paaî-waaî, tsaû tak yaŭ fân t'ūng-maaî Sheûng-Chué kè sèng-ts'ēng.

5 Yan-ts'ź neĭ-teî yeng-tong yan-k'ān, yaŭ sùn-tak, iù ka shîn-hâng, yaŭ shîn-hâng iù ka chi-shik.

6 Yaŭ chi-shik, iù ka tsit$_o$-chaì, yaŭ tsit$_o$-chaì, iù ka yán-noî, yaŭ yán-noî, iù ka kèng-k'īn.

7 Yaŭ kèng-k'īn, iù ka yaŭ-oì, yaŭ yaŭ-oì, iù ka yān-oì. (waāk tsok$_o$, yaŭ kèng-k'īn, iù ka oì heng-taî kè sam, yaŭ oì heng-taî kè sam, iù ka oì chùng-yān kè sam).

8 Neĭ yeūk yaŭ ni-ti, ī-ch'é ch'ung-moôn, tsaû lêng neĭ haí shik ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè tô-leĭ, m̄ haî laăn-tôh mŏ kit$_o$ kwóh kè.

9 Yeūk mŏ ni-ti kè, kòh yān tsaû haî ngaăn-mūng, m̄ t'aí tak keí uĕn, yaû mōng-keì k'uĭ kaû

tsuî tak kit$_{o}$-tsêng lok$_{o}$.

10 Heng-taî à, neĭ yan ts'ź iù uēt-faat$_{o}$ k'ān-līk, lêng neĭ mūng chiû, mūng suén tak kiu-koò, yan-waì neĭ yeūk kóm-yeûng hāng, tsaû tsúng mŏ tit$_{o}$-tó.

11 Yan-waì kóm-yeûng, neĭ pit tak ch'ung-tsuk, yāp ngŏh Chué tsik-haî Kaù-Chué Yē-So Kei-Tuk wĕng-uĕn kè kwok$_{o}$.

12 ¶ Neĭ sui-īn chi-tò ni-ti sź, yaû kin-koò uē-kam shóh kóng kè chan-leĭ, ngŏh to pit-têng sheūng-shī t'aī-séng neĭ-teî.

13 Ngŏh yēng tsoî ni-kòh waī-mŏk chi shī, lêng neĭ keì-tak kóm huèn-mĭn neĭ, ngŏh kìn haî cheūk kè.

14 Yan-waî ngŏh chi-tò iù tsó yāt t'uet$_{o}$-lat ngŏh kè waī-mŏk, hó-ts'ź ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk í-keng chí-shî ngŏh kè.

15 Ngŏh yaû pit-têng yan-k'ān, táng ngŏh kwòh shaì chi haû, neĭ-teî sheūng-shī keì tak ni-ti sź.

16 Yan-waî ngŏh-teî p'ēng-sò k'aaĭ ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk kè k'uēn-nāng, kûng-k'uĭ kòng-lām, kóng kwòh neĭ-teî chi, īn haî i-ts'ūng fán-shik hui-ká kè, waī-haî yă-ts'āng ts'an nguāu t'aí-kìu k'uĭ taaî wēng-kwong.

17 Yan-waî k'uĭ yaū tsuen-taaî kè wēng-kwong, t'eng-mān yaŭ sheng lām tò k'uĭ wâ, ni-kòh haî ngŏh oì Tsź, ngŏh shóh foon-heí kè à, kóm haî tsź Sheûng-Chué tsik Foô shaû tsuen-kwaì kung wēng-kwong à.

18 Ngŏh-teî t'ūng-maaî k'uì haí shèng-shaau kòh shī, t'eng-mān ni-ti sheng tsź t'in ch'ut laī.

19 Ngŏh-teî yīk yaŭ kàng shāt kè uê-īn, neĭ yeng-koi t'eng-ts'ūng kè, hó-ts'ź tang chiù-chuê haak-òm kòh ch'uè, chì-tò t'in kwong chi shī, yaŭ mēng seng chiù-chuê neĭ kòh sam.

20 Shaú sin iù chi-tò shèng-shue shóh yaŭ kè uê-īn, tsúng mŏ hóh-ĭ k'aaĭ sz-ì laĭ kaaí kè.

21 Yan-waî uê-īn, p'ēng-sò īn haî yaū yān ì laĭ kè, haî shūk Sheûng-Chué kè shèng-yān, shaû Shèng-Shān kóm-tûng laĭ kóng kè.

2.

TS'UNG-TS'IN paak$_{o}$-sèng chi chung yaŭ ngaî sin-chi, hó-ts'ź neĭ-teî chi chung tseung-loĭ pit yaŭ ngaî-sz, òm-òm ch'uēn ooí ch'ām-lūn kè î-tuen, īn yêng shūk k'uĭ kè Chué, lêng tsż-keí kap-ti mīt-mōng.

2 Tsaû yaŭ hó toh yān, kan-ts'ūng k'uĭ yām-luên, chan-tô yan k'uĭ shaû waí-p'òng.

3 Ngaî-sz tseung yaŭ t'aam-sam, k'aaĭ fán-shik kè shuet$_{o}$-wâ, hai neĭ ch'uè ts'uí leî, waî k'uĭ têng-tuēt kè shám-p'oòn īn ch'ī-chaî, k'uĭ kè ch'ām-lūn to mŏ ts'ám-sik.

4 Sheûng-Chué keì īn foon-yūng faân-tsuî kè t'in-sź, tsaû kón-chūk k'uĭ lōk teî-yūk, chai k'uĭ haí haak-òm kè kaam, peí līn sóh-chuê k'uĭ, táng-toi shám-p'oòn.

5 Yaû īn foon-yūng koó-shī shaì-kaaì, tsaû k'aaĭ hūng-shuí kòng lōk īn kèng-k'īn kè shaì-toî, tsêng haî kaû ch'uēn î-tô kè Noh-à yat ka paat$_{o}$ kòh yān.

(waăk tsok$_o$ taân-haî kaù ch'uēn î tô kè Nōh-à, k'uĭ haî taî paat$_o$ kòh yān.)

6 Yaû shiu-mīt Shóh-toh-mă, Ngōh-moh-la, leūng kòh shēng, tēng-shāt k'uĭ haî k'eng-fuk, tsô kaàm-kuaì, laî kéng-séng haû-loî m̄ kèng-k'īn kè.

7 Waî-haî kaù î-yān Lōh-tak, tsik-haî sheūng-shī yan ok$_o$ yāu yām-luēn kè hāng-waî, tsaû tsż-keí yau-luî.

8 Yan-waî ni kòh î-yān chuê tsoî k'uĭ-teî chi chung, t'aí-kìn t'eng-mān k'uĭ pat faat$_o$ kè hāng-waî, tsaû tsż-keí kè î sam, yāt-yāt hó yau-sheung à.

9 Taân-haî Chué chi-tò kaù kèng-k'īn kè ch'ut shì-waăk chi chung, tsaû laū faan pat î kè, táng tò sham-p'oòn kòh yāt shaû yēng-fāt.

10 Chì kaau-kwaan haî i sz-yūk hāng oo-waì chi sż, t'aí-heng chap-chèng kè, kòh táng haî taám taaî kè, cha-ngaâng tsż-keí ì-sż, waí-p'òng tsuen-taaî kè to m̄ p'à.

11 T'in-sż sui-īn yaŭ līk yaŭ nāng, chûng taaî kwòh k'uĭ, haí Chué mîn-ts'īn to mŏ k'aaî waí-p'òng kè wâ laî kò k'uĭ.

12 Taân-haî ni-ti yān, hó-ts'ż mŏ lēng-wān kè shaù, shang ch'ut laî tāk-taug peî yān chuk-chuê t'ong kè, waí-p'òng k'uĭ shóh m̄ chi kè, tseung-loî yan tsż-keí kè paai-waaî, tsûn-teî siu-mīt, shaû hāng ok$_o$ kè pò-yèng.

13 K'uí-teî foon-heí paăk-yāt yám-shīk ch'e-wā, haî hā-ts'z, haî oo-tso, kûng neĭ t'ūng-maaî īn-tsīk, k'uí kwaí-kwat k'aū yám-shīk.

14 K'uĭ ngaăn haî ch'ung-moōn kaan-yām, ì-ch'é pat hit$_o$ faân-tsuî, yaû yaŭ-waăk m̄ kin-koò kè sam, k'uĭ yat sam t'aam-luām, haî peî chaù-chòh kè yān.

15 Haî leī-hoi chèng tô, tsô maī-shat kè, kan-ts'ūng P'òh-shok tsaí Pa-laān kè hāng-waî, Pa-laān t'aam pat î kè ts'īn-ta'oī.

16 K'uĭ waî ok$_o$ sż shaû chap-chaak$_o$, yaŭ á lui yûng yān kè shuet$_o$-wâ, laî kàm-chí sin-chi kè kw'ōng-mōng.

17 Ni-ti yān, haî mŏ shuí kè tséng, haî kw'ōng-fung p'iu-tông kè wān, yaŭ wēng-nēu kè haak-òm, laū faan táng k'uĭ.

18 Yan-waî k'uĭ kóng keng-kw'a hui-ká kè wâ, k'aaî sz-yūk yām-luēn laî yaŭ-waăk ĭ-keng t'uet$_o$-lat mōng hāng kè yān.

19 K'uí yeng-shēng yān tak tsż-yaū, taân tsż-keí tsô tsuî-ok$_o$ kè nō-pūk, yan-waî yān peî mat-shuī tá shèng, tsaû tsô mat-shuī kè nō-pūk à.

20 K'uĭ yeūk-haî yan shik Chué tsik-haî Kaù-Chué Yē-So Kei-Tuk, ĭ-keng t'uet$_o$-lat shaì-sheûng oo-waì, yaû peî shaì-sheûng oo-waì luî k'uĭ, shèng k'uĭ, kóm-tsaû k'uĭ kè haû-waân, peí-kaaû sin-shī uēt-faat$_o$ kwaan-haî.

21 Tsúng m̄ shik î chi tô, chûng hó kwòh shik tô chi haû, yēng-īn leī-hoi shóh ch'uēn kwòh k'uĭ kè shèng-kaaì.

22 Ni-ti yān tsaû yèng-îm tsūk-uē shóh kóng, wâ, kaú faán-chuèn shīk tsż-keí shóh t'ò ch'ut kè yĕ, chue ĭ-keng saí-tsêng, yaû faan lōk naī paâng luk à.

3.

NGOH shóh oì kè à, ngŏh uē-kam k'aaî ni fung haû shue sé kwòh neĭ, lêng neĭ keì-tak, kóm huèn-mĭn neĭ kè shîn sam.

2 Táng neĭ keì-nîm shèng sin-chi kè uê-īn, uĕ-k'āp ngŏh-teî tsô Kaù-Chué chi sz-t'ō kè mêng-lêng.

3 Shaú-sin iù chi-tò moōt-shaì, pit yaŭ mŏ-lûng kè yān ch'ut laĭ, ì-ts'ūng tsî-keí kè sz-yūk laĭ hāng.

4 Wâ Chué tseung-loĭ kòng-lām kè yeng-shēng haí pin ch'uè, tsî tsó-tsung fàn hiu ĭ loĭ, maân-māt yēng-in hó-ts'ž ch'í-ch'oh ch'òng-tsô kè yat yeûng.

5 Yan-waî k'uĭ m̄ seúng chi-tò koó-shī yaū Sheûng-Chué kè mêng-lêng, tsaû yaŭ t'in yaŭ teî, ī-ch'é teî haí shuí ch'ut, k'eĭ tsoî shuí chung.

6 Koò-ts'ź kòh-shī kè shaì-kaaì, peî Sheûng-Chué k'aaî shuí laĭ châm, tsaû siu-mīt lok$_{o}$.

7 Taân în-tsoî kè t'in teî, yīk yaū Sheûng-Chué kè mêng-lêng, laū-ts'uēn táng tò shám-p'oòn k'āp ok$_{o}$ yān tò ch'ām-lūn kòh-yāt, peî fóh fān-shiu.

8 ¶ Shóh-oì kè à, neĭ yeng-tong chi-tò Chué t'aí yat yāt hó-ts'ž ts'in nīn, ts'in nīn hó-ts'ž yat yāt.

9 Chué shóh yeng-shēng kè m̄ haî ch'ī, hó-ts'ž yaŭ ti yān ì-waî ch'ī, waî-haî foon-yūng ngŏh-teî, seúng yān-yān to tak fooì-koí, m̄ seúng yat kòh ch'ām-lūn à.

10 Taân Chué kè yāt-tsź, tseung-loĭ hó-ts'ž yê-maăn kè ts'aāk kóm-yeûng laĭ tò, tong kòh shī, t'in yaŭ taaî sheng tsaû kwòh hiu, yēng-chat to peî maăng-fóh shiu yūng, teî kûng k'eĭ chung kè māt to peî fóh shiu waaî.

11 Kóm-yeûng maân-māt iù siu-mīt, neĭ yeng-koi tím-yeûng shèng-kit$_{o}$ kèng-k'īn laĭ tsô ni?

12 Ts'it$_{o}$ mông oì-mô Sheûng-Chué kè yāt-tsź lām tò, táng t'in peî fóh shiu fà, yēng-chat to peî maăng-fóh shiu yūng à.

13 Taân neĭ-teî chiù-i k'uĭ shóh yeng-shēng, laĭ mông san t'in san teî, shîn-î chuê tsoî k'eĭ chung.

14 ¶ Shóh oì kè à, neĭ-teî keì haî mông kóm kè sž, tsaû iù k'ān-līk, táng hóh-ĭ mŏ tìm-oo, mŏ hā-ts'z, on-lōk kìn Chué.

15 I-ch'é iù suèn ngŏh Chué kè foon-yūng haî lêng tak kaù, hó-ts'ž ngŏh shóh oì kè heng-taî Pó-lōh, chiù-i shóh peí kwòh k'uĭ kè chì-waî, ĭ-keng sé kwòh neĭ-teî.

16 K'uĭ shóh yaŭ kè shue-sùn, to kóng ni-ti ts'ēng-yēng, k'eĭ chung yaŭ ti naān mēng-paāk, kòh-ti m̄ hŏk tô kè, m̄ kin-koò kè, mĭn-k'eŭng kaaí ts'òh, pīt ti shèng-shue k'uĭ to kóm kaaí, lêng tsź-keí paaî-mōng à.

17 Shóh oì kè à, neĭ keì haî uê-sin chi-tò ni-ti, tsaû yeng-koi kán-shân, húng-p'à neĭ yīk peî ok$_{o}$ yān kè hui-ká shóh waāk, shat hiu neĭ kin-koò kè sam.

18 Taân iù tsîm-tsîm ka toh yan-ts'ž, ī-ch'é sham chi ngŏh Chué tsik-haî Kaù-Chué Yē-So Kei-Tuk, nên wēng-kwong to kwai-ue k'uĭ, tsî kam-yāt chì-tò wēng-uĕn. Shēng-sam-shóh-uên.

SZ-T'O

YEUK-HON,

TAI YAT SHUE.

1.

TSZ t'aaì-ch'oh shóh yaŭ shang-mêng chi tô, ngŏh-teî shóh t'eng kwòh, shóh t'aí kwòh, ngaăn shóh kìn, shaú shóh moh kè.

2 Ni-ti shang-mêng hín-mēng, ngŏh-teî yă-ts'āng t'aí-kìn tsaû tsô kìn-chèng, yaû k'aaĭ ni-ti wēng-shang chí-shî neĭ-teî, tsik-haî poón-loī t'ūng-maaī Foô, tsaû laī hín-mēng kwòh ngŏh-teî kè.

3 Ngŏh-teî k'aaĭ shóh t'aí kwòh shóh t'eng kwòh kè wâ neĭ-teî chi, lêng neĭ kûng ngŏh kaau-tsip$_{o}$, yan-waî ngŏh-teî kûng Foô uĕ-k'āp k'uĭ Tsź Yē-So Kei-Tuk to kaau-tsip$_{o}$ à.

4 Ngŏh k'aaĭ ni-ti sź sé kwòh neĭ-teî, táng neĭ kè foon-lōk ch'ung-moŏn à.

5 ¶ Ngŏh shóh t'eng kwòh k'uĭ shóh kóng, laī wâ kwòh neĭ chi kè, tsik-haî Sheûng-Chué haî kwong, tsúng mŏ haak-òm tsoî k'uĭ ch'uè.

6 Ngŏh-teî yeūk wâ tsź-keí kûng k'uĭ kaau-tsip$_{o}$, taân tsoî haak-òm ch'uè hāng, kóm haî kóng taaî-wâ, m̄ hāng chan-leĭ.

7 T'óng-yeūk tsoî kwong-mēng ch'uè hāng, hó-ts'ź k'uĭ haî kwong-mēng ch'uè kóm, tsaû ngŏh-teî peí-ts'ź kaau-tsip$_{o}$, ī-ch'é k'uĭ Tsź Yē-So Kei-Tuk kè huet$_{o}$, saí tsêng ngŏh-teî kok$_{o}$ yeûng kè tsuî lok$_{o}$.

8 Ngŏh-teî yeūk wâ mŏ tsuî, tsaû-haî ngaak tsź-keí, yaû chan-leĭ m̄ haí ngŏh-teî sam chung lok$_{o}$.

9 T'óng-yeūk yêng tsuî, k'uĭ haî shēng-sùn kung-î, pit-têng shè-mīn ngŏh tsuî, ī-ch'é saí tsêng ngŏh-teî kok$_{o}$ yeûng pat î lok$_{o}$.

10 T'óng-yeūk wâ meî-ts'āng faân-tsuî, tsaû ĭ k'uĭ waĭ kóng taaî-wâ kè, yaû k'uĭ kè tô m̄ haí ngŏh-teî sam chung lok$_{o}$.

2.

NGOH siú-tsź à, ngŏh k'aaĭ ni-ti sź sé kwòh neĭ-teî, mín-chì neĭ faân-tsuî, yeūk yaŭ yān faân-tsuî, tsaû haí Foô mìn-ts'ín yaŭ Pó-Waî-Sz, tsik-haî î-yān Yē-So Kei-Tuk à.

2 K'uĭ waî ngŏh-teî kè tsuî, tsô waăn-ooī kè tsaì-māt, m̄ chí waî ngŏh-teî, yīk waî t'ung shaì-kaaì kè tsuî à.

3 Ngŏh-teî yeūk shaú k'uĭ kaaì-

mêng tsaû hóh-ĭ chi-tò haî shik k'uĭ.

4 Yeūk yaŭ yān wâ shik k'uĭ, yaû m̄ shaú k'uĭ kaaì-mêng, tsaû haî kóng taaî-wâ kè, yaû chan-leĭ m̄ haí sam chung.

5 Waĭ-haî shaú k'uĭ tô kè, Sheûng-Chué kè oì, shāt haî tsoî ni-kòh yān sam chung uēn-ts'uēn lok$_o$. Yaū ts'ź ngŏh-teî chi-tò tsż-keí haî shūk k'uĭ.

6 Yeūk yaŭ yān wâ ngŏh chuê tsoî k'uĭ ch'uè, yeng-koi chiù-i k'uĭ shóh hāng kè laĭ hāng.

7 ¶ Heng-taî à, ngŏh sé lōk peí kwòh neĭ kè, m̄ haî san kaaì, haî kaû kaaì, tsik neĭ tsż ch'í-ch'oh tsaû yaŭ kè à, ni-ti kaû kaaì, haî neĭ shóh t'eng kwòh kè tô à.

8 Ngŏh yaû sé lōk san kaaì peí kwòh neĭ, tsoî k'uī tsoî neĭ, to haî chan-shāt kè, yan-waî haak-òm ĭ-keng kwòh hiu, chan-kwong uē-kam chiù-chuê à.

9 Yeūk yaŭ yān wâ tsż-keí haí kwong ch'uè, yaû tsang-oò k'uĭ heng-taî, k'uí yēng-īn haí haak-òm lok$_o$.

10 Faān oì k'uĭ heng-taî, tsaû chuê tsoî kwong ch'uè, k'uĭ kòh sam mŏ tit$_o$-tó kè uēn-koò.

11 Faān tsang-oò k'uĭ heng-taî, tsaû chuê tsoî haak-òm, hāng maaî haak-òm, m̄ chi-tò huì pin ch'uè, yan-waî haak-òm lêng k'uĭ sheung ngaān maāng à.

12 ¶ Siú-tsź à, ngŏh sé sùn t'ung chi neĭ-teî, yan-waî neĭ ĭ-laaî Chué mēng, tsuí tak shè-mīn à.

13 Foô-lŏ à, ngŏh sé sùn t'ung chi neĭ-teî, yan-waî neĭ shik tsż ch'í-ch'oh tsoî ch'uè kòh waî lok$_o$. Shiù-nīn à, ngŏh sé sùn t'ung chi neĭ-teî, yan-waî neĭ shèng hiu kòh hung-ok$_o$ kè lok. Siú-tsź à, ngŏh sé sùn t'ung chi neĭ-teî, yan-waî neĭ shik T'in-Foô lok$_o$.

14 Foô-lŏ à, ngŏh ĭ-keng sé sùn t'ung chi neí-teî, yan-waî neĭ shik tsż ch'í-ch'oh tsoî ch'uè kòh waî ni? Shiù-nīn à, ngŏh ĭ-keng sé sùn t'ung chi neĭ-teî, yan-waî neí chòng-kîn, ĭ-ch'é Sheûng-Chué kè tô, chuê tsoî neĭ sam chung, neĭ shèng hiu kòh hung-ok$_o$ kè lok$_o$.

15 Maĭ oì ni-ti shaì-kaaì, wuāk haí shaì-sheûng kè māt, yān yeūk oì ni-kòh shaì-kaaì, tsaû oì T'in-Foô kè oì, m̄ haí k'uĭ sam chung.

16 Yan-waî taân-faān haí shaì-sheûng, tsik-haî yūk-shan kè sz-yūk, ngaān-mūk kè sz-yūk, uē-k'āp ts'oī-māt kè kw'a-meĭ, to m̄ haî yaū Foô, haí yaū shaì-kaaì à.

17 Ni-kòh shaì-kaaì uē-k'āp k'uĭ sz-yūk, to pit-têng siu-mīt, tsêng-haî tsô Sheûng-Chué chí-ì kè, wĕng-uēn laū-ts'uēn à.

18 ¶ Siú-tsź à, uē-kam haî moōt-shaì lok$_o$, hó-ts'ź neĭ yă-ts'āng t'eng-mān tuì-tīk Kei-Tuk kè, tseung-loĭ pit-têng laĭ, uē-kam ĭ-keng yaŭ hó toh tuì-tīk Kei-Tuk kè, kóm ngŏh-teî chi-tò haî moōt-shaì lok$_o$.

19 K'uí ts'ūng ngŏh-teî ch'uè ch'ut laĭ, haî m̄ shūk ngŏh teî, uē-kwóh shūk ngŏh-teî, pit-têng sheūng-shī t'ūng-maaî ngŏh-teî, k'uĭ ch'ut laĭ, táng hîn-mēng k'uĭ m̄ haí tsûn shūk ngŏh-teî lok$_o$.

20 Neĭ keì haî shaû shèng Chué

kè yan-ko, tsaû hiú-tak kok$_{o}$ yeûng sż.

21 Ngŏh sé sùn t'ung chi neĭ, m̄ haî yan neĭ m̄ shik chan-leĭ, haî yan neĭ shik-tak, ĭ-ch'é chi-tò faăn haî taaî-wâ, m̄ yaū chan-leĭ à.

22 Mat-shuī haî kóng taaî-wâ kè ni, heí m̄ haî m̄ yêng Yē-So haî Kei-Tuk kè me? M yêng Foô kûng Tsź kè, k'uĭ haî tuì-tīk Kei-Tuk kè lok$_{o}$.

23 Taân-faăn m̄ yêng Tsź kè, tsaû put tak uĕ Foô luēn-hōp, yêng Tsź kè, tsaû uĕ Foô luēn-hōp à.

24 Neĭ tsż ch'í-ch'oh shóh t'eng măn kè, yeng-koi ts'uēn tsoî neĭ ch'uè, t'óng-yeūk tsż ch'í-ch'oh shóh t'eng-măn kè ts'uēn tsoî neĭ ch'uè, kóm-tsaû neĭ yīk chuê tsoî Tsź uĕ-k'ăp Foô ch'uè lok$_{o}$.

25 K'uĭ shóh yeng-shēng ngŏh-teî kè haî wĕng-shang.

26 Ngŏh sé ni-ti peí kwòh neĭ, haî kóng-k'ăp yaŭ-waăk neĭ kè à.

27 Neĭ yaū Chué shóh shaû kè yan-ko, ts'uēn tsoî neĭ sam chung, kò-ts'ź neĭ m̄ shaí shaû yān kaaù-fooì, ni-ti yan-ko ooĭ kaaù neĭ kok$_{o}$ yeûng sż, ĭ-ch'é haî chan m̄ haî ká, kóm-tsaû chiù ni-ti shóh kaaù kè, neĭ pit-tèng sheūng-shī chuê tsoî k'uĭ ch'uè.

28 Siú-tsź à, neĭ yeng-koi sheūng-shī chuê tsoî Chué ch'uè, táng k'uĭ hín-în kòh shī, ngŏh-teî tsaû fòng-taám, ĭ-ch'é tsoî k'uĭ lŏk laĭ kòh shī, haí k'uí mîn-ts'în m̄ sau-kw'aì.

29 Neĭ kaì haî chi-tò k'uĭ haî kung-î, tsaû chi-tò faăn hăng kung-î kè, to yaū k'uĭ shang ch'ut lok$_{o}$.

3.

NEI shì t'aí Foô ts'ż ngŏh-teî hōh táng kè oì, lêng ngŏh-teî tak ch'eng waî Sheûng-Chué kè tsaí, koò-ts'ź shaì yăn m̄ shik ngŏh, yan-waî m̄ shik Foô à.

2 Shóh oì kè à, ngŏh-teî uē-kam tsô Sheûng-Chué kè tsaí, taân-haî tseung-loî tím-yeûng, yēng-în meî-ts'āng hín ch'ut laí, tsêng-haî chi-tò k'uĭ hín-în kòh shī, ngŏh-teî yīk pit hó-ts'ż k'uí kóm-yeûng, yan-waî tak kìn k'uĭ chan yēng-chông à.

3 Taân-faăn sam chung yaŭ ni-ti chí-mông, tsaû pit chiù-i Chué kè kit$_{o}$-tsêng, laĭ kit$_{o}$-tsêng tsż-keí lok$_{o}$.

4 Taân-faăn hăng ok$_{o}$ kè, haî faân lūt-faat$_{o}$, yan tsuî-ok$_{o}$, tsik-haî faân lūt-faat$_{o}$ lok$_{o}$.

5 Neĭ chi-tò k'uĭ hín-în, ch'uē lat ngŏh-teî kè tsuî, waî-haî k'uĭ mŏ tsuî à.

6 Taân-faăn chuê tsoî k'uí ch'uè kè, m̄ faân-tsuî, taân-faăn faân-tsuî kè, meî-ts'āng kìn k'uĭ, meî-ts'āng shik k'uĭ à.

7 Siú-tsź à, maí peî yān maî-waăk neĭ-teî, hăng î kè chì haî î-yān, hó-ts'ż Chué haî î kè kóm.

8 Faân tsuî kè, haî shŭk moh-kwaí, yan-waî moh-kwaí tsż ch'í-ch'oh faân-tsuî, Sheûng-Chué Tsź tāk-tang hín-în, laĭ faì-waaî moh-kwaí kè kung-foo.

9 Taân faăn yaū Sheûng-Chué ĭ shang kè, m̄ faân-tsuî, yan-waî k'uĭ kè chúng ts'uēn tsoî k'uí sam, k'uĭ yaū Sheûng-Chué ĭ

shang, koò-ts'ź m̄ ooĭ faûn-tsuî.

10 Yaū ts'ź hín-mēng mat-shuī haî Sheûng-Chué kè tsaí, mat-shuī haî moh-kwaí kè tsaí, taûn-faān m̄ hāng kung-î, m̄ oì k'uĭ heng-taî kè, tsaû m̄ haî yaū Sheûng-Chué.

11 Neĭ tsź ch'í-ch'oh shóh t'eng-mān kè kaaì-mêng, haî yeng-koi peí-ts'ź seung-oì.

12 Maĭ hōk Koi-yán, k'uĭ haî shūk kóh-kòh ok$_{o}$ kè, ī-ch'é shaat$_{o}$ sź k'uĭ saì-ló, tsô mat shaat$_{o}$ sź k'uĭ ni? Yan-waî tsź-keí kè hāng-waī haî ok$_{o}$, saì-ló kè hāng-waī haî shîn à.

13 ¶ Heng-taî à, shaì yān t'óng-yeūk tsang-oò neĭ, maĭ ĭ-waī ch'ut-k'eī.

14 Yan ngŏh-teî oì heng-taî, tsaû chi-tò tsź-keí ch'ut sź yāp shang, m̄ oì heng-taî kè, tsaû chuê tsoî sź ch'uè.

15 Taân-faān tsang-oò k'uĭ heng-taî, tsaû haî shaat$_{o}$ yān kè lok$_{o}$, neĭ chi-tò faān shaat$_{o}$ yān kè, mŏ wĕng-shang ts'uēn tsoî k'uĭ sam chung.

16 Chué waî ngŏh-teî shé shang-mêng, yaū ts'ź hóh chi-tò Sheûng-Chué kè oì, ngŏh-teî yīk yeng-koi waî heng-taî shé shang-mêng à.

17 Yān t'óng-yeūk yaŭ shaì-sheûng kè ts'īn-ts'oī, t'aí-kìn heng-taî p'ān-k'ūng, to m̄ līn-măn k'uĭ, Sheûng-Chué kè oì, heí ts'uēn tsoî kòh yān sam chung me?

18 Ngŏh siú-tsź à, ngŏh-teî seung oì, maĭ k'aaĭ shuet$_{o}$-wâ waāk haú-shīt laī seung-oì, yeng-koi k'aaí hāng-waī, k'aaĭ chan-shāt à.

19 Yaū ts'ź ngŏh-teî hóh-ĭ chí-tò ngŏh shūk chan-leĭ, ī-ch'é haí Sheûng-Chué mîn-ts'īn, ue sam shóh chap-chaak$_{o}$ tsź-keí kè sź, tsaû tak on-waì.

20 Yan-waî Sheûng-Chué taaî kwòh ngŏh kòh sam, mō-shóh-pat-chi.

21 Shóh oì kè à, t'óng-yeūk ngŏh sam mŏ chap-chaak$_{o}$ ngŏh, tsaû tsoî Sheûng-Chué mîn-ts'īn hóh-ĭ fòng-tuám.

22 I-ch'é ngŏh shóh k'aū kè, yaū k'uĭ tsaû tak-tó, yan-waî shaú k'uĭ kaaì-mêng, hāng k'uĭ shóh foon-hcí kè sź à.

23 K'uĭ kaaì-mêng, tsik-haî sùn k'uĭ Tsź Yē-So Kei-Tuk kè mēng, peí-ts'ź seung-oì, chiù-i k'uĭ shóh fan-foò ngóh-teî kè à.

24 Shaú k'uĭ kaaì-mêng kè, tsaû haî chuê tsoî Chué ch'uè, Chué yīk chuê tsoî k'uĭ ch'uè, ngŏh-teî yaū k'uĭ shóh ts'ź kwòh ngŏh kè Lēng, tsaû chi-tò k'uĭ chuê tsoî ngŏh ch'uè lok$_{o}$.

4.

SHOH oì kè à, neĭ maĭ sùn saaì ti lēng, yeng-tong shì hă kok$_{o}$ lēng, chau haî shūk Sheûng-Chué m̄ haî, yan-waî yaŭ hó-toh ngaî sin-chi ch'ut laī shaì sheûng à.

2 Yaū ts'ź hóh-ĭ shik-tak Sheûng-Chué kè Lēng, tsik-haî faān Lēng yêng Yē-So Kei-Tuk shēng yūk-shau kòng shaì kè, haî shūk Sheûng-Chué lok$_{o}$.

3 Faān lēng m̄ yêng Yē-So Kei-Tuk shēng yūk-shau kòng shaî kè, m̄ haî shūk Sheûng-Chué lok$_{o}$, haî tuì-tīk Kei-Tuk kè lēng, tsik-haî neĭ shóh

t'eng-mān tseung laī tò kè, uē-kam ĭ-keng haĭ shaì-sheûng lok$_{o}$.

4 Siú-tsź à, neĭ haî shūk Sheûng-Chué, tsaû shèng hiu k'uĭ-teî, yan-waî tsoî neĭ sam ché, peí-kaaù tsoî shaì yān sam ché haî uēt-faat$_{o}$ taaî à.

5 K'uĭ-teî shūk shaì-tsūk, koò-ts'ź k'uĭ shóh kóng kè haî shaì sź̂, shaì yān t'eng-ts'ūng k'uĭ.

6 Ngŏh-teî shūk Sheûng-Chué, shik Sheûng-Chué kè t'eng-ts'ūng ngŏh, m̄ shūk Sheûng-Chué kè m̄ t'eng-ts'ūng ngŏh, yaū ts'ź yeûng hóh-ĭ shik tak chan-leĭ kè Lēng kûng maī-waāk kè lēng lok$_{o}$.

7 ¶ Shóh oì kè à, ngŏh-teî iù peí-ts'ź seung-oì, yan-waî oì haî yaū Sheûng-Chué, faān yaŭ oì sam kè, k'uĭ yaū Sheûng-Chué ĭ shang, ĭ-ch'é shik Sheûng-Chué à.

8 Mŏ oì sam kè, k'uĭ m̄ shik Sheûng-Chué, yan-waî Sheûng-Chué haî oì à.

9 Sheûng-Chué tá-faat$_{o}$ k'uĭ tūk shang kè Tsź kòng shaì, lêng ngŏh-teî í-laaî k'uĭ tak shang, tsaû kóm-yeûng hín-ch'ut k'uĭ oì ngŏh kè sam.

10 M haî ngŏh-teî oì Sheûng-Chué, haî Sheûng-Chué oì ngŏh-teî, tá-faat$_{o}$ k'uĭ Tsź, waî ngŏh kè tsuî, tsô waăn-ooī kè tsaì-māt, ni-ti chan haî oì lok$_{o}$.

11 Shóh oì kè à, Sheûng-Chué keì kóm-yeûng oì ngŏh-teî, ngŏh-teî yīk yeng-koi peí-ts'ź seung-oì.

12 Ts'ūng-loī meî yaŭ yān t'aí-kìn Sheûng-Chué, t'óng-yeūk ngŏh-teî peí-ts'ź seung-oì, Sheûng-Chué tsaû chuê tsoî ngŏh ch'uè, k'uĭ kè oì tsaû haí ngŏh sam chung ts'aī-ts'uēn.

13 K'uĭ keì haî k'aaĭ k'uĭ Lēng ts'ź kwòh ngŏh, tsaû ngŏh hóh chi-tò ngŏh chuê tsoî k'uĭ ch'uè, k'uĭ chuê tsoî ngŏh ch'uè.

14 T'in-Foô yă-ts'āng tá-faat$_{o}$ k'uĭ Tsź tsô Kaù-Shaì-Chué, ngŏh-teî kìn kwòh tsaû tsô kìn-chèng à.

15 Taân-faān yêng Yē-So haî Sheûng-Chué Tsź kè, Sheûng-Chué tsaû chuê tsoî k'uĭ ch'uè, k'uĭ chuê tsoî Sheûng-Chué ch'uè.

16 Ngŏh-teî ĭ-keng chi-tò, yaû sùn Sheûng-Chué oì ngŏh-teî kè oì, Sheûng-Chué haî oì à, chuê tsoî oì ch'uè kè, tsaû chuê tsoî Sheûng-Chué ch'uè, Sheûng-Chué yīk chuê tsoî k'uĭ ch'uè.

17 Ngŏh kè oì kóm-yeûng tak ts'aī-ts'uēn, táng ngŏh haí shám-p'oòn kòh yāt hóh-ĭ fòng-taám, yan-waî Chué haî tím-yeûng, ngŏh tsoî shaì-sheûng yīk haî kóm-yeûng.

18 Oì chi chung mŏ kuî-p'à, oì tak ts'aī-ts'uēn, tsaû ch'uē lat kuî-p'à lok$_{o}$, yan-waî kuî-p'à chi chung yaŭ paì-aì, yaŭ kuî-p'à kòh yān kè oì meî-ts'āng ts'aī-ts'uēn à.

19 Ngŏh-teî oì k'uĭ, yan k'uĭ sin oì ngŏh-teî.

20 Yeūk yaŭ yān wâ, ngŏh oì Sheûng-Chué, yaû nau k'uĭ heng-taî, kóm haî kóng taaî-wâ, m̄ oì ĭ-keng t'aí-kìn kè heng-taî, tím-nāng oì meî-ts'āng t'aí-kìn kè Sheûng-Chué ni?

21 Oì Sheûng-Chué kè, yīk yeng-koi oì k'uĭ heng-taî, ngŏh

yă-ts'āng yaū Chué shaû ni-ti kaaî-mêng à.

5.

TAAN-FAAN sùn Yē-So haî Kei-Tuk kè, haî yaū Sheûng-Chué ī shang à, taân-faān oì ts'ż shang kè, yīk pit oì k'uĭ shóh shang kè lok_{o}.

2 T'óng-yeūk ngŏh oì Sheûng-Chué yaû shaú k'uĭ kaaî-mêng, kóm-yeûng, hóh chi-tò ngŏh oì Sheûng-Chué kè tsaí-nuĭ lok_{o}.

3 Shaú Sheûng-Chué kè kaaî-mêng, tsik-haî oì Sheûng-Chué, k'uĭ kaaî-mêng m̄ haî naān kè.

4 Yan-waî taân-faān yaū Sheûng-Chué ī shang kè, tsaû shèng hiu shaî-kaaî, ni-ti shèng hiu shaî-kaaî kè, tsik-haî ngŏh-teî kè sùn-tak.

5 Shèng hiu shaî-kaaî kè haî mat-shuī ni? Heí m̄ haî sùn Yē-So haî Sheûng-Chué Tsż kè me?

6 ¶ K'aaĭ shuí kûng $huet_{o}$ kòng shaî kè, haî Yē-So Kei-Tuk à, m̄ chí k'aaĭ shuí, haî k'aaĭ shuí kûng $huet_{o}$ à, tsô kìn-chèng kè, haî Shèng-Shān à, yan Shèng-Shān haî chan-shāt à.

7 Yan-waî tsô kìn-chèng kè yaŭ saam, Lēng à, shuí à, $huet_{o}$ à, ni saam yeûng hōp kwai ue yat.

8 T'óng-yeūk shaû yān kè kìn-chèng, tsaû Sheûng-Chué kè kìn-chèng haî uēt-$faat_{o}$ taaî.

9 Sheûng-Chué kè kìn-chèng, tsik-haî chèng-mēng k'uĭ Tsż.

10 Sùn Sheûng-Chué chi Tsż kè, k'uĭ sam ĭ-keng yaŭ kìn-chèng, yān m̄ sùn Sheûng-Chué, tsaû ĭ k'uĭ waī kóng taaî-wâ kè, yan k'uĭ m̄ sùn Sheûng-Chué shóh chèng k'uĭ Tsż kè kìn-chèng à.

11 Kòh-ti kìn-chèng, tsik-haî Sheûng-Chué k'aaĭ wĕng-shang ts'ż kwòh ngŏh-teî, ī-ch'é wĕng-shang, haî yaū k'uí Tsż.

12 Shūk Sheûng-Chué Tsż kè, tsaû yaŭ shang, m̄ shūk Sheûng-Chué Tsż kè, tsaû mŏ shang lok_{o}.

13 ¶ Neĭ haî sùn Sheûng-Chué Tsż chi mēng kè, ngŏh sé ni-ti t'ung chi neĭ, táng neĭ chi-tò neĭ yaŭ wĕng-shang.

14 T'óng-yeūk ngŏh-teî chiù-i k'uĭ chí-ì k'aū mat-yĕ, k'uĭ pit-têng t'eng ngŏh, kóm haî ngŏh-teî shóh sham sùn k'uĭ kè à.

15 Keì haî chi-tò k'uĭ t'eng ngŏh shóh k'aū, tsaû chi-tò ngŏh tak-tó shóh k'aū k'uĭ kè lok_{o}.

16 Yeūk yaŭ yān kìn k'uĭ heng-taî faân m̄ chì-tò sż kè tsuî, tsaû hóh-ĭ k'aū, kóm-tsaû Sheûng-Chué pit ts'ż shang-mêng kwòh m̄ faân sż tsuî kè, yaŭ sż tsuî kè, ngŏh m̄ wâ hóh-ĭ waî k'uĭ k'aū à.

17 Taân-faān pat î kè sż, haî tsuî lok_{o}, taân haî yaŭ m̄ chì-tò sż kè tsuî à.

18 ¶ Ngŏh-teî chi taân-faān yaū Sheûng-Chué ī shang kè, m̄ faân-tsuî, yan-waî yaū Sheûng-Chué ī shang kè nāng tsż-shaú, tsaû kòh hung-ok_{o} kè pat-nāng laī hoî k'uĭ.

19 Ngŏh chi ngŏh-teî, shūk Sheûng-Chué, t'ung shaî-kaaî kwai-fūk kòh hung-ok_{o} kè à.

20 Yaû chi Sheûng-Chué Tsż ĭ-keng kòng shaî, k'aaĭ chì-waî ts'ż kwòh ngŏh-teî, táng ngŏh shik kòh waî chan kè, ngŏh-teî haî shūk kòh waî chan kè, tsik-

haî shūk k'uĭ Tsź Yē-So Kei-Tuk, ni waî haî chan Sheûng-Chué, yīk haî wĕng-shang à.

21 Siú-tsź à, neĭ iù tsź-keí kán-shân kàm-kaaì ngaŭ-tseûng.

SZ-T'O

YEUK-HON,

TAI I SHUE.

TSO cheúng-lŏ kè, sé sùn t'ung chi mūng kaán-suén kè tsuen-kwaì foŏ-yān, kûng k'uĭ tsaí-nuĭ, ngŏh yan chan-leĭ oì k'uĭ-teî kè, m̄ chí ngŏh oì k'uĭ-teî, taân-faān shik chan-leĭ kè to oì k'uĭ-teî.

2 Haî yan chuê tsoî ngŏh-teî ch'uè, wĕng-uĕn laŭ-ts'uēn kè chan-leĭ à.

3 Uên Sheûng-Chué tsik Foô uĕ-k'āp Foô chi Tsź Chué Yē-So Kei-Tuk, lêng neĭ-teî yaŭ chan-shāt yān-oì, tak-tó yan-tín ts'ź-pei p'ĕng-on.

4 ¶ Ngŏh kìn neĭ kè tsaí-nuĭ, yaŭ ti i chan-leĭ laī hāng, chiù ngŏh shaû Foô kè kaaì-mêng kŏm, ngŏh tsaû hó foon-heí.

5 Tsuen-kwaì foŏ-yān à, ngŏh uĕ-kam huèn neĭ, m̄ haî hó-ts'ź sé san kaaì-mêng kwòh neĭ, haî sé tsź ch'í-ch'oh shóh yaŭ kè, tsik-haî ngŏh-teî yeng-koi peí-ts'ź seung-oì.

6 Ngŏh-teî chiù-i k'uĭ kaaì-mêng laī hāng, ni-ti haî oì lok$_o$, neĭ-teî chiù-i tsź ch'í-ch'oh shóh t'eng-mān laī hāng, tsaû haî ni t'iū kaaì-mêng lok$_o$.

7 Yan-waî yaŭ hó toh maī-waāk kè ch'ut laī shaì-sheûng, m̄ yêng Yē-So Kei-Tuk shēng yūk-shan kòng shaì, kóm-tsaû haî maī-waāk yān kè, haî tīk Kei-Tuk kè à.

8 Neĭ yeng-koi tsź-keí kán-shân, mĭn-chì shat ngŏh-teî shóh tsô kè k'ān-lō, chì tak-tó uēn-ts'uēn kè sheúng-ts'ż.

9 Taân-faān faân-tsuî, m̄ chuê tsoî Kei-Tuk tô-leĭ ch'uè kè, tsaû m̄ shūk Sheûng-Chué, chuê tsoî Kei-Tuk tô-leĭ ch'uè kè, tsaû shūk Foô uĕ-k'āp Tsź lok$_o$.

10 Yeūk yaŭ yān laī neĭ ch'uè, tsaû m̄ taaì-chuê ni-ti tô-leĭ, neĭ maĭ tsip$_o$ k'uĭ yāp uk-k'eí, maĭ mân k'uĭ on.

11 Yan-waî mân k'uĭ on kè, tsaû kûng k'uĭ yaŭ fân hāng ok$_o$ lok$_o$.

12 ¶ Ngŏh chûng yaŭ hó-toh sź, seúng sé kwòh neĭ, m̄ seúng k'aaĭ chí kûng māk, haî mông tò neĭ ch'uè, tong mîn laī kóng, táng ngŏh-teî foon-lōk ch'ung-moŏn.

13 Neĭ kè mūng kaán-suén tsź-mooî kè tsaí-nuĭ, mân neĭ on.

SZ-TO

YEUK-HON,

TAI SAAM SHUE.

TSO cheúng-lŏ kè, sé sùn t'ung chi ts'an-oì kè Ka-yaū, tsik-haî ngŏh yan chan-leĭ shóh oì kè.

2 Shóh oì kè à, ngŏh kīk seúng neĭ faān sż faaì-ch'eùng chòng-kîn, hó-ts'ż neĭ lēng-wān faaì-ch'eùng kóm.

3 Yaū heng-taî laī, chèng-mēng neĭ shóh yaŭ kè chan-leĭ, uē-kwóh neĭ hāng chan-leĭ, ngŏh tsaû hó foon-heí.

4 Ngŏh shóh yaŭ kè foon-heí, mŏ nāng taaî kwòh ni-ti, tsik-haî t'eng-mān ngŏh siú-tsż i chan-leĭ laī hāng.

5 ¶ Shóh oì kè à, neĭ faān heùng-chuê heng-taî uĕ-k'āp haak$_o$-luĭ shóh hāng kè, haî k'aaĭ shēng sùn laī hāng kè à.

6 K'uĭ-teî haí kaaù-ooî mîn-ts'īn, chèng-mēng neĭ kè yan-oì, neĭ t'óng-yeūk chiù-i Sheûng-Chué tô, pong-chôh k'uĭ hāng lô, tsaû haî shîn lok$_o$.

7 Yan k'uĭ waî Chué kè mēng ch'ut huì, tsúng mī shaû î-pong yān kè ts'īn-ts'oī.

8 Kóm-yeûng kè yān, ngŏh-teî yeng-koi tsip$_o$-naāp, táng ngŏh kûng k'uĭ t'ūng-poôn, pong-chôh k'uĭ ch'uēn chan-leĭ.

9 ¶ Ngŏh ĭ-keng sé sùn t'ung chi kaaù-ooî, taân Tiu-tāk-feĭ mī tsip$_o$-naāp ngŏh, k'uĭ chung-ì haí ooî chung tsô tsuen-cheúng.

10 Koò-ts'ż ngŏh yeūk laī tò, pit-têng keì-tak k'uĭ shóh tsô, tsik-haî k'aaĭ ok$_o$ wâ sit$_o$-tūk ngŏh, ĭ-ch'é mī ìm-tsuk, tsż-keí mī tsip$_o$-naāp heng-taî, yaŭ yān seúng tsip$_o$-naāp, k'uĭ tsaû kàm-chí, kón-chūk k'uĭ-teî ch'ut kaaù-ooî.

11 Shóh oì kè à, maĭ haaû ok$_o$, iù haaû shîn, hāng shîn kè shūk Sheûng-Chué, hāng ok$_o$ kè meî-ts'āng kìn Sheûng-Chué à.

12 Taí-maĭ-tiu tak chùng-yān chèng-mēng k'uĭ, chan-leĭ yaû chèng-mēng k'uĭ, ngŏh-teî yīk chèng-mēng k'uĭ, neĭ chi-tò ngŏh kè kìn-chèng haî chan-shāt le.

13 ¶ Ngŏh chûng yaŭ hó toh sż, seúng sé kwòh neĭ, taân mī seúng k'aaĭ pat māk sé kè.

14 Haî mông tsó yāt kìn neĭ, tong-mîn laī kóng, uên neĭ p'ēng-ou, kok$_o$ p'āng-yaŭ mâu neĭ on, toh-faān neĭ chiù-i kok$_o$ mēng, mâu kok$_o$ p'āng-yaŭ on à.

SZ-T'O

YAU-TAAI

SHUE.

YÊ-SO Kei-Tuk kè pŭk, Ngă-kok' kè heng-taî Yaū-taaî, sé sùn t'ung chi tsoî Sheûng-Chué tsik Foô ch'uè, tak ts'an-oì, ī-ch'é mūng suén-chiû, waî Yē-So Kei-Tuk tak pó-yaû kè yān.

2 Uên ts'ž-pei, p'ēng-on, yān-oì, ka toh kwòh neĭ-teî.

3 ¶ Shóh oì kè à, ngŏh keì haî yan-k'ān kóng-lûn taaî-ka tak-tó kè ch'éng-kaù, sé sùn t'ung chi neĭ-teî, pit iù sé ni-ti, laī huèn neĭ tsûn sam pîn-lûn p'ēng-sò shóh ch'uēn shaû shèng-t'ō kè tô.

4 Yan-waî yaŭ keí kòh yān tsêng-tsêng yăp kaaù-ooî, tsik-haî tsž ch'í-ch'oh peî p'oòn têng ni-ti yēng-fāt, k'uĭ haî m̄ kèng-k'īn kè yān, yaû k'aaĭ ngŏh-teî Sheûng-Chué kè yan-tín, pìn shēng yām-luên kè kei-ooî, m̄ yêng tūk yat waî Chué, tsik-haî Sheûng-Chué, uĕ-k'āp ngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk.

5 ¶ Neĭ ts'ūng-ts'īn shóh chi-tô kè, ngŏh seúng lêng neĭ keì-tak, tsik-haî Chué kaù k'uĭ paak$_o$-sèng ch'ut Oi-k'āp teî chi haû, tsiú-mīt kòh-ti m̄ sùn-ts'ūng kè.

6 M shaú k'uĭ poón loī chik-fân, leī-hoi tsž-keí waî kè t'in-sž, Chué laū-ts'uēn k'uĭ haí haak-òm chi chung, k'aaĭ lîn wĕng-uĕn sóh-chuê k'uĭ, táng taaî yāt kè shám-p'oòn.

7 Hó-ts'ž Shóh-toh-mă Ngōh-moh-la, kûng k'uĭ lūn-kân kè shēng, t'ūng-maaī tsô kaan-yām, (waăk tsok$_o$ t'ūng yat yeûng tsô kaan-yām) ī-ch'é fòng-tsùng ts'ē-yūk, shaû wĕng-uĕn kè yēng-fāt, laī tsô haû-loī kè kéng-kaaì.

8 Ni-ti faat$_o$ mûng kè yān yīk haî kóm-yeûng, chéng oo-waì yūk-shan, t'aí heng chap-chèng, waí-p'òng tsuen-kwaì kè.

9 Taân-haî t'in-sž cheúng Maĭ-ka-lāk kûng moh-kwaí chaang-lûn Moh-sai kè shi, m̄ kóm chaù-mâ têng k'uĭ kè tsuî, tsêng-haî wâ, Chué chap-chaak$_o$ neĭ.

10 Taân-haî ni-ti yān, waí-p'òng k'uĭ shóh m̄ chi kè sž, k'uĭ poón sèng shóh chi, hó-ts'ž mŏ lēng-sèng kè shaù shóh chi yat yeûng, k'uĭ k'aaĭ ni-ti paaî-waaî tsž-keí à.

11 K'uĭ-teî yaŭ wôh lok$_o$, yan-

waî k'uĭ hāng Koi-yán kè lô, t'aam ts'īn-ts'oī, tsaû hōk Palaān kè maī luên, i-ts'ūng Kohla kè pooì-yīk, tsaû peî mīt-mōng lok$_{o}$.

12 K'uĭ m̄ waì-kuî, kûng neĭ t'ūng-maaī īn-tsīk laī pó-yeŭng tsż-keí, haí neĭ seung-oì kè īntsīk k'uĭ haî hā-ts'z, haî mŏ uĕ kè wān, peî fung ch'ui saàn kè, haî mŏ kwóh-tsź kè ts'au shuê, tsoì sź tsaû līn kan-k'eŭng to mang-heí kè.

13 Haî hoí kè maăng lông, yŭng ch'ut tsż-keí chi oo-waì kè, yaû haî shat poón waî kè seng, yaŭ wĕng-uĕn kè haak-òm, laŭ faan táng k'uĭ à.

14 A-tong taî ts'at shaì kè suen I-nōk, uê-sin kóng ni-ti yān, wâ, t'aí la, Chué kûng k'uĭ ts'in maân shèng sż-ché yă-ts'āng kòng-lām.

15 Laī shám-p'oòn chùng-yān, ī-ch'é chap-chaak$_{o}$ k'uĭ-teî chi chung, faān m̄ kèng-k'īn kè yān shóh luên tsô m̄ kèng-k'īn kè sż, uĕ-k'āp m̄ kèng-k'īn kè tsuî yān, faān shóh kóng kung-kik Chué kè kw'ōng īn à.

16 Ni-ti haî kei-t'aān chapchaak$_{o}$ kè yān, tsż-keí m̄ chitsuk, i-ts'ūng k'uĭ sz-yūk laī hāng, k'uĭ haú kóng keng-kw'a kè shuet$_{o}$-wâ, waî leî-yik tsaû ch'ím-meī yān.

17 ¶ Shóh oì kè à, neĭ yengkoi keì-tak ngŏh Chué Yē-So kè sż-t'ō, ts'ūng-ts'īn shóh kóng kè shuet$_{o}$-wâ.

18 Wâ neĭ-teî chi, moōt shaì tseung yaŭ mŏ-lûng kè yān, i-ts'ūng tsż-keí m̄ kèng-k'īn kè sz-yūk laī hāng.

19 Ni-ti yān, tsik-haî tsż-keí fan pīt hoì kè, k'uĭ shūk huet$_{o}$-yūk kè, Shèng-Shān m̄ haí k'uĭ sam chung.

20 Shóh oì kè à, neĭ yeng-koi haí neĭ chì shèng kè tô sheûng, tsż-keí kìn-laāp, peî Shèng-Shān kóm-tûng laī k'eī-t'ó.

21 Tsaû lêng tsż-keí pó-shaú oì Sheûng-Chué chi sam, môngngŏh Chué Yē-So Kei-Tuk, peí yan-tín chì tak wĕng-shang à.

22 Ni-ti yān chi chung, neĭ yeng-koi fan-pīt, waāk yaŭ ti neĭ iù līn-măn k'uĭ kè.

23 Waāk yaŭ ti neĭ iù waì-kuî laī kaù k'uĭ, mang k'uĭ ch'ut fóh ch'uè, taân-haî k'uĭ i-fŭk, peî huet$_{o}$-yūk kè sz-yūk chéng oo-tso, yīk iù tsang-oò à.

24 ¶ Yaŭ nāng pó-yaû neĭteî m̄ tit$_{o}$-tó, lêng neĭ mŏ hāts'z, ī-ch'é kīk foon-heí k'eĭ-tó k'uĭ wĕng-kwong kè mîn-ts'īn.

25 Tsik-haî tūk yat chì-waî kè Sheûng-Chué, ngŏh-teî kè Kaù-Chué, uên wĕng-kwong, waishaì, k'uēn-nāng to kwai ue k'uĭ, tsż kam ĭ haû, chì-tò shaì-shaì. Shēng-sam-shóh-uên.

SZ-T'O

YEUK-HON,

MAK-SHI LUK.

1.

YE-SO Kei-Tuk kè māk-shî, tsik-haî Sheûng-Chué shóh ts'ż kwòh k'uĭ, táng k'uĭ k'aaĭ tseung-kân tsô shēng kè sż, chí-shî k'uĭ chùng-pūk, Yē-So tsaû tá-faat$_{o}$ k'uĭ t'in-sż, laī chí-shî k'uĭ kè pūk Yeuk-hôn.

2 Kóm-tsaû Yeuk-hôn chèng-mēng Sheûng-Chué chi tô, kûng Yē-So Kei-Tuk kè kìn chèng, tsik-haî tsż-keí taân-faān shóh t'aí-kìn kè.

3 Tūk ni-ti uĉ-īn kè shuet$_{o}$-wâ, uĕ-k'āp taân-faān t'eng-mān, tsaû shaú-chuê shóh sé lōk kè, haî yaŭ fuk, yan-waî yāt-k'eī haî kân à.

4 ¶ Yeuk-hôn sé sùn t'ung chi haí A-saì-à kè ts'at kòh kaaù-ooî, uên neĭ yaū kam tsoî, sik tsoî, haû tsoî kè, kûng k'uĭ waî ts'īn kè ts'at Lēng.

5 K'āp yaū tsô chung-sùn kè kìn-chèng, sź-ché chi chung chì sin fūk-shang, t'in-hâ maân wōng chi Wōng kè Yē-So Kei-Tuk, tak yan-tín p'ēng-on.

6 Oì ngŏh-teî kè, ī-ch'é k'aaĭ tsż-keí kè huet$_{o}$ saí lat ngŏh tsuî, lêng ngŏh-teî tsô wōng tsô tsaì-sz, kwai-fūk Sheûng-Chué tsik-haî k'uĭ Foô, uên wēng-kwong k'uēn-pèng kwai-ue k'uĭ, chì-tò shaì-shaì. Shēng-sam-shóh-uên.

7 T'aí a, k'uĭ ts'ŏh t'in wān lōk laī, chùng mūk pit kìn k'uĭ, kat k'uĭ kè yīk kìn k'uĭ, ī-ch'é teî sheûng kè maân tsūk, to waî k'uĭ hó pei-ts'it$_{o}$ haàm, chan-shāt lok$_{o}$. Shēng-sam-shóh-uên.

8 ¶ Chué tsik Sheûng-Chué wâ, ngŏh haî A-leî-faat, haî Oh-maĭ-ka, haî ch'í-ch'oh, haî shau-meĭ, kam tsoî, sik tsoî, haû tsoî, mō-shóh-pat-nāng kè à.

9 ¶ Ngŏh Yeuk-hôn tsik-haî neĭ kè heng-taî, kûng neĭ t'ūng-maaī shaû waân-naân, t'ūng-maaī tsoî Yē-So Kei-Tuk kè kwok$_{o}$, t'ūng-maaī hāng k'uĭ kè yán-noî, yan Sheûng-Chué chi tô, uĕ-k'āp Yē-So Kei-Tuk kè kìn-chèng, tsaû haí yat kòh hoí-tó, mēng kiù tsô Paāt-moh.

10 Tong Chué yāt, ngŏh peî Shèng-Shān kóm-tûng, t'eng-mān haû pîn yaŭ taaî sheng, hó-ts'ż ch'ui heúng kok$_{o}$.

11 Wâ, neĭ iù k'aaĭ shóh t'aí-kìn kè sé lōk pô-shue, keì kwòh A-saì-à ts'at kòh kaaù-ooî, tsik-

haî tsoî I-fat-shóh, Sż-mooï-nā, Pīt-ka-moh, T'ui-ngā-t'ui-la, Saat-tīk, Fei-la-t'it-fei, Lŏ-taí-ka kè.

12 Ngŏh nîng-chuèn shan, seúng t'aí hă tuì ngŏh kóng kè sheng, ï-keng nîng-chuèn, tsaû t'aí-kìn ts'at kòh kam tang-t'oï.

13 Ts'at kòh tang-t'oï chi chung, kìn yat kòh hó-ts'ż Yān-Tsź kè, shan cheuk$_{o}$ ch'eûng-shaam, hung ts'în ch'uk-chuê kam-taaì.

14 K'uĭ t'aū kûng t'aū-faat$_{o}$, haî paāk shik kè, hó-ts'ż paāk yeūng-mō kûng suet$_{o}$ kòm paāk, k'uĭ ngaăn hó-ts'ż fóh-īm.

15 K'uĭ keuk$_{o}$ hó-ts'ż tseng-t'ūng, haí fóh-lō shiu lîn kè, k'uĭ sheng hó-ts'ż taaî-shuí kè sheng.

16 K'uĭ yaû-shaú cha-chuê ts'at nap seng, yaŭ sheung fung kè leî-kìm, yaū k'uĭ haú ch'ut laī, k'uĭ mîn-maaû hó-ts'ż maăng-lit kè yit-t'aū.

17 Ngŏh yat kìn, tsaû pūk-tó k'uĭ keuk$_{o}$ hă, hó-ts'ż sź kóm, k'uĭ k'aaĭ yaû-shaú òn hă ngŏh wâ, maì fong, ngŏh haî ch'ï-ch'oh kûng shau-meï kè.

18 Haî kòh waî shang kè, ï-ch'é yă-ts'āng sź, t'aí a, ngŏh shang chì-tò shaì-shaì, yaû cha-chuê yam-foó uĕ-k'āp sź kè sóh-shī.

19 Neĭ iù k'aaĭ shóh kìn kwòh kè, în-tsoî shóh yaŭ kè, tseung-loï tsô shēng kè sż, to sé lōk.

20 Tsik-haî neï tsoî ngŏh yaû-shaú shóh kìn kwòh kè ts'at nap seng, kûng ts'at kòh kam tang-t'oï kè ò-miû, kòh ts'at-nap seng tsik-haî ts'at kòh kaaù-ooî kè sż-ché, ts'at kòh tang-t'oï tsik-haî ts'at kòh kaaù-ooî à.

2.

NEI iù sé sùn keì kwòh I-fat-shóh kaaù-ooî kè sż-ché, wâ, yaû-shaú cha-chuê ts'at nap seng, haí ts'at kòh kam tang-t'oï chi kaan hāng kè, yaŭ kóm wâ.

2 Ngŏh chi-tò neĭ kè hāng waī, neĭ kè lō-foó, neĭ kè yán-noî, neĭ m̄ foon-yūng ok$_{o}$ yān, kòh-ti wâ tsż-keí haî sż-t'ō, taân shāt m̄ haî kè, neĭ ï-keng shì kwòh k'uĭ, chi-tò k'uĭ haî ká kè à.

3 I-ch'é neĭ yaŭ yán-noî, waî ngŏh mēng lō-foó, m̄ kaù-kooî.

4 Taân ngŏh yaŭ ti hóh-ï chaak$_{o}$-shēng neĭ, yan neĭ ï-keng leī-hoi ch'oh shī kè oì à.

5 Shóh-ï neĭ tong iù keì tak yaū pin ch'uè tit$_{o}$-tó, tsaû fooì-koí, hāng neĭ ch'í-ch'oh kè hāng-waī, waāk m̄ haî, tsaû m̄ fooì-koí, ngŏh pit lām-tò neĭ ch'uè, poon neĭ tang-t'oï leī-hoi poón-ch'uè.

6 Taân neĭ yīk yaŭ hóh ts'uí chi ch'uè, yan neĭ tsang-oò Neī-koh-laāp tóng kè hāng-waī, tsik-haî ngŏh shóh tsang-oò kè à.

7 Shèng-Shān shóh kóng kwòh chûng kaaù-ooî t'eng kè, faān yaŭ ĭ kè tsaû iù t'eng là, tak shèng kè, ngŏh pit k'aaĭ Sheûng-Chué chi lōk-uēn chung shang-mêng shuê kè kwóh, ts'ż kwòh k'uĭ shīk.

8 ¶ Neĭ iù sé sùn keì kwòh Sż-mooï-nā kaaù-ooî kè sż-ché, wâ, haî ch'ï-ch'oh, haî shau-meĭ, yă-ts'āng sź, uē-kam shang kè, yaŭ kóm wâ.

9 Ngŏh chi-tò neĭ kĕ waân-

naân, kûng p'ān-k'ūng, taân neĭ shāt haî foò-tsuk, kòh-ti wâ tsî-keí haî Yaū-t'aaì yān, taân shāt mī haî, haî shūk Saat-taân chi tóng ché kè sit$_{o}$-tūk, ngŏh yīk chi-tò pòh.

10 M shaí p'à neĭ tseung-kân shaû kè foó, moh-kwaí pit k'aaĭ neĭ-teî chi chung keí kòh yān weng lōk kaam ch'uè, táng neĭ peî shì-lîn, neĭ pit shaû naân shāp yāt, taân iù chung-sùn chì-tò sź, ngŏh tsaû pit k'aaĭ wĕng-shang kè koon-mīn ts'ż kwòh neĭ.

11 Shèng-Shān shóh kóng kwòh chùng kaaù-ooî t'eng kè, faān yaŭ ĭ kè tsaû iù t'eng là, tak shèng kè, pit mī shaû taî î ts'ż sź kè hoî à.

12 ¶ Neĭ iù sé sùn keì kwòh Pīt-ka-moh kaaù-ooî kè sż-ché wâ, yaŭ sheung fung chi leî kìm kè, yaŭ kóm wâ,

13 Ngŏh chi-tò neĭ shóh kui-chuê kè, tsik-haî Saat-taân kè waî kòh ch'uè, ī-ch'é neĭ kán-shaú ngŏh kè mēng, ts'ūng-ts'īn ngŏh chi chung-sùn kìn-chèng kè On-t'aī-p'à, haí neĭ-teî chi chung, tsik Saat-taân shóh chuê kòh ch'uè, peî shaat$_{o}$ sź chi shī, neĭ to mī ìm-heì ngŏh tô.

14 Taân ngŏh yaŭ keí yeûng hóh-ĭ chaak$_{o}$-shēng neĭ, yan-waî neĭ-teî chi chung, yaŭ ti shaû Pa-laān chi kaaù-fàn kè, Pa-laān kaaù Pa-līk k'aaĭ chóh-ngoî kè māt chai lōk I-shik-līt yān mîn-ts'īn, lêng k'uĭ shīk tsaì ngaŭ-tseûng kè māt, hāng kaan-yām.

15 Neĭ-teî chi chung, yīk yaŭ ti shaú Neī-koh-laāp tóng chi kaaù-fàn kè, ni-ti kaaù-fàn haî ngŏh shóh tsang-oò à.

16 Neĭ iù fooì-koí, waāk mī haî, ngŏh tsaû faaì-ti lām tô neĭ ch'uè, k'aaĭ ngŏh haú kè kìm kung-kik k'uĭ-teî lok$_{o}$.

17 Shèng-Shān shóh kóng kwòh chùng kaaù-ooî t'eng kè, faān yaŭ ĭ kè tsaû iù t'eng là, tak shèng kè, ngŏh pit k'aaĭ ts'ōng-maaì kè mă-nā péng ts'ż kwòh k'uĭ shīk, yaû k'aaì paāk-shēk ts'ż kwòh k'uĭ, shēk sheûng sé lōk san mēng, shaû kè chi ngoî, mŏ yān shik-tak kè.

18 ¶ Neĭ iù sé sùn keì kwòh T'ui-ngă-t'ui-la kaaù-ooî kè sż-ché, wâ, Sheûng-Chué chĭ Tsź, k'uĭ ngaăn hó-ts'ż fóh-īm, k'uĭ keuk$_{o}$ hó-ts'ż tseng t'ūng kè, yaŭ kóm wâ,

19 Ngŏh chi-tò neĭ kè hāng-waī, neĭ kè yān-oì, kûng fūk-sź, kûng tuk-sùn, kûng yán-noî, ī-ch'é neĭ haû-loĭ kè hāng-waī, hó kwòh ts'ūng-ts'īn kè.

20 Taân ngŏh yaŭ keí yeûng hóh-ĭ chaak$_{o}$-shēng neĭ, yan-waî kóh-kòh nuĭ-yān Yē-saí-pīt, wâ tsź-keí haî sin-chi, kaaù yān ī-ch'é yaŭ-waāk ngŏh kè pūk hāng kaan-yām, shīk tsaì ngaŭ-tseûng kè māt, neĭ to foon-yūng k'uĭ.

21 Ngŏh yă-ts'āng ts'ż k'uĭ yaŭ shī-haû fooì-koí kaan-yām, taân k'uĭ mī háng fooì-koí.

22 Ngŏh pit weng k'uĭ lōk yat cheung ch'ōng, yaû kûng k'uĭ hāng-yām kè, waāk mī fooì-koî shóh hāng, tsaû weng k'uĭ lōk taaî wôh-waân.

23 Ngŏh yīk pit shaat$_{o}$ Yē-saí-pīt kè tsaí-nuí, lêng chùng kaaù-ooî chi-tò ngŏh haî ch'ā-ch'aat$_{o}$

yān sam ch'eūng kè, i neĭ-teî kok$_{o}$ yān kè hāng-waī laī pò-yèng neĭ-teî à.

24 Taân tsoî T'ui-ngă-t'ui-la k'eī-uē kè, tsik-haî meî-ts'āng shaû ni-ti kaaù-fàn, meî-ts'āng shik k'uĭ shóh ch'eng Saat-taân chi ò-miû kè, ngŏh wâ kwòh neĭ-teî chi, ngŏh m̄ k'aaĭ pīt yeûng chûng-yâm laī chaak$_{o}$ neĭ.

25 Waī-haî neĭ shóh yaŭ kè, tsaû shaú-chuê, chì-tò ngŏh laī.

26 Tak shèng kè, ī-ch'é chì-tò shau-meĭ to shaú-chuê ngŏh hāng-waī kè, ngŏh pit ts'ż k'uĭ yaŭ k'uēn-pèng koón-leĭ kok$_{o}$ kwok$_{o}$.

27 Táng k'uĭ k'aaĭ t'it$_{o}$ cheûng hon-shaú k'uĭ-teî, ī-ch'é tá-suì k'uĭ-teî hó-ts'ż kong-ngă yat yeûng, chiù-i ngŏh shóh shaû ue ngŏh Foô kè à.

28 Ngŏh yaû tseung k'aaĭ ts'eng-tsó kè seng ts'ż kwòh k'uĭ.

29 Shèng-Shān shóh kóng kwòh chùng kaaù-ooî t'eng kè, faān yaŭ ĭ kè tsaû iù t'eng là.

3.

NEI iù sé sùn keì kwòh Saat-tīk kaaù-ooî kè sż-ché, wâ, yaŭ Sheûng-Chué kè ts'at Lēng, kûng cha-chuê ts'at nap seng kè, yaŭ kóm wâ, ngŏh chi-tò neĭ kè hāng-waī, neĭ yaŭ mēng haî shang, taân neĭ shāt haî sż lok$_{o}$.

2 Neĭ yeng-koi kéng-séng, kin-koò neĭ shóh shêng-hâ tseung-kân sż kè ts'ēng-yēng, yan-waî ngŏh t'aí-kìn neĭ kè hāng-waī, haí Sheûng-Chué mîn-ts'în m̄ ts'aī-peî.

3 Koò-ts'ż iù keì-tak neĭ shóh tsip$_{o}$-shaû, shóh t'eng-mān, ī-ch'é cha-chuê laī fooì-koí, t'óng-yeūk m̄ kéng-séng, ngŏh pit hó-ts'ż ts'aāk laī neĭ ch'uè, tsaû neĭ m̄ chi-tò ngŏh keí shī lām-kân neĭ à.

4 Taân tsoî Saat-tīk, neĭ chûng yaŭ keí kòh mēng, meî-ts'āng chéng oo-tso k'uĭ i-fūk, k'uĭ tseung-loī cheuk$_{o}$ paāk i-fūk, kûng ngŏh t'ūng hāng, yan k'uĭ hom tak kóm kè à.

5 Tak shèng kè, k'uĭ tseung-loī cheuk$_{o}$ paāk i-fūk, ngŏh tsúng m̄ moōt-lat k'uĭ tsoî shang-mêng ch'aak$_{o}$ kè mēng, waī-haî yêng k'uĭ mēng haí ngŏh Foô, uē-k'āp Foô kè kok$_{o}$ sż-ché mîn-ts'în.

6 Shèng-Shān shóh kóng kwòh chùng kaaù-ooî kè, faān yaŭ ĭ kè tsaû iù t'eng là.

7 ¶ Neĭ iù sé sùn keì kwòh Fei-la-t'ìt-fei kaaù-ooî kè sż-ché, wâ, haî shèng, haî shēng, cha-chuê Taaî-waî kè sóh-shī, hoi hiu tsaû mŏ yān nāng shaan, shaan hiu tsaû mŏ yān nāng hoi kè, yaŭ kóm wâ,

8 Ngŏh chi-tò neĭ kè hāng-waī, t'aí a, ngŏh haí neĭ mîn-ts'în hoi moōn, yaŭ yān nāng shaan-maaī, yan-waî neĭ yīk yaŭ ti līk, ĭ-keng shaú-chuê ngŏh tô, m̄ ìm-heì ngŏh mēng.

9 Kòh-ti shūk Saat-taân tóng kè, wâ tsż-keí haî Yaū-t'aaì yān, taân shāt m̄ haî, haî kóng taaî-wâ kè, ngŏh pit lêng k'uĭ laī, pūk-tó neĭ keuk$_{o}$ hâ, táng k'uĭ chi-tò ngŏh oì neĭ.

10 Neĭ keì haî shaú ngŏh yán-noî kè tô, ngŏh pit-têng pó-yaû neĭ, mín lat shì-lîn kè shī-haû, tsik-haî tseung lām ts'ueū shaì-

kaaì shì-lîn faān chuê tsoì teî sheûng kè yān kòh-shī à.

11 Ngŏh pit-têng tsik ts'uk laī tò, neĭ shóh yaŭ kè iù kán-shaú, táng mŏ yān tuēt tak neĭ kè koon-mĭn.

12 Tak shèng kè, ngŏh pit k'aaĭ k'uĭ tsô ch'uĕ, laāp tsoì ngŏh Sheûng-Chué kè tîn, k'uĭ tsúng m̄ faan ch'ut laī, ngŏh pit-têng k'aaĭ Sheûng-Chué kè mēng, uĕ-k'āp ngŏh Sheûng-Chué chi shēng kè mēng, tsik-haî yaū ngŏh Sheûng-Chué haí t'in kòng lōk laī kè san Yē-lô-saat-laāng, k'āp ngŏh kè san mēng, to sé lōk k'uĭ sheûng-pîn.

13 Shèng-Shān shóh kóng kwòh chùng kaaù-ooî kè, faān yaŭ ĭ kè tsaû iù t'eng là.

14 ¶ Neĭ iù sé sùn keì kwòh Lŏ-taí-ka kaaù-ooî kè sz̆-ché, wâ, haî shēng-sam-shóh-uên; haî chì shēng chan-shāt kè kìn-chèng, tsik-haî Sheûng-Chué chi ch'òng-tsô kè uēn-ch'í ché, yaŭ kóm wâ,

15 Ngŏh chi-tò neĭ kè hāng-waī, neĭ m̄ laāng m̄ yīt, ngŏh uên neĭ waāk laāng waāk yīt.

16 Taân neĭ keì haî nuĕn, m̄ laāng m̄ yīt, shóh-ĭ ngŏh t'ò neĭ ch'ut ngŏh kè haú.

17 Neĭ wâ tsz̆-keí haî foò-tsuk, ĭ-keng tsik-maaì hó toh ts'ĭn-ts'oī, tsúng mŏ hìm-k'uet$_C$, taân m̄ chi neĭ shāt haî kaan-naāu, hóh-lîn p'ān-k'ūng, maāng ngaān, ch'ek$_O$-shan kè.

18 Ngŏh huèn neĭ laī ngŏh ch'uè maaĭ lîn kwòh kè kam, táng hóh-ĭ foò-tsuk, yīk iù maaì paāk i-fūk, táng neĭ yaŭ tak cheuk$_O$, mĭn-chì hín ch'ut neĭ ch'ek$_O$-shan kè sau-yūk, yaû k'aaĭ i ngaān kè ko laī ch'ā neĭ ngaān, táng neĭ t'aí tak kìn.

19 Ngŏh shóh oì kè, ngŏh pit chaak$_O$-fāt kéng-kaaì k'uĭ-teî, koò-ts'ź neĭ iù mĭn-lĭk fooì-koí.

20 Ngŏh k'eĭ tsoî moōn ngoî tá moōn, waāk yaŭ t'eng-mān ngŏh sheng tsaû hoi moōn kè, ngŏh pit yāp huì k'uĭ ch'uè, ngŏh t'ūng k'uĭ, k'uĭ t'ūng ngŏh, ts'ŏh ch'uè yám-shīk lok$_O$.

21 Tak shèng kè, ngŏh pit ts'ź k'uĭ t'ūng-maaì ngŏh ts'ŏh lōk ngŏh kè waî, hó-ts'ź ngŏh yā-ts'āng tak shèng, tsaû t'ūng-maaì ngŏh Foô ts'ŏh lōk k'uĭ kè waî à.

22 Shèng-Shān shóh kóng kwòh chùng kaaù-ooî t'eng kè, faān yaŭ ĭ kè tsaû iù t'eng là.

4.

TS'Z haû, ngŏh t'aí hă, kìn haí t'in ch'uè yaŭ moōn hoi hiu, ngŏh ch'í-ch'oh t'eng-mān kè sheng hó-ts'ź heúng-kok$_O$, tuì ngŏh wâ, neĭ sheûng laī ni ch'uè, ngŏh tsaû k'aaĭ haû-loī pit yaŭ kè sz̆ chí-shî neĭ.

2 Ngŏh tsik-shī peî Shèng-Shān kóm-tûng, tsaû t'aí-kìn haí t'in ch'uè, yaŭ yat kòh waî ch'it$_O$-laāp à, waî chi sheûng yaŭ kòh ts'ŏh ch'uè kè.

3 Ts'ŏh ch'uè kè, yūng-maaû hó-ts'ź pik-yūk uĕ-k'āp mă-nŏ, yaŭ t'in-hūng hó-ts'ź ts'ung-hāng, waī-chuê kòh waî.

4 Waî kè sz̆ pin, yaû yaŭ î-shāp-sz̆ kòh waî, yaŭ î-shāp-sz̆ kòh cheúng-lŏ ts'ŏh-tó waî sheûng, cheuk$_O$ paāk i-fūk, taaì kam koon-mĭn.

5 Yaŭ shím-tîn, luī heúng, taaî

sheng, yaŭ waî ch'uè ch'ut, waî ts'în yaŭ ts'at chaán tang tím cheŭk, tsik-haî Sheûng-Chué kè ts'at Lêng à.

6 Waî ts'în yîk yaŭ hó-ts'ž pohleî kè hoí, hó-ts'ž shuí-tseng, waî chi kaan, uĕ-k'ăp waî kè sž pin, yaŭ sž chek$_o$ shang-mât, ts'în haû chau-shan to yaŭ ngaăn.

7 Taî yat chek$_o$ hó-ts'ž sz, taî î chek$_o$ hó-ts'ž ngaū-tsaí, taî saam chek$_o$ mîn-maaû hó-ts'ž yān, taî sž chek$_o$ hó-tsž fei yeng.

8 Sž chek$_o$ shang mât, kok$_o$ yaŭ lûk chek$_o$ yîk, noî ngoî chauwaî to yaŭ ngaăn, yât yê mŏ hit$_o$-sik, wâ, Shèng tsoi, Shèng tsoi, Shèng tsoi, Sheûng-Chué à, ts'uēn-nāng chi Chué à, sik tsoî kam tsoî haû tsoî kè à.

9 Tong shang mât k'aaî wēngkwong kûng tsuen-kwaì, kûng chuk-tsê, kwai-ue ts'ŏh waî sheûng wĕng-shang chi Chué kòh-shî.

10 I-shāp-sž kòh cheúng-lŏ, pit pūk-tó ts'ŏh waî sheûng wĕng-shang chi Chué kè mîn-ts'în, laî paaì k'uĭ, î-ch'é weng tsž-keí kè koon-mín lŏk waî ts'în, wâ,

11 Chué à, neĭ yeng-koi shaû wēng-kwong kûng tsuen-kwaì k'uēn-pèng, yan-waî neĭ ch'òngtsô maân-mât, maân-mât shaû tsô, haî yaū neĭ kè chí-ì à.

5.

NGOH t'aí-kìn ts'ŏh waî sheûng kè, yaû shaú cha-chuê yat kuén shue, noî ngoî to yaŭ tsž, kap ts'at kòh yàn fung-mât.

2 Yaû t'aí-kìn yaŭ nāng kè t'în-sž, taaî sheng iu wâ, mat-shuî hom tá hoi kòh kuén shue, k'it$_o$ hoi kòh-ti yàn ni?

3 Tsoî t'in, tsoî teî, uĕ-k'ăp tsoî teî hâ kè, to mŏ yān nāng tá hoi kòh kuén shue, waăk t'aí hă à.

4 Yan mŏ yān hom tá hoi kòh kuén shue laî t'aí hă, ngŏh tsaû hó pei-ts'it$_o$ haàm.

5 Cheúng-lŏ chi chung yat kòh, tuì ngŏh wâ, maĭ haàm, Yaū-taaî chi-p'aaì kè Sz, Taaîwaî chi kan, ĭ-keng tak shèng, hoi kòh kuén shue, î-ch'é k'it$_o$ hoi kóh ts'at kòh yàn.

6 Ngŏh t'aí-kìn kòh waî kûng sž chek$_o$ shang-mât k'ăp cheúnglŏ chi chung, yaŭ Ko-Yeûng k'eĭ-tó ch'uè, hó-ts'ž yă-ts'āng peî shaat$_o$ kè, yaŭ ts'at chek$_o$ kok$_o$, ts'at chek$_o$ ngaăn, tsik-haî Sheûng-Chué kè ts'at Lêng, shaû tá-faat$_o$ huì ts'uēn-teî kè à.

7 Ko-Yeûng hāng maaî laî, haí ts'ŏh waî ché kè yaû shaú ning kòh pô shue.

8 K'uĭ ning hiu kuén shue, tsaû sž chek$_o$ shang-mât kûng î-shāpsž kòh cheúng-lŏ, to pūk-tó Ko-Yeûng mîn-ts'în, kok$_o$ cha-chuê k'ām kûng tsoî moŏn heung kè kam lŏ, kòh-ti heung tsik-haî shèng-t'ō kè k'eĭ-t'ó.

9 Tsaû ch'eùng san shĭ, wâ, neĭ hom ning hiu kòh kuén shue, î-ch'é k'it$_o$ hoi kòh-ti yàn, yanwaî neĭ yă-ts'āng peî shaat$_o$, k'aaî neĭ kè huet$_o$, ts'ūng kok$_o$ tsŭk kok$_o$ yam kok$_o$ măn kok$_o$ kwok$_o$ chi chung, laî shŭk yān kwai-fŭk Sheûng-Chué.

10 Lêng k'uĭ-teî waî ngŏh kè Sheûng-Chué laăp kwok$_o$, tsô tsaì-sz, tsoî teî sheûng koón-leĭ à.

11 Ngŏh t'aí-kìn yaû t'eng-

mān, waî-chuê kòh waî kûng shang-māt k'āp cheúng-lŏ kè, hó toh t'in-sz̀ kè sheng, k'eī shò-mūk yaŭ maân-maân ts'in-ts'in.

12 K'uĭ-teî taaî sheng kóng wâ, peî shaat$_{o}$ kè Ko-Yeūng, hom shaû k'uēn-shaì, foò-haû, chì-waî, ts'oī-nāng, tsuen-kwaì, wēng-kwong, chuk-fuk lok$_{o}$.

13 Ngŏh yaû t'eng-mān tsoî t'in, tsoî teî, tsoî teî-hâ, tsoî hoí kè maûn-māt, uĕ-k'āp taân-faān tsoî k'eī chung kè, to kóng, wâ, chuk-fuk, tsuen-kwaì, wēng-kwong, k'uēn-nāng, kwai-ue ts'ŏh waî sheûng kè uĕ-k'āp Ko-Yeūng, chì-tò shaì-shaì.

14 Kòh sz̀ chek$_{o}$ shang-māt wâ, shēng-sam-shóh-uên, kòh î-shāp-sz̀ kòh cheúng-lŏ, pūk-tó ch'uè paaì kòh wĕng-shang chi Chué.

6.

NGOH t'aí-kìn Ko-Yeūng k'it$_{o}$ hoi taî yat yàn kòh-shī, yaû t'eng-mān sz̀ shang-māt chi yat chek$_{o}$, hó-ts'ž̀ hāng luī kóm sheng, wâ, laī t'aí a.

2 Ngŏh tsaû t'aí hă, kìn yaŭ paāk mă, k'eī mă kè cha-chuê kung, ī-ch'é yaŭ yat téng koon-mĭn ts'z̀ kwòh k'uĭ, k'uĭ ch'ut laī, tak shèng yaû tak shèng à.

3 ¶ K'it$_{o}$ hoi taî î yàn kòh-shī, ngŏh t'eng-mān taî î chek$_{o}$ shang-māt wâ, laī t'aí a.

4 Tsaû yaŭ pīt chek$_{o}$ mă ch'ut laī, haî hûng shik, k'eī mă kè mūng ts'z̀ k'uēn-pèng, hóh-ĭ lêng teî m̄ wōh-p'ēng, táng taaî-ka seung shaat$_{o}$, yaû yaŭ taaî to peí kwòh k'uĭ.

5 ¶ K'it$_{o}$ hoi taî saam yàn kòh-shī, ngŏh t'eng-mān taî saam chek$_{o}$ shang-māt wâ, laī t'aí a, ngŏh tsaû t'aí hă, kìn yaŭ yat chek$_{o}$ haak mă, k'eī mă kè shaú cha t'in-p'ēng.

6 Ngŏh t'eng-mān sz̀ chek$_{o}$ shang-māt chi chung, hó-ts'ž̀ yaŭ sheng wâ, ngān yat ts'īn, tak-tó māk yat sheng, ngān yat ts'īn, tak-tó taaî māk saam sheng, yaŭ kûng tsaú maĭ chéng waaî k'uĭ.

7 ¶ K'it$_{o}$ hoi taî sz̀ yàn kòh-shī, ngŏh t'eng-mān taî sz̀ chek$_{o}$ shang-māt wâ, laī t'aí a.

8 Ngŏh tsaû t'aí hă, kìn yaŭ yat chek$_{o}$ fooi shik mă, k'eī mă kè mēng kiù tsô Sź, yam-foó kan k'uĭ t'ūng hāng, k'uĭ-teî mūng ts'z̀ k'uēn-pèng, koón-leī sz̀ fân yat kè teî, k'aaî to-kìm, kei-fong, sź-mōng, yĕ-shaù, laī tsiú-mīt yān.

9 ¶ K'it$_{o}$ hoi taî nĕ yàn kòh-shī, ngŏh t'aí-kìn tsaì-t'aān hâ pîn, yaŭ waî Sheûng-Chué kè tô, k'āp waî shóh cha-shāt kè kìn-chèng tsaû peî shaat$_{o}$ kè lēng-wān.

10 Taaî sheng iu wâ, shèng-kit$_{o}$ shēng-shāt kè Chué à, neĭ m̄ shám-p'oòn chuê tsoî teî sheûng kè yān, waî ngŏh-teî shan laŭ huet$_{o}$ kè uen, táng tò keí shī ni?

11 Tsaû yaŭ paāk i-fūk ts'z̀ kwòh k'uĭ-teî kok$_{o}$ yān, ī-ch'é yaŭ tuì k'uĭ-teî, wâ, chûng hit$_{o}$ tsaâm-shī t'im, táng tò kòh-ti t'ūng tsô pūk kè uĕ-k'āp heng-taî, yīk hó-ts'z̀ k'uĭ-teî peî shaat$_{o}$, laī moŏn-tsuk kòh-ti shò-mūk.

12 ¶ K'it$_{o}$ hoi taî lūk yàn kòh-shī, ngŏh t'aí hă, kìn teî-chàn hó kaau-kwaan, yīt-t'aū pìn haak shik, hó-ts'z̀ ts'o hōt pŏ kóm,

uēt-kwong pìn hiu, hó-ts'ž huet$_{o}$.

13 T'in seng tit$_{o}$-lōk teî, hó-ts'ž mō-fa-kwóh shuê, peî taaî fung iū-paaí, ch'ui tit$_{o}$ meî-ts'āng shēng-shūk kè kwóh-tsź.

14 T'in ī huì, hó-ts'ž yat fuk kuén-maaī, shaan kûng hoí-tó to ts'in-ī, leī-hoi poón ch'uè.

15 Teî kè kok$_{o}$ wōng, koon-cheúng, tseung-kwan, foò yān, yŭng-sž, waāk haî nō-pūk, waāk haî tsô chué kè, to tsž-keí ni-maaī shaan-lung k'āp p'oōn-shēk ch'uè.

16 Iu shaan k'āp p'oōn-shēk wâ, tit$_{o}$-lōk ngŏh sheûng pîn che-chué ngŏh, peî lat ts'ŏh waî sheûng ché kè mìn kûng Ko-Yeūng kè nau-nô.

17 Yan-waì k'uí nau-nô kè taaî yāt-tsź ĭ-keng tò lok$_{o}$, mat-shuī nāng k'eī-laāp ni?

7.

TS'Z haû, ngŏh t'aí-kìn sž kòh t'in-sž k'eĭ tsoî teî kè sž kok$_{o}$, cha-chuê teî sheûng sž fong kè fung, táng ū ch'ui lōk-teî, waāk hoí waāk shuê.

2 Yaû t'aí-kìn yat kòh t'in-sž, ts'ūng yīt-t'aū ch'ut kòh pîn sheŭng laī, cha-chuê oōt Sheûng-Chué kè yàn, taaî sheng iu, tsaû tuì mūng ts'ž k'uēn suén-sheung teî kûng hoí kè sž t'in-sž wâ,

3 Maī suén-sheung teî, waāk hoí, waāk shuê, táng ngŏh yàn hiu ngŏh Sheûng-Chué chi pūk haí ngaāk-t'aū à.

4 Ngŏh t'eng-mān yaū ue I-shik-līt kok$_{o}$ chi-p'aaì shaû yàn ché kè shò-mūk, yaŭ shāp-sž-maân-sž-ts'in.

5 Yaū-taaí chi-p'aaì, shaû yàn kè yat-maân-î-ts'in, Laū-pîn chi-p'aaì, shaû yàn kè yat-maân-î-ts'in, Ka-tak chi-p'aaì, shaû yàn kè yat-maân-î-ts'in.

6 A-ch'it chi-p'aaì, shaû yàn kè yat-maân-î-ts'in, Naāp-taaî-leî chi-p'aaì, shaû yàn kè yat-maân-î-ts'in, Mă-nā-sai chi-p'aaì, shaû yàn kè yat-maân-î-ts'in.

7 Sai-mîn chi-p'aaì, shaû yàn kè yat-maân-î-ts'in, Leî-meî chi-p'aaì, shaû yàn kè yat-maân-î-ts'in, I-saat-ka chi-p'aaì, shaû yàn kè yat-maân-î-ts'in.

8 Sai-pò-lūn chi-p'aaì, shaû yàn kè yat-maân-î-ts'in, Yeuk-shat chi-p'aaì, shaû yàn kè yat-maân-î-ts'in, Pîn-ngă-măn chi-p'aaì, shaû yàn kè yat-maân-î-ts'in.

9 Ts'ź haû, ngŏh t'aí hă, kìn hó toh yān mŏ yān shó tak saaì, haî yaū kok$_{o}$ kwok$_{o}$, kok$_{o}$ tsūk, kok$_{o}$ mān, kok$_{o}$ yam kè, k'eĭ tsoî waî k'āp Ko-Yeūng mîn-ts'in, cheuk$_{o}$ paāk i-fūk, shaú cha-chuê tsó shuê-chi.

10 Taaî sheng iu wâ, uên ch'éng-kaù kè yan-tín, kwai-ue ts'ŏh waî sheûng kè, tsik-haî ngŏh kè Sheûng-Chué uĕ-k'āp Ko-Yeūng.

11 Chùng t'in-sž to k'eĭ ch'uè waî-chuê kòh waî k'āp cheúng-lŏ, kûng sž chek$_{o}$ shang-māt, pūk-tó waî mîn-ts'in paaî Sheûng-Chué.

12 Wâ, shēng-sam-shóh-uên, uên chuk-fuk, wēng-kwong, chì-waî, kóm-tsê, tsuen-kwaì, k'uēn-shaì, ts'oī-nāng, kwai-ue ngŏh Sheûng-Chué, chì-tò shaì-shaì. Shēng-sam-shóh-uên.

13 Cheúng-lŏ chi chung yat kòh, mân ngŏh, wâ, ni-ti cheuk$_{o}$

paāk i-fūk kè haî mat-shuī ni? Yaū pin ch'uè laī kè ni?

14 Ngŏh taap$_{o}$ wâ, chué à, neĭ chi-tò lok$_{o}$, k'uĭ tuì ngŏh wâ, ni-ti haî yaū taaî waân-naân ch'ut laī, k'aaĭ Ko-Yeūng kè huet$_{o}$, laī saí kwòh yaû chéng paāk k'uĭ kè i-fūk.

15 Koò-ts'ź tak tsoî Sheûng-Chué waî mîn-ts'īn, ī-ch'é haí k'uĭ tîn, yāt yĉ fūk-sź k'uĭ, ts'ŏh waî sheûng kè pit yûng waī-mōk oô-waî k'uĭ-teî.

16 K'uĭ īn tsoì t'ŏ-ngôh, īn tsoì kéng-hot$_{o}$, yit-t'aū kûng fóh heì, to mŏ nāng kân k'uĭ.

17 Yan-waî haí waî chung kè Ko-Yeūng, pit-têng mūk-yeūng k'uĭ-teî, yăn k'uĭ-teî huì tò oōt shuí kè ts'uēn, ī-ch'é Sheûng-Chué pit haí k'uĭ ngaăn moōt kon saaì ngaăn-luî à.

8.

K'IT$_{o}$ hoi taî ts'at yàn kòh-shī, t'in tsīk-tsêng, taaî-yeuk$_{o}$ poòn tím chung.

2 Ngŏh t'aí-kìn k'eĭ tsoî Sheûng-Chué mîn-ts'īn kóh ts'at kòh t'in-sź, yaū ts'at kòh heúng-kok$_{c}$ ts'ź kwòh k'uĭ.

3 ¶ Yaû yaŭ yat kòh t'in-sź cha-chuê kam heung-lō, laī tsaì-t'aān chak-pin k'eĭ ch'uè, yaŭ hó-toh heung ts'ź kwòh k'uĭ, táng hóh-ī kûng chùng shèng-t'ŏ kè k'eī-t'ó, t'ūng-maaī hìn tsoî waî mîn-ts'īn kè kam t'aān sheûng pîn.

4 Heung kè in, kûng chùng shèng-t'ŏ kè k'eī-t'ó, yaū kòh t'in-sź kè shaú, t'ūng-maaī sheng sheŭng Sheûng-Chué mîn-ts'īn.

5 Kòh t'in-sź k'aaĭ lō tsoì moŏn t'aān sheûng kè fóh, tó lōk teî ch'uè, tsaû yaŭ taaî sheng, hāng luī, shím-tîn, uĕ-k'āp teî chàn à.

6 ¶ Cha ts'at kòh heúng-kok$_{o}$ kè ts'at kòh t'in-sź, uê-peî laī ch'ui.

7 ¶ Taî yat kòh t'in-sź ch'ui heúng-kok$_{o}$, tsaû yaŭ pōk uĕ-k'āp fóh k'aau-maaī huet$_{o}$ lōk teî, teî kè saam fân yat peî shiu, shuê kè saam fân yat peî shiu, ts'ó yīk peî shiu saaì.

8 ¶ Taî î kòh t'in-sź ch'ui heúng-kok$_{o}$, tsaû yaŭ hó-ts'ź fóh shiu kè taaî shaan weng lōk hoí, hoí kè saam fân yat pìn shēng huet$_{o}$.

9 Hoí chung kè shang-māt, saam fân sź yat fân, shuēn, saam fân waaî yat fân.

10 ¶ Taî saam kòh t'in-sź ch'ui heúng-kok$_{o}$, tsaû yaŭ taaî nap seng shiu cheūk hó-ts'ź tang kóm, yaū t'in tit$_{o}$ lōk kong-hōh kè saam fân yat, uĕ-k'āp kok$_{o}$ shuí-ts'uēn.

11 Kòh nap seng mēng kiù yan-ch'ān, shuí kè saam fân yat, pìn shēng foó meî, hó-ts'ź yan-ch'ān kóm, yan kòh-ti shuí pìn shēng foó meî, tsaû yaŭ hó-toh yān sź à.

12 ¶ Taî sź kòh t'in-sź ch'ui heúng-kok$_{o}$, tsaû yāt kè saam fân yat, uēt kè saam fân yat, seng kè saam fân yat, to peî tá waaî, lêng k'uĭ kè saam fân yat hak-òm, yāt-kaan kè saam fân yat mŏ kwong, yê-maān yīk haî kóm-yeûng.

13 ¶ Ngŏh yaû t'aí-hă, t'eng-mān yat chek$_{o}$ mā-yeng fei tsoî t'in hung, taaî sheng wâ, chuê-

tsoî teî sheûng kè yān, yaŭ wôh lok$_{o}$, yaŭ wôh lok$_{o}$, yaŭ wôh lok$_{o}$, yan-waî tseung faat$_{o}$ heúng-kok$_{o}$ kè sheng, tsik-haî chûng yaŭ-saam kòh t'in-sz iù ch'ui kè à.

9.

TAI ng̀ kòh t'in-sz ch'ui heúng-kok$_{o}$, ngŏh tsaû t'aí-kìn yat nap seng haí t'in tit$_{o}$ lŏk teî, ī-ch'é yaŭ mō taí haang kè sóh-shī peí kwòh k'uĭ.

2 K'uĭ hoi mō taí haang, tsaû yaŭ in hó-ts'ž taaî fóh-lō kè in, yaū haang luĭ sheŭng laī, yīt-t'aū kûng t'in hung, yan haang kè in tsaû hak-òm.

3 In luĭ-t'aū yaŭ wōng-ch'ūng ch'ut laī teî sheûng, ī-ch'é yaŭ k'uēn ts'ž kwòh k'uĭ, hó-ts'ž teî kè hit$_{o}$ yaŭ k'uēn kóm.

4 Wōng-ch'ūng fûng mêng, maĭ sheung teî kè ts'ó, kûng kok$_{o}$ yeûng ts'eng-lūk, uĕ-k'ăp kok$_{o}$ yeûng shuê-mūk, tūk-haî sheung ngaāk-t'aū mŏ Sheûng-Chué yàn kè yān.

5 Taân-haî ū chún wōng-ch'ūng hoî sź yān, tūk-haî hóh-ĭ lêng k'uĭ-teî ng̀ kòh uēt shaû foó, kòh-ti foó, haî hó-ts'ž hit$_{o}$ cham yān kè foó à.

6 Kòh-chân-shī, yān k'aū sź to ū tak, waāk seúng sź, sź tsaû peî hoi k'uĭ.

7 Wōng-ch'ūng kè yēng-chông, hó-ts'ž uê-peî kaau-chìn kè mă, k'uĭ t'aū hó-ts'ž taaî kam koon-mìn, k'uĭ mîn-maaû hó-ts'ž naām-yān kè mîn-maaû kóm.

8 Yaŭ t'aū-faat$_{o}$, hó-ts'ž nuĭ-yān kè faat$_{o}$, k'uĭ ngā hó-ts'ž sz kè ngā.

9 K'uĭ yaŭ hung ts'īn kè kaap$_{o}$, hó-ts'ž t'it$_{o}$ kaap$_{o}$, k'uĭ yīk kè sheng, hó-ts'ž hó-toh ch'e mă tsaú huì kaau-chìn kè sheng.

10 K'uĭ yaŭ meĭ hó-ts'ž hit$_{o}$, meĭ yaŭ cham, k'uĭ tak k'uēn sheung yān ng̀ kòh uēt.

11 K'uĭ yaŭ wōng koón-leĭ k'uĭ, tsik-haî mō taí haang kè sz-ché, chiù-i Hei-paak-loī yam, mēng kiù A-pa-tûn, chiù-i Hei-leî-neī yam, mēng kiù A-poh-lūn.

12 ¶ Yat ts'ž wôh kwòh hiu lok$_{o}$, chûng yaŭ leŭng ts'ž wôh tseung-kân tò à.

13 ¶ Taî lūk kòh t'in-sz ch'ui heúng-kok$_{o}$, ngŏh t'eng-mān yaŭ sheng, yaū Sheûng-Chué mîn-ts'īn kam t'aān kè sz kok$_{o}$ ch'ut laī.

14 Tuì cha heúng-kok$_{o}$ kè taî lūk t'in-sz wâ, tsoî Paak-laāt hōh póng-chuê kè sz kòh t'in-sz, neĭ iù kaaí-lat k'uĭ.

15 Sz kòh t'in-sz tsaû tak lat, ĭ-keng uê-peî shaat$_{o}$ saam fân yat kè yān, haí yat shī, yat yāt, yat uēt, yat nīn chi kaan.

16 K'uĭ k'eī mă kè kwan, yaŭ î-maân-maân, ngŏh t'eng-mān kòh-ti shò-mūk lok$_{o}$.

17 Ngŏh haí î-tseûng chung, t'aí-kìn mă, kûng k'eī mă kè, yaŭ hung ts'īn kè kaap$_{o}$, hó-ts'ž fóh kwong, tsź-yūk, laū-wōng, mă t'aū hó-ts'ž sz t'aū, yaŭ fóh kûng in kûng laū-wōng, yaū k'uĭ haú ch'ut.

18 Yaū ni saam yeûng, tsik-haî mă haú shóh ch'ut kè fóh kûng in kûng laū-wōng, saam fân yat kè yān tsaû peî hoi sź.

19 Mă kè k'uēn haí k'uĭ haú,

yîk haí k'uĭ meĭ, yan-waî k'uĭ meĭ hó-ts'ž shē, ī-ch'é yaŭ t'aū, hóh-ī laī sheung yān.

20 K'eī-uē kè yān, meî-ts'āng yan ni-ti īm naân sź kè, yēng-īn m̄ fooì-koí k'uĭ shaú shóh tsô, táng m̄ paaì kwaí, kûng kam, ngān, t'ūng, mūk, shēk, pat nāng t'aí-kìn, pat nāng t'eng-mān, pat nāng hāng kè ngaŭ-tseûng.

21 Yaû m̄ fooì-koí k'uĭ hung-shaat$_o$, ts'ē-shūt, kaan-yām, t'au-sit$_o$ à.

10.

NGOH yaû t'aí-kìn yaŭ taaî nāng kè t'in-sž, ts'ūng t'in lōk laī, cheuk$_o$-chuê t'in wān, yaŭ t'in-hūng haí k'uĭ t'aū, k'uĭ mîn-maaû hó-ts'ž yīt-t'aū, k'uĭ keuk$_o$ hó-ts'ž fóh-ch'uĕ.

2 K'uĭ shaú cha-chuê saì shue haî k'it$_o$ hoi kè, k'uĭ chai yaû-keuk$_o$ lōk hoí, chai tsóh-keuk$_o$ lōk teî.

3 Taaî sheng iu, hó-ts'ž sz p'aaū-haau, iu uēn, yaŭ ts'at kòh luī faat$_o$ sheng.

4 Ts'at kòh luī faat$_o$ sheng chi haû, ngŏh seúng sé lōk, taân t'eng-mān ts'ūng t'in yaŭ sheng tuì ngŏh wâ, ts'at kòh luī shóh kóng kè, fung chuê, maĭ sé lōk.

5 Ngŏh shóh t'aí-kìn k'eĭ tsoî hoí kûng teî kè t'in-sž, tsaû kuí-heí shaú heùng t'in.

6 Chí-chuê wĕng-shang chi Chué, tsik-haî ch'òng-tsô t'in, uĕ-k'āp k'eī chung chi māt, teî, uĕ-k'āp k'eī chung chi māt, hoí, uĕ-k'āp k'eī chung chi māt kè, laī faat$_o$-shaî wâ, ĭ haû pit-têng mŏ shī yāt lok$_o$.

7 Taân-haî tŏng taî ts'at t'in-sž tseung-kân ch'ui heúng-kok$_o$ kòh shī, tsaû Sheûng-Chué kè ò-miû shēng-ts'uēn, hó-ts'ž k'uĭ ĭ-keng chí-shî kwòh k'uĭ pūk tsik-haî chùng sin-chi à.

8 Ngŏh shóh t'eng-mān ts'ūng t'in kè sheng, tsoì tuì ngŏh wâ, k'eĭ tó hoí kûng teî chi t'in-sž kè shaú, shóh cha-chuê ĭ-keng k'it$_o$ hoi kè saì shue, neĭ huì tò tsip$_o$-shaû.

9 Ngŏh tsaû hāng maaī t'in-sž ch'uè tuì k'uĭ wâ, ts'éng neĭ k'aaĭ saì shue peí kwòh ngŏh, k'uĭ tuì ngŏh wâ, neĭ tsip$_o$-shaû laī shīk la, tsaû lêng neĭ t'ŏ foó, taân-haí neĭ haú, tsaû hó-ts'ž māt-t'ông kòm t'im.

10 Ngŏh yaū t'in-sž kè shaú, shaû saì shue shīk hiu, haí haú, kwóh-īn hó-ts'ž māt-t'ōng kòm t'īm, shīk chi haû, ngŏh t'ŏ tsaû foó lok$_o$.

11 K'uĭ-teî tuì ngŏh wâ, neĭ pit-têng tsoì ch'uēn uê-īn kwòh toh mān, toh tsūk, toh yam, toh wōng à.

11.

YAU t'iŭ lō-tīk hó-ts'ž cheûng peí kwòh ngŏh, t'in-sž k'eĭ tó ch'uè wâ, heí-shan, tōk kwòh Sheûng-Chué chi tîn kûng tsaí-t'aān, uĕ-k'āp k'eī chung chi kèng-paaî kè.

2 Waī-haî tîn ngoî kè uên, ch'uē hiu maĭ tōk, yan-waî ni-ti haî ts'ž kwòh î-pong yān, k'uĭ tsaû ch'aaí-taāp shèng-shēng sž-shāp-î kòh uēt.

3 Ngŏh pit ts'ž ngŏh kè î chèng ché, hóh-í cheuk$_o$-chuê mā-shaam, ch'uēn-tô yat-ts'in-î-

paak$_{o}$-lŭk-shāp yāt.

4 K'uĭ-teî haî laāp tsoî ts'uēn teî chi Sheûng-Chué mîn-ts'ĭn kè leŭng p'oh kóm-laám shuê, uĕ-k'āp leŭng kòh tang-t'oī à.

5 Yeūk yaŭ yān uē-kam seúng hoî k'uĭ, tsaû yaŭ fóh haí k'uĭ haú ch'ut laī, shiu-mīt k'uĭ ch'aū-tīk, yeūk yaŭ yān tseung-loī seúng hoî k'uĭ, tsaû pit iù kóm-yeûng sź.

6 K'uĭ yaŭ k'uēn hóh-ĭ paì-maaî t'in, haí k'uĭ ch'uēn-tô kòh shī, lêng m̄ lōk uĕ à, yīk yaŭ k'uēn lêng kok$_{o}$ ch'uè kè shuí pìn shēng huet$_{o}$, ī-ch'é m̄ lûn keí shī, to ts'uī k'uĭ ì-sź kòng kok$_{o}$ yeûng īm naân lōk teî.

7 I-keng tsô saaì kìn-chèng, tsaû haí mō taí haang sheŭng laī kè shaù, pit kûng k'uĭ kaau-chìn, yaû pit tá shèng shuat$_{o}$ k'uĭ.

8 K'uĭ kè shi, tsaû laū lōk taaî shēng kaai sheûng, kòh shēng haî k'aaĭ p'eì-uê laī kiù tsô Shóh-toh-mă kûng Oi-k'āp kè, tsik-haî ngŏh Chué peî teng lōk shāp-tsź-kà kòh ch'uè.

9 Shūk kok$_{o}$ mān, kok$_{o}$ tsūk, kok$_{o}$ yam, kok$_{o}$ kwok$_{o}$ kè, to pit t'aí-kìn k'uĭ shi saam yāt poòn, ī-ch'é m̄ chún tsòng k'uĭ shi lōk fān-mô.

10 Chuê tsoî teî sheûng kè, pit yan k'uĭ tsaû foon-heí faaì-lōk, peí-ts'ź sùng laĭ-māt, yan-waî ni leŭng kòh sin-chi, yă-ts'āng lêng chuê tsoî teî sheûng kè shaû foó à.

11 Kwòh hiu saam yāt poòn, lêng yān shang-oōt kè heì, yaū Sheûng-Chué yāp î chèng ché, k'uĭ tsaû k'eĭ heí, taân-faān t'aí-kìn k'uĭ kè to hó keng-fong.

12 I chèng ché t'eng-mān yaŭ taaî sheng ts'ūng t'in tuì k'uĭ wâ, neĭ sheŭng laī ni ch'uè, k'uĭ tsaû ts'ŏh wān sheŭng t'in, k'uĭ ch'aū-tīk yīk t'aí-kìn k'uĭ.

13 Kòh shī yaŭ tei-chàn hó kaau-kwaan, shēng tit$_{o}$ laân shāp fân yat, yan teî-chàn sź kè yaŭ ts'at-ts'in yān, k'eī-uē kè tsaû keng-fong, kwai wēng t'in sheûng kè Sheûng-Chué.

14 Taî î ts'ź wôh ĭ-keng kwòh hiu, taî saam ts'ź wôh pit hó faaì tò à.

15 ¶ Taî ts'at kòh t'in-sź ch'uí hcúng-kok$_{o}$, tsaû yaŭ chùng taaî sheng haí t'in wâ, ni-kòh shaì-sheûng kè kok$_{o}$ kwok$_{o}$, ĭ-keng kwai-ue ngŏh Chué kûng Chué kè Kei-Tuk, k'uĭ tseung tsô Wōng, chì-tò shaì-shaì.

16 Haí Sheûng-Chué mîn-ts'ĭn, ts'ŏh tó waî sheûng kè î-shāp-sź cheúng-lŏ, tsaû pūk tó ch'uè paaì Sheûng-Chué wâ,

17 Ts'uēn-nāng kè Chué, Sheûng-Chué à, kam tsoî, sik tsoî, haû tsoî kè, ngŏh kóm-tsê neĭ, yan-waî neĭ ĭ-keng cha neĭ kè taaî k'uēn-pèng laī tsô Wōng.

18 I-pong nau-nô, neĭ kè nau-nô, kûng shám-p'oòn sź-ché kê shī-haû ĭ-keng tò lok$_{o}$, tsaû pit-têng sheúng neĭ kè pūk, tsik-haî chùng sin-chi kûng shèng-t'ŏ, uĕ-k'āp taân-faān kèng-waì neĭ mēng kè, m̄ lûn taaî siú, ī-ch'é pit-têng paaî-waaì kòh-ti chéng waaî shaì-kaaì kè à.

19 Kòh shī, Sheûng-Chué kè tîn, haí t'in ch'uè hoi hiu, tsoî tîn chi chung, t'aí-kìn Sheûng-Chué kè yeuk$_{o}$-kwaî, yaû yaŭ shím-tîn, taaî sheng, hāng luī,

kûng teî chàn, uĕ-k'ăp lŏk taaî pŏk à.

12.

TSOI t'in sheûng t'aí-kìn taaî î-tseûng, yaŭ yat kòh foŏ-yān, i-fūk haî yīt-t'aū, uēt-kwong haí k'uĭ keuk$_{o}$ hâ, t'aū taaì chuê shāp-î nap seng tsô koon-mĭn.

2 K'uĭ waaî-t'oi, tseung-kân shang-ch'aán, san-foó, kīk t'ùng, tsaû taaî sheng kiù-haàm.

3 Yaû tsoî t'in sheûng t'aí-kìn î-tseûng, kìn yat t'iū hūng shik kè taaî lūng, yaŭ ts'at kòh t'aū, shāp chek$_{o}$ kok$_{o}$, ts'at t'aū taaì-chuê ts'at téng koon-mĭn.

4 K'uĭ t'iū meĭ laai tit$_{o}$ t'in seng saam fân yat lŏk teî, lūng k'eĭ tó tseung shang-ch'aán kè foŏ-yān mîn-ts'in, táng shang-ch'aán chi haû, seúng t'an shīk k'uĭ kòh tsaí.

5 Foŏ-yān shang kòh naām Tsaí, haî tseung-loĭ k'aaî t'it$_{o}$-cheûng koón-leĭ maân-kwok$_{o}$ kè, k'uĭ kè Tsaí peî tsip$_{o}$ sheûng t'in, tò Sheûng-Chué uĕ-k'ăp Sheûng-Chué kè waî.

6 Foŏ-yān peî huì kw'òng-yĕ, haí kòh ch'uè, Sheûng-Chué uê-peî yat shóh teî-fong, táng yeŭng k'uĭ yat-ts'in-î-paak$_{o}$-lūk-shāp yāt.

7 ¶ Tsoî t'in sheûng yaŭ kaau-chìn, Maĭ-ka-lāk uĕ-k'ăp k'uĭ sz̀-ché kûng lūng kaau-chìn, lūng uĕ-k'ăp k'uĭ sz̀-ché yīk kaau-chìn.

8 Tá mĭ shèng, tsaû mĭ tak tsoî haí t'in sheûng kui-chuê.

9 Taaî lūng tsik-haî lŏ-shē, mēng kiù moh-kwaí, yaû kiù Saat-taân, maĭ-waāk p'ó t'in-hâ kè, tsaû peî kón-chūk lŏk teî, k'uĭ kok$_{o}$ sz̀-ché, yīk t'ūng-maaî peî kón-chūk à.

10 Ngŏh t'eng-mān haí t'in ch'uè yaŭ taaî sheng wâ, ngŏh Sheûng-Chué chi ch'éng-kaù, k'uēn-nāng, kûng kwok$_{o}$, uĕ-k'ăp k'uĭ Kei-Tuk kè k'uēn-pèng, uē-kam hín ch'ut laĭ, yan-waî yāt yê haí Sheûng-Chué mîn-ts'in kò ngŏh heng-taî kè, ĭ-keng peî kón-chūk lok$_{o}$.

11 Heng-taî k'aaî Ko-Yeūng kè huet$_{o}$, uĕ-k'ăp tsz̀-keí shóh chèng kè tô laĭ shèng k'uĭ, mĭ haî t'aam shang, haî mĭ p'à sz̀ à.

12 T'in kûng kui-chuê kè à, neĭ yeng-tong faaì-lŏk, tuân chuê tsoî teî uĕ-k'ăp hoí kè yaŭ wôh lok$_{o}$, yan-waî moh-kwaí laĭ neĭ ch'uè, yaŭ hó nau-nô, chi-tò tsz̀-keí shī-haû mŏ keí noî à.

13 ¶ Lūng kìn tsz̀-keí peî kón-chūk lŏk teî, tsaû kw'àn-paak shang kòh naām-tsaí kè foŏ-yān.

14 Yaŭ taaî-yeng kè leūng yīk ts'ż kwòh foŏ-yān, táng hóh-ĭ fei huì kw'òng-yĕ, tò tsz̀-keí kè teî-fong, haí kòh ch'uè tak yeŭng yat nīn, yaû leūng nīn, yaû poòn nīn, tsaû peî lat kòh t'iū-shē.

15 Shē haí foŏ-yān haû pîn, yaū haú t'ò ch'ut shuí hó-ts'ż hoh kóm, seúng ch'ung k'uĭ huì.

16 Taân teî pong-chôh foŏ-yān, yan-waî teî hoi haú, t'an saaì lūng haú shóh t'ò ch'ut kè hōh.

17 Lūng tsaû nau-nô foŏ-yān, huì kûng k'uĭ uē-shêng kè tsz̀-suen kaau-chìn, tsik-haî shaú Sheûng-Chué chi kaaì, tsô Yē-So Kei-Tuk chi kìn-chèng kè, lūng tsaû k'eĭ tó hoí sha ch'uè.

13.

NGOH yaû t'aí-kìn yat chek$_{o}$ shaù ts'ūng hoí sheŭng laī, yaŭ ts'at kòh t'aū shāp chek$_{o}$ kok$_{o}$, kok$_{o}$ taaì-chuê shāp téng koon-mīn, t'aū sheûng yaŭ sit$_{o}$-tūk kè mēng.

2 Ngŏh shóh kìn kè shaù, haî hó-ts'ž paaù, k'uĭ keuk$_{o}$ hó-ts'ž hūng-yān keuk$_{o}$, k'uĭ haú hó-ts'ž sz haú, ī-ch'é lūng k'aaĭ tsž-keí kè nāng, tsž-keí kè waî, uĕ-k'āp taaî k'uēn-pèng ts'ž kwòh k'uĭ.

3 Ngŏh t'aí-kìn k'uĭ yat kòh t'aū, hó-t'ž shaû sheung tseung-kân sź, k'uĭ tseung-kân sź kè sheung haú tak hó faan, ts'uēn-teî tsaû kìn ch'ut-k'eī, laī kan-ts'ūng shaù.

4 Tsaû paaì lūng, yan k'uĭ ts'ž k'uēn-pèng kwòh shaù, ī-ch'é paaì shaù, wâ, mat-shuī ts'ž tak ni chek$_{o}$ shaù ni? Mat-shuī yaŭ nāng kûng k'uĭ kaau-chìn ni?

5 Yaŭ keng-kw'a sit$_{o}$-tūk kè haú ts'ž kwòh k'uĭ, yaû k'uēn-pèng ts'ž kwòh k'uĭ, hóh-ĭ hāng sž sž-shāp-î uēt.

6 K'uĭ hoi haú sit$_{o}$-tūk Sheûng-Chué, tsaû sit$_{o}$-tūk Sheûng-Chué kè mēng, Sheûng-Chué kè waî-mōk, uĕ-k'āp chuê tsoî t'în kè.

7 Yaû ts'ž k'uĭ hóh-ĭ kûng shèng-t'ŏ kaau-chìn tsaû tá-shèng, ī-ch'é ts'ž k'uēn-pèng kwòh k'uĭ, hóh-ĭ koón-leĭ kok$_{o}$ tsūk, kok$_{o}$ yam, kok$_{o}$ kwok$_{o}$.

8 Taân-faān haí teî kui-chuê, k'uĭ mēng m̄ sé lōk tsž ch'òng-shaì peî shaat$_{o}$ kè Ko-Yeūng chi shang-mêng ch'aak$_{o}$ kè, to pit paaì k'uĭ.

9 Faān yaŭ ĭ kè tsaû íŭ t'eng là.

10 Taân-faān lŏ-leūk yān kè, yīk pit peî yān lŏ-leūk k'uĭ, k'aaĭ kìm shaat$_{o}$ yān kè, yīk pit peî yān k'aaĭ kìm shaat$_{o}$ k'uĭ, shèng-t'ŏ kè yán-noî kûng sùn-tak tsaû tsoî ts'ź hín ch'ut lok$_{o}$.

11 ¶ Ngŏh yaû t'aí-kìn yat chek$_{o}$ shaù, ts'ūng teî sheŭng laī, yaŭ leŭng chek$_{o}$ kok$_{o}$ hó-ts'ž yeūng-tsaí kóng shuet$_{o}$-wâ, hó-ts'ž lūng.

12 Ni chek$_{o}$ shaù tsoî taî yat chek$_{o}$ shaù kè mîn-ts'īn, hāng saaì taî yat chek$_{o}$ shaù kè k'uēn-pèng, lêng teî kûng taân-faān kui-chuê kè, paaì taî yat chek$_{o}$ shaù, tsik-haî shaû tseung-kân sź kè sheung haú tak hó-faan kè.

13 Yaû hāng taaì î-tsik, haí yān mîn-ts'īn shaí fóh yaû t'in lōk teî.

14 Yaû k'aaĭ haí shaù mîn-ts'īn shóh tak k'uēn-nāng laī hāng kè î-tsik, tsaû yaû-waāk chuê tsoî teî sheûng kè, ī-ch'é tuì-chuê tsoî teî sheûng kè wâ, yeng-koi waî peî kìm chaám sheung chûng tak shang kè shaù chéng tseûng.

15 K'uĭ tak k'uēn ts'ž shang-mêng kwòh shaù-tseûng táng shaù-tseûng ooĭ kóng shuet$_{o}$-wâ, ī-ch'é lêng taâu-faān m̄ paaì shaù-tseûng kè peî chéng sź.

16 K'uĭ lêng chùng-yān, waāk taaî, waāk saì, waāk p'ān-k'ūng, waāk foò-haû, waāk tsô chué, waāk tsô nō-pūk, to haí k'uĭ yaû-shaú, waāk haí k'uĭ ngaāk-t'aū, shaû yàn-keì.

17 Táng yān-teî m̄ shaû yàn-keì, waāk shaù kè mēng, waāk kòh-ti mēng chi shò-mūk, to m̄ tak maaĭ-maaî à.

18 Tsoî ts'ź yaŭ chì-waî, taân yaŭ ts'ung-mēng kè, hóh-ĭ kaì kwòh shaù kè shò-mūk, haî yān kè shò-mūk à, kòh-ti shò-mūk haî lūk-paak$_{o}$-lūk-shāp-lēng-lūk.

14.

NGOH yaû t'aí-hă, kìn Ko-Yeūng k'eĭ tsoî Sun-shaan, t'ūng-maaî k'uĭ yaŭ shāp-sż-maân-sż-ts'in yān, to yaŭ Ko-Yeūng chi Foô kè mēng, sé lōk k'uĭ ngaāk-t'aū.

2 I-ch'é t'eng-mān ts'ūng t'in yaŭ sheng, hó-ts'ž chùng shuí kè sheng, hó-ts'ž taaî luĭ kè sheng, ngŏh to t'eng-mān t'aān-k'ām kè, t'aān k'uĭ k'ām kè sheng.

3 K'uĭ-teî ch'eùng hó-ts'ž san shi haí waî mîn-ts'īn, uĕ-k'āp sż chek$_{o}$ shang-māt, kûng cheúng-lŏ kè mîn-ts'īn, ni-ti shi ch'uē hiu mūng yaū teî shūk faan kè shāp-sż-maân-sż-ts'in yān chi ngoî, mŏ yān nāng hōk tak kè.

4 K'uĭ-teî m̄ chim-ĭm foŏ-nuĭ, yan-waî k'uĭ haî cheng-kit$_{o}$ kè, m̄ lân Ko-Yeūng huì pin ch'uè, k'uĭ-teî to kan-ts'ūng k'uĭ, k'uĭ-teî yaū yān chi chung mūng shūk faan tsô Sheûng-Chué kûng Ko-Yeūng kè ch'í-ch'oh kit$_{o}$-shāt chi kwóh.

5 K'uĭ haú mŏ kóng taaî-wâ, k'uĭ haí Sheûng-Chué mîn-ts'īn tsúng mŏ hóh chaak$_{o}$-fāt kè.

6 ¶ Ngŏh yaû t'aí-kìn yat kòh t'in-sż, fei tsoî t'in-hung, k'uĭ yaŭ wĕng-uĕn kè fuk-yam ch'uēn kwòh chuê tsoî teî sheûng kè, tsik-haî kok$_{o}$ kwok$_{o}$, kok$_{o}$ tsūk, kok$_{o}$ yam, kok$_{o}$ mān.

7 K'uĭ taaî sheng kóng wâ, yeng-koi kèng-waì Sheûng-Chué, tsaû k'aaĭ wēng-kwong kwai uc k'uĭ, yan-waî k'uĭ hāng shám-p'oòn kè shī-haû ĭ-keng tò, yeng-koi shūng-paaì ch'òng-tsô t'in, teî, hoí, k'āp chùng shuí-ts'uēn kòh waî.

8 ¶ Yaû taî î kòh t'in-sż kan-ts'ūng k'uĭ wâ, foot$_{o}$ taaî kè Papeí-lūn k'eng-tit$_{o}$ lok$_{o}$, k'eng-tit$_{o}$ lok$_{o}$, yan-waî k'uĭ lêng maân kwok$_{o}$ yám k'uĭ yām-luên faân nau-nô kè tsaú à.

9 ¶ Yaû taî saam kòh t'in-sż kan-ts'ūng k'uĭ-teî taaî sheng wâ, t'óng-yeūk yaŭ yān paaì shaù kûng k'uĭ kè tseûng, haí ngaāk-t'aū waāk haí shaú shaû k'uĭ kè yàn-keì.

10 Kòh yān pit iù yám Sheûng-Chué chi nau-nô kè tsaú, haî mŏ yĕ k'au-tsaāp, cham lōk k'uĭ nau-nô kè tsaú-pooi, yaû pit-têng shaû fóh kûng laū-wōng kè foó, haí shèng t'in-sż k'āp Ko-Yeūng kè mîn-ts'īn.

11 K'uĭ shaû foó kè in wĕng-uĕn sheng heí lok$_{o}$, paaì shaù kûng k'uĭ kè tseûng, shaû k'uĭ mēng chi yàn-keì kè, yāt yê to mŏ on-sik.

12 Shèng-t'ō kè yán-noî haî tsoî ts'ź lok$_{o}$, k'uĭ-teî tsik-haî shaú Sheûng-Chué chi kaaì, kûng Yē-So chi tô kè.

13 ¶ Ngŏh t'eng-mān ts'ūng t'in yaŭ sheng tuì ngŏh wâ, neĭ iù sé lōk wâ, tsż kam ĭ haû, shūk Chué laĭ sź kè sź ché, yaŭ fuk lok$_{o}$, Shèng-Shān wâ, haî

lok$_o$, táng k'uĭ-teî hit$_o$-sik lō-foó, yan k'uĭ kè kung-lō pit-têng kan maaī k'uĭ.

14 ¶ Ngŏh yaû t'aí-hă, kìn yaŭ paāk-wān, ts'ŏh wān chi sheûng yaŭ kòh hó-ts'ž Yān-Tsź kè, t'aū taaì-chuê kam koon-mĭn, shaú cha-chuê leî līm-to.

15 Yaû yaŭ yat kòh t'in-sż ts'ūng tîn ch'ut laī, taaî sheng iu ts'ŏh wān kè, wâ, hóh yûng neĭ cheung līm-to laī shau-kot$_o$, yan-waî shau-kot$_o$ kè shī-haû ĭ-keng tò lok$_o$, teî sheûng kè kuk shūk kwòh t'aū lok$_o$.

16 Ts'ŏh wān kè tsaû haí teî sheûng yûng k'uĭ līm-to, teî sheûng kè kuk tsaû peî shau-kot$_o$.

17 ¶ Yaû yaŭ yat kòh t'in-sż, ts'ūng t'in kè tîn ch'ut laī, yīk cha-chuê leî līm-to.

18 Yaû yaŭ yat kòh t'in-sż, ts'ūng tsaì-t'aān ch'ut laī, k'uĭ yaŭ k'uēn koón-leĭ fóh, tsaû taaî sheng tuì cha leî līm-to kè iu wâ, hóh yûng neĭ cheung leî līm-to, shau maaī teî sheûng p'ō-t'aī shuê kè kwóh, yan-waî kòh-ti p'ō-t'aī tsź ĭ-keng shēng-shūk lok$_o$.

19 Kòh t'in-sż tsaû haí teî sheûng yûng k'uĭ līm-to, shau maaī tsoî teî sheûng kè p'ō-t'aī tsź, weng lōk Sheûng-Chué nau-nô kè taaî tsaú-chà.

20 Kòh tsaú-chà haí shēng ngoî, ch'aaí ts'an, tsaû yaŭ huet$_o$ haí chà laū ch'ut, tò mă-lāk kòm sham, tò lūk-paak$_o$ leĭ kòm uĕn.

15.

NGOH yaû t'aí-kìn î-tseûng haí t'in, hó taaî ī-ch'é ch'ut-k'eī, ts'at kòh t'in-sż cheúng-koón shau-meĭ kè ts'at tsoi-naûn, yan-waî Sheûng-Chué kè nau-nô, tsoî ni-ti haî uēn moŏn à.

2 ¶ Ngŏh kìn hó-ts'ž poh-leī kè hoí-kûng fóh k'au-maaī, yaû kìn shèng hiu shaû kûng k'uĭ kè tseûng, kûng k'uĭ kè mēng chi shò-mūk kè, to k'eĭ tsoî poh-leī hoí sheûng pîn, cha-chuê Sheûng-Chué kè k'ām.

3 K'uĭ-teî tsaû ch'eùng Sheûng-Chué chi pūk Moh-sai kè shi, kûng Ko-Yeūng kè shi, wâ Ts'uēn-nāng kè Chué, Sheûng-Chué à, taaî tsoi, k'eī tsoi, neĭ kè tsok$_o$-waī à, shèng-t'ō kè Wōng à, î tsoi, shēng tsoi, neĭ tô à.

4 Chué à, mat-shuī m̄ kèng-waì neĭ, m̄ kwai-wēng neĭ kè mēng ni? Yan-waî taan-tūk neĭ haî shèng-kit$_o$ lok$_o$, maân kwok$_o$ pit-têng laī tò neĭ mîn-ts'in paaì neĭ, yan neĭ kung-î kè tsok$_o$-waī ĭ-keng hín-în à.

5 ¶ Ts'ź haû, ngŏh t'aí-hă, kìn tsoî t'in sheûng tsô chèng kè waī-mōk chi tîn tá hoi.

6 Cheúng-koón ts'at tsoi-naân kè ts'at kòh t'in-sż, ts'ūng tîn ch'ut laī, cheuk$_o$-chuê kit$_o$-paāk kwong-mēng kè mā-pò i-fūk, hung-ts'în ch'uk-chuê kam taaì.

7 Sż chek$_o$ shang-māt chi chung yat chek$_o$, k'aaī ts'at kòh kam chung tsoì moŏn wĕng-shang chi Sheûng-Chué kè nau-nô, peí kwòh ts'at kòh t'in-sż.

8 Kòh kaan tîn yaû Sheûng-Chué kè wēng-kwong, kûng k'uĭ kè taaî nāng, tsaû tsoì moŏn in, chì-tò ts'at kòh t'in-sż kè ts'at tsoi-naân hāng saaì, mŏ yān yāp tak tîn luĭ t'aū kè.

16.

NGOH t'eng-mān ts'ūng tîn yaŭ taaî sheng, tuì ts'at kòh t'in-sż wâ, neĭ k'aaĭ tsoì Sheûng-Chué chi nau-nô kè ts'at kòh chung huì tó lōk teî ch'uè.

2 ¶ Taî yat kòh huì k'aaĭ k'uĭ chung tó lōk teî, tsaû yaŭ ok_o ī-ch'é tūk kè ch'ong, shang tsoî shaû shaù yàn-keì paaì shaù-tseûng kè yān.

3 ¶ Taî î kòh k'aaĭ k'uĭ chung tó lōk hoí, hoí tsaû pìn shēng hó-ts'ż sź yān kè $huet_o$, hoí chung kè shang māt to sź saaì.

4 ¶ Taî saam kòh k'aaĭ k'uĭ chung tó lōk hōh kûng shuí-ts'uēn, to pìn shēng $huet_o$.

5 Ngŏh t'eng-mān koón-leĭ shuí kè t'in-sż wâ, kam tsoî sik tsoî kè Shèng-Chué à, neĭ kóm-yeûng shám-p'oòn tsaû haî kung-î lok_o.

6 Yan-waî k'uĭ-teî yă-ts'āng laū shèng-t'ō kûng sin-chi kè $huet_o$, neĭ tsaû k'aaĭ $huet_o$ peí kwòh k'uĭ-teî yám, haî k'uĭ yeng-koi shaû kè.

7 Ngŏh yaû t'eng-mān tsaì-t'aān yaŭ kóng kè, wâ, haî lok_o, ts'uēn-nāng chi Chué Sheûng-Chué à, Shèng-tsoi, I-tsoi, neĭ kè shám-p'oòn lok_o.

8 ¶ Taî sż kòh k'aaĭ k'uĭ chung tó lōk yīt-t'aū, tsaû yaŭ k'uēn ts'ż kwòh k'uĭ, yûng fóh cheng yān.

9 Yān peî maăng-yīt cheng k'uĭ, tsaû waí-p'òng yaŭ k'uēn koón ni-ti tsoi-naân kè Sheûng-Chué chi mēng, ī-ch'é m̄ fooì-koí kwai-wēng k'uĭ.

10 ¶ Taî ng̀ kòh k'aaĭ k'uĭ chung tó lōk shaù kè waî, k'uĭ $kwok_o$ tsaû haak-òm, yān yan t'ùng-foó tò kīk, tsaû ngaaŭ t'iū leî.

11 I-ch'é yan kòh-ti foó t'ūng ch'ong, tsaû waí-p'òng t'in sheûng kè Sheûng-Chué, yaû m̄ fooì-koí tsż-kcí shóh hāng.

12 ¶ Taî lūk kòh k'aaí k'uĭ chung tó lōk Paak-laāt taaî hōh, kòh-ti shuí tsaû kon saaî, táng uê-peî ts'ūng yīt-t'aū ch'ut kòh pîn laî kè kok_o wōng chi lô.

13 Ngŏh yaû kìn saam $chek_o$ oo-tso kwaí, hó-ts'ž kop_o-nă, tsż lūng kè haú, shaù kè haú, k'āp ngaî sin-chi kè haú ch'ut laî.

14 K'uĭ haî kwaí kè lēng, hāng î-tsik, huì tò ts'uēn-teî kè kok_o wōng ch'uè, lêng k'uĭ-teî haí ts'uēn-nāng chi Sheûng-Chué kè taaî yāt-tsź tsuî-tsaāp kaau-chìn.

15 T'aí a, ngŏh laî hó-ts'ž ts'aāk kóm, kéng-séng hon-shaú i-fūk mĭn-chì ch'ek$_o$-shan hāng peí yān kìn k'uĭ sau-ch'í kè, kòh yān yaŭ fuk lok_o.

16 K'uĭ-teî tsaû tsuî-tsaāp kok_o wōng tò yat shóh teî-fong, Hei-paak-loî t'ó yam, kiù tsô A-măngaāk-tûn.

17 ¶ Taî ts'at kòh k'aaĭ k'uĭ chung tó lōk hung chung, tsaû yaŭ taaî sheng, yaū t'in kè tîn haí waî ch'uè ch'ut, wâ, tsô uēn lok_o,

18 Tsaû yaŭ taaî sheng, hāng-luī, shím-tîn, ī-ch'é yaŭ teî-chàn hó taaî, tsż ts'ūng yān tsoî teî ĭ-loī, teî-chàn meî-ts'āng yaŭ kòm taaî kòm kwaan-haî à.

19 Taaî shēng līt-hoi saam fuk, î-pong kè kok_o shēng k'eng-tit_o, Sheûng-Chué tsaû keì-heí $foot_o$-

taaî kè Pa-peí-lūn, k'aaĭ tsż-keí kīk nau-nō kè tsaú pooi peí kwòh k'uĭ.

20 Kok$_{o}$ hoí-tó peî hoi, kok$_{o}$ shaan to m̄ kìn.

21 I-ch'é yaŭ taaî-pōk, ts'ūng t'in kòng-lōk yān ch'uè, kok$_{o}$ kaû yeuk$_{o}$ yaŭ saam-shāp-kan ch'ŭng, yān yan pōk kè tsoi-naân, tsaû waí-p'òng Sheûng-Chué, yan-waî kòh-ti tsoi-naân haî hó kaau kwaan à.

17.

CHA-CHUE ts'at kòh chung kè ts'at t'in-sż, yaŭ yat kòh tò ngŏh ch'uè, tsaû tuì ngŏh wâ, neĭ laī la, ngŏh k'aaĭ ts'ŏh lōk chùng shuí kè taaî keî-foŏ shóh shaû kè shám-p'oòn chí-shî neĭ.

2 Teî kè kok$_{o}$ wōng, yă-ts'āng kûng k'uĭ hāng kaan-yām, chuê tsoî teî kè, yám tsuì k'uĭ yām-luên kè tsaú.

3 Ngŏh tsaû peî Shèng-Shān kóm-tûng, t'in-sż taaì ngŏh huì tò kw'òng-yĕ, kìn yat kòh foŏ-yān keī-chuê hūng shik kè shaù, kòh chek$_{o}$ shaù chau-shan yaŭ waí-p'òng kè mēng, yaŭ ts'at kòh t'aū shāp chek$_{o}$ kok$_{o}$.

4 Foŏ-yān cheuk$_{o}$ tsź shik kûng hūng shik kè i-fūk, taaì kam uĕ-k'āp pó-shēk chan-chue, shaú cha-chuê kam pooi, haî tsoì moŏn hóh tsang-oò kè māt, tsik-haî k'uĭ hāng-yām kè oo-waì.

5 Yaŭ mēng sé lōk k'uĭ ngaāk-t'aū, wâ, ò-miû kè foot$_{o}$ taaî kè Pa-peí-lūn, teî sheûng kok$_{o}$ keî-foŏ, kok$_{o}$ yeûng hóh tsang-oò chi māt kè mŏ-t'san.

6 Ngŏh kìn kòh foŏ-yān, yám-tsuí shèng-t'ŏ kè huet$_{o}$, uĕ-k'āp waî Yē-So tsô chèng ché chi huet$_{o}$, ngŏh kìn hiu k'uĭ tsaû hó keng-keī.

7 T'in-sż tsaû tuì ngŏh wâ, neĭ tsô mat kòm keng-k'eī ni? Ngŏh iù k'aaĭ kòh foŏ-yān uĕ-k'āp k'uĭ shóh ts'ŏh kè shaù, yaŭ ts'at kòh t'aū shāp chek$_{o}$ kok$_{o}$ kè ò-miû, chí-shî kwòh neĭ.

8 Neĭ shóh kìn kè shaù sik yāt yaŭ uē-kam mŏ, tseung-loī pit ts'ūng mō taí haang ch'ut laī, shau-meĭ tsaû lōk ch'ām-lūn, taân-faān chuê teî sheûng k'uĭ mēng meî-tsāng tsż ch'òng-shaì ĭ loī sé lōk shang-mêng-ch'aak$_{o}$ kè, kìn sik yāt yaŭ uē-kam mŏ, tseung-loī yaŭ kè shaù, tsaû pit-têng kìn hó ch'ut-k'eī.

9 Tsoî ts'ź tsaû hín ch'ut chì-waî kè sam, ts'at kòh t'aū, tsik-haî foŏ-yān shóh ts'ŏh kè ts'at kòh shaan.

10 Yaû haî ts'at kòh wōng, k'eī chung yaŭ ng̀ kòh ĭ-keng k'eng-fuk, yat kòh uē-kam haí ch'uè, yat kòh meî-ts'āng laī tò, laī tò tsaû tsaâm-shī haí ch'uè.

11 Sik yāt yaŭ uē-kam mŏ kè shaù, haî taî paat$_{o}$ kòh, k'uĭ yīk t'ūng ts'at kòh yat yeûng tsaû iù lōk ch'ām-lūn.

12 Neĭ shóh kìn kè shāp chek$_{o}$ kok$_{o}$, haî shāp kòh wōng, chûng meî-ts'āng shaû kwok$_{o}$, taân yat shī kaan t'ūng-maaī shaù shaû k'uēn, hó-ts'ż wōng kóm.

13 K'uĭ-teî t'ūng-sam, tsaû k'aaĭ tsż-keí k'uēn-pèng tsż-keí nāng-kòn peí kwòh shaù.

14 K'uĭ-teî tsaû kûng Ko-Yeūng kaau-chìn, Ko-Yeūng pit shèng k'uĭ-teî, yan-waî Ko-Yeūng haî maân chué chi Chué

maân wŏng chi Wŏng, kan-ts'ūng k'uĭ kè, to haî peî chiû mūng kaán-suén chung-sùn kè à.

15 T'in-sż yaû tuì ngŏh wâ, neĭ shóh kìn kè chùng shuí, keî-foŏ shóh ts'ŏh kè, haî mān, haî chùng, haî kwok$_{o}$, haî yam à.

16 Ĭ-ch'é neĭ shóh kìn kè shaù kûng shāp chek$_{o}$ kok$_{o}$, pit tsang-oò kòh keî-foŏ, lêng k'uĭ hung-hui ch'ek$_{o}$-shan, yaû shīk k'uĭ yūk, yaû k'aaĭ fóh laî shiu k'uĭ.

17 Yan-waî Sheûng-Chué kóm-tûng kok$_{o}$ wŏng kè sam, lêng k'uĭ hāng Sheûng-Chué kè chí-ì, yaû lêng k'uĭ-teî t'ūng-sam, k'aaĭ k'uĭ kè kwok$_{o}$ peí kwòh shaù, chì-tò Sheûng-Chué kè kok$_{o}$-yeûng shuet$_{o}$-wâ tak shēng lok$_{o}$.

18 Neĭ shóh kìn kè foŏ-yān, tsik-haî koón-leĭ teî sheûng kok$_{o}$ wŏng kè taaî shēng.

18.

TS'Z haû, ngŏh yaû kìn yat kòh t'in-sż, ts'ūng t'in kòng lōk laî, cha taaî k'uēn-pèng, ĭ-ch'é teî yan k'uĭ kè wēng-iû tsaû tak kwong-fai.

2 K'uĭ taaî sheng iu wâ, foot$_{o}$ taaî kè Pa-peí-lūn k'eng-tit$_{o}$ lok$_{o}$, k'eng-tit$_{o}$ lok$_{o}$, uē-kam tsô moh-kwaî kè uk, chùng oo lēng kè lūng, k'āp faān oo-waì hóh tsang-oò chi tseuk$_{o}$-niŭ kè lūng.

3 Yan-waî maân kwok$_{o}$ to yám k'uĭ faân nô yām-luên kè tsaú, teî sheûng kè līt-wŏng, kûng k'uĭ hāng kaan-yām, teî sheûng kè haak$_{o}$-sheung, yan k'uĭ ch'e-wā tò kīk, tsaû tak foò-tsuk.

4 ¶ Ngŏh yaû t'eng-mān ts'ūng t'in yaŭ sheng wâ, ngŏh paak$_{o}$-sèng à, neĭ yeng-koi haí k'uĭ-teî chi chung ch'ut laī, mĭn-chì t'ūng-maaī k'uĭ faân-tsuî, t'ūng-maaī k'uĭ shaû tsoi-naân.

5 Yan-waî k'uĭ kè tsuî ch'ung-moŏn tò t'in, Sheûng-Chué keì-tak k'uĭ kè pat-î.

6 Neĭ chiù-i k'uĭ shóh toî neĭ kè, tsaû toî faan k'uĭ, chiù-i k'uĭ shóh hāng kè, tsaû ka p'ooĭ pò-taap$_{o}$ k'uĭ, k'uĭ shóh cham kè pooi, yīk ka p'ooĭ cham kwòh k'uĭ.

7 K'uĭ p'ēng-sò tím-yeûng wēng-iû tsż-keí, tím-yeûng ch'e-wā, tong chiù kóm-yeûng lêng k'uĭ shaû t'ùng-foó oi-huk, yan-waî k'uĭ sam chung wâ, uē-kam ngŏh haî ts'ŏh ch'uè tsô wŏng-haû, ngŏh mĭ haî kwá-foŏ, tsúng mĭ kìn oi-huk à.

8 Koò-ts'ź yat yāt chi kaan, k'uĭ kè tsoi-naân pit laī tò, tsik-haî sź-mōng, oi-huk, kei-fong, ĭ-ch'é k'uĭ peî fóh shiu, yan-waî Chué Sheûng-Chué, tsik-haî shám-p'oòn k'uĭ kè, yaŭ taaî-nāng à.

9 Teî sheûng kè līt-wŏng, p'ēng-sò t'ūng k'uĭ hāng kaan-yām kûng ch'e-wā kè, kìn shiu k'uĭ kè in, tsaû pit waî k'uĭ t'ùng-huk taaî sheng haàm.

10 Yan p'à k'uĭ shóh shaû kè foó, tsaû leĭ uĕn k'eĭ ch'uè, wâ, oi tsoi, oi tsoi, Pa-peí-lūn taaî shēng à, kin-koò kè shēng à, yan yat shĭ kaan, neĭ kè shaû shám-p'oòn laī tò à.

11 Teî sheûng kè haak$_{o}$-sheung, tsaû waî k'uĭ t'ùng-huk sheung-sam, yan tsoì mŏ yān maaĭ k'uĭ kè fòh-māt.

12 Kòh-ti fòh-māt, haî kam,

ngān, pó-shēk, chan-chue, yaû-saì mā-pò, ch'aū-tuên, tsź shik hūng shik kè īm-liû, kok$_{o}$ yeûng heung ts'ūng-mūk, kûng tseûng-ngā kè heì-mĕng, uĕ-k'āp meĭ mūk, t'ūng-t'it$_{o}$, paāk-shēk, kok$_{o}$ yeûng kè heì-mĕng.

13 Yaû yaŭ yūk-kwaì, heung-liû, heung-yaū, uĕ-heung, tsaú, yaū, saì mîn, māk-tsź, ngaū, yeūng, mă, ch'e, nō-pūk, uĕ-k'āp yān kè lēng-wān à.

14 Neĭ sam shóh hò shīk kè kwóh-tsź, ĭ-keng leī-hoi neĭ, taân-faān feī-meĭ ch'e-wā kè māt, to ĭ-keng leī-hoi neĭ, tsaû pit-têng m̄ tsoì kìn lok$_{o}$.

15 Maaî ni-ti fòh-māt, yaū k'uĭ tak foò-haû kè haak$_{o}$-sheung, yan p'à k'uĭ shóh shaû kè foó, tsaû leī uĕn k'eĭ ch'uè t'ùng-huk sheung-sam.

16 Wâ, oi tsoi, oi tsoi, taaî shēng à, tsik-haî cheuk$_{o}$-chuê yaù-saì mā-pò tsź p'ō hūng p'ō kè, yaû k'aaî kam, pó-shēk, chan-chue laî chong-paàn kè à.

17 Yan-waî k'uĭ kòm taaî foò-haû, yat shī kaan tsaû siu-mīt lok$_{o}$, taân-faân shuēn chué, kûng faān haí shuēn sheûng kè, uĕ-k'āp shaí shuēn kè, faān hoí sheûng kè haak$_{o}$-sheung, to leī uĕn k'eĭ ch'uè.

18 Kìn sbiu k'uĭ kè in, tsaû iu wâ, pin kòh shēng ts'ź tak ni-kòh taaî shēng ni?

19 Tsaû k'aaî ch'ān saat$_{o}$ lōk t'aū, t'ùng-huk sheung-sam, iu wâ, oi tsoi, oi tsoi, ni-kòh taaî shēng à, tsoî kòh ch'uè, taân-faān yaŭ shuēn haí hoí kè, yaū k'uĭ ch'e-wā, tsaû tak foò-haû, yan-waî k'uĭ yat shī kaan tsaû siu-mīt lok$_{o}$.

20 T'in à, shèng-t'ō à, sin-chi à, neĭ yeng-koi yan k'uĭ foon-heí, yan-waî Sheûng-Chué ĭ-keng haí k'uĭ ch'uè shan neĭ kè uen lok$_{o}$.

21 ¶ Yaŭ yat kòh taaî-nāng kè t'in-sź, kuí heí kaû shēk hó-ts'ź taaî-môh kóm, weng lōk hoí, wâ, Pa-peí-lūn taaî shēng, tseung-loī pit kóm-yeûng kap-ts'uk k'eng-tit$_{o}$, tsaû m̄ tsoì kìn k'uĭ.

22 T'aān k'ām, tûng ngōk, ch'ui siu, ch'ui heúng-kok$_{o}$ kè sheng-yam, tsoî neĭ chi chung m̄ tsoì t'eng-mān, kok$_{o}$ kung-tseûng, tsoî neĭ chi chung m̄ tsoì tak kìn, shēk-môh kè sheng, tsoî neĭ chi chung m̄ tsoì t'eng-mān.

23 Tang kwong, tsoî neĭ chi chung m̄ tsoì peî chiù-chuê, san-lōng kûng san-foŏ kè sheng, tsoî neĭ chi chung m̄ tsoì t'eng-mān, yan-waî neĭ kè haak$_{o}$-sheung, yă-ts'āng haî tsoî teî sheûng chi tsuen-kwaì kè, maân kwok$_{o}$ peî neĭ kè ts'ē-shūt maī-waāk à.

24 Chùng sin-chi kûng shèng-t'ō, uĕ-k'āp taân-faān tsoî teî sheûng peî shaat$_{o}$ ché chi huet$_{o}$, haí k'uĭ ch'uè to tak kìn à.

19.

TS'Z haû, ngŏh t'eng-mān kw'ān-chùng kè taaî sheng haí t'in ch'uè wâ, tsaàn-meĭ Chué lok$_{o}$, uên ch'éng-kaù, wēng-kwong, tsuen-kwaì, k'uēn-nāng kwai-ue ngŏh kè Sheûng-Chué à.

2 K'uĭ shám-p'oòn haî chèng-chīk ĭ-ch'é kung-î, yan k'uĭ ĭ-keng shám-p'oòn taaî keî-foŏ, tsik-haî yaū yām-luên laî waaî shaì-kaaì kè, yaû haí k'uĭ ch'uè shan tsź-keí pūk laū huet$_{o}$ kè

uen.

3 Chùng-yān tsoì kóng wâ, tsaàn-meĭ Chué lok$_{o}$, ī-ch'é keî-foŏ kè in sheng sheŭng wĕng-uĕn m̄ sik lok$_{o}$.

4 I-shāp-sz̀ kòh cheúng-lŏ kûng sz̀ chek$_{o}$ shang-māt, tsaû pūk-tó ch'uè paaì ts'ŏh waî kè Sheûng-Chué, wâ, shēng-sam-shóh-uên, tsaàn-meĭ Chué lok$_{o}$.

5 Yaŭ sheng ts'ūng waî ch'uè ch'ut, wâ, ngŏh Sheûng-Chué kè pūk à, taân-faān kèng-waì k'uĭ kè à, m̄ lûn taaî kè saì kè, to yeng-koi tsaàn-meĭ ngŏh-teî kè Sheûng-Chué.

6 Ngŏh t'eng-mān hó-ts'ž kw'ān chùng kè sheng, hó-ts'ž chùng shuí kè sheng, hó-ts'ž taaî luī kè sheng, wâ, tsaàn-meĭ Chué lok$_{o}$, yan-waî ts'uēn-nāng kè Chué tsik-haî Sheûng-Chué, koón-leĭ maân sz̀ à.

7 Ngŏh-teî iù foon-heí faaì-lōk, k'aaĭ wēng-kwong kwai ue k'uĭ, yan Ko-Yeūng san-fan kè yāt-k'eī ī-keng tò, k'uĭ san-foŏ yīk tsž-keí uê-peî.

8 San-foŏ tak ts'ž hóh-ĭ cheuk$_{o}$ kit$_{o}$-paāk kwong-mēng kè saì-mā pò, ni-ti saì-mā pò tsik-haî shèng-t'ò kè î à.

9 T'in-sz̀ tuì ngŏh wâ, neĭ iù sé lōk wâ, mūng ts'éng huì foô Ko-Yeūng san-fan chi īn-tsīk kè, yaŭ fuk lok$_{o}$, yaû tuì ngŏh wâ, ni-ti haî Sheûng-Chué kè chan īn à.

10 Ngŏh tsaû pūk-tó k'uĭ keuk$_{o}$ ts'īn, seúng paaì k'uĭ, k'uĭ tuì ngŏh wâ, m̄-hó, ngŏh kûng neĭ k'āp tsô Yē-So chi kìn-chèng kè heng-taî t'ūng-maaì tsô pūk, neĭ iù paaì Sheûng-Chué che, waāk tsô Yē-So chi kìn-chèng, waāk kóng uê-īn, to haî yat waî Lēng kóm-tûng à.

11 ¶ Ngŏh kìn t'in-hoi, kìn yaŭ paāk-mă, k'eī mă kè kiù tsô chung-sùn chan-shāt, k'uĭ waāk shám-p'oòn, waāk kaau-chìn, to haî kung-î.

12 K'uĭ ngaān hó-ts'ž fóh-īm, k'uĭ t'aū taaì hó-toh koon-mĭn, k'uĭ yaŭ mēng sé lōk, tsž-keí chi ngoî, mŏ yān shik tak kè.

13 K'uĭ cheuk$_{o}$-chuê huet$_{o}$ ĭm kè shaam, k'uĭ mēng ch'eng waī Sheûng-Chué chi Tô à.

14 Tsoî t'in sheûng kè chùng kwan kan-ts'ūng k'uĭ, to k'eī paāk-mă, cheuk$_{o}$ paāk-shik kit$_{o}$-tsêng kè saì-mā pò.

15 K'uĭ yaŭ leî kìm ts'ūng haú t'ò ch'ut, táng hóh-ĭ k'aaĭ laī kung-kik maân pong, k'uĭ tseung-loī k'aaĭ t'it$_{o}$ cheûng koón-leĭ k'uĭ-teî, ī-ch'é ch'aaí-taāp ts'uēn-nāng Sheûng-Chué maāng-līt nau-nô kè tsaú-chà.

16 K'uĭ yaŭ mēng sé lōk shaam kûng taaî-peí wâ, maân wōng chi Wōng, maân chué chi Chué.

17 ¶ Ngŏh kìn yat kòh t'in-sz̀ k'eĭ tsoî yāt chung, tsaû k'aaĭ taaî sheng heùng chuê shóh yaŭ fei tsoî t'in hung kè tseuk$_{o}$-niŭ, iu wâ, neĭ laī, haí Sheûng-Chué kè taaî īn-tsīk tsuî-tsaāp.

18 Táng hóh shīk līt-wōng kè yūk, tseung-kwan kè yūk, yūng-sz̀ kè yūk, mă kûng k'eī mă ché kè yūk, k'āp taân-faān waāk tsž-chué, waāk nō-pūk, waāk taaî kè saì kè chùng-yān chi yūk.

19 ¶ Ngŏh kìn kòh chek$_{o}$ shaù, kûng teî sheûng līt-wōng,

uĕ-k'āp k'uĭ chûng kwan, ĭ-keng tsuî-tsaāp, seúng kûng k'eĭ mă kè, k'āp k'uĭ kè kwan-peng kaau-chìn.

20 Kòh chek$_{o}$ shaù kûng kòh ngaî sin-chi to peî chuk-chuê, kòh ngaî sin-chi, tsik-haî kaû-shĭ haî shaù mîn-ts'în hāng î-tsik, laî yaŭ-waāk shaû shaù kè yàn-keì, uĕ-k'āp paaì shaù kè tseûng à, ni leûng yeûng kaàm-shang peî weng lōk shiu laû-wōng kè fóh haang.

21 K'eĭ-uē kè, peî k'eĭ paāk-mă kè haú shóh ch'ut chi kìm shaat$_{o}$ saaì, shóh yaŭ tseuk$_{o}$-niŭ to shĭk-paaú k'uĭ-teî kè yūk à.

20.

NGOH kìn yat kòh t'in-sz̀ ts'ūng t'in lōk laî, shaú cha mō taí haang kè sóh-shĭ, uĕ-k'āp yat t'iū taaî lîn.

2 K'uĭ chuk-chuê kòh t'iū lūng tsik-haî lŏ-shē, kiù tsô moh-kwaí, yaû kiù tsô Saat-taân à, tsaû póng-chuê k'uĭ chì-tò yat-ts'in nīn.

3 Weng k'uĭ lōk mō taí haang, sóh paì, ĭ-ch'é fung māt sheûng pîn, táng k'uĭ m̄ tsoì yaŭ-waāk maân-pong, chì-tò yat-ts'in nīn moŏn hiu, haû-loī iù tsaâm-shĭ fòng k'uĭ.

4 ¶ Ngŏh kìn keí kòh waî, yaŭ ts'ŏh waî sheûng kè, k'uĭ-teî tak shám-p'oòn kè k'uēn, yaû kìn waî Yē-So tsô chèng k'āp waî Sheûng-Chué chi tô peî shaat$_{o}$ ché kè lēng-wān, k'uĭ meî-ts'āng paaì kòh chek$_{o}$ shaù waāk shaû tseûng, yaû meî-ts'āng shaû k'uĭ yàn-keì haí ngaāk-t'aū, waāk haí shaú, k'uĭ-teî to shang, ĭ-ch'é kûng Kei-Tuk tsô wōng yat-ts'in nīn.

5 K'eĭ-uē kè sź-ché m̄ fūk-shang, chì-tò yat-ts'in nīn moŏn hiu, ni-ti haî taî yat ts'ż̀ fūk-shang.

6 Taân-faāu yaŭ fân haí taî yat ts'ż̀ fūk-shang kè, yaŭ fuk lok$_{o}$, shèng kit$_{o}$ lok$_{o}$, taî î ts'ż̀ sź, tsoî k'uĭ ch'uè mŏ k'uēn-nāng, k'uĭ tseung-loī tsô Sheûng-Chué uĕ-k'āp Kei-Tuk kè tsaì-sz, yaû kûng Kei-Tuk tsô wōng yat-ts'in nīn.

7 ¶ Kòh yat-ts'in nīn moŏn hiu, Saat-taân tsaû pit tak fòng ch'ut kaam.

8 Yaû ch'ut huì yaŭ-waāk teî sheûng sz̀ fong kè kok$_{o}$ kwok$_{o}$, Kuk kûng Mă-kuk à, lêng k'uĭ-teî tsuî-tsaāp kaau-chìn, kòh-ti shò-mūk hó-ts'ż̀ hoí sha kòm toh.

9 K'uĭ-teî sheŭng teî sheûng foot$_{o}$ taaî kòh ch'uè, waî-chuê shèng-t'ō kè yēng-p'oōn, kûng mūng oì kè shēng, yaŭ fóh ts'ūng t'in lōk laî shiu mīt k'uĭ-teî.

10 Maî-waāk k'uĭ-teî kè moh-kwaí, peî weng lōk fóh kûng laŭ-wōng kè haang, tsik-haî chek$_{o}$ shaù kûng kòh ngaî sin-chi shóh tsoî kòh ch'uè, tsaû yāt yê t'ùng-foó, wēng-uĕn m̄ sik.

11 ¶ Ngŏh kìn yat kòh kiú-paāk kè taaî waî, uĕ-k'āp ts'ŏh ch'uè kè, t'in kûng teî to haí k'uĭ mîn-ts'în t'ō-peî, yaû m̄ tsoì tak chuê shóh.

12 Ngŏh yaû kìn sź-ché, waāk taaî waāk saì, to k'eĭ tó Sheûng-Chué mîn-ts'în, yaŭ ti shue k'it$_{o}$ hoi, yaû yaŭ yat kuén shue k'it$_{o}$

hoi, tsik-haî shang-mêng shue, sź-ché p'āng sé lōk shue kè sź, chiù-i k'uĭ shóh hāng laī shaû shám-p'oòn.

13 Hoí tsaû kaau ch'ut k'eī chung kè sź-ché, sź-mōng kûng yam-foó yīk kaau ch'ut k'eī chung kè sź-ché, kòh kòh to chiù-i tsź-keí shóh hāng laī shaû shám-p'oòn à.

14 Sź-mōng kûng yam-foó peî weng lōk fóh haang, ni-ti haî taî î ts'ź sź à.

15 Taân-faān meî-ts'āng shaû sé lōk shang-mêng shue kè, yīk peî weng lōk fóh haang à.

21.

NGOH kìn yaŭ san t'in san teî, yan-waî sin t'in sin teî ĭ-keng kwòh hiu, yīk ī tsoì yaŭ hoí.

2 Ngŏh Yeuk-hôn kìn shèng shēng, sau Yē-lô-saat-laăng, tsź Sheûng-Chué ts'ūng t'in kòng lōk laī, tsaû uê-peî hó-ts'ź san-foŏ chong-shik, yēng-tsip$_{o}$ k'uĭ cheûng-foo.

3 Ngŏh t'eng-mān taaî sheng ts'ūng waî ch'ut, wâ, t'aí a, Sheûng-Chué kè waī-mōk tsoî yān kaan, Sheûng-Chué pit kûng k'uĭ-teî t'ūng chuê, k'uĭ-teî tsaû tsô Sheûng-Chué kè paak$_{o}$-sèng, Sheûng-Chué to tsź-keí t'ūng-maaī k'uĭ-teî, tsô k'uĭ-teî kè Sheûng-Chué.

4 Sheûng-Chué moōt kon saaì k'uĭ-teî ngaăn-luî, ī tsoì yaŭ sź-mōng, waăk pei-oi, waăk t'aī-huk, waăk t'ùng-foó, yan-waî ts'īn sź ĭ-keng kwòh hiu lok$_{o}$.

5 Ts'ŏh waî sheûng kè, wâ, ngŏh k'aaĭ maân māt koí kwòh san kè, tsaû tuì ngŏh wâ, neĭ iù sé lōk, yan-waî ni-ti shuet$_{o}$-wâ, haî chan-shāt chung-sùn kè à.

6 Yaû tuì ngŏh wâ, tsô uēn lok$_{o}$, ngŏh haî A-leî-faat$_{o}$, haî Oh-maī-ka, haî ch'í-ch'oh, haî shau-meĭ, ngŏh pit tseung shang-mêng shuí kè ts'uēn, paăk-paăk ts'ź kwòh kéng-hot$_{o}$ kè yám à.

7 Tak shèng kè, pit kaì-tsź maân māt, ngŏh tsaû tsô k'uĭ kè Sheûng-Chué, k'uĭ tsaû tsô ngòh kè tsaî.

8 Taân kuî-p'à kè, ī sùn kè, hóh oò kè, shaat$_{o}$ yān kè, yām-luên kè, hāng ts'ē-shūt kè, paaì ngaaŭ-tseûng kè, faān kóng taaî-wâ kè, pit-têng yaŭ fân haí k'aaī fóh kûng laū-wōng laī shiu kè haang, tsik-haî taî î ts'ź sź à.

9 ¶ Ts'at kòh t'in-sź cha-chuê tsoì shau-meĭ ts'at tsoi-naân kè ts'at chung, k'eī-chung yat kòh laī tuì ngŏh wâ, neĭ laì ni ch'uè, ngŏh tsaû k'aaī san-foŏ tsik-haî Ko-Yeūng kè ts'ai chí-shî neĭ.

10 Ngŏh peî Shèng-Shān kóm-tûng, t'in-sź taaì ngŏh huì tò yat kòh ko taaî kè shaan, k'aaĭ shèng-shēng chí-shî ngŏh, tsik-haî Yē-lô-saat-laăng, tsź Sheûng-Chué ts'ūng t'in kòng lōk laī kè.

11 K'uĭ yaŭ Sheûng-Chué kè wēng-kwong, k'uĭ kwong-fai hó-ts'ź chì pó-pooì kè shēk, hó-ts'ź shuí-tseng, kòm mēng kè pik-yūk.

12 Yaŭ ts'eūng taaî ī-ch'é ko, yaŭ shāp-î tô moōn, shāp-î kòh t'in-sź haí moōn ch'uè, moōn chi sheûng sé mēng, tsik-haî I-shik-līt tsź shāp-î chi-p'aaì kè mēng.

13 Tung pîn saam moōn, paak pîn saam moōn, naām pîn saam moōn, sai pîn saam moōn.

14 Shēng ts'eūng yaŭ shāp-î teî-kei, sheûng pîn yaŭ Ko-Yeūng shāp-î sż-t'ō kè mēng.

15 Tuì ngŏh kóng kè, cha-chuê kam kè ch'ek$_{o}$, seúng tōk shēng uĕ-k'āp moōn kûng ts'eūng.

16 Kòh shēng haî sż-fong kè, ch'eūng hó-ts'ž foot$_{o}$ kóm, t'in-sż k'aaî ch'ek$_{o}$ tōk shēng, tak nĕ-ts'in leî, ch'eūng foot$_{o}$ kûng ko seung t'ūng.

17 Yaû tōk kwòh shēng ts'eūng, tak yat-paak$_{o}$-sż-shāp-sż ch'ek$_{o}$, chiù-i yān kè ch'ek$_{o}$, tsik-haî t'in-sż kè ch'ek$_{o}$ à.

18 Ts'eūng haî pik-yūk chéng kè, shēng haî yûng tseng-kam, hó-ts'ž mēng-t'aù kè poh-leî.

19 Shēng ts'eūng kè teî-kei, haî yûng kok$_{o}$ yeûng pó-shēk laî chong-shik, taî yat teî-kei haî pik-yūk, taî î haî ts'eng-yūk, taî saam haî ts'ong-yūk, taî sż haî ts'ung-hāng.

20 Taî nĕ haî tsaāp-hūng-yūk, taî lūk haî mă-nŏ, taî ts'at haî wōng-yūk, taî paat$_{o}$ haî lūk-yūk, taî kaŭ haî t'aăm-wōng-yūk, taî shāp haî feî-ts'uì, taî shāp-yat haî ch'ek-yūk, taî shāp-î haî tszyūk.

21 Shāp-î tô moōn, haî shāp-î nap chue, yat nap chue tsô yat tô moōn, shēng kaai haî tseng-kam, hó-ts'ž mēng-t'aù kè poh-leî.

22 Shēng luĭ m̄ kìn yaŭ tîn, yan-waî Sheûng-Chué tsik-haî ts'uēn-nāng kè Chué, k'āp Ko-Yeūng tsô shēng kè tîn à.

23 Shēng m̄ shaí yāt-uēt chiù-chuê, yan-waî Sheûng-Chué kè wēng-kwong chiù-chuê à, ī-ch'é Ko-Yeūng tsô shēng kè tang.

24 Tak kaù kè maân mān, pit-têng haí k'uĭ kwong chung hāng, teî kè lĭt-wōng, taaì tszkeí kè tsuen-kwaì wēng-wā yāp huì.

25 Kòh-ti moōn shēng-yāt tsúng m̄ kwaan-paî, yan-waî kòh ch'uè mŏ yê-maăn à.

26 Maân mān kè tsuen-kwaì wēng-wā, yīk taaì yāp huì.

27 Taân-faān m̄ kit$_{o}$-tsêng, kûng hóh tsang-oò kè, waăk tsok$_{o}$ ngaî kè, tsúng m̄ yāp tak huì, tūk-haî sé lōk Ko-Yeūng chi shang-mêng ch'aak$_{o}$ kè yāp tak à.

22.

T'IN-SZ yaû k'aaî shang-mêng shuí kè ts'eng hōh chí-shî ngŏh, ti shuí mēng-t'aù hó-ts'ž shuí-tseng, ts'ūng Sheûng-Chué k'āp Ko-Yeūng kè waî tsoî kaai kè chung-kaan laū ch'ut.

2 Hōh kè leŭng pin, yaŭ shang-mêng shuê, kit$_{o}$ shāp-î yeûng kwóh-tszź, mooĭ uēt to kit$_{o}$ kwóh-tszź, kòh-ti shuê-īp hóh-ì i tak maân mān.

3 M tsoì yaŭ chaù-chòh, Sheûng-Chué k'āp Ko-Yeūng kè waî haí kòh ch'uè, k'uĭ pūk pit-têng fūk-sż k'uĭ.

4 Pūk tak kìn k'uĭ mîn, k'uĭ mēng pit haí pūk kè ngaăk-t'aū.

5 M tsoì yaŭ yê-maăn, m̄ shaí tang kûng yāt kè kwong, yan-waî Chué tsik-haî Sheûng-Chué chiù kwong k'uĭ-teî, k'uĭ-teî tsô wōng, chì-tò shaì-shaì à.

6 ¶ Yaû tuì ngŏh wâ, ni-ti haî chan-shāt chung-sùn kè shuet$_{o}$-wâ, shèng sin-chi kè Chué tsik-haî Sheûng-Chué, tá-faat$_{o}$ k'uĭ t'in-sż, k'aaî kap-ts'uk tseung tsô shēng kè sż, chí-shî k'uĭ pūk.

7 Ngŏh tseung kap-ti laĭ tò, faān shaú ni kuén shue uê-īn chi shuet$_{o}$-wâ kè, yaŭ fuk lok$_{o}$.

8 ¶ Ngŏh Yeuk-hôn haĭ t'aĭ-kin t'eng-mān ni-ti sz̆ kè, ĭ-keng t'aĭ-kin t'eng-mān, tsaû pūk-tó chi-shĭ ngóh kè t'in-sz̆ keuk$_{o}$ ts'in seúng paaì k'uĭ.

9 K'uĭ tuì ngŏh wâ, m̄ hó, ngŏh kûng neĭ, k'āp neĭ heng-taĭ chùng siu-chi k'āp shaú ni kuén shue shóh kóng kè, t'ūng-maaĭ tsô pūk, neĭ iù paaì Sheûng-Chue à.

10 ¶ K'uĭ tuì ngŏh wâ, maĭ fung māt nĭ kuén shue uê-īn kè shuet$_{o}$-wâ, yan-waĭ kòh-ti shī-haû kân lok$_{o}$.

11 Pat î kè tsaû yēng-īn pat î, oo-waì kè tsaû yēng-īn oo-waì, î kè tsaû yēng-īn î, shèng-kit$_{o}$ kè tsaû yēng-īn shèng-kit$_{o}$ lok$_{o}$.

12 Ngŏh kap-ti laĭ tò, pit-têng yaŭ pò-yèng, chiù-i kok$_{o}$ yān shóh hāng kè laĭ pò-yèng k'uĭ.

13 Ngŏh haĭ A-leĭ-faat, haĭ Oh-maĭ-ka, haĭ ch'ĭ, haĭ chung, haĭ heĭ-shaú, haĭ shau-meĭ à.

14 ¶ Shaú k'uĭ kaaì-mêng kè yaŭ fuk lok$_{o}$, táng hóh-ĭ yaŭ fân tò shang-mêng shuê, ī-ch'é yaū moōn yāp shēng.

15 Shēng ngoĭ yaŭ kaú chi luĭ, hāng ts'ē-shūt kè, yām-luên kè, shaat$_{o}$ yān kè, paaĭ ngaŭ-tseûng kè, uĕ-k'āp taân-faān foon-heĭ tsok$_{o}$ ngaĭ kè à.

16 ¶ Ngŏh Yē-So ĭ-keng tá-faat$_{o}$ ngŏh t'in-sz̆, k'aaĭ ni-ti sz̆, waĭ chùng kaaù-ooĭ chèng mēng kwòh neĭ-teĭ, ngóh haĭ Taaĭ-waĭ kè kan-poón, haĭ k'uĭ kè miū-yuĭ, haĭ chiu-tsó kè mēng-seng à.

17 ¶ Shèng-Shān kûng san-foŏ to wâ, laĭ la, taân-faān t'eng-mān kè yīk iù wâ, laĭ la, taân-faān kéng-hot$_{o}$ kè to iù laĭ, taân-faān seúng cheūk kè, hóh-ĭ paāk-paāk lóh shang-mêng kè shuĭ lok$_{o}$.

18 ¶ Taân-faān t'eng-mān ni kuén shue uê-īn shuet$_{o}$-wâ kè, ngŏh heùng k'uĭ laĭ tsô chèng, yeūk yaŭ yān tseung ni-ti uê-īn ka toh, Sheûng-Chué pit k'aaĭ ni kuén shue shóh sé lōk kè tsoi-naân laĭ ka kwòh k'uĭ.

19 Yeūk yaŭ kaám-shiú nĭ kuén shue uê-īn kè shuet$_{o}$-wâ, Sheûng-Chué pit lêng k'uĭ mŏ fân haĭ shang-mêng ch'aak$_{o}$, uĕ-k'āp shèng shēng, yaû kûng ni kuén shue shóh sé lōk kè sz̆.

20 ¶ Chèng-mēng ni-ti sz̆ kè, wâ, ngŏh chan haĭ kap-ts'uk laĭ. Shēng-sam-shóh-uên. Chué Yē-So à, uên neĭ laĭ lok$_{o}$.

21 ¶ Uên Chué Yē-So Kei-Tuk kè yan-tín t'ūng-maaĭ chùng shèng-t'ō. Shēng-sam-shóh-uên.